

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ένας ύμνος για την πιστή γυναίκα

**ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ
ΤΖΕΛΕΠΗΣ**

Η ΓΥΝΑΙΚΑ στην ΕΚΚΛΗΣΙΑ, στην ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, στην ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ

**Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

1^η έκδοση - έτος 2021 μ.Χ

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

**Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ
ΜΕΣΑ
ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

**μια αποκαλυπτική μελέτη
που αποτελεί έναν
ΥΜΝΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ
μέσα στο σώμα του Χριστού**

«ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»

ΑΘΗΝΑ 2021

© **COPYRIGHT 2021**

για την Ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο:
ALKIVIADIS TZELEPIS («FILADELFOS»)

ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΩΤΗ: 02/2021

ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ: 04/2024

Επιμέλεια κειμένων & εξώφυλλου:

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

Τηλ. - Viber - WhatsApp: 694 - 49 21 318

S I T E

www.AlkiviadisFiladelfos.com

FACEBOOK (3 λογαριασμοί)

Alkiviadis Tzelepis (Filadelfos)

Groups 1: «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»

Groups 2: «Vivliothiki FILADELFOS»

E - MAIL

filadelfos02@hotmail.com

alkiviadistzelepis@yahoo.gr

YOUTUBE (5 κανάλια):

Filadelfos Channel 1 & F. Channel 2

FiladelfosTV - music, Filadelfos FILMS

Filadelfos HOLY BIBLE

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: GRAFIMA ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.

www.grafimaprint.gr

Λ.Ελευθερίας 29 - Τ.Κ. 17455 ΑΛΙΜΟΣ

Τηλ. 210 72 51 600

Επιτρέπεται

η αναδημοσίευση αποσπασμάτων μόνον
του παρόντος βιβλίου, χωρίς αλλοίωση
ή μεταβολή του κειμένου και με την αναγραφή
του ονόματος του συγγραφέα

(Ν.2121/1993, άρθρα 18 παρ.1-2 και 51)

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 36 - 4

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	09

Κεφάλαιο ΠΡΩΤΟ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ 19

1. Δεν απομονώνουμε το εδάφιο	20
2. Το εδάφιο να συμφωνεί με την υπόλοιπη Γραφή	20
3. Ερμηνεύουμε τα εδάφια «οπτόν εν πυρί»	21
4. Δεχόμαστε την ερμηνεία που δίνει η Βίβλος	23
5. Εξετάζουμε τι ίσχυε την εποχή που αφορά το εδάφιο.	25
6. Οι μεταφράσεις της Α.Γ. δεν είναι θεόπνευστες	26

Κεφάλαιο ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΑΠ' ΑΡΧΗΣ

«Βοηθόν, ὁμοιον με αὐτόν» 29

1. Η δημιουργία του ανθρώπου	29
2. Η τυπολογία του Θεού στη δημιουργία	31
3. Η γυναίκα βοηθός του άνδρα	33
4. Η θέση του άνδρα (ιστορική αναδρομή)	35
5. Διακρίνοντας τη «σχέση» με τη «θέση»	59
6. Ο νόμος της «εξουσίας» παντού	61

Κεφάλαιο ΤΡΙΤΟ

Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ Ο ΚΑΛΩΠΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ 67

1. Εισαγωγή: Θέσεις και Αντιθέσεις	67
2. Η ανδρική περιβολή της γυναίκας	68
3. Ιεζάβελ - Εσθήρ - Κλεοπάτρα - Δαλιδά	71
4. Ο Εξωτερικός στολισμός	74
5. Ο Εσωτερικός στολισμός	81
6. Ο στολισμός με την «υποταγή»	84
7. Ο στολισμός με «αγαθά έργα»	92

8.	Ο στολισμός με τον «καλό λόγο»	95
9.	Ο στολισμός των «ηλικιωμένων γυναικών»	98

Κεφάλαιο ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ «ΝΑ ΣΙΩΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ΚΑΙ «ΝΑ ΜΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ!»

Ποια είναι η σωστή ερμηνεία;	105
1. Δεν είναι άρσεν και θήλυ	105
2. Οι γυναίκες να σιωπούν στην εκκλησία	108
3. Η γυναίκα δεν πρέπει να διδάσκει και να αυθεντεύει στον άνδρα	113
4. Τι ίσχυε στην εποχή του Παύλου	119
5. Τα χαρίσματα μέσα στην εκκλησία.....	122

Κεφάλαιο ΠΕΜΠΤΟ

Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ & ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ 129

1. Οι υποχρεώσεις του άνδρα και της γυναίκας	129
2. Οι συζυγικές σχέσεις άνδρα και γυναίκας	134
3. Η αναφορά της Βίβλου στις συζυγικές σχέσεις	136

Κεφάλαιο ΕΚΤΟ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ;

Ο νόμος της πνευματικής εξουσίας	145
1. Απόψεις και θέσεις για την προσευχή	146
2. Η πυραμίδα της πνευματικής εξουσίας	147
3. Ιστορική διαδρομή της ενδυμασίας	149
4. Κατακάλυμμα και Περιβόλαιο (λάθος μετάφραση)	154
5. Μορφές εξουσίας κατά τη Βίβλο	158
6. Σύντομη ερμηνεία της Α΄ Κορινθίου ΙΑ/11:3-15	162
7. Πως καθιερώθηκε το μαντήλι στην Ελλάδα	178
8. Η διδαχή της "ΕΑΕΠ" για το μαντήλι	183
9. Δύο μεγάλα ερωτήματα	191
(α) Τι κόμη έδωσε ο Θεός στον Αδάμ και στην Εύα;	191
(β) Ο Ιησούς είχε κοντά ή μακριά μαλλιά;	194
10. Επίλογος - Συμπέρασμα	197

Κεφάλαιο ΕΒΔΟΜΟ

ΓΑΜΟΣ - ΔΙΑΖΥΓΙΟ - 2ος ΓΑΜΟΣ

Ποια είναι η θέση της Αγίας Γραφής;	201
- Γάμος: Ένα θέμα που διχάζει (εισαγωγή)	201
1. Ποιος είναι ο δημιουργός του γάμου	205
2. Τι είναι γάμος	210
3. Το πρόβλημα του διαζυγίου	223
4. Τι λέγει η Καινή Διαθήκη για το διαζύγιο	233
5. Συμφωνία ΝΟΜΟΥ και ΧΑΡΗΣ	250
6. Επιτρέπεται ο 2ος γάμος;	261
7. Η καθαρότητα του γάμου	269
8. 7 σημεία που πρέπει να γνωρίζουμε για το διαζύγιο...	278

Κεφάλαιο ΟΓΔΩΟ

40 ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΟ

281

Μέρος 1ο - ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ (24)

284

01. Ραάβ	(286)	13. Χήρα Σαρεπτά	(331)
02. Ρουθ	(289)	14. Σουναμίτισσα	(334)
03. Σάρρα	(293)	15. Μικρή Ισραηλίτισσα.....	(338)
04. Ρεβέκκα	(298)	16. Βασίλισσα της Σεβ...	(340)
05. Δεβόρρα	(303)	17. Μιχάλ.....	(343)
06. Αβιγαία	(306)	18. Ιεζάβελ	(347)
07. Όλδα	(309)	19. Γοθολία	(351)
08. Ιωσαβεέ	(311)	20. Δαλιδά	(353)
09. Εσθήρ	(314)	21. Φενίννα	(357)
10. Ιωχαβέδ	(319)	22. Γυναίκα Πετεφρή ..	(359)
11. Μαριάμ	(321)	23. Γυναίκα Ιώβ	(363)
12. Άννα.....	(327)	24. Εύα	(366)

Μέρος 2ο - ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (16)

372

01. Μαριάμ	(374)	09. Αιμορροούσα	(403)
02. Ελισάβετ.....	(380)	10. Συροφοίνισσα	(405)
03. Άννα.....	(384)	11. Μαρία Μαγδαληνή.....	(407)
04. Σαμαρείτισσα.....	(386)	12. Σαπφείρα	(410)
05. Μάρθα.....	(390)	13. Δορκάδα	(413)
06. Μαρία	(395)	14. Λυδία	(415)
07. Γυναίκα με μύρο.....	(397)	15. Πρίσκιλλα	(418)
08. Χήρα με δίλεπτο.....	(400)	16. Γυναίκες από Ελλάδα	(424)

Κεφάλαιο ΕΝΑΤΟ

Η ΑΝΥΠΑΚΟΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ 429

1. Υποταγή στην αγάπη 429
2. Πνευματικοί κανόνες παρουσίασης 432
3. Ανατροπή της πνευματικής εξουσίας 435
4. Νύφη και Πεθερά: Μια λάθος διαμάχη 468
5. Διαμάχη πιστού και μη πιστού μέλους 480
6. Συμπέρασμα: Η Βίβλος δεν κρύβει τίποτα 493

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Παροιμίες ΛΑ/31:10-31 497

Κεφάλαιο ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ (ΕΠΙΛΟΓΟΣ)..... 507

1. Γυναίκες με υιοθεσία και αποστολή 507
2. Γυναίκες κληρονόμοι της βασιλείας 511
3. Φοίβη, η προστάτιδα πολλών 515
4. Χλόη, η πιστή του Κυρίου 518
5. Ευωδία και Συντύχη, οι συναγωνίστριες..... 522
6. Η αρχική διδασκαλία για τη γυναίκα 525

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ: Αλκιβιάδης Τζελέπης 529

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ - ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ 539

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"..... 543

. . . / / / . . .

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

01. «Ο ΥΜΝΟΣ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»: Αυτός θα μπορούσε να είναι ο τίτλος του βιβλίου για τον εξαιρετικά σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η γυναίκα σε όλους τους τομείς της ζωής, στην ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, στην ΕΚΚΛΗΣΙΑ και στην ΚΟΙΝΩΝΙΑ **από τους αρχαιοτάτους χρόνους**, όπου ο ρόλος της σε πολλές κοινωνίες ήταν υποβαθμισμένος ή και ανύπαρκτος, **μέχρι τη σημερινή εποχή**, όπου έχει αποκατασταθεί η θέση της, σύμφωνα με τις αρχές και τους νόμους που έχει θέσει ο ίδιος ο Θεός.

Το θέμα της γυναίκας πάντα ήταν αμφιλεγόμενο και δημιουργούσε οξείες αντιπαραθέσεις και εντάσεις. Εδώ θα ασχοληθούμε με όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται μέσα στον Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή και αφορούν τη θέση της γυναίκας μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού. Θα αναφερθούμε σε περιπτώσεις, όπως, **ποια** είναι η διακονία της γυναίκας, **ποιες** είναι οι υπευθυνότητες της, **ποιος** ο ρόλος της σαν πιστής μέσα στην οικογένεια, είτε σαν σύζυγος, είτε σαν μητέρα, είτε σαν αδελφή, **εάν** μπορεί να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο σε πνευματικά θέματα και γενικά να γνωρίζουμε τι ο Θεός έχει κάνει με τη γυναίκα.

02. ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ: Επειδή σε πολλές χριστιανικές εκκλησίες, ομάδες και ομολογίες, υπάρχουν διάφορες ερμηνείες ως προς τον ρόλο και τη θέση της γυναίκας, ειδικά μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Ιησού Χριστού, θα αναφερθούμε σε όλες αυτές τις περιπτώσεις και θα παρουσιάσουμε όλες τις υπάρχουσες απόψεις και τις **θετικές** και τις **αρνητικές**, ώστε στο τέλος ο αναγνώστης και ο κάθε ειλικρινής εκζητητής της αλήθειας, να έχει αποκτήσει μια αντικειμενικά τεκμηριωμένη θέση και άποψη, η οποία να έχει ισχυρά εδραιώματα μέσα από την Αγία Γραφή, που είναι ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού και να μην παρασύρεται από κάθε άνεμο διδασκαλίας, που στόχο έχει να μειώσει όχι μόνο τη γυναίκα, αλλά και τον ίδιο τον λόγο της αλήθειας.

Τέτοιες περιπτώσεις (λίγες ή πολλές), που έχουν διχάσει το

ποίμνιο, που έχουν φέρει μεγάλα προβλήματα μέσα στην εκκλησία, και που έχουν βάλει **διαχωριστικές γραμμές** μεταξύ των αδελφών, εμποδίζοντας την αληθινή ενότητα της εκκλησίας είναι **εάν** η γυναίκα επιτρέπεται να προσεύχεται και να προφητεύει, **εάν** μπορεί να έχει λόγο εξουσίας μέσα στην εκκλησία, ώστε να μπορεί να κηρύττει τον Λόγο του Θεού, **εάν** πρέπει να καλύπτεται ή όχι κατά την ώρα της προσευχής, **εάν** μια χωρισμένη γυναίκα μπορεί να παντρευτεί ξανά, **ποια** πρέπει να είναι η ενδυμασία της και **εάν** μπορεί να ασκεί ή όχι εξουσία επάνω στον άνδρα.

03. Η ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΕ 3 ΓΑΜΟΥΣ: Θα ήθελα να κάνω μία επισήμανση, η οποία έχει εξαιρετική σημασία να την γνωρίζουμε και που δείχνει τη θέση που ο ίδιος ο Θεός έχει για τον άνδρα και για τη γυναίκα μέσα στην Αγία Γραφή και αυτό που θα αναφέρουμε έχει να κάνει με το **γάμο** και είναι τρία γεγονότα:

- (1) **ΑΔΑΜ & ΕΥΑ:** Όταν ο Θεός τελείωσε τη δημιουργία Του και έπλασε τον Αδάμ, "είδε" ότι δεν είναι καλό να είναι μόνος του. Από την πλευρά του δημιούργησε την Εύα, την οποία του έδωσε ως σύζυγο (Γένεση Β/2:18). Ο Θεός ξεκίνησε τη δημιουργία της ζωής και του κόσμου γενικότερα με ένα **γάμο** που είχε τη δική Του σφραγίδα και ευλογία.
- (2) **Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΝΑ:** Ο Ιησούς ξεκίνησε την επίγεια διακονία Του, όταν προσκλήθηκε σ' ένα γάμο, στον οποίο έκανε και το πρώτο του θαύμα. Αυτό δεν ήταν "τυχαίο", αλλά ήταν μέσα στην πρόνοια και στα σχέδια του Θεού, γιατί αυτό το γεγονός απεικονίζει έναν άλλο μελλοντικό **γάμο**, που θα γίνει στον ουρανό (Ιωάννης Β/2:1-11, Δ/4:46).
- (3) **ΕΚΚΛΗΣΙΑ & ΙΗΣΟΥΣ:** Στον ουρανό θα γίνει ένας άλλος λαμπρός γάμος, θα είναι ο γάμος της νύμφης εκκλησίας με τον νυμφίο Ιησού και αυτός ο **γάμος** θα είναι η αρχή μιας νέας πνευματικής δημιουργίας, που θα είναι στους αιώνες των αιώνων (Αποκάλυψη ΙΘ/19:7-10).

Τρεις γάμοι πού έχουν τη σφραγίδα του Θεού και που είναι η αρχή μεγάλων πνευματικών γεγονότων και καταστάσεων. Στους γάμους αυτούς, παρατηρούμε ότι οι ρόλοι του **άνδρα** και της **γυ-**

ναίκας ταυτίζονται, ο Θεός χρησιμοποιεί και τον άνδρα και τη γυναίκα για τα αιώνια και ένδοξα σχέδιά Του, δεν κάνει διάκριση μεταξύ τους, για τον Θεό *«δεν είναι άρσεν και θήλυ· διότι πάντες σεις είσθε ΕΙΣ (ένα) εν Χριστώ Ιησού»* (Γαλάτας Γ/3:28). Ο Θεός έδωσε στον πρώτο άνθρωπο τη γυναίκα για να έχει *«βοηθό ΟΜΟΙΟ με αυτόν»* (Γένεση Β/2:18). Ο στόχος, ο σκοπός και η πορεία τους έχουν πάντοτε κοινή αφετηρία και ένα ευλογημένο τέρμα, διαφέρουν όμως ως προς τη **θέση ευθύνης**, όπως θα δούμε αναλυτικότερα και στα επόμενα κεφάλαια.

04. Η ΥΠΑΚΟΗ και Η ΑΝΥΠΑΚΟΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ: Ο Κύριος θέλει να βγάλει από την καρδιά του ανθρώπου την πλάνη και τη διαστρέβλωση που έχει κάνει ο Διάβολος, τόσο για το θεσμό του γάμου, όσο και για τη θέση της γυναίκας μέσα στο σώμα του Χριστού, γιατί η γυναίκα, **σαν σύμβολο και τύπος της ένδοξης νύμφης**, έχει στρέψει όλη τη μανία και το μίσος του Διαβόλου εναντίον της, προσπαθώντας να υποβαθμίσει την αναγκαιότητά της μέσα στο σώμα του Χριστού και να την κατεβάσει από την εξέχουσα θέση, που ο ίδιος ο Θεός την έχει θέσει και δυστυχώς, είναι πλέον κοινή διαπίστωση ότι σε ένα μεγάλο βαθμό το έχει κατορθώσει, παρά τις πλούσιες αποκαλύψεις που ο Θεός έχει δώσει στην εκκλησία Του για να την προφυλάξει από τις παγίδες του Διαβόλου.

(α) Η υπακοή και η αναγνώριση της γυναίκας στην πνευματική εξουσία που ο Θεός έχει θέσει στο σώμα Του, έχει φέρει μεγάλες ευλογίες και συντριβή των σχεδίων του Διαβόλου και των πονηρών δυνάμεών του.

- ΠΟΙΑ γυναίκα δεν θα ήθελε να είναι στη θέση της **Δεβόρρας**, που ήταν κριτής στον Ισραήλ και που το χρίσμα του Θεού επάνω της, έφερε τη νίκη στο λαό του Θεού;
- ΠΟΙΑ γυναίκα δεν μακαρίζει την αγνή κόρη της Ναζαρέτ, την **Μαριάμ**, που είχε το μοναδικό και ύψιστο προνόμιο να έχει στα σπλάχνα της τον Υιό του Θεού;
- ΠΟΙΑ γυναίκα δεν θα ήθελε να συναντήσει πρώτη τον Ιησού, όταν αναστήθηκε, όπως συνέβηκε με την **Μαρία Μαγδαληνή**;
- ΠΟΙΑ γυναίκα, δεν θα ήθελε να μοιάσει στην **Λυδία** από τους Φιλίπ-

πους, που πουλούσε πορφύρες και από τη διακονία της ξεκίνησε μια νέα εκκλησία;

(β) Αντίθετα, η ανυπακοή και η ανταρσία της γυναίκας (όπως συμβαίνει και με τον άνδρα) γίνεται η αιτία δυσάρεστων καταστάσεων μέσα στο σώμα του Χριστού. Ποιος δεν θυμάται την απληστία της **Σαπφείρας**, που σε συμφωνία με τον άνδρα της **Ανανία**, θέλησαν να εξαπατήσουν τους αποστόλους στην προσφορά τους και ποια ήταν η τραγική κατάληξή τους; (βλ. Πράξεις Ε/5:1-11). Επειδή αυτές οι συμπεριφορές είναι μαύρες σελίδες στο σώμα του Χριστού, στη μελέτη μας αυτή, θα ξεσκεπαστούν οι μεθοδείες του εχθρού της ψυχής μας και η γυναίκα θα πάρει την ευλογημένη και ύψιστη θέση που ο Θεός την έχει θέσει από την αρχή της δημιουργίας του κόσμου.

05. Ο ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ: Στις ημέρες μας ζούμε σε μια εποχή που ο άνθρωπος απορρίπτει συνέχεια τον Θεό από τη ζωή του, στρέφεται ενάντια στο θέλημά Του και βαδίζει σ' ένα δικό του δρόμο, που πνευματικά είναι ολισθηρός, επικίνδυνος και το τέλος του οδηγεί στην αιώνια απώλεια. Η μόνη σκέψη του σημερινού ανθρώπου, που δεν έχει αληθινή επίγνωση του Θεού, είναι η σαρκική **εφήμερη απόλαυσή του**. Ο απόστολος Παύλος με πολύ γλαφυρό τρόπο παρουσιάζει την πνευματική κατάπτωση, την ηθική διαφθορά και την έλλειψη πίστης στον Κύριο Ιησού των ανθρώπων των εσχάτων καιρών, λέγοντας ότι *«εν υστέροις καιροίς θέλουσιν αποστατήσιν τινές (μερικοί) από της πίστεως, προσέχοντες εις πνεύματα πλάνης και εις διδασκαλίας δαιμονίων»* (Α' Τιμόθεου Δ/4:1). Ο άνθρωπος στους έσχατους καιρούς θα αποστατήσιν από την πίστη, θα ακολουθεί ψευδοδιδασκαλίες, θα προσέχει σε πνεύματα πλάνης και θα διακηρύττει μεν θεοσέβεια, αλλά θα αρνείται τη δύναμη της ευσέβειας, γιατί δεν θα έχει γνωρίσει τη δύναμή της (Β' Τιμόθεου Γ/3:1-5).

Αυτό δεν αφορά μόνο αυτούς που απορρίπτουν τον Θεό, αλλά αφορά και τους πιστούς, που έχουν επίγνωση της αλήθειας και που έχουν αποδεχτεί τον Ιησού, ως προσωπικό τους σωτήρα. Η Αγία Γραφή γράφει ότι ο Διάβολος **θα πλανήσιν ακόμα ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΚΛΕΚΤΟΥΣ** (Ματθαίος ΚΔ/24:24) και σήμερα υπάρχουν εργά-

τες του Θεού που δεν παρουσιάζουν στο ποίμνιό τους και στον κόσμο «*την πίστιν, η οποία ΑΠΑΞ παρεδόθη εις τους αγίους*» (βλ. επ. Ιούδα εδ.3, Β' Πέτρου Β/2:1, Γ/3:3) και αυτό συμβαίνει σε πολλά θέματα και ανάμεσα σ' αυτά είναι και η εξέχουσα θέση της γυναίκας μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού, μια θέση που **τυπολογικά** έχει ταυτιστεί με τη θέση της νύμφης του Ιησού στον ουρανό.

Ο Ιησούς Χριστός, που θέλει η εκλεκτή νύμφη Του να βαδίζει στο δικό Του άγιο δρόμο, δίνει στις ημέρες μας πλούσιο πνευματικό φως και αποκαλύψεις και αρχίζει να ξεσκεπάζει τις πλάνες και τις μεθοδείες του Διαβόλου. Επειδή μέσα στο άγιο σώμα Του, υπάρχουν πιστοί, που κατέχουν υπεύθυνες θέσεις και κλείνουν τα πνευματικά τους μάτια, ώστε να μην μπορούν να δουν το ουράνιο φως, που πλούσια ξεχύνει η αγάπη του Θεού, γι' αυτό κατά καιρούς, ο Κύριος για να επιτελέσει το έργο Του, σηκώνει ανθρώπους που ενώπιόν Του έχουν καθαρή καρδιά και αγαθή συνείδηση, ανθρώπους που είναι γεμάτοι από το άγιο Του Πνεύμα, που είναι γεμάτοι από τη δύναμη της Πεντηκοστής.

Η εκκλησία του Χριστού μέσα στους κόλπους της φιλοξενεί πολλές πλάνες και ψευδοδιδασκαλίες, γι' αυτό έχει ανάγκη από **καθαρισμό και αποκατάσταση**, έχει ανάγκη να επιστρέψει στην αγνότητα και την καθαρότητα της πρώτης αποστολικής εκκλησίας. Όταν ο Ιησούς θα έρθει να παραλάβει την εκλεκτή Του νύμφη, δεν θα παραλάβει ένα κομματιασμένο σώμα, αλλά θα παραλάβει μία εκκλησία άγια, καθαρή και αμόλυντη.

06. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟ: Επειδή ο Διάβολος μέσα στους αιώνες εργάζεται αδιάκοπα για **να ανατρέψει** την τάξη και την εξουσία που ο Θεός έχει θέσει μέσα στην οικογένεια, στην εκκλησία και στην κοινωνία και επειδή έχει κερδίσει αρκετές μάχες στο συνεχή αυτό πόλεμο, λόγω της σαρκικότητας του ανθρώπου και της έλλειψης αφιέρωσής του στον Θεό, θα ασχοληθούμε και με περιπτώσεις **όπου η γυναίκα ενεργεί ενάντια στον Λόγο του Θεού**, έχοντας σφετερισθεί τη θέση εξουσίας που ο Θεός έχει δώσει στον άνδρα, αλλάζοντας τους ρόλους, που ο Θεός έχει θέσει πρώτιστα μέσα στην οικογένεια και κατ' επέκταση

μέσα στην εκκλησία και στην κοινωνία. Πιστεύω ότι η αναφορά αυτή θα βοηθήσει τις ταπεινές και άγιες γυναίκες, που αποτελούν μέρος της νύμφης του Χριστού **να εννοήσουν την παγίδα** που ο Διάβολος έχει στήσει στο λαό του Θεού για να τον αποτρέψει από τον λόγο της αλήθειας και της υπακοής.

Σε ολόκληρο το βιβλίο, το οποίο θα περιλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις που αφορούν την πιστή γυναίκα, **αφιερώνουμε μόνο ένα κεφάλαιο** στο οποίο ασχολούμαστε με την αρνητική πλευρά της γυναίκας. Παρ' όλο, που σε όλα τα άλλα κεφάλαια παρουσιάζουμε το σημαντικό ρόλο της γυναίκας μέσα στο σώμα του Χριστού και την εξέχουσα θέση που έχει σαν τύπος της νύμφης εκκλησίας, πιστεύω ότι το κεφάλαιο αυτό θα είναι **το κέντρο του βιβλίου** και οι γλαφυρές περιγραφές του θα φέρουν μεγάλη ανατροπή σε καταστάσεις και γεγονότα μέσα στη χριστιανική οικογένεια, γιατί θα τάρáξει τα λιμνάζοντα πνευματικά νερά και θα αφυπνίσει πολλές πνευματικά κοιμισμένες συνειδήσεις γυναικών, που θα θέλουν να ζουν με καθαρότητα και ευσέβεια μπροστά στον Θεό.

Πρόκειται για ένα κεφάλαιο που **θα είναι καταλύτης** για κάθε πιστή γυναίκα που θα διαβάσει το βιβλίο αυτό, γιατί θα την βοηθήσει με προσευχή και με ταπεινότητα να περπατήσει στην ένδοξη θέση, που ο Θεός την έχει θέσει, απαλλαγμένη από το βάρος που ο εχθρός της είχε βάλει, χωρίς να το γνωρίζει. Τώρα πλέον, με αποκάλυψη, με πίστη και με υπακοή στον Λόγο του Θεού θα είναι η σύγχρονη Δεβόρρα που θα συντρίβει τις δυνάμεις του σκότους που θα έρχονται εναντίον της, εναντίον στην οικογένειά της και εναντίον στο λαό του Θεού.

07. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ: Θα ήθελα να κάνω μία αναγκαία επισήμανση, ώστε να αρθούν τυχόν απορίες και ερωτηματικά, που μπορεί να έχει ο αναγνώστης που δεν είναι ακόμα εξοικειωμένος με τις αλήθειες και τις διδασκαλίες της Αγίας Γραφής. Το βιβλίο αυτό απευθύνεται κατά βάση **σε συγκεκριμένη κατηγορία ανθρώπων**. Δεν απευθύνεται σε άτομα που ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΧΕΣΗ με τον Κύριο Ιησού, γιατί πολλές έννοιες δεν θα μπορούν να τις κατανοήσουν, λόγω έλλειψης επαρκούς γνώσης

του Λόγου του Θεού. Απευθύνεται σε όλους, όσους έχουν δεχτεί το λυτρωτικό έργο του Ιησού Χριστού στο σταυρό του Γολγοθά, απευθύνεται σε όσους έχουν πλυθεί με το τίμιο αίμα Του και τώρα είναι λυτρωμένα δικά Του παιδιά.

Είναι αυτονόητο ότι μπορεί ένα οποιοδήποτε βιβλίο να απευθύνεται **ΕΙΔΙΚΑ** σε μια συγκεκριμένη κατηγορία ανθρώπων, λόγω θέματος, αλλά το κάθε βιβλίο απευθύνεται πάντα και **ΓΕΝΙΚΑ** σε όλους τους ανθρώπους, δεν εξαιρείται κανένας και ιδιαίτερα όταν το θέμα του βιβλίου αποκαλύπτει τον άγιο Θεό και τον Λόγο Του. Η ειδοποίησή διαφορά είναι ο τρόπος, με τον οποίο η κάθε κατηγορία προσεγγίζει το θέμα και πως ανταποκρίνεται σε αυτό.

08. ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΕΔΑΦΙΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ:

Υπάρχουν περιπτώσεις, όπου σε μερικά κεφάλαια επαναλαμβάνονται με πολύ συνοπτικό τρόπο θέματα, **που ήδη έχουν αναφερθεί σε άλλα κεφάλαια**. Αυτό γίνεται για διευκόλυνση του αναγνώστη, ώστε να έχει μία σφαιρική εικόνα του θέματος που αναλύεται και να μην αναγκάζεται να ανατρέχει σε προηγούμενα κεφάλαια, για επιβεβαίωση των γεγονότων.

Επίσης, **πολλά εδάφια**, που αναλύονται σε ένα κεφάλαιο, αναφέρονται και αναλύονται σε άλλο κεφάλαιο με κάποια διαφορετική προσέγγιση, χωρίς όμως να έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους. Αυτό συμβαίνει, γιατί ο Λόγος του Θεού είναι μια συνεχής αποκάλυψη και μέσα σε ένα εδάφιο περιλαμβάνονται πολλές θαυμαστές αποκάλυψεις του Θεού, με αποτέλεσμα η κάθε αποκάλυψη να εξηγείται σε διαφορετικό κεφάλαιο, ανάλογα με το θέμα που πραγματεύεται στο κεφάλαιο αυτό. Για παράδειγμα το εδάφιο *«Και είπε Κύριος ο Θεός, Δεν είναι καλόν να είναι ο άνθρωπος μόνος· θέλω κάμει εις αυτόν βοηθόν όμοιον με αυτόν»* (Γένεση Β/2:18), αναφέρεται τόσο στην **ιεραρχική θέση** της γυναίκας με τον άνδρα (βοηθός), όσο και στην **ισότητα** ανδρών και γυναικών (όμοιο). Αυτό σημαίνει ότι το εδάφιο αυτό θα χρησιμοποιείται και στο κεφάλαιο που θα εξετάζουμε την πνευματική εξουσία του άνδρα και της γυναίκας και στο κεφάλαιο που θα εξετάζουμε και αναφερόμαστε στην ισότητα άνδρα και γυναίκας.

09. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ: Για την εύκολη κατανόηση της γλώσσας της Αγίας Γραφής στη μελέτη μας αυτή, έχει χρησιμοποιηθεί το κείμενο της μετάφρασης του αρχιμανδρίτη Ν.Βάμβα (έκδοση "ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ"), που είναι σε απλή και κατανοητή καθαρεύουσα. Πολλά εδάφια έχουν τεθεί όπως αναφέρονται στο πρωτότυπο **αρχαίο Ελληνικό** κείμενο της Καινής Διαθήκης ή στη μετάφραση **των Ο´** (Εβδομήκοντα) της Παλαιάς Διαθήκης και στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει η ανάλογη ένδειξη.

Όσες λέξεις βρίσκονται **μέσα σε παρένθεση**, δεν υπάρχουν στο αρχαίο κείμενο. Επίσης, μέσα σε παρένθεση μπορεί να βρίσκεται και η **μετάφραση** μιας λέξης του αρχαίου κειμένου, που η σημασία της δεν είναι γνωστή και χρειάζεται ερμηνεία, ή που είναι μεν γνωστή, αλλά επισημαίνεται λόγω της ιδιαιτερότητάς της. Για παράδειγμα: «**ΕΙΣ**» (ένας), ή «**ΤΙΝΕΣ**» (μερικοί), κλπ.

Για τις παραπομπές των εδαφίων χρησιμοποιούνται και ΓΡΑΜΜΑΤΑ (**Α,Β,Γ, ...κλπ**) και ΑΡΙΘΜΟΙ (**1,2,3, ...κλπ**) Για παράδειγμα «βλ. Ματθαίος **Ε/5:8** και Αποκάλυψη **ΙΒ/12:9**», δηλαδή, Ματθαίος, **5^ο** κεφάλαιο (**Ε´**) και εδάφιο **8** και Αποκάλυψη, **12^ο** κεφάλαιο (**ΙΒ´**) και εδάφιο **9**. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο για τους αναγνώστες που χρησιμοποιούν Αγία Γραφή σε ΝεοΕλληνική μετάφραση, όπου στα εδάφια και στις παραπομπές χρησιμοποιούνται μόνον ΑΡΙΘΜΟΙ (Αραβικοί αριθμοί) και καθόλου ΓΡΑΜΜΑΤΑ (Ελληνικοί αριθμοί). Κατά συνέπεια, θα μπορούν να ανατρέχουν στη δική τους Βίβλο και να διαβάζουν τα εδάφια στη δημοτική γλώσσα.

Όπου χρησιμοποιείται η φράση "**ο Λόγος του Θεού**", εννοούμε το κείμενο της Αγίας Γραφής. Όπου όμως αναφέρεται στον **Ιησού**, ως τον Λόγο του Θεού, ο οποίος «**σαρξ εγένετο**» (Ιωάννης Α/1:1,14 - αρχ. κείμενο), γίνεται διευκρίνιση. Έχουμε τον **θεόπνευστο** Λόγο του Θεού (Βίβλος) και τον **ενσαρκωθέντα** Λόγο του Θεού (Υιός).

10. Η ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ «ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ»: Όπου χρησιμοποιείται ο όρος «ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» με μικρά (πεζά) γράμματα, το αρχικό γράμμα ΑΛΦΑ της λέξης «ΑΓΙΟΝ» στη μελέτη μας αυτή, αναγράφεται πάντοτε με μικρό «**α**» και όχι με κεφαλαίο «**Α**» (δηλαδή «**άγιον Πνεύμα**»). Αυτό γίνεται για να αποδοθεί η ακριβής θεολο-

γική έννοια του όρου «άγιος». Σημειωτέον ότι το κείμενο στα αρχαία χειρόγραφα ήταν γραμμένο μόνο με **κεφαλαία** γράμματα και οι λέξεις ήταν μεταξύ τους κολλημένες, **χωρίς αποστάσεις**. Από τον 9^ο μ.Χ. αιώνα και μετά, τα κείμενα γράφονταν και με μικρά (πεζά) γράμματα, όπου μεταξύ των λέξεων δεν υπήρχαν διαστήματα και δεν υπήρχαν καθόλου κεφαλαία γράμματα.

Ο ΘΕΟΣ που λατρεύουμε στη Βίβλο αναφέρεται ότι είναι «**Πνεύμα**» (βλ. *Γένεση Α/1:2, Ιωήλ Β/2:28, Ψαλμός ΛΘ/39:7-8, Ησαΐας ΞΑ/61:1, ΜΗ/48:16, Ιωάννης Δ/4:23-24, κλπ*) και ότι είναι «**άγιος**» (βλ. *Λευιτικό. ΙΑ/11:44-45, Ησαΐας ΝΖ/57:15, Ιωάννης ΙΖ/17:11, Αποκάλυψη Δ/4:8, κλπ*). Αφού ο Θεός είναι «**Πνεύμα**» και αφού ο Θεός είναι «**άγιος**», **τότε το Πνεύμα του Θεού**, του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει, **τι είναι;** Είναι «**άγιον Πνεύμα**». Είναι ο «άγιος Θεός», είναι ο «άγιος Κύριος», είναι ο «άγιος του Ισραήλ» και το Πνεύμα Του αγίου Θεού είναι απλά «άγιο». Στην Ελληνική γλώσσα «άγιος» σημαίνει «ξεχωριστός». Για τον λόγο αυτό, όπου στο κείμενο της Καινής Διαθήκης, της μετάφρασης του Ν.Βάμβα, ο όρος «**Άγιον Πνεύμα**» αναγράφεται με κεφαλαίο «**Α**», στο παρόν βιβλίο θα αναγράφεται πάντοτε με μικρό «**α**», σύμφωνα με τα αρχαία κείμενα και δεν πρόκειται για γραμματικό (ή τυπογραφικό) λάθος.

Σε όλα τα βιβλία των εκδόσεων "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ" εφαρμόζεται αυτή η θέση, όσον αφορά την αναγραφή του όρου "**άγιον Πνεύμα**". Σημειωτέον ότι και η λέξη "Πνεύμα" πρέπει να αναγράφεται με μικρό «**π**», αλλά χρησιμοποιείται το κεφαλαίο «**Π**» για να διακρίνεται το "**Πνεύμα** του Θεού" από το "**πνεύμα** του ανθρώπου". Η ίδια διάκριση γίνεται με τη λέξη "**Θεός**", η οποία όταν αναφέρεται στον Διάβολο, ως τον "**θεό**" του κόσμου τούτου αναγράφεται με μικρό «**θ**», καθώς και με τη λέξη "Υιός", η οποία με κεφαλαίο «**Υ**», αναφέρεται στον Ιησού (Υιός του Θεού), ενώ με μικρό «**υ**», αναφέρεται στον πιστό άνθρωπο (υιοί και θυγατέρες του Θεού).

11. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Τόσο στο βιβλίο αυτό, όσο και σε όλα τα βιβλία των εκδόσεων «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ», ο αναγνώστης θα έχει παρατηρήσει ότι η μορφοποίηση του κειμένου δεν ακολουθεί τον γενικό κανόνα που ακολουθούν όλοι οι συγγραφείς

και οι εκδότες. Οι εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» έχουν εισάγει μια **καινοτομία** στο χώρο του βιβλίου (ίσως μοναδική), που διαφοροποιούνται ριζικά στην επιμέλεια και στην παρουσίαση του κειμένου.

Η διαφοροποίηση έγκειται στο γεγονός ότι πάρα πολύ συχνά, σχεδόν σε όλες τις παραγράφους, λέξεις ή προτάσεις να είναι με **έντονα γράμματα** (bold γραφή), ή με **πλάγια γράμματα** (italic γραφή), ή να έχουν **υπογράμμιση**, ή να έχουν κάποιο άλλο χαρακτηριστικό, όπως αλλαγή γραμματοσειράς ή κεφαλαία γράμματα, ή εισαγωγικά, κλπ. Αυτό γίνεται για να δοθεί έμφαση στη συγκεκριμένη λέξη ή πρόταση, ώστε να την προσέξει ιδιαίτερα ο αναγνώστης. Στην πράξη έχει παρατηρηθεί ότι με αυτόν τον τρόπο η ανάγνωση είναι ευχάριστη, δεν είναι καθόλου κουραστική και ότι τα νοήματα συγκερατούνται πολύ πιο εύκολα.

12. Πιστεύω ότι αυτό το βιβλίο θα επιφέρει μια μεγάλη τομή μέσα στο λαό του Θεού και θα τaráξει τα λιμνάζοντα πνευματικά νερά, θα αποτελέσει μία γερή πέτρα στο μεγάλο πνευματικό οικοδόμημα της εκκλησίας και ψυχές που εκζητούν και επιπιοθούν την αλήθεια θα τους δοθούν από τον ουρανό πλούσιες αποκαλύψεις **για το ρόλο και τη θέση της γυναίκας μέσα στο λαό του Θεού**, ώστε άνδρες και γυναίκες, ένας πανίσχυρος στρατός που με αρχιστράτηγο τον Κύριο των δυνάμεων, τον ένδοξο και αναστημένο Ιησού, θα επιφέρει ένα συντριπτικό πλήγμα στις δυνάμεις της κόλασης και θα προετοιμάσει την ένδοξη επιστροφή του νυμφίου Ιησού.

Πρόκειται για ένα βιβλίο που έχει σαν βασικό στόχο και σκοπό να παρακινήσει κάθε έναν πιστό άνδρα και κάθε μία πιστή γυναίκα, να λάβουν θέση ευθύνης και με βεβαιότητα ότι βρίσκονται μέσα στο θέλημα του Θεού να προχωρήσουν σε μια νικηφόρα πνευματική πορεία.

Το βιβλίο αυτό αφιερώνεται στον Κύριο Ιησού με την προσδοκία και την προσευχή ότι θα γίνει ένα μικρό και ταπεινό εργαλείο για την αναζωπύρωση, τον αγιασμό και τον καθαρισμό των πιστών των εσχάτων καιρών από κάθε πλάνη και ψευδοδιδασκαλία του εχθρού της ψυχής μας, για τη δόξα Του. ΑΜΗΝ.

A.T. 01/2021

Κεφάλαιο ΠΡΩΤΟ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Επειδή το θέμα «γυναίκα και εκκλησία» είναι ένα θέμα για το οποίο υπάρχουν ισχυρές αντικρουόμενες απόψεις και αντιφατικές ερμηνείες, οι οποίες πολλές φορές υποστηρίζονται με πάθος και με άκρατο φανατισμό από τις διάφορες χριστιανικές ομάδες και ομολογίες και **επειδή** μέσα στην Βίβλο υπάρχουν περιγραφές που θεωρούνται από τους μελετητές δυσνόητες, για να είναι αντικειμενική και αξιόπιστη η μελέτη μας, θα ακολουθήσουμε μερικούς βασικούς **ερμηνευτικούς κανόνες**, οι οποίοι όταν εφαρμοστούν σωστά, θα μας οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα.

Ο απόστολος Παύλος, που θεωρείται ο απολογητής της χριστιανικής πίστης και διδασκαλίας, σε πολλές επιστολές του κάνει λεπτομερείς αναφορές για τη θέση της γυναίκας μέσα στην οικογένεια, μέσα στην εκκλησία και μέσα στην κοινωνία, περιπτώσεις τις οποίες θα εξετάσουμε και θα αναλύσουμε. Ο απόστολος Πέτρος στην Β' επιστολή του αναφέρεται και στη διδασκαλία του Παύλου, λέγοντας ότι επειδή μερικά που γράφει είναι "**δυσνόητα**", οι αμαθείς και οι αστήρικτοι τα διαστρεβλώνουν, όπως κάνουν και με τον υπόλοιπο Λόγο του Θεού για τη δική τους απώλεια (βλ. Β' Πέτρου Γ/3:14-16).

Για να μη γίνει διαστρέβλωση σε αυτά που θεωρούνται ότι είναι δυσνόητα μέσα στη Βίβλο, υπάρχουν **ερμηνευτικές αρχές** που πρέπει να γνωρίζουμε και να ακολουθούμε, που όταν χρησιμοποιηθούν σωστά, θα είναι σαν μια πηγή που δίνει άφθονο καθαρό νερό, το οποίο πλέον ακολουθεί μόνο του την πορεία, χωρίς ανθρώπινες παρερμηνείες. Εάν χρησιμοποιήσουμε λανθασμένες αρχές και κανόνες, το Πνεύμα του Κυρίου δεν θα μας οδηγήσει στην αλήθεια. Έχουμε ενώπιον του Θεού υπευθυνότητα να ορθο-

τομούμε τον Λόγο Του, κάτι που τα διάφορα θρησκευτικά κατεστημένα συστήματα δεν το κάνουν, με αποτέλεσμα να βρίσκονται στο σκοτάδι και όχι στο φως. Θα αναφερθούν παρακάτω **6** βασικοί ερμηνευτικοί κανόνες, τους οποίους θα πρέπει να εφαρμόζει ο κάθε αναγνώστης σε όλες τις περιπτώσεις και αυτούς τους κανόνες **θα ακολουθήσουμε και εμείς** στις αναλύσεις των εδαφίων στα επόμενα κεφάλαια. Φυσικά οι κανόνες δεν είναι μόνον 6 στον αριθμό, υπάρχουν πολλοί περισσότεροι, απλά εδώ τους έχουμε ομαδοποιήσει και παρουσιάζουμε τους επικρατέστερους.

KANONΑΣ 1ος

Δεν απομονώνουμε το εδάφιο από τα συμφραζόμενά του

Κάθε εδάφιο ή χωρίο της Αγίας Γραφής δεν θα εξετάζεται ποτέ απομονωμένο, αλλά πάντοτε θα ερμηνεύεται, σύμφωνα με τα **συμφραζόμενά του εδάφια, ΠΡΙΝ και ΜΕΤΑ**, σύμφωνα δηλαδή με το τί αναφέρουν το προηγούμενο εδάφιο και το επόμενο εδάφιο. Αυτό είναι η πρώτη και η κύρια ερμηνευτική αρχή, η οποία εάν δεν εφαρμοστεί, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε και στους επόμενους ερμηνευτικούς κανόνες. Εάν δεν το κάνουμε αυτό, τότε θα οδηγηθούμε σε μεγάλες αντιφάσεις και διαστρεβλώσεις του Λόγου του Θεού. Για παράδειγμα, ο Δαβίδ αναφέρει στους Ψαλμούς ότι **«δεν υπάρχει Θεός»**. Αυτό όμως είναι το μισό εδάφιο. Εάν διαβάσουμε ολόκληρο το εδάφιο, γράφει: **«Είπεν ο άφρων εν τη καρδιά αυτού, δεν υπάρχει Θεός»** (βλέπε, Ψαλμοί ΙΔ/14:1, ΝΓ/53:1). Ο ανόητος είπε ότι "δεν υπάρχει Θεός", αυτό δεν είναι διακήρυξη της Αγίας Γραφής.

KANONΑΣ 2ος

Το εδάφιο πρέπει να συμφωνεί με την υπόλοιπη Γραφή

Κάθε απόσπασμα ή κομμάτι της Αγίας Γραφής θα πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την ερμηνεία που δίνεται και στην υπόλοιπη Αγία Γραφή, δηλαδή να υπάρχει **πλήρης συμφωνία** των εδαφίων μεταξύ τους, ενώ θα βρίσκονται **σε διαφορετικά βιβλία** μέσα στην Βίβλο και όχι να αντιφάσκουν. Στην περίπτωση αυτή, θα εξετάζουμε ποιο είναι το **κεντρικό μήνυμα** που θέλει να δώσει ο συγγραφέας σε ολόκληρο το κεφάλαιο, μέσα στο οποίο είναι το εξεταζόμενο εδάφιο και μετά θα το εξετάζουμε και με ολόκληρη την

Βίβλο, για να οδηγηθούμε σε σωστό συμπέρασμα.

Για παράδειγμα, αναφέρεται ότι ο Υιός κληρονόμησε το όνομα από τον Πατέρα, που σημαίνει ότι Πατέρας και Υιός πρέπει να έχουν το ίδιο όνομα: «*Τοσούτον (ο Υιός) ανώτερος των αγγέλων γενόμενος, όσον εξοχώτερον υπέρ αυτούς ΟΝΟΜΑ εκληρονόμησε*» (Εβραίους Α:4). Ο άγγελος είπε στη Μαριάμ ότι θα ονομάσει το γιο που θα γεννήσει **ΙΗΣΟΥ** (Λουκάς Α/1:31, Ματθαίος Α/1:21), άρα αυτό είναι το όνομα που κληρονόμησε ο Υιός από τον Πατέρα και αυτό είναι το όνομα του Πατέρα. Πράγματι, όταν παρουσιάστηκε ο Θεός στον Μωυσή στην καιόμενη και μη κατακαιόμενη βάτο (Έξοδος Γ/3:14), του αποκαλύφθηκε με αυτό το όνομα, το οποίο στα Εβραϊκά είναι "ΕΓΧΙΕ" και "ΓΙΑΧΒΕ". Το όνομα ΙΗΣΟΥΣ είναι σύνθετη λέξη, αποτελείται από το "ΓΙΑ + ΟΣΗΑ" ("ΓΙΑ" είναι σύντμηση του "ΓΙΑΧΒΕ").

Άλλες, πιο απλές περιπτώσεις έχουμε με την εκπλήρωση των προφητειών στην Καινή Διαθήκη, που πρέπει να έρχονται σε πλήρη συμφωνία με τις αναφορές που γίνονται στην Παλαιά Διαθήκη, όπως με την έκχυση του Πνεύματος του Θεού «*επί πάσαν σάρκαν*» (βλ. Ιωήλ Β/2:28 και Πράξεις Β/2:17), ή με τη σταυρική θυσία του Ιησού (βλ. Ψαλμός ΚΒ/22:18 και Ματθαίος ΚΖ/27:35, σε συνδυασμό με Μάρκος ΙΕ/15:24), ή ο λαός Ισραήλ θα επιβλέψει σε Αυτόν «*του οποίου την πλευράν εξεκένησαν*» (βλ. Ζαχαρίας ΙΒ/12:1-12 και Ιωάννης ΙΘ/19:34, σε συνδυασμό με Αποκάλυψη Α/1:7) και πολλές άλλες περιπτώσεις που θα μπορούσαμε να αναφέρουμε.

ΚΑΝΟΝΑΣ 3ος

***Ερμηνεύουμε τα εδάφια "οπτόν εν πυρί"
και όχι "κατά γράμμα" ερμηνεία***

Το γράμμα θανατώνει, ενώ το Πνεύμα ζωοποιεί, γι' αυτό πρέπει να ερμηνεύουμε τα εδάφια πνευματικά «*οπτόν εν πυρί*», που σημαίνει να είναι ψημένα στη φωτιά του αγίου Πνεύματος για να έχουμε αποκαλυπτικό λόγο. Ο Θεός είχε διατάξει τους Ισραηλίτες, δια μέσου του Μωυσή, να φάνε το αρνί που θα θυσίαζαν το Πάσχα «*ΟΠΤΟΝ ΕΝ ΠΥΡΙ· με άζυμα, και με χόρτα πικρά θέλουσι φάγει αυτό· μη φάγητε απ' αυτού ΩΜΟΝ, μηδέ ΒΡΑΣΤΟΝ εν ύδατι, αλλά ΟΠΤΟΝ ΕΝ ΠΥΡΙ...*» (Έξοδος ΙΒ/12:8-9). Τυπολογικά το ΑΡΝΙ συμβολίζει τον ΙΗ-

ΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ, ο οποίος είναι το «*αρνίον το εσφαγμένον προ καταβολής κόσμου*». Ο Ιησούς όμως, το Αρνίον, είναι ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (Ιωάννης Α/1:1, Αποκάλυψη ΙΘ/19:9), αλλά είναι και ο ΑΡΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ (Ιωάννης ζ'/6:35,48). Εδώ τυπολογικά μας διατάσσει ο Κύριος να «φάμε», να ερμηνεύουμε δηλαδή τον Λόγο Του, όχι κατά γράμμα, όπως ακριβώς αναγράφεται, αλλά με αποκάλυψη του αγίου Λόγου Του, δεν πρέπει δηλαδή να τον «τρώμε» **ωμό** (όπως είναι γραμμένος), ούτε **βραστό** (να δίνουμε ανθρώπινες ερμηνείες κατά το δοκούν, όπως εμείς νομίζουμε ή μας βολεύει δογματικά), αλλά να τον τρώμε **«οπτόν εν πυρί»**, ψημένο με τη φωτιά του αγίου Πνεύματός Του, να έχουμε δηλαδή τον αποκαλυπτικό λόγο.

Αυτός είναι ένας βασικός ερμηνευτικός κανόνας, που πρέπει να προτάσσεται όλων των άλλων κανόνων. Εδώ αναφέρεται ως 3ος κατά σειρά κανόνας, για λόγους σκοπιμότητας, που είναι η διευκόλυνση των αναγνωστών, καθόσον οι δύο πρώτοι κανόνες, που θεωρούνται αυτονόητοι, θα εφαρμοστούν σε πλείστες περιπτώσεις στα επόμενα κεφάλαια, σε συνδυασμό πάντοτε με τον 3ο κανόνα.

Μια πολύ γνωστή περίπτωση ερμηνείας του κανόνα αυτού, έχουμε στην περίπτωση, που ο Ιησούς είπε πως *«όποιος είπη προς το όρος τούτο, Σηκώθητε και ρίθητι εις την θάλασσαν, και δεν διαστάση εν τη καρδιά αυτού, αλλά πιστεύση ότι εκείνα τα οποία λέγει γίνονται, θέλει γείνει εις αυτόν ό,τι εάν είπη»* (Μάρκος ΙΑ/11:22). Για παράδειγμα, όσο και εάν φωνάζουμε στο βουνό της Πάρνηθας "πέσε στη θάλασσα", αυτό ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΘΑ ΠΕΣΕΙ, γιατί παίρνουμε τον Λόγο του Θεού «ωμό», κατά γράμμα, χωρίς αποκάλυψη. Μπορούμε όμως να πετάξουμε το βουνό στη θάλασσα, εάν υπογεία βάλουμε εκρηκτικά και το ανατινάξουμε, αλλά αυτό όμως ΕΙΝΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ και δεν είναι ο αποκαλυπτικός λόγος, παίρνουμε τον Λόγο του Θεού «βραστόν». Όταν ο Κύριος Ιησούς έλεγε να πούμε στο «βουνό» να πέσει στη «θάλασσα» και αυτό θα γίνει εάν το πιστέψουμε, εννοούσε τα «προβλήματα» και τις «δυσκολίες», που με ένα λόγο πίστης τα πετούμε στα βάθη των θαλασσών. Εδώ έχουμε την περίπτωση που ο λόγος τρώγεται (ερμηνεύεται) «οπτός εν πυρί», ψημένος δηλαδή με την αποκάλυψη που μας δίνει το

άγιο Πνεύμα του Θεού.

Όταν ερμηνεύουμε τον Λόγο του Θεού πνευματικά, θα πρέπει να προσέξουμε μην πέσουμε στην παγίδα να εξηγήσουμε καθαρά ιστορικά γεγονότα με πνευματική έννοια. Για παράδειγμα, στις Πράξεις των Αποστόλων περιγράφονται τα ταξίδια του Παύλου από πόλη σε πόλη. Σύμφωνα με τις αφηγήσεις του Παύλου, σε όποια πόλη πήγαινε (Μικρά Ασία, Ελλάδα, κλπ), το πρώτο μέλημά του ήταν να έρθει σε επαφή με τους ομοεθνείς του Ιουδαίους, οι οποίοι μη έχοντες δεχτεί τον Ιησού ως τον υπεσχημένο Μεσσία, **ήταν πολύ φυσικό να συναθροίζονται πάντοτε τα Σάββατα**, σύμφωνα με το διατεταγμένο του νόμου του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη. Αυτό όμως, το καταλαβαίνει κάποιος πολύ καλά ότι πρόκειται για ένα καθαρά **ιστορικό γεγονός** που περιγράφεται και δεν έχει καμιά σχέση με το εάν το Σάββατο, ως η **"ημέρα του Κυρίου"**, μετά την Πεντηκοστή, εξακολούθησε να ισχύει, ή καταργήθηκε, ή μεταφέρθηκε ή άλλαξε. Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος θα βρει στο βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο **«Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ»** (κωδικός 22).

KANONAS 4ος

Δεχόμαστε την ερμηνεία που δίνει η ίδια η Βίβλος

Σε πλείστες περιπτώσεις η ίδια η Βίβλος ερμηνεύει τον εαυτό της και η ερμηνεία της είναι πολύ καθαρή. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν πρέπει να δίνουμε εμείς άλλες ερμηνείες, σύμφωνα με τη δογματική μας θέση, γιατί τότε προσθέτουμε στον Λόγο του Θεού και εάν αυτό συμβαίνει θα έχουμε και την ετυμηγορία του Θεού εναντίον μας: *«Εάν τις επιθέσει (=προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγὰς τας γεγραμμένας εν τω βιβλίῳ τούτῳ· και εάν τις αφαιρέση από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής...»* (Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19).

Για παράδειγμα, στην **παραβολή του σπορέα** έχουμε την ερμηνεία που δίνει ο ίδιος ο Ιησούς και μάλιστα αναφέρει πολλές λεπτομέρειες, όπως στην περίπτωση που τα πετεινά του ουρανού έφαγαν το σπόρο που έπεσε "παρά την οδόν", όπου η ερμηνεία που δίνεται είναι ότι ο **Πονηρός** (πετεινά) αρπάζει τον **Λόγο του**

Θεού (σπόρο), που σπάρθηκε στην καρδιά του ανθρώπου (βλ. Ματθαίος ΚΓ/23:3-23, Μάρκος Δ/4:3-20, Λουκάς Η/8:5-15).

Άλλη περίπτωση έχουμε με τους 2 μάρτυρες της Αποκάλυψης, οι οποίοι θα δώσουν τη μαρτυρία τους κατά την πρώτη περίοδο της βασιλείας του Αντίχριστου και την ερμηνεία ποιοι θα είναι οι 2 αυτοί μάρτυρες την δίνει η ίδια η Αγία Γραφή: *«Οὗτοι εἶναι αἱ δύο ΕΛΑΙΑΙ καὶ αἱ δύο ΛΥΧΝΙΑΙ, αἱ ἱστάμεναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς»* (Αποκάλυψη ΙΑ/11:4). Οι 2 μάρτυρες είναι "2 ελαίαι" και "2 λυχνίαι", που για να εννοήσουμε ποια είναι η ακριβής ερμηνεία, θα πρέπει να βρούμε πάλι μέσα από τη Βίβλο, τι συμβολίζει η **"ελαία"** και τι συμβολίζει η **"λυχνία"** και αμέσως θα καταλάβουμε ακριβώς ποιοι είναι οι 2 μάρτυρες.

Η ΛΥΧΝΙΑ συμβολίζει την ΕΚΚΛΗΣΙΑ και βλέπουμε στην Αποκάλυψη τον Ιησού να περιπατεί ανάμεσα σε 7 λυχνίες: *«Οἱ ἐπτὰ ἀστέρες εἶναι οἱ ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ ἐκκλησιῶν, καὶ αἱ ΕΠΤΑ ΛΥΧΝΙΑΙ, τὰς ὁποίας εἶδες, εἶναι αἱ ΕΠΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ»* (Αποκάλυψη Α/1:20).

Άρα το πρώτο στοιχείο που η Αγία Γραφή μας δίνει είναι ότι οι «2 μάρτυρες» είναι «2 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ». Τι σημαίνει αυτό, θα το δούμε στον επόμενο συμβολισμό.

Η ΕΛΑΙΑ συμβολίζει το λαό του Θεού και μάλιστα η Βίβλος κάνει τη διάκριση σε "καλήν ΕΛΑΙΑ" και σε "άγρια ΕΛΑΙΑ". Στην προς Ρωμαίους ΙΑ/11:23-24 ο Παύλος αναφέρει: *«Καὶ ἐκεῖνοι δε, εἰάν δεν ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν ἀπιστίαν, θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ· διότι δυνατός ἐστὶν ὁ Θεὸς πάλιν νὰ ἐγκεντρίσῃ αὐτούς. Ἐπειδὴ εἰάν σὺ ἀπεκόπησ ἀπὸ τῆς φυσικῆς ΑΓΡΙΕΛΑΙΑΣ καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς ΚΑΛΛΙΕΛΑΙΑΝ, πόσω μάλλον οὗτοι οἱ φυσικοὶ θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ελαίαν».*

Ο λαός Ισραήλ είναι η φυσική ΚΑΛΛΙΕΛΑΙΑ από την οποία «μπολιάστηκαν» (**«ενεκεντρίσθη»**) πνευματικά οι πιστοί που προέρχονται από τα έθνη και ο Λόγος του Θεού τους αποκαλεί ΑΓΡΙΕΛΑΙΑ και έτσι το σώμα του Ιησού Χριστού έγινε η ΚΑΛΛΙΕΛΑΙΑ.

Το δεύτερο λοιπόν στοιχείο που η Βίβλος μας δίνει για τους 2 μάρτυρες (τους οποίους αποκαλεί «ελαίαι»), είναι ότι ο ένας είναι η «ΚΑΛΛΙΕΛΑΙΑ» και ο άλλος είναι η «ΑΓΡΙΕΛΑΙΑ».

Με τα παραπάνω στοιχεία που η ίδια η Βίβλος μας δίνει, το εδάφιο «*οὗτοι εἶναι αἱ δύο ΕΛΑΙΑΙ καὶ αἱ δύο ΛΥΧΝΙΑΙ...*», ερμηνεύεται πλέον από μόνο του: Οι «ΔΥΟ ΜΑΡΤΥΡΕΣ», δεν θα είναι **κατά γράμμα** μόνο 2 άνθρωποι, όπως λάθος πιστεύει το 90% περίπου των αναγεννημένων πιστών σε όλο τον κόσμο, αλλά θα είναι 2 ομάδες εκκλησιών, που θα δίνουν τη μαρτυρία τους στην πρώτη περίοδο της επταετίας του Αντίχριστου. Η μία ομάδα θα είναι η **ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΞ ΙΟΥΔΑΙΩΝ** («η καλή ελαία») και η άλλη ομάδα θα είναι η **ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΞ ΕΘΝΩΝ** («η αγριελαία») και οι δύο ομάδες θα είναι ΔΥΟ μάρτυρες, που σημαίνει ότι θα υπάρχει ΔΙΠΛΗ μαρτυρία (εξ' ού και «δύο μάρτυρες»), τους οποίους όπως αναφέρει η Βίβλος θα τους θανατώσει ο Αντίχριστος και στο μισό της επταετίας θα αναστηθούν και θα αναληφθούν (αρπαχτούν) στον ουρανό.

Δεχόμαστε ότι η ερμηνεία που δίνει η Βίβλος είναι από τον Θεό, γιατί ο ΛΟΓΟΣ του είναι **θεόπνευστος** και κάθε ΛΕΞΗ που χρησιμοποιείται είναι **θεόπνευστη**. Αν και η Βίβλος γράφτηκε σε διάρκεια 1500 ετών (1400 π.Χ. - 95 μ.Χ.), από διαφορετικούς συγγραφείς με διαφορετικό μορφωτικό επίπεδο, είναι σαν να γράφτηκε από ένα άτομο και σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, γιατί ο συγγραφέας της ήταν ο ίδιος ο Θεός (βλ. Β' Πέτρου Α/1:19-21). Κάθε λέξη που χρησιμοποιείται είναι χρισμένη και φέρνει τη σφραγίδα του Θεού, γι' αυτό θα δεχόμαστε την ερμηνεία που μας δίνει ο Λόγος Του και δεν θα προσθέτουμε δικές μας ερμηνείες και απόψεις.

ΚΑΝΟΝΑΣ 5ος

***Εξετάζουμε τι ίσχυε στην εποχή που αναφέρεται το εδάφιο
'Ηθη και έθιμα της κάθε εποχής***

Όταν ένα εδάφιο το εξετάζουμε και το ερμηνεύουμε σύμφωνα με τα συμφραζόμενα εδάφια (προηγούμενα και επόμενα) και σύμφωνα με όλο το γενικό πλαίσιο της Αγίας Γραφής, θα πρέπει να το εξετάζουμε και εάν αυτό που αναφέρει το συγκεκριμένο εδάφιο έχει κάποια ιδιαίτερη σχέση **με την εποχή που γράφτηκε το κείμενο μέσα στο οποίο αναφέρεται**, να εξετάζουμε δηλαδή τα ήθη και τα έθιμα της εποχής εκείνης. Θα πρέπει, για να μην πέφτουμε σε ερμηνευτικά λάθη, να τοποθετούμε τον εαυτό μας στην εποχή και

στον τόπο του συγγραφέα και να λαμβάνουμε υπόψη μας τις καταστάσεις που επικρατούσαν την περίοδο εκείνη. Σε πολλές περιπτώσεις ο απόστολος Παύλος έχει αναφερθεί στις επιστολές του για δούλους και ελεύθερους, καθόσον στην εποχή του **η δουλεία ήταν νόμιμος θεσμός** της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, γι' αυτό και δίνει συμβουλές και προτροπές πως να συμπεριφέρονται οι δούλοι προς τα αφεντικά τους, προς τους κυρίους τους και το αντίστροφο.

Τέτοιες περιπτώσεις έχουμε πολύ καθαρές μέσα στις επιστολές του Παύλου: *«Οι κύριοι, αποδίδετε εις τους δούλους σας το δικαίον και το ίσον, εξεύροντες ότι και σεις έχετε Κύριον εν ουρανοίς»* (Κολοσσαείς Δ/4:1), *«...Οι δούλοι, υπακούετε εις τους κατά σάρκα κυρίους σας μετά φόβον και τρόμον εν απλότητι της καρδιάς σας ως εις τον Χριστόν...»* (Εφεσίους ζ'Ι6:5 - Βλ. Α' Τιμόθεου ζ'/6:1, Α' Πέτρου Β/2:18, κλπ). Αυτό, δεν σημαίνει ότι ο Παύλος και γενικά ο Λόγος του Θεού συνιστά τη δουλεία.

Το ίδιο συνέβαινε και με τη θέση της **γυναίκας**, η οποία τότε δεν είχε δημόσια και κοινωνική ζωή, όπως συμβαίνει σήμερα (Α' Κορινθίους ΙΔ/14:34-35, Α' Τιμόθεου Β/2:11-14, κλπ).

KANONΑΣ 6ος

Οι μεταφράσεις της Αγίας Γραφής δεν είναι θεόπνευστες

Θεόπνευστο κείμενο της Αγίας Γραφής είναι μόνο εκείνο στο οποίο γράφτηκε απευθείας ο Λόγος του Θεού και στην περίπτωση αυτή είναι (1) το **Εβραϊκό κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης** και (2) το **αρχαίο Ελληνικό κείμενο της Καινής Διαθήκης**. Επειδή όλοι οι αναγνώστες, οι μελετητές και οι ερευνητές της Βίβλου δεν γνωρίζουν την Εβραϊκή γλώσσα ή την αρχαία Ελληνική γλώσσα, χρησιμοποιούν κατ' ανάγκη τα Βιβλικά κείμενα μεταφρασμένα. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί στις ερμηνείες που οι ίδιοι δίνουν ή που διαβάζουν σε διάφορες πηγές.

Καμία μετάφραση δεν είναι θεόπνευστη, όσο αξιόλογη και αξιόπιστη να θεωρείται, καθόσον σε όλες τις περιπτώσεις υπάρχει το προσωπικό στοιχείο του μεταφραστή, με αποτέλεσμα να έχουν μεταφραστεί λάθος λέξεις, που αλλοιώνουν τελείως το αρχικό νόημα

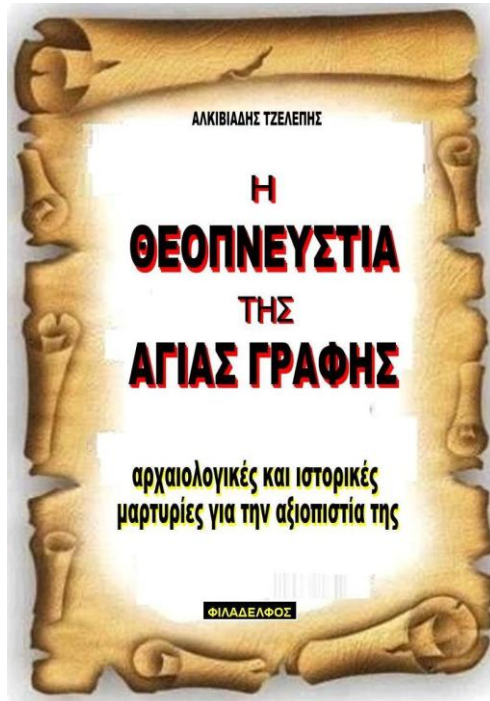
ή και να έχουν προστεθεί προτάσεις ξένες προς το αρχικό πρωτότυπο κείμενο. Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος θα βρει στο βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο «**Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ**» (κωδικός 20).

Πολλές ερμηνείες σήμερα, που φέρνουν διαχωρισμό έχουν στηριχθεί σε εδάφια μεταφράσεων και όχι στα πρωτότυπα θεόπνευστα εδάφια του αρχαίου Ελληνικού κειμένου, γι' αυτό για τη σωστή ερμηνεία και απόδοση των μεταφρασμένων εδαφίων θα προστρέχουμε πάντοτε στο πρωτότυπο αρχαίο θεόπνευστο κείμενο για αντιπαραβολή, κάτι που θα εφαρμόζουμε στην ανάλυση και στην εξήγηση των εδαφίων στα επόμενα κεφάλαια.

Στις μελέτες μας θα πρέπει να χρησιμοποιούμε **ως βοηθητικά βιβλία** Βιβλικά λεξικά, Βιβλικές εγκυκλοπαίδειες, διάφορες μεταφράσεις της Βίβλου, λεξικά της αρχαίας και της καθομιλουμένης Ελληνικής γλώσσας, ιστορικές πηγές της εποχής που αναφέρεται το Βιβλικό κείμενο και γενικά κάθε σύγγραμμα που θεωρούμε ότι μας είναι χρήσιμο στη μελέτη μας, αλλά **δεν πρέπει να θεωρούμε όλες τις βοηθητικές αυτές πηγές ως δεδομένες ότι είναι αξιόπιστες**, καθόσον αποτελούν προϊόν ανθρωπίνης προσπάθειας που στόχο έχουν να οδηγήσουν τον αναγνώστη σε κάποιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα, σύμφωνα με τη δογματική θέση του κάθε συγγραφέα, η οποία όταν είναι σωστή, έχει καθαρές διατυπώσεις, αλλά όταν είναι λάθος, τότε δημιουργεί σύγχυση και ερωτηματικά στον αναγνώστη.

από τις εκδόσεις μας

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 29 - 6

αρχική έκδοση: **1992** ❖ έκδοση βελτιωμένη **2018** ❖ Σελ.**84**

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ μεταφράστηκε στην Ελληνική γλώσσα από τους Εβδομήκοντα (Ο΄) και χρησιμοποιείτο πλέον επίσημα και από τους Ιουδαίους. **Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ** γράφτηκε απευθείας στην Ελληνική γλώσσα, μία μεγάλη ευλογία του Θεού για τους Έλληνες. Ολόκληρη η **ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ** (Παλαιά και Καινή Διαθήκη) βρίσκεται σε μόνιμη βάση το **1^ο** βιβλίο σε παγκόσμια κυκλοφορία, παρ' όλο που δέχεται συχνά πολλές και σκληρές κριτικές εναντίον της.

Μερικά από τα περιεχόμενα του βιβλίου:

Κριτική των κειμένων της Αγίας Γραφής - **Υλικό και τρόπος γραφής των κειμένων** - Κώδικες και Χειρόγραφα της Βίβλου - **Λάθη αντιγραφών και αιτίες** - Εβραϊκά κείμενα - **Μεταφράσεις της Αγίας Γραφής** - Μεταφραστικά λάθη του Ν.Βάμβα - **Αρχαιολογικές και ιστορικές μαρτυρίες**

Κεφάλαιο ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΑΠ' ΑΡΧΗΣ

«βοηθὸν ὁμοιον με αὐτόν»

1. Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ένα πολύ βασικό θέμα και πρώτιστης σημασίας είναι να γνωρίζουμε ποια ήταν «απ' αρχής» η πρόθεση και το σχέδιο του Θεού για τη θέση της γυναίκας μέσα στη δημιουργία Του. Για τη δημιουργία του ανθρώπου διαβάζουμε αμέσως στα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου της Γένεσης: *«Και έπλασε Κύριος ο Θεός τον άνθρωπον από χώματος εκ της γης. και ενεφύσησεν εις τους μυκτήρας αυτού πνοήν ζωής, και έγεινεν ο άνθρωπος εις ψυχήν ζώσαν. Και εφύτευσε Κύριος ο Θεός παράδεισον εν τη Εδέμ κατά ανατολάς και έθεσεν εκεί τον άνθρωπον, τον οποίον έπλασε»* (Γένεση Β/2:7-8). Εδώ ο Θεός αναφέρεται πολύ καθαρά στο πως δημιούργησε τον πρώτο άνθρωπο, τον **Αδάμ**, τον οποίο έβαλε μέσα στον κήπο της Εδέμ.

Στο προηγούμενο κεφάλαιο, πάλι αναφέρεται ο Λόγος του Θεού για τη δημιουργία του ανθρώπου: *«Και είπεν ο Θεός, **Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημών, καθ' ομοίωσιν ημών**· και **ας εξουσιάζη**»* (“αρχέτωσαν”, κείμενο Ο') *επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των πετεινών του ουρανού και επί των κτηνών και επί πάσης της γης και επί παντός ερπετού, έρποντος επί της γης»* (Γένεση Α/1:26). Εδώ όμως δεν αναφέρεται ειδικά στη δημιουργία του πρώτου ανθρώπου (όπως πολλοί υποστηρίζουν), αλλά σε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος. Είναι ο **πρώτος προφητικός λόγος** που συναντούμε μέσα στην Αγία Γραφή και μας αποκαλύπτει το θαυμαστό σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου «προ καταβολής κόσμου».

Πως γνωρίζουμε ότι αυτή είναι η αλήθεια; **Πρώτον** ο Θεός μιλά σε πληθυντικό αριθμό *«ας κάμωμεν»* (“ποιήσωμεν”, κείμενο Ο'), που σημαίνει ότι αυτό που είχε σχεδιάσει, δηλαδή να κάνει τον άνθρωπο κατά την «ομοίωσή ΤΟΥΣ» και κατά την «εικόνα ΤΟΥΣ»,

δεν θα το έκανε μόνος Του, αλλά με κάποιον άλλον. **Δεύτερον**, θα έδινε εξουσία στους ανθρώπους **να εξουσιάζουν** (πληθυντικός αριθμός) επάνω σε όλη τη δημιουργία Του. Ο Βάμβας ερμηνεύει «*ας εξουσιάζη*» σε ενικό αριθμό και όπως λάθος είναι διατυπωμένο παραπέμπει στον πρώτο άνθρωπο. Το αρχαίο όμως κείμενο των Εβδομήκοντα (Ο΄) γράφει «*αρχέτωσαν*» σε πληθυντικό αριθμό, γιατί αναφέρεται γενικά σε όλο το ανθρώπινο γένος και όχι ειδικά στον πρώτο άνθρωπο, τον Αδάμ, ώστε αυτός «να εξουσιάζει».

Αυτό φαίνεται με πλήρη σαφήνεια στο επόμενο εδάφιο 27, όπου γράφει: «*Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' εικόνα εαυτού· ΚΑΤ' ΕΙΚΟΝΑ ΘΕΟΥ εποίησεν αυτόν· άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς*». Εδώ όμως ανατρέπονται όσα αναφέρθηκαν στο προηγούμενο εδάφιο 26, γιατί βλέπουμε τον Θεό να δημιουργεί ΜΟΝΟΣ Του τον άνθρωπο και μάλιστα να δημιουργεί μόνο το **πρώτο στάδιο** από αυτό που είχε σχεδιάσει. Τον δημιούργησε μόνο «*κατά την ΕΙΚΟΝΑ Του*» (δεν γράφει «*εικόνα Τους*») όχι και «*κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ Τους*», που ήταν το **δεύτερο στάδιο** του σχεδίου Του. Αυτό συνέβηκε, γιατί δεν είχε γεννηθεί ακόμα ο Υιός Του, ο οποίος θα έπαιρνε επάνω Του την αμαρτία του ανθρώπου και θα γινόταν Αυτός το εξιλαστήριο μέσο, γι' αυτό αναφέρεται σε πληθυντικό αριθμό «*ας κάμωμεν*». Ο Ιησούς Χριστός ήταν το «*Αρνίο το εσφαγμένον, προ καταβολής κόσμου*».

Ο Θεός **προέβλεψε ΠΡΙΝ** την πτώση του ανθρώπου (Ρωμαίους Γ/3:25) και **ενήργησε ΜΕΤΑ** την πτώση του (Α΄ Πέτρου Α/1:18-20, αρχ. κείμενο). Το απώτερο σχέδιο του Θεού ήταν ο άνθρωπος να γίνει και «*κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ Του*», γεγονός το οποίο θα γίνει στον ουρανό, όταν δούμε τον Κύριο Ιησού πρόσωπο με πρόσωπο και τότε θα είμαστε ΟΜΟΙΟΙ με Αυτόν: «*Τώρα είμεθα τέκνα Θεού, και έτι δεν εφανερώθη τι θέλομεν είσθαι· εξεύρομεν όμως ότι όταν φανερωθή, θέλομεν είσθαι ΟΜΟΙΟΙ με Αυτόν, διότι θέλομεν ιδεί Αυτόν καθώς είναι*» (βλ. Α΄ Ιωάννου Γ/3:2).

... / / / ...

2. Η ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Στο Α΄ κεφάλαιο της Γένεσης η Βίβλος αναφέρεται στην πρόθεση του Θεού να δημιουργήσει όλο το ανθρώπινο γένος και στο Β΄ κεφάλαιο αναφέρεται ειδικά στη δημιουργία του πρώτου ανθρώπου, του Αδάμ, που τον «εποίησεν», μόνο κατά τη δική Του εικόνα και τον έθεσε μέσα στον παράδεισο της Εδέμ. Ο Αδάμ όμως σε όλη αυτή την υπέροχη δημιουργία του Θεού **ήταν μόνος**, δεν ταίριαζε με κανένα από την υπόλοιπη ζωική δημιουργία του Θεού, δεν μπορούσε να ταυτιστεί με καμιά άλλη ζωντανή ύπαρξη και να έχει μια επικοινωνία. Από πρώτη επιφανειακή άποψη φαινόταν ότι υπήρχε κάποιο «κενό» στη δημιουργία του Θεού.

Βλέπουμε όμως τον Θεό να επεμβαίνει για να το «διορθώσει» αυτό: *«Και είπε Κύριος ο Θεός, Δεν είναι καλόν να ήναι ο άνθρωπος μόνος· θέλω κάμει εις αυτόν ΒΟΗΘΟΝ, όμοιον με αυτόν»* (Γένεση Β/ 2:18). Εδώ γεννιέται ένα συγκλονιστικό ερώτημα: «Ο Θεός, γιατί να δημιουργήσει πρώτα τον Αδάμ και μετά την Εύα; Δεν μπορούσε να το κάνει αυτό από την αρχή και να τους πλάσει και τους δύο μαζί;».

Ναι μπορούσε, αλλά ο Θεός δεν έκανε κανένα λάθος από την αρχή, όπως ίσως να νομίζουν μερικοί, ώστε να χρειαστεί να το «διορθώσει» εκ των υστέρων, γιατί μέσα από τη δημιουργία πρώτα του Αδάμ και μετά της Εύας, κρύβεται το θαυμαστό σχέδιο του Θεού για την εκκλησία Του, ένα σχέδιο το οποίο *«πρόεθετο εν εαυτώ»* με αγάπη, προ καταβολής κόσμου (Εφεσίους Α/1:9). Η δημιουργία του Αδάμ και της Εύας σε **διαφορετικούς χρόνους** κρύβει πολλές αιώνιες αλήθειες και πολλούς τύπους, μέσα από τους οποίους γνωρίζουμε τα ένδοξα σχέδιά του Κυρίου για τον άγιο λαό Του, την νύμφη εκκλησία.

Διαβάζουμε στον Λόγο του Θεού: *«Και επέβαλε Κύριος ο Θεός έκστασιν επί τον Αδάμ, και κοιμήθη· και έλαβε μίαν εκ των πλευρών αυτού και έκλεισε με σάρκα τον τόπον αυτής. Και κατεσκεύασε Κύριος ο Θεός την πλευράν, την οποίαν έλαβεν από τον Αδάμ, εις γυναίκα και έφερεν αυτήν προς τον Αδάμ. Και είπεν ο Αδάμ, Τούτο είναι τώρα οστόν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ της σαρκός μου· αυτή θέλει*

ονομασθή ανδρίς, διότι εκ του ανδρός αυτή ελήφθη» (Γένεση Β/2:21-23). Ο ΑΔΑΜ είναι **τύπος του Χριστού** και η ΕΥΑ είναι **τύπος της εκκλησίας**. Όπως η Εύα προήλθε από την πλευρά του Αδάμ, έτσι και η εκκλησία βγήκε από την τρυπημένη πλευρά του Ιησού, όταν πρόσφερε υπέρ αυτής το πολύτιμο αίμα Του. Ο Αδάμ και η Εύα είχαν πλήρη ταύτιση και ενότητα: *«Διὰ τούτο θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού, και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού· και θέλουσιν είσθαι οι ΔΥΟ εις σάρκα ΜΙΑΝ»* (Γένεση Β/2:24). Έτσι βλέπει και ο Θεός το λαό Του σε πλήρη ενότητα και ταύτιση με τον Ιησού. Είναι ένα ενιαίο σώμα, όπου ο Χριστός είναι το κεφάλι και το υπόλοιπο σώμα είναι η εκκλησία (πόδια, χέρια, στήθος, κοιλιά, κλπ). Δεν μπορεί να ξεχωρίσει το κεφάλι (ο Ιησούς) από το υπόλοιπο σώμα (εκκλησία), γιατί τότε θα είναι ένα «ακέφαλο» σώμα. Ο Θεός έχει ένδοξα σχέδια για τον άγιο λαό Του.

Ο Αδάμ και η Εύα είναι τύποι του Ιησού και της εκκλησίας. Στο σώμα της εκκλησίας εξουσία (κεφαλή) είναι ο Χριστός. Όλο το σώμα ευλογείται, όταν υποτάσσεται στην κεφαλή. Το ίδιο συνέβηκε με τον Αδάμ και την Εύα, γιατί ο Θεός απ' αρχής **έβαλε τάξη και ιεραρχία** στις σχέσεις του άνδρα και της γυναίκας και αυτός ήταν ο λόγος που Θεός δεν έκαμε ταυτόχρονα τον άνδρα και τη γυναίκα, γιατί έθεσε τις αρχές **της πνευματικής εξουσίας**, αρχές που ισχύουν και σήμερα μέσα στην οικογένεια και μέσα στην εκκλησία.

Όπως η εκκλησία υποτάσσεται στον Χριστό, έτσι και η Εύα (τύπος της εκκλησίας) υποτάσσεται στον Αδάμ (τύπος του Χριστού), γιατί ο Αδάμ «πρώτος εκτίσθη» και είναι αρχαιότερος. Αυτή η αρχή ισχύει για όλους τους αιώνες, όπου η γυναίκα υποτάσσεται στον άνδρα της, γιατί αυτός είναι η κεφαλή της: *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ, κεφαλή δε της γυναικός (είναι) ο ΑΝΗΡ, κεφαλή δε του Χριστού (είναι) ο ΘΕΟΣ»* (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:3). Αυτή είναι η συγκλονιστική αποκάλυψη της Βίβλου, για ποιο λόγο ο Θεός δημιούργησε χωριστά τον Αδάμ και χωριστά την Εύα, το έκανε για να θέσει τις βάσεις και τις αρχές της πνευματικής εξουσίας απ' αρχής.

... /// ...

3. **Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΒΟΗΘΟΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ**

Η άσκηση της πνευματικής εξουσίας που ο Θεός έχει θέσει, δεν έχει καμιά σχέση με τον εξαναγκασμό, την καταπίεση και τον απολυταρχισμό. **Η πνευματική εξουσία τέθηκε για προστασία και ασφάλεια αυτού που είναι κάτω από την εξουσία.** Και όχι μόνο αυτό, αλλά ο Θεός έχει θέσει και τις βάσεις των σχέσεων και της σωστής συνεργασίας μεταξύ εξουσιάζοντα και εξουσιαζόμενου, ώστε να τελούν σε απόλυτη αρμονία, ενότητα και αγάπη μεταξύ τους: *«Και είπε Κύριος ο Θεός, Δεν είναι καλόν να ήναι ο άνθρωπος μόνος· θέλω κάμει εις αυτόν ΒΟΗΘΟΝ, όμοιον με αυτόν»* (Γένεση Β/2:18). Ο Θεός δίνει στον άνδρα βοηθό τη γυναίκα του. Αυτό δεν σημαίνει ότι τη διατάσσει σαν απόλυτος αφέντης, αλλά έχουν διαφορετικές αρμοδιότητες ως προς τη θέση ευθύνης που ο Θεός τους έχει δώσει.

Αυτές τις αρχές ο Θεός τις έχει θέσει απ' αρχής με τη δημιουργία πρώτα του Αδάμ και μετά της Εύας. Ο Θεός σε όλες τις περιπτώσεις βάζει μπροστά τον άνδρα, γιατί πλάσθηκε κατά την εικόνα του Θεού και είναι τύπος του Χριστού, **ο οποίος Χριστός είναι η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου.** Η γυναίκα πλάσθηκε κατά την εικόνα του Θεού, αλλά δεν είναι τύπος του Χριστού, γι' αυτό βλέπουμε τον Θεό μέσα σε ολόκληρη την Αγία Γραφή να εργάζεται με άνδρες. Θα δούμε όμως και πολλές περιπτώσεις που ο Θεός εργάζεται **και με γυναίκες**, αλλά σε όλες τις περιπτώσεις ήταν υπάκουες στον Λόγο του Θεού και είχαν υποταχθεί κάτω από τη νόμιμη πνευματική τους εξουσία, που ήταν ο άνδρας τους και το πρεσβυτέριο της εκκλησίας και υπάρχουν περιπτώσεις που μία γυναίκα να έχει προσφέρει πολύ περισσότερα μέσα στο έργο του Κυρίου απ' ό τι έχουν προσφέρει οι άνδρες.

Όταν ο Θεός είπε ότι δεν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος μόνος, ας κάνω λοιπόν «βοηθό όμοιον με αυτόν», σε αυτά τα λόγια κρύβεται όλο το σχέδιο του Θεού, **κρύβονται αλήθειες που έχουν σχέση με την τάξη που ο Θεός βάζει στη δημιουργία Του.** Όταν είπε τα λόγια αυτά ο Θεός δεν είχε δώσει ακόμα στον άνθρωπο τις διαθήκες Του, ούτε την παλαιά, επάνω στο όρος Σινά, ούτε τη νέα, επάνω στο λόφο του Γολγοθά. Δεν είχε δώσει καμιά διαθήκη ακόμα

σε άνθρωπο, όπως έκανε αργότερα με τον Νώε, τον Αβραάμ, τον Μωυσή και τον Δαβίδ και εφόσον δεν είχε δώσει καμιά διαθήκη τα λόγια Του ότι θα κάνει στον άνδρα «βοηθό όμοιο με αυτόν», **ισχύουν για όλες τις εποχές. Ο Θεός έδωσε τη γυναίκα βοηθό στον άνδρα, δεν την ζήτησε ο άνδρας, ο Θεός πήρε την πρωτοβουλία** και ο Θεός είναι που έθεσε την τάξη και την ιεραρχία μέσα στην οικογένεια για να υπάρχει προστασία και ευλογία. Εμείς οφείλουμε να υποτασσόμαστε σε αυτή την τάξη, να υπακούμε και να μην χαλάμε αυτό που ο Θεός έχει δημιουργήσει απ' αρχής.

Ο Θεός έκανε τη γυναίκα βοηθό που σημαίνει ότι κάποιος άλλος έχει την εξουσία πάνω από το βοηθό. Για παράδειγμα, ένας τεχνίτης που έχει αναλάβει την αποπεράτωση ενός έργου, για να βοηθηθεί και να το τελειώσει γρήγορα, έχει προσλάβει κάποιο βοηθό. Μεταξύ τους έχουν άριστη συνεργασία για να πετύχουν το στόχο τους, αλλά ο τεχνίτης σε διάφορα προβλήματα που αναφύουν έχει την ευθύνη για τη λύση τους και όχι ο βοηθός του, αυτός αρκείται να εφαρμόζει τις υποδείξεις του προϊσταμένου του και εφόσον ενεργεί σωστά, τα αποτελέσματα του έργου φαίνονται πολύ γρήγορα. Αυτό είναι μια γενική αρχή που ισχύει σε όλες τις διαπροσωπικές σχέσεις στον εργασιακό τομέα, μεταξύ προϊσταμένου και υφισταμένου.

Ζούμε σε χαλεπούς καιρούς, σε καιρούς που ο Διάβολος προσπαθεί να διαλύσει τις οικογένειες και να χαλάσει τον τύπο που ο Θεός έχει δώσει. Η γυναίκα είναι βοηθός, όμοια με τον άνδρα, μεταξύ τους είναι ίσοι, αλλά διαφέρουν οι ρόλοι τους. **Είναι ίσοι**, ως προς τη χάρη του Θεού, **είναι ίσοι** ως ζωντανές υπάρξεις που έχουν αιώνια ζωή, **είναι ίσοι** ως προς την ανταμοιβή που παίρνει καθένας, ο μεν άνδρας ως τύπος του Χριστού, η δε η γυναίκα ως τύπος της εκκλησίας. Ο Θεός έχει θέσει τον άνδρα στην οικογένεια, ως κεφαλή που είναι, να προμηθεύει τα αναγκαία, να την προστατεύει και να την αγκαλιάζει με αγάπη. Τη γυναίκα την έχει θέσει να στηρίζει τον άνδρα της, να τον βοηθά, να ανατρέφει τα παιδιά της και γενικά να ενεργεί σε αρμονία και συνεργασία με τον άνδρα της για να έχουν μια ευλογημένη οικογένεια. Ο ένας είναι απαραίτητος για τον άλλον, ο ένας συμπληρώνει τον άλλον.

4. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ (ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ)

(Α) Ο Παύλος στην Α΄ Τιμόθεου Β/2:8-10, δίνει δύο χαρακτηρισμούς για τον άνδρα και τη γυναίκα. **Για μεν τον άνδρα** όταν προσεύχεται, οπουδήποτε και να βρίσκεται, να υψώνει πάντοτε καθαρά χέρια: *«Θέλω λοιπόν να προσεύχωνται οι άνδρες εν παντί τόπω, υψώνοντες καθαράς χείρας, χωρίς οργής και δισταγμού....»* (εδ.8). Αυτό σημαίνει ότι ο Θεός ευαρεστείται στην άγια και καθαρή ζωή των ανδρών, που είναι τύποι του Ιησού Χριστού, θέλει να υψώνουν τα χέρια τους όχι για να κατακρίνουν, αλλά για να ευλογούν τους ανθρώπους. **Για δε τη γυναίκα** να επαγγέλλεται θεοσέβεια με αγαθά έργα και να φανερώνει το «επάγγελμά» της, στολίζοντας τον εαυτό της με αιδώ και σωφροσύνη: *«....Ωσαύτως και αι γυναίκες με στολήν σεμνήν, με ΑΙΔΩ και ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΝ να στολίζωσιν εαυτάς, ουχί με πλέγματα ή χρυσόν ή μαργαρίτας ή ενδυμασίαν πολυτελή, αλλά το οποίον πρέπει εις γυναίκας επαγγελλομένας θεοσέβειαν, με έργα αγαθά»* (εδ.9-10).

Ο Κύριος ζητά καθαρά χέρια από τον άνδρα, που έχει θέση πνευματικής εξουσίας, ώστε να έρχεται ενώπιόν Του με παρρησία και από τη γυναίκα ζητά ως τύπος της εκκλησίας σεβασμό και τιμή με έργα αγαθά, τα οποία δεν είναι απλά οι «καλές πράξεις», γιατί αυτό είναι εύκολο για τον καθένα, αλλά με πνευματικά έργα, που να πηγάζουν από μια καρδιά υπακοής, γι' αυτό ο Παύλος δεν σταματά εδώ για τη γυναίκα, αλλά συνεχίζει λέγοντας: *«Η γυνή ας μανθάνη εν ησυχία μετά πάσης υποταγής· εις γυναίκα όμως δεν συγχωρώ να διδάσκη, μηδέ να αυθεντεύη επί του ανδρός, αλλά να ησυχάζη»* (Α΄ Τιμόθεου Β/2:11-12). Η θεοσεβής γυναίκα θα πρέπει να έχει «ησυχία» και αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να μιλά, ή να ομολογεί, ή να προσεύχεται, ή να ασκεί τα χαρίσματά της (όπως θα δούμε και σε άλλο κεφάλαιο), αλλά είναι η ησυχία του πράου και υποταγμένου πνεύματος ενώπιον του Θεού πρώτα και μετά μπροστά στο σύζυγό της και το πρεσβυτέριο και τότε τα καθαρά χέρια του συζύγου της θα είναι η προστασία της.

Ο Παύλος συνεχίζει να εξηγεί γιατί η γυναίκα πρέπει να είναι σε ησυχία «μετά πάσης υποταγής» και να μη διδάσκει, ούτε να αυθεντεύει στον άνδρα, δηλαδή να ασκεί εξουσία στον άνδρα. Υπάρ-

χει μία λέξη που το διευκρινίζει «διότι...», δεν πρέπει να το κάνει αυτό *«ΔΙΟΤΙ ο Αδάμ πρώτος επλάσθη, έπειτα η Εύα· και ο Αδάμ δεν ηπατήθη, αλλ' η γυνή απατηθείσα έγεινε παραβάτις»* (Α΄ Τιμόθεου Β/2: 11-12). Ο Αδάμ, ως αρχαιότερος, ως ο πρώτος πλασθείς, έχει την πνευματική εξουσία επάνω στην Εύα που πλάστηκε δεύτερη, γι' αυτό βλέπουμε τον Θεό να εργάζεται με ΑΝΔΡΕΣ, ενώ υπάρχουν άγιες γυναίκες, οι οποίες είναι έξυπνες, δραστήριες και ενάρετες, που μπορεί να γνωρίζουν και πολύ περισσότερα από τους άνδρες, όταν αυτοί είναι νέοι στην πίστη, ή παραμένουν επί χρόνια πνευματικά νήπια. Για το πως ο Θεός εργάζεται με ΓΥΝΑΙΚΕΣ θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στα επόμενα κεφάλαια.

Το πρόβλημα όμως δεν είναι εάν η γυναίκα γνωρίζει περισσότερα από τον άνδρα, ή εάν μέσα στην εκκλησία παρουσιάζει δραστηριότητα, αλλά είναι ο νόμος που ο Θεός έχει θεσπίσει από την αρχή της δημιουργίας, είναι ο νόμος της σχέσης του άνδρα και της γυναίκας, είναι ο νόμος της πνευματικής εξουσίας και ιεραρχίας και αυτό θα το δούμε με παραδείγματα μέσα από τον Λόγο του Θεού, ώστε να μην υπάρχουν κενά και ερωτηματικά.

(Β) Ο Αδάμ είναι η εξουσία της Εύας, ο άνδρας (τύπος του Χριστού) είναι η κεφαλή της γυναίκας (τύπος της εκκλησίας). **Είναι ο νόμος του Θεού απ' αρχής και που πάντοτε είναι σε ισχύ και ποτέ δεν έχει καταργηθεί.** Όσες φορές ήθελε ο Θεός και στην Παλαιά Διαθήκη και στην Καινή Διαθήκη να οδηγήσει το λαό Του σε μάχη ή σε ελευθερία πάντοτε διάλεγε έναν άνδρα. Σε όλες τις περιπτώσεις μέσα στην Βίβλο, που χρειάζεται να ασκείται εξουσία, ο Θεός χρησιμοποιούσε πάντοτε άνδρες, όπως:

(01) ΑΒΡΑΑΜ: Ο Θεός για να δημιουργήσει έναν άγιο λαό, διάλεξε τον Αβραάμ, τον ευλόγησε και του έδωσε την υπόσχεση ότι από το σπέρμα του θα γεννηθεί ένας λαός, τον οποίο κανείς δεν θα μπορούσε να τον αριθμήσει, ένας λαός που θα ήταν σαν τον άμμο της θάλασσας και σαν τα άστρα του ουρανού. Γι' αυτό και ο Αβραάμ ονομάστηκε από τον ίδιο τον Θεό «πατέρας πλήθους εθνών» (βλ. Γένεση ΙΕ/15:1-18 & ΙΖ/17:1-16).

Κανένας δεν μπορούσε να αμφισβητήσει το ρόλο του Αβραάμ

ως ηγέτη και ως πατέρα ενός μεγάλου έθνους. Το όνομά του μνημονεύεται πρώτο σε όλες τις γενεές. Ο ίδιος ο Θεός αναφέρεται για τον εαυτό του ότι είναι «ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ» (Εξοδος Γ/3:15-16, Δ/4:5, Γένεση ΚΗ/28:13, κλπ) και αυτό το επιβεβαιώνει σε πολλές περιπτώσεις και ο Ιησούς Χριστός (Ματθαίος ΚΒ/22:32, Μάρκος ΙΒ/12:26, κλπ).

Η Σάρρα, αναγνώριζε τη δοσμένη από τον Θεό εξουσία στον άνδρα της και τον αποκαλούσε «**κύριο**» (Γένεση ΙΗ/18:12) και ο απόστολος Πέτρος το αναφέρει αυτό ως παράδειγμα άγιας γυναίκας, της οποίας ο στολισμός της ήταν η υποταγή στον άνδρα της: «*Διότι ούτω ποτέ (έτσι κάποτε) και αι άγιοι γυναίκες αι ελπίζουσαι επί τον Θεόν ΕΣΤΟΛΙΖΟΝ εαυτάς, υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών, καθώς η Σάρρα υπήκουσεν εις τον Αβραάμ, καλούσα αυτόν κύριον· της οποίας σεις εγεννήθητε τέκνα...*» (Α΄ Πέτρου Γ/3:5-6).

Δεν μπορούσε ο Θεός να σηκώσει γυναίκα ως «ηγέτιδα πλήθους εθνών», γιατί θα χαλούσε ο τύπος του Χριστού και της εκκλησίας, ο Χριστός είναι η κεφαλή (εξουσία) της εκκλησίας, όπως ο άνδρας είναι κεφαλή της γυναίκας.

(02) ΜΩΥΣΗΣ: Για να βγάλει το λαό Ισραήλ από τη σκλαβιά των Αιγυπτίων, ο Θεός έστειλε τον Μωυσή, τον οποίο προηγουμένως προετοίμασε πνευματικά, ώστε να μπορέσει να φέρει σε πέρας την αποστολή, οδηγώντας ένα λαό σκληροτράχηλο και απειθή. Δεν πρέπει να ξεχνούμε τη θέση του Μωυσή ενώπιον του Θεού, δεν ήταν ένας απλός άνθρωπος, ήταν ο "χριστός" (ο κεχρισμένος) του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη, ήταν ο άνθρωπος που ο Θεός τον χρησιμοποίησε για τη σωτηρία του επίγειου λαού Του Ισραήλ. Ο Ιουδαίος ιστορικός Ιώσηπος αναφέρει για τον Μωυσή, πως ήταν ένα πρόσωπο με καταπληκτικές ιδιότητες. Ήταν μεγάλος στρατιωτικός, πολιτικός και προφήτης, που όμοιός του δεν υπήρξε. Η επιρροή του στο λαό Ισραήλ και στα γύρω έθνη ήταν τόσο ισχυρή, που ήθελαν να τον γνωρίσουν. Η φήμη του είχε εξαπλωθεί σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο, όλοι υπάκουαν στον λόγο του. **Αυτόν τον Μωυσή, εξέλεξε ο Θεός για να βγάλει το λαό Του από τη σκλαβιά των Αιγυπτίων.**

Ο Θεός εξέλεξε έναν άνδρα, που ήταν ο τύπος του ερχομένου Μεσσία, του Χριστού. Ο Θεός έδωσε το νόμο Του στον Μωυσή επάνω στο όρος Σινά, γραμμένο επάνω σε λίθινες πλάκες, αλλά 1500 χρόνια μετά σε ένα άλλο όρος, στο λόφο του Γολγοθά, με έναν άλλον άνδρα, τον Ιησού από τη Ναζαρέτ που γεννήθηκε «εκ Πνεύματος αγίου» και «υπετάγη στο νόμο», ο Θεός έδωσε έναν άλλο νόμο, γραμμένο πλέον μέσα σε σάρκινες καρδιές.

- **Ο Μωυσής**, ο κεχρισμένος του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη (γεννημένος «εκ σπέρματος ανδρός», άρα φέρων και την αμαρτωλή φύση του Αδάμ), ελευθέρωσε τον επίγειο λαό του Θεού, τον ΙΣΡΑΗΛ από τη δυναστεία του Φαραώ.
- **Ο Ιησούς**, ο κεχρισμένος του Θεού στην Καινή Διαθήκη (γεννημένος «εκ Πνεύματος αγίου», ως αναμάρτητος, μη φέρων την κατάρα της πτώσης του Αδάμ), ελευθερώνει τον πνευματικό λαό του Θεού, την ΕΚΚΛΗΣΙΑ από τη δυναστεία του Φαραώ του κόσμου τούτου, που είναι ο Διάβολος.

Ο Μωυσής της Παλαιάς Διαθήκης τελείωσε το έργο του με το θάνατό του και ο Ιησούς της Νέας Διαθήκης συνέχισε το έργο Του με την ένδοξη ανάστασή Του και είναι κύριος και βασιλιάς στους αιώνες. Δεν θα μπορούσε ποτέ ο Θεός στη θέση του Μωυσή να σηκώσει μία γυναίκα, γιατί θα χάλαγε ο τύπος και αυτό θα ήταν αντίθετο με το νόμο Του που είχε θέσει απ' αρχής.

(03) ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ: Όταν ο Μωυσής πέθανε, την αρχηγία ανέλαβε ο Ιησούς του Ναυή, ένας άνδρας με εξαιρετικά ηγετικά και στρατιωτικά χαρίσματα, ο οποίος τελικά οδήγησε το λαό Ισραήλ στη γη της επαγγελίας. Το όνομα του Ιησού του Ναυή αντιπροσώπευε το όνομα του ερχόμενου Μεσσία, του Ιησού Χριστού. Η λέξη «Ιησούς» είναι σύνθετη, αποτελείται από το «Για (σύντηξη του "Γιάχβε") & Οσήα», που σημαίνει «Γιάχβε είναι σωτήρας». Ο Ιησούς του Ναυή, ως άνδρας, ήταν τύπος του έσχατου Αδάμ, του Ιησού, του Υιού του Θεού. Ο Λόγος του Θεού «δένει» τέλεια.

(04) ΚΡΙΤΕΣ: Αργότερα ο Θεός έδωσε τους Κριτές για να κρίνουν και να κυβερνούν το λαό Ισραήλ, οι οποίοι ήσαν μόνον άνδρες, με μια μόνη περίπτωση, όπου Κριτής του λαού ήταν μία γυναίκα, το

όνομά της ήταν **Δεβόρρα** και για την οποία θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω και αρκετές φορές στα επόμενα κεφάλαια.

ΔΕΒΟΡΡΑ & ΒΑΡΑΚ: Η Δεβόρρα ήταν προφήτισσα και σαν προφήτισσα έδινε τον Λόγο του Θεού. Όταν χρειάστηκε να πάει στη μάχη κάλεσε τον Βαράκ να ηγηθεί του στρατού, έδωσε στον άνδρα την εξουσία και δεν πήγε η ίδια μπροστά για να πολεμήσει. Η ίδια πήγε μαζί του, για να νιώθει ο Βαράκ ένα στήριγμα, ότι η παρουσία του Θεού ήταν μαζί του, μέσα από τους λόγους της προφήτισσας του Θεού: *«Και είπε η Δεβόρρα προς τον Βαράκ, Σηκώθητι· διότι αυτή είναι η ημέρα, καθ' ην ο Κύριος παρέδωκε τον Σισάρα εις την χείρα σου· δεν εξήλθεν ο Κύριος έμπροσθέν σου;»* (Κριτές Δ/4:14). Εδώ η προφήτισσα του Θεού, πολύ καθαρά λέγει στον Βαράκ ότι ο Κύριος παρέδωσε τον Σισάρα στα χέρια του και όχι στα δικά της και λίγο πιο κάτω αναφέρει ότι ο Βαράκ κατεδίωξε τα στρατεύματα του Σισάρα και όχι η Δεβόρρα: *«Κατεδίωξε δε ο Βαράκ κατόπιν των αμαζών και κατόπιν του στρατεύματος έως της Αρωςέθ των εθνών· και έπεσε παν το στράτευμα του Σισάρα εν στόματι μαχαίρας· δεν έμεινεν ουδέ εις (ούτε ένας)....»* (Κριτές Δ/4:16).

Η Δεβόρρα ήταν υποταγμένη κάτω από τον Βαράκ. Ο Θεός εργάζεται και με γυναίκες, αλλά η διακονία τους δεν ήταν να διοικούν και να κατευθύνουν τους άνδρες, δεν ήταν να εξουσιάζουν επάνω στους άνδρες, αλλά να τους «βοηθούν», όπως ο Θεός απ' αρχής έθεσε την Εύα ως «βοηθό» του Αδάμ. Άρα οι περιπτώσεις διακονίας των γυναικών που αναφέρονται στην Βίβλο ήταν πάντοτε βοηθητική, έστω και αν είχαν εξαιρετικά χαρίσματα, που τις ξεχώριζαν από τους άνδρες.

Η Δεβόρρα όμως, ως Κριτής του λαού Ισραήλ είχε **το ανώτατο αξίωμα** μέσα στο λαό του Θεού, μία εξουσία που της **ήταν δοσμένη από τον ίδιο τον Θεό**. Αυτό σημαίνει πως, όταν έκρινε τις υποθέσεις των πολιτών, είχε την εξουσία να επιβάλλει και να εκτελεστούν οι όποιες αποφάσεις έπαιρνε, αρνητικές ή θετικές για τους κρινόμενους. Για το θέμα αυτό θα ασχοληθούμε ιδιαίτερα, όταν θα εξετάζουμε σε επόμενο κεφάλαιο τις περιπτώσεις αξιοποίησης γυναικών μέσα στην Βίβλο.

(05) ΒΑΣΙΛΕΙΣ άνδρες: Μέσα στην Παλαιά Διαθήκη βλέπουμε τον Θεό να κρίνει ως βασιλείς άνδρες και όχι γυναίκες και ο πρώτος βασιλιάς του Ισραήλ ήταν ο **Σαούλ**. Στη συνέχεια ακολούθησαν ο Δαβίδ και ο γιος του Σολομώντας.

ΙΕΖΑΒΕΛ & ΓΟΘΟΛΙΑ: Έχουμε και δύο περιπτώσεις που βασίλισσες ήταν γυναίκες. Ήταν η Ιεζάβελ και η Γοθολία, οι οποίες σφετερίστηκαν τις θέσεις εξουσίας και στράφηκαν ενάντια στον αληθινό Θεό. Η **Ιεζάβελ**, εισήγαγε επίσημα μέσα στο λαό του Θεού την ειδωλολατρία, λάτρευε και προσκυνούσε τον Βάαλ (Α΄ Βασιλέων Ις΄/16:31), σκότωνε τους προφήτες του Θεού (Α΄ Βασιλέων ΙΗ΄/18: 4, 13), στράφηκε και κατεδίωξε τον προφήτη του Θεού Ηλία (Α΄ Βασιλέων ΙΘ΄/19:2) και γενικά η βασιλεία της ήταν βασιλεία που κυβερνούσε το σκοτάδι, η πορνεία και η μαγεία. Γι’ αυτό και το τέλος της ήταν τραγικό, όταν φονεύθηκε κατά διαταγή του **Ιηού**, το σώμα της δεν το βρήκαν, γιατί το είχαν καταφάγει τα σκυλιά, όπως ο Κύριος είχε προφητεύσει (βλ. Β΄ Βασιλέων, κεφ.ΘΙ9).

Άλλη περίπτωση έχουμε με την **Γοθολία**, κόρη του Αμρί, βασιλιά του Ισραήλ. Ο Οχοζίας, γιος της Γοθολίας, έγινε βασιλιάς του Ισραήλ σε ηλικία 22 ετών, όταν όμως πέθανε η μητέρα του αφάνισε όλο το βασιλικό σπέρμα, ώστε να μην κινδυνεύει ο θρόνος της, τους σκότωσε όλους, εκτός από τον **Ιωάς**, γιο του Οχοζία, τον οποίο έκρυψε η Ιωσαββέ αδελφή του Οχοζία. Η Γοθολία ακολούθησε την πορεία της Ιεζάβελ, γι’ αυτό και το τέλος της ήταν προδιαγεγραμμένο. Κατά εντολή του ιερέα Ιωδαά ο λαός πήγε στον οίκο του Βαάλ, γκρέμισαν το άγαλμά του, κατέστρεψαν τα θυσιαστήρια και τα είδωλα και αφού θανάτωσαν τον ιερέα του Βαάλ πήγαν στο βασιλικό παλάτι, όπου θανάτωσαν και την Γοθολία. Βασιλιάς σε ηλικία 7 ετών έγινε ο Ιωάς (βλ. Β΄ Βασιλέων, κεφ.ΙΑ/11).

Δεν έχρισε ο Θεός την Ιεζάβελ και την Γοθολία για να βασιλέψουν επάνω στο λαό Του. Ο Θεός δεν άλλαξε το νόμο Του που έθεσε απ’ αρχής και που ήταν η Εύα να είναι «βοηθός, όμοιος με τον Αδάμ» και να υποτάσσεται στην πνευματική του εξουσία, γιατί ο Αδάμ πρώτος εκτίσθη και σε όλες τις εποχές η πνευματική θέση της γυναίκας (τύπος της εκκλησίας) είναι κάτω από τον άνδρα (τύπος

του Χριστού), όπως η εκκλησία υποτάσσεται στο Χριστό.

(06) ΟΙ 12 ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ: Ο Ιησούς διάλεξε 12 άνδρες για να τους διδάξει τον Λόγο Του και μετά το θάνατό Του και την ανάστασή Του να τους στείλει να κηρύξουν το ευαγγέλιο. Οι 12 απόστολοι που ακολούθησαν τον Ιησού Χριστό, θα έχουν το μοναδικό και ύψιστο προνόμιο στην παλιγγενεσία, όταν ο Ιησούς καθίσει στο θρόνο της δόξας, να καθίσουν και αυτοί σε 12 θρόνους, όπου θα κρίνουν τις 12 φυλές του Ισραήλ (Ματθαίος 10/19:28). Τη θέση του Ιούδα του Ισκαριώτη την πήρε ο Ματθίας και κατά την εκλογή του ο απόστολος Πέτρος αναφέρει ποιες ήταν οι προϋποθέσεις για να ανήκει κάποιος μέσα στο σώμα των 12 αποστόλων του Ιησού (βλ. Πράξεις Α/1:21-26).

Γνωρίζουμε μέσα από την Καινή Διαθήκη ότι υπήρχαν πολλές γυναίκες αφιερωμένες στον Ιησού και ίσως πολύ περισσότερο από τους άνδρες, αλλά ο Κύριος δεν διάλεξε γυναίκες ως αποστόλισσες», γιατί θα είχαν πνευματική θέση εξουσίας επάνω στον άνδρα. Δεν μπορούσε να το κάνει αυτό, γιατί απ' αρχής ο Θεός είχε θέσει τάξη και νόμους που θα διέπουν τις σχέσεις ανδρών και γυναικών και ο Θεός δεν αναιρεί τον Λόγο Του, έχει θέσει αρχές γιατί είναι «Θεός τάξης» και η σοφία Του φαίνεται μέσα σε ολόκληρη τη δημιουργία Του, με την τέλεια αρμονία και ισορροπία που λειτουργούν. Για τη διακονία του αποστόλου θα αναφερθούμε και στη συνέχεια όταν θα εξετάζουμε τα χαρίσματα ηγεσίας.

(07) ΟΙ 70 ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ: Εκτός από τους 12 αποστόλους, ο Ιησούς είχε ακόμα και άλλους **70 αποστόλους**, τους οποίους έστειλε να κηρύξουν τον Λόγο Του, όπως ακριβώς είχε κάνει και με τους 12 αποστόλους, που ήσαν στο στενό Του κύκλο: *«Μετά δε ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους εβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἐμπροσθεν αὐτοῦ εἰς πάσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἐμελλεν αὐτὸς να ὑπάγῃ Υπέστρεψαν δε οἱ εβδομήκοντα μετὰ χαράς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια υποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου»* (βλ. Λουκάς 10/1:1,17). Άνδρες εξέλεξε ο Κύριος.

Υπάρχει και ο αντίλογος από μια πολύ μικρή μερίδα υποστηρικτών ότι μέσα στους 70 αποστόλους ήσαν και γυναίκες και ότι ο

Λουκάς αναφέρεται γενικά χρησιμοποιώντας τον αριθμό εβδομήκο-
ντα. Αυτή η άποψη είναι τελείως αυθαίρετη και δεν έχει ισχυρά
στηρίγματα για να στηριχθεί μέσα από τον Λόγο του Θεού. **Πρώτον**,
δεν αναφέρεται ρητά ότι υπήρχαν και γυναίκες, γιατί αυτό ήταν πο-
λύ σοβαρό και δεν θα μπορούσε να το παραβλέψει ο θεόπνευστος
συγγραφέας. **Δεύτερον**, σύμφωνα με τις επικρατούσες αντιλήψεις
για τη θέση της γυναίκας δεν θα γινόντουσαν αποδεκτές από την
Ιουδαϊκή κοινωνία, παρ' όλο που υπήρχαν και προφήτισσες μέσα
στο λαό Ισραήλ. **Τρίτον**, ο Ιησούς έζησε στην περίοδο του νόμου,
όπου εφαρμοζόταν το διατεταγμένο στο νόμο του Μωυσή, ενώ α-
ντίθετα στην περίοδο της χάρις, που ακολούθησε μετά την Πεντη-
κοστή δόθηκαν πνευματικά χαρίσματα στις γυναίκες και είχαν ενερ-
γό μέρος μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Ιησού Χριστού, όπως
θα δούμε στη συνέχεια.

(08) ΟΙ 7 ΔΙΑΚΟΝΟΙ: Στην πρώτη αποστολική εκκλησία δημιουρ-
γήθηκε ένα πρόβλημα, που είχε σχέση με την υπηρεσία των απο-
στόλων στα κοινά τραπέζια που είχαν μεταξύ τους οι αδελφοί.
Επειδή αυτή η διακονία δεν άφηνε χρόνο στους αποστόλους να κη-
ρύττουν τον Λόγο του Θεού, αποφάσισαν οι απόστολοι να εκλέ-
ξουν 7 διακόνους, γι' αυτό είπαν στους συγκεντρωμένους: *«Σκέ-
φθητε λοιπόν, αδελφοί, να εκλέξητε εξ υμών επτά άνδρας μαρτυρου-
μένους, πλήρεις Πνεύματος αγίου και σοφίας, τους οποίους ας κατα-
στήσωμεν επί της χρείας ταύτης· ημεείς δε θέλομεν εμμένει εν τη προ-
σευχῇ και τη διακονίᾳ του λόγου»* (Πράξεις 5' /6:3-4).

Η απόφαση των 12 αποστόλων ήταν να εκλέξουν **ΜΟΝΟΝ**
άνδρες διακόνους και καμιά γυναίκα. Γιατί το έκαναν αυτό οι από-
στολοι, αφού μέσα στην Καινή Διαθήκη υπάρχουν και γυναίκες που
ήσαν διακόνισσες; **«Διακονία»** σημαίνει **«υπηρεσία»** και για την
συγκεκριμένη υπηρεσία, που ήταν θέση υπεύθυνη, οι 7 εκλεγέντες
διάκονοι έπρεπε να παίρνουν σημαντικές αποφάσεις, ώστε τα προ-
βλήματα που είχαν δημιουργηθεί μεταξύ των πιστών, να λυθούν
και να έρθει αποκατάσταση. Για την υπηρεσία αυτή, έπρεπε να εί-
ναι άνδρες, γιατί ασκούσαν **εξουσία**, η οποία ήταν δοσμένη από
το πρεσβυτέριο της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ, οι οποίοι προσευ-
χήθηκαν και τους έχρισαν για τη διακονία αυτή: *«Και εξέλεξαν τον*

ΣΤΕΦΑΝΟΝ, άνδρα πλήρη πίστεως και Πνεύματος αγίου, και ΦΙΛΙΠΠΟΝ και ΠΡΟΧΟΡΟΝ και ΝΙΚΑΝΟΡΑ και ΤΙΜΩΝΑ και ΠΑΡΜΕΝΑΝ και ΝΙΚΟΛΑΟΝ, προσήλυτον Αντιοχέα, τους οποίους έστησαν ενώπιον των αποστόλων και προσευχηθέντες επέθεσαν επ' αυτούς τας χείρας....» (Πράξεις 5'6:5-6).

Γυναίκες διακόνισσες συναντούμε μέσα στην Καινή Διαθήκη, όπως ήταν η **Φοίβη** στην εκκλησία των Κεγχρεών, την οποία ο Παύλος συνιστά στην εκκλησία της Ρώμης να την δεχτούν, λέγοντας ότι «*αύτη εστάθη προστάτις πολλών και εμού αυτού*» (Ρωμαίους 15'16:1-2). Η διακονία της Φοίβης ήταν διαφορετική από αυτή των 7 διακόνων, που έχρισαν οι απόστολοι, ήταν "βοηθητική" διακονία και όπου υπήρχαν αδελφοί με ανάγκες τους συμπαραστεκόταν, όπως έκανε και με τον Παύλο και δεν ήταν διακονία με άσκηση εξουσίας. Για τη διακονία της Φοίβης θα αναφερθούμε περισσότερο στο τελευταίο κεφάλαιο της μελέτης μας.

Βέβαια μέσα στην Βίβλο συναντούμε και πολλούς άλλους άνδρες διακόνους που είχαν διάφορες υπηρεσίες μέσα στο έργο του Θεού, αλλά πάντα ήσαν υποταγμένοι στον ποιμένα τους. Τέτοιες περιπτώσεις έχουμε τον **Επαφρά** (Εφεσίους 5'6:21) και τον **Τυχικό** (Κολοσσαείς Α/1:7, Δ/4:7).

Ο Παύλος αποκαλεί τον συνεργάτη του Τιμόθεο «*καλό ΔΙΑΚΟΝΟ του Ιησού Χριστού*» (Α' Τιμόθεου Δ/4:6). Όλοι ενώπιον του Θεού είμαστε διάκονοι, δηλαδή ΥΠΗΡΕΤΕΣ, υπηρετούμε τον Κύριο Ιησού, Αυτόν που πέθανε στη δική μας θέση και σε αυτό συμπεριλαμβάνονται και οι γυναίκες, οι οποίες διακονούν το σώμα της εκκλησίας, υποταγμένες στην πνευματική εξουσία που ο Θεός έχει θέσει απ' αρχής.

(09) ΤΑ 5 ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΗΓΕΣΙΑΣ: Ο Θεός έδωσε 5 χαρίσματα που είναι κατά βάση για την ηγεσία της εκκλησίας (Εφεσίους Δ/4:11). Βέβαια θα δούμε ότι υπάρχουν και άλλα 9 χαρίσματα που είναι για **όλο** σώμα της εκκλησίας, άνδρες και γυναίκες (Α' Κορινθίους 1Β/12:4-11). Γράφει ο Παύλος, αναφερόμενος στα 5 ηγετικά χαρίσματα: «*...Και αυτός έδωκεν άλλους μεν αποστόλους, άλλους δε προφήτας, άλλους δε ευαγγελιστάς, άλλους δε ποιμένας και διδασκάλους, προς*

την τελειοποίησιν των αγίων, διά το έργον της διακονίας, διά την οικοδομήν του σώματος του Χριστού, ΕΩΣΟΥ καταστήσωμεν πάντες εις την ενότητα της πίστεως και της επιγνώσεως του Υιού του Θεού, εις άνδρα τέλειον, εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού...» (Εφεσίους Δ/4:11-13).

ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ: Υπάρχουν 2 τάξεις (κατηγορίες) αποστόλων. Η πρώτη τάξη είναι των 12 αποστόλων - μαθητών του Ιησού, για τους οποίους αναφερθήκαμε και οι οποίοι μετά την κρίση του Λευκού Θρόνου θα κρίνουν τις 12 φυλές του Ισραήλ, προνόμιο το οποίο δεν θα έχει κανένας άλλος απόστολος, ούτε και ο απόστολος των εθνών, ο Παύλος, γιατί δεν ανήκε στην αρχική ομάδα των 12 αποστόλων του Κυρίου.

Η δεύτερη τάξη των αποστόλων είναι αυτοί που βγήκαν μέσα από το σώμα της εκκλησίας και για τους οποίους αναφέρεται ο Παύλος παραπάνω λέγοντας «*άλλους μεν αποστόλους*». Δεν λέγει και «*άλλες αποστόλισσες*», γιατί η διακονία του αποστόλου είναι η πρώτη όλων των διακονιών, είναι η κορυφή των διακονιών και ο Ιησούς χρίει αποστόλους άνδρες, οι οποίοι ως τύποι του Ιησού, θα επιτελέσουν το έργο Του, ιδρύοντας και στηρίζοντας τις εκκλησίες. Μέσα στην Καινή Διαθήκη έχουμε πολλές περιπτώσεις ανδρών αποστόλων που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία, όπως ήταν ο **Βαρνάβας** (Πράξεις ΙΔ/14:14), ο **Σίλας ή Σιλουανός** και ο **Τιμόθεος** (Α' Θεσσαλονικείς Α/1:1, Β/2:6-7), ο **Ιάκωβος** ο αδελφός του Κυρίου (Γαλάτας Α/1:19), ο **Τίτος** (Β' Κορινθίους Η/8:23), ο **Επαφρόδιτος** (Φιλιππησίου Β/2:25) και άλλοι.

Μπορεί βέβαια μια γυναίκα να έχει διακονία με τον άνδρα της που είναι απόστολος, πρέπει όμως να είναι υποταγμένη πνευματικά σ' αυτόν, σύμφωνα με τις αρχές που ο Θεός έχει θέσει απ' αρχής, σύμφωνα με το πνευματικό θεμέλιο που είχε θέσει ο Θεός στη σχέση Αδάμ και Εύας, να είναι δηλαδή βοηθητική η διακονία της γυναίκας. Άρα, όταν ο άνδρας είναι χρισμένος απόστολος, η γυναίκα του ως βοηθός του ενεργεί και αυτή σαν απόστολος, αφού έχουν ΚΟΙΝΟΥΣ στόχους και επιδιώξεις και ΚΟΙΝΗ πνευματική πορεία για να οικοδομηθεί το σώμα του Χριστού.

Περίπτωση ανδρόγυνου με αποστολική διακονία μέσα στην Καινή Διαθήκη έχουμε με το ζευγάρι **Ανδρόνικο και Ιουνία** (βλ. Ρωμαίους Ις'/16:7). Για την Ιουνία, εάν ήταν χρισμένη απόστολος, ή βοηθός αποστόλου, ή εάν ήταν ανύπαρκτο πρόσωπο, θα αναφερθούμε εκτενέστερα παρακάτω, καθόσον το θέμα αυτό έχει μεγάλη ερμηνευτική σημασία, γιατί πολλοί ερμηνευτές δέχονται ότι το όνομα αυτό αφορά άνδρα (Ιουνιάς) και όχι γυναίκα.

ΠΡΟΦΗΤΕΣ: Κατά σειρά, μετά τους αποστόλους είναι οι **προφήτες** και εδώ αναφέρεται ειδικά σε άνδρες προφήτες, όπως στην περίπτωση της εκκλησίας στην Αντιόχεια: *«Ήσαν δε εν Αντιοχεία εν τη υπάρχουση εκκλησία προφήται τινές και διδάσκαλοι...»* (Πράξεις ΙΓ/13:1). Μέσα από την Αγία Γραφή γνωρίζουμε ότι υπήρχαν και **γυναίκες προφήτισσες** με χρισμένη διακονία. Ο απόστολος Παύλος συχνά αναφέρεται σ' αυτό, λέγοντας: *«Πάσα δε γυνή προσευχομένη ή προφητεύουσα με την κεφαλήν ασκεπή* (αρχ. "ακατακαλύπτω") *καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής....»* (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:5). Πριν όμως ο Παύλος πει τα λόγια αυτά, αναφέρει ένα βασικό θεμέλιο που ο ίδιος ο Θεός έθεσε απ' αρχής, όταν δημιούργησε τον Αδάμ και την Εύα: *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο Χριστός, κεφαλή δε της γυναικός ο ΑΝΗΡ, κεφαλή δε του Χριστού ο Θεός»* (εδ.3).

Σε όλα τα χαρίσματα διακονίας αναφέρονται άνδρες, παρ' όλο που ο Θεός στο **χάρισμα της προφητείας** έχει χρησιμοποιήσει πολλές φορές γυναίκες. Εδώ θα επισημάνουμε 2 περιπτώσεις, που είναι, εάν υπάρχουν ή όχι άνδρες με το χάρισμα της προφητείας και πως ενεργεί το Πνεύμα του Θεού:

- (α) **Εάν υπάρχουν άνδρες** μέσα στο σώμα της εκκλησίας, που δεν προφητεύουν απλά, αλλά έχουν τη διακονία της προφητείας (το υπούργημα του προφήτη) και τους χρησιμοποιεί ο Κύριος για να φανερώνουν το θέλημα Του στην εκκλησία που υπηρετούν, τότε ο άνδρας, σαν ανώτερος σε θέση εξουσίας, θα πρέπει να καταλάβει τη θέση αυτή και να ενεργεί, όπως το άγιο Πνεύμα του Θεού τον οδηγεί.
- (β) **Εάν δεν υπάρχει άνδρας** με το χάρισμα αυτό και ο Κύριος

χρီး με το Πνεύμα Του μία γυναίκα αδελφή, τότε μπορεί να προφητεύει και να φανερώνει το θέλημα του Θεού, αλλά για να γίνει αυτό κατά την τάξη του Θεού, θα πρέπει η γυναίκα αυτή να έχει **καλή μαρτυρία στην εκκλησία**, υποτασσόμενη στην εξουσία που υπάρχει στην εκκλησία, αλλά να έχει και **καλή μαρτυρία στην οικογένειά της**, υποτασσόμενη και στην πνευματική εξουσία του άνδρα της.

Είναι λοιπόν καθαρά θέμα τάξης και υποταγής σε αυτό που ο Θεός έχει θέσει απ' αρχής για τον άνθρωπο (άνδρα και γυναίκα), γιατί ο Θεός *«δεν είναι ακαταστασίας, αλλ' ειρήνης, καθώς εν πάσαις ταίς εκκλησίαις των αγίων»* (Α' Κορινθίους ΙΔ/14:33). Άρα και ο άνδρας και η γυναίκα θα πρέπει να μένουν με πιστότητα στη θέση που ο Θεός τους έχει τοποθετήσει για να υπάρχει τάξη και ειρήνη, τόσο μέσα στην οικογένεια, όσο και μέσα στην εκκλησία.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΕΣ: Είναι η 3η κατά σειρά διακονία μετά τους αποστόλους και τους προφήτες. Εδώ θα πρέπει ο κάθε πιστός και πιστή να προβληματισθεί, γιατί "ευαγγελιστής" σημαίνει αυτός που μεταδίδει τα καλά νέα και αυτό ανήκει σε όλο το σώμα του Χριστού, **άνδρες και γυναίκες** και ο καλύτερος τρόπος για να μεταδώσει κάποιος τα καλά νέα τη σωτηρίας του Ιησού είναι η δική του προσωπική μαρτυρία πως γνώρισε τον Ιησού, ως σωτήρα του.

Βλέπουμε όμως μέσα στην Καινή Διαθήκη ότι αυτός που έχει από τον Κύριο Ιησού το **χρίσμα του ευαγγελιστή**, όχι απλά για να φέρει μεμονωμένα κάποια ή κάποιες ψυχές στον Κύριο (αυτό μπορεί να το κάνει και οποιοσδήποτε πιστός ή πιστή), αλλά για να ευαγγελίσει ομάδες και έθνη ολόκληρα, είναι άνδρας και αυτό ο Θεός το κάνει για να διδάξει το σώμα της εκκλησίας να υπακούει και να μένει στις αρχές και στην τάξη που έθεσε από την αρχή της δημιουργίας.

Τα 4 Ευαγγέλια που περιέχονται στην Καινή Διαθήκη έχουν γραφτεί από άνδρες από τους οποίους ο Μάρκος και ο Λουκάς δεν ανήκαν στην ομάδα των αποστόλων του Κυρίου Ιησού, όπως ο Ματθαίος και ο Ιωάννης. Και οι 4 έχουν πάρει τον χαρακτηρισμό "ευαγγελιστές", γιατί το κεντρικό μήνυμά των κειμένων τους είναι τα καλά νέα της σωτηρίας του Ιησού, ξεκινώντας από τη γέννησή Του

και φθάνοντας μέχρι την ανάσταση και την ανάληψη Του.

Κλασική περίπτωση χρισμένου ευαγγελιστή μέσα στην Καινή Διαθήκη έχουμε τον **Φίλιππο**, ο οποίος είναι ένας από τους 7 διακόνους άνδρες που είχαν εκλέξει οι απόστολοι για να υπηρετούν στα τραπέζια τους πιστούς: *«Τη δε επαύριον, ο Παύλος και οι περί αυτόν αναχωρήσαντες, ήλθομεν εις Καισάρειαν· και εισελθόντες εις τον οίκον Φιλίππου του ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ, του όντος εκ των επτά, εμείναμεν παρ' αυτό. Είχε δε ούτος τέσσαρας θυγατέρας παρθένους, αι οποίαι προεφήτευον»* (Πράξεις ΚΑ/21:8-9). Εδώ ο Λόγος του Θεού μας δίνει μια ακόμα πληροφορία, ότι ο Φίλιππος είχε 4 θυγατέρες που προφήτευαν, είχαν το χάρισμα της προφητείας και όχι τη διακονία της προφητείας, η οποία κατά βάση ανήκει στους άνδρες.

Ο Φίλιππος είχε πάει στην Σαμάρεια και τους κήρυξε τον Χριστό, κάνοντας πολλά θαύματα (βλ. Πράξεις Η/8:5-17). Μία μεγάλη μερίδα ανθρώπων δέχθηκε τον λόγο της αλήθειας, αλλά επειδή ο Φίλιππος ήταν μόνο ευαγγελιστής και δεν είχε τη διακονία του αποστόλου για να ιδρύει εκκλησίες, κάλεσε τους αποστόλους για να αναλάβουν το έργο αυτό *«Ακούσαντες δε οι απόστολοι οι εν Ιεροσολύμοις ότι η Σαμάρεια εδέχθη τον λόγον του Θεού, απέστειλαν προς αυτούς τον Πέτρον και Ιωάννην, οίτινες καταβάντες προσηυχήθησαν περί αυτών διά να λάβωσι Πνεύμα άγιον»* (Πράξεις Η/8:14-15).

Πιο μετά βλέπουμε τον Φίλιππο να οδηγείται από άγγελο του Κυρίου στην Γάζα, όπου συνάντησε έναν Αιθίοπα ευνούχο, άρχοντα της Κανδάκης της βασίλισσας των Αιθιόπων, τον οποίο ευαγγέλισε και τον οδήγησε στον Ιησού Χριστό. Εδώ ο Φίλιππος ενήργησε μεμονωμένα, όχι σε πλήθος ανθρώπων, αλλά αυτός ο άνθρωπος είχε μεγάλη δύναμη, επιρροή και εξουσία και όταν γύρισε στην πατρίδα του έγινε η αιτία ο λαός του να γνωρίσει τον Ιησού.

Στην Παλαιά Διαθήκη, ο Θεός έστειλε έναν άνδρα, τον Ιωνά, για να ευαγγελίσει το λαό της Νινευή και να σωθούν από την επικείμενη κρίση Θεού.

ΠΟΙΜΕΝΕΣ: Δεν θα αναφερθούμε ιδιαίτερα στη διακονία του ποιμένα, αλλά συνοπτικά, καθόσον ο Ιησούς είναι **«ο μέγας ποιμένας»** και μάλιστα ο Πέτρος τον αποκαλεί **«ο αρχιποιμήν»** (Α'

Πέτρου Ε/5:4). Ο Ιησούς Χριστός είναι ο ΤΥΠΟΣ του ποιμένα και ο κάθε άνδρας ποιμένας είναι το ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ, κάτι που δεν μπορεί να είναι μια γυναίκα, γιατί η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας, που υποτάσσεται στον ποιμένα Ιησού.

Η γυναίκα του ποιμένα έχει εξέχουσα θέση μέσα στο σώμα του Χριστού, γιατί ως πνευματική βοηθός του αγωνίζεται μαζί του, έχοντας κοινούς οραματισμούς και στόχους, ώστε το ποίμνιο που επισκοπούν να το ποιμαίνουν και να το υπηρετούν με αγάπη. Θα μπορούσαμε κάλλιστα να χρησιμοποιήσουμε το χαρακτηρισμό ότι η γυναίκα του ποιμένα "ενεργεί σαν ποιμένας", αφού μαζί μοχθούν για το ποίμνιο. Είναι πολύ δύσκολο για τον άνδρα ποιμένα να έχει θετικά αποτελέσματα στη διακονία του, να έχει ευλογημένη διακονία, **χωρίς την υποστήριξη και τη βοήθεια της γυναίκας του**. Δεν μπορεί ο άνδρας να πηγαίνει από τη μια μεριά και η γυναίκα από την άλλη, γιατί τότε η γυναίκα δεν είναι βοηθός στη διακονία του άνδρα της, αλλά είναι ανταγωνίστριά του. Πρέπει να έχουμε τη σοφία να διακρίνουμε το σχέδιο του Θεού και τι θέλει να μας διδάξει, αλλιώς σε αντίθετη περίπτωση δεν μπορεί ο Κύριος να ενεργήσει μαζί μας.

Η σύγχρονη θεολογία έχει ανατρέψει τη σειρά του Θεού και την ερμηνεύει κατά το δοκούν, όπως μας βολεύει. Λέγουν οι υποστηρικτές της άποψης αυτής: «Αφού ο Παύλος γράφει ότι ο άνδρας και η γυναίκα είναι ίσοι, καθόσον ενώπιον του Θεού δεν υπάρχει άρσεν και θήλυ, άρα κεφαλή, εξουσία της γυναίκας είναι ο Χριστός και κατά συνέπεια ο Χριστός δίνει ηγετικά χαρίσματα και στις γυναίκες, χωρίς να γίνεται καμιά διάκριση!!». Ο Λόγος του Θεού με σαφήνεια διακηρύττει ότι **«ο Χριστός είναι κεφαλή ΜΟΝΟ του άνδρα»** και όχι της γυναίκας, της οποίας κεφαλή της είναι ο ΑΝΔΡΑΣ της. Πρέπει η γυναίκα να έχει εξουσία πάνω από το κεφάλι της, αλλιώς δεν ευαρεστεί τον Θεό και όταν δεν το κάνει αυτό, μετά παραπονιέται γιατί δεν υπάρχουν ευλογίες στη ζωή της. Όποιο χάρισμα και διακονία έχει η γυναίκα από τον Θεό, για να λειτουργεί σωστά το χάρισμα αυτό, θα πρέπει η γυναίκα να μένει στην τάξη που ο Θεός έχει θέσει, να μένει κάτω από την πνευματική εξουσία και την προστασία του άνδρα της ή του ποιμένα της, ανάλογα με την περίπτωση.

(10) Η ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ: Μέσα στην Καινή Διαθήκη και ιδιαίτερα στις Πράξεις των Αποστόλων και στις επιστολές βλέπουμε ότι οι τοπικές εκκλησίες έχουν ιεραρχία και σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας την πνευματική εξουσία ασκούν πάντοτε άνδρες. Κατά σειρά εξουσίας στην τοπική εκκλησία είναι: **Χριστός, απόστολοι** (εφόσον υπάρχουν), **ποιμένας, πρεσβύτεροι (επίσκοποι), διάκονοι**. Ήδη αναφερθήκαμε για τους αποστόλους, τους 7 διακόνους και για τα 5 χαρίσματα της ηγεσίας της εκκλησίας.

Οι όροι «**πρεσβύτερος**» και «**επίσκοπος**» είναι συνώνυμοι. Επίσκοπος είναι αυτός που επισκοπεί το ποίμνιο, κατά συνέπεια και ο ποιμένας είναι επίσκοπος: «*Προσέχετε λοιπόν εις εαυτούς και εις όλον το ποίμνιον, εις το οποίον το Πνεύμα το άγιον σας έθεσεν **επισκόπους, διά ΝΑ ΠΟΙΜΑΙΝΗΤΕ την εκκλησίαν του Θεού, την οποίαν απέκτησε διά του ιδίου αυτού αίματος***» (Πράξεις Κ/20:28).

Ο Πέτρος που ήταν απόστολος, στις επιστολές του παρουσιάζει τον εαυτό του και ως πρεσβύτερο («*συμπρεσβύτερο*»), προτρέποντας τους άλλους πρεσβυτέρους, πώς πρέπει να ποιμαίνουν το ποίμνιο του Θεού και πώς να το επισκοπούν: «*Τους μεταξύ σας **πρεσβυτέρους παρακαλώ εγώ ο συμπρεσβύτερος και μάρτυς των παθημάτων του Χριστού, και ο κοινωνός της δόξης, η οποίας μέλλει να αποκαλυφθή, ποιμάνετε το μεταξύ σας ποίμνιον του Θεού, επισκοπούντες μη αναγκαστικώς αλλ' εκουσίως, μηδέ αισχροκερδώς αλλά προθύμως***» (Α΄ Πέτρου Ε/5:1-2). Άρα οι όροι «ποιμένας, πρεσβύτερος και επίσκοπος» δεν είναι τίτλοι, που πρέπει οι πιστοί να επιδιώκουν για να τους αποκτήσουν (ώστε να έχουν προβολή), αλλά είναι βαθμοί υπηρεσίας μέσα στο έργο του Θεού και ο ποιμένας και ο πρεσβύτερος «επισκοπούν» (επιβλέπουν) το ποίμνιο και για την υπεύθυνη αυτή θέση υπηρεσίας ο Θεός κρίει άνδρες.

Οι ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΙ και οι ΔΙΑΚΟΝΟΙ, που κρίνονται από τον ποιμένα της τοπικής εκκλησίας για να τον βοηθήσουν στο έργο του είναι άνδρες και αυτό το βλέπουμε σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται μέσα στον Λόγο του Θεού, στις οποίες περιπτώσεις ρητά αναφέρεται η επιλογή των ανδρών, τόσο στις **Πράξεις** των Αποστόλων (βλ. Πράξεις ΙΑ/11:30, ΙΔ/14:23, ΙΕ/15:2, 25,23, κλπ), όσο

και στις επιστολές του **Παύλου** (Α΄ Τιμόθεου Γ/3:1-10, Τίτος Α/1:5-9, Φιλιππησίους Α/1:1, κλπ), του **Πέτρου** (Α΄ Πέτρου Ε/5:1-5) και του **Ιάκωβου** του αδελφού του (Ιάκωβος Ε/5:14-15).

Το **πρεσβυτέριο** μιας τοπικής εκκλησίας πρέπει να αποτελείται από άνδρες οι οποίοι να έχουν χριστεί για την υπηρεσία αυτή, να έχουν καλή μαρτυρία από τους έξω, να είναι γεμάτοι από το Πνεύμα του Θεού και γενικά να έχουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην Α΄ Τιμόθεου Γ/3:2-8, όπου γράφει:

«Πρέπει λοιπόν ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ να είναι άμεμπτος, μιας γυναικός ανήρ, άγρυπνος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός, ουχί μέθυσος, ουχί πλήκτης, ουχί αισχροκερδής, αλλ' επιεικής, άμαχος, αφιλάργυρος, κυβερνών καλώς τον εαυτού οίκον, έχων τα τέκνα αυτού εις υποταγήν μετά πάσης σεμνότητος.....

Να μην είναι νεοκατήχητος, διά να μη υπερηφανευθή και πέση εις την καταδίκην του Διαβόλου. Πρέπει δε αυτός να έχη και παρά των έξωθεν μαρτυρίαν καλήν, διά να μη πέση εις ονειδισμόν και παγίδα του Διαβόλου.

Οι ΔΙΑΚΟΝΟΙ ωσαύτως πρέπει να είναι σεμνοί, ουχί δίγλωσσοι, ουχί δεδομένοι εις οίνον πολύν, ουχί αισχροκερδείς...»

Εδώ ο απ. Παύλος, όπως και στην επιστολή προς Τίτο Α΄/1: 6-9 αναφέρει, εκτός των άλλων προσόντων τα οποία πρέπει να έχουν οι επίσκοποι (πρεσβύτεροι) και οι διάκονοι, να είναι και **«μιας γυναικός ανήρ»**, που σημαίνει ότι αναφέρεται **μόνο σε άνδρες** πρεσβυτέρους, αλλιώς εάν αναφερόταν και σε γυναίκες πρεσβυτέρους, θα πρόσθετε και **«ενός ανδρός γυνή»**. Αυτό πρέπει να το προσέξουν πολύ οι ποιμένες των διαφόρων εκκλησιών στη χώρα μας, οι οποίοι πολλές φορές χρησιμοποιούν και γυναίκες στο πρεσβυτέριο και αυτό γίνεται για διάφορους λόγους, **είτε** γιατί δεν υπάρχουν στην εκκλησία άνδρες ικανοί και γεμάτοι με το Πνεύμα του Θεού, **είτε** γιατί υπάρχουν σκοπιμότητες που αποβλέπουν σε διάφορα οφέλη (κοινωνικά, οικονομικά, κλπ), **είτε** γιατί υπάρχουν συγγενικά πρόσωπα, που τοποθετούνται σε θέση πρεσβυτέρου, για λόγους εμπιστοσύνης, αλλά δεν έχουν το χρίσμα του Κυρίου, **είτε** αυτό το επιβάλλει η λάθος δογματική θέση της εκκλησίας.

Ενώ μέσα στην Βίβλο βλέπουμε να υπάρχουν και γυναίκες διακόνισσες, με διαφορετική διακονία από τους άνδρες διακόνους, γυναίκες πρεσβυτέρες, δεν συναντάμε ούτε μία φορά, γιατί η θέση του πρεσβυτέρου είναι **θέση ηγετική** με εξουσία, ενώ του διακόνου είναι και **θέση βοηθητική**, γι' αυτό στην βοηθητική διακονία (εκτός από άνδρες) επιλέγονται και γυναίκες διακόνισσες. Μέσα στο σώμα της εκκλησίας, που κεφαλή της είναι ο Χριστός, όλα λειτουργούν με την τάξη, τις αρχές και τους νόμους που ο Θεός έθεσε από την αρχή και έθεσε την πνευματική εξουσία επάνω σε όλα τα δημιουργήματά Του, για να εκφράσει αυτό που ο Θεός είναι, για να εκφράσει την ΑΓΑΠΗ Του, γιατί «ο Θεός είναι αγάπη» (Α΄ Ιωάννου Δ/4:8,16) και αυτή η αγάπη Του εκφράζεται μέσα από τους νόμους της πνευματικής εξουσίας αγάπης.

Τι σημαίνει «**εξουσία αγάπης**;» Καλός διοικητής στο στρατό είναι αυτός, που ο ίδιος έχει μάθει να διοικείται και να υπακούει στη δική του ανώτερη εξουσία, τότε διοικεί σωστά και ενδιαφέρεται για το καλό των στρατιωτών του. Θυμάμαι, όταν υπηρετούσα τη στρατιωτική μου θητεία στην Λήμνο, μία ημέρα με είδε στη λέσχη αξιωματικών ο διοικητής μου να σφουγγαρίζω και μου είπε χαμογελώντας: «Για να βρεθώ Αλκιβιάδη, στη θέση που βρίσκομαι τώρα, τη δουλειά αυτή την έκανα πολλές φορές στη ζωή μου».

Το ίδιο είναι και στον πνευματικό τομέα, ο σωστός ηγέτης που ασκεί εξουσία, ξέρει πρώτα **να υποτάσσεται ο ίδιος στη δική του εξουσία**, που βρίσκεται πάνω απ' αυτόν και επειδή γνωρίζει να υποτάσσεται, τότε η δική του εξουσία μετατρέπεται σε υπηρεσία αγάπης. Γι' αυτό μας δίνει εξουσία ο Θεός, **για να υπηρετούμε και όχι και κατακυριεύουμε το ποίμνιό Του**.

Αυτό είναι το βασικό μήνυμα του Παύλου στην Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:3-15 και μέσα στα πλαίσια αυτά της εξουσίας θίγει και όλα τα άλλα θέματα που απασχολούσαν τότε την εκκλησία της Κορίνθου, αλλά αφορούν και τη σημερινή εκκλησία, ξεκινώντας με τα λόγια: «**Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ, κεφαλή δε της γυναικός (είναι) ο ΑΝΗΡ, κεφαλή δε του Χριστού (είναι) ο ΘΕΟΣ**» (εδ.3).

(11) ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ:

Όλα τα βιβλία της Αγίας Γραφής, συνολικά 66, έχουν γραφτεί μόνον από άνδρες. Ο Θεός τους ενέπνευσε με το άγιο Πνεύμα Του και το βιβλίο αυτό που γράφτηκε σε διάστημα 1600 περίπου ετών, είναι σαν να γράφτηκε μόνο από έναν άνθρωπο και σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή (βλ. Β' Πέτρου Α/1:19-21).

Δεν θα μπορούσε ο Θεός να κάνει το ίδιο και με μια γυναίκα, να την πλημμυρίσει με το Πνεύμα Του, να της δώσει αποκαλύψεις και μαρτυρία και αυτή να καταγράψει τον Λόγο του Θεού; Για παράδειγμα, μέσα στην Αγία Γραφή υπάρχουν βιβλία που είναι καθαρά προφητικά και έχουν γραφτεί από άνδρες προφήτες, όπως είναι οι 4 μεγάλοι προφήτες (Δανιήλ, Ησαΐας, Ιερεμίας, Ιεζεκιήλ) και οι 12 μικροί προφήτες (Ωσηέ, Ιωήλ. Αμώς, Ιωνάς, Ναούμ, κλπ.), αφού και στην Παλαιά Διαθήκη (προ Χριστού) και στην Καινή Διαθήκη (μετά Χριστό) συναντάμε γυναίκες να ασκούν τη διακονία του προφήτη, γιατί ο Θεός δεν επέτρεψε να γράψουν ένα προφητικό βιβλίο;

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Μεγάλοι ή Μικροί προφήτες ονομάστηκαν όχι για τη σχέση τους ενώπιον του Θεού, αλλά για το συγγραφικό τους έργο εάν είναι μικρό ή μεγάλο)

Όχι, δεν μπορούσε γυναίκα να συγγράψει τον Λόγο του Θεού, γιατί θα χάλαγε ο τύπος που ο Θεός έθεσε απ' αρχής. Η Βίβλος είναι ο γραπτός Λόγος του Θεού και ο Ιησούς Χριστός, ο Υιός του Θεού είναι ο ζωντανός Λόγος του Θεού που έγινε άνθρωπος, με μορφή άνδρα: *«Εν αρχή ήτο ο ΛΟΓΟΣ και ο ΛΟΓΟΣ ήτο προς τον Θεόν και Θεός ήτο ο ΛΟΓΟΣ, ούτος ήτο εν αρχή προς τον Θεόν και ο ΛΟΓΟΣ σαρκ έγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν...»* (βλ. Ιωάννης Α/1:1-2,14, αρχαίο κείμενο). Η μετάφραση του κειμένου έχει ως εξής: *«Εις την αρχή ήταν ο ΛΟΓΟΣ και ο ΛΟΓΟΣ ήταν προς τον Θεό και Θεός ήταν ο ΛΟΓΟΣ, αυτός ήταν εις την αρχή προς τον Θεό και ο ΛΟΓΟΣ έγινε σάρκα και σκήνωσε μέσα μας».*

Όταν κηρύττουμε στους ανθρώπους τον Λόγο του Θεού, δεν είμαστε εμείς, αλλά είναι ο Ιησούς που κατοικεί με το Πνεύμα Του μέσα μας. Ο άνδρας είναι τύπος του Χριστού και εικόνα του Θεού και σαν τύπος του Χριστού δίνει τον Λόγο του Χριστού. Σύμφωνα όμως με την Βίβλο και η γυναίκα πλάστηκε κατά την εικόνα του Θεού, αλλά όμως η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας και η εκκλη-

σία δεν διδάσκει τον Ιησού, αλλά ο άνδρας (τύπος του Ιησού) διδάσκει τη γυναίκα (τύπο της εκκλησίας). Αυτός ήταν απ' αρχής ο νόμος του Θεού για τη θέση της γυναίκας μέσα στο σώμα Του, θέση όχι υποδεέστερη από τον άνδρα, αλλά **θέση εξέχουσα**, θέση η οποία κάνει τις δυνάμεις της κόλασης να τρέμουν, γιατί η γυναίκα συμβολίζει την εκλεκτή **νύμφη εκκλησία**, η οποία στολίζει το λευκό νυφικό φόρεμά της με πραότητα και ήσυχο πνεύμα, με υποταγή και καθαρή διαγωγή και αυτός ο στολισμός της είναι που στους έσχατους καιρούς θα συντρίψει τις δυνάμεις του Διαβόλου και όταν έρθει ο Κύριος Ιησούς να την παραλάβει στο μεσουράνημα θα φύγει με πολλά πνευματικά λάφυρα, που θα είναι οι πολύτιμες ψυχές που θα έχει κερδίσει. Ένδοξη στιγμή για την εκκλησία, που τυπολογικά αντιπροσωπεύεται από τη γυναίκα.

Αυτός είναι ο λόγος που η Βίβλος γράφτηκε από άνδρες, που είναι τύποι του Χριστού, γιατί ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού ασκεί εξουσία και η άσκηση της εξουσίας γίνεται με τις αρχές που ο Θεός έχει θέσει. Στο όνομα του Ιησού και η γυναίκα μπορεί να ασκεί εξουσία επάνω στις πονηρές δυνάμεις, αλλά να είναι όμως πνευματικά υποταγμένη στον άνδρα της και στον ποιμένα της. Αυτό όμως δεν το θέλει ο Διάβολος, γι' αυτό και σήμερα έχει αντιστρέψει τους όρους, όπως θα δούμε και στα επόμενα κεφάλαια. Ο Κύριος Ιησούς έχει δώσει στο σώμα Του τα χαρίσματά Του μέχρι («*εωσού*») να φτάσουμε στην ενότητα της πίστης και της επίγνωσης του Υιού του Θεού, του Ιησού «*εις άνδρα τέλειον, εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού*» (Εφεσίους Δ/4:13).

(12) ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΑΓΓΕΛΩΝ: Σε όσες περιπτώσεις μέσα στην Αγία Γραφή έχουμε εμφανίσεις αγγέλων, πάντα είναι με τη μορφή άνδρα και **ποτέ με τη μορφή της γυναίκας**. Σε κάποια περίπτωση οι Σαδδουκαίοι ρώτησαν τον Ιησού «*στην ανάσταση των νεκρών, σε ποιον άνδρα ανήκει μια γυναίκα που στη ζωή αυτή είχε παντρευτεί 7 φορές*» και ο Ιησούς τους απάντησε ότι οι γάμοι είναι για τους υιούς του αιώνα αυτού, δηλαδή για τη ζωή εδώ στη γη, γιατί στον ουρανό αυτοί που θα αναστηθούν δεν μπορούν να νυμφεύουν και να νυμφεύονται, ούτε μπορούν πλέον να πεθάνουν, γιατί είναι **ισάγγελοι**, είναι πλέον υιοί του Θεού (βλ. Λουκάς Κ/20:27-36). Στον

ουρανό δεν θα υπάρχουν φύλα, άνδρες και γυναίκες (άρσεν και θήλυ), οι αναστημένοι πιστοί θα είναι σαν τους αγγέλους, οι οποίοι δεν έχουν φύλο ανδρικό ή γυναικείο.

Το ερώτημα είναι: **«Αφού λοιπόν οι άγγελοι δεν έχουν φύλο, γιατί στις εμφανίσεις παίρνουν πάντα την ανδρική μορφή;»** Η απάντηση είναι πλέον αυτονόητη, γιατί ο άνδρας πλάσθηκε κατά την ΕΙΚΟΝΑ του Θεού και είναι ΤΥΠΟΣ του Χριστού, ο οποίος είναι η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου. Ο άνδρας αντιπροσωπεύει τον Χριστό και σ' αυτόν δόθηκε από την αρχή της δημιουργίας του η εξουσία επάνω σε όλη τη κτίση του Θεού. Ο άνδρας ως τύπος του Χριστού είναι η πνευματική εξουσία επάνω στη γυναίκα και στην οικογένειά του, είναι η πνευματική εξουσία επάνω στο λαό του Θεού με την ιδιότητά του ως απόστολος ή ποιμένας, ή διδάσκαλος, κλπ.

Γι' αυτό σε όλες τις εμφανίσεις των αγγέλων στους ανθρώπους είναι με τη μορφή του άνδρα και μάλιστα έχουν ακόμα 3 χαρακτηριστικά, τα οποία είναι:

- (α) Στις περιπτώσεις που η Γραφή αναφέρει το όνομά τους είναι πάντα όνομα ανδρικό, όπως **Μιχαήλ** (βλ. Δανιήλ 1'/10:13,21, IB/12:1, Ιούδας Α/1:9, Αποκάλυψη IB/12:7), ή **Γαβριήλ** (βλ. Δανιήλ Η/8:16, Θ/9:21, Λουκάς Α/1:19,26). **Άλλωστε τα ονόματα των αγγέλων αποκαλύπτουν τον Θεό.** Για παράδειγμα "ΜιχαΗΛ" σημαίνει "ποιος είναι όμοιος με τον ΗΛ". Το "ΗΛ" (ή "ΕΛ") είναι ο πληθυντικός αριθμός του "Ελοχίμ" και Ελοχίμ αποκαλείται στα Εβραϊκά κείμενα ο ένας και μόνος αληθινός Θεός που υπάρχει.
- (β) Εμφανίζονται **ως ώριμοι άνδρες**, ούτε ως παιδιά, ούτε ως ηλικιωμένοι, αλλά έχουν χαρακτηριστικά της ηλικίας του πληρώματος του Ιησού, γιατί η μορφή του άνδρα είναι τύπος του Χριστού (Εφεσίους Δ/4:13).
- (γ) Η ενδυμασία τους είναι ανδρική και είναι αυτή που επικρατεί σε κάθε εποχή, σύμφωνα με τα ήθη και τα έθιμα τους. Έτσι παρουσιάστηκαν οι 3 άγγελοι στον Αβραάμ (Γένεση ΙΗ/18:2-22) και μετά οι 2 πήγαν στον Λωτ στα Σόδομα (Γένεση ΙΘ/19:

1-16). Έτσι παρουσιάζονται και σήμερα, όπως πολλοί πιστοί έχουν ομολογήσει περιπτώσεις εμφανίσεων αγγέλων. Δεν το κατάλαβαν στην αρχή, μέχρι που ο Κύριος τους αποκάλυψε γιατί τους είχε στείλει για προστασία (Ψαλμός ΛΔ/34:7, κλπ).

(13) Ο ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ:

Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν για να είναι αξιόπιστη η μελέτη μας θα πρέπει να αναφέρουμε και τον αντίλογο, των υποστηρικτών εκείνων που διδάσκουν ότι **και η γυναίκα έχει εξουσία επάνω στους άνδρες, ΙΣΟΤΙΜΗ με τη δική τους**. Αυτό το υποστηρίζουν για δύο λόγους, οι οποίοι δεν είναι οι μοναδικοί, αλλά είναι οι πιο βασικοί:

(α) Κεφαλή της γυναίκας ο Χριστός:

Οι υποστηρικτές της άποψης αυτής λέγουν ότι, **εφόσον** η Βίβλος καθαρά αναφέρει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι η κεφαλή (εξουσία) όλου του σώματος της εκκλησίας και **εφόσον** το σώμα της εκκλησίας αποτελείται και από άνδρες και από γυναίκες, άρα κεφαλή της γυναίκας είναι ο Χριστός και όχι ο άνδρας και υποτάσσεται μόνο σ' Αυτόν, που είναι ανώτερη εξουσία και δεν κάνει λάθη.

Εδώ όμως έχουμε διαστρέβλωση του Λόγου του Θεού και ακύρωση του νόμου που ο ίδιος ο Θεός έχει θέσει απ' αρχής, όταν καθαρά η Βίβλος διακηρύττει ότι **ο άνδρας είναι η κεφαλή της γυναίκας** γιατί ο Αδάμ πρώτος εκτίσθη και ότι **ο Χριστός είναι η κεφαλή του άνδρα**. Ήδη αυτά αναφέρθηκαν με λεπτομέρειες.

Ναι, ο Ιησούς Χριστός είναι η κεφαλή (η εξουσία) επάνω σε όλο το σώμα της εκκλησίας, αλλά έρχεται ο Παύλος και διευκρινίζει ότι άλλη είναι διακονία που κάνει το «χέρι» της εκκλησίας, άλλη είναι η διακονία που κάνει το «πόδι» της εκκλησίας, άλλη είναι η διακονία που κάνει το «ωτίον» ή ο «οφθαλμός» και ούτω καθεξής. Το κάθε μέλος της σώματος του Χριστού έχει διαφορετική διακονία που το άλλο μέλος, όχι μόνο δεν μπορεί να την κάνει, αλλά το κάθε μέλος έχει ανάγκη τη συνεργασία του άλλου μέλους:

«Διότι το σώμα δεν είναι ΕΝΑ μέλος, αλλά (είναι) ΠΟΛΛΑ. Εάν είπη ο πους (πόδι): "Επειδή δεν είμαι χείρ, δεν είμαι εκ του σώματος", διά

τούτο τάχα δεν είναι εκ του σώματος;...Εάν όλον το σώμα ήναι οφθαλμός, που (είναι) η ακοή; ...Εάν όμως πάντα ήσαν ένα μέλος, που (είναι) το σώμα; Αλλά τώρα είναι μεν πολλά μέλη, ένα όμως σώμα. Και δεν δύναται ο οφθαλμός προς την χείρα: “Δεν έχω χρείαν σου”. ή πάλιν η κεφαλή (να είπη) προς τους πόδας: “Δεν έχω χρείαν υμών”» (βλ. Α΄ Κορινθίου ΙΒ/ 12:14-27).

Άρα είναι διαφορετική η θέση του κάθε μέλους μέσα στο σώμα της εκκλησίας, όπως και διαφορετική είναι η θέση του άνδρα και της γυναίκας μέσα στο σώμα της εκκλησίας. Όπως το πόδι δεν μπορεί να λειτουργήσει, χωρίς τη βοήθεια του χεριού, έτσι και η γυναίκα δεν μπορεί να λειτουργήσει, εάν δεν υποταχθεί στην πνευματική της εξουσία, που είναι ο άνδρας της, γιατί αυτός αντιπροσωπεύει την κεφαλή του σώματος, που είναι ο Ιησούς Χριστός. Δεν μπορεί και δεν επιτρέπεται ο άνθρωπος να αλλάζει τη σειρά που ο ίδιος Θεός έχει θέσει μέσα στη δημιουργία Του «απ’ αρχής».

(β) Περιπτώσεις γυναικών σε θέση εξουσίας:

Οι υποστηρικτές της άποψης αυτής στηρίζουν τα επιχειρήματά τους επάνω στις περιπτώσεις, που αναφέρονται στην Αγία Γραφή για γυναίκες που βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας, όπως ήταν η **Δεβόρρα**, που ο Θεός την είχε κρίσει «κριτή» στον Ισραήλ, ή ήσαν οι βασίλισσες **Ιεζάβελ** και **Γοθολία**, που ασκούσαν εξουσία επάνω στο λαό του Θεού, ή περιπτώσεις γυναικών που είχαν τη **διακονία του προφήτη**, τόσο στην Παλαιά Διαθήκη, όσο και στην πρώτη αποστολική περίοδο.

Οι περιπτώσεις αυτές (που επικαλούνται οι υποστηρικτές της άποψης αυτής) ήδη αναφέρθηκαν παραπάνω και δόθηκε η ερμηνεία μέσα από τον Λόγο του Θεού, ότι στη μία περίπτωση (τη θετική) οι γυναίκες αυτές ήσαν πάντοτε υποταγμένες κάτω από την πνευματική τους εξουσία, όπως ήταν η Δεβόρρα στον Βαράκ και οι προφητισσες στους ποιμένες τους, ενώ στην άλλη περίπτωση (την αρνητική), έχουμε την Ιεζάβελ και την Γοθολία που σφετερίσθηκαν τις θέσεις εξουσίας, στράφηκαν ενάντια στον αληθινό Θεό, λάτρεψαν τον Βάαλ και το τέλος τους ήταν οικτρό, την μεν Ιεζάβελ την κατέφαγαν τα σκυλιά, όταν θανατώθηκε κατά διαταγή του Ιηού (Β΄ Βασι-

λέων, κεφ.Θ/9), την δε Γοθολία την σκότωσαν μέσα στο βασιλικό παλάτι, κατά διαταγή του Ιερέα Ιωδαέ (Β΄ Βασιλέων, κεφ.ΙΑ/11).

(Υ) Τα παραπάνω 2 επιχειρήματα, όχι μόνο δεν έχουν στήριγμα μέσα στον Λόγο του Θεού, αλλά ο πιστός που αθετεί τον γεγραμμένο νόμο του Θεού και προσθέτει δικές του απόψεις ή αφαιρεί από τον άγιο Λόγο Του, επισύρει και φοβερές συνέπειες, για τις οποίες η προειδοποίηση του Κυρίου είναι πολύ αυστηρή: *«Διότι μαρτύρομαι εις πάντα ακούοντα τους λόγους της προφητείας του βιβλίου τούτου· ΕΑΝ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΣΗ (προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγὰς τας γεγραμμένας εν τω βιβλίω τούτω· και ΕΑΝ ΤΙΣ ΑΦΑΙΡΕΣΗ από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από τον βιβλίον της ζωής και από της πόλεως της αγίας και των γεγραμμένων εν τω βιβλίω τούτω...»* (Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19).

(14) Ο ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ:

Ερμηνεύουμε τον Λόγο Θεού, σύμφωνα με τους ερμηνευτικούς κανόνες και σύμφωνα με αρχές, σύμβολα και τύπους που μας δίνει η ίδια η Αγία Γραφή και που με λεπτομέρεια τους αναφέρουμε στο «Κεφάλαιο Πρώτο». Θα προσθέσουμε εδώ μια καταπληκτική προφητεία που αναφέρεται στον Ησαΐα ΚΗ/28:9-13, όπου υπάρχουν θαυμαστές αποκαλύψεις του Λόγου του Θεού, οι οποίες μας καταδεικνύουν τον τρόπο που θα εξετάζουμε την ορθότητα ενός κειμένου, για να αποφεύγουμε τα πνευματικά ολισθήματα:

«(9) Τίνα θέλει διδάξει την σοφίαν; Και τίνα θέλει κάμει να καταλάβη την διδασκαλίαν; (Αυτοί είναι ως βρέφη) απογελακτισμένα, απεσπασμένα από των μαστών.(13) Και ο λόγος του Κυρίου θέλει είσθαι προς αυτούς διδασκαλία επί διδασκαλίαν, διδασκαλία επί διδασκαλίαν, στίχος επί στίχον, στίχος επί στίχον, ολίγον εδώ, ολίγον εκεί· διά να ΠΕΡΙΠΑΤΗΣΩΙ και να ΠΡΟΣΚΟΠΤΩΙΝ εις τα οπίσω και να ΣΥΝΤΡΙΦΩΩΙ και να ΠΑΓΙΔΕΥΘΩΙ και να ΠΙΑΣΘΩΙ...»

Στο εδάφιο 9 ο Ησαΐας κάνει δύο βασικές ερωτήσεις, που εάν δοθούν σωστές απαντήσεις, θα μπορεί ο άνθρωπος του Θεού και ο κάθε εκζητητής της αλήθειας, να βαδίζει με σταθερότητα και στηριζόμενος με σιγουριά επάνω στον Λόγο του Θεού, δεν θα έχει πλέον

αμφιβολίες και αμφισβητήσεις:

(α) **«Ποιος θα διδάξει τη ΣΟΦΙΑ;»** Είναι η πρώτη ερώτηση και η σωστή απάντηση στο **"ποιος"** θα διδάξει σοφία είναι μονόδρομος, γιατί μόνο ο Θεός μπορεί να διδάξει στον άνθρωπο τη σοφία, ο-ποιοσδήποτε άλλος, θα τον οδηγούσε σε λάθος επιλογές και σε ολι-σθηρούς δρόμους.

(β) **«Και ποιον θα κάμει να καταλάβει τη ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ;»** Το δεύ-τερο ερώτημα ίσως να είναι πιο σημαντικό και ζωτικής σημασίας για την πνευματική πορεία του κάθε ανθρώπου και στο ερώτημα **"ποιον"** θα κάμει να καταλάβει τη διδασκαλία, η απάντηση έρχεται από μόνη της, ο Θεός θα κάνει τον άνθρωπο ΝΑ ΕΝΝΟΗΣΕΙ τη δι-δασκαλία Του.

ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥΤΟ: Το να εννοήσει ο κάθε άνθρω-πος τη διδασκαλία του Θεού δεν είναι κάτι το πολύ "εύκολο". Ο Λόγος του Θεού σαν σύνολο δεν είναι ένα νομικό κείμενο, που να λέγει άρθρο 1, άρθρο 2, άρθρο 3, κλπ, και μετά να δίνει διευκρι-νίσεις με παραγράφους 1, 2 ,3 κλπ, αλλά είναι όπως ακριβώς το περιγράφει ο Ησαΐας *«διδασκαλίαν επί διδασκαλίαν, με στίχον επί στίχον, ΟΛΙΓΟΝ εδώ, ΟΛΙΓΟΝ εκεί...»* (εδ.10,13). Τον Λόγο του Θεού για να τον εννοήσει κάποιος δεν μπορεί να τον πάρει ξεκομμένο, αλλά θα τον πάρει σαν ένα ενιαίο σύνολο, θα αρχίσει να εξετάζει διδασκαλία με διδασκαλία, κεφάλαιο με κεφάλαιο, στίχο με στίχο, εδάφιο με εδάφιο, ολίγον εδώ και ολίγον εκεί. Ο Λόγος του Θεού πνευματικώς ανακρίνεται και πνευματικώς ερμηνεύεται, δεν είναι για τον καθένα, είναι μόνο γι' αυτούς που εκζητούν τον Κύριο με όλη τους την καρδιά, γι' αυτούς που επιποθούν την αλήθεια. **Εάν** δεν έχουν αυτή τη θερμή και το ζήλο, **εάν** εξετάζουν τα πράγματα του Θεού επιφανειακά και επιπόλαια, **εάν** η καρδιά τους δεν είναι ειλικρινής, δεν θα μπορέσουν ποτέ να οδηγηθούν στην αλήθεια, με αποτέλεσμα αυτοί που δεν έχουν αυτή την εκζήτηση *«να περι-πατήσουν και να προσκύνουν εις τα οπίσω, να συντριφθούν, να πα-γιδευτούν και να πιαστούν»*.

Με απλά λόγια, θα μπορούσαμε να πούμε ότι **ο Θεός έχει κωδικοποιήσει τις αλήθειες** Του μέσα στον Λόγο Του, την Αγία

Γραφή, για να μην τις καταλαβαίνει ο οποιοσδήποτε και για να μην πέφτει «*το άγιον εις τους κύνας*» (Ματθαίος Ζ/7:6), αλλά να είναι αποκαλυπτικός ο Λόγος Του ΜΟΝΟΝ σε αυτόν που πράγματι θέλει με ειλικρινή καρδιά να γνωρίσει τον Θεό και να έχει επίγνωση του Λόγου Του. Η αποκάλυψη των αληθειών του Λόγου του Θεού μοιάζει σαν ένα **πνευματικό παζλ**, δηλαδή η μία διδασκαλία έρχεται σε πλήρη αρμονία και συμφωνία με την άλλη διδασκαλία, υπάρχει ένα θαυμαστό "δέσιμο" ανάμεσα στις διδασκαλίες και το αποτέλεσμα είναι **ολίγον εδώ** (ένα μέρος κάποιας αλήθειας) **και ολίγον εκεί** (ένα άλλο μέρος της ίδιας αλήθειας) να έρχεται η πλήρη ταύτιση του Λόγου του Θεού, ώστε όταν ολοκληρώνεται το παζλ να φαίνεται η θαυμαστή αποκάλυψη που ο Κύριος Ιησούς θέλει να μας δώσει και όταν αυτό το εννοήσουμε η καρδιά μας γεμίζει ευφροσύνη και αυθόρμητα έρχονται στα χείλη μας λόγια δοξολογίας και αλαλαγμού.

Αυτός είναι ο τρόπος ερμηνείας της Γραφής, που ο Ησαΐας μας δείχνει. Ένα εδάφιο της Βίβλου ποτέ δεν το παίρνουμε μεμονωμένο, αλλά για να βγάλουμε ασφαλή και αξιόπιστα συμπεράσματα, θα πρέπει να ακολουθούμε τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου που έχουμε ήδη αναφέρει. Για τον λόγο αυτό και τα επιχειρήματα των υποστηρικτών **(1) ότι** κεφαλή της γυναίκας δεν είναι μόνον ο άνδρας, αλλά είναι και ο Χριστός και **(2) ότι** μέσα στην Βίβλο βρίσκουμε περιπτώσεις γυναικών που να έχουν θέση εξουσίας, **δεν έχουν** ερείσματα μέσα στον Λόγο του Θεού.

5. ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ΤΗ «ΣΧΕΣΗ» ΜΕ ΤΗ «ΘΕΣΗ»

Μετά απ' όσα αναφέραμε, είναι πλέον καθαρό το πεδίο, ώστε και ο άνδρας και η γυναίκα να μην κάνουν σύγχυση σε δύο λέξεις, που είναι η «**σχέση**» και η «**θέση**». Όταν αυτό το εννοήσουμε, τότε θα μπορούμε να ευαρεστούμε τον Κύριο.

- **Ως προς τη «σχέση»** μας με τον Θεό, άνδρες και γυναίκες είμαστε ίσοι ενώπιόν Του, ο Θεός δεν είναι προσωπολήπτης, ώστε να κάνει διακρίσεις. Η σωτηρία Του είναι για όλους τους ανθρώπους, δεν εξαιρείται κανένας.
- **Ως προς τη «θέση»** μας όμως είναι να την γνωρίζουμε και να την ακολουθούμε, όπως Αυτός την έχει θέσει «προ κατά-

βολής κόσμου». Πρώτα η ΣΧΕΣΗ μας με τον Θεό, που την αποκτούμε με την *αναγέννηση* και μετά ακολουθεί η ΘΕΣΗ μας, που την αποκτούμε με την *αφιέρωσή μας* και με χαρά υποτασσόμαστε στην ανώτερη πνευματική εξουσία μας.

Πρέπει λοιπόν να βρισκόμαστε στη θέση που ο Θεός μας έδωσε, ανεξάρτητα, εάν οι ρόλοι του άνδρα και της γυναίκας είναι οι ίδιοι, ως ίσοι ενώπιον του Θεού. Η θέση του άνδρα είναι να είναι η κεφαλή (εξουσία) της γυναίκας και η θέση της γυναίκας είναι να είναι βοηθός του άνδρα.

Την ευλογημένη «σχέση» και «θέση» του άνδρα και της γυναίκας, την αναφέρει ο απόστολος Πέτρος, γράφοντας: *«Ομοίως αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας υμών, ίνα (ώστε) και εάν τινές απειθώσιν εις τον λόγον, κερδηθώσιν άνευ του λόγου διά της διαγωγής των γυναικών, αφού ίδωσι την μετά φόβον καθαράν διαγωγήν σας...»* (Α΄ Πέτρου Γ/3:1-2). Κάθε γυναίκα πρέπει να υποτάσσεται και να σέβεται τον άνδρα της, γιατί είναι τύπος της εκκλησίας που υποτάσσεται στον Χριστό. Αυτή είναι η εντολή του Λόγου του Θεού για τη γυναίκα, όπως είναι και οι εντολές για τον άνδρα, που οφείλει να αγαπά τη γυναίκα του, όπως ακριβώς και ο Χριστός αγάπησε την εκκλησία και έδωσε τον εαυτό του γι' αυτήν. Όταν ο καθένας τηρεί το ρόλο του, μένει στη θέση που ο Θεός του έχει δώσει, τότε υπάρχει αρμονία και ισορροπία μέσα στην οικογένεια και κατ' επέκταση και στην εκκλησία, γιατί η εκκλησία απαρτίζεται από ευλογημένες οικογένειες.

Ο Πέτρος εδώ προχωρεί ακόμα και πιο βαθιά, καθόσον αναφέρεται και στην περίπτωση που οι άνδρες είναι απειθείς στον Λόγο του Θεού, αλλά μπορούν να κερδηθούν στον Κύριο όταν οι γυναίκες τους μείνουν στη θέση που ο Κύριος τους έχει δώσει και η θέση αυτή είναι να υποτάσσονται στους άνδρες τους, ώστε η καθαρή διαγωγή τους να φέρει ευλογημένο καρπό.

Και συνεχίζει ο Πέτρος *«...Των οποίων ο στολισμός ας είναι ουχί ο εξωτερικός, ο (στολισμός) του πλέγματος των τριχών και της περιθέσεως των χρυσίων ή της ενδύσεως των ιματίων, αλλ' ο κρυπτός άνθρωπος της καρδιάς, κεκοσμημένος με την αφθαρσίαν του ΠΡΑΟΥ και*

ΗΣΥΧΙΟΥ πνεύματος, το οποίον ενώπιον του Θεού είναι πολύτιμον....» (Α΄ Πέτρου Γ/3:3-4). Εδώ η Γραφή δεν κατακρίνει την εξωτερική ομορφιά της γυναίκας, αλλά κάνει μία αντιδιαστολή με την εσωτερική ομορφιά της. Είναι πολύ όμορφο μια γυναίκα να είναι καλοντυμένη και ευπαρουσίαστη, αλλά αυτό δεν πρέπει να το κάνει για επίδειξη, φιλαρέσκεια και σαγήνεια, αλλά πρέπει να ακτινοβολεί από την εσωτερική ομορφιά που έχει μέσα της και αυτό είναι το πράο και ήσυχο πνεύμα της, κάτι που είναι πολύτιμο ενώπιον του Θεού. Αυτό θα το γνωρίζει όταν ξέρει ποια είναι η ΣΧΕΣΗ της με τον Θεό και ποια είναι η ΘΕΣΗ της με τον άνδρα της.

Αυτό ακριβώς αναφέρει ο Πέτρος στην επιστολή, ότι ο στολισμός της γυναίκας είναι η υποταγή στον άνδρα της: «...*Λιότι ούτω ποτέ και αι άγιοι γυναίκες αι ελπίζουσai επί τον Θεόν εστόλίζον εαυτάς, υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών, καθώς η Σάρρα υπήκουσεν εις τον Αβραάμ, καλούσα αυτόν ΚΥΡΙΟΝ...*» (Α΄ Πέτρου Γ/3:5). Για το πράο και ησύχιο πνεύμα με το οποίο στολίζεται ο κρυπτός άνθρωπος της καρδιάς, αναφερόμαστε με περισσότερες λεπτομέρειες στο επόμενο κεφάλαιο, στο οποίο ασχολούμαστε με τον εσωτερικό στολισμό της γυναίκας.

Σε καμιά περίπτωση **η γυναίκα δεν πρέπει** να διαβάλλει τον άνδρα της, εάν αυτός δεν στέκεται σωστά ενώπιον του Θεού, όπως ακριβώς και **ο άνδρας δεν πρέπει** να κάνει γνωστά τα ελαττώματα και τα λάθη της γυναίκας του, γιατί ξεφεύγει της θέσης του που είναι, σαν κεφαλή της, να την προστατεύει. Ούτε μπορεί μια γυναίκα να λέγει ότι «*εγώ δεν υποτάσσομαι στον άνδρα μου, αλλά υποτάσσομαι στον Χριστό*», γιατί αυτό είναι σαν να λέει η εκκλησία «*εγώ δεν υποτάσσομαι στον Χριστό, αλλά στον Θεό που είναι ανώτερος*». Ο λαμπρός στολισμός της γυναίκας **που ελπίζει στον Θεό** (όχι οποιαδήποτε γυναίκας), είναι να υποτάσσεται στον άνδρα της, που είναι η κεφαλή της.

6. Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ «ΕΞΟΥΣΙΑΣ» ΠΑΝΤΟΥ

Όλα μέσα στη δημιουργία του Θεού λειτουργούν με τέλεια αρμονία και με τέλεια ισορροπία. Ο Ψαλμωδός έκθαμβος αναφωνεί «*Πόσον μεγάλα είναι τα έργα σου, Κύριε· τα πάντα εν σοφία εποίησας·*

η γη είναι πλήρης των ποιημάτων σου» (Ψαλμός ΡΔ/104:24). Σε όλη τη δημιουργία του Θεού υπάρχει η τελειότητα που χαρακτηρίζεται από τη σφραγίδα της πανσοφίας Του. Ο Θεός είναι Θεός τάξης και όχι ακαταστασίας, γι' αυτό απ' αρχής έθεσε σε όλα τα δημιουργήματά Του το ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ. Όλοι υπόκεινται σε κάποια μορφής εξουσίας, δεν εξαιρείται τίποτα και κανένας, υπάρχει εξουσία σε 5 μεγάλες κατηγορίες, οι οποίες είναι:

- (1) Στους **αγγέλους** του Θεού,
- (2) Μεταξύ των **ανθρώπων**.
- (3) Μέσα στο **σώμα** της εκκλησίας.
- (4) Σε όλα τα **ζώα**.
- (5) Στους **αγγέλους** του σκότους.

Επειδή για την εξουσία που υπάρχει στον **άνθρωπο** και στην **εκκλησία** αναφερθήκαμε, παρακάτω θα αναφερθούμε συνοπτικά για τις υπόλοιπες κατηγορίες:

(1) **ΑΓΓΕΛΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**

Μέσα στην αγγελική δημιουργία του Θεού υπάρχουν αρχές, εξουσίες, δυνάμεις, κυριότητες και θρόνοι. Υπάρχουν οι αρχάγγελοι που ηγούνται των άλλων αγγέλων, όπως είναι ο Μιχαήλ και ο Γαβριήλ, στους οποίους οι κατώτεροι άγγελοι υπακούουν και υποτάσσονται:

«Επειδή δι' αυτού εκτίσθησαν τα πάντα, τα εν τοις ουρανοίς και τα επί της γης, τα ορατά και τα αόρατα, είτε θρόνοι, είτε κυριότητες, είτε αρχαί, είτε εξουσίαι· τα πάντα δι' αυτού και εις αυτόν εκτίσθησαν» (Κολοσσαείς Α/1:16 / Βλ. επίσης Β/2:10,15).

«...Την οποίαν ενήργησεν εν τω Χριστώ, αναστήσας αυτόν εκ νεκρών, και εκάθισεν εκ δεξιών αυτού εν τοις επουρανίοις, υπεράνω πάσης αρχής και εξουσίας και δυνάμεως και κυριότητος και παντός ονόματος ονομαζομένου ου μόνον εν τω αιώνι τούτω, αλλά και εν τω μέλλοντι» (Εφεσίους Α/1:20-21 / Βλ. Ρωμαίους Η/8:38, Α' Πέτρου Γ/3:22.).

(2) **ΑΓΓΕΛΟΙ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ**

Ότι ισχύει για την οργάνωση των αγγέλων του Θεού, το ίδιο ισχύει και για τους αγγέλους του σκότους. Υπάρχουν πρίγκιπες δαί-

μονες του σκότους που άρχουν (κυβερνούν) επάνω σε άλλα πνεύματα πονηρίας. Βλέπουμε μια περίπτωση που αναφέρει ο Δανιήλ, όταν προσευχόταν στον Θεό για 21 ημέρες για να λάβει αποκάλυψη για τους έσχατους καιρούς. Ο άγγελος Μιχαήλ που στάλθηκε από τον Θεό εμποδίστηκε από τον άρχοντα της Περσίας: «...*Πλην ο άρχων της βασιλείας της Περσίας ανθίστατο εις εμέ εικοσιμίαν ημέραν· αλλ' ιδού, ο Μιχαήλ, εις των πρώτων αρχόντων, ήλθε διά να μοι βοηθήση*» (Δανιήλ 1'/10:13). Φυσικά ο ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ που εμπόδισε τον άγγελο του Θεού, δεν ήταν κάποιος επίγειος άρχοντας (ο Δαρείος, ή ο Ξέρξης, κλπ), επειδή κανένας απλός (θνητός) άνθρωπος δεν θα μπορούσε ποτέ να αντισταθεί σ' έναν ουράνιο αγγελιοφόρο. Όταν εδώ λέγει «ο άρχων της Περσίας» αναφέρεται σ' έναν δαίμονα πρίγκιπα, που εξουσίαζε επάνω στο βασίλειο της Περσίας.

Οι δαιμονικές δυνάμεις έχουν καλή οργάνωση, είναι ισχυρά στρατεύματα του σκότους που ενεργούν μεθοδικά και οργανωμένα για να οδηγήσουν τον άνθρωπο στην αιώνια απώλεια. Ο απόστολος Παύλος με γλαφυρό τρόπο μας παρουσιάζει την οργάνωση του βασιλείου του σκότους, προτρέποντας τους πιστούς να ντυθούν με την πανοπλία του Θεού, για να μπορέσουν να σταθούν ενάντια στις μεθοδείες του Διαβόλου, γιατί «*δεν είναι η πάλη ημών εναντίον εις αίμα και σάρκα, αλλά (είναι) εναντίον εις τας αρχάς, εναντίον εις τας εξουσίας, εναντίον εις τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου· εναντίον εις τα πνεύματα της πονηρίας εν τοις επουρανίοις*» (Εφεσίους 5'/6:12). Ο Παύλος εδώ αναφέρεται σε 4 βαθμίδες οργάνωσης του Σατανικού βασιλείου: (α) Αρχές, (β) Εξουσίες, (γ) Κοσμοκράτορες του σκότους και (δ) Πνεύματα της πονηρίας. Με πολύ σύντομο τρόπο θα αναφερθούμε στην κάθε μία κατηγορία:

α. ΑΡΧΕΣ: Η λέξη «αρχή» χρησιμοποιείται για να περιγράψει πράγματα που βρίσκονται σε σειρά ή σε ιεραρχία, όπως για παράδειγμα ηγέτες, κυβερνήτες, δικαστές, κλπ. Έτσι λοιπόν μια ιεραρχία αρχηγών ή κυβερνητών περιγράφει το βαθμό και την οργάνωσή τους. Το ίδιο ακριβώς και η λέξη «**αρχάς**» που χρησιμοποιείται εδώ από τον Παύλο, μας δείχνει ότι το βασίλειο του Σατανά είναι οργανωμένο με υψηλό βαθμό οργάνωσης

Επίσης η λέξη «αρχή» ορίζεται σαν «η περιοχή», ή «η δικαιοδοσία» ενός πρίγκιπα, ή «η χώρα» που δίνει τον τίτλο σ' ένα πρίγκιπα, γι' αυτό βλέπουμε ότι τα κυβερνώντα πονηρά πνεύματα **είναι ταγμένα επάνω από περιοχές**, όπως έθνη και πόλεις. Αναφέρθηκε παραπάνω η περίπτωση που ο Δανιήλ προσευχόταν στον Θεό για 21 ημέρες για να λάβει αποκάλυψη για τους έσχατους καιρούς. Μετά από 3 εβδομάδες εμφανίσθηκε άγγελος Κυρίου και του εξήγησε ότι καθυστέρησε να έρθει σε απάντηση της προσευχής του, φέρνοντας προς αυτόν και το μήνυμα του Θεού, εξαιτίας μιας συμπλοκής που είχε με τον πρίγκιπα του σκότους που κυβερνούσε επάνω στο βασίλειο της Περσίας. Από αυτό φαίνεται καθαρά ότι υπάρχουν δαιμονικά κυβερνώντα πνεύματα, τοποθετημένα από τον Σατανά επάνω σε έθνη και πόλεις, με αποστολή να εκτελούν τους διαβολικούς του σκοπούς.

β. ΕΞΟΥΣΙΕΣ: Η λέξη «εξουσία» φανερώνει ότι τα πονηρά δαιμονικά πνεύματα, τα οποία είναι τοποθετημένα επάνω σε διάφορες περιοχές και εδάφη, έχουν εξουσία να εκτελούν όλες τις διαταγές που έχουν λάβει από τους ανώτερους σκοτεινούς άρχοντες.

γ. ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΟΡΕΣ: Η λέξη «κοσμοκράτορας» σημαίνει «κύριος του κόσμου», ή «πρίγκιπας του κόσμου». Αυτός ο χαρακτηρισμός του εχθρού τονίζει ότι ο σκοπός του είναι ΝΑ ΕΛΕΓΧΕΙ. Ο Σατανάς αναφέρεται μέσα στην Βίβλο σαν «ο θεός του κόσμου τούτου» (Β' Κορινθίους Δ/4:4). Όταν ο Αδάμ έπεσε από την παρουσία του Θεού, εξαιτίας της αμαρτίας του, ο Σατανάς κέρδισε την κυριαρχία επάνω στον κόσμο.

δ. ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΝΗΡΙΑΣ: Η λέξη «πονηρίας» υπονοεί κάτι που είναι σε υψηλό βαθμό βλαβερό και καταστρεπτικό. Αυτά τα πνεύματα της πονηρίας έχουν μόνο ένα σκοπό, **την πονηριά**. Μπορούν να εμφανίζονται σαν άγγελοι φωτός (βλ. Β' Κορινθίους ΙΑ/11:13-15) και με τα τεχνάσματά τους να οδηγήσουν πολλούς ανθρώπους στα δίχτυα της καταστροφής. Ο Ιησούς φανέρωσε τους πονηρούς σκοπούς τους, λέγοντας: «*Ο κλέπτης δεν έρχεται, εμμή διά να ΚΛΕΨΗ και ΘΥΣΗ και ΑΠΟΛΕΣΗ...*» (Ιωάννης Ι'/10:10).

❖ Αναφερθήκαμε περισσότερα για την οργάνωση του «Βασι-

λείου του σκότους», του Σατανά και πολύ λιγότερα για την οργάνωση του **«Βασιλείου του φωτός»,** των αγγέλων, γιατί ο άνθρωπος με τους αγγέλους του Θεού έχει μόνον ευλογίες, ενώ με τους αγγέλους του σκότους έχει μόνο προβλήματα, θλίψη και πόνο. Αυτό έχει μεγάλη σημασία να κατανοήσει η γυναίκα (για την οποία αναφερόμαστε στο βιβλίο αυτό), τι σημαίνει υπακοή και υποταγή στο νόμο της πνευματικής εξουσίας που ο Θεός έχει θέσει, να εννοήσει ότι πρέπει να υποτάσσεται στην εξουσία του άνδρα της για τη δική της προστασία και ασφάλεια: *« Διά τούτο η γυνή χρεωστεί να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους »* (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/ 11:10).

Εδώ ο Παύλος αναφέρεται και για τους αγγέλους του Κυρίου και για τους αγγέλους του σκότους, που όταν η γυναίκα μένει ακάλυπτη από την πνευματική της εξουσία, δίνει τόπο στον Διάβολο και **ανοίγει θύρα εισόδου** στα πνεύματα της πονηρίας.

Φυσικά, το ίδιο συμβαίνει και στον άνδρα, όταν μένει ακάλυπτος από τη δική του εξουσία, που είναι ο Ιησούς Χριστός.

(3) **ΖΩΪΚΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ**

Είναι θαυμαστή η τάξη και η αρμονία που υπάρχει σε όλο το ζωικό βασίλειο. Στον κόσμο των ζώων, των πτηνών και των εντόμων η υποταγή που έχουν τα είδη μεταξύ τους χαρακτηρίζεται από την τέλεια σοφία του δημιουργού Θεού.

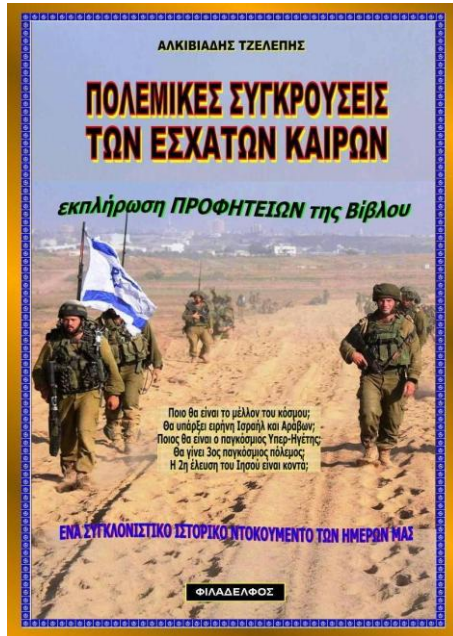
Οι **αγέλες** των κοπαδιών (λιοντάρια, σκύλοι, λύκοι, πρόβατα, κλπ) έχουν τον αρχηγό τους, αυτόν ακολουθούν και σ' αυτόν υποτάσσονται. Για παράδειγμα το κριάρι είναι που οδηγεί όλα τα άλλα πρόβατα, είναι ο οδηγός της αγέλης.

Μέσα στον κόσμο των **μελισσών** βλέπουμε την τέλεια οργάνωσή τους, από την βασίλισσα, μέχρι τις μέλισσες κηφήνες. Όπως το ίδιο συμβαίνει και με τα **μερμήγκια** που είναι εκπληκτική η οργάνωσή τους.

Όλα μέσα στο ζωικό βασίλειο τα χαρακτηρίζει η τάξη, γιατί ο Θεός που τα δημιούργησε είναι «Θεός τάξης».

. . . /// . . .

από τις εκδόσεις μας

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 26 - 5

7η έκδοση:2021 - Σελ.570

❖ Το βιβλίο αυτό αναλύει με ακριβή **ιστορικά στοιχεία** τις σύγχρονες πολεμικές κινητοποιήσεις που συμβαίνουν επάνω σ' ολόκληρο τον κόσμο, με τελική κατάληξη την περιγραφή της μελλοντικής **επίθεσης της Ρωσίας** με τους συμμάχους της **εναντίον του λαού Ισραήλ**. Αν και τα γεγονότα αναλύονται κάτω από το φως των προφητειών της Βίβλου, το βιβλίο αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν «**θρησκευτικό**», αλλά αποτελεί ένα «**σπάνιο σύγχρονο ιστορικό ντοκουμέντο**», μοναδικό στην Ελληνική βιβλιογραφία, ένα μνημειώδες έργο που προχωρεί μέσα στο μέλλον.

❖ **Ερωτήματα όπως τα παρακάτω βρίσκουν απάντηση: Ποιο** θα είναι το μέλλον του κόσμου; **Θα υπάρξει** ειρήνη μεταξύ Αράβων και Ισραήλ στη Μέση Ανατολή; **Ποιος** θα είναι ο ρόλος της Ενωμένης Ευρώπης; **Ποιος** θα είναι ο μελλοντικός «Παγκόσμιος Υπέρ-Ηγέτης;» **Θα γίνει** 3^{ος} παγκόσμιος πόλεμος και τότε; **Είναι κοντά** η 2^η έλευση του Ιησού Χριστού;

❖ Σαν συμπλήρωμα του βιβλίου αυτού θεωρείται το βιβλίο με τίτλο «**ΟΤΑΝ Η ΓΗ ΚΟΙΛΟΠΟΝΕΙ**» (Κωδικός 29 - σελίδες 80)

Κεφάλαιο ΤΡΙΤΟ

Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ και Ο ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ**

Σαν βάση της μελέτης μας θα αναφερθούμε σε μερικές γενικές αρχές που αφορούν την πιστή γυναίκα και οι οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται (α) **είτε από την ίδια προσωπικά**, όπως, πώς πρέπει να εμφανίζεται και να καλλωπίζεται, ή ποια πρέπει να είναι η σχέση της με τον άνδρα, σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού, (β) **είτε από την εκκλησία**, όπως, ποια είναι η θέση της και η υπηρεσία της μέσα στο σώμα της εκκλησίας, ή πώς η εκκλησία πρέπει να αντιμετωπίζει την πιστή γυναίκα. Στα θέματα αυτά, παρατηρούμε ότι οι διάφορες χριστιανικές ομάδες και ομολογίες, παρουσιάζουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ τους, οι οποίες αποτελούν εμπόδιο για την αληθινή ενότητα των πιστών.

Εκείνο που παρατηρούμε είναι ότι όλες οι ομάδες ισχυρίζονται πώς **οι υπάρχουσες απόψεις και διδασκαλίες τους για το θέμα της γυναίκας «στηρίζονται» επάνω στην Βίβλο**, έστω και αν μεταξύ τους είναι αντικρουόμενες, που σημαίνει ότι δεν μπορεί να είναι όλες σωστές. Ας ζητούμε με καρδιά ταπεινή από τον Κύριο Ιησού να μας δίνει, αφενός μεν αποκάλυψη της αλήθειας και η *«αλήθεια θα φέρει την πραγματική ελευθερία»* μέσα στο άγιο σώμα της εκκλησίας Του και αφετέρου πραγματικό πνεύμα φιλαδέλφειας.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι ο αναγεννημένος πιστός είναι μάχιμος στρατιώτης του Ιησού Χριστού και στον πνευματικό πόλεμο βρίσκεται στις πρώτες γραμμές της μάχης. Όταν διαφωνεί με τον αδελφό του και τον μάχεται **χάνει πνευματικές νίκες** και το έδαφος που έχει κερδίσει το παραδίδει πάλι στον εχθρό της ψυχής. Σαν σώμα του Ιησού πρέπει να προχωρούμε με ενότη-

τα και με δεσμούς αγάπης, έστω και αν μεταξύ μας «φρονούμε άλλως πως», εάν δηλαδή έχουμε διαφορετικές απόψεις σε επί μέρους θέματα της Γραφής. Εάν το κάνουμε αυτό, τότε θα κυριεύσουμε τις πύλες του εχθρού και η νίκη μας θα είναι περσίτρανη.

Στο παρόν κεφάλαιο, θα θίξουμε ένα πολύ βασικό θέμα, που έχει σχέση με τον **καλλωπισμό** και την **ευπρεπή εμφάνιση** της πιστής γυναίκας, είναι ένα θέμα που έχει διχάσει πολλές χριστιανικές ομάδες και έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα μέσα στο σώμα του Χριστού. Στη μελέτη μας αυτή, ακολουθώντας τους ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου, θα δώσουμε αξιόπιστη απάντηση σε κάθε ειλικρινή καρδιά που εκζητεί να έχει αποκάλυψη και επίγνωση των αληθειών του Λόγου του Θεού.

2. Η ΑΝΔΡΙΚΗ ΠΕΡΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Στο Δευτερονόμιο ΚΒ/22:5 γράφει: *«Η γυνή δεν θέλει φορέσει το ανήκον εις άνδρα, ουδέ ο ανήρ θέλει ενδυθή στολήν γυναικός· επειδή πάντες οι πράττοντες ούτως είναι ΒΔΕΛΥΓΜΑ εις Κύριον τον Θεόν σου»*. Το αρχαίο κείμενο των Εβδομήκοντα (Ο΄) έχει κάποια διαφοροποίηση και αναφέρει τα εξής: *«...Ουκ έσται ΣΚΕΥΗ ανδρός επί γυναικί, ουδέ μη ενδύσεται ανήρ στολήν γυναικείαν ότι βδέλυγμα Κυρίω τω Θεώ σου εστί ΠΑΣ ποιών ταύτα»*. Εδώ, δεν αναφέρεται «η γυναίκα να μη φορέσει αυτό που ανήκει στον άνδρα», αλλά «να μην υπάρχουν ΣΚΕΥΗ του άνδρα επάνω στη γυναίκα». Ο Θεός, τον οποίο λατρεύουμε και υψώνουμε, είναι Θεός τάξης και ομορφιάς και ευαρεστείται τα παιδιά Του να ακολουθούν τις γραμμές της τελειότητάς Του και της αγιότητάς Του. **Η ενδυμασία της γυναίκας πρέπει να είναι σεμνή, χαριτωμένη και όμορφη.**

Υπάρχει και μία σχετική περιγραφή στο βιβλίο του προφήτη Σοφονία Α/1:8, που αναφέρεται σε αλλότρια ενδυμασία: *«Και εν τη ημέρα της θυσίας του Κυρίου θέλω εκδικηθή τους άρχοντας και τα τέκνα του βασιλέως και πάντας τους ενδεδυμένους ενδύματα ΑΛΛΟΤΡΙΑ»*. Τα "αλλότρια" ενδύματα είναι τα "ξένα" ενδύματα, αυτά τα οποία δεν ταιριάζουν σε όποιον τα φορεί, άνδρας ή γυναίκα. Κατά το Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας του Ι.Σταματάκου «αλλότριον» είναι **«το ανήκον εις άλλον»** (Λατ. alienus). Η όποια ανδρική

περιβολή της γυναίκας, καθώς και το αντίθετο, η γυναικεία περιβολή του άνδρα, είναι **βδέλυγμα στον Θεό** σε όποιον χώρο και αν βρίσκονται, στο σπίτι, στη δουλειά, στην εργασία, στη βόλτα, κλπ.

Ο Θεός βλέπει την καρδιά της πιστής γυναίκας (φυσικά και του άνδρα) και δεν θέλει να υπάρχει μέσα της διαστροφή. Όταν η καρδιά της πιστής γυναίκας είναι ειλικρινής ενώπιον του Θεού και θέλει να είναι ευάρεστη σε Αυτόν, τότε θα έχει και τη θηλυκότητα που χρειάζεται, γιατί η **θηλυκότητα** είναι για τη γυναίκα και η **αρρενωπότητα** είναι για τον άνδρα.

Ο Θεός είναι Θεός τάξης, ομορφιάς και καθαρότητας και δεν θέλει η γυναίκα να παραμελεί τον εαυτό της και να είναι ατημέλητη. Αντίθετα, πρέπει να είναι πάντοτε **καθαρή και καλοντυμένη, ευχάριστη και χαριτωμένη**, για να μην προσβάλλεται ο Κύριος, γιατί το σώμα της είναι «ναός», κατοικητήριο του Θεού. Παρουσιάζεται πολλές φορές το άσχημο φαινόμενο, πιστές γυναίκες, λόγω υπερβολικής σεμνοτυφίας, να είναι κακόγουστα ντυμένες, να μη γελούν και να παρουσιάζουν πάντοτε ένα πρόσωπο σκυθρωπό, ή να παραμελούν το σώμα τους και να καταστρέφεται από κακή διατροφή, ή από λαιμαργία και έτσι να γίνονται παραδείγματα προς αποφυγή. Κανένας δεν θα ήθελε να ακολουθήσει τον Ιησού και μετά να παρουσιάζει μια τέτοια εικόνα. **Αυτή η νοοτροπία είναι αποτέλεσμα απάτης του Διαβόλου και των πονηρών του δυνάμεων.** Δεν είναι αυτό που διδάσκει η Βίβλος για την πιστή γυναίκα. Όλοι οι πιστοί, γυναίκες και άνδρες, είναι πνευματικά διαμάντια που ακτινοβολούν γύρω τους την ωραιότητα και την ομορφιά του δημιουργού τους και αυτό φαίνεται, τόσο στον **εσωτερικό άνθρωπο** (στο πνεύμα και στην ψυχή μας), όσο και στον **εξωτερικό άνθρωπο**, που είναι το σώμα μας.

Ο Ιησούς δεν τριγυρνούσε ξυπόλυτος και κακοντυμένος, κηρύττοντας το ευαγγέλιο, όπως πιθανόν να παρουσιάζεται σε κάποιες κινηματογραφικές ταινίες. Αντίθετα, στην Αγία Γραφή διαβάζουμε ότι ο χιτώνας που φορούσε όταν Τον συνέλαβαν στον κήπο της Γεθσημανής ήταν **«άραφος και υφαντός»**, δηλαδή μεγάλης αξίας, γι' αυτό και οι Ρωμαίοι στρατιώτες για να μην τον καταστρέψουν, τον έβαλαν σε κλήρο ποιος θα τον έπαιρνε (βλ. Ιωάννης ΙΘ/19:

23-25, Ψαλμός KB/22:18).

Εδώ, όταν αναφερόμαστε στην ανδρική περιβολή της γυναίκας, σε καμιά περίπτωση δεν έχει σχέση με το αν φορά ή όχι η γυναίκα ΠΑΝΤΕΛΟΝΙ, όπως διδάσκουν με φανατισμό διάφορες χριστιανικές ομάδες και έχουν κάνει τη διδασκαλία αυτή «σημαία» τους. **Η ανδρική και η γυναικεία περιβολή καθορίζεται από τους ηθικούς κανόνες που διέπουν μία κοινωνία στις διάφορες χρονικές περιόδους.** Αυτό που χθες ήταν άπρεπο ή δεν άρμοζε να φορεί ο άνδρας ή η γυναίκα, σήμερα είναι το ηθικά αποδεκτό και σεμνό από την κοινωνία. Σήμερα, που υπάρχει μεγάλη χαλάρωση και πτώση των ηθικών αξιών, που η αμαρτία έχει πλέον νομιμοποιηθεί, θα ήταν θρησκευτικός φανατισμός να ισχυριστούμε ότι το παντελόνι είναι αμαρτία όταν το φορά η γυναίκα. Αντίθετα, είναι πλέον η πιο σεμνή ενδυμασία από τις νέες μόδες και τη νέα αισθητική που έχουν λανσάρουν οι διάφοροι οίκοι μόδας, καθώς έχουν διαμορφωθεί νέα ηθικά πρότυπα. Φυσικά υπάρχουν και τα γυναικεία παντελόνια που είναι άσεμνα και προκλητικά, αλλά δεν αναφερόμαστε σε αυτή την κατηγορία.

Άρα «το ανήκον ένδυμα εις τον άνδρα και το ανήκον ένδυμα εις την γυναίκα» ρυθμίζεται από τους ηθικούς νόμους που διέπουν κάθε εποχή μια κοινωνία. Εάν σήμερα κάποιος κυκλοφορούσε στους δρόμους με ενδυμασία της εποχής του Ιησού, ή με φουστανέλα, θα τον θεωρούσαμε ανόητο και ψυχικά διαταραγμένο. Αυτό σε άλλες εποχές ήταν σεμνό και ηθικό. Εάν μια γυναίκα στη δεκαετία του 60 ή του 70 φορούσε παντελόνι, δεν άρμοζε με την τότε κοινωνική ηθική και αυτό ήταν απαράδεκτο. Σήμερα όμως, τρίτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα οι ηθικές αξίες έχουν αλλάξει και έχουν διαμορφώσει νέα δεδομένα και νέα υγιή πρότυπα. Είναι αυτόνομο ότι από τον κανόνα αυτό εξαιρούνται οι κινηματογραφικές, θεατρικές, κλπ παραγωγές, **που αναπαριστούν** γεγονότα άλλων χρονικών περιόδων.

... /// ...

3. ΙΕΖΑΒΕΛ - ΕΣΘΗΡ - ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ - ΔΑΛΙΔΑ

Ο Θεός έδωσε στην κάθε γυναίκα μια υπέροχη φυσική ομορφιά για να Τον δοξάζει, γιατί ο Θεός είναι **«Θεός ΟΜΟΡΦΙΑΣ και ΩΡΑΙΟΤΗΤΑΣ»**, αλλά δυστυχώς όταν η γυναίκα βρίσκεται έξω από το θέλημά Του, αυτή την ομορφιά την κρύβει κάτω από την **υπερβολική χρήση** των συγχρόνων μέσων της αισθητικής τέχνης, τα οποία αντί να τα χρησιμοποιεί σαν βοηθητικά μέσα, σύμφωνα με τα ηθικά και κοινωνικά πλαίσια της κάθε εποχής, υπάρχουν περιπτώσεις που στην κυριολεξία «μασκαρεύεται», σαν να θέλει να κρύψει κάποια εσωτερική ενοχή της, ή σαν να πρόκειται να παρευρεθεί σε κάποια πνευματιστική συγκέντρωση, ή σαν να επιδιώκει να **«ΓΟΗΤΕΥΕΙ»**, κάτι που αυστηρά το καταδικάζει η Βίβλος (βλ. Ψαλμός ΝΗ/58:4-5, Ιερεμίας Η/8:17, κλπ).

Θα αναφερθούμε σε 2 γυναίκες της Βίβλου, που ήταν βασίλισσες και οι οποίες χρησιμοποίησαν τον καλλωπισμό του σώματος για διαφορετικούς λόγους. Πρόκειται για την Ιεζάβελ και την Εσθήρ, όπου η πρώτη έγινε παράδειγμα προς αποφυγή και η δεύτερη έγινε παράδειγμα προς μίμηση.

ΙΕΖΑΒΕΛ: Η βασίλισσα **Ιεζάβελ** ήταν αυτή που εισήγαγε επίσημα την ειδωλολατρία μέσα στο λαό Ισραήλ. Όταν πήγε έναντιον της ο Ιησούς για να την θανατώσει για τα βδελύγματά που είχε διαπράξει ενώπιον του Θεού, αυτή βάφτηκε προκλητικά και καλωπίστηκε για να τον σαγηνεύσει, μία ενέργεια που προφανώς την είχε κάνει και άλλες φορές στο παρελθόν και είχε αποτέλεσμα: *«Και ακούσασα η Ιεζάβελ ΕΒΑΨΕΝ τους οφθαλμούς αυτής, και ΕΚΑΛΩΠΙΣΕ την κεφαλήν αυτής....»* (βλ. Β΄ Βασιλέων Θ/9:30-36). Αυτή τη φορά όμως απέτυχε του σκοπού της. Εδώ η Βίβλος δεν αναφέρει ότι ήταν αμαρτία ο καλλωπισμός της Ιεζάβελ, αλλά αμαρτία ήταν ο λόγος για τον οποίο έγινε, που ήταν να σαγηνεύσει και να προκαλέσει ερωτικά τον στρατηγό Ιησού, κάτι που στη σημερινή εποχή γίνεται καθ' υπερβολήν. Οι γυναίκες αντί να περιποιούνται τον εαυτό τους, για τη δόξα του Κυρίου Ιησού, **το κάνουν για να προκαλούν το αντίθετο φύλλο.** Είναι και εδώ αυτονόητο ότι δεν γενικεύεται το θέμα, πάντοτε στον κάθε κανόνα υπάρχουν και οι εξαιρέσεις.

ΕΣΘΗΡ: Μία άλλη βασίλισσα, η **Εσθήρ**, περιποιοίταν και αρωμάτιζε τον εαυτό της για δώδεκα συνεχείς μήνες προκειμένου να αρέσει στο μέλλοντα σύζυγό της. Αναφέρει η Βίβλος *«ότε δε έφθανεν η σειρά εκάστου κορασίου διά να εισέλθη προς τον βασιλέα Ασσουήρην, αφού ήθελε σταθή ΔΩΔΕΚΑ μήνας κατά το ήθος των γυναικών, διότι ούτω συνεπληρούντο αι ημέραι του καθαρισμού αυτών, ΕΞ ΜΗΝΑΣ περιηλείφοντο με έλαιον σμύρνινον, και ΕΞ ΜΗΝΑΣ με αρώματα και με άλλα καθαριστικά των γυναικών»* (Εσθήρ Β/2:12-17).

IEZABEL και ΕΣΘΗΡ, δύο βασίλισσες, που καλλώπιζαν τον εαυτό τους για εντελώς αντίθετους λόγους: **Η πρώτη** για να υπηρεπήσει την αμαρτία και το κακό και **η δεύτερη** για να αρέσει στον κύριό της, σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, τον οποίο υπηρετούσε πιστά και έγινε μετά η αιτία να σωθεί ο λαός της, ο Ισραήλ, από μεγάλο αφανισμό που ετοιμάζε ο στρατηγός Αμάν.

Κατά συνέπεια, δεν είναι αντίθετο από τον Λόγο του Θεού, μία γυναίκα **να περιποιείται** τον εαυτό της, χρησιμοποιώντας αρώματα, κρέμες, κλπ. ή βάφοντας τα μαλλιά της, ή **να εξασκεί** το επάγγελμα της αισθητικού και πολλών άλλων σχετικών. **Εκείνο που βδελύσσεται ο Κύριος είναι τα κίνητρα και ο σκοπός.** Το σώμα μας είναι ο (χρισμένος) «οίκος» του Θεού και όχι απλώς πρέπει, αλλά επιβάλλεται να το φροντίζουμε, ώστε η καθαρότητα και η ευωδία του σώματός μας, να αντανakλά και την πνευματική μας καθαρότητα, γιατί είμαστε *«ευωδία Χριστού»* (Β΄ Κορινθίους Β/2:15).

Υπάρχει και ο αντίλογος ότι δεν πρέπει η πιστή γυναίκα να βάφει τα μαλλιά της ή να καλλωπίζεται κατά το πρότυπο των γυναικών του κόσμου, **γιατί κρύβει αυτό που ο Θεός της έδωσε** και έτσι δεν δείχνει τον πραγματικό της εαυτό της. Σύμφωνα με την άποψη αυτή, η γυναίκα πρέπει να είναι κακόγουστα ντυμένη, ατημέλητη στην εμφάνιση και να δείχνει για λόγους σεμνοτυφίας ένα πρόωρο γερασμένο πρόσωπο. Έτσι όμως χάνει αυτό που Θεός της έδωσε, να χάνει τη θηλυκότητά της, δηλαδή **να είναι "γυναίκα"**. Ήδη παραπάνω αναφερθήκαμε, γιατί και πως πρέπει να καλλωπίζεται και ποια πρέπει να είναι τα κίνητρά της, αλλά και στη συνέχεια θα αναφερθούμε με περισσότερες λεπτομέρειες.

❖ Ο Διάβολος μεταχειρίζεται πολλούς τρόπους για να επιτύχει τους καταχθόνιους σκοπούς του και ένα από τα πιο ισχυρά όπλα του είναι να χρησιμοποιεί την ομορφιά, τον καλλωπισμό και τη σαγήνη της γυναίκας, για να εξαπατήσουν ισχυρούς άνδρες που είχαν εξουσία και έτσι να πραγματοποιήσει τα σατανικά του σχέδια. Μέσα στην παγκόσμια ιστορία θα βρούμε πολλές γυναίκες που ενήργησαν σαν την Ιεζάβελ. Θα αναφερθούμε σε 2 γυναίκες, την Κλεοπάτρα που είναι γνωστή από την Ρωμαϊκή ιστορία και τη Δαλιδά, που αναφέρεται στην Βίβλο.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ: Είναι πολύ γνωστή σε όλους η περίπτωση της βασίλισσας της Αιγύπτου Κλεοπάτρας (69 π.Χ - 30 μ.Χ.), η οποία δεν ήταν Αιγύπτια, όπως λάθος πολλοί θεωρούν, αλλά ήταν Μακεδονικής καταγωγής από την Δυναστεία των Πτολεμαίων, που κυβέρνησε την Αίγυπτο μετά το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η Κλεοπάτρα έγινε διάσημη από το γεγονός ότι με την ομορφιά της κατόρθωσε να γοητεύσει 2 από τους ισχυρότερους άνδρες της εποχής της, τον **Ιούλιο Καίσαρα** και τον **Μάρκο Αντώνιο**. Χάρη στη φιλοδοξία της και στην προσωπική της γοητεία επηρέασε καθοριστικά την Ρωμαϊκή πολιτική σε μια αποφασιστική περίοδο και κατέληξε να αντιπροσωπεύει, όσο καμιά άλλη γυναίκα στην αρχαιότητα, το πρότυπο της μοιραίας γυναίκας, που είχε τραγικό τέλος.

Η Κλεοπάτρα προσπάθησε να σαγηνέψει και έναν ακόμα ισχυρό Ρωμαίο της εποχής εκείνης τον **Οκταβιανό**, ο οποίος τον Αύγουστο του έτους 30 μ.Χ μπήκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, σαν κατακτητής. Η Κλεοπάτρα, τότε 40 ετών, χρησιμοποίησε την ομορφιά της για να αποπλανήσει το νέο κατακτητή, αλλά αυτή τη φορά απέτυχε μπροστά στην αδιαλλαξία του νεαρού Καίσαρα, ο οποίος ήθελε να την φέρει στην Ρώμη σαν λάφυρο και να την διαπομπεύσει δημόσια. Το τέλος της ήταν τραγικό, αν και καλύπτεται από μυστήριο πως ακριβώς συνέβηκε. Βρέθηκε νεκρή ντυμένη με τα πολυτελή βασιλικά της ενδύματα από δάγκωμα οχιάς.

ΔΑΛΙΔΑ: Μια άλλη γυναίκα που αναφέρεται στην Βίβλο και χρησιμοποίησε την ομορφιά της, εκμεταλλευόμενη την αγάπη του Σαμψών για να επιτύχει το καταστροφικό της σχέδιο ήταν η Φιλισταία **Δαλιδά**, την οποία αγάπησε ο Σαμψών, όταν ήταν χρισμένος

από τον Θεό κριτής του λαού Ισραήλ. Οι Φιλισταίοι είπαν στην Δαλιδά να «κολακεύσει» τον Σαμψών για να του αποσπάσει το μυστικό της μεγάλης του δύναμης και θα της έδιναν και ένα πολύ μεγάλο ποσό. Στην πίεσή της ο Σαμψών 3 φορές της είπε ψέματα, οπότε η Δαλιδά αρχίζει να βάζει τα «μεγάλα μέσα» για να επιτύχει το σκοπό της. Άρχισε να τον καταπιέζει, εκμεταλλευόμενη τη μεγάλη αγάπη που της είχε, λέγοντάς του: *«Πώς λέγεις ότι με αγαπάς, αφού η καρδιά σου δεν είναι μαζί μου; Εσύ με γέλασες, αυτή ήταν η τρίτη φορά και δεν μου φανέρωσες σε τι στηρίζεται η δύναμή σου η μεγάλη»* (Κριτές Ις'/16:15).

Αναφέρει η Βίβλος ότι ήταν τόσο αφόρητη η πίεσή της καθημερινά, που ο Σαμψών «απέκαμε μέχρι θανάτου», δεν την άντεχε άλλο, σε σημείο που ήθελε να πεθάνει. Τελικά της φανέρωσε το μυστικό της δύναμής του, πιστεύοντας ότι και αυτή τον αγαπούσε (έτσι έδειχνε με τη στάση της) και ότι δεν θα του έκανε κακό. Το αποτέλεσμα ήταν να τον αιχμαλωτίσουν οι Φιλισταίοι, να του βγάλουν τα μάτια, να τον δέσουν σε δύο αλυσίδες και να τον βάλλουν να σέρνει το αλέτρι στο μύλο. Δεν γνωρίζουμε ποιο ακριβώς ήταν το τέλος της Δαλιδά, αλλά γνωρίζουμε τι έκανε με τη σαγήνεια της, την απάτη και το δόλο σ' έναν ισχυρό άνδρα του Θεού.

4. Ο ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ

Μέσα στην Βίβλο διαβάζουμε τις ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ που μια **πιστή γυναίκα** πρέπει να γνωρίζει και να εφαρμόζει, ώστε να γίνεται παράδειγμα προς μίμηση της ταπεινότητας της Εσθήρ και παράδειγμα προς αποφυγή της ακολασίας της Ιεζάβελ. Η Βίβλος δεν καταδικάζει τον **εξωτερικό στολισμό**, αλλά δείχνει την υπεροχή του **εσωτερικού στολισμού**, χωρίς του οποίου ο εξωτερικός είναι μάταιος και αποβαίνει προς καταστροφή. Το αρεστό ενώπιον του Θεού είναι η γυναίκα να τα συνδυάζει και τα δύο, την εσωτερική ομορφιά ψυχής και πνεύματος και την εξωτερική ωραιότητα.

Μελετώντας τον Λόγο του Θεού διακρίνουμε ότι υπάρχουν πολλά **είδη στολισμού** για μια πιστή γυναίκα, αλλά ξεχωρίζουν **5** είδη, τα οποία όταν συνυπάρχουν κάνουν τη διαφορά μεταξύ μιας **αναγεννημένης γυναίκας**, η οποία έχει προσωπική σχέση με τον

Ιησού και μιας **κοσμικής γυναίκας**, που ζει μέσα στην αμαρτία, μακριά από τις αλήθειες της Αγίας Γραφής. Τα είδη αυτά είναι:

- (α) Ο **εξωτερικός στολισμός του σώματος**.
- (β) Ο **εσωτερικός στολισμός του ΚΡΥΠΤΟΥ ανθρώπου**.
- (γ) Ο **στολισμός της ΥΠΟΤΑΓΗΣ της γυναίκας στον άνδρα**.
- (δ) Ο **στολισμός της καρδιάς με ΑΓΑΘΑ ΕΡΓΑ**.
- (ε) Ο **στολισμός της καρδιάς με τον ΚΑΛΟ ΛΟΓΟ**.

Ο Λόγος του Θεού συχνά αναφέρεται στην εσωτερική ομορφιά της γυναίκας, κάνοντας αντιπαραβολή με την εξωτερική της ομορφιά. Ο Παύλος στην Α΄ Τιμόθεου Β/2:9-10 και ο Πέτρος στην Α΄ επιστολή Γ/3:3-4, αναφέρονται στο θέμα αυτό, χωρίς όμως να απαγορεύουν ή να διδάσκουν τη γυναίκα να μην καλλωπίζεται, αυτό είναι λάθος όσοι το διδάσκουν. Οι δύο απόστολοι δείχνουν τη ανωτερότητα και το ψυχικό μεγαλείο της εσωτερικής ομορφιάς, καθόσον η εξωτερική ομορφιά από μόνη της (χωρίς την εσωτερική ομορφιά), είναι ματαιότητα, είναι άκαρπη, δεν οδηγεί τη γυναίκα να είναι **η δόξα του άνδρα**, όπως ο Θεός την έκαμε «απ' αρχής».

Α΄ ΤΙΜΟΘΕΟΥ Β/2:9-10

❖ «Ωσαύτως και αι γυναίκες με στολήν σεμνήν, με αιδώ και σωφροσύνην να στολίζωσιν εαυτάς, **ουχι** με πλέγματα ή χρυσόν ή μαργαρίτας ή ενδυμασίαν πολυτελή, αλλά το οποίον πρέπει εις γυναίκας επαγγελλομένας θεοσέβειαν, με έργα αγαθά».

Εξετάζοντας και αναλύοντας τα λόγια του απόστολου Παύλου στα παραπάνω εδάφια, θα μπορούσαμε να τα χωρίσουμε σε 2 κατηγορίες, χωρίς η μία να αντικρούει την άλλη:

- (1) **Στην εξωτερική εμφάνιση** της γυναίκας, όταν ο στολισμός της περιλαμβάνει χτένισμα των μαλλιών, ή χρυσά και μαργαριταρένια στολίδια, ή πολυτελή ενδυμασία.
- (2) **Στην εσωτερική εμφάνιση** της γυναίκας, όταν ο στολισμός της είναι με «έργα αγαθά».

Εδώ θα ασχοληθούμε κατά βάση με το **πρώτο μέρος** (εξωτερικό στολισμό), καθόσον θα το εξετάσουμε, σε συσχετισμό με τα λό-

για του απόστολου Πέτρου στην Α΄ επιστολή του Γ/3:3-5, όπου και εκεί βλέπουμε τον ίδιο διαχωρισμό. Το δεύτερο μέρος (εσωτερικό στολισμό),θα το εξετάσουμε όταν θα αναφερθούμε μόνο για τα «αγαθά έργα» (βλ. σελ.92).

Το αρχαίο θεόπνευστο Ελληνικό κείμενο γράφει: «*Ωσαύτως γυναίκας εν καταστολή κοσμίω, μετά αιδούς και σωφροσύνης κοσμεῖν εαυτάς, μη (ουχι) εν πλεγμασιν, ή χρυσώ, ή μαργαρίταις κλπ*». Η λέξη «καταστολή» σημαίνει την τακτοποίηση της ενδυμασίας, στολισμός και περιβολή. Σύμφωνα με το Λεξικό του Γ.Μπαμπινιώτη έχουμε μια ενέργεια που «καταστέλλεται», δηλαδή που εξουδετερώνεται. Άρα «καταστολή κοσμίω», σημαίνει ότι κάτι που δεν είναι κόσμιο εξουδετερώνεται και στη συνέχεια αυτό φανερώνει σεμνότητα, όχι ντροπή και σωφροσύνη.

Μέχρι εδώ στην παραπάνω ερμηνεία όλοι συμφωνούν, αλλά το πρόβλημα για μια μεγάλη μερίδα πιστών αρχίζει στη συνέχεια του εδαφίου με τη λέξη «**ουχι**» (αρχ. «μη») που αναφέρει ο Παύλος και επάνω στη λέξη αυτή έχουν στηρίξει ολόκληρες θεωρίες ότι η γυναίκα δεν πρέπει να καλλωπίζεται, δεν πρέπει να ασχολείται με το πλέξιμο των μαλλιών της, δεν πρέπει να στολίζεται με χρυσά και μαργαριταρένια κοσμήματα και δεν πρέπει να φορέι ενδυμασία πολυτελή ενδυμασία. Είναι ένας στολισμός που, κατά την άποψή τους, δεν ταιριάζει στην πιστή γυναίκα. Θα δούμε παρακάτω ότι και ο απόστολος Πέτρος αναφερόμενος στο ίδιο θέμα, χρησιμοποιεί και αυτός τη λέξη «**ουχι**».

Τι εννοεί ο Παύλος με το «ουχι»; **Μήπως** ότι η γυναίκα δεν πρέπει να χτενίζεται και να καλλωπίζει το κεφάλι της; **Μήπως** δεν πρέπει να φορέι επάνω της κάτι που να είναι από χρυσό ή από μαργαρίτες; **Μήπως** να μην έχει πολυτελή ενδυμασία ή καλά ρούχα που έχουν κάποια αξία; **Μήπως** να ντύνεται άκομψα και να αδιαφορεί για την εμφάνισή της, όταν δίπλα της ο άνδρας της είναι καλοντυμένος; Τι λοιπόν εννοεί με το «ουχι»;

Το πρώτο που θα πρέπει να εξετάσουμε είναι τι ίσχυε την εποχή του Παύλου και γιατί συνιστά η πιστή γυναίκα να το αποφεύγει. Ο στολισμός της γυναίκας την περίοδο εκείνη και ιδιαίτερα της

εθνικής γυναίκας (Ελληνίδας, Ρωμαίας, κλπ) ήταν η υπέρμετρη χρήση κοσμημάτων, όπως περιδέραια, βραχιόλια, ενώτια (σκουλαρίκια), τα οποία ήταν από χρυσό ή από μαργαρίτη και των οποίων η αξία ήταν πολύ μεγάλη. Επίσης, το χτένισμα που έκαναν στο κεφάλι τους ήταν πολύ εντυπωσιακό, καθόσον έβαζαν διάφορα κοσμήματα και λουλούδια. Μία τέτοια πολυτελή ενδυμασία ήταν πρόκληση και δεν άρμοζε στην πιστή γυναίκα.

Μια πολυτελή ενδυμασία την εποχή εκείνη ήταν υπερβολικά ακριβή και ελάχιστοι είχαν τη δυνατότητα να την αποκτήσουν. Πηγές αναφέρουν ότι το κόστος της έφθανε από 600 - 800 δηνάρια και το ένα δηνάριο τότε ήταν ο μισθός μιας ημέρας: *«Αφού δε συνεφώνησε μετά των εργατών προς ΕΝΑ δηνάριον την ημέραν, απέστειλεν αυτούς εις τον αμπελώνα αυτού»* (Ματθαίος Κ/20:2). Άρα για να έχει κάποιος μια τέτοια ενδυμασία, θα έπρεπε να είχε δουλέψει από 600-800 ημέρες.

Ο Παύλος δεν κατακρίνει το όμορφο ντύσιμο και την ωραία και ευπρεπή εμφάνιση της γυναίκας. Εάν υπήρχε αυτή η διδασκαλία μέσα στο λαό του Θεού, τότε θα έπρεπε η Εσθήρ να μην ασχοληθεί καθόλου με την εξωτερική της εμφάνισή και να παρουσιαστεί μπροστά στο βασιλιά με μια απλή ενδυμασία της καθημερινότητας που ήταν κοινή για όλες τις γυναίκες. Όμως δεν έκανε αυτό, έκανε το καλύτερο που μπορούσε για να εμφανιστεί μπροστά στο βασιλιά και η Εσθήρ είναι τύπος της εκκλησίας, που μια ημέρα θα παρουσιαστεί μπροστά στον ουράνιο βασιλιά της, τον Ιησού, γι' αυτό από τώρα θα πρέπει να φροντίσει να καλλωπίζεται πνευματικά και να στολίζεται με έργα αγαθά για να παρουσιαστεί ενώπιόν Του με όλα τα πολύτιμα καλλωπίσματά της.

Ο Διάβολος μας θέλει (άνδρες και γυναίκες) να είμαστε ατημέλητοι και να έχουμε μια εξωτερική και εσωτερική εμφάνιση που να μην ακτινοβολεί τη δόξα του Θεού, θα χρησιμοποιήσω τη λέξη ότι μας θέλει «κακομοίρηδες» για να καταισχύνεται το όνομα του Κυρίου Ιησού. Όπως κάποιος, φορεί την καλύτερη ενδυμασία του, για να παρουσιαστεί στον ανώτατο άρχοντα της χώρας ή σε κάποιο πρόσωπο που έχει υψηλή θέση (υπουργό, κλπ), έτσι και όταν αντι-

προσωπεύουμε τον Ιησού, πρέπει πάντα αυτό να φαίνεται και στην εξωτερική μας εμφάνιση, που θα πρέπει να αντανακλά και την εσωτερική ομορφιά της καρδιάς μας.

Ο Παύλος κατακρίνει τον υπέρμετρο στολισμό, που ξεφεύγει από τα κόσμια και ηθικά πλαίσια της εποχής του και δείχνει ότι ο εξωτερικός στολισμός, χωρίς να συνοδεύεται από τον εσωτερικό είναι αυταρέσκεια, επίδειξη και ματαιότητα. Το όμορφο και το ωραίο ντύσιμο της πιστής γυναίκας δεν πρέπει να γίνεται σκάνδαλο, αλλά **να φανερώνει** αξιοπρέπεια, ήθος και αγνότητα, **να εμπνέει** το σεβασμό στο γύρο περιβάλλον και γενικά να μην υπερβαίνει τα όρια της θεοσέβειας, τα όρια που την διακρίνουν από μία γυναίκα που δεν επαγγέλλεται θεοσέβεια.

Α΄ ΠΕΤΡΟΥ Γ/3:3-5

❖ «Των οποίων (γυναικών) ο στολισμός ας ήναι **ουχί ο εξωτερικός**, ο (στολισμός) του πλέγματος των τριχών και της περιθέσεως των χρυσίων ή της ενδύσεως των ιματίων, αλλ' ο **κρυπτός άνθρωπος** της καρδιάς, κεκοσμημένος με την αφθαρσίαν του πράου και ησυχίου πνεύματος, το οποίον ενώπιον του Θεού είναι πολύτιμον. Διότι ούτω ποτέ και αι άγιοι γυναίκες αι ελπίζουσai επί τον Θεόν εστόλίζον εαυτάς, **υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών**».

Εδώ έχουμε την ίδια ακριβώς περίπτωση με την Α΄ Τιμόθεου Β/2:9-10, όπου εξετάζοντας και αναλύοντας τα λόγια του απόστολου Πέτρου στα παραπάνω εδάφια, θα μπορούσαμε και εδώ να τα χωρίσουμε σε 2 κατηγορίες, χωρίς η μία να αντικρούει την άλλη:

- (1) **Στον εξωτερικό στολισμό** της γυναίκας, που αποτελείται από το χτένισμα των μαλλιών, την περίθεση των χρυσών κοσμημάτων και την ένδυση των ιματίων.
- (2) **Στον εσωτερικό στολισμό** της γυναίκας, που είναι ο ΚΡΥΠΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ της καρδιάς, του όποιου τα βασικά στολίδια είναι επίσης δύο: (α) Η αφθαρσία του πράου και ησυχίου πνεύματος, και (β) Ο στολισμός της υποταγής στον άνδρα.

Εδώ θα ασχοληθούμε κατά βάση με το **πρώτο μέρος** (εξωτερική εμφάνιση), καθόσον θα το εξετάσουμε, σε συσχετισμό με τα λό-

για του απόστολου Παύλου στην Α΄ Τιμόθεου Β/2:9-10, όπου και εκεί βλέπουμε τον ίδιο διαχωρισμό, τον οποίο ήδη αναλύσαμε. Το **δεύτερο μέρος** (εσωτερική εμφάνιση),θα το εξετάσουμε όταν θα αναφερθούμε παρακάτω στο «στολισμό της υποταγής» (βλ. σελ.81).

Όπως ο Παύλος, έτσι και ο Πέτρος αναφέρεται και αυτός σε ένα **«ουχί»**. Παίρνοντας όμως τους ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου και εξετάζοντας το λόγια του Πέτρου σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα λόγια του Παύλου, αλλά και με το περιεχόμενο των κεφαλαίων μέσα στα οποία βρίσκονται, διαπιστώνουμε ότι το «ουχί» του Πέτρου, όχι μόνο δεν έχει αρνητική έννοια για την εξωτερική εμφάνιση της γυναίκας, αλλά δείχνει ότι αυτή ήταν την εποχή εκείνη η ευπρεπής εμφάνιση της γυναίκας, η οποία όμως για να είναι αποδεκτή από τον Θεό, θα έπρεπε να φανερώνει και τον κρυπτό άνθρωπο της καρδιάς.

Αυτό φαίνεται πολύ καθαρά από τη διατύπωση που κάνει ο Πέτρος και αναφέρεται σε **4** βασικές ενέργειες της γυναίκας, που έχουν σχέση με τον εξωτερικό της στολισμό. Αν το «ουχί» του Πέτρου έχει την έννοια της απαγόρευσης, **τότε σε μια από τις 4 ενέργειες**, που την αναφέρει τελευταία, θα είχαμε πολύ σοβαρό πρόβλημα. Ο Πέτρος αναλυτικά λέγει:

- **Ουχί** ο εξωτερικός στολισμός.
- **Ουχί** το πλέγμα (πλέξιμο) των τριχών.
- **Ουχί** η περίθεση χρυσαφικών στο σώμα μας .
- **Ουχί η ενδυμασία των ιματίων! !**

Θα ήταν κάποιος ανόητος και παράλογος εάν ισχυριστεί ότι ο Πέτρος στην τελευταία 4^η περίπτωση λέγει να μη φορούμε ρούχα (**«ουχί της ενδύσεως των ιματίων»**). **Αρα τι εννοεί;** Πολύ απλά ο Πέτρος παίρνει μια εικόνα από την καθημερινή ζωή και την αντιπαραβάλλει με τον κρυπτό άνθρωπο της καρδιάς της πιστής γυναίκας. Με τα λόγια αυτά ο Πέτρος δεν συνιστά κάποια απαγόρευση στην εμφάνιση της γυναίκας, όποιος δέχεται μια τέτοια άποψη και ερμηνεία, είναι αυθαίρετη. Τον λόγο της Γραφής θα πρέπει να τον παίρνουμε πάντοτε «οπτόν εν πυρί», δηλαδή ψημένο με τη φωτιά

του Πνεύματος και όχι κατά γράμμα. Ο Λόγος του Θεού πνευματικώς ανακρίνεται, γιατί το γράμμα θανατώνει, ενώ το πνεύμα ζωοποιεί. Η γυναίκα μπορεί να στολίζεται, να έχει όμορφη και ευπρεπή ενδυμασία και να έχει περιποιημένα τα μαλλιά της, γιατί η κόμη της γυναίκας είναι δόξα της και της δόθηκε από τον Θεό σαν ένα φυσικό κάλυμμα, αντί «περιβολαίου».

Επειδή διάφορες χριστιανικές εκκλησίες, ομάδες και ομολογίες, παρερμηνεύουν τα παραπάνω λόγια των 2 αποστόλων και αναγκάζουν την πιστή γυναίκα να έχει προσωπείο σεμνοτυφίας, παρατηρείται **το φαινόμενο της ανισότητας στην ενδυμασία** μεταξύ του άνδρα και της γυναίκας. Ο άνδρας (και ειδικά εάν είναι εργάτης του Κυρίου, ή υπεύθυνος σε κάποια εκκλησία, ή διακονία, κλπ) είναι καλοντυμένος με ένα εξαιρετικά ωραίο κουστούμι και πιθανόν να το έχει αγοράσει από ένα επώνυμο κατάστημα ή από γνωστό οίκο μόδας, ενώ η γυναίκα του παρουσιάζει στο ντύσιμό της εικόνα απλής επαρχιώτισσας, που ντύθηκε απλά για να πάει στην αγορά να κάνει τα ψώνια της.

Τέτοιες ομάδες πιστών υπάρχουν στη χώρα μας και στις γυναίκες που πηγαίνουν τακτικά στις συναθροίσεις τους, δεν τις επιτρέπουν να βάφονται, έστω και ελαφρά, ή να βάφουν τα μαλλιά τους, ή να στολίζονται με κοσμήματα, τις καθοδηγούν να έχουν ένα απλό χτένισμα και σε μερικές περιπτώσεις να μαζεύουν τα μαλλιά τους σε «κότσο» και γενικά να παρουσιάζουν μια σοβαρότητα. Σε μερικές ομάδες (ευτυχώς ελάχιστες), υπάρχει τέτοια αφροσύνη που ενώ δεν επιτρέπουν στη γυναίκα να φορέει παντελόνι μέσα στην εκκλησία, έξω όμως μπορεί να το φορέει. Αυτό είναι υποκρισία, γιατί ο Θεός είναι παντού και δεν λατρεύεται μέσα σε χειροποίητους οίκους, αλλά λατρεύεται οπουδήποτε υπάρχουν αναγεννημένα παιδιά Του και σε οποιοδήποτε χώρο (σπίτι, εκκλησία, ύπαιθρο, κλπ).

Ο Θεός δεν είναι προσωπολήπτης, ώστε να κάνει διάκριση στο ντύσιμο του άνδρα και της γυναίκας. Ο Θεός θέλει τα παιδιά Του, άνδρες και γυναίκες, να είναι διαμάντια που να ακτινοβολούν εξωτερικά και εσωτερικά τη δική Του εικόνα. Είναι Θεός τάξης και ομορφιάς και θέλει τα παιδιά Του να είναι πάντοτε περιποιημένα

και ευπαρουσίαστα και η εμφάνισή τους να είναι σύμφωνα με τα κόσμια ήθη και έθιμα της εποχής.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΛΑ/31:30

«Ψευδής (είναι) η χάρις και μάταιον το κάλλος, η γυνή η φοβουμένη τον Κύριον, αυτή θέλει ΕΠΑΙΝΕΙΣΘΑΙ»

Πολλές γυναίκες καλλωπίζονται από ματαιοδοξία και όχι για να αρέσουν στον άνδρα τους και στον Θεό. Η γυναίκα πρέπει να καλλωπίζεται για να αρέσει στον άνδρα της, γιατί είναι η δόξα του άνδρα *«η δε γυνή είναι δόξα του ανδρός»* (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:7), είναι αυτή που ομορφαίνει τη ζωή του, που του δίνει χαρά, που του λαμπρύνει τη ζωή σε όλες τις εκδηλώσεις της καθημερινότητας. Του δίνει παιδιά, διατηρεί τον οίκο της καθαρό, τον περιμένει να γυρίσει από την εργασία με προσμονή και λαχτάρα. Όλα αυτά γιατί είναι η δόξα του άνδρα, ο οποίος με τη σειρά του την αγαπά, την προστατεύει, την φροντίζει, της δίνει σιγουριά και ασφάλεια. Ο ένας έχει πλαστεί για τον άλλον, δεν μπορεί να είναι κανένας μόνος του.

Μια γυναίκα με αυτές τις ευλογημένες αρετές είναι που «φοβάται» (σέβεται) τον Κύριο και αυτή η γυναίκα βρίσκει έπαινο παρά Κυρίου. **ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Για τις Παροιμίες ΛΑ/31 έχει αφιερωθεί ολόκληρο το "Κεφάλαιο Δέκατο".

5. Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ

Όταν παραπάνω αναφερθήκαμε στον **εξωτερικό** στολισμό της γυναίκας, ταυτόχρονα αναφερθήκαμε και για τον **εσωτερικό** στολισμό της, γιατί αυτά τα 2 είναι αλληλένδετα και στον πνευματικό τομέα ταυτίζονται και δεν πρέπει να ξεχωρίζονται. Εδώ όμως θα μπορούμε πιο βαθιά στην ουσία του θέματος, όσον αφορά τον εσωτερικό στολισμό της καρδιάς της γυναίκας.

Ο Πέτρος, ενώ σχολιάζει τον εξωτερικό στολισμό της γυναίκας, φεύγει από το φαινόμενο, από την ορατή δηλαδή όψη των πραγμάτων και προχωρεί στην αόρατη όψη των πραγμάτων, εκεί που ο άνθρωπος δεν μπορεί να την δει με τα φυσικά του μάτια, προχωρεί στον εσωτερικό στολισμό της γυναικείας καρδιάς, τον οποίο αποκαλεί **«ο κρυπτός άνθρωπος της καρδιάς»**, του ο-

ποίου ο βασικός στολισμός είναι η αφθαρσία του πράου και ήρεμου πνεύματος: «...*αλλ' ο κρυπτός άνθρωπος της καρδιάς, κεκοσμημένος με την αφθαρσίαν του **πράου και ησυχίου πνεύματος**, το οποίον ενώπιον του Θεού είναι πολύτιμον*»_(εδ. Γ/3:4).

Ο Πέτρος προτρέπει τις γυναίκες να προτάσσουν τον εσωτερικό στολισμό και μετά να ακολουθεί ο εξωτερικός. Η αξία μιας γυναίκας είναι να το γνωρίζει αυτό, είναι να γνωρίζει να στολίζει τον εαυτό της με την αφθαρσία του πράου και ησυχίου πνεύματος και εδώ χρησιμοποιεί τη λέξη **«αφθαρσία»**, που σημαίνει ότι ο στολισμός αυτός είναι πνευματικός και δεν φθείρεται ποτέ, ο στολισμός αυτός είναι ο κρυμμένος πραγματικός άνθρωπος της καρδιάς, που με τα φυσικά μας μάτια δεν μπορούμε να τον δούμε.

Ενώ ο εξωτερικός στολισμός και η φυσική καρδιά του κάθε ανθρώπου φθείρονται, ο εσωτερικός άνθρωπος που διαθέτει πνευματική καρδιά, όχι μόνο δεν φθείρεται ποτέ, αλλά ανανεώνεται κάθε ημέρα. Ο απόστολος Παύλος στις επιστολές του συχνά αναφέρεται για τον εσωτερικό άνθρωπο:

- *«Διά τούτο δεν αποκάμνομεν, αλλ' εάν και ο **εξωτερικός ημών άνθρωπος φθείρηται, ο εσωτερικός όμως ανανεούται καθ' εκάστην ημέραν**»* (Α' Κορινθίους Δ/4:16).
- *«...Διότι ηδύνομαι μεν εις τον νόμον του Θεού κατά τον **εσωτερικόν άνθρωπον**»* (Ρωμαίους Ζ/7:22).
- *«...Διά να δώση εις εσάς κατά τον πλούτον της δόξης αυτού, να κραταιωθήτε εν δυνάμει διά του Πνεύματος αυτού εις τον **εσωτερικόν άνθρωπον**, διά να κατοικήση ο Χριστός διά της πίστεως εν ταις καρδίαις υμών»* (Εφεσίους Γ/3:16-17).

Ο Θεός είναι ΠΝΕΥΜΑ (Ιωάννης Δ/4:24) και είναι ΑΙΩΝΙΟΣ (Δευτερονόμιο ΛΓ/33:27, Ησαΐας Μ/40:28, κλπ) εφόσον ο άνθρωπος δημιουργήθηκε κατά την εικόνα του Θεού (Γένεση Α/1:27) είναι και αυτός «αιώνιο πνεύμα», δεν φθείρεται και δεν εκμηδενίζεται, θα ζει αιώνια ή στον τόπο της παρουσίας του Θεού, στον ουρανό ή στον τόπο της αιώνιας τιμωρίας, στην κόλαση. Γι' αυτό ο εσωτερικός άνθρωπος δεν φθείρεται, ανανεώνεται καθημερινά και είναι στολισμένος

με το **πράο** και **ησύχιο** πνεύμα.

- **ΠΡΑΟΣ** σημαίνει ήπιος, ήρεμος, ευγενής στους τρόπους.
- **ΗΣΥΧΟΣ** σημαίνει γαλήνιος, ήρεμος, κάποιος που δεν ταρασσεται.

Άρα ο στολισμός μιας γυναίκας, που ο Θεός ζητεί και ευαρεστείται, είναι να στολίζει τον εσωτερικό της άνθρωπο με ένα ήρεμο πνεύμα, που έχει ευγενικούς τρόπους, γαληνεύει και δεν ταρασσεται. **ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΤΟΝ ΛΟΓΟ ΤΟΥΤΟ: Εάν η γυναίκα έχει αυτόν τον υπέροχο εσωτερικό στολισμό, τότε ανάλογος θα είναι και ο εξωτερικός της στολισμός.** Είναι αδύνατο μια γυναίκα με ψυχικό μεγαλείο, με πλούτο εσωτερικής ομορφιάς, να είναι εξωτερικά ατημέλητη, αυτά τα δύο δεν συμβαδίζουν.

Πολλές φορές οι άνθρωποι, που κοιτούν μόνο φαινόμενο, μετρούν την πνευματικότητα μιας γυναίκας από την εξωτερική της εμφάνιση και **δεν μπορούν να διακρίνουν** εάν η εξωτερική ομορφιά προέρχεται (1) από στολισμό της γυναικείας φιλαρέσκειας ή (2) από στολισμό του κρυπτού ανθρώπου της καρδιάς.

Εάν μια πιστή γυναίκα είναι στολισμένη εσωτερικά με το πράο και ήρεμο πνεύμα, επειδή εξωτερικά φορεί κάποιο κόσμημα, οι άνθρωποι τη θεωρούν ότι είναι «κοσμική» και ότι στερείται πνευματικότητας και δεν έχει αφιέρωση.

Εάν όμως μια γυναίκα είναι στολισμένη εξωτερικά, σύμφωνα με τον κανόνα της σεμνότητας που οι άνθρωποι έχουν φτιάξει και όχι ο Θεός, άσχετα εάν εσωτερικά είναι πνευματικά άδεια - κενή, χωρίς κανένα στολισμό, τότε την κρίνουν ότι είναι θεοσεβής, πνευματική και αφιερωμένη.

Αυτή είναι μια λάθος εικόνα και διαστρέβλωση των αληθειών του Λόγου του Θεού, είναι μια ψεύτικη και απατηλή αντίληψη που έχουν για τον εξωτερικό και τον εσωτερικό στολισμό της γυναίκας: *«Ο καλός άνθρωπος εκ του καλού θησαυρού της καρδιάς εκβάλλει τα καλά, και ο πονηρός άνθρωπος εκ του πονηρού θησαυρού εκβάλλει πονηρά»* (Ματθαίος 13:12). Δεν βλάπτει τον άνθρωπο η εξωτερική του εμφάνιση, αλλά το εσωτερικό της καρδιάς του, γιατί από εκεί βγαίνουν έξω και φανερώνεται τι έχει μέσα στην καρδιά του: *«Τα δε*

εξερχόμενα εκ του στόματος εκ της καρδιάς εξέρχονται, και εκείνα μολύνουσι τον άνθρωπον. ΔΙΟΤΙ εκ της καρδιάς εξέρχονται διαλογισμοί πονηροί, φόνοι, μοιχείαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίας» (Ματθαίος ΙΕ/15:18-19).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Όταν μια γυναίκα είναι περιπονημένη εξωτερικά με ένα ωραίο φόρεμα, με ένα καλό χτένισμα, με κάποιο κόσμημα και εσωτερικά είναι στολισμένη με το πράο και ήσυχο πνεύμα, που είναι πολύτιμο ενώπιον του Θεού, αυτή η γυναίκα είναι που ευαρεστεί τον Θεό, γιατί στόλισε τον εαυτό της για να αρέσει στο νυμφίο Ιησού και στον άνδρα της: *«Και παν ό,τι αν πράττητε εν λόγω ή εν έργω, πάντα εν τω ονόματι του Κυρίου Ιησού πράττετε, ευχαριστούντες δι' αυτού τον Θεόν και Πατέρα»* (Κολοσσαείς Γ/3:17).

6. Ο ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΗΝ «ΥΠΟΤΑΓΗ»

«Διότι ούτω ποτέ και αι άγιοι γυναίκες αι ελπίζουσαι επί τον Θεόν ΕΣΤΟΛΙΖΟΝ εαυτάς, υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών, καθώς η Σάρρα υπήκουσεν εις τον Αβραάμ, καλούσα αυτόν “κύριον”, της οποίας σεις εγεννήθητε τέκνα, αγαθοποιούσαι και μη φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν» (Α΄ Πέτρου Γ/3:5-6).

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: *«Επειδή, έτσι και άλλοτε οι άγιες γυναίκες, αυτές που έλπιζαν στον Θεό, στόλιζαν τον εαυτό τους, υποτασσόμενες στους άνδρες τους, όπως η Σάρρα υπάκουσε στον Αβραάμ, αποκαλώντας αυτόν “κύριο”, από την οποία εσείς γεννηθήκατε τέκνα, οι οποίες αγαθοποιούσαν και δεν φοβόνταν κανέναν εκφοβισμό».*

(Α) ΕΞΟΥΣΙΑ ΑΓΑΠΗΣ: Ο Πέτρος προχωρεί ακόμα περισσότερο, λέγοντας ότι ο στολισμός της γυναίκας είναι **η υποταγή της στον άνδρα της**, έχοντας επίγνωση ότι αυτός είναι ο νόμος του Θεού για να έχει το ζευγάρι νίκη ενάντια στον καθημερινό πνευματικό πόλεμο. Άλλωστε αυτό αναφέρει ο Πέτρος από το 1^ο εδάφιο του κεφαλαίου και που δείχνει ποιο είναι το κεντρικό θέμα ολόκληρου του κεφαλαίου: *«Ομοίως αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας υμών, ώστε και εάν τινές (μερικοί) απειθώσιν εις τον λόγον, κερδηθώσιν άνευ του λόγου διά της διαγωγής των γυναικών, αφού ίδω-*

σι την μετά φόβον καθαρὰν διαγωγὴν σας» (Α΄ Πέτρου Γ/3:1-2).

Για το θέμα αυτό της υπακοῆς της γυναίκας στην πνευματική της εξουσία, ἤδη αναφερθήκαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, όταν αναλύσαμε τη διαφορὰ «σχέσης» και «θέσης» (βλ. σελ.59-60). Εδὼ θα αναφερθούμε σε μερικές ἀκόμα λεπτομέρειες, που δείχνουν την τέλεια καρδιά του Θεοῦ, που εἶναι **καρδιά αγάπης** και αὐτή την αγάπη την ἔδωσε στον ἄνδρα (τύπο του Χριστοῦ) για να την εκφράζει στη γυναίκα του (τύπο της ἐκκλησίας), μέσα ἀπὸ την υποταγή στο νόμο Του.

Η πνευματική εξουσία του ἄνδρα στη γυναίκα του εἶναι **εξουσία αγάπης**, γιατί ο ἄνδρας αγαπά τη γυναίκα του ὅπως τον εαυτό του: *«Οὕτω χρεωστούσιν οἱ ἄνδρες νὰ ἀγαπῶσι τὰς εαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ εαυτῶν σώματα. Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν εαυτοῦ γυναῖκα εαυτὸν ἀγαπᾷ· διότι οὐδεὶς ἐμίσησέ ποτέ τὴν εαυτοῦ σάρκα, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ περιθάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν»* (Εφεσίους Ε/5:28-29). Η γυναίκα που θέλει νὰ μένει πάντοτε στο θέλημα του Κυρίου, «ἠδύνεται» (ευχαριστιέται) νὰ μένει σε υποταγή στην αγάπη του ἄνδρα της, που εἶναι ἡ πνευματική της κεφαλὴ, γνωρίζοντας ὅτι ἡ αγάπη ποτέ δὲν κάνει κακό: *«Ἡ αγάπη μακροθυμεῖ, ἀγαθοποιεῖ, ἡ αγάπη δὲν φθονεῖ, ἡ αγάπη δὲν αὐθαδιάζει, δὲν ἐπαίρεται, δὲν ἀσχημονεῖ, δὲν ζητεῖ τὰ εαυτῆς, δὲν παροξύνεται, δὲν διαλογίζεται τὸ κακόν, δὲν χαίρει εἰς τὴν ἀδικίαν, συγχαίρει δὲ εἰς τὴν ἀλήθειαν· πάντα ἀνέχεται, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει»* (Α΄ Κορινθίους ΙΓ/13:4-7). Ὅλα αὐτὰ τὰ πλεονεκτήματα της αγάπης τὰ γνωρίζει ἡ πιστὴ γυναίκα που ἐπαγγέλλεται θεοσέβεια, εἶναι ἡ εκπλήρωση του νόμου του Θεοῦ (Ρωμαίους ΙΓ/13:10). Η υποταγή της γυναίκας στον ἄνδρα της εἶναι ἐντολὴ του Θεοῦ και ἐφόσον γίνεται πράξη, δείχνει τὴν τέλεια ἀρμονία και ἰσορροπία που ὑπάρχει στο ἀνδρόγυνο, γιατί κυβερνᾷ ἡ αγάπη.

(Β) Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΟΡΟΥ «ΥΠΟΤΑΣΣΟΜΑΙ»: Ο Διάβολος, που μισεῖ τὸν ἄνθρωπο και εἶναι ἀνθρωποκτόνος, ἔχει διαστρεβλώσει τελείως τὴν ὀρθὴ ἐννοία των ὁρων **«υποτάσσομαι, υποταγή»** και ὁ ἄνθρωπος που δὲν γνωρίζει προσωπικά τὸν Θεό, στο ἀκουσμα των λέξεων αὐτῶν, αἰσθάνεται μία ἀπέχθεια, ὅπως ἐπίσης τὸ

ίδιο αισθάνεται και για τη λέξη «αμαρτία». Τις λέξεις αυτές (*υποταγή και αμαρτία*) τις έχουν διαγράψει από το λεξιλόγιό τους, γιατί ελέγχουν τη συνειδήσή τους. Ειδικά με την έννοια της «υποταγής», έχουν πέσει στην παγίδα του Διαβόλου και πολλές πιστές γυναίκες, έχοντας παρανοήσει την έννοιά της, με αποτέλεσμα να αμφισβητούν την πνευματική τους εξουσία, να την μάχονται και έτσι να μένουν ακάλυπτες στις επιθέσεις του Πονηρού.

«Υποτάσσομαι» δεν σημαίνει εξαναγκασμός, καταναγκασμός, βία και καταπίεση. Δεν είναι η ερμηνεία που δίνουν τα λεξικά και εφόσον η Καινή Διαθήκη γράφτηκε απευθείας στην αρχαία Ελληνική γλώσσα, θα πάρουμε τη σωστή ερμηνεία, που το Πνεύμα του Θεού έδωσε στους θεόπνευστους συγγραφείς. Κάθε λέξη που χρησιμοποιείται σε ολόκληρη τη Βίβλο είναι θεόπνευστη και θέλει να μας διδάξει κάτι το συγκεκριμένο.

«Υποτάσσομαι» είναι σύνθετη λέξη και αποτελείται από το «υπό» και «τάσσομαι» (ή «τάττομαι»).

«Τάσσω» (ή «τάττω»), σύμφωνα με το λεξικό της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας σημαίνει «**βάζω κάτι σε τάξη**», «τακτοποιώ», «ορίζω», «παρατάσσω».

Ο Λόγος του Θεού για την έννοια της υποταγής λέγει ότι:

- Κεφαλή της γυναίκας είναι ο άνδρας, κεφαλή του άνδρα είναι ο Χριστός και κεφαλή του Χριστού είναι ο Θεός (Α΄ Κορινθίους 1Α/11:3).
- Οι γυναίκες να υποτάσσονται «καθώς ο νόμος λέγει» (Α΄ Κορινθίους 1Δ/14:34).
- Οι γυναίκες υποτάσσεσθε εις τους άνδρες σας (Α΄ Πέτρου Γ/3: 1,5).
- Οι γυναίκες ας υποτάσσονται εις τους άνδρες τους, **ως εις τον Κύριον** (Εφεσίους Ε/5:22).
- Ο άνδρας είναι η κεφαλή της γυναίκας, καθώς ο Χριστός είναι η κεφαλή της εκκλησίας (Εφεσίους Ε/5:23).
- Όπως η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστό, έτσι και οι γυναίκες ας υποτάσσονται εις τους άνδρες τους, **κατά πάντα** (Εφεσίους Ε/5:24).

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ο Θεός «υπό + τάσσει», δηλαδή «βάζει κάτι σε τάξη», «ορίζει και τακτοποιεί κάτι», δεν υπάρχει κάτι σε αταξία μέσα στη δημιουργία Του, όλα έχουν τη σωστή θέση για να λειτουργούν το ένα προς όφελος του άλλου. Αυτό το κάτι είναι «**Θεός - Χριστός - άνδρας - γυναίκα - παιδιά**», ή σε μια άλλη σειρά είναι «**Χριστός - εκκλησία - ποιμένες - πρεσβύτεροι - διάκονοι**». Εδώ δεν έχουμε κανένα καταναγκασμό ή βία. Εδώ υπάρχει μόνο η τάξη του Θεού, η οποία λειτουργεί με τον σύνδεσμο της αγάπης. Αυτή είναι η έννοια της υποταγής που αναφέρει ο Πέτρος ότι οι άγιες γυναίκες στόλιζαν τον εαυτό τους υποτασσόμενες στον άνδρα τους. Η υποταγή τους είναι το στολίδι της καρδιάς τους.

Ο Παύλος γράφει ότι η γυναίκα πρέπει να υποτάσσεται «*καθώς και ο νόμος λέγει*». Στο νόμο του Θεού, στο βιβλίο της Γένεσης διαβάζουμε ότι ο Θεός έπλασε την Εύα από την πλευρά του Αδάμ και όταν την παρουσίασε σ' αυτόν, αυτός είπε: «*Τούτο είναι τώρα οστόν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ της σαρκός μου· αυτή θέλει ονομασθή ανδρίς, διότι εκ του ανδρός αυτή ελήφθη*» (Γένεση Β/2:23). Ο Θεός δεν έπλασε την Εύα από τα πόδια του Αδάμ, ώστε να είναι υποδεέστερη από τον Αδάμ (κατώτερή του), να την πατεί και να την έχει σαν σκλάβα του ή υπηρέτριά του, αλλά την έπλασε από την πλευρά του Αδάμ, που αυτό φανερώνει ότι αποστολή του Αδάμ ήταν να την αγαπά και να την περιθάλπει.

(Γ) ΥΠΟΤΑΓΗ «ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ» ή ΟΧΙ: Όσοι διαστρεβλώνουν και παραποιούν την έννοια της λέξης «υποτάσσομαι» και δεν δέχονται το θετικό ρόλο της γυναίκας μέσα στο σώμα του Χριστού, ως ισότιμο μέλος με τον άνδρα, ως προς τη σχέση της με τον Θεό, (και όχι ως προς τη θέση της) ισχυρίζονται και το διδάσκουν ότι η γυναίκα πρέπει να υποτάσσεται στον άνδρα «**κατά πάντα**», ερμηνεύοντας τον Λόγο του Θεού ξερά και κατά γράμμα, κατά το δοκούν, χωρίς να οδηγούνται από το Πνεύμα του Θεού.

Εδώ όμως τίθεται ένα ερώτημα που είναι ζωτικής σημασίας για την πνευματική πορεία της γυναίκας: «*Εάν ο άνδρας ζητεί από την γυναίκα του να κάνει πράγματα, που είναι έξω από τον Λόγο του Θεού, που είναι αμαρτία, όπως για παράδειγμα να κλέψει, ή να πει*

ψέματα, ή να εξαπατήσει κάποιον, κλπ, πρέπει να υποτάσσεται;»

Η απάντηση θεωρείται αυτονόητη και είναι «όχι». Ο αντίλογος που εδώ υπάρχει είναι ότι θα μας πουν ότι *«εμείς όταν λέμε να υποτάσσεται κατά πάντα, δεν αναφερόμαστε σε καμία περίπτωση σε τέτοιου είδους πράξεις, αλλά σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, πρέπει να υποτάσσεται χωρίς αμφισβητήσεις!»*.

Η Βίβλος πράγματι χρησιμοποιεί την έκφραση η υποταγή της γυναίκας στον άνδρα να είναι «κατά πάντα», αλλά η υποταγή της να είναι σύμφωνα με **το νόμο της πνευματικής εξουσίας αγάπης**, σύμφωνα με την εξουσία που σε υπηρετεί και θυσιάζεται για σένα και όχι με τη μορφή της ανθρώπινης κοσμικής εξουσίας που καταδυναστεύει τον άνθρωπο. Αυτή η αγάπη του άνδρα προς τη γυναίκα, αλλά και η υπακοή του στον Λόγο του Θεού, δεν του επιτρέπουν να έχει άλλη συμπεριφορά προς τη γυναίκα, να είναι δηλαδή αυταρχικός και καταπιεστικός.

Όταν η Βίβλος στην Εφεσίους Ε/5:24, δια του στόματος του Παύλου, λέγει «η γυναίκα να υποτάσσεται στον άνδρα ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ», θα πρέπει (σύμφωνα με τους ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου) να δούμε τι λέγει **πριν** και **μετά** το εδάφιο αυτό και εκεί θα κατανοήσουμε τον υπερβάλλοντα πλούτο της δόξας του Κυρίου και το μέγεθος της αγάπης Του για το λαό Του. Ολόκληρο το κείμενο που αναφέρεται στην υποταγή της γυναίκας λέγει:

22. **ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ**, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον,
23. διότι ο ανήρ είναι κεφαλή της γυναικός, καθώς και ο Χριστός κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι *σ ω τ ή ρ του σώματος*.
- 24.** Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν, ούτω και αι γυναίκες ας υποτάσσωνται εις τους άνδρας αυτών κατά πάντα.
25. **ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ**, αγαπάτε τας γυναίκας σας, καθώς και ο Χριστός ηγάπησε την εκκλησίαν και παρέδωκεν εαυτόν υπέρ αυτής,
26. διά να αγιάση αυτήν, καθάρισας με το λουτρόν του ύδατος διά του λόγου,
27. διά να παραστήση αυτήν εις εαυτόν ένδοξον εκκλησίαν, μη έχου-

σαν κηλίδα ή ρυτίδα ή τι των τοιούτων, αλλά διά να ήναι αγία και άμωμος» (Εφεσίους Ε/5:22-27).

(α) Τα εδάφια ΠΡΙΝ το εδ.24 - Ο Παύλος λέγει ότι η υποταγή της γυναίκας στον άνδρα δεν θα είναι μόνο «κατά πάντα» (εδ.24), αλλά προτάσσει ότι θα είναι και «ως εις τον Κύριον» (εδ.22). παραλληλίζοντας την υποταγή της γυναίκας στη δική της κεφαλή, που είναι ο ΑΝΔΡΑΣ, με την υποταγή της εκκλησίας στη δική της κεφαλή, που είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ, κάνοντας την περίτρανη διακήρυξη ότι ο Χριστός «είναι σωτήρ του σώματος». Άρα η εκκλησία υποτάσσεται με τη θέλησή της σ' Αυτόν που είναι η σωτηρία της, σ' Αυτόν που είναι η ασφάλειά της και σ' Αυτόν που πέθανε στη δική της θέση, γιατί την εκκλησία την απαρτίζουν, άνδρες και γυναίκες, που λυτρώθηκαν με τη μοναδική θυσία του Ιησού στον Γολγοθά.

Κατά τον ίδιο τρόπο υποτάσσεται και η γυναίκα στον άνδρα, όπως υποτάσσεται εις τον Κύριο και σωτήρα της και εφόσον ο άνδρας είναι τύπος του Χριστού, υποτασσόμενη σ' αυτόν υποτάσσεται στον Κύριο, γιατί **στο πρόσωπο του άνδρα της βλέπει τον Κύριο Ιησού**. Αυτό σημαίνει πως, **όταν** τιμά τον άνδρα της, τιμά τον Κύριο Ιησού, **όταν** αισθάνεται ευγνωμοσύνη για τον άνδρα της που είναι η καθημερινή της προστασία και την περιθάλλει, αισθάνεται ευγνωμοσύνη και για τον Ιησού που την έσωσε από τη δυναστεία του Διαβόλου, **όταν** αγαπά τον άνδρα της, αγαπά και τον Κύριο που με αγάπη γι' αυτήν πέθανε στη δική της θέση.

Το ίδιο συμβαίνει και στις αρνητικές περιπτώσεις, **όταν** δηλαδή εναντιώνεται στον άνδρα της, εναντιώνεται στον Κύριο, **όταν** τον πληγώνει με τη συμπεριφορά της, πληγώνει τον Κύριο που πέθανε γι' αυτήν, ή **όταν** αμφισβητεί την πνευματική του εξουσία, αμφισβητεί ευθέως την πνευματική εξουσία του Ιησού επάνω στο σώμα της εκκλησίας Του και τότε είναι που μένει ακάλυπτη από τις επιθέσεις του Διαβόλου «*διά τούτο η γυνή χρεωστέι να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους*» (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:10).

(β) Τα εδάφια ΜΕΤΑ το εδ.24 - Ενώ η χαρακτηριστική λέξη στα εδάφια 22-24 είναι το ρήμα «υποτάσσομαι», στα εδάφια 25-27 είναι η λέξη «αγάπη». Άρα το κεντρικό μήνυμα του κειμένου είναι η

υποταγή στην αγάπη, η οποία εκφράζεται μέσα από την αγάπη του άνδρα προς τη γυναίκα με τα λόγια του Παύλου *«οι άνδρες αγαπάτε τις γυναίκες σας»* και η λέξη «αγαπάτε» είναι σε ενεστώτα χρόνο, που σημαίνει ότι είναι μια συνεχής πράξη, ο άνδρας πρέπει κάθε στιγμή να δείχνει την αγάπη του στη γυναίκα, γιατί αυτή είναι η δοσμένη από τον Κύριο εξουσία του, είναι εξουσία αγάπης *«όπως ο Χριστός ηγάπησε την εκκλησία και παρέδωσε εαυτόν υπερ αυτής»*.

Η αγάπη του Ιησού για την εκκλησία, τον οδήγησε στο μαρτύριο του σταυρού στον Γολγοθά, όπου εκεί συνέβηκε κάτι το ασύλληπτο για τον ανθρώπινο κοινό νου, που μόνο η αποκάλυψη του Πνεύματος του Θεού μπορεί να δώσει στον άνθρωπο να καταλάβει το μυστήριο του σταυρού, ένα μυστήριο *«το οποίον ήτο αποκεκρυμμένον από των αιώνων και από των γενεών, τώρα δε εμφανερώθη εις τους αγίους αυτού, εις τους οποίους ηθέλησεν ο Θεός να φανερώση ποιος (είναι) ο πλούτος της δόξης του μυστηρίου τούτου εις τα έθνη, "...το οποίο (μυστήριο) είναι ο Χριστός εις εσάς", η ελπίς της δόξης»* (Κολοσσαείς Α/1:26-27 - αρχαίο κείμενο: "...ό εστίν Χριστός εν υμίν...").

Ο Χριστός αγάπησε και πέθανε για την εκκλησία Του για ένα ένδοξο σκοπό που είναι να την αγιάσει και να την παραστήσει στον εαυτό Του *«ένδοξον εκκλησίαν, μη έχουσαν κηλίδα ή ρυτίδα ή τι των τοιούτων, αλλά διά να είναι αγία και άμωμος»* (εδ.27) και όταν τελιώνει τα λόγια αυτά ο Παύλος, στα επόμενα εδάφια 28-29, βάζει μια σφραγίδα που είναι το τελικό συμπέρασμα και έχει σχέση με την ανυπέρβλητη αγάπη του άνδρα προς τη γυναίκα, που δείχνει το περιεχόμενο της πνευματικής εξουσίας του άνδρα προς τη γυναίκα, μιας εξουσίας που φέρει μέσα τις γραμμές της τελειότητας του σχεδίου του Θεού από την αρχή της δημιουργίας του ανθρώπου: *«Έτσι χρωστούν οι άνδρες να αγαπούν τις δικές τους γυναίκες, σαν τα δικά τους σώματα. Όποιος αγαπάει τη δική του γυναίκα, αγαπάει τον εαυτό του· επειδή, κανένας ποτέ δεν μίσησε τη δική του σάρκα, αλλά την εκτρέφει και την περιθάλπει, όπως και ο Κύριος την εκκλησία»*.

Είναι τόσο καθαρό το περιεχόμενο των εδαφίων αυτών, που κάθε ερμηνεία είναι περιττή. Ποτέ κανένας δεν μίσησε το δικό του σώμα, ποτέ δεν είπε «χέρι δεν σε χρειάζομαι, άρα σε κόβω». Η γυναίκα είναι σώμα του άνδρα, είναι σάρκα από τη σάρκα του και

οστούν από τα οστά του (Γένεση Β/2:23), όπως και ο άνδρας είναι σώμα της γυναίκας. Η υποταγή της γυναίκας στον άνδρα και η αγάπη του άνδρα προς τη γυναίκα έχουν τη σφραγίδα του Θεού για την ένδοξη θέση που θα έχει η εκκλησία στον ουρανό, γιατί η εκκλησία (γυναίκα) υποτάσσεται στον Χριστό (άνδρα), ο οποίος την αγάπησε και πέθανε για να την κάνει νύμφη κοσμημένη με τα πολύτιμα καλλωπίσματά της.

ΥΠΟΤΑΓΗ και ΑΓΑΠΗ, μέσα σε αυτές τις 2 λέξεις περικλείεται το θαυμαστό σχέδιο του Θεού προ καταβολής κόσμου, για την ταύτιση και την ενότητα του Χριστού και της εκκλησίας. Αυτός είναι ο τύπος, ο συμβολισμός της υποταγής της γυναίκας στον άνδρα της «ως εις τον Κύριον» και «κατά πάντα», η υποταγή της γυναίκας είναι ο πνευματικός στολισμός της, είναι το λευκό ένδυμα της δικαιοσύνης που φορεί, είναι ένα ένδυμα που ο Κύριος της το έδωσε, παίρνοντας το δικό της ρυπαρό ιμάτιο, της αφαίρεσε τα ρούχα της αμαρτίας και της έδωσε το ιμάτιο της σωτηρίας και με το λευκό νυφικό της, που δεν θα έχει κανένα ψεγάδι, προσμένει με λαχτάρα να συναντήσει τον νυμφίο της Χριστό. Ένδοξη στιγμή!!

(Δ) ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΦΑΝΙ ΝΙΚΗΣ: Όταν η γυναίκα έχει στολιστεί με την υποταγή της αγάπης προς τον άνδρα της «ως εις τον Κύριον», αυτό είναι το στεφάνι της δόξας για τον άνδρα της και αυτό είναι που χαρακτηρίζει μια ενάρετη γυναίκα, μια άγια γυναίκα που ξεχωρίζει: *«Η ενάρετος γυνή είναι ΣΤΕΦΑΝΟΣ εις τον άνδρα αυτής· η δε προξενούσα αισχύνην είναι ως ΣΑΠΡΙΑ εις τα οστά αυτού»* (Παροιμίες ΙΒ/12:4).

Το «στεφάνι» είναι σύμβολο νίκης και όταν η γυναίκα είναι το στεφάνι του άνδρα, αυτό σημαίνει ότι υπάρχει νίκη στον πνευματικό πόλεμο, που ο Διάβολος κάνει εναντίον της γυναίκας και του άνδρα, θέλει να καταστρέψει στη ζωή τους αυτό που ο Θεός δημιούργησε μέσα στον κήπο της Εδέμ, θέλει να χάσουν την ομορφιά της ενότητας και της αγάπης και να μετατρέψει το γάμο τους σε σαπίλα στα οστά του άνδρα. Στον φυσικό τομέα, όταν τα οστά του ανθρώπου σαπίζουν, σύμφωνα με την ιατρική επιστήμη δεν υπάρχει πλέον καμιά θεραπεία. Το ίδιο συμβαίνει και στον πνευματικό τομέα, όταν

τα πνευματικά οστά σαπίζουν, ο Διάβολος έχει φέρει τη διάλυση της οικογένειας.

Ο Κύριος όμως δείχνει τον πλούτο της δόξας της ενάρτησης γυναίκας, ποιος είναι ο εσωτερικός στολισμός της, όταν μένει κάτω από την προστασία του άνδρα της, κάτω από την ομπρέλα της εξουσίας του και τότε γίνεται στεφάνι στο μέτωπό του και ο Διάβολος καταισχύνεται.

7. Ο ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΜΕ «ΑΓΑΘΑ ΕΡΓΑ»

Όταν αναφερθήκαμε για τον «εξωτερικό στολισμό» της γυναίκας (σελ. 74) ένα από τα επιχειρήματα που χρησιμοποιήσαμε ήταν τα λόγια του Παύλου από την Α΄ Τιμόθεου επιστολή, όπου λέγει: *«Ωσαύτως και αι γυναίκες με στολήν σεμνήν, με αιδώ και σωφροσύνην να στολίζωσιν εαυτάς, ουχί με πλέγματα ή χρυσόν ή μαργαρίτας ή ενδυμασίαν πολυτελή, αλλά το οποίον πρέπει εις γυναίκας επαγγελλόμενας θεοσέβειαν, με έργα αγαθά»* (Α΄ Τιμόθεου Β/2:9-10). Αναλύοντας τα εδάφια αυτά, μιλήσαμε περισσότερο για το πρώτο μέρος, την εξωτερική εμφάνιση της γυναίκας. Εδώ θα αναφερθούμε στο δεύτερο μέρος που έχει σχέση με τον εσωτερικό στολισμό της γυναίκας και είναι ο στολισμός της με **αγαθά έργα**.

Τα αγαθά ή καλά έργα (όπως και να τα ονομάσει κάποιος) δεν είναι να προσφέρει ο πιστός υλικά αγαθά σε κάποιον που έχει ανάγκη. Αυτό σαν λυτρωμένοι με το αίμα του Αρνίου, πρέπει να το κάνουμε, γιατί είναι μια απόδειξη του έργου που ο Ιησούς Χριστός έχει κάνει μέσα μας. Ούτε κάνουμε καλά έργα **«για να σωθούμε»**, όπως ακούμε να λένουν αυτοί που δεν έχουν προσωπική σχέση με τον Ιησού, γιατί μέσα στην κατεστημένη εκκλησία αυτό έχουν διδαχθεί, αλλά κάνουμε καλά έργα **«επειδή σωθήκαμε»** και αυτό απορρέει αυθόρμητα από μέσα μας, χωρίς κάποιος άνθρωπος να μας προτρέπει, είναι το άγιο Πνεύμα του Κυρίου που ενεργεί μέσα μας, που μας οδηγεί και μας διδάσκει πώς να ζούμε άξια του ευαγγελίου, επαγγελλόμενοι θεοσέβεια.

Τα καλά έργα προς τον πλησίον μας, φανερώνουν σε πράξη την πραγματική πίστη των αγίων, είναι η έμπρακτη απόδειξη της αγάπης μας για τον καθένα που έχει ανάγκη. Ο απόστολος Ιάκω-

βος λέγει ότι η πίστη χωρίς έργα είναι νεκρή, είναι ανώφελη: *«Εάν (κάποιος) αδελφός ή αδελφή γυμνοί υπάρχωσι και στερούνται της καθημερινής τροφής, και είπη κάποιος από εσάς προς αυτούς “Υπάγετε εν ειρήνη, θερμαίνεσθε και χορτάζεσθε”, και δεν δώσητε εις αυτούς τα αναγκαία του σώματος, ποιο (είναι) το όφελος; Ούτω και η πίστις, εάν δεν έχη έργα, νεκρά είναι καθ’ εαυτήν»* (Ιάκωβος Β/2:15-17).

Τα καλά - αγαθά έργα για κάθε πιστό είναι η φανέρωση της πίστης, είναι το φως του Ιησού που υπάρχει μέσα μας και ο κόσμος αυτό το βλέπει και δοξάζεται ο ουράνιος Πατέρας. Ο ίδιος ο Ιησούς είπε: *«Ούτως ας λάμψη το φως σας έμπροσθεν των ανθρώπων, διά να ίδωσι τα καλά σας έργα και δοξάσωσι τον Πατέρα σας τον εν τοις ουρανοίς»* (Ματθαίος Ε/5:16).

Τα αγαθά έργα του πιστού δείχνουν ότι αυτός είναι φως μέσα σε μια γενιά αμαρτωλή. Η προτροπή του Παύλου είναι να γίνουμε *«άμεμπτοι και ακέραιοι, τέκνα Θεού αμώμητα εν μέσω γενεάς σκολιάς και διεστραμμένης, μεταξύ των οποίων λάμπετε ως φωστήρες εν τω κόσμω»* (Φιλιππησίους Β/2:15).

Τα αγαθά έργα μιας πιστής γυναίκας είναι ο στολισμός της και αυτός ο εσωτερικός στολισμός της γίνεται ένας πνευματικός μαγνήτης που έλκει τους ανθρώπους προς τον αναστημένο Ιησού. Τα αγαθά μας έργα ο Κύριος Ιησούς θα επιβραβεύσει όταν βρεθούμε μπροστά στο βήμα Του (Ρωμαίους ΙΔ/14:10). Τότε θα φανερωθεί εάν τα αγαθά μας έργα είχαν οικοδομηθεί επάνω στο θεμέλιο που έθεσε ο Ιησούς ή επάνω σε ανθρώπινες επιδιώξεις και ιδιοτέλειες. Τότε το έργο μας θα δοκιμασθεί στη φωτιά του Πνεύματος του Θεού και θα φανερωθεί τι πνευματικό υλικό είχαμε χρησιμοποιήσει στην οικοδομή του ναού του Κυρίου, εάν είχαμε χρησιμοποιήσει υλικά από χρυσάφι, ασήμι και πολύτιμους λίθους, που είναι ευάρεστα στον Κύριο, ή εάν είχαμε χρησιμοποιήσει ψεύτικα υλικά, ξύλα, χορτάρι και καλάμι, που τα καίει η φωτιά και εξαφανίζονται.

Ο μισθός μας θα είναι ανάλογα με τα υλικά που χρησιμοποιήσαμε και θα φανερωθούν ποια ήταν τα ελατήρια με τα οποία πράξαμε τα «αγαθά έργα». Ο απ. Παύλος το περιγράφει αυτό, με πολύ γλαφυρό τρόπο στην επιστολή Α΄ Κορινθίους Γ/3:12-15, βάζοντας

τρία «εάν»:

1. ΕΑΝ δε τις **ΕΠΙΚΟΙΚΟΔΟΜΗ** επί το θεμέλιον τούτο χρυσόν, άργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην· εκάστου το έργον θέλει φανερωθή· διότι η ημέρα θέλει φανερώσει αυτό, επειδή **διά πυρός** ανακαλύπτεται· και το **πυρ** θέλει δοκιμάσει το έργον εκάστου οποίον είναι.
2. ΕΑΝ το έργον τινός, το οποίον επωκοδόμησε **ΜΕΝΗ**, θέλει λάβει μισθόν·
3. ΕΑΝ το έργον τινός **ΚΑΤΑΚΑΗ**, θέλει ζημιωθή, αυτός όμως θέλει σωθή, πλην ούτως ως διά πυρός.

Επανερχόμενοι στο θέμα μας, ο Παύλος λέγει ότι οι γυναίκες που επαγγέλλονται θεοσέβεια, πρέπει να στολίζονται με έργα αγαθά, τα οποία θα είναι από «*χρυσόν, άργυρον, τιμίους λίθους*» και για τα οποία θα λάβουν μισθό στον ουρανό. Αυτός είναι ο εσωτερικός στολισμός της καρδιάς τους, γιατί το σώμα μας είναι **ναός του Θεού** και σαν ναός του Θεού, που μέσα μας κατοικεί το Πνεύμα του Θεού, τα μόνα στολίδια που πρέπει να έχουμε και να ευαρεστούν τον Θεό, θα πρέπει να είναι από πολύτιμους πνευματικούς λίθους και όχι από σαθρά υλικά, γι' αυτό και ο Παύλος, μετά τα 3 «εάν», βάζει και ένα 4^ο «εάν» (εδ.16 -17):

4. ΕΑΝ τις **ΦΘΕΙΡΗ** τον ναόν του Θεού, τούτον θέλει φθείρει ο Θεός· διότι ο ναός του Θεού είναι άγιος, όστις είσθε σεις.

Όχι μόνο η γυναίκα, αλλά και ο άνδρας, σαν πνευματική κεφαλή της γυναίκας, όλο το σώμα της εκκλησίας, έχουμε ευθύνη να διατηρούμε το ναό του Θεού, που είναι το σώμα μας, καθαρό, άγιο και στολισμένο με έργα αγαθά και μέσα στο στολισμό είναι και η υποταγή της γυναίκας, γιατί «*έτσι κάποτε και αι άγιοι γυναίκες αι ελπίζουσας επί τον Θεόν ΕΣΤΟΛΙΖΟΝ* εαυτάς, υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών» (Α΄ Πέτρου Γ/3:5).

Όταν τα έργα μας δεν είναι αγαθά είναι νεκρά: «*Διότι εάν το αίμα των ταύρων και τράγων και η σποδός της δαμάλεως ραντίζονσα τους μεμολυσμένους αγιάζη προς την καθαρότητα της σαρκός, πόσω μάλλον το αίμα του Χριστού, όστις διά τον Πνεύματος του αιωνίου προσέφερεν εαυτόν άμωμον εις τον Θεόν, θέλει καθαρίσει την συνείδησίν σας από νεκρών έργων εις το να λατρεύετε τον ζώντα Θεόν;*»

(Εβραίους Θ/9:13-14). Εδώ ο Λόγος του Θεού κάνει μια αντιδιαστολή μεταξύ του αίματος της θυσίας **των ζώων** στην Παλαιά Διαθήκη (ο τύπος) και του αίματος της θυσίας **του Ιησού** στην Καινή Διαθήκη (το αντίτυπον) και εάν το αίμα των ζώων τότε "καθάριζε" τις αμαρτίες, πολύ περισσότερο το άμωμο αίμα του Ιησού Χριστού καθαρίζει τη συνειδήσή μας από νεκρά έργα. Το ίδιο αναφέρεται και στο 6ο κεφάλαιο της επιστολής προς Εβραίους: *«Διὰ τοῦτο ἀφήσαντες τὴν ἀρχικὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ἅς φερόμεθα πρὸς τὴν τελειότητα, χωρὶς να βάλλωμεν ἐκ νέου θεμέλιον μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως εἰς Θεόν...»* (Εβραίους 5'/6:1). Η λέξη "νεκρά" ερμηνεύεται από μόνη της, σημαίνει εκείνο που "δεν έχει ζωή" και κάτι που δεν έχει ζωή, δεν μπορεί να είναι αγαθό και καλό.

8. Ο ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ «ΚΑΛΟ ΛΟΓΟ»

(Α) Ο στολισμός με τον «λόγο» είναι η κορωνίδα όλων των στολισμών, όλοι οι άλλοι στολισμοί τους οποίους αναφέραμε εκφράζονται με τον λόγο, γιατί ο λόγος είναι που ξεχύνει το άρωμα της καρδιάς, είναι η ευωδία που βγαίνει από μέσα μας. Ο Ιησούς το έθεσε το θέμα πολύ απλά, λέγοντας ότι *«ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα»*. Ότι έχει ο άνθρωπος μέσα στην καρδιά του, αυτό εξωτερικεύει με τον λόγο. Εάν ο θησαυρός του είναι πονηρός, με το στόμα μιλά για πονηρά πράγματα, εάν ο θησαυρός του είναι καλός, από το στόμα εκβάλλει καλά πράγματα (Ματθαίος 1Β/12:34-35 /βλ. Λουκάς 5'/6:45).

Επειδή ο καλός και αγαθός λόγος είναι η έκφραση της τέλει καρδιάς ενώπιον του Θεού, εδώ θα αναφερθούμε με συντομία και στον **θετικό λόγο** και στον **αρνητικό λόγο** που εξέρχεται από τον άνθρωπο, προτάσσοντας τον αρνητικό λόγο, ώστε ο πιστός ο άνθρωπος να μην αγνοεί τα διανοήματα του Διαβόλου και να τον απορρίψει από τη ζωή του, στολίζοντας την καρδιά του μόνο με τον αιώνιο ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

(Β) ΑΡΝΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ:

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι ο χαρακτηρισμός της Βίβλου **«φιλέριδα γυνή»** αποδίδεται στη γυναίκα, η οποία συνέχεια βρίσκεται μέσα σε ένταση και σε λόγια αντιπαράθεσης:

«Ακατάπανστον στάξιμον εν ημέρα βροχερά, και ΦΙΛΕΡΙΣ ΓΥΝΗ είναι όμοια· ο κρύπτων αυτήν κρύπτει τον άνεμον» (Παροιμίες ΚΖ/27:15-16). Εδώ ο Λόγος του Θεού την παρομοιάζει με τη βροχή που συνέχεια και συνέχεια στάζει και ποτέ δεν σταματά. Η φιλέριδα γυναίκα εκφράζει τον εσωτερικό άνθρωπο με τον λόγο, δείχνει ποιος είναι ο στολισμός της καρδιάς της. Δεν πρέπει να είναι έτσι οι άγιες γυναίκες που επαγγέλλονται θεοσέβεια, αλλά ο πνευματικός στολισμός τους να ξεχύνει παντού την ευωδία του Χριστού.

Αντίστοιχος χαρακτηρισμός για τον άνδρα δεν υπάρχει, ώστε να αποκαλείται «φίλερις ανήρ». Υπάρχει ο όρος **«φίλερις άνθρωπος»**, που μέσα στη λέξη “άνθρωπος” είναι και οι άνδρες και οι γυναίκες: *«Οι άνθρακες (είναι) διά την ανθρακιάν και τα ξύλα (είναι) διά το πυρ, και ο ΦΙΛΕΡΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ (είναι) διά να εξάπτη έριδας»* (Παροιμίες ΚΖ/27:15-16).

Μέσα από την πονηρή καρδιά του ανθρώπου βγαίνουν όλοι οι κακοί διαλογισμοί, οι οποίοι εκφράζονται με τον «λόγο» και μολύνουν όλον τον άνθρωπο: *«Διότι έσωθεν εκ της καρδιάς των ανθρώπων εξέρχονται οι διαλογισμοί οι κακοί, μοιχείαι, πορνείαι, φόνοι, κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ασέλγεια, βλέμμα πονηρόν· βλασφημία, υπερηφανία, αφροσύνη· πάντα ταύτα τα πονηρά έσωθεν εξέρχονται και μολύνουσι τον άνθρωπον»* (Μάρκος Ζ/7:21-23).

Έναν πιο λεπτομερή κατάλογο παρουσιάζει και ο απόστολος Παύλος, όταν αναφέρεται στα έργα της σάρκας και στα έργα του πνεύματος: *«Φανερά δε είναι τα έργα της σαρκός, τα οποία είναι μοιχεία, πορνεία, ακαθαρσία, ασέλγεια, ειδωλολατρεία, φαρμακεία, έχθραι, έριδες, ζηλοτυπίαι, θυμοί, μάχαι, διχοστασίαι, αιρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κώμοι, και τα όμοια τούτων, περί των οποίων σας προλέγω, καθώς και προείπον, ότι οι τα τοιαύτα πράττοντες βασιλείαν Θεού δεν θέλουσι κληρονομήσει»* (Γαλάτας Ε/5:19-21). Τα παιδιά του Θεού απορρίπτουν τα έργα της σάρκας από τη ζωή τους και επειδή το θέμα μας είναι ο στολισμός της καρδιάς με τον καλό λόγο, βλέπουμε ότι εδώ ο Παύλος αναφέρει «έριδες, ζηλοτυπίες, θυμοί, διχοστασίες», που όλες αυτές οι καταστάσεις εκφράζονται με το στόμα, οι οποίες αποτελούν το «στολισμό» μόνο μιας πονηρής και διεφθαρμένης καρδιάς.

(Γ) ΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ:

Ο εσωτερικός στολισμός, ο κρυπτός άνθρωπος της καρδιάς, ο ψυχικός κόσμος του ανθρώπου εκφράζονται βασικά με τον λόγο, γι' αυτό και ο Παύλος προτρέπει τους αγίους *«ο λόγος σας ας ήναι πάντοτε με χάριν, ηρτυμένος με άλας, διά να εξεύρητε πως πρέπει να αποκρίνησθε προς ένα έκαστον»* (Κολοσσαείς Δ/4:6). Ο λόγος μας να είναι καλυμμένος με «αλάτι». Γιατί το λέγει αυτό ο Παύλος; Γιατί ότι καλές ιδιότητες έχει το φυσικό αλάτι, τις ίδιες ιδιότητες έχει και ο στολισμός της καρδιάς μας με τον λόγο του Κυρίου. Το αλάτι δίνει νοστιμιά στα φαγητά, το ίδιο και ο λόγος μας δίνει νοστιμιά στους γύρω μας. Μεγάλη ποσότητα αλατιού συντηρεί τα φαγητά από τη σήψη, το ίδιο και ο λόγος μας συντηρεί έναν κόσμο από τη διαφθορά και την αμαρτία. Γι' αυτό ο Κύριος Ιησούς λέγει για τους αγίους του *«Σεις είσθε το άλας της γής· εάν δε το άλας διαφθαρή, με τι θέλει αλατισθή; εις ουδέν πλέον χρησιμεύει ειμή να ριφθή έξω και να καταπατήται υπό των ανθρώπων»* (Ματθαίος Ε/5:13 βλ. Μάρκος Θ/9:50) .

Ο λόγος που θα εξέρχεται από το στόμα της πιστής γυναίκας, αλλά και του άνδρα, πρέπει να είναι πάντοτε λόγος ευλογίας, λόγος για οικοδομή πνευματική, αλλιώς θα είναι άρρωστος λόγος, που δεν θα παράγει καλό: *«Μηδείς λόγος σαπρός ας μη εξέρχεται εκ του στόματός σας, αλλ' όστις είναι καλός προς οικοδομήν της χρείας, διά να δώση χάριν εις τους ακούοντα»* (Εφεσίους Δ/4:19).

Πρέπει η πιστή γυναίκα να προσέξει ιδιαίτερα τον λόγο της, καθόσον *«ως σκεύος ασθενέστερον»* από τον άνδρα (Α' Πέτρου Γ/3:7) είναι πιο ευάλωτη στις επιθέσεις του Πονηρού και να προφυλάσσει το στόμα της. Ο στολισμός της γυναίκας με τον καθαρό λόγο, με τον λόγο της αγάπης, με τον λόγο της υπακοής, αλλάζει καταστάσεις και φέρνει σύγχυση στις τάξεις των πονηρών δυνάμεων του σκότους, γιατί χάνουν ένα ακόμη οχυρό, που πίστευαν ότι είχαν κατακτήσει ολοκληρωτικά.

Η γυναίκα ως τύπος της εκκλησίας και ο άνδρας ως τύπος του Χριστού, το χρίσμα στο στόμα τους πρέπει να είναι ο ΚΑΛΟΣ ΛΟΓΟΣ, να είναι η έκφραση του στολισμού της καρδιάς. Πολλές φορές η αγιότητα και η καθαρότητα μιας κατάστασης εξαρτάται από

τον λόγο, που εξέρχεται από το στόμα μας, είναι λόγος που δίνει ζωή ή είναι λόγος που φέρνει θάνατο. Αυτό μας το επισημαίνει ο ίδιος ο Ιησούς, λέγοντας μας να προσέξουμε, γιατί *«διά πάντα λόγον αργόν, τον οποίον ήθελον λαλήσει οι άνθρωποι, θέλουνσιν απόδώσει λόγον δι' αυτόν εν ημέρα κρίσεως. Διότι εκ των λόγων σου θέλεις δικαιωθή, και εκ των λόγων σου θέλεις καταδικασθή»* (Ματθαίος 12/12:36-37). Λόγος αργός, σημαίνει λόγος που δεν παράγει έργο.

Το επιστέγασμα των παραπάνω είναι τα λόγια του Ιάκωβου: *«Εάν τις δεν πταιή εις λόγον, ούτος είναι ΤΕΛΕΙΟΣ ΑΝΗΡ, δυνατός να χαλιναγωγήσῃ και όλον το σώμα»* (Ιάκωβος 3/3:2). Εδώ όταν λέγει «τέλειος ανήρ», δεν αναφέρεται ειδικά στον άνδρα, αλλά εννοεί τον «πνευματικό ανήρ», μέσα στο οποίο συμπεριλαμβάνεται όλο το σώμα της εκκλησίας του Χριστού, άνδρες και γυναίκες.

9. Ο ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού όλα τα μέλη, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, πρέπει να στολίζονται πνευματικά και να έχουν ενεργό ρόλο. Ιδιαίτερα ο ρόλος των ηλικιωμένων γυναικών είναι κάτι παραπάνω από ουσιαστικός, γιατί βλέπουμε τον απόστολο Παύλο να δίνει οδηγίες στο συνεργάτη του Τίτο, αντί ο ίδιος να εκπαιδεύσει τις νεότερες στο πώς να ζουν σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού, να προτρέψει αυτό να το κάνουν οι μεγαλύτερες αδελφές που έχουν μάθει να υποτάσσονται στον άνδρα τους, να αγαπούν την οικογένειά τους, να είναι στολισμένες με ευλάβεια και πίστη και που γνωρίζουν τι πρέπει να αποφεύγουν, ώστε να μη βλασφημείται ο Λόγος του Θεού:

«Αι γράϊαι ωσαύτως να έχωσι τρόπον ιεροπρεπή, μη κατάλαλοι, μη δεδουλωμένα εις πολλήν οينوποσίαν, να είναι διδάσκαλοι των καλών, διά να νουθετώσι τας νέας να είναι φίλανδροι, φιλότεκνοι, σώφρονες, καθαραί, οικοφύλακες, αγαθαί, ευπειθείς εις τους ιδίους αυτών άνδρας, διά να μη βλασφημείται ο λόγος του Θεού» (Τίτος Β/2:3-5).

Εδώ, ο Παύλος κάνει ειδική μνεία μόνο σε μια συγκεκριμένη κατηγορία μέσα στο σώμα του Χριστού, αναφερόμενος στις ηλικιωμένες γυναίκες, χωρίς όμως να προσωποληπτεί, γιατί οι προτροπές του για άγια ζωή συμπεριλαμβάνει όλο το σώμα της εκκλη-

σίας, καθόσον στο προηγούμενο εδάφιο 2 και στα επόμενα εδάφια 6-9 αναφέρεται ποια πρέπει να είναι η διαγωγή **των ηλικιωμένων ανδρών** («γέροντες»), **των νεοτέρων** σε ηλικία και **των δούλων**. Όλοι βρίσκονται κάτω από εξουσία και πρέπει να υπακούν για να υπάρχει ευλογία στη ζωή τους και να φανερώνεται στους έξω ο στολισμός του εσωτερικού ανθρώπου, προς δόξα του Θεού και για να μη βλασφημείται ο Λόγος του Θεού.

«Βλασφημώ» σημαίνει «βλάπτω τη φήμη», δηλαδή διαστρεβλώνω ένα γεγονός και το παρουσιάζω τελείως διαφορετικά απ' ότι αυτό είναι στην πραγματικότητα. Αυτό γίνεται με τον σαπρό λόγο που εξέρχεται από το στόμα του ανθρώπου. Κάτι τέτοιο δεν αρμόζει σε άγιες γυναίκες και σε άγιους άνδρες του Θεού.

Ο Παύλος, μιλώντας πως πρέπει να είναι οι ηλικιωμένες αδελφές (γραιάι), αναφέρεται σε **4** χαρακτηριστικά, από τα οποία τα **2** είναι αρνητικά και πρέπει να αποφεύγονται (περιπτώσεις β' & γ') και τα **2** είναι ευλογημένα και θα πρέπει να επιδιώκουν να υπάρχουν στη ζωή τους (περιπτώσεις α' & δ'):

- (α) Να έχουν «τρόπο ιεροπρεπή».
- (β) Να μην είναι «κατάλαλοι».
- (γ) Να μην είναι «δεδουλωμένοι εις πολλήν οиноποσίαν».
- (δ) Να είναι «διδασκαλοι των καλών».

Θα αναφερθούμε λεπτομερέστερα στις παραπάνω περιπτώσεις, καθόσον ο στολισμός της γυναίκας με αγαθά έργα, δεν είναι μόνο η δόξα του άνδρα της, αλλά είναι και ο πνευματικός στολισμός της νύμφης εκκλησίας και όσο πλησιάζουν οι ημέρες του ένδοξου ερχομού του νυμφίου Ιησού, τόσο περισσότερο το σώμα της εκκλησίας (άνδρες και γυναίκες) θα πρέπει να αγιάζεται, να ξεχωρίζει δηλαδή από τον κόσμο.

(α) Να έχουν «τρόπο ιεροπρεπή»

«Ιεροπρεπής», σύμφωνα με την ερμηνεία του Λεξικού της Ελληνικής γλώσσας είναι «**αυτός που εμπνέει σεβασμό, που αρμόζει σε ιερά πρόσωπα**» (Γ.Μπαμπινιώτης). Ο Παύλος στις συμβουλές που δίνει στον Τίτο προτάσσει την ιεροπρέπεια των πιστών γυναικών

και αυτό που αρμόζει στις άγιες γυναίκες είναι να έχουν ιερότητα, σεβασμό, θεοσέβεια και ευλάβεια στην πνευματική τους πορεία, να έχουν αφιέρωση και πίστη. Εάν αυτό λείπει από τη ζωή τους, τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που αναφέρει στη συνέχεια ο Παύλος δεν έχουν πλέον καμιά σημασία.

Οι γυναίκες που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στην υπηρεσία του σωτήρα τους Ιησού, τα παρακάτω λόγια της Καινής Διαθήκης, δια στόματος του Παύλου, αποτελούν τον πνευματικό κανόνα και το ισχυρό θεμέλιο επάνω στο οποίο έχουν χτίσει την πνευματική τους καθαρότητα:

ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΙΒ/12:1-2 *«Σας παρακαλώ λοιπόν, αδελφοί, διά των οικτιρμών του Θεού, να παραστήσετε τα σώματά σας θυσίαν ζώσαν, αγίαν, ευάρεστον εις τον Θεόν, η οποία είναι η λογική σας λατρεία, και μη ΣΥΜμορφόνεσθε με τον αιώνα τούτον, αλλά ΜΕΤΑμορφόνεσθε διά της ανακαινίσεως του νοός σας, ώστε να δοκιμάζετε τι είναι το θέλημα του Θεού, το αγαθόν και ευάρεστον και τέλειον».*

Α΄ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΣΤ΄/6:19-20 *«Ἡ δεν ἐξεύρετε ὅτι τὸ σῶμα σας εἶναι ναός του ἁγίου Πνεύματος “του εν υμίν” (=που είναι μέσα σας), το οποίον ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ και δεν εἰσθε κύριοι εαυτῶν; Διότι ηγοράσθητε διὰ τιμῆς· δοξάσατε λοιπόν τον Θεόν διὰ του ΣΩΜΑΤΟΣ σας και διὰ του ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ σας, τα οποία εἶναι του Θεοῦ».*

ΓΑΛΑΤΑΣ Β/2:20 *«Μετά του Χριστοῦ συνεσταυρώθην· ζω δε ουχί πλέον ἐγώ, ἀλλ' ὁ Χριστός ζῇ ἐν ἐμοί· καθ' ὃ δε τώρα ζω ἐν σαρκί, ζω ἐν τῇ πίστει του Υἱοῦ του Θεοῦ, ὅστις με ἠγάπησε και παρέδωκεν εαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ».*

(β) Να μην είναι «κατάλαλοι»

«Καταλαλιά» είναι η συκοφαντία και είναι κάτι που δεν αρμόζει σε άγιες γυναίκες που επαγγέλλονται θεοσέβεια. Εάν αυτό υπάρχει στη ζωή μιας πιστής γυναίκας αμαυρώνει τον εσωτερικό στολισμό της. Ἦδη αναφερθήκαμε παραπάνω για τον στολισμό της γυναίκας με τον «καλό λόγο», ο οποίος είναι γλυκός σαν το μέλι, που γλυκαίνει την πονεμένη και ταραγμένη ψυχή και φέρνει θεραπεία στο σώμα: *«Κηρήθρα μέλιτος οἱ ευάρεστοι λόγοι· γλυκύτης εἰς*

την ψυχήν και ίασις εις τα οστά» (Παροιμίες Ις'/16:24).

Το πιο επικίνδυνο μέλος στον άνθρωπο είναι η γλώσσα του, την οποία οι πιστοί πρέπει να την περιφρουρούν, γιατί αν και είναι ένα πολύ μικρό μέλος, όμως **μεγαλαυχεί** και είναι ασυγκράτητη στο κακό και γεμάτη θανατηφόρου φαρμάκου, από τη γλώσσα βγαίνει και ευλογία και κατάρρα: *«Δι' αυτής ευλογούμεν τον Θεόν και Πατέρα και δι' αυτής καταρώμεθα τους ανθρώπους τους καθ' ομοίωσιν Θεού πλασθέντας»* (Ιάκωβος Γ/3:9). Ο Ιάκωβος σε ολόκληρο το Γ' κεφάλαιο της επιστολής του παρουσιάζει τη γλώσσα, ως την ασυγκράτητη πηγή όλων των κακών, μια πηγή από την οποία πηγάζουν κουτσομπολιά, σαπρός λόγος και ανώφελες ομιλίες. Θα λέγαμε ότι η κατάλαλη γλώσσα πηγάζει κατευθείαν από την κόλαση και αυτό το περιγράφει πολύ καθαρά ο Παύλος, όταν συμβουλεύει τον Τιμόθεο πως πρέπει να είναι ο πνευματικός στολισμός των γυναικών: *«Αι γυναίκες ωσαύτως σεμναί, ουχί κατάλαλοι* (αρχ. "μη διαβόλους"), *εγκρατείς, πισταί κατά πάντα»* (Α' Τιμόθεου Γ/3:11).

Το αρχαίο πρωτότυπο θεόπνευστο κείμενο δεν γράφει **«ουχί κατάλαλοι»**, αλλά **«μη διαβόλους»**. Ένα από τα ονόματα του Σατανά είναι και «Διάβολος» που σημαίνει «συκοφάντης». Ο Διάβολος είναι πατέρας του ψεύδους, συκοφάντης και ανθρωποκτόνος και όταν κατορθώνει να κάνει έναν άνθρωπο να καταλαλεί, τότε τον άνθρωπο αυτόν (πιστό ή μη) τον έχει υπό τον έλεγχό του. Εδώ ο Παύλος συμβουλεύει τις θεοσεβείς γυναίκες να μην παραδίνουν τη γλώσσα τους στον Διάβολο και για να γίνει αυτό θα πρέπει να χαλιναγωγούμε τη γλώσσα μας, ώστε να παράγει τον "καλόν λόγο", καθώς μέσα μας κατοικεί πλούσια ο Λόγος του Θεού.

Ο Θεός έβαλε **2 εμπόδια** για να ανακόπτουν την κατάλαλη γλώσσα, έβαλε τα **ΔΟΝΤΙΑ** και τα **ΧΕΙΛΗ**. Όταν το στόμα είναι κλειστό, υπάρχουν 2 ισχυρά τείχη που εμποδίζουν τον σαπρό λόγο να εξέρχεται από το στόμα. Ο Θεός έχει βάλει τη γλώσσα μέσα σε μια "φυλακή", αλλά από εμάς εξαρτάται πότε θα βγει έξω και θα εκφέρει τον λόγο. Ο Δαβίδ, γνωρίζοντας τη δύναμη της γλώσσας, ζητεί από τον Κύριο να τον βοηθήσει: *«Βάλε, Κύριε, φυλακήν εις το στόμα μου· φύλαττε την θύραν των χειλέων μου»* (Ψαλμός PMA/141:3).

Ο κάθε πιστός, άνδρας ή γυναίκα, θα πρέπει να οικοδομεί επάνω στον καλό λόγο και να απορρίπτει την καταλαλιά με όλες τις μορφές της. Για να το επιτύχει αυτό, μπορεί πριν μιλήσει να κάνει 3 απλά βήματα, εξετάζοντας:

- (1) **Εάν** αυτό που θα βγει από το στόμα του είναι σωστό ή λάθος, προκαλεί χαρά ή πόνο, είναι ακριβές ή υπερβολικό, επουλώνει μια πληγή ή ανοίγει και μία άλλη.
- (2) **Εάν** συμφωνεί με τον Λόγο του Θεού, τότε να αφήσει το Πνεύμα του Θεού, που κατοικεί μέσα του να τον οδηγήσει: *«Εάν τις λαλή, ας λαή ως λαλών λόγια Θεού»* (Α' Πέτρου Δ4:11).
- (3) **Εάν** δεν συμφωνεί με τον Λόγο του Θεού, ας σιωπά, γιατί τότε γίνεται σοφός και συνετός: *«Και αυτός ο άφρων, όταν σιωπά λογίζεται σοφός· και ο κλείων τα χείλη αυτού, συνετός»* (Α' Παροιμίες ΙΖ/17:28).

(Υ) Να μην είναι «δεδουλευμένοι εις πολλήν οينوποσίαν»

Αυτή η προτροπή του Παύλου προξενεί κατάπληξη, γιατί σημαίνει ότι μεταξύ των πιστών γυναικών, ή υπήρχαν τέτοιες περιπτώσεις, ή ζούσαν σ' ένα περιβάλλον που το φαινόμενο της οينوποσίας ήταν κάτι το πολύ συνηθισμένο. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι ο τότε αρχαίος κόσμος, πλην των Ιουδαίων, ήταν ειδωλολατρικός και η διασκέδαση με παγανιστικές τελετές ήταν ο καθημερινός τρόπος ζωής. Οι πιστές γυναίκες που ζούσαν εκτός Ιουδαίας, σε Μικρά Ασία, Ελλάδα και Ρώμη, ήσαν πρώην ειδωλολάτρες, ζούσαν χωρίς ελπίδα και χωρίς Θεό (Εφεσίους Β/2:12). Τώρα όμως έπρεπε να απορρίψουν όλες τις παλιές συνήθειες, ακόμα και αν αυτές φαινομενικά ήσαν "αθώες".

Σε όλες τις εποχές οι άγιες γυναίκες **αντιστέκονται** στις συνήθειες της καθημερινότητας, όταν αυτές ξεφεύγουν των ηθικών πλαισίων και φθάνουν στην υπερβολή, **δεν ακολουθούν** συμπεριφορές που λυτούν το Πνεύμα του Θεού και **δεν εξαρτώνται** από κάθε είδους νεωτερισμούς που εκφράζονται με ποικίλους τρόπους.

Η προτροπή του Παύλου είναι οι γυναίκες να μην είναι υποδουλευμένες στο πολύ κρασί και όταν κάποιος είναι "δούλος" δεν

είναι κύριος του εαυτού του, άλλος έχει την εξουσία επάνω του και στην περίπτωση αυτή όποιος έχει γίνει δούλος της οينوποσίας τον κυβερνά και τον ελέγχει το κρασί. Εδώ ο Παύλος δίνει έμφαση λέγοντας «εις **ΠΟΛΛΗΝ οينوποσίαν**». που σημαίνει ότι κάποιος δεν είναι μόνο δούλος του κρασιού, αλλά και σε πολύ περισσότερα πράγματα, που χαρακτηρίζονται ως επιβλαβή και καταστρέφουν το ναό του Θεού που είναι το σώμα μας, όπως είναι ναρκωτικές ουσίες, τσιγάρα, άκρατη λαιμαργία και πολλές άλλες καταχρήσεις.

Η **οينوποσία** συνήθως συνοδεύεται και από κατανάλωση μεγάλης ποσότητας φαγητού, που φτάνει στο σημείο της **λαιμαργίας**, κάτι που ρητά καταδικάζει ο Λόγος του Θεού, γιατί όσοι συμμετέχουν σε συμπόσια ο "Θεός" τους είναι η κοιλιά τους: «...*Των οποιών ο Θεός είναι η κοιλιά, και η δόξα αυτών είναι εν τη αισχύνη αυτών, οι οποίοι φρονούσι τα επίγεια*» (Φιλιππησίους Γ/3:19). Αυτά δεν αρμόζουν στο λαό του Θεού, γι' αυτό και οι θεοσεβούμενες γυναίκες, που αναφερόμαστε εδώ, ελέγχονται από το Πνεύμα του Θεού σε όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής τους, δεν δουλώνονται σε πράγματα που είναι έξω από το θέλημα του Θεού και επιδιώκουν πάντα να αρέσουν τον Κύριο Ιησού: «*Άκουε σν, υιέ μου, και γίνου σοφός, και κατεύθυνε την καρδίαν σου εις την οδόν. Μην είσαι μεταξύ ΟΙΝΟΠΟΤΩΝ, μεταξύ ΚΡΕΟΦΑΓΩΝ ΑΣΩΤΩΝ· διότι ο μέθυσος και ο άσωτος θέλουσι πτωχεύσει· και ο υπνώδης θέλει ενδυθή ράκη*» (Παροιμίας ΚΓ/23:19-21). Το "**υιέ μου**", δεν αφορά αποκλειστικά τους άνδρες, αλλά όλο το σώμα των πιστών, γιατί είμαστε "υιοί και θυγατέρες" του Κυρίου και ο Θεός δεν ξεχωρίζει τα παιδιά Του, έχει πρόνοια και αγάπη για όλους, όπως κάνει και ο φυσικός πατέρας.

(δ) Να είναι «διδάσκαλοι των καλών»

Να είναι δάσκαλοι των "καλών" είναι το τελευταίο που προτρέπει ο Παύλος τις άγιες γυναίκες για να μπορούν να νουθετούν τις νεότερες. Αυτή η λέξη ("καλών") **συμπεριλαμβάνει τα πάντα**, όπως **καλά** έργα, **καλός** λόγος, **καλή** συμπεριφορά, **καλή** μαρτυρία, να μην υπάρχει δηλαδή κάτι το μεμπτό, αλλά όλα να ευωδιάζουν με το άρωμα του Χριστού, με το άρωμα της άγιας ζωής. Οι ηλικιωμένες γυναίκες έπρεπε να ζουν, να το βιώνουν αυτό που δι-

δασκούν στις νεότερες, να είναι προσωπική τους εμπειρία.

Διαφορετικές ήταν οι προτεραιότητες των νεότερων γυναικών, που έπρεπε να φροντίζουν το σπίτι τους, τα παιδιά τους και τον άνδρα τους: *«Δια να νουθετώσι τας νέας να ήναι φίλανδροι, φιλότεκνοι, σώφρονες, καθαραί, οικοφύλακες, αγαθαί, ευπειθείς εις τους ιδίους αντών άνδρας, διά να μη βλασφημήται ο λόγος του Θεού»* (Τίτος Β/2:4-5).

Ο Κύριος θέλει να μην είμαστε απλά **"πιστοί"**, γιατί σήμερα εάν κοιτάσουμε όλες τις εκκλησίες του Θεού, θα δούμε ότι είναι γεμάτες από πιστούς. Ο Κύριος θέλει να έχουμε και άλλη μια ιδιότητα, θέλει να είμαστε **"μαθητές"**, να μάθουμε δηλαδή να μαθητεύουμε σωστά τον Λόγο Του, ώστε να γίνουμε ικανοί και άλλους να διδάξουμε. Οι νεότερες γυναίκες θα πρέπει να μαθητεύουν από τις μεγαλύτερες που έχουν την καλή μαρτυρία.

Ο Παύλος αποκαλεί τις ηλικιωμένες αδελφές *«γραιίαι»*, αλλά δεν μπορούμε να γνωρίζουμε για ποια ακριβώς ηλικία αναφέρεται. Πολλοί μελετητές της Βίβλου φρονούν ότι αναφέρεται στην ηλικία των 60 ετών και επάνω, στηριζόμενοι σε αυτό που γράφει για τις χήρες: *«Ας καταγράφηται ΧΗΡΑ ουχί ολιγώτερον των εξήκοντα ετών, η οποία υπήρξεν ενός ανδρός γυνή»* (Α' Τιμόθεου Ε/5:9). Για κάθε γυναίκα μέσα στο σώμα του Χριστού υπάρχουν μεγαλύτερες και μικρότερες. Οι μεγαλύτερες θα πρέπει να διδάξουν τις νεότερες και οι νεότερες θα πρέπει με σεβασμό και με αγάπη να δεχτούν τις συμβουλές των μεγαλύτερων, την προσφορά των οποίων θα ανακαλούν στη μνήμη τους και θα ευχαριστούν τον Κύριο για τις ευλογίες που έλαβαν από αυτές, όπως έγραφε ο Παύλος στον Τιμόθεο για τη γιαγιά του, την Λωΐδα: *«Ανακαλών εις την μνήμην μου την εν σοι ανυπόκριτον πίστιν, ήτις πρώτον κατώκησεν εν τη μάμμη σου Λωΐδι και εν τη μητρί σου Ευνίκη, είμαι δε πεπεισμένος ότι και εν σοι»* (Β' Τιμόθεου Α/1:9).

Κεφάλαιο ΤΕΤΑΡΤΟ
ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ
«ΝΑ ΣΙΩΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
και
«ΝΑ ΜΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ!»
Ποια είναι η σωστή ερμηνεία;

1. ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΣΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ

Είναι πλέον κοινή παραδοχή ότι βρισκόμαστε στο τέλος των εσχάτων καιρών και ότι ο λαός του Θεού, η εκκλησία, περιμένει να συμβούν συγκλονιστικά γεγονότα επάνω σε ολόκληρη τη γη, γεγονότα που προμηνύουν τον ένδοξο ερχομό του Κυρίου Ιησού. Ήδη η εκκλησία έχει γίνει μάρτυρας θαυμαστών επεμβάσεων και ενεργειών του Θεού από τις αρχές του 20ού αιώνα, όπου το Πνεύμα του Κυρίου άρχισε και πάλι να κινείται με δυναμικό τρόπο. Σήμερα, πρώτες δεκαετίες του 21ού αιώνα εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έχουν την εμπειρία του βαπτίσματος με το άγιο Πνεύμα του Θεού, όπως συνέβηκε στις πρώτες ημέρες της πρώτης αποστολικής εκκλησίας (Πράξεις Β/2:1-4). Ο Θεός υποσχέθηκε ότι στις έσχατες ημέρες θα εκχέει το Πνεύμα Του *«επί πάσαν σάρκα»* (Ιωήλ Β/2:28-32) και αυτό που άρχισε πριν δύο χιλιάδες περίπου χρόνια, όταν το Πνεύμα του Θεού έπεσε με δύναμη στους συγκεντρωμένους 120 μαθητές στο ανώγειο της Πεντηκοστής, όσο θα πλησιάζει ο ένδοξος ερχομός του Ιησού η φωτιά του Πνεύματος του Θεού θα κατακλύζει τον κόσμο και ο Κύριος θα ενεργεί με σημεία και τεράστια. Ο Θεός υποσχέθηκε ότι θα κάνει *«νέον πράγμα»* (Ησαΐας ΜΓ/43: 18-19), η δόξα της εκκλησίας των εσχάτων καιρών, δεν θα μπορεί να συγκριθεί με τη δόξα της εκκλησίας των πρώτων αποστολικών αιώνων, έχει φυλάξει ο Κύριος για την νύμφη Του τον τελευταίο *«καλόν οίνον»*.

Ο Κύριος Ιησούς εκχέει το Πνεύμα Του και τη δύναμή Του και δίνει αποκαλύψεις του Λόγου Του, για να αποκαταστήσει το σώμα Του ως προς τη λειτουργία του και να προετοιμάσει τη νύμφη Του για να έρθει να την παραλάβει αγνή και καθαρή. Η αποκατάσταση αφορά άμεσα και τη θέση της γυναίκας μέσα στο άγιο σώμα του Ιησού, του οποίου Αυτός είναι η κεφαλή, η εξουσία. Ένα σώμα, αλλά τα μέλη είναι πολλά και το κάθε μέλος έχει ξεχωριστή υπηρεσία, που θα πρέπει να συνεργάζεται αρμονικά και ισότιμα με τα άλλα μέλη για να έρθει η επιτυχία του στόχου.

Ο απόστολος Παύλος στο IB/12 κεφάλαιο της επιστολής Α' Κορινθίους αναφέρεται για τα χαρίσματα που υπάρχουν μέσα στο σώμα της εκκλησίας. Υπάρχουν διαιρέσεις χαρισμάτων, διακονιών και ενεργημάτων που δίνονται στον καθένα για το συμφέρον και την οικοδομή του σώματος του Χριστού: «...*Διότι εις άλλον μεν δίδεται διά του Πνεύματος ΛΟΓΟΣ ΣΟΦΙΑΣ, εις άλλον δε ΛΟΓΟΣ ΓΝΩΣΕΩΣ κατά το αυτό Πνεύμα, εις άλλον δε ΠΙΣΤΙΣ διά του αυτού Πνεύματος, εις άλλον δε χαρίσματα ΙΑΜΑΤΩΝ διά του αυτού Πνεύματος, εις άλλον δε ενέργειαι ΘΑΥΜΑΤΩΝ, εις άλλον δε ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ, εις άλλον δε ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ, εις άλλον δε ΕΙΔΗ ΓΛΩΣΣΩΝ, εις άλλον δε ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΓΛΩΣΣΩΝ*» (Α' Κορινθίους IB/12:8-10). Όλα τα χαρίσματα τα ενεργεί το ένα και το ίδιο Πνεύμα που τα διανέμει ξεχωριστά στα μέλη του σώματος του Ιησού Χριστού, γιατί οι πιστοί «*πάντες διά του ενός Πνεύματος εβαπτίσθημεν εις εν* (ένα) *σώμα, είτε Ιουδαίοι είτε Έλληνες, είτε δούλοι είτε ελεύθεροι, και πάντες εις εν* (ένα) *Πνεύμα εποτίσθημεν*» (βλ. IB/12:11-13).

Εδώ ο Παύλος αναφέρει δύο ζευγάρια, που ενώ στη ζωή είχαν αντιθέσεις και ανήκαν σε διαφορετικές τάξεις, μέσα στο σώμα του Ιησού είναι όλοι τους ίσοι. Το ένα ζευγάρι είναι "ΙΟΥΔΑΙΟΙ και ΕΛΛΗΝΕΣ" και το άλλο ζευγάρι είναι "ΔΟΥΛΟΙ και ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ". Με την ονομασία "Έλληνες" περιλαμβάνονται όλοι οι εθνικοί ειδωλολάτρες, σε αντίθεση με τους μονοθεϊστές Ιουδαίους. Ενώπιον του Θεού, εφόσον αποδέχτηκαν προσωπικά τη θυσία του Ιησού, δεν υπάρχουν πλέον διακρίσεις, δεν υπάρχουν Ιουδαίοι και εθνικοί, αφεντικά και δούλοι, όλοι τους είναι ΕΝΑ σώμα.

Ενώ ο Παύλος στους Κορίνθιους πιστούς μιλά για δύο κατηγορίες, στους Γαλάτες πιστούς προχωρεί ακόμα πιο βαθιά, αναφερόμενος και σε μια τρίτη κατηγορία ζευγαριού: *«Διότι πάντες είσθε υιοί Θεού διά της πίστεως της εν Χριστώ Ιησού· επειδή όσοι εβαπτίσθητε εις Χριστόν, Χριστόν ενεδύθητε. Δεν είναι πλέον Ιουδαίος ουδέ Έλλην, δεν είναι δούλος ουδέ ελεύθερος, δεν είναι άρσεν και θήλυ· διότι πάντες σεις είσθε εν (ένα) εις Χριστώ Ιησού»* (Γαλάτας Γ/3:26-28). Αφού επαναλαμβάνει τα δύο προηγούμενα ζευγάρια ("Ιουδαίους & Έλληνες" - "δούλους & ελεύθερους"), προσθέτει και ένα τρίτο ζευγάρι **"άρσεν και θήλυ"**. Ο Θεός βλέπει το λαό Του σαν μια ολότητα, σαν ένα ενιαίο σώμα και δεν κάνει διάκριση σε άνδρες και γυναίκες.

Ενώπιον του Θεού δεν υπάρχουν ανώτεροι και κατώτεροι, όλοι είναι ίσιοι μπροστά στην αγιότητά Του, ο Ιησούς έχυσε το πολύτιμο αίμα Του για όλους και για τον άνδρα και για τη γυναίκα, δεν υπάρχουν διακρίσεις μεταξύ των μελών, **διαφέρουν στη θέση ευθύνης**. Σύμφωνα με το ισχύον Σύνταγμα της Ελλάδας όλοι οι πολίτες **«είναι ίσοι ενώπιον του νόμου ...και έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις»** (άρθρο 4, παρ.1-2) από τον απλό πολίτη, μέχρι τον ανώτατο άρχοντα της χώρας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δεν εξαιρείται κανένας, όλοι ελέγχονται και υπόκεινται στο νόμο, διαφέρουν όμως ως προς τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα. Αυτό συμβαίνει και σε μια δημόσια υπηρεσία ή σε μία ιδιωτική επιχείρηση, όπου ο προϊστάμενος και οι υφιστάμενοι είναι ίσοι μεταξύ τους, έχουν κοινούς στόχους και σκοπούς, αλλά διαφέρουν στις αρμοδιότητές και στις ευθύνες.

Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και μέσα στο σώμα του Χριστού, άλλη δουλειά κάνει το πόδι και άλλη το χέρι, αλλά το ένα μέλος εξαρτάται άμεσα από το άλλο μέλος, δεν μπορεί το κάθε μέλος να ενεργεί ανεξάρτητα, αγνοώντας τα άλλα μέλη και όλα τα μέλη του σώματος παίρνουν εντολές από μια κεντρική μονάδα, τον εγκέφαλο. Όλα τα μέλη της εκκλησίας κατευθύνονται από την κεφαλή της, τον Κύριο Ιησού, είναι ένα σώμα με πολλά μέλη και ο Κύριος δεν κάνει διάκριση στη διανομή των χαρισμάτων, το οποία δίνει και στους άνδρες και στις γυναίκες.

2. ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΑ ΣΙΩΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ενώ η Βίβλος καθαρά αναφέρεται στην ισότητα ανδρών και γυναικών μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού, κατά καιρούς έχουν δημιουργηθεί πολλά προβλήματα και διαιρέσεις από ερμηνείες που δόθηκαν από διάφορες χριστιανικές ομάδες και ομολογίες σε συγκεκριμένα εδάφια της Αγίας Γραφής, χωρίς να ακολουθήσουν τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες που παρουσιάσαμε στο πρώτο κεφάλαιο, με αποτέλεσμα να οδηγηθούν σε λάθος διδασκαλία. Μια τέτοια περίπτωση έχουμε με την ερμηνεία της περικοπής Α' Κορινθίους ΙΔ/14:34-35, που αναφέρεται οι γυναίκες να σιωπούν μέσα στην εκκλησία. Γράφει ο Παύλος:

«Αι γυναίκες σας ας σιωπώσιν (αρχ. *“σιγάτωσαν”*) **εν ταις εκκλησίαις·** διότι δεν είναι συγκεχωρημένον εις αυτάς **να λαλώσιν**, αλλά να υποτάσσωνται, καθώς και ο νόμος λέγει. Αλλ' εάν θέλωσι να μάθωσι τι, ας ερωτώσιν εν τω οίκω τους άνδρας αυτών· διότι αισχρόν είναι εις γυναίκας να λαλώσιν εν εκκλησία».

(κείμενο Ν.Βάμβα)

«Αι γυναίκες υμών εν ταις εκκλησίαις σιγάτωσαν, ου γαρ επιτρέπεται αυταίς **λαλείν**, αλλά υποτασσέσθωσαν, καθώς και ο νόμος λέγει. Ει δε τι μαθείν θέλουσιν εν οίκω τους ιδίους άνδρας επερωτάτωσαν, αισχρόν γαρ εστίν γυναικί **λαλείν εν εκκλησία»**.

(αρχαίο Ελληνικό κείμενο)

Εδώ έχουμε δύο λέξεις κλειδιά που είναι *«σιωπώσιν»* και *«λαλώσιν»* και κατά την ερμηνεία μερικών οι γυναίκες θα πρέπει μέσα στην εκκλησία, όχι μόνο ΝΑ ΣΙΩΠΟΥΝ, αλλά ούτε και ΝΑ ΜΙΛΟΥΝ. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να προσεύχονται, ή να προφητεύουν ή να εξασκούν οποιοδήποτε άλλο χάρισμα του αγίου Πνεύματος του Θεού. Πως όμως γίνεται αυτό, όταν ο ίδιος ο Παύλος, στην ίδια επιστολή προς Κορινθίους γράφει *«πάσα δε γυνή προσευχομένη ή προφητεύουσα με την κεφαλήν ασκεπή* (αρχ. *«ακατακαλύπτω»*) *καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής;»* (ΙΑ/11:5).

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για το θέμα, εάν πρέπει ή όχι την ώρα της προσευχής να καλύπτεται η γυναίκα με «κατακάλυμμα» ή με «περιβόλαιο», όπως αναφέρεται στην Α' Κορινθίους ΙΑ/11:1-16, θα αναφερθούμε με λεπτομερείες στο κεφάλαιο έκτο).

Για να δώσουμε τη σωστή ερμηνεία, τι εννοεί ο Παύλος όταν λέγει «να σιωπούν οι γυναίκες στην εκκλησία» θα πρέπει να ακολουθήσουμε τους ερμηνευτικούς κανόνες και να εξετάσουμε ποιο είναι το βασικό θέμα με το οποίο ο Παύλος ασχολείται στο ΙΔ΄ κεφάλαιο και τι αναφέρουν τα συμφραζόμενα εδάφια, πριν και μετά. Το θέμα που ασχολείται ο Παύλος στο κεφάλαιο αυτό είναι τα **πνευματικά χαρίσματα** και τα συμφραζόμενα εδάφια αναφέρονται στην **τάξη** που πρέπει να υπάρχει μέσα στην εκκλησία, κατά την ώρα της λατρείας: *«Διότι ο Θεός δεν είναι ακαταστασίας, αλλ' ειρήνης. Καθώς εν πάσαις ταις εκκλησίαις των αγίων πάντα ας γίνωνται ευσχημόνως και κατά τάξιν»* (ΙΔ/14:33,40).

Εάν λοιπόν ακολουθήσουμε αυτή την ερμηνεία, ότι οι γυναίκες δεν πρέπει να μιλούν καθόλου μέσα στην εκκλησία, ερχόμαστε σε αντίθεση με την ίδια την Αγία Γραφή που λέγει ότι κάθε γυναίκα όταν προσεύχεται ή προφητεύει χωρίς το «κατακάλυμμα» της εποχής εκείνης, κατασχύνει την κεφαλή της, που είναι ο άνδρας, γιατί δεν δέχεται ότι αυτός είναι η πνευματική της εξουσία. Ο Λόγος του Θεού είναι «ναι και αμήν» και σε καμιά περίπτωση **δεν αντιφάσκει**. Άρα ο Παύλος όταν γράφει ότι οι γυναίκες πρέπει να σιωπούν και να μην λαλούν (μιλούν) μέσα στην εκκλησία, κάτι άλλο θέλει να μας διδάξει και εδώ υπάρχει μια θαυμαστή αποκάλυψη του Κυρίου.

Υπάρχουν πλείστες αναφορές μέσα στην Καινή Διαθήκη ότι η γυναίκα μπορεί να ενεργεί τα χαρίσματα του Πνεύματος του Θεού και αυτό είναι για την οικοδομή του σώματος του Χριστού:

(1) Α΄ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΙΔ/14:3-5

«Ο δε προφητεύων λαλεί προς ανθρώπους εις οικοδομήν και προτροπήν και παρηγορίαν. Ο λαλών γλώσσαν αγνώριστον εαυτόν οικοδομεί, ο δε προφητεύων την εκκλησίαν οικοδομεί. Θέλω δε ΠΑΝΤΕΣ να λαλήτε γλώσσας, μάλλον δε να προφητεύετε· διότι ο προφητεύων είναι μεγαλύτερος παρά ο λαλών γλώσσας, εκτός εάν διερμηνεύη, διά να λάβη οικοδομήν η εκκλησία».

Εδώ ο απ. Παύλος θεωρεί δεδομένο μια γυναίκα να μιλά μέσα στην εκκλησία, όταν προφητεύει, ή λαλεί γλώσσες αγνώριστες, γι' αυτό η προτροπή του είναι **«θέλω δε ΠΑΝΤΕΣ να λαλήτε γλώσσας,**

μάλλον δε να προφητεύετε» και μέσα στο «πάντες» είναι άνδρες και γυναίκες, κανένας δεν εξαιρείται.

(2) ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ Β/2:17

«Και εν ταις εσχάταις ημέραις, λέγει ο Θεός, Θέλω εκχέει από του Πνεύματός μου επί πάσαν σάρκα, και θέλουσι προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας, και οι νεανίσκοι σας θέλουσιν ιδεί οράσεις, και οι πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ενυπνιασθή ενύπνια».

Ο απ. Πέτρος την ημέρα της Πεντηκοστής, λέγει στους συγκεντρωμένους Ισραηλίτες ότι στις έσχατες ημέρες ο Θεός θα εκχέει το Πνεύμα Του επάνω σε κάθε άνθρωπο (άνδρες και γυναίκες) και **«θέλουσι προφητεύει οι υιοί και οι θυγατέρες σας»**. Θα προφητεύουν άνδρες και γυναίκες, μικροί και μεγάλοι.

(3) ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΑ/21:8-9

«Τη δε επαύριον, ο Παύλος και οι περί αυτόν αναχωρήσαντες, ήλθομεν εις Καισάρειαν· και εισελθόντες εις τον οίκον Φιλίππου του Ευαγγελιστού, του όντος εκ των επτά, εμείναμεν παρ' αυτό. Είχε δε ούτος τέσσαρας θυγατέρας παρθένους, αι οποίαι προεφήτευον».

Ο απ. Παύλος με τη συνοδεία του βρέθηκε στην πόλη της Καισάρειας και έμειναν στο σπίτι του Φίλιππου, που ήταν ένας από τους 7 εκλεγμένους διακόνους και ο οποίος είχε 4 θυγατέρες που είχαν το χάρισμα της προφητείας.

(4) ΛΟΥΚΑΣ Β/2:36-38

«36. Και υπήρχε τις Άννα προφήτις, θυγάτηρ Φανουήλ, εκ της φυλής Ασήρ· αύτη ήτο πολύ προβεβηκυία εις ηλικίαν, η οποία έζησε μετά του ανδρός αυτής επτά έτη από της παρθενίας αυτής, 37. και αύτη ήτο χήρα ως ετών ογδοήκοντα τεσσάρων, η οποία δεν απεμακρύνετο από του ιερού, νύκτα και ημέραν λατρεύουσα τον Θεόν εν νηστείαις και προσευχαίς· 38. και αύτη φθάσασα εν αυτή τη ώρα, εδοξολόγει τον Κύριον και ελάλει περί αυτού προς πάντας τους προσμένοντας λύτρωσιν εν Ιερουσαλήμ».

Εδώ έχουμε μία περίπτωση τι ίσχυε στο λαό Ισραήλ κατά την

περίοδο του νόμου, πριν τη θυσία του Ιησού και πριν την Πεντηκοστή, όπου αρχίζει η περίοδος της εκκλησίας. Βλέπουμε την Άννα να έχει το χάρισμα της προφητείας και δεν έπαυε να λατρεύει και να δοξολογεί τον Θεό και όχι μόνο αυτό, αλλά «ελάλει», μιλούσε για τον Θεό σε όλους που πρόσμεναν τη λύτρωση του Ισραήλ.

Εάν μια γυναίκα στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, που δεν είχε βαπτισθεί με το άγιο Πνεύμα (*γιατί ακόμα δεν είχε θυσιαστεί ο Μεσσίας και δεν μπορούσε ο Θεός να κατοικήσει μόνιμα μέσα στον άνθρωπο*), μιλούσε τον Λόγο του Θεού, τότε στην περίοδο της Καινής Διαθήκης, που ζούμε εμείς σήμερα και που ο Κύριος εκχέει το Πνεύμα Του επί πάσαν σάρκα, τι πρέπει να κάνει; Να μένει σιωπηλή; Η απάντηση φυσικά είναι «όχι».

(5) Α΄ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΙΔ/14:39-40

«Ωστε, αδελφοί, ζητείτε μετά ζήλου το προφητεύειν, και το λαλείν γλώσσας μη εμποδίζετε· πάντα ας γίνωνται ευσχημόνως και κατά τάξιν».

Με αυτά τα λόγια τελειώνει ο Παύλος στο ΙΔ΄ κεφάλαιο της επιστολής του προς τους αγίους της εκκλησίας της Κορίνθου. Τους προτρέπει να ζητούν με πολύ ζήλο, με πολύ θέρμη, να προφητεύουν και να μην εμποδίζουν να μιλούν προς τον Θεό με τις (ξένες) γλώσσες του Πνεύματος. Σαν επιστέγασμα όλων, σαν συμπέρασμα, κλίνει με την προτροπή ότι όλα πρέπει να γίνονται, αλλά να γίνονται με ευπρέπεια και τάξη.

❖ Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν και εφόσον η Βίβλος πολύ καθαρά και με σαφήνεια διδάσκει ότι η γυναίκα μπορεί να προσεύχεται, να προφητεύει και να εξασκεί όλα τα χαρίσματα του Πνεύματος, το ερώτημα είναι: Ποιο είναι το νόημα των λόγων του Παύλου, όταν λέγει *«αι γυναίκες σας ας σιωπώσιν εν ταις εκκλησίαις;»*

Το αρχαίο κείμενο δεν λέγει *«ας σιωπώσιν»*, όπως ερμηνεύει ο Βάμβας στο κείμενό του, αλλά *«σιγάτωσαν»*, που σημαίνει όχι να μη μιλούν οι γυναίκες, αλλά να κάνουν ησυχία και αυτό έχει άμεση σχέση με την τάξη που πρέπει να υπάρχει μέσα στην εκκλησία και όπως είδαμε ένα από τα βασικά μηνύματα του κεφαλαίου ΙΔ΄ που

εξετάζουμε είναι όλα να γίνονται *«ευσχημόνως και κατά τάξιν»* και όχι με αταξία, γιατί ο Θεός, είναι Θεός τάξης και ομορφιάς και όχι ακαταστασίας.

Ένας από τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου είναι να προσφεύγουμε στο θεόπνευστο αρχαίο κείμενο, όταν υπάρχει πρόβλημα στην ερμηνεία και εκεί θα βρίσκουμε την απάντηση. Το «σιγάτωσαν» δεν μπορούμε να το ερμηνεύσουμε να μη μιλούν, να σιωπούν οι γυναίκες, γιατί δεν σημαίνει αυτό. Σύμφωνα με το έγκυρο Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας του Ιωάννου Σταματάκου το ρήμα "σιγάω-ώ" σημαίνει "είμαι σιωπηλός, είμαι ήσυχος, σιωπώ". Η προστακτική του ρήματος είναι "σίγα"=σιώπα, έσο ήσυχος (σελ.890, έκδοση 1990). Το «σιγάτωσαν» σημαίνει ότι κάνω ησυχία, δεν κάνω θόρυβο, δεν προκαλώ ταραχή. Άλλο είναι "κάνω ησυχία" **για να μην ενοχλώ** το περιβάλλον μου και άλλο είναι να "να σιωπώ", δηλαδή **να μην έχω το δικαίωμα** να μιλήσω και να εκφράσω την άποψή μου.

Αμέσως προκαλείται ένα νέο ερώτημα: «Γιατί ο Παύλος λέγει στις γυναίκες να κάνουν ησυχία και εάν θέλουν να μάθουν κάτι, ας ρωτήσουν τους άνδρες τους στο σπίτι; Ποιο ήταν το πρόβλημα;». Εδώ ερχόμαστε και πάλι να ακολουθήσουμε τους ερμηνευτικούς κανόνες και να εξετάσουμε τι ίσχυε την εποχή εκείνη, ποια ήταν τα ήθη και έθιμα και τι επιτρεπόταν ή δεν επιτρεπόταν.

Η απάντηση είναι πολύ γνωστή. Την εποχή εκείνη οι γυναίκες ήταν περιορισμένες στο σπίτι και στην ανατροφή των παιδιών τους, δεν είχαν καμιά μόρφωση ή κοινωνική ζωή. Κατά συνέπεια, για όλα τα θέματα της καθημερινότητας θα έπρεπε να ρωτούν τους άνδρες τους, οι οποίοι ως κοινωνικοί και ως κατέχοντες διάφορες θέσεις στον πολιτικό, στρατιωτικό, θρησκευτικό και εμπορικό τομέα, σαφώς και γνώριζαν πολύ περισσότερα από τις γυναίκες τους.

Οι πιστές γυναίκες όταν πήγαιναν στην εκκλησία, άκουγαν από τους υπεύθυνους πρωτόγνωρα πράγματα και επειδή είχαν πολλές απορίες, ή μιλούσαν μεταξύ τους, ή ρωτούσαν τους άνδρες τους για να μάθουν περισσότερα σχετικά με αυτά που άκουγαν, αλλά αυτό όμως είχε σαν αποτέλεσμα να δημιουργείται μέσα στην

εκκλησία ακαταστασία και εδώ είναι που έρχεται ο Παύλος να βάλει τάξη, υποδεικνύοντας στις αδελφές, τι πρέπει να κάνουν και πώς να συμπεριφέρονται, γιατί σύμφωνα με τα ήθη της εποχής εκείνης ήταν «αισχρόν να μιλούν οι γυναίκες μέσα στην εκκλησία». Φυσικά εδώ, δεν αναφέρεται να μην προσεύχονται ή να μην προφητεύουν, αφού ο ίδιος αυτό το διδάσκει, αλλά να κάνουν ησυχία και να σιωπούν, για να υπάρχει τάξη.

Κλείνοντας το θέμα αυτό, το συνοψίζουμε ως εξής:

- (α) Ο Θεός είναι Θεός τάξης και όχι ακαταστασίας.
- (β) Οι γυναίκες θα πρέπει μέσα στην εκκλησία να ησυχάζουν για να υπάρχει τάξη.
- (γ) Να ρωτούν τους άνδρες τους στο σπίτι για να παίρνουν απάντηση στις απορίες του, γιατί σύμφωνα με τα ηθικά πλαίσια της εποχής τους δεν μπορούν να μιλούν στην εκκλησία.
- (δ) Όλα να γίνονται «ευσημόνως και κατά τάξιν».

3. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΔΑΣΚΕΙ & ΝΑ ΑΥΘΕΝΤΕΥΕΙ ΣΤΟΝ ΑΝΔΡΑ

Μία άλλη περίπτωση, μέσα από τον Λόγο του Θεού, που πολλοί πιστοί ερμηνεύουν λάθος είναι η περικοπή Α΄ Τιμόθεου Β/ 2:11-12, που αναφέρεται ότι η γυναίκα δεν μπορεί να διδάσκει και να αυθεντεύει στον άνδρα. Γράφει ο Παύλος:

**«11. Η γυνή ας μανθάνη εν ησυχία μετά πάσης υποταγής·
12. εις γυναίκα όμως δεν συγχωρώ να ΔΙΔΑΣΚΗ, μηδέ να
ΑΥΘΕΝΤΕΥΕΙ επί του ανδρός, αλλά να ησυχάζη».**

(κείμενο Ν.Βάμβα)

**«11. Γυνή εν ησυχία μανθανέτω εν πάση υποταγή, 12. Γυναι-
κί δε ΔΙΔΑΣΚΕΙΝ ουκ επιτρέπω, ουδέ ΑΥΘΕΝΤΕΙΝ ανδρός,
αλλ' είναι εν ησυχία».**

(αρχαίο Ελληνικό κείμενο)

Εδώ ο Παύλος δύο φορές χρησιμοποιεί τη λέξη «εν ησυχία», που δεν έχει καμιά σχέση με το εάν η γυναίκα προσεύχεται ή προφητεύει ή γενικά εάν διακονεί δημόσια. Εδώ αναφέρεται καθαρά, πως η γυναίκα να μαθαίνει να είναι ήσυχη και αυτό το είδαμε και

στο προηγούμενο εδάφιο που εξετάσαμε (Α' Κορινθίους ΙΔ/14:35), όπου οι γυναίκες πρέπει να ρωτούν τους άνδρες τους στο σπίτι.

Τι μπορεί όμως να σημαίνουν τα λόγια του Παύλου, όταν γράφει, ότι η γυναίκα «δεν συγχωρείται να διδάσκει, ούτε να αυθεντεύει του άνδρα;». Εδώ θα μπορούσαμε να δώσουμε δύο ερμηνείες: **(1)** Δεν επιτρέπεται σε καμιά γυναίκα να διδάσκει και να ασκεί εξουσία στο **δικό της άνδρα**. **(2)** Δεν επιτρέπεται σε καμιά γυναίκα να διδάσκει και να αυθεντεύει **κανέναν άνδρα**, ούτε το δικό της, ούτε κάποιον άλλον.

Όπως είναι διατυπωμένο το εδ.12 στο αρχαίο Ελληνικό κείμενο «*ουδέ αυθεντείν ανδρός*», δεν έχει την κτητική αντωνυμία (δηλ. «...ανδρός *ΑΥΤΗΣ*»), γιατί στο συντακτικό της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας συχνά παραλείπεται, όπως για παράδειγμα τα λόγια του Ιησού «*Εγώ και ο Πατήρ εν εσμέν*», δεν γράφει «*Εγώ και ο Πατήρ Μου εν εσμέν*», γιατί το «μου» εννοείται.

Κατά συνέπεια το «ουδέ αυθεντείν ανδρός» σημαίνει ότι, ή δεν πρέπει να αυθεντεύει σε όλους τους άνδρες, ή δεν πρέπει να αυθεντεύει μόνο στο δικό της άνδρα. **Ποιο από τα δύο είναι το σωστό και πως θα το γνωρίζουμε ότι είναι σωστό, χωρίς να πέσουμε σε λάθος;**

Για να υπάρχει αξιόπιστη και αντικειμενική απάντηση, θα ακολουθήσουμε τους ερμηνευτικούς κανόνες και θα εξετάσουμε 3 περιπτώσεις: **(α)** Σε τι αναφέρονται τα **συμφραζόμενα εδάφια**, πριν και μετά. **(β)** Σε τι αναφέρεται **ολόκληρο το κεφάλαιο**, μέσα στο οποίο περιέχεται το επίμαχο εδάφιο, και **(γ)** Εάν το εδάφιο αυτό, συμφωνεί και με την **υπόλοιπη Αγία Γραφή**, ή έρχεται σε αντίθεση με αυτήν.

(α) ΣΥΜΦΡΑΖΟΜΕΝΑ ΕΔΑΦΙΑ: Το πρώτο λοιπόν που εξετάζουμε είναι σε τι αναφέρονται τα συμφραζόμενα εδάφια, πριν και μετά από το **εδ.12**. Το προηγούμενο **εδ.11** πολύ καθαρά αναφέρεται στο πως μία γυναίκα «μαθαίνει» να ησυχάζει. Τα επόμενα δύο **εδάφια 13-14** αναφέρονται στον Αδάμ και στην Εύα και δείχνουν την αρχαιότητα και τη θέση εξουσίας του Αδάμ σε σχέση με τη δημιουργία και την παρακοή τους στον Θεό: «*Διότι ο Αδάμ πρώτος ε-*

πλάσθη, έπειτα η Εύα· και ο Αδάμ δεν ηπατήθη, αλλ' η γυνή απατηθείσα έγεινε παραβάτις». Άρα το μήνυμα του εδ.12 δεν έχει καμιά σχέση με τα πνευματικά χαρίσματα, ή με τη διακονία της γυναίκας.

(β) ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Σε ολόκληρο το Β' κεφάλαιο, της επιστολής Α' Τιμόθεου, παρατηρούμε ότι ο Παύλος δίνει συμβουλές και προτροπές στους πιστούς (άνδρες και γυναίκες), όχι πώς να διακονούν και πως να διδάσκουν, αλλά περισσότερο πραγματεύεται το θέμα της **προσευχής**, ώστε να προσεύχονται «*υπέρ πάντων των ανθρώπων*» (εδ.1), με καθαρότητα και αγιότητα, «*υψώνοντες καθαράς χείρας*» (εδ.8). Ειδικά για τις γυναίκες τις προτρέπει να ντύνονται κόσμια και σεμνά, όπως αρμόζει σε γυναίκες «*επαγγελλομένας θεοσέβειαν*» (εδ.10).

(γ) ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ: Το τρίτο που εξετάζουμε στα λόγια του Παύλου ότι «*δεν συγχωρεί τη γυναίκα να διδάσκει και να κάνει το αφεντικό στον άνδρα της*», εάν αυτό συμφωνεί και με την υπόλοιπη Αγία Γραφή, ή έρχεται σε αντίθεση. Για το θέμα αυτό, θα δούμε μερικές πολύ χαρακτηριστικές περιπτώσεις, οι οποίες μας δίνουν πολύ καθαρά ποια είναι η σωστή απάντηση και τι ακριβώς εννοούσε ο Παύλος με τα λόγια αυτά:

(1) ΑΚΥΛΑΣ & ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ (Πράξεις ΙΗ/18:18-19, 24-26)

«18. Ο δε Παύλος, αφού προσέμεινεν έτι ημέρας ικανάς, αποχαιρετήσας τους αδελφούς, εξέπλευσεν εις την Συρίαν, και μετ' αυτού η ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ και ο ΑΚΥΛΑΣ, αφού εξύρισε την κεφαλήν εν Κεγχρεαίς· διότι είχαν ευχήν. 19. Και κατήντησεν εις Έφεσον, και αφήκεν εκείνους αυτού, αυτός δε εισελθών εις την συναγωγήν, συνδιελέχθη μετά των Ιουδαίων.

. 24. Ιουδαίος δε τις ονόματι ΑΠΟΛΛΩΣ, Αλεξανδρεύς το γένος, ανήρ λόγιος, κατήντησεν εις Έφεσον, όστις ήτο δυνατός εν ταις γραφαίς.

25. Ούτος ήτο κατηχημένος την οδόν του Κυρίου, και ζέων κατά το πνεύμα, ελάλει και edίδασκεν ακριβώς τα περί του Κυρίου, γινώσκων μόνον το βάπτισμα του Ιωάννου.

26. Και ούτος ήρχισε να λαλή μετά παρρησίας εν τη συναγωγή.

Ακούσαντες δε αυτόν ο ΑΚΥΛΑΣ και ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ (αρχ. "Πρίσκιλλα και Ακύλας") παρέλαβον αυτόν και εξέθεσαν εις αυτόν ακριβέστερα την οδόν του Θεού».

Εδώ αναφέρεται ότι το ζευγάρι Ακύλας και Πρίσκιλλα, όταν άκουσαν για τον ομοεθνή τους Απολλώ ότι γνώριζε μόνο για το βάπτισμα του Ιωάννη, τον παρέλαβαν και του «εξέθεσαν» με περισσότερες λεπτομέρειες την οδό του Κυρίου. Δεν τον δίδαξε μόνο ο Ακύλας, αλλά τον δίδαξε και η γυναίκα του Πρίσκιλλα. Το αρχαίο κείμενο γράφει: *«Ακούσαντες δε Ακύλας και Πρίσκιλλα, προσελάβοντο αυτόν και ακριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ οδόν»* (εδ.26).

Επειδή ο Παύλος στο ίδιο κεφάλαιο και στο εδ.18 είχε αναφερθεί αντίστροφα για το ζευγάρι «Ακύλας και Πρίσκιλλα», δηλαδή «Πρίσκιλλα και Ακύλας», πολλοί μελετητές και ερμηνευτές της Βίβλου (που προσέχουν μόνο τις μεταφράσεις και όχι το αρχαίο Ελληνικό θεόπνευστο κείμενο) σε αυτό βρίσκουν ότι η Πρίσκιλλα είχε **ηγετική θέση**, αλλά αυτή όμως η ερμηνεία έρχεται σε αντίθεση με αυτό που ο Θεός έθεσε απ' αρχής, ότι η γυναίκα έχει βοηθητική διακονία και ότι κάνει, το κάνει κάτω από την πνευματική εξουσία του άνδρα της. Και στις 2 περιπτώσεις (εδάφια **18** και **26**) στο αρχαίο κείμενο αναφέρεται πρώτα η Πρίσκιλλα, αλλά η Πρίσκιλλα δεν ενεργούσε αυτοδύναμα και ανεξάρτητα από τον Ακύλα, δίδαξε τον Απολλώ μαζί με τον σύζυγό της, γιατί γνώριζε το νόμο που ο Θεός είχε θέσει απ' αρχής, το νόμο της πνευματικής εξουσίας.

(2) ΔΕΒΟΡΡΑ & ΒΑΡΑΚ (Κριτές Δ/4:4-9)

«4. Και η Δεβόρρα, γυνή προφήτις, γυνή του Λαφιδώθ, αυτή έκρινε τον Ισραήλ κατά τον καιρόν εκείνον 6. Και έστειλε και εκάλεσε τον Βαράκ τον υιόν του Αβινεέμ από Κέδες-νεφαλί, και είπε προς αυτόν: "Δεν πρόσταξε Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, λέγων, Ύπαγε και σύναξον δύναμιν εν τω όρει Θαβώρ και λάβε μετά σου δέκα χιλιάδας ανδρών εκ των υιών Νεφθαλί και εκ των υιών Ζαβουλών, 7. και θέλω επισύρει προς σε εις τον ποταμόν Κισών τον Σισάρα, τον αρχηγόν του στρατεύματος Ιαβείν, και τας αμάξας αυτού και το πλήθος αυτού, και θέλω παραδώσει αυτόν εις την χείρα σου;"

8. *Και είπε προς αυτήν ο Βαράκ: “Εάν συ έλθης μετ' εμού, θέλω υπάγει· αλλ' εάν δεν έλθης μετ' εμού, δεν θέλω υπάγει”.*

9. *Η δε (Δεβόρρα) είπε: “Θέλω ελθεί εξάπαντος μετά σου· πλην δεν θέλεις λάβει τιμήν εν τη οδώ εις την οποίαν υπάγεις· διότι εις χείρα γυναικός θέλει πωλήσει ο Κύριος τον Σισάρα”. Και η Δεβόρρα εσηκώθη και υπήγε μετά του Βαράκ εις Κέδες...».*

Η Δεβόρρα ήταν προφήτισσα και κριτής στον Ισραήλ και εφόσον «έκρινε» τις υποθέσεις του λαού σημαίνει ότι ασκούσε κυριαρχική εξουσία, είχε δηλαδή το δικαίωμα του «αυθεντεύειν» επάνω τους και αυτό ήταν κάτι που της το αναγνώριζαν και δεν αμφισβητούσαν τη δοσμένη από τον Θεό εξουσία της.

Όταν η Δεβόρρα κάλεσε τον Βαράκ και του είπε τι ακριβώς είχε προστάξει ο Θεός (εδ.6-7), αυτός αναγνωρίζοντας την εξουσία της, ζήτησε την υποστήριξή της, λέγοντάς της: «**Αν έρθεις κι εσύ μαζί μου, θα πάω· αλλά εάν δεν έρθεις μαζί μου, δεν θα πάω**» (εδ.8). Η Δεβόρρα του απάντησε ότι θα πάει μαζί του, αλλά αυτός δεν θα λάβει καμιά τιμή και του εξήγησε για ποιο λόγο: «**...Διότι εις χείρα γυναικός θέλει πωλήσει ο Κύριος τον Σισάρα**» (εδ.9).

Εάν ήταν μια γενική αρχή της Βίβλου η γυναίκα να μη διδάσκει και να μην αυθεντεύει σε κανέναν άνδρα, τότε ο Θεός δεν θα έδινε εξουσία σε μια γυναίκα να κρίνει το λαό Του και να τον οδηγεί σε νίκες και στη δόξα.

(3) ΔΑΒΙΔ & ΑΒΙΓΑΙΑ (Α΄ Σαμουήλ ΚΕ/25:32-33)

«Και είπεν ο Δαβίδ προς την Αβιγαίαν: Ευλογητός Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, ο οποίος σε απέστειλε την ημέραν ταύτην εις συνάντησίν μου· και ευλογημένη η βουλή σου και ευλογημένη συ, η οποία με εφύλαξας την ημέραν ταύτην από του να εμβώ εις αίματα και να εκδικηθώ διά της χειρός μου».

Εδώ αναφέρεται στην περίπτωση που ο Δαβίδ, σε μία εκδικητική ενέργειά του, ήθελε να σκοτώσει τον Ναβάλ. Η γυναίκα του Αβιγαία, παίρνοντας μαζί της δώρα, πήγε να συναντήσει τον Δαβίδ και να του ζητήσει να κάνει χάρη στον άνδρα της. Ο Δαβίδ στα λόγια της Αβιγαίας, αναγνωρίζει την προτροπή της και δέχεται τη

συμβουλή της. Θεωρεί μεγάλη ευλογία που την άκουσε και ευχαριστεί τον Θεό.

Μία γυναίκα συμβουλεύει το βασιλιά της και αυτός την ακούει. Αυτό δεν θα μπορούσε ποτέ να γίνει, εάν μια γυναίκα δεν είχε το δικαίωμα να μιλά και να προτρέπει τους άνδρες τι πρέπει, ή τι δεν πρέπει να κάνουν σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση.

(4) ΧΕΛΚΙΑΣ & ΟΛΔΑ (Β΄ Βασιλέων ΚΒ/22:14-17)

«Τότε Χελκίας ο ιερέυς, και Αχικάμ και Αχβώρ και Σαφάν και Ασαΐας, υπήγαν εις την Όλδαν την προφήτιν, την γυναίκα του Σαλλούμ υιού του Τικβά, υιού του Αράς, του ιματιοφύλακος· κατώκει δε αυτή εν Ιερουσαλήμ, κατά το Μισνέ· και ώμίλησαν μετ' αυτής. Και είπε προς αυτούς: Ούτω λέγει Κύριος ο Θεός του Ισραήλ· Είπατε προς τον άνθρωπον, όστις σας απέστειλε προς εμέ, Ούτω λέγει Κύριος· Ιδού εγώ επιφέρω κακά επί τον τόπον τούτον και επί τους κατοίκους αυτού....».

Ο ιερέας Χελκίας μαζί με 4 ακόμα άτομα πήγαν στην προφήτισσα Όλδα για να ζητήσουν τη συμβουλή της. Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης (του νόμου) και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης (της χάρις), όταν μια προφήτισσα δίνει τον Λόγο του Θεού, στη ουσία διδάσκει και ασκεί επάνω στους ανθρώπους «εξουσία», καθόσον τους προστάζει να ακολουθήσουν τις εντολές του Κυρίου, και η μη υπακοή τους στον Λόγο του Κυρίου, δια της προφήτισσας, φέρνει επάνω τους και τις συνέπειες.

(5) ΑΒΡΑΑΜ & ΣΑΡΡΑ (Γένεση ΚΑ/21:10-12)

«Και είπε (η Σάρρα) προς τον Αβραάμ: Δίωξον την δούλην ταύτην και τον υιόν αυτής· διότι δεν θέλει κληρονομήσει ο υιός της δούλης ταύτης μετά του υιού μου, του Ισαάκ. Εφάνη δε σκληρόν σφόδρα το πράγμα εις τους οφθαλμούς του Αβραάμ περί του υιού αυτού....

Και είπεν ο Θεός προς τον Αβραάμ: Ας μη φανή σκληρόν εις τους οφθαλμούς σου περί του παιδίου και περί της δούλης σου· κατά πάντα όσα είπη προς σε η Σάρρα, άκουε τους λόγους αυτής· διότι εν τω Ισαάκ θέλει κληθή εις σε σπέρμα».

Εδώ ο ίδιος ο Θεός λέγει στον Αβραάμ να υπακούσει στα λόγια της γυναίκας του Σάρρας και να διώξει τη δούλη του Άγαρ με το γιο της, που σημαίνει ότι η γυναίκα την εποχή εκείνη μέσα στο λαό του Θεού, είχε λόγο και άποψη, μπορούσε να συμβουλέψει και να προτρέψει τον άνδρα της.

4. ΤΙ ΙΣΧΥΕ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Μετά από όσα αναφέρθηκαν σχετικά με τη θέση και το ρόλο της γυναίκας, τόσο μέσα στον Ισραήλ, όσο και στην εκκλησία, το ερώτημα είναι: **«Ποιο είναι το πραγματικό νόημα των λόγων του Παύλου ότι δεν συγχωρεί σε γυναίκα να διδάσκει και να αυθεντεύει επί του ανδρός;».**

Εφόσον εξετάσαμε τα συμφραζόμενα του εδαφίου, η απάντηση έχει ήδη δοθεί, αλλά για ισχυροποίηση και τεκμηρίωση της αλήθειας, θα ασχοληθούμε και μ' έναν ακόμα ερμηνευτικό κανόνα, που έχει σχέση (α) **με τη θέση της γυναίκας** μέσα στην κοινωνία την εποχή εκείνη και (β) **με τα ήθη και τα έθιμα** που επικρατούσαν, τα οποία χαρακτήριζαν μια γυναίκα ως σεμνή, κόσμια και σε υποταγή στις επικρατούσες αρχές και δομές της κοινωνίας..

Ήδη έχουμε αναφερθεί σε αυτό, αλλά θα επισημάνουμε ότι την περίοδο εκείνη σε δημόσιες θέσεις και δραστηριότητες δεν υπήρχαν γυναίκες και ήταν αδιανόητο για μια γυναίκα να κατέχει για παράδειγμα θέση εκπαιδευτικού, μόνο άνδρες μπορούσαν να διδάσκουν. Σήμερα, συμβαίνει το αντίθετο, όχι μόνο οι γυναίκες διδάσκουν, αλλά είναι προϊστάμενες σε επιχειρήσεις, ή έχουν δικές τους επαγγελματικές δραστηριότητες, ή ασχολούνται με τα κοινά και την πολιτική, φθάνοντας μέχρι και τα ανώτατα αξιώματα της χώρας (πρωθυπουργοί, πρόεδροι δημοκρατίας, κλπ).

Άρα το βασικό μήνυμα που δίνει ο Παύλος λέγοντας **πρώτα** «η γυναίκα ας μαθαίνει μέσα σε ΗΣΥΧΙΑ με κάθε υποταγή...» **και μετά να λέγει** «σε γυναίκα, όμως, δεν επιτρέπω να διδάσκει, ούτε να αυθεντεύει επάνω στον άνδρα, αλλά να είναι σε ΗΣΥΧΙΑ», δεν είναι ότι απαγορεύει στη γυναίκα να ενεργεί με τα χαρίσματα που ο Κύριος της έχει δώσει, αλλά να μάθει η γυναίκα να είναι σε ησυχία και σε υποταγή, όπως αρμόζει σε άγιες γυναίκες που επαγγέλλο-

νται θεοσέβεια.

Εάν ο Παύλος απέκλειε τις γυναίκες να ενεργούν με τα χαρίσματα του Πνεύματος του Θεού και δεν τις άφηνε να έχουν καμιά δραστηριότητα μέσα στην εκκλησία, τότε θα ερχόταν σε αντίθεση με τον ίδιο του τον εαυτό, που συνέχεια διδάσκει ότι όλη η εκκλησία, άνδρες και γυναίκες, να ζητούν με ζήλο τα χαρίσματα και πολύ περισσότερο να προφητεύουν και για το θέμα αυτό έχει αφιερώσει ολόκληρα κεφάλαια στις επιστολές του (Α' Κορινθίους, κεφ. ΙΒ και ΙΔ).

Αυτό που προτρέπει ο Παύλος στην Α' Τιμόθεου Β/2:11-12, έρχεται σε απόλυτη συμφωνία με αυτό που ο ίδιος προτρέπει τους Εφέσιους πιστούς (άνδρες και γυναίκες), όπου **πρώτα απευθύνεται στις ΓΥΝΑΙΚΕΣ** λέγοντας «όπως η εκκλησία υποτάσσεται στον Χριστό, έτσι και οι γυναίκες να υποτάσσονται στους άνδρες τους, σε όλα...» και **μετά απευθυνόμενος στους ΑΝΔΡΕΣ** τους λέγει «οι άνδρες, αγαπάτε τις γυναίκες σας, όπως και ο Χριστός αγάπησε την εκκλησία, και παρέδωσε τον εαυτό του για χάρη της» (βλ. Εφεσίους Ε/5:24-25).

Ο Παύλος κάνει αυτές τις προτροπές για να τηρείται η τάξη που ο Θεός έχει θέσει μέσα στην οικογένεια και στην εκκλησία και εφόσον τηρείται αυτό που ο Θεός έθεσε, τότε υπάρχει μεγάλη ευλογία στο λαό του Θεού. Κεφαλή της γυναίκας είναι ο άνδρας και κεφαλή του άνδρα είναι ο Χριστός, που σημαίνει ότι η γυναίκα δεν πρέπει να κάνει το «αφεντικό» στον άνδρα της, παίρνοντας τη θέση του, την οποία του έχει δώσει ο ίδιος ο Κύριος.

Θα πρέπει να καταλάβει η κάθε άγια γυναίκα ότι, αυτό είναι για τη δικής της προστασία και όχι για την καταπίεσή της, ή οτιδήποτε άλλο ψέμα της βάζει ο Διάβολος να σκέφτεται.

Με τον άνδρα η γυναίκα έχει διαφορετική θέση πνευματικής εξουσίας μέσα στην οικογένεια. Ο Θεός είναι Θεός τάξης και μέσα στην οικογένεια δεν έκανε ένα «δικέφαλο τέρας», δηλαδή 2 εξουσίες, που η μία εξουσία να αντιμάχεται την άλλη, ο Θεός έκανε ένα άγιο ζωντανό οργανισμό που θέλει να είναι γεμάτος με το δικό Του άγιο Πνεύμα. Γι' αυτό ο Θεός έθεσε τις εξουσίες μέσα στην οικογένεια και μέσα στην εκκλησία. Έδωσε ευθύνες και υποχρεώσεις

στην κεφαλή της οικογένειας, τον άνδρα, που το χαρακτηριστικό τους είναι **υποχρέωση ΑΓΑΠΗΣ**. Έδωσε υποχρεώσεις στη γυναίκα που το χαρακτηριστικό τους είναι **υποχρέωση ΥΠΟΤΑΓΗΣ** (σεβασμού) για να λειτουργεί η οικογένεια αρμονικά σαν ένα όμορφο και ευλογημένο ενώπιον του Θεού σύνολο.

❖ Η υποταγή της γυναίκας στην πνευματική εξουσία ΠΟΥ Ο ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΕΔΩΞΕ είναι το στολίδι της καρδιάς της και αυτός ο εσωτερικός πλούτος της είναι που θα προσελκύσει τον άνδρα της στον Κύριο, εάν αυτός είναι απειθής στον Λόγο του Κυρίου: *«Ομοίως αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας υμών, ώστε και εάν μερικοί απειθώσιν εις τον λόγον, κερδηθώσιν άνεν του λόγου διά της διαγωγής των γυναικών, αφού ίδωσι την μετά φόβον καθαράν διαγωγήν σας»* (Α΄ Πέτρου Γ/3:1-2). Το μήνυμα του Πέτρου για τη γυναίκα είναι η άγια και καθαρή ζωή της που φανερώνεται με τη διαγωγή της. Δεν χρειάζονται λόγια, αλλά πράξεις, πρέπει να φανερώνεται ο κρυπτός άνθρωπος της καρδιάς της που είναι κοσμημένος με την αφθαρσία του πράου και ησύχιου πνεύματος, το οποίο ενώπιον του Θεού είναι πολύτιμο.

Έτσι έκαναν κάποτε *«αι άγιαι γυναίκες αι ελπίζουσαι επί τον Θεόν εστόλιζον εαυτάς, υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών, καθώς η ΣΑΡΡΑ υπήκουσεν εις τον ΑΒΡΑΑΜ, καλούσα αυτόν κύριον της οποίας σεις εγεννήθητε τέκνα, αγαθοποιούσαι και μη φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν (εκφοβισμόν)»* (Α΄ Πέτρου Γ/3:5-6). Το ότι η Σάρρα υποτασσόταν στον Αβραάμ, ο Θεός άρχισε να ευλογεί τον Αβραάμ, τον οποίο έκανε «πατέρα πλήθους εθνών» και τη Σάρρα την έκανε «ηγεμόνισσα - μητέρα εθνών» (βλ. Γένεση ΙΖ/17:4-5, 15-16).

Φυσικά ο Λόγος του Θεού δεν σταματά μόνο στις υποχρεώσεις της γυναίκας προς τον άνδρα της, αλλά δείχνει και τις υποχρεώσεις του άνδρα προς τη γυναίκα του, γιατί η οικογένεια είναι ένα άγιο σύνολο και όταν η γυναίκα είναι υποταγμένη στον άνδρα της και ο άνδρας είναι υποταγμένος στο Χριστό, τότε ο ουρανός βρίσκεται μέσα στο σπίτι τους, γιατί ο Διάβολος και οι πονηρές δυνάμεις του δεν μπορούν να εμποδίσουν τις προσευχές τους. Ο άνδρας, που είναι ισχυρός και δυνατός, τόσο σωματικά, όσο και από

πνευματική θέση, οφείλει να αποδίδει τιμή στη γυναίκα του, η οποία σαν πιο αδύναμη, σαν ασθενέστερο σκεύος, χρειάζεται όλη του τη αγάπη: *«Οι άνδρες ομοίως, συνοικείτε με τας γυναίκάς σας εν φρονήσει, αποδίδοντες τιμήν εις το γυναικείον γένος ως εις σκεύος ασθενέστερον, και ως εις συγκληρονόμους της χάριτος της ζωής, διά να μη εμποδίζονται αι προσευχαί σας»* (Α΄ Πέτρου Γ/3:7).

Και οι δύο (άνδρας και γυναίκα) είναι παιδιά του Θεού και συγκληρονόμοι της χάριτος Του, ο ένας συμπληρώνει τον άλλον και δεν μπορεί να λείπει ο ένας από τη ζωή του άλλου, διότι *«ούτε ο ανήρ (είναι) χωρίς της γυναικός ούτε η γυνή χωρίς του ανδρός υπάρχει εν Κυρίω. Διότι καθώς η γυνή είναι εκ του ανδρός, ούτω και ο ανήρ είναι διά της γυναικός, τα πάντα δε εκ του Θεού»* (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:11-12).

Όπως λοιπόν ο Κύριος αποκαθιστά την εκκλησία στους έσχατους καιρούς που βρισκόμαστε, αποκαθιστά και τα χαρίσματα μέσα στην εκκλησία και κατ' επέκταση αποκαθιστά και τη γυναίκα στη σωστή θέση που πρέπει να έχει μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού, μέσα στη νύμφη εκκλησία, την οποία ο νυμφίος Ιησούς προετοιμάζει για να έρθει να την παραλάβει.

5. ΤΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Για να είναι ολοκληρωμένη η εικόνα μας σχετικά με την ερμηνεία των εδαφίων που εξετάζουμε (Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:34-35 και Α΄ Τιμόθεου Β/2:11-12) και για να μην υπάρχουν κενά, θα πρέπει να αναφερθούμε και για τον τρόπο λειτουργίας των χαρισμάτων μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Ιησού Χριστού, μέτοχοι των οποίων είναι και οι γυναίκες και μάλιστα υπάρχουν περιπτώσεις (λίγες ή πολλές) που στις γυναίκες τα χαρίσματα λειτουργούν σε βαθμό ίσο ή και περισσότερο απ' ότι στους άνδρες.

Η προφητεία είναι χάρισμα από τον Κύριο και έχει δοθεί όχι μόνο στους άνδρες, αλλά και στις γυναίκες: *«Πάσα δε γυνή ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝΗ ἢ ΠΡΟΦΗΤΕΥΟΥΣΑ...»* (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:5-6). Επειδή υπάρχουν χριστιανικές κινήσεις και ομάδες που δεν δέχονται το ΒΑΠΤΙΣΜΑ και τα ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ του αγίου Πνεύματος και δεν πιστεύουν στο «λαλείν ξένας γλώσσας» και στο «προφητεύειν», δεν επι-

διώκουν για την εκπλήρωση αυτού του εδαφίου μέσα στην τοπική εκκλησία που ανήκουν και γενικά δεν ενδιαφέρονται να βλέπουν την ενέργεια του Θεού να εκδηλώνεται μέσα από τα πνευματικά χαρίσματα.

❖ Τα **ΕΝΝΕΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ** που αναφέρονται στην Α' Κορινθίους 1Β/12:4-11 είναι για **όλο** το σώμα της εκκλησίας του Ιησού και φυσικά είναι και για **τις πιστές γυναίκες**. Τα χαρίσματα αυτά, όπως απορριθμούνται από τον απόστολο Παύλο, κατά σειρά, είναι:

- «Είναι δε **ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΧΑΡΙΣΜΑΤΩΝ**, το Πνεύμα όμως το αυτό·
- Είναι και **ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΙΩΝ**, ο Κύριος όμως ο αυτός·
- Είναι και **ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΗΜΑΤΩΝ**, ο Θεός όμως είναι ο αυτός, ο ενεργών τα πάντα εν πάσι.
- *Δίδεται δε εις έκαστον η φανέρωσις του Πνεύματος προς το συμφέρον.*
- Διότι εις άλλον μεν δίδεται διά του Πνεύματος **ΛΟΓΟΣ ΣΟΦΙΑΣ**, εις άλλον δε **ΛΟΓΟΣ ΓΝΩΣΕΩΣ** κατά το αυτό Πνεύμα, εις άλλον δε **ΠΙΣΤΙΣ** διά του αυτού Πνεύματος,
- εις άλλον δε **χαρίσματα ΙΑΜΑΤΩΝ** διά του αυτού Πνεύματος, εις άλλον δε **ενέργειαι ΘΑΥΜΑΤΩΝ**, εις άλλον δε **ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ**,
- εις άλλον δε **ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ**, εις άλλον δε **ΕΙΔΗ ΓΛΩΣΣΩΝ**, εις άλλον δε **ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΓΛΩΣΣΩΝ**.
- *Πάντα δε ταύτα ενεργεί το εν και το αυτό Πνεύμα, διανέμον ιδιά εις έκαστον καθώς θέλει»* (Α' Κορινθίους 1Β/12:4-11).

Τα παραπάνω 9 χαρίσματα είναι και για τις γυναίκες, γι' αυτό ο Παύλος προτρέπει το λαό του Θεού, την εκκλησία (άνδρες και γυναίκες) να τα ζητούν και να περισσεύουν σ' αυτά για την οικοδομή της εκκλησίας: «*Επειδή είσθε ζηλωταί πνευματικών, ζητείτε να περισσεύητε εν αυτοίς προς την οικοδομήν της εκκλησίας*» (Α' Κορινθίους 1Δ/14:12).

❖ Τα **ΠΕΝΤΕ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ** που αναφέρονται στην Εφεσίους 4/4:11 είναι για την πνευματική ηγεσία της εκκλησίας, η οποία φυ-

σικά έχει και από τα 9 χαρίσματα, ανάλογα με την ανάγκη της διακονίας, που το Πνεύμα του Θεού χρίει τον πιστό. Η διακονία του κηρύγματος και της διδασκαλίας του Λόγου του Θεού κατά βάση έχει ανατεθεί στον άνδρα, που είναι **ο τύπος του Χριστού**, ενώ η γυναίκα που είναι **ο τύπος της εκκλησίας**, δεν μπορεί να ασκεί εξουσία επάνω στον άνδρα της, γιατί αυτός είναι η δοσμένη από τον Θεό δική της κεφαλή (=εξουσία) και η δική της προστασία από τους αγγέλους τους σκότους (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:10). Τα 5 χαρίσματα που αφορούν την πνευματική ηγεσία της εκκλησίας είναι: *«Και αυτός έδωκεν άλλους μεν αποστόλους, άλλους δε προφήτας, άλλους δε ευαγγελιστάς, άλλους δε ποιμένας και διδασκάλους, προς την τελειοποίησιν των αγίων, διά το έργον της διακονίας, διά την οικοδομήν του σώματος του Χριστού...»* (Εφεσίους Δ/4:11-12).

Είδαμε περιπτώσεις όπου και η γυναίκα διακονεί τον λόγο, αλλά εδώ ο Παύλος αναφέρεται ειδικά στο χρίσμα του ποιμένα, **όπου ο ποιμένας είναι τύπος του Μεγάλου Ποιμένα του Ιησού**, κάτι που μια γυναίκα δεν μπορεί να αποτελεί τύπο του νυμφίου Ιησού, όταν η ίδια είναι τύπος της νύμφης Του.

Ας μη σβήνουμε λοιπόν το Πνεύμα, ούτε να εξουθενούμε τις προφητείες (βλ. Α΄ Θεσσαλονικείς Ε/5:19-20), ούτε να εμποδίζουμε το *«λαλείν γλώσσας»*, γιατί έτσι πηγαίνουμε ενάντια στο θέλημα του Θεού. Άλλη εμπειρία είναι η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ (σωτηρία) και άλλη εμπειρία είναι το ΒΑΠΤΙΣΜΑ με το άγιο Πνεύμα του Θεού, είναι 2 διαφορετικές ενέργειες του Θεού, τις οποίες δεν πρέπει να τις συγχέουμε για να δικαιολογούμε τη λάθος δογματική μας θέση και έτσι να δεσμεύουμε το σώμα του Χριστού (άνδρες και γυναίκες), να εκζητούν τα πνευματικά χαρίσματα και μάλλον *«το να προφητεύουμε»* (Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:1).

Η γυναίκα μπορεί να προσεύχεται και να προφητεύει μέσα στην εκκλησία και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να της στερήσει αυτό το άγιο και ευλογημένο από τον Θεό προνόμιο. Ο Θεός δίνει στις γυναίκες τα χαρίσματα του Πνεύματός Του για να υπηρετήσουν όλο το σώμα της εκκλησίας.

Όταν ο Παύλος αναφέρει *«αι γυναίκες σας ΑΣ ΣΙΩΠΩΣΙΝ εν*

ταις εκκλησίαις» δεν αναφέρεται στο γεγονός ότι η γυναίκα δεν πρέπει να συμμετέχει στις διάφορες εκδηλώσεις και διακονίες της εκκλησίας, αλλά αναφέρεται στην **ακαταστασία** που δημιουργείται μέσα στην εκκλησία από τους ψίθυρους και τις απορίες των γυναικών, κάτι που πολύ συχνά έκαναν οι γυναίκες της εποχής εκείνης στην τοπική εκκλησία της Κορίνθου. Για να μη συμβαίνει αυτό ο Παύλος συμβουλεύει *«τα ΠΑΝΤΑ να γίνονται ΕΥΣΧΗΜΟΝΩΣ και ΚΑΤΑ ΤΑΞΙΝ»* (Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:40) και ιδιαίτερα όταν γίνονται προφητείες μέσα στην εκκλησία συνιστά *«ο ένας μετά τον άλλον να προφητεύητε δια να μανθάνωσι πάντες»* (Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:31).

Όσες περιπτώσεις γυναικών έχουμε, που ήσαν (και είναι) εργάτες στη διακονία του Λόγου του Θεού, βλέπουμε να ήσαν ταπεινές και υποταγμένες και στους άνδρες τους και στον τοπικό τους ποιμένα (εφόσον βέβαια και αυτός στέκεται σωστά ενώπιον του Θεού), είχαν το χρίσμα του Θεού και γενικά είχαν την καθαρή οδηγία Του για το πώς θα εργαζόντουσαν μέσα στον αγρό Του και από τη διακονία τους χιλιάδες και χιλιάδες γνώρισαν τον Ιησού ως σωτήρα, ως θεραπευτή και ως ελευθερωτή (π.χ. Κάθριν Κούλμαν, Πάολα Κάσνερ, Μέριλιν Χικεϊ, Δωροθέα Τρούντελ, κλπ).

Την **Κάθριν Κούλμαν** (Kathryn Kuhlman) σήμερα την μνημονεύουν εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, από τη διακονία της οποίας γνώρισε τον Κύριο Ιησού αναρίθμητο πλήθος ανθρώπων, τα δε σημεία και τεράστια που ο Κύριος ενεργούσε στη διακονία της ήταν πρωτόγνωρα και συγκλονιστικά. Είναι τέτοια η επιρροή της επάνω στην κοινωνία διεθνώς, που προσωπικά έχω ακούσει σε διάφορες τηλεοπτικές εκπομπές στη χώρα μας, που δεν αφορούσαν καθόλου θρησκευτικά θέματα, να αναφέρεται κάποια στιγμή το όνομά της.

Από τη διακονία της Κάθριν Κούλμαν έχουν βγει εργάτες του Θεού, που σήμερα είναι παγκόσμια γνωστοί, όπως είναι ο Ελληνικής καταγωγής **Benny Hinn** (Μπένυ Χιν), που νέος στην ηλικία γνώρισε τον Ιησού σε κάποια εκστρατεία της, από τη διακονία του οποίου στη συνέχεια εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έχουν γίνει μέτοχοι των ευλογιών του Θεού, τόσο από τις σταυροφορίες θαυμάτων σε όλο τον κόσμο, όσο και από τις πολλές τηλεο-

πτικές εκπομπές. Αξίζει να σημειωθεί ότι έχει έρθει πολλές φορές και στην Ελλάδα και έχει γεμίσει διάφορα στάδια (Σπόρτινγκ, Γλυφάδας, κλπ). Στις **24 Νοεμβρίου 2006** σε συγκέντρωση που έγινε στο ολυμπιακό στάδιο της Αθήνας (ΟΑΚΑ), στο χώρο του ποδηλατοδρομίου, είχαν μαζευτεί 6.000 άτομα, κάτι που για τα Ελληνικά δεδομένα ήταν πρωτοφανές. Τέτοια μεγάλη κοσμοσυρροή σε χριστιανική συγκέντρωση στην Ελλάδα, δεν είχε γίνει ποτέ στο παρελθόν, αλλά ούτε μετά απ' αυτό έγινε, μέχρι σήμερα που επανεκδόθηκε έφερνε τη σφραγίδα της πνευματικής διακονίας μιας γυναίκας, της Κάθριν Κούλμαν, από την οποία ο Μπένυ Χιν γνώρισε τον Κύριο Ιησού ως προσωπικό του σωτήρα.

Ο απόστολος Παύλος γράφει ότι *«δεν είναι (πλέον) Ιουδαίος ουδέ Έλλην, δεν είναι δούλος ουδέ ελεύθερος, δεν είναι ΑΡΣΕΝ και ΘΗΛΥ· διότι πάντες σεις είσθε ΕΙΣ (=ένας) εν Χριστώ Ιησού»* (Γαλάτας Γ/3:28). Όλοι μπροστά στον Θεό είμαστε «ΕΝΑΣ», χωρίς διακρίσεις φύλου, κοινωνικής τάξης, χρώματος, κλπ.. Στον ουρανό δεν θα υπάρχουν διαχωρισμοί με τα δικά μας κριτήρια, όλοι θα απολαμβάνουν τη δόξα της παρουσίας του Κυρίου Ιησού. **Σαν «αξία» μπροστά στον Κύριο είναι ακριβώς το ίδιο και ο άνδρας και η γυναίκα.** Ο Ιησούς με τη διδασκαλία Του υπήρξε ο πρωτοπόρος στα δικαιώματα των γυναικών, κάτι που σήμερα οι διάφορες φεμινιστικές οργανώσεις αγωνίζονται για την απόκτησή τους.

Δυστυχώς οι υπεύθυνοι μερικών χριστιανικών ομάδων και ομολογιών υποβαθμίζουν το ρόλο της γυναίκας μέσα στην εκκλησία και αυτό το κάνουν από υπερβάλλοντα ζήλο που οδηγεί σε θρησκευτικό φανατισμό, με αποτέλεσμα να δεσμεύουν τη δύναμη του Θεού να φανερωθεί. Με το πρόσχημα ότι η γυναίκα «δεν πρέπει να αυθεντεύει και να διδάσκει επί του ανδρός» (παρερμηνεύοντας τον Λόγο του Θεού) της στερούν το δικαίωμα να διακονεί μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού και την κάνουν να αισθάνεται ότι ανήκει σε δεύτερη κατηγορία ή τάξη πιστών.

Αντίθετα, το πνεύμα αυτό, που θέλει τη γυναίκα αδρανή και αμέτοχη στα πνευματικά, επάνω στους άνδρες ενεργεί διαφορετικά, αλλά και πάλι έξω από τις αρχές που ο Κύριος Ιησούς έχει θέσει στην εκκλησία Του. Οι άνδρες ενεργούν με αυταρχισμό και απολυ-

τότητα, επειδή θεωρούν ότι αυτοί είναι η «εξουσία», με αποτέλεσμα ο λόγος τους να είναι «νόμος» και να ενεργούν αυτόνομα χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη των γυναικών τους.

Ένα τέτοιο πνεύμα μέσα στην εκκλησία δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να φέρει την ποθητή ενότητα στο λαό του Θεού. Το Πνεύμα του Κυρίου Ιησού φέρνει γλυκύτητα, αληθινή ενότητα, αγάπη και υπακοή, όχι καταναγκαστικά, αλλά από αγάπη για Εκείνον, που ήταν αναμάρτητος και που έχυσε το δικό Του αίμα για μας στο Γολγοθά. Ο Κύριος δεν θέλει τον άνδρα να είναι προς τη γυναίκα γεμάτος αυταρχισμό, αλλά τον θέλει να είναι γεμάτος με αγάπη και θυσία προς αυτήν, τιμώντας την ως ασθενέστερο σκεύος που είναι. Τον θέλει να είναι ο **ΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΝΥΜΦΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ** απέναντι στη γυναίκα του, που είναι ο **ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**.

Ο Κύριος **θέλει τη γυναίκα** να υποτάσσεται στον άνδρα της «*ως εν Κυρίω*», χωρίς εκείνος να χρειάζεται να της το υπενθυμίζει κάθε φορά. «Ως εν Κυρίω» σημαίνει ότι στο πρόσωπο του άνδρα της θα βλέπει τον Κύριο Ιησού, κάτι που σήμερα η πιστή γυναίκα **υστερεί κατά πολύ** (βλ. "Κεφάλαιο Ένατο"), καθόσον στις πλείστες βιοτικές υποθέσεις πάντα έχει «δίκιο» και σπάνια κάνει λάθος στις απόψεις της και στις επιλογές της.

Ο Κύριος **θέλει τη γυναίκα** να υποτάσσεται στους υπεύθυνους της εκκλησίας (ποιμένα και πρεσβυτέρους) και να μην σφετερίζεται εξουσίες και αρμοδιότητες που δεν της έχουν δοθεί και δεν της ανήκουν.

- **Την θέλει** να είναι γεμάτη από αγάπη και πνεύμα υπακοής, έτοιμη για κάθε αγαθή ομολογία, όπου και αν βρίσκεται (εκκλησία, σπίτι, κοινωνία, αγορά, κλπ).
- **Την θέλει** να είναι ένα ενεργό μέλος στην οικοδομή του σώματος της εκκλησίας και όχι να είναι αμέτοχη στη λατρεία, εμποδίζόμενη από πνεύματα τυπικισμού και ψευδοταπείνωσης.
- **Την θέλει** να δίνεται ολοκληρωτικά στον Κύριό της Ιησού για να λαμβάνει αποκαλύψεις και χαρίσματα, ώστε να μπορεί να διδάξει τον Λόγο του Κυρίου, όπου αυτός την οδηγεί και υπάρχουν πολλά πεδία για να εργαστεί (Κυριακά σχολεία, νεοκατή-

χητα άτομα, κλπ).

- **Την θέλει** να προσεύχεται και να προφητεύει ελεύθερα, χωρίς δεσμεύσεις και προκαταλήψεις.

Ο Κύριος Ιησούς θέλει τον ΑΝΔΡΑ και τη ΓΥΝΑΙΚΑ μέσα στο σπίτι τους, να είναι ένα ευλογημένο και γεμάτο αγάπη σώμα, να είναι μία σάρκα, ένα τέλειο σύνολο που εμφορείται από τα πνευματικά δεσμά της αγάπης του Χριστού ανάμεσά τους, χωρίς αισθήματα ανωτερότητας ή κατωτερότητας, αλλά με πνεύμα υποταγής και σεβασμού του ενός προς τον άλλον.

Κεφάλαιο ΠΕΜΠΤΟ

Η ΣΧΕΣΗ

ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ και ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Εδώ θα ασχοληθούμε με 3 βασικά περιπτώσεις, που αφορούν τις σχέσεις μεταξύ άνδρα και γυναίκας και που είναι: **(Α)** Οι υποχρεώσεις του άνδρα και της γυναίκας, **(Β)** Οι γαμήλιες σχέσεις μεταξύ άνδρα και γυναίκας. **(Γ)** Η αναφορά της Βίβλου για τις γαμήλιες σχέσεις. Στο τέλος σαν επίλογος θα υπάρξει και ένα «συμπέρασμα», που θα συνοψίζει το όλο θέμα.

1. ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Για τις υποχρεώσεις του άνδρα προς τη γυναίκα και της γυναίκας προς τον άνδρα, θα χρειαστεί να επαναλάβουμε μερικά εδάφια τα οποία ήδη αναφέραμε σε προηγούμενα κεφάλαια και τα αναλύσαμε. Είναι όμως απαραίτητο για το θέμα μας να τα εξετάσουμε κάτω από άλλη πνευματική θεώρηση. Ο απόστολος Παύλος όταν επαναλαμβάνει κάτι, δεν θεωρεί ότι αυτό για τον ίδιο είναι κουραστικό, αλλά θεωρεί όμως ότι είναι για τους αδελφούς ασφάλεια: *«Το λοιπόν, αδελφοί μου, χαίρετε εν Κυρίω. Το να σας γράφω τα αυτά εις εμέ μεν δεν είναι οχληρόν, εις εσάς δε (είναι) ασφαλές»* (Φιλιππησίους Γ/3:1). Υπάρχει ασφάλεια στην επανάληψη του λόγου, γιατί ο λόγος επιβεβαιώνεται.

Γράφει λοιπόν στην Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:3 ο Παύλος: *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ, κεφαλή δε της γυναικός ο ΑΝΗΡ, κεφαλή δε του Χριστού ο ΘΕΟΣ»*. Εδώ βλέπουμε ότι ο ΘΕΟΣ είναι εξουσία πάνω από τον Ιησού (ως άνθρωπο βέβαια), ο ΙΗΣΟΥΣ είναι εξουσία πάνω από τον άνδρα και ο ΑΝΔΡΑΣ είναι εξουσία πάνω από τη γυναίκα.

Ο άνδρας έχει εξουσία πάνω στη γυναίκα, γιατί αυτός πρώ-

τος πλάσθηκε, που σημαίνει ότι σαν δημιουργήμα του Θεού και σαν ύπαρξη είναι αρχαιότερος από τη γυναίκα, **η οποία πλάσθηκε ΓΙΑ τον άνδρα και ΑΠΟ τον ίδιο τον άνδρα** (βλ. Γένεση Β/2:18-25). Σαν ανθρώπινο γένος λοιπόν υπάρχουμε διά μέσου του Ιησού. Ο Θεός μέσα στην πρόθεσή Του και στην παντοδυναμία Του είδε την εκκλησία, αλλά ταυτόχρονα είδε και την αμαρτία μας. **Είδε όμως πριν από εμάς, το Αρνίον που θα έδινε τον εαυτό Του αντίλυτρο υπέρ πάντων** (Α΄ Πέτρου Α/1:20) και με βάση Εκείνον μας έπλασε «κατ' εικόνα Του» με απώτερο σκοπό Του να γίνουμε και «καθ' ομοίωση Του». Άρα ο Θεός προείδε την ΕΚΚΛΗΣΙΑ, την ΑΜΑΡΤΙΑ μας και το ΑΡΝΙΟ το εσφαγμένο, προείδε το Αρνίο να θυσιάζεται για την αμαρτία της εκκλησίας και να καθαρίζει τη στολή της, ώστε να είναι άμωμη ενώπιόν Του. Μέσα λοιπόν από το σχέδιο και την καρδιά του Θεού, ο Ιησούς Χριστός, σαν άνθρωπος, έχει την προτεραιότητα, γιατί **από** Αυτόν και **διά μέσου** Αυτού έχουμε όλοι εμείς την ύπαρξή μας.

Ο ΑΝΔΡΑΣ λοιπόν είναι το πρώτο στοιχείο που δημιουργήθηκε επάνω στον κόσμο, **σαν συνέχεια αυτού που ήδη είχε αρχίσει στην καρδιά του Πατέρα προ καταβολής κόσμου** και στη συνέχεια δημιουργήθηκε η ΓΥΝΑΙΚΑ από την πλευρά του άνδρα και για τον άνδρα «...*διότι ο Αδάμ πρώτος επλάσθη, έπειτα η Εύα*» (Α΄ Τιμόθεου Β/2:13).

Η γυναίκα είναι δυστυχισμένη όταν δεν υποτάσσεται στον άνδρα της, γιατί φεύγει κάτω από τη νόμιμη εξουσία που της έδωσε ο Κύριος, με αποτέλεσμα να γίνεται εύκολος στόχος του Διαβόλου και των πονηρών δυνάμεών του (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:10-11). Μια ισορροπημένη γυναίκα δεν θέλει να διοικεί, αλλά είναι ικανοποιημένη με τη συνετή διοίκηση του άνδρα της, εφόσον βέβαια και αυτός μένει κάτω από την εξουσία του Ιησού.

Η Αγία Γραφή διδάσκει η γυναίκα να «υποτάσσεται» στον άνδρα της: *«Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον, ΔΙΟΤΙ Ο ΑΝΗΡ ΕΙΝΑΙ ΚΕΦΑΛΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ, καθώς και ο Χριστός κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι σωτήρ του σώματος. Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν, ούτω και αι γυναίκες (ας υποτάσσωνται) εις τους άνδρας αυτών κατά ΠΑΝΤΑ»*

(Εφεσίους Ε/5:22-24). Όταν η Γραφή αναφέρει «εξουσία» και «υποτάσσεσθε» δεν εννοεί πουθενά την καταναγκαστική, την καταπιεστική ή τη δουλική υποταγή, αλλά τον ΣΕΒΑΣΜΟ. **Ενώπιον του Θεού η γυναίκα είναι ΙΣΗ με τον άνδρα** (Γένεση Β/2:18, Γαλάτας Γ/3:28, Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:9, κλπ), ιεραρχικά διαφέρει από αυτόν, δηλαδή ως προς τη θέση ευθύνης και ιεραρχίας, γι' αυτό και πρέπει να του αποδίδει την οφειλόμενη τιμή και σεβασμό και αυτός να την αγαπά και να την περιθάλπει.

Όταν στο «κεφάλαιο τρίτο» δώσαμε τον ορισμό του **υποτάσσομαι** είπαμε ότι σύμφωνα με το λεξικό της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας σημαίνει **«βάζω κάτι σε τάξη /τακτοποιώ /ορίζω»** (σελ. 85). Άρα η υποταγή της γυναίκας στον άνδρα είναι η σειρά της τάξης που ο Θεός έχει θέσει μέσα στην οικογένεια, κεντρικός άξονας της οποίας είναι ο σύνδεσμος της αγάπης.

Για την ιεραρχική θέση του άνδρα, που είναι δοσμένη από τον Θεό, φαίνεται και από τις ορολογίες που χρησιμοποιεί η Αγία Γραφή για το **γάμο** άνδρα και γυναίκας, οι οποίες στην αρχαία Ελληνική γλώσσα, υποδηλώνουν επακριβώς την έννοια των όρων:

- Η ΓΥΝΑΙΚΑ με το γάμο της **«υπανδρεύεται»**, λαμβάνει άνδρα, «Υπανδρεύομαι» είναι σύνθετη λέξη, «υπό + ανδρεύομαι», δηλαδή «υπό τον άνδρα». Η γυναίκα με το γάμο της τίθεται υπό τον άνδρα, τίθεται κάτω από την πνευματική εξουσία και προστασία του άνδρα της. Αυτό έχει θέσει ο Θεός απ' αρχής και αυτό είναι ευλογία για τη γυναίκα και την οικογένειά της.
- Ο ΑΝΔΡΑΣ με το γάμο **«νυμφεύεται»**, λαμβάνει νύμφη. Ο άνδρας δεν «παντρεύεται», όπως λάθος σήμερα έχει επικρατήσει να χρησιμοποιείται ο όρος. Βέβαια στη σημερινή εποχή που υπάρχει μεγάλη **ηθική διαφθορά** έχουν νομιμοποιηθεί από τις κυβερνήσεις των διαφόρων κρατών, τόσο οι γάμοι μεταξύ ανδρών, όσο και τα σύμφωνα συμβίωσης μεταξύ ανδρών, οπότε στην περίπτωση αυτή ισχύει η ρήση ότι «άνδρας υπανδρεύεται άνδρα».

Η γυναίκα οφείλει να **«υποτάσσεται»** στον άνδρα της με αγάπη

και σεβασμό για έξι (6) βασικούς λόγους:

- (1) Ο άνδρας είναι η κεφαλή της γυναίκας (Εφεσίους Ε/5:23).
«Διότι ο ανήρ είναι κεφαλή της γυναικός, καθώς και ο Χριστός κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι σωτήρ του σώματος.....».
- (2) Επειδή η εκκλησία υποτάσσεται στον Κύριο Ιησού (Εφεσίους Ε/5:24) «.....Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν, ούτω και αι γυναίκες ας υποτάσσωνται εις τους άνδρας αυτών κατά πάντα».
- (3) Ο Αδάμ πρώτος επλάσθη (Α΄ Τιμόθεου Β/2:13).
«Διότι ο Αδάμ πρώτος επλάσθη, έπειτα η Εύα.....».
- (4) Ο Αδάμ «δεν ηπατήθη, αλλά η γυνή» (Α΄ Τιμόθεου Β/2:14).
«Ο Αδάμ δεν ηπατήθη, αλλ' η γυνή απατηθείσα έγεινε παραβάτις».
- (5) Ο «ανήρ δεν είναι ΕΚ της γυναικός» (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:8).
«Διότι ο ανήρ δεν είναι εκ της γυναικός, αλλ' η γυνή εκ του ανδρός».
- (6) Ο «ανήρ δεν ΕΚΤΙΣΘΗ δια την γυναίκα» (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:9).
«.....Επειδή δεν εκτίσθη ο ανήρ διά την γυναίκα, αλλ' η γυνή διά τον άνδρα».

Παρακάτω αναγράφονται επιγραμματικά, ποιες είναι οι βασικές υποχρεώσεις του άνδρα προς τη γυναίκα και της γυναίκας προς τον άνδρα. Η αμοιβαία τήρηση των υποχρεώσεων αυτών συσφίγγουν τους δεσμούς της αγάπης και της ενότητας που υπάρχει μεταξύ τους και οδηγούν το ζευγάρι σε μια νικηφόρα πνευματική πορεία. Αυτό ο Διάβολος και οι πονηρές του δυνάμεις δεν το θέλουν, γι' αυτό αγωνίζονται με λύσσα να το καταστρέψουν, χρησιμοποιώντας όλες τις μεθοδείες τους:

- ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ -

- (α) Να αποδίδει τιμή στη γυναίκα του (Α΄ Πέτρου Γ/3:7).
«.....Οι άνδρες ομοίως, συνοικείτε με τας γυναίκας σας εν φρονήσει, αποδίδοντες τιμήν εις το γυναικείον γένος ως εις σκεύος ασθενέστερον, και ως εις συγκληρονόμους της χάριτος της ζωής, διά να μη εμπο-

δίζωνται αι προσευχαί σας».

- (β) **Να αγαπά τη γυναίκα του** (Εφεσίους Ε/5:25-28).

«Οι άνδρες, αγαπάτε τας γυναίκας σας, καθώς και ο Χριστός ηγάπησε την εκκλησίαν και παρέδωκεν εαυτόν υπέρ αυτής, διά να αγιάση αυτήν, καθάρισας με το λουτρόν του ύδατος διά του λόγου, διά να παραστήση αυτήν εις εαυτόν ένδοξον εκκλησίαν, μη έχουσαν κηλίδα ή ρυτίδα ή τι των τοιούτων, αλλά διά να είναι αγία και άμωμος. Ούτω χρεωστούσιν οι άνδρες να αγαπώσι τας εαυτών γυναίκας ως τα εαυτών σώματα. Όστις αγαπά την εαυτού γυναίκα εαυτόν αγαπά».

- (γ) **Να μην είναι πικρός με αυτήν** (Κολοσσαείς Γ/3:19).

«Οι άνδρες, αγαπάτε τας γυναίκας σας και μη είσθε πικροί προς αυτάς».

- (δ) **Να της αποδίδει την οφειλόμενη εύνοια** (Α΄ Κορινθ.Ζ/7:3-5).

«....Ο ανήρ ας αποδίδη εις την γυναίκα την οφειλομένην εύνοιαν».

- ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ -

- (α) **Να υποτάσσεται στον άνδρα της**

«....Ομοίως αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας υμών, ίνα και εάν τινές (μερικοί) απειθώσιν εις τον λόγον, κερδηθώσιν άνευ του λόγου διά της διαγωγής των γυναικών» (Α΄ Πέτρου Γ/3:1).

«Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον, διότι ο ανήρ είναι κεφαλή της γυναικός, καθώς και ο Χριστός κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι σωτήρ του σώματος» (Εφεσίους Ε/5:22).

- (β) **Να είναι σεμνή, να έχει σωφροσύνη και έργα θεοσεβείας**

«Ωσαύτως και αι γυναίκες με στολήν σεμνήν, με αιδώ και σωφροσύνην να στολιζώσιν εαυτάς, ουχί με πλέγματα ή χρυσόν ή μαργαρίτας ή ενδυμασίαν πολυτελή, αλλά το οποίον πρέπει εις γυναίκας επαγγελλομένας θεοσεβείαν, με έργα αγαθά» (Α΄ Τιμόθεου Β/2:9-10).

- (γ) **Να είναι σεμνή, εγκρατής, πιστή και όχι κατάλαλη**

«....Αι γυναίκες ωσαύτως σεμναί, ουχί κατάλαλοι, εγκρατείς, πισταί κατά πάντα» (Α΄ Τιμόθεου Γ/3:11).

- (δ) **Να υποτάσσεται στον άνδρα της «....ως εν Κυρίω»**

«....Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας, καθώς πρέπει εν Κυρίω» (Κολοσσαείς Γ/3:18).

«....Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον» (Εφεσίους Ε/5:22).

(ε) **Να υποτάσσεται στον άνδρα της «....κατά πάντα»**

«....Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν, ούτω και αι γυναίκες ας υποτάσσωνται εις τους άνδρας αυτών κατά πάντα» (Εφεσίους Ε/5:24).

(στ) **Να μη διδάσκει και να μην αυθεντεύει στον άνδρα της**

«Η γυνή ας μανθάνη εν ησυχία μετά πάσης υποταγής· εις γυναίκα όμως δεν συγχωρώ να διδάσκη, μηδέ να αυθεντεύη επί του ανδρός, αλλά να ησυχάζη» (Α΄ Τιμόθεου Β/2:11-12).

Την τελευταία (στ΄) περίπτωση, για την οποία γίνεται παρερμηνεία από πολλούς ερμηνευτές της Βίβλου, την έχουμε αναλύσει με λεπτομέρειες στο «κεφάλαιο τέταρτο» (βλ. σελίδες 113 - 122).

2. ΟΙ ΣΥΖΥΓΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΔΡΑ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Υπάρχει μία διαστρέβλωση του Λόγου του Θεού από τον Διάβολο, ο οποίος έχει πείσει μία μεγάλη μερίδα ανθρώπων ότι οι **συζυγικές σχέσεις** (ή γαμήλιες σχέσεις, όπως πολλοί τις αποκαλούν) των δύο φύλων είναι αμαρτία και μάλιστα πολύ μεγάλη, ή ότι δεν πρέπει να συνέρχονται σε συγκεκριμένες ημέρες της εβδομάδας (κάθε Τετάρτη και Παρασκευή, καθώς και στις μεγάλες εορτές). Αυτά, όχι μόνο δεν διδάσκονται από την Βίβλο, αλλά αναφέρονται τα εντελώς αντίθετα και μάλιστα με ρητό τρόπο. Ο ίδιος ο Θεός θέσπισε το θεσμό του γάμου μέσα στον κήπο της Εδέμ και έδωσε την ευλογία Του στον Αδάμ και την Εύα να αυξηθούν και να πληθυνθούν (βλ. Γένεση Α/1:28, Β/2:21-24). Ο ίδιος ο Ιησούς τίμησε με την παρουσία Του την ένωση των δεσμών του γάμου δύο νέων στην πόλη Κανά της Γαλιλαίας, όπου εκεί έκανε και το πρώτο Του θαύμα (βλ. Ιωάννης Β/2:1-12).

Εκείνο, που καταδικάζει ο Λόγος του Θεού είναι η παράνομη σχέση δύο ανθρώπων, ενώ η σχέση τους μέσα στα πλαίσια του γάμου είναι η πιο θαυμάσια και η πιο όμορφη εμπειρία που μπορεί να έχουν μεταξύ τους. Δυστυχώς όμως ο άνθρωπος, που του αρέσει να είναι μακριά από τον Θεό και το άγιο θέλημα Του, πήρε αυτό που ο Θεός το έκανε για να εκδηλώνεται η τέλεια αγάπη μεταξύ

δύο ανθρώπων και το έκανε μία ευτελή πράξη χωρίς αξία και το μετέτρεψε σε κάτι το ακάθαρτο. Όταν η σχέση αυτή απογυμνωθεί από την αμοιβαία αγάπη, το σεβασμό και την ειλικρινή επιθυμία όπως προσφέρει ο ένας στον άλλο την ολοκλήρωση της ευτυχίας τους και την ομορφιά της ένωσής τους, τότε η σχέση αυτή αποβαίνει απλά μία ζωώδης πράξη, για την οποία η Γραφή αναφέρεται με σαφείς χαρακτηρισμούς (βλ. “Κεφάλαιο Έβδομο” για λεπτομέρειες).

Σύμφωνα με την Αγία Γραφή, οι δύο σύζυγοι είναι ελεύθεροι να συνέρχονται μεταξύ τους **όποτε θέλουν και όσες φορές θέλουν** και δεν θέτει για το θέμα αυτό καμιά δέσμευση, **ούτε** για το χρόνο, εάν είναι νύχτα ή ημέρα, ή εάν είναι πρωί ή βράδυ, **ούτε** και για ποια ημέρα της εβδομάδας επιτρέπεται ή απαγορεύεται να συνέρχονται, γιατί όλες οι ημέρες ενώπιον του Κυρίου είναι **άγιες** (βλ. Ρωμαίους ΙΔ/ 14: 5-6), όπως και ο πιστός άνθρωπος είναι **άγιος** από τη στιγμή που αναγεννήθηκε.

Μόνο σε μια περίπτωση ο Λόγος του Θεού θέτει δέσμευση για το θέμα αυτό, που είναι **όταν και οι δύο σύζυγοι** (όχι ΜΟΝΟΝ ο ένας) αποφασίζουν από κοινού να απέχουν από τις γαμήλιες (συζυγικές) σχέσεις λόγω **ΝΗΣΤΕΙΑΣ** και **ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ**: *«Μη αποστερείτε αλλήλους, εκτός εάν (ήναι) τι εκ συμφώνου προς καιρόν, ΔΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΓΙΝΗΣΘΕ εις την ΝΗΣΤΕΙΑΝ και εις την ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ· και πάλιν συνέρχεσθε επί το αυτό, διά να μη σας πειράξη ο Σατανάς διά την ακράτειάν σας»* (Α΄ Κορινθίους Ζ/7:5).

Συνεχίζει παρακάτω ο Παύλος και αναφέρει: *«Λέγω δε προς τους αγάμους και προς τας χήρας, καλόν είναι εις αυτούς εάν μείνωσι καθώς και εγώ. Αλλ' ΕΑΝ ΔΕΝ ΕΓΚΡΑΤΕΥΩΝΤΑΙ, ας νυμφευθώσι· διότι καλότερον είναι να νυμφευθώσι παρά να εξάπτωνται. Εις δε τους νε-νυμφευμένους παραγγέλλω, ουχί εγώ αλλ' ο Κύριος, να μη χωρισθή η γυνή από του ανδρός αυτής»* (Α΄ Κορινθίους Ζ/7:8-10).

Ας μην εξαπατά ο Σατανάς το σώμα του Χριστού με ψεύτικες εισηγήσεις και υποβαθμίζεται η σχέση αυτή, που ο Θεός την έδωσε για να φέρει την τέλεια και αρμονική συμβίωση των δύο ατόμων, άλλωστε αυτό διακηρύττει συνέχεια η Βίβλος, ότι *«θέλουσιν είσθαι οι ΔΥΟ εις σάρκαν ΜΙΑΝ»* (βλ. Γένεση Β/2:24, Ματθαίος ΙΘ/19:5, Μάρκος

3. ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΖΥΓΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Όταν η Αγία Γραφή αναφέρεται στις συζυγικές σχέσεις που έχουν δύο άτομα, ακόμα και για τις παράνομες σχέσεις ή για τις διαστροφικές σχέσεις ατόμων του ίδιου φύλου, χρησιμοποιεί το ρήμα **«γνωρίζω»**. Το γεγονός αυτό, οι παρακάτω περιπτώσεις το παρουσιάζουν με πλήρη σαφήνεια και καθαρότητα:

(1) ΓΕΝΕΣΗ Δ/4:1, 17, 25

*«1. Ο δε Αδάμ **εγνώρισεν** Εύαν την γυναίκα αυτού· και ΣΥΝΕΛΑΒΕ και ΕΓΕΝΝΗΣΕ τον Κάϊν· και είπεν, Απέκτησα άνθρωπον διά του Κυρίου».*

*«17. **Εγνώρισε** δε ο Κάϊν την γυναίκα αυτού, και ΣΥΝΕΛΑΒΕ και ΕΓΕΝΝΗΣΕ τον Ενώχ· έκτισε δε πόλιν, και εκάλεσε το όνομα της πόλεως κατά το όνομα του υιού αυτού, Ενώχ».*

*«25. **Εγνώρισε** δε πάλιν ο Αδάμ την γυναίκα αυτού, και ΕΓΕΝΝΗΣΕΝ υιόν, και εκάλεσε το όνομα αυτού Σηθ....»*

Στα παραπάνω 1 και 25 εδάφια βλέπουμε ότι ο Αδάμ «εγνώρισε» τη γυναίκα του Εύα, ήρθε δηλαδή μαζί της σε συζυγικές σχέσεις, με αποτέλεσμα να συλλάβει και να γεννήσει τον Κάϊν και τον Σηθ και πολύ αργότερα με τον ίδιο τρόπο γέννησε πολλούς «*υιούς και θυγατέρας*» (Γένεση Ε/5:3-5). Το ίδιο αναφέρεται και στο εδ.17 για τον Κάϊν, ο οποίος αφού «εγνώρισε» τη γυναίκα του, αυτή συνέλαβε και γέννησε τον Ενώχ.

Το περιστατικό που αναφέρεται στη συνέχεια και που συνέβηκε στα Σόδομα, σχετικά με τη χρήση και την έννοια του όρου «εγνώρισε», καταδεικνύει την αλήθεια αυτή με τέτοιο τρόπο, που δεν αφήνει περιθώρια οποιασδήποτε άλλης ερμηνείας:

(2) ΓΕΝΕΣΗ ΙΘ/19:4-5, 6-8

*«Πριν δε κοιμηθώσιν, οι άνδρες της πόλεως, οι άνδρες των Σοδόμων, περιεκύκλωσαν την οικίαν, νέοι και γέροντες, άπας ο λαός ομού πανταχόθεν· και έκραζον προς τον Αωτ και έλεγον προς αυτόν: Που (είναι) οι άνδρες οι εισελθόντες προς σε την νύκτα; έκβαλε αυτούς προς ημάς, **διά να ΓΝΩΡΙΣΩΜΕΝ αυτούς...**»*

«....Εξήλθε δε ο Λωτ προς αυτούς εις το πρόθυρον, και έκλεισε την θύραν οπίσω αυτού και είπε: Μη, αδελφοί μου, μη πράξητε (τοιούτον) κακόν· ιδού, έχω δύο θυγατέρας αι οποίαι δεν ΕΓΝΩ- ΡΙΣΑΝ άνδρα· να σας φέρω λοιπόν αυτάς έξω· και κάμετε εις αυτάς, όπως φανή εις εσάς αρεστόν· μόνον εις τους άνδρας τούτους μη πράξητε μηδέν.....».

Εδώ έχουμε μια συγκλονιστική και συνάμα τραγική περιγραφή για την ηθική διαφθορά του ανθρώπου. Δύο άγγελοι του Κυρίου πηγαίνουν στην πόλη των Σοδόμων για να ειδοποιήσουν τον Λωτ και την οικογένειά του να φύγουν, γιατί ο Θεός θα κατέστρεφε ολοσχερώς την πόλη αυτή και τις τριγύρω πόλεις. Οι κάτοικοι των Σοδόμων ήσαν τόσο διεφθαρμένοι, που μόλις είδαν τους "ξένους", περικύκλωσαν το σπίτι του Λωτ και του ζήτησαν να τους παραδώσει τους ξένους *«διά να ΓΝΩΡΙΣΟΥΝ αυτούς»* δηλαδή για να έχουν μαζί τους σχέσεις (ομοφυλοφιλικές). Ήσαν τόσο διεφθαρμένοι που πήγε όλος ο ανδρικός πληθυσμός της πόλης, νέοι και γέροντες.

Ο Λωτ που γνώριζε τη διαστροφή τους και που ήξερε πάρα πολύ καλά τι εννοούσαν όταν έλεγαν ότι "θέλουν να γνωρίσουν τους ξένους", για να προφυλάξει τους επισκέπτες του από το μαινόμενο πλήθος, τους πρόσφερε τις δύο κόρες του, οι οποίες ήταν παρθένες και μέχρι τότε δεν είχαν *«γνωρίσει»* άνδρα, πλην όμως απέρριψαν την πρότασή του και θέλησαν να κακοποιήσουν και τον ίδιο, που είχε το θράσος να μη συμφωνήσει μαζί τους.

Το γεγονός αυτό είναι τραγικό και απίστευτα συγκλονιστικό! Μπορεί να φαντασθεί κάποιος πόσο μεγάλο ήταν το μέγεθος της διαφθοράς των Σοδομιτών, που ένας πατέρας "αναγκάζεται" να δώσει τις κόρες του για να ασελήσουν με αυτές και όχι με τους επισκέπτες.

Βλέπουμε από την περίπτωση αυτή ότι, όταν οι κάτοικοι των Σοδόμων είπαν στον Λωτ *«έκβαλε αυτούς προς ημάς, διά να ΓΝΩΡΙΣΩΜΕΝ αυτούς...»*, το ρήμα "γνωρίζω" έχει την έννοια των σαρκικών σχέσεων μεταξύ των ατόμων, που στο περιστατικό αυτό είναι μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου.

(3) **ΓΕΝΕΣΗ ΚΔ/24:16**

*«Η δε κόρη (ήτο) ωραία την όψιν σφόδρα, παρθένος, και ανήρ δεν είχε **ΓΝΩΡΙΣΕΙ** αυτήν....».*

Εδώ η Βίβλος αναφέρεται στην Ρεβέκκα, τη μέλλουσα γυναίκα του Ισαάκ, η οποία ήταν "παρθένος", επειδή δεν την είχε «γνωρίσει» ακόμα άνδρας.

(4) **ΑΡΙΘΜΟΙ ΛΑ/31:17-18**

*«...Και τώρα θανατώσατε εκ των παιδίων πάντα τα αρσενικά, και θανατώσατε πάσας τας γυναίκας, όσαι **ΕΓΝΩΡΙΣΑΝ** άνδρα, κοιμηθείσαι μετ' αυτού· πάντα όμως τα κοράσια, όσα δεν εγνώρισαν κοίτην ανδρός, φυλάξατε ζώντα δι' εαυτούς....»*

Το παραπάνω περιστατικό αναφέρεται σε μια νικηφόρα μάχη του λαού Ισραήλ εναντίον των Μαδιανιτών, όπου στο τέλος της μάχης ο Μωυσής διατάζει να θανατωθούν όλες οι γυναίκες που ΕΓΝΩΡΙΣΑΝ άνδρα και μάλιστα κάνει τη διευκρίνιση «κοιμηθείσαι μετ' αυτού», γιατί οι γυναίκες αυτές είχαν γίνει η αιτία να ανομήσουν κατά του Κυρίου (βλ. εδάφιο ΛΑ/31:16). Αντίθετα, διέταξε να μη θανατωθούν όσες κοπέλες «δεν εγνώρισαν κοίτην ανδρός». Εδώ ο Λόγος του Θεού είναι απλός και σαφής ότι το ρήμα "γνωρίζω" αναφέρεται στη σαρκική ένωση δύο ατόμων αντιθέτου φύλου.

(5) **ΚΡΙΤΕΣ ΙΑ/11:37-39**

«Και είπε προς τον πατέρα αυτής, Ας γείνη εις εμέ το πράγμα τούτο· άφες με δύο μήνας, διά να υπάγω να περιέλθω τα όρη και να κλαύσω την παρθενίαν μου, εγώ και αι σύντροφοί μου.....

*....Και εις το τέλος των δύο μηνών επέστρεψε προς τον πατέρα αυτής· και έκαμεν εις αυτήν κατά την ευχήν αυτού την οποίαν ευχήθη· και αυτή δεν **ΕΓΝΩΡΙΣΕΝ** άνδρα....».*

Εδώ έχουμε την περίπτωση που ο Ιεφθαέ έκανε την ευχή προς τον Κύριο ότι, εάν νικήσει στον πόλεμο τους Αμμωνίτες «ό,τι εξέλθει από τις θύρες του οίκου του σε συνάντησή του, όταν θα επιστρέφει με ειρήνη από τους υιούς Αμμών» θα Του το προσφέρει θυσία (εδάφιο ΙΑ/11:31) και η πρώτη που συνάντησε όταν επέστρεψε νικητής ήταν η μονογενής κόρη του. Επειδή όμως είχε κάνει ευχή προς τον Κύριο, έπρεπε να κρατήσει τον λόγο του.

Η κόρη του Ιεφθαά δέχτηκε ο πατέρας της να κάνει κατά τον λόγο του, αλλά του ζήτησε, επειδή ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΓΝΩΡΙΣΕΙ ΑΚΟΜΑ ΑΝΔΡΑ, να πάει με τις φίλες της για δύο μήνες στα όρη να κλάψει την παρθενία της, να πενθήσει δηλαδή που θα φύγει από τη ζωή αυτή, χωρίς να έχει κοιμηθεί σε κοίτη άνδρα.

(6) ΚΡΙΤΕΣ ΙΘ/19:23-25

«23. Και εξήλθε προς αυτούς ο άνθρωπος, ο κύριος της οικίας, και είπε προς αυτούς, Μη, αδελφοί μου, παρακαλώ, μη πράξετε (τούτο) το κακόν· αφού ο άνθρωπος ούτος εισήλθεν εις την οικίαν μου, μη πράξετε τοιαύτην αφροσύνην·

24. ιδού, η θυγάτηρ μου η παρθένος και η παλλακή αυτού· τώρα θέλω φέρει autάς έξω, και ταπεινώσατε autάς και κάμετε εις autάς ό,τι φανή αρεστόν εις τους οφθαλμούς σας· αλλ' εις τον άνθρωπον τούτον μη πράξετε έργον τοιαύτης αφροσύνης

25. Οι άνδρες όμως δεν ηθέλησαν να ακούσωσιν αυτόν· και έλαβεν ο άνθρωπος την παλλακήν αυτού και έφερεν (αυτήν) έξω προς αυτούς· και ΕΓΝΩΡΙΣΑΝ αυτήν και ύβρισαν εις αυτήν όλην την νύκτα έως πρωί· και καθώς εφάνη η αυγή, απέλυσαν αυτήν».

Εδώ έχουμε μια παρόμοια περίπτωση με αυτή των Σοδόμων. Ένας γέροντας φιλοξένησε στο σπίτι του έναν οδοιπόρο με την παλλακίδα του. Οι Βενιαμίτες, οι άνδρες της πόλης περικύκλωσαν το σπίτι και είπαν στον γέροντα «έκβαλε τον άνθρωπον, τον ελθόντα εις την οικίαν σου, διά να ΓΝΩΡΙΣΩΜΕΝ αυτόν» (Κριτές ΙΘ/19:22). Ο γέροντας για να διαφυλάξει τον φιλοξενούμενό του, τους προσφέρει την κόρη του που ήταν παρθένος και την παλλακίδα του ξένου.

Βλέπουμε ότι και στην παραπάνω περίπτωση το ρήμα «γνωρίζω» αναφέρεται στις ασελγείς επιθυμίες και πράξεις των Βενιαμιτών, οι οποίοι είχαν διαφθαρεί σαν τους κατοίκους των Σοδόμων και Γομόρρων.

(7) ΚΡΙΤΕΣ ΚΑ/21:11-12

«...Και τούτο (είναι) το πράγμα, το οποίον θέλετε κάμει παν αρσενικόν και πάσαν γυναίκα ΓΝΩΡΙΣΑΣΑΝ κοίτην αρσενικού θέλετε εξολοθρεύσει. Και εύρηκαν μεταξύ των κατοίκων της Ιαβείς-

Γαλαάδ τετρακοσίας νέας ΠΑΡΘΕΝΟΥΣ, αίτινες δεν είχαν ΓΝΩΡΙΣΕΙ άνδρα εν κοίτη αρσενικού· και έφεραν αυτάς προς το στρατόπεδον εις Σηλώ, ήτις είναι εν γη Χαναάν».

Στην περικοπή αυτή η Βίβλος αναφέρεται με σαφήνεια ότι το ρήμα «γνωρίζω» έχει την έννοια των σαρκικών σχέσεων μεταξύ άνδρα και γυναίκας, όπου αναφέρεται σε γυναίκες «που ΓΝΩΡΙΖΑΝ κοίτη αρσενικού» και σε παρθένους «που ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΑΝ άνδρα σε κοίτη αρσενικού».

(8) ΜΑΤΘΑΙΟΣ Α/1:24-25 (Ιωσήφ και Μαριάμ)

«Εξεγερθείς δε ο Ιωσήφ από του ύπνου έκαμεν ως προσέταξεν αυτόν ο άγγελος Κυρίου και παρέλαβε την γυναίκα αυτού, και δεν ΕΓΝΩΡΙΖΕΝ αυτήν, εωσού εγέννησε τον υιόν αυτής τον ΠΡΩΤΟΤΟΚΟΝ και εκάλεσε το όνομα αυτού Ιησουν».

Ο Ματθαίος αναφέρει ότι ο Ιωσήφ «δεν εγνώριζεν» τη Μαριάμ, μέχρις ότου ("εωσού") γέννησε τον πρωτότοκο γιο της, τον Ιησού. Μετά όμως τη γέννηση του Ιησού την «**γνώρισε**», καθόσον ήταν πλέον νόμιμη σύζυγός του και σαν αποτέλεσμα αυτής της "γνωριμίας", της σχέσης δηλαδή, ήταν η απόκτηση υιών και θυγατέρων (βλ. Ματθαίος ΙΓ/13:54-56).

Αναφέρεται πολύ καθαρά ότι ο Ιωσήφ «**παρέλαβε την γυναίκα αυτού**», γιατί εάν δεν ήταν επίσημα γυναίκα του και εφόσον ήταν έγκυος, σύμφωνα με το νόμο του Μωυσή έπρεπε να λιθοβοληθεί, γιατί κανένας δεν θα πίστευε ότι ο καρπός της κοιλίας της δεν ήταν εκ σπέρματος ανδρός, όπως και ο ίδιος ο Ιωσήφ δεν το πίστεψε και επειδή την αγαπούσε και για να μη την κάνει περίγελο ("θεατρίση"), ήθελε να την διώξει κρυφά: «**Ιωσήφ δε ο ανήρ αυτής, δίκαιος ων και μη θέλων να θεατρίση αυτήν, ηθέλησε να απολύση αυτήν κρυφίως**» (Ματθαίος Α/1:19), γεγονός που τελικά δεν έγινε, γιατί άγγελος του Κυρίου του αποκάλυψε την αλήθεια.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διαβάσει το βιβλίο των εκδόσεων με τίτλο "**Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ και ΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ** (εκδόσεις "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ", κωδικός Νο8).

ΠΡΙΝ "ΣΥΝΕΛΘΩΣΙΝ" ΕΥΡΕΘΗ ΕΝ ΓΑΣΤΡΙ

Η Αγία Γραφή για να υποδηλώσει τις γαμήλιες (συζυγικές) σχέσεις δύο ατόμων εκτός από το ρήμα «γνωρίζω» και για το οποίο αναφερθήκαμε με λεπτομέρειες, χρησιμοποιεί και τα ρήματα «**συνέρχομαι**» και «**εισέρχομαι**».

(α) ΣΥΝΕΡΧΟΜΑΙ: Ο Ματθαίος αναφερόμενος στην εγκυμοσύνη της Μαριάμ γράφει: *«Του δε Ιησού Χριστού η γέννησις ούτως ήτο. Αφού ηρραβωνίσθη η μήτηρ αυτού Μαρία μετά τον Ιωσήφ, ΠΡΙΝ συνέλθωσιν, ευρέθη εν γαστρί έχουσα εκ Πνεύματος αγίου»* (Ματθαίος Α/1:18). Το αρχαίο κριτικό κείμενο γράφει «...πριν ή συνελθείν αυτούς, ευρέθη εν γαστρί έχουσα εκ Πνεύματος αγίου». Η Μαριάμ έμεινε έγκυος "πριν να συνέλθει" με τον Ιωσήφ, πριν δηλαδή να έχει μαζί του συζυγικές σχέσεις, που πολύ απλά σημαίνει ότι αργότερα σαν ζευγάρι είχε σχέσεις, γι' αυτό ο Ιησούς αναφέρεται ως ο "πρωτότοκος" γιος της (Ματθαίος Α/1:25).

Το «**συνελθείν**» που χρησιμοποιεί ο Ματθαίος στο αρχαίο κείμενο είναι απαρέμφατο, χρόνου αορίστου β' του ρήματος «συνέρχομαι», που φανερώνει ότι μία πράξη έλαβε χώρα μετά από κάποιο γεγονός και αυτό αναφέρεται εκ των υστέρων σαν τετελεσμένο πλέον γεγονός. Ο Βάμβας στο κείμενο της μετάφρασής του χρησιμοποιεί το ίδιο ρήμα σε έγκλιση υποτακτική αορίστου β' που έχει την ίδια έννοια («**συνέλθωσιν**»).

(β) ΕΙΣΕΡΧΟΜΑΙ: Το ρήμα «εισέρχομαι» χρησιμοποιείται από τον Λόγο του Θεού, εκτός της κατά γράμμα έννοιάς του και με την έννοια των συζυγικών σχέσεων, όπως έχουμε στην περίπτωση του Δαβίδ με την Βηθσαβεέ: *«Και παρηγόρησεν ο Δαβίδ την Βηθσαβεέ την γυναίκα αυτού, και εισήλθε προς αυτήν και εκοιμήθη μετ' αυτής, και εγέννησεν υιόν, και εκάλεσε το όνομα αυτού Σολομών· και ο Κύριος ηγάπησεν αυτόν»* (Β' Σαμουήλ ΙΒ/12:24).

Άλλες παρόμοιες περιπτώσεις μέσα στην Αγία Γραφή έχουμε πολλές, όπως: Γένεση 5'/6:4, ΚΘ/29:23, ΛΗ/38:2, Κριτές Ις'/16:1, Α' Χρονικών Ζ/7:23, Ιεζεκιήλ ΚΓ/23:44, κλπ.

- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ -

Κατόπιν όλων των παραπάνω αναφερθέντων, βλέπουμε ότι ο Διάβολος, εχθρός της οικογένειας και της ευλογημένης ενότητας των μελών της, θέλει στον **πνευματικό τομέα** τη μεν **ΓΥΝΑΙΚΑ** να είναι χωρίς δραστηριότητες, καθηλωμένη σε μια καρέκλα της εκκλησίας, άβουλη και χωρίς ενεργητικότητα, τον δε **ΑΝΔΡΑ** να είναι αυταρχικός, σκληρός και εγωκεντρικός και να μη δίνει «λογαριασμό» στη γυναίκα του για ότι κάνει, αλλά γι' αυτόν να είναι η υποδειγματική νοικοκυρά του σπιτιού.

Βέβαια στο **φυσικό τομέα**, που στη σημερινή εποχή κατά τις τελευταίες δεκαετίες το κίνημα του φεμινισμού έχει παγκόσμια επιβληθεί σαν μια «προοδευτική» κατάκτηση των δικαιωμάτων της γυναίκας, τα πράγματα έχουν πλήρως διαστρεβλωθεί και η γυναίκα είναι πλέον η «εξουσία» της οικογένειας και εφόσον ο άνδρας της δεν συμφωνεί μαζί της, **το διαζύγιο** είναι η εύκολη λύση.

Η γυναίκα, που πλάσθηκε «ομοία και **ΒΟΗΘΟΣ προς τον άνδρα**» (Γένεση Β/2:18) πρέπει να συμπληρώνει τον άνδρα της στις ελλείψεις του και να τον στηρίζει με τη μαρτυρία της, με τη γλυκιά αγάπη της και με το σεβασμό της προς αυτόν, πρέπει στο πρόσωπό του να βλέπει την πνευματική εξουσία της αγάπης και της ασφάλειας που ο Θεός έχει θέσει επάνω της για τη δική της ευλογία: **«Διὰ τούτο η γυνή χρεωστέι να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους»** (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:10).

Ο Θεός έχει θέσει τον άνδρα να είναι η προστασία και η ασφάλεια για τη γυναίκα του. Ειδικότερα:

- **Τον θέλει** να της εκφράζει όλη την αγάπη του, όπως ο Ιησούς Χριστός αγάπησε την εκκλησία Του και πέθανε γι' αυτή.
- **Τον θέλει** να συζητεί με τη γυναίκα του για όλα τα θέματα και να ακούει με προσοχή τη γνώμη της, έστω και εάν πιστεύει ότι είναι λάθος.
- **Τον θέλει** να τη συμβουλεύει με σοφία και αγάπη και όχι με νεύρα και θυμό, γνωρίζοντας ότι ενώπιον του Θεού έχει ευθύνη για τη σωτηρία και την πνευματικότητα της γυναίκας του.

Το βασικό συμπέρασμα είναι μια τριπλή προτροπή:

- (1) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ως τύπος της εκκλησίας**, η οποία θέλει να βρίσκεται μέσα στο θέλημα του Κυρίου και να Τον ευαρεστεί, να ζητεί από τον Κύριο Ιησού να της δίνει φρόνημα υπακοής και αγιασμού ενώπιόν Του, γιατί αυτό είναι απαραίτητο για κάθε πιστή γυναίκα να ολοκληρώσει την πολύτιμη υπηρεσία που της έχει αναθέσει, τόσο μέσα στην οικογένειά της, όσο και μέσα στην εκκλησία.
- (2) Ο ΑΝΔΡΑΣ ως τύπος του Ιησού**, να αγαπά τη γυναίκα του, όπως ο Χριστός αγαπά την εκκλησία Του και να της αποδίδει την οφειλόμενη τιμή και όχι να την καταπιέζει και να την εξουθενεί.
- (γ) ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ των εκκλησιών**, να πάρουν την πρέπουσα θέση για τη γυναίκα και να μην της στερούν την πνευματική ελευθερία να υπηρετεί ενεργά τον Κύριο μέσα στην εκκλησία, είτε με την ομολογία της, είτε με τα χαρίσματα του Πνεύματος, είτε με κάθε άλλο τρόπο που ο Κύριος της αποκαλύπτει και την οδηγεί. Εάν δεν το κάνουν αυτό και καθηλώνουν τη γυναίκα με ανθρώπινα εντάλματα, έχουν μεγάλη ευθύνη που γίνονται εμπόδιο στην οικοδομή του πνευματικού οίκου του Κυρίου.

από τις εκδόσεις μας

ISBN: 978 - 960 - 92560 - 2 - 5

Α' έκδοση: 1995 ❖ Ανατύπωση: 2021 ❖ Σελίδες 88

- **Ποια** σχέση υπάρχει ανάμεσα στη «ΜΑΣΟΝΙΑ» και το «ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ»;»
 - **Τι** αντιπροσωπεύουν τα «ιερά σύμβολα» των μασόνων-σατανιστών;
 - **Ποια** σχέση υπάρχει στα κινήματα «ειρήνης» και τον μελλοντικό «Παγκόσμιο Ηγέτη», τον αποκαλούμενο «Αντίχριστο»;
 - **Πως** αντιδρούν σήμερα στην κατάσταση αυτή οι επίσημοι πολιτικοί, κοινωνικοί και εκκλησιαστικοί φορείς;
- Αυτά και πολλά άλλα ερωτήματα βρίσκουν απάντηση στο βιβλίο αυτό.

Το βιβλίο αυτό είχε κυκλοφορήσει αρχικά με τίτλο «**ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΣ και ΣΚΟΤΕΙΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ**», αλλά επειδή το βασικό θέμα που πραγματεύεται είναι η χρήση των **ΚΟΙΝΩΝ ΙΕΡΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ** που χρησιμοποιούνται και από τους «μασόνους» και από τους «σατανιστές» (υπάρχει πλήρης ταύτιση), κρίθηκε σκόπιμο ο τίτλος να αλλάξει και να αποδίδει την πραγματικότητα.

Κεφάλαιο ΕΚΤΟ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ; "Ο νόμος της πνευματικής εξουσίας"

Α' Κορινθίους ΙΑ/11:3-15

(κείμενο μετάφρασης αρχιμ. Ν.Βάμβα)

3. Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο **ΧΡΙΣΤΟΣ**, κεφαλή δε της γυναικός (είναι) ο **ΑΝΗΡ**, κεφαλή δε του Χριστού (είναι) ο **ΘΕΟΣ**.

4. Πας ΑΝΗΡ προσευχόμενος ή προφητεύων, εάν έχη κεκαλυμμένην την κεφαλήν, καταισχύνει την κεφαλήν αυτού. 5. Πάσα δε ΓΥΝΗ προσευχομένη ή προφητεύουσα με την κεφαλήν ασκεπή (αρχ. «ακατακαλύπτω») καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής· διότι εν και το αυτό είναι με την εξυρισμένην. 6. Επειδή αν δεν καλύπτεται (αρχ. «κατακαλύπτεται») η γυνή, ας κουρεύση και τα μαλλία αυτής· **αλλ'** εάν ήναι αισχρόν εις γυναίκα να κουρεύη τα μαλλία αυτής ή να ξυρίζεται, ας καλύπτεται (αρχ. «κατακαλυπτέσθω»).

7. Διότι ο μεν ανήρ δεν χρεωστεί να καλύπτη (αρχ. «κατακαλύπτεσθαι») την κεφαλήν αυτού, επειδή είναι εικών και δόξα του Θεού· η δε γυνή είναι δόξα του ανδρός. 8. Διότι ο ανήρ δεν είναι εκ της γυναικός, αλλ' η γυνή εκ του ανδρός. 9. επειδή δεν εκτίσθη ο ανήρ διά την γυναίκα, αλλ' η γυνή διά τον άνδρα.

10. Διά τούτο η γυνή χρεωστεί να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους. 11. Πλην ούτε ο ανήρ χωρίς της γυναικός ούτε η γυνή χωρίς του ανδρός υπάρχει εν Κυρίω. 12. Διότι καθώς η γυνή είναι εκ του ανδρός, ούτω και ο ανήρ είναι διά της γυναικός, τα πάντα δε εκ του Θεού.

13. Κρίνατε σεις καθ' εαυτούς· είναι **πρέπον γυνή να προσεύχηται εις τον Θεόν ασκεπής;** (αρχ. «ακατακάλυπτον») 14. Ή ουδέ αυτή Η ΦΥΣΙΣ ΔΕΝ ΣΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΙ, ότι ανήρ μεν εάν έχη κόμην είναι εις αυτόν ατιμία,

15. γυνή δε εάν έχη κόμην, **είναι δόξα εις αυτήν; ΔΙΟΤΙ** η κόμη εδόθη εις αυτήν αντί καλύμματος (αρχ. «περιβολαίου»).

1. **ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ**

Το θέμα που θα μας απασχολήσει στο κεφάλαιο αυτό είναι **«εάν γυναίκα, κατά την ώρα της προσευχής ή της προφητείας, πρέπει να καλύπτεται ή όχι με κάποιο μαντήλι»**, όπως εφαρμόζουν σήμερα διάφορες χριστιανικές ομάδες. Ο απόστολος Παύλος στην Α΄ Κορινθίους, που θίγει το θέμα αυτό, κάνει ένα διαχωρισμό ανάμεσα στον άνδρα και στη γυναίκα, γράφοντας ότι ο **μεν ΑΝΔΡΑΣ** δεν πρέπει να καλύπτεται, η **δε ΓΥΝΑΙΚΑ**, το αντίθετο, πρέπει να καλύπτεται, γιατί, εάν δεν το εφαρμόζουν αυτό, καταισχύνουν (ντροπιάζουν) την κεφαλή τους: **«Πας ΑΝΗΡ προσευχόμενος ή προφητεύων, εάν έχη κεκαλυμμένην την κεφαλήν, καταισχύνει την κεφαλήν αυτού. Πάσα δε ΓΥΝΗ προσευχομένη ή προφητεύουσα με την κεφαλήν ασκεπή, καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής»** (ΙΑ/11:4-5). Τι εννοεί εδώ ο Παύλος, όταν στη συνέχεια, στο εδάφιο 15, αναφερόμενος στην κόμη της γυναίκας, το ακυρώνει αυτό, καθόσον καταλήγει στο συμπέρασμα ότι **«η κόμη εδόθη εις αυτήν αντί καλύμματος (αρχ. «περιβολαίου»);»**

Μέσα στην Αγία Γραφή αναφέρονται διάφορα **είδη προσευχής** και διάφοροι **τρόποι προσευχής** που πρέπει να εφαρμόζουμε, ανάλογα με την περίπτωση: Προσευχόμαστε **σιωπηλά, χαμηλόφωνα**, τόσο στη συνάθροιση της τοπικής εκκλησίας, όσο και στο δικό μας ιδιαίτερο χώρο, στο «ταμείο» μας (Ματθαίος 5/6:6). Προσευχόμαστε **ξεχωριστά, ένας - ένας και μεγαλόφωνα**, ώστε οι άλλοι που συμπροσεύχονται μαζί μας, στο τέλος συμφωνώντας να λένουν **«αμήν»** (βλ. Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:16, κλπ). Προσευχόμαστε **ομοθυμαδόν (όλοι μαζί) μεγαλόφωνα** και η προσευχή μας υψώνεται ενώπιον του Θεού σαν **«ήχος υδάτων πολλών»** (βλ. Πράξεις Δ/4:24, Ρωμαίους ΙΕ/15:6, Ψαλμός 93:3-4, κλπ). Προσευχόμαστε με **αλαλαγμό**, που είναι το ίδιο με την «ομοθυμαδόν» προσευχή, αλλά κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι γίνεται **πολύ δυνατά** και υπάρχει πολεμική ατμόσφαιρα στην προσευχή, γνωστή ως **«πολεμική προσευχή»** με την οποία συντρίβονται τα οχυρά του Διαβόλου (βλ. Ψαλμός ΜΖ/47:1, 98:4-5, κλπ). Προσευχόμαστε σε **διάφορες θέσεις ή στάσεις**, δηλαδή όρθιοι ή καθιστοί, ή γονατιστοί, κλπ (βλ. Ψαλμός 95:6, Α΄ Βασιλέων Η/8:54-55, Πράξεις Β/2:2, Γ/3:8). Προσευχόμαστε για

διάφορους λόγους, υπάρχουν προσευχές ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ, προσευχές ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ, προσευχές ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΣ, κλπ. Προσευχόμαστε, όταν βαπτισθούμε με το άγιο Πνεύμα του Θεού **και με το ΠΝΕΥΜΑ**, δηλαδή σε ξένη για μας γλώσσα και **με το ΝΟΥ**, δηλαδή στη μητρική μας γλώσσα ή σε κάποια άλλη κατανοητή για μας γλώσσα (Α΄ Κορινθίους 14/14:15).

Όλα τα είδη των παραπάνω προσευχών αναφέρονται περισσότερο από μία φορά σε διάφορα βιβλία της Βίβλου, γεγονός που φανερώνει ότι υπάρχει συμμαρτυρία. Προσευχή όμως, που να αναφέρεται ότι η γυναίκα «πρέπει» να καλύπτεται ή ο άνδρας να μην καλύπτεται, το βλέπουμε να αναφέρεται μόνο μία φορά και αυτό είναι στο 1Α/11 κεφάλαιο της επιστολής Α΄ Κορινθίους. Αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει για το ποια θα είναι η σωστή ερμηνεία, που θα δοθεί, καθόσον δεν έχουμε καμιά άλλη σχετική συμμαρτυρία μέσα στην Βίβλο.

Για να δώσουμε σωστή και αξιόπιστη απάντηση και για να μην καταλήξουμε σε λάθος συμπέρασμα, θα πρέπει να ερμηνεύσουμε τα εδάφια αυτά σύμφωνα με τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου, όπως: **(1)** Το εδάφιο που μας ενδιαφέρει, **δεν το απομονώνουμε** από τα συμφραζόμενα εδάφια, πριν και μετά από αυτό. **(2)** Το εδάφιο πρέπει να έρχεται **σε πλήρη συμφωνία** με την υπόλοιπη Βίβλο. **(3)** Ερμηνεύουμε το εδάφιο **«πνευματικά»**, με αποκαλυπτικό λόγο και όχι «κατά γράμμα». **(4)** Δεχόμαστε την ερμηνεία, που μας δίνει **η ίδια η Βίβλος**, μέσα από τις τυπολογίες και τους συμβολισμούς. **(5)** Εξετάζουμε **τι ίσχυε** την εποχή που γράφτηκε το κείμενο, μέσα στο οποίο αναφέρεται το εδάφιο που εξετάζουμε. **(6)** Δεν δεχόμαστε τις **μεταφράσεις** της Βίβλου ως θεόπνευστες, γι' αυτό **πάντα** καταφεύγουμε στο αρχικό θεόπνευστο αρχαίο κείμενο.

2. Η ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Με βάση τους παραπάνω κανόνες θα προχωρήσουμε στην ερμηνεία της Α΄ Κορινθίους 1Α/11:3-15. Ήδη στα προηγούμενα κεφάλαια έχουμε αναφερθεί σε πολλά θέματα που τίγονται στο 1Α΄ κεφάλαιο της Α΄ Κορινθίους, αλλά εδώ θα εστιάσουμε το θέμα μας

στη συγκεκριμένη περίπτωση, εάν η γυναίκα πρέπει ή όχι να καλύπτεται την ώρα της προσευχής και τι ακριβώς είναι το κάλυμμα αυτό και εάν μπορεί να το φορεί και όταν δεν προσεύχεται.

Ο Παύλος στο εδ.3 γράφει: **«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ, κεφαλή δε της γυναικός (είναι) ο ΑΝΗΡ, κεφαλή δε του Χριστού (είναι) ο ΘΕΟΣ».** “Κεφαλή” σημαίνει “εξουσία” και εδώ μας παρουσιάζει το τρίπτυχο της πνευματικής εξουσίας, που είναι:

- (α) Η εξουσία του ΘΕΟΥ Πατέρα επάνω στον Ιησού Χριστό, ως προς την ανθρώπινη φύση Του, το “κατά σάρκα”.
- (β) Η εξουσία του ΧΡΙΣΤΟΥ επάνω στον άνδρα.
- (γ) Η εξουσία του ΑΝΔΡΑ επάνω στη γυναίκα.

Στο εδάφιο αυτό που επαναλαμβάνει τις αρχές που Θεός είχε θέσει απ’ αρχής, δεν αναφέρεται ότι η ΓΥΝΑΙΚΑ έχει κάποια πνευματική εξουσία, ακόμα και επάνω στα παιδιά της, καθόσον αυτό ανήκει στον άνδρα, ο οποίος είναι η πνευματική εξουσία όλης της οικογένειας. Άλλωστε, η γυναίκα είναι τύπος της **νύμφης εκκλησίας**, ενώ ο άνδρας είναι τύπος του **νυμφίου Χριστού** και η «εκκλησία», η γυναίκα, υποτάσσεται στον Χριστό (Εφεσίους Ε/5:22-32).

Το γεγονός αυτό δεν σημαίνει ότι η γυναίκα είναι κατώτερη από τον άνδρα. Ενώπιον του Θεού είναι όλοι ίσοι μπροστά στην αγιότητά Του, ο Ιησούς έχυσε το πολύτιμο αίμα Του για όλους και για τον άνδρα και για τη γυναίκα, δεν υπάρχουν διακρίσεις μεταξύ των μελών, **διαφέρουν όμως ως προς τη θέση ευθύνης:** **«Διότι πάντες είσθε υιοί Θεού διά της πίστεως της εν Χριστώ Ιησού· επειδή όσοι εβαπτίσθητε εις Χριστόν, Χριστόν ενεδύθητε. Δεν είναι πλέον Ιουδαίος ουδέ Έλλην, δεν είναι δούλος ουδέ ελεύθερος, δεν είναι άρσεν και θήλυ· διότι πάντες σεις είσθε εις (ένα) εν Χριστώ Ιησού»** (Γαλάτας Γ/3:26-28). Αυτό αναφέρει ο Παύλος και στην Α’ Κορινθίους ΙΑ:11, όπου γράφει: **«Πλην ούτε ο ανήρ χωρίς της γυναικός, ούτε η γυνή χωρίς του ανδρός υπάρχει εν Κυρίω».** Ο Θεός βλέπει το λαό Του σαν μια ολότητα, σαν ένα ενιαίο σώμα και δεν κάνει διάκριση σε άνδρες και γυναίκες, η πνευματική εξουσία διαφέρει μεταξύ τους.

Κατά συνέπεια το βασικό μήνυμα της περικοπής Α’ Κορινθί-

ους ΙΑ/11:3-15 έχει άμεση σχέση με την **άσκηση της πνευματικής εξουσίας** και με βάση αυτό δίνει τις εντολές και τις οδηγίες ο Παύλος, ΤΙ και ΠΩΣ ο άνδρας ή η γυναίκα πρέπει να συμπεριφέρονται κατά τη διάρκεια της προσευχής και με βάση αυτό εξετάζουμε την ακριβή έννοια των λόγων του Παύλου ότι η γυναίκα εάν δεν καλύπτεται ντροπιάζει την κεφαλή της και όταν λέγει την «κεφαλή» της, δεν εννοεί το φυσικό της κεφάλι, αλλά την πνευματική «εξουσία» που βρίσκεται πάνω από το κεφάλι της, που είναι ο άνδρας της: *«Διά τούτο η γυνή χρεωστεί να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους»* (ΙΑ/11:10). Για τις μορφές της πνευματικής εξουσίας, όπως ο Θεός τις έθεσε απ' αρχής, θα αναφερθούμε με περισσότερες λεπτομέρειες στη συνέχεια.

3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ

Για να γνωρίζουμε τι ακριβώς θέλει να μας διδάξει ο απόστολος Παύλος στο 11^ο κεφάλαιο της Α΄ Κορινθίους, θα κάνουμε μια ιστορική αναδρομή στις περιγραφές της Βίβλου σχετικά με την ενδυμασία της γυναίκας και τα ήθη που επικρατούσαν στην κάθε εποχή και αυτό είναι ένας από τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες ολόκληρης της Αγία Γραφής, Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. Θα δούμε περιπτώσεις, όπου ο Θεός δεν επέβαλε στη γυναίκα να κατακαλύπτεται και περιπτώσεις που η γυναίκα κατακαλυπτόταν, σύμφωνα με τα επικρατούντα ήθη και έθιμα της κάθε εποχής.

(1) ΑΔΑΜ & ΕΥΑ: Όταν ο Θεός δημιούργησε αρχικά τον Αδάμ και μετά από την πλευρά του έπλασε την Εύα, δεν φορούσαν τίποτα ήσαν **και οι δύο γυμνοί** και δεν ντρέπονταν (Γένεση Β/2:25). Αυτό σημαίνει ότι κατά την ώρα της επικοινωνίας με τον Θεό ούτε στο κεφάλι τους φορούσαν κάτι. Ο ίδιος ο Θεός αργότερα τους προμήθευσε *«χιτώνας δερματίνους»* για να σκεπάσουν τη γυμνότητά τους, όταν παράκουσαν στην εντολή Του, ενώ οι ίδιοι έραψαν **φύλλα συκής** για να σκεπαστούν (βλ. Γένεση Γ/3:7,21). Ούτε και εδώ βλέπουμε ο Θεός να τους έδωσε κάποιο ένδυμα που να σκεπάζει ειδικά και το κεφάλι τους, γιατί ο χιτώνας, γενικά σε όλες τις εποχές, είναι ένα ρούχο που φοριέται κατάσαρκα και αυτό εύκολα μπορεί να το διαπιστώσει κάποιος από την ερμηνεία των διαφόρων λεξικών.

Υπάρχει βέβαια και ο αντίλογος, που λέγει ότι ο Θεός στους πρωτόπλαστους, όταν αμάρτησαν, τους προμήθευσε **«χιτώνες»** δερμάτινους και ότι οι χιτώνες ήταν ένα ένδυμα που θα μπορούσε να χρησιμεύσει και σαν κάλυμμα ολόκληρου του σώματος. Αυτή η ερμηνεία είναι αυθαίρετη και άστοχη, καθόσον απορρίπτεται από όλα τα έγκυρα λεξικά, τα οποία αναφέρουν ότι ο χιτώνας σαν ένδυμα **δεν κάλυπτε όλο το σώμα**. Κατά συνέπεια, δε μπορούμε να στηρίξουμε μία λάθος ερμηνεία ότι η Εύα όταν ερχόταν σε επικοινωνία και λατρεία με τον Θεό κάλυπτε το πρόσωπό της. Το «Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας» του Ιωάννου Σταματάκου (σελ. 1112) γράφει ότι ο χιτώνας είναι:

«Ένδυμα (ανδρών και γυναικών) φορούμενον εσωτερικώς, μάλλινον υποκάμισον φορούμενον κατάσαρκα, λατινικά ονομαζόμενον “TUNICA”. Όταν επρόκειτο να εξέλθουν της οικίας των έριπτον επάνω από τον χιτώνα ένα ευρύν μανδύαν (ευρύχωρον επανοφώριον), όστις εκαλείτο “φάρος” ή “ιμάτιον” ή “χλαίνα”. Ενίστε ο χιτών έφθανε μέχρι των ποδών και τότε εκαλείτο “χιτών ποδήρης”, οσάκις δε έφερε και χειρίδας (μανίκια) εκαλείτο “χειριδωτός χιτών”»

(2) ΘΥΣΙΑ & ΛΑΤΡΕΙΑ ΣΤΟ ΘΕΟ: Όταν ο Αδάμ και η Εύα διώχτηκαν από τον κήπο της Εδέμ ο Θεός τους δίδαξε πως θα έρχονται σε επικοινωνία μαζί Του. Βλέπουμε αργότερα τον **Άβελ** να θυσιάζει ζώο στον Θεό, που συμβόλιζε τη θυσία του Ιησού Χριστού ως το αρνίο το εσφαγμένο «προ καταβολής κόσμου» (Α΄ Πέτρου Α/1:18-20, Τίτος Α/1:2-3, Εβραίους Θ/9:26). Αιώνες αργότερα και μετά τον κατακλυσμό, ο **Νώε** στο όρος Αραράτ θυσιάζει ζώα, σαν ένδειξη ευχαριστίας και ευγνωμοσύνης προς τον Θεό (Γένεση Η/8:18-22).

Όλα αυτά που αναφέραμε σαν παραδείγματα, δείχνουν ότι ο Θεός είχε διδάξει τον άνθρωπο για τον τρόπο λατρείας με το οποίο ευαρεστείτο, αλλά δεν βλέπουμε πουθενά να αναφέρεται κάπου μέσα στον Λόγο του Θεού για κάλυμμα της γυναίκας όταν ερχόταν μπροστά στον Θεό σε λατρεία και προσευχή. Το συμπέρασμα που βγαίνει αβίαστα είναι ότι μέχρι τον κατακλυσμό ο Θεός δεν είχε δώσει καμιά εντολή να καλύπτεται η γυναίκα στην προσευχή.

(3) **ΡΕΒΕΚΚΑ & ΙΣΑΑΚ:** Πολλούς αιώνες αργότερα συναντάμε μέσα στην Παλαιά Διαθήκη περιπτώσεις, όπου η γυναίκα καλύπτεται σε διάφορα περιστατικά της καθημερινότητας, σύμφωνα με τα ήθη και τα έθιμα της εποχής εκείνης. Τέτοια περίπτωση έχουμε με τη **Ρεβέκκα**, η οποία όταν είδε από μακριά τον Ισαάκ, το μέλλοντα σύζυγό της *«λαβούσα την καλύπτραν εσκεπάσθη»* (Γένεση ΚΔ/24:65). Η μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο') γράφει *«το θέριστρον περιεβάλετο»* και το θέριστρο ήταν ένα ένδυμα που κάλυπτε τη γυναίκα από το κεφάλι μέχρι κάτω. Ήταν μια συνήθεια της εποχής εκείνης η γυναίκα κατά την ώρα του γάμου της να καλύπτεται με το θέριστρο και αυτό το γεγονός δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με το εάν πρέπει ή όχι να καλύπτεται η γυναίκα όταν προσεύχεται.

(4) **ΡΟΥΘ & ΒΟΟΖ:** Σε μια άλλη περίπτωση βλέπουμε τον Βοόζ να λέγει στη Ρουθ *«φέρει το περικάλυμμα το επάνω σου και κράτει αυτό»*, και αυτό της το ζήτησε για να της βάλει μέσα 6 μέτρα κριθής (Ρουθ Γ/3:15). Η μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο') γράφει *«το περίζωμα»*, που σημαίνει ότι το ένδυμα που φορούσε η Ρουθ ήταν αρκετά μεγάλο για να μπορέσει να χωρέσει μέσα μια τόσο μεγάλη ποσότητα κριθαριού.

(5) **ΙΑΚΩΒ & ΛΕΙΑ:** Για τους μελετητές της Βίβλου είναι γνωστή η περίπτωση πως ο **Λάβαν** εξαπάτησε τον **Ιακώβ** και του έδωσε για γυναίκα τη μεγαλύτερη κόρη του τη **Λεία** και όχι τη μικρότερη τη **Ραχήλ**, όπως του είχε υποσχεθεί. Αυτό συνέβηκε, γιατί σύμφωνα με τα ήθη και τα έθιμα της εποχής εκείνης η νύφη κατά τη διάρκεια της τελετής του γάμου είχε καλυμμένο τελείως το πρόσωπό της. Το περιστατικό αυτό αναφέρεται στη Γένεση ΚΘ/29:15-28, αλλά εκεί δεν γίνεται καμιά μνεία ότι είχε καλυμμένο το πρόσωπό της, καθόσον ήταν δεδομένο και αναφερόταν σε άλλα παρόμοια περιστατικά, όπως στην περίπτωση της Ρεβέκκας.

(6) **ΘΑΜΑΡ & ΙΟΥΔΑΣ:** Στο ΛΗ/38 κεφάλαιο της Γένεσης αναφέρεται η περίπτωση της Θάμαρ, η οποία έμεινε δύο φορές χήρα από τους γιους του Ιούδα, χωρίς να έχει τεκνοποιήσει. Όταν ο πεθερός της δεν της έδωσε για σύζυγο τον άλλο του γιο, τον Σηλά, με το πρόσχημα ότι ήταν μικρός, αυτή ένα βράδυ μεταμφιέστηκε σε

πόρνη για να τον εξαπατήσει και να αποκτήσει παιδί μαζί του: «*Η δε απεκδυθείσα τα ενδύματα της χηρείας αυτής, εσκεπάσθη με κάλυμμα και ΠΕΡΙΕΤΥΛΙΧΘΗ και εκάθισε κατά την δίοδον την εν τη οδό της Θαμνάς*» (Γένεση ΛΗ/38:14). Το κείμενο των Εβδομήκοντα (Ο') γράφει «*περιεβάλετο θέριστρο*». Ο Ιούδας δεν την γνώρισε, γιατί είχε **κατακαλύψει** το πρόσωπό της, όπως ήταν η συνήθεια να ντύνονται οι πόρνες της εποχής εκείνης: «*Και ότε είδεν αυτήν ο Ιούδας, ενόμισεν αυτήν πόρνην· διότι είχε **κεκαλυμμένον** (αρχ. «κατεκαλύψατο») το πρόσωπον αυτής*» (εδ. 15). Ήταν όλο το πρόσωπό της Θάμαρ καλυμμένο με το θέριστρο και όχι μόνο μέρος αυτού.

(7) **ANNA & ΗΛΕΙ:** Στο βιβλίο Α΄ Σαμουήλ Α/1:9-16 διαβάζουμε για την Άννα, τη μητέρα του Σαμουήλ, η οποία πήγε στο ναό για να προσευχηθεί και να ζητήσει από τον Θεό να της δώσει ένα γιο. Ο αρχιερέας Ηλεί είδε **να κουνάει τα χείλη της**, καθώς προσευχόταν, που σημαίνει ότι το κεφάλι της δεν ήταν σκεπασμένο, ή εάν ήταν σκεπασμένο, το πρόσωπό της τουλάχιστον δεν είχε καλυφθεί, γι' αυτό την είδε ο Ηλεί να προσεύχεται.

(8) **ΜΩΥΣΗΣ:** Όταν ο Μωυσής κατέβηκε από το όρος Σινά με τις δύο πλάκες των 10 εντολών που του είχε δώσει ο Θεός, οι Ισραηλίτες φοβήθηκαν να τον πλησιάσουν επειδή το πρόσωπό του έλαμπε. Για τον λόγο αυτό ο Μωυσής τους μιλούσε **έχοντας καλυμμένο το πρόσωπό του**, όταν όμως «*εισήρχετο ενώπιον του Κυρίου διά να λαλήσῃ μετ' αυτού, εσήκονε* (έβγαζε) **το κάλυμμα, εωσού εξέλθῃ**» (βλ. Έξοδος ΛΔ/34:30-35). Εδώ βλέπουμε το Μωυσή να προσεύχεται χωρίς να καλύπτει το κεφάλι του.

(9) **Εποχή του ΗΣΑΪΑ:** Η συνηθισμένη ενδυμασία των γυναικών, πριν την εποχή του Ησαΐα, ήταν να φορούν ένα είδος **επανωφορίου**, που κάλυπτε ολόκληρο το σώμα τους και εφόσον ήθελαν κάλυπτε και το πρόσωπό τους. Ήταν μια κόσμια περιβολή για τα τότε ήθη και έθιμα. Στην εποχή του Ησαΐα διαβάζουμε μέσα στη Βίβλο ότι τα ήθη και τα έθιμα είχαν αλλάξει, όσον αφορά την εμφάνιση της γυναίκας και να έχουν μπει νεωτερισμοί, γεγονός που προκάλεσε την οργή του Θεού. Οι γυναίκες δεν φορούσαν το κόσμιο επανωφόρι, αλλά φορούσαν “καλύπτρες”, “κεφαλόδεσμα”, “επενδύ-

ματα”, “περικαλύμματα”, “λινά”, “μίτρες”, “θήριστρα” και πολλά άλλα ενδύματα και στολίδια. Ο προφήτης Ησαΐας αναφέρει παρακάτω 20 ονομασίες:

«16/ Και λέγει Κύριος, Επειδή αι θυγατέρες της Σιών υπερηφανεύθησαν και περιπατούσι με υψωμένον τράχηλον και με όμματα άσεμνα, περιπατούσαι τρυφηλά και τρίζουσai με τους πόδας αυτών, 17/ διά τούτο ο Κύριος θέλει φαλακρώσει την κορυφήν της κεφαλής των θυγατέρων της Σιών, και ο Κύριος θέλει εκκαλύψει την αισχύνην αυτών.

18/ Εν εκείνη τη ημέρα ο Κύριος θέλει αφαιρέσει την δόξαν των τριζόντων στολισμών και τα ΕΜΠΛΟΚΙΑ (=περιπλέγματα) και τους ΜΗΝΙΣΚΟΥΣ, 19/ τα ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΑ και τα ΒΡΑΧΙΟΛΙΑ και τας ΚΑΛΥΠΤΡΑΣ, 20/ τους ΚΕΚΡΥΦΑΛΟΥΣ (=διχτυωτά επιθέματα κεφαλής) και τας ΠΕΡΙΣΚΕΛΙΔΑΣ και τα ΚΕΦΑΛΟΔΕΣΜΑ και τας ΜΥΡΟΘΗΚΑΣ και τα ΕΝΩΤΙΑ (=σκουλαρίκια), 21/ τα ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ και τα ΕΡΡΙΝΑ (=χαλκάδες μύτης), 22/ τας ποικίλας ΣΤΟΛΑΣ και τα ΕΠΕΝΔΥΜΑΤΑ και τα ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑΤΑ και τα ΘΥΛΑΚΙΑ, 23/ τα ΚΑΤΟΠΤΡΑ και τα ΛΕΠΤΑ ΛΙΝΑ και τας ΜΙΤΡΑΣ και τα ΘΕΡΙΣΤΡΑ.

24/ Και αντί της γλυκείας οσμής θέλει είσθαι δυσωδία, και αντί ζώνης σχοινίον, και αντί καλλικομίας φαλάκρωμα, και αντί επιστομαχίου περίζωμα σάκκινον, και αντί ηλιόκαυμα ωραιότητος» (Ησαΐας Γ/3:16-24).

Η οργή του Θεού δεν ήταν για τα χρησιμοποιούμενα ενδύματα και στολίδια, ο Θεός δεν είχε δώσει εντολές τι ενδύματα πρέπει να φορούν και τι ενδύματα να μη φορούν, αλλά η οργή Του ήταν γιατί «οι θυγατέρες της Σιών», οι γυναίκες του λαού Του, το έκαναν αυτό για επίδειξη, γεμάτες υπερηφάνεια και *«περπατούσαν με υψωμένο τον τράχηλο και άσεμνα μάτια»*.

❖ Από όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, είναι φανερό ότι προ Χριστού, αλλά και στην εποχή του Χριστού οι γυναίκες κυκλοφορούσαν **με καλυμμένο το κεφάλι** και αυτή η περιβολή ήταν μέσα στα ηθικά πλαίσια της εποχής τους. Κάθε άλλη περιβολή θεωρείτο ότι γινόταν με ελατήρια υπερηφάνειας και επίδειξης. Ο τρόπος αυτός της ενδυμασίας των γυναικών δεν είχε επιβληθεί από τον Θεό,

ώστε η μη τήρησής του να θεωρείτο παρακοή στις εντολές Του, αλλά ήταν αποδεκτός ως ηθικός από τις τότε κοινωνικές συνθήκες και τα ήθη της εποχής τους. Με την πάροδο των χρόνων οι κοινωνικές συνθήκες και τα ήθη αλλάζουν, με αποτέλεσμα αυτό που πριν ήταν ηθικό, σε μεταγενέστερη εποχή να θεωρείται άσεμνο και μη κόσμιο. Για παράδειγμα, στην εποχή του Αβραάμ παρατηρούμε ότι η Ρεβέκκα κυκλοφορούσε με ακάλυπτο πρόσωπο και αυτό ήταν αποδεκτό και κόσμιο για την εποχή της. Αργότερα, στην εποχή του προφήτη Ησαΐα μια τέτοια ενέργεια ήταν απαράδεκτη και προκαλούσε σκάνδαλο.

Κλείνοντας το θέμα για την εποχή του Ησαΐα θα ήθελα να αναφερθώ για το «**θέριστρο**». Αυτό ήταν ένα λεπτό, αλλά φαρδύ επένδυμα που φορούσαν οι γυναίκες και είχε μια ξεχωριστή σημασία, γιατί τότε ήταν που οι γυναίκες άρχισαν να καλύπτουν το πρόσωπό τους όταν έκαναν δημόσια εμφάνιση και ήταν ανεπίτρεπτο και ασυγχώρητο για μια γυναίκα να κυκλοφορεί χωρίς το θέριστρό της. Η λέξη «θέριστρο» στα Εβραϊκά είναι «ρεδιδίμ» και ετυμολογικά έχει και την έννοια του «υποτάσσω» και με αυτή την έννοια αναφέρεται και στον Ψαλμό ΡΜΔ/144:2. Το θέριστρο ήταν σύμβολο υποταγής της γυναίκας στον Θεό και τους νόμους, χωρίς αυτό να το έχει θέσει ο Θεός.

4. ΚΑΤΑΚΑΛΥΜΜΑ & ΠΕΡΙΒΟΛΑΙΟ (λάθος μετάφραση)

Ο Παύλος στην περικοπή που εξετάζουμε αναφέρεται για «**κατακάλυμμα**» και «**περιβόλαιο**» και όχι για απλό «**κάλυμμα**», όπως αναγράφεται στο κείμενο του Βάμβα, ο οποίος έχει μεταφράσει λάθος το αρχικό θεόπνευστο Ελληνικό κείμενο. Στη χώρα μας, συγκεκριμένη χριστιανική κίνηση (για την οποία αναφερόμαστε **ανανυτικά** παρακάτω, βλ. σελίδες 178-190), ερμηνεύοντας τις λέξεις κατακάλυμμα και περιβόλαιο, έχει δημιουργήσει μια τελείως διαφορετική θεολογική θέση για το κεφάλαιο ΙΑ΄/11^ο της επιστολής Α΄ Κορινθίους επιστολής απ' όλες τις άλλες ομάδες και ομολογίες και η επίσημη διδασχή της είναι ότι οι γυναίκες όταν προσεύχονται ή προφητεύουν, πρέπει να καλύπτονται με «**μαντήλι**», γιατί αυτός είναι ο νόμος του Θεού.

Θα δούμε λοιπόν ποιες είναι οι έννοιες των λέξεων κατακάλυμμα και περιβόλαιο και για να είναι καθ' όλα αξιόπιστη και αντικειμενική η μελέτη μας, θα αναφέρουμε και την **επίσημη άποψη** της εν λόγω κίνησης, ώστε να υπάρχουν καταγεγραμμένες και οι 2 απόψεις και ο αναγνώστης να μπορεί να αποκτήσει τη δική του αντικειμενική γνώμη, χωρίς να επηρεάζεται μονομερώς μόνο από τη μία άποψη.

(α) ΚΑΤΑΚΑΛΥΜΜΑ: Στο αρχαίο κείμενο της επιστολής Α' Κορινθίους, κεφάλαιο ΙΑ, συναντούμε τα ρήματα **«κατακαλύπτω»** και **«ακατακαλύπτω»**. ΚΑΤΑΚΑΛΥΠΤΩ σημαίνει σκεπάζω/καλύπτω κάποιον ολοκληρωτικά από πάνω μέχρι κάτω, ενώ ΑΚΑΤΑΚΑΛΥΠΤΩ (με το στερητικό **“α”** στην αρχή) σημαίνει το εντελώς αντίθετο, ότι δεν καλύπτεται καθόλου. Στην εποχή του Παύλου οι γυναίκες συνήθιζαν να φορούν ένα επανωφόρι που κάλυπτε όλο το σώμα τους, είτε πήγαιναν στην εκκλησία, στην αγορά, στους αγρούς, είτε πήγαιναν οπουδήποτε αλλού. Αυτή ήταν η κόσμια ενδυμασία της εποχής εκείνης και το απαιτούσε το έθιμο.

Ήταν κάτι το ανεπίτρεπτο για μια πιστή γυναίκα της εποχής εκείνης να πηγαίνει στην εκκλησία **χωρίς αυτό το κατακάλυμμα** και ακόμα ήταν σκάνδαλο **χωρίς αυτό, να προσεύχεται και να προφητεύει**. Το ένδυμα αυτό (το κατακάλυμμα), σύμφωνα με τα τότε έθιμα, συμβόλιζε την υποταγή και το σεβασμό της γυναίκας προς τον άνδρα της και όχι ιδιαίτερα προς τον Θεό, γιατί δεν ήταν μια ενδυμασία που την είχε επιβάλλει ο Θεός.

Δεχόμαστε ότι **«όλη η Γραφή είναι θεόπνευστος»** (Β' Τιμόθεου Γ' 3:16), που σημαίνει ότι **κάθε λέξη** που χρησιμοποιεί είναι εμπνευσμένη από το Πνεύμα του Θεού, γι' αυτό όταν ο Παύλος χρησιμοποιεί τη λέξη **«ακατακαλύπτω»**, έχει οδηγηθεί από το Πνεύμα του Θεού για να αποδώσει το ακριβές νόημα που θέλει (βλ. Β' Πέτρου Α' 1:21). Εάν ο Παύλος δεν χρησιμοποιούσε τις λέξεις «κατακάλυμμα» ή «περιβόλαιο» και εννοούσε οποιοδήποτε άλλο κάλυμμα για τη γυναίκα, τότε το θεόπνευστο κείμενο θα έγραφε **«πάσα δε γυνή προσευχομένη ή προφητεύουσα ΑΚΑΛΥΠΤΩ** (και όχι **«ακατακαλύπτω»**) **την κεφαλήν, καταισχύνη την κεφαλήν αυτής»**. Ο Παύλος γράφει

«ακατακαλύπτω», γιατί αναφέρεται στο ιδιαίτερο φόρεμα της εποχής εκείνης, το οποίο ήταν σύμβολο της εξουσίας του άνδρα επάνω στη γυναίκα.

(β) ΠΕΡΙΒΟΛΑΙΟ: Μία άλλη λέξη κλειδί που αναφέρει ο απόστολος Παύλος είναι **«περιβόλαιο»**, την οποία ο Βάμβας μεταφράζει **ως κάλυμμα**, γράφοντας ότι *«η κόμη εδόθη εις αυτήν αντί καλύμματος»* (εδ.ΙΑ:15). Σύμφωνα με το Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας του Ι.Σταματάκου «Περιβόλαιον, το» σημαίνει «το βαλλόμενον πέριξ τινός, το δι' ού περιβάλλεται τις (δι' ού καλύπτεται), το κάλυμμα, περικάλλυμα, ένδυμα». Το περιβόλαιο κάλυπτε όλο το σώμα της γυναίκας, από το κεφάλι μέχρι κάτω και το χαρακτηριστικό ήταν ότι σαν λεπτό ύφασμα που ήταν, οι γυναίκες το φορούσαν περισσότερο στο σπίτι και επάνω σ' αυτό έραβαν με χρυσή ή αργυρή κλωστή χρυσά νομίσματα, ώστε αυτά να φαίνονται επάνω στο μέτωπό τους, σαν κοσμήματα. Σύμφωνα με τα επικρατούντα έθιμα της εποχής, αυτό γινόταν, ώστε εάν τους έδινε διαζύγιο ο άνδρας τους, είχαν δικαίωμα να πάρουν μαζί τους μόνο ότι φορούσαν επάνω τους. Για τον λόγο αυτό, τα κοσμήματα και τα στολίδια που είχαν ράψει επάνω στο περιβόλαιο ήταν πολύ ακριβά.

Μια παρόμοια περίπτωση βλέπουμε στην παραβολή του Ιησού για τη **«χαμένη δραχμή»**, όπου η γυναίκα που είχε δέκα δραχμές, έχασε τη μία και αναστάτωσε το σπίτι ολόκληρο μέχρι να την βρει. Όταν τη βρήκε, από τη μεγάλη της χαρά, κάλεσε τις φίλες της για να την συγχαρούν (Λουκάς ΙΕ/15:8-10). Η γυναίκα δεν είχε τοποθετήσει σε κάποιο ασφαλές μέρος του σπιτιού τις δέκα δραχμές και μετά ξέχασε που τις είχε βάλει, γιατί τότε, όπως είναι φυσικό, θα είχε χάσει και τις δέκα, αλλά τις είχε ράψει επάνω στο περιβόλαιό της, όπως συνηθιζόταν τότε και έχασε μόνο τη μία.

Εάν λοιπόν ο θεόπνευστος Παύλος δεν εννοούσε το συγκεκριμένο **περιβόλαιο**, που κατακάλυπτε όλο σώμα της γυναίκας, θα μπορούσε να αναφερθεί γενικά σε κάλυμμα της γυναίκας, για το οποίο η γυναίκα της εποχής εκείνης είχε πολλές επιλογές, όπως πέπλο, μαντήλι, καπέλο της εποχής, καλύπτρες, επενδύματα, θέριστρα, κλπ.

❖ Ένας λοιπόν από τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες είναι να χρησιμοποιούμε τις λέξεις του πρωτότυπου **αρχαίου κειμένου** και να εξηγούμε τι σημαίνουν οι λέξεις αυτές σύμφωνα με **τα ήθη και τα έθιμα** της εποχής, που γράφτηκε το κείμενο που εξετάζουμε. Όταν λοιπόν ο Παύλος στην Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:5-6 γράφει ότι **η γυναίκα πρέπει «να κατακαλύπτεται»**, αναφέρεται στη γυναίκα της εποχής του, για την οποία το συγκεκριμένο ένδυμα αντιπροσώπευε τα ηθικά πλαίσια της εποχής του και πολύ περισσότερο αναφέρεται στην πιστή αναγεννημένη γυναίκα, την οποία δίδασκε να μην προσεύχεται **«ακατακαλύπτω»** την κεφαλή, καθόσον αυτό ερχόταν σε αντίθεση με τα χρηστά και κόσμια ήθη της εποχής εκείνης.

Το ίδιο γίνεται και σήμερα, που όταν παρουσιάζονται νέες μόδες, που σε μερικές περιπτώσεις θεωρούνται και ακραίες, αναγκάζομαστε να βάζουμε «νόμους» που θα μας συγκρατούν από πνευματικά ατοπήματα, ολισθήματα και σκάνδαλα. Όπως ήδη αναφέρθηκε, επειδή αλλάζουν οι κοινωνικές συνθήκες και τα έθιμα, αυτό που πριν ήταν απαγορευμένο, τώρα είναι επιτρεπτό και κόσμιο. Για παράδειγμα, στη δεκαετία του 50 και πριν, μία πιστή γυναίκα το να φορεί παντελόνια (*ανδρική ενδυμασία για την εποχή εκείνη*) ήταν απαράδεκτο και ανάρμοστο για την ηθική της. Σήμερα, 2^η δεκαετία του 21^{ου} αιώνα, όχι μόνο είναι επιτρεπτή η ενδυμασία αυτή, αλλά θεωρείται και πιο σεμνή από άλλους νεωτερισμούς που ήδη έχουν εμφανιστεί.

Για πιο κατανοητό παράδειγμα, θα χρησιμοποιήσουμε την κλασική ενδυμασία της εποχής του Ιησού. Εάν σήμερα μια γυναίκα ερχόταν στην εκκλησία με την ενδυμασία αυτή, θα ήταν παραφωνία στο γενικό σύνολο και θα γινόταν αντικείμενο πολλών δυσμενών σχολίων και επικρίσεων.

Μια νέα τάση που επικρατεί στις ημέρες μας είναι να φορούν άνδρες και γυναίκες, κυρίως νεαρής ηλικίας, παντελόνια με σκισίματα μπροστά και με τρύπες, μικρές ή μεγάλες. Οι πιστοί γονείς, προσπαθούν να προφυλάξουν τα παιδιά τους από τη μόδα αυτή, ή τουλάχιστον σε όσες περιπτώσεις δεν το καταφέρνουν, προσπαθούν να τα προφυλάξουν από ακραίες εμφανίσεις (υπερβολικά σκισί-

ματα, μεγάλες τρύπες, κλπ), γιατί πιστεύω ότι ο Ιησούς δεν θα είχε ποτέ μια τέτοια εμφάνιση.

5. ΜΟΡΦΕΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΙΒΛΟ

Ο Παύλος στην Α' Κορινθίους ΙΑ κάνει σαφή διαχωρισμό των εξουσιών, ώστε οι γυναίκες που έβγαζαν το κατακάλυμμα μέσα στην εκκλησία, μιμούμενες τις κοσμικές γυναίκες, να γνωρίζουν για ποιο λόγο πρέπει να καλύπτονται και ποιος είναι ο συμβολισμός της κάλυψης που έχουν πάνω στο κεφάλι τους και ως φυσικό κάλυμμα (ένδυμα) και ως πνευματικό κάλυμμα (εξουσία). Τρεις είναι οι μορφές της εξουσίας, από πάνω προς τα κάτω: ΘΕΟΣ - ΧΡΙΣΤΟΣ - ΑΝΔΡΑΣ: «*Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ, κεφαλή δε της γυναικός (είναι) ο ΑΝΗΡ, κεφαλή δε του Χριστού (είναι) ο ΘΕΟΣ*» (ΙΑ:3).

1η εξουσία: Ο ΘΕΟΣ (ανώτατη)

Ανώτατη μορφή εξουσίας είναι ο Πατέρας Θεός, είναι πάνω απ' όλα και όλα απορρέουν απ' Αυτόν. Οι ιδιότητές Του αποδεικνύουν την παντοδυναμία Του, τη μεγαλοσύνη Του και τη μοναδικότητά Του:

- Είναι **ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ** του σύμπαντος (βλ. *Γένεση Α/1:1, Ησαΐας Μ/40:28, Νεεμίας Θ/9:6, Ψαλμός ΡΒ/102:25-27, κλπ*).
- Είναι **ΑΙΩΝΙΟΣ** (βλ. *Γένεση Α/1:1, Δευτερονόμιο ΛΓ/32:27, Α' Τιμόθεου Α/1:17, Ησαΐας ΝΖ/57:15, κλπ*).
- Είναι **ΑΘΑΝΑΤΟΣ** (βλ. Α' Τιμόθεου Α/1:17 & ς'/6:16, Δευτερονόμιο ΛΒ/32:40, κλπ).
- Είναι **ΠΑΝΤΟΔΥΝΑΜΟΣ** (βλ. *Ιώβ ΛΖ/37:23, Ησαΐας ΜΓ/43:13, Ματθαίος ΙΘ/19:26, Λουκάς Α/1:37, Αποκάλυψη ΙΘ/19:6, κλπ*).
- Είναι **ΑΝΑΛΛΟΙΩΤΟΣ** (βλ. *Μαλαχίας Γ/3:6, Ψαλμός ΡΒ/102:25-27, Ιάκωβος Α/1:7, Εβραίους ς'/6:17, κλπ*).
- Είναι **ΑΝΕΞΙΧΝΙΑΣΤΟΣ** (βλ. *Ιώβ Ε/5:8-9 & ΙΑ/11:7, Ησαΐας Μ/40:28, Εκκλησιαστής Γ/3:11, Ρωμαίους ΙΑ/11:33-36, κλπ*).
- Είναι **Α Γ Ι Ο Σ** (βλ. *Λευιτικό ΙΑ/11:44-45, Ησαΐας ΝΖ/57:15 & ς'/6:6, Ψαλμός ΚΒ/22:3, Ιωάννης ΙΖ/17:11, Αποκάλυψη Δ/4:8, κλπ*).

- Είναι **ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ - ΕΙΣ/ΕΝΑΣ** (βλ. Δευτερονόμιο Δ/4:35, ς'/6:4, ΛΒ/32:39, Β' Σαμουήλ Ζ/7:22, Ησαΐας ΜΒ/42:8, ΜΓ/43:3,10-11, ΜΔ/44: 6-8, Μαλαχίας Β/2:10, Μάρκος ΙΒ/12:28-19, Γαλάτας Γ/3:20, Α' Τιμό-θεου Β/2:5, Ιάκωβος Β/2:19, κλπ).

Τα πάντα αρχίζουν και ξεκινούν από τον Θεό Πατέρα και δεν υπάρχει άλλη ανώτερη εξουσία από Αυτόν. Είναι Αυτός που ελέγχει τα πάντα, είναι Αυτός που συντηρεί το σύμπαν και είναι Αυτός που έχει τον τελικό λόγο πάνω σε όλα: «*Επειδή και ο ΑΓΙΑΖΩΝ (ο Ιησούς) και οι ΑΓΙΑΖΟΜΕΝΟΙ (οι πιστοί) εξ ΕΝΟΣ (από τον Πατέρα) είναι πάντες....*» (Εβραίους Β/2:11). Ο ίδιος ο Ιησούς το είπε αυτό πολύ καθαρά: «*Ο Πατήρ μου, όστις μοι έδωκεν αυτά, είναι ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΟΣ ΠΑΝΤΩΝ*» (Ιωάννης Ι'/10:29) και δεν μένει στον χαρακτηρισμό «μεγαλότερος πάντων», αλλά προχωρά και στον εαυτό Του, λέγοντας: «*Εάν με ηγαπάτε, ηθέλετε χαρή ότι είπον, Υπάγω προς τον Πατέρα· διότι ο Πατήρ μου είναι ΜΕΓΑΛΗΤΕΡΟΣ Μου*» (Ιωάννης ΙΔ/14:28). Ο Πατέρας Θεός είναι εξουσία πάνω από όλους ("μεγαλότερος πάντων") και πάνω από τον Ιησού ("μεγαλότηρός Μου").

2η εξουσία: Ο ΧΡΙΣΤΟΣ (ανώτερη)

Ο Ιησούς Χριστός, όσον αφορά τη **θεότητα Του** δεν είναι «Θεός», αλλά είναι «**ο** Θεός» (με οριστικό άρθρο), είναι «*η (ορατή) ΕΙΚΩΝ του Θεού του αοράτου*» (Κολοσσαείς Α/1:15). είναι ο Θεός ο οποίος «*εφανερώθη εν σαρκί*» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16), είναι ο Λόγος του Θεού, του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει και αυτός ο Λόγος έγινε σάρκα, δηλαδή άνθρωπος, γι' αυτό και ο Ιωάννης στο ομώνυμο Ευαγγέλιό του γράφει «*και Θεός ήν ο Λόγος*» (Ιωάννης Α/1:1). Αυτή την περίτρανη διακήρυξη την έκανε ο ίδιος ο Ιησούς, λέγοντας: «*Όστις είδεν ΕΜΕ, είδε τον ΠΑΤΕΡΑ*» (Ιωάννης ΙΔ/14:9).

Όσον αφορά την **ανθρώπινη φύση Του** υπόκειται στην εξουσία του Πατέρα Θεού, στον οποίο υπάκουσε κατά πάντα, μέχρι θανάτου «*θανάτου δε σταυρού*» (Φιλιππησίους Β/2:8). Ο Ιησούς ως τέλειος άνθρωπος, που είχε σώμα, ψυχή και πνεύμα, όπως όλοι μας, έχει Θεό τον Πατέρα, ο οποίος είναι η εξουσία πάνω αυτόν, γι' αυτό ο Παύλος γράφει «*κεφαλή (εξουσία) δε του Χριστού ο*

Θεός». Υπάρχουν συχνές αναφορές του Παύλου που φανερώνουν τη σχέση Πατέρα και Υιού, ως προς τη θέση εξουσίας του Πατέρα επάνω στον Υιό και δείχνουν πολύ καθαρά ότι ο Πατέρας είναι Θεός του Υιού, ως προς την ανθρώπινη φύση Του. Μερικές από τις αναφορές είναι:

- «...**Διά να δοξάζητε ομοθυμαδόν εν ενί στόματι τον Θεόν και Πατέρα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού**» (Ρωμαίους ΙΕ/15:6).
- «**Ευλογητός ο Θεός και Πατήρ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο Πατήρ των οικτιρμών και Θεός πάσης παρηγορίας**» (Β' Κορινθίους Α/1:3, βλ. ΙΑ/11:31).
- «**Ευλογητός ο Θεός και Πατήρ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο ευλόγησας ημάς εν πάση ευλογία πνευματική εις τα επουράνια διά Χριστού**» (Εφεσίους Α/1:3, βλ. και εδ.17).
- **ΒΛΕΠΕ:** Ιωάννης Κ/20:27, Κολοσσαείς Α/1:3, Αποκάλυψη Α/1:6, κλπ.

Την εξουσία ο Πατέρας Θεός την έδωσε όλη στον Ιησού Χριστό: «**Εδόθη εις εμέ πάσα εξουσία εν ουρανών και επί γης**» (Ματθαίος ΚΗ/28:18). Όταν ο Ιησούς θέσει όλους τους εχθρούς κάτω από τα πόδια Του με τελευταίο εχθρό το θάνατο, τότε θα παραδώσει και τη βασιλεία στο ΘΕΟ και ΠΑΤΕΡΑ Του, έχοντας καταργήσει κάθε αρχή, εξουσία και δύναμη. Όταν συμβεί αυτό, τότε και ο Ιησούς, ως άνθρωπος, θα υποταχθεί στον Θεό και Πατέρα Του, που είναι η εξουσία πάνω από Αυτόν για να είναι ο Θεός τα πάντα σε όλα: «**Όταν δε υποταχθώσιν εις αυτόν τα πάντα, τότε και αυτός ο Υιός θέλει υποταχθή εις τον υποτάζαντα εις αυτόν τα πάντα, διά να ήναι ο Θεός τα πάντα εν πάσιν**» (βλ. Α' Κορινθίους ΙΕ/15:24-28).

Ο Ιησούς βρίσκεται στο μέσον των 2 άλλων εξουσιών, του Θεού και του άνδρα και εφόσον μετέχει της θείας φύσης του Πατέρα και της ανθρώπινης φύσης, γίνεται **ο μοναδικός μεσίτης** που φέρνει σε συνδιαλλαγή τον ΑΓΙΟ Θεό με τον ΑΜΑΡΤΩΛΟ άνθρωπο, είναι ο μόνος δρόμος που οδηγεί προς τον Πατέρα: «**Διότι είναι ΕΙΣ (ένας) Θεός, ΕΙΣ (ένας) και μεσίτης Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Ιησούς Χριστός**» (Α' Τιμόθεου Β/2:5).

3η εξουσία: Ο ΑΝΔΡΑΣ (κατώτερη)

3^η μορφή εξουσίας έχουμε τον άνδρα, ο οποίος είναι τύπος του Χριστού, ενώ η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας: *«Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον, διότι ο ΑΝΗΡ είναι κεφαλή της γυναικός, καθώς και ο ΧΡΙΣΤΟΣ κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι σωτήρ του σώματος. Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν, ούτω και αι γυναίκες ας υποτάσσωνται εις τους άνδρας αυτών κατά πάντα Το μυστήριον τούτο είναι μέγα, εγώ δε λέγω τούτο περί ΧΡΙΣΤΟΥ και περί της ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»* (Εφεσίους Ε/5:22-24,32). Ο άνδρας είναι η νόμιμη πνευματική εξουσία επάνω στη γυναίκα, γιατί πρώτος πλάσθηκε ο άνδρας και θα λέγαμε ότι υπάρχει σειρά «αρχαιότητας».

Θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος (άνδρας και γυναίκα) είναι η κορωνίδα της δημιουργίας του Θεού, τον δημιούργησε **«κατά την εικόνα Του»**, που σημαίνει ότι του έδωσε τις δικές Του θείες ιδιότητες: *«Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ εαυτού· κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν· άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς»* (Γένεση Α/1:27). Ο απώτερος σκοπός του Θεού είναι να τον κάνει και **«κατά την ομοίωσή Του»**, να γίνει ΟΜΟΙΟΣ με Αυτόν. Ο απ. Ιωάννης γράφει: *«Αγαπητοί, τώρα είμεθα τέκνα Θεού, και έτι δεν εφανερώθη τι θέλομεν είσθαι· εξεύρομεν όμως ότι όταν φανερωθή, θέλομεν είσθαι ΟΜΟΙΟΙ με Αυτόν, διότι θέλομεν ιδεί Αυτόν καθώς εί-ναι...»* (Α' Ιωάννου Γ/3:2).

Ο άνθρωπος πλάστηκε με δόξα και τιμή και ο σκοπός του εδώ στη γη είναι να φανερώνει το δημιουργό Του, τον έκανε κύριο επάνω στα έργα Του: *«(Συ) έκαμες αυτόν ολίγον τι κατώτερον των αγγέλων, με ΔΟΞΑΝ και ΤΙΜΗΝ εστεφάνωσας αυτόν και κατέστησας αυτόν ΚΥΡΙΟΝ επί τα έργα των χειρών σου, πάντα ΥΠΕΤΑΞΑΣ υποκάτω των ποδών αυτού»* (Εβραίους Β/2:7, Ψαλμός Η/8:5).. Ο Θεός προορίζει τον άνθρωπο για δόξα στον ουρανό, τον προορίζει να καθίσει μέσα στο θρόνο Του, όπως κάθισε και ο Ιησούς. Την υπόσχεση αυτή, τη δίνει και ο ίδιος ο Ιησούς, λέγοντας: *«Όποιος νικάει, θα τον δώσω να καθήσει μαζί μου στον θρόνο μου, όπως κι Εγώ νίκησα, και κάθησα μαζί με τον Πατέρα μου στον θρόνο του»* (Αποκάλυψη Γ/3:21). Αυτός είναι ο ύψιστος και ενδοξότερος σκοπός που ο Θεός έχει θέσει για

τον άνθρωπο, να γίνει δηλαδή «ένα» με Αυτόν.

Βλέπουμε λοιπόν ότι ο Θεός έδωσε εξουσία στον άνθρωπο επάνω σε όλα τα έργα Του και **διαχειριστής της εξουσίας** είναι ο άνδρας, ως αρχαιότερος και ως τύπος του Χριστού και όχι η γυναίκα. Ο άνδρας είναι η πνευματική εξουσία της γυναίκας γιατί:

1. «ο Αδάμ πρώτος επλάσθη, έπειτα η Εύα» (Α' Τιμόθεου Β/2:13),
2. «ο Αδάμ δεν ηπατήθη, αλλ' η γυνή απατηθείσα έγεινε παραβάτις» (Α' Τιμόθεου Β/2:14)
3. «ο ανήρ δεν είναι εκ της γυναικός, αλλ' η γυνή εκ του ανδρός» (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:8),
4. «δεν εκτίσθη ο ανήρ διά την γυναίκα, αλλ' η γυνή διά τον άνδρα» (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:9), και
5. «η εκκλησία υποτασσεται εις τον Χριστόν» (Εφεσίους Ε/5:24).

Αναφέρθηκε στο «Κεφάλαιο Δεύτερο» ότι ο Θεός θα μπορούσε να κάνει τον Αδάμ και την Εύα ταυτόχρονα και όχι χωριστά. Αυτό όμως το έκανε γιατί απ' αρχής έθεσε το νόμο της πνευματικής εξουσίας. Η γυναίκα (τύπος της εκκλησίας) δημιουργήθηκε ΒΟΗΘΟΣ, όμοια με τον άνδρα (τύπο του Χριστού) και όπως η εκκλησία υποτάσσεται στο Χριστό, έτσι και η γυναίκα υποτάσσεται στον άνδρα της.

Αυτή είναι η πνευματική αρχή σχέσης άνδρα και γυναίκας. Δυστυχώς όμως ο Διάβολος, ο εχθρός του Θεού και του ανθρώπου, κατέστρεψε αυτή την ισορροπία του Θεού και **τη μεν γυναίκα** την έστρεψε εναντίον της κεφαλής της, εναντίον της δοθείσας από τον Θεό εξουσίας, η οποία είναι η ασφάλεια και η προστασία της και την γέμισε με πνεύματα ανυπακοής, **τον δε άνδρα** τον έκανε βίαιο και απαιτητικό και έχασε τη θέση που ο Θεός του έδωσε να αγαπά και να περιθάλπει τη γυναίκα του.

6. ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ Α' ΚΟΡΙΝΘ. ΙΑ/11:3-15

Σύμφωνα με όσα αναλύσαμε στις προηγούμενες παραγράφους, θα κάνουμε μία σύντομη ανάλυση του περιεχομένου της Α' Κορινθίους ΙΑ/11:3-15, σαν μια συγκεντρωτική παρουσίαση του όλου θέματος. Όσα εδάφια έχουν ήδη ερμηνευτεί, απλά θα αναφερθούν, με μικρές μόνο υποσημειώσεις. Θα χρησιμοποιηθεί το κείμενο του Ν.Βάμβα, καθόσον η λάθος ερμηνεία συγκεκριμένων λέξεων

από τον Βάμβα είναι μία από τις αιτίες που σήμερα έχουν οδηγήσει στη χώρα μας την επιβολή του «μαντηλιού» στη γυναίκα, κατά την ώρα της προσευχής ή της προφητείας:

Εδαφ. 3 «Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο **ΧΡΙΣΤΟΣ**, κεφαλή δε της γυναικός ο **ΑΝΗΡ**, κεφαλή δε του Χριστού ο **ΘΕΟΣ**»

Το εδάφιο 3 ήδη το αναλύσαμε με λεπτομέρειες. Ο Θεός είναι η εξουσία πάνω από τον κατά σάρκα Ιησού Χριστό, ο οποίος θυσιάστηκε για τον άνθρωπο και έγινε ο μοναδικός μεσίτης του προς τον Πατέρα Θεό. Ο Χριστός σαν μεσίτης και αρχή της πνευματικής κτίσης είναι η αρχή για κάθε άλλη εξουσία, γι' αυτό και είναι η αμέσως επόμενη εξουσία επάνω στον άνδρα. Γράφει «*παντός ανδρός*», που σημαίνει σε κάθε άνδρα, νυμφευμένο ή όχι. Ο άνδρας είναι η εξουσία επάνω στη δική του γυναίκα, όχι επάνω στις άλλες, όπως πολύ καθαρά το διευκρινίζει ο ίδιος ο Παύλος λέγοντας «*αι γυναίκες τοις ιδίοις ανδράσιν υποτάσσεσθε ως τω Κυρίω*» (Εφεσίους Ε/5:22 - αρχαίο κείμενο). Γράφει «*κεφαλή δε της γυναικός ο ανήρ...*», δεν έχει την κτητική αντωνυμία (δηλ. «...ο ανήρ ΑΥΤΗΣ»), γιατί στο συντακτικό της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας συχνά παραλείπεται, όπως για παράδειγμα τα λόγια του Ιησού «*Εγώ και ο Πατήρ εν (ένα) εσμέν*», δεν γράφει «*Εγώ και ο Πατήρ Μου εν (ένα) εσμέν*», γιατί το «μου» εννοείται.

Όπως ο Ιησούς γεννήθηκε από τον Πατέρα «*εκ Πνεύματος αγίου*» (Ματθαίος Α/1:20-23), έτσι και ο άνθρωπος προήλθε από την τρυπημένη πλευρά του Ιησού και αυτό ήταν το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου «*προ καταβολής κόσμου*», ήταν μέσα στην πρόθεση του Πατέρα, την οποία «*προέθετο εν εαυτώ*» (βλ. Εφεσίους Α/1:4-9). Ο Θεός μέσα στην πρόθεσή Του και στην παντογνωσία Του προείδε την πτώση του ανθρώπου και προείδε το Χριστό ως το «*αρνίον το εσφαγμένον*», που θα θυσιαζόταν ως αντίλυτρο για μας και με βάση Εκείνου μας έπλασε (βλ. Αποκάλυψη Ε/5:6, Α' Πέτρου Α/1:19-20). Ο άνδρας λοιπόν πλάστηκε σαν συνέχεια του σχεδίου του Θεού και αμέσως μετά δημιουργήθηκε η γυναίκα από τον άνδρα και για τον άνδρα, βάζοντας ο Θεός τα θεμέλια ενός πνευματικού νόμου, που ισχύει για όλες τις εποχές και ο νόμος αυτός του Θεού

για τη γυναίκα στηρίζεται στο τετράπτυχο ότι: **(1)** Πλάσθηκε βοηθός και όμοια με τον άνδρα. **(2)** Είναι υποταγμένη στην πνευματική εξουσία του άνδρα για την προστασία της. **(3)** Είναι ίση με τον άνδρα, ως προς τη σχέση της με τον Θεό, ενώ διαφέρει ως προς τη θέση εξουσίας, και **(4)** Είναι προγνωρισμένη και προορισμένη για δόξα, ως τύπος και σύμβολο της νύμφης εκκλησίας.

Εδαφ.

4

«Πας ΑΝΗΡ προσευχόμενος ή προφητεύων, εάν έχη κεκαλυμμένην την κεφαλήν, καταισχύνει την κεφαλήν αυτού» (βλέπε και εδ.7).

Ο άνδρας που προσεύχεται με το κεφάλι του καλυμμένο **ντροπιάζει την κεφαλή του**, ντροπιάζει την εξουσία του Χριστού που είναι πάνω απ' αυτόν. Ο άνδρας είναι τύπος του Χριστού, ενώ η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας, γι' αυτό το κάλυμμα την εποχή εκείνη το φορούσαν οι γυναίκες ως **έναν τύπο υποταγής**. Οι άνδρες φορούσαν ένα φαρδύ ένδυμα, επανωφόρι, το οποίο μπορούσε να τους σκεπάσει από το κεφάλι μέχρι κάτω στα πόδια. Σαν τύπος του Χριστού, όταν ο άνδρας καλύπτεται μπροστά στην παρουσία του Θεού, **δεν αντιπροσωπεύει το Χριστό και χαλά τον τύπο της εξουσίας** που ο Θεός έχει θέσει, καταισχύνει τον Χριστό, γιατί δεν Τον αντιπροσωπεύει όπως Εκείνος θέλει.

Όταν ο Λόγος του Θεού αναφέρει ότι ο άνδρας πρέπει να είναι ασκεπής όταν προσεύχεται ή προφητεύει, αυτό δεν σημαίνει ότι την υπόλοιπη ώρα της λατρείας (κατά το κήρυγμα ή τη δοξολογία) μπορεί να καλύπτεται. Τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό, δεν έχουμε περιπτώσεις ανδρών, που όταν διακονούν τον Λόγο του Θεού να είναι καλυμμένοι, πάντα είναι με ελεύθερο το κεφάλι τους και αυτό γινόταν σε όλες τις εποχές.

Αναφέρθηκε ότι ο Μωυσής όταν προσευχόταν έβγαζε το κάλυμμα από πάνω του, μέχρι να βγει από τη Σκηνή του Μαρτυρίου (βλ. Έξοδος ΛΔ/34:30-35). Ήταν άπρεπο για κάθε άνδρα να έχει το κεφάλι του καλυμμένο μπροστά στην άγια παρουσία του Θεού. Αυτό δεν ήταν κάποιο έθιμο, αλλά ήταν κάτι που το εφάρμοζαν οι Ισραηλίτες από την αρχή και συνεχίζει να υπάρχει και στις ημέρες μας.

Εδαφ. 5-6 Πάσα δε ΓΥΝΗ προσευχομένη ή προφητεύουσα με την κεφαλήν ασκεπή (αρχ. «ακατακαλύπτω») καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής· διότι εν και το αυτό είναι με την εξυρισμένην. Επειδή αν δεν καλύπτεται (αρχ. «κατακαλύπτεται») η γυνή, ας κουρεύση και τα μαλλία αυτής· αλλ' εάν ήναι αισχρόν εις γυναίκα να κουρεύη τα μαλλία αυτής ή να ξυρίζεται, ας καλύπτεται (αρχ. «κατακαλυπτέσθω»).

(α) Το πρώτο πράγμα που αναφέρει ο Παύλος στο εδ.5 είναι ότι η γυναίκα έχει την ελευθερία να μπορεί μέσα στην εκκλησία **να προσεύχεται και να προφητεύει**, κάτι που σήμερα πολλές χριστιανικές ομάδες δεν το δέχονται, με αποτέλεσμα μέσα στη συνάθροιση το μισό εκκλησίασμα να μένει αδρανές και να έχει μια παθητική σταση. Αυτό το κάνουν επειδή δεν δέχονται ότι η ενέργεια των χαρισμάτων του αγίου Πνεύματος του Θεού, που αναφέρονται στην Α΄ Κορινθίους 1Β/12:4-11 (όπως ιαμάτων, προφητείας, θαυμάτων, είδη γλωσσών, κλπ) είναι για όλες τις εποχές και κατά συνέπεια είναι και για μας σήμερα που ζούμε στον 21^ο αιώνα.

(β) Ο Παύλος στα εδάφια 5-6 αναφέρει ότι η γυναίκα ντροπιάζει την κεφαλή της (την εξουσία της), που είναι ο άνδρας της, όταν **δεν κατακαλύπτεται** και το «κατακάλυμμα», όπως αναφέραμε, ήταν ένα επανωφόρι που κάλυπτε όλο το σώμα τους και αυτό ήταν σύμφωνα με τα ήθη της εποχής εκείνης. Επειδή πολλοί αναγεννημένοι πιστοί δεν ακολουθούν το θεόπνευστο αρχαίο κείμενο, αλλά λάθος μεταφράσεις, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι εδώ ο Παύλος αναφέρεται σε κάποιο είδος «**μαντηλιού**» και υποχρεώνουν τη γυναίκα όταν προσεύχεται ή προφητεύει να φορεί στο κεφάλι της ένα μικρό κομμάτι πανί με σκοπό να την «κατακαλύψουν».

Εάν θέλουν πράγματι να εφαρμόσουν κατά γράμμα τα λόγια του Παύλου, τότε θα πρέπει να υποχρεώσουν τη γυναίκα να φορεί ένα επανωφόρι (κατακάλυμμα) από πάνω μέχρι κάτω και όχι ένα μικρό κομμάτι υφάσματος (μαντήλι), αλλά εάν το κάνουν αυτό, σήμερα θα θεωρείτο εντελώς παράλογο και έξω από τα κοινωνικά πλαίσια. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι στην εποχή του Παύλου οι γυναίκες είχαν και μαντήλια και καπέλα για να φορούν στο κεφάλι τους, ο Παύλος όμως πολύ καθαρά δεν αναφέρεται σε αυτά, αλλά για κατακαλύμματα.

(γ) Όταν η γυναίκα δεν κατακαλύπτεται, όταν δεν είναι ηθική και σεμνή, σύμφωνα με τα έθιμα της εποχής της, τότε είναι **«ένα και το αυτό»** με μια γυναίκα που ξυρίζεται και που είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της ανηθικότητας της εποχής του Παύλου, ο οποίος στη συνέχεια λέγει ότι είναι αισχρό για τη γυναίκα να κουρεύεται ή να ξυρίζεται, γιατί χαλάει ο τύπος της αφιέρωσης. Για τον λόγο αυτό ο Παύλος εξηγεί ότι **εάν η γυναίκα δεν κατακαλύπτεται**, όπως αρμόζει σε άγιες γυναίκες, **τότε ας κουρέψει τα μαλλιά της**, αφού μέσα στην καρδιά της δεν υπάρχει υποταγή, αλλά ανυπακοή.

Εφόσον ο απόστολος Παύλος απευθύνει τα λόγια αυτά προς τους πιστούς της εκκλησίας της Κορίνθου, θα χρησιμοποιήσω εδώ μια άλλη ορολογία για την ενδυμασία της αρχαίας Ελληνίδας, που είναι το **«πέπλο»** και αυτό ήταν συνδεδεμένο με το υπόλοιπο μέρος της γυναικείας ενδυμασίας, που σημαίνει ότι υπήρχε κατακάλυψη όλου του σώματος και αυτό ήταν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ενδυμασίας της. Οι Ελληνίδες γυναίκες φορούσαν το πέπλο, σε συνδυασμό με το χιτώνα τους και κάλυπτε το κεφάλι τους, εκτός και εάν είχαν κάποια ιδιαίτερη πρόσθετη καλύπτρα. Αυτό το βλέπουμε από πηγές που μας πληροφορούν για την ενδυμασία γενικά των αρχαίων Ελλήνων, όπως απεικονίσεις σε αγγεία και τοιχογραφίες, από γλυπτές αναπαραστάσεις και από περιγραφές των συγγραμμάτων της εποχής εκείνης.

Οι γυναίκες που δεν φορούσαν το κατακάλυμμα (με ή χωρίς πέπλο), είχαν σπάσει την παραδοσιακή συνήθεια, έχοντας κουρέψει τα μαλλιά τους, κάτι που ήταν ανδρική συνήθεια, γιατί μόνο οι άνδρες είχαν κοντά μαλλιά και όλη αυτή η κατάσταση δημιουργούσε μια ακαταστασία, που δεν άρμοζε στα ήθη της εποχής.

Εκείνο που έχει σημασία και θα πρέπει να το προσέξουμε είναι ότι ο Παύλος δεν έρχεται σε σύγκρουση, **ούτε** με τα τότε ήθη, **ούτε** με την τάξη της δημιουργίας του Θεού, **ούτε** και με την ίδια τη φύση της γυναίκας. Με δικά μας κατανοητά λόγια, ο Παύλος έλεγε: **«Επειδή δεν είναι καλό η γυναίκα να κουρεύει τα μαλλιά της, γιατί αλλοιώνει τη γυναικεία φύση της, ας καλύπτει το κεφάλι της για να φαίνεται ότι είναι γυναίκα!»**. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός

ότι στην αρχαία Ελλάδα η ενδυμασία της γυναίκας δεν ήταν τόσο διακριτή από την ενδυμασία του άνδρα, γιατί και οι δύο φορούσαν χιτώνα. Εκείνο που τους έκανε να διακρίνονται και να ξεχωρίζουν ήταν το πέπλο ή το κάλυμμα που σκέπαζε το κεφάλι της γυναίκας, σε αντίθεση με τον άνδρα που ήταν ασκεπής.

Αυτό λοιπόν που συνιστά ο Παύλος ήταν ένα έθιμο της εποχής του, που στη δική μας εποχή δεν ισχύει πλέον, όπως δεν ισχύουν και πολλά άλλα έθιμα, τα οποία με την πάροδο των αιώνων καταργήθηκαν. Τέτοιες γνωστές περιπτώσεις μέσα στην Αγία Γραφή έχουμε (1) τη **δουλεία** και (2) το **διαζύγιο**.

(1) ΔΟΥΛΕΙΑ:

Ο Θεός από την αρχή δεν έκαμε τον άνθρωπο δούλο, αλλά ελεύθερο, οι άνθρωποι δημιούργησαν τη δουλεία και είχε γίνει θεσμός του κράτους. Στην εποχή του Αβραάμ ήταν ευλογία κάποιος να έχει πολλούς δούλους, όπως και ο ίδιος είχε περισσότερο από 400 δούλους. Ποτέ ο Θεός δεν ήθελε κάτι τέτοιο, αλλά βλέπουμε όμως να βάζει νόμους, κανόνες και αρχές για τις σχέσεις δούλων και κυρίων. Αυτοί όμως οι νόμοι, ενώ αναφέρονται μέσα στην Βίβλο, δεν ισχύουν σήμερα, αφού η δουλεία καταργήθηκε από τον ίδιο τον άνθρωπο.

(2) ΔΙΑΖΥΓΙΟ:

Σήμερα το να έχει κάποιος πολλές γυναίκες ενώπιον του Θεού είναι αμαρτία (πορνεία) και ενώπιον της κοινωνίας μη ηθικά αποδεκτό. Στην εποχή του Αβραάμ ήταν νόμιμο, σύμφωνα με τα τότε έθιμα. Σε κάποια περίπτωση που οι Φαρισαίοι ρώτησαν τον Ιησού για το διαζύγιο, Αυτός τους απάντησε ότι ο Μωυσής επέτρεψε το διαζύγιο εξαιτίας της σκληροκαρδίας τους, αλλά τους τόνισε ότι *«απ' αρχής δεν έγινε ούτω»* (βλ. Ματθαίος ΙΘ/19:3-12), δεν ήταν από την αρχή αυτό το σχέδιο του Θεού για τον άνθρωπο.

Κατά συνέπεια, μπορούμε και εμείς σήμερα να πούμε το ίδιο ότι το κάλυμμα για τη γυναίκα «δεν ήταν απαραίτητο έτσι», όπως δεν ήταν η δουλεία και το διαζύγιο, αλλά οι άνθρωποι το πρόσθεσαν, γιατί άλλαξαν και διαστρέβλωσαν το θέλημα του Θεού.

Ο απόστολος Παῦλος στο παραπάνω εδ.7 σταματά να μιλά για τις γυναίκες και **επανέρχεται στον άνδρα** που είχε αναφερθεί στο εδ.4 και αναφέρει ποια πρέπει να είναι η θέση του ως προς την ενδυμασία του, γιατί τον καιρό εκείνο οι άνδρες, όπου και αν πήγαιναν, φορούσαν ένα κατακάλυμμα. Το έθιμο στην περίπτωση αυτή ήταν αντίθετο με το τι ίσχυε για τη γυναίκα, η οποία το να φορεί ένα πρόσθετο κατακάλυμμα (εκτός από το φυσικό της κάλυμμα που είναι τα μακριά μαλλιά της) δεν βλάπτει, για τον άνδρα όμως βλάπτει και δεν πρέπει να το φορεί, γιατί ο άνδρας συμβολίζει τον Κύριο Ιησού και είναι εικόνα του Θεού. Ο ίδιος ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει, όταν φανερώθηκε «εν σαρκί», φανερώθηκε ως άνδρας, στο πρόσωπο του Ιησού, που γεννήθηκε από την παρθένο Μαριάμ. Σε όσες περιπτώσεις βλέπουμε στην Βίβλο φανερώσεις αγγέλων, όπως με τον Αβραάμ, **οι άγγελοι είχαν πάντα μορφή άνδρα** και ποτέ γυναίκας, γιατί ο άνδρας είναι η εικόνα και η δόξα του Θεού, ενώ για τον άνδρα η γυναίκα είναι η δόξα του. Για τους αγγέλους θα αναφερθούμε παρακάτω, όταν θα εξετάζουμε το εδ.10.

Η συνήθεια να προσεύχονται οι άνδρες χωρίς να έχουν καλύψει το κεφάλι τους είναι από τους αρχαιότερους χρόνους. Αυτό εφάρμοζαν οι Ισραηλίτες που γνώριζαν το νόμο του Θεού, αλλά το ίδιο εφάρμοζαν και οι ειδωλολάτρες, οι εθνικοί, όταν προσεύχονταν στους ψεύτικους θεούς τους, στα είδωλα. Το ότι εδώ το αναφέρει ο Παῦλος, αυτό δεν σημαίνει ότι υπήρχε κάποιο πρόβλημα μεταξύ των ανδρών και τώρα ο Παῦλος βάζει μια τάξη, αλλά αντίθετα, επειδή υπήρχε πρόβλημα με τη συμπεριφορά των γυναικών, γίνεται και ένας παραλληλισμός, ποια είναι και η θέση του άνδρα όταν αυτός προσεύχεται ή προφητεύει.

Στο εδ.7 αναφέρει ο Παῦλος ότι ο άνδρας είναι εικόνα και ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, ενώ η γυναίκα είναι η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ. Το ερώτημα είναι: **«Γιατί η γυναίκα είναι δόξα για τον άνδρα;»** Γιατί ο άνδρας είναι «μισός» χωρίς τη γυναίκα του, η οποία είναι το συμπλήρωμά του, είναι αυτή που ομορφαίνει τη ζωή του, που του δίνει χαρά, που

του λαμπρύνει τη ζωή σε όλες τις εκδηλώσεις της καθημερινότητας. Του δίνει παιδιά, διατηρεί τον οίκο της καθαρό, τον περιμένει να γυρίσει από την εργασία με προσμονή και λαχτάρα. Όλα αυτά γιατί είναι η δόξα του άνδρα, ο οποίος με τη σειρά του την αγαπά, την προστατεύει, την φροντίζει, της δίνει σιγουριά και ασφάλεια και τα μακριά της μαλλιά είναι σύμβολο της πνευματικής εξουσίας αγάπης του άνδρα της προς την ίδια, μία αγάπη που γίνεται θυσία. Ο ένας έχει πλαστεί για τον άλλον, δεν μπορεί να είναι κανένας μόνος του.

Εδαφ. 8-9 «Διότι ο ανήρ δεν είναι εκ της γυναικός, αλλ' η γυνή εκ του ανδρός· επειδή δεν εκτίσθη ο ανήρ διά την γυναίκα, αλλ' η γυνή διά τον άνδρα»

Εδώ βλέπουμε ότι η Γραφή πολύ καθαρά αναφέρεται στη θέση εξουσίας που έχει ο άνδρας επάνω στη γυναίκα. Ο Ιησούς Χριστός πέθανε και για τους δύο, δεν έκανε καμιά εξαίρεση και οι δύο έχουν σημαντικό πνευματικό ρόλο: Ο μεν **ΑΝΔΡΑΣ, ως τύπος του Ιησού Χριστού**, οφείλει να αγαπά, να περιθάλλει και να φροντίζει τη γυναίκα του, η δε **ΓΥΝΑΙΚΑ, ως τύπος της εκκλησίας**, να γεννά τέκνα στον Κύριο, να είναι υποταγμένη σ' Αυτόν, να καλλωπίζει τον εαυτό της με την ωραιότητα του αγιασμού και να φροντίζει τον οίκο του Κυρίου.

Βλέπουμε ότι υπάρχει ισότητα στους ρόλους, αλλά υπάρχει διαφορά στην εξουσία. Ο Θεός έθεσε σαν εξουσία τον άνδρα πάνω από τη γυναίκα, γιατί ο άνδρας συμβολίζει τον Κύριο Ιησού. Ο άνδρας είναι εξουσία πάνω από τη γυναίκα για να την σκεπάζει, εφόσον ο ίδιος είναι υποταγμένος στον Ιησού Χριστό. Εάν όμως η γυναίκα φεύγει κάτω από τη νόμιμη εξουσία του άνδρα της, τότε κάνει ότι έκανε ο Εωσφόρος, που στράφηκε ενάντια του Θεού και γίνεται εύκολος στόχος των επιθέσεων των πονηρών δυνάμεων, όπως θα εξηγήσουμε και στο επόμενο εδ.10.

Εδαφ. 10 «ΔΙΑ ΤΟΥΤΟ η γυνή χρεωστεί να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους».

Η φράση «*διά τούτο*» συνδέει το εδ. 10 με τα προηγούμενα εδάφια. Η γυναίκα πρέπει να είναι κάτω από την εξουσία του άνδρα

της «*διά τους αγγέλους*». Εδώ ο Παύλος εννοεί **(α)** και τους αγγέλους του Θεού **(β)** και τους αγγέλους του σκότους.

(α) ΑΓΓΕΛΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ: Εφόσον η γυναίκα μένει σε υποταγή στην εξουσία του άνδρα της, δεν έχει να φοβηθεί τίποτα και η ζωή της θα είναι ευλογημένη, οι άγγελοι του Κυρίου θα την υπηρετούν και θα την προστατεύουν: «*Άγγελος Κυρίου στρατοπεδεύει κύκλω των φοβουμένων αυτόν και ελευθερώνει αυτούς*» (Ψαλμός ΛΔ/34:7). Οι άγγελοι του Θεού, αποστέλλονται για να μας προστατεύουν από τις επιθέσεις και τις παγίδες των αγγέλων του σκότους: «*Δεν είναι πάντες λειτουργικά πνεύματα εις υπηρεσίαν αποστελλόμενα διά τους μέλλοντας να κληρονομήσωσι σωτηρίαν;*» (Εβραίους Α/1:14).

Ο Παύλος μιλά για τους αγγέλους, γιατί και αυτοί είναι θεατές και συμμετοχοί, τόσο στις προσωπικές μας ενέργειες, όσο και στη δημόσια λατρεία της εκκλησίας: «*Διαμαρτύρομαι ενώπιον του Θεού και του Κυρίου Ιησού Χριστού και των εκλεκτών αγγέλων, να φυλάξης ταύτα, χωρίς προτιμήσεως, μηδέν πράττων κατά χάριν*» (Α΄ Τιμόθεου Ε/5:21). Εδώ ο Παύλος κάνει μια αποκάλυψη, λέγει ότι διαμαρτύρεται (1) ενώπιον του Θεού, (2) ενώπιον του Κυρίου Ιησού Χριστού, και (3) ενώπιον των εκλεκτών αγγέλων. Αυτό σημαίνει ότι αυτοί (Θεός - Ιησούς - Άγγελοι) τον ακούν στην προσευχή του..

Οι άγγελοι του Κυρίου ακούν την προσευχή μας γιατί αποστέλλονται από τον Θεό για να μας βοηθήσουν, αποστέλλονται, γιατί δεν είναι πανταχού παρόντες. Αυτό γίνεται όταν, άνδρες και γυναίκες, μένουν σε υπακοή στον Λόγο του Θεού και οι μεν γυναίκες σε υποταγή στους άνδρες τους, οι δε άνδρες σε υποταγή στον Κύριο Ιησού: «*Ευλογείτε τον Κύριον, άγγελοι αυτού, δυνατοί εν ισχύϊ, οι εκτελούντες τον ΛΟΓΟΝ αυτού, οι ακούντες της φωνής του λόγου αυτού. Ευλογείτε τον Κύριον, πάσαι αι δυνάμεις αυτού· λειτουργοί αυτού, οι εκτελούντες το ΘΕΛΗΜΑ αυτού*» (Ψαλμός ΡΓ/103:20-21). Όταν η γυναίκα φύγει από την εξουσία του άνδρα της και δεν έχει εξουσία στο κεφάλι της, οι άγγελοι του Κυρίου δεν μπορούν να την υπηρετήσουν. Φυσικά το ίδιο συμβαίνει και με τον άνδρα, εάν φύγει κάτω από τη δική του εξουσία που είναι ο Κύριος Ιησούς.

Υπάρχει μια όμορφη περιγραφή στο βιβλίο του προφήτη Ζα-

χαρία για την ευλογία που απολαμβάνουν όσοι μένουν κάτω από την εξουσία που ο Θεός έχει θέσει επάνω τους: *«Και θέλω στρατοπεδεύσει κύκλω του οίκου μου εναντίον στρατεύματος, εναντίον διαβαίνοντος και εναντίον επιστρέφοντος· και καταδυναστεύων δεν θέλει περάσει πλέον επ' αυτούς· διότι τώρα είδον με τους οφθαλμούς μου»* (Ζαχαρίας Θ/9:8). Άγγελοι μας περιφρουρούν και πολεμούν για μας, όταν το στράτευμα του εχθρού παραταχθεί εναντίον μας.

(β) ΑΓΓΕΛΟΙ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ: Οι άγγελοι του σκότους είναι τα πονηρά πνεύματα που ενεργούν επάνω στους απειθείς στην πνευματική τους εξουσία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα έχουμε την περίπτωση της Εύας. Ο Αδάμ ήταν υποταγμένος στον Θεό, η Εύα στον Αδάμ και η υπόλοιπη ζωική δημιουργία υποταγμένη σ' αυτούς. Όταν η Εύα υπάκουσε στις εισηγήσεις του Διαβόλου που της παρουσιάστηκε με τη μορφή όφεως, **έμεινε ακάλυπτη από πνευματική εξουσία** πάνω από το κεφάλι της και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να έρθει στη ζωή του ανθρώπου και η αμαρτία και ο θάνατος (ο φυσικός και ο πνευματικός). Η προτροπή της Βίβλου είναι *«μη δίδετε τόπον εις τον Διάβολον»* (Εφεσίους Δ/4:27) και όταν οι πιστοί, άνδρες και γυναίκες, δεν μένουν υποταγμένοι στην πνευματική εξουσία που ο Θεός τους έχει δώσει, ανοίγουν πόρτα εισόδου στον Διάβολο και στους αγγέλους του σκότους, *«υποτάχθητε λοιπόν εις τον Θεόν, αντιστάθητε εις τον Διάβολον, και θέλει φύγει από σας»* (Ιάκωβος Δ/4:7) .

❖ Όταν ο Παύλος λέγει ότι *«η γυνή χρεωστεί να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους αγγέλους»* προτρέπει όλες τις γυναίκες, σε όλες τις εποχές, για να μην δίνουν τόπο στον Διάβολο, να μένουν κάτω από την εξουσία του άνδρα τους, όπως ο Θεός έχει θέσει το νόμο Του απ' αρχής. Το ίδιο βέβαια συμβαίνει και με τον άνδρα όταν αυτός δεν μένει κάτω από τη δική του εξουσία, που είναι ο Ιησούς Χριστός, η οποία εξουσία στον φυσικό τομέα αντιπροσωπεύεται από τον ποιμένα της τοπικής εκκλησίας.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ πρέπει να είναι κάτω από κάποια εξουσία, ώστε να υπάρχει ευλογία στη ζωή τους και φυσικά αναφερόμαστε στην εξουσία του Θεού και όχι του Σατανά: Τα παιδιά να είναι

κάτω από την εξουσία των γονέων, **η γυναίκα** κάτω από την εξουσία του άνδρα, **ο άνδρας** κάτω από την εξουσία του Ιησού και **ο Ιησούς**, ως άνθρωπος, κάτω από την εξουσία του **Πατέρα Θεού**, ο οποίος είναι η ανώτατη εξουσία επάνω σε όλους.

Το ίδιο συμβαίνει και μέσα στην ΤΟΠΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, όπου ανώτερη πνευματική εξουσία είναι **ο ποιμένας**, ο οποίος είναι υποταγμένος τόσο στην αόρατη εξουσία του **Κυρίου Ιησού**, όσο και στην ορατή εξουσία κάποιου **άλλου ανθρώπου**, που ο Θεός έχει θέσει πάνω από αυτόν (απόστολος, κλπ), μετά είναι **οι πρεσβύτεροι** που βρίσκονται κάτω από τον ποιμένα, στη συνέχεια είναι οι **διάκονοι** και τέλος είναι **όλοι οι πιστοί** σαν ένα σώμα. Πρέπει λοιπόν ο κάθε άνθρωπος να είναι κάτω από ένα πνευματικό κάλυμμα, που θα είναι η προστασία του και η ασφάλειά του.

Εάν ο άνδρας μιας πιστής γυναίκας φύγει κάτω από την εξουσία του Ιησού Χριστού ή της εκκλησίας, τότε η γυναίκα δεν έχει καμιά υποχρέωση να τον ακολουθεί, αλλά πρέπει όμως να υποταχθεί στην αμέσως επόμενη εξουσία της που είναι ο ποιμένας της. Κατ' αντιστοιχία, το ίδιο ισχύει εάν ο ποιμένας αποστατήσει, τότε οι πιστοί μπορούν να φύγουν από την εξουσία του ποιμένα αυτού και να ζητήσουν από τον Ιησού να τους δώσει άλλον ποιμένα, κατά την καρδιά Του.

Εάν ο άνδρας μιας πιστής γυναίκας δεν είναι πιστός, θα πρέπει η γυναίκα να τον αγαπά, να τον σέβεται και με την καθαρή διαγωγή της να τον κερδίσει στον Κύριο Ιησού, υποτασσόμενη σε αυτόν σε όλα, εκτός βέβαια σε όσα έχουν σχέση με την πίστη της στον Θεό, όπου στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υποτάσσονται πνευματικά στον ποιμένα της.

Εάν μια πιστή γυναίκα δεν είναι ύπανδρος (παντρεμένη) ή είναι χήρα, τότε θα υποτάσσεται στην πνευματική της εξουσία που είναι ο ποιμένας και το πρεσβυτέριο, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την εξουσία του Ιησού, εφόσον και αυτοί μένουν κάτω από την εξουσία Του.

Εδαφ. 11-12 «Πλην ούτε ο ανήρ χωρίς της γυναικός ούτε η γυνή χωρίς του ανδρός υπάρχει εν Κυρίω. Διότι καθώς η γυνή είναι εκ του ανδρός, ούτω και ο ανήρ είναι διά της γυναικός, τα πάντα δε εκ του Θεού».

Στα παραπάνω εδάφια με περίτρανο τρόπο η Αγία Γραφή, δια στόματος του Παύλου, διακηρύττει την ισότητα ανδρών και γυναικών και αυτό για να μην υποτιμηθεί ο ρόλος, η αξία και η προσφορά της γυναίκας μέσα στο σώμα του Χριστού. Ο Παύλος με πολύ σαφή τρόπο γράφει ότι «*εν Κυρίω δεν μπορεί να υπάρχει ο άνδρας χωρίς τη γυναίκα, ούτε η γυναίκα χωρίς τον άνδρα*» και το εξηγεί αυτό λέγοντας «*καθώς η γυναίκα ελήφθη από τον άνδρα* (εννοεί την πλευρά του Αδάμ), *έτσι και ο άνδρας προήλθε δια της γυναικός* (εννοεί ότι η γυναίκα γεννά τον άνδρα)». Άρα λοιπόν κανείς από τους δύο δεν μπορεί να καυχηθεί ότι είναι ανώτερος του άλλου, γιατί ο ρόλος τους είναι ίσος σε αξία.

Για την τάξη όμως ο Θεός εδώ στη Γη όρισε σαν εξουσία πάνω από τη γυναίκα τον άνδρα και πάνω από το σώμα της τοπικής εκκλησίας όρισε αποστόλους, προφήτες, ευαγγελιστές, ποιμένες και διδασκάλους, οι οποίοι για να μη χαλάει ο τύπος πρέπει να είναι χρισμένοι άνδρες από το άγιο Πνεύμα του Θεού.

Για τον Κύριο είμαστε «ΕΙΣ» (ένας), είμαστε «ένα σώμα» χωρίς καμιά διάκριση. Για τον Κύριο δεν είναι, ούτε Ιουδαίος και Έλληνας, ούτε δούλος και ελεύθερος, ούτε άνδρας και γυναίκα (βλ. Α΄ Κορινθίους 1Β/12:8-13, Γαλάτας Γ/3:26-28). Τους διαχωρισμούς τους κάνουν οι άνθρωποι στη Γη για πολλούς λόγους. **Στον ουρανό όμως δεν θα υπάρχουν διαχωρισμοί, ούτε φύλα** (άνδρας ή γυναίκα), γιατί όλοι μας σαν πνεύματα θα είμαστε ουδέτεροι, ενώ εδώ στη Γη εκφραζόμαστε, ανάλογα μέσα σε τι σώμα βρισκόμαστε, αρσενικό ή θηλυκό.

Εδαφ. 13-15 «13. Κρίνατε σεις καθ' εαυτούς· είναι πρόπον γυνή να προσεύχεται εις τον Θεόν ασκεπής; (αρχ. «ακατακάλυπτον») 14. Ή ουδέ αυτή Η ΦΥΣΙΣ ΔΕΝ ΣΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΙ, ότι ανήρ μεν εάν έχη κόμην είναι εις αυτόν ατιμία, 15. γυνή δε εάν έχη κόμην, είναι δόξα εις αυτήν; ΔΙΟΤΙ η κόμη εδόθη εις αυτήν αντί καλύμματος (αρχ. «περιβολαίου»)....».

(α) Εδώ ο Παύλος δεν αρκείται να διδάσκει τους πιστούς, αλλά τους προκαλεί να εκφράσουν και τη δική τους προσωπική άποψη και κρίση για το πρόβλημα που είχε δημιουργηθεί στην εκκλησία της Κορίνθου, σχετικά με την εμφάνιση της γυναίκας, τόσο στην ώρα της προσευχής, όσο και γενικότερα στην κοινωνία.

Με απλά λόγια ο Παύλος τους λέγει: *«Σας διδάξα ποια είναι η πνευματική εξουσία που υπάρχει στο τρίπτυχο ΑΝΔΡΑΣ - ΧΡΙΣΤΟΣ - ΘΕΟΣ, σας εξήγησα γιατί πρέπει η γυναίκα να κατακαλύπτεται όταν προσεύχεται ή προφητεύει, ενώ ο άνδρας αντίθετα πρέπει να είναι ασκεπής, σας έδειξα γιατί ο άνδρας και η γυναίκα ενώπιον του Θεού είναι ίσοι, σας παρουσίασα τι σημαίνει υποταγή στην ανώτερη πνευματική μας εξουσία και γιατί να υποτασσόμαστε, σας είπα να είστε προσεκτικοί ώστε η εμφάνισή σας και η ενδυμασία σας να είναι μέσα στα ηθικά και κόσμια πλαίσια, ώστε να μη δημιουργείται σκάνδαλο, ΤΩΡΑ ΣΑΣ ΚΑΝΩ ΕΓΩ ΕΝΑ ΠΡΩΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ: Είναι πρόπον η γυναίκα να προσεύχεται ακατακάλυπτη στον Θεό;»*.

Η απάντηση είναι πλέον αυτονόητη **«όχι»**, γιατί η γυναίκα που προσευχόταν στην εκκλησία, χωρίς το κατακάλυμμα και με το κεφάλι της ακάλυπτο, έδειχνε ανυπακοή και ανταρσία ενάντια στην πνευματική της εξουσία και ταυτιζόταν με τις γυναίκες του κόσμου που δεν ακολουθούσαν τον Κύριο Ιησού. Εφόσον το κατακάλυμμα (και όχι το μαντήλι που εφαρμόζεται σήμερα) ήταν την εποχή εκείνη σύμβολο υποταγής και κόσμια ενδυμασία, ήταν χαρά και ευλογία για την κάθε άγια γυναίκα να το φορεί, γιατί με τη σεμνή ενδυμασία της έδειχνε αυτό που ζούσε και πίστευε.

(β) Σήμερα, εάν μερικοί επιβάλλουν στη γυναίκα να φορεί **μαντήλι** όταν προσεύχεται, το κάνουν, όχι γιατί αυτό το διδάσκει ο Λόγος του Θεού, αλλά μη έχοντας επίγνωση και αποκάλυψη της αλήθειας **υποκατέστησαν το κατακάλυμμα (επανοφώρι) της εποχής εκείνης με ένα μικρό κομμάτι ύφασμα**. Πουθενά μέσα στην Καινή Διαθήκη δεν αναφέρεται ότι η γυναίκα της πρώτης αποστολικής εκκλησίας έπρεπε να φορεί «μαντήλι» για να προσεύχεται. Ο Παύλος γνώριζε ότι αυτό ήταν ένα έθιμο, ηθικό και κόσμιο για την εποχή του, το οποίο σαν ανθρώπινο και όχι από τον Θεό, με την πάροδο

των χρόνων θα άλλαζε.

Για τον λόγο αυτό ο Παύλος απευθύνει και ένα δεύτερο ερώτημα στους αγίους της εκκλησίας της Κορίνθου: *«Μετά από αυτά που σας εξήγησα, ούτε αυτή η φύση σας διδάσκει τι ο Θεός έχει θέσει; Δεν σας διδάσκει ότι είναι ατιμία στον άνδρα να έχει κόμη, ενώ το αντίθετο για τη γυναίκα η κόμη είναι δόξα σ' αυτήν;»* Εδώ ας προσέξουμε, ο Παύλος δεν λέγει ότι "αυτό είναι το θέλημα του Θεού", αλλά λέγει "η φύση δεν σας διδάσκει;" Ο Παύλος λέγει κάτι που είναι φυσικό, ότι είναι αμαρτία στον άνδρα να έχει κόμη και μάλιστα χρησιμοποιεί τη λέξη «ατιμία», κάτι δηλαδή που δεν τιμά την πνευματική του εξουσία τον Χριστό, αλλά ούτε και τον ίδιο, γιατί δεν Τον αντιπροσωπεύει πλέον. Αυτός είναι και ο λόγος που ο άνδρας όταν καλύπτει την κεφαλή του στην ώρα της προσευχής, την καταισχύνει (εδ.4).

Για τη γυναίκα αυτό που ο ίδιος ο Θεός έθεσε, είναι να έχει κόμη και αυτό είναι δόξα γι' αυτήν. Γι' αυτό και ο Παύλος δεν σταματά στη 2^η ερώτησή του, αλλά συνεχίζει και δίνει απάντηση σε μια μεγάλη αλήθεια που είναι ότι «η κόμη δόθηκε στη γυναίκα αντί περιβολαίου» (εδ.15). Με απλά λόγια, **η γυναίκα το ότι έχει μακριά μαλλιά, αυτό είναι το φυσικό περιβόλαιο που ο Θεός της έχει προμηθεύσει.** Αντί λοιπόν να φορεί, όπου και αν βρίσκεται, το ανθρωπινό αυτό περιβόλαιο, ο Κύριος της έδωσε την κόμη, τα μακριά μαλλιά και αυτό ισχύει για όλες τις εποχές, γιατί είναι ο νόμος Του.

(γ) Στην εποχή που ζούμε το «κατακάλυμμα», όχι μόνο δεν υπάρχει πλέον σαν σύμβολο υποταγής, αλλά είναι κάτι το ξένο και ίσως για μερικούς να είναι και παράξενο. Για παράδειγμα, εάν ένας άνθρωπος, που δεν γνωρίζει τον Λόγο του Θεού, έρθει μέσα στην εκκλησία την ώρα της προσευχής και **δει όλες τις γυναίκες να προσεύχονται με ένα μαντήλι στο κεφάλι**, θα του δημιουργηθούν απορίες και ερωτηματικά και ίσως να νομίσει προς στιγμήν ότι ξαφνικά βρέθηκε σε κάποια μουσουλμανική χώρα!!

Η Βίβλος δεν διδάσκει ότι η γυναίκα πρέπει να φορεί ένα κομμάτι πανί στο κεφάλι για να προσεύχεται, ώστε να φαίνεται κόσμια και ηθική και εφόσον σήμερα δεν υπάρχει το έθιμο του κατακαλύμ-

ματος, ισχύει για τη γυναίκα το «φυσικό της κάλυμμα» που είναι η κόμη της. Αυτός είναι ο φυσικός νόμος που έθεσε ο ίδιος ο Θεός για να ξεχωρίζει ο άνδρας από τη γυναίκα και που είναι **ο μεν άνδρας να έχει κοντά μαλλιά**, γιατί η εξουσία του είναι ο Χριστός, **η δεν γυναίκα να έχει μακριά μαλλιά**, γιατί αυτό είναι σύμβολο της υποταγής της στην πνευματική της εξουσία που είναι ο άνδρας και αυτό ισχύει για όλες τις εποχές και είναι αυτό που ο Θεός έθεσε «απ' αρχής» μέσα στον κήπο της Εδέμ. Εάν στην εποχή μας δούμε μια γυναίκα με κουρεμένα τα μαλλιά της ή να τα έχει πολύ κοντά (αγορίστικα, όπως λέγεται), συνήθως την κατατάσσουμε στα άτομα που έχουν επαναστατικές ιδέες, που είναι περιθωριακοί ή που γενικά πηγαίνουν ενάντια σε κάθε μορφή νόμιμης εξουσίας.

(δ) Συμπερασματικά, υπάρχουν 2 απόψεις για το τι είναι το «περιβόλαιο», η Βιβλική και η θεολογική και θα παρατηρήσουμε ότι η μία έρχεται σε αντίθεση με την άλλη:

- **Η 1η άποψη, η Βιβλική**, λέγει ότι είναι τα μακριά μαλλιά της γυναίκας, το οποίο είναι το «φυσικό κάλυμμα», που ο Θεός της προμήθευσε απ' αρχής, άρα δεν χρειάζεται κανένα άλλο πρόσθετο ανθρώπινο κάλυμμα.
- **Η 2η άποψη, η θεολογική** (η ανθρώπινη), λέγει ότι είναι το «υφασμάτινο κάλυμμα», που καλύπτει τα μακριά μαλλιά της γυναίκας, αντικαθιστώντας έτσι το φυσικό κάλυμμα, άρα επιβάλλεται να υπάρχει αυτό το κάλυμμα. Η Βίβλος ρητά γράφει *«ότι η κόμη αντί περιβολαίου δέδοται αυτή»* (αρχαίο κείμενο) και θα εξηγήσουμε μία προς μία τις λέξεις αυτές, σύμφωνα με τη γραμματική της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

Υπάρχει και μία 3η άποψη, η οποία υποστηρίζεται από μια μεγάλη χριστιανική κίνηση στη χώρα μας, για την οποία θα αναφερθούμε στη συνέχεια της μελέτης μας, η οποία συνενώνει τις δύο παραπάνω απόψεις (Βιβλική και θεολογική), τις ταυτίζει και θεωρεί ότι και οι δύο είναι απαραίτητες, δίνοντας την ερμηνεία **«κάλυμμα επάνω στο κάλυμμα»**, δηλαδή το ανθρώπινο κάλυμμα (το μαντήλι) επάνω στο φυσικό κάλυμμα (τα μαλλιά), καθόσον το φυσικό κάλυμμα (τα μαλλιά) δόθηκε από τον Θεό *για τις ώρες της καθημερινότητας*

και το ανθρώπινο κάλυμμα (το μαντήλι) είναι για τις ώρες της προσευχής και της λατρείας. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την 3η άποψη, αυτός είναι ο νόμος του Θεού, που πρέπει η πιστή γυναίκα να εφαρμόζει.

- Η λέξη «**κόμη**» προέρχεται από το ρήμα «κομάω-ώ» (ιων. κομέω) και σημαίνει «αφίνω την κόμην να γίνη μακρά, τρέφω μακράν κόμην», ή «φροντίζω, περιποιούμαι τα μαλλιά».
- Η λέξη «**αντί**» είναι πρόθεση συντασσόμενη μετά γενικής και έχει πολλές έννοιες, όπως απέναντι, αντίκρυ, ανταπόδοση, αντικατάσταση, κλπ. Εδώ έχει καθαρά την έννοια της αντικατάστασης και ο Παύλος αναφέρεται σε κάτι που αντικαταστάθηκε, που εδώ είναι το περιβόλαιο και το οποίο **αντικαταστάθηκε** από την κόμη, τα μακριά μαλλιά της γυναίκας.

Το «**αντί**» με την έννοια της «**αντικατάστασης**» αναφέρεται σε πολλές περιπτώσεις μέσα στην Καινή Διαθήκη, όπως: Ιωάννης Α/1:16, Λουκάς ΙΑ/11:11, Ιάκωβος Δ/4:15, Ματθαίος Ε/5:38, Ρωμαίους ΙΒ/12:17, Εφεσίους Ε/5:31, Εβραίους ΙΒ/12:16, κλπ, άρα και Α' Κορινθίους ΙΑ/11:15 (διαβάστε όλα τα εδάφια το **αρχαίο** κείμενο).

- Η λέξη «**περιβόλαιο**» σημαίνει «το βαλλόμενο γύρω από κάποιον», ή «αυτό που τίθεται γύρω από κάποιον ή σε κάτι», ή «περικάλυμμα, περίβλημα, ένδυμα».
- Η λέξη «**δέδοται**» είναι σε τετελεσμένο χρόνο, που σημαίνει ότι χρονικά, όχι μόνο «έχει δοθεί», αλλά συνεχίζει να είναι «δοσμένο» και αυτό είναι δοσμένο από τον Θεό «απ' αρχής» για όλες τις εποχές.

Η κόμη στη γυναίκα δόθηκε για φυσικό περιβόλαιο και η σωστή ερμηνεία της λέξης «περιβόλαιο» δεν αναφέρεται μόνο από τον Παύλο στο ΙΑ' κεφάλαιο της Α' Κορινθίους, αλλά και σε πολλά άλλα μέρη της Αγίας Γραφής, τα οποία θα αναφέρουμε και στο αρχαίο κείμενο, καθόσον στο κείμενο του Ν.Βάμβα έχουν μεταφραστεί λάθος:

- **ΕΒΡΑΙΟΥΣ Α/1:12** (περιένδυμα/κείμε.ΝΒ - περιβόλαιον/κείμε.Ο')
- Βάμβας:** «...Και ως περιένδυμα θέλεις τυλίγει αυτούς, και θέλουνσιν

αλλαγή· Συ όμως είσαι ο αυτός, και τα έτη σου δεν θέλουνσιν εκλείψει».

Κείμενο Ο΄: «...Και ωσει περιβόλαιον ελίξεις αυτούς, και αλλαγήσονται».

- **ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΙΖ΄/16:13** (ιμάτια/κείμεν.ΝΒ - περιβόλαια/κείμεν.Ο΄)

Βάμβας: «Και εστολίσθης με χρυσίον και αργύριον, και τα ιμάτιά σου ήσαν βύσσινα και μεταξωτά και κεντητά· σεμίδαλιν και μέλι και έλαιον έτρωγες· και έγεινες ώραία σφόδρα και ενημέρησας μέχρι βασιλείας».

Κείμενο Ο΄: «...Και εκοσμήθης χρυσίω και αργυρίω και τα περιβόλαια σου βύσσινα και τριχαπτά και ποικίλα σεμίδαλιν και έλαιον και μέλι έφαγες και εγένον καλή σφόδρα».

- **ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΚΖ΄/27:7** (επισκήνωμα/κείμεν.ΝΒ - περιβόλαια/κείμεν.Ο΄)

Βάμβας: «Λεπτόν λινόν εξ Αιγύπτου κεντητόν εξήπλωνες εις σεαυτήν διά πανία· κυανούν και πορφυρούν εκ των νήσων Ελεισά ήτο το επισκήνωμά σου».

Κείμενο Ο΄: «Βύσσοι μετά ποικιλίας εξ Αιγύπτου εγένετο σοι στρωμνή του περιθειναι σοι δόξαν και περιβάλιν σε υάκινθον και πορφύραν εκ των νήσων Ελισαί και εγένετο περιβόλαια σου».

Το συμπέρασμα είναι πλέον αυτονόητο και έρχεται σαν μια φυσιολογική ροή των γεγονότων. Εφόσον η κόμη στη γυναίκα δόθηκε από τον Θεό «αντί» περιβολαίου, σε αντικατάσταση δηλαδή της ανθρώπινου ενδύματος, άρα και οι γυναίκες μπορούν να προσεύχονται και να προφητεύουν χωρίς να έχουν στο κεφάλι τους κάποιο μαντήλι ή κάποιο άλλο είδους καλύμματος, αφού έχουν το φυσικό κάλυμμα που τους προμήθευσε απ' αρχής ο Θεός.

7. ΠΩΣ ΚΑΘΙΕΡΩΘΗΚΕ ΤΟ «ΜΑΝΤΗΛΙ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά από όσα αναφέραμε το εύλογο ερώτημα που τίθεται είναι: «Εφόσον η Αγία Γραφή διδάσκει με σαφήνεια ότι η γυναίκα καλυπτόταν την ώρα της προσευχής με «κατακάλυμμα» ή με «περιβόλαιο», ένα ένδυμα που την κάλυπτε ολόκληρη από πάνω μέχρι κάτω, ΠΩΣ σήμερα πολλές χριστιανικές ομάδες στην Ελλάδα έχουν επιβάλει στην γυναίκα να φορεί «μαντήλι» κατά την ώρα της προσευχής; ΠΟΙΑ είναι γενικά η θέση των δογμάτων και των διαφορών ομο-

(1) Η Ορθόδοξη Ελληνική εκκλησία δεν υποχρεώνει τη γυναίκα να καλύπτεται όταν προσεύχεται και επί του θέματος δεν έχει κάποια επίσημη διδασκαλία. Σε προηγούμενες εποχές, οι γυναίκες κυρίως της επαρχίας, φορούσαν στο κεφάλι μαντήλι, αλλά αυτό το έκαναν σαν ένα μέρος της καθημερινής ενδυμασίας τους. Άλλωστε στα χωριά που ήταν ανεπτυγμένη η γεωργία, οι γυναίκες καλυπτόντουσαν με μαντήλια για τον ήλιο το καλοκαίρι, ή το χειμώνα για το κρύο. Επίσης όταν πενθούσαν και ιδιαίτερα οι χήρες φορούσαν πάντοτε ένα μαύρο μαντήλι. Οι πιο ηλικιωμένες γυναίκες φορούσαν μαντήλι ακόμα και μέσα στην εκκλησία, αλλά χωρίς αυτό, να τους το επιβάλλει κάποιος, ούτε και για να προσεύχονται, αφού στην Ορθόδοξη εκκλησία όλα τα ενεργεί ο ιερέας, ενώ το εκκλησίασμα κρατεί μια παθητική στάση. Σήμερα και στα χωριά ακόμα έχει αλλάξει η νοοτροπία και οι γυναίκες έχουν προσαρμοστεί στα νέα κοινωνικά δεδομένα, με αποτέλεσμα οι περιπτώσεις γυναικών που φορούν μαντήλι να είναι ελάχιστες. Στις πόλεις γυναίκες να φορούν μαντήλι είναι κάτι το σπάνιο, ενώ το αντίθετο, σε πολλές περιπτώσεις φορούν καπέλο.

Δεν λαμβάνουμε υπόψη την ενδυμασία των γυναικών που είναι μοναχές και που έχουν πάντα το κεφάλι τους καλυμμένο, είτε προσεύχονται, είτε όχι, καθόσον ο μοναχικός βίος (η μοναστηριακή ζωή) δεν καθιερώθηκε από τον Ιησού και τους μαθητές Του, αλλά είναι δημιούργημα μεταγενέστερης χρονικής περιόδου, από την περίοδο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας και μετά.

(2) Η Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα, ως ετερόδοξη εκκλησία, στο θέμα του να καλύπτεται η γυναίκα με μαντήλι κατά την ώρα της προσευχής, έχει κατά βάση την ίδια θέση με την Ορθόδοξη εκκλησία. Ίσως να υπάρχουν κάποιες ιδιαιτερότητες, αλλά είναι περισσότερο για ενδυματολογικούς λόγους που έχουν σχέση με την επικράτηση διαφόρων εθίμων και όχι ότι «επιβάλλεται» για θρησκευτικούς λόγους (**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Οι πληροφορίες για την Καθολική εκκλησία, σχετικά με το θέμα που εξετάζουμε, είναι ελλιπείς, καθόσον στο διαδίκτυο δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία. Σε επανέκδοση του βιβλίου, θα

συμπεριληφθούν περισσότερες πληροφορίες).

(3) Η Ευαγγελική (Διαμαρτυρόμενη) εκκλησία, επίσης δεν διδάσκει η γυναίκα να καλύπτεται με μαντήλι την ώρα της προσευχής και μάλιστα όλες οι εκκλησίες της κίνησης αυτής, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, **χωρίς να υπάρχει καμία απολύτως εξαίρεση**, έχουν συγκεκριμένη διδασκαλία στην περικοπή της Α' Κορινθίους ΙΑ/11:3-15. Η βασική τους δογματική θέση και διδασκαλία είναι ότι **«η κόμη δόθηκε αντί καλύμματος»**.

(4) Οι εκκλησίες της Πεντηκοστής, που δραστηριοποιούνται στη Ελλάδα διακρίνονται σε 2 μεγάλες κατηγορίες, στις **«τριαδικές εκκλησίες της Πεντηκοστής»** και στις **«μονοθεϊστικές (μη τριαδικές) εκκλησίες της Πεντηκοστής»**, κάτω από τις οποίες βρίσκονται πολλές άλλες ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ, τις οποίες για διευκόλυνση του θέματός μας, θα τις ομαδοποιήσουμε **σε 3 υποκατηγορίες**, για την κάθε κύρια κατηγορία, καθόσον η μία από αυτές τις «υποκατηγορίες» είναι που επέβαλλε στη χώρα μας η γυναίκα να καλύπτεται με μαντήλι κατά την ώρα της προσευχής.

- Στις «τριαδικές Πεντηκοστιανές εκκλησίες» στη χώρα μας ανήκουν: (α) Η «Ελευθέρα Αποστολική Εκκλησία της Πεντηκοστής» (ΕΑΕΠ) ως πολυπληθέστερη. (β) Η «Αδελφότης των Εκκλησιών της Πεντηκοστής». (γ) Άλλες ομάδες ανεξάρτητες, που δραστηριοποιούνται κάτω από διάφορες ταμπέλες, συνεργαζόμενες σε αρκετές περιπτώσεις με τη (β) υποκατηγορία.
- Στις «μονοθεϊστικές (μη τριαδικές) Πεντηκοστιανές εκκλησίες» ανήκουν: (α) Η «Εκκλησία Χριστιανών Ελλάδος» (ΕΚΧΕ), ως πολυπληθέστερη. (β) Η «Ενωμένη Χριστιανική Εκκλησία Της Ελλάδος» (ΕΧΕΤΕ), αποτελούμενη από Ελληνόφωνες και Αγγλόφωνες εκκλησίες. (γ) Άλλες εκκλησίες που παρουσιάζονται σαν «ανεξάρτητες» με διάφορες ταμπέλες και επωνυμίες (η ορολογία «ανεξάρτητες» είναι προσωπική και όχι η επίσημη).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι χρησιμοποιούμενες ορολογίες "τριαδικός" και "μονοθεϊστής" **δεν είναι Βιβλικές**, χρησιμοποιούνται για λόγους διάκρισης μεταξύ των 2 κατηγοριών, παρ' όλο που και οι τριαδικοί είναι μονοθεϊστές, απλά διαφέρουν στην ερμηνεία βασικών δογματικών αληθειών της Βίβλου.

Η δόκιμη διάκριση είναι σε "τριαδικός" και "μη τριαδικός", πλην όμως εδώ χρησιμοποιείται η διάκριση "τριαδικός - μονοθεϊστής" για την εύκολη κατανόηση των 2 κατηγοριών και για την αποφυγή τυχόν συγχύσεων.

(5) Ε.Α.Ε.Π: Από τις παραπάνω 6 περιπτώσεις η Ελευθέρα Αποστολική Εκκλησία της Πεντηκοστής είναι αυτή **που επέβαλε στη γυναίκα** να καλύπτεται απαραίτητα με μαντήλι κατά την ώρα της προσευχής ή της προφητείας, δίνοντας ερμηνεία για τις έννοιες του κατακαλύμματος και του περιβολαίου, η οποία δεν ανταποκρίνεται με όλο το υπόλοιπο περιεχόμενο της Αγίας Γραφής και κατ' επέκταση διαφοροποιείται ως προς την ερμηνεία του ΙΑ' κεφαλαίου της επιστολής Α' Κορινθίους.

Αυτή η διδασκαλία για το μαντήλι ξεκίνησε στις αρχές του **1965**, όταν ιδρύθηκε η ΕΑΕΠ, οι υπεύθυνοι της οποίας αποχώρησαν από μία άλλη Πεντηκοστιανή ομάδα, που είναι γνωστή ως «Σύναξις του Θεού» (Assemblies of God), πρωτοστατούντος της κίνησης αυτής ο ιατρός Λεωνίδας Φέγγος, με κυρίαρχο το σύνθημα **«Άλλο Χριστιανισμός και άλλο Αμερικανισμός»** (βλ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ). Κατά συνέπεια, η ΕΑΕΠ είναι η εκκλησία που «γέννησε» τη διδασκαλία αυτή και μάλιστα μαζί με αυτό, εισήγαγε και 2 ακόμα καινοτομίες, οι οποίες είναι (1) να μην υπάρχουν μουσικά όργανα κατά την ώρα της λατρείας και της δοξολογίας και (2) να τελείται υποχρεωτικά ο δείπνος του Κυρίου κάθε Κυριακή και όχι κάθε 2η Κυριακή, ή μία φορά το μήνα, όπως εφαρμόζουν άλλες εκκλησίες. Όλες οι εκκλησίες που ανήκουν οργανικά στην ΕΑΕΠ, σε όλη την Ελλάδα εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τη διδασκαλία του μαντηλιού και όσες γυναίκες δεν το φορούν, θεωρούνται ότι είναι ανυπάκουες, ή ότι δεν υποτάσσονται στην εξουσία που ο Θεός έχει θέσει στην εκκλησία, ή ότι είναι «κοσμικές». Ίσως να μην υπάρχουν καθόλου περιπτώσεις γυναικών που να μη φορούν μαντήλι, γιατί το μέτρο αυτό έχει επιβληθεί ως «απόλυτα Βιβλικό», καθόσον θεωρείται ότι υποδηλώνει τη σεμνότητα της πιστής γυναίκας.

Πιστές γυναίκες, που ανήκουν σε εκκλησίες που δεν δέχονται τη διδασκαλία του μαντηλιού, όταν πηγαίνουν επίσκεψη σε εκκλησίες της ΕΑΕΠ, κατά ομολογία τους, **«αναγκάζονται»** να βάζουν ένα μαντήλι στο κεφάλι τους, κατά την ώρα της προσευχής, που τους

παρέχουν οι διάκονοι της εκκλησίας, καθόσον χωρίς κάλυμμα γίνονται αντικείμενο δυσμενών σχολίων, όλα τα βλέμματα είναι στραμμένα επάνω τους, νιώθουν άβολα και αισθάνονται σαν ένα "ξένο σώμα" μέσα στο χώρο στον οποίο πήγαν "υποτίθεται" για να λατρέψουν τον Κύριο.

(6) **ΕΚ.Χ.Ε:** Η «Εκκλησία Χριστιανών Ελλάδος», ίσως είναι η μόνη κίνηση σε ολόκληρη την Ελλάδα, που διδάσκει και δεν επιβάλλει στη γυναίκα να καλύπτεται με ένα κομμάτι πανί (μαντήλι) κατά την ώρα της προσευχής ή της προφητείας και αυτή είναι η κοινή θέση όλων των τοπικών εκκλησιών που υπάγονται σ' αυτή, χωρίς να υπάρχει καμία απολύτως διαφοροποίηση στη διδασκαλία, η οποία στηρίζεται στο θεόπνευστο αρχαίο κείμενο και γίνεται ερμηνεία της Α' Κορινθίους ΙΑ/11:1-16 με αποκαλυπτικό λόγο.

(7) **ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ:** Οι υπόλοιπες περιπτώσεις, δηλαδή από τις **τριαδικές εκκλησίες** οι υποκατηγορίες (β) και (γ) και από τις **μονοθεϊστικές (μη τριαδικές) εκκλησίες**, επίσης οι υποκατηγορίες (β) και (γ) κατά βάση δεν διδάσκουν η γυναίκα να καλύπτεται με μαντήλι κατά την ώρα της προσευχής, **πλην της περίπτωσης** των Ελληνικών εκκλησιών που συμμετέχουν στην ΕΧΕΤΕ, διδάσκουν η γυναίκα να καλύπτεται με μαντήλι, καθόσον οι υπεύθυνοι των εκκλησιών αυτών, **ή** προέρχονται από την ΕΑΕΠ, **ή** εντάχθηκαν (ακολούθησαν) στα πρώτα τους πνευματικά βήματα σε εργάτη που προερχόταν από την ΕΑΕΠ.

Υπάρχουν όμως πολλές εκκλησίες που ανήκουν στις υποκατηγορίες (β) και (γ), που εφαρμόζουν τη διδασκαλία του μαντηλιού, όχι όμως με επιβολή, αλλά με κάποια χαλαρότητα. Όλες αυτές οι εκκλησίες ή οι ομάδες, ή οι υπεύθυνοι αυτών, **έχουν την προέλευσή τους από την ΕΑΕΠ**, γι' αυτό και διδάσκουν σαν «...ορθή Βιβλική διδαχή» να καλύπτεται η γυναίκα με μαντήλι όταν προσεύχεται. Οι ομάδες αυτές είναι **μικτές** και παρατηρείται το φαινόμενο, μέσα στην ίδια εκκλησία, ή συνάθροιση, κλπ, άλλες γυναίκες να φορούν μαντήλι στην προσευχή και άλλες όχι, κάτι που στις εκκλησίες της ΕΑΕΠ δεν γίνεται, γιατί όλες οι γυναίκες είναι με κάλυμμα στο κεφάλι.

(8) ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η κίνηση της ΕΑΕΠ (τριαδική) εισήγαγε και εφαρμόζει πανελλαδικά τη διδασκαλία του «μαντηλιού». Από τις λοιπές εκκλησίες (τριαδικές - μη τριαδικές), όσες εφαρμόζουν τη διδασκαλία αυτή, καθώς και μεμονωμένοι πιστοί των εκκλησιών αυτών, είχαν κάποιο δεσμό στο παρελθόν με την ΕΑΕΠ.

8. Η ΔΙΔΑΧΗ ΤΗΣ “Ε.Α.Ε.Π.” ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΝΤΗΛΙ

(Α) Η Ελευθέρα Αποστολική Εκκλησία της Πεντηκοστής (ΕΑΕΠ) στο χώρο των media για τη διάδοση των διδασκαλιών της χρησιμοποιεί, εκτός των άλλων μέσων, ραδιοφωνικό σταθμό, τηλεοπτικό ιντερνετικό κανάλι και πολλά κανάλια στο Youtube. Στα μέσα αυτά, κατά καιρούς, γίνεται αναφορά για την κάλυψη της γυναίκας με μαντήλι, όταν προσεύχεται ή προφητεύει, αλλά οι πληροφορίες αυτές τις περισσότερες φορές είναι πολύ σύντομες και περιστασιακές, καθόσον το θέμα των εκπομπών, αυτό καθ' εαυτό, δεν αφορά ανάλυση του ΙΑ' κεφαλαίου της Α' Κορινθίους επιστολής, με αποτέλεσμα ο ενδιαφερόμενος ακροατής ή θεατής να μην έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει ποια ακριβώς είναι η επίσημη διδασκαλία της ΕΑΕΠ για το θέμα αυτό.

Όταν κάποιος ρωτά για να μάθει σχετικά, η απάντηση συνήθως είναι ρηχή και επιφανειακή, αναφέρουν απλά το εδάφιο 5 που λέγει πως *«όταν η γυναίκα προσεύχεται ή προφητεύει με την κεφαλή της ασκεπή, ντροπιάζει την κεφαλή της»*, αδυνατώντας να εξηγήσουν ποιο είναι το βαθύτερο πνευματικό νόημα αυτής της ενέργειας. Όταν στη συνέχεια γίνεται η ερώτηση *«τι εννοεί η Γραφή όταν λέγει στο εδ. 15 ότι η κόμη εδόθη αντί καλύμματος»*, υπάρχει αμηχανία και απάντηση ικανοποιητική δεν δίνεται. Αυτός είναι ο γε-νικός κανόνας των πολλών πιστών, που δεν έχουν **επίγνωση** της διδασχής που ακολουθεί η ΕΑΕΠ, γιατί υπάρχει μεγάλη άγνοια για το θέμα του καλύμματος.

Αυτό είναι προσωπική μου εμπειρία, καθόσον έχω ρωτήσει και μέλη της ΕΑΕΠ και υπεύθυνους εκκλησιών και κινήσεων (ποιμένες, πρεσβύτερους, κλπ), που κάποτε ανήκαν στην ΕΑΕΠ, αλλά στην πορεία αποχώρησαν και ανεξαρτοποιήθηκαν, να μου γνωρίσουν γιατί εφαρμόζουν τη διδασχή του μαντηλιού και που την στηρίζουν

Βιβλικά. Η απάντησή τους συνήθως είναι ασαφής και συγκεχυμένη, δεν προβάλλουν τεκμηριωμένα στοιχεία μέσα από τη Βίβλο, όπως έχουμε αναφερθεί στις προηγούμενες σελίδες του βιβλίου αυτού. Υπάρχει μεγάλη σύγχυση για το θέμα αυτό και πολλοί εφαρμόζουν τη διδασχά του μαντηλιού, **επειδή έτσι το βρήκαν**, αρκούμενοι σε μια ρηχή εξήγηση, που συνήθως είναι η φράση «το λέγει η Λόγος του Θεού!!».

Υπάρχει όμως και μία εξαίρεση σε όλη αυτή τη σύγχυση που επικρατεί για το θέμα του μαντηλιού. Πριν χρόνια, είχε γίνει μια τηλεοπτική εκπομπή, ειδικά για το θέμα του καλύμματος της γυναίκας την ώρα προσευχής, όπου παρουσιάστηκε η επίσημη πλέον θέση της ΕΑΕΠ, από κορυφαίο στέλεχος της κίνησης αυτής. Ο παρουσιαστής, αξιόλογος εργάτης του Κυρίου, παρουσιάζει τη δική του άποψη, την οποία αναφέρουμε **αυτούσια** παρακάτω, παρ' όλο που δεν συμφωνεί με τη δική μας ερμηνεία και ανάλυση που κάνουμε στην παρούσα μελέτη.

(Β) Στο τηλεοπτικό ιντερνετικό κανάλι **WordofGod** και στην εκπομπή με τίτλο **«ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ»**, έγινε μία εκπομπή με παρουσίαση 2 αυτοτελών θεμάτων, τα οποία ήσαν: **(1)** Γιατί πρέπει η γυναίκα να φοράει μαντήλι στην προσευχή; και **(2)** Μπορούμε να έχουμε συνοδεία οργάνων στη λατρεία; Ο υπότιτλος του θέματος είναι **«Απαντήσεις No 27»** (ανάρτηση: 19.09.2013). Το κείμενο καταγράφεται όπως ακριβώς παρουσιάστηκε, χωρίς να έχουν γίνει διορθώσεις σε τυχόν λάθη εκ παραδρομής (φραστικά, γραμματικά κλπ). Τα ζωηρά γράμματα (**bold**), τα κεφαλαία γράμματα και οι υπογραμμίσεις είναι δικά μας και έχουν γίνει για να δοθεί έμφαση στα σημεία αυτά, καθόσον στη συνέχεια θα τα σχολιάσουμε, εάν συμφωνούν ή όχι με τη Βίβλο. Επίσης οι λέξεις μέσα σε παρένθεση έχουν προστεθεί από μας, για την καλύτερη κατανόηση του θέματος.

Το κείμενο της παρουσίασης έχει ως ακολούθως:

«....Υπάρχει λάθος σε όλες σχεδόν τις μεταφράσεις. Στη μετάφραση (του Βάμβα) αναφέρεται «ΚΕΚΑΛΥΜΜΕΝΗ κεφαλή», «ΑΣΚΕ-ΠΗ κεφαλή», «να ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ η γυναίκα» και «αν είναι αισχρό να

κουρεύει ή να ξυρίζει τα μαλλιά της, ας ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ». Επίσης «ο άνδρας δεν χρεωστεί να ΚΑΛΥΠΤΕΙ την κεφαλή αυτού». Στο (αρχαίο) κείμενο όμως χρησιμοποιεί μια άλλη λέξη, στη θέση «κεφαλή ασκεπή» χρησιμοποιεί τη λέξη «ακατακάλυπτο», στη θέση «καλύπτεται η γυνή» γράφει το αρχαίο κείμενο «κατακαλύπτεται».

Υπάρχει λοιπόν μία διαφορά μεταξύ του «ΚΑΛΥΠΤΩ» και του «ΚΑΤΑΚΑΛΥΠΤΩ». Στην Ελληνική γλώσσα το «κατακαλύπτω» σημαίνει «κάλυμμα πάνω στο κάλυμμα». Σαφώς λοιπόν, γιατί το αναφέρει η Γραφή ότι «η γυνή εάν έχει κόμη, είναι δόξα εις αυτήν, διότι η κόμη εδόθη εις αυτήν, αντί ΠΕΡΙΒΟΛΑΙΩΣ» (εδ.15) λέγει το κείμενο, «αντί καλύμματος» οι μεταφράσεις. Δηλαδή υπάρχει ο περιβολεύς, ο οποίος καλύπτει την κεφαλή της γυναικός, που είναι η κόμη και μάλιστα όχι κουρεμένη ή ξυρισμένη, αλλά πάνω από τον ΠΕΡΙΒΟΛΑΙΑ, πάνω από το ΚΑΛΥΜΜΑ, ο Λόγος του Θεού μας λέει για ένα κάποιο ΚΑΤΑΚΑΛΥΜΜΑ, το οποίο είναι απαραίτητο, και μας το εξηγεί γιατί είναι απαραίτητο το κατακάλυμμα, πάνω δηλαδή, **ένα πρόσθετο κάλυμμα πάνω στο κάλυμμα** της κεφαλής της γυναικός που είναι η κόμη, τα μαλλιά αυτής.

Μας εξηγεί λοιπόν ότι η κεφαλή της γυναικός είναι ο ανήρ και κεφαλή του ανδρός είναι ο Χριστός. Όταν λοιπόν προσεύχεται ο άνδρας, δεν θα πρέπει να κατακαλύπτει την κεφαλή του, **γιατί στην πραγματικότητα κατακαλύπτεται ο Χριστός.** Δηλαδή, ο άνδρας θα πρέπει να είναι ακατακάλυπτος, ώστε να μην κατακαλύπτεται η κεφαλή του που είναι ο Χριστός. Δηλαδή, όταν προσεύχεται ή προφητεύει να έχει ακατακάλυπτο την κεφαλή του που είναι ο Χριστός, ώστε να δοξάζεται ο Χριστός με την προσευχή του.

Σε αντίθεση με τη γυναίκα, της οποίας κεφαλή είναι ο άνδρας, μας εξηγεί ο Λόγος του Θεού ότι θα πρέπει όταν προσεύχεται ή προφητεύει να κατακαλύπτει την κεφαλή της, δηλαδή **να βάζει κάλυμμα πάνω στον περιβολαία,** που είναι η κόμη της, **ώστε ΝΑ ΜΗΝ ΔΟΞΑΖΕΤΑΙ η κεφαλή της που είναι Ο ΑΝΔΡΑΣ ΤΗΣ.** Πρέπει δηλαδή να κατακαλύπτεται η κεφαλή που είναι ο άνδρας της, ώστε προσευχόμενη ή προφητεύουσα να δοξάζεται, ξεπερνώντας τον άνδρα και πάλι ο Χριστός.

Συνεχίζει μάλιστα ο Λόγος του Θεού ότι πρέπει και ο άνδρας να προσεύχεται με ακατακάλυπτο την κεφαλή του και **ΝΑ ΔΟΞΑΖΕΤΑΙ** ο Χριστός και η γυναίκα με κατακεκαλυμμένη την κεφαλή της, για **ΝΑ ΜΗ ΔΟΞΑΖΕΤΑΙ** ο άνδρας της, αλλά ο Χριστός και μάλιστα για την παρουσία των αγγέλων, **γιατί οι άγγελοι δεν στέκονται σε προσευχή στην οποία δοξάζεται άνθρωπος, ούτε σκέκεται σε προσευχή που η γυναίκα προσεύχεται ακατακάλυπτο την κεφαλή.** Προκειμένου λοιπόν στην προσευχή μας να είναι η παρουσία του Θεού, να είναι η παρουσία των αγγέλων, πρέπει η προσευχή μας να γίνεται με σωστό, δηλαδή με Γραφικό, δηλαδή με τρόπο που μας αποκαλύπτει το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού.

Προκειμένου δε να ενισχύσει την άποψη αυτή ο απ. Παύλος, συνεχίζει από κει που είχαμε μείνει, λέγοντας στο 11 εδάφιο «**πλην ούτε ο άνδρας χωρίς τη γυναίκα, ούτε η γυναίκα χωρίς τον άνδρα, είναι δυνατόν να υπάρχει εν Κυρίω**». Δηλαδή, δεν είναι δυνατόν, όταν προσεύχεται ο άνδρας να μην επηρεάζεται από την προσευχή της γυναίκας, ούτε και όταν προσεύχεται η γυναίκα να μην επηρεάζεται από τον άνδρα, **αλλά και αν ο άνδρας και η γυναίκα είναι παντρεμένοι, που εδώ μιλάει για παντρεμένους ανθρώπους βεβαίως, δεν μπορεί να ξεχωριστεί σε δύο, γιατί αυτό το οποίο συνέζευξε σε δύο πρόσωπα, το αντρώγυννο, ο Θεός, κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να χωρίσει και ο Θεός έκαμε τους δύο εις σάρκα μία.**

Χωρίς λοιπόν τη γυναίκα, ο άνδρας δεν μπορεί να υπάρχει μόνος του, γιατί είναι πια "ένα" με τη γυναίκα. Το ίδιο και χωρίς τον άνδρα, η γυναίκα δεν μπορεί να υπάρχει μόνη της, γιατί είναι "ένα" με τον άνδρα.

Άρα λοιπόν, είτε στην παρουσία του ανδρός, είτε στην απουσία του ανδρός, όταν η γυναίκα προσεύχεται ή προφητεύει θα πρέπει να κατακαλύπτει την κεφαλή της, **για να ξεπερνάει η δόξα που αποστέλλει προς τον ουρανό τον άνδρα της και να πηγαίνει απευθείας στον Θεό** και μάλιστα για να παρευρίσκονται και οι άγγελοι στην προσευχή τους.

Συνεχίζοντας λοιπόν στο 13 εδάφιο ο απόστολος Παύλος μας φέρνει ένα ωραίο παράδειγμα **"κρίνατε εσείς, καθ' εαυτούς, είναι**

πρέπον λοιπόν η γυναίκα να προσεύχεται εις τον Θεό ακατακάλυπτος; Ούτε αυτή η φύσις δεν σας διδάσκει ότι ο ανήρ μεν εάν έχει κόμη είναι σ' αυτόν ατιμία, η γυνή δε εάν έχει κόμη είναι δόξα εις αυτόν". Δηλαδή η φύση δεν σας διδάσκει ότι ο άνδρας εάν έχει κόμη είναι ατιμία σ' αυτόν και ταυτόχρονα ότι στον άνδρα λιγοστεύουν τα μαλλιά, πέφτουν, αλλά δεν είναι σε ατιμία; Ενώ η γυναίκα σπάνια χάνει τα μαλλιά της και αν τα χάσει πρέπει απαραιτήτως να φοράει περιβολαία για να μην είναι χωρίς κάλυμμα, πόσο μάλλον όταν προσεύχεται χωρίς κατακάλυμμα.

Και ολοκληρώνει στο 16 εδάφιο **"εάν κάποιος φαίνεται ότι είναι φιλόνεικος, εμείς τοιαύτην συνήθειαν δεν έχομεν, ούτε αι εκκλησίαι του Θεού"**. Αυτός λοιπόν ο λόγος, αυτή η προτροπή και αυτή η αποκάλυψη του Λόγου του Θεού εδόθη μέσα από το θεόπνευστο Λόγο του Θεού, το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού, διά του αποστόλου Παύλου προς όλους τους χριστιανούς, οι οποίοι έχουν πάρει απόφαση μέσα στην καρδιά τους, στερεά και αμετακίνητη, να μένουν ακριβώς στον Λόγο του Θεού, καθώς πάλι ο απόστολος Παύλος μας λέγει **"ταύτα μελέτα, εις ταύτα μένε, για να είναι φανερά εις πάντας η προκοπή σου"**. Ένα λοιπόν από αυτά τα **"ταύτα μελέτα"** και **"ταύτα μένε"** είναι και η προσευχομένη ή προφητεύουσα γυναίκα ότι πρέπει να κατακαλύπτεται την κεφαλή της, δηλαδή πάνω στο κάλυμμα που είναι η κόμη της, να βάζει κατακάλυμμα μόνο για τις ώρες ή για το χρόνο που προσεύχεται ή προφητεύει. Ταυτόχρονα ο άνδρας, πρέπει να προσέχει όταν προσεύχεται ή προφητεύει να έχει ακατακάλυπτο την κεφαλή του για να δοξάζεται η κεφαλή του, που είναι ο Ιησούς Χριστός..»

(Γ) Συνοψίζοντας τα παραπάνω, το βασικό συμπέρασμα που βγαίνει από την τοποθέτηση του υπεύθυνου της ΕΑΕΠ είναι διπλό, δηλαδή «**κάλυμμα επάνω στο κάλυμμα**» και «**προσπέραση της εξουσίας του άνδρα**», αναλυτικότερα:

- α) **«ΚΑΛΥΜΜΑ ΕΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΑΛΥΜΜΑ»:** Το κάλυμμα που με το οποίο πρέπει η γυναίκα να κατακαλύπτεται την ώρα της προσευχής είναι ένα πρόσθετο (δεύτερο) κάλυμμα, το οποίο καλύπτει το φυσικό κάλυμμα της γυναίκας, που είναι η κόμη της.

Έχουμε δηλαδή ένα κάλυμμα επάνω στο κάλυμμα.

- β) **«ΠΡΟΣΠΕΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ»:** Το πρόσθετο αυτό κάλυμμα της γυναίκας, χρησιμεύει στην προσευχή της για να μην δοξάζεται η κεφαλή της που είναι ο άνδρας της, αλλά ξεπερνώντας τον άνδρα, η προσευχή της να απευθύνεται στην αμέσως επόμενη εξουσία που είναι ο Χριστός,

Τα παραπάνω 2 επιχειρήματα, έρχονται σε αντίθεση με τη θέση και την ερμηνεία που εμείς παρουσιάζουμε με λεπτομέρειες και με τεκμηριωμένα στοιχεία στο βιβλίο αυτό. Παρ' όλα αυτά όμως, θα δοθεί μια συνοπτική απάντηση, σαν συνόψιση όλων αυτών, ώστε να μην υπάρχουν κενά και ερωτηματικά και θα μείνουμε σε 5 σημεία:

1. **Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ:** Το κεντρικό μήνυμα ολόκληρου του ΙΑ' κεφαλαίου της Α' Κορινθίους είναι **ο νόμος του Θεού για την πνευματική εξουσία** και όχι, αυτό καθ' εαυτό, εάν θα πρέπει η γυναίκα να καλύπτεται ή όχι κατά την ώρα της προσευχής. *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο Χριστός, κεφαλή δε της γυναικός ο ανήρ, κεφαλή δε του Χριστού ο Θεός»* (εδ.3). Αυτό έχει μεγάλη σημασία να το εννοήσουμε, γιατί στην προσπάθειά μας να ερμηνεύσουμε τα λόγια του Παύλου, ξεφεύγοντας από τον "κορμό" που είναι η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ και πηγαίνοντας στα "κλαδιά" που είναι το ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ, τότε το συμπέρασμά μας θα είναι επισφαλές και θα στερείται αξιοπιστίας, γιατί δεν ακολουθήθηκαν σωστά οι ερμηνευτικοί Βιβλικοί κανόνες. Ο Παύλος αναφερόμενος στο νόμο της πνευματικής εξουσίας, ως κεντρικό του θέμα, αναφέρεται παράλληλα και στους τύπους και τους συμβολισμούς της κόμης του άνδρα και της γυναίκας, που ο Θεός είχε θέσει από την αρχή μέσα στον κήπο της Εδέμ.

2. **ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ:** Εφόσον ο Παύλος αναφέρεται ότι η γυναίκα πρέπει να κατακαλύπτεται στην προσευχή με το περιβόλαιο, γιατί αυτή ήταν η κόσμια και ηθική ενδυμασία για την εποχή του, **θα πρέπει εμείς να εξετάζουμε τα ήθη και τα έθιμα που επικρατούσαν στην εποχή που αναφέρεται ο συγγραφέας.** Αυτό αποτελεί ένα από τα πιο βασικά ερμηνευτικά στοιχεία του ΙΑ'

κεφαλαίου της επιστολής του, καθόσον σύμφωνα με τους ερμηνευτικούς κανόνες, δεν πρέπει να αγνοούμε τι εφαρμοζόταν σε κάθε εποχή.

Το περιβόλαιο στην εποχή του Παύλου κάλυπτε τη γυναίκα από πάνω μέχρι κάτω και όχι μόνο το κεφάλι, που εάν δεν το φορούσε η γυναίκα, θεωρείται ότι ήταν σαν μια πόρνη, που είχε ξυρίσει τα μαλλιά της, γι' αυτό πολύ απλά επισημαίνει ο Παύλος ότι *«...εάν είναι αισχρόν εις γυναίκα να κουρεύη τα μαλλία αυτής ή να ξυρίζεται, ας καλύπτεται»* (εδ. ΙΑ/11:6). Τα λόγια του Παύλου είναι μονόδρομος για την πιστή γυναίκα της εποχής του, *ή* κουρεύει και ξυρίζει τα μαλλιά της εφόσον είναι ανυπότακτη, *ή* τα καλύπτει συμμορφούμενη με τα σεμνά και κόσμια ήθη της εποχής της, άλλη μέση λύση δεν υπήρχε.

3. Ο ΑΝΔΡΑΣ ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ: Ο Θεός έθεσε τον άνδρα εξουσία επάνω στη γυναίκα, ο άνδρας είναι τύπος του Χριστού και η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας, η γυναίκα υποτάσσεται στον άνδρα της *«κατά πάντα»* και *«ως εν Κυρίω»*, όπως η εκκλησία υποτάσσεται στον Χριστό. Κατά συνέπεια η γυναίκα με την προσευχή της, όχι μόνο δεν πρέπει να προσπερνά τον άνδρα, αλλά να συμφωνεί μαζί του, ώστε να υπάρχει ενότητα στην προσευχή: *«Πάλιν σας λέγω ότι εάν δύο από σας συμφωνήσωσιν επί της γης περί παντός πράγματος, περί του οποίου ήθελον κάμει αίτησιν, θέλει γείνει εις αυτούς παρά του Πατρός μου τον εν ουρανοίς»* (Ματθαίος ΙΗ/18:19). Η γυναίκα είναι η δόξα του άνδρα και ο άνδρας χωρίς τη γυναίκα είναι "μισός". Πως είναι δυνατόν η προσευχή της γυναίκας να ξεπερνά τον άνδρα της;

Εάν η γυναίκα είναι απειθής στην εξουσία του άνδρα της, τότε οι μεν άγγελοι του Κυρίου δεν θα μπορούν να την υπηρετήσουν όταν προσεύχεται, οι δε άγγελοι του σκότους, επειδή είναι ανυπάκουη, θα βρίσκουν πόρτα εισόδου για να επεμβαίνουν στη ζωή της.

4. Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΣΤΟΝ ΜΕΣΙΤΗ ΙΗΣΟΥ: Σύμφωνα με τη διδασκαλία της ΕΑΕΠ η γυναίκα πρέπει να καλύπτεται με ένα επιπρόσθετο κάλυμμα, πάνω στο κεφάλι της *«για να ξεπερνά την εξουσία του*

άνδρα της», ή «για να ξεπερνά απλά τον άνδρα της». **Τι σημαίνει αυτό;** Γιατί να ξεπερνά τον άνδρα της, αφού ο άνδρας της δεν είναι ο μεσίτης; Είναι παράλογο και αντιβιβλικό να θεωρούμε ότι η προσευχή της γυναίκας απευθύνεται στον άνδρα της, ώστε να χρειάζεται να τον ξεπερνά, αφού η προσευχή της απευθύνεται στον μεσίτη Ιησού, σε Αυτόν που βρίσκεται στο μέσον μεταξύ του ΑΜΑΡΤΩΛΟΥ ανθρώπου και του ΑΓΙΟΥ Θεού, γιατί ο Ιησούς μετείχε και των δύο φύσεων, και της ανθρωπίνης και της θείας.

Η προσευχή μας απευθύνεται στον Ιησού ως προς την ανθρωπίνη φύση Του και όχι ως προς τη θεία Του φύση και σαν ο μόνος μεσίτης μας, του ζητούμε να μας φέρει μπροστά στην άγια παρουσία του Θεού Πατέρα. Ο Ιησούς Χριστός, **ως άνθρωπος**, θυσιάστηκε και έχυσε το αίμα Του για να μπει Αυτός πρώτος μέσα στα αχειροποίητα άγια των αγίων του ουρανού και μετά μέσω Αυτού να μπαίνουμε και εμείς στην ένδοξη παρουσία του Θεού, καλυμμένοι με το αίμα Του (Εβραίους Β/2:14-18).

Πάνω από τη γυναίκα βρίσκεται ο άνδρας της ως προς **θέση εξουσίας** και όχι ως προς **θέση μεσιτείας**, η οποία ανήκει μόνο στον Ιησού (Α' Τιμόθεου Β/2:5). Είναι διαφορετικοί οι ρόλοι του άνδρα και του Ιησού. Η δοσμένη εξουσία στον άνδρα είναι να προστατεύει και να περιθάλπει τη γυναίκα του. Ξεπερνά την εξουσία του άνδρα μου, σημαίνει **ότι την αγνωώ** και στην περίπτωση αυτή, όταν η γυναίκα προσεύχεται στο σωτήρα της Χριστό, η προσευχή της δεν γίνεται ευπρόσδεκτη, γιατί καταλύει τον νόμο του Θεού για την πνευματική της εξουσία, στην οποία δεν υποτάσσεται.

Στην πράξη, η πλειοψηφία των πιστών (άνδρες και γυναίκες), που δεν έχουν **"επίγνωση"** του νόμου του Θεού για την πνευματική εξουσία, απευθύνονται στην προσευχή απευθείας στον Θεό Πατέρα, παρακάμπτοντας την **εξουσία** του μεσίτη Ιησού, λέγοντας στο τέλος της προσευχής τη στερεότυπη και τυποποιημένη φράση **«...Σου τα ζητούμε όλα αυτά στο όνομα του Ιησού Χριστού»**.

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Περισσότερα για το θέμα της προσευχής, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να διαβάσει το θέμα **«ΣΕ ΠΟΙΟ ΟΝΟΜΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΣΤΕ»**).

5. ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ: Η γυναίκα προσεύχεται στον Ιησού, υποτασσόμενη στον άνδρα της γιατί αυτή είναι η διατεταγμένη από τον Θεό εξουσία πάνω από το κεφάλι της. Όπως θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω, ο Θεός έδωσε στη γυναίκα, από την αρχή που την δημιούργησε μέσα στον κήπο της Εδέμ, ένα φυσικό κάλυμμα, που είναι τα μακριά μαλλιά της, για να έρχεται ενώπιόν Του στην προσευχή και στη λατρεία. Εμείς δεν μπορούμε να δίνουμε τη δική μας αυθαίρετη ερμηνεία και να βγάζουμε συμπεράσματα "κατά το δοκούν", σύμφωνα με τη δογματική μας θέση, καθόσον αυτό δεν αναφέρεται ρητά μέσα στην Βίβλο, δεν μπορούμε να "σκεπάζουμε" το φυσικό κάλυμμα της γυναίκας με ένα άλλο δικό μας (ανθρώπινο) κάλυμμα, υποστηρίζοντας αυθαίρετα, ότι αυτό είναι εντολή του Θεού, επειδή και μόνο σε κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο η γυναίκα ήταν υποχρεωμένη να φορεί ένα κατακάλυμμα (περιβόλαιο), που ήταν απαραίτητο για τα ήθη της εποχής της.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η ερμηνεία της ΕΑΕΠ για την Α΄ Κορινθίους, κεφ. ΙΑ/11, που δέχεται την άποψη του «ενός καλύμματος επάνω στο άλλο κάλυμμα», για να «ξεπερνά την εξουσία του άνδρα», καθόσον τα μαλλιά, **ως** φυσικό κάλυμμα της γυναίκας δόθηκαν από τον Θεό για την καθημερινότητά της και το μαντήλι, **ως** ανθρώπινο κάλυμμα είναι για τις ώρες της προσευχής ή της προφητείας, στηρίζεται σε ανθρώπινες υποθέσεις και εικασίες και δεν έχει ισχυρά εδραιώματα μέσα στον Λόγο του Θεού.

9. ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Φθάνοντας στο τέλος της μελέτης μας, θα δώσουμε απάντηση σε 2 ερωτήματα, που πιθανόν να απασχολούν κάθε μελετητή της Βίβλου και εκζητητή της αληθείας. Πιστεύω όμως ότι μετά την ερμηνεία που δόθηκε στο επίμαχο κείμενο της Α΄ Κορινθίους η απάντηση και στις 2 περιπτώσεις είναι αυτονόητη:

(α) ΤΙ ΚΟΜΗ ΕΔΩΞΕ Ο ΘΕΟΣ ΣΤΟΝ ΑΔΑΜ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΑ;

«Ο Αδάμ και η Εύα, δεν γεννήθηκαν όπως οι υπόλοιποι άνθρωποι, αλλά τους έκαμε ο Θεός απευθείας σε μεγάλη ηλικία, τι κόμη τους έδωσε;».

Οι πνευματικοί νόμοι που ο Θεός έθεσε είναι για όλες τις γε-

νιές και είναι πάντα επίκαιροι. Ότι ισχύει σήμερα για την εκκλησία, ίσχυε από την εποχή του Αδάμ. **Ο Θεός** ήταν η εξουσία πάνω από το Αδάμ, **ο Αδάμ** ήταν η εξουσία πάνω από την Εύα και **ο Αδάμ και η Εύα** είχαν εξουσία πάνω σε όλη την υπόλοιπη δημιουργία: *«Και ευλόγησεν αυτούς ο Θεός· και είπε προς αυτούς ο Θεός, Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίσατε την γην και κυριεύσατε αυτήν, και εξουσιάζετε επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των πετεινών του ουρανού και επί παντός ζώου κινουμένου επί της γης»* (Γένεση Α/1:28). Ο Αδάμ υποταγμένος στον Θεό, η Εύα υποταγμένη στον Αδάμ και τα ζώα υποταγμένα σ' αυτούς.

Σύμφωνα με την Α' Κορινθίους ΙΑ/11 **(α)** *«κεφαλή παντός ανδρός είναι ο Χριστός»*, **(β)** ο άνδρας δεν χρεωστεί να καλύπτει το κεφάλι του *«επειδή είναι ΕΙΚΩΝ και ΔΟΞΑ του Θεού»* και **(γ)** ο άνδρας εάν έχει κόμη *«είναι εις αυτόν ατιμία»* (βλ. εδάφια 3,7,13). Στη Γένεση Α/1:27 γράφει ότι *«εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' εικόνα εαυτού· κατ' εικόνα Θεούποίησεν αυτόν· άρσεν και θήλυποίησεν αυτούς»*. Άρα, όπως κεφαλή του άνδρα είναι ο Χριστός και δεν πρέπει ο άνδρας να έχει μακριά μαλλιά, γιατί είναι εικόνα του Θεού, το ίδιο και ο πρώτος άνθρωπος, ο Αδάμ, κεφαλή είχε τον Θεό, ο οποίος τον εποίησε κατά την εικόνα Του **δεν είχε μακριά κόμη**. Τα κοντά μαλλιά του Αδάμ, όσο και του άνδρα σε όλες τις εποχές, είναι σύμβολο της αόρατης πνευματικής εξουσίας του Θεού που υπάρχει από πάνω τους.

Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με την Εύα: **(α)** Εφόσον *«κεφαλή της γυναικός είναι ο ανήρ»*, **(β)** Εφόσον η γυναίκα είναι **«δόξα του ανδρός»**, επειδή δεν εκτίσθη ο άνδρας για τη γυναίκα, αλλά η γυναίκα για τον άνδρα, και **(γ)** Εφόσον η γυναίκα έχει κόμη *«είναι δόξα εις αυτήν; ΔΙΟΤΙ η κόμη εδόθη εις αυτήν αντί περιβολαίου»* (βλ. εδάφια 3,7,14), άρα και η Εύα που ήταν υποταγμένη στον Αδάμ και ήταν η δόξα του Αδάμ, είχε μακριά κόμη, γιατί ήταν δόξα σ' αυτή και σύμβολο υποταγής της ορατής εξουσίας του άνδρα της.

Η απάντηση λοιπόν στο 1^ο ερώτημα είναι ότι ο Αδάμ είχε κοντά μαλλιά και η Εύα είχε μακριά μαλλιά. Ο συμβολισμός τότε και τώρα είναι ο ίδιος: Τα κοντά μαλλιά του Αδάμ και του κάθε

άνδρα συμβολίζουν την ΑΟΡΑΤΗ πνευματική εξουσία του Θεού εν Χριστώ επάνω τους, ενώ τα μακριά μαλλιά της Εύας και της κάθε γυναίκας συμβολίζουν την ΟΡΑΤΗ πνευματική εξουσία του άνδρα επάνω τους. Αυτό ακριβώς επισημαίνει και ο Παύλος λέγοντας *«ουδέ αυτή η φύσις ΔΕΝ ΣΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΙ, ότι....»*. Είναι ο φυσικός και ο πνευματικός νόμος που ο Θεός είχε θέσει «απ' αρχής».

Αργότερα που ο Θεός έδωσε το νόμο Του, δεν βλέπουμε να αναφέρει τίποτα απολύτως για το κατακάλυμμα της γυναίκας, ούτε και βλέπουμε το κατακάλυμμα να συμβολίζει κάποιον «τύπο», όπως μέσα στον άγιο Λόγο Του Θεού βλέπουμε «τύπους» και «σκιές» για πολλές διδασκαλίες. Άρα η κόμη στη γυναίκα δόθηκε αντί περιβολαίου, που ήταν ένα ένδυμα που φορούσαν αργότερα οι γυναίκες. Γι' αυτό και η Εύα από την αρχή είχε μακριά κόμη, ήταν το φυσικό της περιβόλαιο, ήταν το φυσικό κάλυμμά της που συμβόλιζε την υποταγή της στον Αδάμ.

Εδώ δίνεται απάντηση και σε ένα ακόμα θέμα, που πιθανόν να προβληματίζει πολλούς και το οποίο είναι ότι οι γυναίκες μέχρι τα βαθιά γεράματά τους έχουν τα μαλλιά τους και **δεν κάνουν «φαλάκρα»**, όπως συμβαίνει με την πλειοψηφία των ανδρών, στους οποίους παρατηρείται ότι και από σχετικά νεαρή ηλικία αρχίζουν να χάνουν τα μαλλιά τους. Αυτό συμβαίνει γιατί τα μαλλιά της γυναίκας είναι το **φυσικό περιβόλαιο** που ο Θεός της έχεις δώσει για να της θυμίζει την πνευματική εξουσία του άνδρα επάνω της.

Μία ακόμα απάντηση που δίνεται είναι **σε τι ηλικία** ο Θεός δημιούργησε τον Αδάμ και την Εύα. Τους έκανε έφηβους; Νεαρούς ή σε μεγάλη ηλικία; Το κέντρο της Βίβλου είναι ένα πρόσωπο, ο μεσσίας Ιησούς, που ήταν προεγνωσμένος «προ καταβολής κόσμου» και τα πάντα συγκλίνουν σ' Αυτόν, ώστε *«να καταστήσωμεν πάντες εις την ενότητα της πίστεως και της επιγνώσεως του Υιού του Θεού, εις άνδρα τέλειον, εις μέτρον ηλικίας του πληρώματος του Χριστού»* (Εφεσίους 4/13).

Ο στόχος μας είναι το μέτρο ηλικίας του πληρώματος του Χριστού, ο οποίος άρχισε την επίγεια διακονία Του σε ηλικία 30 ετών, που θεωρείται για τον άνδρα ώριμη ηλικία. Σε αυτή την ηλικία

ο Θεός έπλασε τον Αδάμ και στη συνέχεια από την πλευρά του δημιούργησε την Εύα. Τους έκαμε νέους, σε ώριμη ηλικία και τους ευλόγησε, γιατί μέσα από τον Αδάμ ο Θεός «προείδε» τον Ιησού, αφού ο Αδάμ είναι τύπος του Ιησού.

(β) Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΧΕ ΚΟΝΤΑ ή ΜΑΚΡΙΑ ΜΑΛΛΙΑ;

«Ο Ιησούς είχε κοντά ή μακριά μαλλιά; Και η οποιαδήποτε απάντηση δοθεί, πως είμαστε βέβαιοι ότι είναι η σωστή;»

Οι άνδρες, σύμφωνα με το νόμο του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη, είχαν μακριά μαλλιά μόνο όσοι είχαν κάνει την **ευχή του Ναζηραίου**. Στο βιβλίο των Αριθμών ζ'6:1-16 διαβάζουμε πως, όποιος είχε κάνει την ευχή της αφιέρωσης του Ναζηραίου, έπρεπε να απέχει από οίνο, σίκερα και γενικά από οτιδήποτε προερχόταν από την άμπελο (ξύδι, σταφίδες, κλπ), να μην αγγίξει θνησιμαίο και **να μην κουρέψει ή να ξυρίσει τα μαλλιά του**, γιατί αυτό ήταν το σύμβολο της αφιέρωσής του.

Πριν προχωρήσουμε για να αναφερθούμε για τον Ιησού, θα ήθελα να αναφερθούμε για 2 άνδρες από την Παλαιά Διαθήκη, τον **Σαμψών** και τον **Αβεσσαλώμ**, που είχαν μακριά μαλλιά, από τους οποίους ο ένας (ο Σαμψών) είχε κάνει την ευχή του Ναζηραίου και ο άλλος (ο Αβεσσαλώμ) δεν είχε κάνει την ευχή αυτή της αφιέρωσης και να αναφερθούμε ποιο ήταν το τέλος τους και γιατί.

ΣΑΜΨΩΝ: Κατά την περίοδο του νόμου, πολύ γνωστή περίπτωση στους αναγνώστες της Βίβλου έχουμε τον **Σαμψών**, ο οποίος είχε κάνει την ευχή του Ναζηραίου (βλ. Κριτές ΙΓ/13:5) και είχε μακριά μαλλιά, τα οποία ήταν το σύμβολο αφιέρωσης και υποταγής του στον Θεό. Η υποταγή του προς τον Κύριο ήταν και το μυστικό της φοβερής δύναμης που είχε, όπου σε κάποια περίπτωση μόνος του με μια σιαγόνα γαϊδάρου σκότωσε χίλιους Φιλισταίους. Όταν η Δαλιδά του έκοψε τα μαλλιά, χάθηκε και η δύναμή του από τον Θεό και πιάστηκε αιχμάλωτος, αλλά αργότερα που μετανόησε και βγήκαν τα μαλλιά του, η δύναμη του Θεού επέστρεψε σ' αυτόν και θανάτωσε περισσότερους Φιλισταίους από κάθε άλλη προηγούμενη φορά.

ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ: Μια διαφορετική περίπτωση έχουμε με τον Αβεσσαλώμ, γιο του Δαβίδ, ο οποίος αποτελεί μια από τις πιο τραγικές φυσιογνωμίες μέσα στην Βίβλο και το μήνυμά που βγαίνει από την πορεία του είναι «το τέλος του ανθρώπου που δεν υποτάσσεται στον Θεό». Αναφέρεται ότι ήταν από τους ωραιότερους άνδρες και δεν υπήρχε επάνω κανένα ελάττωμα: *«Εις πάντα δε τον Ισραήλ δεν υπήρχεν άνθρωπος ούτω θαυμαζόμενος διά την ωραιότητα αυτού ως ο Αβεσσαλώμ· από του ίχνους του ποδός αυτού έως της κορυφής αυτού δεν υπήρχεν εν αυτό ελάττωμα»* (Β΄ Σαμουήλ ΙΔ/14:25).

Ο Αβεσσαλώμ άφηνε τα μαλλιά του να μεγαλώνουν υπερβολικά, που όταν αναγκαζόταν να τα κόψει ζύγιζαν 200 σίκλους και το να έχει μακριά κόμη, αυτό ήταν αντίθετο προς το νόμο του Θεού, αυτό έδειχνε ότι καρδιά ανυπακοής και δεν υποτασσόταν σε κανέναν. Ήταν νέος, όμορφος, πλούσιος και είχε δόξα, 50 άμαξες προπορεύονταν για να αναγγείλουν τον ερχομό του (Β΄ Σαμουήλ ΙΕ/15:1). Παντού το πέρασμά του προκαλούσε θαυμαστό.

Η υπερηφάνειά του τον έκανε να επαναστατήσει κατά του πατέρα του Δαβίδ, ο οποίος ήταν χρισμένος από τον Θεό βασιλιάς. Το τέλος του ήταν τραγικό. Σε κάποια μάχη, όπως έτρεχε τα μαλλιά του πιάστηκαν στους πυκνούς κλάδους ενός δένδρου (δρυς) και όπως ήταν κρεμασμένος στο αέρα, μεταξύ ουρανού και γης, θανατώθηκε από τον Ιωάβ και τους στρατιώτες του (βλ. Β΄ Σαμουήλ ΙΗ/18:9-15).

Το συμπέρασμα βγαίνει από μόνο του: Εφόσον ο Αβεσσαλώμ δεν είχε κάνει την ευχή του Ναζηραίου, έπρεπε να είχε κοντά μαλλιά, γιατί εξουσία πάνω από αυτόν ήταν ο πατέρας του, ο Δαβίδ. Απείθαρχος και επαναστάτης, δεν υπάκουε σε κανένα νόμο και άφηνε μακριά μαλλιά, δείχνοντας περιφρόνηση σε κάθε εξουσία. Η μακριά του κόμη **ήταν σύμβολο ανυπακοής και προς στον Θεό και προς τον πατέρα του**, με αποτέλεσμα αυτό που αγαπούσε πολύ, να γίνει και η αιτία του τραγικού θανάτου του.

Τα μακριά μαλλιά για τον άνδρα είναι σύμβολο αφιέρωσης και υποταγής στον Θεό, εφόσον είχε κάνει την ευχή του Ναζηραίου, ενώ για τη γυναίκα (χωρίς να έχει κάνει την ευχή του Ναζηραίου),

τα μακριά μαλλιά της είναι σύμβολο υποταγής στον άνδρα της.

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ: Ο Ιησούς έζησε κάτω από το νόμο της Παλαιάς Διαθήκης και κατά την επίγεια διακονία Του **δεν είχε κάνει ποτέ την ευχή του Ναζηραίου**. Τα 4 Ευαγγέλια που περιγράφουν την επίγεια διακονία Του, δεν κάνουν την παραμικρή νύξη γι' αυτό. Αντίθετα οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι Τον κατηγορούσαν ότι είναι φίλος των τελωνών και των πορνών, φάγος και οينوπότης, γεγονός που σημαίνει ότι έτρωγε και έπινε οίνον, όταν Τον καλούσαν σε σπίτια ή σε γάμους. Στις κατηγορίες ο Ιησούς απαντούσε: *«Διότι ήλθεν Ιωάννης ο Βαπτιστής μήτε άρτον τρώγων μήτε οίνον πίνων, και λέγετε· Δαιμόνιον έχει. Ήλθεν ο Υιός του ανθρώπου τρώγων και πίνων, και λέγετε· Ιδού άνθρωπος φάγος και οينوπότης, φίλος τελωνών και αμαρτωλών»* (Λουκάς Ζ/7:34, βλ. Ματθαίος ΙΑ/11:19, Ις'/16:29).

Κατά συνέπεια, εφόσον ο Ιησούς δεν είχε κάνει την ευχή του Ναζηραίου και δεν απείχε από τον οίνον, **είχε κοντά μαλλιά**, γιατί ως άνθρωπος ήταν υποταγμένος στον Πατέρα, που ήταν η κεφαλή Του, η εξουσία Του. Άλλωστε ο ίδιος ο Ιησούς ήταν το **αντίτυπον** του Ναζηραίου, αφού όποιος είχε κάνει την ευχή της αφιέρωσης του Ναζηραίου ήταν **τύπος** της αφιέρωσης του Ιησού και της υποταγής Του στο θέλημα του Πατέρα. Το ότι σήμερα, σε όλες σχεδόν τις απεικονίσεις Τον παρουσιάζουν με μακριά μαλλιά, αυτό δεν έχει καμιά σχέση με την πραγματικότητα και είναι αντίθετο με τον Λόγο του Θεού, που λέγει ότι εάν ο άνδρας έχει κόμη, είναι ατιμία σ' αυτόν και καταισχύνει την κεφαλή του. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι κανένας δεν γνωρίζει πως ακριβώς ήταν ο Ιησούς, αφού δεν υπάρχει καμιά απεικόνισή του από κάποιον ζωγράφο ή γλύπτη της εποχής Του, γιατί αυτό απαγορευόταν αυστηρά από το νόμο του Μωυσή.

Ο Διάβολος, που είναι εχθρός του Θεού και του ανθρώπου, έχει διαστρεβλώσει τα πάντα και προσπαθεί με κάθε τρόπο να πλανήσει τον άνθρωπο, ώστε να μην ακολουθεί την αλήθεια και τουλάχιστον σε αυτό το θέμα το έχει καταφέρει απολύτως. **Όλες οι εικόνες που παρουσιάζουν το Ιησού, όχι μόνο δεν έχουν την ίδια μορφή, αλλά οι διαφορές είναι τόσο φανερές που είναι άξιον απορίας που οι άνθρωποι δεν το βλέπουν, ή εάν το βλέ-**

που γιατί δεν προβληματίζονται; Άλλες τον παρουσιάζουν νέο, άλλες τον δείχνουν σε μεγάλη ηλικία (50-60 ετών) με αυστηρό πρόσωπο, κυρίως όταν είναι σε τρούλους εκκλησιών. Ο Ιησούς ποτέ δεν υπήρξε μεγάλος, αφού σε ηλικία 33 σταυρώθηκε και πέθανε. Άλλες φωτογραφίες τον ταυτίζουν στο πρόσωπο με κάποιον άγιο, που σημαίνει ότι ο αγιογράφος έκανε την ίδια ακριβώς απεικόνιση προσώπου σε περισσότερα του ενός αντίτυπα και κατόπιν αφού διαφοροποίησε την ενδυμασία, έβαλε και διαφορετικά ονόματα. Αυτό θα το παρατηρήσει κάποιος πολύ εύκολα κυρίως στις απεικονίσεις των γυναικών αγίων, που στην πλειοψηφία τους μοιάζουν κατά πολύ στο πρόσωπο (είναι νέες και όμορφες), εκτός από την ενδυμασία.

Κανένας δεν γνωρίζει πως ακριβώς ήταν ο Ιησούς. Όλοι μας θα θέλαμε να είχαμε **μια πραγματική φωτογραφία ή προσωπογραφία του Ιησού**, να την κορνιζάρουμε και να την βάλουμε σε περίοπτη θέση στο σπίτι μας, όπως βάζουμε τις φωτογραφίες των γονιών μας και όλων των προσώπων που αγαπάμε. Όχι για να την προσκυνούμε και να την λατρεύουμε, γιατί αυτό είναι βδέλυγμα για τον Κύριο, αλλά για να βλέπουμε με τα φυσικά μας μάτια, Αυτόν που έχυσε το αίμα Του για μας και μας ελευθέρωσε από τη δυναστεία του Διαβόλου και των πονηρών δυνάμεών του.

Το ίδιο θα θέλαμε να έχουμε και τις αληθινές μορφές (φωτογραφίες) των αποστόλων του Ιησού και των άλλων αγίων της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, αλλά ο Θεός δεν το επέτρεψε για να μην γίνουν αντικείμενα λατρείας και προσκύνησης, κάτι που ο Πονηρός το έχει καταφέρει με άλλο τρόπο, εξαπατώντας όσους δεν γνωρίζουν τον Λόγο του Θεού. Όλες οι απεικονίσεις του Ιησού Χριστού με μακριά μαλλιά είναι αντίθετες με τη διδασκαλία της Αγίας Γραφής για την εμφάνιση του άνδρα.

10. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εφόσον η κόμη δόθηκε στη γυναίκα αντί περιβολαίου και εφόσον η κόμη της συμβολίζει την πνευματική εξουσία που έχει πάνω από αυτή, δηλαδή την εξουσία του άνδρα της, άρα δεν υπάρχει νόμος από τον Θεό **που να την υποχρεώνει να καλύπτε-**

ται κατά την ώρα της προσευχής, αφού η μακριά κόμη της είναι το σύμβολο της κάλυψής της. **Αυτό σημαίνει δύο πράγματα, (1)** τόσο για την πιστή γυναίκα που έχει επίγνωση (αποκάλυψη) του συμβολισμού αυτού, **(2)** όσο και για την πιστή γυναίκα που δεν το γνωρίζει, λόγω άγνοιας και λάθος διδασχής:

- (1) Η γυναίκα που γνωρίζει αυτό τον συμβολισμό και που έχει **επίγνωση** της πνευματικής εξουσίας, εάν επιμένει να καλύπτεται κατά την ώρα της προσευχής ή της προφητείας, αυτό σημαίνει ότι **πάει συνειδητά ενάντια στον Λόγο του Θεού,** που της έχει προμηθεύσει κάλυμμα και με αυτή την ενέργειά της **κρύβει το αληθινό κάλυμμα**, κρύβει τον τύπο και το συμβολισμό του καλύμματος που ο ίδιος ο Θεός της έχει προμηθεύσει.
- (2) Η γυναίκα που δεν έχει επίγνωση του συμβολισμού αυτού και που φορεί ένα κάλυμμα όταν προσεύχεται, λόγω εθίμου, ή κρύου, ή άλλου προβλήματος (υγείας, κλπ), είναι ελεύθερη να το κάνει, χωρίς να της καταλογίζεται λάθος ενέργεια, ή ανυπακοή στον Λόγο του Θεού, όπως έχουμε και στην περίπτωση που αναφέρει ο Παύλος ότι ήταν κόσμιο να «κατακαλύπτεται» η γυναίκα, σύμφωνα με τα κόσμια ήθη της εποχής του. **Η αναγκαστική επιβολή** μιας ενέργειας, ως εντολή του Θεού, είναι το λάθος.

Είναι μεγάλη η ευθύνη **των υπευθύνων** των εκκλησιών, όταν έχουν «επίγνωση» του πνευματικού συμβολισμού της τρίπτυχης εξουσίας ΘΕΟΥ, ΧΡΙΣΤΟΥ και ΑΝΔΡΑ, όταν έχουν επίγνωση του νόμου του Θεού απ' αρχής, με τη δημιουργία πρώτα του Αδάμ και μετά της Εύας **και επιμένουν ή ανέχονται (δεν παίρνουν θέση) σε μία λάθος διδασκαλία**, που υποχρεώνει τη γυναίκα να καλύπτει (να κρύβει) την εξουσία που ο Θεός της έχει δώσει, μιας εξουσίας που είναι η προστασία της από τις επιθέσεις του Διαβόλου και των πονηρών δυνάμεών του. Η θέση αυτή και η στάση αυτή δεσμεύει τον Θεό να ενεργήσει και να φανερωθεί η δόξα Του.

. . . / / / . . .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε **ποιος είναι ο συμβολισμός** της μακριάς κόμης στη γυναίκα και της κοντής κόμης στον άνδρα, όπως η Βίβλος μας το αποκαλύπτει,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε **το τρίπτυχο της πνευματικής εξουσίας** (δηλαδή: Θεός, Χριστός και άνδρας) και ότι αυτό έχει άμεση σχέση με την κόμη της γυναίκας και του άνδρα,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε ότι η γυναίκα στην εποχή που γράφτηκε η επιστολή προς Κορινθίους **καλυπτόταν** στις δημόσιες εμφανίσεις της (αγορά, εκκλησία, κλπ) **με «κατακάλυμμα»** (περιβόλαιο) και όχι με κάποιο μικρό κομμάτι ύφασμα, ως μαντήλι,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε ότι ο Λόγος του Θεού **κάνει σαφή διευκρίνιση** ότι η (μακριά) κόμη της γυναίκας δόθηκε αντί «περιβολαίου», σαν ένα φυσικό κάλυμμα «απ' αρχής»,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε ότι η ενδυμασία της γυναίκας με «κατακάλυμμα» ή «περιβόλαιο» ήταν σύμφωνα με **τα κόσμια και ηθικά πλαίσια** της εποχής του αποστόλου Παύλου,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε συνειδητά ότι **η μετάφραση του κειμένου του Βάμβα** δεν αποδίδει τη σωστή ερμηνεία των συγκεκριμένων λέξεων, αλλά τις παραποιεί, με αποτέλεσμα να βγαίνει λάθος συμπέρασμα,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε ότι **όλη η Γραφή είναι θεόπνευστη** και ότι αναφέρει, έχει πνευσθεί από το Πνεύμα του Κυρίου των δυνάμεων και μέσα στον άγιο Λόγο Του ΟΛΑ είναι σημαντικά ενώπιόν Του,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε ότι η ερμηνεία της ΕΑΕΠ για την Α΄ Κορινθίους, κεφ. ΙΑ/11, που δέχεται το **«κάλυμμα επάνω στο κάλυμμα»** και την **«προσπέραση της εξουσίας του άνδρα»**, είναι μία ανθρώπινη ερμηνεία, που δεν στηρίζεται **ρητά** μέσα στον Λόγο του Θεού, αλλά σε αυθαίρετα συμπεράσματα,
- **ΕΦΟΣΟΝ** γνωρίζουμε ότι αυτό που αναφέρεται στην Α΄ Κο-

ρινθίους, κεφ.ΙΑ/11 για το κάλυμμα της γυναίκας, δεν αναφέρεται σε κανένα άλλο σημείο της Βίβλου και κατά συνέπεια δεν έχουμε συμμαρτυρία για το θέμα αυτό,

.....**ΤΟΤΕ**, το να επιβάλλουμε στη γυναίκα να καλύπτεται στο κεφάλι με ένα κομμάτι πανί (μικρό ή μεγάλο), κατά την ώρα της προσευχής ή της προφητείας, ενεργούμε ενάντια στον Λόγο του Θεού και ακυρώνουμε του τύπους και τους συμβολισμούς που Αυτός έχει θέσει, για να μας δείξει την εξέχουσα θέση που έχει η γυναίκα. Η γυναίκα είναι τύπος της εκλεκτής **νύμφης εκκλησίας**, της οποίας κεφαλή (εξουσία) είναι ο **νυμφίος άνδρας της**, ο αναστημένος και ένδοξος Ιησούς. Αυτό το γνωρίζει ο Διάβολος και προσπαθεί με κάθε τρόπο να υποβιβάσει τη γυναίκα, να μειώσει κάθε ενέργειά της και να εξαφανίσει την παρουσία της μέσα στο σώμα του Χριστού, ή βάζοντας δεσμά στην ίδια από άλλους ή η ίδια να δείχνει ανυπακοή προς τη δοσμένη από τον Θεό εξουσία της.

Κεφάλαιο ΕΒΔΟΜΟ

ΓΑΜΟΣ - ΔΙΑΖΥΓΙΟ - 2ος ΓΑΜΟΣ

Ποια είναι η θέση της Αγίας Γραφής;

ΓΑΜΟΣ: ΕΝΑ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΔΙΧΑΖΕΙ (εισαγωγή)

1. Ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα στη ζωή του κάθε ανθρώπου είναι ο γάμος του και πιο συγκεκριμένα είναι η δημιουργία οικογένειας. Το παιδί, όταν βρίσκεται στη σχολική ηλικία ζει με το όνειρο να τελειώσει τις σπουδές του, να αποκατασταθεί επαγγελματικά και να δημιουργήσει οικογένεια. Το τρίπτυχο που διαμορφώνει την πορεία του κάθε ανθρώπου (άνδρα και γυναίκας) είναι **σπουδές, επαγγελματική καριέρα και οικογένεια**. Ακόμα και αυτοί που δεν σκέφτονται το γάμο, λόγω διαφόρων καταστάσεων, μέσα στη συνείδησή τους γνωρίζουν ότι αυτός είναι ένας από τους πιο βασικούς προορισμούς του ανθρώπου.

Επειδή ο άνθρωπος δεν πλάσθηκε από τον Θεό να ζει μόνος του και επειδή ο ίδιος νιώθει τη μεγάλη ανάγκη της συντροφικότητας, ακόμα και στις σύγχρονες κοινωνίες που χαρακτηρίζονται για τη χαλάρωσή των ηθών, ο άνθρωπος για να μην είναι μόνος του έχει βρει πολλούς εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας, όπως είναι η δημιουργία οικογένειας εκτός γάμου με τη συμβίωση δύο ατόμων, ή τη σύναψη συμφώνου συμβίωσης, ή άλλων τρόπων που ποικίλουν σε κάθε κοινωνία .

Εκείνο όμως που θα μας απασχολήσει στη μελέτη μας δεν είναι ειδικά **η σχέση 2 ατόμων εκτός γάμου**, αλλά ποια είναι η θέση της Αγίας Γραφής για το θέμα του γάμου με όλες τις προεκτάσεις του, όπως **ποιος** δημιούργησε το γάμο και **πότε** είναι η αρχή του, **τι** είναι γάμος, **ποιες** είναι οι προϋποθέσεις ενός υγιούς γάμου, εάν επιτρέπεται ή όχι το διαζύγιο, εάν μπορεί κάποιος που έχει χωρίσει να συνάψει και 2^ο γάμο και **ποια** είναι η καθαρότητα του γάμου.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι, τόσο στις διάφορες κοινωνίες μέσα στην πάροδο των αιώνων, όσο και στη σημερινή κοινωνία, οι απόψεις για τα παραπάνω ερωτήματα δεν συμφωνούν, αλλά υπάρχουν μεγάλες και επουσιώδεις αποκλίσεις από κοινωνία σε κοινωνία, αλλά και από άτομα μέσα στην ίδια κοινωνία.

Εμείς όμως στη μελέτη μας θα δώσουμε μεγάλη έμφαση στη διαφορετικότητα των απόψεων που υπάρχουν για το θεσμό του γάμου μεταξύ των διαφόρων χριστιανικών κινήσεων, ομάδων και ομολογιών, μεταξύ των αναγεννημένων πιστών οι οποίοι έχουν κάνει κύριο της ζωής του τον Ιησού Χριστό και θέλουν να μένουν μέσα στο άγιο θέλημά Του και στην τήρηση του Λόγου Του, όπου μέσα στον άγιο και θεόπνευστο Λόγο Του δίνονται οδηγίες για το πώς πρέπει να αντιμετωπίζονται όλα αυτά τα θέματα, τα οποία από πολλούς κοινωνιολόγους, θεολόγους, Βιβλικούς μελετητές, κλπ χαρακτηρίζονται ως «καυτά» θέματα που προβληματίζουν και που η λάθος αντιμετώπισή τους έχει πολύ δυσάρεστες συνέπειες γι' αυτούς που τα βιώνουν.

2. Ίσως κάποιος προβληματιστεί και αναρωτηθεί, αφού το βασικό θέμα του βιβλίου είναι **η θέση της γυναίκας στην εκκλησία**, τι σχέση μπορεί να έχει **ο γάμος**, με όλες τις παρεπόμενες ενέργειές του (διαζύγιο, νέος γάμος, κλπ) με το θέμα αυτό. Η απάντηση είναι ότι έχει άμεση σχέση και είναι απόλυτα ταυτισμένο το ένα θέμα με το άλλο, καθόσον υπάρχουν διάφορες κινήσεις, ομάδες ή ομολογίες που διδάσκουν ότι οι άνδρες εργάτες του Κυρίου όταν χωρίσουν ή όταν τα παιδιά τους δεν είναι υποταγμένα στους γονείς τους, χάνουν τη διακονία τους, γιατί αυτό (κατά την άποψή τους) αντιβαίνει στον Λόγο του Θεού και αυτό αποτελεί μια αρνητική ομολογία. Το ίδιο πρέπει να γίνεται και με τις γυναίκες που είναι χωρισμένες ότι δεν μπορούν να έχουν ενεργό συμμετοχή στις διάφορες πνευματικές εκκλησιαστικές δραστηριότητες.

Θα αναλύσουμε με λεπτομέρειες εάν ένα ζευγάρι στην περίοδο της Καινής Διαθήκης επιτρέπεται ή όχι να χωρίσει και να λάβει διαζύγιο, εξετάζοντας μέσα από τον Λόγο του Θεού και την **αρνητική περίπτωση** (ότι δεν μπορεί να χωρίσει) και τη **θετική περίπτωση**

ση (ότι μπορεί να χωρίσει), ώστε η μελέτη μας να είναι αντικειμενική και ο αναγνώστης στο τέλος να βγάλει τα δικά του ασφαλή συμπεράσματα. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση που ο άνδρας και η γυναίκα **μπορούν να λάβουν έγγραφο διαζύγιο**, όπως συνέβαινε στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, τότε δεν θα υπάρχει κανένα εμπόδιο για να είναι ενεργοί μέσα στον αγρό του Κυρίου, γεγονός που θα αναφερθούμε στη συνέχεια της μελέτη μας.

Θα αναφερθούμε και στις δύο περιπτώσεις (διδασκαλίες), όχι για κατάκριση της μίας περίπτωσης από την άλλη, αλλά για να γίνουν γνωστές οι μεταξύ τους διαφορές, καθόσον υπάρχουν ειλικρινείς πιστοί που γνωρίζουν μόνο τη μία θέση και όταν ακούσουν και την άλλη (που έρχεται σε αντίθεση με τα πιστεύω τους) ταράσσονται. Η υγιαίνουσα διδασκαλία της Αγίας Γραφής ποτέ δεν φέρνει ταραχή και καταπίεση, αλλά αντίθετα ελευθερώνει τον άνθρωπο και τον οδηγεί στην αλήθεια: *«...Και θέλετε γνωρίσει την αλήθειαν, και η αλήθεια θέλει σας ελευθερώσει»* (Ιωάννης Η/8:32).

Κατά συνέπεια, στόχος δεν είναι να δικαιωθεί κάποια ανθρωπινή διδασκαλία, αλλά με αποκάλυψη του Πνεύματος του Θεού να φανερωθεί η αλήθεια, που θα φέρει ελευθερία από κάθε αντιβιβλική διδασκαλία. Πιστεύω πως όλοι συμφωνούμε στις **3** παρακάτω βασικές αλήθειες:

- (1)** Δεν μπορούν να υπάρχουν **«δύο αλήθειες»** για το θέμα του διαζυγίου και του δεύτερου γάμου. Ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού είναι «ναι και αμήν» και δεν αφήνει κενά, αλλά οι άνθρωποι από υπερβάλλοντα ζήλο, ή φανατισμό, ή εγωισμό οδηγούνται σε ακραίες θέσεις και απόψεις.
- (2)** Η βάση των δύο διδασκαλιών (υπέρ και κατά του διαζυγίου) είναι **να μην διασπάται ο δεσμός του γάμου**, γιατί ο Θεός δεν το θέλει και είναι κάτι που το μισεί, όπως μισεί και κάθε αμαρτία (βλ. Μαλαχίας Β/2:14-16).
- (3)** Τα αποτελέσματα ενός διαζυγίου **είναι τραγικά**. Αφήνουν πίσω τους πόνο, απογοήτευση, καρδιές συντετριμμένες, οικογένειες διαλυμένες, παιδιά με ανασφάλειες και πάνω απ' όλα το διαζύγιο σαν λάθος επιλογή προκαλεί πόνο την καρδιά του

Θεού, γιατί δεν ήταν το σχέδιό Του απ' αρχής ο άνθρωπος να χωρίζει..

Στο κεφάλαιο αυτό θα εξετάσουμε 7 μεγάλα και πολύ βασικά θέματα, που έχουν σχέση με το γάμο και που απασχολούν κάθε σύγχρονο πιστό και μας ενδιαφέρει το τι συμβαίνει στη σύγχρονη κοινωνία, γιατί μέσα σε αυτή ζούμε και πρέπει να γνωρίζουμε πως θα αντιμετωπίζουμε τα θέματα αυτά, σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού, ο οποίος είναι η ασφάλειά μας. Βέβαια, από ιστορική, κοινωνιολογική και πνευματική άποψη, μας ενδιαφέρει τι συνέβαινε στις προηγούμενες κοινωνίες, ώστε να αποφεύγονται λάθη του παρελθόντος, αλλά ο στόχος μας είναι σήμερα να είμαστε μέσα στο θέλημα του Κυρίου Ιησού.

Τα 7 θέματα που θα εξετάσουμε, κατά σειρά, είναι:

1. Ποιος είναι **ο δημιουργός** του γάμου.
2. **Τι είναι γάμος.**
3. Το πρόβλημα του **διαζυγίου.**
4. Τι γράφει η Καινή Διαθήκη για το **διαζύγιο.**
5. Συμφωνία **ΝΟΜΟΥ** και **ΧΑΡΗΣ.**
6. Επιτρέπεται ή όχι η σύναψη **νέου (2^{ου}) γάμου.**
7. Η **καθαρότητα** του γάμου.

1. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Για το ποιος είναι ο δημιουργός του γάμου σε προηγούμενα κεφάλαια έχουμε αναφερθεί σε διάφορα σημεία, αλλά εδώ που ασχολούμαστε ειδικά με το θέμα αυτό, επιβάλλεται να αναφερθούμε με περισσότερες λεπτομέρειες, επαναλαμβάνοντας όπου χρειάζεται τα σχόλια που έχουμε ήδη κάνει.

Ο πρώτος γάμος μέσα στην ανθρώπινη ιστορία δημιουργήθηκε από τον ίδιο τον δημιουργό του ανθρώπου, τον Θεό και εκείνο που πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι (1) δημιουργήθηκε μέσα στον κήπο της Εδέμ **πριν την πτώση** του ανθρώπου, πριν την παρακοή του στον Θεό, και (2) η ανάγκη του γάμου **δεν προήλθε** από τον ίδιο τον άνθρωπο, αλλά προήλθε από τον δημιουργό του.

Όταν ο Θεός δημιούργησε τον Αδάμ και τον έβαλε μέσα στον κήπο της Εδέμ για να εργάζεται και να τον φυλάει, διαπίστωσε ότι ο Αδάμ ήταν μόνος του και αυτό δεν ήταν καλό, γι' αυτό αποφάσισε να του δώσει έναν βοηθό, που να είναι όμοιός του: *«Και είπε Κύριος ο Θεός, Δεν είναι καλόν να ήναι ο άνθρωπος μόνος· θέλω κάμει εις αυτόν βοηθόν όμοιον με αυτόν»* (Γένεση B/2:18).

Όταν επίσης ο Θεός έφερε μπροστά στον Αδάμ όλη τη ζωική δημιουργία Του, ζώα του αγρού και πετεινά του ουρανού, για να τους δώσει ότι όνομα ήθελε, είδε ότι απ' όλη αυτή τη δημιουργία, δεν υπήρχε κάποιος που να είναι όμοιος με τον Αδάμ: *«19. Έπλασε δε Κύριος ο Θεός εκ της γης πάντα τα ζώα του αγρού και πάντα τα πετεινά του ουρανού, και έφερεν αυτά προς τον Αδάμ, διά να ίδη πως να ονομάση αυτά· και ό,τι όνομα ήθελε δώσει ο Αδάμ εις παν έμψυχον, τούτο να ήναι το όνομα αυτού. 20. Και έδωκεν ο Αδάμ ονόματα εις πάντα τα κτήνη και εις τα πτηνά του ουρανού και εις πάντα τα ζώα του αγρού· εις δε τον Αδάμ δεν ευρίσκετο βοηθός όμοιος με αυτόν»* (Γένεση B/2:19-20).

Μετά από τη διαπίστωση της μοναξιάς του Αδάμ, ο Θεός αποφάσισε να του δώσει παρέα, να του δώσει μία σύντροφο που θα ήταν όμοια με αυτόν, γι' αυτό τον κοίμισε και από την πλευρά του δημιούργησε την Εύα, την οποία έφερε προς αυτόν: *«21. Και επέβαλε Κύριος ο Θεός έκστασιν επί τον Αδάμ, και εκοιμήθη· και έλαβε μίαν εκ*

των πλευρών αυτού και έκλεισε με σάρκα τον τόπον αυτής. 22. Και κατεσκεύασε Κύριος ο Θεός την πλευράν, την οποίαν έλαβεν από του Αδάμ, εις γυναίκα και έφερεν αυτήν προς τον Αδάμ» (Γένεση Β/2:21-22).

Βλέποντας ο Αδάμ την Εύα, κατάλαβε την τέλεια ταύτιση που είχε μαζί της, κατάλαβε ότι η Εύα ήταν ένα κομμάτι από το δικό του σώμα, δεν ήταν κάτι το ξεχωριστό ή κάτι το διαφορετικό, γι' αυτό είπτε: «23. **Τούτο είναι τώρα οστούν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ της σαρκός μου· αυτή θέλει ονομασθή ανδρίς, διότι εκ του ανδρός αυτή ελήφθη.** 24. **ΔΙΑ ΤΟΥΤΟ θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού, και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού· και θέλουσιν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν**» (Γένεση Β/2:23-24).

Όταν ειπώθηκαν αυτά τα λόγια, ο Αδάμ και η Εύα ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που δημιουργήθηκαν επάνω στη γη και κατά συνέπεια δεν είχαν **ούτε προγόνους**, αφού δεν είχαν φυσικούς γονείς, όπως έχουμε εμείς, καθόσον πλάσθηκαν απευθείας από τον Θεό και δεν είχαν **ούτε απογόνους**, αφού ακόμα δεν είχαν τεκνοποιησει. Άρα όταν λέγει ο Λόγος του Θεού ότι ο άνθρωπος θα αφήσει «τον ΠΑΤΕΡΑ αυτού και την ΜΗΤΕΡΑ αυτού», δεν εννοεί τον Αδάμ και την Εύα, οι οποίοι είναι οι μοναδικοί άνθρωποι στον κόσμο που δεν είχαν ΠΑΤΕΡΑ και ΜΗΤΕΡΑ, αλλά εννοεί όλο το μετέπειτα ανθρώπινο γένος. Εδώ στο εδ.24 υπάρχει ένας **προφητικός λόγος**, που θα αφορά όλες τις επόμενες γενιές, ότι ο άνθρωπος θα εγκαταλείψει τους γονείς του και θα προσκολληθεί στη γυναίκα του, ώστε θα είναι 2 ψυχές, μέσα σε μία σάρκα.

Πως μπορεί να γίνει αυτό, ώστε να είναι «μία σάρκα», αφού ο καθένας του έχει τα δικά του ξεχωριστά μέλη, τα πόδια, τα χέρια, τα μάτια, το στόμα, την καρδιά, κλπ; **Εδώ η Βίβλος παρουσιάζει μια μεγάλη και θαυμαστή αποκάλυψη.** Ο Αδάμ είναι τύπος του Ιησού και η Εύα είναι τύπος της εκκλησίας. Η εκκλησία αποτελείται από πολλά μέλη του ενός σώματος του Χριστού. Άλλος είναι τα πόδια, άλλος είναι τα χέρια, άλλος είναι τα μάτια και ούτω καθ' εξής. Όλα τα μέλη έχουν πλήρη ταύτιση και άμεση εξάρτηση με το κεφάλι που είναι ο Ιησούς. **Αυτή είναι η τυπολογία:** Ο Αδάμ και η Εύα ήταν «μία σάρκα», ο άνδρας και η γυναίκα είναι «μία σάρκα», Ο Ιησούς Χριστός και η εκκλησία Του είναι «ένα σώμα».

Αυτή την αλήθεια παρουσιάζει και ο απόστολος Παύλος όταν αναφέρεται στη σχέση άνδρα και γυναίκας, όπου στο τέλος καταλήγει *«το μυστήριον τούτο είναι μέγα, εγώ δε λέγω τούτο περί Χριστού και περί της εκκλησίας»* (Εφεσίους Ε/5:32). Αποκαλεί τη σχέση ΑΝΔΡΑ και ΓΥΝΑΙΚΑΣ **μεγάλο μυστήριο**, το οποίο μυστήριο το ταυτίζει με τη σχέση ΧΡΙΣΤΟΥ και ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. Έτσι εξηγείται πως δύο άνθρωποι (άνδρας και γυναίκα) ταυτίζονται και γίνονται «ένα σώμα», όπως ακριβώς η εκκλησία ταυτίζεται με τον Ιησού Χριστό και γίνεται «ένα σώμα». Για το θέμα αυτό ήδη έχουμε αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια, αλλά θα αναφερθούμε και στη συνέχεια.

Έχουμε λοιπόν στη Γένεση Β/2:23-24 μια προφητεία που έχει άμεση σχέση με την ένδοξη πορεία του σώματος της εκκλησίας του Ιησού Χριστού και την οποία ο Παύλος την ονομάζει **μυστήριο**. Είναι κατά σειρά η **2^η προφητεία** που συναντάμε στα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου της Γένεσης. Το συγκλονιστικό είναι ότι και η **1^η** προφητεία, που προηγείται (Γένεση Α/1:26-27) και η **3^η** προφητεία που ακολουθεί (Γένεση Γ/3:14-15), έχουν άμεση σχέση με το σώμα της εκκλησίας του Χριστού και ήταν ένα μυστήριο κρυμμένο μέσα στους αιώνες, το οποίο αποκάλυψε ο Ιησούς στο άγιο σώμα Του, την εκκλησία: *«Το μυστήριον, το οποίον ήτο αποκεκρυμμένον από των αιώνων και από των γενεών, τώρα δε εφανερώθη εις τους αγίους αυτού εις τους οποίους ηθέλησεν ο Θεός να φανερώση τις ο πλούτος της δόξης του μυστηρίου τούτου εις τα έθνη, “το οποίον (μυστήριον) είναι ο Χριστός μέσα σας” (αρχ.κείμενο), η ελπίς της δόξης»* (Κολοσσαείς Α/1:26-27).

Η 1^η προφητεία που συναντάμε στην Βίβλο είναι: *«Και είπεν ο Θεός, Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ΗΜΩΝ, καθ' ομοίωσιν ΗΜΩΝ· και ας εξουσιάζη (αρχαίο “αρχέτωσαν” - εξουσιάζουν) επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των πετεινών του ουρανού και επί των κτηνών και επί πάσης της γης και επί παντός ερπετού, έρποντος επί της γης»* (Γένεση Α/1:26). Εδώ αναφέρεται στο θαυμαστό γεγονός, που ο Θεός ήθελε να κάνει τον άνθρωπο «κατά την ΕΙΚΟΝΑ τους» και «κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ τους» (πληθυντικός αριθμός). Επειδή όμως δεν είχε γεννηθεί ο Ιησούς Χριστός και δεν είχε πληρώσει το χρέος της αμαρτίας, ο Θεός, ο οποίος μόνος του δημιούργησε τον άνθρωπο, προχώρησε στο πρώτο βήμα, που ήταν να κάνει τον άνθρωπο μόνο κα-

τά την ΕΙΚΟΝΑ Του» (ενικός αριθμός): «*Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' εικόνα ΕΑΥΤΟΥ (όχι "ΗΜΩΝ"), κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν· άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς*» (Γένεση Α/1:27). Για την 1^η και τη 2^η προφητεία έχουμε ήδη αναφερθεί με λεπτομέρειες στο "Κεφάλαιο Δεύτερο" (βλ. σελίδες 29-32).

Η 3^η προφητεία που συναντάμε στην Βίβλο είναι τα λόγια του Θεού προς τον όφη, τον Διάβολο: «*Και έχθραν θέλω στήσει ανάμεσον σου και της γυναίκός, και αναμέσον του σπέρματός σου και του σπέρματος αυτής· αυτό θέλει σου συντρίψει την κεφαλήν, και συ θέλεις κεντήσαι την πτέρναν αυτού*» (Γένεση Γ/3:15). Εδώ ο Θεός αναφέρεται προφητικά στο θαυμαστό γεγονός της συντριβής του Διαβόλου από το σπέρμα της γυναίκας επάνω στο Γολγοθά. Η γυναίκα δεν έχει σπέρμα, αλλά ο άνδρας, εδώ αναφέρεται ότι Αυτός που θα συντρίψει τον Διάβολο θα γεννηθεί από τον ίδιο τον Θεό, θα είναι «*ο έσχατος αδάμ*» (Α' Κορινθίους ΙΕ/15:45), που θα γεννηθεί «*εκ Πνεύματος αγίου*» (Ματθαίος Α/1:18) και αυτό ήταν ένα μυστήριο το πώς ο Θεός «*εφανερώθη εν σαρκί*» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16).

Τρεις προφητείες που αποκαλύπτουν ένα μυστήριο, το οποίο ο Θεός είχε κρύψει μέσα στους αιώνες και που αναφέρεται στη σχέση του Ιησού με την εκκλησία Του, που τυπολογικά εκφράζεται μέσα από την ενότητα του ΑΝΔΡΑ και της ΓΥΝΑΙΚΑ «*εις σάρκα μίαν*», ένα μυστήριο που ο Κύριος το αποκάλυψε στην εκκλησία Του, που είναι οικονόμος των μυστηρίων του Θεού: «*Ούτως ας μας θεωρή πας άνθρωπος ως υπηρέτας του Χριστού και οικονόμους των μυστηρίων του Θεού*» (Α' Κορινθίους Δ/4:1). Για τα παιδιά του Κυρίου δεν υπάρχουν μυστήρια, ο Κύριος Ιησούς μας έχει καταστήσει διαχειριστές των μυστηρίων Του και ένα τέτοιο "μυστήριο" είναι η ενότητα και η ταύτιση που επέρχεται στον άνδρα και στη γυναίκα με το γάμο.

Τρεις γάμοι οι οποίοι αναφέρονται μέσα στην Αγία Γραφή, αποτελούν ορόσημο πνευματικών γεγονότων. Είναι ο γάμος μέσα στον κήπο της **Εδέμ**, ο γάμος στην πόλη **Κανά** της Γαλιλαίας και ο γάμος της νύμφης εκκλησίας με τον νυμφίο Χριστό που πρόκειται να γίνει στον **ουρανό**:

(1) **Κήπος της ΕΔΕΜ**: Ο 1^{ος} γάμος, του Αδάμ και της Εύας, που

τον έκανε ο ίδιος ο Θεός (Γένεση Β/2:22-24), αποτέλεσε την αφετηρία της ανθρώπινης ζωής επάνω στον πλανήτη Γη. Ένας γάμος που έφερνε τη σφραγίδα του Θεού, ο οποίος προ καταβολής κόσμου είχε σχεδιάσει το γάμο αυτό, ως τύπο ενός άλλου γάμου που θα γινόταν στον ουρανό. Η ενότητα του Αδάμ και της Εύας «εις σάρκα μίαν» ήταν ο **τύπος** εδώ στη γη, ενώ η ενότητα της εκκλησίας με τον Ιησού «εις ένα σώμα» είναι το **αντίτυπο** στον ουρανό.

- (2) **Πόλη ΚΑΝΑ:** Ο 2^{ος} γάμος, που έγινε στην Κανά της Γαλιλαίας και στον οποίο ήταν ο προσκαλεσμένος ο Ιησούς με τους μαθητές Του (Ιωάννης Β/2:1-11, Δ/4:46), αποτέλεσε την αφετηρία της επίγειας διακονίας του Ιησού, γιατί εκεί έκανε το πρώτο Του θαύμα. Αυτό δεν ήταν "τυχαίο", αλλά ήταν μέσα στην πρόνοια και στα σχέδια του Θεού, γιατί αυτό το γεγονός απεικονίζει έναν άλλο μελλοντικό *γάμο*, που θα γίνει στον ουρανό.
- (3) **ΟΥΡΑΝΟΣ:** Ο 3^{ος} γάμος, που θα είναι ένας λαμπρός γάμος, θα γίνει στον ουρανό και θα είναι ο γάμος της νύμφης εκκλησίας με τον νυμφίο Ιησού. Ο γάμος αυτός θα είναι η αρχή μιας νέας πνευματικής δημιουργίας, που θα είναι στους αιώνες των αιώνων (Αποκάλυψη ΙΘ/19:7-10).

Τρεις γάμοι πού έχουν τη σφραγίδα του Θεού και που είναι η αφετηρία μεγάλων πνευματικών γεγονότων. Με τον 1^ο γάμο ξεκίνησε η ζωή επάνω στη γη, με τον 2^ο γάμο ξεκίνησε η επίγεια διακονία του Ιησού και με τον 3^ο γάμο θα ξεκινήσει η πνευματική δημιουργία του Θεού στον ουρανό, όπου η νύμφη εκκλησία θα είναι σε εξέχουσα θέση, θα είναι το πολύτιμο μαργαριτάρι που θα κοσμεί το στέμμα του Βασιλιά των βασιλιάδων.

. . . / / / . . .

2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΓΑΜΟΣ

Στο ερώτημα «**τι είναι γάμος**» οι απαντήσεις ποικίλουν και είναι ανάλογα με το δογματικό πιστεύω του κάθε πιστού, ή με το μορφωτικό του επίπεδο, ή με τις αρχές που διέπουν μια κοινωνία. Σαφής και ενιαίος ορισμός που να χαρακτηρίζει ένα γάμο δεν υπάρχει, χωρίς αυτό να είναι κανόνας, καθόσον μέσα από τις πολλές απόψεις, θέσεις και αντιπαραθέσεις που υπάρχουν περί γάμου, υπάρχει και αυτή που είναι η ορθή και συμφωνεί με τον Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή, που είναι ο μόνος και αλάνθαστος κανόνας, **αφού ο δημιουργός του ανθρώπου και ο δημιουργός του γάμου είναι ο ίδιος ο Θεός**. Άρα ο Θεός έχει θέσει τις σωστές βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται ένας υγιής γάμος.

Για να είναι αντικειμενική η μελέτη μας περί γάμου, θα αναφερθούμε συνοπτικά στις βασικές απόψεις που υπάρχουν, αρνητικές και θετικές, ώστε το όλο θέμα να καλυφθεί σφαιρικά:

(α) ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ: Πολλοί δέχονται ότι γάμος είναι η ένωση δύο ατόμων που συντελείται **μόνο** κάτω από την εκκλησιαστική εξουσία και μόνο τότε ο γάμος είναι νόμιμος ενώπιον του Θεού. Κατά συνέπεια, ο γάμος δεν μπορεί να διασπαστεί, δηλαδή το ζευγάρι να χωρίσει και να πάρει διαζύγιο. Σύμφωνα με την άποψη αυτή, αφού η εκκλησία ένωσε το ζευγάρι, υπάρχει επάνω στον άνδρα και στη γυναίκα μια εξουσία, την οποία δεν μπορούν να παραβούν και αυτή η εξουσία που έχει επιβληθεί στη ζωή του ανδρόγυνου, τους απαγορεύει να χωρίσουν.

Εδώ όμως δεν υπάρχει η αληθινή ουσία του γάμου (που είναι η αμοιβαία αγάπη, η ενότητα και η ασφάλεια), αφού υπάρχει ένας **δεσμευτικός νόμος** που δεν μπορείς να τον παραβείς, όταν η συνθήκη του γάμου σπάσει για οποιονδήποτε λόγο. Θα δούμε στην πορεία της μελέτης μας ότι μέσα στην Αγία Γραφή δεν υπάρχει καμιά ανθρώπινη εκκλησιαστική εξουσία που να τελεί γάμους ή να χωρίζει ανθρώπους.

(β) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ: Άλλοι δέχονται ότι ο γάμος είναι νόμιμος, εφόσον γίνεται κάτω από την πολιτική εξουσία, αφού έχει νομι-

κή υπόσταση με την σύνταξη των απαραίτητων εγγράφων (πιστοποιητικό γάμου, ληξιαρχική πράξη, κλπ), η παράλειψη των οποίων επιφέρει την ακυρότητα του γάμου ενώπιον της πολιτείας. Εάν όμως κάποιος θέλει στη συνέχεια να τελέσει και θρησκευτικό γάμο, για να πάρει την ευλογία της εκκλησίας, σύμφωνα με τα πιστεύω του, είναι καθαρά δική του επιλογή.

(γ) ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΥΜΒΙΩΣΗ: Στις σύγχρονες κοινωνίες πολλοί έχουν διαγράψει από το λεξιλόγιό τους τον όρο γάμο για την ένωση δύο ατόμων και δέχονται ότι **γάμος είναι η ελεύθερη συμβίωση δύο ατόμων**, χωρίς να παρεμβάλλεται καμιά εκκλησιαστική ή πολιτική εξουσία, που να θέτει νόμους και αρχές για το πώς να συμβιούν. Πιστεύουν ότι η επικύρωση και γενικά η επισημοποίηση του δεσμού τους από οποιαδήποτε μορφής εξουσίας, τους επιβάλλει καταναγκαστικά δεσμά, ενώ αντίθετα, όταν δεν υπάρχουν νομικές δεσμεύσεις η διάλυση της σχέσης δύο ατόμων, ακόμα και στην περίπτωση που έχουν αποκτήσει παιδιά, είναι άμεση και απλή, χωρίς να υπάρχουν οι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες.

(δ) ΣΑΡΚΙΚΗ ΕΠΑΦΗ: Σε πολλές κοινωνίες στις προηγούμενες εποχές, όπου επικρατούσε ο συντηρητισμός και η ευλαβική τήρηση των κατά τόπους εθίμων, γάμος δεν υπήρχε εάν ο άνδρας και η γυναίκα δεν ερχόντουσαν σε **σαρκική επαφή**, ανεξάρτητα ποια ήταν η διαδικασία νομιμοποίησής του γάμου ενώπιον της κοινωνίας. Το θέμα αυτό θα το σχολιάσουμε περισσότερο, όταν αναφερθούμε για τον «λευκό γάμο».

Υπάρχουν πληθώρα συγγραμμάτων, που ασχολούνται ειδικά με το τι ίσχυε ή τι ισχύει ακόμα στις τοπικές κοινωνίες για το θεσμό του γάμου, σύμφωνα με τα επικρατούντα ήθη και τα έθιμα και μέσα από αυτά βρίσκουμε πλούσιο πληροφοριακό υλικό, απαραίτητο στη μελέτη μας αυτή, που ασχολείται με το θέμα του γάμου από την Βιβλική άποψη, η οποία μας οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα.

(ε) ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΦΙΕΡΩΣΗ: Η πλειοψηφία των ανθρώπων, είτε δέχονται την εκκλησιαστική εξουσία, είτε δέχονται την πολιτική εξουσία, θεωρούν ότι γάμος είναι **όταν ένας άνδρας αφιερώνει τον εαυτό του σε μια γυναίκα και αντίστροφα**, όταν δηλαδή μια γυ-

ναίκα αφιερώνει τον εαυτό της σε έναν άνδρα, καθόσον κανένας δεν συνάπτει γάμο για να χωρίσει. Αυτός ο γάμος έχει σαν προϋπόθεση την αμοιβαία συμφωνία δύο ατόμων να περάσουν μαζί το υπόλοιπο της ζωής τους. Η περίπτωση αυτή, όπως έχει διατυπωθεί, φανερώνει ότι έχει ισχυρές Βιβλικές βάσεις και εκεί επάνω θα βαδίσουμε, ασχολούμενοι με το θέμα του γάμου.

ΟΙ 3 ΠΥΛΩΝΕΣ ΕΝΟΣ ΥΓΙΟΥΣ ΓΑΜΟΥ

Εξετάζοντας το θέμα του γάμου σύμφωνα με την Αγία Γραφή, θα αναφερθούμε σε 3 βασικούς άξονες που διέπουν μια ευλογημένη από τον Θεό σχέση άνδρα και γυναίκας. Μεταφορικά είναι ένα θεμέλιο με 3 πυλώνες, που ο ένας εξαρτάται από τον άλλο και όλοι μαζί υψώνουν το γάμο μέσα στη δόξα του ουρανού, εκεί που θα συντελεσθεί ο λαμπρός γάμος του νυμφίου Ιησού με τη νύμφη εκκλησία. Οι 3 πυλώνες του θεμέλιου ενός γάμου είναι:

- (1) Η δημιουργία μιας ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.
- (2) Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ σχέση του άνδρα με τη γυναίκα.
- (3) Η σύναψη ΔΙΑΘΗΚΗΣ που φθάνει μέχρι τον θάνατο.

Θα εξετάσουμε τις παραπάνω περιπτώσεις και μέσα από αυτές θα δούμε το θαυμαστό σχέδιο του Θεού για την ένδοξη θέση της νύμφης εκκλησίας, πριν ακόμα δημιουργήσει τον κόσμο. Στο βιβλίο της Αποκάλυψης διαβάζουμε ότι όλοι οι λυτρωμένοι άγιοι δεν θα έχουν την ίδια θέση στον ουρανό. Άλλοι θα είναι «**ενώπιον**» του θρόνου του Θεού (Αποκάλυψη Ε/5:8, Ζ/7:9-15, κλπ), άλλοι θα είναι «**κύκλω**» του θρόνου του Θεού (Αποκάλυψη Δ/4:4-6, Ζ/7:11, κλπ), και άλλοι θα είναι «**μέσα**» στο θρόνο του Θεού. Η νύμφη εκκλησία θα έχει την εξοχότερη θέση, θα είναι «μέσα» στο θρόνο του Θεού.

Μέσα στο θρόνο του Θεού έχουμε **ταύτιση** του ΠΑΤΕΡΑ με τον ΥΙΟ, είναι «ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου» (Αποκάλυψη ΚΒ/ 22:3), ΕΝΑΣ θρόνος για ΔΥΟ πρόσωπα, γιατί ο αναστημένος και ένδοξος Ιησούς είναι το κατοικητήριο του Θεού, είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ». Η ίδια ταύτιση είναι του νυμφίου ΙΗΣΟΥ και της νύμφης ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ που θα καθίσει μαζί Του μέσα στο θρόνο του Θεού (βλ. Αποκάλυψη Γ/3:21). **Συγκλονιστική αποκάλυψη:** Ο άνδρας ΤΥΠΟΣ του Ιησού, ο οποίος θα καθίσει **μέσα** στο θρόνο του Πατέρα, η γυναίκα ΤΥΠΟΣ

της εκκλησίας, η οποία επίσης θα καθίσει **μέσα** στο θρόνο του Πατέρα, μαζί με τον νυμφίο της Ιησού. Ο γάμος του άνδρα και της γυναίκας έχει αυτή την ταύτιση και αυτή την τυπολογία.

(1) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ο Θεός είναι Πνεύμα (Ιωάννης Δ/4:24) και το δημιούργημά Του ο άνθρωπος, εφόσον πλάσθηκε κατά την εικόνα Του, είναι ένα πνευματικό δημιούργημα. Η Βίβλος μας αποκαλύπτει ότι ο άνθρωπος αποτελείται από ΠΝΕΥΜΑ, ΨΥΧΗ και ΣΩΜΑ: *«Αυτός δε ο Θεός της ειρήνης είθε να σας αγιάση ολοκλήρως, και να διατηρηθή ολόκληρον το πνεύμα σας και η ψυχή και το σώμα αμέμπτως εν τη παρουσία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού»* (Α' Θεσσαλονικείς Ε/5:23). Ο άνθρωπος δεν είναι αυτός που βλέπουμε με τα φυσικά μας μάτια, ο εξωτερικός άνθρωπος, αλλά είναι ο εσωτερικός άνθρωπος που δεν βλέπουμε. Ο Παύλος γράφει: *«...Αλλ' εάν και ο εξωτερικός ημών άνθρωπος φθείρται, ο εσωτερικός όμως ανανεούται καθ' εκάστην ημέραν»* (Β' Κορινθίους Δ/4:16 - Βλ. Α' Πέτρου Γ/3:4).

Άρα στο γάμο δεν έχουμε μόνο σαρκική ένωση δύο ατόμων, αλλά και ένωση δύο πνευματικών υπάρξεων, του άνδρα και της γυναίκας, που ενώνονται σε μία σάρκα και αυτό δεν θα είναι κάτι το πρόσκαιρο, αλλά θα είναι για πάντα: *«Διά τούτο θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού, και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού· και θέλουν ειςθαι οι δύο εις σάρκα μίαν»* (Γένεση Β/2:24). Εγκαταλείπει ο άνδρας την πατρική του οικογένεια για να αφιερωθεί στη γυναίκα του, όπως το ίδιο κάνει και η γυναίκα.

Δημιουργεί ο άνδρας μια νέα οικογένεια, μια συγγένεια, η οποία είναι ανώτερη από την πατρική οικογένεια. Οι γονείς του άνδρα δεν είναι σώμα του, οι γονείς της γυναίκας δεν είναι σώμα της, αλλά ο άνδρας και η γυναίκα με τη σχέση του γάμου γίνονται ένα σώμα, γίνονται «εις σάρκα μίαν». Αυτό ο απόστολος Παύλος το εξηγεί με πολύ παραστατικό τρόπο: *«Ούτω χρεωστούσιν οι ΑΝΔΡΕΣ να αγαπώσι τας εαυτών ΓΥΝΑΙΚΑΣ ως τα εαυτών σώματα. Όστις αγαπά την εαυτού γυναίκα, εαυτόν αγαπά· διότι ουδείς εμίσησε ποτέ την εαυτού σάρκα, αλλ' εκτρέφει και περιθάλπει αυτήν, καθώς και ο Κύριος την εκκλησίαν»* (Εφεσίους Ε/5:28-29).

Είναι πολύ καθαρός και σαφής ο λόγος του Παύλου ότι οι άνδρες οφείλουν να αγαπούν τις γυναίκες τους, σαν το δικό τους σώμα, γιατί κανένας ποτέ δεν μισεί το σώμα του, αλλά το φροντίζει. Εάν για παράδειγμα πονά το χέρι του άνδρα, δεν αδιαφορεί, ή δεν σκέφτεται να το “κόψει”, είναι μέλος του και φροντίζει αμέσως για την αποκατάσταση της θεραπείας του. Το ίδιο οφείλει να κάνει και για τη γυναίκα του όταν αυτή πονά, είναι δικό του σώμα, είναι δική του σάρκα και φροντίζει για την περίθαλψή της.

Ο Παύλος προχωρεί ακόμα πιο βαθιά, λέγοντας ότι οφείλει ο άνδρας να περιθάλλει τη γυναίκα του, όπως ακριβώς και ο Ιησούς περιθάλλει την εκκλησία του. Ο Ιησούς θυσιάστηκε, έχυσε το δικό Του αίμα για την εκκλησία Του, την εκλεκτή νύμφη Του, το ίδιο και ο άνδρας θα πρέπει να θυσιάζεται για τη δική του νύμφη, τη γυναίκα του, **που είναι δικό του σώμα**. Συνεχίζει ο Παύλος, διευκρινίζοντας ότι αυτό γίνεται «...επειδή μέλη είμεθα του ΣΩΜΑΤΟΣ Αυτού (Ιησού), εκ της ΣΑΡΚΟΣ Αυτού και εκ των ΟΣΤΕΩΝ Αυτού» (Γαλάτας Ε/5:30).

Πως είμαστε μέλη του σώματος του Ιησού; Μας συνδέει το αίμα Του, μέσα στις πνευματικές μας φλέβες κυκλοφορεί το δικό Του άγιο αίμα και αυτό είναι το μυστήριο του Χριστού και της εκκλησίας (Εφεσίους Ε/5:32), που είναι το αντίτυπο ενός άλλου μυστηρίου, του άνδρα και της γυναίκας, όπου ο άνδρας αφήνει τη δική του συγγένεια, πατέρα ή μητέρα, αφήνει ότι τον συνδέει με τον κόσμο και προσκολλάται στη γυναίκα του, ταυτίζεται με αυτήν και γίνονται «ένα», δύο ψυχές, αλλά ένα σώμα. Αυτός είναι ο πρώτος πυλώνας ενός υγιούς γάμου.

(2) Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΑΝΔΡΑ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Όταν άνδρας και η γυναίκα προσκολλώνται ο ένας στον άλλον και γίνονται ένα, αυτό είναι κάτι το μοναδικό στη ζωή τους, είναι μια σχέση μοναδική γι' αυτούς, που δεν μπορεί να αντικατασταθεί με κάτι άλλο.

- **Ο άνδρας είναι ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ για τη γυναίκα του.**
- **Η γυναίκα είναι ΜΟΝΑΔΙΚΗ για τον άνδρα της.**

Γι' αυτούς δεν υπάρχει άλλος άνδρας καλύτερος ή άλλη γυναίκα καλύτερη, ενώ στην πραγματικότητα μέσα στον κόσμο πάντα

θα υπάρχει ο καλύτερος, ή ο νεότερος, ή ο εξυπνότερος, ή ο ομορφότερος, κλπ., αλλά για το ανδρόγυνο ο ένας για τον άλλον δεν μπαίνουν σε καμιά σύγκριση με τρίτους, δεν μπαίνουν σε καμιά σύγκριση με άλλους, δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνεται αυτό και εάν γίνει είναι μεγάλο λάθος, που σημαίνει ότι ο γάμος αρχίζει «να ραγίζει» και σύντομα θα φανούν και οι συνέπειες.

Στο γάμο ο άνδρας δεν παίρνει για σύζυγο κάποια που τον **ανταγωνίζεται**, αλλά παίρνει μία γυναίκα που έρχεται να ζήσει για πάντα μαζί του και που είναι ένα μοναδικό γι' αυτόν πρόσωπο, που πρέπει να του είναι εξαιρετικά αγαπητό. Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τη γυναίκα. Ο ένας θα είναι για τον άλλον μοναδικός και μοναδική: *«Και είπα προς αυτήν, θέλεις καθήσει δι' εμέ πολλές ημέρας· δεν θέλεις πορνεύσει και δεν θέλεις είσθαι δι' άλλον· και εγώ ομοίως θέλω είσθαι διά σε»* (Ωσηέ Γ/3:3) . Εδώ η πορνεία δεν έχει σχέση μόνο με τη φυσική πορνεία, αλλά και με την πνευματική πορνεία, γιατί ο Λόγος του Θεού «πνευματικώς ανακρίνεται». Ο άνδρας και η γυναίκα είναι δύο πνευματικές υπάρξεις σε μία σάρκα που ο ένας ανήκει στον άλλο. Θα λέγουν μεταξύ τους: **«ΕΣΥ δεν θέλεις είσθαι δι' άλλον»** και **«ΕΓΩ θέλω είσθαι διά σε»** και αυτή είναι μια μοναδική σχέση.

Μέσα στο γάμο, ο ένας πρέπει να υψώνει τον άλλο. Η βάση της μοναδικής σχέσης του άνδρα και της γυναίκας αναφέρεται από τον Παύλο στο Ε' κεφάλαιο της επιστολής προς Εφεσίους, όπου η σχετική περικοπή διαβάζεται σχεδόν σε όλους τους γάμους που τελούνται από όλες τις χριστιανικές ομολογίες, αλλά λίγοι είναι εκείνοι που κατανοούν την αποκάλυψη, που υπάρχει μέσα στα θεόπνευστα αυτά λόγια. Λόγω της μεγάλης πνευματικής σημασίας, θα αναφερθεί ολόκληρη η περικοπή (εδ. 22-33), την οποία έχουμε **ήδη αναλύσει** και σε προηγούμενα κεφάλαια και ειδικότερα όταν αναφερθήκαμε στην έννοια της υποταγής:

22. Αι γυναίκες, ΥΠΟΤΑΣΣΕΣΘΕ εις τους άνδρας σας **ως εις τον Κύριον**, **23. διότι ο ανήρ είναι κεφαλή της γυναικός, καθώς και ο Χριστός κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι σωτήρ του σώματος.** **24. Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν,**

ούτω και αι γυναίκες ας υποτάσσωνται εις τους άνδρας αυτών **κατά πάντα.**

25. Οι άνδρες, ΑΓΑΠΑΤΕ τας γυναίκας σας, καθώς και ο Χριστός ηγάπησε την εκκλησίαν και παρέδωκεν εαυτόν υπέρ αυτής, **26. διά να αγιάση αυτήν, καθαρίσας με το λουτρόν του ύδατος διά του λόγου, 27. διά να παραστήση αυτήν εις εαυτόν ένδοξον εκκλησίαν, μη έχουσαν κηλίδα ή ρυτίδα ή τι των τοιούτων, αλλά διά να ήναι αγία και άμωμος.**

28. Ούτω χρεωστούσιν οι άνδρες να αγαπήσι τας εαυτών γυναίκας **ως τα εαυτών σώματα.** Όστις αγαπά την εαυτού γυναίκα **εαυτόν αγαπά· 29. διότι ουδείς εμίσησέ ποτέ την εαυτού σάρκα, αλλ' εκτρέφει και περιθάλλει αυτήν, καθώς και ο Κύριος την εκκλησίαν· 30. επειδή μέλη είμεθα του σώματος αυτού, εκ της σαρκός αυτού και εκ των οστέων αυτού.**

31. ΔΙΑ ΤΟΥΤΟ θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού, και θέλουσιν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν. **32. Το μυστήριον τούτο είναι μέγα, εγώ δε λέγω τούτο περί Χριστού και περί της εκκλησίας. 33. Πλην και σεις οι καθ' ένα έκαστος την εαυτού γυναίκα ούτως ας αγαπά ως εαυτόν, η δε γυνή ας σέβηται τον άνδρα.**

Εδώ ταυτίζεται η σχέση «άνδρα και γυναίκας» με τη σχέση «Χριστού και εκκλησίας». Το πιο σημαντικό πρόσωπο για να ευλογήσει έναν άνδρα είναι η γυναίκα του και το πιο σημαντικό πρόσωπο για να ευλογήσει μια γυναίκα είναι ο άνδρας της, γι' αυτό πρέπει να υπάρχει σχέση αγάπης. Ο Παύλος γράφει οι γυναίκες να υποτάσσονται στους άνδρες τους και οι άνδρες να αγαπούν τις γυναίκες τους (εδ. 22 και 25). Εάν η διατύπωση ήταν διαφορετική για το ίδιο θέμα και έγγραφε «*γυναίκες, να σας αγαπούν οι άνδρες σας και άνδρες, να σας υπακούν οι γυναίκες σας*», αυτό θα ήταν μία τραγωδία στο γάμο, γιατί ο Λόγος του Θεού δείχνει στον καθένα (άνδρα ή γυναίκα) ποια είναι η δική του θέση και υπηρεσία μέσα στο γάμο, στο πως δηλαδή θα πρέπει να σταθεί ο καθένας μέσα στο γάμο.

Η θέση της γυναίκας μέσα στο γάμο είναι «**να υποτάσσεται**» στον άνδρα της, όπως πρέπει να υποτάσσεται στον Κύριο (εδ.22)

και η θέση του άνδρα είναι **«να αγαπά»** τη γυναίκα του, όπως ο Χριστός αγάπησε την εκκλησία Του (εδ.25). Μπορεί η γυναίκα να είναι πιο έξυπνη, να έχει μεγαλύτερη μόρφωση, ή να έχει πολύ καλύτερη και επικερδή εργασία, θα πρέπει όμως με ταπεινότητα να μένει στην πνευματική θέση της, αλλιώς μέσα στο σώμα, στο ένα πνευματικό σώμα, θα υπάρχουν δύο κεφαλές, που η μία κεφαλή θα ανταγωνίζεται την άλλη.

Ήδη έχουμε αναφερθεί στο «Κεφάλαιο Τρίτο» (σελ. 85) ότι η έννοια της λέξης **«υποτάσσομαι»** δεν σημαίνει εξαναγκασμός, καταναγκασμός, βία και καταπίεση, αλλά σημαίνει **«βάζω κάτι σε τάξη», «τακτοποιώ», «ορίζω», «παρατάσσω»**. Αυτό σημαίνει ότι ο Θεός «υπό + τάσσει», δηλαδή «βάζει κάτι σε τάξη», «ορίζει και τακτοποιεί κάτι», δεν υπάρχει κάτι σε αταξία μέσα στη δημιουργία Του, όλα έχουν τη σωστή θέση για να λειτουργούν το ένα προς όφελος του άλλου και αυτή η τάξη υπάρχει και μέσα στο γάμο, στη σχέση του άνδρα με τη γυναίκα.

Η διάλυση ενός γάμου, συνήθως ξεκινά από λάθος αντιλήψεις που έχουμε και συγκεκριμένα **«πώς εγώ πιστεύω ότι πρέπει να μου συμπεριφέρεται η γυναίκα μου και πώς η γυναίκα μου πιστεύει ότι εγώ πρέπει να της συμπεριφέρομαι»**. Όταν υπάρχει αυτή η λάθος “λογική” ένας γάμος δεν μπορεί να προχωρήσει θετικά, γιατί λείπει η ταπεινότητα, η απλότητα, ο αμοιβαίος σεβασμός και η αγάπη και γενικά ο άνδρας και η γυναίκα δεν κρατούν τη θέση τους, δεν μένουν στην τάξη που ο Θεός έχει θέσει απ’ αρχής.

Ο Ιησούς θέλει να παραστήσει την εκκλησία Του στον εαυτό Του ένδοξη, χωρίς ψεγάδι, καθαρή και άγια. Αυτό σημαίνει ότι θέλει να φανερώσει τη δόξα Του, **όχι βλέποντας ο κόσμος Αυτόν, αλλά βλέποντας την εκκλησία Του και μέσα από τη δόξα της εκκλησίας να δουν τον Κύριο**. Κατά συνέπεια, η θέση του άνδρα είναι να αγαπά τη γυναίκα του και σκοπός του είναι, πώς να αναπτυχθεί η γυναίκα του με τέτοιο τρόπο, ώστε κάποιος να αναγνωρίσει τη δική του αξία, βλέποντας τη γυναίκα του.

Ο Ιησούς θέλει την εκκλησία Του ένδοξη και όχι ταπεινωμένη, ανίσχυρη και άκαρπη. Το ίδιο θα πρέπει να συμβαίνει και με τον άν-

δρα, ο οποίος πρέπει να υψώνει και να τιμά τη γυναίκα του, γιατί εάν την έχει σε υποδεέστερη θέση, τότε δεν εκπληρώνει τον λόγο να την αγαπά κα δεν βρίσκεται μέσα στο θέλημα του Κυρίου, ξεχνώντας ότι και η γυναίκα του είναι **συγκληρονόμος** των υποσχέσεων του Θεού: *«Οι άνδρες ομοίως, συννοικείτε με τας γυναίκας σας εν φρονήσει, αποδίδοντες τιμήν εις το γυναικείον γένος ως εις σκεύος ασθενέστερον, και ως εις συγκληρονόμους της χάριτος της ζωής, διά να μη εμποδίζονται αι προσευχαί σας»* (Α' Πέτρου Γ/3:7).

Στο γάμο ο ένας συμπληρώνει, στηρίζει και οικοδομεί τον άλλον. Πολλοί λένουν ότι **«ο άνδρας χωρίς τη γυναίκα του είναι μισός άνθρωπος»** και το αντίστροφο ότι **«η γυναίκα χωρίς τον άνδρα της είναι μισός άνθρωπος»**. Αυτό είναι μια μεγάλη αλήθεια και το επιβεβαιώνει ο Λόγος του Θεού με την αποκάλυψη ότι ο άνδρας θα αφήσει τη δική του πατρική οικογένεια και όταν προσκολληθεί στη γυναίκα του δεν θα είναι δύο σώματα, δύο σάρκες, αλλά θα είναι «εις σάρκα μίαν». Κατά συνέπεια, όταν ο άνδρας δεν νυμφευτεί και η γυναίκα δεν παντρευτεί, **τους λείπει ένα κομμάτι από το σώμα τους**, υπάρχει ένα κενό στη ζωή τους που θα πρέπει να γεμίσει, για να είναι η ζωή τους, σύμφωνα με το νόμο του Θεού ότι *«δεν είναι καλόν να είναι ο άνθρωπος μόνος»* (Γένεση Β/2:18).

Υπάρχει ειδική χάρη σε αυτούς που αποφασίζουν να μείνουν μόνοι στη ζωή και να αφιερωθούν στο έργο του Κυρίου, όπως έκανε ο απόστολος Παύλος. Πολλοί μένουν μόνοι και δεν καταλήγουν σε γάμο, όχι για να αφιερωθούν στον Θεό, ή γιατί υπάρχουν άλλοι παράγοντες που δεν τους το επιτρέπουν (υγεία, οικονομικό θέμα, κλπ), αλλά γιατί ενεργούν με ανθρωπίνα (εγωιστικά) κριτήρια και με ιδιοτελή συμφέροντα, που τους οδηγούν σε λάθος επιλογή στη ζωή τους και το τραγικό είναι ότι το αποδίδουν αυτό στον Θεό, ότι είναι θέλημά Του να μείνουν μόνοι, ενώ αυτό πουθενά δεν αναφέρεται μέσα στον Λόγο του Θεού.

Ο Σολομώντας, που ο Θεός τον είχε προικίσει με εξαιρετική σοφία και γνώση, αναφέρει το πόσο σημαντικό είναι ο άνθρωπος να μην είναι μόνος και πόσο σημαντική είναι η ενότητα που θα πρέπει να υπάρχει μεταξύ του άνδρα και της γυναίκας:

- *«Καλύτεροι οι δύο υπέρ τον ένα· επειδή αυτοί έχουν καλήν αντιμισθίαν εν τω κόπω αυτών.*
- *Διότι, εάν πέσωσιν, ο εις (ένας) θέλει σηκώσει τον σύντροφον αυτού· αλλ' ουαί εις τον ένα, όστις πέση και δεν έχη δεύτερον να σηκώση αυτόν.*
- *Πάλιν, εάν δύο πλαγιάσωσιν ομού, τότε θερμαίνονται· ο εις (ένας) όμως πως θέλει θερμανθή;*
- *Και εάν τις υπερисχύση κατά του ενός, οι δύο θέλουσιν αντισταθή εις αυτόν· και το τριπλούν σχοινίον δεν κόπτεται ταχέως»* (Εκκλησιαστής Δ/4:9-12).

Η παραπάνω περιγραφή αναφέρεται πολύ καθαρά στο γάμο, αλλά έχει εφαρμογή και σε δύο άτομα που ενώνονται για να επιτύχουν κάποιο κοινό στόχο. Για παράδειγμα, διαβάζουμε στην Καινή Διαθήκη ότι ο Ιησούς δεν έστειλε τους μαθητές Του έναν - έναν για να κηρύξουν τον Λόγο Του, αλλά πάντοτε τους έστειλε δύο - δύο: *«Και προσκαλέσας τους δώδεκα, ήρχισε να αποστέλλη αυτούς ΔΥΟ, και έδιδεν εις αυτούς εξουσίαν κατά των πνευμάτων των ακαθάρτων ... Και εξελθόντες εκήρυττον να μετανοήσωσι, και εξέβαλλον πολλά δαιμόνια και ήλειφον πολλούς αρρώστους με έλαιον και थेεράπευον»* (Μάρκος ζ' /6:7,12-13). Όταν υπάρχει αυτό το θαυμαστό αποτέλεσμα στην ενότητα δύο προσώπων που δεν είναι ενωμένοι «εις σάρκα μίαν», τότε ο άνδρας και η γυναίκα που έχουν ενωθεί και ενώπιον του Θεού είναι «εις σάρκα μίαν», μπορούν να ενεργήσουν με μεγαλύτερη εξουσία και δύναμη και να σείσουν τις πύλες της κόλασης, ελευθερώνοντας τους δέσμιους από τα πνευματικά δεσμά και εφόσον ο ένας είναι μοναδικός για τον άλλον, μοναδικό είναι και το αποτέλεσμα της διακονίας τους.

(3) ΣΥΝΑΨΗ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Όταν δύο άνθρωποι έρχονται σε σχέση γάμου ανταλλάσσουν μεταξύ τους υποσχέσεις πίστης, αγάπης και προστασίας. Ο άνδρας και η γυναίκα ενώπιον του Θεού και ενώπιον των παρευρισκομένων δίνουν μια κοινή ομολογία, που είναι ένας όρκος πίστης του ενός προς τον άλλον. Ο γάμος είναι μία συμφωνία μεταξύ δύο ατόμων ή πιο ακριβέστερα είναι μία διαθήκη, όπου **ζητούν από τον Θεό να**

την επικυρώσει σαν μάρτυρας και εφόσον ο Θεός γίνεται μάρτυρας μισεί κάθε παράβαση της διαθήκης του γάμου.

Ο προφήτης Μαλαχίας πολύ παραστατικά αναφέρεται στο γεγονός αυτό, τονίζοντας ιδιαίτερα την αρνητική συμπεριφορά του άνδρα, την οποία αποκαλεί δόλια και η οποία έχει σαν αποτέλεσμα την μη τήρηση των υποσχέσεων της διαθήκης:

«14. Και λέγετε, Διά τι; Διότι ο Κύριος εστάθη μάρτυς μεταξύ σου και της γυναίκας της νεότητός σου, προς την οποίαν συ εφέρθης ΔΟΛΙΩΣ· ενώ αυτή είναι η σύζυγός σου και η γυνή της συνθήκης σου.

15. Και δεν έκαμεν ο Θεός ένα; και όμως αυτός είχεν υπεροχήν πνεύματος. Και διά τι τον ένα; διά να ζητήση σπέρμα θείου. Διά τούτο προσέχετε εις το πνεύμα σας, και ας μη φέρεται μηδείς ΑΠΙΣΤΩΣ προς την γυναίκα της νεότητος αυτού.

16. Διότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέγει ότι μισεί τον απόβαλλοντα αυτήν και τον καλύπτοντα την βίαν με το ένδυμα αυτού, λέγει ο Κύριος των δυνάμεων· διά τούτο προσέχετε εις το πνεύμα σας και μη φέρεσθε δολίως» (Μαλαχίας Β/2:14-16).

Ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, η Αγία Γραφή, αναφέρει ότι ο Θεός **στέκεται μάρτυρας** της ένωσης του άνδρα και της γυναίκας και τονίζει ότι για τον άνδρα η γυναίκα είναι «η γυνή της νεότητός του» και «η γυνή της συνθήκης του», μιας συνθήκης που διασπάται, όταν ο άνδρας φέρεται στη γυναίκα του «δολίως» και «απίστως» και στο τέλος την «αποβάλλει». Ο Θεός μισεί αυτόν που αποβάλλει τη γυναίκα του, γιατί Αυτός ως μάρτυρας του γάμου **τον ευλόγησε** και έρχεται τώρα ο άνδρας και απορρίπτει, περιφρονεί την ευλογία του Κυρίου των δυνάμεων.

Το θέλημα του Κυρίου είναι το τριπλό σχοινί που ενώνει ένα γάμο να μην κόπτεται: *«Και εάν τις υπερσχύση κατά του ενός, οι ΔΥΟ θέλουσιν αντισταθή εις αυτόν· και το ΤΡΙΠΛΟΝ σχοινίον δεν κόπτεται ταχέως»* (Εκκλησιαστής Δ/4:9-12). Ίσως κάποιος απορήσει ότι, ενώ στο γάμο υπάρχουν μόνο δύο πρόσωπα, του άνδρα και της γυναίκας, οπότε το σχοινί της ένωσής τους έπρεπε να είναι διπλό, εδώ

αναφέρεται ότι είναι τριπλό. Αυτό συμβαίνει γιατί στο γάμο υπάρχει και ο Θεός, ως τρίτος, που είναι μάρτυρας της ένωσης των δύο, γι' αυτό και μισεί αυτόν που αποβάλλει τη γυναίκα του και διασπά τη διαθήκη που έχει συνάψει μαζί της, μιας διαθήκης την οποία επικυρώνει και ο Θεός.

Ο Θεός πάντα έκανε διαθήκες με τον άνθρωπο και σε κάθε διαθήκη έβαζε ένα **"σημείον"** για την τήρησή της. Στον Αβραάμ έδωσε ως σημείον την ΠΕΡΙΤΟΜΗ, στον Μωυσή έδωσε ως σημείον το ΣΑΒΒΑΤΟ. Στην περίοδο της χάριτος που εμείς σήμερα ζούμε **«περιτομή είναι το ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ»** (Κολοσσαείς Β/2:11-12) και **«Σάββατο -ανάπαυση- είναι το ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ»** (Ησαΐας ΚΗ/28:10-12, Α' Κορινθίους ΙΔ/14:21).

Το ορατό - υλικό σημείον της διαθήκης του γάμου, στον οποίο ο Θεός συμμετέχει και γίνεται μάρτυρας, **είναι το ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ**, το οποίο είναι στρογγυλό και δεν έχει αρχή και τέλος, γιατί και ο γάμος είναι μια διαθήκη, που δεν έχει τέλος, δεν πρέπει να διασπάται.

Θα μπορούσαμε να πούμε, κατά την λαϊκή έκφραση, ότι ο Θεός είναι ο **«κουμπάρος»** στο γάμο και εκεί στέκεται μάρτυρας στην ένωση του άνδρα και της γυναίκας, μιας ένωσης που είναι και σωματική και πνευματική. Ο Θεός ως «κουμπάρος» (μάρτυρας) είχε δώσει πριν το γάμο στον άνδρα και στη γυναίκα ένα **ξεχωριστό δαχτυλίδι**, που είναι ο αρραβώνας του αγίου Πνεύματός Του. Ο απόστολος Παύλος για το θέμα αυτό γράφει: *«...Ο οποίος (δηλ. ο Θεός) και ΕΣΦΡΑΓΙΣΕΝ ημάς και έδωκε τον αρραβώνα του Πνεύματος εν ταις καρδίαις ημών»* (Β' Κορινθίους Α/1:22). Επίσης: *«Εκείνος δε όστις έπλασεν ημάς, δι' αυτό τούτο (είναι) ο Θεός, όστις και έδωκεν εις ημάς τον ΑΡΡΑΒΩΝΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ»* (Β' Κορινθίους Ε/5:5). Αυτό το δαχτυλίδι, που ονομάζεται «αρραβώνας του Πνεύματος» αντιπροσωπεύει έναν άλλο γάμο που θα γίνει στον ουρανό και στον οποίο γάμο ο Θεός καλεί και το νέο ζευγάρι. Πρόκειται για το γάμο του ΝΥΜΦΙΟΥ Ιησού με τη ΝΥΜΦΗ εκκλησία Του.

Για το θέμα της διαθήκης του γάμου, μεταξύ του άνδρα και της γυναίκας, θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω, που θα εξετάσουμε το θέμα του διαζυγίου, για τον λόγο αυτό μερικά εδάφια που είναι

βασικά για το θέμα μας θα τα επαναλάβουμε και θα τα αναλύσουμε με περισσότερες λεπτομέρειες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 1ο

- Ο Θεός είδε ότι δεν είναι καλόν ο άνθρωπος **να είναι μόνος**.
- Ο Θεός έδωσε στον Αδάμ βοηθόν **όμοιον με αυτόν**.
- Ο Θεός είναι ο **δημιουργός** του γάμου και ως δημιουργός του ανθρώπου γνωρίζει την αναγκαιότητα του γάμου.
- Ο γάμος δημιουργεί **μια νέα οικογένεια**, ανώτερη της πατρικής σχέσης.
- Ο γάμος είναι **μία μοναδική σχέση** για τον άνδρα και για τη γυναίκα.
- Ο γάμος είναι μια **διαθήκη ζωής** για τον κάθε άνθρωπο.
- Δεν είναι μέσα στο θέλημα του Θεού ο άνδρας και η γυναίκα να **μην έρχονται σε κοινωνία γάμου** (ο άνδρας να μη νυμφεύεται και η γυναίκα να μην υπανδρεύεται), να μένουν μόνοι.
- Όσοι αποφασίζουν να μένουν μόνοι, χρειάζεται **ειδική χάρη** από τον Θεό για να μείνουν μέσα στο θέλημά Του και να κατορθώσουν να φθάσουν μέχρι τέλος.
- Με τον 1^ο γάμο που έγινε στον **κήπο της Εδέμ** ξεκίνησε η ζωή επάνω στη Γη.
- Με το γάμο στην πόλη **Κανά της Γαλιλαίας** ξεκίνησε η επίγεια διακονία του Ιησού Χριστού (αρχή των θαυμάτων Του).
- Με το γάμο του νυμφίου Ιησού και της νύμφης εκκλησίας **στον ουρανό** θα ξεκινήσει η πνευματική ζωή στην αιωνιότητα.

. . . / / / . . .

3. ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ

Το θέμα του διαζυγίου είναι ένα ουσιώδες κεφάλαιο μέσα στην πνευματική ζωή του κάθε πιστού και γενικότερα μέσα στην πορεία της εκκλησίας του Χριστού. Είναι ένα θέμα που έχει φέρει μεγάλες αναταράξεις μεταξύ των πιστών και πολλές αντιθέσεις που σε μερικές περιπτώσεις φθάνουν και σε ακραίες καταστάσεις.

Υπάρχουν εδάφια μέσα στην Βίβλο, που επάνω σε αυτά έχουν στηριχθεί ολόκληρες διδασκαλίες, είτε κατά του διαζυγίου, είτε υπέρ του διαζυγίου. Όλα τα σημεία της Αγίας Γραφής που αναφέρονται στο τρίπτυχο “γάμος - διαζύγιο - 2^{ος} γάμος” και είναι δυσνόητα, ή διφορούμενα, ή μη αποκαλυπτικά, θα τα εξετάσουμε ένα προς ένα και θα αναφερθούν όλες οι επικρατούσες διδασκαλίες, ώστε ο αναγνώστης να κρίνει με αντικειμενικότητα και να οδηγηθεί στην αλήθεια, χωρίς να αμφιταλαντεύεται στις απόψεις του.

Πριν προχωρήσουμε στην κυρίως ανάλυση του θέματος, θα εξετάσουμε, ως εισαγωγή, τρία θέματα:

(α) Πότε έγινε ο πρώτος χωρισμός!

(β) Ποια είναι η ρίζα του διαζυγίου!

(γ) Εάν το διαζύγιο είναι ή όχι «θανάσιμη» αμαρτία!

(Α) Ο ΠΡΩΤΟΣ ΧΩΡΙΣΜΟΣ: Εφόσον ο γάμος είναι η ένωση δύο ατόμων, τότε το διαζύγιο είναι η διακοπή της ενότητας και της κοινωνίας του άνδρα και της γυναίκας, αλλά αυτή η διακοπή της επικοινωνίας μεταξύ τους έχει και πνευματικά αποτελέσματα, γιατί είναι παράλληλα και διακοπή της κοινωνίας τους με τον Θεό, καθόσον το διαζύγιο είναι η αθέτηση της διαθήκης που έκαναν ενώπιον των ανθρώπων με μάρτυρα τον ίδιο τον Θεό.

Πηγαίνοντας πίσω στην ανθρώπινη ιστορία, βλέπουμε ότι ο πρώτος χωρισμός, η πρώτη διάσπαση συνθήκης επάνω στη Γη, πραγματοποιείται μέσα στον κήπο της Εδέμ. Είναι το διαζύγιο με το οποίο κόπηκαν οι σχέσεις του Αδάμ και της Εύας με τον δημιουργό τους Θεό. Στο Β΄ κεφάλαιο του βιβλίου της Γένεσης διαβάζουμε ότι ο Θεός, όταν έπλασε τον Αδάμ και την Εύα, τους έβαλε μέσα στον κήπο της Εδέμ με την εντολή να τον φυλάσσουν και να εργάζονται

μέσα σ' αυτόν. Η εντολή Του ήταν να τρώγουν ελεύθερα απ' όλα τα δένδρα του παραδείσου, εκτός από το δένδρο της γνώσεως του καλού και του κακού, γιατί εάν παραβούν την εντολή Του και φάγουν, τότε εξάπαντος θα πεθάνουν.

Δεν γνωρίζουμε για πόσο χρονικό διάστημα οι πρωτόπλαστοι έμειναν πιστοί στην εντολή του Θεού, αλλά στο Γ' κεφάλαιο της Γένεσης διαβάζουμε για την πτώση τους, παρακούοντας στον λόγο του Θεού και υπακούοντας στην εισήγηση του Διαβόλου. Με την πράξη τους αυτή έσπασε η σχέση τους με τον Θεό και ήταν η αφετηρία της διακοπής της κοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό.

Ο Θεός ήταν ο πρώτος που γνώρισε την πίκρα του χωρισμού και τα αποτελέσματά του. Η καρδιά της αγάπης του Θεού πόνεσε και πληγώθηκε με την παρακοή του ανθρώπου. Άρα «χωρισμός» είναι η διακοπή της σχέσης και της κοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό, όπως ακριβώς είναι και με το διαζύγιο του άνδρα και της γυναίκας, που έχει σαν συνέπεια το σπάσιμο του δεσμού του γάμου που είχαν μέχρι τότε.

Η μεγάλη παρηγοριά είναι ότι η Βίβλος μας αποκαλύπτει το ενδιαφέρον και την αγάπη του Θεού για την αποκατάσταση των σχέσεων Του με τον άνθρωπο. Ο Θεός δεν θέλει το διαζύγιο του χωρισμού Του με τον άνθρωπο και είναι ο μόνος που γνωρίζει την αιτία και τη ρίζα που έφερε τον χωρισμό, γι' αυτό και έχει το **κλειδί της αποκατάστασης** των σχέσεων Του με τον αμαρτωλό άνθρωπο και της εκ νέου επικοινωνίας μαζί του, με την προϋπόθεση ότι ο άνθρωπος θα αναγνωρίσει και θα καταδικάσει την πράξη του έφερε τον χωρισμό και θα ζητήσει συγχώρεση.

(Β) Η ΡΙΖΑ ΤΟΥ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ: Θα ήταν άσοφο και ανόητο να ισχυριστούμε πως υπάρχει μόνο **μία αιτία** για να χωρίσει κάποιος και να πάρει διαζύγιο. Η πραγματικότητα αυτό το διαψεύδει, καθόσον οι αιτίες για ένα διαζύγιο είναι **πάρα πολλές** και σε μερικές περιπτώσεις δεν έχουν και κοινά σημεία μεταξύ τους, είναι διαφορετικές οι αφετηρίες που ξεκινούν.

Εκείνο όμως που μπορούμε να ισχυριστούμε ανεπιφύλακτα είναι ότι υπάρχει ένας κοινός παράγοντας, που συμβαίνει σε όλες τις

περιπτώσεις, που ένας γάμος διακόπτεται και καταλήγει σε διαζύγιο, χωρίς να είναι απαραίτητο να συμβαίνει και στον άνδρα και στη γυναίκα, αλλά μόνον στον ένα. Αυτόν τον παράγοντα θα τον ονομάσουμε **η ρίζα του διαζυγίου**, από την οποία ρίζα φυτρώνουν όλες οι άλλες αιτίες που οδηγούν στη διάσπαση του γάμου και στο χωρισμό. Η ρίζα έχει μια διπλή ονομασία που είναι **«εγωισμός και φιλαυτία»**, γιατί ο άνθρωπος βλέπει μόνο το εγώ του και θέλει να ικανοποιήσει μόνο τον εαυτό του, αδιαφορώντας ποιο είναι το θέλημα του Θεού στη ζωή του.

Ο Λόγος του Θεού μας δίνει μια **γενική εντολή** που περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους: **«Θέλεις αγαπά τον ΠΛΗΣΙΟΝ σου ως σεαυτόν»**, που σημαίνει ότι τον αγαπάμε σαν να είναι δικό μας μέλος (Ματθαίος ΙΘ/19:19). Επάνω σε αυτή τη βάση δίνει στον άνδρα και μια **ειδική εντολή**, που αφορά τη γυναίκα του: **«Ούτω χρεωστούσιν οι ΑΝΔΡΕΣ να αγαπούν τις εαυτών ΓΥΝΑΙΚΑΣ ως τα εαυτών σώματα. Όστις αγαπά την εαυτού γυναίκα, εαυτόν αγαπά»** (Εφεσίους Ε/5:28). Το τέλειο θέλημα του Θεού είναι ποτέ να μην διασπασθεί ο δεσμός του γάμου. Τα παιδιά του Θεού δεν πρέπει να επιτρέπουν στον εχθρό της ψυχής, τον Διάβολο, να δημιουργεί τις προϋποθέσεις για έναν χωρισμό, γιατί αυτό πονά τον Θεό, ο οποίος μισεί τον αποβάλλοντα τη γυναίκα της νεότητάς του.

Όλα τα έργα της σάρκας, που αναφέρει πολύ παραστατικά ο Παύλος έχουν σαν βασική τους πηγή την «φιλαυτία» (βλ. Β' Τιμόθεου Γ/3:2-5, Γαλάτας Ε/5:19-21) και πρέπει ο αναγεννημένος πιστός να απέχει απ' όλα αυτά. Το διαζύγιο, είναι αποτέλεσμα που απορρέει από τα έργα της σάρκας, τα οποία έχουν μέσα τους το κοσμικό φρόνημα και όχι το τέλειο θέλημα του Θεού, γιατί **«παν το εν τω κόσμω, Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΤΗΣ ΣΑΡΚΟΣ και Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ και Η ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ δεν είναι εκ του Πατρός, αλλ' είναι εκ του κόσμου»** (Α' Ιωάννου Β/2:16).

Το θέλημα του Θεού είναι να μην συμμορφωνόμαστε με το σύστημα του παρόντα κόσμου, που το διαζύγιο στις ημέρες μας έχει γίνει πλέον ρουτίνα, γιατί όλες οι ενέργειες του ανθρώπου είναι εγωιστικές, αλλά να μεταμορφωνόμαστε καλλιεργώντας έναν καινούργιο τρόπο σκέψης, ώστε να πράττουμε ενώπιόν Του αυτό που είναι

καλό και ευάρεστο: «Σας παρακαλώ λοιπόν, αδελφοί, διά των οικτιρμών του Θεού, να παραστήσετε τα σώματά σας θυσίαν ζώσαν, αγίαν, ευάρεστον εις τον Θεόν, η οποία είναι η λογική σας λατρεία, και μη **ΣΥΜμορφώνεσθε με τον αιώνα τούτον, αλλά ΜΕΤΑμορφώνεσθε διά της ανακαινίσεως του νοός σας, ώστε να δοκιμάζετε τι είναι το θέλημα του Θεού, το αγαθόν και ευάρεστον και τέλειον**» (Ρωμ. 12:1-2). Αυτό είναι ο τέλειος θέλημα για το δεσμό του γάμου.

Ενώ η ρίζα ενός διαζυγίου είναι ο εγωισμός και η φιλαυτία, οι βασικές αιτίες που οδηγούν τον άνδρα και τη γυναίκα σε διάσπαση του γάμου, σε αθέτηση της μεταξύ τους διαθήκης είναι οι παρακάτω, τις οποίες θα αναλύσουμε με περισσότερες λεπτομέρειες στην πορεία της μελέτης μας:

- (α) Πορνεία, σωματική και πνευματική.
- (β) Να μην υπάρχουν συζυγικές σχέσεις.
- (γ) Εγκατάλειψη της οικογένειας για οποιοδήποτε λόγο.
- (δ) Όταν καταπατείται η προσωπικότητα του άλλου.

Θα ήθελα να αναφερθώ ιδιαίτερα στην τελευταία περίπτωση και στο μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται, όταν τα άτομα μέσα στο γάμο αρχίζουν να ζουν με έναν τρόπο που ο ένας εξευτελίζει την προσωπικότητα του άλλου, ή όταν ο άνδρας ως σωματικά πιο δυνατός αρχίζει να εξασκεί βία επάνω στη γυναίκα του. Το ερώτημα είναι αυτονόητο: **«Η γυναίκα επειδή είναι "δεσμευμένη" με το γάμο, πρέπει να κάθεται να τρώει ξύλο, να κινδυνεύει η σωματική της ακεραιότητα και να μην επιτρέπεται να χωρίσει;»** Μπορεί κάποιος εργάτης του Θεού να την συμβουλέψει να κάνει υπομονή μέχρι εκεί που μπορεί να αντέξει, αλλά ποιος είναι αυτός που ορίζει **το όριο** που μπορεί κάποιος να αντέξει, να υπομένει και να εξευτελίζεται;

Τέτοιες περιπτώσεις σε κάθε κοινωνία πάντα υπήρχαν, αλλά περισσότερο μας ενδιαφέρει τι γίνεται μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού, εφόσον υπάρχουν αυτές οι καταστάσεις. Εδώ είναι που επεμβαίνει η άκαμπτη θέση της εκκλησιαστικής εξουσίας, η οποία τηρεί το **γράμμα του νόμου** και αρχίζει να δίνει συμβουλές που οδηγούν το καταπιεζόμενο άτομο σε μεγαλύτερη απόγνωση.

Ενώ πριν το θέμα ήταν μόνο μεταξύ των 2 μελών, τώρα μπαίνει και 3^{ος} που εξασκεί επάνω τους ψυχολογική βία, αλλά θα δούμε στη συνέχεια, γιατί ο Θεός **επιτρέπει ή ανέχεται** το διαζύγιο, ενώ το θέλημά Του απ' αρχής είναι ο άνθρωπος **να μη χωρίζει** και να είναι με τη γυναίκα του ένα σώμα, εις σάρκα μίαν.

Όταν ο εγωισμός αρχίζει να κυριαρχεί στις καρδιές των ανθρώπων, αρχίζουν να ενεργούν με έναν παράξενο τρόπο, που πολλές φορές και οι ίδιοι αδυνατούν να τον εξηγήσουν. Παρατηρείται μέσα στο γάμο ο άνδρας και η γυναίκα να έχουν πάψει να επικοινωνούν πνευματικά μεταξύ τους και «διαπιστώνουν» ότι δεν ταιριάζουν. Νιώθουν σαν δύο ξένοι, έχουν χάσει την κοινωνία, όχι μόνο μεταξύ τους, αλλά και με τον Θεό, γιατί τους έχουν καταβάλει τα προβλήματα και νιώθουν σαν να πνίγονται. Σε τέτοιες περιπτώσεις το ζευγάρι χρειάζεται πνευματική στήριξη και οικοδομή, αλλά επειδή το πρόβλημα είναι ατομικό, μπορεί το ένα πρόσωπο να θέλει να προχωρήσει σε αποκατάσταση και το άλλο να είναι αρνητικό.

Υπάρχουν περιπτώσεις που και οι δύο σύζυγοι αγαπούν τον Κύριο, θέλουν να κάνουν το θέλημά Του, δεν επιθυμούν την αμαρτία, δεν θέλουν να χωρίσουν, **αλλά στο τέλος χωρίζουν**, γιατί να συμβαίνει αυτό; Κάποιος είχε πει ότι η εκκλησία είναι ένας στρατός **που σκοτώνει τους τραυματίες του**. Αυτό γίνεται γιατί λείπει η σωστή θεραπεία, λείπει η σωστή διδασκαλία, που θα φέρει τη χάρη του Θεού και την αληθινή ταπείνωση που θα οδηγήσει σε αφίερωση των καρδιών. Τον τραυματισμένο τον περιθάλλεις με πολύ αγάπη, προσπαθείς να επουλώσεις τις πνευματικές του πληγές και τα ψυχικά του τραύματά, δεν του δίνεις μία ακόμα «κλωτσιά» για να τον γκρεμίσεις, δεν του παρουσιάζεις ένα ευαγγέλιο που μέσα του έχει τις δικές σου άκαμπτες ξερές και στείρες απόψεις και θεωρίες, αλλά του παρουσιάζεις το ευαγγέλιο σύμφωνα με το Πνεύμα του Κυρίου, όπως Αυτός το δίδαξε επάνω στο όρος Ελαιών και όπως έκανε σε κάθε περίπτωση της επίγειας διακονίας Του.

Άλλωστε «ευαγγέλιο» σημαίνει «καλά νέα», εσύ δεν δίνεις «άσχημα νέα» στον πνευματικά και ψυχικά πληγωμένο. Θυμήσου ότι ο Ιησούς πέρασε όλη τη ζωή Του *«ενεργετών και θεραπεύων πάντας τους καταδυναστευομένους υπό του διαβόλου»* (Πράξεις 1'10:38). Η έλ-

λειψη επικοινωνίας μέσα στο γάμο, η αθέτηση του γάμου και το διαζύγιο είναι μέρος της δυναστείας του Διαβόλου επάνω στον άνθρωπο και για να το επιτύχει αυτό χρησιμοποιεί σαν ισχυρό υπερόπλο του τη φιλαυτία και τον εγωισμό, που είναι η ρίζα σχεδόν όλων των δεινών που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος.

(Γ) ΘΑΝΑΣΙΜΗ ΑΜΑΡΤΙΑ: Το θέλημα του Θεού δεν είναι ο άνθρωπος να χωρίζει, γιατί δημιούργησε τον άνθρωπο απ' αρχής να μην είναι μόνος, αλλά ο άνδρας με τη γυναίκα του να είναι «εις σάρκα μίαν». Επειδή όμως το διαζύγιο είναι μια πραγματικότητα ειδικά στις έσχατες ημέρες που ζούμε, το ερώτημα είναι **εάν το διαζύγιο είναι για τον Θεό μια ασυγχώρητη (θανάσιμη) αμαρτία**, εάν δηλαδή είναι μια αμαρτία που σε οδηγεί έξω από την αιώνια ζωή, έξω από τον ουρανό.

Πριν απαντήσουμε στο ερώτημα αυτό, θα πρέπει να αναφέρουμε ποιος είναι ο γενικός όρος της αμαρτίας. **ΑΜΑΡΤΙΑ είναι η “αστοχία” στο θέλημα του Θεού, είναι η παρακοή στις εντολές Του.** Όλοι είμαστε ένοχοι, γιατί κάποια στιγμή χάσαμε το στόχο μας: *«Επειδή πάντες ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού»* (Ρωμαίους Γ/3:23). Για τον λόγο αυτό ο Ιησούς έπρεπε να πεθάνει στη δική μας θέση με σταυρικό θάνατο και να σηκώσει το βάρος των αμαρτιών μας, των ανομιών μας και των παραβάσεών μας (Ησαΐας ΝΓ/53:5). Η αμαρτία ξεκίνησε από την υπερηφάνεια του Εωσφόρου, που ονομάστηκε Σατανάς και Διάβολος και που ήθελε να γίνει ίσος με τον Θεό (βλ. Ησαΐας ΙΔ/14:12-14, Ιεζεκιήλ ΚΗ/28:12-17).

Μέσα στην Αγία Γραφή διαβάζουμε για πολλές μορφές της αμαρτίας, όπως:

- Η παρακοή στο θέλημα του Θεού είναι αμαρτία (Ρωμαίους Ε/5:12-19).
- Εκείνο που δεν γίνεται με πίστη είναι αμαρτία (Ρωμαίους ΙΔ/14:23)
- Κάθε αδικία είναι αμαρτία (Α' Ιωάννου Ε/5:17).
- Το υπεροπτικό βλέμμα, η αλαζονική ματιά και το λυχνάρι των ασεβών είναι αμαρτία (Παροιμίες ΚΑ/21:4).
- Η επιθυμία της καρδιάς είναι αμαρτία (Ματθαίος Ε/5:27-28).

Ο απόστολος Ιωάννης στην Α' επιστολή του κάνει διάκριση σε αμαρτία **«θανάσιμο»** και σε αμαρτία **«ουχί θανάσιμο»**, χωρίς όμως να κατονομάζει ποιες αμαρτίες είναι θανάσιμες (Α' Ιωάννου Ε/5:16-17). Η λέξη θανάσιμος δίνει από μόνη της τον σωστό ορισμό: **«Θανάσιμη αμαρτία, είναι εκείνη που οδηγεί τον άνθρωπο στο θάνατο»** και εδώ δεν αφορά το φυσικό θάνατο, αλλά τον πνευματικό θάνατο. Ο ίδιος ο Ιησούς διευκρίνισε ότι βασική πηγή θανάσιμης αμαρτίας είναι **Η ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**. Εδώ δεν πρόκειται για μια απλή βρισιά, όπως εμείς εννοούμε σήμερα στην καθομιλουμένη την έννοια της λέξης βλασφημώ, αλλά πρόκειται για κάτι πολύ πιο βαθύ.

Η λέξη **«βλασφημώ»** είναι σύνθετη και σημαίνει **«βλάπτω τη φήμη»** και βλασφημία του αγίου Πνεύματος του Θεού είναι όταν ο άνθρωπος και ειδικότερα ο αναγεννημένος πιστός, διαστρεβλώνει και δεν δέχεται τις ενέργειες και τις εκδηλώσεις του Πνεύματος του Θεού, τόσο στην προσωπική του ζωή, όσο και μέσα στη ζωή της εκκλησίας.

Μια τέτοια περίπτωση έχουμε όταν ο Ιησούς Χριστός θεράπευσε έναν δαιμονιζόμενο, που ήταν τυφλός και κωφός και οι Φαρισαίοι είπαν ότι *«ούτος δεν εκβάλλει τα δαιμόνια, ειμή διά του Βεελζεβούλ, του άρχοντος των δαιμονίων»* (βλ. Ματθαίος ΙΒ/12:24). Απέδιδαν δηλαδή την ενέργεια του αγίου ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ότι ήταν ενέργεια του ΣΑΤΑΝΑ, διαστρεβλώνοντας τη φήμη και το έργο του αγίου Πνεύματος.

Παρακάτω αναφέρονται συνολικά πέντε περιπτώσεις θανάσιμης αμαρτίας, που όλες απορρέουν από την πρώτη περίπτωση, που είναι η βλασφημία του αγίου Πνεύματος του Θεού:

1. ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

«Διά τούτο σας λέγω, Πάσα αμαρτία και βλασφημία θέλει συγχωρηθή εις τους ανθρώπους, η κατά του Πνεύματος όμως βλασφημία ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ ΣΥΓΧΩΡΗΘΗ εις τους ανθρώπους»

....Και όστις είπη λόγον κατά του Υιού του ανθρώπου, ΘΕΛΕΙ ΣΥΓΧΩΡΗΘΗ εις αυτόν· όστις όμως είπη κατά του Πνεύματος του αγίου, ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ ΣΥΓΧΩΡΗΘΗ εις αυτόν, ούτε εν τούτω τω

αιώνι, ούτε εν τω μέλλοντι» (βλ. Ματθαίος ΙΒ/12:31-32 /βλ. Μάρκος Γ/3: 28-29, Λουκάς ΙΒ/12:10).

2. ΕΚΟΥΣΙΑ ΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ

«Διότι εάν ημεείς αμαρτάνωμεν ΕΚΟΥΣΙΩΣ, αφού ελάβομεν την γνώσιν της αληθείας, δεν απολείπεται πλέον θυσία περί αμαρτιών, αλλά φοβερά τις απεκδοχή κρίσεως και έξαψις πυρός, το οποίον μέλλει να κατατρώγη τους εναντίους» (Εβραίους Ι΄/10:26-27).

«...Πειράζεται δε έκαστος υπό της ιδίας αυτού επιθυμίας, παρυσυρόμενος και δελεαζόμενος. Έπειτα η επιθυμία αφού συλλάβη, γεννά την αμαρτίαν, η δε αμαρτία εκτελεσθείσα γεννά τον θάνατον» (Ιάκωβος Α/1:15).

3. ΚΟΙΝΟ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

«Πόσον στοχάζεσθε χειροτέρας τιμωρίας θέλει κριθή άξιος ο ΚΑΤΑΠΑΤΗΣΑΣ τον Υιόν του Θεού και ΝΟΜΙΣΙΑΣ κοινόν το αίμα της διαθήκης, με το οποίον ηγιάσθη, και ΥΒΡΙΣΙΑΣ το Πνεύμα της χάριτος;» (Εβραίους Ι΄/10:29).

«...Διότι ο τρώγων και πίνων αναξίως τρώγει και πίνει κατάκρισιν εις εαυτόν, μη διακρίνων το σώμα του Κυρίου» (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:29).

4. Η «ΑΝΑΣΤΑΥΡΩΣΗ» ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«4. Διότι αδύνατον είναι οι άπαξ φωτισθέντες και γευθέντες της επουρανίου δωρεάς και γενόμενοι μέτοχοι του Αγίου Πνεύματος και γευθέντες τον καλόν λόγον του Θεού και τας δυνάμεις του μέλλοντος αιώνος, και έπειτα παραπεσόντες, αδύνατον να ανακαινισθώσι πάλιν εις μετάνοιαν, ανασταυρούντες εις εαυτούς τον Υιόν του Θεού και καταισχύνοντες» (Εβραίους ζ΄/6:4-6).

5. ΕΠΙΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ και ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΟΥ

«Επειδή εάν αφού απέφυγον τα μολύσματα του κόσμου διά της επιγνώσεως του Κυρίου και Σωτήρος Ιησού Χριστού, ενεπλήχθησαν πάλιν εις ταύτα και νικώνται, έγειναν εις αυτούς τα έσχατα χειρότερα των πρώτων.

.... Επειδή καλότερον ήτο εις αυτούς **να μη γνωρίσωσι την οδόν της δικαιοσύνης**, παρά αφού εγνώρισαν να επιστρέψωσιν εκ της παραδοθείσης εις αυτούς αγίας εντολής.

.... Συνέβη δε εις αυτούς το της αληθινής παροιμίας: **“Ο ΚΥΩΝ επέστρεψεν εις το ίδιον (αυτού) εξέρασμα” και “Ο ΧΟΙΡΟΣ λουσθείς (επέστρεψεν) εις το κύλισμα του βορβόρου”....»** (Β΄ Πέτρου Β/2:20-22).

Στις παραπάνω περιπτώσεις βλέπουμε ότι το διαζύγιο δεν είναι θανάσιμη (ασυγχώρητη) αμαρτία για τον άνθρωπο. Δεν είναι μια αμαρτία που τον αποκόπτει από τον Θεό και επιφέρει τον πνευματικό θάνατο. Για τον λόγο αυτό γεννιούνται **πολλά ερωτηματικά** γι’ αυτούς που τηρούν μια άκαμπτη θέση και είναι απόλυτοι στις απόψεις τους ότι το διαζύγιο στην περίοδο της καινής Διαθήκης (στην μετά Χριστό εποχή) δεν επιτρέπεται σε καμιά περίπτωση:

- Εφόσον στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, όπου ο νόμος του Μωυσή θεωρείτο αυστηρός, ο Μωυσής έδινε διαζύγιο **εξαιτίας της σκληροκαρδίας** των ανθρώπων, τώρα στην περίοδο της Καινής Διαθήκης, στην περίοδο της χάρης του Θεού, δεν πρέπει να εφαρμόζεται το ίδιο, λόγω **της φιλαυτίας** του ανθρώπου; Σκληροκαρδία και φιλαυτία είναι δύο έννοιες που ταυτίζονται. Ο σκληρόκαρδος είναι και φίλαυτος και το αντίστροφο.

- Πως είναι δυνατόν το ευαγγέλιο της αγάπης του Ιησού να είναι τόσο σκληρό και να συναινεί στη διατήρηση ενός γάμου, του οποίου **η διαθήκη έχει σπάσει, έχει αθετηθεί**, είτε από τον έναν σύζυγο, είτε και από τους δύο;

- Είναι δυνατόν, Αυτός που είπε στην μοιχευόμενη γυναίκα «ούτε και εγώ σε καταδικάζω», όταν ο νόμος του Μωυσή έλεγε ότι έπρεπε να λιθοβοληθεί, τώρα να μην επιτρέπει το διαζύγιο με αποτέλεσμα **να τιμωρεί τόσο τον ένοχο σύζυγο, όσο και τον αθώο**, αυτόν δηλαδή που δεν φταίει και να του στερεί την ελευθερία της εκλογής ενός δεύτερου ευτυχισμένου γάμου;

- Είναι δυνατόν λοιπόν στην Παλαιά Διαθήκη να επιτρέπεται το διαζύγιο και στην Καινή Διαθήκη το διαζύγιο (για μερικούς) να είναι μια ασυγχώρητη αμαρτία; Μήπως αυτό γίνεται, γιατί **δεν υπάρχει ο αποκαλυπτικός λόγος** και ερμηνεύουν τα λόγια του Ιη-

σου στην Καινή Διαθήκη κατά γράμμα και όχι πνευματικά;

Η απάντηση που θα δοθεί στα παραπάνω ερωτήματα θα έχουν βάση ότι ο Ιησούς είναι ο Κύριος του νόμου και ότι έχει εξουσία επάνω στο νόμο του Θεού. Ο Ιησούς παρουσιάζεται ως **«ο Κύριος του Σαββάτου»** και το «Σάββατο» ήταν το σημείο της διαθήκης που έκανε ο Θεός με τον άνθρωπο, όταν έδωσε το νόμο Του στον Μωυσή επάνω στο όρος Σινά. Ο Ιησούς **ως ο Κύριος του νόμου**, δεν ήρθε για να τον καταργήσει, αλλά για να μας τον αποκαλύψει: *«Μη νομίσητε ότι ήλθον να καταλύσω τον ΝΟΜΟΝ ή τους ΠΡΟΦΗΤΑΣ· δεν ήλθον να καταλύσω, αλλά να εκπληρώσω»* (αρχ. **"αλλά ΠΛΗΡΩΣΑΙ"**)» (Ματθαίος Ε/5:17). Εφόσον ο Ιησούς είναι ο άρχοντας του νόμου, είναι ο μόνος που μπορεί να εξηγήσει και να δώσει τη σωστή ερμηνεία του νόμου του Θεού. Το ξεκαθάρισε στους ομοεθνείς Του Ιουδαίους όταν τους είπε ότι δεν ήρθε για να καταλύσει το νόμο του Θεού και τους προφήτες, αλλά ήρθε **για να "γεμίσει"** το νόμο. Αυτό σημαίνει ο όρος **"πληρώσαι"** που χρησιμοποιεί ο θεόπνευστος συγγραφέας.

Ο Ιησούς δεν ήρθε για να "εκπληρώσει" το νόμο, που λάθος μεταφράζει ο Βάμβας στο κείμενό του, αλλά ήρθε για να τον "γεμίσει", για να του δώσει τη σωστή διάσταση μέσα στις καρδιές των ανθρώπων. Αυτό το βλέπουμε πολύ καθαρά με τον τρόπο που ενήργησε, όταν οι Φαρισαίοι για να τον παγιδέψουν του έφεραν τη συλληφθείσα για μοιχεία γυναίκα για να την καταδικάσει, όπου με τα λόγια *«όστις από σας είναι αναμάρτητος, πρώτος ας ρίψη τον λίθον επ' αυτήν»* (Ιωάννης Η/8:7) έδωσε νέα αποκαλυπτική ερμηνεία στο νόμο του Θεού, χωρίς να τον παραβεί, όταν ο ίδιος ΔΕΝ συναίνεσε στο λιθοβολισμό της γυναίκας.

Με αυτή τη βάση θα εξηγήσουμε στη συνέχεια τα εδάφια και τις περικοπές από την Καινή Διαθήκη, που αναφέρονται στο διαζύγιο και στον 2^ο γάμο και που έχουν φέρει μέσα στο χριστιανικό κόσμο πολλές εντάσεις και διαιρέσεις.

4. ΤΙ ΛΕΓΕΙ Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Για τη σωστή ερμηνεία του Λόγου του Θεού για το θέμα του διαζυγίου θα χρησιμοποιήσουμε τους ερμηνευτικούς Βιβλικούς κανόνες για να οδηγηθούμε σε ασφαλή και σωστά συμπεράσματα. Για τον λόγο αυτό, σε κάθε Βιβλική περικοπή που θα εξετάσουμε, θα λαμβάνουμε υπόψη **ποιο** είναι το κεντρικό μήνυμα ολόκληρου του κεφαλαίου μέσα στο οποίο βρίσκεται το υπό εξέταση εδάφιο, **τι** αναφέρουν τα εδάφια πριν και μετά από την εξεταζόμενη περικοπή, **ποια** είναι η ακριβής έννοια της λέξης του αρχαίου (πρωτότυπου) θεόπνευστου κειμένου της Καινής Διαθήκης, **ποια** ήθη και έθιμα επικρατούσαν κατά την περίοδο στην οποία αναφερόμαστε και γενικά θα παρουσιάζεται **μια σφαιρική εικόνα** του όλου θέματος, στην οποία θα συμπεριλαμβάνονται και όλες οι επικρατούσες σήμερα απόψεις για το θιγόμενο θέμα, καθώς και μεταξύ των διαφόρων χριστιανικών ομάδων, κινήσεων και ομολογιών σε μερικά θέματα παρουσιάζονται απόψεις τελείως αντίθετες.

(1) ΜΑΤΘΑΙΟΣ Ε/5:31-32

«31. Ερρέθη προς τούτοις ότι όστις χωρισθή την γυναίκα αυτού, ας δώση εις αυτήν ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ.

32. Εγώ όμως σας λέγω ότι όστις χωρισθή την γυναίκα αυτού παρεκτός λόγου πορνείας, κάμνει αυτήν να ΜΟΙΧΕΥΗΤΑΙ, και όστις λάβη γυναίκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός».

Τα παραπάνω λόγια του Ιησού ειπώθηκαν στο όρος Ελαιών, όπου μιλούσε στο συγκεντρωμένο πλήθος με μακαρισμούς. Σύμφωνα με το εδ.31 το διαζύγιο ήταν θεσμοθετημένο από τον ίδιο τον Θεό, παρ' όλο που αυτό δεν ήταν μέσα στο θέλημα Του, όταν ευλόγησε τον πρώτο γάμο του Αδάμ και της Εύας και έγιναν οι δύο «εις σάρκα μίαν». Ο Θεός έδωσε νόμους για το διαζύγιο σαν ένα **αναγκαίο κακό**, όπως έκανε και με άλλες καταστάσεις, για τις οποίες δεν ήταν μέσα στο άγιο θέλημά Του, όπως με τη δουλεία, την πολυγαμία, τους πολέμους, κλπ.

Ο νόμος του Μωυσή όριζε για το γάμο και το διαζύγιο ως εξής: *«Όταν τις λάβη γυναίκα και νομφευθή μετ' αυτής, και συμβή να μη εύρη χάριν εις τους οφθαλμούς αυτού, διότι εύρηκεν εν αυτή άσχημον*

πράγμα, τότε ας γράψω εις αυτήν ΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ, και ας δώσω αυτό εις την χείρα αυτής, και ας αποπέμψω αυτήν εκ της οικίας αυτού. Και αφού αναχωρήσῃ ἀπὸ της οικίας αυτού, δύναται να υπάγῃ και να συζευχθῇ μετὰ ἄλλον ἀνδρός» (Δευτερονόμιο ΚΔ/24:1-2). Εδώ η περιγραφή αφορά στην αρχή του γάμου, όπου ακόμα ο άνδρας δεν είχε πλήρη εικόνα για τη γυναίκα του πριν από το γάμο. Τώρα διαπιστώνει σε αυτή **«άσχημον πράγμα»** και αποφασίζει να την αποπέμψει από την οικία του, δίνοντάς της έγγραφο διαζύγιο.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι στις αρχαίες κοινωνίες πριν το γάμο δεν υπήρχε γνωριμία μεταξύ του άνδρα και της γυναίκας, αλλά και μετά τον αρραβώνα επίσης δεν έβλεπε ο ένας τον άλλο. Άλλωστε η γνωριμία τους γινόταν με συνοικέσιο, το οποίο κανόνιζαν οι γονείς. Από το γάμο και μετά είχαν ουσιαστικά επικοινωνία και επαφή ως σύζυγοι.

Στο εδ.32 λέγει ο Ιησούς ότι ο άνδρας δεν μπορεί να χωρίσει τη γυναίκα του, **«παρεκτός λόγου ΠΟΡΝΕΙΑΣ»**. Γιατί εδώ χρησιμοποιεί τη λέξη «πορνεία» και δεν λέγει **«παρεκτός λόγου ΜΟΙΧΕΙΑΣ»**, εφόσον η παντρεμένη γυναίκα όταν πηγαίνει με άλλον άνδρα μοιχεύει και σύμφωνα με το λεξικά της Ελληνικής γλώσσας άλλη είναι η έννοια της λέξης πορνεία και άλλη είναι η έννοια της λέξης μοιχεία; «Μοιχεία» είναι η παράβαση της συζυγικής πίστης (από άνδρα ή γυναίκα) και «πορνεία» είναι όταν η γυναίκα παραδίνεται σε άνδρες με αμοιβή, ή είναι ανήθικη και ασελγής. Η απάντηση που μπορούμε να δώσουμε στο παραπάνω ερώτημα αφορά δύο περιπτώσεις:

- (α) Η πρώτη περίπτωση είναι απλή σύμφωνα με τα επικρατούντα ήθη της εποχής εκείνης. Όταν ο άνδρας λάβει τη γυναίκα ως σύζυγο, διαπιστώνει ότι **δεν είναι «παρθένα»** και ότι είχε σχέσεις με άλλους άνδρες ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΜΟ ΤΟΥΣ και επειδή ο άνδρας βρήκε σε αυτήν **«άσχημον πράγμα»** αποφασίζει να την αποπέμψει, να την χωρίσει. Για το θέμα αυτό, θα αναφερθούμε παρακάτω με περισσότερες λεπτομέρειες.
- (β) Όταν μέσα στο γάμο η γυναίκα **έχει σχέση και με άλλους άνδρες**, οπότε δεν διαπράττει απλά μοιχεία, αλλά πορνεία, καθώς εκδηλώνει ανήθικο χαρακτήρα και συμπεριφορά. Αυ-

τό σημαίνει ότι η συνθήκη του γάμου έχει σπάσει και ο άνδρας πλέον δεν είναι δεσμευμένος μαζί της, γιατί αυτός δεν έχει πλέον την αποκλειστικότητα και τη μοναδική σχέση που ο Θεός έθεσε απ' αρχής να έχει ο άνδρας με τη γυναίκα του. Έπαψαν στην περίπτωση αυτή να είναι «εις σάρκα MIAN» και έγιναν «εις σάρκα ΔΥΟ», ή «εις σάρκα ΤΡΕΙΣ», ανάλογα με τον ηθικό ξεπεσμό της γυναίκας, με πόσους δηλαδή άνδρες είχε συνευρεθεί.

Εδώ, στην (β) περίπτωση ο απόστολος Παύλος το διευκρινίζει, δίνοντας περισσότερο φως, λέγοντας ότι επειδή ο Θεός με το γάμο έκανε τον άνδρα και τη γυναίκα να είναι ΕΝΑ ΣΩΜΑ, όποιος προσκολλάται σε μια πόρνη γίνεται επίσης ΕΝΑ ΣΩΜΑ και αυτό ενώπιον του Θεού είναι αμαρτία: *«Δεν εξεύρετε ότι τα σώματά σας είναι μέλη του Χριστού; να λάβω λοιπόν τα μέλη του Χριστού και να κάμω αυτά μέλη πόρνης; Μη γένοιτο. Ή δεν εξεύρετε ότι ο προσκολλώμενος με την πόρνην είναι ένα σώμα; διότι θέλουσιν είσθαι, λέγει, οι δύο εις σάρκα μίαν»* (Α' Κορινθίους ς' /6:15-16). Όταν ο πιστός, που είναι μέλος του σώματος του Χριστού, πηγαίνει με μία πόρνη, τότε τα «μέλη του Χριστού», τα κάνει να είναι και «μέλη πόρνης», γιατί γίνεται με αυτήν ένα σώμα.

Στις αρχαίες ειδωλολατρικές εορτές, όπως ήσαν τα Ελευσίνια Μυστήρια, τα Διονύσια, τα Ανθεστήρια, τα Λουπερκάλια, κλπ, απαραίτητο μέρος των λατρευτικών εκδηλώσεων ήταν και οι ερωτικές σχέσεις των συμμετασχόντων με τις ιέρειες του ναού. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να ταυτίζονται με την ιέρεια, η οποία ήταν λάτρης των δαιμονικών θεοτήτων της εποχής εκείνης και τα δαιμόνια να μεταβιβάζονται σε όλους όσους ερχόντουσαν σε επαφή μαζί της. Φυσικά δεν λάτρευαν τον Δία, τον Απόλλωνα, την Αφροδίτη, κλπ στην Ελλάδα, ή στην Αίγυπτο τον Όσιρις, ή στη Βαβυλώνα την Σεμίραμις ή τον Βάαλ, αλλά λάτρευαν τις υπαρκτές δαιμονικές θεότητες, που κρύβονταν πίσω από τα ονόματα αυτά. Αυτό βέβαια γίνεται και σήμερα, αλλά επειδή ο Διάβολος είναι «ο πλανών την οικουμένην όλην» (Αποκάλυψη ΙΒ/12:9), τα έχει προσαρμόσει στις σύγχρονες εορταστικές εκδηλώσεις, που συνήθως τις παρουσιάζει ως πολιτιστικές, όπως για παράδειγμα είναι τα καρναβάλια σε ολόκληρο τον κόσμο,

κατά τη διάρκεια των οποίων «όλα επιτρέπονται», δεν υπάρχουν ηθικοί φραγμοί και ταμπού, υπάρχει ξέφρενο γλέντι και κραιπάλη.

Στο θέμα της μοιχείας γεννιέται ένα πολύ - πολύ σοβαρό και εύλογο ερώτημα: «Όταν ο άνδρας και η γυναίκα που έχουν ενωθεί με τα δεσμά του γάμου, σύμφωνα με τα ισχύοντα στον τόπο τους και δεν έχουν μεταξύ τους συζυγικές (ερωτικές) σχέσεις, τότε ενώπιον του Θεού υπάρχει γάμος;» Όχι, ενώπιον του Θεού δεν υπάρχει “γάμος”, γιατί ποτέ δεν έγιναν «εις σάρκα μίαν», γιατί για να γίνει αυτό απαιτείται να έχουν συνενερευθεί σεξουαλικά, όπως ο Θεός το έθεσε απ’ αρχής.

Αυτή την κατά κόσμο ένωση δύο ατόμων πολλοί την αποκαλούν «**λευκό γάμο**», είναι ένας γάμος που έχει νομική υπόσταση ενώπιον της πολιτείας και θεωρείται έγκυρος. Οι δύο σύζυγοι απολαμβάνουν όλα τα νόμιμα δικαιώματα που τους παρέχει η πολιτεία ως νόμιμοι σύζυγοι (οικογενειακές παροχές, κληρονομικά, οικονομικά, κλπ). Η πολιτεία ποτέ δεν εξετάζει εάν έχουν ή όχι συζυγικές σχέσεις μεταξύ τους, είναι κάτι που δεν την αφορά, καθόσον οι αρμοδιότητές της είναι μόνον διοικητικές, ενώ το θέμα εδώ είναι καθαρά πνευματικό.

Εδώ όμως γεννιέται και ένα δεύτερο ερώτημα, που είναι απόρροια του πρώτου: «Αφού οι δύο κατά κόσμον σύζυγοι, δεν έγιναν ποτέ ενώπιον του Θεού “εις σάρκα μίαν”, αφού ποτέ δεν είχαν συζυγικές σχέσεις, εάν ο άνδρας έχει σχέσεις με άλλη γυναίκα, τότε γίνεται μοιχός;». Πιστεύω ότι η απάντηση από πνευματική άποψη είναι αυτονόητη, ότι δεν μπορεί να υπάρχει «μοιχός παρθένος», είναι μεν μοιχός ενώπιον της κοινωνίας, αλλά ενώπιον του Θεού με τη γυναίκα με την οποία είχε μαζί της σεξουαλικές σχέσεις έγινε «εις σάρκα μίαν», έγινε ένα σώμα.

Πλην όμως αυτό δεν δικαιώνει τον άνδρα, γιατί η ενέργειά του αυτή θεωρείται ανέντιμη και ανήθικη, καθόσον στη **νόμιμη** κατά κόσμο γυναίκα του, που ποτέ δεν είχε μαζί της γαμήλιες σχέσεις, είχε δώσει υποσχέσεις αιώνιας πίστης, αγάπης, προστασίας και αφοσίωσης, τις οποίες δεν τήρησε, **σπάζοντας τη συμφωνία (διαθήκη) που είχε κάνει μαζί της, με μάρτυρα στη σχέση αυτή τον ίδιο Θεό** (Μαλαχίας Β/2:14). Άλλωστε ο γάμος δεν έγινε για να μην

έχουν σχέσεις μεταξύ τους, αυτό προέκυψε εκ των υστέρων για διάφορους λόγους. Εφόσον ο άνδρας έγινε παραβάτης της συνθήκης που είχε συνάψει ενώπιον του Θεού με τη γυναίκα του, αυτό είναι αμαρτία και θα θερίσει τους καρπούς της πράξης του, γιατί σύμφωνα με τον πνευματικό νόμο του Θεού «*ό,τι αν σπείρει ο άνθρωπος τούτο και θέλει θερίσει*» (Γαλάτας ς' /6:7).

Ο ορισμός του γάμου εμπεριέχει μέσα του ότι τα δύο πρόσωπα πρέπει απαραίτητα να έχουν συζυγικές σχέσεις, γι' αυτό ο Κύριος είπε: «*Ένεκεν τούτου θέλει αφήσει άνθρωπος τον πατέρα και την μητέρα και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού, και θέλουσιν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν*» (Ματθαίος ΙΘ/19:5, Γένεση Β/2:24, κλπ). Εάν μέσα στο γάμο δεν υπήρξαν ποτέ συζυγικές (σεξουαλικές) σχέσεις, στην πραγματικότητα ο γάμος δεν ολοκληρώθηκε ενώπιον του Θεού, γιατί ποτέ οι σύζυγοι δεν έγιναν «εις σάρκα μίαν», σύμφωνα με αυτό που Θεός είχε ορίσει απ' αρχής.

(2) ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΙΘ/19:3-9

«3. *Και ήλθον προς αυτόν οι Φαρισαίοι, πειράζοντες αυτόν και λέγοντες προς αυτόν· Συγχωρείται εις τον άνθρωπον να χωρισθή την γυναίκα αυτού διά πάσαν αιτίαν;*

4. *Ο δε αποκριθείς είπε προς αυτούς· Δεν ανεγνώσατε ότι ο πλάσας απ' αρχής άρσεν και θήλυ έπλασεν αυτούς* 5. *και είπεν: “Ένεκεν τούτου θέλει αφήσει άνθρωπος τον πατέρα και την μητέρα και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού, και θέλουσιν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν;”* 6. *Ωστε δεν είναι πλέον δύο, αλλά μία σαρξ. Εκείνο λοιπόν το οποίον ο Θεός συνέζευξεν, άνθρωπος ας μη χωρίζη.*

7. *Λέγουσι προς αυτόν· Διά τι λοιπόν ο Μωϋσής προσέταξε να δώση ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ και να χωρισθή αυτήν;*

8. *Λέγει προς αυτούς· Διότι ο Μωϋσής διά την ΣΚΛΗΡΟΚΑΡΔΙΑΝ σας συνεχώρησεν εις εσάς να χωρίζεσθε τας γυναίκάς σας· απ' αρχής όμως δεν έγεινεν ούτω.*

9. *Σας λέγω δε ότι όστις χωρισθή την γυναίκα αυτού εκτός διά πορνείαν και νυμφευθή άλλην, γίνεται μοιχός· και όστις νυμφευθή γυναίκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός».*

Στο εδ.3 οι Φαρισαίοι ρώτησαν τον Ιησού «εάν ο άνδρας, σε περίπτωση που χωρίσει τη γυναίκα του, συγχωρείται ή όχι». Για την εποχή εκείνη ήταν αδιανόητο να αντιστραφεί η ερώτηση, δηλαδή **«εάν η γυναίκα μπορεί να χωρίσει τον άνδρα της»**. Εάν η γυναίκα δεν ήταν πλέον αρεστή στον άνδρα και αποφάσισε να της δώσει έγγραφο διαζύγιο, δεν πήγαιναν μαζί στον Μωυσή, αλλά μόνον ο άνδρας. Την εποχή εκείνη, μόνο ο άνδρας είχε το δικαίωμα να χωρίσει τη γυναίκα του, αλλά μετά τον 5^ο π.Χ. αιώνα οι Ραβίνοι θεσμοθέτησαν να μπορεί και η γυναίκα να ζητήσει διαζύγιο και αυτό δεν το έκανε άμεσα, από μόνη της, αλλά μετά από καταγγελία που έκανε στον τοπικό κριτή για βίαιη συμπεριφορά του άνδρα της, όπου ο κριτής (δικαστής) υποχρέωνε τον άνδρα να της δώσει διαζύγιο.

Πιστεύεται ότι στην εποχή του Ιησού οι νομοθετικές διατάξεις των Ραβίνων για το διαζύγιο υπήρχαν σε προφορικό λόγο, αλλά δύο αιώνες αργότερα, καταγράφηκαν στην Μισνά και το Ταλμουδ και αυτό για την περίοδο εκείνη ήταν κάτι το πολύ πρωτοποριακό για τη γυναίκα της οποίας τα κοινωνικά δικαιώματα ήταν ανύπαρκτα. Ο Ιησούς αναγνώριζε τη νομοθετική εξουσία των Ραβίνων, γιατί στο Ι΄ (10^ο) κεφάλαιο του Μάρκου, που αναφέρεται στο ίδιο θέμα με το ΙΘ΄(19^ο) κεφάλαιο του Ματθαίου, υπάρχει μια διαφοροποίηση, όπου ο Ιησούς αναφερόμενος για το διαζύγιο, αναφέρεται όχι μόνο στον άνδρα ο οποίος χωρίζει τη γυναίκα του, αλλά και στη γυναίκα, η οποία χωρίζει τον άνδρα της: **«Και λέγει προς αυτούς (τους μαθητές)· Όστις (άνδρας) χωρισθή την γυναίκα αυτού και νυμφευθή άλλην, πράττει μοιχείαν εις αυτήν· και εάν γυνή χωρισθή τον άνδρα αυτής και συζευχθή με άλλον, μοιχεύεται»** (Μάρκος Ι΄/10:11-12).

Στην ερώτηση των Φαρισαίων ο Ιησούς τους επισήμανε **4 πράγματα**, τα οποία οδηγούν σε ένα γενικό συμπέρασμα, που είναι για όλες τις εποχές, άρα είναι και για μας σήμερα. Το συμπέρασμα είναι ότι ο άνθρωπος που χωρίζει ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΘΕΛΗΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, γιατί απ' αρχής ο Θεός έκανε τον άνδρα με τη γυναίκα να είναι ένα σώμα και αυτό που ο Θεός συνέζευξε, κανένας άνθρωπος δεν έχει το δικαίωμα να το χωρίζει:

- (1) Ο πλάσας απ' αρχής άρσεν και θήλυ έπλασεν αυτούς και θέλουσιν εισθαι **οι δύο εις σάρκα μίαν** (εδ.4-5).

- (2) Εκείνο το οποίο ο Θεός συνέζευξεν, **άνθρωπος ας μη χωρίζη**. (εδ.6).
- (3) Ο Μωυσής **διά την σκληροκαρδίαν σας** συνεχώρησεν εις εσάς να χωρίσησθε τας γυναίκας σας..... (εδ.8α).
- (4) Απ' αρχής όμως **δεν έγεινεν ούτω**.(εδ.8β).

Η σκληροκαρδία του λαού Ισραήλ ήταν η αιτία που ο Θεός επέτρεψε στον Μωυσή να δίνει έγγραφο διαζύγιο. Η σκληροκαρδία εκδηλωνόταν στις ακόλουθες περιπτώσεις, χωρίς αυτό να είναι ο γενικός κανόνας για την εποχή εκείνη, αλλά είναι οι πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις:

Όταν ο άνδρας ή η γυναίκα ανακάλυπταν μετά το γάμο, τον **κακό και δύστροπο χαρακτήρα** του άλλου, οπότε η συμβίωση μεταξύ τους ήταν πλέον αδύνατη. Τι έπρεπε να γίνει στην περίπτωση αυτή; **Εάν** κάποιος αποφάσιζε να μη διασπάσει το γάμο του και να υπομείνει, ακολουθώντας ένα δρόμο θυσίας, ο Θεός θα ευλογούσε αυτή την ενέργεια, γιατί είναι δίκαιος και μισθαποδότης. **Εάν** όμως κάποιος δεν είχε τη δύναμη να το κάνει αυτό και ήθελε να χωρίσει, δεν μπορούμε να τον καταδικάσουμε, γιατί ο Θεός, ως δημιουργός και πατέρας, είναι αυτός που σπλαχνίζεται τα παιδιά Του.

Όταν ο άνδρας είχε **εγωιστικές απαιτήσεις** και δεν έβλεπε να εκπληρώνονται από τη γυναίκα που του έδωσαν να νυμφευτεί. Ο άνδρας, φερόμενος σκληρά, χώριζε τη γυναίκα του, παρ' όλο που γνώριζε τη δύσκολη θέση της απ' όλες τις πλευρές (οικονομική, κοινωνική, κλπ).

Όταν ο άνδρας ασκούσε **σωματική βία** επάνω στη γυναίκα του, με αποτέλεσμα να απειλείται η σωματική και ψυχική της ακεραιότητα. Στην περίπτωση αυτή το Ταλμούδ, δεν επέτρεπε το διαζύγιο, αλλά το επέβαλε, γιατί αυτό απαιτούσε η δικαιοσύνη. Αυτό σήμερα πολλοί πιστοί, διδάσκαλοι και εργάτες του Θεού, τηρώντας το γράμμα του Λόγου του Θεού, αρνούνται με πρωτοφανή ζήλο το διαζύγιο ακόμα και σε τέτοιες περιπτώσεις σκληροκαρδίας.

Οι Φαρισαίοι ρώτησαν τον Ιησού εάν συγχωρείται στον άνθρωπο να χωρίσει τη γυναίκα του, για να τον **πειράξουν** και για να τον **παγιδέψουν**, κάτι που το βλέπουμε να γίνεται πολύ συχνά με-

σα στα 4 Ευαγγέλια. Πάντοτε όμως ο Ιησούς, γεμάτος από το Πνεύμα του Θεού, τους έδειχνε την πνευματική ερμηνεία του νόμου και όχι την ξερή κατά γράμμα εφαρμογή που έκαναν οι ίδιοι και είχαν βάσει δυσβάσταχτα βάρη στο λαό. Στην περίπτωση αυτή, αφού τους είπε ότι ο Μωυσής έδινε το διαζύγιο εξαιτίας της σκληροκαρδίας που είχαν, τους επισήμανε ότι όποιος χωρίζει τη γυναίκα του γίνεται μοιχός, εκτός και εάν αυτό συμβεί για λόγους πορνείας, που και στην περίπτωση της πορνείας έπρεπε οι Φαρισαίοι να δουν το “**πνεύμα του νόμου**” και όχι το “**γράμμα του νόμου**”.

Για να καταλάβουμε τι εννοούσε ο Ιησούς, λέγοντας «**εκτός πορνείας**», θα πρέπει να δούμε τι ίσχυε τότε για το θέμα αυτό και όχι να δώσουμε τη δική μας αυθαίρετη ερμηνεία και να θέσουμε δικούς μας κανόνες. Ο νόμος του Μωυσή έλεγε πως, όταν ο άνδρας λάβει ως σύζυγο μια γυναίκα και δεν την βρει παρθένα, τότε έπρεπε να λιθοβοληθεί, καθόσον είχε πορνεύσει και είχε χάσει την παρθενία της:

«Εάν τις λάβη γυναίκα και εισέλθη προς αυτήν και μισήση αυτήν, δώση αφορμήν να κακολογήσωσιν αυτήν, και φέρη δυσφημίαν επ' αυτήν, και είπη, Έλαβον ταύτην την γυναίκα, και ότε προσήλθον προς αυτήν, δεν εύρηκα αυτήν παρθένον.....

.....Εάν όμως το πράγμα τούτο ήναι αληθινόν, και δεν ευρεθή παρθένος η κόρη, τότε θέλουσιν εκφέρει την νέαν εις την θύραν του οίκου του πατρός αυτής, και οι άνθρωποι της πόλεως αυτής θέλουσι λιθοβολίσει αυτήν με λίθους, και θέλει αποθάνει διότι έπραξεν αφροσύνην εν τω Ισραήλ, πορνεύουσα τον οίκον του πατρός αυτής· και θέλεις εξαφανίσει το κακόν εκ μέσου σου (βλ. Δευτερονόμιο ΚΒ/22:13-21).

Εδώ ο λόγος είναι πολύ καθαρός, η γυναίκα δεν θα λιθοβολείτο επειδή μοίχευσε μέσα στο γάμο της, αλλά επειδή πόρνευσε **πριν** το γάμο της και αυτό ήταν μια πράξη αφροσύνης που έφερνε το κακό μέσα στον οίκο της: «**...πορνεύουσα τον οίκον του πατρός αυτής**».

Παρόμοια περίπτωση έχουμε με την περίπτωση του Ιωσήφ και της Μαρίας, όπου ο Ιωσήφ πίστεψε ότι η Μαρία είχε διαπράξει πορνεία και όχι ότι είχε μείνει έγκυος από το άγιο Πνεύμα του Θεού, όπως αυτή του είπε. Επειδή την αγαπούσε αληθινά και επειδή δεν

ήθελε να την εκθέσει δημόσια και να λιθοβοληθεί σύμφωνα με το νόμο του Μωυσή, ήθελε να την διώξει κρυφά: *«Του δε Ιησού Χριστού η γέννησις ούτως ήτο. Αφού ηρραβωνίσθη η μήτηρ αυτού Μαρία μετά του Ιωσήφ, πριν συνέλθωσιν, ευρέθη εν γαστρί έχουσα εκ Πνεύματος αγίου. Ιωσήφ δε ο ανήρ αυτής, δίκαιος ων και μη θέλων να θεατρίση αυτήν, ηθέλησε να απολύση αυτήν κρυφίως»* (Ματθαίος Α/1:18-19). Γνωρίζουμε στη συνέχεια ότι ο Θεός με όνειρο αποκάλυψε την αλήθεια στον Ιωσήφ, ο οποίος και την δέχτηκε ως γυναίκα του.

Όταν λοιπόν ο Ιησούς αναφέρθηκε για «πορνεία», απαντώντας στους Φαρισαίους, αναφέρθηκε γι' αυτήν ακριβώς την περίπτωση, όπου ένας άνδρας ανακαλύπτει μετά το γάμο του ότι η γυναίκα του δεν είναι παρθένα, οπότε έχει πλέον το δικαίωμα να την χωρίσει και να λάβει διαζύγιο.

Ο Θεός επέτρεψε το διαζύγιο, αλλά αυτό με κανένα τρόπο δεν εξέφραζε την άγια καρδιά Του, γιατί η αρχική πρόθεσή Του ήταν να είναι ο γάμος ισόβιος, γι' αυτό λυπόταν και μισούσε τον αποβάλλοντα τη γυναίκα του: *«Διότι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέγει ότι μισεί τον αποβάλλοντα αυτήν και τον καλύπτοντα την βίαν με το ένδυσμα αυτού, λέγει ο Κύριος των δυνάμεων· διά τούτο προσέχετε εις το πνεύμα σας και μη φέρεσθε δολίως»* (βλ. Μαλαχίας Β/2:14-16). Αυτή είναι η καρδιά του δημιουργού Θεού, που φανερώνει πως σκέφτεται και πως αισθάνεται για τα πλάσματά Του όταν χωρίζουν και πολύ περισσότερο για τη γυναίκα της εποχής εκείνης, που βρισκόταν σε πάρα πολύ δυσχερή θέση όταν έπαιρνε διαζύγιο.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι σήμερα πολλοί κήρυκες, διδασκαλοι και εργάτες του Λόγου του Θεού έχουν αναφερθεί κατ' επανάληψη στην αυστηρότητα (σκληρότητα) του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης, αλλά εδάφια σαν του Μαλαχία Β/2:14-16, που δείχνουν την αγάπη και τον πόνο του Θεού για την γυναίκα που έχει αποβληθεί από τον άνδρα της, όταν αναφέρονται σε θέματα γάμου και διαζυγίου, τα παραλείπουν, είτε από άγνοια, είτε από σκοπιμότητα.

Η καρδιά της αγάπης του Θεού φαίνεται στα παρακάτω εδάφια, όπου συμβολικά ο Θεός νυμφεύεται την αποβεβλημένη γυναίκα και την αποκαθιστά:

- «Διότι ο Κύριος σε εκάλεσεν ως γυναίκα εγκαταλελειμμένην και τεθλιμμένην το πνεύμα και γυναίκα νεότητος αποβεβλημένην, λέγει ο Θεός σου. Σε εγκατέλιπον διά ολίγον καιρόν· πλην με έλεος μέγα θέλω σε περισυνάξει» (Ησαΐας ΝΔ/54:6-7).
- «Εν τη ημέρα εκείνη, λέγει Κύριος, θέλω συνάξει την **χωλαίνουσαν** και θέλω εισδεχθή την **εξωσμένην** και εκείνην, την οποίαν **έθλιψα**. Και **ΘΕΛΩ ΚΑΜΕΙ την χωλαίνουσαν υπόλοιπον** και την **αποβεβλημένην ΕΘΝΟΣ ΙΣΧΥΡΟΝ** και ο Κύριος θέλει βασιλεύει επ' αυτούς εν τω όρει Σιών, από του νυν και έως του αιώνος» (Μιχαΐας Δ/4:6-7).

(3) ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΙΘ/19:9 και ΜΑΡΚΟΣ Ι'/10:11-12

Παραπάνω αναφερθήκαμε στην περικοπή Ματθαίος ΙΘ/19:3-9, εδώ θα αναφερθούμε με περισσότερες λεπτομέρειες μόνο στο εδ.9, σε συνδυασμό με το Μάρκος Ι'/10:11-12 και θα ασχοληθούμε με την **Εβραϊκή διατύπωση των κειμένων**, καθόσον είναι γνωστό ότι η Καινή Διαθήκη γράφτηκε απευθείας στην Ελληνική γλώσσα, πλην του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου, το οποίο αρχικά γράφτηκε στην Εβραϊκή γλώσσα και μετά μεταφράστηκε και στην Ελληνική.

Για το κατά Μάρκον Ευαγγέλιο, υπάρχουν 2 απόψεις σχετικά σε ποια γλώσσα γράφτηκε αρχικά, καθόσον στη μελέτη μας, έχει μεγάλη ερμηνευτική σημασία:

1^η ΑΠΟΨΗ: Θεωρείται από ειδικούς γλωσσολόγους της αρχαίας Ελληνικής και Εβραϊκής γλώσσας ότι το κείμενο του Μάρκου πρόκειται για μετάφραση στα Ελληνικά από αρχικά γραμμένο κείμενο στα Εβραϊκά και αυτό συμπεραίνεται από την ανάλυση και τον τρόπο σύνταξης της γλώσσας. Άλλωστε ο Ιησούς μιλούσε και δίδασκε στην Εβραϊκή γλώσσα και είναι φυσικό ότι στην περίπτωση αυτή που αναφέρθηκε σε εδάφια από την Γένεση που αφορούσαν το θέμα του γάμου και του διαζυγίου, να μιλούσε στα Εβραϊκά, αφού τα βιβλία του νόμου διαβάζονταν στη γλώσσα αυτή.

2^η ΑΠΟΨΗ: Το κάθε Ευαγγέλιο απευθυνόταν σε συγκεκριμένο αναγνωστικό κοινό. Το Ευαγγέλιο του **Ματθαίου** απευθυνόταν στους Ιουδαίους, γι' αυτό και ήταν απόλυτα φυσικό να γραφτεί αρχι-

κά στην Εβραϊκή γλώσσα. Το Ευαγγέλιο του **Λουκά** απευθυνόταν στους Έλληνες και το Ευαγγέλιο του **Μάρκου** στους Ρωμαίους. Το κατά **Ιωάννη** Ευαγγέλιο απευθυνόταν σε όλους και αποκαλύπτει τον Ιησού ντυμένο με τη δύναμη και τη δόξα του Θεού Πατέρα. Κατά συνέπεια τα Ευαγγέλια του Μάρκου και του Λουκά, εφόσον δεν απευθύνονταν στους Ιουδαίους και εφόσον η κοινή γλώσσα την εποχή εκείνη ήταν η Ελληνική, ήταν φυσικό η γλώσσα αυτή να ήταν η αρχική γλώσσα που γράφτηκαν και μετά να μεταφράστηκαν στην Εβραϊκή και όχι το αντίστροφο που αναφέρεται στην 1^η άποψη.

Στο Ματθαίος 10/19:9 αναφέρεται μόνο για τον άνδρα που χωρίζει τη γυναίκα του και όχι το αντίστροφο, ότι δηλαδή και η γυναίκα χωρίζει τον άνδρα της: *«Σας λέγω δε ότι όστις χωρισθή την γυναίκα αυτού εκτός διά πορνείαν ΚΑΙ νυμφευθή άλλην, γίνεται μοιχός· και όστις νυμφευθή γυναίκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός».*

Στο Μάρκος 1/10:11-12 αναφέρονται και τα δύο, ότι και ο άνδρας χωρίζει τη γυναίκα του και η γυναίκα χωρίζει τον άνδρα της: *«Και λέγει προς αυτούς (τους μαθητές)· Όστις (άνδρας) χωρισθή την γυναίκα αυτού ΚΑΙ νυμφευθή άλλην, πράττει μοιχείαν εις αυτήν· και εάν γυνή χωρισθή τον άνδρα αυτής ΚΑΙ συζευχθή με άλλον, μοιχεύεται».*

Εφόσον το Ευαγγέλιο του Ματθαίου αρχικά γράφτηκε στην Εβραϊκή γλώσσα, στις τυχόν υπάρχουσες διαφορές με το αντίστοιχο Ελληνικό κείμενο, είναι αυτονόητο ότι λαμβάνεται υπόψη το Εβραϊκό κείμενο, όπως θα κάνουμε με το εδ.9, όπου προκύπτει μια μικρή, αλλά πολύ ουσιώδης διαφορά στην πρόταση *«όποιος χωρισθή την γυναίκα αυτού ...ΚΑΙ νυμφευθή άλλην, γίνεται μοιχός».* Η λέξη «και» στα Εβραϊκά είναι «**βε**» και έχει την έννοια της πρόθεσης «**ώστε**» και «**διά να**» («ίνα», αρχαίο). Στην περίπτωση αυτή τα λόγια του Ιησού παίρνουν ένα τελείως διαφορετικό νόημα: *«όποιος χωρισθή την γυναίκα αυτού ...ΔΙΑ ΝΑ νυμφευθή άλλην, γίνεται μοιχός».*

Η διαφορά του «**και**» (Ελληνική) και του «**διά να**» (Εβραϊκή) αφορά το χρόνο που τελείται μια πράξη, εάν τελείται αμέσως ή σε μεταγενέστερο μικρό ή μεγάλο χρόνο. Ειδικότερα:

- Το «**και**» αναφέρεται σε **διαφορετικό χρόνο**, χωρίς να προσδιορίζεται η διάρκεια του χρόνου *«όποιος χωρίζει τη γυναίκα*

του **ΚΑΙ νυμφευτεί άλλη...**». Πότε θα γίνει αυτό; Είναι γενικό και δεν αναφέρεται ο χρόνος, αυτό μπορεί να συμβεί στο εγγύς μέλλον, σε έξι μήνες, ή σε ένα χρόνο, ή σε δύο χρόνια, κλπ.

- Το **«διά να»** αναφέρεται σε **συνεχή χρόνο**, κάτι που γίνεται αμέσως **«όποιος χωρίζει τη γυναίκα του ΔΙΑ ΝΑ νυμφευτεί άλλη...»**. Αυτό γίνεται σε συνεχή χρόνο, χωρίζει την πρώτη γυναίκα **διά να πάρει** τη δεύτερη. Αυτό σημαίνει ότι την είχε βρει, ενώ ήταν ακόμα νυμφευμένος και την είχε από πριν επιθυμήσει, γεγονός που φανερώνει ότι είχε ήδη μοιχεύσει στην καρδιά του, όπως ακριβώς είπε ο Ιησούς στην επί του όρους ομιλία Του (βλ. Ματθαίος Ε/5:27), για την οποία θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω.

Αντικαθιστώντας την Ελληνική λέξη **«και»** με την αντίστοιχη Εβραϊκή λέξη **«διά να»** στις αναφορές των κειμένων του Ματθαίου και του Μάρκου για το χωρισμό (διαζύγιο) του άνδρα και της γυναίκας, το κείμενο έχει ως εξής:

Ματθαίος ΙΘ/19:9 *«Σας λέγω δε ότι όστις χωρισθή την γυναίκα αυτού εκτός διά πορνείαν ΔΙΑ ΝΑ νυμφευθή άλλην, γίνεται μοιχός· και όστις νυμφευθή γυναίκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός».*

Μάρκος Ι΄/10:11-12 *«Και λέγει προς αυτούς (τους μαθητές)· Όστις (άνδρας) χωρισθή την γυναίκα αυτού ΔΙΑ ΝΑ νυμφευθή άλλην, πράττει μοιχείαν εις αυτήν· και εάν γυνή χωρισθή τον άνδρα αυτής ΔΙΑ ΝΑ συζευχθή με άλλον, μοιχεύεται».* Για το Ευαγγέλιο του Μάρκου, εάν δεχτούμε την 2^η άποψη, ότι γράφτηκε αρχικά στην Ελληνική γλώσσα και όχι στην Εβραϊκή, δεν υπάρχει ερμηνευτικό πρόβλημα, καθόσον οι μεταφραστές είναι φυσικό να χρησιμοποιούσαν, όπου χρειαζόταν, τις αναφορές από τα Εβραϊκά κείμενα του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης, όπως με την περίπτωση του διαζυγίου.

Την εποχή εκείνη το έγγραφο διαζύγιο έβγαινε αυθημερόν, είτε το έγραφε ο ίδιος ο άνδρας, είτε το έγραφαν οι κριτές και την επόμενη ημέρα μπορούσε να γίνει ο δεύτερος γάμος. Σήμερα, ακόμα και αν το διαζύγιο βγαίνει με κοινή συναίνεση απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα, καθόσον οι διαδικασίες είναι χρονοβόρες μέχρι να εκδοθεί η σχετική δικαστική απόφαση. Ο Ιησούς, όταν αναφερό-

ταν, τόσο για το θέμα αυτό, όσο και για άλλα κοινωνικά θέματα, αναφερόταν στο τι ίσχυε στην εποχή Του, όπου το διαζύγιο και ο δεύτερος γάμος μπορούσαν να συμβούν σχεδόν ταυτόχρονα.

(4) ΜΑΤΘΑΙΟΣ Ε/5:27-28

«Ηκούσατε ότι ερρέθη εις τους αρχαίους, μη μοιχεύσης. Εγώ όμως σας λέγω ότι πας ο βλέπων γυναίκα διά να επιθυμήσῃ αυτήν ἤδη εμοίχευσεν αυτήν εν τη καρδιά αυτού».

Ο Ιησούς Χριστός, που είναι ο Κύριος του νόμου, δεν ήρθε να τον καταργήσει, γιατί ο ίδιος είναι ο εκφραστής του πνεύματος του νόμου, ήρθε να τον "πληρώσει", να τον "γεμίσει", όπως προαναφέρθηκε. Καταργήθηκε όλος ο **τυπολογικός νόμος** της Παλαιάς Διαθήκης (θυσίες ζώων, μεσιτεία ιερέων, κλπ), αλλά ο **ηθικός νόμος** παραμένει πάντα φρέσκος και επίκαιρος. Αυτό φαίνεται με πλήρη σαφήνεια και καθαρότητα στο Ε' κεφάλαιο του Ματθαίου, όπου ο Ιησούς επάνω στο όρος Ελαιών διδάξε το συγκεντρωμένο πλήθος με τους μακαρισμούς. Όταν τελείωσε τους μακαρισμούς (Ματθαίος Ε/5:1-16), άρχισε να ερμηνεύει το νόμο του Θεού (μη φονεύσεις, μη μοιχεύσεις, μη επιορκήσεις, κλπ) και ξεκινούσε πάντα το θέμα του με τη φράση *«ηκούσατε ότι ερρέθη εις τους αρχαίους...»* (βλ. εδάφια 21, 27, 33, 38).

Αναφερόμενος στην εντολή "μη μοιχεύσεις", που είναι το κυρίως θέμα μας, είπε: *«Ηκούσατε ότι ερρέθη εις τους αρχαίους, μη μοιχεύσης. Εγώ όμως σας λέγω ότι πας ο βλέπων γυναίκα διά να επιθυμήσῃ αυτήν ἤδη εμοίχευσεν αυτήν εν τη καρδιά αυτού»* (Ματθαίος Ε/5:27-28). Εδώ ο Ιησούς δεν εκπλήρωσε, ούτε κατήργησε αυτή την εντολή, αλλά την **"γέμισε"**, λέγοντας με απλά λόγια ότι *«μοιχεία δεν έχουμε μόνο όταν κάποιος την διέπραξε σωματικά, αλλά έχουμε και στην περίπτωση που κάποιος δει μια γυναίκα και την επιθυμήσει με την καρδιά του»*. Αυτό σημαίνει "γεμίζω το νόμο", δίνω περιεχόμενο και νόημα στο νόμο του Θεού.

Όταν ο Ιησούς επάνω στο σταυρό του Γολγοθά είπε το *«τετέλεσται»* και το καταπέτασμα του επίγειου ναού σχίστηκε από πάνω προς τα κάτω (Ματθαίος ΚΖ/27:51), τότε καταργήθηκε και όλος ο τυπολογικός (τελετουργικός) νόμος της περιόδου της Παλαιάς Διαθήκης:

- **Καταργήθηκαν** οι θυσίες των ζώων, γιατί η θυσία του Ιησού

ήταν «άπαξ», πέθανε ο δίκαιος υπέρ των αδίκων.

- **Καταργήθηκε** η Λευιτική ιεροσύνη, γιατί ο Ιησούς Χριστός είναι ο μόνος μεσίτης και ιερέας κατά την τάξη Μελχισεδέκ.
- **Καταργήθηκαν** οι εορτές γιατί άρχισε η εκπλήρωσή τους (Πάσχα, Πεντηκοστή, κλπ).
- **Καταργήθηκαν** οι "τύποι" αφού εκπληρώθηκε πλέον το "α-ντίτυπον".

Δεν καταργήθηκε όμως ολόκληρη η Παλαιά Διαθήκη, που πολλές χριστιανικές ομάδες σήμερα διακηρύττουν, εκφράζοντας ένα αντι-Ιουδαϊκό πνεύμα, γιατί «***ΟΛΗ η γραφή είναι θεόπνευστος***» (Β' Τιμόθεου Γ/3:16) και όταν ο Παύλος το έγραφε αυτό, ότι όλη η Γραφή είναι θεόπνευστη, δεν εννοούσε ολόκληρη την Αγία Γραφή, όπως εμείς την γνωρίζουμε σήμερα (Παλαιά και Καινή Διαθήκη), αλλά εννοούσε μόνο το νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, γιατί η Καινή Διαθήκη δεν υπήρχε ακόμα. Ο Ιησούς Χριστός ήρθε να "γεμίσει" τον θεόπνευστο νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, δεν ήρθε για να τον καταργήσει. Μέσα στον ηθικό ΝΟΜΟ της Παλαιάς Διαθήκης, έβαλε και τη ΧΑΡΗ της αγάπης της Καινής Διαθήκης: «***Ο νόμος του Κυρίου είναι ΑΜΩΜΟΣ, επιστρέφων ψυχήν· η μαρτυρία του Κυρίου πιστή, σοφίζουσα τον απλούν***» (Ψαλμός ΙΘ/19:7).

Όταν ο Ιησούς Χριστός είπε ότι «καθένας που βλέπει μια γυναίκα, με σκοπό να την επιθυμήσει, **ήδη μοίχεψε** με αυτή μέσα στην καρδιά του», έδειχνε την πνευματική διάσταση του νόμου του Θεού, τον οποίο δεν τον ερμηνεύουμε με τα δικά μας **εξωτερικά κριτήρια** (κατά γράμμα), αλλά τον ερμηνεύουμε με το **πνεύμα της εντολής** του Θεού (κατά πνεύμα), αλλιώς όλοι, άνδρες και γυναίκες, ενώπιον του Θεού θα είμαστε μοιχοί, γιατί πιστεύω ότι δεν υπάρχει άνθρωπος που να μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν είχε ποτέ μια τέτοια επιθυμία στην καρδιά του κατά τη διάρκεια της επίγειας ζωής του και αν δεχτούμε ότι υπάρχουν εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα, το ποσοστό των μη επιθυμούντων δεν μπορεί να μπει σε σύγκριση με το ποσοστό των επιθυμούντων.

Επιθυμία σημαίνει τι έχουμε μέσα στην καρδιά μας και όταν κάποιος επιθυμήσει μια γυναίκα, άσχετα εάν αυτό δεν το εξωτερι-

κεύει, άσχετα εάν οι άνθρωποι δεν το βλέπουν, με το μυαλό του και την καρδιά του έχει μοιχεύσει και ο Θεός που διερευνά την καρδιά του ανθρώπου, γνωρίζει την αμαρτία που έχει διαπραχτεί μέσα στην καρδιά και τον θεωρεί ένοχο, ενώ αντίθετα οι άνθρωποι δεν τον καταδικάζουν σε μοιχό. Αυτή είναι η πνευματική ερμηνεία του νόμου του Θεού, που ο Ιησούς έδειχνε στους υποκριτές Φαρισαίους που προσπαθούσαν να Του βρουν σημεία παράβασης του νόμου. Πολλοί εργάτες και διδάσκαλοι του Λόγου του Θεού αδυνατούν να διακρίνουν και να εξηγήσουν τις Γραφές πνευματικά, γιατί στερούνται τον αποκαλυπτικό λόγο και μένουν σε στείρες ερμηνείες που δεν οδηγούν τον πιστό στην αλήθεια. Ο Ιησούς Χριστός δεν προσπάθησε να αναιρέσει τις εντολές του θεόπνευστου νόμου του Μωυσή, αλλά μέσα από τις εντολές του νόμου έδειχνε την καρδιά του Θεού, μιας καρδιάς που δεν έβλεπε το εξωτερικό φαινόμενο, αλλά νοιαζόταν για την πνευματική καθαρότητα του λαού Του.

(5) ΙΑΚΩΒΟΣ Δ/4:4 (πνευματική μοιχεία)

«Μοιχοί και μοιχαλίδες, δεν εξεύρετε ότι η φιλία του κόσμου είναι έχθρα του Θεού; Όστις λοιπόν θελήση να είναι φίλος του κόσμου, εχθρός του Θεού καθίσταται».

Εδώ ο Λόγος του Θεού αναφέρεται καθαρά σε **πνευματική μοιχεία**, ο Θεός είναι ζηλότυπος και θέλει να έχει την αποκλειστικότητα. Όταν ένας πιστός θέλει να είναι **και** φίλος του Θεού **και** φίλος του κόσμου, τότε βρίσκεται σε πνευματική μοιχεία και γίνεται εχθρός του Θεού, με αποτέλεσμα εάν αυτό συνεχιστεί και δεν υπάρξει μετάνοια να επέρχεται διακοπή των σχέσεών τους και αυτό είναι ένα **πνευματικό διαζύγιο**.

Πνευματική πορνεία και μοιχεία είναι η αποστασία από τον Θεό, είναι η καρδιά που θέλει να λατρεύει τα είδωλα του κόσμου και όχι τον Κύριο της δόξας. Ο Θεός δεν το ανέχεται αυτό και δίνει «διαζύγιο», το έκανε αυτό με τον φυσικό Ισραήλ, το κάνει και με τον πνευματικό Ισραήλ.

Ο προφήτης Ιερεμίας λέγει: «6. *Ο Κύριος είπεν έτι προς εμέ εν ταις ημέραις Ιωσίου του βασιλέως, Είδες εκείνα, τα οποία ΙΣΡΑΗΛ η αποστάτις έπραξεν; Υπήγεν επί παν υψηλόν όρος και υποκάτω παντός*

*πρασίνου δένδρου και ΕΠΟΡΝΕΥΣΕΝ εκεί. 7. Και αφού έπραξε πάντα ταύτα, είπα, Επιστρεψον προς εμέ· και δεν επέστρεψε. Και είδε τούτο **ΙΟΥΔΑΣ** η άπιστος αυτής αδελφή. 8. Και είδον ότι ενώ επειδή Ισραήλ η αποστάτης εμοίγευσεν εγώ απέπεμψα αυτήν και έδωκα εις αυτήν το γράμμα του διαζυγίου αυτής, Ιούδας η άπιστος αυτής αδελφή δεν εφοβήθη, αλλ' υπήγε και ΕΠΟΡΝΕΥΣΕ και αυτή» (Ιερεμίας Γ/3:6-8).*

Είναι πολύ παραστατική η περιγραφή που μας παρουσιάζει ο προφήτης του Θεού. Ο Ισραήλ (Βόρειο βασίλειο) και ο Ιούδας (Νότιο βασίλειο) παρουσιάζονται σαν γυναίκες αποστάτιδες. **Ο Ισραήλ** σαν λαός αποστάτησε από τον Θεό και τις εντολές Του και πόρνευσε με τα είδωλα του κόσμου και όταν ο Κύριος τον κάλεσε να μετανοήσει και να επιστρέψει δεν το έκανε, γι' αυτό και ο Θεός τον απέπεμψε και του έδωκε γράμμα διαζυγίου. **Ο Ιούδας**, που τον αποκαλεί «η άπιστη αδελφή» του Ισραήλ, τα είδε όλα αυτά και όχι μόνο δεν φοβήθηκε, αλλά πήγε και πόρνευσε σαν τον Ισραήλ.

Το ίδιο αναφέρει και ο προφήτης Ιεζεκιήλ για την **Ιερουσαλήμ**, η οποία πόρνευσε με τους γύρω ειδωλολατρικούς λαούς: «*Υιέ ανθρώπου, κάμε την ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ να γνωρίση τα βδελύγματα αυτής, και ειπέ, Ούτω λέγει Κύριος ο Θεός προς την Ιερουσαλήμ· Η ρίζα σου και η γέννησίς σου είναι εκ της γης των Χαναανίων· ο πατήρ σου Αμορραίος και η μήτηρ σου Χετταία»* (Ιεζεκιήλ Ις'/16:2-3). Ο Θεός βδελύσσεται την ειδωλολατρία, γι' αυτό και η κρίση Του είναι αυστηρή προς τους απειθούντας, δεν μπορεί να συμβιβαστεί με την αμαρτία και επέρχεται διακοπή των σχέσεών Του με τη θυγατέρα Ιερουσαλήμ, μέχρι να μετανοήσει: «*Και θέλω σε κρίνει κατά την κρίσιν των μοιχαλίδων και εκχεουσών αίμα· και θέλω σε παραδώσει εις αίμα μετ' οργής και ζηλοτυπίας»* (Ιεζεκιήλ Ις'/16:38).

Η εκκλησία είναι ο πνευματικός λαός Ισραήλ και εφόσον μοιχεύει με τον κόσμο και την αμαρτία και δεν μετανοεί, ο Κύριος θα πάρει διαζύγιο μαζί της, δεν μπορεί ο άγιος Θεός να συμβιβάζεται με τα βδελύγματα το κόσμου. Το ίδιο και στο γάμο, εάν το ένα μέλος μοιχεύει πνευματικά και λατρεύει τα είδωλα του κόσμου, έχοντας αποστατήσει από την αλήθεια, τότε το πιστό μέλος, μπορεί να του δώσει έγγραφο διαζυγίου, γιατί **έσπασε** η συνθήκη του γάμου τους.

Στις περιγραφές του Ιερεμία και του Ιεζεκιήλ, αλλά και σε άλλα μέρη της Αγίας Γραφής, έχουμε **τριπλή** εκπλήρωση του προφητικού Λόγου του Θεού, καθόσον όλες οι προφητείες της Γραφής έχουν μία μερική και μία ολική εκπλήρωση. Η εκπλήρωση αφορά τον κατά σάρκα λαό Ισραήλ στην περίοδο του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης, τον πνευματικό Ισραήλ (την εκκλησία) στην περίοδο της χάρις στην Καινή Διαθήκη και τον κάθε πιστό, άνδρα ή γυναίκα, σε όλες τις περιόδους:

Ο κατά ΣΑΡΚΑ λαός Ισραήλ, πάντα ήταν σκληροτράχηλος και απειθής στον Θεό, πόρνευε και μοίχευε με τους γύρω ειδωλολατρικούς λαούς, με αποτέλεσμα οι κρίσεις του Θεού να έρχονται επάνω του για να μετανοήσει και να επιστρέψει. Όσο δεν μετανούσε, υπήρχε χωρισμός (διαζύγιο) με τον Θεό, γιατί ο Θεός είναι άγιος και η βάση του θρόνου Του είναι δικαιοσύνη και κρίση (Ψαλμός 97:2), που απαιτεί ικανοποίηση της θείας δικαιοσύνης. Εδώ έχουμε την **1^η εκπλήρωση** του προφητικού διαζυγίου του Θεό με το λαό Του.

Ο κατά ΠΝΕΥΜΑ λαός Ισραήλ (πνευματικός Ισραήλ), που είναι το σώμα της **εκκλησίας** του Χριστού, ενώ στους πρώτους αποστολικούς αιώνες είχε μια ένδοξη και λαμπρή πορεία με χιλιάδες μαρτύρων, στην πορεία έπεσε στην ειδωλολατρία και λάτρευσε την κτίση παρά τον κτίσαντα, ο οποίος είναι ευλογητός στους αιώνες. Για τον λόγο αυτό, το Πνεύμα του Θεού αποσύρθηκε από το λαό Του και η εκκλησία πέρασε μέσα από τους «σκοτεινούς αιώνες» της αποστασίας και της δεισιδαιμονίας και επήλθε το πνευματικό διαζύγιο, που είχε προκαλέσει πόνο στη καρδιά του Θεού. Εδώ έχουμε την **2^η εκπλήρωση** του προφητικού διαζυγίου του Θεό με τον πνευματικό λαό Του, την εκκλησία.

Ο κάθε πιστός ξεχωριστά, όταν συμβιβάζεται και συμμορφώνεται με τον κόσμο, μοιχεύει πνευματικά και αυτό επιφέρει διακοπή των σχέσεων με τον Κύριό του και σωτήρα Ιησού, ο οποίος μας προστάζει τον καθένα ξεχωριστά (άνδρα ή γυναίκα) να βγούμε έξω από τον κόσμο: *«Εξέλθετε εκ μέσου αυτών και αποχωρίσθητε, λέγει Κύριος, και μη εγγίσητε ακάθαρτον, και εγώ θέλω σας δεχθή»* (Β' Κορινθίους 5'6:17). Εδώ έχουμε την **3^η εκπλήρωση** του προφητικού διαζυγίου του Θεού με τα πνευματικά παιδιά Του.

5. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΝΟΜΟΥ και ΧΑΡΗΣ

1. Η σκληροκαρδία του ανθρώπου

Πολλοί ίσως δεν έχουν κατανοήσει το περιεχόμενο της μεγάλης διακήρυξης του Ιησού Χριστού, ο οποίος είπε *«μη νομίσητε ότι ήλθον καταλύσαι τον ΝΟΜΟΝ ή τους ΠΡΟΦΗΤΑΣ, ουκ ήλθον καταλύσαι, αλλά πληρώσαι»* (αρχαίο / Ματθαίος Ε/5:17). Στα λόγια αυτά βλέπουμε την ισχύ του νόμου στην περίοδο της χάρης, αλλά βλέπουμε και την υπεροχή της χάρης έναντι του νόμου. **Νόμος και χάρη δεν αλληλοσυγκρούονται**, αλλά βρίσκονται σε πλήρη αρμονία και συμφωνία. Ο ηθικός νόμος του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη δεν άλλαξε, είναι πάντα φρέσκος και επίκαιρος και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης και μέσα από τις διατάξεις του βλέπουμε τη σφραγίδα της αγάπης και της δικαιοσύνης του Θεού.

Πολλοί αναγεννημένοι πιστοί δεν μπορούν να εννοήσουν το μεγαλείο της αγάπης του Θεού, μιας αγάπης που μπορεί να φέρει λύση σε κάθε πρόβλημα, όπως και στο θέμα του διαζυγίου που εξετάζουμε. Η επικρατούσα διδασκαλία σε πολλές κινήσεις, ή ομάδες, ή ομολογίες είναι ότι το διαζύγιο και ένας νέος γάμος επιτρέπονται μόνο σε 3 βασικές περιπτώσεις: (1) Για λόγους πορνείας. (2) Όταν πεθάνει το ένα μέλος. (3) Όταν το ένα μέλος είναι άπιστο και θέλει να χωρίσει.

Μέσα στον Λόγο του Θεού βλέπουμε ότι, εφόσον υπάρχει ειλικρινής μετάνοια, η αγάπη και η συγχώρηση μπορούν να κρατήσουν το δεσμό του γάμου, ώστε να μην υπάρξει χωρισμός. Εάν όμως αυτά λείψουν, ο χωρισμός είναι αναπόφευκτος. Η Βίβλος αναφέρεται **και στην πνευματική πορνεία**, που έχει άμεση σχέση με τον Θεό και τον άνθρωπο **και στη σωματική πορνεία**, που έχει σχέση μόνο με τον άνθρωπο, γιατί είναι μια αμαρτία που γίνεται με το σώμα. Μέσα όμως στην Βίβλο διαβάζουμε ότι ο Θεός συνέχεια συγχωρούσε το λαό Ισραήλ για την πνευματική του πορνεία (η οποία είναι ειδωλολατρία), όπως συγχωρεί και κάθε άνθρωπο που δέχεται να επανασυνδεθεί μαζί Του. Αυτό γίνεται επειδή η αγάπη εργάζεται τη συμφιλίωση.

Ο Ιησούς το διακήρυξε ότι δεν ήρθε να καταργήσει το νόμο,

αλλά ήρθε να του δώσει νόημα. Ο Ιησούς δεν ήρθε να αλλάξει το νόμο του Θεού, γιατί ο Θεός δεν αλλάζει, είναι αναλλοίωτος. Στις Πράξεις των Αποστόλων ο διάκονος Στέφανος, λίγο πριν λιθοβοληθεί είπε στους συγκεντρωμένους Ιουδαίους ότι είναι «ΣΚΛΗΡΟΤΡΑΧΗΛΟΙ και απερίτμητοι την καρδίαν και τα ότα» (Πράξεις 7:51). Τα ίδια περίπου είπε και ο Ιησούς στους Φαρισαίους όταν Τον ρώτησαν γιατί ο Μωυσής επέτρεψε το διαζύγιο, τους είπε ότι «*ο Μωυσής διά την ΣΚΛΗΡΟΚΑΡΑΙΑΝ σας συνεχώρησεν εις εσάς να χωρίζησθε τας γυναίκας σας· απ' αρχής όμως δεν έγινεν ούτω*» (Ματθαίος 19:8). Αυτό δεν παύει να είναι μια πραγματικότητα στις αρχές του 21ου αιώνα που ζούμε, οι άνθρωποι γεμάτοι από φιλαυτία είναι σκληρόκαρδοι και σκληροτράχηλοι.

Ο νόμος επέτρεπε το διαζύγιο, αλλά ο Ιησούς έδωσε μια άλλη εξήγηση για το διαζύγιο, χωρίς να καταστρέψει και να καταργήσει **αυτό που έλεγαν ο νόμος και οι προφήτες**. Εκείνο που ο Ιησούς επιβεβαίωσε για το διαζύγιο είναι ότι αυτό που ο Θεός ένωσε απ' αρχής, δεν θέλει ο άνθρωπος να επεμβαίνει και να το χωρίζει, αυτό πονά την καρδιά του Θεού, γιατί Αυτός πρώτος γνώρισε τον πόνο του χωρισμού (διαζύγιο) με τον άνθρωπο.

Άρα το τέλειο θέλημα του Θεού είναι ότι δεν επιθυμεί ο άνθρωπος να χωρίζει, **χωρίς όμως να καταστρέφει αυτό που έλεγε ο νόμος** ότι ο άνθρωπος μπορεί να χωρίζει. Ο Θεός δεν αναιρεί τον Λόγο Του. Εάν το διαζύγιο επιτρεπόταν στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης (νόμος), επειδή ο λαός ήταν σκληρόκαρδος, **το ίδιο ισχύει και σήμερα** στην περίοδο της Καινής Διαθήκης (χάρη), όταν οι πιστοί είναι σκληροτράχηλοι και απερίτμητοι στην καρδιά τους, όταν κυριαρχεί ο εγωισμός και η φιλαυτία.

Παίρνουμε το πνεύμα του νόμου και όχι το γράμμα του νόμου. Εξετάζουμε πάντοτε τον Λόγο με την αποκάλυψη του Πνεύματος του Θεού. Ο Ιησούς απάντησε στους Φαρισαίους: «*όποιος χωρισθή την γυναίκα αυτού παρεκτός λόγου πορνείας, κάμνει αυτήν να ΜΟΙΧΕΥΗΤΑΙ ...*» (Ματθαίος 19:32). Εάν τα λόγια του Ιησού τα λάβουμε κατά γράμμα, θα έχουμε σοβαρό πρόβλημα στην ερμηνεία, γιατί δημιουργούνται εύλογα ερωτηματικά, όπως:

- (1) Πως μπορεί η γυναίκα αυτή, που την χώρισε ο άνδρας της να μοιχεύεται, εφόσον δεν διευκρινίζεται ότι παντρεύτηκε πάλι;
- (2) Εδώ αναφέρεται ότι διέπραξε σαρκική αμαρτία πορνείας ή διέπραξε πνευματική πορνεία;
- (3) Όποια και να είναι η αμαρτία της (σαρκική ή πνευματική) είναι για πάντα καταδικασμένη; Δεν υπάρχει τρόπος να αθωωθεί από την κατηγορία αυτή;
- (4) **Το πιο βασικό:** Πως μπορούσε μια μοιχευόμενη γυναίκα να ζει, εφόσον ο νόμος έλεγε ότι έπρεπε να λιθοβοληθεί και να πεθάνει (βλ.Λευιτικό Κ/20:10, Δευτερονόμιο ΚΒ/22:22, κλπ) ;

2. Ο Ιησούς και η μοιχαλίδα

Θα μπορούσαμε ακόμα να παραθέσουμε και άλλα ερωτηματικά, αλλά πιστεύω ότι το θέμα με τις 4 παραπάνω ερωτήσεις καλύπτεται. Ειδικά για την 4^η περίπτωση θα πρέπει να γνωρίζουμε το εξής: Εφόσον σύμφωνα με το νόμο του Θεού, ο μοιχός άνθρωπος (άνδρας ή γυναίκα) έπρεπε να λιθοβοληθεί, τότε τα λόγια του Ιησού μας φανερώνει την χάρη του Θεού, που συγχωρεί και απαλλάσσει τον άνθρωπο από την κατηγορία της μοιχείας και έχουμε ένα παράδειγμα στην περίπτωση της μοιχευόμενης γυναίκας που την έφεραν στον Ιησού για να Τον παγιδέψουν και το αναφέρει ο Ιωάννης στο Η' (8^ο) κεφάλαιο του Ευαγγελίου του:

«3. Φέρουσι δε προς αυτόν οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι γυναίκα συλληφθείσαν επί ΜΟΙΧΕΙΑ, και στήσαντες αυτήν εν τω μέσῳ, 4. λέγουσι προς αυτόν: “Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπ’ αὐτόφρῳ ΜΟΙΧΕΥΟΜΕΝΗ. 5. Ἐν δε τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσὴς προσέταξεν ἡμᾶς ΝΑ ΛΙΘΟΒΟΛΩΝΤΑΙ αὖ τοιαύται· συ λοιπόν τι λέγεις;”

6. Ἐλέγον δε τούτο δοκιμάζοντες αὐτόν, διὰ να ἔχωσι ἵνα κατηγορῶσιν αὐτόν. Ο δε Ιησοῦς κύψας κάτω, ἔγραφε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν. 7. Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτοὺς: **“Ὅστις ἀπὸ σας εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ας ρίψῃ τὸν λίθον ἐπ’ αὐτήν”** 8. Καὶ πάλιν κύψας κάτω ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

9. Εκείνοι δε ακούσαντες, και υπό της συνειδήσεως ελεγχόμενοι, εξήρχοντο εἰς (ένας) **έκαστος**, ἀρχίσαντες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων

έως των εσχάτων· και έμεινε μόνος ο Ιησούς και η γυνή ισταμένη εν τω μέσῳ.

10. Ανακύψας δε ο Ιησούς, είπε προς αυτήν· **“Γύναι, που είναι εκείνοι οι κατηγοροί σου; δεν σε καταδίκασεν ουδείς;”** **11.** Και εκείνη είπεν· **“Ουδείς, Κύριε”.** Και ο Ιησούς είπε προς αυτήν· **“Ουδέ εγώ σε καταδικάζω· ύπαγε, και εις το εξής μη αμάρτανε”....»** (Ιωάννης Η/8:3-10).

Συγκλονιστική σκηνή: Ένας όχλος ανθρώπων μανιασμένων που διψούσαν για «θάνατο», καθοδηγούμενοι από τους γραμματείς και τους Φαρισαίους φέρνουν σπρώχνοντας μια φοβισμένη γυναίκα μπροστά στον Ιησού με την κατηγορία της μοιχείας και του ζητούν να την καταδικάσει σύμφωνα με το νόμο του Μωυσή, ο οποίος έλεγε να θανατώνονται με λιθοβολισμό οι συλληφθέντες για μοιχεία.

- **Εάν δεν συναινούσε** ο Ιησούς στην καταδίκη της, θα Τον κατηγορούσαν ότι παραβαίνει το νόμο του Θεού.
- **Εάν συναινούσε**, τότε οι Φαρισαίοι θα θεωρούσαν ότι αυτοί ήταν οι γνήσιοι θεσμοφύλακες του νόμου και ότι είχαν τη νόμιμη εξουσία να επιβάλλουν το νόμο.

Ο Ιησούς όμως που ήταν ο άρχοντας και ο εκφραστής του πνεύματος του νόμου του Θεού και όχι του ξερού τυπικού γράμματος του νόμου, τους είπε κάτι πολύ απλό, με το οποίο **αφενός** **μην** δεν ερχόταν ενάντια στο νόμο του Μωυσή και **αφετέρου** έδειχνε την υποκρισία του πλήθους και ιδιαίτερα των Φαρισαίων. Τους είπε να ρίξει πρώτος την πέτρα εναντίον αυτής της δυστυχισμένης γυναίκας **αυτός που ήταν αναμάρτητος και θεωρούσε τον εαυτό του ότι ενώπιον του Θεού δεν ήταν ένοχος για καμιά αμαρτία.**

Τα λόγια του Ιησού ήταν καταλύτης, επέδρασαν επάνω στις καρδιές του πλήθους σαν ένας δυνατός σεισμός που τους συγκλόνισε βαθιά και τους έφερε «εις εαυτόν». Ελεγχόμενοι όλοι από τη συνείδησή τους, έφυγαν και δεν έμεινε ούτε ένας. Τότε ακούστηκε η γλυκιά φωνή του Ιησού προς την απορημένη και σαστισμένη γυναίκα, που θεωρούσε το θάνατο βέβαιο: «Γυναίκα που είναι οι κατηγοροί σου, δεν σε καταδίκασε κανείς; Ούτε και εγώ σε καταδικάζω...».

Η χάρη και η αγάπη του Θεού υπερισχύει του νόμου, χωρίς

όμως να τον καταργεί. Ο Ιησούς στο περιστατικό αυτό αποκάλυψε την υποκρισία των Φαρισαίων, γιατί στη μοιχεία μετέχουν δύο και όχι ένας. Γιατί έφεραν στον Ιησού μόνο τη γυναίκα, ο άνδρας που ήταν; Γιατί αυτόν τον άφησαν να φύγει; Μήπως ήταν ανάμεσά τους;

3. Το γράμμα του νόμου θανατώνει

Σήμερα υπάρχουν πολλοί αναγεννημένοι πιστοί που ενεργούν σαν το πλήθος αυτό από υπέρμετρο ζήλο, πιστεύοντας ότι υπηρετούν την αλήθεια. Στηρίζονται στο γράμμα του Λόγου του Θεού και όχι στον αποκαλυπτικό λόγο του αγίου Πνεύματος και επιβάλλουν στο λαό του Θεού ανθρωπίνες διατάξεις που δεν περιέχονται στην Βίβλο. Χωρίς να το καταλαβαίνουν επιβάλλουν έναν καταναγκαστικό νόμο, που δεν έχει καμιά σχέση με τον ηθικό νόμο της Παλαιάς Διαθήκης και ταυτόχρονα διακηρύττουν ότι πλέον δεν βρισκόμαστε κάτω από το νόμο, αλλά βρισκόμαστε κάτω από τη χάρη του Θεού.

Στη χώρα μας υπάρχει χριστιανική κίνηση που **δεν δίνει διαζύγιο στα μέλη της** και τα αποτελέσματα της κατάστασης αυτής είναι τραγικά. Αν και από νομική πλευρά δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα, γιατί το διαζύγιο βγαίνει αυτόματα από την πολιτεία μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα. Το θέμα όμως είναι ότι σε αυτούς που θέλουν να χωρίσουν (για οποιοδήποτε λόγο) δημιουργούν ενοχές, αρχίζουν να κατακρίνουν τον εαυτό τους, αισθάνονται ότι βρίσκονται σε μεγάλη αμαρτία και τελικά εφόσον χωρίσουν φθάνουν και σε ακραίες καταστάσεις, φεύγουν τελείως από τον Κύριο, μη μπορώντας να αντέξουν ένα τέτοιο βάρος. Φυσικά αυτό δεν συμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις, ούτε έχει γίνει γενικός κανόνας, αλλά στις ημέρες μας έχει λάβει μεγάλες εκτάσεις.

Η κίνηση αυτή έχει σαν διδαχή κάτι ακόμα πιο τραγικό και συνάμα συγκλονιστικό, που φθάνει στα όρια της φαντασίας. Εάν ένα πιστός άνδρας (ή και γυναίκα) χωρίσει για οποιαδήποτε άλλη αιτία, εκτός της πορνείας και στη συνέχεια νυμφευτεί πάλι, θεωρούν ότι έπεσε στο αμάρτημα της μοιχείας και του συστήνουν να χωρίσει τη δεύτερη «παράνομη» σύζυγό του και να επιστρέψει στην πρώτη «νόμιμη» σύζυγό του, **ακόμα και εάν έχει αποκτήσει παιδιά με τη δεύτερη γυναίκα.**

Το ερώτημα είναι η νέα (2^η) σύζυγός του, εάν την χωρίσει, δεν πέφτει και αυτή στο αμάρτημα της μοιχείας εάν ξαναπαντρευτεί; Σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού είχε γίνει με τη γυναίκα αυτήν «εις σάρκα μία», είχε γίνει ένα σώμα, τώρα θα πρέπει να απαρνηθεί και θα μισήσει το σώμα του αυτό, γιατί τον έπεισαν ότι είναι αμαρτία (μοιχεία) να έχει σχέσεις μαζί της; Και τα παιδιά δεν θα είναι παιδιά χωρισμένων γονιών, αλλά θα είναι παιδιά ενός μοιχού πατέρα; Σύμφωνα με αυτή τη διδασκαλία ένας που θα έχει νυμφευτεί 3 φορές, θα πρέπει να χωρίσει τη 2^η και την 3^η για να επιστρέψει στην 1^η γυναίκα του. Αυτό δεν είναι το ευαγγέλιο του Χριστού, δεν είναι ο καθαρός Λόγος του Θεού.

Αυτές οι ακραίες και αντιβιβλικές θέσεις είναι αποτέλεσμα εσφαλμένων διδασκαλιών που στηρίζονται στο γράμμα του νόμου και όχι στο πνεύμα του νόμου. Ο Ιησούς όμως μας έκανε ικανούς *«να ήμεθα διάκονοι της καινής διαθήκης, ουχί του ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, αλλά του ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ· διότι το γράμμα θανατώνει, το δε πνεύμα ζωοποιεί»* (Β' Κορινθίους Γ/3:6). Λέγει της «καινής (καινούριας) διαθήκης» δεν λέγει της «νέας διαθήκης». Υπάρχει σαφής διαφορά μεταξύ καινούριου και νέου. ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ είναι κάτι που γίνεται από προϋπάρχον υλικό, που σημαίνει ότι δεν καταργείται το υλικό αυτό, αλλά ανακαινίζεται, λαμβάνει άλλη μορφή. ΝΕΟ είναι κάτι που δημιουργείται από την αρχή, εκ του μηδενός, χωρίς να προϋπάρχει άλλο υλικό και αυτό μόνον ο Θεός μπορεί να το κάνει.

Η ΧΑΡΗ του Θεού στην Καινή Διαθήκη έκανε «καινούριο» το ΝΟΜΟ του Μωυσή στην Παλαιά Διαθήκη, δεν τον κατήγγησε, ούτε τον εκπλήρωσε, αλλά όπως είπε ο Ιησούς ήρθε για να τον «γεμίσει», ήρθε για να του δώσει νέα διάσταση μέσα στις καρδιές μας αποκαλύπτοντας το πνεύμα του Λόγου Του και όχι το γράμμα του νόμου. Αυτό έκανε ο Ιησούς και με το διαζύγιο που ίσχυε στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, το έκανε «καινούργιο», το «γέμισε» με τον αποκαλυπτικό λόγο Του που ζωοποιεί (βλ. Ματθαίος Ε/5:17).

4. Η διδαχή της αποστολικής εκκλησίας

Ήδη αναφέραμε ότι το διαζύγιο επιτρέπεται για λόγους σκληροκαρδίας και φιλαυτίας του ανθρώπου, ενώ αυτό ποτέ δεν ήταν,

ούτε και είναι μέσα στο θέλημα του Θεού, αλλά παρακάτω θα αναφέρουμε ένα επιχείρημα του Λόγου του Θεού, που δείχνει με πολύ καθαρό τρόπο και με σαφήνεια ότι οι διατάξεις του νόμου του Μωυσή για το διαζύγιο ισχύουν και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης, θα αναφέρουμε μια γενική και βασική διδαχή που εφαρμόζε η αποστολική εκκλησία.

Στην πρώτη αποστολική εκκλησία είχε δημιουργηθεί ένα μεγάλο πρόβλημα, που αφορούσε τους πιστούς που προήρχοντο από τα ειδωλολατρικά έθνη, καθόσον μερικοί Ιουδαίοι πιστοί διδασκαν ότι εάν δεν περιτέμονταν κατά το νόμο του Μωυσή δεν μπορούσαν να σωθούν. Επειδή το πρόβλημα έλαβε μεγάλες διαστάσεις και επειδή υπήρχαν εντάσεις και διαφορές πώς να χειριστούν το θέμα αυτό, συγκεντρώθηκαν οι απόστολοι και οι πρεσβύτεροι για να συζητήσουν το θέμα και να λάβουν αποφάσεις.

Στην αρχή μίλησε ο απόστολος Πέτρος και ανέφερε πως ο Θεός άνοιξε με τον ίδιο για πρώτη φορά θύρα λόγου και στα έθνη και αναφέρθηκε στο περιστατικό με τον εκατόνταρχο Κορνήλιο (βλ. Πράξεις, κεφ.Ι΄/10), δίνοντας μεγάλη έμφαση στο γεγονός ότι την ώρα που αυτός τους μιλούσε τον λόγο, ο Κύριος τους βάπτισε με το άγιο Πνεύμα Του, όπως είχε κάνει και στους ίδιους την ημέρα της Πεντηκοστής, χωρίς προηγουμένως να έχουν βαπτιστεί στο νερό, όπως γινόταν σε όλα τις άλλες περιπτώσεις. Εδώ ο Κύριος για να επιβεβαιώσει το μήνυμα του Πέτρου και τον δικό Του λόγο, ενήργησε με έναν διαφορετικό τρόπο, δεν ενήργησε με το γράμμα του Λόγου Του, αλλά με το πνεύμα του Λόγου Του.

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο ο Ιάκωβος, ο λεγόμενος αδελφό-θεος, που ήταν ο πρώτος ποιμένας της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ και αφού έκανε μια εισαγωγή, κατέληξε στο εξής, το οποίο πρέπει να εφαρμόζουν όλες οι εκκλησίες του Θεού:

«Απ' αιώνος είναι γνωστά εις τον Θεόν πάντα τα έργα Αυτού. Όθεν εγώ κρίνω να μη παρενοχλώμεν τους από των εθνών επιστρέφοντας εις τον Θεόν, αλλά να γράφωμεν προς αυτούς να απέχωσιν από των μiasμάτων των ΕΙΔΩΛΩΝ και από της ΠΟΡΝΕΙΑΣ και του ΠΝΙΚΤΟΥ και του ΑΙΜΑΤΟΣ.

Δ Ι Ο Τ Ι ο Μωυσής από γενεάς αρχαίας έχει εν πάση πόλει

τους κηρύττοντας αυτόν εν ταις συναγωγαίς, αναγινωσκόμενος κατά παν Σάββατον» (Πράξεις ΙΕ/15:18-21)

Κάθε τοπική εκκλησία που δημιουργείτο τότε, είχε σαν βάση μερικούς Εβραίους οι οποίοι είχαν βγει από κάποια συναγωγή και αυτοί αποτελούσαν τον πυρήνα, πάνω στον οποίο οικοδομείτο η νέα εκκλησία. Αυτοί οι άνθρωποι ΓΝΩΡΙΖΑΝ το νόμο του Θεού, που είχε δώσει στον Μωυσή και τον ΔΙΔΑΣΚΑΝ και στους νέους πιστούς. Γνώριζαν τις δέκα εντολές, γνώριζαν όλους τους ηθικούς θεσμούς που μας αναφέρει η Βίβλος, γνώριζαν την Πεντάτευχο και φυσικά γνώριζαν και τις διατάξεις του νόμου για το διαζύγιο. Γι' αυτό ο Ιάκωβος τους επισημαίνει ότι **«έχουν σε κάθε πόλη τους κηρύττοντας τον Μωυσή»**, ώστε όλοι οι νέοι πιστοί θα πρέπει να διδαχθούν αυτά που πρέπει να μάθουν.

Εδώ λοιπόν οι απόστολοι δεν κάθονται να τους γράψουν και να επαναλάβουν το νόμο του Μωυσή, αλλά τους λένουν μερικά ουσιώδη πράγματα, που την εποχή εκείνη ήταν **επίκαιρα**, καθόσον γύρω τους υπήρχαν μόνο ειδωλολατρικά έθνη, τους επισημαίνουν δηλαδή να απέχουν *«από των μiasμάτων των ΕΙΔΩΛΩΝ και από της ΠΟΡΝΕΙΑΣ και του ΠΝΙΚΤΟΥ και του ΑΙΜΑΤΟΣ»*. Τα υπόλοιπα θέματα, μεταξύ των οποίων είναι και το διαζύγιο, τα αφήνουν στον Μωυσή, που διδασκόταν στους νέους πιστούς εξ εθνών, γεγονός που σημαίνει ότι οι παλιοί πιστοί διδασκαν τους εθνικούς όλο το νόμο του Μωυσή.

Για να μη γίνει παρερμηνεία από όσους δεν έχουν "επίγνωση" της αλήθειας του Λόγου του Θεού, θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι, το να δεχόμαστε το νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, δεν σημαίνει ότι μπαίνουμε κάτω από τον αυστηρό και δεσμευτικό νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, **ούτε και ο άνθρωπος πλέον μπορεί να δικαιωθεί δια του νόμου**, όπως συνέβαινε τότε, ο άνθρωπος σώζεται μόνο με τη χάρη του Θεού και δικαιώνεται "εκ πίστεως" με το αίμα της θυσίας του Ιησού. Ο Παύλος που είναι ο απολογητής της χριστιανικής πίστης συνέχεια τονίζει το γεγονός αυτό, για να προφυλάξει τους πιστούς από τυχόν λάθος θέσεις, λέγοντας: *«Διότι όσοι είναι εξ έργων νόμου, υπό κατάραν είναι· επειδή είναι γεγραμμένον· Επικατάρατος πας όστις δεν εμμένει εν πάσι*

τοις γεγραμμένοις εν τω βιβλίω του νόμου, ώστε να πράξη αυτά. Ότι δε ουδείς δικαιούται διά του νόμου ενώπιον του Θεού, είναι φανερόν, διότι ο δίκαιος θέλει ζήσει εκ πίστεως» (Γαλάτας Γ/3:10-11). Και σαν προτροπή, προσθέτει στην ίδια επιστολή, αλλά σε άλλο κεφάλαιο: *«Απεχωρίσθητε από του Χριστού όσοι δικαιοσύνησθε διά του νόμου, εξεπέσατε από της χάριτος»* (Γαλάτας Ε/5:4).

Υπάρχουν διατάξεις του ηθικού νόμου της Παλαιάς Διαθήκης που ο Ιησούς δεν τις κατήργησε, αλλά τις τροποποίησε. **Κατάργηση** σημαίνει ότι δεν "αντικατέστησε" την εντολή με κάποια άλλη. **Τροποποίηση** σημαίνει, ότι "διατήρησε" την εντολή, αλλά την άλλαξε, της έδωσε πιο ουσιαστικό περιεχόμενο. Τέτοιες περιπτώσεις ανέφερε ο Ιησούς στην επί του όρους ομιλία Του, όπου αναφέρθηκε με λεπτομέρειες για τις αλλαγές στις εντολές *«μη φονεύσεις»* (Ματθαίος Ε/5:21-26), *«μη μοιχεύσεις»* (Ματθαίος Ε/5:27-32), *«μη επιορκήσεις»* (βλ. Ματθαίος Ε/5:33-37), *«οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος»* (Ματθαίος Ε/5:38-42) και *«θέλεις αγαπά τον πλησίον σου, και μίσει τον εχθρόν σου»* (Ματθαίος Ε/5:43-47). Εφόσον ολόκληρη η Βίβλος είναι θεόπνευστη, άρα και η Παλαιά Διαθήκη είναι ωφέλιμη για διδασκαλία, για έλεγχο και για εκπαίδευση, είναι για μας ωφέλιμη, ώστε να μας γίνεται παράδειγμα προς μίμηση της πιστότητας των αγίων της περιόδου εκείνης ή παράδειγμα προς αποφυγή της ανυπακοής του λαού Ισραήλ, όπως πολύ χαρακτηριστικά γράφει ο Παύλος: *«Ταύτα δε έγιναν παραδείγματα ημών, διά να μη ήμεθα ημεείς επιθυμηταί κακών, καθώς και εκείνοι επεθύμησαν»* (Α' Κορινθίους Ι'/10:6).

Κατά συνέπεια, το επιχείρημα όσων δέχονται ότι οι διατάξεις περί διαζυγίου δεν αφορούν την περίοδο της Καινής Διαθήκης, επειδή δεν βρισκόμαστε πλέον "υπό νόμο", δεν έχει **ισχυρό** έρεισμα μέσα στον Λόγο του Θεού, αλλά είναι μια ερμηνεία, που έρχεται σε αντίθεση με τα λόγια του Ιησού, που ρητά ανέφερε ότι δεν ήρθε να καταργήσει το νόμο και τους προφήτες, αλλά έρχεται και σε αντίθεση και με ολόκληρη την πρώτη εκκλησία, η οποία διδασκε ότι *«ο Μωυσής από γενεάς αρχαίας έχει εν πάση πόλει τους κηρύττοντας αυτόν εν ταις συναγωγαίς, αναγινωσκόμενος κατά παν σάββατον»* (Πράξεις ΙΕ/15:21).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 2°

- Το θέλημα του Θεού, ως δημιουργού του θεσμού του γάμου, **δεν είναι να χωρίζει ο άνθρωπος**, ποτέ δεν ήταν μέσα στο σχέδιο του Θεού για τον άνθρωπο.
- Το 1° διαζύγιο (χωρισμός) δεν ήταν μεταξύ ανθρώπων, αλλά ήταν **μεταξύ του Θεού και του ανθρώπου**, εξαιτίας της παρακοής του και ο Θεός γνώρισε τον πόνο του χωρισμού.
- Η ρίζα του διαζυγίου είναι η **φιλαυτία και ο εγωισμός** του ανθρώπου. Είναι η αφετηρία από την οποία ξεκινούν και όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος στη ζωή του.
- Το διαζύγιο είναι αμαρτία, αλλά δεν ανήκει στις αμαρτίες που η Καινή Διαθήκη ονομάζει **θανάσιμη (ασυγχώρητη) αμαρτία**.
- Ο Θεός επέτρεψε και ανέχτηκε το διαζύγιο **εξαιτίας της σκληροκαρδίας** του ανθρώπου, γι' αυτό και ο Μωυσής θεσμοθέτησε μια σειρά από διατάξεις για το διαζύγιο.
- Η πρώτη αποστολική εκκλησία κάθε Σάββατο στις συναγωγές **διάβαζε το νόμο του Μωυσή** και εφαρμόζε τις διατάξεις του νόμου που εξακολούθησαν να ισχύουν και στη νέα περίοδο της χάρης. Μέσα στις διατάξεις αυτές ήταν και τι ίσχυε για το διαζύγιο (βλ. Πράξεις ΙΕ/15:18-21).
- Ο Ιησούς στην επί του όρους ομιλία Του, διακήρυξε πολύ καθαρά ότι δεν ήρθε **να καταργήσει** το νόμο του Μωυσή στην Παλαιά Διαθήκη, αλλά ήρθε **για να τον «γεμίσει»**, για να του δώσει αληθινό πνευματικό νόημα (βλ. Ματθαίος Ε/5:17).
- Εάν ο Θεός στην **περίοδο του Νόμου** επέτρεψε το διαζύγιο **εξαιτίας** της σκληροκαρδίας του ανθρώπου, **ΤΟ ΙΔΙΟ ΙΣΧΥΕΙ** και στην **περίοδο της Χάρης**, **εξαιτίας** της φιλαυτίας και του εγωισμού του ανθρώπου. Ο Θεός δεν άλλαξε, ο Λόγος Του είναι «**ναι και αμήν**», είναι πάντα επίκαιρος.
- Ο Ιησούς όταν αναφερόταν για διαζύγιο, μοιχεία, πορνεία, κλπ, έδειχνε **το πνεύμα του νόμου**, που δίνει ζωή και όχι **το γράμ-**

μα του νόμου, που θανατώνει. Αυτό το βλέπουμε και στην περίπτωση της μοιχαλίδας γυναίκας, που έφεραν στον Ιησού οι υποκριτές Φαρισαίοι για να την καταδικάσει (Ιωάννης 8/8:3-10).

- **Αιτίες διαζυγίου** είναι η σωματική και πνευματική πορνεία, η αθέτηση της συμφωνίας (διαθήκης) του γάμου, η καταπάτηση και ο εξευτελισμός της προσωπικότητας του, η άσκηση σωματικής βίας, κλπ.
- Οι εργάτες του Θεού, θα πρέπει **να μην είναι** επικριτικοί σε όσους έχουν χωρίσει και **να μην μένουν** στο γράμμα του νόμου, πληγώνοντας περισσότερο τα «προβατάκια» του Κυρίου, για τα οποία Αυτός έχυσε το αίμα Του. Θα πρέπει να τα περιθάλλουν και να επουλώνουν τις πληγές του χωρισμού.

6. ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Ο 2^{ος} ΓΑΜΟΣ;

Αναφερόμενοι στο θέμα του διαζυγίου, είδαμε ότι εάν ερμηνεύσουμε τον Λόγο του Θεού **κατά γράμμα**, οδηγούμαστε σε πνευματικά αδιέξοδα. Αντίθετα, **ερμηνεύοντας πνευματικά** τον θεό-πνευστο Λόγο, βλέπουμε να αποκαλύπτεται η καρδιά της αγάπης του Θεού, που συγχωρεί τον άνθρωπο για την αμαρτία του και αποκαθιστά τη σχέση μαζί Του. Το ίδιο θα κάνουμε και εδώ, εξετάζοντας την περίπτωση που όταν κάποιος χωρίσει, προχωρεί και σε νέο γάμο. Το «διαζύγιο» και ο «2^{ος} γάμος» είναι δύο θέματα άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, γιατί δεν μπορεί κάποιος να προχωρήσει σε ένα νέο γάμο, εάν προηγουμένως δεν έχει πάρει διαζύγιο. Οπότε και εδώ θα εξετάσουμε για το θέμα του νέου γάμου τι ισχύει πνευματικά.

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Ζ/7:1-9

«1. Περί δε των όσων μοι εγράψατε, καλόν είναι εις τον άνθρωπον να μη εγγίση εις γυναίκα· 2. διὰ τας πορνείας όμως ας έχη έκαστος την εαυτού γυναίκα, και εκάστη ας έχη τον εαυτής άνδρα.

3. Ο ΑΝΗΡ ας αποδίδη εις την γυναίκα την οφειλομένην εύνοιαν· ομοίως δε και η γυνή εις τον άνδρα. 4. Η ΓΥΝΗ δεν εξουσιάζει το εαυτής σώμα, αλλ' ο ανήρ· ομοίως δε και ο ανήρ δεν εξουσιάζει το εαυτού σώμα, αλλ' η γυνή.

5. Μη αποστερείτε αλλήλους, εκτός εάν ήναι τι εκ συμφώνου προς καιρόν, διὰ να καταγίνησθε εις την νηστείαν και εις την προσευχήν· και πάλιν συνέρχεσθε επί το αυτό, διὰ να μη σας πειράζη ο Σατανάς διὰ την ακράτειάν σας.

6. Λέγω δε τούτο κατά συγγνώμην, ουχί κατά προσταγήν. 7. Διότι θέλω πάντας τους ανθρώπους να ήναι καθώς και εμαυτόν· αλλ' έκαστος έχει ιδιαίτερον χάρισμα εκ Θεού, άλλος μεν ούτως, άλλος δε ούτως.

8. Λέγω δε προς τους αγάμους και προς τας χήρας, καλόν είναι εις αυτούς εάν μείνωσι καθώς και εγώ. 9. Αλλ' εάν ΔΕΝ ΕΓΚΡΑΤΕΥΩΝΤΑΙ, ας νυμφευθώσι· διότι καλήτερον είναι να νυμφευθώσι παρά να εξάπτωνται».

Στην περικοπή αυτή του Λόγου του Θεού ο απόστολος Παύλος αναφέρεται ειδικά στις **συζυγικές σχέσεις** και πιο συγκεκριμένα στις σεξουαλικές σχέσεις, **τόσο** αυτών που έχουν παντρευτεί, **όσο** και των αγάμων, τους οποίους προτρέπει να μην μείνουν μόνοι, για να μην τους πειράζει ο Σατανάς. Τρία είναι τα σημεία που πρέπει να προσέξουμε:

Σημείο 1ο: Ο κάθε άνδρας για να αποφεύγει την πορνεία, θα πρέπει να έχει τη δική του γυναίκα. Το ίδιο ισχύει αντίστροφα και για τη γυναίκα: *«Διά τας πορνείας όμως ας έχη έκαστος την εαυτού γυναίκα, και εκάστη ας έχη τον εαυτής άνδρα» (εδ.2).*

Εδώ ο Παύλος αναφέρεται καθαρά για τη σωματική και όχι για την πνευματική πορνεία. Η παράνομη σεξουαλική σχέση είναι ένα από τα πιο ισχυρά όπλα του Διαβόλου και έχει καταφέρει με «γλυκό» τρόπο να βάλει την αμαρτία μέσα στο λαό του Θεού. Για τον λόγο αυτό ο Παύλος συστήνει ένα πολύ απλό και αποτελεσματικό φάρμακο για να αποφεύγει ο πιστός την πορνεία, που είναι να έχει ο καθένας το δικό του ταίρι (άνδρα ή γυναίκα).

Σημείο 2ο: Δεν πρέπει να αποστερεί ο ένας σύζυγος τον άλλον από τις συζυγικές (σεξουαλικές) σχέσεις, για να μην τους πειράζει ο Σατανάς για την ακράτειά τους. Αυτό έχει μεγάλη ισχύ για τους νέους στην ηλικία, καθόσον οι πειρασμοί είναι αυξημένοι: *«Μη αποστερείτε αλλήλους διά να μη σας πειράξη ο Σατανάς διά την ακράτειάν σας» (εδ.5).*

Εδώ ο Παύλος μπαίνει ακόμα πιο βαθιά στις προσωπικές σχέσεις των δύο συζύγων, τους οποίους προτρέπει να μην αποστερούν σωματικά σε καμιά περίπτωση ο ένας τον άλλο, εκτός και εάν αυτό το συμφωνήσουν και οι δύο για να έχουν νηστεία και προσευχή. **Πρέπει όμως να συμφωνούν και οι δύο και όχι μόνον ο ένας.** Επίσης δεν λέγει ότι είναι αμαρτία, όταν μεταξύ τους έχουν σαρκική επαφή, ενώ ταυτόχρονα βρίσκονται σε νηστεία και προσευχή. Ο Παύλος τα λέγει όλα αυτά, γιατί γνωρίζει τη μεγάλη δύναμη της σεξουαλικής ορμής, η οποία μετατρέπεται σε όπλο του Σατανά, ο οποίος συνέχεια με τον τρόπο αυτό «πειράζει» τον άνθρωπο και τον οδηγεί στην αμαρτία, όταν βέβαια βρίσκεται έξω από το

θέλημα του Θεού και δεν μένει στην υπακοή του Λόγου Του, ώστε να διακρίνει τι είναι αγαθό και ευάρεστο ενώπιόν Του.

Η προτροπή του Παύλου να μην αποστερεί ο ένας σύζυγος τον άλλον, για να μην τους πειράζει ο Σατανάς, έρχεται σε αντίθεση με την εσφαλμένη δοξασία που πολλοί άνθρωποι δέχονται και εφαρμόζουν να μην έχουν συζυγικές σχέσεις σε συγκεκριμένες ημέρες (Τετάρτη, Παρασκευή, εορτές, κλπ). Αυτό έχει διαπιστωθεί από μαρτυρίες και ομολογίες ότι συμβαίνει σε πολλές περιπτώσεις και σε μη πιστούς και σε αναγεννημένους. Αυτή είναι μια διδασκαλία πλάνης που στόχο έχει να διασπάσει το δεσμό του γάμου και να φέρει αταξία και εντάσεις μέσα στην οικογένεια.

Σημείο 3ο: Οι άγαμοι και οι χήρες, εφόσον δεν μπορούν να είναι εγκρατείς σεξουαλικά, καλόν είναι να παντρεύονται για να μην καταλαμβάνονται από επιθυμίες και εξάπτονται: *«Λέγω δε προς τους αγάμους και προς τας χήρας εάν δεν εγκρατεύονται, ας νυμφευθώσι· διότι καλλίτερον είναι να νυμφευθώσι, παρά να εξάπτονται»* (εδ.8-9).

Όπως και στα προηγούμενα εδάφια, το ίδιο αναφέρει και εδώ ο Παύλος γι' αυτούς που είναι άγαμοι ή βρίσκονται σε χηρεία. Για να μην εξάπτονται σεξουαλικά, όταν τους πειράζει ο Σατανάς θα πρέπει να έρχονται σε κοινωνία γάμου και αυτό ήταν το θέλημα του Θεού απ' αρχής, όταν δημιούργησε τον άνθρωπο και τον έβαλε στον κήπο της Εδέμ.

Εάν εξαιρέσουμε την περίπτωση με τις χήρες, που μπορούν εφόσον θέλουν να παντρευτούν και τα 3 παραπάνω σημεία αφορούν περιπτώσεις **(α)** ή ζευγαριών **που δεν έχουν χωρίσει**, που δεν έχουν δηλαδή πάρει διαζύγιο και κατά συνέπεια δεν έχουν προβεί σε νέο γάμο, **(β)** ή πιστών **που δεν έχουν παντρευτεί**, είναι ακόμα άγαμοι. Τότε, τι σχέση έχει αυτό, με το θέμα που εξετάσουμε εδώ, εάν δηλαδή επιτρέπεται ή όχι ο 2^{ος} γάμος;

Αυτό είναι ένα από τα πιο σημαντικά ερωτήματα. Ο Παύλος δίνει πάρα πολύ μεγάλη σημασία στην αρμονική και υγιή ερωτική ζωή των πιστών, ώστε να μην τους πειράζει ο Σατανάς και αμαρτάνουν, **είτε** όταν δεν έχουν νυμφευτεί, οπότε πρέπει να το κάνουν, **είτε** όταν έχουν νυμφευτεί και ο ένας αποστερεί τον άλλον ερωτικά.

και τους προτρέπει πως πρέπει να ενεργούν.

- Εάν αυτό ισχύει και κάποιος χωρίσει για οποιονδήποτε λόγο και μετά «δεν επιτρέπεται» να νυμφευτεί (σύμφωνα με τη διδασκαλία μερικών κινήσεων), αυτό δεν θα είναι μια οδυνηρή **παγίδα** στη ζωή του;
- Πρέπει αυτός ο άνθρωπος συνέχεια να υποφέρει, να καταπιέζεται, να βασανίζεται και στο τέλος να αμαρτάνει με το να εξάπτεται ή να πέφτει στην πορνεία; Δεν είναι πιο φρόνιμο να προχωρήσει σε ένα νέο (2^ο) γάμο;
- Αφού δεχόμαστε τον ορισμό του γάμου ότι «δεν είναι καλόν ο άνθρωπος να είναι μόνος», πως λοιπόν δεν επιτρέπεται πάλι να παντρευτεί; Με αυτή την ενέργεια δεν ερχόμαστε ενάντια στο θέλημα του Θεού, όταν «επιβάλλουμε» στον άνθρωπο να παραμένει μόνος;

Θα ισχυριστεί κάποιος ότι αυτό το **παραγγέλλει** ο Κύριος, όπως αναφέρει ο Παύλος στα επόμενα εδάφια, αλλά αυτό είναι μια αυθαίρετη άποψη, είναι ερμηνεία του Λόγου του Θεού χωρίς τον αποκαλυπτικό λόγο και αυτό θα το δούμε στη συνέχεια, εξετάζοντας τα λόγια του Παύλου στα εδάφια 6, 10 και 12:

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Ζ/7:10-16

«10. Εις δε τους νενυμφευμένους παραγγέλλω, ΟΥΧΙ ΕΓΩ, ΑΛΛ' Ο ΚΥΡΙΟΣ, να μη χωρισθή η γυνή από του ανδρός αυτής· 11. αλλ' εάν και χωρισθή, ας μένη άγαμος ή ας συνδιαλλαγή με τον άνδρα· και ο ανήρ να μη αφίνη την εαυτού γυναίκα.

12. Προς δε τους λοιπούς ΕΓΩ ΛΕΓΩ, ΟΥΧΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ· Εάν τις αδελφός έχη γυναίκα άπιστον, και αυτή συγκατανεύη να συνοική μετ' αυτού, ας μη αφίνη αυτήν· 13. και γυνή ήτις έχει άνδρα άπιστον, και αυτός συγκατανεύει να συνοική μετ' αυτής, ας μη αφίνη αυτόν.

14. Διότι ο ανήρ ο άπιστος ηγιάσθη διά της γυναικός, και η γυνή η άπιστος ηγιάσθη διά του ανδρός· επειδή άλλως τα τέκνα σας ήθελον είσθαι ακάθαρτα, αλλά τώρα είναι άγια.

15. Εάν δε ο άπιστος χωρίζεται, ας χωρισθή. Ο αδελφός όμως ή αδελφή δεν είναι δεδουλωμένοι εις τα τοιαύτα· ο Θεός όμως προσεκάλεσεν

ημάς εις ειρήνην. 16. Διότι τι εξεύρεις, γύναι, αν μέλλης να σώσης τον άνδρα; ή τι εξεύρεις, άνερ, αν μέλλης να σώσης την γυναικα;»

(α) **Εδάφιο Ζ/7:6** - Ο Παύλος κάνει μια διευκρίνιση ότι όλα αυτά τα λέγει «*κατά συγγνώμην, ουχί κατά προσταγήν*», που σημαίνει ότι δεν δίνει «διαταγή» που πρέπει οπωσδήποτε να εκτελεστεί. Εάν ο πιστός έχει τη δύναμη να μείνει μόνος και δεν τα εφαρμόσει, τότε δεν αμαρτάνει, όπως και ο ίδιος ο Παύλος είχε διαλέξει να μη νυμφευτεί, αλλά να αφιερωθεί αποκλειστικά στην υπηρεσία του Θεού ως απόστολος των εθνών.

(β) **Εδάφιο Ζ/7:10** - Ο Παύλος γράφει ότι ο Κύριος (και όχι ο ίδιος) παραγγέλλει στους νυμφευμένους να μην χωρίζουν, αλλά εάν όμως συμβεί αυτό και χωρίσουν ας μένουν αγαμοί ή να συνδιαλλάσσονται μεταξύ τους.

Εδώ ο Παύλος το διευκρινίζει ότι ο Κύριος «**παραγγέλλει**», που σημαίνει προτρέπει, συμβουλεύει, δείχνει πως πρέπει να ενεργήσει κάποιος σε ένα πρόβλημα που του παρουσιάζεται. Παραγγέλλω δεν έχει την έννοια του «**διατάζω**», είναι δύο διαφορετικές έννοιες, αν και υπάρχουν περιπτώσεις, όπου η διαταγή του Κυρίου, μπορεί να αναιρεθεί, να μην εκτελεστεί: «*Ούτω και ο Κύριος διέταξεν, οι κηρύττοντες το ευαγγέλιον να ζώσιν εκ του ευαγγελίου. Πλην εγώ ουδέν τούτων μετεχειρίσθην. Ουδέ έγγραψα ταύτα διά να γείνη ούτως εις εμέ...*» (Α΄ Κορινθίους Θ/9:14-15).

Η διαταγή του Κυρίου ήταν, όσοι κηρύττουν το ευαγγέλιο να ζουν από αυτό, αλλά ο Παύλος λέγει ότι αυτό δεν το μεταχειρίστηκε και έκανε αδάπανο το ευαγγέλιο, για να μην κάνει κατάχρηση της πνευματικής εξουσίας που είχε: «*Τις λοιπόν είναι ο μισθός μου; το να κάμω αδάπανον το ευαγγέλιον του Χριστού διά της κηρύξεώς μου, ώστε να μη κάμνω κατάχρησιν της εξουσίας μου εν τω ευαγγελίω*» (Α΄ Κορινθίους Θ/9:18).

Άρα στο εδάφια Ζ/7:10-11 που αναφέρει ο Παύλος «*αλλ' εάν και χωρισθή (η γυνή), ας μένη αγαμος ή ας συνδιαλλαγή με τον άνδρα*» είναι μία κατεύθυνση που δίνει ο Κύριος και όχι μια διαταγή. Εάν κάποιος χωρίσει και θέλει να ξεκινήσει τη ζωή του από την αρχή με ένα νέο γάμο, ο Θεός έχει χάρη γι' αυτόν. Εάν πάλι κάποιος αποδε-

δειγμένα έφταιγε στο χωρισμό, δεν πρέπει μετά και αυτός να οικοδομηθεί πνευματικά; Δεν πρέπει να γίνει αποκατάσταση και ο Θεός να τον βάλει μέσα σ' ένα γάμο, ώστε να έχει μια υγιή ζωή, σωματικά και πνευματικά; Φυσικά, εάν υπάρξει συνδιαλλαγή αυτό είναι το ιδανικό, εάν όμως όχι, τότε πρέπει να θεραπευτούν οι πληγές να γίνει αποκατάσταση.

Όλοι γνωρίζουμε εργάτες του Κυρίου που είχαν χωρίσει και όταν προχώρησαν σε νέο γάμο, είχαν μία απίστευτη χάρη επάνω τους και όχι μόνο στη οικογένειά τους, αλλά και η διακονία τους ήταν ευλογημένη με πλούσια πνευματικά αποτελέσματα, που σημαίνει ότι ο Κύριος ευαρεστείται και εργάζεται με τους ανθρώπους αυτούς. Αντίθετα, υπάρχουν ζευγάρια που κρατούν το γάμο τους, αλλά πνευματικά είναι στεγνά, χωρίς καρπούς σε όλους τους τομείς της ζωής τους. Το συμπέρασμα είναι ότι δεν υπάρχουν δεσμά, τα οποία δεν μπορεί να λύσει ο Κύριος.

Δεν αφήνουμε τον άνθρωπο που χώρισε ή που τον κατέβαλε η αμαρτία να χαθεί, αλλά με αληθινή αγάπη και με σπλάχνα οικτιρμών τον οδηγούμε να επανορθώσει τις σχέσεις του με τον Κύριο του και σωτήρα του. Δεν λέμε σ' αυτόν τον άνθρωπο **«για σένα τώρα που χώρισες, δεν υπάρχει πλέον ελπίδα»**, γιατί είναι σαν του λέμε ότι **«για σένα η μόνη ελπίδα είναι να πεθάνει ο νέος σύζυγος της πρώην γυναίκας σου, για να επιστρέψει αυτή σε σένα»**. Αυτό είναι μια τραγική κατάσταση, να ευχόμαστε δηλαδή να πεθάνει κάποιος, που πιθανόν να έχει και παιδιά, για να «αποκατασταθεί» η γυναίκα του, που κακώς την νυμφεύτηκε. Οι χριστιανικές κινήσεις και ομάδες, που έχουν αυτή τη διδασκαλία, ζουν έξω από το καθαρό ευαγγέλιο, ζουν μέσα σε πνευματική σύγχυση και δεν μπορούν να δουν τη δόξα του Θεού, τόσο μέσα στη δική τους ζωή, όσο και μέσα στη ζωή των άλλων πιστών.

Το θέμα δεν είναι εάν κάποιος πιστός χώρισε ή παντρεύτηκε πάλι, αλλά τι υπάρχει μέσα στην καρδιά του και κατά πόσον εκζητεί το θέλημα του Θεού στη ζωή του. **Εάν ο Κύριος δεν το καταδικάζει**, όπως έκανε με τη μοιχαλίδα γυναίκα και σε πολλές άλλες περιπτώσεις που διαβάζουμε μέσα στην Βίβλο, τότε ούτε και εμείς δεν τον καταδικάζουμε. **Εάν ο Κύριος δεν τον εγκαταλείπει**, ούτε και

και εμείς τον εγκαταλείπουμε. **Εάν Κύριος πονά γι' αυτόν** και θέλει την αποκατάστασή του, το ίδιο και εμείς πρέπει να πονάμε, γιατί είναι δικό μας σώμα, είναι πνευματικό μέλος μας. Δεν είμαστε εμείς ανώτεροι του Κυρίου μας Ιησού.

(γ) **Εδάφιο Ζ/7:12** - Ο Παύλος στα εδάφια 12-16, δίνοντας συμβουλές, πως πρέπει να ενεργεί ένας αδελφός που έχει άπιστη γυναίκα και το αντίθετο, δηλαδή πως πρέπει να ενεργεί μια γυναίκα που έχει άπιστο άνδρα, διευκρινίζει ότι αυτά δεν είναι εντολές του Κυρίου, αλλά είναι προτροπές δικές του: *«Προς δε τους λοιπούς ΕΓΩ ΛΕΓΩ, ΟΥΧΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ· Εάν τις αδελφός έχη γυναίκα άπιστον, και αυτή συγκατανεύη να συνοική μετ' αυτού, ας μη αφήνη αυτήν· και γυνή ήτις έχει άνδρα άπιστον, και αυτός συγκατανεύει να συνοική μετ' αυτής, ας μη αφήνη αυτόν...»* (εδ.12-13). Αυτό σημαίνει ότι κάποιος, εάν δεν εφαρμόσει τα λόγια του Παύλου και θέλει να χωρίσει, δεν αμαρτάνει, άλλωστε αυτό το επισημαίνει, λέγοντας: *«Εάν δε ο άπιστος χωρίζεται, ας χωρισθή...»*. Εδώ δεν αναφέρει ότι "εάν χωρίσουν και παντρευτεί πάλι ", αυτό είναι αμαρτία.

Εκείνο που εδώ ο Παύλος παρουσιάζει σαν βασικό θέμα, δεν είναι αυτό καθ' εαυτό εάν το πιστό μέλος συγκατανεύει να συνοική με το μη πιστό μέλος, αλλά παρουσιάζει την πνευματική κατάσταση που υπάρχει μέσα σε μια οικογένεια, όπου το ένα μέλος είναι πιστό και το άλλο άπιστο και την θεία προστασία και ασφάλεια που παρέχεται στα μη πιστά μέλη, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών: *«Διότι ο ανήρ ο άπιστος ΗΓΙΑΣΘΗ διά της γυναικός, και η γυνή η άπιστος ΗΓΙΑΣΘΗ διά του ανδρός· επειδή άλλως τα τέκνα σας ήθελον είσθαι ακάθαρτα, αλλά τώρα είναι άγια»* (εδ.14). Οι επιθέσεις του Διαβόλου κατά των μη πιστών μελών της οικογένειας, βρίσκουν εμπόδιο τις προσευχές των πιστών μελών και έτσι όλη η οικογένεια αγιάζεται ενώπιον του Θεού.

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Ζ/7:27-28

«Είσαι δεδεδεμένος με γυναίκα; Μη ζητεί λύσιν. Είσαι λελυμένος από γυναικός; Μη ζητεί γυναίκα. Πλην και εάν νομφευθής, δεν ημάρτησας· και εάν η παρθένος νομφευθή, δεν ημάρτησεν· αλλ' οι τοιοῦτοι θέλουσιν έχει θλίψιν εν τη σαρκί· εγώ δε σας φείδομαι».

Ο Παύλος εδώ είναι πολύ καθαρός στις προτροπές του, λέγοντας ότι, εάν ένας άνδρας έχει λύσει το γάμο του με τη γυναίκα του, ως μην ζητήσει άλλη γυναίκα για να νυμφευτεί, αλλά και εάν αυτό δεν το κάνει και νυμφευτεί, δεν αμαρτήσε. Δεν αναφέρεται όμως **ποιος είναι ο λόγος που λύθηκε ο γάμος** και υπάρχουν πολλοί λόγοι, που μπορεί να συμβεί αυτό, όπως φυσική πορνεία, πνευματική πορνεία, θάνατος του ενός μέλους, καταπάτηση της συνθήκης του γάμου, η σύζυγος να είναι άπιστη, κλπ. Κατά συνέπεια, εάν νυμφευτεί πάλι, ανεξάρτητα για ποιο λόγο χώρισε, δεν αμαρτάνει.

Γιατί στη μία περίπτωση λέγει «**εάν είσαι λυμένος από τα δεσμά του γάμου, μη ζητάς γυναίκα**» και στην άλλη περίπτωση λέγει «**εφόσον λύθηκε ο γάμος σου και νυμφευτείς δεν αμαρτάνεις**», αυτά τα δύο δεν έρχονται σε αντίθεση; Τελικά ποιο είναι το σωστό ενώπιον του Θεού, να νυμφευτεί πάλι ή να μην νυμφευτεί; Την απάντηση την δίνει ο ίδιος Παύλος, λέγοντας ότι όσοι νυμφευτούν (συμπεριλαμβάνοντας και τις παρθένες που έρχονται σε γάμο για πρώτη φορά) «**οι τοιούτοι θέλουσιν έχει θλίψιν εν τη σαρκί**», θα έχουν δηλαδή προβλήματα που θα τους δημιουργούν θλίψη, γιατί θα είναι γεμάτοι από μέριμνες, καθόσον «**ο ΑΓΑΜΟΣ μεριμνά τα του Κυρίου, πως να αρέση εις τον Κύριον· ο δε ΝΕΝΥΜΦΕΥΜΕΝΟΣ μεριμνά τα του κόσμου, πως να αρέση εις την γυναίκα...**» (βλ. Α΄ Κορινθίους Ζ/7:32-34). Ο νυμφευμένος, είτε για πρώτη φορά, είτε για δεύτερη φορά, βρίσκεται μέσα σε μέριμνες βιοτικές.

Ένα θέμα που δεν θίξαμε ιδιαίτερα, αλλά θεωρείται αυτονόητο είναι η περίπτωση που κάποιος έχει 2 ή 3 γάμους και χώρισε όταν δεν ήταν πιστός, αλλά όταν αναγεννήθηκε νυμφεύτηκε πάλι, υπάρχει εδώ πρόβλημα; Την απάντηση την δίνει ο Λόγος του Θεού: «**Θθεν εάν τις ήναι εν Χριστώ είναι νέον κτίσμα** (αρχ. “καινή κτίσις”)· **τα αρχαία παρήλθον, ιδού, τα πάντα έγιναν νέα**» (Β΄ Κορινθίους Ε/5:17). Ο πιστός όταν αναγεννιέται από το Πνεύμα του Θεού είναι ένα νέο πνευματικό δημιούργημα και όλο το παρελθόν του διαγράφεται, τις αμαρτίες του ο Κύριος τις έριξε στα βάθη των θαλασσών και δεν τις θυμάται πλέον, γι’ αυτές πλήρωσε ο Ιησούς επάνω στο σταυρό του Γολγοθά, χύνοντας το πολύτιμο και αναμάρτητο αίμα Του.

7. Η ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Υπάρχουν πράγματα μέσα στη ζωή του ανθρώπου, πιστού και μη πιστού, που ο Διάβολος έχει διαφθείρει και διαστρεβλώσει. Για να υπάρξει αγνότητα και καθαρότητα μέσα στο γάμο, θα πρέπει ο Κύριος να αγγίξει το πιο «σεξουαλικό όργανο» που τον παρασύρει προς την αμαρτία και αυτό είναι **το μυαλό του ανθρώπου**, γιατί όλα ξεκινούν από το μυαλό. Το μυαλό είναι που δημιουργεί όλες τις καταστάσεις, αγνές, ευχάριστες, δυσάρεστες ή βρώμικες, γι' αυτό και ο Κύριος όταν ντύνει τον πιστό με την πνευματική πανοπλία Του, για να τον προφυλάξει από τις εισηγήσεις του Διαβόλου και των πονηρών δυνάμεών του, καλύπτει το κεφάλι του πιστού με την **«περικεφαλαία της σωτηρίας»** (βλ. Εφεσίους 5'/6:13-17).

Δεν του δίνει την ασπίδα της σωτηρίας ή τον θώρακα της σωτηρίας, γιατί η ασπίδα είναι συνδεδεμένη με την πίστη (**«ασπίδα πίστεως»**) και ο θώρακας με τη δικαιοσύνη (**«θώρακας δικαιοσύνης»**), το κάθε εξάρτημα της πνευματικής πανοπλίας έχει τη δική του απόκλειστική χρήση, έχει το δικό του σκοπό. Η περικεφαλαία της σωτηρίας είναι για να μας προστατεύει το μυαλό από κάθε επίθεση του Διαβόλου και των σκοτεινών του δυνάμεών, έτσι μπορούμε **«να καθαριούμεν λογισμούς και παν ύψωμα επαιρόμενον εναντίον της γνώσεως του Θεού και να αιχμαλωτίζομεν παν νόημα εις την υπακοήν του Χριστού»** (Β' Κορινθίους 1'/10:5).

Ο Θεός είναι ο δημιουργός του γάμου και ο Θεός είναι ο πρώτος που διακήρυξε την υγιή σεξουαλική ζωή, κάνοντας τον Αδάμ και την Εύα **«εις σάρκα μίαν»** (βλ. Γένεση Β/2:24). Ο Θεός είναι ο εμπνευστής της ερωτικής ζωής του ανθρώπου και όχι ο Διάβολος, **γιατί ο Διάβολος ποτέ δεν θα μπορούσε να δώσει στον άνθρωπο κάτι που να περιέχει μέσα την αληθινή αγάπη**, απλά ο Διάβολος το διαστρέβλωσε. Αυτό που ο Θεός δημιούργησε για να γίνει ο άνδρας και η γυναίκα ένα σώμα, μία σάρκα, δεν είναι κάτι το πονηρό και το βρώμικο, αντίθετα είναι άγιο και ευλογημένο, έχει επάνω τη δική Του άγια σφραγίδα. Για τον λόγο αυτό, ο Θεός θα πρέπει να διδάξει τον πιστό πως θα είναι η ερωτική του ζωή, ώστε να λειτουργεί σωστά και να υπάρχει καθαρότητα μέσα στο γάμο.

Σημείωση: Η λέξη «σεξ» (sex) και τα παράγωγά της (σεξουαλική ζωή, σεξουαλικές σχέσεις, κλπ) δεν είναι Ελληνική. Χρησιμοποιείται όμως παγκόσμια, για να υποδηλώσει τις ερωτικές σχέσεις δύο ατόμων, είτε εντός του γάμου, είτε εκτός του γάμου. Στην μελέτη μας δεν την υιοθετούμε, απλά χρησιμοποιείται περιστασιακά για λόγους σκοπιμότητας ή έμφασης. Για την συνεύρεση δύο ατόμων, συνήθως χρησιμοποιούμε τις ακόλουθες ορολογίες: Συζυγικές σχέσεις, γαμήλιες σχέσεις και ερωτικές σχέσεις, καθώς και το ρήμα «γνωρίζω», όπως με λεπτομέρειες έχουμε αναλύσει στο “Κεφάλαιο Πέμπτο” (βλ. σελίδες 134-140).

Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ 5'/6:13-20

*«13. Τα φαγητά είναι διά την κοιλίαν και η κοιλία διά τα φαγητά· πλην ο Θεός και ταύτην και ταύτα θέλει καταργήσῃ· **το δε σώμα δεν είναι διά την πορνείαν, αλλά διά τον Κύριον, και ο Κύριος διά το σώμα·** 14. ο δε Θεός και τον Κύριον ανέστησε και ημάς θέλει αναστήσῃ διά της δυνάμεως αυτού.*

*15. Δεν εξεύρετε ότι τα σώματά σας είναι μέλη του Χριστού; Να λάβω λοιπόν τα μέλη του Χριστού και να κάμω αυτά μέλη πόρνης; Μη γένοιτο. 16. Ἦ δεν εξεύρετε ότι ο προσκολλώμενος με την πόρνην είναι **ΕΝΑ** σώμα; διότι θέλουσιν εἶσθαι, λέγει, οι δύο εις σάρκα μίαν· 17. ὅστις ὁμως προσκολλάται με τον Κύριον είναι **ΕΝΑ** πνεῦμα.*

*18. **Φεύγετε την πορνείαν. Παν ἀμάρτημα, το οποίον ἠθελε πράξει ο ἄνθρωπος, είναι εκτός του σώματος· ο πορνεύων ὁμως αμαρτάνει εις το ἴδιον αυτού σώμα.***

*19. Ἦ δεν εξεύρετε ότι **το σώμα σας είναι ναός του αγίου Πνεύματος του εν υμίν, το οποίον ἔχετε από Θεού, και δεν εἰσθε κύριοι εαυτῶν; 20. Διότι ηγοράσθητε διά τιμής· δοξάσατε λοιπόν τον Θεόν διά του ΣΩΜΑΤΟΣ σας και διά του ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ σας, τα οποία είναι του Θεού».***

Παραπάνω ο Λόγος του Θεού μας δείχνει τον τρόπο για την καθαρότητα και την αγνότητα στην ερωτική σχέση του πιστού, ο οποίος πρέπει να αποφεύγει την πορνεία, γιατί **το σώμα του** είναι ναός του αγίου Πνεύματος του Θεού και **τα μέλη του** είναι μέλη του Χριστού και όταν πορνεύει, όταν προσκολλάται σε μία πόρνη γίνεται ΕΝΑ με αυτήν και κάνει τα μέλη του Χριστού μέλη της πόρνης.

Ο πιστός έχει εξαγορασθεί από την αμαρτία και από την κατά-

ρα του νόμου με τιμή, με το πολύτιμο αίμα της θυσίας του Ιησού Χριστού, γι' αυτό πρέπει να δοξάζει, να υψώνει και να λατρεύει τον Κύριο και με το ΣΩΜΑ του και με το ΠΝΕΥΜΑ του, τα οποία δεν είναι δικά του, αλλά είναι του Θεού.

«Φεύγετε (από) την πορνείαν» είναι η προτροπή του Παύλου και για να συμβεί αυτό απαραίτητο είναι ο πιστός να είναι καλυμμένος με το αίμα του Ιησού και ντυμένος με την πνευματική πανοπλία για να μπορέσει να αντισταθεί στους πειρασμούς του Διαβόλου, που στο θέμα της ερωτικής ζωής είναι εξαιρετικά ισχυροί. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι ο Διάβολος έριξε στην αμαρτία μεγάλους άνδρες του Θεού χρησιμοποιώντας γυναίκες για να τους παρασύρουν ερωτικά, όπως συνέβηκε με τον Δαβίδ και το γιο του Σολομώντα.

Ο Δαβίδ, για τον οποίο ο Θεός είπε «βρήκα άνδρα κατά την καρδιά μου», κάποιον απόγευμα σηκώθηκε από την κλίνη του και όπως περπατούσε «*είδεν από του δώματος γυναίκα λονομένην· και η γυνή ήτο ωραία την όψιν σφόδρα*» (Β' Σαμουήλ ΙΑ/11:2). Ήταν η **Βηθσαβεέ**, μια γυναίκα που ανήκε σε άλλον άνδρα, τον Χετταίο Ουρία. Ο Δαβίδ με ένα τέχνασμα που χρησιμοποίησε για να διώξει τον Ουρία μακριά από την Βηθσαβεέ την κατέκτησε ερωτικά. Βέβαια, όταν τον έλεγξε ο προφήτης Νάθαν, ο Δαβίδ μετανόησε ειλικρινά, αλλά ο Θεός δεν επέτρεψε να ζήσει το παιδί που απέκτησε μαζί της, γιατί ήταν καρπός αμαρτίας.

Ο Σολομών αναφέρει η Βίβλος είχε 700 γυναίκες βασίλισσες και 300 παλλακές, οι οποίες εξέκλιναν την καρδιά του πίσω από άλλους ειδωλολατρικούς θεούς, έπαψε η καρδιά να είναι τέλεια ενώπιον του Κυρίου, πορεύτηκε πίσω από την θεά Ασάρτη των Σιδωνίων και τον θεό Μελχώμ των Αμμωνιτών και έπραξε πονηρά ενώπιον του Κυρίου. Όλα αυτά τα έκανε ο Σολομώντας, παρασυρόμενος από «*όλας τας γυναίκας αυτού τας ξένας, αι οποίαι εθνομιάζον και εθυσίαζον εις τους θεούς αυτών*» (βλ. Α' Βασιλέων ΙΑ/11:3-8).

Η Ιεζάβελ, είναι μια περίπτωση αρνητική μέσα στην Βίβλο, για την οποία έχουμε αναφερθεί και σε προηγούμενα κεφάλαια (βλ. σελ. 71). Όταν ο Ιηού πήγε εναντίον της για να την συλλάβει και να την θανατώσει για τα βδελύγματά που είχε διαπράξει ενώπιον του Θεού,

αυτή για να τον σαγηνεύσει ερωτικά (σεξουαλικά) βάφτηκε προκλητικά και καλλωπίστηκε, που σημαίνει ότι είχε χρησιμοποιήσει με επιτυχία πολλές φορές αυτή τη μέθοδο: «*Και ακούσασα η Ιεζάβελ ΕΒΑΨΕΝ τους οφθαλμούς αυτής, και ΕΚΑΛΩΠΙΣΕ την κεφαλὴν αυτής*» (βλ. Β΄ Βασιλέων Θ/9:30-36). Τη φορά αυτή όμως απέτυχε του σκοπού της και είχε ένα οικτρό τέλος.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΙΘ/19:9-12

«9. Σας λέγω δε ότι όστις χωρισθῇ την γυναίκα αυτού εκτός διά πορνείαν και (εβρ. "δια να") νυμφευθῇ ἄλλην, γίνεται μοιχός· και όστις νυμφευθῇ γυναίκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός. 10. Λέγουσι προς αυτόν οι μαθηταί αυτού· Εάν ούτως ἔχη η υποχρέωσις του ανδρός προς την γυναίκα, ΔΕΝ ΣΥΜΦΕΡΕΙ ΝΑ ΝΥΜΦΕΥΘΗ.

11. Ο δε εἶπε προς αυτούς· Δεν δύνανται πάντες να δεχθῶσι τον λόγον τούτον, ἀλλ' εις όσους είναι δεδομένον. 12. Α ι ό τ ι είναι ευνούχοι, οι οποίοι εκ κοιλίας μητρός ἐγεννήθησαν ούτω, και είναι ευνούχοι, οι οποίοι ευνουχίσθησαν υπό των ανθρώπων, και είναι ευνούχοι, οι οποίοι ευνούχισαν εαυτούς διά την βασιλείαν των ουρανών. Όστις δύναται να δεχθῇ τούτο, ας δεχθῇ».

Με το κεφάλαιο ΙΘ/19 του Ματθαίου έχουμε ήδη ασχοληθεί με λεπτομέρειες, όπου αναλύσαμε τις έννοιες «πορνεία» και «μοιχεία», όταν Ιησούς εἶπε ότι γίνεται μοιχός όποιος χωρίσει τη γυναίκα του "δια να" νυμφευτεί ἄλλη, ή όποιος νυμφευτεί χωρισμένη γυναίκα (εδ. 9). Ακούγοντας τα λόγια του Ιησού οι μαθητές Του δεν κατάλαβαν το πνευματικό νόημα και δυσανασχέτησαν λέγοντάς Του ότι στην περίπτωση αυτή δεν συμφέρει στον άνδρα να νυμφευτεί. Ο Ιησούς τότε τους μίλησε **για μια ἄλλη μορφή αγαμίας**, για μια πνευματική α-φιέρωση, αναφερόμενος σε 3 κατηγορίες ευνούχων:

- (1) Είναι ευνούχοι, που **γεννήθηκαν έτσι**, «εκ κοιλίας μητρός».
- (2) Είναι ευνούχοι, που **οι άνθρωποι τους ευνούχισαν**.
- (3) Είναι ευνούχοι, που **οι ίδιοι ευνούχισαν** τους εαυτούς τους.

Ο Ιησούς εδώ δεν αναφέρεται στον **φυσικό ευνουχισμό** των ανδρών, που ήταν κάτι το σύνηθες στην αρχαιότητα και ειδικά στην περίπτωση αυτών που υπηρετούσαν σε παλάτια ή σε αρχοντικά

σπίτια, αλλά αναφέρεται στον **πνευματικό ευνουχισμό**, που πολλοί εργάτες (άνδρες και γυναίκες), έκαναν στη ζωή τους, απαρνούμενοι πολλές ευλογίες της ζωής, όπως γάμο, οικογένεια, παιδιά, επαγγελματική σταδιοδρομία, κλπ, για να υπηρετήσουν ολοκληρωτικά τον Κύριο. Αυτό φαίνεται καθαρά από την 3^η κατηγορία, που λέγει ότι *«είναι εννούχοι, οι οποίοι εννούχισαν εαυτούς διά την ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ των ουρανών»*. Το διευκρινίζει ότι το έκαναν «για τη βασιλεία των ουρανών, αυτή ήταν η προτεραιότητα στη ζωή τους.

Περιπτώσεις πνευματικού ευνουχισμού μέσα στον Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή, έχουμε πολλές, αλλά οι πιο χαρακτηριστικές είναι του Ιωάννη του Βαπτιστή και του απόστολου Παύλου:

Ο Ιωάννης ήταν χρισμένος πριν ακόμα γεννηθεί. Ο άγγελος που παρουσιάστηκε στον Ζαχαρία του είπε για τον υιό που θα γεννούσε η γυναίκα του: *«...Θέλει είσθαι μέγας ενώπιον του Κυρίου, και οίνον και σίκερα δεν θέλει πίνει, και θέλει πληρωθή Πνεύματος αγίου έτι εκ κοιλίας της μητρός αυτού»* (Λουκάς Α/1:15). Ο Ιωάννης αφιέρωσε τη ζωή του για να προετοιμάσει τον ερχομό του Μεσσία, δεν δημιούργησε οικογένεια, γνώριζε ποια ήταν η αποστολή του «εκ κοιλίας μητρός».

Ο Παύλος πολλές φορές αναφέρθηκε στη διακονία του και στην απόφασή του να μείνει μόνος, να μην νυμφευτεί και αυτό το αποδίδει στη χάρη του Θεού: *«Ότε δε ηνδόκησεν ο Θεός, ο προσδιορίσας με εκ κοιλίας μητρός μου και καλέσας διά της χάριτος αυτού»* (Γαλάτας Α/1:15). Όταν έγραφε στους Κορίνθιους πιστούς για τις σχέσεις ανδρών και γυναικών και πώς να αποφεύγουν την πορνεία, αναφέρθηκε και στον εαυτό του, λέγοντας: *«Θέλω πάντας τους ανθρώπους να ήναι καθώς και εμαυτόν· αλλ' έκαστος έχει ιδιαίτερον χάρισμα εκ Θεού, άλλος μεν ούτως, άλλος δε ούτως»* (Α' Κορινθίους Ζ/7:7).

Ο Παύλος είχε το ιδιαίτερο χάρισμα να μπορεί να παραμείνει άγαμος και να είναι μόνος. Όλοι όμως δεν μπορούν να το κάνουν αυτό, χρειάζεται αφιέρωση και ειδική χάρη από τον Θεό, χωρίς τη χάρη του Κυρίου ο Σατανάς θα πειράξει τον πιστό και θα πέσει σε πορνεία. Γι' αυτό συστήνει ο Παύλος *«διά τας πορνείας όμως ας έχη έκαστος την εαυτού γυναίκα, και εκάστη ας έχη τον εαυτής άνδρα»* (Α'

Κορινθίους Ζ/7:2).

Όχι μόνο δεν είναι καλό στον άνθρωπο να είναι μόνος, αλλά όταν νυμφεύεται, πρέπει να φροντίζει να ζει με φυσική και με πνευματική αγνότητα και να τιμά το γάμο του, φυλάσσοντας το συζυγικό κρεβάτι αμόλυντο: *«Τίμιος ἔστω ὁ γάμος εἰς πάντας καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· τοὺς δὲ πόρνους καὶ μοιχοὺς θέλει κρίνει ὁ Θεός»* (Εβραίους ΙΓ/13: 4). Αντιστάσου με τη δύναμη του Κυρίου σε κάθε σεξουαλικό πειρασμό του Διαβόλου, για να διατηρήσεις την αγνότητα της σχέσης σου με τον άνδρα σου ή με τη γυναίκα σου. Ο Θεός έδωσε την ερωτική σχέση στον άνθρωπο για να ζήσει μέσα στην ασφάλεια του γάμου. Όσα περισσότερα χρόνια έχουν μαζί ο άνδρας και η γυναίκα και όσο περισσότερο ποθεί ο ένας τον άλλον, τόσο περισσότερη ασφάλεια υπάρχει στο γάμο. Εάν με το πέρασμα του χρόνου η ερωτική φλόγα εξαφανιστεί στο γάμο, τότε φανερώνονται και τα σύννεφα των προβλημάτων στο ζευγάρι.

Απέριψε τα έργα της σάρκας!

Ο Λόγος του Θεού συχνά αναφέρεται στα έργα της σάρκας και στα αγαθά έργα, αυτά τα δύο δεν συνυπάρχουν, αντίκειται μεταξύ τους. Όποιος είναι υποδουλωμένος σε σαρκικά έργα, δεν μπορεί να διατηρήσει την αγνότητά του και γενικά να διατηρήσει την άγια ζωή σε όλες τις φάσεις της ζωής του και πολύ περισσότερο μέσα στο γάμο του, γιατί συνέχεια θα ζει σε εντάσεις, διαμάχες και έριδες. Ο απόστολος Παύλος σχεδόν σε όλες τις επιστολές του, επισημαίνει τον κίνδυνο αυτό και προτρέπει το λαό του Θεού να ζει με θεοσέβεια, γιατί σε αντίθετη περίπτωση η κρίση και η δικαιοσύνη του Θεού θα φανερωθούν στη ζωή του.

(1) ΓΑΛΑΤΑΣ Ε/5:19-21

«Φανερά δε είναι τα έργα της σαρκός, τα οποία είναι μοιχεία, πορνεία, ακαθαρσία, ασέλγεια, ειδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἐρίδες, ζηλοτυπίαί, θυμοί, μάχαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κώμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτων, περί των οποίων σας προλέγω, καθὼς καὶ προείπον, ὅτι οἱ τα τοιαῦτα πράττοντες βασιλείαν Θεοῦ δεν θέλουσι κληρονομήσει».

Στον κατάλογο των σαρκικών έργων που παραθέτει ο Παύλος,

τα 4 πρώτα έργα αναφέρονται σε σεξουαλικές αμαρτίες που γίνονται με το σώμα και είναι **μοιχεία**, **πορνεία**, **ακαθαρσία** και **ασέλγεια**. Ο μισθός όσων πράττουν αυτά είναι να βρεθούν έξω από τη βασιλεία του Θεού, ενώ ο Ιησούς είπε ότι υπάρχουν άνθρωποι που για να κερδίσουν τη βασιλεία του Θεού «ευνούχισαν» τους εαυτούς τους, αφιέρωσαν τους εαυτούς τους στην υπακοή του Λόγου του Θεού, ζώντας με καθαρότητα, αγνότητα και αγιασμό (Ματθαίος ΙΘ/19:12).

(2) Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Γ/3:16-17

«Δεν εξεύρετε ότι είσθε ναός Θεού και το Πνεύμα του Θεού κατοικεί εν υμίν; Εάν τις φθείρη τον ναόν του Θεού, τούτον θέλει φθείρει ο Θεός· διότι ο ναός του Θεού είναι άγιος, όστις είσθε σεις».

Ο Θεός είναι άγιος και θέλει να κατοικεί μέσα σε άγια σκεύη. Ο βαπτισμένος πιστός με άγιο Πνεύμα είναι το σκεύος που κατοικεί ο Κύριος, ο οποίος θέλει το κατοικητήριό Του να είναι καθαρό. Τα μέλη του σώματος του πιστού είναι μέλη Χριστού, γι' αυτό δεν πρέπει να έχει καμιά σχέση με την ακαθαρσία και να φθείρει το ναό του Θεού. Ο άνδρας και η γυναίκα, που είναι σάρκα μία, θα πρέπει να φροντίζουν να τιμούν το γάμο τους, για να μην τους φθείρει ο Θεός.

(3) Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ς/6:9-10

«Ή δεν εξεύρετε ότι οι άδικοι δεν θέλουσι κληρονομήσει την βασιλείαν του Θεού; Μη πλανάσθε· ούτε πόρνοι, ούτε ειδωλολάτραι, ούτε μοιχοί, ούτε μαλακοί, ούτε αρσενοκοίται, ούτε κλέπται, ούτε πλεονέκται, ούτε μέθυσοι, ούτε λοιδοροί, ούτε άρπαγες θέλουσι κληρονομήσει την βασιλείαν του Θεού».

Εδώ επίσης ο Παύλος προτάσσει 4 κατηγορίες αμαρτωλών, που πράττουν την αμαρτία με το σώμα, όπως είναι οι **πόρνοι**, οι **μοιχοί**, οι **μαλακοί** (κίναϊδοι) και οι **αρσενοκοίτες** (ομοφυλόφιλοι), οι οποίοι δεν θα κληρονομήσουν τη βασιλεία του Θεού.

(4) ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑ/21:8 και ΚΒ/22:15

«Οι δε δειλοί και άπιστοι και βδελυκτοί και φονείς και πόρνοι και μάγοι και ειδωλολάτραι και πάντες οι ψεύσται θέλουσιν έχει την μερίδα αυτών εν τη λίμνη τη καιομένη με πυρ και θείον· ούτος είναι ο δεύτερος θάνατος».

«Έξω δε είναι οι κύνες και οι μάγοι και οι πόρνοι και οι φονείς και οι ειδωλολάτραι και πας ο αγαπών και πράττων το ψεύδος».

Ανάμεσα σε αυτούς που θα έχουν μερίδα στη λίμνη του πυρός θα είναι και οι πόρνοι, αυτοί που αμαρτάνουν με το σώμα και τα μέλη του Χριστού εδώ στη γη τα έκαναν μέλη της πόρνης. Έχει μεγάλη ευθύνη ο κάθε πιστός να διατηρεί την αγνότητά του και να μη τον πλανά ο Διάβολος. Πολλοί πιστοί ισχυρίζονται ότι η πορνεία και η μοιχεία δεν είναι αμαρτίες θανάσιμες και συγχωρούνται, όπως συνέβηκε με τον Δαβίδ και την Βηθσαβεέ. Αυτό είναι πράγματι μια αλήθεια μέσα στην Βίβλο, αλλά εφόσον μετανοήσουν ειλικρινά, όπως έκανε ο Δαβίδ. Εάν όμως εμμένουν συνειδητά μέσα στην αμαρτία, τότε η επιλογή του θερισμού της δικαιοσύνης του Θεού είναι καθαρά δική τους, θα θερίσουν ότι έσπειραν.

Δεν κρίνω σκόπιμο να αναφερθούμε για την **ομοφυλοφιλία** Αυτό είναι κάτι που δεν πρέπει να υπάρχει μέσα στο λαό του Θεού, είναι μια σεξουαλική διαστροφή ανάμεσα σε άνδρες (αρσενοκοίτες) και ανάμεσα σε γυναίκες(λεσβίες). Ο Θεός κατέστρεψε τα Σόδομα και τα Γόμορρα γιατί η ομοφυλοφιλία είχε γίνει πλέον καθεστώς, οι κάτοικοι των πόλεων αυτών ζούσαν μόνο γι' αυτό και όταν οι δύο άγγελοι του Κυρίου πήγαν για να ειδοποιήσουν τον Λώτ και την οικογένειά του να φύγουν γιατί οι πόλεις θα καταστρέφονταν, οι κάτοικοι θέλησαν να ασελγήσουν επάνω τους (Γένεση 19:5).

Στις ημέρες μας η ομοφυλοφιλία έχει γίνει αποδεκτή από την κοινωνία, καλυπτόμενη κάτω από την ταμπέλα **«σεξουαλική απελευθέρωση»** και έχουν θεσμοθετηθεί διατάξεις για τη συμβίωση των ανδρών ή των γυναικών μεταξύ τους. Εάν κάποιος αντιδρά σε όλα αυτά θεωρείται **οπισθοδρομικός** και **αντικοινωνικός**. Ο λαός του Θεού, όχι μόνο δεν πρέπει να έχει καμιά σχέση με αυτά, αλλά πρέπει να μάχεται για να γκρεμίσει τα «κάστρα» της αμαρτίας και να οικοδομήσει τα καλά νέα του ευαγγελίου του Χριστού.

. . . / / / . . .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 3^ο

- (1) Ο κάθε άνδρας για να αποφεύγει την πορνεία, θα πρέπει να έχει **τη δική του** γυναίκα. Το ίδιο ισχύει αντίστροφα, η κάθε γυναίκα να έχει **τον δικό της** άνδρα.
- (2) Δεν πρέπει **να αποστερεί** ο ένας σύζυγος τον άλλον από τις συζυγικές (σεξουαλικές) σχέσεις, για να μην τους πειράζει ο Σατανάς για την ακράτειά τους.
- (3) Οι **άγαμοι** και οι **χήρες**, εφόσον δεν μπορούν να είναι σεξουαλικά εγκρατείς, καλόν είναι να παντρεύονται για να μην καταλαμβάνονται από επιθυμίες και εξάπτονται.
- Εφόσον τα 3 παραπάνω ισχύουν, όταν κάποιος χωρίσει, κανένας δεν μπορεί να τον καταδικάσει και να του απαγορεύσει να ξαναπαντρευτεί, **γιατί έτσι θα τον οδηγήσει στην αμαρτία**, αφού θα εξάπτεται ερωτικά, ή να πέφτει στην πορνεία, καθόσον δεν θα έχει τη δύναμη να είναι εγκρατής.
- Ο Παύλος στις συμβουλές και στις προτροπές που δίνει στην Α' Κορινθίους, κεφ.Ζ', σχετικά με τα ζευγάρια, όπου το ένα μέλος είναι πιστό και το άλλο δεν είναι, διευκρινίζει ότι αυτά **τα λέγει ο ίδιος «κατά συγνώμη» και όχι ο Κύριος**, γεγονός που σημαίνει ότι δεν αμαρτάνει εάν κάποιος δεν τις εφαρμόσει. .
- Ο πιστός για να διατηρεί συνέχεια την καθαρότητα και την αγνότητά του, θα πρέπει να απορρίπτει τα έργα της σάρκας και ιδιαίτερα να προσέχει από αυτά **που γίνονται με το σώμα**, όπως είναι η πορνεία, η μοιχεία, η ακαθαρσία και η ασέλγεια.
- Όσοι δεν τιμήσουν το γάμο τους και δεν διαφυλάξουν «αμίαντο την κοίτη τους», εάν δεν μετανοήσουν **δεν θα κληρονομήσουν** την βασιλεία του Θεού.

. . . / / / . . .

ΕΠΤΑ (7) ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Φθάνοντας στο τέλος του κεφαλαίου για το διαζύγιο και για τον 2^ο γάμο και έχοντας αναλύσει σφαιρικά το όλο θέμα, θα κάνουμε μια **συνοπτική περιγραφή** των περιπτώσεων που μπορεί ο πιστός να χωρίζει και να παίρνει έγγραφο διαζύγιο και στη συνέχεια να νυμφευτεί πάλι, ώστε ο αναγνώστης να έχει μια γενική εικόνα των περιπτώσεων αυτών. Η βάση μας πάντα είναι ότι ο Θεός θέλει ο άνθρωπος να είναι «εις σάρκα μίαν» και αυτό που «ο Θεός συνέζευξε, ο άνθρωπος ας μη χωρίζει». Αυτό είναι το σχέδιο του Θεού και το θέλημά Του για τον άνθρωπο «απ' αρχής»:

(1) ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΡΝΕΙΑ: Πρόκειται για **πορνεία**, που έχει γίνει πριν ή μετά το γάμο και για την οποία ο Μωυσής είχε διατάξει να δίνεται έγγραφο διαζύγιο, λόγω της σκληροκαρδίας του λαού. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται και ο όρος **μοιχεία**, που γίνεται μέσα στο γάμο και όταν συνεχίζεται εξελίσσεται σε πορνεία. Η Βίβλος μας λέγει ότι, όποιος πιστός, που είναι νυμφευμένος πορνεύει, τα μέλη του (που είναι και μέλη Χριστού), τα κάνει μέλη της πόρνης. Αυτό ο Κύριος δεν το θέλει και το σιχαίνεται και είναι ένας ισχυρός λόγος για διαζύγιο.

Εδάφια για μελέτη: Δευτερονόμιο ΚΒ/22:13-21 και ΚΔ/24:1-2, (Λευιτικό Κ/20:10, Ματθαίος Ε/5:27-32, ΙΘ/19:3-9 και Α/1:18-19, Μάρκος Ι'/10:11-12, Α' Κορινθίους ζ' / 6:15-16, Γένεση Β/2:24, Μαλαχίας Β/2:14-16, Μιχαίας Δ/4:6-7, Α' Βασιλέων ΙΑ/11:3-8).

(2) ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΝΕΙΑ: Πρόκειται για πορνεία ή μοιχεία του πιστού με τον κόσμο και τα είδωλά του. Μέσα στην Βίβλο έχουμε πολλές περιπτώσεις που ο κατά σάρκα λαός Ισραήλ και η εκκλησία (ο πνευματικός Ισραήλ) να πέφτουν στο αμάρτημα της λατρείας των ειδώλων του κόσμου, κάθε μορφής και να επέρχεται χωρισμός με τον Θεό, ο οποίος λέγει ότι τον «χλιαρό» θα τον βγάλει έξω από το σώμα της εκκλησίας, θα τον «εξεμέσει» (Αποκάλυψη Γ/3:16). Όταν ο πιστός συνειδητά πλέον αποστατεί από τον Κύριο και αγαπά τον παρόντα κόσμο με τις επιθυμίες του, επέρχεται πνευματικός χωρι-

σμός με τον Κύριο, αλλά και φυσικός χωρισμός μέσα στο γάμο του.

Εδάφια για μελέτη: Ιάκωβος Δ/4:4, Ιερεμίας Γ/3:6-8, Ιεζεκιήλ Ις'/16:2-36, Β' Κορινθίους ζ'/6:14-18, Αποκάλυψη Γ/3:16).

(3) ΑΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ: Ο γάμος μεταξύ άνδρα και γυναίκας είναι μια **διαθήκη με ισόβια ισχύ**. Κανένας δεν νυμφεύεται για να χωρίσει, γιατί ποτέ δεν είναι αυτός ο αρχικός στόχος, ούτε και συνάπτει συμφωνία για γάμο με ημερομηνία λήξης, γιατί γάμος με χρονικά όρια δεν είναι γάμος. Η αθέτηση, η διάσπαση των όρων της συνθήκης, εκτός από την φυσική-σαρκική και πνευματική πορνεία, που ήδη αναφέραμε, μπορεί να γίνει όταν το ένα μέλος καταπατεί και ξεφτελίζει την προσωπικότητα του άλλου, ασκώντας για παράδειγμα σωματική βία επάνω του, γεγονός το οποίο οδηγεί σε διαζύγιο, όταν δεν υπάρξει μετάνοια, συγχώρεση και αποκατάσταση. Η αιτία που φέρνει τη διάσπαση της διαθήκης και το διαζύγιο είναι η σκληροκαρδία, ο εγωισμός και η φιλαυτία του ανθρώπου.

Εδάφια για μελέτη: Ματθαίος ΙΘ/19:8, Ε/5:27-32, Πράξεις Ζ/7:51. Εβραίους ΙΓ/13: 4, Γένεση Β/2:23-24, Ωσηέ Γ/3:3, Εκκλησιαστής Δ/4:9-12, Μαλαχίας Β/2:14-16, Β' Κορινθίους Α/1:22 και Ε/5:5.

(4) ΑΠΙΣΤΟ ΜΕΛΟΣ: Δύο άτομα που δεν είναι πιστά, που δεν έχουν αφιερώσει την καρδιά τους στον Ιησού, νυμφεύονται και εκ των υστέρων το ένα μέλος αναγεννιέται, ενώ το άλλο όχι, οπότε μέσα στην οικογένεια αρχίζουν να υπάρχουν σοβαρά πνευματικά προβλήματα, γιατί το ένα μέλος συμμορφώνεται και ακολουθεί τον κόσμο και το άλλο μέρος ακολουθεί τον Ιησού και συμμορφώνεται με το θέλημά Του. Ο ένας σύζυγος θέλει να αρέσει στον κόσμο και ο άλλος θέλει να αρέσει στον Κύριο. Στην περίπτωση αυτή ο Λόγος του Θεού προτρέπει εάν το άπιστο μέλος συγκατανεύει να συνοικούν μαζί, ας μη χωρίζουν, εάν όμως αυτό δεν γίνεται, ας χωρίζουν.

Εδάφια για μελέτη: Α' Κορινθίους Ζ/7:1-9 και Θ/9:14-18, Εφεσίου Ε/5:22-336.

(5) ΦΥΣΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ: Εδώ βέβαια δεν έχουμε διαζύγιο, γιατί το διαζύγιο αφορά ζώντες, αλλά έχουμε **λύση του δεσμού** του γάμου λόγω θανάτου, οπότε ο πιστός (ή η πιστή) μπορεί να προχω-

ρήσει σε νέο γάμο (Α΄ Κορινθίους Ζ/7:27-28).

(6) ΝΕΟΝ ΚΤΙΣΜΑ: Οι αμαρτίες του ανθρώπου, πριν πιστέψει και αναγεννηθεί, όποιες και να είναι αυτές (πορνεία, μοιχεία, απάτες, υπερηφάνεια, εγωισμός, φιλαυτία, εγκλήματα, σατανολατρία, βλασφημία, κλπ) σβήνονται και δεν λογίζονται, όταν δώσει την καρδιά του στον Κύριο. Το ίδιο και με κάποιον που έχει νυμφευτεί 2 ή 3 φορές και έχει χωρίσει, πριν ακολουθήσει τον Κύριο. Τώρα, ενώπιον του Θεού είναι ένα νέο πνευματικό δημιούργημα, είναι μια «καινούρια πνευματική κτίση» και ο Κύριος μετράει **τι κάνει μετά** την πνευματική του γέννηση και όχι **τι είχε κάνει πριν**, δηλαδή από τη φυσική του γέννησή και μετά.

Εδάφια για μελέτη: Β΄ Κορινθίους Ε/5:17, Α΄ Κορινθίους Γ/3:16-17 και ς΄/6:9-10, Αποκάλυψη ΚΑ/21:8 και ΚΒ/22:15, Γαλάτας Ε/5:19-21, Α΄ Πέτρου Γ/3:7.

(7) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ: Οι διατάξεις του ηθικού νόμου του Μωυσή, μέσα στις οποίες αναφέρεται το διαζύγιο και ο νέος γάμος, εξακολουθούν να ισχύουν και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης. Αυτό το βεβαίωσε και ο ίδιος ο Ιησούς, ο οποίος είπε ότι δεν ήρθε να καταργήσει ή να εκπληρώσει το νόμο, αλλά ήρθε να τον «γεμίσει», ήρθε να του δώσει το πραγματικό πνευματικό νόημα (Ματθαίος Ε/5:17). Το ίδιο και η σύνοδος της Ιερουσαλήμ, στην οποία έλαβαν μέρος και οι απόστολοι, αποφάσισε ποιες θα είναι οι διατάξεις του νόμου του Μωυσή που θα ακολουθούν οι εξ εθνών πιστεύοντες στον Ιησού. Ο Ιάκωβος, όταν έλαβε τον λόγο στο τέλος, ως ο ποιμένας της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ, συνέστησε να διδάξουν τους πιστούς που δεν προέρχονταν από τους Ιουδαίους, αλλά από τα έθνη, να απέχουν από πορνείες, πνικτού, αίματος και ειδωλοθύτων, για δεν τα υπόλοιπα θέματα, μεταξύ των οποίων ήταν και το διαζύγιο υπάρχει ο νόμος του Μωυσή, **που κηρύσσεται** σε κάθε πόλη στις συναγωγές (Πράξεις ΙΕ/15:21).

Εδάφια για μελέτη: Ματθαίος Ε/5:17, Πράξεις ΙΕ/15:5-21, Ιωάννης Η/8:3-10, Β΄ Κορινθίους Γ/3:6, Γαλάτας Γ/3:10-11 και Ε/5:4.

... /// ...

Κεφάλαιο ΟΓΔΩΟ

40 ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΟ

Μέσα στην Βίβλο συναντάμε γυναικείες μορφές που άφησαν ανεξίτηλα το πνευματικό τους αποτύπωμα. Πρόκειται για γυναίκες τις οποίες μακαρίζουν όλες οι γενιές για την υπακοή τους, την πιστότητά τους και τη διακονία τους. Πρόκειται για ζωντανά παραδείγματα προς μίμηση, γιατί στη σημερινή μας εποχή τέτοιες λαμπρές γυναικείες μορφές δεν είναι κάτι το συνηθισμένο μέσα στο λαό του Θεού. Σήμερα οι πιστές γυναίκες αγωνίζονται να σταθούν πνευματικά σε όλους τους τομείς της ζωής (οικογένεια, εκκλησία, κοινωνία), αλλά τα αποτελέσματα δεν είναι αυτά που επιδιώκουν. Ο Κύριος όμως έχει θαυμαστά σχέδια για το λαό Του στις έσχατες ημέρες, για άνδρες και γυναίκες. Γι' αυτό βλέπουμε να ξεχωρίζει γυναίκες για την ταπεινότητά τους και να τις ντύνει με τα χαρίσματά Του για να τις χρησιμοποιήσει για τη δόξα Του, αποκαθιστώντας έτσι τη γυναίκα μέσα στην εκκλησία Του.

Θα αναφέρουμε στο παρόν κεφάλαιο τις γυναίκες που ο Θεός χρησιμοποίησε μέσα στην ιστορία για να εκπληρώσει τα σχέδια Του, γυναίκες που ο ρόλος τους ήταν καταλυτικός για την έκβαση πολλών γεγονότων και καταστάσεων, γυναίκες που ξεχώρισαν και αξιοποιήθηκαν ανάλογα με την αποστολή τους.

Ήδη σε προηγούμενα κεφάλαια έχουμε αναφέρει γυναίκες που **χρησιμοποίησε** ο Θεός, όπως η Δεβόρρα, η Όλδα, η Εσθήρ, κλπ, ή γυναίκες που **διακρίθηκαν** για τη σύνεσή τους, όπως η Αβιγαία, ή γυναίκες με **πνευματικά χαρίσματα** και αφιέρωση, πολλά ονόματα των οποίων συναντάμε συχνά στην Καινή Διαθήκη. Για να είναι ολοκληρωμένη η μελέτη μας και για να είναι συγκεντρωμένες σε ένα κεφάλαιο όλες οι περιπτώσεις γυναικών που αναφέρονται στην Παλαιά και στην Καινή Διαθήκη, θα συμπεριληφθούν εκ νέου

και οι περιπτώσεις των γυναικών με τις οποίες έχουμε ασχοληθεί, είτε μία φορά, είτε περισσότερες φορές. Για παράδειγμα για την Δεβόρρα έχουμε αναφερθεί ήδη δύο φορές, σε διαφορετικά κεφάλαια και για διαφορετικούς λόγους, εδώ θα είναι η τρίτη φορά. Γι' αυτό μερικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των γυναικών αυτών, εάν κριθεί αναγκαίο, ίσως να επαναληφθούν επακριβώς όπως τα έχουμε αναφέρει σε προηγούμενα κεφάλαια. Αυτή την τακτική την βλέπουμε και στην Βίβλο, όπου προφητείες, ή άλλα γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης, επαναλαμβάνονται και στην Καινή Διαθήκη.

Οι γυναίκες που έχουν επιλεγεί για να παρουσιάσουμε, **έζησαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους**, που σημαίνει ότι έχουν διαφορετική κουλτούρα και νοοτροπία με διαφορετική αντιμετώπιση των καταστάσεων. **Δεν ανήκαν στην ίδια κοινωνική τάξη**, βλέπουμε ότι η Εσθήρ ήταν βασίλισσα, ενώ η Ρουθ ήταν μια απλή γυναίκα που σταχυολογούσε για να ζήσει. **Δεν είχαν την ίδια αποστολή** από τον Θεό, για παράδειγμα η Δεβόρρα ήταν κριτής του Ισραήλ, είχε ηγετική θέση, ενώ η Όλδα ήταν μία προφήτισσα στην υπηρεσία του Θεού, όπως ήταν και άλλες προφήτισσες. **Δεν είχαν την ίδια ηλικία**, η Άννα που ήταν στο ναό ήταν μεγάλης ηλικίας, ενώ η Μαρία η μητέρα του Ιησού ήταν κοριτσόπουλο. Άλλες γυναίκες **έγιναν ηρωίδες** από γεγονότα που ήταν ορόσημα στη ζωή τους, όπως συνέβηκε με τη Χαναναία Ραάβ και άλλες διακρίθηκαν **για την υπακοή τους** και για την αγάπη τους στον Θεό, όπως ήταν η Πρίσκιλλα, η Δορκάδα και άλλες.

Είναι αδύνατο να καταγραφούν και να αναφερθούν όλες οι γυναίκες μορφές της Βίβλου, που υπήρξαν λαμπρά παραδείγματα και έγιναν φορείς των ευλογιών του Θεού, γιατί αυτό θα χρειαζόταν να γίνει μία ξεχωριστή μελέτη και να εκδοθεί ένα πολυσέλιδο βιβλίο. Εδώ θα αναφερθούν επιλεκτικά οι γυναίκες εκείνες, που αποτελούν ένα ζωντανό παράδειγμα για τη σύγχρονη πιστή γυναίκα, η οποία αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις και πειρασμούς από έναν κόσμο που κατακλύζεται από την αμαρτία και στερείται πλέον από ηθικά πρότυπα και ερείσματα. Εύχομαι η κάθε αναγνώστρια γυναίκα, να βρει μέσα από τις περιγραφές αυτές τουλάχιστον μια γυναικεία Βιβλική μορφή, που να έχει τα δικά της χαρακτηριστικά.

Στις γυναίκες της Παλαιάς Διαθήκης που θα παρουσιάσουμε, θα αναφέρουμε ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ την **Εύα**, παρ' όλο που πολλοί σχολιαστές της Αγίας Γραφής στις διάφορες μελέτες τους την συμπεριλαμβάνουν πάντα στην αρχή. Αυτό κρίθηκε σκόπιμο για δύο λόγους:

- (1) Για την Εύα έχουμε ήδη αναφερθεί με λεπτομέρειες σε διάφορα κεφάλαια του βιβλίου, γι' αυτό και η παρουσίαση που θα γίνει δεν θα αφήσει κενά και ερωτηματικά.
- (2) Αμέσως μετά την **Εύα** ακολουθεί η παρουσίαση της **Μαριάμ**, της μητέρας του Ιησού και είναι ένας «συνδετικός» κρίκος στην παρουσίαση των γυναικών της Παλαιάς Διαθήκης με τις γυναίκες της Καινής Διαθήκης.

Η παρουσίαση των γυναικών δεν θα γίνεται σύμφωνα με τη χρονολογική σειρά που αναφέρονται μέσα στην Αγία Γραφή, αλλά θα γίνεται ανάλογα με τη βαρύτητα των χαρακτηριστικών της κάθε περίπτωσης και η παρουσίαση θα ξεκινήσει με δύο πρώην ειδωλόλατρισσες, την Χαναναία Ράβ και την Μωαβίτισσα Ρουθ, από τη γενιά των οποίων προήλθε ο Μεσσίας.

Το παρόν κεφάλαιο χωρίζεται σε δύο μέρη:

- **Το 1^ο μέρος** περιλαμβάνει **24** γυναικείες μορφές από την Παλαιά Διαθήκη. Οι υπ' αριθ. 17-23 περιπτώσεις αναφέρονται σε αρνητικές μορφές γυναικών.
 - Περιεχόμενα, κατά σειρά ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ (**χωρίς** σελίδες).
 - Περιεχόμενα, κατά ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ σειρά (**με** σελίδες).
- **Το 2^ο μέρος** περιλαμβάνει **16** γυναικείες μορφές από την Καινή Διαθήκη. Αρνητική μορφή είναι η υπ' αριθ.12 (Σαπφείρα).
 - Περιεχόμενα, κατά σειρά ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ (**χωρίς** σελίδες).
 - Περιεχόμενα, κατά ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ σειρά (**με** σελίδες).

. . . / / / . . .

Μέρος 1° - ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ (24)

Περιεχόμενα, κατά σειρά παρουσίασης

01.	ΡΑΑΒ:	Η Χαναanaία γυναίκα της πίστης.
02.	ΡΟΥΘ:	Η Μωαβίτισσα που αρνήθηκε το λαό της.
03.	ΣΑΡΡΑ:	Η πριγκίπισσα της πίστης.
04.	ΡΕΒΕΚΚΑ:	Αρχή ευλογημένη, τέλος απογοητευτικό.
05.	ΔΕΒΟΡΡΑ:	Προφήτισσα - Ηγέτιδα - Πολεμίστρια.
06.	ΑΒΙΓΑΙΑ:	Μια γυναίκα με σύνεση και φρόνηση.
07.	ΟΛΔΑ:	Η προφήτισσα του Θεού.
08.	ΙΩΣΑΒΕΕ:	Η μικρή ηρωίδα με τη γενναία πράξη.
09.	ΕΣΘΗΡ:	Μια βασίλισσα με θάρρος και αυτοθυσία.
10.	ΙΩΧΑΒΕΔ:	Η θαρραλέα μητέρα του Μωυσή.
11.	ΜΑΡΙΑΜ:	Η προφήτισσα & συνεργάτιδα του Μωυσή.
12.	ΑΝΝΑ:	Μια γυναίκα προσευχής ποτισμένη με πίστη.
13.	Η χήρα της ΣΑΡΕΠΤΑ: Μια εθνική γυναίκα ομολογεί τον Θεό.	
14.	Η ΣΟΥΝΑΜΙΤΙΣΣΑ γυναίκα: Μια γυναίκα που γεννήθηκε για να υπηρετεί.	
15.	Η μικρή ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΣΣΑ (υπηρέτρια του Νεεμάν): Ένα κορίτσι που ομολογούσε τον Θεό.	
16.	Η Βασίλισσα της ΣΕΒΑ: Η βασίλισσα που ζητούσε σοφία και φως.	
17.	ΜΙΧΑΛ:	Η γυναίκα που ονειδίζει τον άνδρα της.
18.	ΙΕΖΑΒΕΛ:	Μια διεφθαρμένη γυναίκα και βασίλισσα
19.	ΓΟΘΟΛΙΑ:	Η γυναίκα που σκότωσε τα εγγόνια της.
20.	ΔΑΛΙΔΑ:	Η «μοιραία» γυναίκα για τον πιστό.
21.	ΦΕΝΙΝΝΑ:	Μια ζηλόφθονη & κακιά γυναίκα (βλ. Νο12).
22.	Η γυναίκα του ΠΕΤΕΦΡΗ: Μια ανήθικη γυναίκα.	
23.	Η γυναίκα του ΙΩΒ: Η γυναίκα που δεν γνώρισε τον Θεό.	
24.	Ε Υ Α:	Η μητέρα όλης της ανθρωπότητας.

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ (24)

Περιεχόμενα, κατά **αλφαβητική** σειρά

01.	ΑΒΙΓΑΙΑ: Μια γυναίκα με σύνεση και φρόνηση.....	306
02.	ΑΝΝΑ: Μια γυναίκα προσευχής ποτισμένη με πίστη....	327
03.	ΓΟΘΟΛΙΑ: Η γυναίκα που σκότωσε τα εγγόνια της..	351
04.	ΔΑΛΙΔΑ: Η «μοιραία» γυναίκα για τον πιστό.....	353
05.	ΔΕΒΟΡΡΑ: Προφήτισσα - Ηγέτιδα - Πολεμίστρια.....	303
06.	ΕΣΘΗΡ: Μια βασίλισσα με θάρρος και αυτοθυσία....	314
07.	Ε Υ Α: Η μητέρα όλης της ανθρωπότητας.....	366
08.	ΙΕΖΑΒΕΛ: Μια διεφθαρμένη γυναίκα & βασίλισσα....	347
09.	ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΣΣΑ η μικρή (υπηρέτρια του Νεεμάν): Ένα κορίτσι που ομολογούσε τον Θεό	338
10.	ΙΩΣΑΒΕΕ: Η μικρή ηρωίδα με τη γενναία πράξη.....	311
11.	ΙΩΧΑΒΕΔ: Η θαρραλέα μητέρα του Μωυσή.....	319
12.	ΙΩΒ - Η γυναίκα του Ιώβ: Μια γυναίκα που δεν γνώρισε τον Θεό	363
13.	ΜΑΡΙΑΜ: Η προφήτισσα & συνεργάτιδα του Μωυσή...	321
14.	ΜΙΧΑΛ: Η γυναίκα που ονειδίζε τον άνδρα της.....	343
15.	ΟΛΔΑ: Η προφήτισσα του Θεού.....	309
16.	ΠΕΤΕΦΡΗ, η γυναίκα του: Μια ανήθικη γυναίκα.....	359
17.	ΡΑΑΒ: Η Χαναναία γυναίκα της πίστης.....	286
18.	ΡΕΒΕΚΚΑ: Αρχή ευλογημένη, τέλος απογοητευτικό.....	298
19.	ΡΟΥΘ: Η Μωαβίτισσα που αρνήθηκε το λαό της.....	289
20.	ΣΑΡΕΠΤΑ – Η χήρα της Σαρεπτά: Μια εθνική γυναίκα ομολογεί τον Θεό.....	331
21.	ΣΑΡΡΑ: Η πριγκίπισσα της πίστης.....	293
22.	ΣΕΒΑ - Η βασίλισσα της Σεβά: Η βασίλισσα που ζητούσε σοφία και φως.....	340
23.	ΣΟΥΝΑΜΙΤΙΣΣΑ γυναίκα: Μια γυναίκα που γεννήθηκε για να υπηρετεί.....	334
24.	ΦΕΝΙΝΝΑ: Μια ζηλόφθονη & κακιά γυναίκα (βλ.Νο2)	357

(01) P A A B

Η Χαναναία γυναίκα της πίστης

(Ιησούς του Ναυή, κεφάλαια Β/2° & ζ´/6°, Εβραίους ΙΑ/11:31, Ιάκωβος Β/2:25, Ματθαίος Α/1:4-5)

1. Πρώτη στη σειρά των γυναικών της Βίβλου που παρουσιάζουμε είναι η **Ραάβ η Χαναναία**, της οποίας η πορεία είναι ένα λαμπρό παράδειγμα πίστης για κάθε γυναίκα σε όλες τις γενιές και σε όλες τις εποχές. Η ίδια είναι μια "παρεξηγημένη" μορφή, καθόσον μέσα στις σελίδες της Αγίας Γραφής παρουσιάζεται με την ονομασία «**Ραάβ η πόρνη**», γιατί αυτή ήταν η ζωή της, μέχρι που γνώρισε και υπηρέτησε τον αληθινό Θεό του Ισραήλ: *«Και απέστειλεν Ιησούς ο υιός του Ναυή εκ Σιττεΐμ δύο άνδρας να κατασκοπεύσωσι κρυφίως, λέγων, Υπάγετε, ιδετε την γην και την Ιεριχώ. Οι δε υπήγον και εισήλθον εις οικίαν γυναικός πόρνης, ονομαζομένης Ραάβ, και κατέλυσαν εκεί...»* (Ιησούς του Ναυή Β/2:1).

Η ιστορία της Ραάβ (ή Ραχάβ) συνοπτικά έχει ως εξής: Η Ραάβ, Χαναναία στην καταγωγή, ζούσε στην Ιεριχώ, την οποία ο Θεός ήθελε να καταστρέψει εξαιτίας των αμαρτιών της. Όταν πήγαν οι 2 άνδρες που είχε στείλει ο Ιησούς του Ναυή για να κατασκοπεύσουν την πόλη, ο βασιλιάς της πόλης το έμαθε και διέταξε να τους συλλάβουν. Η Ραάβ τους έκρυψε και στη συζήτηση που είχε μαζί τους, είπε πως γνωρίζει ότι ο Θεός τους έδωκε τη γη, γι' αυτό έπεσε μεγάλος τρόμος επάνω στους κατοίκους, οι οποίοι είχαν ακούσει τι θαυμαστά είχε κάνει ο Κύριος, όταν τους έβγαλε από την Αίγυπτο και πως εξολόθρευσαν τους δύο Αμορραίους βασιλείς και τους ομολόγησε ότι ο Κύριος είναι ο μόνος αληθινός Θεός: *«...Και καθώς ηκούσαμεν, διελύθη καρδιά ημών, και δεν έμεινε πλέον πνοή εις ουδένα εκ του φόβου σας· διότι Κύριος ο Θεός σας, αυτός είναι Θεός εν τω ουρανώ άνω και επί της γης κάτω»* (Ιησούς του Ναυή Β/2:11).

Η Ραάβ ζήτησε από τους κατασκόπους, όπως αυτή έκανε έλεος σ' αυτούς, όταν καταλάβουν την πόλη, να κάνουν και αυτοί έλεος στην ίδια και στην οικογένειά της και τους ζήτησε ένα «σημείον πίστεως». Εκείνοι της είπαν να βάλει ένα κόκκινο νήμα στο παράθυρο από το οποίο τους φυγάδευσε και αυτό θα ήταν το «ση-

μείον». Η ιστορία στη συνέχεια είναι γνωστή. Όταν οι Ισραηλίτες κατέλαβαν την πόλη, ο Ιησούς έστειλε τους δύο κατασκόπους που είχε κρύψει η Ραάβ και έβγαλαν έξω από την πόλη όλη τη συγγενεία της και τους φύλαξαν με ασφάλεια.

2. Η υπέροχη ιστορία της Ραάβ δεν τελειώνει εδώ, αλλά έχει ένα ευλογημένο τέλος, που θα ήθελε η κάθε γυναίκα να βρισκόταν στη θέση της. Από το οικογενειακό δένδρο της Ραάβ ξεκίνησε μια σειρά πλούσιων ευλογιών:

- Η πρώην ειδωλολάτρισσα Χαναναία **Ραάβ** παντρεύτηκε τον Ισραηλίτη **Σαλμών** και από το γάμο αυτό γεννήθηκε ο **Βοόζ**.
- Ο **Βοόζ** νυμφεύτηκε την πρώην ειδωλολάτρισσα Μωαβίτισσα **Ρουθ** και από το γάμο τους γεννήθηκε ο **Ωβήδ**.
- Ο **Ωβήδ** ήταν πατέρας του **Ιεσσαί** και ο Ιεσσαί ήταν πατέρας του **Δαβίδ**, από το σπέρμα του οποίου γεννήθηκε ο **Μεσσίας Ιησούς**.

Άρα ο Ιησούς, ως απόγονος του Δαβίδ, προερχόταν από την οικογένεια της Ραάβ: «...**Σαλμών** δε **εγέννησε** τον **Βοόζ** εκ της PAXAB, **Βοόζ** δε **εγέννησε** τον **Ωβήδ** εκ της ΡΟΥΘ, **Ωβήδ** δε **εγέννησε** τον **Ιεσσαί**, **Ιεσσαί** δε **εγέννησε** τον **Δαβίδ** τον βασιλέα....» (Ματθαίος Α/1:5-6). Τι μεγάλη ευλογία για την Ραάβ! Τι μεγάλη χάρη και έλεος έκανε ο Θεός στη ζωή της για τη μεγάλη πιστότητα που έδειξε.

3. Πιστεύω ότι ο τίτλος «Ραάβ η πόρνη» την αδικεί και δεν ανταποκρίνεται πλέον στην αλήθεια, όταν από τους απογόνους της προήλθε ο λυτρωτής του ανθρώπου, ο Ιησούς Χριστός. Η Ραάβ **είναι τύπος των γυναικών** που κάποτε ήσαν μέσα στην αμαρτία και στα είδωλα, που κάποτε ήσαν μέσα στη φυσική και στην πνευματική πορνεία, αλλά μετά γνώρισαν τον Ιησού, αφιερώθηκαν σ' Αυτόν, τον έκαναν Κύριο και σωτήρα τους και γέμισαν με το άγιο Πνεύμα Του. Αυτές τις γυναίκες τώρα δεν τις αποκαλούμε με τα χαρακτηριστικά που είχαν στην προηγούμενη ζωή τους, πριν γνώ-
ρίσουν τον Ιησού ως προσωπικό τους σωτήρα. Ότι και εάν ήσαν στο παρελθόν (πόρνες, φίλαυτες, εγωίστριες, κλπ), τώρα το παρελθόν τους έχει σβηστεί με το αίμα του Ιησού και είναι πλέον ευλογη-

μένες θυγατέρες του Κυρίου, είναι παιδιά δικά Του που έχουν ντυθεί με τη δόξα Του. Όταν τις συναντούν στο δρόμο, δεν λένουν πλέον «η Δήμητρα η πόρνη, ή η Μαρία η αμαρτωλή», αλλά λένουν «η Δήμητρα η σωσμένη και η Μαρία η ευλογημένη».

Το ίδιο και η Ραάβ, ήταν μία αμαρτωλή, μία γυναίκα πόρνη, ήταν μια γυναίκα που ζούσε μέσα στο πνευματικό σκοτάδι, όπως ζούσαν και όλοι οι κάτοικοι στην Ιεριχώ. Όταν όμως ήρθε αντιμέτωπη με τον αληθινό Θεό, έκανε την επιλογή της, εγκατέλειψε την παλιά αμαρτωλή ζωή της, ακολούθησε τον Κύριο του ουρανού και της γης, τον δημιουργό του σύμπαντος και παντρεύτηκε τον Ισραηλίτη Σαλμών, από τη γενιά του οποίου γεννήθηκε ο Μεσσίας. Δεν είναι πλέον η Ραάβ η πόρνη, αλλά είναι η **Ραάβ η ελεημένη** και η **ευλογημένη** του Θεού, είναι η **εκλεκτή** του Θεού, είναι μία από τις γυναίκες που μακαρίζουν όλες οι γενιές και που όλες οι γυναίκες θα ήθελαν να είναι στη θέση της, γιατί είναι μια ηρωίδα της πίστης: *«Διά ΠΙΣΤΕΩΣ η πόρνη Ραάβ δεν συναπωλέσθη με τους απειθήσαστα, δεχθείσα τους κατασκόπους με ειρήνην»* (Εβραίους ΙΑ/11:31).

Η Ραάβ είναι «η **Χαναναία γυναίκα της πίστης**» που αγάπησε τον αληθινό Θεό», αυτός είναι πλέον ο νέος τίτλος της, γιατί ο τίτλος «Ραάβ η πόρνη» σβήστηκε και θάφτηκε, παραμένει μόνο, γι' αυτές τις γυναίκες που δεν θέλουν να ακολουθήσουν το λαμπρό παράδειγμά της και να αφιερωθούν στον Κύριο. Είχαν βάλει στην Ραάβ την **ταμπέλα της ανηθικότητας** (λόγω της προηγούμενης ζωής της), αλλά ο Θεός την αντικατέστησε με την **ταμπέλα της πίστης**. Η Ραάβ είχε κάνει το δικό της μέρος και ο Θεός ευареστήθηκε στην πίστη της, η οποία ήταν τόσο δυνατή, ώστε έπεισε τους συγγενείς της να έρθουν να μείνουν στην ασφάλεια του σπιτιού της.

Η κατάκτηση της πόλης Ιεριχώ ήταν μόνο η αρχή για μια ευλογημένη πορεία. Τώρα η Ραάβ είχε βρει τον Θεό και η ζωή της άρχισε να ανθίζει πνευματικά. Δεν υπήρχε πλέον καμιά επιθυμία για την προηγούμενη αμαρτωλή ζωή της, γι' αυτό και έγινε μια υπέροχη σύζυγος. Τώρα ανήκε αποκλειστικά στον Θεό, στην οικογένειά της και στον Ισραήλ, το λαό του συζύγου της. Ξέκοψε οριστικά από την εθνική καταγωγή της, το παρελθόν της ΣΒΗΣΤΗΚΕ.

(02) Ρ Ο Υ Θ

Η Μωαβίτισσα που αρνήθηκε το λαό της

(Ρουθ Α/1:1-18, Ματθαίος Α/1:5)

1. Η δεύτερη στη σειρά των γυναικών της Βίβλου που παρουσιάζουμε είναι η **Ρουθ η Μωαβίτισσα**. Ήταν και αυτή, όπως η Ραάβ εθνική, ειδωλολάτρισσα. Η επιλογή δεν είναι συμπτωματική ή τυχαία, αλλά είναι επιβεβλημένη, γιατί μεταξύ των 2 αυτών γυναικών υπάρχουν παράλληλοι βίοι:

- **Και οι δύο** δεν ανήκαν στο λαό Ισραήλ, που γνώριζε και λάτρευε τον ένα και μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει.
- **Και οι δύο** ήταν ειδωλολάτρισσες (εθνικές), η θρησκεία τους ήταν η λατρεία των ειδώλων. Κατά συνέπεια ζούσαν μέσα στην αμαρτία και μέσα στο πνευματικό σκοτάδι.
- **Και οι δύο** ήρθαν αντιμέτωπες με τον αληθινό Θεό του Ισραήλ, η μεν Ραάβ όταν συναντήθηκε με τους δύο κατασκόπους του Ιησού του Ναυή και τους έσωσε, κρύβοντάς τους, η δε Ρουθ όταν παντρεύτηκε έναν Ισραηλίτη και ακολούθησε την πεθερά της όταν αυτός πέθανε.
- **Και οι δύο** αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τη θρησκεία των πατέρων τους, τα ψεύτικα είδωλα και να ακολουθήσουν τον αληθινό Θεό του Ισραήλ.
- **Και οι δύο** έχουν μεγάλη τιμή μέσα στον Λόγο του Θεού και μακαρίζονται απ' όλες τις γενιές των αγίων, γιατί **από τους απογόνους τους προήλθε ο Μεσσίας**, ο άγιος των αγίων και οι ίδιες αποτελούν λαμπρό παράδειγμα πίστης.

Θα μπορούσαμε να πούμε πως η ιστορία της Ρουθ είναι ρομαντική και συγκινητική: Στην πόλη Βηθλεέμ του Ιούδα έγινε μεγάλη πείνα. Ένας άνθρωπος, ο **Ελιμέλεχ** με τη γυναίκα του **Ναομί** και τους δύο γιους τους, Μασλόν και Χελαιών, πήγαν στη γη του Μωάβ. Όταν πέθανε ο Ελιμέλεχ, οι δύο γιοι του νυμφεύτηκαν γυναίκες Μωαβίτισσες, τα ονόματα των οποίων ήταν **Ορφά** και **Ρουθ** και παρέμειναν εκεί δέκα χρόνια. Αργότερα πέθαναν και οι δύο γιοι και

έμειναν μόνες τους οι τρεις γυναίκες, η Ναομί με τις νύφες της Ορφά και Ρουθ.

2. Μέχρι εδώ ίσως κάποιος να θεωρήσει ότι τα γεγονότα είχαν μια φυσιολογική πορεία. Από εδώ και πέρα όμως οι καταστάσεις αλλάζουν και τα γεγονότα λαμβάνουν μια πνευματική πορεία που κάποιος δεν θα μπορούσε να την προβλέψει. Η Ναομί αποφασίζει να γυρίσει στην Βηθλεέμ, γιατί έπαυσε να υπάρχει πείνα και προτρέπει τις νύφες της να γυρίσουν στα σπίτια των μητέρων τους. Αρχικά αρνήθηκαν και οι δύο να το κάνουν αυτό, αλλά στο τέλος η Ορφά το έκανε και διαχωρίστηκε. Η Ρουθ παρέμεινε σταθερή στην απόφασή της να ακολουθήσει την πεθερά της στην Βηθλεέμ, λέγοντάς της: *«Μη με ανάγκασε να σε αφήσω, διά να αναχωρήσω απ' όπισθέν σου· διότι όπου αν συ υπάγης, και εγώ θέλω υπάγει· και όπου αν συ παραμείνης, και εγώ θέλω παραμείνει· ο λαός σου, λαός μου, και ο Θεός σου, Θεός μου· όπου αν αποθάνης, θέλω αποθάνει και εκεί θέλω ταφή· ούτω να κάμη ο Κύριος εις εμέ και ούτω να προσθέση, εάν άλλο τι παρά τον θάνατον χωρίση εμέ από σου»* (Ρουθ Α/1:16-17).

Η απόφαση της Ρουθ ήταν σταθερή και ακλόνητη να ακολουθήσει όχι μόνο την πεθερά της, αλλά και τον Θεό του Ισραήλ, αφήνοντας οριστικά πίσω το ειδωλολατρικό της παρελθόν, **«ο λαός σου, λαός μου, και ο Θεός σου, Θεός μου»** είπε στην πεθερά της. Η Ρουθ τώρα δεν ήταν η νέα ανώριμη κοπέλα που νυμφεύτηκε ο Μααλών, ο γιος της Ναομί και ούτε μέσα της έχει καμιά νοσταλγία για να γυρίσει πάλι στο πατρικό της σπίτι. Τώρα είναι πλέον μια ώριμη γυναίκα, που δείχνει περισσή αγάπη και αφοσίωση στην πεθερά της και παίρνει μια συνετή απόφαση, που θα σφραγίσει όλη την μετέπειτα πορεία της, όχι μόνο τη δική της, αλλά και της επερχόμενης γενιάς της, μια απόφαση για την οποία όλες οι γενιές θα την μακάριζαν.

Στην Βηθλεέμ η Ναομί είχε έναν συγγενή από τη μεριά του άνδρα της που προερχόταν από τη συγγένεια του Ελιμέlech. Το όνομά του ήταν **Βοόζ**, είχε πολλούς αγρούς και ήταν δυνατός σε ισχύ. Η Ρουθ άρχισε να πηγαίνει στον αγρό του Βοόζ για να σταχυολογεί. Ο Βοόζ την πρόσεξε και έμαθε για τη συγγένεια που είχε μαζί της, είδε τις αρετές της και την εντιμότητά της και την επαίνεσε που ακολού-

θησε την πεθερά της: «...Και ο Βοόζ απεκρίθη και είπε προς αυτήν, *Ανηγγέλθησαν προς εμέ ακριβώς πάντα όσα έκαμες εις την πενθεράν σου μετά τον θάνατον του ανδρός σου· και ότι αφήκας τον πατέρα σου και την μητέρα σου και την γην της γεννήσεώς σου, και ήλθες προς λαόν, τον οποίον δεν εγνώριζες πρότερον· ο Κύριος να ανταμείψη το έργον σου, και ο μισθός σου να ήναι πλήρης παρά Κυρίου του Θεού του Ισραήλ, ΥΠΟ ΤΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ του οποίου ήλθες να σκεπασθής» (Ρουθ Β/2:11-12). Ο Βοόζ, αφού ενήργησε σύμφωνα με τα έθιμα που επιβάλλονταν την εποχή εκείνη, την έλαβε ως σύζυγό του. Η τιμή που της έκανε, δεν ήταν ο στόχος της, ήρθε όμως σαν επιβράβευσή της.*

3. Ο Θεός την τίμησε και είναι μία από τις τρεις γυναίκες που μνημονεύονται στο γενεαλογικό δένδρο του Ιησού: «...*Σαλμών δε εγέννησε τον Βοόζ εκ της ΡΑΧΑΒ, Βοόζ δε εγέννησε τον Ωβήδ εκ της ΡΟΥΘ, Ωβήδ δε εγέννησε τον Ιεσσαί, Ιεσσαί δε εγέννησε τον Δαβίδ τον βασιλέα....*» (Ματθαίος Α/1:5-6). Οι άλλες δύο γυναίκες είναι η Ραάβ (Ραχάβ) και η Μαρία. Η αναφορά του Λόγου του Θεού σε μία πρώην ειδωλολάτρισσα (εθνική), την Ρουθ, είναι ένα προφητικό μήνυμα ότι ο Μεσσίας Ιησούς δεν ήρθε για να φέρει σωτηρία μόνο στο λαό Ισραήλ, αλλά και σε όλα τα έθνη. Ο Θεός δέχεται οποιονδήποτε εθνικό, ειδωλολάτρη και απερίτμητο, που σαν τη Ρουθ λέγει «**ο λαός σου, λαός μου, και ο Θεός σου, Θεός μου**».

Μία άλλη τιμή για την Ρουθ είναι ότι ένα βιβλίο της Αγίας Γραφής φέρει το όνομα μιας Μωαβίτισσας. Ποια γυναίκα δεν θα ήθελε να είναι σήμερα μια σύγχρονη Ρουθ και να έχει αυτό το προνόμιο;

Εκείνο που είναι ένα λαμπρό παράδειγμα για κάθε πιστή γυναίκα είναι η πίστη της Ρουθ **να ακολουθήσει την πεθερά της**. Σήμερα, αρχές του 21^{ου} αιώνα οι κοινωνικές καταστάσεις έχουν αλλάξει και τα ηθικά πρότυπα έχουν ανατραπεί, με αποτέλεσμα ο κόσμος να έχει «μπει» μέσα στο λαό του Θεού, την εκκλησία, με αποτέλεσμα φαινόμενα και συμπεριφορές σαν την Ρουθ να σπανίζουν και να θεωρούνται αναχρονιστικές.

Σήμερα οι νύφες (πιστές και μη πιστές) έχουν ένα ανοίξει έναν αναίτιο «πόλεμο» με τις πεθερές τους και αυτό λυπεί την καρδιά του Θεού, γιατί η πιστή νύφη που δεν σέβεται και δεν τιμά την πεθερά

της, δεν σέβεται και δεν τιμά την πνευματική της εξουσία που είναι ο άνδρας της, γιατί οι γονείς του άνδρα της (πεθερός και πεθερά) είναι οι γενεαλογικές του ρίζες, τις οποίες αυτός σέβεται και αγαπά: *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο Χριστός, κεφαλή δε της γυναικός ο ανήρ, κεφαλή δε του Χριστού ο Θεός»* (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:3). Ο άνδρας της νύφης είναι η δοσμένη από τον Θεό εξουσία της, όταν η γυναίκα δέχεται αυτή την εξουσία με ταπείνωση και απλότητα, τότε δέχεται και όλη την οικογένεια της πνευματικής κεφαλής της, του άνδρα της.

Η Ρουθ στο πρόσωπο του άνδρα της Μααλών, όσο αυτός ζούσε και μετά το θάνατό του στο πρόσωπο της πεθεράς της Ναομί **έβλεπε** τον ένα και μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει, τον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, **έβλεπε** αυτό που τόσα χρόνια οι δικοί της ψεύτικοι θεοί δεν μπορούσαν να της δώσουν και τώρα αυτό που γνώρισε γέμισε τη ζωή της. Αυτό πρέπει να κάνει σήμερα και η κάθε πιστή γυναίκα, να αγαπά και να σέβεται τη συγγένεια του άνδρα της και να μην έχει ως πρότυπο τον κόσμο και να συμμορφώνεται με το σύστημά του, αλλά το πρότυπό της να είναι η Μωαβίτισσα Ρουθ, η οποία έμεινε στην ιστορία για την απόφασή της να ακολουθήσει την πεθερά της.

Το ίδιο ισχύει και για την πεθερά, η οποία οφείλει να αγαπά τη νύφη της ως δικό της παιδί, γιατί είναι πλέον σάρκα του γιου της, έχουν ενωθεί και είναι ένα σώμα, μία σάρκα. Δεν πρέπει να εκφράζεται αρνητικά, ή υποτιμητικά, ή επικριτικά γι' αυτήν, γιατί αυτό έχει άμεσο αντίκτυπο και στο γιο της, που είναι σάρκα της νύφης της, κατά τον Λόγο του Κυρίου: *«Θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού, και θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν»* (βλ. Εφεσίους Ε/5:31, Ματθαίος ΙΘ/19:5, Γένεση Β/2:24, κλπ).

Η Ρουθ όταν παντρεύτηκε τον Βοόζ έκαναν έναν γιο τον Ωβήδ, που σημαίνει «λατρευτής». Τυπολογικά και η πιστή γυναίκα σήμερα που τιμά και σέβεται την πνευματική της εξουσία, θα γεννήσει πολλά «πνευματικά παιδιά», που θα είναι λατρευτές του Θεού.

(03) Σ Α Ρ Ρ Α: Η πριγκίπισσα της πίστης

(Γένεση Ις'/16:1-6, ΙΖ/17, ΙΗ/18:1-16 και ΚΑ/21:1-13,
Εβραίους ΙΑ/11:11, Α' Πέτρου Γ/3:6)

1. Στο ΙΑ/11^ο κεφάλαιο της προς Εβραίους επιστολή, που παρουσιάζονται οι άγιοι της πίστης η πρώτη γυναίκα που αναφέρεται είναι η Σάρρα: *«Διά πίστεως και αυτή η Σάρρα έλαβε δύναμιν εις το να συλλάβη σπέρμα και παρά καιρόν ηλικίας εγέννησεν, επειδή εστοχάσθη πιστόν τον υποσχεθέντα»* (Εβραίους ΙΑ/11:11). Εδώ η Σάρρα επαινείται για την πίστη της και όχι για την απιστία της που είχε πριν τη γέννηση του Ισαάκ. Η Σάρρα ήταν σύζυγος του Αβραάμ, ο οποίος ήταν ο «πατέρας της πίστης» και αυτό ήταν ένα γεγονός καταλυτικό για τη ζωή της.

Ο απόστολος Πέτρος φέρνει ως παράδειγμα υπακοής την Σάρρα, η οποία αποκαλούσε **«κύριο»** τον Αβραάμ και ταυτίζει τον εσωτερικό στολισμό της γυναίκας με την υποταγή της στον άνδρα της: *«Διότι ούτω ποτέ και αι άγιοι γυναίκες αι ελπίζουσai επί τον Θεόν εστόλιζον εαυτάς, υποτασσόμεναι εις τους άνδρας αυτών, καθώς η Σάρρα υπήκουσεν εις τον Αβραάμ, καλούσα αυτόν κύριον· της οποίας σεις εγεννήθητε τέκνα, αγαθοποιούσαι και μη φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν»* (Α' Πέτρου Γ/3:5-6). Ο Πέτρος επαινεί την Σάρρα για την εσωτερική ομορφιά της και καλεί κάθε γυναίκα να ακολουθήσει το παράδειγμα της Σάρρας, μιας πριγκίπισσας πίστης.

Τα ονόματα **«Αβραάμ»**, που σημαίνει **«πατήρ πλήθους εθνών»** και **«Σάρρα»**, που σημαίνει **«ηγεμόνισσα»**, τα έδωσε ο ίδιος ο Θεός, γιατί το κάθε όνομα εκφράζει μια προφητική ιδιότητα και αυτό ήθελε να τονίσει ο Θεός για να το θυμούνται όχι μόνον οι ίδιοι, αλλά και οι επερχόμενες γενιές. Τα ονόματά τα οποία είχαν πριν ήσαν «Άβραμ» και «Σάρα».

- *«Και δεν θέλει καλείσθαι πλέον το όνομά σου Άβραμ, αλλά το όνομά σου θέλει είσθαι ΑΒΡΑΑΜ· διότι “πατέρα πλήθους εθνών” σε κατέστησα....»* (Γένεση ΙΖ/17:5).
- *«Και είπεν ο Θεός προς τον Αβραάμ, Σάραν την γυναίκα σου, δεν θέλεις καλέσει πλέον το όνομα αυτής Σάραν, αλλά ΣΑΡΡΑ (ηγεμόνισσα) θέλει είσθαι το όνομα αυτής. Και θέλω ευλογήσει αυτήν,*

και θέλω προσέτι δώσει εις σε υιόν εξ αυτής· και θέλω ευλογήσει αυτήν, και θέλει γείνει “μήτηρ εθνών”· βασιλείς λαών θέλουσιν εξέλθει εξ αυτής....» (Γένεση 12/17:15-16).

Το σχέδιο του Θεού ήταν να καταστήσει τον Αβραάμ πατέρα πλήθους εθνών και την Σάρρα να την καταστήσει ηγεμόνισσα και μητέρα πολλών εθνών, όταν ακόμα και οι δύο ήσαν σε προχωρημένα ηλικία και η τεκνοποίηση από ανθρώπινη πλευρά ήταν αδύνατο να συμβεί. Ο Αβραάμ, ο πατέρας της πίστης και η Σάρρα, είχαν πίστη ότι ο Θεός θα εκπληρώσει τον λόγο Του.

2. Πριν η Σάρρα φθάσει σε επίπεδο πίστης που να ευαρεστεί την καρδιά του Θεού, πέρασε από πολλά στάδια αμφιβολίας και απιστίας. Αυτό είναι ένα παράδειγμα για μας σήμερα, όπου ο κάθε πιστός βρίσκεται επάνω σε έναν πνευματικό δρόμο και μέχρι να φθάσει στο τέλος του υπάρχουν πολλά εμπόδια, που τον «ρίχνουν» κάτω, αλλά το πρόβλημα δεν είναι εάν έπεσε κάτω και πόσες φορές έπεσε, αλλά εάν κάθε φορά που πέφτει, σηκώνεται και προχωρά οπλισμένος με περισσότερη δύναμη, θάρρος και πίστη.

Πριν η Σάρρα γίνει «ηγεμόνισσα», μια πριγκίπισσα της πίστης, είχε πέσει πνευματικά, αλλά στο τέλος όμως είχε κερδίσει τις επαγγελίες του Θεού και το όνομά της πέρασε στην ιστορία και τώρα βρίσκεται ανάμεσα στους ήρωες της πίστης και μνημονεύεται απ' όλες τις γενιές. Θα αναφέρουμε **δύο περιπτώσεις** από τη ζωή της Σάρρας, που έδειξε απιστία στον Λόγο του Θεού, αλλά ο Θεός όμως μετέτρεψε σε ευλογία τα λάθη της, γιατί ο Θεός δεν έβλεπε το εξωτερικό φαινόμενο, αλλά έβλεπε ότι οι δυσκολίες και οι δοκιμασίες σμίλευαν μία γυναίκα πίστης.

(α) ΣΑΡΡΑ και ΑΓΑΡ (Γένεση 12/12:1-8, 15/16:1-6 & 18/21:1-13)

Ο Αβραάμ (τότε ονομαζόταν Άβραμ) και η συγγενειά του βρέθηκαν στην Χαρράν, φεύγοντας από την Ουρ των Χαλδαίων. Εκεί τον επισκέφτηκε ο Κύριος και του είπε: *«Εξέλθε εκ της γης σου, και εκ της συγγενείας σου, και εκ του οίκου του πατρός σου, εις την γην την οποίαν θέλω σοι δείξει· και θέλω σε κάμει εις έθνος μέγα· και θέλω σε ευλογήσει, και θέλω μεγαλύνει το όνομά σου· και θέλεις είσθαι εις ευλογίαν»* (Γένεση 12/12:1-2). Στη συνέχεια φεύγουν και πάνε στη γη Χαναάν, όπου έφθασαν στην Συχέμ. Εκεί ο Κύριος δίνει μια υ-

πόσχεση στον Αβραάμ: *«Εἰς τὸ ΣΠΕΡΜΑ σου θέλω δώσει τὴν γῆν ταύτην. Καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον εἰς τὸν Κύριον, ὅστις ἐφάνη εἰς αὐτόν»* (Γένεση 12:7). Ἡ πορεία του Αβραάμ καὶ τῆς συγγενείας του συνεχίστηκε πρὸς τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἀργότερα κατέληξαν ὅλοι στὴν Αἴγυπτο. Επιστρέφοντας ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἔφεραν μαζί τους καὶ μία δούλη, τὸ ὄνομα τῆς ὁποίας ἦταν Ἄγαρ.

Ἡ υπόσχεση τοῦ Θεοῦ ἦταν ὅτι ὁ Κύριος θὰ δώσει κληρονομία τῇ γῇ Χαναάν **στο σπέρμα τοῦ Αβραάμ**. Τα χρόνια περνοῦσαν ἡ Σάρρα δὲν τεκνοποιοῦσε καὶ ἡ υπόσχεση τοῦ Θεοῦ δὲν μποροῦσε νὰ εκπληρωθεῖ. Ἡ Σάρρα γινώριζε ὅτι γιὰ νὰ ζεῖ μία ζωὴ πίστεως δὲν πρέπει νὰ στηρίζεται σὲ ἀνθρώπινο βραχίονα, ἀλλὰ νὰ περιμένει μὲ υπομονὴ τὸν Κύριο νὰ ἐνεργήσει, γιὰτὶ **πίστη** καὶ **υπομονή** πηγαίνουν μαζί καὶ δὲν χωρίζονται. Στὴν πορεία ὁμως βλέπουμε τὴν Σάρρα νὰ χάνει τὴν υπομονὴ τῆς καὶ νὰ κάνει λάθος ἐνέργεια, στὴν ὁποία παρασύρει καὶ τὸν Αβραάμ.

Βλέποντας ἡ Σάρρα νὰ μὴν εκπληρώνεται ἡ υπόσχεση τοῦ Θεοῦ, παίρνει τὴ δούλη τῆς, τὴν Αἰγύπτια Ἄγαρ καὶ σύμφωνα μὲ τὶς συνήθειες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὴν δίνει στὸν Αβραάμ γιὰ γυναῖκα του, γιὰ νὰ ἀναστήσει σ' αὐτόν σπέρμα καὶ νὰ εκπληρωθεῖ ὁ προφητικὸς λόγος τοῦ Θεοῦ. Εἶπε κάποια ἡμέρα στὸν Αβραάμ: *«Ἰδοὺ, ὁ Κύριος με ἀπέκλεισε τῆς τεκνοποιῆας· εἰσελθε λοιπὸν πρὸς τὴν δούλην μου, ἵσως ἀποκτήσω τέκνον ἐξ αὐτῆς. Υπήκουσε δὲ ὁ Αβραμ εἰς τὸν λόγον τῆς Σάρρας»* (Γένεση 16:2).

Απὸ τὴν ἡμέρα που ὁ Θεὸς μίλησε στὸν Αβραάμ πέρασαν δέκα χρόνια καὶ ἡ Σάρρα δὲν ἐβλεπε καμία εκπλήρωση τῆς υπόσχεσης καὶ ἔκανε μία ἐνέργεια που δὲν ἦταν μέσα στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Ἰσως νὰ ἔδινε τὴ δικαιολογία ὅτι ὁ Θεὸς εἶπε ὅτι θὰ εὐλογήσει τὸ σπέρμα τοῦ Αβραάμ, ἀλλὰ ὅχι ὅτι τὸ παιδί τῆς υπόσχεσης θὰ ἦταν καὶ δικό τῆς. Ἡ Σάρρα δὲν μποροῦσε νὰ περιμένει ἄλλο καὶ ἀναζήτησε ἡ ἴδια τὴ λύση, μία λύση που ἀργότερα εἶδε καὶ τὶς συνέπειες. Εκείνο που δὲν γνωρίζουμε καὶ δὲν το ἀναφέρει ἡ Βίβλος, εἶναι «τι παρακίνησε τὸν Αβραάμ γιὰ νὰ τὴν υπακούσει». Εκείνο ὁμως που μὲ βεβαιότητα γνωρίζουμε, εἶναι ὅτι ἀκολούθησε τὴν εἰσήγηση τῆς γυναίκας του καὶ ἔκανε τὸ ἴδιο λάθος που εἶχε ὁ προ-

πάτοράς του ο Αδάμ, που και αυτός ακολούθησε την εισήγηση της Εύας. Το παιδί που γεννήθηκε ονομάστηκε **Ισμαήλ** και οι απόγονοί του, οι Άραβες, βρίσκονται σε συνεχή διαμάχη και μίσος με τους Ισραηλίτες, απογόνους του Ισαάκ, τον οποίο απέκτησε η ίδια η Σάρρα, όπως θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

(β) Η ΣΑΡΡΑ και ΟΙ 3 ΑΓΓΕΛΟΙ (Γένεση ΙΗ/18:1-16)

Ένα μεσημέρι που ο Αβραάμ καθόταν στη σκηνή του, τον επισκέφτηκαν τρεις άνδρες, οι οποίοι ήταν άγγελοι του Κυρίου. Αφού ο Αβραάμ τους περιποιήθηκε, σε κάποια στιγμή άρχισε μια συζήτηση με κεντρικό πρόσωπο την Σάρρα. Ρώτησαν οι άγγελοι τον Αβραάμ που ήταν η Σάρρα η γυναίκα του και μετά την απάντησή του, είπαν έναν προφητικό λόγο που ήταν η αρχή της εκπλήρωσης της υπόσχεσης του Θεού ότι θα γίνει πατέρας πολλών εθνών και ότι από τη γενιά του θα γεννηθεί ο Μεσσίας. Του είπαν ότι του χρόνου, τέτοιο καιρό η Σάρρα θα αποκτήσει γιο: *«Εξάπαντος θέλω επιστρέψει προς σε κατά τον αυτόν τούτον καιρόν του έτους· και ιδού, Σάρρα η γυνή σου θέλει έχει υιόν»* (εδ. ΙΗ/18:10).

Η Σάρρα άκουσε τα λόγια αυτά και γέλασε **γιατί δεν τα πίστεψε**, αφού και οι δύο ήσαν προχωρημένης ηλικίας και αυτό ήταν αδύνατον να γίνει, γι' αυτό είπε: *«Αφού εγήρασα, θέλει γείνει εις εμέ ηδονή και ο κύριός μου (είναι) γέρων;»* (εδ. ΙΗ/18:12). Ο άγγελος ρώτησε γιατί η Σάρρα γέλασε και δεν πίστεψε στα λόγια αυτά, αφού στον Θεό δεν είναι τίποτα αδύνατο. Η Σάρρα και πάλι επέμενε στη λάθος στάση της και δικαιολογήθηκε ότι δεν γέλασε, αλλά φοβήθηκε. Εδώ η συζήτηση σταμάτησε και οι άγγελοι έφυγαν για τα Σόδομα.

Η Σάρρα στην περίπτωση αυτή έδειξε απιστία, γιατί έβλεπε με τα σαρκικά της μάτια ότι πλέον είχε παρέλθει η ηλικία της για να τεκνοποιήσει, δεν έβλεπε με τα μάτια της πίστης. Είχε ξεχάσει τις υποσχέσεις του Θεού, είχε ξεχάσει από πού ξεκίνησαν και που έφθασαν, είχε ξεχάσει τις πλούσιες ευλογίες του Θεού, τώρα έμεινε χωρίς ελπίδα και είχε αρκεστεί στο γεγονός ότι ο Αβραάμ είχε σπέρμα από τη δούλη της Άγαρ. Εδώ όμως οι άγγελοι τις ανατρέπουν όλα αυτά και πολύ καθαρά και με σαφήνεια λένουν προς

αυτήν και στον Αβραάμ ότι **ο γιος της υπόσχεσης** (από τους απογόνους του οποίου θα έλθει ο Μεσσίας), **θα είναι τέκνο που θα βγει από τα σπλάχνα της** και σαν «σημείο» του γεγονότος αυτού, τους είχε αλλάξει τα ονόματα από Άβραμ και Σάρα σε Αβραάμ και Σάρρα, όπως ήδη αναφέραμε. Και ο λόγος των αγγέλων, μετά από ένα χρόνο εκπληρώθηκε: *«Και επεσκέφθη ο Κύριος την Σάρραν, ως είπε· και έκαμεν ο Κύριος εις την Σάρραν, ως ελάλησε. Και ΣΥΝΕΛΑΒΕΝ η Σάρρα, και ΕΓΕΝΝΗΣΕΝ εις τον Αβραάμ υιόν εν τω γήρατι αυτού· κατά τον καιρόν, τον οποίον είπε προς αυτόν ο Θεός»* (Γένεση ΚΑ/21:1-2).

3. Ο Θεός πέρασε την Σάρρα από πολλά στάδια μέχρι να γίνει ηγεμόνισσα, να γίνει μια πριγκίπισσα της πίστης και αυτή η πίστη άρχισε να αυξάνει με τη γέννηση του γιου της, του Ισαάκ, από τη γέννηση του οποίου και μετά έζησε 37 χρόνια. Μέσα στα χρόνια αυτά έμαθε την υπακοή, την υπομονή και την προσμονή, απέκτησε αρετές, που την καθιέρωσαν στους ήρωες της πίστης.

Βλέπουμε τον Θεό να ευαρεστείται με την αλλαγή της και να την οδηγεί να παίρνει σωστές αποφάσεις, τις οποίες μοιραζόταν και με τον Αβραάμ. Σε κάποια περίπτωση που είδε το γιο της Άγαρ να περιγελά το δικό της γιο, ζήτησε από τον Αβραάμ να την διώξει, γιατί ο γιος της δούλης δεν θα κληρονομήσει μαζί με το γιο της. Αυτό φάνηκε πολύ σκληρό στον Αβραάμ, αλλά ο Θεός του είπε: *«Ας μη φανή σκληρόν εις τους οφθαλμούς σου περί του παιδίου και περί της δούλης σου· κατά πάντα όσα είπη προς σε η Σάρρα, άκουε τους λόγους αυτής· διότι εν τω Ισαάκ θέλει κληθή εις σε σπέρμα»* (Γένεση ΚΑ/21:10-12). Εδώ βλέπουμε τον ίδιο τον Θεό να λέγει στον Αβραάμ να υπακούσει στα λόγια της γυναίκας του Σάρρας και να διώξει τη δούλη του Άγαρ με το γιο της, γεγονός που φανερώνει ότι η Σάρρα έχει αρχίσει να ζει με πίστη τις υποσχέσεις του Θεού.

Σε μια εποχή που κυριαρχούσε η πατριαρχική οικογένεια, βλέπουμε η θέση της Σάρρας να είναι αυτή που ο Θεός όρισε απ' αρχής, να είναι «όμοια και βοηθός εις τον άνδρα» και όχι χωρίς ρόλο, όπως γινόταν σε άλλες κοινωνίες. Η Σάρρα, ως βοηθός του Αβραάμ, είχε άποψη και γνώμη, την οποία ο Θεός επιβεβαίωνε.

(04) Ρ Ε Β Ε Κ Κ Α

Αρχή ευλογημένη, αλλά τέλος απογοητευτικό

(Γένεση ΚΔ/24:1-28,58-67, ΚΕ/25:19-34, ΚΖ/27:1-30,41-46)

Η ζωή της Ρεβέκκας μπορεί να χαρακτηριστεί περιπετειώδης, καθόσον την συνθέτουν πολλά γεγονότα, τα οποία απέχουν μεταξύ τους χρονικά, αλλά παρουσιάζουν και αντιφάσεις του χαρακτήρα της. Η ζωή της αρχίζει **σαν παραμύθι**, όταν ο Ισαάκ, ένας πλούσιος νέος και κληρονόμος μιας τεράστιας περιουσίας, την νυμφεύεται και μετά η ζωή της καταλήγει **σε συνωμωσίες**, όταν συνωμοτεί με το γιο της Ιακώβ, να εξαπατήσουν τον αδελφό του Ησαύ και τον πατέρα τους Αβραάμ για να πάρει ο Ιακώβ τα πρωτοτόκια.

1. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ: Ο Αβραάμ ήταν πλέον σε προχωρημένη ηλικία. Ζήτησε από τον οικονόμο του σπιτιού του να πάει στην Χαράν της Μεσοποταμίας για να βρει νύφη από τη συγγενεία του για το γιο του Ισαάκ και να μη λάβει γυναίκα από τις θυγατέρες των Χαναναίων, γιατί ήσαν ειδωλολάτρες και κάτω από την κατάρρα του Θεού. Δεν αναφέρεται το όνομα του οικονόμου, προφανώς να ήταν ο Ελιέξερ, που αναφέρεται στην Γένεση ΙΕ/15:2.

Ο οικονόμος έφθασε στην Χαράν, όπου ζούσε ο Ναχώρ ο αδελφός του Αβραάμ. Πήγε στο πηγάδι όπου πήγαιναν οι κοπέλες για να αντλήσουν νερό. Προσευχήθηκε στον Θεό για να τον οδηγήσει σωστά και ζήτησε συγκεκριμένο σημείο αναγνώρισης, είπε: *«...Η κόρη προς την οποίαν είπω, “Επίκλινον, παρακαλώ, την υδρίαν σου διά να πίνω”, και αυτή είπη, “Πίε και θέλω ποτίσει και τας καμήλους σου”, αυτή ας ήναι εκείνη, την οποίαν ητοίμασας εις τον δούλον σου τον Ισαάκ· και εκ τούτου θέλω γνωρίσει ότι έκαμες έλεος εις τον κύριόν μου»* (Γένεση ΚΔ/24:14). Το ζήτησε αυτό ο οικονόμος, γιατί γνώριζε ότι οι γυναίκες της εποχής του δεν συνομιλούσαν με άγνωστους άνδρες και αν αυτό το έκανε μια κοπέλα, θα ήταν ένα σημείο.

Πριν προλάβει να τελειώσει την προσευχή του, βλέπει να έρχεται προς το μέρος του η Ρεβέκκα (το όνομά της δεν το γνώριζε), η οποία ήταν *«ωραία την όψιν σφόδρα, παρθένος, και ανήρ δεν είχε*

γνωρίσει αυτήν» (Γένεση ΚΔ/24:16). Τα γεγονότα ακολούθησαν όπως ακριβώς το ζήτησε από τον Θεό και μετά το πότισμα των καμήλων η Ρεβέκκα τον προσκάλεσε να πάει στο σπίτι του πατέρα της, για να τον φιλοξενήσουν.

Για την Ρεβέκκα ήταν μια συνηθισμένη η ημέρα εκείνη, δεν είχε κάποιο προμήνυμα ότι θα ήταν η ημέρα που για την ίδια θα έγραφε ιστορία, δεν της πέρασε από το μυαλό ότι θα είχε πρωταγωνιστικό ρόλο σε μια όμορφη ιστορία αγάπης, που θα επηρέαζε και τις μελλοντικές γενιές. Όταν έφθασε στο πηγάδι με μεγάλη προθυμία πρόσφερε νερό στον ηλικιωμένο ξένο. Απώρησε όμως ότι, για μια μικρή βοήθεια που έδωσε στον ξένο, αυτός της πρόσφερε πολύ ακριβά δώρα. Αλλά πολύ περισσότερο την εξέπληξε η προσευχή που έκανε ο ξένος, όταν του είπε ότι «είναι κόρη του Βαθουήλ, του γιου της Μελχάς, που γέννησε στον Ναχώρ». Άκουσε τον ξένο να λέγει: *«Ευλογητός ο Κύριος ο Θεός του κυρίου μου, του Αβραάμ, ο οποίος δεν εγκατέλειψε το έλεός του και την αλήθεια του από τον κύριό μου· ο Κύριος με κατενόησε στην οικογένεια των αδελφών του κυρίου μου»* (Γένεση ΚΔ/24:27). Από τα λόγια αυτά η Ρεβέκκα κατάλαβε ότι ήταν άνθρωπος του Θεού, που τον είχε στείλει ο συγγενής τους Αβραάμ.

Φεύγει η Ρεβέκκα και πηγαίνει στο σπίτι της, όπου λέγει στους δικούς της όλα όσα συνέβηκαν στο πηγάδι. Τότε, ο αδελφός της Λάβαν, πηγαίνει στο πηγάδι και επιστρέφει με τη συνοδεία του οικονόμου, ο οποίος με λεπτομέρειες τους εξηγεί ότι τον έστειλε ο κύριός του Αβραάμ για να βρει νύφη για το γιο του Ισαάκ. Όλοι συμφώνησαν ότι ήταν ένα σημείο από τον Θεό και **ρώτησαν την Ρεβέκκα εάν ήθελε να πάει**. Ο γάμος δεν ήταν κάτι που το κανόνιζαν μόνο οι γονείς των δύο νέων. Παρ' όλο που οι γονείς ήταν σύμφωνοι, τον τελευταίο λόγο τον είχε η ίδια. Η απάντησή της ήταν απλή και χωρίς όρους, *«ν πάγω»* (Γένεση ΚΔ/24:58). Αυτό για την Ρεβέκκα ήταν ένα **μεγάλο βήμα πίστης**, πήγαινε σε μια χώρα που δεν γνώριζε και πήγαινε να βρει έναν σύζυγο που δεν είχε δει ποτέ. Ίσως να μη γύριζε ποτέ πίσω και να μην έβλεπε πάλι τους γονείς της. Πήρε όμως τη σταθερή απόφαση να ακολουθήσει τον οικονόμο του Αβραάμ, γιατί γνώριζε ότι είναι το θέλημα του Θεού.

Ο οικονόμος του Αβραάμ, μαζί με την Ρεβέκκα και την υπόλοιπη συνοδεία, παίρνουν το δρόμο της επιστροφής. Ο Ισαάκ είχε επιστρέψει από το πηγάδι Λαχάι-Ρόι και είχε βγει έξω για να προσευχηθεί. Είδε από μακριά να έρχεται η συνοδεία και η καρδιά του σκίρτησε. Η Ρεβέκκα όταν τον είδε να έρχεται προς το μέρος τους και έμαθε ποιος είναι, σκέπασε το πρόσωπό της με καλύπτρα, γιατί σύμφωνα με τη ήθη της εποχής της δεν επιτρεπόταν η νύφη να δει το γαμπρό πριν το γάμο. Αυτή είναι η ιστορία της Ρεβέκκας και του Ισαάκ, που μοιάζει σαν ένα όμορφο παραμύθι. Η Ρεβέκκα, που ήταν ένα άγνωστο νέο κορίτσι, γίνεται τώρα μέρος της ιστορίας του Αβραάμ, του πατέρα της πίστης, γίνεται μέρος της γενιάς από τους απογόνους της οποίας θα ερχόταν ο υπεσχημένος Μεσσίας.

2. Η ΕΞΑΠΑΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ: Η Ρεβέκκα με τον Ισαάκ είχαν δύο δίδυμους γιους, τον **Ησαύ**, που ήταν ο πρωτότοκος και τον **Ιακώβ**. Με το πέρασμα των χρόνων η σχέση Ρεβέκκας και Ισαάκ δεν θύμιζε τίποτα από τα πρώτα χρόνια της ρομαντικής γνωριμίας τους. Κάτι άλλαξε και η επικοινωνία μεταξύ τους ήταν πλέον τυπική, δεν υπήρχε η αρχική ζεστασιά της αγάπης τους. Στο σπίτι είχαν χωριστεί σε δύο στρατόπεδα, στο ένα ήταν αυτή και ο Ιακώβ και στο άλλο ήταν ο Ισαάκ με τον Ησαύ. Ίσως τα παιδιά να ήταν η αιτία που οι γονείς είχαν απομακρύνει ο ένας από τον άλλον.

Ο Ησαύ ήταν σωματικά ρωμαλέος και δασύτριχος, ήταν τραχύς στους τρόπους και του άρεσε η υπαίθρια ζωή και το κυνήγι. Επειδή έφερνε στον πατέρα του κρέας από το κυνήγι, αυτός τον αγαπούσε περισσότερο, αλλά του είχε και αδυναμία σαν ο πρωτότοκός γιος του, που θα τον κληρονομούσε. Αυτό ήταν το ένα ζευγάρι (Ησαύ - Ισαάκ).

Ο Ιακώβ αντίθετα, ήταν άτριχος, λεπτός στους τρόπους και ήταν ο αγαπημένος της μητέρας του. Αυτό ήταν το άλλο ζευγάρι (Ιακώβ - Ρεβέκκα). Ο Ιακώβ σκεφτόταν πολύ για να κερδίσει από τις διάφορες καταστάσεις, τις οποίες εκμεταλλευόταν για όφελός τους, όπως έκανε και με την πώληση των πρωτοτοκίων από τον αδελφό του. Κάποια ημέρα ο Ησαύ γύρισε από τα χωράφια κουρασμένος και πεινασμένος και ζήτησε από τον Ιακώβ να φάει από τις

νόστιμες φακές που είχε μαγειρέψει. Ο Ιακώβ, άρπαξε την ευκαιρία για να τον εκβιάσει. Του έδωσε φαγητό μόνον όταν ο Ησαύ με όρκο του πούλησε τα πρωτοτόκια (βλ. Γένεση ΚΕ/25:27-34). Η μεροληψία που έδειχναν και οι δύο γονείς σε κάποιον από τους 2 γιους, απομάκρυνε και τους ίδιους μεταξύ τους και έχασαν την επικοινωνία.

Κάποια ημέρα η Ρεβέκκα κρυφάκουσε μια συνομιλία που είχε ο Ισαάκ με τον Ησαύ. Ο Ισαάκ διαισθανόταν ότι πλησιάζει το τέλος του, γι' αυτό κάλεσε τον Ησαύ και του είπε να πάει να φέρει ένα καλό κυνήγι για να φάει και να τον ευλογήσει και να λάβει τα πρωτοτόκια (Γένεση ΚΖ/27:1-5). Η Ρεβέκκα πίστευε ότι τον Ησαύ δεν τον ενδιέφερε να μένει πιστός στις εντολές του Θεού και αυτό το απέδειξε με πόσο ευκολία πούλησε τα πρωτοτόκιά του στον αδελφό του με ένα ασήμαντο τίμημα, που ήταν ένα πιάτο φαγητό.

Τα πρωτοτόκια ήταν εντολή του Θεού και άγια ενώπιόν Του και αυτό που έκανε ο Ησαύ ήταν μια πράξη ασέβειας και ανυπακοής στο θέλημα του Θεού (βλ. Έξοδος ΙΓ/13:2, Δευτερονόμιο ΚΑ/21:15-17), ήταν μια βέβηλη πράξη: **«Μήπως ήναι τις πόρνος ή βέβηλος καθώς ο Ησαύ, όστις διά μίαν βρώσιν επώλησε τα πρωτοτόκια αυτού»** (Εβραίους ΙΒ/12:16). Αντίθετα, ο Ιακώβ μπορεί να κέρδισε με εκβιασμό τα πρωτοτόκια, αλλά αυτό έδειχνε ότι αγαπούσε τον Θεό και εκζητούσε με κάθε θυσία τις ευλογίες Του.

Αμέσως η Ρεβέκκα έβαλε μπροστά το σχέδιό της για να εξαπατήσει τον Ισαάκ. Πριν γυρίσει ο Ησαύ από το κυνήγι, **έφτιαξε** ένα υπέροχο φαγητό για τον άνδρα της, όπως αυτός το ζήτησε να του φέρει ο Ησαύ, **σκέπασε** τα χέρια του Ισαάκ με δέρματα εριφίων, ώστε ο Ισαάκ να μην καταλάβει την απάτη, όταν θα τον ψηλαφούσε και έτσι **πήρε ο Ιακώβ την ευλογία** ως πρωτότοκος από τον πατέρα του, προς τον οποίο είπε ψέματα: **«Και είπεν ο Ισαάκ προς τον υιόν αυτού, Πόθεν τούτο, τέκνον μου, ότι εύρηκας τόσον ταχέως; Ο δε είπε, Διότι Κύριος ο Θεός σου έφερεν αυτό έμπροσθέν μου (1^ο ψέμα) Και είπε, Συ είσαι αυτός ο υιός μου Ησαύ; Ο δε είπεν, Εγώ (2^ο ψέμα).....»** (βλ. Γένεση ΚΖ/27:6-29).

Με αυτό τον τρόπο η Ρεβέκκα και ο Ιακώβ εξαπάτησαν τον Ισαάκ και του έκλεψαν την ευλογία. Η Ρεβέκκα νόμισε ότι τώρα όλα

είχαν τελειώσει και ότι είχε επιτύχει μια νίκη. Όταν ήταν νέα, είχε δείξει πίστη και εμπιστοσύνη στον Θεό να ακολουθήσει τον οικονόμο του Αβραάμ σε μια άγνωστη χώρα. Τώρα όμως, αντί να δείξει πάλι πίστη και να αφήσει τον Θεό να ενεργήσει για να «αφαιρέσει» τα πρωτοτόκια από τον Ησαύ, που δεν του άξιζαν (έτσι νόμιζε), γιατί έδειξε ότι τα περιφρονούσε, θέλησε αυτή «...να βοηθήσει» τον Θεό για να το κάνει. Η Ρεβέκκα με την ενέργειά της αυτή: (1) **Έβλαψε τον Ισαάκ**, που όταν έμαθε τι είχε συμβεί, γέμισε με θλίψη, αλλά δεν μπορούσε πλέον να πάρει πίσω την ευλογία του. (2) **Έβλαψε το γιο της Ησαύ**, που γέμισε με μίσος κατά του αδελφού του και ήθελε να τον σκοτώσει. (3) **Έβλαψε και τον Ιακώβ**, τον αγαπημένο της, όταν είπε ψέματα επικαλούμενος ότι ο Θεός του είχε δώσει γρήγορο και καλό κυνήγι (βλ. Γένεση ΚΖ/27:30-42).

Ο Ιακώβ είχε ταυτιστεί στην απάτη με τη μητέρα και ότι έσπειρε θέρισε, έσπειρε απάτη, θέρισε απάτη. **Ο Λάβαν** τον εξαπάτησε και του έδωσε για γυναίκα την κόρη του Λεία και όχι την Ραχήλ που του είχε υποσχεθεί και έτσι τον ανάγκασε να δουλέψει άλλα επτά έτη για να αποκτήσει την Ραχήλ (βλ. Γένεση ΚΘ/29:15-30). **Τα παιδιά του** επίσης τον εξαπάτησαν όταν του είπαν ότι το γιο του Ιωσήφ τον κατασπάραξε ένα θηρίο, ενώ τον είχαν πωλήσει στους Μαδιανίτες εμπόρους (βλ. Γένεση ΛΖ/37:31-35).

Η Ρεβέκκα αδυνατούσε να δει τότε τα αποτελέσματα των πράξεών της που θα είχαν στο μέλλον από τους απογόνους του Ησαύ. Το μίσος του Ησαύ ενάντια στον αδελφό του Ιακώβ συνεχίστηκε και στις μελλοντικές γενιές και υπήρχε συνεχής διαμάχη. Οι Εδωμίτες, απόγονοι του Ησαύ για αιώνες ήταν εχθροί του Ισραήλ. Ο Ηρώδης ο Μέγας που δολοφόνησε τα νήπια στην Βηθλεέμ και ο γιος του Ηρώδης Αντίπας που συναίνεσε στη σταύρωση του Ιησού ήταν Εδωμίτες, απόγονοι του Ησαύ.

Η Ρεβέκκα, είχε επιλεγεί από τον Θεό για σύζυγος του Ισαάκ, ήταν η ιδανική γυναίκα που φοβόταν και υπάκουε στον Θεό, αλλά στην πορεία όμως άρχισε να ξεφεύγει από το θέλημά Του και να ενεργεί στη θέση του Θεού. Η αρχή ήταν καλή, αλλά το τέλος απογοητευτικό.

(05) Δ Ε Β Ο Ρ Ρ Α
Προφήτισσα - Ηγέτιδα – Πολεμίστρια

(Κριτές, κεφάλαια Δ/4^ο & Ε/5^ο)

Για την Δεβόρρα έχουμε αναφερθεί στις σελίδες 39 και 116. Πρόκειται για μία Βιβλική μορφή, στην οποία θα μπορούσαμε να της αποδώσουμε τον τίτλο «**η πολεμίστρια του Κυρίου**». Η Δεβόρρα είχε πολλές ιδιότητες, ήταν προφήτισσα, ηγέτιδα (κριτής), πολεμίστρια και σύζυγος: «...*Και η Δεβόρρα, γυνή προφήτης, γυνή του Λαφιδώθ, αυτή έκρινε τον Ισραήλ κατά τον καιρόν εκείνον. Και αυτή κατώκει υπό τον φοίνικα της Δεβόρρας, μεταξύ Ραμά και Βαιθήλ, εν τω όρει Εφραΐμ· και ανέβαινον προς αυτήν οι υιοί Ισραήλ διά να κρίνονται...*» (Κριτές Δ/4:4-5).

(1) ΠΡΟΦΗΤΙΣΣΑ: Με την ιδιότητα αυτή η Δεβόρρα ήταν το στομα του Θεού προς το λαό Ισραήλ και είχε την πνευματική εξουσία επάνω σε όλο το λαό. Οι προφήτες ασκούσαν πνευματική εξουσία επάνω στο λαό, καθόσον είχαν προσταγές του Θεού, που έπρεπε να εκτελεστούν, γιατί σε αντίθετη περίπτωση θα θέριζαν τα αποτελέσματα της ανυπακοής τους.

(2) ΗΓΕΤΙΔΑ - ΚΡΙΤΗΣ: Η Δεβόρρα ως κριτής στον Ισραήλ είχε το ανώτατο αξίωμα μέσα στο λαό και «έκρινε» τις υποθέσεις του λαού, που σημαίνει ότι ασκούσε κυριαρχική εξουσία, είχε δηλαδή το δικαίωμα του «αυθεντεύειν» επάνω τους και αυτό ήταν κάτι που της το αναγνώριζαν και δεν αμφισβητούσαν την δοσμένη από τον Θεό εξουσία της.

Πολλοί δεν δέχονται τη γυναίκα να έχει ουσιαστικό και ενεργό ρόλο μέσα στην εκκλησία και την θέλουν καθηλωμένη και χωρίς χαρίσματα. Εάν αυτό ήταν έτσι, τότε ο Θεός δεν θα έδινε εξουσία σε μια γυναίκα, την Δεβόρρα, να κρίνει το λαό Του και να τον οδηγεί σε νίκες και στη δόξα. Πολλοί που έχουν αυτές τις θέσεις, αδυνατούν να διακρίνουν τη διαφορά ανάμεσα στη «σχέση» με τη «θέση». **Ως προς τη «σχέση» μας με τον Θεό,** άνδρες και γυναίκες είμαστε ίσοι ενώπιόν Του, ο Θεός δεν είναι προσωπολήπτης, ώστε να κάνει διακρίσεις. **Ως προς τη «θέση» μας** όμως είναι να την

γνωρίζουμε και να την ακολουθούμε, όπως Αυτός την έχει θέσει «προ καταβολής κόσμου». Πρώτα η ΣΧΕΣΗ μας με τον Θεό, που την αποκτούμε με την αναγέννηση και μετά ακολουθεί η ΘΕΣΗ μας, που την αποκτούμε με την *αφιέρωσή μας* και με χαρά υποτασσόμαστε στην ανώτερη πνευματική εξουσία μας.

«Κριτής» σημαίνει αυτός που "κρίνει υποθέσεις", άρα και η Δεβόρρα έκρινε θέματα, υποθέσεις και προβλήματα που απασχολούσαν άνδρες και γυναίκες, ήταν κριτής όλου του λαού.

(3) ΠΟΛΕΜΙΣΤΡΙΑ: Όταν η Δεβόρρα κάλεσε τον Βαράκ και του είπε τι ακριβώς είχε προστάξει ο Θεός, αυτός αναγνωρίζοντας την εξουσία της, ζήτησε την υποστήριξή της, λέγοντάς της: *«Εάν σὺ ἔλθῃς μετ' ἐμοῦ, θέλω υπάγειν· ἀλλ' ἐάν δὲν ἔλθῃς μετ' ἐμοῦ, δὲν θέλω υπάγειν»* (Κριτές Δ/4:8). Η Δεβόρρα πήγε μαζί του, για να νιώθει ο Βαράκ ένα στήριγμα, ότι η παρουσία του Θεού ήταν μαζί του, μέσα από τους λόγους της προφήτισσας του Θεού: *«Και εἶπεν ἡ Δεβόρρα πρὸς τὸν Βαράκ, Σηκώθητι· διότι αὕτη εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος παρέδωκε τὸν Σισάρα εἰς τὴν χεῖρα σου· δὲν ἐξήλθεν ὁ Κύριος ἐμπροσθέν σου;»* (Κριτές Δ/4:14). Ο Σισάρα ήταν στρατηγός του Χαναναίου βασιλιά Ιαβεὶν. Η Δεβόρρα πολύ καθαρά λέγει στον Βαράκ ότι ο Κύριος παρέδωσε τον Σισάρα στα χέρια του και στη συνέχεια διαβάζουμε ότι ο Βαράκ κατεδίωξε τα στρατεύματα του Σισάρα: *«Κατεδίωξε δὲ ὁ Βαράκ κατόπιν τῶν ἀμαζῶν καὶ κατόπιν τοῦ στρατεύματος ἕως τῆς Ἀρωσέθ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπεσε παν τὸ στράτευμα τοῦ Σισάρα ἐν στόματι μαχαίρας· δὲν ἔμεινεν οὐδέ εἷς (οὔτε ἕνας)...*» (Κριτές Δ/4:16).

Η νίκη ήταν περὶ τρηνη, τα στρατεύματα του Ιαβεὶν εξολοθρεύτηκαν και ὅλος ο λαός Ισραὴλ με επικεφαλής την Δεβόρρα και τον Βαράκ ἄρχισαν να ψάλλουν ἕναν ὕμνο δοξολογίας και θριάμβου και μέσα στον ὕμνο αὐτό ακουγόταν ἡ ἰαχή «σῆκω, σῆκω Δεβόρρα και πρόσφερε ὠδή». Η Δεβόρρα εἶχε περάσει πλέον στην ἱστορία:

«Ακούσατε, βασιλεῖς· δότε ἀκρόασιν, σατράπαι· ἐγὼ, εἰς τὸν Κύριον ἐγὼ θέλω ψάλλει εἰς Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ισραὴλ θέλω ψαλμωδεῖ. Κύριε, ὅτε ἐξήλθες ἀπὸ Σηεῖρ, ὅτε ἐκίνησας ἀπὸ τῆς πεδιάδος τοῦ Εδὼμ, ἡ γῆ ἐσείσθη καὶ οἱ οὐρανοὶ ἐστάλαξαν, αἱ

νεφέλαι έτι εστάλαξαν ύδωρ. Τα όρη ετάκησαν (έλιωσαν) υπό της παρουσίας του Κυρίου· αυτό το Σινά από της παρουσίας Κυρίου του Θεού του Ισραήλ.....

.....Εγέρθητι, εγέρθητι, Δεβόρρα· εγέρθητι, εγέρθητι, πρόφερε ωδήν· σηκώθητι, Βαράκ, και αιχμαλώτισον τους αιχμαλώτους σου, υιέ του Αβινεέμ. Τότε κατέβη το εγκαταλελειμμένον του λαού εναντίον των ισχυρών· ο Κύριος κατέβη μετ' εμού εναντίον των δυνατών.....» (Κριτές Ε/5:3-5, 12-13).

(4) ΣΥΖΥΓΟΣ: Ήταν γυναίκα του Λαφιδώθ και δεν γνωρίζουμε εάν είχε τέκνα ή όχι. Εκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι και στον τομέα της οικογένειας, ακολουθούσε με υπακοή το νόμο του Θεού. **Γνώριζε** ποια ήταν η θέση του συζύγου της μέσα στη ζωή της και ποια ήταν η πνευματική του εξουσία. **Γνώριζε** ποια ήταν η δική της θέση ως συζύγου, ως προφήτισσας, ως κριτής του λαού και ως πολεμίστρια. **Γνώριζε** τι ήθελε ο Θεός από αυτήν και ήταν υποταγμένη κατά πάντα στο θέλημά Του, είχε ταπεινότητα και αφιέρωση, αυτό το είδε ο Θεός και την διάλεξε μεταξύ πολλών συγχρόνων της γυναικών για να φέρει σε πέρας μία αποστολή που θα έσωζε το λαό Του από πολλά δεινά.

Ποια πιστή γυναίκα, δεν θα ήθελε σήμερα να είναι μια «**σύγχρονη Δεβόρρα**», που θα πάρει τον Λόγο του Θεού και θα βγει έξω για να συντρίψει τον «**σύγχρονο Σισάρα**», τον άρχοντα του κόσμου τούτου; Η εκκλησία των εσχάτων καιρών έχει ανάγκη από πολλές «Δεβόρρες» και ο Κύριος αυτό θα το κάνει, θα σηκώσει «Δεβόρρες», που θα τις ντύσει με τη δική Του πνευματική πανοπλία, με τις δικές Του αρετές και θα επιφέρουν ένα καίριο πλήγμα στις πονηρές σκοτεινές. Ο Κύριος αξιοποιεί το λαό Του, άνδρες και γυναίκες, αλλά ζητά ταπεινώση, υπακοή και αφιέρωση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στο YouTube και στο κανάλι **Filadelfos Channel 1**, έχει αναρτηθεί ένα διπλό μήνυμα με τίτλο «**ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΔΕΒΟΡΡΑΣ**» (κωδικός 69) και «**Η ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΔΕΒΟΡΡΑΣ**» (κωδικός 70). Είναι το ίδιο μήνυμα και στις 2 περιπτώσεις, με μικρές διαφοροποιήσεις, όπου το **1^ο** βίντεο έχει μετάφραση και στην Αγγλική γλώσσα, ενώ το **2^ο** βίντεο είναι μόνο στα Ελληνικά.

(06) ΑΒΙΓΑΙΑ

Μια γυναίκα με σύνεση και φρόνηση

(Α΄ Σαμουήλ ΚΕ/25:2-42, Λ/30:1-5, Β΄ Σαμουήλ Β/2:1-3, Γ/3:1-5)

1. Στην περιοχή Μαών ζούσε ένας πάρα πολύ πλούσιος άνθρωπος, που τον έλεγαν **Ναβάλ**. Είχε τρεις χιλιάδες πρόβατα και χίλιες γίδες και κούρευε τα πρόβατά του στον Κάρμηλο. Δεν είχε μέσα του καλοσύνη, ήταν πολύ σκληρός, δύστροπος και κακός στις πράξεις του. Το αντίθετο, η γυναίκα του **Αβιγαία** ήταν καλή, συνετή και ωραία στην όψη: «...*Και η μεν γυνή ήτο καλή εις την σύνεσιν και ωραία την όψην*» (Α΄ Σαμουήλ ΚΕ/25:3).

Ο Δαβίδ, άκουσε που κούρευε τα πρόβατά του στον Κάρμηλο και έστειλε δέκα νέους για να του ζητήσουν τροφές, λέγοντάς του ότι οι στρατιώτες του όλο αυτό το διάστημα ήταν προστασία για τα κοπάδια του και τους ποιμένες του. Η αντίδραση του Ναβάλ ήταν προκλητική, εκδηλώνοντας αυθάδεια και αχαριστία: «*Ο Νάβαλ απεκρίθη προς τους δούλους του Δαβίδ και είπε, Τις είναι ο Δαβίδ; και τις ο υιός του Ιεσσαί; Πολλοί είναι την σήμερον οι δούλοι, οι οποίοι αποσκιρτώσιν έκαστος από τον κυρίου αυτού· θέλω λάβει λοιπόν τον άρτον μου και το ύδωρ μου και το σφακτόν μου, το οποίον έσφαξα διά τους κουρευτάς μου, και δώσει εις ανθρώπους τους οποίους δεν γνωρίζω πόθεν είναι;*» (Α΄ Σαμουήλ ΚΕ/25:10-11).

Με απλά λόγια αμφισβήτησε τον Δαβίδ, λέγοντας «ποιος είναι αυτός ο Δαβίδ, που εγώ θα πάρω από το βιος μου, θα πάρω από τον άρτο μου και τα σφακτά μου και θα τα δώσω σε ανθρώπους που δεν γνωρίζω!» και έδωξε τους απεσταλμένους του Δαβίδ. Μετά από τη συμπεριφορά αυτή του Ναβάλ, ο Δαβίδ θυμώνει και παίρνει τετρακόσιους άνδρες και πηγαίνει εναντίον του, για να τον τιμωρήσει για την αχαριστία του.

2. Εδώ είναι που επεμβαίνει η γυναίκα του Ναβάλ, η Αβιγαία, όταν κάποιος από τους νέους της αναγγέλλει όλα τα γεγονότα που συνέβησαν, τόσο για τη συμπεριφορά του άνδρα της, όσο και για την απόφαση του Δαβίδ να τον σκοτώσει. Η Αβιγαία πήρε την απόφαση να συναντήσει τον Δαβίδ και να του ζητήσει να κάνει έλεος,

χωρίς να φανερώσει στον άνδρα της, τι σκόπευε να κάνει. Εδώ φαίνεται η σύνεση και η σοφία της, γιατί εκτέλεσε την απόφασή της σε δύο στάδια:

Στο 1^ο στάδιο, ως προπομπό, έστειλε πολλές τροφές στον Δαβίδ και στους στρατιώτες του, χωρίς η ίδια να εμφανιστεί: *«Τότε έσπευσεν η Αβιγαία, και έλαβε διακοσίους άρτους, και δύο αγγεία οίνου, και πέντε πρόβατα ητοιμασμένα, και πέντε μέτρα σίτου πεφρυγανισμένου, και εκατόν δέσμας σταφίδος, και διακοσίας πήττας σύκων, και έθεσεν αυτά επί όνων. Και είπε προς τους νέους αυτής, ΠΡΟΠΟΡΕΥΕΣΘΕ ΕΜΠΡΟΣΘΕΝ ΜΟΥ· ιδού, εγώ έρχομαι κατόπιν σας...»* (Α΄ Σαμουήλ ΚΕ/25:18-19). Μια πάρα πολύ έξυπνη και συνετή ενέργεια της Αβιγαίας, ήθελε να προετοιμάσει την καρδιά του Δαβίδ, ώστε όταν θα τον συναντούσε να έβρισκε πρόσφορο έδαφος για να του μιλήσει. Με τα σημερινά δεδομένα θα την χαρακτηρίζαμε ότι ενήργησε σαν πολιτικός, κάνοντας μια έξυπνη "πολιτική κίνηση", που αφόπλισε το συνομιλητή της.

Στο 2^ο στάδιο, η Αβιγαία καθισμένη επάνω σε ένα γαϊδουράκι πηγαίνει και συναντά τον Δαβίδ, τον οποίο όταν τον είδε πέφτει και τον προσκυνά μέχρι το έδαφος. Σηκώνεται και αρχίζει να του μιλά, τα λόγια της είναι γεμάτα δύναμη και φρόνηση, είναι λόγια γυναίκας που ξέρει να τιμά και να σέβεται αυτούς που είχαν προστατέψει τα υπάρχοντά τους και αυτόν τον οποίο ο Θεός έχει χρίσει. Λέγει στον Δαβίδ:

«...Επ' εμέ, επ' εμέ, κύριέ μου, ας ήναι αύτη η αδικία· και ας λαλήση, παρακαλώ, η δούλη σου εις τα ότα σου, και άκουσον τους λόγους της δούλης σου. Ας μη δώση ο κύριός μου, παρακαλώ, ουδεμίαν προσοχήν εις τούτον τον δύστροπον άνθρωπον, τον Νάβαλ· διότι κατά το όνομα αυτού, τοιούτος είναι· Νάβαλ το όνομα αυτού και αφροσύνη μετ' αυτού.....

Συγχώρησον, παρακαλώ, το αμάρτημα της δούλης σου· διότι ο Κύριος θέλει βεβαίως κάμει εις τον κύριόν μου οίκον ασφαλή, επειδή μάχεται ο κύριός μου τας μάχας του Κυρίου και κακία δεν ευρέθη εν σοι πώποτε.....

Και όταν κάμη ο Κύριος εις τον κύριόν μου κατά πάντα τα αγαθά

τα οποία ελάλησε περί σου, και σε καταστήση κυβερνήτην επί τον Ισραήλ, δεν θέλει είσθαι τούτο σκάνδαλον εις σε ουδέ πρόσκομμα καρδιάς εις τον κύριόν μου, ή ότι έχυσας αίμα αναίτιον, ή ότι ο κύριός μου εξεδίκησεν αυτός εαυτόν· πλην όταν ο Κύριος αγαθοποιήση τον κύριόν μου, τότε ενθυμήθητι την δούλην σου» (Α΄ Σαμουήλ ΚΕ/25:24-31).

Ο Δαβίδ στα λόγια της Αβιγαίας, αναγνωρίζει την προτροπή της και δέχεται τη συμβουλή της. Θεωρεί μεγάλη ευλογία που την άκουσε και ευχαριστεί τον Θεό που τον εμπόδισε να κάνει κακό στον Ναβάλ και στους οικείους του. Η απάντηση του Δαβίδ, δείχνει το μεγαλείο της καρδιάς του: **«Και είπεν ο Δαβίδ προς την Αβιγαίαν: Ευλογητός Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, ο οποίος σε απέστειλε την ημέραν ταύτην εις συνάντησίν μου· και ευλογημένη η βουλή σου και ευλογημένη συ, η οποία με εφύλαξας την ημέραν ταύτην από του να εμβώ εις αίματα και να εκδικηθώ διά της χειρός μου, διότι αληθώς, ζη Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, όστις με εμπόδισεν από του να σε κακοποιήσω, εάν δεν ήθελες σπεύσει να έλθης εις συνάντησίν μου, δεν ήθελε μείνει εις τον Νάβαλ έως της αυγής ουρών εις τοίχον»** (εδ.32-34).

Μία γυναίκα συμβουλευεί το βασιλιά της και αυτός την ακούει. Αυτό δεν θα μπορούσε ποτέ να γίνει, εάν μια γυναίκα δεν είχε το δικαίωμα να μιλά και να προτρέπει τους άνδρες τι πρέπει, ή τι δεν πρέπει να κάνουν σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση. Η Αβιγαία γίνεται όργανο του Θεού για να έρθει η ευλογία στον οίκο της. Τα λόγια της άγγιξαν την καρδιά του Δαβίδ, απέτρεψε μια αιματοχυσία, διέσωσε τον οίκο της και διαφύλαξε την αξιοπρέπειά της.

3. Η συνέχεια για την Αβιγαία ήταν απρόσμενα θαυμαστή. Ήταν κάτι που ίσως και η ίδια δεν το φανταζόταν ποτέ. Δέκα ημέρες μετά από τα γεγονότα αυτά **«επάταξεν ο Κύριος τον Νάβαλ, και απέθανε»**. Όταν το έμαθε ο Δαβίδ, έστειλε και ζήτησε να γίνει η Αβιγαία γυναίκα του. Τι μεγάλη ευλογία για τη συνετή αυτή γυναίκα! Ο Θεός έφερε κρίση κατά του άνδρα της, που στράφηκε ενάντια στον κεχρισμένο Του, τον Δαβίδ και ευλόγησε τη γυναίκα του που η καρδιά της ήταν ευθυγραμμισμένη με το θέλημά Του.

Ο Δαβίδ όταν ήταν στη Χεβρών, απέκτησε από την Αβιγαία ένα γιο, τον οποίο ονόμασε Χιλεάβ (Β΄ Σαμουήλ Γ/3:3).

(07) Ο Λ Δ Α: Η προφήτισσα του Θεού

(Β΄ Βασιλέων ΚΒ/22:1-17, ΚΓ/23:1-15, Β΄ Χρονικών ΛΔ/34:1-28)

Η ιστορία με την προφήτισσα Όλδα (ή Χούλδα) εξελίσσεται περίπου το 622 π.Χ. όταν βασιλιάς του Ισραήλ ήταν ο **Ιωσίας**, ο οποίος βασίλευσε για 31 χρόνια και *«έπραξε το ενθές ενώπιον του Κυρίου και περιεπάτησεν εις πάσας τας οδούς Δαβίδ του πατρός αυτού, και δεν εξέκλινε δεξιά ή αριστερά»* (Β΄ Βασιλέων ΚΒ/22:2). Γινόντουσαν εργασίες επισκευής στο ναό και εκεί ανακάλυψαν το βιβλίο του νόμου του Θεού, το οποίο βρήκαν κάπου κρυμμένο, ή ήταν ξεχασμένο, κανένας δεν το γνώριζε για να το αναζητήσει.

Παίρνει το βιβλίο ο ιερέας **Χελκίας** και το δίνει στον γραμματέα Σαβάν, ο οποίος το διαβάζει. Μετά, κατ' εντολή του ιερέα πηγαίνει το βιβλίο στον βασιλιά, όπου το διαβάζει ενώπιόν του. Όταν ο βασιλιάς άκουσε τους λόγους τους γραμμένους στο βιβλίο έσκισε τα ιμάτια του. Το βιβλίο μέσα έγραφε για τις ευλογίες που θα έχει ο λαός εάν υπακούσει στις εντολές του Θεού και για τις κρίσεις που θα έρθουν εάν δεν υπακούσουν.

Ο βασιλιάς ταραγμένος λέγει στον ιερέα Χαλκία να πάει να ρωτήσει τον Κύριο για τον ίδιο, για το λαό του και για ολόκληρο τον Ιούδα για όσα γράφονται στο βιβλίο, γιατί η οργή του Κυρίου είναι μεγάλη *«επειδή οι πατέρες ημών δεν υπήκουσαν εις τους λόγους του βιβλίου τούτου, ώστε να πράττωσι κατά πάντα τα γεγραμμένα περί ημών»* (Β΄ Βασιλέων ΚΒ/22:13).

Ο ιερέας Χελκίας μαζί με 4 ακόμα άτομα πηγαίνουν στην προφήτισσα Όλδα για να ζητήσουν τη συμβουλή της. Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης (του νόμου) και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης (της χάρις), όταν μια προφήτισσα δίνει τον Λόγο του Θεού, στη ουσία διδάσκει και ασκεί επάνω στους ανθρώπους «εξουσία», καθόσον τους προστάζει να ακολουθήσουν τις εντολές του Κυρίου και η μη υπακοή τους στον Λόγο του Κυρίου, δια της προφήτισσας, φέρνει επάνω τους και τις συνέπειες. Πήγαν ο ιερέας και οι λοιποί στην Όλδα για να την ρωτήσουν «τι να κάνουν» στο πρόβλημα που είχαν *«και ομίλησαν μετ' αυτής»*.

Ο προφητικός λόγος της Όλδα δείχνει ακριβώς ποια είναι η πραγματικότητα:

«Ούτω λέγει Κύριος· Ιδού εγώ επιφέρω κακά επί τον τόπον τούτον και επί τους κατοίκους αυτού, πάντας τους λόγους του βιβλίου, το οποίον ο βασιλεύς του Ιούδα ανέγνωσε· διότι με εγκατέλιπον και εθυμίασαν εις άλλους θεούς, διά να με παροργίσωσι διά πάντων των έργων των χειρών αυτών· διά τούτο θέλει εκχυθή ο θυμός Μου επί τον τόπον τούτον και δεν θέλει σβεσθή.....

Προς τον βασιλέα όμως του Ιούδα, ο οποίος σας απέστειλε να ερωτήσετε τον Κύριον, ούτω θέλετε ειπεί προς αυτόν: ...Ούτω λέγει Κύριος ο Θεός του Ισραήλ· Περί των λόγων τους οποίους ήκουσας, επειδή η καρδιά σου ηπαλύνθη, και εταπεινώθης ενώπιον του Κυρίου, ότε ήκουσας όσα ελάλησα εναντίον του τόπου τούτου και εναντίον των κατοίκων αυτού, ότι θέλουσι κατασταθή ερήμωσις και κατάρα, και διέσχισας τα ιμάτιά σου και έκλαυσας ενώπιόν μου· διά τούτο και εγώ επήκουσα, λέγει Κύριος.....

Ιδού λοιπόν, εγώ θέλω σε συνάξει εις τους πατέρας σου, και θέλεις συναχθή εις τον τάφον σου εν ειρήνῃ· και δεν θέλουσιν ιδεί οι οφθαλμοί σου πάντα τα κακά, τα οποία εγώ επιφέρω επί τον τόπον τούτον. Και έφεραν απόκρισιν προς τον βασιλέα» (Β΄ Βασιλέων ΚΒ/22:16-20).

Ο λόγος της Όλδα αγγίζει τον βασιλιά, ο οποίος κάνει διαθήκη ενώπιον του Κυρίου να περπατά στα διατάγματά Του και να φυλάσσει τις εντολές Του με όλη την καρδιά του και με όλη την ψυχή του (Β΄ Βασιλέων ΚΓ/23:3) και αμέσως αρχίζει να καταστρέφει και να γκρεμίζει τα ειδωλα. Σαν πρώτη ενέργεια, διέταξε να βγάλουν έξω από το ναό τα σκεύη που ήταν αφιερωμένα στον Βάαλ και τα κατέκαυσαν. Στη συνέχεια κατήργησε τους ειδωλολάτρες ιερείς που τους είχαν ορίσει οι προκάτοχοί του και γκρέμισε τους οίκους των σοδομιτών.

Ο λόγος της προφήτισσας είχε εκτελεστεί και η ευλογία του Θεού ήταν επάνω στον βασιλιά και στο λαό του.

. . . / / / . . .

(08) Ι Ω Σ Α Β Ε Ε

Η μικρή ηρωίδα με τη γενναία πράξη

(Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:1-17, Β΄ Χρονικών ΚΒ/22:2-12)

Πιστεύω ότι όσοι ασχολούνται με τις αφηγήσεις της Παλαιάς Διαθήκης, λίγοι θα είναι αυτοί που γνωρίζουν την ιστορία μιας νεαρής γυναίκας, που την έλεγαν **Ιωσαβεέ** (ή Ιωασεβεέθ) και ποια ήταν η θέση της μέσα στο σχέδιο του Θεού για να έρθει ο Μεσσίας. Το όνομά της αναφέρεται συνολικά μόνο τρεις φορές μέσα στην Βίβλο, αλλά χρησιμοποιήθηκε από τον Θεό με θαυμαστό τρόπο, ώστε να μην εξαλείψει το σπέρμα του Δαβίδ, από το οποίο θα γεννιόταν ο Μεσσίας. Είναι μια αφανής ηρωίδα της πίστης. Λίγοι την γνωρίζουν αλλά το έργο της ήταν τεράστιο.

Βλέποντας κάποιος το οικογενειακό δένδρο της Ιωσαββέ, ίσως να απορήσει πως ξέφυγε μέσα από τη διαφθορά, την αμαρτία και την ειδωλολατρία των προγόνων της και πως η ίδια ταυτίστηκε με το θέλημα του Θεού. Η Ιωσαβεέ ήταν εγγονή της πιο μισητής και διεφθαρμένης γυναίκας, της **Ιεζάβελ**, που πολλοί δεν θέλουν ούτε το όνομά της να αναφέρουν. Μητέρα της ήταν η **Γοθολία**, η οποία επίσης ήταν μια μισητή και γεμάτη κακία γυναίκα.

Η **Ιωσαβεέ** ήταν παντρεμένη με τον ιερέα **Ιωδαέ**, ο οποίος είχε την ίδια καρδιά με αυτήν για να υπηρετεί τον Θεό, μαζί και οι δύο έκαναν μια ενέργεια που τους καθιέρωσε μεταξύ των ηρώων της πίστεως, είναι οι μικροί ήρωες που τους γνωρίζουν λίγοι, αλλά το έργο τους είναι συγκλονιστικά μεγάλο.

Την περίοδο εκείνη το Ισραήλ είχε χωριστεί σε δύο βασιλίες, στο «**Βόρειο Βασίλειο** του ΙΣΡΑΗΛ» και στο «**Νότιο Βασίλειο** του ΙΟΥΔΑ». Ο **Αμρί**, ήταν παππούς της Ιωσαβεέ και υπήρξε ένας κακός και πονηρός βασιλιάς του Βόρειου Βασιλείου του Ισραήλ. Θέλοντας να επιτύχει ειρήνη με το λαό των Σιδονίων νυμφεύει το γιο του **Αχαάβ** με την **Ιεζάβελ**, η οποία εισήγαγε επίσημα στον Ισραήλ τη λατρεία του Βάαλ. Ο προφήτης **Ηλίας** συχνά εναντιωνόταν στον Αχαάβ και την Ιεζάβελ και σε έναν προφητικό λόγο που έδωσε, προφήτευσε κρίση επάνω στους ίδιους και στους απογόνους.

νους του, ότι η οικογένειά τους θα εξαιρεθεί. Εδώ είναι που έχει σχέση με την Ιωσαβεέ, η οποία ήταν άμεσος απόγονός τους και ξέφυγε από την κατάρα αυτή, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

Στο Νότιο Βασίλειο του Ιούδα, βασιλιάς ήταν ο **Ιωσαφάτ**, που σεβόταν και αγαπούσε τον Θεό. Έκανε όμως το λάθος και νύμφευσε το γιο του **Ιωράμ** με την **Γοθολία**. Ο Ιωράμ σε ηλικία 32 ετών γίνεται βασιλιάς του Νότιου Βασιλείου του Ιούδα, αλλά μετά από οκτώ έτη σκοτώνεται σε κάποια μάχη και τον θρόνο αναλαμβάνει ο γιος του **Οχοζίας** (Β΄ Βασιλέων Η/8:16-18).

Ο Οχοζίας είχε μια ευλογημένη κληρονομιά από τη μεριά του Ιωσαφάτ και του Ιωράμ (παππού και πατέρα, αντίστοιχα) και μια καταραμένη κληρονομιά από τη μεριά της Ιεζαβελ και της Γοθολίας (γιαγιάς και μητέρας, αντίστοιχα). Και ο Οχοζίας και ο Ιωράμ ο πατέρας του, έπραξαν πονηρά ενώπιον του Κυρίου. Ο Οχοζίας σκοτώνεται σε μια μάχη και αφήνει πίσω του πολλούς κληρονόμους του θρόνου. Η Γοθολία η μητέρα του, θέλοντας η ίδια να κυβερνήσει άρχισε να σκοτώνει όλα τα παιδιά του, που ήσαν εγγόνια της.

Η Ιωσαβεέ, κόρη της Γοθολίας πήρε κρυφά τον ένα γιο του αδελφού της, τον **Ιωάς** και τον έκρυψε. **Είναι το μόνο εγγόνι που σώθηκε:** *«Ιωσαβεέ όμως, η θυγάτηρ του βασιλέως Ιωράμ, αδελφή του Οχοζίου, λαβούσα τον Ιωάς υιόν του Οχοζίου, έκλεψεν αυτόν εκ μέσου των υιών του βασιλέως των θανατουμένων, αυτόν και την τροφόν αυτού, και έβαλεν εν τω ταμείω του κοιτώνος, και έκρυψαν αυτόν από πρόσωπον της Γοθολίας, και δεν εθανατώθη»* (Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:2). Η Γοθολία, μη γνωρίζοντας για την ύπαρξη του Ιωάς και πιστεύοντας ότι δεν υπάρχει κανένας να διεκδικήσει το θρόνο, στέφεται βασιλίς και είναι η μόνη που βασίλεψε ταυτόχρονα στο Βόρειο Βασίλειο του Ισραήλ και στο Νότιο Βασίλειο του Ιούδα.

Η κόρη της Γοθολίας, αγαπούσε και σεβόταν τον Θεό και δεν ακολούθησε τη διεφθαρμένη πορεία της μητέρας της, ήταν αντίθετη στις ενέργειές της, ήταν μια πηγή φωτός μέσα στο σκοτάδι που κυριαρχούσε στην οικογένειά της. Εδώ έχουμε την ίδια περίπτωση με τον Ιωνάθαν, όταν ο πατέρας του Σαούλ είχε στραφεί κατά του Δαβίδ και ήθελε να τον σκοτώσει, αυτός είχε ταχθεί με το μέρος του

Δαβίδ, με τον οποίο τον συνέδεε βαθιά και αληθινή φιλία.

Εάν η Γοθολία σκότωνε όλα τα εγγόνια της και τον Ιωάς, τότε θα είχε εξαλειφθεί το σπέρμα του Δαβίδ, από το οποίο θα ερχόταν ο υπεσχημένος Μεσσίας. Η Ιωσαβεέ και ο σύζυγός τη ιερέας Ιωδαέ είχαν γίνει τα αγγεία της θείας χάρης για τον Ιωάς. Μέσα από τις δολοπλοκίες και τις ιντρίγκες της Γοθολίας έσωσαν τον Ιωάς.

Ο Ιωάς κρύφτηκε έξι έτη και το έβδομο έτος ο ιερέας Ιωδαέ τον έβγαλε έξω, του φόρεσε το βασιλικό διάδημα, τον κάθισε επάνω στο θρόνο και τον παρουσίασε σαν το νόμιμο διάδοχο του θρόνου και όλοι ζητωκραύγασαν «Ζήτω ο βασιλεύς», ενώ η Γοθολία το θεώρησε προδοσία: *«Τότε εξήγαγε τον υιόν του βασιλέως και επέθεσεν επ' αυτόν το διάδημα και το μαρτύριον· και έκαμον αυτόν βασιλέα και έχρισαν αυτόν· και κροτήσαντες τας χείρας, είπον, Ζήτω ο βασιλεύς. Και ακούσασα η Γοθολία την φωνήν του λαού συντρέχοντος, ήλθε προς τον λαόν εις τον οίκον του Κυρίου. Και είδε, και ιδού, ο βασιλεύς ίστατο πλησίον του στύλου κατά το έθος, και οι άρχοντες και οι σαλπικταί πλησίον του βασιλέως· και πας ο λαός της γης έχαιρε και εσάλπιζε με σάλπιγγας. Και διέρρηξεν η Γοθολία τα ιμάτια αυτής και εβόησε, Προδοσία, προδοσία»* (Β' Βασιλέων ΙΑ/11:12-14).

Ο Ιωδαέ διέταξε να βγάλουν την Γοθολία έξω από τον οίκο του Θεού, όπου θανατώθηκε. Στη συνέχεια έκανε διαθήκη ανάμεσα στον Κύριο και στον βασιλιά με το λαό ότι **ο λαός θα είναι λαός του Θεού**. Ο Ιωάς ήταν ένας καλός βασιλιάς που αφιέρωσε τη ζωή του στον Θεό.

Η Ιωσαβεέ ήταν μια μικρή και αφανής ηρωίδα που έκανε μια γενναία πράξη, μια πράξη πίστης και αυτοθυσίας, μια πράξη που έσωσε το θρόνο του Δαβίδ από τον αφανισμό. Εάν αυτό δεν είχε συμβεί, ο Μεσσίας δεν θα γεννιόταν, αλλά ο Κύριος έχει τους δικούς Του που μένουν με υπακοή και πίστη στο θέλημά Του και εκτελούν τα σχέδιά Του. Ιωσαβεέ και Ιωδαέ, δύο ονόματα που μνημονεύονται μέσα στην Βίβλο και που αποτελούν λαμπρά παραδείγματα πίστης και υπακοής στον Κύριο για όλες τις γενιές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για την Γοθολία, που υπήρξε μια από τις αρνητικές γυναικείες μορφές της Βίβλου, αναφερόμαστε και παρακάτω (βλ. σελίδα 351).

(09) Ε Σ Θ Η Ρ

Μια βασίλισσα με θάρρος και αυτοθυσία

(Εσθήρ Β/2:1-20)

1. Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ: Για την Εσθήρ έχουμε αναφερθεί και στο “κεφάλαιο τρίτο” (σελ.72). Η ιστορία της Εσθήρ είναι ρομαντική και ταυτόχρονα εντυπωσιακή, μοιάζει σαν την απλή και φτωχή Σταχτοπούτα του παραμυθιού που παντρεύτηκε το πριγκιπόπουλο, μόνο που η Εσθήρ έγινε βασίλισσα της Περσίας, μιας ισχυρής αυτοκρατορίας, που κυριαρχούσε στο μεγαλύτερο μέρος του τότε γνωστού κόσμου (425 π.Χ περίπου). Στο βιβλίο της Εσθήρ, αν και δεν εμφανίζεται το όνομα του Θεού, η παρουσία Του, οι ενέργειες Του και οι επεμβάσεις Του είναι φανερές και συγκλονιστικές.

Οι Εβραίοι είχαν αιχμαλωτισθεί από τον Βαβυλώνιο βασιλιά Ναβουχοδονόσορα και μετοίκησαν από την Ιερουσαλήμ σε διάφορα μέρη της αυτοκρατορίας. Τώρα βρισκόντουσαν κάτω από την κυριαρχία των Περσών. Στη βασιλική πόλη Σούσα της Περσίας, ζούσε ένας Ιουδαίος, ονομαζόμενος **Μαροδοχαίος**, ο οποίος είχε αναλάβει να μεγαλώσει σαν θυγατέρα του την Αδασά, η οποία είναι η **Εσθήρ**, καθόσον οι γονείς της είχαν πεθάνει.

Την περίοδο εκείνη ο βασιλιάς της Περσίας **Ασσουήρης** (ο οποίος είναι γνωστός ως **Ξέρξης**, από τις εκστρατείες εναντίον της Ελλάδας), εξέδωσε ένα διάταγμα με το οποίο πρόσταζε να συγκεντρωθούν στα Σούσα νέες κοπέλες απ’ όλη την αυτοκρατορία, από τις οποίες θα εξέλεγε τη μία ως βασίλισσα, καθόσον η μέχρι τότε βασίλισσα Αστίν είχε πέσει σε δυσμένεια, λόγω του χαρακτήρα της και είχε φύγει από το παλάτι. Φέρθηκε και η Εσθήρ, η οποία κατά προτροπή του Μαροδοχαίου, δεν φανέρωσε ποιος ήταν ο λαός της και ποια ήταν η συγγένειά της.

Αφού παρουσιάστηκαν στον βασιλιά πολλές κοπέλες και απορρίφθηκαν, ήρθε και η σειρά της Εσθήρ για να παρουσιαστεί ενώπιόν του: *«Και ηγάπησεν ο βασιλεύς την Εσθήρ υπέρ πάσας τας γυναικάς, και εύρηκε ΧΑΡΙΝ και ΕΛΕΟΣ ενώπιον αυτού υπέρ πάσας τας παρθένους· και επέθηκε το βασιλικόν διάδημα επί την κεφαλήν αυτής*

και έκαμεν αυτήν βασίλισσαν αντί της Αστί» (Εσθήρ Β/2:17). Μία αιχμάλωτη Εβραιοπούλα γίνεται βασίλισσα της Περσίας!

2. Ο ΑΜΑΝ ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ: Ο Αμάν ήταν ένας Αμαληκίτης αξιωματούχος του βασιλιά με ισχυρή δύναμη και εξουσία, στο πέρασμά του όλοι τον φοβόντουσαν και τον προσκυνούσαν, εκτός από τον Ιουδαίο Μαροδοχαίο, που προσκυνούσε τον μόνο αληθινό Θεό των πατέρων του. Αυτό εξόργιζε τον Αμάν και σκεπτόταν τρόπους για να εξολοθρεύσει, όχι μόνο τον Μαροδοχαίο, αλλά και το λαό του. Σχεδίασε με πανουργία ένα σχέδιο εξόντωσής τους, που ήταν αδύνατον κάποιος να διαφύγει. Παρουσιάστηκε στον βασιλιά και πήρε την άδεια να αφανίσει τους Ιουδαίους, αφού τον παραπλάνησε λέγοντάς του ότι δεν φυλάσσουν τους νόμους του και αυτό δεν αρμόζει στον βασιλιά να τους υποφέρει (Εσθήρ Γ/3:8-10).

Το γεγονός αυτό έγινε γνωστό στον Μαροδοχαίο και στη βασίλισσα Εσθήρ και δημιούργησε μεγάλη ταραχή. Ο Μαροδοχαίος ζήτησε από τη βασίλισσα να κάνει αίτηση στον βασιλιά υπέρ του λαού της, αλλά υπήρχαν δύο μεγάλα εμπόδια:

Το 1^ο εμπόδιο ήταν, ότι υπήρχε νόμος, σύμφωνα με τον οποίο κανένας δεν μπορούσε να δει το βασιλιά απρόσκλητος, ούτε και η βασίλισσα, όποιος το έκανε αυτό θα θανατωνόταν. Η βασίλισσα το είπε αυτό στον Μαροδοχαίο: *«Πάντες οι δούλοι του βασιλέως, και ο λαός των επαρχιών του βασιλέως, εξεύρουνσιν, ότι όστις, ανήρ ή γυνή, εισέλθη προς τον βασιλέα εις την ενδοτέραν αυλήν άκλητος, ένας νόμος αυτού είναι να θανατόνηται, εκτός εκείνου προς τον οποίον ο βασιλεύς εκτείνει το χρυσούν σκήπτρον διά να ζήση· αλλ' εγώ δεν προσεκλήθην να εισέλθω προς τον βασιλέα ήδη τριάκοντα ημέρας»* (Εσθήρ Γ/3:11). Πως λοιπόν να πάει η Εσθήρ απρόσκλητη στο παλάτι, αφού για τριάντα ημέρες δεν είχε προσκληθεί από το βασιλιά; Δεν μπορούσε να παραβιάσει το νόμο!

Το 2^ο εμπόδιο ήταν, ότι η Εσθήρ δεν είχε φανερώσει την Ιουδαϊκή καταγωγή της και αυτό είχε τον κίνδυνο να εξοργίσει το βασιλιά ότι τον παραπλάνησε και η οργή του θα γινόταν ακόμα μεγαλύτερη εάν και ο ίδιος έτρεφε εχθρικά αισθήματα για το λαό της, όπως και ο Αμάν.

3. Η ΕΣΘΗΡ ΒΡΙΣΚΕΙ ΧΑΡΗ: Η Εσθήρ μέχρι τότε δεν είχε δείξει δυναμικό χαρακτήρα, ήταν μία ταπεινή κοπέλα και ίσως με ήπιο χαρακτήρα. Τώρα όμως έπρεπε να πάρει αποφάσεις που αφορούσαν το μέλλον ενός ολόκληρου λαού και στην πορεία αποδείχτηκε ότι **ήταν γεννημένη ηρωίδα**. Στην κρίσιμη αυτή κατάσταση φάνηκε η πίστη της στον Θεό, έβαλε το λαό της πάνω από την ίδια τη ζωή της, δεν φοβήθηκε εάν ο βασιλιάς διέταζε τη θανάτωσή της, ήταν ένα παράδειγμα θάρρους και αυτοθυσίας που προκαλεί δέος.

Πήρε λοιπόν η Εσθήρ την απόφαση τι έπρεπε να γίνει και να βάλει πάνω από τη δική της τη ζωή, τη σωτηρία του λαού της, γι' αυτό είπε στον Μαροδοχαίο: *«Υπαγε, σύναζον πάντας τους Ιουδαίους τους ευρισκομένους εν Σούσοις, και νηστεύσατε υπέρ εμού και μη φάγητε και μη πίνετε τρεις ημέρας, νύκτα και ημέραν» και εγώ και αι θεράπαιναί μου θέλομεν νηστεύσει ομοίως· και ούτω θέλω εισέλθει προς τον βασιλέα, το οποίον δεν είναι κατά τον νόμον· και αν απολεσθώ, ας απολεσθώ»* (Εσθήρ Δ/4:16). Νηστεία και προσευχή παρήγγειλε η Εσθήρ στον Μαροδοχαίο για να μπορέσει να παρουσιαστεί μπροστά στον βασιλιά απρόσκλητη και στο τέλος εάν δεν κατάφερε να επιτύχει το σκοπό της δεν την ένοιαζε εάν θα πέθαινε «και αν απολεσθώ, ας απολεσθώ» είπε.

Το τι ακολούθησε στη συνέχεια είναι συγκλονιστικό. Αφού πέρασαν οι τρεις ημέρες προσευχής, η Εσθήρ ντύθηκε τη βασιλική στολή και πήγε στον βασιλιά, ο οποίος όταν την είδε αγγίχθηκε μέσα στην καρδιά του και άπλωσε το σκήπτρο του και την άγγιξε και αυτό ήταν απόδειξη της ασφάλειάς της. Αγγίχθηκε τόσο πολύ ο βασιλιάς που της έκανε μια προσφορά, μέχρι και του μισού βασιλείου του: *«Και είπε προς αυτήν ο βασιλεύς, Τι θέλεις, βασίλισσα Εσθήρ; Και τις η αίτησίς σου; Και έως του ημίσεος της βασιλείας θέλει δοθή εις σε»* (Εσθήρ Ε/5:3). Το πρώτο μέρος της προσευχής είχε απαντηθεί.

Η εκείνη τη στιγμή δεν του ζήτησε τίποτα, ούτε αναφέρθηκε στο αίτημα της σωτηρίας του λαού της. Απλά κάλεσε το βασιλιά να παρευρεθεί μαζί με τον Αμάν σε ένα γεύμα που θα ετοίμαζε. Αυτή η ενέργεια της Εσθήρ δείχνει διορατικότητα και σοφία, δείχνει ότι οι μεγάλες υποθέσεις δεν κερδίζονται εάν το έδαφος δεν έχει ετοιμαστεί κατάλληλα με προσευχή, με εμπιστοσύνη και με απόλυτη ε-

ξάρτηση από τον Θεό. Η Εσθήρ πήγαινε προσεχτικά βήμα - βήμα.

Πριν γίνει το γεύμα, ο Θεός επενέβη με έναν διαφορετικό τρόπο που η Εσθήρ δεν μπορούσε να φαντασθεί και ανέτρεψε όλες τις καταστάσεις και αποκαλύφθηκε και το σχέδιο του Αμάν να θανατώσει τον Μαροδοχαίο. Ο Αμάν ήταν περιχαρής που η βασίλισσα κάλεσε μόνο αυτόν και τον βασιλιά στο συμπόσιο. Η γυναίκα του Ζερές και οι φίλοι του που ήσαν εκεί, του πρότειναν στο συμπόσιο να ζητήσει να κρεμαστεί ο Μαροδοχαίος, γι' αυτό να έχει από πριν έτοιμο και το ικρίωμα, όπως και έκανε. **Τα είχε σχεδιάσει όλα!**

Εκείνο το βράδυ όμως ο βασιλιάς δεν μπορούσε να κοιμηθεί και ζήτησε να του διαβάσουν το βιβλίο των Χρονικών και μέσα στο οποίο ήταν γραμμένη η συνομωσία που είχε γίνει ενάντια στον βασιλιά, την οποία αποκάλυψε ο Μαροδοχαίος και του έσωσε τη ζωή, χωρίς να τον έχει ανταμείψει μέχρι τότε. Ο βασιλιάς για να τον τιμήσει για την ευεργεσία του, κάλεσε τον Αμάν και του ανέθεσε να περιφέρει έφιππο τον Μαροδοχαίο, λαμπρά ντυμένο και να διαλαλεί σε όλους ότι *«ούτω θέλει γίνεσθαι εις τον άνθρωπον, τον οποίον ο βασιλεύς ευαρεστείται να τιμήση»* (Εσθήρ ζ'6:11).

4. Ο ΛΑΟΣ ΖΩΖΕΤΑΙ: Όταν έγινε την επόμενη ημέρα το συμπόσιο και ρώτησε ο βασιλιάς την Εσθήρ ποιο είναι το αίτημά της, αυτή χωρίς περιστροφές του αποκάλυψε όλη την αλήθεια, του είπε: *«Εάν εύρηκα χάριν ενώπιόν σου, βασιλεύ, και εάν ήναι αρεστόν εις τον βασιλέα, η ζωή μου ας μοι δοθή εις το ζήτημά μου και ο λαός μου εις την αίτησίν μου· διότι επωλήθημεν, ΕΓΩ και ο ΛΑΟΣ ΜΟΥ, εις απόλειαν, εις σφαγήν και εις όλεθρον· και εάν ηθέλομεν πωληθῇ ως δούλοι και δούλαι ήθελον σιωπήσει, αν και ο εχθρός δεν ηδύνατο να αναπληρώση την ζημίαν του βασιλέως»* (Εσθήρ Ζ'7:3-4). Η αντίδραση του βασιλιά ήταν άμεση και ρώτησε ποιος ήταν αυτός που τόλμησε να κάνει τέτοιο. Η Εσθήρ, ενώπιον όλων έδειξε τον Αμάν.

Τα γεγονότα άρχισαν να εξελίσσονται ταχύτατα, που φανέρωνε ότι ήταν μέσα στην πρόνοια και στο σχέδιο του Θεού. Ο βασιλιάς οργισμένος πήγε στον κήπο του παλατιού για να πάρει λίγο αέρα. Ο Αμάν, έντρομος για το τι τον περίμενε πέφτει στα πόδια της Εσθήρ, που ήταν στην κλίνη της, για να την παρακαλέσει για

έλεος. Εκείνη τη στιγμή επιστρέφει ο βασιλιάς και βλέποντας αυτή τη σκηνή, πίστεψε ότι ο Αμάν ήθελε να βιάσει τη βασίλισσα: *«Θέλει έτι και την βασίλισσαν να βιάση έμπροσθέν μου εν τω οίκω; Ο λόγος εξήλθεν εκ του στόματος του βασιλέως και εσκέπασαν το πρόσωπον του Αμάν»* (Εσθήρ Ζ/7:8). Ο βασιλιάς διέταξε να τον κρεμάσουν. Το ικρίωμα που αυτός είχε κάνει στο σπίτι του για τον Μαροδοχαίο, τώρα δέχτηκε αυτόν.

Η πίστη και το θάρρος της Εσθήρ έσωσαν έναν ολόκληρο λαό, διακινδυνεύοντας και την ίδια τη ζωή της. Η διαταγή που είχε εκδώσει ο βασιλιάς για να εξοντωθούν οι Ιουδαίοι ήταν απόλυτη και δεν ακυρωνόταν, γι' αυτό το κατόρθωμα της Εσθήρ ήταν μεγαλειώδεις και αυτό φάνηκε και στη συνέχεια, για ότι ακολούθησε:

(α) Ο βασιλιάς έδωσε το **δακτυλίδι εξουσίας** που είχε ο Αμάν στον Μαροδοχαίο, τον οποίο η Εσθήρ τον κατέστησε κύριο επάνω σε όλο τον οίκο του Αμμάν (Εσθήρ Η/8:2).

(β) Ο βασιλιάς έδωσε την εξουσία στην Εσθήρ και τον Μαροδοχαίο να γράψουν *«εν ονόματι του βασιλέως»* νέο διάταγμα, υπέρ των Ιουδαίων, που να ακυρώνει το προηγούμενο, και να το συντάξουν όπως *«φαίνεται καλόν εις αυτούς»* και στη συνέχεια αυτός να το σφραγίσει με το βασιλικό δακτυλίδι και να μην μπορεί να μετατραπεί ή να ακυρωθεί (Εσθήρ Η/8:8).

(γ) Πολλοί από τους λαούς της γης, που δεν ήσαν Ιουδαίοι, **έγιναν Ιουδαίοι**, γιατί έπεσε φόβος επάνω τους. Για τους Ιουδαίους, όπου πήγε το νέο πρόσταγμα του βασιλιά ήταν *«φως και αγαλλίασις και χαρά και δόξα»* (Εσθήρ Η/8:16-18).

(δ) Μαροδοχαίος απέκτησε την εύνοια και την εμπιστοσύνη του βασιλιά και **έγινε δεύτερος** στην τάξη μετά απ' αυτόν: *«Ο Μαροδοχαίος ο Ιουδαίος εστάθη δεύτερος μετά τον βασιλέα Ασσουήρην και μέγας μεταξύ των Ιουδαίων και αγαπώμενος υπό του πλήθους των αδελφών αυτού, ζητών το καλόν του λαού αυτού και λαλών ειρήνην περί παντός του σπέρματος αυτού»* (Εσθήρ Ι'/10:3).

Είναι αδύνατον να φανταστούμε την πορεία του λαού Ισραήλ χωρίς την Εσθήρ και εάν δεν υπήρχε η Εσθήρ, δεν θα υπήρχε Ιουδαϊκό έθνος και χωρίς το έθνος αυτό, **δεν θα υπήρχε ο Μεσσίας!**

(10) Ι Ω Χ Α Β Ε Δ
Η θαρραλέα μητέρα του Μωυσή

(Έξοδος ς´/6:20, Αριθμοί Κς´/26:59, Εβραίους ΙΑ/11:23-24)

Το όνομα της Ιωχαβέδ αναφέρεται μόνο δύο φορές μέσα στην Αγία Γραφή, αλλά η ενέργειά της να κρύψει και να σώσει το γιο της, ήταν η σωτηρία για το λαό Ισραήλ. Εάν δεν είχε συμβεί αυτό, η πορεία του κατά σάρκα λαού Ισραήλ, αλλά και του πνευματικού Ισραήλ, της εκκλησίας, δεν θα είχε την εξέλιξη που έχει σήμερα: *«Το δε όνομα της γυναικός του Αμράμ ήτο Ιωχαβέδ, θυγάτηρ του Λευϊ, ήτις εγεννήθη εις τον Λευϊ εν Αιγύπτω· και εγέννησεν εις τον Αμράμ τον ΑΑΡΩΝ και τον ΜΩΥΣΗΝ και ΜΑΡΙΑΜ την αδελφήν αυτών»* (Αριθμοί Κς´/26:59 /Επίσης: Έξοδος ς´/6:20).

Ο λαός Ισραήλ ήταν υπόδουλος στους Αιγυπτίους. Επειδή είχαν πολλαπλασιασθεί, ο Φαραώ φοβήθηκε μήπως συμμαχήσουν με τους εχθρούς του και πολεμήσουν εναντίον της Αιγύπτου, γι' αυτό διέταξε κάθε αρσενικό παιδί, που θα γεννιόταν να το ρίχνουν στο ποτάμι για να θανατώνεται, ενώ τα θηλυκά να τα αφήνουν να ζουν.

Η θυγατέρα του Λευϊ, η Ιωχαβέδ, όταν γέννησε το γιο της, τον έκρυβε για τρεις μήνες, αλλά δεν μπορούσε πλέον να συνεχίσει να τον κρύβει, χωρίς να μαθευτεί, γι' αυτό *«έλαβε δι' αυτόν κιβώτιον σπάρτινον και κατέχρισεν αυτό με άσφαλτον και πίσσαν και ενέβαλε το παιδίον εις αυτό και έθεσεν εις το ελώδες μέρος παρά το χείλος του ποταμού»* (Έξοδος Β/2:3). Ήταν μια πράξη ηρωισμού και αυτοθυσίας, γιατί εάν αυτό το ανακάλυπταν, θα κινδύνευε και η δική της ζωή και πιθανόν όλης της οικογένειάς της, αλλά η Ιωχαβέδ δεν είχε κανένα φόβο και ενήργησε με πίστη: *«Δια πίστεως ο Μωυσής, αφού εγεννήθη, εκρύφθη τρεις μήνας υπό των γονέων αυτού, διότι είδον κεχαριτωμένον το παιδίον, και δεν εφοβήθησαν το διάταγμα του βασιλέως»* (Εβραίους ΙΑ/11:23).

Η Ιωχαβέδ, όχι μόνο έσωσε το παιδί, αλλά ενήργησε με έξυπνο τρόπο, κατορθώνοντας να αναλάβει ως τροφός το δικό της παιδί για να το μεγαλώνει και μάλιστα να πληρώνεται γι' αυτό, όταν η κόρη του Φαραώ που το βρήκε στο ποτάμι και το έσωσε, της το

έδωσε για να το αναθρέψει: *«Έλαβε δε η γυνή το παιδίον και εθήλα-
ζεν αυτό. Και αφού εμεγάλωσε το παιδίον, έφερεν αυτό προς την θυγα-
τέρα του Φαραώ, και έγεινεν υιός αυτής· και εκάλεσε το όνομα αυτού
Μωϋσήν, λέγουσα, Ότι εκ του ύδατος ανέσσυρα αυτό»* (Έξοδος Β/2:10).

Η πίστη της Ιωχαβέδ στο ζωντανό Θεό ευαρέστησε την καρ-
διά του Θεού, καθόσον την εξέλεξε μεταξύ χιλιάδων για να φέρει
στον κόσμο αυτόν που θα γινόταν ο σωτήρας του λαού Ισραήλ.
Όχι μόνο έσωσε το γιο της, αλλά όταν μεγάλωσε ανατράφηκε μέσα
στο παλάτι, πήρε όλη τη σοφία των Αιγυπτίων και έγινε δυνατός σε
λόγια και έργα. Ο πρωτομάρτυρας Στέφανος απολογούμενος στο
συνέδριο και μιλώντας για τον Μωυσή, είπε: *«Εν τούτω τω καιρώ ε-
γεννήθη ο Μωϋσής, και είχε θείον κάλλος· όστις ανετράφη τρεις μήνας
εν τω οίκω του πατρός αυτού. Αφού δε ερρίφθη, ανέλαβεν αυτόν η
θυγάτηρ του Φαραώ και ανέθρεψεν αυτόν διά να ήναι υιός αυτής. Και
εδιδάχθη ο Μωϋσής πάσαν την σοφίαν των Αιγυπτίων και ήτο δυνατός
εν λόγοις και εν έργοις»* (Πράξεις Ζ/7:20-22).

Η Ιωχαβέδ έσωσε όχι απλά ένα παιδί που βγήκε από τα
σπλάχνα της, αλλά έσωσε έναν ηγέτη, τον οποίο ο ίδιος ο Θεός θα
έστελνε για να ελευθερώσει το λαό Του από τη σκλαβιά των Αιγυ-
πτίων. Ο Μωυσής, όταν ήταν στη ζωή, δεν ήταν ένας απλός άν-
θρωπος, ήταν ο "χριστός" (ο κεχρισμένος) του Θεού στην Παλαιά
Διαθήκη, ήταν ο άνθρωπος που ο Θεός τον χρησιμοποίησε για τη
σωτηρία του επίγειου λαού Του Ισραήλ.

Κάθε πιστή γυναίκα, που έχει γιους επιθυμεί τα παιδιά της
έχουν το πνευματικό ανάστημα του Μωυσή, να ζουν μέσα στο θέ-
λημα του Κυρίου και να είναι τα δικά Του εύχρηστα σκεύη.

(11) ΜΑΡΙΑΜ

Η προφήτισσα και συνεργάτιδα του Μωυσή

(Εξοδος ΙΕ/15:19-21, Αριθμοί ΙΒ/12:1-15, Κ/20:1, Κς΄/26:59)

Η Μαριάμ ήταν αδελφή του Μωυσή και του Ααρών και κόρη της Ιωχαβέδ (Αριθμοί Κς΄/26:59, Α΄ Χρονικών ζ΄/6:3). Παρ' όλο που ήταν μια ισχυρή προσωπικότητα λίγοι μελετητές της Βίβλου έχουν ασχοληθεί με τη ζωή της. Η Μαριάμ είχε τρεις ιδιότητες, ήταν **προφήτισσα**, **ηγέτιδα** και **συνεργάτιδα** του αδελφού της Μωυσή. Εδώ θα ασχοληθούμε με δύο πτυχές του χαρακτήρα της, που μεταξύ τους έρχονται σε αντίθεση, όπου η μία είναι ένα λαμπρό παράδειγμα προς μίμηση και η άλλη παράδειγμα προς αποφυγή.

1. Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΜ: Συναντάμε την Μαριάμ για πρώτη φορά, όταν ο λαός Ισραήλ έφυγε από την Αίγυπτο και πέρασε μέσα από την Ερυθρά Θάλασσα, η οποία είχε ανοίξει στα δύο. Ο Θεός είχε κάνει ένα καταπληκτικό θαύμα μπροστά στα μάτια τους που τους κατέπληξε. Όταν οι Ισραηλίτες βρέθηκαν με ασφάλεια στην απέναντι όχθη, τα νερά ενώθηκαν και πάλι και όλα τα στρατεύματα του Φαραώ καταποντίστηκαν. Το γεγονός αυτό, ήταν τόσο συγκλονιστικό, που η Μαριάμ πήρε το τύμπανο και παρέσυρε όλες τις γυναίκες σε ένα χορό, ψάλλοντας ύμνους χαράς και θριάμβου. Η Μαριάμ έλεγε: «*Ψάλλετε εις τον Κύριον· διότι εδοξάσθη ενδόξως· τον ίππον και τον αναβάτην αυτού έρριψεν εις θάλασσαν*» (Εξοδος ΙΕ/ 15:21). Η νίκη ήταν μεγαλειώδης.

Από την ημέρα εκείνη, ο λαός Ισραήλ, σε μεγάλες νίκες θα τραγουδούσε πάντα αυτό το ένδοξο τραγούδι, χάρη στην Μαριάμ. Η Μαριάμ ήταν στην πρώτη γραμμή και ενθάρρυνε και τις άλλες γυναίκες, **ήταν γεννημένη για ηγέτιδα**, να οδηγεί το λαό σε δοξολογία και λατρεία. Αυτό θέλει ο Θεός από το λαό Του σε όλες τις γενιές, να Τον δοξάζουν.

Ο Θεός την Μαριάμ την είχε κρίσει για διακονία μαζί με τους δύο αδελφούς της, Μωυσή και Ααρών και αποτελούσαν την **ηγετική ομάδα** του Ισραήλ, για να βγει ο λαός έξω από την Αίγυπτο: «*Λαέ μου, τι σοι έκαμα; και εις τι σε παρηνώχλησα; μαρτύρησον κατ'*

Εμοῦ. Διότι σε ανεβίβασα εκ γης Αιγύπτου και σε ελύτρωσα εξ οίκου δουλείας και εξαπέστειλα ἔμπροσθέν σου τον ΜΩΥΣΗΝ, τον ΑΑΡΩΝ και την ΜΑΡΙΑΜ (Μιχαίας ζ'/6:4). Εδώ ο Θεός τους παρουσιάζει σαν μια ομάδα, δεν τους ξεχωρίζει σαν ηγέτες και οι τρεις αποτελούν **ένα σώμα**, τους αναφέρει ὅμως κατά **σειρά ιεραρχίας** και αυτό ήταν που η Μαριάμ δεν κατάλαβε και επέσυρε την κρίση του Θεού επάνω της, ὅπως θα αναφέρουμε αμέσως παρακάτω.

2. Η ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΜ: Η Μαριάμ θέλοντας να ἔχει ενεργό ρόλο και ἄποψη σε βασικά γεγονότα που αφορούσαν τον ἴδιο τον Μωυσή και το λαό Ισραήλ, φάνηκε κατώτερη των περιστάσεων και αποκαλύφθηκε ἕνας χαρακτήρας της που δεν ταίριαζε με τον χαρακτήρα της Μαριάμ που οδηγούσε το λαό σε δοξολογία και αλαλαγμό. Υπερεκτίμησε τον εαυτό της, ξεπέρασε τα ὅρια της εξουσίας που ο Θεός της είχε δώσει και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να επισύρει την οργή του Θεού επάνω της.

Η Μαριάμ, μαζί με τον ἀδελφό της Ααρών, ἀντιπάχθηκαν στο γεγονός ὅτι ο Μωυσής δεν ἔλαβε γυναίκα ἀπό το λαό του, ἀλλά ἀπό την Αιθιοπία: *«Και ἐλάλησεν ἡ Μαριάμ και ο Ααρών ἐναντίον του Μωϋσέως ἐνεκα της Αιθιοπίσεως την οποίαν ἔλαβε· διότι γυναίκα Αιθιόπισσαν ἔλαβε»* (Αριθμοί 16/12:1). Και δεν ἔμειναν μόνο στην ἀντίθεσή τους αὐτή, ἀλλά ἀμφισβήτησαν και την δοσμένη ἀπό τον Θεό ἐξουσία του Μωυσή, λέγοντες *«προς τον Μωϋσὴν μόνον ἐλάλησεν ο Κύριος; Δεν ἐλάλησε και προς ἐμάς;»*. Ἀπό τις ἀφηγήσεις της Βίβλου ἡ Μαριάμ παρουσιάζεται με δυναμικό χαρακτήρα, που ἐπηρέαζε με τις ἀποφάσεις της και τον ἀδελφό της Ααρών, ο οποίος είχε χαρακτήρα ἀδύναμο και παρασυρόταν.

Οργίστηκε ο Θεός που μίλησαν ἐναντίον του Μωυσή και κάλεσε και τους τρεις (Μωυσή, Ααρών και Μαριάμ) και τους ἔκανε μια «διευκρίνιση» ὅτι μόνο στον Μωυσή **μιλάει πρόσωπο προς πρόσωπο** και ὄχι με αινίγματα, ἐνῶ σε ὅλους τους ἄλλους προφῆτες Του, ὅπως ἦταν ἡ Μαριάμ και ο Ααρών **μιλάει με ὀπτασίες και ἐνύπνια**. Μόνο ο Μωυσής είχε το προνόμιο να «βλέπει» το πρόσωπό Του (βλ. Αριθμοί 16/12:4-8). Ὅταν ο Θεός εἶπε αὐτά τα λόγια και ἀποχώρησε, ἡ κρίση Του ἦρθε επάνω στην Μαριάμ, ἡ οποία

γέμισε με λέπρα: *«Και εξήφθη η οργή του Κυρίου κατ' αυτών (Ααρών και Μαριάμ) και ανεχώρησε. Και η νεφέλη απεμακρύνθη από της σκηνής, και ιδού, η Μαριάμ έγεινε λεπρά ως χιών» και είδεν ο Ααρών την Μαριάμ και ιδού, ήτο λεπρά»* (Αριθμοί 12:9-10).

3. ΜΕΤΑΝΟΙΑ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: Ο Μωυσής στην περίοδο το νόμου (της Παλαιάς Διαθήκης) ήταν ο «χριστός» του Θεού, ήταν ο κεχρισμένος ηγέτης του λαού Ισραήλ. Η Μαριάμ όταν αντιτάχθηκε στην απόφασή του να λάβει γυναίκα από την Αιθιοπία, αντιτάχθηκε κατά της πνευματικής της εξουσίας και όχι κατά του αδελφού της. Ίσως δεν μπόρεσε να καταλάβει τη διαφορά, ότι ο Μωυσής δεν ήταν απλά ο κατά σάρκα αδελφός της, αλλά ήταν ο «εκλεκτός» του Θεού, ο κεχρισμένος Του.

Η Μαριάμ έδειξε ότι είχε ζήλια και στο θέμα αυτό παρέσυρε και τον αδελφό της Ααρών, όταν είπαν ότι «ο Θεός μιλάει και σε μας, δεν μιλάει μόνο στον Μωυσή». **Εδώ προσπάθησαν να σφετερισθούν την εξουσία του Μωυσή.** Με αυτό που έκαναν δεν έβλαψαν τον Μωυσή, αλλά τους ίδιους τους εαυτούς τους, γιατί φανερώθηκαν τα κίνητρά τους. Βλέπουμε όμως ότι η κρίση του Θεού, δεν έπεσε επάνω και στους δύο, αφού και οι δύο αντιτάχθηκαν κατά του Μωυσή, αλλά μόνο στην Μαριάμ, γιατί αυτή ήταν που υποκίνησε την όλη κατάσταση. Η Μαριάμ, η γυναίκα που οδηγούσε το λαό σε δοξολογία, τώρα έχασε τη θέση της ηγεσίας που είχε με τα αδέρφια της. Αντί τώρα να δοξάζει, έπρεπε όποιος την πλησίαζε να τον προειδοποιεί και να φωνάζει «ακάθαρτη, ακάθαρτη».

Από αυτή την τραγική κατάσταση που βρέθηκαν, ο Ααρών πρώτος μετανόησε, αναγνώρισε τη θεϊκή εξουσία του Μωυσή και του ζήτησε να κάνει έλεος: *«Και είπεν ο Ααρών προς τον Μωϋσῆν, Δέομαι, κύριέ μου, μη επιθέσης την αμαρτίαν εφ' ημάς, επειδή ΕΠΡΑΞΑΜΕΝ ανοήτως και επειδή ΗΜΑΡΤΗΣΑΜΕΝ· ας μη ήναι αυτή ως έκτρωμα, του οποίου είναι φαγωμένον το ήμισυ της σαρκός, ότε εξέρχεται εκ της μήτρας της μητρός αυτού»* (Αριθμοί 12:11-12). Στα λόγια του Ααρών παρατηρούμε τρία πράγματα: **(1) Δεν αποκαλεί τον Μωυσή «αδελφέ μου», αλλά «κύριέ μου», αναγνωρίζοντας τον ηγετικό του ρόλο. (2) Ταυτίζει τον εαυτό του τελείως με την αμαρτία**

της Μαριάμ, γι' αυτό λέγει «επράξαμεν, ημαρτήσαμεν» και **(3) Δεν παρακαλεί ο ίδιος** τον Θεό για έλεος σαν αρχιερέας που ήταν, κάνοντας χρήση της δικής του εξουσίας, αλλά ζητεί από τον Μωυσή να το κάνει.

Η Βίβλος δεν αναφέρει ποια ήταν η στάση του Μωυσή προς τα αδέρφια του, εάν τα επέπληξε ή όχι, απλά προσευχήθηκε στον Θεό και ζήτησε να την θεραπεύσει. Ο προσευχή του είχε αποτέλεσμα και ο Θεός μετέτρεψε την καταδίκη της Μαριάμ από παντοτινή που ήταν, να είναι μόνο για επτά ημέρες, στις οποίες η Μαριάμ έπρεπε να βγει έξω από το στρατόπεδο: *«Και απεχωρίσθη η Μαριάμ από τον στρατοπέδον επτά ημέρας· και ο λαός δεν εσηκώθη εωσού επέστρεψεν η Μαριάμ»* (Αριθμοί 12:15).

Η ανταρσία της Μαριάμ είχε ζημιώσει ολόκληρο το λαό της, γιατί δεν μπορούσαν να συνεχίσουν το ταξίδι τους *«εωσού»* επιστρέψει θεραπευμένη στο στρατόπεδο. Οι επτά ημέρες που ήταν ξεκομμένη από το λαό της, ήταν ημέρες περισυλλογής και μετάνοιας. Κατάλαβε ότι ο Θεός διορίζει τους ηγέτες Του και όλοι οφείλουν να τους υπακούουν και σε τέτοιες περιπτώσεις οι συγγενικοί δεσμοί του αίματος δεν εξαιρούνται, ώστε να δείχνουν ανυπακοή, όπως είχε κάνει και η ίδια.

Η Αγία Γραφή δεν αναφέρει πλέον καμιά ανυπακοή της Μαριάμ, ούτε αναφέρει εάν εξακολούθησε να προφητεύει, αλλά αναφέρει ότι πέθανε, πριν ο λαός μπει στη γη της επαγγελίας: *«Και ήλθον οι υιοί Ισραήλ, πάσα συναγωγή, εις την έρημον Σιν, τον πρώτον μήνα· και έμεινεν ο λαός εν Κάδης· και απέθανεν εκεί η Μαριάμ και ετάφη εκεί»* (Αριθμοί 20:1).

4. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ «ΜΑΡΙΑΜ»: Δοξολογία ή Ανταρσία;

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Μαριάμ σαν μέλος της ηγετικής ομάδας του λαού Ισραήλ, είχε ένα εξαιρετικό αξίωμα το οποίο της είχε εμπιστευθεί ο ίδιος ο Θεός και αυτό είναι μια «πρόκληση» για όλες τις άγιες γυναίκες **που επαγγέλλονται θεοσέβεια** σε όλες τις γενιές και πολύ περισσότερο στη δική μας γενιά, που είναι η γενιά των εσχάτων καιρών. Να θυμόμαστε όμως ότι η Μαριάμ από τη θέση της δοξολογίας και της ηγεσίας που ήταν πριν, βρέθηκε μετά

να είναι αποβλημένη από το λαό του Θεού, ως μια μiasμένη λεπρή και αυτό ήταν αποτέλεσμα της ανταρσίας κατά της πνευματικής εξουσίας, που ο ίδιος ο Θεός είχε θέσει επάνω της.

Η σύγχρονη πιστή γυναίκα πρέπει να μιμηθεί το παράδειγμα της Μαριάμ που δοξολογούσε και όχι το παράδειγμα της Μαριάμ που αντιτάχθηκε κατά της πνευματικής εξουσίας της. **Ο Θεός απ' αρχής έχει θέσει αρχές και εξουσίες μέσα στην οικογένεια, στην εκκλησία και στην κοινωνία.** Η Μαριάμ είχε κάνει το λάθος να βλέπει τον Μωυσή μόνο σαν κατά σάρκα αδελφό της και όχι σαν την εξουσία της. Η πιστή γυναίκα σήμερα, ας μην κάνει το ίδιο λάθος και βλέπει τον άνδρα της μόνο σαν σύζυγό της και όχι και σαν την πνευματική της εξουσία: *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο Χριστός, κεφαλή δε της γυναικός ο ανήρ, κεφαλή δε του Χριστού ο Θεός»* (Α΄ Κορινθίους 1Α/11:3).

Η ανταρσία της Μαριάμ ξεκίνησε από μία φαινομενικά απλή υπόθεση, από μία προσωπική ενέργεια του Μωυσή, που αφορούσε ποια γυναίκα θα έπαιρνε. Ήταν καθαρά προσωπικό του θέμα και ήταν στην διακριτική του ευχέρεια ποια γυναίκα θα διάλεγε, ήταν ένα θέμα που δεν αφορούσε την Μαριάμ, ούτε και ανήκε στην αρμοδιότητά της. Η Μαριάμ σαν «δυναμικός» και «αυταρχικός» χαρακτήρας μέσα στην οικογένειά της, είχε την άποψη και την γνώμη ότι ο Μωυσής ενεργούσε λάθος και επενέβη **για να επιβάλει** τη δική της «σωστή» γνώμη και το αποτέλεσμα γι' αυτήν ήταν τραγικό.

Από το αποτέλεσμα, φαίνεται καθαρά πως όταν ο Μωυσής δεν συμφώνησε με την άποψή της, η Μαριάμ έβαλε μπροστά τα «μεγάλα» επιχειρήματά της, που νόμιζε ότι της εξασφάλιζαν το αλάθητο και την αυθεντικότητα, γι' αυτό του είπε (με απλά κατανοητά λόγια δικά μας): **«Μόνο σε σένα μιλάει ο Θεός και ξέρεις μόνο εσύ ποιο είναι το σωστό; Εσύ ποτέ δεν κάνεις λάθη; Μάθε ότι και σε μας μιλάει ο Θεός. Δεν πρέπει να πάρεις γυναίκα από την Αιθιοπία!»**

Θα πρέπει πολύ σοβαρά η κάθε πιστή γυναίκα να προσέξει για να μην βρίσκεται στην υπεροπτική θέση της Μαριάμ. Σήμερα πολλές πιστές γυναίκες, παρασυρόμενες από το πνεύμα του κόσμου, ενεργούν ακριβώς σαν την Μαριάμ, απλά διαφέρουν τα γε-

γονότα και τα κίνητρά τους. Για προσωπικά, οικογενειακά, πνευματικά και άλλα θέματα, θεωρούν ότι έχουν το «αλάθητο» της Μαριάμ και γίνονται επιθετικές προς τους άνδρες τους, για να τους επιβάλουν την άποψή τους και χωρίς να το γνωρίζουν (γιατί ο Διάβολος έχει φέρει πνευματική τύφλωση) στρέφονται κατά της πνευματικής τους εξουσία και αυτό είναι ανταρσία κατά του Θεού, γιατί η εξουσία του άνδρα τους είναι δοσμένη από τον ίδιο τον Θεό.

Η σύγχρονη πιστή γυναίκα, για να μην βρεθεί στην τραγική θέση της Μαριάμ **θα πρέπει** να αναγνωρίζει έμπρακτα στο πρόσωπο του άνδρα της την εξουσία του Κυρίου Ιησού και όχι με απλά υποκριτικά λόγια. **Θα πρέπει** να έχει γλυκύτητα στους τρόπους της και στον λόγο της και να μην προσπαθεί να του επιβάλλει την άποψή της και να δημιουργεί σκηνές έντασης και διαμάχης. **Θα πρέπει** να τιμά τον λόγο του και να μην τον διορθώνει συνέχεια γιατί (κατά την άποψή της) πάντα κάνει λάθη, να έχει γι' αυτόν θετικό και όχι αρνητικό λόγο, γιατί είναι η πνευματική της εξουσία. **Θα πρέπει** να έχει υπομονή και να μην γογγύζει μέσα στα προβλήματα της καθημερινότητας, γιατί όσοι γόγγυσαν έχασαν τις ευλογίες του Θεού. **Θα πρέπει** να καταλάβει ότι τιμώντας την κεφαλή της που είναι ο άνδρας της, τιμά τον Κύριο Ιησού, που είναι κεφαλή του σώματος της εκκλησίας (*Φυσικά το ίδιο ισχύει και για τη συμπεριφορά του άνδρα προς τη γυναίκα του, αλλά εδώ αναφερόμαστε αποκλειστικά στην κάθε πιστή γυναίκα, ως πνευματικός τύπος της Μαριάμ*).

Εάν η πιστή γυναίκα, δεν ακολουθεί την «**Μαριάμ που δοξάζει**», αλλά ακολουθεί την «**Μαριάμ που αντιτάσσεται**», ας μην απόρει, **γιατί** στη ζωή της υπάρχουν δυσκολίες, αρρώστιες, πόνος, θλίψη και πολλά άλλα προβλήματα, **γιατί** ο Θεός δεν την γεμίζει με τα χαρίσματά Του και τη δόξα Του, **γιατί** δεν υπάρχουν ευλογίες στη ζωή της ρουτίνας που ζει. Απλά να θυμάται «*τι έκαμεν εις την Μαριάμ Κύριος ο Θεός σου καθ' οδόν, αφού εξήλθετε εξ Αιγύπτου*» (Δευτερονόμιο ΚΔ/24:9). Η αμαρτία την έκανε λεπτρή, γι' αυτό πρέπει να προσέχει γιατί η πνευματική λέπρα της ανταρσίας θα φέρνει και τους καρπούς της. Ας μετανοήσει για τη μέχρι τώρα στάση της και να ζητήσει από τον Θεό να κάνει έλεος και αποκατάσταση. Στόχος της είναι να γίνει μια «**Μαριάμ που δοξάζει**».

(12) A N N A

Μια γυναίκα προσευχής ποτισμένη με πίστη

(Α΄ Σαμουήλ Α/1:9-28, Β/2:1-21)

1. Η ΑΝΝΑ ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΙΤΑΙ: Η Άννα είναι ένα λαμπρό παράδειγμα γυναίκας προσευχής, αλλά προσευχής ποτισμένη με πίστη. Ήταν στείρα και προσευχόταν με πίστη ο Θεός να εισακούσει το αίτημά της και να της δώσει έναν γιο. Προσευχόταν συνέχεια με θέρμη και στον φυσικό τομέα όχι μόνο δεν έβλεπε αποτέλεσμα, αλλά όλες οι καταστάσεις γύρω της ήσαν αντίξοες. Αντί να απογοητεύεται οπλιζόταν με υπομονή και περισσότερο εμπιστοσύνη στον Κύριο και επέμενε στην προσευχή. Η ιστορία έχει ως εξής:

Στην περιοχή Ραμαθαΐμ-Σοφίμ ζούσε ένας άνθρωπος το όνομα του οποίου ήταν **Ελκανά**, γιος του Ιεροάμ, ο οποίος είχε δύο γυναίκες *«το όνομα της μιας Άννα, και το όνομα της δευτέρας Φενίννα· η μεν Φενίννα είχε τέκνα, η δε Άννα δεν είχε τέκνα»* (Α΄ Σαμουήλ Α/1:2). Το ότι είχε δύο γυναίκες, από τις οποίες η μία, η Άννα, αγαπούσε τον Θεό και εκτελούσε το θέλημα Του και η άλλη, η Φενίννα, ήταν μια ζηλόφθονη και κακή γυναίκα, για τον Ελκανά ήταν **ένα συνεχές πρόβλημα**, γιατί μέσα στο σπίτι υπήρχαν συνέχεια εντάσεις και διαμάχες. Η Φενίννα που ήταν η δεύτερη γυναίκα του Ελκανά και είχε πολλά παιδιά, καταφρονούσε, ταπεινώσε και εξευτέλιζε την Άννα, την οποία λόγω της ταπεινής και ευγενικής συμπεριφοράς της ο Ελκανά αγαπούσε περισσότερο. Η ζήλεια και ο φθόνος της Φενίννας μεγάλωνε συνέχεια και πολύ περισσότερο όταν ο Ελκανά κάθε χρόνο πήγαινε στη Σηλώ, στον οίκο του Κυρίου.

Γεννιέται το ερώτημα, γιατί να πάρει δεύτερη γυναίκα ο Ελκανά, αφού με την Άννα ήταν ευτυχισμένος; Μήπως η Άννα από την καλή της καρδιά, τον παρότρυνε να πάρει μια άλλη γυναίκα για να αποκτήσει παιδιά, αφού η ίδια ήταν στείρα, ενεργώντας όπως η Σάρρα η οποία παρότρυνε τον Αβραάμ να πάρει την Άγαρ; Η Βίβλος αυτό δεν μας το αποκαλύπτει.

Ο Ελκανά παρηγορούσε την Άννα και της έδειχνε την αγάπη του με κάθε τρόπο. Όταν σε κάποια περίπτωση έκλαιγε και δεν έτρωγε από την μοχθηρή συμπεριφορά της Φενίννας, ο Ελκανά της

είπε: «*Ἄννα, διὰ τι κλαίεις; Καὶ διὰ τι δὲν τρώγεις; Καὶ διὰ τι ἡ καρδιά σου εἶναι τεθλιμμένη; Δὲν εἰμὶ ἐγὼ εἰς σε καλῆτερος παρὰ δέκα υἱούς;*» (Α΄ Σαμουήλ Α/1:8). Ο αριθμός «δέκα» μέσα στη Βίβλο εἶναι σύμβολο πληρότητας και με αυτό τον συμβολισμό τον βλέπουμε σε πολλές περιπτώσεις (Ιώβ ΙΘ/19:13, Γένεση ΛΑ/31:7, κλπ). Εδώ ο Ελκανά της εξέφραζε **την πληρότητα της αγάπης του** και αυτό την ευχαρίστησε, με αποτέλεσμα να φάει, να πάει μετά στο ναό και να προσευχηθεί.

2. Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ: Η Άννα όταν ήταν στο ναό, η ψυχή της ήταν καταπικραμένη και ενώ έκλαιγε «*καθ' υπερβολήν*», έκανε μια προσευχή πίστης, που έβγαινε μέσα από την καρδιά της και έδωσε στον Θεό μία υπόσχεση, εάν της δώσει γιο, θα τον αφιερώσει σ' Αυτόν: «*Κύριε των δυνάμεων, εάν επιβλέψης τωόντι εἰς τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου καὶ με ενθυμηθῇς καὶ δὲν λησμονήσης τὴν δούλην σου, ἀλλὰ δώσης εἰς τὴν δούλην σου ΤΕΚΝΟΝ ΑΡΣΕΝΙΚΟΝ, τότε θέλω δώσει αὐτό εἰς τὸν Κύριον πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ ΞΥΡΑΦΙΟΝ δὲν θέλει ἀναβῆ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ*» (Α΄ Σαμουήλ Α/1:11). Η Άννα δὲν προσευχήθηκε γενικά και αόριστα για να της δώσει ο Κύριος ένα παιδί, αλλά είχε συγκεκριμένο αίτημα στην προσευχή της, το παιδί να είναι αρσενικό και όταν ο Κύριος το κάνει αυτό, το παιδί θα Του ανήκει, θα το αφιερώσει σ' Αυτόν σε όλη του τη ζωή και ξυράφι δὲν ἀνέβει στο κεφάλι του, θα ήταν δηλαδή ένας «**Ναζηραίος**», αφιερωμένος σ' Αυτόν (βλ. Αριθμοί 5'/6:18-21).

Τα παραπάνω λόγια η Άννα δὲν τα εἶπε δυνατά. Ήταν γονατισμένη και προσευχόταν με ταπεινή και συντριμμένη καρδιά μπροστά στον «Κύριο των δυνάμεων», μόνο τα χείλη της κουνιόντουσαν και αυτό το παρατήρησε ο αρχιερέας Ηλεί, που ήταν εκεί και νόμισε ότι ήταν μεθυσμένη: «*Ενώ δε αὐτὴ ἐξηκολούθει προσευχομένη ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ὁ Ηλεί παρτήρει τὸ στόμα αὐτῆς. Πλὴν ἡ Ἄννα αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς· μόνον τὰ χείλη αὐτῆς ἐκινούντο, ἀλλ' ἡ ΦΩΝΗ ΑΥΤΗΣ ΔΕΝ ΗΚΟΥΕΤΟ· ὅθεν ὁ Ηλεί ἐνόμισεν ὅτι ἦτο μεθυσμένη*» (Α΄ Σαμουήλ Α/1:12-13).

Ο Ηλεί νομίζοντας ότι η Άννα ήταν μεθυσμένη, τα λόγια που της εἶπε στη συνέχεια δείχνουν την παρακμή του ιερατείου, της εἶπε

με στόμφο «έως πότε θα είσαι μεθυσμένη, να διώξεις το κρασί από σένα!». Ο Ηλεί που ανεχόταν τους γιους του να αμαρτάνουν μέσα στο ναό και δεν τολμούσε να τους μιλήσει, τώρα σε μια απλή γυναίκα, έδειχνε όλη του την αυστηρότητα. Η Άννα όμως βρισκόταν μέσα στην παρουσία του Θεού και δεν εξέφρασε καμιά ντροπή ή αγανάκτηση. Απλά του είπε αυτό που είχε στην καρδιά της και από τη συνέχεια δείχνει ότι ο Ηλεί κατάλαβε ποια ήταν η θέση του, ως ιερέας του Θεού, γι' αυτό της είπε: *«Υπαγε εις ειρήνην· και ο Θεός του Ισραήλ ας σοι δώση την αίτησί σου, την οποίαν ζήτησας παρ' αυτού»* (Α' Σαμουήλ Α/1:17).

3. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ: Η Άννα είχε πίστη που ευαρεστούσε τον Θεό. Ο Θεός απάντησε στην προσευχή της και η Άννα έμεινε έγκυος: *«Και ότε επληρώθησαν αι ημέραι αφότου η Άννα συνέλαβεν, εγέννησεν υιόν και εκάλεσε το όνομα αυτού Σαμουήλ, Διότι παρά Κυρίου ήτησα αυτόν, είπε»* (Α' Σαμουήλ Α/1:20). Η Άννα ονόμασε το γιο της «Σαμουήλ», που σημαίνει **«ο ΗΛ ακούει»** (ο Θεός ακούει). Τώρα δεν ήταν μια περιφρονημένη γυναίκα, αλλά ήταν μια ευλογημένη γυναίκα, που η προσευχή της προς τον Θεό, έμεινε στην ιστορία σαν **«η προσευχή της πίστης»**.

Η ζωή της Άννας άλλαξε ριζικά με τη γέννηση του Σαμουήλ. Πέρασε γρήγορα ο καιρός και όταν ο Σαμουήλ απογαλακτίστηκε, εκπλήρωσε την υπόσχεσή της προς τον Κύριο και τον αφιέρωσε στο ναό, τον έδωσε πίσω σ' Αυτόν, που της τον είχε δώσει. Τον έβλεπε μία φορά το χρόνο όταν πήγαινε με τον άνδρα της Ελκανά στη Σηλώ για να προσφέρουν θυσίες (Α' Σαμουήλ Α/1:24-28)..

Οι ευλογίες του Θεού δεν σταμάτησαν με τη γέννηση του Σαμουήλ, έδωσε στην ταπεινή του δούλη ακόμα πέντε παιδιά: *«Επεσκέφθη δε ο Κύριος την Ανναν· και συνέλαβε και εγέννησε ΤΡΕΙΣ υιούς και ΔΥΟ θυγατέρας· το δε παιδίον ο Σαμουήλ εμεγάλονεν ενώπιον του Κυρίου»* (Α' Σαμουήλ Β/2:21).

Ο Σαμουήλ, που είχε γεννηθεί σε απάντηση προσευχής πίστης, έγινε και ο ίδιος ένας **άνθρωπος προσευχής**, άλλωστε το όνομά του, αυτό του το θύμιζε συνέχεια. Η προσευχή της Άννας έφερε στη ζωή έναν αφιερωμένο προφήτη του Θεού, ο οποίος ήταν

μία συνεχή ευλογία για το λαό του. Οι άνθρωποι άρχισαν να λατρεύουν τον αληθινό Θεό, εγκαταλείποντας τα είδωλα, επεστράφηκε η Κιβωτός της Διαθήκης που την είχαν πάρει οι Φιλιισταίοι, οι οποίοι έκαναν ειρήνη με το λαό Ισραήλ, γιατί έβλεπαν τον Θεό να κάνει μεγάλα και θαυμαστά, όσο ζούσε ο Σαμουήλ και τέλος πόλεις που ο Ισραήλ έχασε, τις ανακατέλαβαν. Ο Σαμουήλ, ο αφιερωμένος στον Θεό γιος της Άννας, χρόνια αργότερα συμπεριλαμβανόταν στον κατάλογο των ηρώων της πίστης: *«Και τι έτι να λέγω; Διότι θέλει με λείψει ο καιρός διηγούμενον περί Γεδεών, Βαράκ τε και Σαμυών και Ιεφθάε, Δαβίδ τε και Σαμουήλ και των προφητών, οι οποίοι διά της πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, ειργάσθησαν δικαιοσύνην, επέτυχον τας επαγγελίας, έφραξαν στόματα λεόντων....»* (Εβραίους ΙΑ/11:32-33).

Θα κλείσουμε την παρουσίαση της ζωής της Άννας, με την υπέροχη προσευχής δοξολογίας προς τον Κύριο (Α΄Σαμουήλ Β/2:1-10):

1. Και προσηυχήθη η Άννα, και είπεν: Ευφράνθη η καρδιά μου εις τον Κύριον· υψώθη το κέρας μου διά του Κυρίου· επλατύνθη το στόμα μου έναντίον των εχθρών μου· διότι ευφράνθην εις την σωτηρίαν σου. **2.** Δεν υπάρχει άγιος καθώς ο Κύριος· διότι δεν είναι άλλος πλην σου, ουδέ βράχος καθώς ο Θεός ημών.

3. Μη καυχάσθε, μη λαλείτε υπερηφάνως· ας μη εξέλθη μεγαλορρημοσύνη εκ του στόματός σας· διότι ο Κύριος είναι Θεός γνώσεων, και παρ' αυτού σταθμίζονται αι πράξεις. **4.** Τα τόξα των δυνατών συνετρίβησαν, και οι αδύνατοι περιεζώσθησαν δύναμιν. **5.** Οι κεχορτασμένοι εμίσθωσαν εαυτούς διά άρτον· οι δε πεινώνντες έπαυσαν· έως και η στείρα εγέννησεν επτά, η δε πολύτεκνος εξησθένησεν.

6. Ο Κύριος θανατόνει και ζωοποιεί· καταβιβάζει εις τον άδην και αναβιβάζει. **7.** Ο Κύριος πτωχίζει και πλουτίζει, ταπεινώνει και υψώνει. **8.** Ανεγείρει τον πένητα από του χώματος, και ανυψώνει τον πτωχόν από της κοπρίας, διά να καθίση αυτούς μεταξύ των αρχόντων, και να κάμη αυτούς να κληρονομήσωσι θρόνον δόξης· διότι του Κυρίου είναι οι στύλοι της γης, και έστησε την οικουμένην επ' αυτούς.

9. Θέλει φυλάττει τους πόδας των οσίων αυτού· οι δε ασεβείς θέλουσιν απολεσθή εν τω σκότει· επειδή διά δυνάμεως δεν θέλει υπερισχύσει ο άνθρωπος. **10.** Ο Κύριος θέλει συντρίψει τους αντιδίκους αυτού· εξ ουρανού θέλει βροντήσσει επ' αυτούς· ο Κύριος θέλει κρίνει τα πέρατα της γής· και θέλει δώσει ισχύν εις τον βασιλέα αυτού, και υψώσει το κέρας του χριστού αυτού.

(14) Η ΧΗΡΑ ΤΗΣ ΣΑΡΕΠΤΑ

Μια εθνική γυναίκα ομολογεί τον Θεό

(Α΄ Βασιλέων ΙΖ/17:7-24, Λουκάς Δ/4:25-26)

1. Ο Κύριος Ιησούς λίγο μετά τους πειρασμούς Του στην έρημο από τον Διάβολο, μιλώντας στους ομοεθνείς Του, αναφέρθηκε για μια χήρα που ζούσε στην Σαρεπτά της Σιδώνας, στην εποχή του προφήτη Ηλία: *«Και επ' αληθείας σας λέγω, Πολλαί χήραι ήσαν εν τω Ισραήλ επί των ημερών Ηλίου, ότε εκλείσθη ο ουρανός επί έτη τρία και μήνας εξ, κατά τον οποίον καιρόν έγεινε πείνα μεγάλη εφ' όλην την γην, και προς ουδεμίαν αυτών επέμφθη ο Ηλίας, ειμή εις Σαρεπτά της Σιδώνος προς γυναίκα χήραν»* (Λουκάς Δ/4:25-26). Ποια ήταν η γυναίκα αυτή στην οποία πήγε ο Ηλίας και γιατί ο Ιησούς την έφερε σαν παράδειγμα πίστης;

Η ιστορία έχει ως εξής: Έγινε μεγάλη ξηρασία στην πόλη Σαρεπτά, που ζούσε η χήρα, η γη δεν έδινε καρπούς και υπήρχε μεγάλη έλλειψη τροφών. Η χήρα, που ήταν χωρίς πόρους και προμήθειες, είχε μόνο την τροφή μιας ημέρας για να ζήσει αυτή και ο γιος της. Μέσα σ' αυτή την κατάσταση, ο Θεός είπε στον Ηλία να πάει στην Σαρεπτά της Σιδώνας, όπου «διέταξε» μία χήρα να τον φροντίζει: *«Σηκωθείς ύπαγε εις Σαρεπτά της Σιδώνος και κάθισον εκεί· ιδού, προσέταξα εκεί γυναίκα χήραν να σε τρέφη»* (Α΄ Βασιλέων ΙΖ/17:9). Ο Ηλίας πράγματι πήγε στην Σαρεπτά και όταν συνάντησε τη χήρα, της ζήτησε να του δώσει νερό να πιεί και ψωμί για να φάει. Η χήρα κατάλαβε ότι ήταν άνθρωπος του Θεού γιατί του είπε *«Ζει Κύριος ο Θεός σου»* και μετά του εξήγησε ότι έχει πολύ λίγο αλεύρι και λάδι, που φτάνει για να φάνε μόνο μια φορά αυτή και ο γιος της και μετά να πεθάνουν (βλ. Α΄ Βασιλέων ΙΖ/17:7-12).

Εδώ έχουμε τρία στοιχεία: **(1)** Ο Θεός **«προσέταξε»** την χήρα, πριν ακόμα συναντήσει τον Ηλία, τον οποίο αυτή δεν γνώριζε. Διέταξε σημαίνει ότι είχε προετοιμάσει την καρδιά της για να δεχτεί τον προφήτη Του. **(2)** Η χήρα είπε στον Ηλία **«ζει Κύριος ο Θεός ΣΟΥ»**, που σημαίνει ότι δεν ήταν δικός της Θεός, γιατί αυτή ήταν μια ειδωλολάτρισσα. Είχε όμως ακούσει για τον Θεό του Ισ-

ραήλ, γι' αυτό στη συνέχεια έκανε ότι της ζήτησε ο Ηλίας. **(3)** Επειδή υπήρχε ξηρασία και πείνα, το φαγητό που είχε, θα ήταν το τελευταίο γεύμα με το γιο της, γιατί μετά θα πέθαιναν από την πείνα.

Ο Ηλίας της είπε να κάνει πρώτα γι' αυτόν μια πίττα και έπειτα μια πίττα για την ίδια και μια πίττα για το γιο της και της έδωσε έναν **προφητικό λόγο** ότι το αλεύρι και το λάδι δεν θα της λείψουν ποτέ, μέχρι να έρθει πάλι βροχή και να υπάρχει καρποφορία στη γη: «...*Διότι ούτω λέγει Κύριος ο Θεός του Ισραήλ· το πιθάριον του αλεύρου δεν θέλει κενωθῇ, οὐδέ το ρωγίον του ελαίου θέλει ελαττωθῇ, ἕως της ἡμέρας κατὰ την οποίαν ο Κύριος θέλει δώσει βροχὴν ἐπὶ προσώπου της γης*» (Α' Βασιλέων ΙΖ/17:14). Η εθνική αυτή γυναίκα εδώ ενήργησε **με πίστη** στα λόγια του Ηλία. Σκέφτηκε «πως θα γινόταν να μην τελειώσει ποτέ το αλεύρι και το λάδι, αφού ήταν μόνο για μια φορά;» Αυτό της φαινόταν αδιανόητο και παράλογο, αλλά όμως υπάκουσε στα λόγια ενός άγνωστου άνδρα, τον οποίο είχε γνωρίσει πριν από λίγο.

2. Όλα πήγαιναν μια χαρά, μέχρι που συνέβηκε στη χήρα ένα απρόσμενο και συγκλονιστικό γεγονός, αρρώστησε ο γιος της και πέθανε. Αυτό δεν μπορούσε να το κατανοήσει γιατί συνέβηκε τώρα που υπήρχε αφθονία αγαθών στο σπίτι της και δεν συνέβηκε όταν δεν είχαν να φάνε. Συνειδητοποίησε ότι ο άνθρωπος που φιλοξενούσε ήταν ένας άγιος άνθρωπος του Θεού, που ο Θεός τον άκουγε και προμήθευε καθημερινά τον άρτο τους και ότι αυτή ήταν μια αμαρτωλή γυναίκα. Είπε στον Ηλία: «*Τι ἔχεις μετ' ἐμοῦ, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ; Ἦλθες πρὸς ἐμέ διὰ να φέρῃς εἰς ἐνθύμησιν τας ἀνομίας μου καὶ να θανατώσῃς τὸν υἱόν μου;*» (Α' Βασιλέων ΙΖ/17:18). Στα λόγια της αυτά έκρυβε την απελπισία της, γιατί πίστευε ότι ο γιος της πέθανε, επειδή η ίδια ήταν αμαρτωλή, το είπε πολύ καθαρά στον Ηλία, ότι ήρθε για να της θυμίσει τις ανομίες της.

Η συνέχεια της ιστορίας ήταν ανατρεπτική για τη χήρα, συνέβηκε το αδιανόητο. Ο Ηλίας ζήτησε το νεκρό παιδί της, το ανέβασε στο υπερώο όπου τον φιλοξενούσε και εκεί αφού δεήθηκε στον Θεό, ζήτησε να επανέλθει η ψυχή του: «*Και εἰσήκουσεν ὁ Κύριος τῆς φωνῆς τοῦ Ἠλίου· καὶ ἐπανήλθεν ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου ἐντὸς αὐτοῦ καὶ*

ανέζησε» (Α΄ Βασιλέων ΙΖ/17:22). Ο Ηλίας κατέβασε το παιδί από το υπερώο και το έδωσε ζωντανό στη μητέρα του και ήταν ένα γεγονός που άλλαξε όλη τη ζωή της. Η ανάσταση του γιου της χήρας είναι η πρώτη Βιβλική αναφορά που ανασταίνεται άνθρωπος.

Όταν αργότερα θα τελείωνε η ξηρασία και η πείνα, η γυναίκα αυτή θα θυμόταν σαν εμπειρία μια διπλή ευλογία, που ήταν (α) η καθημερινή προμήθεια του φαγητού της με υπερφυσικό τρόπο και (β) η ανάσταση του γιου της. Σαν αποτέλεσμα αυτής της εμπειρίας ήταν και τα λόγια της προς τον Ηλία, που ήταν μια δήλωσης πίστης στον αληθινό Θεό. Είπε στον Ηλία: *«Τώρα γνωρίζω εκ τούτου ότι είσαι άνθρωπος του Θεού, και ο λόγος του Κυρίου εν τω στόματί σου είναι αλήθεια»* (Α΄ Βασιλέων ΙΖ/17:24). Μια εθνική γυναίκα ομολογεί τον Θεό του λαού Ισραήλ, ομολογεί τον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, ομολογεί αυτό που τόσα χρόνια δεν γνώριζε, ζώντας μακριά Του.

Αυτή την εθνική χήρα επαίνεσε ο Ιησούς, που είδε τα θαύματα του Θεού και ομολόγησε την παντοδυναμία Του. Αυτά τα θαύματα δεν συνέβησαν και στο λαό Ισραήλ την περίοδο εκείνη, γιατί Τον αρνήθηκαν για να λατρέψουν τον Βάαλ και τους θεούς των γύρω ειδωλολατρικών λαών, γι' αυτό και ο Θεός έψαξε να βρει καρδιές αγνές και ταπεινές έξω από το λαό Του.

Όταν ο Ιησούς μίλησε για τη χήρα στην εποχή του **προφήτη Ηλία**, ταυτόχρονα μίλησε και για τον Σύρο στρατηγό Νεεμάν στην εποχή του **προφήτη Ελισσαιέ**, που ήταν ο μόνος που θεραπεύτηκε από λέπρα (Λουκάς Δ/4:27). Ήταν ειδωλολάτρης και θεραπεύτηκε, γιατί είχε πίστη και υπάκουσε στον λόγο του προφήτη, κάτι που δεν έκανε ο απειθής και σκληροτράχηλος λαός Ισραήλ.

Για τον Νεεμάν θα αναφερθούμε παρακάτω (στην περίπτωση 15), όταν θα παρουσιάσουμε τη ζωή της μικρής αιχμάλωτης Ισραηλίτισσας, που είχε στην υπηρεσία της γυναίκας του.

. . . / / / . . .

(14) Σ Ο Υ Ν Α Μ Ι Τ Ι Σ Σ Α

Μια γυναίκα που γεννήθηκε για να υπηρετεί

(Β΄ Βασιλέων Δ/4:8-37, Η/8:1-6)

1. ΜΙΑ ΚΑΡΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ: Στην πόλη **Σουνάμ**, ζούσε μια γυναίκα πολύ πλούσια, είχε έναν άνδρα ηλικιωμένο και παιδιά δεν είχαν αποκτήσει. Μέσα στην Βίβλο δεν αναφέρεται το όνομά της, την αποκαλούσαν «**Σουναμίτις**» (Σουναμίτισσα) από το όνομα της πόλης. Από ένα περιστατικό, που την συνέδεσε με τον προφήτη του Θεού **Ελισσαιέ**, δείχνει πως ήταν μια καταπληκτική γυναίκα, που το ενδιαφέρον της, δεν ήταν η πλούσια και η άνετη ζωή (που μπορούσε να την έχει, αφού δεν της έλειπε τίποτα), αλλά το ενδιαφέρον της ήταν να υπηρετεί τον πλησίον της, αυτόν που είχε ανάγκη και ιδιαίτερα τους ανθρώπους του Θεού. Ήταν μια γυναίκα που έδινε αφιλοκερδώς τις ευλογίες της και σε άλλους που δεν είχαν. Αυτό έδειχνε ότι σεβόταν και αγαπούσε τον Θεό και δεν ήθελε να παρεκλίνει από το θέλημά Του.

Η Σουναμίτισσα ήταν μια γυναίκα που ενδιαφερόταν για τον άνθρωπο, πρόσεχε στο γύρω περιβάλλον της, ώστε να μπορεί να βοηθήσει όταν υπήρχε ανάγκη. Σε κάποια στιγμή πρόσεξε ότι από τους ανθρώπους που περνούσαν καθημερινά από το σπίτι της ξεχώριζε κάποιος, που δεν ήταν σαν τους άλλους, είχε κάτι το διαφορετικό επάνω του. **Ήταν ο προφήτης του Θεού Ελισσαιέ** και καθώς ήταν φιλόξενη, τον κάλεσε στο σπίτι της για να φάει και αυτό το έκανε συνέχεια, κάθε φορά που περνούσε από εκεί, έτσι της δόθηκε ο χρόνος για να τον γνωρίσει (Β΄ Βασιλέων Δ/4:8).

Πήρε την απόφαση να κάνει κάτι περισσότερο για τον άνθρωπο του Θεού, να του φτιάξει έναν ξενώνα (υπερών) για να μένει εκεί. Ήταν γυναίκα που σεβόταν και αγαπούσε τον άνδρα της, δεν έκανε τίποτε από μόνη της, χωρίς να το συζητήσει μαζί του και να αποφασίσουν από κοινού και έτσι έφτιαξαν ένα δωμάτιο το οποίο εξόπλισαν πλήρως με κρεβάτι, τραπέζι, κάθισμα, και λυχνάρι, ώστε να μη λείπει τίποτα στον άγιο άνθρωπο του Θεού, μαζί με τον υπηρέτη του Γιεζεί (Β΄ Βασιλέων Δ/4:10).

2. Ο ΕΛΙΣΣΑΙΕ ΑΝΤΑΠΟΔΙΔΕΙ: Η Σουναμίτισσα γυναίκα χαιρόταν να χρησιμοποιεί τα χρήματά της, για να βοηθά τους αγίους του Θεού και όταν κάποιος δίνει με την καρδιά του, θερίζει αυτό σπέρνει. Έτσι και με τη γυναίκα αυτή, ο Θεός την ανταμείψε γι' αυτό που έκανε στον προφήτη Του και η ανταμοιβή της ήταν ένα δώρο απρόσμενο γι' αυτή και τον άνδρα της.

Μια ημέρα της λέγει Ελισσαιέ, τι μπορούσε και αυτός να κάνει γι' αυτήν, αφού τόσο πολύ τους είχε φροντίσει και μάλιστα της πρότεινε εάν είχε κάποιο αίτημα να μεσολαβήσει και να το πει στο βασιλιά ή στον αρχιστράτηγο για να ικανοποιηθεί το αίτημά της. Η Σουναμίτισσα γυναίκα, η οποία ότι έκανε, το έκανε χωρίς να περιμένει αντάλλαγμα, του απάντησε ότι δεν χρειαζόταν τίποτα, γιατί τα είχε όλα και ήταν ευγνώμων προς τον Θεό.

Υπήρχε όμως κάτι που της έλειπε, αλλά γνώριζε ότι ο προφήτης του Θεού σ' αυτό δεν μπορούσε να την βοηθήσει, γιατί ήταν πάνω από τις δυνάμεις του και έξω από τους φυσικούς νόμους που ο Θεός είχε θέσει. Ήθελε να έχει ένα γιο, αλλά δεν μπορούσε πλέον γιατί ο άνδρας της ήταν σε περασμένη ηλικία. Ο Γιεζέι, που το είχε παρατηρήσει αυτό, είπε: *«Αληθώς, αυτή δεν έχει τέκνον, και ο ανήρ αυτής είναι γέρον»* (Β' Βασιλέων Δ/4:14). Ο Ελισσαιέ τότε, αφού φώναξε τη γυναίκα, της είπε κάτι που γι' αυτήν φάνταζε σαν αστείο, σαν ένα μεγάλο ψέμα, αυτό που της είπε ανθρώπινα δεν μπορούσε να σύμβεί, της είπε: *«Το ερχόμενον έτος, κατά τούτον τον καιρόν, θέλεις έχει υιόν εις τας αγκάλας σου. Η δε είπε, Μη, κύριέ μου, άνθρωπε του Θεού, μη ψευσθής προς την δούλην σου»* (Β' Βασιλέων Δ/4:16).

Αυτό που είπε ο προφήτης του Θεού πραγματοποιήθηκε στη ζωή της. Το επόμενο έτος είχε αποκτήσει έναν όμορφο γιο. Ίσως η γυναίκα αυτή να είχε ξεχάσει ότι και κάποια άλλη γυναίκα, η Σάρρα, που μαζί με τον άνδρα της τον Αβραάμ, ενώ είχαν περασμένη ηλικία, τεκνοποίησαν, γιατί τα αδύνατα στους ανθρώπους είναι δυνατά στον Θεό. Αυτός είναι που βάζει τους νόμους της φύσης και Αυτός είναι που τους αλλάζει, είναι ο δημιουργός πάντων.

3. Ο ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ: Με τη γέννηση του γιου της όλα φαίνονταν όμορφα στη ζωή της Σουναμίτισσας. Ήρθε όμως και

η ώρα της δοκιμασίας και της θλίψης. Ενώ ο μικρός βρισκόταν με τον πατέρα του στα χωράφια για θερισμό, άρχισε να φωνάζει ότι το κεφάλι του πονά. Μετέφεραν το παιδί στο σπίτι, αλλά σε λίγο πέθανε. Ο Ελισσαιέ δεν ήταν στο σπίτι τους, όταν συνέβηκε το γεγονός αυτό. Πήρε η μητέρα το νεκρό παιδί και το έβαλε στο κρεβάτι του ξενώνα που ο Ελισσαιέ προσευχόταν και κοιμόταν.

Η Σουναμίτισσα είχε τώρα περισσότερη πίστη. Σκέφτηκε, αφού ο Θεός της είχε δώσει ένα παιδί, ενώ ο άνδρας της ήταν γέρος και αφού κάποτε ένας άλλος προφήτης, ο Ηλίας είχε αναστήσει το γιο μιας χήρας στην πόλη Σαρεπτά, άρα η μόνη λύση στο πρόβλημά της ήταν ο Θεός. Αυτός της έδωσε το γιο και Αυτός έχει τη δύναμη να της τον ξαναδώσει.

Η γυναίκα, ζήτησε από τον άνδρα της να πάει να βρει τον Ελισσαιέ και αμέσως αυτό έγινε. Όταν συνάντησε τον Ελισσαιέ, αυτός ήθελε να στείλει τον υπηρέτη του Γιεζεί για να πάει μαζί της, αλλά αυτή αρνήθηκε σθεναρά, λέγοντάς του ότι **θα επέστρεφε στο σπίτι, μόνο εάν εκείνος πήγαινε μαζί της**. Είχε μέσα της τη σταθερή πεποίθηση ότι ο μόνος που μπορούσε να την βοηθήσει, είναι αυτός, που ο ίδιος ο Θεός τον επέλεξε για να γίνει ευλογία στο σπίτι της και γέννησε γιο.

Όταν έφθασαν στο σπίτι, ο Ελισσαιέ μπήκε στο δωμάτιο, στο οποίο ήταν το νεκρό παιδί, έκλεισε την πόρτα πίσω του για να είναι μόνος και προσευχήθηκε στον Θεό. Ξάπλωσε επάνω στο σώμα του παιδιού, όπως είχε κάνει και ο προφήτης Ηλίας και ο Θεός το ανέστησε: *«...Και ανέβη πάλιν και εξηπλώθη επ' αυτό· και το παιδίον επταρνίσθη έως επτάκις και ήνοιξε το παιδίον τους οφθαλμούς αυτού»* (Β' Βασιλέων Δ/4:35). Η Σουναμίτισσα πήρε το γιο της για δεύτερη φορά. Την πρώτη όταν γεννήθηκε και τώρα τον πήρε από τους νεκρούς. Είναι η δεύτερη ανάσταση που αναφέρει η Βίβλος.

4. ΟΙ ΕΥΛΟΓΙΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ: Είναι πνευματικός νόμος του Θεού *«ό,τι αν σπείρη ο άνθρωπος, τούτο και θέλει θερίσει»* (Γαλάτας ς'/6:7). Η Σουναμίτισσα γυναίκα είχε σπείρει ευλογίες στους ανθρώπους του Θεού και πλούσιες ευλογίες ελάμβανε σε όλη την πορεία της ζωής της. Η ανάσταση του γιου της ήταν η αρχή των ευ-

λογιών του Θεού. Μερικά χρόνια αργότερα η χώρα που κατοικούσε απειλήθηκε με πείνα και προειδοποιήθηκε εγκαίρως από τον Ελισσαιέ να φύγει, ώστε να μην αντιμετωπίσει πρόβλημα: *«Σηκώθητι και ύπαγε, συ και ο οίκός σου, και παροίκησον όπου αν δυνηθής να παροικήσης· διότι ο Κύριος εκάλεσε την πείναν, και θέλει μάλιστα επέλθει επί την γην επτά έτη»* (Β΄ Βασιλέων Η/8:1).

Έπραξε κατά τον λόγο του προφήτη και πήγε στη γη των Φιλισταίων. Μετά από επτά έτη επέστρεψε, αλλά είχε χάσει το σπίτι και τα χωράφια της. Αποφάσισε να πάει στον βασιλιά για να του ζητήσει την περιουσία της. Ο Θεός είχε προετοιμάσει με θαυμαστό τρόπο το δρόμο, ώστε η καρδιά του βασιλιά να είναι ανοιχτή προς αυτήν. Ο βασιλιάς είχε καλέσει τον Γιεζεί και του ζήτησε να του διηγηθεί τα μεγαλεία που ο Θεός έκανε με τον Ελισσαιέ. Ο Γιεζεί άρχισε να του διηγείται πως ο Θεός ανέστησε το γιο της Σουναμίτισσας. Την ώρα που τελείωνε την αφήγησή του, ερχόταν η γυναίκα με το γιο της και ο Γιεζεί λέγει: *«Κυρίε μου βασιλεῦ, αυτή είναι η γυνή και ούτος ο υιός αυτής, τον οποίον ανεζωοποίησεν ο Ελισσαιέ»* (Β΄ Βασιλέων Η/8:5).

Ο βασιλιάς, αφού ζήτησε και από την Σουναμίτισσα γυναίκα να του διηγηθεί τα γεγονότα, της έδωσε πίσω όλη την περιουσία της. Πρόσταξε έναν ευνούχο, λέγοντάς του: *«Επίστρεψον πάντα τα πράγματα αυτής και πάντα τα προϊόντα των αγρών αυτής, αφ' ης ημέρας αφήκε την γην μέχρι του νυν»* (Β΄ Βασιλέων Η/8:6). Ο Θεός της έδωσε πολύ περισσότερα απ' ότι είχε αφήσει. Είναι ένα ευλογημένο παράδειγμα προς μίμηση για κάθε πιστό, να δίνουμε στον Θεό και Αυτός θα μας δίνει πολύ περισσότερα, θα υπηρετούμε τον Θεό και Αυτός θα ανοίγει τους καταρράκτες των ευλογιών Του.

Πιστεύω ότι η Βίβλος δεν αναφέρει το όνομα της γυναίκας από την πόλη Σουνάμ, που έγινε μια ευλογία για τον προφήτη του Θεού Ελισσαιέ, αλλά και για άλλους πολλούς, γιατί γυναίκες σαν αυτή, που έχουν αγάπη για τον Θεό, που εκζητούν το θέλημά Του και που γίνονται εύχρηστα αγγεία για να υπηρετούν το λαό του Θεού και τους υπηρέτες Του, υπάρχουν σε όλες τις εποχές, **είναι οι αφανείς ηρωίδες της πίστης.**

(15) Η μικρή ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΣΣΑ **Ένα κορίτσι που ομολογούσε τον Θεό**

(Β΄ Βασιλέων Ε/5:1-15, Λουκάς Δ/4:27)

1. Ο Ιησούς μιλώντας σε κάποια περίπτωση, αναφέρθηκε για τη θεραπεία ενός ειδωλολάτρη στρατηγού: *«Και πολλοί λεπροί ήσαν επί Ελισαίου του προφήτου εν τω Ισραήλ, και ουδείς αυτών εκαθαρίσθη, ειμή Νεεμάν ο Σύρος.»* (Λουκάς Δ/4:27). Πως ένας ειδωλολάτρης και μάλιστα με μεγάλη εξουσία και δύναμη, πήγε σε έναν άνθρωπο του Θεού για να ζητήσει θεραπεία; Που έμαθε για τον Ελισσαϊέ;

Το περιστατικό λαμβάνει χώρα περίπου το 850 π.Χ. Οι Σύριοι στις επιδρομές που έκαναν αιχμαλώτισαν και μια μικρή κοπέλα από το Ισραήλ, την οποία έβαλαν στην υπηρεσία της γυναίκας του στρατηγού Νεεμάν: *«Ο δε Νεεμάν, ο στρατηγός του βασιλέως της Συρίας, ήτο ανήρ μέγας ενόπιον του κυρίου αυτού και τιμώμενος, επειδή ο κύριος δι' αυτού έδωκε σωτηρίαν εις την Συρίαν· και ο άνθρωπος ήτο δυνατός εν ισχύϊ, λεπρός όμως»* (Β΄ Βασιλέων Ε/5:1). Ο Νεεμάν τα είχε όλα, δύναμη, εξουσία, δόξα, τιμές, πλούτη, δεν του έλειπε τίποτα. Είχε όμως ένα μεγάλο πρόβλημα, που αρχικά προσπαθούσε να το κρύψει, αλλά αυτό σε λίγο θα γινόταν φανερό σε όλους, ήταν λεπρός και όταν κάποιος είχε την αρρώστια αυτή γινόταν απόβλητος από την κοινωνία. Ήταν για τον Νεεμάν και την οικογένειά του ένα μεγάλο δράμα.

Η λύση στο πρόβλημα του πανίσχυρου στρατηγού ήρθε από μια μικρή Ισραηλίτισσα, που ήταν στην υπηρεσία της γυναίκας του. Δεν γνωρίζουμε ποιο ήταν το όνομα του κοριτσιού, δεν το αναφέρει η Βίβλος, αλλά η πράξη της ήταν γενναία και την κατατάσσει στις αφανείς ηρωίδες της Βίβλου. Η μικρή κόρη δεν είχε πικρία που ήταν αιχμάλωτη, η πίστη στον αληθινό Θεό που την είχαν διδάξει οι γονείς της δεν άφησε τόπο στην καρδιά της για πικρία. Αγάπησε τα αφεντικά της και τα συμπονούσε και απ' ότι φαίνεται στην πορεία και αυτά την αγαπούσαν και την εμπιστεύονταν.

Αν και η Βίβλος λέγει πολύ λίγα λόγια για το κορίτσι αυτό, η ομολογία της και η αγάπη της για τον Θεό προκαλούν εντύπωση

και θαυμασμό. Κάποια ημέρα, που η κυρία της ανέφερε το πρόβλημα του άνδρα της, η μικρή της είπε: *«Είθε να ήτο ο κύριός μου έμπροσθεν του προφήτου του εν Σαμαρεία, διότι ήθελεν ιατρεύσει αυτόν από της λέπρας αυτού»* (Β΄ Βασιλέων Ε/5:3). Για τη γυναίκα του Νεεμάν, τα λόγια της μικρής υπηρετριάς ήταν βάλαμο και παρηγοριά. Αμέσως το λέγει στον άνδρα της και αυτός χωρίς αργοπορία ζητεί να δει τον άνθρωπο του Θεού.

Βέβαια ο Νεεμάν έκανε το λάθος και πήγε πρώτα στο βασιλιά του Ισραήλ, αλλά στην πορεία κατάλαβε την λάθος ενέργειά του και πήγε στον προφήτη του Θεού, ο οποίος δεν εμφανίστηκε ο ίδιος, αλλά έστειλε ένα μηνυτή και είπε στον Νεεμάν ότι για να θεραπευτεί, θα έπρεπε να λουστεί επτά φορές στον Ιορδάνη ποταμό: *«Τότε κατέβη και εβουθίσθη επτάκις εις τον Ιορδάνην, κατά τον λόγον του ανθρώπου του Θεού· και η σαρξ αυτού αποκατέστη ως σαρξ παιδίου μικρού, και εκαθαρίσθη»* (Β΄ Βασιλέων Ε/5:14). Η θεραπεία ήταν ριζική, το δέρμα του Νεεμάν, έγινε απαλό σαν ενός μικρού παιδιού.

Αυτή την ευλογία ο Νεεμάν την χρωστούσε στο μικρό κορίτσι που είχε στον οίκο του και που τον κατεύθυνε τι να κάνει. Ο Νεεμάν άρχισε και αυτός να ομολογεί πίστη στον Θεό της μικρής υπηρετριάς του, είπε: *«Ιδού, τώρα εγνώρισα ότι δεν είναι Θεός εν πάση τη γη, ειμή εν τω Ισραήλ»* και έκανε μια δήλωση στον Ελισσαιέ, που έδειχνε την τέλεια αλλαγή της καρδιάς του, αποκαλώντας τον εαυτό του δούλο: *«Ο δούλός σου δεν θέλει προσφέρει εις το εξής ολοκαύτωμα ουδέ θυσίαν εις άλλους θεούς, παρά μόνον εις τον Κύριον»* (Β΄ Βασιλέων Ε/5:15-17). Η άσημη μικρή κόρη, της οποίας ούτε το όνομα γνωρίζουμε, είναι σημαντική και ευλογημένη. Η ομολογία της, που έγινε η αιτία να ταπεινωθεί ενώπιον του Θεού ένας πανίσχυρος ειδωλολάτρης στρατηγός, μνημονεύεται σε όλες τις γενιές.

Η μικρή Ισραηλίτισσα ποτέ δεν αισθάνθηκε ότι ήταν μια υπηρέτρια, μια δούλη, ήξερε ότι ήταν θυγατέρα του δημιουργού του σύμπαντος και έτσι αντιμετώπιζε τους κυρίους της, όπου έβλεπε την ανάγκη του Νεεμάν να γνωρίσει τον αληθινό Θεό. Λίγες λέξεις είπε στην κυρία της, αλλά το αποτέλεσμα ήταν θαυμαστά μεγάλο, ο Νεεμάν θεραπεύτηκε και ο Θεός του Ισραήλ δοξάστηκε.

(16) Η βασίλισσα της ΣΕΒΑ

Η βασίλισσα του ζητούσε σοφία και φως

(Α΄ Βασιλέων Ι΄/10:1-15, Γ/3:5-15, Β΄ Χρονικών Θ/9:1-12, Ματθαίος ΙΒ/12:42, Λουκάς ΙΑ/11:31)

1. Μέσα στην Αγία Γραφή η βασίλισσα της Σεβά είναι ταυτισμένη με την επίσκεψή της στον βασιλιά του Ισραήλ Σολομώντα. Είχε ακούσει γι' αυτόν ότι ήταν απίστευτα σοφός, είχε ακούσει διηγήσεις που φάνταζαν φανταστικές, αλλά αυτοί που τις διηγούνται τις ιστορίες δεν άφηναν περιθώρια για αμφιβολία. Η φήμη του Σολομώντα είχε φθάσει σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο και πολλοί βασιλείς πήγαιναν για να ακούσουν τη συμβουλή του ή για να τον γνωρίσουν.

Εκείνο που είχε κάνει μεγάλη εντύπωση στην Βασίλισσα της Σεβά είναι ότι **οι φήμες για τον σοφό αυτό βασιλιά, ήταν όλες συνδεδεμένες με τον ένα και μόνο Θεό του Ισραήλ.** Η ίδια, σαν ειδωλολάτρισσα, γνώριζε πολλούς θεούς, αλλά οι θεοί της ποτέ δεν της είχαν δώσει λύση στα προβλήματά της. Έκανε τη σκέψη, εάν ο Θεός του Ισραήλ, τον οποίον επικαλείτο και λάτρευε ο Σολομώντας, μπορούσε να την βοηθήσει και να δώσει απάντηση και λύση στα προβλήματά της. Είχε μέσα της δίψα για να μάθει περισσότερα, για να μάθει την αλήθεια. Ήταν ταπεινή και ήταν διατεθειμένη να κάνει θυσίες για να αποκτήσει σοφία και να γίνει μια συνετή βασίλισσα, που να ενεργεί πάντα για το καλό του λαού της.

Αποφάσισε να πάει να συναντήσει τον Σολομώντα: *«Και ήλθεν εις Ιερουσαλήμ μετά συνοδίας μεγάλης σφόδρα, μετά καμήλων πεφορτωμένων αρώματα και χρυσόν πολύν σφόδρα και λίθους πολτίμους· και ότε ήλθε προς τον Σολομώντα, ελάλησε μετ' αυτού περί πάντων όσα είχαν εν τη καρδιά αυτής»* (Α΄ Βασιλέων Ι΄/10:2). Την περίοδο εκείνη το Ισραήλ ήταν το ισχυρότερο βασίλειο. Η Ιερουσαλήμ ήταν μια πολύ όμορφη πόλη και ο ναός του Κυρίου ήταν ένα οικοδόμημα ασύγκριτο σε ομορφιά.

Η επίσκεψη της βασίλισσας της Σεβά δεν ήταν μια επίσημη επίσκεψη, για πολιτικούς, οικονομικούς, στρατιωτικούς ή άλλους λόγους, δεν ήταν μια επίσκεψη βασίλισσας προς βασιλιά, αλλά ήταν

μια προσωπική, ιδιωτική επίσκεψη, γιατί η ίδια είχε πολλές αναζητήσεις. Σε όλες τις απορίες που είχε, ο Σολομώντας της έδωσε εξήγηση και δεν ήταν τίποτε κρυφό από αυτόν. Ότι άκουσε και ότι είδε η βασίλισσα της Σεβά την άφησαν έκθαμβη, δεν μπορούσε πριν να διανοηθεί ότι όλα αυτά ήταν μια πραγματικότητα και αυτό το ομολόγησε στον Σολομώντα: *«Και είπε προς τον βασιλέα, Αληθής ήτο ο λόγος, τον οποίον ήκουσα εν τη γη μου, περί των έργων σου και περί της σοφίας σου. Αλλά δεν πίστευον εις τους λόγους, ΕΩΣΟΥ ήλθον, και είδον οι οφθαλμοί μου· και ιδού, το ήμισυ δεν απηγγέλθη εις εμέ· η σοφία σου και η ευημερία σου υπερβαίνουν την φήμην την οποίαν ήκουσα»* (Α΄ Βασιλέων Ι΄/10:6-7). Του λέγει ότι, αυτά που είχα ακούσει για σένα, ήταν λίγα, ήταν τα μισά μπροστά στην πραγματικότητα.

2. Από τη διήγηση του Σολομώντα, εκείνο που θα εντυπωσίασε την υψηλή επισκέπτριά του και ήταν η πηγή της σοφίας του, θα ήταν το περιστατικό που ο ίδιος ο Θεός του μίλησε με ενύπνιο και τον ρώτησε «ζήτησε, τι θέλεις να σου δώσω» και ο Σολομώντας είπε: *«Δώσε εις τον δούλον σου καρδίαν νοήμονα εις το να κρίνη τον λαόν σου, διά να διακρίνω μεταξύ καλού και κακού· διότι τις δύναται να κρίνη τον λαόν σου τούτον τον μέγαν;»* (Α΄ Βασιλέων Γ΄/3:9). Η απάντηση άρεσε στον Θεό, που δεν ζήτησε τίποτα για τον εαυτό του και του έδωσε σοφία που ζήτησε, αλλά και πλούτη, τιμή και δόξα. Ο Θεός του είπε: *«Ιδού, έκαμα κατά τους λόγους σου· ιδού, έδωκα εις σε καρδίαν σοφήν και συνετήν, ώστε δεν εστάθη πρότερόν σου όμοιός σου, ουδέ μετά σε θέλει αναστηθή όμοιός σου· έτι δε έδωκα εις σε και ό,τι δεν εξήτησας, και πλούτον και δόξαν, ώστε μεταξύ των βασιλέων δεν θέλει είσθαι ουδείς όμοιός σου καθ' όλας τας ημέρας σου· και εάν περιπατής εις τας οδούς μου, φυλάττων τα διατάγματά μου και τας εντολάς μου, καθώς περιεπάτησε Δαβίδ ο πατήρ σου, τότε θέλω μακρύνει τας ημέρας σου»* (Α΄ Βασιλέων Γ΄/3:12-14).

Αυτά είπε ο Σολομώντας στην βασίλισσα της Σεβά και αυτή δεν μένει πλέον μόνο σε εκφράσεις θαυμασμού και φιλοφρονήσεις, **αλλά αναγνωρίζει και τον Θεό** που ο Σολομώντας λάτρευε, γι' αυτό τα λόγια που του απηύθυνε έχουν μέσα τους σοφία, που δείχνει ότι η σοφία του Θεού είχε αρχίσει να την αγγίζει: *«Ας είναι Κύριος ο Θεός σου ευλογημένος, ο οποίος ευηρεστήθη εις σε, διά να σε*

θέση επί τον θρόνον του Ισραήλ· επειδή ο Κύριος ηγάπησεν εις τον αιώνα τον Ισραήλ, διά τούτο σε κατέστησε βασιλέα, διά να κάμνης κρίσιν και δικαιοσύνην» (Α΄ Βασιλέων Ι΄/10:9). Η βασίλισσα διαπίστωσε ότι η πίστη του στον Θεό επηρέαζε κάθε πλευρά της ζωής του. Ήταν μια πίστη αληθινή και αγνή, ο Θεός γι' αυτόν ήταν το κέντρο της ύπαρξής του.

Ο Σολομώντας κατά τη διαμονή της βασίλισσας στο παλάτι του, δεν μοιράστηκε μαζί της μόνον την καθημερινότητά του, αλλά και πως λατρεύει και δοξάζει τον Θεό. Η βασίλισσα κατάλαβε ότι ο στόχος του δεν ήταν μόνο να έχει σοφία και να διοικεί το λαό του, αλλά **να φοβάται τον Θεό** και να Τον διακηρύττει. Η βασίλισσα θαύμασε ακόμα και τους ανθρώπους που υπηρετούσαν το βασιλιά τους. Είχε γεμίσει το κενό της καρδιάς της, γιατί τώρα βρήκε το αληθινό νόημα της ζωής και όταν θα γύριζε στη χώρα της δεν θα ήταν πλέον η ίδια.

Το πιο πολυτιμότερο όμως δώρο που πήρε η βασίλισσα της Σεβά από τη συνάντησή της με τον Σολομώντα είναι ότι **γνώρισε τον μόνο αληθινό Θεό** που υπάρχει και ότι Αυτός είναι η πηγή της αληθινής σοφίας και αυτή τη σοφία πρέπει να εκζητεί ο κάθε άνθρωπος στη ζωή του.

Η βασίλισσα της Σεβά έμεινε πλέον στην ιστορία, όλοι την μνημονεύουν. Ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός την ανέφερε σαν παράδειγμα και όχι μόνο την επαίνεσε που πήγε από πολύ μακριά να ακούσει τη σοφία Σολομώντα, ότι στην κρίση θα σηκωθεί με τη γενιά της και θα την κρίνει: *«Η βασίλισσα του νότου θέλει σηκωθεί εν τη κρίσει μετά της γενεάς ταύτης και θέλει κατακρίνει αυτήν, διότι ήλθεν εκ των περάτων της γης διά να ακούση την σοφίαν του Σολομώντος, και ιδού, πλειότερον του Σολομώντος είναι εδώ»* (Ματθαίος ΙΒ/12:42). Με τα λόγια αυτά ο Ιησούς προειδοποιεί αυτούς που δεν εκζητούν τη σοφία του Θεού και μια ημέρα θα είναι αναπολόγητοι.

Η βασίλισσα της Σεβά είναι ένα λαμπρό παράδειγμα ειδωλολάτρισας, που γνώρισε τον αληθινό Θεό του Ισραήλ, όπως είχαν κάνει η Χαναναία **Ραάβ**, η Μωαβίτισσα **Ρουθ**, η χήρα της **Σαρεπτά**, ο στρατηγός **Νεεμάν** και πολλοί άλλοι άγνωστοι ήρωες της αλήθειας που αναφέρονται στις σελίδες της Βίβλου.

(17) ΜΙΧΑΛ

Η γυναίκα που ονειδίζει τον άνδρα της

(Α΄ Σαμουήλ ΙΔ/14:49, ΙΗ/18:1-28, ΙΘ/19:11-18, ΚΕ/25:44,

Β΄ Σαμουήλ Γ/3:13-14, ς΄/6:12-23, ΚΑ/21:8,

Α΄ Χρονικών ΙΕ/15:27-29)

1. Η ΜΙΧΑΛ ΣΩΖΕΙ ΤΟΝ ΔΑΒΙΔ: Η Μιχάλ ήταν κόρη του βασιλιά Σαούλ και αγάπησε τον Δαβίδ. Όταν το έμαθε αυτό ο Σαούλ, σκέφτηκε να το εκμεταλλευτεί, για να μπορέσει να εξουδετερώσει τον Δαβίδ, τον οποίο ο λαός αγαπούσε. Ήθελε η κόρη του να γίνει η «παγίδα» για τον Δαβίδ, γι' αυτό είπε: *«Θέλω δώσει αυτήν εις αυτόν, διά να γείνη παγίς εις αυτόν, και διά να ήναι επ' αυτόν η χειρ των Φιλισταίων»* (Α΄ Σαμουήλ ΙΗ/18: 21). Ζήτησε από τον Δαβίδ, αντί για νυφικά δώρα, να του πάει εκατό ακροβυστίες Φιλισταίων για να τον κάνει γαμπρό του, ελπίζοντας ότι οι Φιλισταίοι θα τον σκοτώσουν. Ο Δαβίδ όμως του πήγε διακόσιες ακροβυστίες και έτσι ο Σαούλ του έδωσε για γυναίκα την κόρη του Μιχάλ *«και εγνώρισεν ότι ο Κύριος ήτο μετά του Δαβίδ· και Μιχάλ η θυγάτηρ του Σαούλ ηγάπα αυτόν»* (Α΄ Σαμουήλ ΙΗ/18:28).

Παρ' όλο που η πρόθεση του Σαούλ ήταν να δώσει την κόρη του στον Δαβίδ για να τον παγιδέψει, ή ακόμα και για να είναι «κατάσκοπος» μέσα στον οίκο του, η Μιχάλ αγάπησε πραγματικά τον Δαβίδ και σε κάποια περίπτωση τον έσωσε από μία συνωμοσία του πατέρα της εναντίον του και σκέφτηκε ένα έξυπνο σχέδιο για να παραπλανήσει τους απεσταλμένους του πατέρα της που είχαν πάει για να τον συλλάβουν.

Αφού κατέβασε τον Δαβίδ από το παράθυρο και αυτός έφυγε και σώθηκε, πήρε ένα ομοίωμα και το έβαλε επάνω στο κρεβάτι. Όταν ήρθαν οι μηνυτές του Σαούλ, τους είπε η Μιχάλ ότι είναι άρρωστος, αυτοί επέστρεψαν και ενημέρωσαν τον Σαούλ, ο οποίος πίστεψε ότι βρήκε την καταπληκτική ευκαιρία να θανατώσει τον εχθρό του. Είπε στους μηνυτές να πάνε και να τον φέρουν μαζί με το κρεβάτι του, αλλά όταν πήγαν οι μηνυτές είδαν το ομοίωμα. Όταν έμαθε ο Σαούλ οργισμένος ρώτησε την κόρη του: *«Διά τι με*

*ηπάτησας ούτω και απέπεμψας τον εχθρόν μου και διεσώθη; Και απε-
κρίθη Μιχάλ προς τον Σαούλ, Αυτός είπε προς εμέ, Άφες με να φύγω·
διά τι να σε θανατώσω;» (Α΄ Σαμουήλ ΙΘ/19:17).*

2. Η ΜΙΧΑΛ ΟΝΕΙΔΙΖΕΙ ΤΟΝ ΔΑΒΙΔ: Ο Θεός είχε αποκαλέ-
σει τον Δαβίδ *«άνδρα κατά την καρδίαν Αυτού»* και όταν μια γυναίκα
σαν την Μιχάλ είχε έναν σύζυγο με την καρδιά του Θεού, θα ήταν
γι' αυτή μια από τις μεγαλύτερες ευλογίες στη ζωή της, πλην όμως
ενώ η ζωή της Μιχάλ ξεκίνησε με αγνή αγάπη για τον Δαβίδ, στη
πορεία αυτή η αγάπη πάγωσε και η Μιχάλ άρχισε να φανερώνει
έναν διαφορετικό χαρακτήρα. Φαίνεται πως η Μιχάλ δεν μπόρεσε
να εκτιμήσει τι μεγάλο θησαυρό είχε δίπλα της, περιφρόνησε και
ειρωνεύτηκε τον Δαβίδ, όταν αυτός μπροστά σε όλους άρχισε να
χορεύει, μπαίνοντας μέσα στην παρουσία του Θεού, όταν η Κιβω-
τός της Διαθήκης εισερχόταν στην Ιερουσαλήμ: *«Ενώ δε η κιβωτός
του Κυρίου εισήρχετο εις την πόλιν Δαβίδ, ΜΙΧΑΛ, η θυγάτηρ του
Σαούλ, έκυψε διά της θυρίδος, και ιδούσα τον βασιλέα Δαβίδ ορχούμε-
νον και χορεύοντα ενώπιον του Κυρίου, εξουδένωσεν αυτόν εν τη
καρδιά αυτής»* (Β΄ Σαμουήλ ζ΄/6:16).

Βλέποντας τη σκηνή αυτή η Μιχάλ δεν είπε τίποτα, αλλά μέ-
σα στην καρδιά της εξουθένωσε τον Δαβίδ. Κατά τη δική της κρίση
και άποψη, θεώρησε ότι αυτό που έκανε δεν αρμόζει σ' ένα βασιλιά
με κύρος, ισχύ και δύναμη, ήταν μια πράξη εξευτελιστική. Η Μιχάλ
δεν αρκέστηκε μόνο να το πιστεύει αυτό, αλλά αργότερα, όταν ο
Δαβίδ επέστρεψε για να ευλογήσει τον οίκο του, η Μιχάλ βγήκε έξω
και του είπε, με περισσή αυθάδεια και απρέπεια: *«Πόσον ένδοξος
ήτο σήμερα ο βασιλεύς του Ισραήλ, όστις εγυμνώθη σήμερα εις τους
οφθαλμούς των θεραπεινίδων των δούλων αυτού, καθώς γυμνώνεται
αναισχύντως εις των μηδαμινών ανθρώπων»* (Β΄ Σαμουήλ ζ΄/6:20). Ή-
ταν λόγια που δεν τιμούσαν την Μιχάλ, ως σύζυγο βασιλιά, αλλά
έδειχνε και ασέβεια προς τον Θεό, γιατί οι κατηγορίες της προς τον
Δαβίδ αφορούσαν το πώς δόξαζε τον Θεό κατά τη μεταφορά της
Κιβωτού της Διαθήκης.

Η απάντηση του Δαβίδ, δεν ήταν απάντηση του **«βασιλιά
Δαβίδ»**, αλλά ήταν απάντηση ενός απλού **«λατρευτή του Κυρί-**

ου», που είχε μπει μέσα στα πνευματικά άγια των αγίων και είχε αφήσει την καρδιά του να ξεχειλίζει από ευγνωμοσύνη και λατρεία ενώπιον του Θεού. Είπε στην Μιχάλ: « **Ενώπιον του Κυρίου, όστις με εξέλεξεν υπέρ τον πατέρα σου και υπέρ πάντα τον οίκον αυτού, ώστε να με καταστήση ηγεμόνα επί τον λαόν του Κυρίου, επί τον Ισραήλ, ναι, ενώπιον του Κυρίου έπαιξα· και θέλω εξευτελισθή έτι περισσότερον και θέλω ταπεινωθή εις τους οφθαλμούς μου· και μετά των θεραπεινίδων, περί των οποίων συ ελάλησας, μετ' αυτών θέλω δοξασθή....**» (Β΄ Σαμουήλ ζ΄/6:21-22).

Ο Δαβίδ ήθελε να δοξάζει με όλη τη δύναμη της καρδιάς του τον Θεό, ήθελε να βρίσκεται μέσα στην άγια παρουσία Του, αυτό ήταν το μόνο ενδιαφέρον του, δεν τον ενδιέφερε τίποτα άλλο.

- Δεν τον ενδιέφερε τι θα πουν οι **υπηρέτες!**
- Δεν τον ενδιέφερε τι θα πουν οι **δούλοι!**
- Δεν τον ενδιέφερε τι θα πουν οι **στρατιώτες!**
- Δεν τον ενδιέφερε τι θα πει ο **λαός**, που τον έβλεπε!

Πολύ πιο καθαρά δεν θα μπορούσε να το πει ο Δαβίδ στην Μιχάλ, της είπε ότι «μπροστά στον Θεό, ο οποίος με εξέλεξε για να με καταστήσει άρχοντα στο λαό Του και θα εξευτελιστώ και θα ταπεινωθώ, αλλά και θα δοξασθώ λατρεύοντας τον Θεό μαζί με τις θεραπαινίδες, που εσύ υποτιμάς!».

Δεν ξευτελίστηκε ο Δαβίδ, αλλά η Μιχάλ ενώπιον του Θεού ήταν έξω από το θέλημά Του, δεν είχε καρδιά λατρείας και δοξολογίας. Πνευματικά ήταν στείρα, αλλά και η κρίση του Θεού ήταν να παραμείνει στείρα μέχρι το θάνατό της: «...**ΑΙΑ ΤΟΥΤΟ η Μιχάλ, η θυγάτηρ του Σαούλ, δεν εγέννησε τέκνον έως της ημέρας του θανάτου αυτής**» (Β΄ Σαμουήλ ζ΄/6:23). Ο Λόγος του Θεού λέγει «δια τούτο...», που σημαίνει ότι αυτό που ακολουθεί είναι αποτέλεσμα της συμπεριφοράς της Μιχάλ. Επειδή εξευτέλισε, όχι τον άνδρα της και βασιλιά, αλλά εξευτέλισε τον Θεό στο πρόσωπο του άνδρα της, «δια τούτο» δεν θα έχει πλέον την ευλογία να τεκνοποιήσει.

3. Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΙΡΑ: Η Μιχάλ είναι τύπος της σαρκικής εκκλησίας, που συμβιβάζεται με τον κόσμο, θέλει να αρέσει

στον κόσμο, την ενδιαφέρει **τι θα πει ο κόσμος**, γι' αυτό στρέφεται κατά των παιδιών του Θεού, στρέφεται κατά της πνευματικής εκκλησίας, την οποία εξουθενώνει και ονειδίζει. Πάντα, σε όλες τις γενιές ο σαρκικός μάχεται τον πνευματικό, γι' αυτό βλέπουμε την εκκλησία να είναι πνευματικά στείρα. Η Μιχάλ δεν γέννησε παιδιά, μέχρι το θάνατό της, το ίδιο συμβαίνει και με την εκκλησία, έπαυσε να γεννά παιδιά, γιατί χύνει αδελφικό αίμα, αδελφός στρέφεται εναντίον αδελφού.

«Η Μιχάλ, η θυγάτηρ του Σαούλ, δεν εγέννησε τέκνον έως της ημέρας του θανάτου αυτής». Αυτός είναι ένας προφητικός λόγος που έχει διπλή εκπλήρωση:

(1) Αφορά την εκκλησία σαν σύνολο, που θα παραμείνει πνευματικά στείρα, γιατί στρέφεται κατά των χρισμένων του Κυρίου. Σήμερα που υπάρχει πνευματική χλιαρότητα και ηθική πτώση, πολλοί απορούν γιατί η εκκλησία δεν γεννά πνευματικά παιδιά, γιατί οι εκκλησίες ερμυνώνουν και αποτελούνται πλέον από ηλικιωμένους πιστούς και η νεολαία απουσιάζει.

Αυτό συμβαίνει γιατί οι αδελφοί χύνουν αδελφικό αίμα, ο ένας «μάχεται» τον άλλον και πνευματική καρποφορία δεν υπάρχει. Όποιος «χύνει» αδελφικό αίμα, δεν θα έχει μέρος στην οικοδομή του πνευματικού οίκου της εκκλησίας των εσχάτων καιρών. Παράδειγμα έχουμε τον Δαβίδ, ο οποίος ενώ ήταν χρισμένος από τον Κύριο, επειδή έχυσε αίμα και ονομάσθηκε **«ανήρ πολέμων»** (Α΄ Χρονικών ΚΗ//28:3), δεν επέτρεψε ο Κύριος να οικοδομήσει τον επίγειο οίκο Του, κάτι που έκανε στη συνέχεια ο γιος του Σολομών. Όταν η εκκλησία ενεργεί ως «Μιχάλ» και χύνει αδελφικό αίμα, δεν θα γεννά τέκνα και θα παραμείνει στείρα.

(2) Αφορά την κάθε σύγχρονη «Μιχάλ», την κάθε γυναίκα που στρέφεται κατά του άνδρα της και τον ονειδίζει, ενώ ο Κύριος τον έχει χρίσει με το Πνεύμα Του. Στο πρόσωπο του άνδρα της κατ' εφρονεί τον Κύριο Ιησού, γι' αυτό η ζωή της θα χαρακτηρίζεται από στείριότητα σε όλες τις ενέργειές της, η ευλογία του Θεού θα έχει αποσυρθεί από τη ζωή της, όπως συνέβηκε με την Μιχάλ.

(18) Ι Ε Ζ Α Β Ε Λ

Μια διεφθαρμένη γυναίκα και βασίλισσα

(Α΄ Βασιλέων Ις΄/16:23-33, ΙΗ/18:1-20, ΙΘ/19:1-3, ΚΑ/21:1-16

Β΄ Βασιλέων Θ/9:6-10, 30-37, Αποκάλυψη Β/2:20)

1. Για την Ιεζάβελ έχουμε αναφερθεί και στο “κεφάλαιο τρίτο” (σελ.71). Το όνομα της Ιεζάβελ είναι ταυτισμένο με την αμαρτία, την ειδωλολατρία, τη διαφθορά, την ανηθικότητα και την πανουργία. Το όνομά της προκαλεί απέχθεια και κανένας πιστός δεν θέλει να το προφέρει. Η αμαρτωλή ζωή της Ιεζάβελ ήταν ταυτισμένη με τον άνδρα της τον Αχαάβ και οι δύο τους αποτελούσαν ένα ταιριαστό δίδυμο παρακοής στον Θεό και λατρείας των ειδώλων.

Ο Αμρί ήταν βασιλιάς του Βόρειου Βασιλείου του Ισραήλ και επειδή πίστευε ότι έπρεπε να αποκτήσει συμμαχίες με τα γύρω έθνη, έδωσε στο γιο του **Αχαάβ** ως νύφη την Σιδωναία **Ιεζάβελ**, η οποία ήταν κόρη του Εθβαάλ. Ο Αμρί ήταν ένας κακός βασιλιάς που έπραξε πονηρά ενώπιον του Κυρίου και *«έπραξε χειρότερα παρά πάντα τους προ αυτού»* (Α΄ Βασιλέων Ις΄/16:25). Όταν πέθανε και ανέβηκε στο θρόνο ο γιος του ο Αχαάβ, ακολούθησε και αυτός την πορεία του πατέρα του, έχοντας δίπλα του και μία εξαίρετη «συνεργάτιδα» στην αμαρτία, τη γυναίκα του Ιεζάβελ, η οποία ήταν μια φοβερή γυναίκα που οι ενέργειες του Αχαάβ φάνταζαν αστείες μπροστά στις δικές της. Η Ιεζάβελ, ως βασίλισσα, εισήγαγε επίσημα τη λατρεία του Βάαλ στο λαό Ισραήλ.

Ο Θεός προειδοποίησε τον Αχαάβ, αλλά αυτός ζούσε κάτω από τη σκιά της Ιεζάβελ και ήταν ένα υποχείριό της, ήταν ένας αδύναμος βασιλιάς. Αν και ο Αχαάβ είχε δει πολλά θαύματα του Θεού, ήταν χειρότερος από τον πατέρα τον Αμρί, έχοντας δίπλα του τη δολοπλόκο Ιεζάβελ, η οποία τον κατεύθυνε στην αμαρτία: *«Ουδείς τωόντι δεν εστάθη όμοιος του Αχαάβ, όστις επώλησεν εαυτόν εις το να πράττη πονηρά ενώπιον του Κυρίου, όπως εκίνει (παρακινούσε) αυτόν Ιεζάβελ η γυνή αυτού»* (Α΄ Βασιλέων ΚΑ/21:25). Αν και η ζωή του Αχαάβ ήταν απόλυτα ταυτισμένη με την Ιεζάβελ, δεν θα αναφερθούμε περισσότερο σ’ αυτόν, αλλά θα δούμε μερικές σκηνές από τη ζωή της Ιεζάβελ που είναι το κυρίως θέμα μας.

2. ΘΑΝΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ: Η Ιεζάβελ, μισούσε ότι είχε σχέση με τον ένα και μόνο αληθινό Θεό, γι' αυτό έκανε καταχθόνια σχέδια για να εξολοθρεύει τους προφήτες του Θεού και να εξουθενωθεί το λαό Του. Σε κάποια περίπτωση που θανάτωνε μαζικά τους προφήτες του Θεού, ο Οβαδία, ο οικονόμος του Αχαάβ, που φοβόταν πάρα πολύ τον Θεό, έκρυψε εκατό προφήτες και τους είχε σε ένα σπήλαιο σε δύο ομάδες των πενήντα: *«...Ότε η Ιεζάβελ εξωλόθρενε τους προφήτας του Κυρίου, ο Οβαδία έλαβεν εκατόν προφήτας και έκρυψεν αυτούς ανά πενήνκοντα εις σπήλαιον, και διέτρεφεν αυτούς εν άρτω και ύδατι»* (Α' Βασιλέων ΙΗ/18:4).

ΙΕΖΑΒΕΛ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΗΛΙΑ: Η Ιεζάβελ μισούσε τον προφήτη Ηλία, γιατί το Πνεύμα του Θεού ήταν επάνω του και ο Ηλίας εξ ονόματος του Θεού ενεργούσε φοβερά πράγματα, που την εξόργιζαν. Ο Ηλίας για τριάμισι χρόνια έκλεισε τον ουρανό και υπήρχε ξηρασία (βλ. Α' Βασιλέων ΙΖ/17:1, ΙΗ/18:1, Λουκάς Δ/4:25-26).

Εκείνο όμως που εξόργισε υπερβολικά την Ιεζάβελ και την τάραξε πολύ ήταν το γεγονός που συνέβηκε στο όρος Κάρμηλο, όπου ο Ηλίας κάλεσε σε μία «ανοιχτή αναμέτρηση» τους 450 προφήτες του Βάαλ και τους 400 προφήτες των αλσών. Ο Ηλίας τους είπε να πάρουν δύο μοσχάρια για να θυσιάσουν αυτοί το ένα στους θεούς τους και αυτός το άλλο στον Θεό του, αλλά φωτιά να μην βάλουν, γιατί όποιου ο Θεός είναι ο αληθινός να στείλει φωτιά από τον ουρανό επάνω στο θυσιαστήριο. Όλη την ημέρα προσευχόντουσαν οι προφήτες του Βάαλ και δεν έγινε τίποτα. Όταν ήρθε η σειρά του Ηλία να προσευχηθεί *«έπεσε πυρ παρά Κυρίου και κατέφαγε το ολοκαύτωμα και τα ξύλα και τους λίθους και το χώμα, και έγλειψε το ύδωρ το εν τη αύλακι»* (Α' Βασιλέων ΙΗ/18:38). Στη συνέχεια, κατ' εντολή του Ηλία θανατώθηκαν όλοι οι προφήτες του Βάαλ.

Όταν το έμαθε η Ιεζάβελ, έστειλε μηνυτή στον Ηλία και τον απείλησε ότι θα τον σκοτώσει: *«Ούτω να κάμωσιν οι θεοί και ούτω να προσθέσωσιν, εάν αύριον περί την ώραν ταύτην δεν καταστήσω την ζωήν σου ως την ζωήν ενός εξ εκείνων»* (Α' Βασιλέων ΙΘ/19:2). Ήταν τέτοια η απειλή της Ιεζάβελ, που ο Ηλίας (ενώ είχε τη δύναμη να ανοίγει και να κλείνει τον ουρανό και να κατεβάζει φωτιά από τον ουρανό) φοβήθηκε και έφυγε για να κρυφτεί από την οργή της: *«Και φοβηθείς,*

εσηκώθη και ανεχώρησε διά την ζωήν αυτού, και ήλθεν εις Βηρσαβεή την του Ιούδα και αφήκεν εκεί τον υπηρέτην αυτού» (Α΄ Βασιλέων ΙΘ/19:3)

ΣΧΕΔΙΟ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΝΑΒΟΥΘΑΙ: Ο Ναβουθαί ο Ιεζραηλίτης είχε έναν αμπελώνα κοντά στο παλάτι του Αχαάβ, ο οποίος ζήτησε από τον Ναβουθαί να τον ανταλλάξει με κάποιον άλλον που θα του έδινε. Επειδή ο Ναβουθαί αρνήθηκε και ο Αχαάβ ήταν πολύ περίλυπος, η Ιεζάβελ κατέστρωσε με πανουργία ένα σχέδιο για να συκοφαντηθεί ο Ναβουθαί, να θανατωθεί και ο βασιλιάς να του πάρει τον αμπελώνα. Η Ιεζάβελ έβαλε δύο άνδρες και ενώπιον του λαού κατηγορήσαν τον Ναβουθαί ότι βλασφήμησε τον Θεό και τον βασιλιά. Μετά από αυτό το μανιασμένο πλήθος, τον έβγαλε έξω από την πόλη και τον λιθοβόλησαν μέχρι θανάτου (Α΄ Βασιλέων ΚΑ/21:13).

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΕΖΑΒΕΛ: Ο Ηλίας είχε αρπαχτεί στον ουρανό και ο Ελισσαιέ συνέχισε την αποστολή του. Ο **Αχαάβ** είχε πεθάνει και τον είχε διαδεχτεί στο θρόνο ο γιος του **Ιωράμ**, αλλά κυρίαρχη εξακολουθούσε να είναι ακόμα η Ιεζάβελ. Ο **Ιηού**, ο γιος του **Ιωσαφάτ**, κατ' εντολή του προφήτη, πήγε εναντίον της Ιεζάβελ για να την θανατώσει για τα βδελύγματά που είχε διαπράξει ενώπιον του Θεού. Τότε αυτή βιάστηκε προκλητικά και καλλωπίστηκε για να τον σαγηνεύσει ερωτικά, μία ενέργεια που προφανώς την είχε κάνει και άλλες φορές στο παρελθόν και είχε αποτέλεσμα: *«Και ακούσασα η Ιεζάβελ ΕΒΑΨΕΝ τους οφθαλμούς αυτής, και ΕΚΑΛΩΠΙΣΕ την κεφαλήν αυτής»* (Β΄ Βασιλέων Θ/9:30).

Αυτή τη φορά όμως απέτυχε του σκοπού της. Καθώς μπήκε ο Ιηού στην πόλη Ιεζράελ, είδε την Ιεζάβελ να είναι στο παράθυρο και να τον παρακολουθεί. Είπε σε αυτούς ήσαν μαζί της: *«Ρίψατε αυτήν κάτω. Και έρριψαν αυτήν κάτω, και ερραντίσθη εκ του αίματος αυτής προς τον τοίχον και προς τους ίππους· και κατεπάτησεν αυτήν»* (Β΄ Βασιλέων Θ/9:33). Αργότερα, όταν αναζήτησαν το πτώμα της δεν βρήκαν παρά μόνο το κρανίο, τα πόδια και τις παλάμες των χειρών, γιατί την είχαν φάγει τα σκυλιά, σύμφωνα με την προφητεία του Ηλία: *«Και περί της Ιεζάβελ έτι ελάλησεν ο Κύριος, λέγων, Οι κύνες θέλουσι καταφάγει την Ιεζάβελ πλησίον του προτειχίσματος της*

Ιεζραέλ, όστις εκ του Αχαάβ αποθάνη εν τη πόλει, οι κύνες θέλουσι καταφάγει αυτόν· και όστις αποθάνη εν τω αγρώ, τα πετεινά του ουρανού θέλουσι καταφάγει αυτόν» (Α΄ Βασιλέων ΚΑ/21:23-24). ·

3. Το όνομα της Ιεζάβελ αναφέρεται και μία φορά στην Καινή Διαθήκη, στο βιβλίο της Αποκάλυψης σε μία από τις επτά εκκλησίες, στην 4^η κατά σειρά εκκλησία των Θυατείρων: «*Έχω όμως κατά σου ολίγα, διότι αφίνεις την γυναίκα Ιεζάβελ, ήτις λέγει εαυτήν προφήτιν, να διδάσκη και να πλανά τους δούλους μου εις το να πορνεύωσι και να τρώγωσιν ειδωλόθυστα*» (Αποκάλυψη Β/2:20).

Η Ιεζάβελ στην Παλαιά Διαθήκη καταδυνάστευε τον κατά σάρκα λαό Ισραήλ και τον είχε οδηγήσει στην πνευματική πορνεία, στη λατρεία των ειδώλων. Τυπολογικά το ίδιο συμβαίνει και με την Ιεζάβελ της Καινής Διαθήκης, η οποία καταδυναστεύει τον πνευματικό λαό Ισραήλ, την εκκλησία και τον οδηγεί την ειδωλολατρία. Η **εκκλησία των Θυατείρων** ιστορικά είναι η εκκλησία των σκοτεινών αιώνων, όπου το πνευματικό σκοτάδι κυριαρχούσε.

Προηγήθηκε η **εκκλησία της Περγάμου**, που ιστορικά είναι η συμβιβαζόμενη εκκλησία. Η εκκλησία του Ιησού είχε μια λαμπρή και ένδοξη πορεία κατά τους πρώτους αποστολικούς αιώνες, αλλά στην πορεία συμβιβάστηκε με το σύστημα του κόσμου και έχασε τη δύναμή της. «**ΘΥΑΤΕΙΡΑ**» σημαίνει «**θυγάτηρ της Τύρου**» και η εκκλησία την περίοδο εκείνη άρχισε να λατρεύει τον Βάαλ και την Ιεζάβελ, την τότε σύγχρονη «χριστιανή» κόρη της Τύρου, να διώκει την αληθινή εκκλησία του Ιησού και να σκοτώνει τους αγίους.

«**IEZABEL**», ένα όνομα μισητό και απεχθές. Στην επταετή περίοδο της κυριαρχίας του Αντίχριστου την βρίσκουμε και με την ονομασία «**Βαβυλώνα η πόρνη η μεγάλη**», είναι η μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων της γης (βλ. Αποκάλυψη ΙΖ/17:1-6).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για περισσότερες λεπτομέρειες για τις επτά εκκλησίες της Αποκάλυψης, διαβάστε στο βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο «**Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ**» (κωδικός 21).

(19) Γ Ο Θ Ο Λ Ι Α

Η γυναίκα που σκότωσε τα εγγόνια της

(Β΄ Βασιλέων Η/8:26, ΙΑ/11:1-20, Β΄ Χρονικών ΚΒ/22:2-12)

1. Για την **Γοθολία** έχουν αναφερθεί αρκετά, όταν ασχοληθήκαμε με την κόρη της, την **Ιωσαβεέ**, γι' αυτό εδώ θα γίνει μια πολύ σύντομη παρουσίαση, χωρίς να επαναληφθούν τα στοιχεία που ήδη αναφέρθηκαν. Η **Γοθολία** ήταν κόρη του **Αμρί**, βασιλιά του Βόρειου Βασιλείου του Ισραήλ και από το γάμο της με τον **Ιωράμ**, γιο ενός καλού βασιλιά του **Ιωσαφάτ**, βασιλιά του Νότιου Βασιλείου του Ιούδα και απέκτησαν ένα γιο τον **Οχοζία** και μία κόρη την **Ιωσαβεέ**. Ο Αμρί είχε και ένα γιο, τον **Αχαάβ**, που τον νύμφευσε με τη Σιδωνία **Ιεζαβελ**. Όλο το γενεαλογικό δένδρο του Αμρί βρισκόταν μέσα στην πνευματική πορνεία και στην ειδωλολατρία: Αμρί, Αχαάβ και Ιεζάβελ, Γοθολία και Ιωράμ, Οχοζίας. Όλοι τους έπραξαν πονηρά ενώπιον του Κυρίου.

Ο Οχοζίας, που διαδέχτηκε στο βασιλικό θρόνο τον πατέρα του Ιωράμ, βασίλευσε σε ηλικία 22 ετών (Β΄ Βασιλέων Η/8:26). Όταν όμως σκοτώθηκε σε κάποια μάχη, άφησε πίσω του πολλούς κληρονόμους του θρόνου. Τώρα είναι που μπαίνει στο προσκήνιο η Γοθολία, η οποία ήταν μια διεφθαρμένη γυναίκα, που διψούσε για εξουσία και προκειμένου να επιτύχει το στόχο της **δεν δίστασε να σκοτώσει τα εγγόνια της**, τα παιδιά του γιου της Οχοζία για να μην υπάρχει νόμιμος κληρονόμος και διεκδικήσει το θρόνο: *«Γοθολία δε, η μήτηρ του Οχοζίου, ιδούσα ότι απέθανεν ο υιός αυτής, εσηκώθη και ηφάνισε παν το βασιλικόν σπέρμα»* (Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:1).

Από όλη αυτή την κατάσταση ξέφυγε η κόρη της Γοθολίας, η **Ιωσαβεέ**, η οποία μαζί με τον άνδρα της ιερέα **Ιωθαέ**, έκρυβαν με κίνδυνο της ζωής τους, τον **Ιωάς**, γιο του αδελφού της Οχοζία για έξι ολόκληρα έτη (Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:2). Κατά την διάρκεια των ετών αυτών, η Γοθολία, χωρίς να γνωρίζει ότι υπάρχει βασιλικό σπέρμα που να μπορεί να διεκδικήσει νόμιμα το θρόνο, βασίλευε ταυτόχρονα στο «Βόρειο Βασίλειο του ΙΣΡΑΗΛ» και στο «Νότιο Βασίλειο του ΙΟΥΔΑ» και είναι η μόνη που κυβέρνησε ταυτόχρονα και στα δύο

Βασιλεία. Η βασιλεία της Γοθολίας ήταν βασιλεία λατρείας των ειδώλων και κάθε ενέργειά της ήταν ενάντια στον αληθινό Θεό και στους ακολουθούντες Αυτόν: *«Η Γοθολία, η ασεβής, και οι υιοί αυτής κατέφθειραν τον οίκον του Θεού· και πάντα έτι τα αφιερώματα του οίκου του Κυρίου ανέθηκαν εις τους Βααλείμ»* (Β΄ Χρονικών ΚΔ/24:7).

Ο Ιωάς κρύφτηκε έξι έτη στον οίκο του Θεού ο ιερέας Ιωδαέ, πριν τον παρουσιάσει επίσημα στο λαό, ενήργησε με σύνεση και σοφία. Ενημέρωσε όλους τους αξιωματούχους του στρατού (εκατόνταρχους, ταξίαρχους, κλπ), τους έδειξε τον ζωντανό γιο του βασιλιά, έκανε συνθήκη μαζί τους και όρισε τάγματα να φυλάσσουν τον οίκο του Θεού με τον Ιωάς, μέχρι να τον ανακηρύξουν επίσημα βασιλιά. Όταν ήρθε η ημέρα της αποκάλυψης *«έδωκεν ο ιερέυς εις τους εκατοντάρχους τας λόγχας και τας ασπίδας του βασιλέως Δαβίδ, τας εν τω οίκω Κυρίου»* (Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:10 και όλοι παραστάθηκαν γύρω από τον βασιλιά, από τη δεξιά πλευρά του οίκου μέχρι την αριστερή. Τότε ο Ιωδαέ έβγαλε έξω τον Ιωάς και τον παρουσίασε σαν το νόμιμο διάδοχο του θρόνου. Όταν όλοι ζητωκραύγασαν **«ζήτω ο βασιλεύς»**, η Γοθολία που το θεώρησε προδοσία, φώναζε **«προδοσία, προδοσία»** (Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:12-14).

Ο Ιωδαέ διέταξε τους αρχηγούς του στρατού να βγάλουν έξω από τον οίκο του Θεού την Γοθολία και όποιος την ακολουθήσει να θανατωθεί μαζί της. Όταν βρέθηκε έξω στο δρόμο θανατώθηκε: *«Ούτως έβαλον χείρας επ' αυτήν· και ότε ήλθεν εις την οδόν, διά της οποίας οι ίπποι έρχονται εις τον οίκον του βασιλέως, εθανατώθη εκεί. έξω από τον οίκο του Θεού, όπου θανατώθηκε»* (Β΄ Βασιλέων ΙΑ/11:16). **Αυτό ήταν το τέλος μιας διεφθαρμένης γυναίκας και βασιλίσσας.** Όταν συνέβηκε αυτό, όλος ο λαός μπήκε μέσα στον οίκο του Βάαλ και τον γκρέμισαν, κατασύντριψαν τα θυσιαστήρια αυτού και τα ειδώλα και θανάτωσαν τον Μαθάν τον ιερέα του Βάαλ.

Ο Ιωδαέ έκανε διαθήκη ανάμεσα στον Κύριο και στο βασιλιά με το λαό ότι **ο λαός θα είναι λαός του Θεού**. Ο Ιωάς ήταν ένας καλός βασιλιάς που αφιέρωσε τη ζωή του στον Θεό.

. . . / / / . . .

(20) ΔΑΛΙΔΑ

Η «μοιραία» γυναίκα για τον Σαμψών

(Κριτές Ις΄/16:4-21)

1. Η Δαλιδά είναι το σύμβολο της «μοιραίας» γυναίκας, αυτής που όποιος άνδρας πέφτει στα δίχτυα της οδηγείται στην κατάστροφή. Η ιστορία της Δαλιδά, όπως αναφέρεται στην Βίβλο είναι ταυτισμένη με τον Σαμψών. Είναι μια ιστορία που ξεκίνησε από μια ρομαντική αγάπη, κατέληξε στην απάτη και στην προδοσία και στο τέλος οδήγησε στο θάνατο. Η Δαλιδά ήταν η γυναίκα «δόλωμα» των Φιλισταίων για να αιχμαλωτίσουν τον Σαμψών.

Ο Σαμψών ήταν γιος του Μανωέ από τη συγγένεια του Δαν. Η γυναίκα του ήταν στείρα και μία ημέρα εμφανίστηκε άγγελος Κυρίου και της είπε ότι θα γεννήσει γιο *«και ξυράφιον δεν θέλει αναβή επί την κεφαλήν αυτού, διότι το παιδίον θέλει είσθαι Ναζηραίος εις τον Θεόν εκ κοιλίας μητρός αυτού· και αυτός θέλει αρχίσει να ελευθερόνη τον Ισραήλ εκ της χειρός των Φιλισταίων»* (Κριτές ΙΓ΄/13:5). Ο Σαμψών ήταν αφιερωμένος στον Θεό «εκ κοιλίας μητρός». Όταν μεγάλωσε έγινε ένας από τους ηγέτες του λαού Ισραήλ, τον οποίο εκρίνε για είκοσι έτη. Είχε φοβερές σωματικές δυνάμεις, είχε σκοτώσει χωρίς όπλα, μόνο με τη δύναμη των χεριών του, ένα **λιοντάρι** (Κριτές ΙΔ΄/14:5-6) και σε κάποια άλλη περίπτωση με μόνο όπλο μια **σιαγόνα γαϊδάρου** σκότωσε χίλιους Φιλισταίους (Κριτές ΙΕ΄/15:15-17.) Το όνομα του Σαμψών προκαλούσε τρόμο στους Φιλισταίους. Η εξωτερική του εμφάνιση ήταν σαν όλων των άλλων ανθρώπων, αλλά μέσα του είχε τη δύναμη του Θεού.

Το λάθος του Σαμψών ήταν ότι αγάπησε την Δαλιδά και την εμπιστεύτηκε. Ο ΣΑΜΨΩΝ, ως χρισμένος εκ κοιλίας μητρός από το Πνεύμα του Θεού, είναι **τύπος του Ιησού**. Η ΔΑΛΙΔΑ, ως γυναίκα ειδωλολάτρισσα είναι **τύπος της εκκλησίας** που είναι υποταγμένη στο σύστημα του άρχοντα του κόσμου τούτου. ΟΙ ΦΙΛΙΣΤΑΙΟΙ είναι **τύπος των πονηρών δυνάμεων**, που καθοδηγούν την Δαλιδά. Η Δαλιδά ήταν η μοιραία γυναίκα για τον Σαμψών, αυτός την αγάπησε με όλη την καρδιά του και αυτή τον έριξε με απάτη στα χέρια των εχθρών του, των Φιλισταίων και το πρώτο πράγμα που του

έκαναν ήταν να του αφαιρέσουν το φως του, τον τύφλωσαν, τον έδεσαν με χάλκινες αλυσίδες και τον έβαλαν σε έναν πέτρινο μύλο για να αλέθει. Το ίδιο συμβαίνει και με τον πιστό που ερωτοτροπεί με την σύγχρονη «Δαλιδά» και βρεθεί μέσα στην αγκαλιά της, θα τον τυφλώσει πνευματικά και θα χάσει το φως της αλήθειας και επάνω του πλέον θα εξουσιάζουν τα πονηρά πνεύματα.

2. Οι άρχοντες των Φιλισταίων πλησίασαν την Δαλιδά και της υποσχέθηκαν ότι ο καθένας τους θα της δώσει 1.100 αργύρια, εάν του αποσπάσει το μυστικό της σωματικής του δύναμης. Μια γυναίκα που αγαπάει αληθινά, ποτέ δεν προδίδει και η Δαλιδά απέδειξε ότι τον Σαμψών ποτέ δεν τον αγάπησε με την καρδιά της. Τον πλησίασε με δόλο για να ικανοποιήσει τη φιλαρέσκεια της και να επιτύχει τους σκοπούς της «για να ανέβει ψηλά». Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε τη σημερινή έκφραση ότι ήταν μια τυχοδιώκτρια, μια καιροσκόπος. Της άρεσε να είναι στο πλευρό ενός ισχυρού άνδρα, που ήταν ηγέτης ενός λαού, αλλά της άρεσε και η πλούσια πολυτελή ζωή, που της εξασφάλιζαν τα πλούτη που τώρα θα μπορούσε να τα αποκτήσει εύκολα, προδίδοντας τον Σαμψών.

Τρεις φορές η Δαλιδά ζήτησε από τον Σαμψών να της απόκαλύψει το μυστικό της δύναμης του, αλλά κάθε φορά ο Σαμψών της έδινε παραπλανητική απάντηση. Την 1^η φορά της είπε ότι για να χάσει τη δύναμή του έπρεπε να δεθεί με **επτά υγρές χορδές** που δεν έχουν ξεραθεί, τη 2^η φορά έπρεπε να δεθεί με **νέα σχοινιά** τα οποία δεν είχαν χρησιμοποιηθεί σε εργασία και την 3^η φορά τα **επτά πλοκάμια** της κεφαλής του να είχαν δεθεί γερά με ύφασμα (Κριτές Ις'/16:6-14).

Όταν η Δαλιδά κατάλαβε ότι δεν την εμπιστευόταν (τουλάχιστον έτσι έδειχνε, γιατί στην πορεία τα γεγονότα είχαν τελείως διαφορετική τροπή) και της έλεγε ψέματα, έβαλε τα «μεγάλα μέσα», εκμεταλλεύτηκε την αγάπη που της είχε και άρχισε να του λέγει: *«Πως λέγεις “ΣΕ ΑΓΑΠΩ”, ενώ η καρδιά σου δεν είναι μετ' εμού; Σν με εγέλασας τρίτην ταύτην την φοράν, και δεν με εφάνέρωσας εις τι ίσταται η δύναμίς σου η μεγάλη»* (Κριτές Ις'/16:15). Εδώ αρχίζει να φαίνεται η μεγάλη δύναμη που έχει η αμαρτία και ότι ο Διάβολος δεν σταματά

μέχρι να επιτύχει το σκοπό του. Καταπιέζει τα παιδιά του Θεού μέχρι σημείου να καταβαρύνει την ψυχή τους μέχρι το θάνατο.

Η Δαλιδά από την ημέρα εκείνη, που για 3^η φορά την ξεγέλασε ο Σαμψών, ασκούσε επάνω του μια υπερβολική καταπίεση με τα λόγια της «*ώστε η ψυχή αυτού απέκαμε μέχρι ΘΑΝΑΤΟΥ*» (Κριτές 15/16:16). Αυτός ο ισχυρός άνδρας που τον έτρεμαν οι εχθροί του, που δεν είχε φόβο μέσα του, που το χρίσμα του Θεού υπήρχε με δύναμη επάνω του, τώρα φαινόταν αδύναμος μπροστά σε μια γυναίκα. Είχε φτάσει σε σημείο να χάσει την ειρήνη του, βρισκόταν συνέχεια σε ταραχή και απόγνωση, δεν μπορούσε να αντέξει άλλο την καταπίεση της Δαλιδά, γι' αυτό ζητούσε ακόμα και το θάνατο.

Μετά την συνεχή νυχθημερόν καταπίεση, ο Σαμψών φανέρωσε το μυστικό της δύναμής του στην Δαλιδά, ότι **από την κοιλιά της μητέρας του ήταν Ναζηραίος και δεν είχαν κοπεί ποτέ τα μαλλιά του**, εάν όμως τα έκοβε, θα έχανε και τη δύναμή του. Η συνέχεια πλέον είναι απλή, η ραδιούργα Δαλιδά τον κοίμισε στα γόνατά της με γλυκόλογα, με χάδια και με ψεύτικη αγάπη. Αυτός κοιμόταν πιστεύοντας ότι η αγαπημένη του θα ήταν πλέον ήσυχη τώρα που της αποκάλυψε το μυστικό του και χαρούμενη για την εμπιστοσύνη που της έδειξε. Η δύναμη της αμαρτία είχε νικήσει έναν μεγάλο άνδρα του Θεού, που τον οδήγησε στην ανυπακοή.

Όταν ο Σαμψών ξύπνησε, άρχισε να ζει την πραγματικότητα. **Κανένας δεν παίζει με την αμαρτία.** Τρεις φορές η Δαλιδά είχε φωνάξει τους Φιλισταίους για να τον συλλάβουν και για να αποσύρει ίσως τις υποψίες από πάνω της, τον προειδοποιούσε ότι έρχονται, λέγοντάς του «οι Φιλισταίοι επί σε Σαμψών». Ο Διάβολος χρησιμοποίησε μια γυναίκα για να τον σαηνέψει. Ο Σαμψών παράκουσε τον Θεό, εξαιτίας της φοβερής καταπίεσης που ασκούσε επάνω του η Δαλιδά και το αποτέλεσμα ήταν να χάσει τη δύναμή του η οποία πήγαζε από το Πνεύμα του Θεού και να μείνει σωματικά τυφλός, που ήταν ένα σημάδι της αμαρτίας του.

Εκείνο που προκαλεί μεγάλη εντύπωση είναι, γιατί ο Σαμψών της έδειξε τόσο μεγάλη εμπιστοσύνη και της φανέρωσε το μυστικό του, όταν την είχε ήδη δοκιμάσει τρεις φορές και διαπίστω-

σε ότι του είχε στήσει παγίδα; Και τις τρεις φορές η Δαλιδά έκανε ότι της έλεγε, τον έδενε με επτά υγρές χορδές ή με νέα σχοινιά, ή έδενε γερά τα πλοκάμια των μαλλιών του και μετά φώναζε τους Φιλισταίους για να τον αιχμαλωτίσουν. Τι του έλεγε μετά η Δαλιδά, και την πίστευε; Εκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι η Δαλιδά ήταν αριστοτέχνης στην εξαπάτηση, που όμοιά της δεν υπήρχε.

3. Ο Διάβολος φέρνει στο δρόμο μας μια «Δαλιδά», για να μην υπακούμε στον Λόγο του Θεού και να συμβιβάζομαστε με την αμαρτία. Εάν το επιτύχει αυτό, θα μας βγάλει τα πνευματικά μάτια, όπως στον Σαμψών έβγαλε τα φυσικά του μάτια, θα μας βάλει να γυρίζουμε γύρω από έναν μύλο, όπως επίσης έκαναν και με τον τυφλό πλέον Σαμψών και έτσι θα είμαστε χωρίς δυνάμεις και εξουσίες, θα είμαστε χωρίς το χρίσμα του αγίου Πνεύματος του Θεού.

Εκείνο που πρέπει να προσέξει πολύ σοβαρά η κάθε πιστή γυναίκα, η οποία με το στόμα της λέγει ότι επαγγέλλεται θεοσέβεια, αλλά οι πράξεις της δεν το φανερώνουν, είναι να μην κάνει στον άνδρα της αυτό που έκανε και η Δαλιδά στον Σαμψών, δηλαδή, για να επιτύχει τους όποιους σκοπούς της, να καταβαρύνει την ψυχή του άνδρα της μέχρι θανάτου. Εάν το κάνει αυτό, θα καταστρέψει τη ζωή και των δύο τους, γιατί πνευματικά θα τους εξουσιάζουν οι σύγχρονοι «Φιλισταίοι», τα πνεύματα της πονηρίας.

Ο άνδρας είναι η πνευματική εξουσία που έχει θέσει ο ίδιος ο Θεός επάνω από τη γυναίκα για να την προστατεύει και να της παρέχει ασφάλεια από τα πονηρά πνεύματα. Εάν η πιστή γυναίκα ενεργεί σαν την Δαλιδά, στρέφεται κατά της κεφαλής της και ανοίγει πόρτα εισόδου στον Διάβολο και στις δυνάμεις του. Υπάρχουν δεκάδες περιστατικά μέσα σε οικογένειες που η γυναίκα να ζητά κάτι από τον άνδρα της επίμονα και εάν δεν το επιτύχει γίνεται εριστική, επιθετική, οξύθυμη και πιέζει τόσο πολύ τον άνδρα της που στο τέλος αυτός ενδίδει, Αυτή δεν είναι η οικογένεια του Θεού.

Για την Δαλιδά δεν αναφέρει η Βίβλος τι απέγινε, αλλά γνωρίζουμε όμως πως, όποιος στρέφεται κατά της χρισμένης από τον Θεό εξουσίας, στρέφεται κατά του ίδιου του Θεού!!

(21) Φ Ε Ν Ι Ν Ν Α
Μια ζηλόφθονη και κακιά γυναίκα

(Α΄ Σαμουήλ Α/1:1-8)

1. Για την **Φενίννα** έχουμε αναφερθεί, όταν ασχοληθήκαμε με την **Άννα**, τη μητέρα του Σαμουήλ. Φενίννα και Άννα ήσαν οι δύο γυναίκες του Ελκανά. Το θέλημα του Θεού απ' αρχής ήταν ο κάθε άνδρας να έχει μία γυναίκα, αλλά ο Θεός ανέχθηκε αυτή την κατάσταση για να προστατέψει τον πρωτότοκο γιο (βλ. Δευτερονόμιο ΚΑ/21:15-17). Η Φενίννα είχε αποκτήσει παιδιά, ενώ η Άννα ήταν στείρα, για τον λόγο αυτό η Φενίννα την περιφρονούσε και της συμπεριφερόταν με περισσή κακία.

Η Φενίννα ήταν μια γυναίκα αχάριστη προς τον Θεό. Είχε αποκτήσει πολλά παιδιά και αυτό ήταν πράγματι μια ευλογία στη ζωή της, παρ' όλα αυτά δεν ήταν ευχαριστημένη, ήταν ανικανοποίητη. Επειδή η Άννα αγαπούσε τον Θεό και είχε έναν ευγενικό χαρακτήρα, ο Ελκανά την αγαπούσε περισσότερο από την Φενίννα, παρ' όλο που η Άννα δεν είχε αποκτήσει παιδιά και την εποχή εκείνη η στείριότητα ήταν ένα αρνητικό στοιχείο για μια γυναίκα.

Η Φενίννα την ζήλευε πολύ και συνέχεια την προκαλούσε με κάθε τρόπο. Ιδιαίτερα κάθε χρόνο που ο Ελκανά πήγαινε στη Σηλώ, στον οίκο του Κυρίου, η ζήλεια της μεγάλωνε και παρόξυνε την Άννα: *«Και η αντίζηλος αυτής παρώξυνεν αυτήν σφόδρα, ώστε να κάμνη αυτήν να αδημονή, ότι ο Κύριος είχε κλείσει την μήτραν αυτής. Και ούτως έκαμνε κατ' έτος· οσάκις ανέβαινεν εις τον οίκον του Κυρίου, ούτω παρώξυνεν αυτήν· και εκείνη έκλαιε και δεν έτρωγεν»* (Α΄ Σαμουήλ Α/1:6-7). Η ρίζα της ζήλειας και του φθόνου ήταν βαθιά ριζωμένη μέσα στην καρδιά της Φενίννας.

Μέσα στον Λόγο του Θεού **ο φθόνος** είναι ένα από τα έργα της σάρκας και βρίσκεται σε έναν κατάλογο μαζί με άλλα έργα της σάρκας, τα οποία ο Θεός βδελύσσεται, όπως μοιχεία, πορνεία, ασέλγεια, ειδωλολατρία, φαρμακεία, κλπ (Γαλάτας Ε/5:19-21).

2. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Φενίννα ζούσε σε μια εποχή, όπου υπήρχε χαλάρωση των ηθών και οι άνθρωποι δεν ενδιαφέρο-

νταν για τον αληθινό Θεό, είχαν αρχίσει να λατρεύουν τα είδωλα. Ακόμα και μέσα στον οίκο του Θεού, ο αρχιερέας Ηλεί άφηνε τους δύο γιους του, Χοφνί και Φινέες, να αμαρτάνουν: «*Τον Ηλεί όμως οι υιοί ήσαν αχρείοι άνθρωποι, δεν εγνώριζον τον Κύριον*» (Α΄ Σαμουήλ Α/1:12). Ο Ηλεί έβλεπε τους γιους του να τρώνε τα καλύτερα κρέατα από τις θυσίες που πρόσφεραν οι πιστοί και έβλεπε να βεβηλώνουν τον οίκο του Κυρίου με την ανήθικη συμπεριφορά τους, ερχόμενοι σε επαφή με γυναίκες μέσα στο ναό και αυτός τα ανεχόταν όλα αυτά και δεν τους επίπληττε. Η οργή του Θεού μαζευόταν έναντίον του Ηλεί και των γιων του και η κρίση Του ήδη είχε αρχίσει να φανερώνεται. Ο λαός άρχισε να πολιορκείται από τους Φιλισταίους και ο Θεός είχε σταματήσει πλέον να μιλάει στον ασεβή λαό Του, ώστε να γνωρίζουν τι πρέπει να κάνουν.

Ζώντας η Φενίννα μέσα σε ένα περιβάλλον, στο οποίο δεν υπήρχε ο φόβος και ο σεβασμός του Θεού, άρχισαν να ξεπηδούν από μέσα της όλες οι αρνητικές πτυχές της ζωής της, γιατί από την καρδιά του ανθρώπου εξέρχονται οι κακοί διαλογισμοί και μολύνουν όλο τον άνθρωπο, όπως φθόνος, φόνος, μοιχεία, πορνεία, πονηρία, ασέλγεια, αφροσύνη, δόλος, πλεονεξία, κλπ (βλ. Μάρκος Ζ/7:21-23, Ματθαίος ΙΕ/15:18-20).

Η Φενίννα είχε κυριευτεί από ζήλεια και φθόνο και αυτό το έδειχνε σε κάθε περίπτωση καταφρονώντας και ταπεινώνοντας την ταπεινή Άννα. Η ζήλεια αρχίζει από το μυαλό, εκφράζεται με το στόμα και ενεργεί σε όλο το γύρω περιβάλλον, αλλά εκείνο που δεν γνωρίζουν οι ζηλόφθονοι είναι ότι επιστρέφει πίσω σε αυτούς. Αυτό ήταν μία εμπειρία της Φενίννας, η οποία ποτέ δεν ησύχαζε, πάντα μηχανευόταν τρόπους για να ταπεινώνει την Άννα, που εάν ακολουθούσε το παράδειγμά της, εάν ακολουθούσε την πίστη της, τότε η ζωή της θα άλλαζε, όπως στην πορεία άλλαξε και η ζωή της Άννας, στην οποία ο Θεός έδωσε ένα γιο, τον Σαμουήλ και στη συνέχεια της έδωσε άλλα πέντε παιδιά, επειδή ευαρεστήθηκε από την ταπεινότητα και την πίστη της δούλης Του. **Φενίννα**, παράδειγμα προς αποφυγή και **Άννα**, ευλογημένο παράδειγμα προς μίμηση. Περισσότερα για τη ζωή της Άννας βλέπε στο Μέρος 1^ο του παρόντος κεφαλαίου (σελίδες 327-330).

(22) Η γυναίκα του ΠΕΤΕΦΡΗ

Μια γυναίκα που επιζητούσε την αμαρτία

(Γένεση ΛΘ/39:1-20)

1. Ο ΙΩΣΗΦ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ: Ο Πετεφρής ήταν Αιγύπτιος και αυλικός του Φαραώ, άρχοντας των σωματοφυλάκων. Για τη ζωή της γυναίκας του Πετεφρή δεν γνωρίζουμε πολλά, η Βίβλος δεν αναφέρει ούτε το όνομά της, την παρουσιάζει σαν μια γυναίκα, που επιζητούσε ερωτικές σχέσεις, απατώντας τον άνδρα της. Σαν γυναίκα ενός ισχυρού άνδρα, είχε μεγάλη επιρροή και δύναμη και κανένας δεν θα μπορούσε να αντισταθεί στις αμαρτωλές επιθυμίες της, κανένας εκτός από το νεαρό Εβραίο **Ιωσήφ**.

Ο Ιωσήφ ήταν ο γιος του Ιακώβ και της Ραχήλ, τον οποίο ο Ιακώβ αγαπούσε *«υπέρ πάντας τους υιούς αυτού, διότι ήτο υιός του γήρατος αυτού· και έκαμεν εις αυτόν χιτώνα ποικιλόχρωμον»* (Γένεση ΛΖ/37:3). Ο Θεός έδειχνε προφητικά ενύπνια στον Ιωσήφ και αυτό είχε προκαλέσει το μίσος των αδελφών του, γιατί τα όνειρα έδειχναν ότι κάποτε θα τον προσκυνούσαν. Ο Ιωσήφ ήταν τότε δέκα επτά ετών και οι αδελφοί του αποφάσισαν να τον σκοτώσουν, αλλά τελικά τον πώλησαν για είκοσι αργύρια σε διερχόμενους Μαδιανίτες εμπόρους. Μετά έσφαξαν ένα κατσικάκι, έβαψαν με το αίμα του τον χιτώνα του Ιωσήφ και είπαν στον πατέρα τους ότι τον κατασπάραξε κάποιο άγριο θηρίο (βλ. Γένεση ΛΖ/37:2-35).

Οι Μαδιανίτες έμποροι πώλησαν τον Ιωσήφ στον Αιγύπτιο αξιωματούχο του Φαραώ Πετεφρή, ο οποίος αντιλήφθηκε ότι ο Θεός ήταν μαζί του και τον ευλογούσε σε ότι έκανε, γι' αυτό ο Πετεφρής τον κατέστησε επιστάτη σε όλα τα υπάρχοντά του και το σπίτι του ευλογήθηκε εξαιτίας του Ιωσήφ (Γένεση ΛΘ/39:1-6).

2. Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ: Ο Ιωσήφ ήταν εξαιρετικά όμορφος, ήταν *«ευειδής και ωραίος την όψιν»*, αλλά όταν ένας άνθρωπος είναι υποταγμένος στο θέλημα του Θεού, είναι ακόμα πιο όμορφος ο εσωτερικός του κόσμος, όπως ακριβώς συνέβαινε και με τον Ιωσήφ. Ήρθε όμως και η ώρα του πειρασμού για το νεαρό Ιωσήφ, όταν η κυρία του, η γυναίκα του Πετεφρή, του ζήτησε να κοιμηθεί

μαζί της, που σημαίνει ότι του ζήτησε να έχει μαζί του σεξουαλικές σχέσεις.

Από την ενέργειά της αυτή, η γυναίκα του Πετεφρή έδειχνε ότι δεν είχε ηθικούς φραγμούς, δεν σεβόταν και δεν τιμούσε τον άνδρα της, ήταν μια γυναίκα που επιζητούσε την απόλαυση της ηδονής και γι' αυτό μόνο ζούσε. Αυτό θα το είχε κάνει πολλές φορές και κανείς από το υπηρετικό προσωπικό της, ή από το περιβάλλον της δεν θα είχε τη δύναμη να εναντιωθεί στις επιθυμίες της, άλλωστε γι' αυτούς ίσως να ήταν και κολακευτικό που η γυναίκα ενός ισχυρού άνδρα τους προσκαλούσε στην κλίνη της.

Η γυναίκα του Πετεφρή, λόγω της κοινωνικής της θέσης είχε ό,τι ποθούσε, πλούτη, τιμές, αγαθά, ενδύματα πολυτελή, όλοι στο σπίτι της εκτελούσαν οποιαδήποτε επιθυμία της. Θα νόμιζε κάποιος ότι ήταν πολύ ευτυχισμένη και όλοι θα την μακάριζαν. Δεν αναφέρει η Βίβλος εάν είχε ή όχι αποκτήσει παιδιά, αλλά και εάν είχε, κάποια υπηρέτρια θα τα ανέτρεφε και εκείνη θα επιζητούσε τις απολαύσεις. Όπως φάνηκε από την πρόταση που έκανε στον Ιωσήφ εσωτερικά ήταν άδεια, ήταν μια γυναίκα χωρίς στόχους στη ζωή της, το μόνο που την ενδιέφερε ήταν το κυνήγι της σάρκας.

Αυτό που έλειπε από τη γυναίκα του Πετρεφρή ήταν η εσωτερική ομορφιά, που πλούσια είχε ο Ιωσήφ και αυτό ήταν κάτι που η ίδια δεν μπορούσε να το καταλάβει και να το εκτιμήσει. Αυτό που είχε ο Ιωσήφ φάνηκε αμέσως από την απάντησή του: *«Ιδού· ο κύριός μου δεν γνωρίζει ουδέν εκ των όσα είναι μετ' εμού εν τω οίκω· και πάντα όσα έχει, παρέδωκεν εις τας χείρας μου· δεν είναι εν τω οίκω τούτω ουδείς μεγαλύτερός μου, ούτε είναι απηγορευμένον εις εμέ άλλο τι πλην σου, διότι είσαι η γυνή αυτού· και πως να πράξω τουτο το μέγα κακόν και ΝΑ ΑΜΑΡΤΗΣΩ εναντίον του Θεού;»* (Γένεση ΛΘ/39:8-9). Ο Ιωσήφ μίλησε με πολύ σεβασμό για τον άνδρα της, ο οποίος του παρέδωσε τα πάντα και στο σπίτι πλέον δεν ήταν κανένας άλλος μεγαλύτερός του, αυτός είχε τη διαχείριση όλων και δεν ήταν τίποτε το απαγορευμένο σ' αυτόν, εκτός της λέγει *«πλην σου, διότι είσαι η γυνή αυτού»*.

Ο Ιωσήφ δεν έμεινε μόνο σ' αυτό, αλλά αναφέρθηκε και στην

πίστη του προς τον Θεό, ότι δεν μπορούσε να πράξει αυτό που του ζητούσε και να κάνει ένα τόσο μεγάλο κακό, που ενώπιον του Θεού ήταν αμαρτία. Εδώ ο Ιωσήφ ταυτίζει ευθέως τη μοιχεία της γυναίκας του Πετρεφρή με την αμαρτία. Η ανηθικότητα που ήταν μέσα στη φύση της γυναίκας του Πετρεφρή και που εκφράζεται με την πορνεία, την μοιχεία και την ασέλγεια, είναι μια αμαρτία που έρχεται κατευθείαν από το θρόνο του Σατανά και καταστρέφει όποιον παραδίνεται σ' αυτή. Ο Ιωσήφ που βάδιζε στο θέλημα του Θεού, αυτό το ήξερε πολύ καλά: *«Ὅστις ὁμως μοιχεύει με γυναίκα, είναι ενδεής φρενών (χωρίς μυαλά)· ἀπώλειαν φέρει εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ὅστις πράττει τούτο. Πληγὰς καὶ ατιμίαν θέλει υποφέρει καὶ τὸ ὄνειδος αὐτοῦ δεν θέλει εξαλειφθῇ»* (Παροιμίες 5'6:32-33).

Από την ημέρα εκείνη, η γυναίκα του Πετρεφρή, συχνά παρενοχλούσε τον Ιωσήφ για να κοιμηθεί μαζί της, αλλά αυτός όμως δεν ενέδιδε στις αμαρτωλές επιθυμίες της. Η γυναίκα του Πετρεφρή, ένωθε μειωμένη, ταπεινωμένη, κανένας δεν είχε αντισταθεί στις ορέξεις της, πως τώρα τολμούσε ένας Εβραίος δούλος να την αγνοεί, δεν γνώριζε ότι μπορούσε να τον καταστρέψει; Αυτό θα έκανε για να τον εκδικηθεί, θα τον παρέσερνε με τη βία και μετά θα τον κατηγορούσε ότι της επιτέθηκε.

Κάποια ημέρα που πήγε ο Ιωσήφ στο σπίτι για να εκτελέσει μερικές εργασίες, δεν υπήρχε κανένας από το προσωπικό και ήταν η κατάλληλη ευκαιρία για την ραδιούργα γυναίκα να βάλει σε εφαρμογή το σχέδιό της. Τον πλησίασε, τον άρπαξε από το ένδυμα του και του είπε «κοιμήσου μαζί μου!» Ο Ιωσήφ έφυγε αμέσως από το σπίτι τρέχοντας. Η γρήγορη φυγή του φανέρωσε την αγνότητα της ψυχής του, γιατί έβλεπε πόσο αισχρό ήταν αυτό που του πρότεινε η κυρία του. Το μυαλό της γυναίκας του Πετρεφρή θόλωσε, γεμάτη μανία και οργή ήθελε να τον εκδικηθεί και ήταν πολύ εύκολο να το κάνει αφού είχε στα χέρια της το ρούχο του. Άρχισε να φωνάζει ότι ο Ιωσήφ της επιτέθηκε για να κοιμηθεί μαζί της. Είπε στον άνδρα της «ο δούλος ο Εβραίος, που μας έφερες, μπήκε μέσα για να με βιάσει, όταν ύψωσα τη φωνή μου έφυγε έξω, αφήνοντας το ένδυμά του, να και η απόδειξη» (Γένεση ΛΘ/39:10-18).

Όταν τα άκουσε αυτά ο Πετρεφρής οργίστηκε, διέταξε να τον

συλλάβουν και τον έριξε στη φυλακή, που ήταν οι δέσμιοι του βασιλιά. Ίσως να σκέφτηκε κάποιος *«γιατί ο Πετεφρής δεν τον θανάτωσε αμέσως, τι ήταν αυτό που τον ανάγκασε να μην το κάνει, αφού πίστεψε ότι επιτέθηκε στη γυναίκα του για να την βιάσει;»* Ο Πετεφρής εκτιμούσε τον Ιωσήφ για το ήθος και τον χαρακτήρα του, είδε τα πλούτη του να αυξάνουν κάτω από τη διαχείρισή του, υπήρχε στο αρχοντικό του ευλογία και ευημερία εξαιτίας του Ιωσήφ. Δεν διέταξε να τον σκοτώσουν, αλλά να τον ρίξουν στη φυλακή, γιατί σκέφτηκε ότι, ίσως τα γεγονότα να μην ήταν όπως ακριβώς τα περιέγραψε η γυναίκα του και οι υπηρέτες του και να υπήρχαν υπερβολές. Σκέφτηκε, πως είναι δυνατόν ο Ιωσήφ που ήταν ακέραιος, έντιμος και ηθικός να κάνει μια τέτοια πράξη! Ήταν κάτι που δεν «έδενε» μέσα του. Άλλωστε από άλλα περιστατικά με τη γυναίκα του, γνώριζε τον οξύθυμο χαρακτήρα της, η οποία δεν ανεχόταν να την αγνοούν και ήθελε πάντα να της ικανοποιούν τις επιθυμίες.

Πάνω όμως απ' όλα ήταν ο Θεός που προστάτευε τον Ιωσήφ, ο οποίος Τον ευαρεστούσε με την υπακοή του. Όχι μόνο δεν επέτρεψε να θανατωθεί ο Ιωσήφ για άδικες κατηγορίες, αλλά μέσα στη φυλακή που ήταν, του έδωσε τέτοια χάρη και δύναμη, που αργότερα, όταν ελευθερώθηκε με θαυμαστό τρόπο, έγινε ο δεύτερος άρχοντας της Αιγύπτου μετά τον Φαραώ. Συγχώρεσε τους αδελφούς του και τους κάλεσε μαζί με τον πατέρα τους να μείνουν μαζί του στην Αίγυπτο.

Το συμπέρασμα είναι ότι ο Ιωσήφ δεν ήταν ο χαμένος της υπόθεσης, όπως νόμιζε η γυναίκα του Πετεφρή, όταν τον κατηγορήσε για ανηθικότητα που εκείνη είχε διαπράξει και τον έριξε στη φυλακή, η ζημιωμένη ήταν αυτή η ίδια. Η Αγία Γραφή, μετά το περιστατικό αυτό, δεν αναφέρει τίποτε γι' αυτήν. Θα μπορούσε μέσα από τον ακέραιο χαρακτήρα του Ιωσήφ να ενδιαφερθεί για να μάθει ποιος ήταν ο Θεός που κυβερνούσε τη ζωή του και του έδινε τόση εσωτερική ομορφιά. Ο Θεός της έδωσε την ευκαιρία, όταν ο Ιωσήφ βρέθηκε στο δρόμο της, αλλά δεν το έκανε, «κλώτσησε» τη μεγαλύτερη ευκαιρία της ζωής της.

. . . / / / . . .

(23) Η γυναίκα του Ιώβ
Η γυναίκα που δεν γνώρισε τον Θεό

(Ιώβ Α/1:1-22, Β/2:1-10, ΜΒ/42:1-17)

1. Η γυναίκα του Ιώβ, είναι μία ακόμα από τις γυναίκες, που η Αγία Γραφή **δεν αναφέρει το όνομά της**. Για άλλες δεν το αναφέρει, γιατί είναι αφανείς ηρωίδες της πίστης και εκπροσωπούν τις άπειρες ηρωίδες της πίστης μέσα στο πέρασμα των αιώνων, όπως ήταν η μικρή Ισραηλίτισσα υπηρέτρια της γυναίκας του στρατηγού Νεεμάν, η χήρα της Σαρεπτά, η Σουναμίτισσα γυναίκα, η Σαμαρείτισσα, κλπ. Για άλλες δεν αναφέρει το όνομά τους, γιατί υπήρξαν αρνητικές μορφές, που εκπροσωπούν τις γυναίκες που αρέσκονται στην αμαρτία, όπως ήταν η γυναίκα του Πετεφρή, η γυναίκα του Ιώβ, η γυναίκα του Λωτ, κλπ και είναι παραδείγματα για αποφυγή.

Η γυναίκα του Ιώβ θεωρείται μία από τις προνομιούχες γυναίκες. Ο σύζυγός της ήταν ο μεγαλύτερος απ' όλους τους κατοίκους της Ανατολής. Ήταν εξαιρετικά πλούσιος και είχε πλήθος υπηρετών. Είχαν αποκτήσει επτά γιους και 3 κόρες. Έκαναν κοινά οικογενειακά συμπόσια, για να ενισχύονται οι δεσμοί μεταξύ τους και υπήρχε μεγάλη ευλογία, γιατί η ζωή τους ήταν διαποτισμένη με πίστη και υπακοή στο θέλημα του Θεού (Ιώβ Α/1:1-5). Η μεγαλύτερη όμως ευλογία της γυναίκας του Ιώβ, ήταν ο ίδιος ο άνδρας της, που αργότερα του δόθηκε το προσωνύμιο «**ο άνδρας της υπομονής**». Σήμερα έχει γίνει παροιμιώδης η φράση «**Ιώβειος υπομονή**», γιατί τον Ιώβ, τον χαρακτήριζε η υπομονή. Ποιος όμως ήταν ο ρόλος της γυναίκας του στα προβλήματα που αντιμετώπιζε; Του συμπαραστεκόταν ή τον εξουθένωνε;

2. Όλα αυτά συνέβαιναν κάτω στη Γη, στο ουρανό όμως έγινε μεταξύ του Σατανά και του Θεού μια συνομιλία με επίκεντρο τον Ιώβ. Ο Θεός ήταν ευχαριστημένος με τον Ιώβ, γιατί ήταν άμεμπτος και ευθύς και εκτελούσε το θέλημά Του. Ο Σατανάς προκάλεσε τον Θεό, λέγοντάς του ότι ο Ιώβ τον λατρεύει, επειδή Αυτός τον προστατεύει, εάν όμως χάσει την προστασία, τότε ο Ιώβ θα τον βλαστημήσει κατά πρόσωπο. Ο Θεός για να του αποδείξει ότι ο Ιώβ

είναι πιστός, του έδωσε την άδεια να τον δοκιμάσει: *«Και είπε ο Κύριος προς τον Σατανάν, Ιδοὺ, εἰς τὴν χεῖρα σου πάντα ὅσα ἔχει· μόνον ἐπ' αὐτόν μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρα σου»* (Ιώβ Α/1:6-12).

Ο Σατανάς άρχισε το έργο του, τα τεράστια κοπάδια του Ιώβ κλάπηκαν ή κτυπήθηκαν από κεραυνούς, οι δούλοι του σκοτώθηκαν από τους Χαλδαίους, η μία συμφορά ερχόταν επάνω στην άλλη. Ήρθε όμως και η μεγαλύτερη συμφορά, ο Σατανάς σκότωσε όλα τα παιδιά του. Όλα όσα είχε φτιάξει ο Ιώβ χάθηκαν, ενώ ήταν ο πλουσιότερος άνθρωπος στην Ανατολή, τώρα ήταν ξαφνικά χωρίς τίποτα και χωρίς παιδιά. Το μόνο που του έμεινε ήταν το σπίτι του, τέσσερις υπηρέτες και η γυναίκα του.

Μέσα σε αυτή την κρίση, η πίστη του Ιώβ στον Θεό ήταν βαθιά. Έσχισε τα ρούχα του, ξύρισε το κεφάλι, έπεσε στο έδαφος και προσκύνησε τον Θεό, λέγοντας: *«Γυμνός ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου και γυμνός θέλω ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ· ὁ Κύριος ἔδωκε και ὁ Κύριος ἀφῆρεσεν· εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου ἐνλογημένον»* (Ιώβ Α/1:20-21).

3. Έγινε νέα συνάντηση του Θεού με τον Σατανά στον ουρανό με επίκεντρο της συζήτησης και πάλι τον Ιώβ. Ο Θεός επαίνεσε τον Ιώβ για την πιστότητά του και την ακεραιότητά του, αλλά Σατανάς είπε ότι εάν τον άφηνε να πειράξει και το σώμα του, τότε η πίστη του δεν θα μπορούσε να σταθεί και θα Τον βλαστημούσε. Ο Θεός του έδωσε την άδεια να αγγίξει το σώμα του Ιώβ, αλλά χωρίς να του αφαιρέσει τη ζωή (Ιώβ Β/2:1-6).

Ο Σατανάς έδωσε στον Ιώβ μια τρομερή αρρώστια, *«επάταξε τον Ιώβ με ἑλκος κακόν ἀπό του ἰχνους των ποδῶν αὐτοῦ ἕως της κορυφῆς αὐτοῦ»* (Ιώβ Β/2:7-8). Ο Ιώβ γέμισε σε όλο το σώμα του με πληγές, που του προκαλούσαν φρικτή φαγούρα, γι' αυτό και έξυνε τις πληγές του με ένα κομμάτι όστρακο.

Κοντά στον αφόρητο σωματικό πόνο ήρθε και ένα ακόμα μεγαλύτερο χτύπημα για τον Ιώβ, που του έσκισε βαθιά την καρδιά, **η γυναίκα του στράφηκε εναντίον του**. Ο Θεός έδωσε τη γυναίκα στον άνδρα για να τον υποστηρίζει σε όλες τις καταστάσεις, κακές ή καλές, τώρα αυτή του προξενούσε και εσωτερικές πληγές. Του είπε: *«Ακόμα κρατεῖς τὴν ακεραιότητά σου; Βλασφήμησον τὸν Θεόν*

και απόθανε» (Ιώβ Β/2:9). Ο Σατανάς έβλεπε η πίστη του Ιώβ να μην κάμπτεται και έβαλε σε εφαρμογή το τελευταίο και ισχυρό του όπλο με την ονομασία «γυναίκα». Ο Θεός είχε κάνει τον Ιώβ με τη γυναίκα του «εις σάρκα μίαν» και τώρα η σάρκα του στρεφόταν εναντίον του. Μεγαλύτερος πόνος δεν υπήρχε γι' αυτόν, όταν άκουσε τη δική του σάρκα, τη γυναίκα του, να του λέει «βλαστήμησε τον Θεό!»

Κάποιος άλλος στη θέση του ίσως να απογοητευόταν και να καταφερόταν κατά του Θεού, ίσως ακόμα και να αυτοκτονούσε, αφού τα είχε χάσει όλα, ακόμα και τη γυναίκα του. Ο Ιώβ όμως έκανε το αντίθετο, η πίστη του άντεξε και σ' αυτή την κρίση, ποτέ δεν αμφέβαλε για τον Θεό, τον οποίο λάτρευε και πίστευε. Για τον Ιώβ ο Θεός ήταν μια πραγματικότητα, γι' αυτό δεχόταν και τα καλά και τα κακά, η ζωή του ήταν χτισμένη επάνω σε γερά θεμέλια, που οι καταιγίδες της ζωής δεν μπορούσαν να γκρεμίσουν.

Ο Ιώβ είχε ισχυρό θεμέλιο στη ζωή του, η γυναίκα του δεν είχε, γι' αυτό οι θλίψεις ήταν μεγάλες. Θα μπορούσε να τις αντέξει, εάν με τον άνδρα της ήταν «ένα» και είχαν το ίδιο σταθερό θεμέλιο. Η Βίβλος δεν αναφέρει καμιά προσπάθειά της να απαλύνει τον πόνο του Ιώβ, σ' όλη την περίοδο της θλίψης του όχι μόνο ήταν απούσα, **αλλά έριχνε την ευθύνη για την κατάσταση στον Θεό.** Πήγαν και οι τρεις φίλοι του Ιώβ για να τον παρηγορήσουν, αλλά η βοήθειά τους ήταν όμοια με της γυναίκα του!!

Η νίκη όμως ήρθε! Ο Ιώβ και η γυναίκα του απέκτησαν δέκα παιδιά (επτά γιους και τρεις κόρες) και τα κοπάδια τους διπλασιάστηκαν. Η θλίψη είχε φέρει στον Ιώβ περισσότερο πνευματικό καρπό, η σχέση του με τον Θεό είχε εμβαθύνει. Είπε στον Θεό: *«Ήκου-
ον (ΠΙΝ) περί Σου με την ακοήν του ωτίου, αλλά ΤΩΡΑ ο οφθαλμός
μου σε βλέπει»* (Ιώβ ΜΒ/42:5).

Η γυναίκα του Ιώβ είναι τύπος των γυναικών, που αντιτάσσονται σε κάθε ενέργεια του άνδρα τους, δεν έχουν σύμπνοια μεταξύ τους. Είναι η γυναίκα που πάντα ξέρει το σωστό και θέλει να επιβάλλει στον άνδρα της πώς να ενεργεί. Είναι η γυναίκα όταν δεν σέβεται και δεν τιμά την πνευματική της εξουσία, εναντιώνεται και στον Λόγο του Κυρίου, που είναι πυξίδα της ζωής.

(24) ΕΥΑ: Η μητέρα όλης της ανθρωπότητας

(Γένεση Α/1:27-28, Β/2:18-25, Γ/3:1-20, Δ/4:1-2

Β΄ Κορινθίους ΙΑ/11:3)

1. ΕΥΑ και ΜΑΡΙΑΜ: Η τελευταία γυναίκα από την περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης που θα παρουσιάσουμε θα είναι η πρώτη γυναίκα επί της γης, η ΕΥΑ, παρ' όλο που πολλοί Βιβλικοί σχολιαστές και μελετητές την προτάσσουν πάντα. Η πρώτη γυναίκα που θα αναφέρουμε για την περίοδο της Καινής Διαθήκης, θα είναι η ΜΑΡΙΑΜ η μητέρα του Ιησού Χριστού. Η ΕΥΑ και η ΜΑΡΙΑΜ είναι δύο εξέχουσες μορφές μέσα στον Λόγο του Θεού. Έζησαν σε διαφορετικές εποχές, που μεταξύ τους απείχαν χιλιάδες χρόνια, αλλά έχουν μια παράλληλη πορεία:

- Δια μέσου της Εύας, που εξαπατήθηκε από τον Διάβολο ήρθε η αμαρτία στον κόσμο. Δια μέσου της Μαριάμ, που γέννησε τον Ιησού, **σηκώθηκε** η αμαρτία από τον κόσμο.
- Από τους απογόνους της Εύας προήλθε ο **κατά σάρκα** λαός Ισραήλ, στον οποίο ο Θεός έδωσε το νόμο Του. Από τους απογόνους του Γιου της Μαριάμ, προήλθε ο **κατά πνεύμα** Ισραήλ, η εκκλησία, όπου ο Ιησούς «γέννησε» υιούς και θυγατέρες και τους έδωσε το νόμο Του μέσα στις καρδιές τους.
- Από την αμαρτία της Εύας, μαζί με τον άνδρα της Αδάμ, ο άνθρωπος **έχασε** τα κυριαρχικά δικαιώματα επάνω στη γη και τα πήρε ο Διάβολος. Από τη θυσία και την ανάσταση του γιου της Μαριάμ, ο αναγεννημένος πιστός **αφαιρεί** τα πνευματικά κυριαρχικά δικαιώματα του Διαβόλου.

Η Εύα υπήρξε μια από τις πιο τραγικές γυναικείες μορφές της Βίβλου. Καμιά άλλη γυναίκα δεν είχε την αμεσότητα της επαφής που είχε η Εύα με τον Θεό, πριν την παρακοή της και την πτώση της στην αμαρτία. Η Εύα, η μητέρα όλων των ανθρώπων, ξεκίνησε με μια μεγάλη **ευλογία**, που στη συνέχεια έγινε **κατάρα** για την ίδια και τους απογόνους της και γεύθηκε την πίκρα αυτής της κατάρας, όταν μερικά χρόνια αργότερα ο ένας γιος της σκότωσε τον άλλο της γιο. Ο Θεός όμως προ καταβολής κόσμου, είχε σχεδιάσει πως αυτή

η κατάρα θα έφευγε από τον άνθρωπο και θα υπήρχε μια νέα ζωντανή επικοινωνία μαζί Του, όταν θα γεννιόταν ο υιός Του, ο Ιησούς Χριστός (ο Εμμανουήλ) και θα έπαιρνε επάνω Του την κατάρα του ανθρώπου.

Επειδή η ζωή της Εύας έχει πολλά στοιχεία, θετικά και αρνητικά, τα οποία δεν μπορούν να παρουσιαστούν στην παρούσα μελέτη μας, θα γίνει μια **συνοπτική περιγραφή**, η οποία θα περιλαμβάνει στοιχεία από τα πρώτα τρία κεφάλαια του βιβλίου της Γένεσης. Άλλωστε, δεν θα υπάρξουν κενά και απορίες για τον αναγνώστη, καθόσον για τον Αδάμ και την Εύα, έχει γίνει λεπτομερής ερμηνεία και ανάλυση σε προηγούμενα κεφάλαια του βιβλίου.

2. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ «ΑΝΔΡΙΣ»: Ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο κατά την εικόνα Του και του έδωσε κυριαρχικά δικαιώματα επάνω στη γη: *«Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' εικόνα εαυτού· κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν· άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς· και ευλόγησεν αυτούς ο Θεός· και είπε προς αυτούς ο Θεός, Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίσατε την γην και κυριεύσατε αυτήν...»* (Γένεση Α/1:27-28). Ενώ ο Θεός τα είχε κάνει όλα τέλεια, «καλά λίαν», ο Αδάμ, ο πρώτος άνθρωπος επί της γης, ήταν τελείως μόνος, συνομιλούσε με τον Θεό, έκανε παρέα με τα ζώα, στα οποία έδωσε και ονομασία σύμφωνα με τις ιδιότητές τους, αλλά του έλειπε κάτι πολύ βασικό, κάτι που τα ζώα δεν μπορούσαν να το αναπληρώσουν, του έλειπε κάποιος που να είναι και αυτός όμοιός του, να είναι άνθρωπος. Αυτή την έλλειψη την είδε ο Θεός και είπε: *«Δεν είναι καλόν να ήναι ο άνθρωπος μόνος· θέλω κάμει εις αυτόν βοηθόν όμοιον με αυτόν»* (Γένεση Β/2:18).

Αμέσως ο Θεός αρχίζει να υλοποιεί αυτό που σκέφτηκε και σαν ο «Μεγάλος Ιατρός» που είναι, κάνει την πρώτη εγχείρηση στη γη. Κοιμίζει τον Αδάμ (τον «ναρκώνει» όπως σήμερα λέγεται στην ιατρική επιστήμη) και του αφαιρεί μία από τις πλευρές του, την οποία σκεπάζει με σάρκα και από αυτή κατασκευάζει μία πανέμορφη γυναίκα, που πιστεύεται πως όμοιά της δεν υπήρξε ποτέ σε όλες τις επερχόμενες γενιές.

Η δημιουργία της γυναίκας είναι πλέον γεγονός. Είναι η 2^η αν-

θρώπινη ύπαρξη που δημιουργήθηκε απευθείας από τον Θεό, ο οποίος τώρα θα πρέπει να την παρουσιάσει στον Αδάμ, όταν αυτός ξυπνήσει. Θα είναι το ωραιότερο δώρο του Θεού στον Αδάμ και για να τον ευχαριστήσει, του κάνει μια όμορφη «έκπληξη». Παίρνει ένα μεγάλο πολύχρωμο κουτί, βάζει μέσα την Εύα (όπως αργότερα ονομάστηκε), βάζει και μια υπέροχη κορδέλα και όταν ο Αδάμ συνήλθε από την ιατρική νάρκωση, ο Θεός του λέγει να ανοίξει το κουτί και να δει το δώρο Του. Όταν ο Αδάμ ανοίγει το κουτί και βλέπει το περιεχόμενό του μένει έκθαμβος και εκστατικός. Πριν προλάβει να συνέλθει από την έκπληξή του, ακούει τον Θεό να του λέγει: **«Τώρα με αυτό το πλευρό σου θα κοιμάσαι!»**. Φυσικά, τα γεγονότα δεν εξελίχθηκαν έτσι όπως περιγράφηκαν, απλά εδώ γίνεται μια αλχηγορική - μεταφορική παρουσίαση.

Στην πραγματικότητα, όταν ο Αδάμ είδε τη γυναίκα είπε: *«Τουτο είναι τώρα ΟΣΤΟΥΝ εκ των οστέων μου και ΣΑΡΞ εκ της σαρκός μου· αυτή θέλει ονομασθή ανδρίς, διότι εκ του ανδρός αυτή ελήφθη...»* Ο Αδάμ, που ζούσε σε τέλεια ενότητα με τον Θεό, είχε αποκάλυψη ότι η γυναίκα που ήταν μπροστά του, ήταν ένα κομμάτι από το δικό του σώμα, από τα οστά του και αυτό ακριβώς ομολόγησε όταν την ονόμασε «ανδρίς». Δεν έμεινε όμως εδώ, αλλά προχώρησε και σε έναν προφητικό λόγο, τον οποίο βλέπουμε να εκπληρώνεται σε κάθε γυναίκα που παντρεύεται σε όλες τις γενιές: *«... Διά τούτο θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού, και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού· και θέλουσιν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν»* (Γένεση Β/2:23-24) .

3. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ «ΕΥΑ»: Η Εύα είχε ότι μπορούσε να επιθυμήσει μια γυναίκα. Είχε έναν υπέροχο άνδρα που την αγαπούσε, είχε τέλεια επικοινωνία με τον Θεό, δεν είχαν έλλειψη αγαθών, τα πάντα ήταν στη διάθεσή τους. Μέσα σε αυτή την ομορφιά του κήπου της Εδέμ που ζούσε με τον Αδάμ, τίποτα δεν προμήνυε την τραγική αλλαγή της κατάστασης που θα συνέβαινε στη ζωή τους και η βασική αιτία θα ήταν αυτή και όχι ο άνδρας της.

Κάποια όμορφη ημέρα, ενώ βάδιζε στον κήπο ακούει μια όμορφη και γλυκιά φωνή να της λέγει: *«Τω όντι* (πράγματι) *είπεν ο Θεός,*

Μη φάγητε από παντός δένδρον του παραδείσου;» (Γένεση Γ/3:1). Γυρίζει και βλέπει ένα φίδι ("όφιν"), το οποίο ήταν από τα πιο φρονιμότερα ζώα του παραδείσου. Συνηθισμένη η Εύα να ζει με όλα τα ζώα, να «συνομιλεί» μαζί τους και να παίζει μαζί τους, άρχισε μια κουβεντούλα με τον όφιν, η οποία στο τέλος έφερε τη μεγάλη ανατροπή, όχι μόνο στη δική της ζωή και του άνδρα της, αλλά και σε όλες τις επερχόμενες γενιές.

Η συνομιλία του όφεως και της Εύας ήταν σύντομη. Του λέγει η Εύα ότι μπορούσαν να φάνε από όλα τα δένδρα, εκτός από αυτό που ήταν στο μέσον του παραδείσου, γιατί ο Θεός τους είπε: *«Μη φάγητε απ' αυτού, μηδέ εγγίσητε αυτόν, διά να μη αποθάνητε»* (Γένεση Γ/3:2-3). Ο όφιν, είχε έτοιμη την απάντηση, μια απάντηση που έβαλε την πρώτη γυναίκα στη γη σε σκέψεις και σε προβληματισμό. Της είπε: *«Δεν θέλετε βεβαίως αποθάνει, αλλ' εξεύρει ο Θεός, ότι κατά την ημέραν την οποία φάγητε απ' αυτού, θέλουσιν ανοιχθή οι οφθαλμοί σας, και θέλετε είσθαι ως θεοί, γνωρίζοντες το καλόν και το κακόν»* (Γένεση Γ/3:4-5). Η παγίδα απ' αυτόν που κρυβόταν πίσω από τον όφιν είχε στηθεί με αριστοτεχνικά. Το αποτέλεσμα είναι ότι «είδεν», δηλαδή άρχισε να επιθυμεί τον καρπό του δένδρου, τον οποίο έκοψε και έφαγε. Δεν έμεινε όμως μόνο στη δική της πράξη παρακοής, αλλά πρόσφερε και στον άνδρα της, ο οποίος αδιαμαρτύρητα πήρε τον καρπό και τον έφαγε. Η Βίβλος γράφει: *«Και ΕΙΔΕΝ η γυνή, ότι το δένδρον ήτο καλόν εις βρώσιν, και ότι ήτο αρεστόν εις τους οφθαλμούς, και επιθυμητόν το δένδρον ως δίδον γνώσιν· και λαβούσα εκ του καρπού αυτού, έφαγε· και έδωκε και εις τον άνδρα αυτής μεθ' εαυτής, και αυτός έφαγε»* (Γένεση Γ/3:6).

- Το **1° λάθος** της Εύας είναι ότι ΕΠΙΑΣΕ συνομιλία με τον όφιν, τον Διάβολο, από τον οποίο ο Θεός την είχε βάλει μαζί με τον Αδάμ να φυλάσσουν τον παράδεισο.
- Το **2° λάθος** είναι ότι ΕΠΙΘΥΜΗΣΕ κάτι που ο Θεός τους είχε δώσει εντολή να μην φάνε.
- Το **3° λάθος** είναι ότι ΑΓΓΙΞΕ τον καρπό, πριν ακόμα τον φάει, γιατί δεν γράφει μέσα στην Βίβλο ότι ο Θεός τους είπε πως μπορούν να τον αγγίξουν και αυτό το έκανε για να τους προφυλάξει.

- Το 4° λάθος είναι ότι ΕΦΑΓΕ τον καρπό.
- Το 5° λάθος είναι ότι ΕΔΩΣΕ τον καρπό και στον άνδρα της, παρασύροντάς τον στην ανυπακοή.
- Το 6° λάθος είναι ότι ΕΡΙΞΕ τις ευθύνες στον όφιν, ενώ η επιλογή ήταν προσωπική της.

Αυτά δεν είναι τα μόνα λάθη που έκανε η Εύα, αλλά είναι τα πιο χαρακτηριστικά. **Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε και ένα γεγονός, που ίσως έλαβε χώρα.** Όταν η Εύα έφαγε τον καρπό, ενώπιον του Θεού ήταν παραβάτης, μέσα της όλα άλλαξαν, δεν υπήρχε πλέον η αθωότητα και η αγνότητα που είχε. Όταν όμως πήγε να δώσει και στον Αδάμ τον καρπό, αυτός πριν ακόμα τον πάρει και τον φάει, έβλεπε την Εύα με την καθαρότητα και την αγιότητα που είχε, θα μπορούσε να μην το κάνει, οπότε η ζωή επάνω στη γη θα ήταν τελείως διαφορετική απ' ό,τι τώρα την γνωρίζουμε. Μήπως ο Αδάμ, από την πολλή του αγάπη για την Εύα και συναισθανόμενος τη μεγάλη της αμαρτία, δέχτηκε εκουσίως να φάει τον καρπό για να συμπάσχει μαζί της; Ο ΑΔΑΜ είναι **τύπος του Χριστού** και η ΕΥΑ είναι **τύπος της εκκλησίας**. Ο Ιησούς Χριστός **εκουσίως**, με τη θέληση Του, πήρε επάνω Του την αμαρτία της εκκλησίας και έφερε την αληθινή λύτρωση με το αίμα της θυσίας.

Όταν ο Αδάμ τελικά έφαγε τον καρπό, τότε *«ηνοίχθησαν οι οφθαλμοί αμφοτέρων, και εγνώρισαν ότι ήσαν γυμνοί· και ράψαντες φύλλα συκής, έκαμον εις εαυτούς περιζώματα»* (Γένεση Γ/3:7). Τότε ανοίχτηκαν τα μάτια τους και κατάλαβαν την αλήθεια και γνώρισαν όχι μόνο τη σωματική τους γύμνια, αλλά και την πνευματική τους, η οποία δεν μπορούσε να καλυφτεί με μερικά φύλλα συκής. Η κάλυψη που έκαναν, δεν μπορούσε να τους φέρει πάλι σε επικοινωνία με τον Θεό, γι' αυτό ο Θεός από αγάπη γι' αυτούς, φρόντισε να τους δώσει κάλυψη που να μπορούν να επικοινωνούν και πάλι μαζί Του.

Ο Θεός έκανε την πρώτη θυσία ζώου επί γης, πήρε το δέρμα του, έκανε χιτώνες και έντυσε τον Αδάμ και την Εύα (Γένεση Γ/3:21). **Χύθηκε αίμα ζώου για να σκεπάσει την αμαρτία τους**, γιατί κάποτε στο μακρινό μέλλον, θα χυνόταν το αίμα του Υιού Του που θα έφερνε παντοτινή λύτρωση. Το έκανε, παρ' όλο που η καρδιά Του

γέμισε θλίψη, έκανε τα πάντα γι' αυτούς. Πριν ακόμα τους ντύσει με χιτώνες, ο ίδιος πήρε την πρωτοβουλία και έψαξε να τους βρει γιατί «κρύφτηκαν». Ο Θεός φώναξε «*Αδάμ, που είσαι;*» (Γένεση Γ/3:9-10). Δεν φώναξε την Εύα που αμάρτησε πρώτη και μετά παρέσυρε τον Αδαμ, αλλά φώναξε τον Αδάμ, γιατί αυτός ήταν ο αρχηγός της οικογένειας, ήταν η κεφαλή (εξουσία) της Εύας, ο Θεός έριξε σ' αυτόν την ευθύνη της αμαρτίας, όπως θα έριχνε και την αμαρτία επάνω στον Υιό Του, για να έρθει λύτρωση.

ΠΡΙΝ την παρακοή τους και την πτώση τους στην αμαρτία, ο Αδάμ ονόμασε τη γυναίκα του “**ανδρίς**”. ΜΕΤΑ την πτώση κάλεσε «*το όνομα της γυναικός αυτού, “Εύαν”· διότι αυτή ήτο μήτηρ πάντων των ζώντων*» (Γένεση Γ/3:20).

Με την αμαρτία της Εύας, όχι μόνο ο πανέμορφος κήπος της Εδέμ, αλλά ολόκληρος ο κόσμος μπήκε κάτω από την κρίση του Θεού. Η γη γέμισε από αγκάθια, ζιζάνια και τριβόλια. Η γαλήνη που υπήρχε στο ζωικό βασίλειο χάθηκε και τώρα το ισχυρότερο ζώο θα κυριαρχούσε επάνω στο αδύναμο, ο λύκος και το αρνί δεν θα τρώνε πλέον μαζί. Η Εύα και οι γυναίκες σε όλες τις γενιές θα γεννούσαν τα παιδιά τους με πόνο και θλίψη. Μπήκε μέσα στον κόσμο ο φυσικός θάνατος, αλλά πολύ χειρότερος ήταν ο πνευματικός θάνατος. Μέσα στην οικογένεια μπήκε η διαμάχη και η ανταρσία, που οδήγησε στον πρώτο φόνο στη γη, όταν ο Κάιν σκότωσε τον Άβελ, αυτό ήταν μια μαχαιριά στην καρδιά της Εύας. Σε κάθε γενιά, μετά την Εύα, οι άνθρωποι θα είχαν μέσα τους την επιθυμία να ικανοποιήσουν την υπερηφάνειά τους.

- *Η Εύα είναι μια ηρωίδα τραγωδίας*, βρέθηκε από την δόξα στην αισχύνη, από την ευλογία στην κατάρα, από τα ψηλά στα χαμηλά, από το αληθινό φως στο πνευματικό σκοτάδι.
- Είναι η γυναίκα που *αμφισβήτησε τον Λόγο του Θεού* και έφερε την αμαρτία στον κόσμο.
- Είναι η γυναίκα που *στράφηκε κατά της πνευματικής της εξουσίας*, την αγνόησε και θέρισε τους καρπούς της ανταρσίας της.
- **Μην κάνεις και εσύ το ίδιος λάθος!!**

Μέρος 2°

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (16)

Περιεχόμενα, κατά σειρά παρουσίασης

01.	ΜΑΡΙΑΜ: Η ευλογημένη μεταξύ όλων των γυναικών.
02.	ΕΛΙΣΑΒΕΤ: Η μητέρα του μεγαλύτερου άνδρα επί της γης
03.	ΑΝΝΑ: Η προφήτισσα που είδε τον Μεσσία.
04.	ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣΣΑ: Η γυναίκα που διψούσε για το «Ζωντανό Νερό».
05.	ΜΑΡΘΑ: Η γυναίκα που μεριμνούσε για να υπηρετεί.
06.	ΜΑΡΙΑ: Η γυναίκα που εξέλεξε την αγαθή μερίδα.
07.	Η ΓΥΝΑΙΚΑ με το ΜΥΡΟ: Μια συντριμμένη καρδιά.
08.	Η ΧΗΡΑ με το ΔΙΛΕΠΤΟ: Όλη η περιουσία της στον Θεό.
09.	Αιμορροούσα ΓΥΝΑΙΚΑ: Η γυναίκα που γνώριζε το «άγγιγμα πίστης».
10.	Συροφοίνισσα ΓΥΝΑΙΚΑ: Η ειδωλολάτρισσα με τη μεγάλη πίστη.
11.	ΜΑΡΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ: Η γυναίκα που είδε πρώτη τον αναστημένο Ιησού.
12.	ΣΑΠΦΕΙΡΑ: Μια υποκρίτρια και φιλάργυρη «πιστή»
13.	ΔΟΡΚΑΔΑ: Η γυναίκα με τα αγαθά έργα και τις ελεημοσύνες.
14.	ΛΥΔΙΑ: Η πρώτη Ευρωπαία Χριστιανή.
15.	ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ: Η γυναίκα πρότυπο υπακοής στην εξουσία της.
16.	Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α: Γυναίκες στην ΕΛΛΑΔΑ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (16)

Περιεχόμενα, κατά αλφαβητική σειρά

01.	ANNA: Η προφήτισσα του Θεού	384
02.	ΔΟΡΚΑΔΑ: Η γυναίκα με τα αγαθά έργα και τις ελεημοσύνες....	413
03.	ΕΛΙΣΑΒΕΤ: Η μητέρα του μεγαλύτερου άνδρα επί της γης	380
04.	Η γυναίκα ΑΙΜΟΡΡΟΥΣΑ: Η μητέρα που γνώριζε το «άγγιγμα πίστης»	403
05.	Η γυναίκα ΜΕ ΤΟ ΜΥΡΟ: Μια συντριμμένη καρδιά..	397
06.	ΛΥΔΙΑ: Η πρώτη Ευρωπαία χριστιανή	415
07.	MARIAM: Η ευλογημένη μεταξύ όλων των γυναικών	303
08.	MARIA ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ: Η γυναίκα που εξέλεξε την αγαθή μερίδα	407
09.	MARIA από τη ΒΗΘΑΝΙΑ: Η γυναίκα που είδε πρώτη τον αναστημένο Ιησού..	395
10.	MARΘΑ από τη ΒΗΘΑΝΙΑ: Η γυναίκα που μεριμνούσε για να υπηρετεί	390
11.	ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ: Η γυναίκα πρότυπο υπακοής στην εξουσία της	418
12.	ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣΣΑ: Η γυναίκα που διψούσε για το «Ζωντανό Νερό».....	386
13.	ΣΑΠΦΕΙΡΑ: Μια υποκρίτρια και φιλάργυρη πιστή.	410
14.	ΣΥΡΟΦΟΙΝΙΣΣΑ γυναίκα: Η ειδωλολάτρισσα με τη μεγάλη πίστη	405
15.	ΧΗΡΑ με το ΔΙΛΕΠΤΟ: Όλη η περιουσία της στον Θεό.....	400
16.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Γυναίκες στην ΕΛΛΑΔΑ.....	424

(01) ΜΑΡΙΑΜ:

Η ευλογημένη μεταξύ όλων των γυναικών

(Λουκάς Α/1:26-48, Β/2:6-19,24-38, Ματθαίος Α/1:18-25,
Β/2:1-16, ΙΒ/12:46-50, Ιωάννης Β/2:1-11, ΙΘ/19:25-27)

1. Είναι πάρα πολύ δύσκολο μέσα σε λίγες σελίδες (συνοπτικά) να γίνει η παρουσίαση της ζωής της **Μαριάμ**, της μητέρας του Ιησού Χριστού. Πως μπορείς να βάλεις έναν ποταμό μέσα σε ένα μεγάλο βαρέλι, ή σε μια τεράστια δεξαμενή; Όπως αυτό είναι αδύνατο, το ίδιο συμβαίνει και με την ευλογημένη μεταξύ όλων των γυναικών, την Μαριάμ. Επειδή λοιπόν αυτό είναι αδύνατον, εδώ θα ασχοληθούμε μόνο με μερικές πτυχές του χαρακτήρα της προσωπικότητάς της, που θα αποτελούν ένα λαμπρό παράδειγμα για κάθε γυναίκα, σε όλες τις γενιές και πολύ περισσότερο στη σημερινή μας γενιά, που την κατακλύζει η αμαρτία, η ανηθικότητα και η διαφθορά. Θα παρουσιάσουμε τη ζωή της Μαριάμ, σαν μια όμορφη ρομαντική ιστορία αγάπης:

❖ Πριν δύο χιλιάδες χρόνια περίπου στην πόλη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας ζούσε μια κοπέλα με θαυμαστή ομορφιά και υπέροχο ψυχικό μεγαλείο. Στο πρόσωπό της ακτινοβολούσε η εσωτερική χαρά και ειρήνη που πλημμύριζαν την ψυχή της. Τα φωτεινά της μάτια φανέρωναν την καθαρότητα και την αγνότητα της καρδιάς της. Η ζωή της χαρακτηριζόταν από απλότητα και ταπεινότητα. Η κοπέλα αυτή δεν ήταν ταπεινής καταγωγής, ήταν μια πριγκιποπούλα, καταγόταν από τη γενιά του βασιλιά Δαβίδ. Αυτό ήταν μια ξεχωριστή τιμή για κάθε Ισραηλίτη, γιατί από τη γενιά αυτή θα ερχόταν ο Μεσσίας, που ήταν η προσδοκία των λαών. Το όνομά της ήταν **Μαριάμ**.

Ποιος άνδρας δεν θα ζήλευε μια τέτοια κοπέλα και πόσο θα λαχταρούσε να την είχε για σύζυγο; Όλοι οι νέοι της εποχής της, ζούσαν με αυτό το όνειρο. Η καρδιά όμως της Μαριάμ κτύπησε γλυκά για κάποιον άνδρα, ονομαζόμενο **Ιωσήφ**, ξυλουργός στο επάγγελμα, που επίσης καταγόταν από τη βασιλική γενιά του Δαβίδ. Οι δύο νέοι αρραβωνιάστηκαν (βλ. Λουκάς Α/1:27, Β/2:5, Ματθαίος Α/1:18) και γεμάτοι όνειρα και ελπίδες έβαλαν το θεμέλιο να κτίσουν

το δικό τους σπιτικό. Όλα ήταν και για τους δύο υπέροχα και όμορφα, τίποτα δεν φανέρωνε ότι σε λίγο θα ξεσπούσε μια καταιγίδα. Μια ημέρα η Μαριάμ, ενώ ήταν ακόμα αρραβωνιασμένοι, λέει στον Ιωσήφ πως ήταν έγκυος, χωρίς να έχει πάει ποτέ με ανδρα!!! Όλα τα όνειρα του Ιωσήφ μονομιάς γκρεμίστηκαν και έγιναν χίλια κομμάτια. Θλίψη, πόνος και απελπισία τον κατέλαβαν. Έφυγε τρέχοντας και πήγε κάπου μακριά για να είναι μόνος του και ξέσπασε σε λυγμούς. Έκλαιγε, έκλαιγε και η καρδιά του πονούσε. Πως ήταν δυνατόν να τον κοροϊδέψει και να τον εξαπατήσει; Ποιος πιστεύει τέτοιες ανόητες δικαιολογίες, ότι έμεινε έγκυος, χωρίς να έχει γνωρίσει άνδρα; Και τώρα, τι έπρεπε να κάνει; Ο νόμος του Μωυσή, όταν μια γυναίκα είχε συλληφθεί για μοιχεία, ήταν πολύ σκληρός, έπρεπε να θανατωθεί με λιθοβολισμό και όλοι σε λίγο θα έβλεπαν ότι η Μαριάμ ήταν έγκυος, χωρίς όμως να είναι παντρεμένη (βλ. Δευτερονόμιο ΚΒ/22:23-24, Λευιτικό Κ/20:10, Ιωάννης Η/8:3-4). Αγαπούσε πάρα πολύ την Μαριάμ και δεν ήθελε να της συμβεί κανένα κακό, γι' αυτό αποφάσισε να την διώξει κρυφά (βλ. Ματθαίος Α/1:19).

Αλλά και η καρδιά της Μαριάμ ήταν γεμάτη πόνο. Στα όμορφα μάτια της είχε ζωγραφιστεί η θλίψη. Δεν ήξερε τι να κάνει για να πείσει τον Ιωσήφ ότι του έλεγε την αλήθεια. Πριν λίγο καιρό συνέβηκε κάτι το συγκλονιστικό στη ζωή της. Άγγελος Κυρίου φανερώθηκε και της είπε: *«Χαίρε, κεχαριτωμένη, ο Κύριος μετά σου, ελογημένη συ εν γυναιξί Μη φοβού, Μαριάμ, διότι εύρες χάριν παρά τω Θεώ. Και ιδού, θέλεις συλλάβει εν γαστρί, και θέλεις γεννήσει υιόν, και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού ΙΗΣΟΥΝ. Ούτος θέλει είσθαι μέγας και υιός υψίστου θέλει ονομασθεί....»* (βλ. Λουκάς Α/1:26-33). Αυτά σκεπτόταν η Μαριάμ και παρ' όλο τη θλίψη της, μέσα της είχε μια εσωτερική γαλήνη και ειρήνη. Ήταν σίγουρη πως ο Θεός θα έκανε επέμβαση και θα έδινε με θαυμαστό τρόπο λύση.

Πράγματι, ο Ιωσήφ δεν πρόλαβε να κάνει τίποτα απ' ό,τι σκεπτόταν, γιατί *«...άγγελος Κυρίου εφάνηκε σε όνειρο σ' αυτόν, λέγων, Ιωσήφ υιέ του Δαβίδ, μη φοβηθείς να παραλάβεις την Μαριάμ την ΓΥΝΑΙΚΑ σου, διότι το εν αυτώ γεννηθέν είναι εκ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ, θέλει δε γεννήσει υιόν και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού ΙΗΣΟΥΝ, διότι αυτός θέλει σώσει τον λαόν αυτού από των αμαρτιών αυτών»* (Ματ-

θαίος Α/1:20-21). Τι ανείπωτη χαρά πλημμύρισε την καρδιά του Ιωσήφ. Ω, πόσο την είχε αδικήσει; Η Μαριάμ τον αγαπούσε, ποτέ δεν τον είχε απατήσει! Ο Θεός ενήργησε μ' έναν υπερφυσικό τρόπο στη ζωή της. Άρχισε και πάλι να κτίζει όνειρα για το μέλλον, τώρα όμως με μεγάλη σιγουριά, γιατί έβλεπε ότι ο Θεός είχε κάνει ένα θαύμα στη ζωή της Μαριάμ, αλλά είχε ένα θαυμαστό σχέδιο και για τον ίδιο, γιατί, ανάμεσα σε όλους τους νέους της εποχής του, αυτόν «διάλεξε» να είναι ο εκλεκτός της καρδιάς της. Από τη χαρά του δεν ήξερε τι να κάνει και άρχισε να πηδάει, να χορεύει και να κτυπά τα χέρια του. Γελούσε, σαν μικρό παιδί. Τώρα μπορούσε να πάρει την Μαριάμ για γυναίκα του και κανένας δεν θα μπορούσε να εφαρμόσει το νόμο του Μωυσή. Ω, πόσο ευτυχισμένος ήταν!!!

Και έκανε ο Ιωσήφ «...ως προσέταξεν αυτόν ο άγγελος, και παρέλαβεν την *ΓΥΝΑΙΚΑΝ* αυτού...». Παρέλαβε την Μαριάμ ως γυναίκα του και «...δεν *εγνώριζεν αυτήν* (δεν είχε συζυγικές σχέσεις μαζί της), *εωσού* *εγέννησε τον υιόν αυτής τον ΠΡΩΤΟΤΟΚΟΝ*, και *εκάλεσε το όνομα αυτού ΙΗΣΟΥΝ*» (Ματθαίος Α/1:24-25).

2. Η ζωή της Μαριάμ είναι ταυτισμένη με τη ζωή του γιου της Ιησού. Θα αναφέρουμε μερικά περιστατικά από την επίγεια ζωή του Ιησού, μέσα από τα οποία θα δούμε το υπέροχο ψυχικό μεγαλείο της Μαριάμ. Η Βίβλος είναι ένα βιβλίο που δεν καλύπτει τα λάθη των αγίων του Θεού (ανδρών και γυναικών), γιατί ο Θεός είναι άγιος και δίκαιος και δεν συμβιβάζεται με την αμαρτία. Ενώ αναφέρονται περιπτώσεις που έσφαλαν ή αμάρτησαν μεγάλοι άνδρες της πίστης, όπως ο Δαβίδ, ο Μωυσής, ο Πέτρος και πολλοί άλλοι, για την Μαριάμ δεν υπάρχει καμιά απολύτως σχετική αναφορά.

Η Μαριάμ ήταν ξεχωριστή απ' όλες τις γυναίκες, ήταν «κεχαριτωμένη», προικισμένη δηλαδή με ιδιαίτερη χάρη από τον Θεό. Θα πρέπει όμως να επισημάνουμε ότι και ο **Ιωσήφ** που στάθηκε στο πλευρό της Μαριάμ, ήταν ένας ευλογημένος άνδρας και είχε το μοναδικό προνόμιο απ' όλους τους άνδρες της γης να είναι ο επίγειος πατέρας του Ιησού, του Υιού του Θεού. Ο Θεός του εμπιστεύτηκε τον Υιό Του για να τον έχει στην οικογένεια του. Ο Ιωσήφ και Μαριάμ αγαπούσαν τον Θεό και μεταξύ τους υπήρχε αγάπη.

(1) **ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΣΤΟ ΝΑΟ:** Στην Ιερουσαλήμ υπήρχε ένας δίκαιος και ευλαβής άνδρας, ονόματι **Συμεών**, που ήταν γεμάτος από το άγιο Πνεύμα του Θεού και του είχε αποκαλυφθεί, ότι δεν θα δει θάνατο, εάν πρώτα δεν δει τον Χριστό του Κυρίου. Ο Ιωσήφ και η Μαριάμ πήγαν τον μικρό Ιησού στο ναό για να τον αφιερώσουν στον Θεό, σύμφωνα με το διατεταγμένο του νόμου του Μωυσή. Ο Συμεών γεμάτος συγκίνηση τον πήρε στην αγκαλιά του και αφού τον ευλόγησε, είπε προς την Μαριάμ, ότι *«οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον»* (βλ. Λουκάς Β/2:25-34). Την ίδια ώρα έφθασε στο ναό και η **Άννα**, που ήταν προφήτισσα και μεγάλη σε ηλικία, 84 ετών και δοξολόγησε τον Θεό, που την αξίωσε να δει τον σωτήρα (βλ. Λουκάς Β/2:35-38).

(2) **ΦΥΓΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ:** Ο βασιλιάς Ηρώδης έμαθε για τη γέννηση του Μεσσία και διέταξε να θανατωθούν όλα τα αγόρια κάτω των δύο ετών. Ο Θεός προειδοποίησε τον Ιωσήφ και την Μαριάμ να πάρουν το παιδί και να φύγουν για την Αίγυπτο (Ματθαίος Β/2:1-16). Η Μαριάμ ήταν βαθιά λυπημένη, γιατί εξαιτίας του γιου της πολλά παιδιά έχασαν τη ζωή τους. Καθώς και η ίδια ήταν μητέρα, ταυτιζόταν με τον πόνο εκείνων των μητέρων που θρηνούσαν για το χαμό των παιδιών τους και δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια της Μαριάμ.

(3) **Ο ΙΗΣΟΥΣ 12 ΕΤΩΝ ΣΤΟ ΝΑΟ:** Όταν ο Ιησούς ήταν 12 ετών, πήγε μαζί με τους γονείς του στην Ιερουσαλήμ για τον εορτασμό του Πάσχα. Ο Ιωσήφ και η Μαριάμ, όταν τελείωσε ο εορτασμός επέστρεψαν στο σπίτι τους, αλλά διαπίστωσαν ότι ο μικρός Ιησούς δεν ήταν στη συνοδεία τους, όπως νόμιζαν. Μετά από άκαρπη έρευνα επέστρεψαν στην Ιερουσαλήμ και τον βρήκαν μέσα στο ναό να κάθεται ανάμεσα στους δασκάλους να τους ακούει και να τους ερωτά και όλοι όσοι τον άκουγαν, έμεναν εκστατικοί για τη σύνεση και τις απαντήσεις του (βλ. Λουκάς Β/2:41-48). Όταν οι γονείς του, τον επέπληξαν που δεν ήταν μαζί τους, ο μικρός Ιησούς είπε κάτι, που τους εξέπληξε και τους ίδιους: *«Διὰ τι με ἐζητεῖτε; Δὲν ἤξεύρετε ὅτι πρέπει νὰ ἤμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου;»* (Λουκάς Β/2:49). Η Μαριάμ δεν κατάλαβε τι εννοούσε ότι είναι στον «οἶκο του Πατρός Του», αλλά φύλαξε τον λόγο βαθιά μέσα στην καρδιά της.

(4) **ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΝΑ:** Στην πόλη Κανά της Γαλιλαίας γινόταν ένας γάμος, στον οποίο είχαν προσκληθεί ο Ιησούς, οι μαθητές Του και η μητέρα Του. Σε κάποια στιγμή που τελείωσε το κρασί πηγαίνει η Μαριάμ και λέγει στο γιο της ότι δεν έχουν κρασί. Η απάντηση του Ιησού την εξέπληξε, ήταν κάτι που δεν το περίμενε, αλλά δεν κατάλαβε και τι εννοούσε. Της είπε: *«Τι είναι μεταξύ εμού και σου, γύναι; Δεν ήλθεν έτι η ώρα μου;»* (βλ. Ιωάννης Β/2:1-11). Φάνηκε ότι την επέπληξε, αλλά δεν το έκανε, ξεχώριζε την αποστολή Του **ως** Υιός του Θεού και όχι **ως** γιος της. Η Μαριάμ είπε στους υπηρέτες «να κάνουν ότι τους πει», ίσως γιατί μέσα της αισθανόταν ότι κάτι το θαυμαστό θα συνέβαινε σε λίγο, όπως και πράγματι συνέβηκε, όταν ο γιος της προσευχήθηκε και μετέτρεψε το νερό σε κρασί, ήταν το πρώτο θαύμα που είδε η Μαριάμ να κάνει. Από τότε και στο εξής ο Ιησούς δεν ήταν απλά **«ο υιός της Μαριάμ»**, αλλά ήταν **«ο Υιός του Θεού»**, που γύριζε όλη τη χώρα και ευεργετούσε και θεράπευε όλους όσους καταδυνάστευε ο Διάβολος.

(5) **ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:** Η Μαριάμ είχε πλέον επίγνωση ποια ήταν αποστολή του γιου της. Τον έβλεπε να γυρίζει όλη τη χώρα, να κηρύττει το ευαγγέλιο και να θεραπεύει τους αρρώστους. Εκείνο όμως που την στενοχωρούσε είναι ότι τα άλλα παιδιά της δεν πίστευαν ότι ο αδελφός τους ήταν ο Μεσσίας και αυτή η αρνητική στάση τους δεν φαινόταν να εξαλείφεται, αντίθετα μεγάλωνε. Ο ίδιος ο Ιησούς το τόνισε πολύ καθαρά, όταν σε κάποια περίπτωση μιλούσε στους όχλους και του λέγουν ότι «η μητέρα Του και οι αδελφοί Του, θέλουν να του μιλήσουν». Τότε ο Ιησούς τους είπε: *«Τις είναι η ΜΗΤΗΡ μου και τίνες είναι οι ΑΔΕΛΦΟΙ μου; Και εκτείνας την χείρα αυτού προς τους ΜΑΘΗΤΑΣ αυτού είπεν· Ιδού η μήτηρ μου και οι αδελφοί μου. Διότι όστις κάμη το θέλημα του Πατρός μου τον εν ουρανοίς, αυτός μου είναι αδελφός και αδελφή και μήτηρ»* (Ματθαίος ΙΒ/12:46-50). Ο Ιησούς ξεχώριζε τη φυσική οικογένεια από την πνευματική. Κατάλαβε η Μαριάμ ότι ο γιος της, τους μαθητές που είχε διαλέξει, τους έβαζε ίσα με αυτήν. Οι σχέσεις δοκιμάζονταν όχι με τους δεσμούς του αίματος, αλλά με τους δεσμούς της κοινής πίστης στον Θεό.

(6) **Ο ΠΟΝΟΣ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ:** Η σκηνή είναι συγκλονιστική και συνάμα τραγική για μια μητέρα. Ο Ιησούς είναι καρφωμένος επάνω

στο σταυρό, πληγωμένος, αδύναμος, διψασμένος. Βρίσκεται ανάμεσα σε δύο άλλους άνδρες που τους έχουν σταυρώσει μαζί του. Γύρω από τους σταυρούς είναι στρατιώτες και πλήθος κόσμου. Ανάμεσα στο πλήθος υπάρχει και μια τραγική φιγούρα μιας πονεμένης γυναίκα, τα δάκρυα της οποίας τρέχουν ασταμάτητα. Είναι η Μαριάμ που βλέπει το γιο της κρεμασμένο σαν ένας κοινός εγκληματίας. Αυτός που θεράπευσε αρρώστους, που ελευθέρωνε από πονηρά πνεύματα, που ανάσταине νεκρούς και που ευεργετούσε κάθε πονεμένο, τώρα βρίσκεται εγκαταλειμμένος και απορριμμένος απ' όλους. Η Μαριάμ, παρά τον πόνο της, δεν προσπαθούσε να κάνει ευκολότερα τα πράγματα για τον εαυτό της. Έπινε το πικρό ποτήρι, όπως και ο γιος της έπινε το πικρό ποτήρι της αμαρτίας του κόσμου, ήταν μαζί του συνέχεια, είδε την αγωνία του, είδε να τον εμπαίζουν και να τον χλευάζουν, αλλά είδε και την καρδιά του όταν είπε «Πατέρα συγχώρησέ τους, γιατί δεν ξέρουν τι κάνουν». Είναι η **προτελευταία** φορά που αναφέρεται η Μαριάμ στην Καινή Διαθήκη.

(7) **ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ**: Η **τελευταία** φορά που η Βίβλος αναφέρεται στην Μαριάμ είναι μετά την ανάληψη του Ιησού, όπου αρκετοί μαθητές Του (περίπου 120) είχαν συγκεντρωθεί σε κάποιο υπερώο και προσευχόντουσαν για να λάβουν το άγιο Πνεύμα, όπως ο Ιησούς τους είχε υποσχεθεί. Μεταξύ αυτών ήταν η μητέρα του Ιησού και τα κατά σάρκα αδέρφια Του: *«Οὗτοι πάντες ἐνέμενον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ ΜΑΡΙΑΣ τῆς μητρός του Ἰησοῦ καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ»* (Πράξεις Α/1:14-15).

Αυτή είναι η Μαριάμ! Κεχαριτωμένη, ευλογημένη, αγία, είναι μια γυναίκα παράδειγμα προς μίμηση για κάθε γυναίκα που επαγγέλλεται θεοσέβεια. **Το (πραγματικό) όνομά της τιμήθηκε όσο καμιάς άλλης γυναίκας.** Για τον λόγο αυτό, δεν πρέπει οι αναγεννημένοι πιστοί, που έχουν επίγνωση του Λόγου του Θεού και αποκάλυψη της αληθείας, να προσαρμόζονται με το θρησκευτικό σύστημα του κόσμου αυτού και να αποκαλούν τη μητέρα του κατά σάρκα Ιησού με ορολογίες **που δεν αναφέρονται** μέσα στην Βίβλο, όπως Παναγία, Θεοτόκος, Θεομήτωρ, Βασίλισσα των ουρανών, κλπ. Η Μαριάμ είναι «αγία», όχι «παν-αγία», αφού ο ίδιος ο Θεός αναφέρεται στη Βίβλο ότι είναι «άγιος» και όχι «παν-άγιος».

(02) ΕΛΙΣΑΒΕΤ:
Μητέρα του μεγαλύτερα άνδρα επί γης

(Λουκάς Α/1:5-25, 39-45, 46-55, 56-80)

1. ΜΗΝΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΓΕΛΟ: Στην Ιερουσαλήμ ζούσε ο ιερέας **Ζαχαρίας** με τη γυναίκα του **Ελισάβετ**. Ήσαν και οι δύο δίκαιοι και άμεμπτοι ενώπιον του Θεού. Παιδιά δεν είχαν, γιατί η Ελισάβετ ήταν στείρα και οι δύο βρίσκονταν πλέον σε προχωρημένη ηλικία. Κάποια ημέρα που ο Ζαχαρίας είχε εφημερία στο ναό και ιεράτευε, παρουσιάστηκε ο άγγελος Γαβριήλ και του είπε: *«Μη φοβού, Ζαχαρία· διότι εισηκούσθη η δέησίς σου, και η γυνή σου Ελισάβετ θέλει γεννήσει υιόν εις σε, και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού Ιωάννην»* (Λουκάς Α/1:13). Τι μεγάλη ευλογία! Θα αποκτήσουν γιο και έτσι ο Θεός θα εξάλειφε το όνειδος από τη ζωή τους. Η Ελισάβετ, όπως και η κάθε ευσεβής γυναίκα Ισραηλίτισσα ζούσε με ένα όνειρο, με μια ελπίδα, ότι μπορεί να ήταν μητέρα του Μεσσία.

Ο άγγελος του Κυρίου δεν είπε στον Ζαχαρία μόνο ότι θα αποκτήσουν γιο, αλλά του έδωσε προφητικό λόγο και ποια θα ήταν η αποστολή του παιδιού που θα γεννιόταν: *«Θέλει εισθαι μέγας ενώπιον του Κυρίου, και οίνον και σίκερα δεν θέλει πίνει, και θέλει πληρωθή Πνεύματος αγίου έτι εκ κοιλίας της μητρός αυτού, και πολλούς των υιών Ισραήλ θέλει επιστρέψει εις Κύριον τον Θεόν αυτών. Και αυτός θέλει ελθεί προ προσώπου Αυτού εν πνεύματι και δυνάμει Ηλίου, διά να επιστρέψη τας καρδίας των πατέρων εις τα τέκνα και τους απειθείς εις την φρόνησιν των δικαίων, διά να ετοιμάση εις τον Κύριον λαόν προδιατεθειμένον»* (Λουκάς Α/1:14-17).

Έμεινε κατάπληκτος ο Ζαχαρίας, πως μπορούσε να συμβεί αυτό, σε δύο ανθρώπους που βρίσκονταν σε προχωρημένη ηλικία. Μέσα στην ταραχή του ο Ζαχαρίας ξέχασε ότι για τον Θεό είναι τα πάντα δυνατά. Ξέχασε ότι ο Αβραάμ και η Σάρρα απέκτησαν γιο σε πολύ προχωρημένη ηλικία. Ξέχασε ότι και η γυναίκα Σουναμίτισσα είχε ηλικιωμένο άνδρα και ο προφήτης Ελισσαίέ τους έδωσε λόγο Θεού ότι θα αποκτήσουν γιο. Ο άγγελος Γαβριήλ του έδωσε ένα σημάδι, ότι μέχρι να γεννηθεί το παιδί, δεν θα μπορεί να μιλήσει.

2. ΕΛΙΣΑΒΕΤ και ΜΑΡΙΑΜ: Η Ελισάβετ έμεινε έγκυος και για πέντε μήνες έκρυβε το γεγονός αυτό, αλλά τα γεγονότα όμως άρχισαν να τρέχουν πάρα πολύ γρήγορα. Την ίδια περίοδο, παρουσιάστηκε ο άγγελος Γαβριήλ και στην Μαριάμ από τη Ναζαρέτ, η οποία αντίθετα με την Ελισάβετ, δεν ήταν ηλικιωμένη, αλλά ήταν πολύ νέα, δεν είχε νυμφευτεί ακόμα με τον Ιωσήφ, ήσαν μόνο αρραβωνιασμένοι. Ο άγγελος της είπε ότι θα συλλάβει από το Πνεύμα του Θεού, θα γεννήσει γιο, ο οποίος θα είναι μέγας και θα τον ονομάσει Ιησού. Της αποκάλυψε ακόμα ότι και η συγγενής της Ελισάβετ ήταν έγκυος στον έκτο μήνα: *«Και ιδού, Ελισάβετ η συγγενής σου και αυτή συνέλαβεν υιόν εις το γήρας αυτής, και ούτος είναι μην έκτος εις αυτήν την καλουμένην στείραν»* (βλ. Λουκάς Α/1:26-36).

Η Μαριάμ μαθαίνοντας τα νέα για την Ελισάβετ, πήγε για να την συναντήσει. Όταν οι δύο γυναίκες αγκαλιάστηκαν, το βρέφος στην κοιλιά της Ελισάβετ σκίρτησε, η ίδια γέμισε με το άγιο Πνεύμα και με φωνή μεγάλη είπε στην Μαριάμ: *«Ευλογημένη συ εν γυναιξί και ευλογημένος ο καρπός της κοιλίας σου. Και πόθεν μοι τούτο, να έλθη η μήτηρ του Κυρίου ΜΟΥ προς με; Διότι ιδού, καθώς ήλθεν η φωνή του ασπασμού σου εις τα ότα μου, εσκίρτησεν εν αγαλλιάσει το βρέφος εν τη κοιλία μου. Και μακαρία η πιστεύσασα, διότι θέλει γείνει εκπλήρωσις των λαληθέντων προς αυτήν παρά Κυρίου»* (βλ. Λουκάς Α/1: 42-45). Η Ελισάβετ προφητικά αποκάλυψε ότι η Μαριάμ ήταν η μητέρα του Κυρίου της (*«η μήτηρ του Κυρίου ΜΟΥ»*), το παιδί που η Μαριάμ κυοφορούσε ήταν ο Κύριός της και ο Θεός της.

Όταν η Ελισάβετ τελείωσε την προσευχή της, γέμισε με το Πνεύμα του Θεού και η Μαριάμ, που άρχισε μια προσευχή δοξολογίας: *«Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον, και ηγαλλίασε το πνεύμα μου εις τον Θεόν τον σωτήρα ΜΟΥ, διότι επέβλεψεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού. Επειδή ιδού, από του νυν θέλουσι με μακαρίζει πάσαι αι γενεαί· διότι έκαμεν εις εμέ μεγαλεία ο δυνατός και άγιον το όνομα αυτού...»* (βλ. Λουκάς Α/1:46-55). Όπως η Ελισάβετ, έτσι και η Μαριάμ προφητικά αποκαλύπτει ότι το παιδί που κυοφορούσε ήταν για την ίδια ο Θεός και ο σωτήρας της (*«η μήτηρ του Κυρίου ΜΟΥ»*) και το πνεύμα της αγαλλίασε από τη μεγάλη ευλογία στη ζωή της.

3. «ΙΩΑΝΝΗΣ» ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ: Έμεινε στην Ελισάβετ η Μαριάμ τρεις μήνες και μετά επέστρεψε στο σπίτι της. Συμπληρώθηκαν οι ημέρες για να γεννήσει η Ελισάβετ και γέννησε το γιο της. Όταν την όγδοη ημέρα πήγαν το παιδί στο ναό για να περιτμηθεί, σύμφωνα με το νόμο του Μωυσή, οι συγγενείς και οι γείτονες άρχισαν να ασκούν πιέσεις στον Ζαχαρία και στην Ελισάβετ να δώσουν όνομα από τη συγγένεια του πατέρα, σύμφωνα με τις παραδόσεις τους. Η Ελισάβετ δεν υποχώρησε στις πιέσεις και έμεινε πιστή στον άνδρα της και στον Θεό. Είπε σταθερά και αποφασιστικά «...*Ουχί, αλλ' ΙΩΑΝΝΗΣ θέλει ονομασθή*» (Λουκάς Α/1:60).

Ζήτησαν από τον Ζαχαρία να τους πει το όνομα του παιδιού και αυτός, επειδή ακόμα δεν μπορούσε να μιλήσει, το έγραψε σε μια πλάκα «...*ΙΩΑΝΝΗΣ είναι το όνομα αυτού*» (Λουκάς Α/1:63). Τότε ο Ζαχαρίας άρχισε να μιλά και πάλι, ευλογώντας και δοξάζοντας τον Θεό. Όλοι γέμισαν με φόβο για τα γενόμενα και ο Ζαχαρίας γέμισε με το άγιο Πνεύμα και άρχισε να προφητεύει: «*Ευλογητός Κύριος ο Θεός του Ισραήλ, διότι επεσκέφθη και έκαμε λύτρωσιν εις τον λαόν αυτού, και ανήγειρεν εις ημάς κέρασ σωτηρίας εν τω οίκω Δαβίδ του δούλου αυτού Και συ, παιδίον, προφήτης του Υψίστου θέλεις ονομασθή. Διότι θέλεις προπορευθή προ προσώπου του Κυρίου εις το να ετοιμάσης τας οδούς αυτού, εις το να δώσης γνώσιν σωτηρίας εις τον λαόν αυτού διά της αφέσεως των αμαρτιών αυτών*» (Λουκάς Α/1:68-79).

Μέσα στην Βίβλο, βλέπουμε ότι ο ίδιος ο Θεός δίνει ονόματα στους αγίους Του, που θα Τον υπηρετήσουν. Ο γιος της Ελισάβετ θα ονομαζόταν «Ιωάννης», που σημαίνει «ο Γιάχβε είναι φιλεύσπλαχνος». Κανένας δεν θα μπορούσε να δώσει ωραιότερο όνομα, γιατί δείχνει μία από τις ιδιότητες του ίδιου του Θεού. Ο Ιωάννης που θα γεννιόταν δεν θα ήταν σαν τα άλλα παιδιά, αλλά θα ήταν ένας άνδρας αφιερωμένος στον Θεό, θα ήταν αυτός που θα προετοίμαζε τον ερχομό του Μεσσία.

4. «ΙΩΑΝΝΗΣ» και «ΙΗΣΟΥΣ»: Ελισάβετ και Μαριάμ, δύο γυναίκες αφιερωμένες στον Θεό, είχαν το προνόμιο να φέρουν στον κόσμο τον **πρόδρομο** του Μεσσία και τον **ίδιο** τον Μεσσία. Όπως η ζωή των δύο γυναικών ήταν ταυτισμένη πνευματικά και υπήρχε πα-

ράλληλη πορεία, το ίδιο συνέβηκε και με τους γιους που γέννησαν και αναφέρουμε τα πιο χαρακτηριστικά σημεία:

- (1) Ιωάννης και Ιησούς **γεννήθηκαν την ίδια εποχή**, με διαφορά μόνων έξι μηνών (Λουκάς Α/1:36).
- (2) Ο Ιωάννης **προηγήθηκε για να προετοιμάσει** τον ερχομό του Ιησού, ως Μεσσία, «*..θέλει ελθεί προ προσώπου Αυτού*» (Λουκάς Α/1:17,76).
- (3) Ήσαν και οι δύο, **πριν γεννηθούν**, χρισμένοι από το Πνεύμα του Θεού. Ο Ιωάννης «*εκ κοιλίας της μητρός αυτού*» (Λουκάς Α/1:15) και ο Ιησούς συνελήφθη «*εκ Πνεύματος αγίου*» (Ματθαίος Α/1:20).
- (4) Τα ονόματα και των δύο, τα έδωσε ο ίδιος ο Θεός: «**ΙΩΑΝΝΗΣ**» που σημαίνει «**ο Γιάχβε είναι φιλεύπλαχνος**» (Λουκάς Α/1:13) και «**ΙΗΣΟΥΣ**», που σημαίνει «**ο Γιάχβε είναι σωτήρας**» (Ματθαίος Α/1:21).
- (5) Η αποστολή τους ήταν ξεχωριστή και μοναδική. Ο άγγελος Γαβριήλ χρησιμοποίησε την ίδια φράση και για τους δύο. Για τον Ιωάννη είπε: «*«Θέλει είσθαι **ΜΕΓΑΣ** ενώπιον του Κυρίου, και οίνον και σίκερα δεν θέλει πίνει*» (Λουκάς Α/1:15) και για τον Ιησού είπε: «*Ούτος θέλει είσθαι **ΜΕΓΑΣ** και Υιός Υψίστου θέλει ονομασθή*» (Λουκάς Α/1:32).
- (6) Και οι δύο σφράγισαν τη μαρτυρία τους με την ίδια τη ζωή τους, **τους θανάτωσαν**. Τον Ιωάννη τον αποκεφάλισε ο Ηρώδης, όταν αυτό το ζήτησε η κόρη της γυναίκας του Ηρωδιάδας (Ματθαίος ΙΔ/14:6-11) και τον Ιησού τον σταύρωσαν (Ματθαίος ΚΖ/27:35).

Αυτός ήταν ο γιος της Ελισάβετ, η οποία είχε το προνόμιο να φέρει στον κόσμο, αυτόν που θα προετοιμάζε το δρόμο του Μεσσία. Ο ίδιος ο Ιησούς είχε πει για τον Ιωάννη ότι «*μεταξύ των γεννηθέντων υπό γυναικών δεν ηγέρθη μεγαλύτερος Ιωάννου του βαπτιστού...*» (Ματθαίος ΙΑ/11:11).

. . . / / / . . .

(03) A N N A:
Η προφήτισσα που είδε τον Μεσσία

(Λουκάς Β/2:22-38)

1. Για την Άννα δεν έχουμε επαρκείς πληροφορίες μέσα από τον Λόγο του Θεού, αλλά αυτές που έχουμε είναι αρκετές για να σκιαγραφήσουν το πορτρέτο μιας γυναίκας με βαθιά πίστη στον Θεό, που είχε αφιερώσει τη ζωή της στην υπηρεσία Του.

Ήταν κόρη του Φανουήλ από τη φυλή Ασήρ. Παντρεύτηκε, αλλά μετά από επτά έτη πέθανε ο άνδρας της και έμεινε χήρα. Αν και ήταν νέα, δεν παντρεύτηκε πάλι, αλλά αφιέρωσε τον εαυτό της στην υπηρεσία του Θεού, τον οποίο λάτρευε με νηστείες και προσευχές. Ήταν πλέον 84 ετών και συνέχιζε να μην απομακρύνεται από τον οίκο του Θεού (Λουκάς Β/2:36-37).

Ο Θεός της είχε δώσει το προφητικό χρίσμα, γι' αυτό ήταν γνωστή ως «**η Άννα η προφήτις**». Την εποχή εκείνη γυναίκες προφήτισσες δεν ήταν πολλές. Πριν από την Άννα ήταν η Δεβόρρα, η Μαριάμ, η Όλδα και η Ναωδία. Τη διακονία του προφήτη την ασκούσαν άνδρες. Η Άννα θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην Παλαιά Διαθήκη και στην Καινή Διαθήκη, ενώ έζησε υπό νόμο (στην περίοδο του ΝΟΜΟΥ), είχε το μεγάλο προνόμιο να δει και να αγκαλιάσει τον Μεσσία, ο οποίος με το θάνατο και την ανάστασή Του εγκαινίασε την περίοδο της ΧΑΡΙΤΟΣ. Ήταν μεγάλη ευλογία να είναι κάποιος προφήτης του Θεού, άνδρας ή γυναίκα, γιατί ο προφήτης έφερνε τον Λόγο του Θεού στους ανθρώπους.

Η Άννα λάτρευε τον Θεό ημέρα και νύχτα, αυτό σημαίνει ότι είχε ταυτίσει το θέλημα του Θεού με το δικό της θέλημα, ο μόνος στόχος και σκοπός της ήταν να ευαρεστεί τον Θεό, εκτελώντας το άγιο θέλημά Του. Τον λάτρευε «νύχτα και ημέρα», που σημαίνει ότι είχε δώσει στον Θεό την πρώτη προτεραιότητα, την πρώτη θέση στη ζωή της. Ο Θεός είναι ζηλότυπος και απαιτεί αποκλειστικότητα και αυτό για την Άννα ήταν τρόπος ζωής. Η Άννα όλα αυτά τα χρόνια έδειχνε πιστότητα και υπομονή, η όλη της πολιτεία έδειχνε ότι

περίμενε **κάτι το συγκλονιστικό** να συμβεί στη ζωή της .

2. Το συγκλονιστικό γεγονός, που περίμενε η Άννα συνέβηκε, ο Μεσσίας γεννήθηκε. Κάποια ημέρα που γύρισε στο ναό, αντίκρισε μια εικόνα που γέμισε την καρδιά της με ανείπωτη χαρά: «...*Και αυτή φθάσασα εν αυτή τη ώρα, εδοξολόγει τον Κύριον και ελάλει περί Αυτού προς πάντας τους προσμένοντας λύτρωσιν εν Ιερουσαλήμ*» (Λουκάς Β/2:38). Τι είδε η Άννα «εν αυτή τη ώρα;» Είδε τον Συμεών, ένα δίκαιο και ευσεβής άνδρα, να κρατά στην αγκαλιά του ένα βρέφος, το οποίο βρέφος, σαν προφήτισσα που ήταν, ο Θεός της αποκάλυψε ότι είναι ο Μεσσίας. Συγκλονίστηκε ολόκληρη από το απρόσμενο γεγονός και αναλογιζόταν την ύψιστη τιμή που είχε να δει το σωτήρα του κόσμου.

Έμαθε τι είχε συμβεί, είχαν έρθει στο ναό οι γονείς του βρέφους, Ιωσήφ και Μαριάμ, για να κάνουν την περιτομή όπως όριζε ο νόμος. Τώρα ο Συμεών δοξολογούσε τον Θεό και προφήτευε για τον μικρό Ιησού. Ήρθε τώρα και η δική της σειρά να πάρει στην αγκαλιά της το βρέφος. Έτρεμε από συγκίνηση, είχε στην αγκαλιά της Αυτόν που ήταν η μόνη ελπίδα του κόσμου.

Ο Θεός είχε προετοιμάσει ένα σχέδιο για την Άννα. Ήταν χήρα και ηλικιωμένη και ίσως ήταν φυσικό να μην έχει πολλές ευκαιρίες στη ζωή της, αλλά έγινε μία από τις προνομιούχες γυναίκες που μαζί με τον Συμεών είδαν τον Μεσσία, τον αγκάλιασαν και δοξολόγησαν τον Θεό. Η Άννα όμως, παρά την προχωρημένη ηλικία της, δεν έμεινε μόνο σ' αυτό, αλλά «*ελάλει περί Αυτού προς πάντας τους προσμένοντας λύτρωσιν εν Ιερουσαλήμ*». Ο προφητικός λόγος της τώρα πήρε νέα δύναμη, διακήρυττε ότι η βασιλεία του Θεού είναι κοντά.

. . . / / / . . .

(04) ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΣΣΑ

Η γυναίκα που διψούσε για το «Ζωντανό Νερό»

(Ιωάννης Δ/4:4-30)

1. Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΠΗΓΑΔΙ: Η συνάντηση του Ιησού με τη γυναίκα Σαμαρείτισσα στην πόλη Σιχάρ της Σαμάρειας είναι μια από τις πιο γλαφυρές περιγραφές της Βίβλου, μέσα από την οποία φανερώνεται η καρδιά μιας αμαρτωλής γυναίκας που διψούσε για την «Αλήθεια». Η ιστορία της Σαμαρείτισσας σκιαγραφεί το γεγονός, πως όταν ένα άτομο ζει στην αμαρτία, χωρίς τον Ιησού Χριστό στη ζωή του είναι χαμένο, όταν όμως πιστεύει, τότε το άτομο αυτό γίνεται ένα ευλογημένο αγγείο που ποτίζει με την αλήθεια του Λόγου του Θεού και άλλα άτομα.

Ο Ιησούς κουρασμένος από την οδοιπορία, βρέθηκε στην πόλη **Σιχάρ** και για να ξεκουραστεί, κάθισε σε μια πηγή, που ήταν γνωστή ως το **πηγάδι του Ιακώβ**. Ήταν καταμεσήμερο περίπου και οι μαθητές Του είχαν πάει στην πόλη για να αγοράσουν τροφές. Ήθελε να πιεί λίγο νερό για να δροσιστεί, αλλά δεν είχε δοχείο για να αντλήσει νερό. Σήκωσε τα μάτια Του και βλέπει να έρχεται μια γυναίκα, που είχε στον ώμο της μια στάμνα.

Η γυναίκα που ερχόταν, είδε και αυτή έναν άνδρα να κάθεται στην πηγή. Καθώς πλησίασε και αναγνώρισε από τα ρούχα του ότι ήταν Ιουδαίος και ένωσε μεγάλη κατάπληξη και απορία. Δεν μπορούσε να καταλάβει, πως ένας Ιουδαίος βρέθηκε στη Σαμάρεια, αφού μεταξύ τους υπήρχε μίσος και γνώριζε ότι οι Ιουδαίοι για να πάνε στην Γαλιλαία, έκαναν κύκλο, για να μην περάσουν μέσα από την Σαμάρεια. Τώρα αυτός ο άνδρας, γιατί βρίσκεται εδώ;

Η κατάπληξη της γυναίκας έγινε ακόμα πιο μεγάλη όταν αυτός ο άνδρας τόλμησε να της μιλήσει και να της ζητήσει νερό. Ένας Ιουδαίος άνδρας να μιλάει σε μια άγνωστη γυναίκα στο δρόμο ήταν απαγορευμένο. Γιατί αυτός ο άνδρας το έκανε;

Η γυναίκα αυτή ένωσε πολλές εκπλήξεις, την μία επάνω στην άλλη, δεν προλάβαινε να σκεφτεί. **Κατάπληξη** που ένας Ιουδαίος βρέθηκε μόνος στη Σαμάρεια, **κατάπληξη** που τόλμησε και ζήτησε

νερό και νέα 3^η **κατάπληξη** ο τρόπος που της ζήτησε το νερό. Η φωνή Του ήταν γλυκιά και ευγενική, ο τρόπος του δεν ήταν απαιτητικός, δεν την περιφρονούσε όπως έκαναν και οι άλλοι συμπολίτες του, το πρόσωπο του, αν και κουρασμένος, έδειχνε γαλήνιο και ήταν γεμάτο καλοσύνη και συμπόνια.

2. ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ: Όταν η γυναίκα συνήλθε από αυτές τις σκέψεις, που τις έφερε σαν αστραπή στο μυαλό της, του είπε: *«Πως συ, Ιουδαίος ών (ενώ είσαι), ζητείς να πίνης παρ' εμού, η οποία είμαι γυνή Σαμαρείτις; Διότι δεν συγκοινωνούσιν οι Ιουδαίοι με τους Σαμαρείτας»* (Ιωάννης Δ/4:9). Με απλά λόγια του λέγει «πως εσύ ένας Ιουδαίος, ζητάς να πιείς νερό από μένα, μια γυναίκα Σαμαρείτισσα, αφού γνωρίζεις ότι οι Ιουδαίοι με τους Σαμαρείτες δεν επικοινωνούν;» Οι εκπλήξεις (4^η κατά σειρά) συνεχίστηκαν και μάλιστα τώρα απόκτησαν ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον, γιατί αυτός ο Ιουδαίος, δεν απάντησε καθόλου στην ερώτησή της, την αγνόησε τελείως και της είπε κάτι που της τρύπησε βαθιά μέσα την καρδιά, της είπε ότι μπορούσε να της δώσει ζωντανό νερό και όχι φυσικό νερό, που ζήτησε αυτός από εκείνη: *«Εάν ήξευρες την δωρεάν του Θεού, και τις είναι ο λέγων σοι, “Δος μοι να πίνω”, συ ήθελες ζητήσεις παρ' αυτού, και ήθελε σοι δώσει ύδωρ ζω»* (Ιωάννης Δ/4:10).

Η γυναίκα ίσως εντυπωσιάστηκε όταν άκουσε για το «ύδωρ ζω» και μέσα της μπήκε η μεγάλη λαχτάρα για να το αποκτήσει, αλλά αυτός ο άνδρας που ξαφνικά βρέθηκε στο δρόμο της, πώς μπορούσε να της δώσει το ζωντανό νερό, αφού δοχείο άντλησης δεν είχε και το πηγάδι ήταν βαθύ και του το είπε, εκφράζοντας την απορία της: *«Κύριε, ούτε άντλημα έχεις, και το φρέαρ είναι βαθύ· πόθεν λοιπόν έχεις το ύδωρ το ζων; Μήπως συ είσαι μεγαλύτερος του πατρός ημών Ιακώβ, όστις έδωκεν εις ημάς το φρέαρ, και αυτός έπιεν εξ αυτού και οι υιοί αυτού και τα θρέμματα αυτού;»* (Ιωάννης Δ/4:11-12).

Νέα 5^η έκπληξη περίμενε τη γυναίκα όταν άκουσε την απάντησή του Ιουδαίου: *«Πας όστις πίνει εκ του ύδατος τούτου θέλει διψήσει πάλιν· όστις όμως πίνη εκ του ύδατος, το οποίον εγώ θέλω δώσει εις αυτόν, δεν θέλει διψήσει εις τον αιώνα, αλλά το ύδωρ, το οποίον θέλω δώσει εις αυτόν, θέλει γείνει εν αυτό πηγή ύδατος αναβλύζοντος εις*

ζωὴν αἰώνιον» (Ιωάννης Δ/4:11-12). Τώρα όμως το κατάλαβε, το δικό της φυσικό νερό πρέπει να το πίνεις κάθε ημέρα, ενώ το ζωντανό νερό που πρόσφερε αυτός ο Ιουδαίος, όποιος το έπινε δεν θα διψούσε ξανά, γιατί μέσα του θα γινόταν μια πηγή νερού που θα ανάβλυζε συνέχεια. Τότε η γυναίκα, πολύ φυσικά, ζήτησε να της δώσει το νερό αυτό για να μην έχει ανάγκη να έρχεται κάθε ημέρα στο πηγάδι για να αντλεί νερό.

Η απάντηση του Ιουδαίου την άφησε άναυδη. Ήταν κάτι που δεν το περίμενε. Άλλαξε τελείως το θέμα και της ζήτησε να πάει να φέρει τον άνδρα της. Η έκπληξή της (6^η κατά σειρά) μεγάλωσε ακόμα περισσότερο, όταν του είπε πως δεν έχει άνδρα και αυτός της απάντησε: *«Καλώς είπας ότι δεν έχω άνδρα· διότι ΠΕΝΤΕ άνδρας έλαβες, και εκείνος, τον οποίον έχεις τώρα, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΗΡ ΣΟΥ· τούτο αληθές είπας»* (Ιωάννης Δ/4:17-18). Από τα λόγια αυτά του Ιουδαίου, η γυναίκα αρχίζει πλέον να έρχεται «εις εαυτόν» και να αναγνωρίζει ότι είναι αμαρτωλή. Σκέφτεται, «άραγε, ποιος να είναι αυτός ο Ιουδαίος που στέκεται μπροστά μου, δεν είναι όμοιος με τους άλλους;»

3. Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ: Αποφασίζει η γυναίκα να κάνει μία ερώτηση που θα της έλυνε όλες τις πνευματικές απορίες και αναζητήσεις: *«Κύριε, βλέπω ότι συ είσαι προφήτης. Οι πατέρες ημών εις τούτο το όρος προσεκύνησαν, και σεις λέγετε ότι εις τα Ιεροσόλυμα είναι ο τόπος όπου πρέπει να προσκυνώμεν»* (Ιωάννης Δ/4:19-20). Ο άνδρας εκείνος της εξήγησε ότι θα έρθει ώρα, που ο Θεός δεν θα λατρεύεται, ούτε στο όρος αυτό, ούτε στα Ιεροσόλυμα, γιατί *«ο Θεός είναι Πνεύμα, και οι προσκυνούντες αυτόν εν ΠΝΕΥΜΑΤΙ και ΑΛΗΘΕΙΑ πρέπει να προσκυνώσι»* (Ιωάννης Δ/4:24).

Συγκλονίστηκε η γυναίκα όταν άκουσε τα λόγια αυτά, το πνεύμα της άρχισε να ανοίγει και να καταλαβαίνει αυτά που πριν δεν μπορούσε να εννοήσει. Κατάλαβε ότι ο Θεός που είναι Πνεύμα, λατρεύεται με το πνεύμα του ανθρώπου, που είναι ενωμένο με το Πνεύμα του Θεού και λατρεύεται με αλήθεια, έχοντας επίγνωση ποιος είναι ο Θεός, δεν λατρεύεται μέσα σε κτίρια, αλλά παντού. Ο άνδρας αυτός, που έλεγε αυτά τα λόγια, πρέπει να είναι απεσταλμένος από τον Θεό. Μέσα της μπήκε η ελπίδα, μήπως ήταν ο Μεσ-

σίας που προσδοκούσαν με λαχτάρα. Του είπε ότι είναι προφήτης, τώρα ήταν αποφασισμένη να του μιλήσει και για τον Μεσσία. Άρχισε να του μιλάει και η καρδιά της κτυπούσε με αγωνία, μέσα σε λίγα λεπτά όλα μέσα της άλλαξαν, τώρα φλεγόταν από επιθυμία να γνωρίσει τον Θεό, όπως ποτέ άλλοτε. Είπε: *«Εξεύρω ότι έρχεται ο Μεσσίας, ο λεγόμενος Χριστός· όταν έλθει εκείνος, θέλει αναγγείλει εις ημάς πάντα»* (Ιωάννης Δ/4:25).

Η απάντηση του Ιουδαίου άνδρα, που βρέθηκε απρόσμενα στο δρόμο της, δεν της προξένησε πλέον μόνο κατάπληξη, αλλά χαρά και αγαλλίαση: **«Εγώ είμαι, ο λαλών σοι»**. Ακούγοντας τα λόγια αυτά και βλέποντας να έρχονται και άλλοι άνδρες που δεν γνώριζε (ήσαν οι μαθητές του Ιησού), από την ταραχή της για την συγκλονιστική αποκάλυψη, αλλά και από τον ενθουσιασμό της, δεν γέμισε τη στάμνα με νερό και να φύγει, αλλά την άφησε εκεί και έφυγε τρέχοντας, πήγε στην πόλη και είπε στους ανθρώπους: *«Έλθετε να ιδήτε άνθρωπον, ο οποίος μοι είπε πάντα όσα έπραξα· μήπως ούτος είναι ο Χριστός;»* (Ιωάννης Δ/4:29).

Μίλησε στους συμπατριώτες της με ευθύτητα και με ελευθερία ανθρώπου που είχε βρεθεί μπροστά στον Θεό. Ήταν μια αμαρτωλή με άσχημο παρελθόν, αλλά αυτό τώρα είχε αλλάξει. Το παρελθόν της για το οποίο πριν ντρεπόταν, τώρα έγινε ο σύνδεσμος για ένα ευτυχισμένο παρόν και ένα ένδοξο μέλλον. Οι Σαμαρείτες βλέποντας αυτή την αλλαγή επάνω της, έτρεξαν αμέσως για να πάνε στο πηγάδι του Ιακώβ και εκεί συνάντησαν τον Μεσσία. Εντυπωσιάστηκαν και τον παρεκάλεσαν να μείνει μαζί τους περισσότερο, όπως και έκανε. Όταν μετά δύο ημέρες έφυγε ο Ιησούς, είπαν στη γυναίκα: *«Δεν πιστεύομεν πλέον διά τον λόγον σου· (πιστεύομεν) επειδή ημείς ηκούσαμεν, και γνωρίζομεν ότι ούτος είναι αληθώς ο σωτήρ του κόσμου, ο Χριστός»* (Ιωάννης Δ/4:42).

Ο Ιησούς θα έπρεπε να είναι η μόνη προσοχή τους και όχι η γυναίκα, η οποία ήταν το ευλογημένο αγγείο που ο Κύριος χρησιμοποίησε για να Τον γνωρίσουν: *«Εξ εκείνης δε της πόλεως πολλοί των Σαμαρειτών επέστευσαν εις αυτόν διά τον λόγον της γυναικός, μαρτυρούσης ότι μοι είπε πάντα όσα έπραξα»* (Ιωάννης Δ/4:39).

(05) Μ Α Ρ Θ Α από τη Βηθανία
Η γυναίκα που μεριμνούσε για να υπηρετεί

(Λουκάς Ι΄/10:38-42, Ιωάννης ΙΑ/11:17-45)

1. Η ΜΑΡΘΑ ΑΓΑΝΑΚΤΕΙ: Η Μάρθα, η Μαρία και ο Λάζαρος ήταν αδελφία και φίλοι του Ιησού, έμεναν στην **Βηθανία**, δύο μίλια περίπου μακριά από την Ιερουσαλήμ (Ιωάννης ΙΑ/11:18). Πολλές φορές ο Ιησούς είχε έρθει στο σπίτι τους, όπως έγινε και αυτή τη φορά, που ήρθε μαζί με τους μαθητές Του. Η Μάρθα ήταν πολύ φιλόξενη και της άρεσε να υπηρετεί τους επισκέπτες της, ήταν το βασικό μέλημά της. Το πρόβλημά της δεν ήταν πώς να τους περιποιηθεί, είχε τα πάντα να τους προσφέρει, αλλά ήταν θυμωμένη με την αδελφή της την Μαρία, που δεν την βοηθούσε, ώστε να μπορέσει να τους ευχαριστήσει περισσότερο.

Όταν ήρθε ο Ιησούς στο σπίτι τους, η Μαρία κάθισε κοντά Του και απορροφήθηκε από τον Λόγο Του, ενώ η Μάρθα αγωνιζόταν να τους εξυπηρετήσει όλους. Όταν είδε την αδιαφορία της αδελφής της, διέκοψε τον Ιησού και του είπε: *«Κύριε, ΔΕΝ ΣΕ ΜΕΛΕΙ ότι η αδελφή μου με αφήκε μόνη να υπηρετώ; Είπε λοιπόν προς αυτήν να μοι βοηθήση»* (Λουκάς Ι΄/10:40). Μπροστά σε όλους, έριξε την ευθύνη και στον Ιησού, γι' αυτό και τον προέτρεψε να πει στην αδελφή της την Μαρία να την βοηθήσει.

Ο Ιησούς εκτιμούσε και αγαπούσε τις αδελφές, γι' αυτό και ήσαν φίλες του μαζί με τον αδελφό τους τον Λάζαρο. Όλοι τους αγαπούσαν τον Θεό και τον Λόγο Του, αλλά διέφεραν οι προτεραιότητές τους και αυτό επισήμανε ο Ιησούς στην Μάρθα, λέγοντάς της: *«Μάρθα, Μάρθα, μεριμνάς και αγωνίζεσαι περί πολλά· πλην ενός είναι χρεια· η Μαρία όμως εξέλεξε την ΑΓΑΘΗΝ ΜΕΡΙΔΑ, η οποία δεν θέλει αφαιρεθή απ' αυτής»* (Λουκάς Ι΄/10:41-42). Ο Ιησούς δεν κατέκρινε την Μάρθα που ήθελε να τους ευχαριστήσει με τα γευστικά φαγητά της, αλλά είδε την καρδιά της ότι υπερέβαλε, ότι ήταν «κολλημένη» μόνο στην υπηρεσία. Ο Ιησούς και οι μαθητές Του ήσαν ευχαριστημένοι με ένα απλό και λιτό και γεύμα, δεν είχαν πάει εκεί για να απολαύσουν ένα πλούσιο γεύμα, αντίθετα είχαν πάει για να δώσουν ένα πλούσιο πνευματικό φαγητό. Ο Ιησούς δεν ήρθε να συναντήσει την

«οικοδέσποινα Μάρθα», αλλά την «μαθήτριά Μάρθα».

Ο Ιησούς ήταν ο ζωντανός άρτος της ζωής και βρισκόταν εκεί για να γεμίσει τη ζωή τους με τον Λόγο Του. Αυτό δεν το είχε βάλει πρώτο στην καρδιά της η Μάρθα, ενώ αδελφή της η Μαρία είχε διαλέξει την αγαθή μερίδα στη ζωή της, γιατί διψούσε για το ζωντανό νερό, που ανάβλυζε μέσα από τα λόγια του Ιησού. Αυτό η Μαρία το είχε αποδείξει έμπρακτα, όταν σε κάποια συνάντησή τους με τον Ιησού, τον άλειψε με μύρο και σκούπισε τα πόδια του με τις τρίχες της κεφαλής της (Ιωάννης ΙΑ/11:2). Για το γεγονός αυτό, θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στην επόμενη παρουσίαση, που θα είναι η ζωή της Μαρίας.

2. Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΤΗΣ: Η επόμενη συνάντηση της Μάρθας και της αδελφής της Μαρίας με τον Ιησού έγινε κάτω από πολύ οδυνηρές καταστάσεις. Ο αδελφός τους ο Λάζαρος αρρώστησε και έστειλαν μήνυμα στον Ιησού ότι ο φίλος του ήταν άρρωστος. Περίμεναν ότι θα υπήρχε άμεση ανταπόκριση, γιατί η οικογένειά τους ήταν στενά συνδεδεμένη με τον Ιησού, ο οποίος εάν ερχόταν θα τον θεράπευε, όπως είχε κάνει και με πολλούς άλλους ασθενείς. Ο Ιησούς όταν το άκουσε αυτό είπε: *«Αύτη η ασθένεια δεν είναι προς θάνατον, αλλ' υπέρ της δόξης του Θεού, διά να δοξασθή ο Υιός του Θεού δι' αυτής»* (Ιωάννης ΙΑ/11:4).

Ο Ιησούς καθυστέρησε να πάει στην Βηθανία και ο Λάζαρος πέθανε και ήταν ήδη τέσσερις ημέρες στον τάφο. Όταν είδε από μακριά η Μάρθα τον Ιησού να έρχεται, έτρεξε για να τον συναντήσει, ενώ η αδελφή της η Μαρία, έμεινε στο σπίτι. Είπε γεμάτη θλίψη και πόνο στον Ιησού: *«Κύριε, εάν ήσο εδώ, ο αδελφός μου δεν ήθελεν απόθάνει. Πλην και τώρα εξεύρω ότι όσα ζητήσης παρά του Θεού, θέλει σοι δώσει ο Θεός»* (Ιωάννης ΙΑ/11:21-22). Τα λόγια της Μάρθας, δεν δείχνουν τον χαρακτήρα της γυναίκας που η καρδιά της είναι προσκολλημένη μόνο να υπηρετεί, αλλά δείχνουν ότι πίστευε πως υπήρχε ελπίδα για τον αδελφό της. Ενώ αρχικά έριξε έμμεσα την ευθύνη στον Ιησού, που δεν ήταν εκεί για να μην πεθάνει ο αδελφός της, μετά φανέρωσε την πίστη της στον Θεό, λέγοντας «ξέρω πως όσα ζητήσεις από τον Θεό, θα σου τα δώσει».

Η συνομιλία που ακολούθησε μεταξύ της Μάρθας και του Ιη-

σου, ήταν αποκαλυπτική: «*Ο αδελφός σου θέλει αναστηθή*» της είπε ο Ιησούς. Η Μάρθα αυθόρμητα απάντησε ότι αυτό το γνωρίζει, «*εξέύρω ότι θέλει αναστηθή εις την ανάστασιν εν τη εσχάτη ημέρα*». Η Μάρθα γνώριζε ότι αυτό θα συνέβαινε στο μακρινό μέλλον, αλλά εκείνο που αγνοούσε ήταν ότι ο φίλος της οικογένειάς της, ο Ιησούς, ήταν η ανάσταση και η ζωή και για το σήμερα. Της λέγει: «*Εγώ είμαι η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ και η ΖΩΗ· ο πιστεύων εις εμέ, και αν αποθάνη, θέλει ζήσει, και πας όστις ζη και πιστεύει εις εμέ δεν θέλει αποθάνει εις τον αιώνα. Πιστεύεις τούτο;*» (Ιωάννης ΙΑ/11:25-26).

Ήταν η σειρά του Ιησού να επιπλήξει την Μάρθα, να μην έχει το βλέμμα της στραμμένο στο μέλλον, αλλά στο παρόν. Της λέγει «Εγώ είμαι η ανάσταση και η ζωή, είμαι τώρα, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, το πιστεύεις αυτό Μάρθα;». Η απάντηση της Μάρθας ήταν μια ομολογία πίστης, ήταν ένα ξεχείλισμα καρδιάς: «*Ναι, Κύριε, εγώ επίστευσα ότι συ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του Θεού, ο ερχόμενος εις τον κόσμον*» (Ιωάννης ΙΑ/11:27). Δεν ήταν η Μάρθα που πριν γόγγυζε, όταν η αδελφή της δεν την βοηθούσε, τώρα ήταν η Μάρθα που είχε αγγίξει την καρδιά του Ιησού, είχε αρχίσει να συμπορεύεται πνευματικά με την αδελφή της Μαρία, την οποία αμέσως πήγε και την φώναξε, λέγοντάς της «ο διδάσκαλος ήλθε και σε κράζει».

Η Μαρία ήταν στο σπίτι, μαζί με άλλους Ιουδαίους, που βρισκόντουσαν εκεί για να την παρηγορήσουν. Όταν σηκώθηκε να φύγει, νόμιζαν ότι θα πήγαινε στο μνημείο για να κλάψει, γι' αυτό και την ακολούθησαν. Η συνάντηση του Ιησού με την Μαρία ήταν πολύ συγκινητική, έπεσε στα πόδια Του και είπε: «*Κύριε, εάν ήσο εδώ, ο αδελφός μου δεν ήθελεν αποθάνει*» (Ιωάννης ΙΑ/11:32). Ο Ιησούς βλέποντας την Μαρία και τους Ιουδαίους που είχαν έρθει μαζί της να κλαίνε, ταραχτηκε και δάκρυσε και ο ίδιος. Όταν οι γύρω είδαν τον Ιησού να κλαίει σκέφτηκαν «πόσο πολύ αγαπούσε τον Λάζαρο», αλλά σκέφτηκαν επίσης ότι, ο Ιησούς είχε δώσει φως σε τυφλούς, δεν θα μπορούσε να είχε κάνει κάτι, ώστε να μην πεθάνει ο φίλος του ο Λάζαρος; Γιατί δεν ήρθε νωρίτερα, όταν τον φώναξαν;

Ο Ιησούς ζήτησε να πάνε στο μέρος όπου ήταν το μνημείο και όταν έφθασαν εκεί, είπε να σηκώσουν το λίθο που ήταν στην είσοδο. **Εδώ επεμβαίνει πάλι η Μάρθα** και του υπενθυμίζει ότι αυτό

δεν μπορεί να γίνει, γιατί ο αδελφός της ήταν νεκρός τέσσερις ημέρες και εάν ανοίξουν τον τάφο θα υπάρχει δυσοσμία. Ο Ιησούς για δεύτερη φορά την επιπλήττει με αγάπη, λέγοντάς της: *«Δεν σοι είπον ότι εάν πιστεύσης, θέλεις ιδεί την δόξαν του Θεού;»* (Ιωάννης ΙΑ/11:40). Στην κραυγή του Ιησού **«Λάζαρε, έλα έξω»**, ο θάνατος ελευθέρωσε τον δέσμιο, δεν μπορούσε να τον κρατήσει στον Άδη. Τώρα έβλεπαν όλοι τον Λάζαρο μπροστά τους ζωντανό, μπορούσαν να τον αγγίξουν και να του μιλήσουν.

Τι μεγάλη χαρά για την Μάρθα και την Μαρία, ο αδελφός τους ήταν και πάλι μαζί τους! Υπήρχε όμως και μια λύπη στην καρδιά τους, είχαν κατηγορήσει τον Ιησού για έλλειψη ευαισθησίας, που δεν ήρθε αμέσως όταν Τον φώναξαν, τώρα κατάλαβαν το μεγάλο λάθος τους, τώρα κατάλαβαν ότι για τον Θεό τίποτα δεν είναι αδύνατον. Ο Θεός έκανε ένα μεγάλο θαύμα μπροστά στα μάτια τους, φανερώθηκε η δύναμή Του και το μεγαλείο Του. Πολλοί Ιουδαίοι που είχαν έρθει μαζί με την Μαρία και είδαν όσα έκαμε ο Ιησούς πίστεψαν.

3. ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ: Έξι ημέρες πριν το Πάσχα ο Ιησούς ήταν και πάλι μαζί τους στην Βηθανία, ανάμεσά τους ήταν και ο Λάζαρος που είχε αναστηθεί. Έκαναν τα τρία αδέρφια ένα δείπνο για να τιμήσουν τον Ιησού και η Μάρθα ήταν εκεί για να υπηρετεί, μόνο που τώρα η καρδιά της είχε αλλάξει, είχε μπει νέο φως μέσα της: *«Και έκαμαν εις Αυτόν δείπνον εκεί, και η Μάρθα υπηρετεί· ο δε Λάζαρος ήτο εις εκ των συγκαθημένων μετ' Αυτού»* (Ιωάννης ΙΒ/12:2).

Η Μάρθα είδε η πίστη της να δοκιμάζεται με το θάνατο του αδελφού της. Βγήκε από τη δοκιμασία αυτή με περισσότερη πίστη και εμπιστοσύνη στον Θεό. Τώρα υπηρετούσε τον Κύριο, τους μαθητές και όλους τους συνανθρώπους της με έναν **τελείως διαφορετικό τρόπο**, όχι ότι ξαφνικά πήγε από το ένα άκρο στο άλλο, αλλά τώρα γνώριζε τις πνευματικές προτεραιότητες στη ζωή της.

Ο Ιησούς αγαπούσε την Μάρθα, όπως και όλη την οικογένειά της, τους ξεχώρισε για φίλους Του, γιατί έβλεπε την καρδιά τους. Ο Ιησούς δεν ήθελε για την Μάρθα απλά μόνο το **«καλό»** της, να ασχολείται με πράγματα δευτερεύουσας σημασίας, αλλά ήθελε το

«καλύτερο», να ασχολείται με τα πρωτεύοντα στη ζωή της.

4. Η ΑΠΑΘΗ ΤΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ: Η ζωή της Μάρθας, πριν τη δοκιμασία της με το θάνατο του αδελφού της Λάζαρου, είναι ένα παράδειγμα προς αποφυγή για κάθε πιστή γυναίκα. Η Μάρθα ήταν μια γυναίκα που δεν εκζητούσε τις αποκαλύψεις του Λόγου του Θεού ήταν ικανοποιημένη να είναι μια απλή ακόλουθη του Ιησού, δεν την ενδιέφερε το πνευματικό μέρος της συντροφιάς του Ιησού και των μαθητών του, αλλά το κοινωνικό μέρος, πώς να τους υπηρετήσει και να τους ευχαριστήσει, για τον λόγο αυτό έδινε και την ψυχή της.

Σήμερα μέσα στο σώμα του Χριστού υπάρχουν πιστές γυναίκες με τον χαρακτήρα της Μάρθας. **Ομολογούν ότι ανήκουν στον Ιησού, πηγαίνουν στην εκκλησία, συμμετέχουν σε πνευματικές εκδηλώσεις και γενικά παρουσιάζουν μια μορφή ευσέβειας.** Πνευματικά όμως βρίσκονται σε ένα τέλμα, που δεν μπορούν να το προσπεράσουν, γιατί έχουν χάσει τον πνευματικό τους στόχο, ασχολούνται όχι απλά πολύ, αλλά υπερβολικά με τα γήινα, με τις μεριμνες της καθημερινότητας, σε σημείο που να δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στο περιβάλλον τους.

Για παράδειγμα, μια πιστή γυναίκα πρέπει να είναι υπόδειγμα καθαριότητας στο σπίτι της, να έχει τάξη και όχι ακαταστασία στη ζωή της. Όταν όμως αυτό, της έχει γίνει έμμονη ιδέα και η μόνη της σκέψη είναι να μην υπάρχει η παραμικρή σκόνη στο σπίτι της, τότε έχει γίνει **δούλη του σπιτιού της**, δεν μεριμνά να αρέσει πρώτα στον Κύριο, αλλά μεριμνά να αρέσει στους άλλους για να εισπράττει τα «μπράβο» τους. Ότι δεν είναι φυσιολογικό, ότι ξεφεύγει από τα όρια του, ότι δεν είναι υγιές, δεν είναι από τον Θεό, αλλά πηγάζει από τη δική μας ματαιοδοξία, που είναι έργο της σάρκας και που προέρχεται απευθείας από τον εχθρό της ψυχής μας, τον Διάβολο.

Είναι πολύ μεγάλος ο αριθμός των αγίων γυναικών, που έχουν πέσει σε αυτή την πνευματική παγίδα του εχθρού και έχουν γίνει **οι σύγχρονες «Μάρθες»** που μεριμνούν και αγωνίζονται για πολλά, αλλά ξεχνούν πως έχουν ανάγκη μόνον ενός πράγματος, που είναι να «αγγίζουν» **καθημερινά** τον Ιησού, να εκλέγουν την καλή, την αγαθή μερίδα στη ζωή τους.

(06) Μ Α Ρ Ι Α από τη Βηθανία
Η γυναίκα που εξέλεξε την αγαθή μερίδα

(Ιωάννης ΙΒ/12:1-11, Λουκάς Ι΄/10:38-42)

1. Για την Μαρία, την αδελφή της Μάρθας, αναφερθήκαμε στην προηγούμενη παρουσίαση. Εδώ θα αναφερθούμε σε ένα περιστατικό από τη ζωή της Μαρίας, που συνέβηκε, μετά την ανάσταση του αδελφού της Λαζάρου και λίγες ημέρες πριν τον εορτασμό του Πάσχα, όπου ο Ιησούς συνελήφθηκε και σταυρώθηκε.

Ο Ιησούς με τους μαθητές του, έξι ημέρες πριν το Πάσχα, βρέθηκε στο σπίτι των τριών αγαπημένων φίλων του, που του έκαναν ένα δείπνο για να τον τιμήσουν. Ήσαν όλοι εκεί, ο **Λάζαρος** που είχε αναστηθεί, η **Μάρθα** που τους υπηρετούσε και η **Μαρία** που διψούσε για τον Λόγο του Κυρίου (βλ. Ιωάννης ΙΒ/12:1-2). Δεν γνωρίζουμε πόσα ακριβώς άτομα ήσαν, εάν υπήρχαν άλλοι συγγενείς ή επισκέπτες, το βέβαιο είναι πως ήσαν τουλάχιστον δέκα έξι άτομα (οι 12 μαθητές, ο Ιησούς και τα 3 αδέλφια).

Πριν το δείπνο, κάθονταν όλοι και άκουγαν τον Λόγο από τον Ιησού. Η συνήθεια της Μαρίας ήταν να κάθεται *«παρά τους πόδας του Ιησού»*, αυτό είχε κάνει πριν από καιρό, που ο Ιησούς ήταν στο σπίτι τους και η αδελφή της η Μάρθα του παραπονέθηκε ότι η Μαρία δεν την βοηθούσε να τους περιποιηθεί (Λουκάς Ι΄/10:39). Το θυμόταν αυτό το περιστατικό η Μαρία, όπως θυμόταν πόσο είχαν αδικήσει μαζί με την αδελφή της τον Κύριο, όταν του έριξαν την ευθύνη, που δεν πήγε έγκαιρα να δει τον άρρωστο αδελφό τους για να τον θεραπεύσει και αυτός πέθανε (Ιωάννης ΙΑ/ 11:32).

Βλέποντας όμως τώρα και τον αναστημένο αδελφό της ανάμεσά τους, θυμήθηκε και τη συγκλονιστική σκηνή, όπου ο Ιησούς, αφού προσευχήθηκε στον ουράνιο Πατέρα, ευχαριστώντας Τον που τον άκουσε, είπε με δυνατή φωνή «Λάζαρε, βγες έξω» και η ψυχή της ξεχείλισε από ένα πνεύμα λατρείας προς τον Θεό, που με τόσο θαυμαστό τρόπο φανέρωσε τη δόξα Του (Ιωάννης ΙΑ/11:41-44).

Όπως σκεφτόταν όλα αυτά η Μαρία και η καρδιά της είχε σπάσει από ευγνωμοσύνη για τον Κύριο Ιησού, πήρε την απόφαση

να κάνει μια πράξη λατρείας προς το πρόσωπό του: *«Τότε η Μαρία, ΛΑΒΟΥΣΑ μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαράς πολυτίμου, ΗΛΕΙΨΕ τους πόδας του Ιησού και με τας τρίχας αυτής ΕΣΠΟΓΓΙΣΕ τους πόδας αυτού· η δε οικία επλήσθη εκ της οσμής του μύρου»* (Ιωάννης ΙΒ/12:3). Αυτό που έκανε η Μαρία, αισθάνθηκε μέσα της ότι το έκανε επειδώς έβλεπε τον Ιησού για τελευταία φορά, γιατί να τον αλείψει με νάρδο; Ο νάρδος ήταν ένα αρωματικό λάδι που έβαζαν στους νεκρούς. Θυμήθηκε που ο Ιησούς πολλές φορές τους είχε μιλήσει για τα επερχόμενα πάθη Του, ότι θα θανατωθεί και μετά από τρεις ημέρες θα αναστηθεί (Μάρκος Η/8:31).

Έβγαλε αυτή τη σκέψη από το μυαλό της και άρχισε να σκουπίζει τα πόδια του Ιησού με τα μαλλιά της, ενώ δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια της. Όλο το σπίτι γέμισε με την ευωδία του μύρου. Όλοι σταμάτησαν να συζητούν και κοιτάχτηκαν μεταξύ τους. Ξαφνικά σηκώνεται επάνω ο Ιούδας ο Ισκαριώτης και με φωνή θυμωμένη είπε: *«Διά τι τούτο το μύρον δεν επωλήθη τριακόσια δηνάρια και εδόθη εις τους πτωχούς;»* (Ιωάννης ΙΒ/12:5). Αυτό που για τον Κύριο ήταν ένα ξεχείλισμα καρδιάς, για τον Ιούδα ήταν προσβλητικό. Όχι ότι ήθελε πραγματικά να δοθούν τα χρήματα στους πτωχούς, αλλά για να μπορεί να τα κλέψει, αφού αυτός διατηρούσε το ταμείο.

Ο Ιησούς ήξερε τα κίνητρα της καρδιάς της Μαρίας και είπε: *«Άφες αυτήν, εις την ημέραν του ενταφιασμού μου εφύλαξεν αυτό. Διότι τους πτωχούς πάντοτε έχετε μεθ' εαυτών, εμέ όμως πάντοτε δεν έχετε»* (Ιωάννης ΙΒ/12:7-8). Ο Ιησούς δεν την κατέκρινε, αλλά την επαίνεσε. Προφητικά η Μαρία τον άλειψε με νάρδο, γιατί σε λίγες ημέρες που θα εόρταζαν το Πάσχα, δεν θα χυνόταν αίμα αρνίων και μόσχων, αλλά θα χυνόταν το αναμάρτητο αίμα του Κυρίου Ιησού, θα γινόταν αυτός ο ιλασμός, το σκέπαστρο των αμαρτιών του κόσμου.

Πράξεις σαν της Μαρίας θα μνημονεύονται απ' όλες τις γενιές. Αυτό το είπε προφητικά ο Ιησούς, όταν ένα παρόμοιο γεγονός έλαβε χώρα, τέσσερις ημέρες μετά απ' αυτό της Μαρίας και για το οποίο θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω.

. . . / / / . . .

(07) Η αμαρτωλή γυναίκα με το ΜΥΡΟ

Μια καρδιά που συντρίφτηκε για τον Κύριο

(Λουκάς Ζ/7:36-50, Ματθαίος Κς΄/26:6-14, Μάρκος ΙΔ/14:1-10)

1. Σε κάποια περίπτωση, που ο Ιησούς κήρυττε τον Λόγο στους συγκεντρωμένους Ιουδαίους, τον πλησίασε ένας Φαρισαίος και τον προσκάλεσε στο σπίτι του για φαγητό. Δεν αναφέρεται ποιο ήταν το **όνομα** του Φαρισαίου και σε ποια **πόλη** βρισκόταν ο Ιησούς, αλλά όταν αποδέχτηκε την πρόσκληση και πήγε στο σπίτι του, τον απόκάλυψε **Σίμων**.

Ο Ιησούς, αφού εισήλθε στην οικία του Φαρισαίου, κάθισε στο τραπέζι για φαγητό. Τότε συνέβηκε ένα γεγονός, που έφερε τον οικοδεσπότη σε αμηχανία. Μία γυναίκα, της οποίας δεν αναφέρεται το όνομα, αλλά που όλοι γνώριζαν την αμαρτωλή ζωή της, ήρθε στην οικία του Φαρισαίου, όταν έμαθε ότι ο Ιησούς ήταν εκεί και έφερε μαζί της ένα αλάβαστρο μύρο *«και σταθείσα πλησίον των ποδών Αυτού οπίσω κλαίουσα, ήρχισε ΝΑ ΒΡΕΧΗ τους πόδας αυτού με τα δάκρυα και ΕΣΠΟΓΓΙΖΕ με τας τρίχας της κεφαλής αυτής και ΚΑΤΕΦΙΛΕΙ τους πόδας Αυτού και ΗΛΕΙΦΕ με το μύρον»* (Λουκάς Ζ/7:38).

Για να κλαίει αυτή η γυναίκα ασταμάτητα, με πολλά δάκρυα, φανέρωνε ότι κάτι το συγκλονιστικό είχε γίνει μέσα της, το είχε αναγνωρίσει ενώπιον του Θεού και τώρα εξέχεε όλη την ευγνωμοσύνη της στον Κύριο. Δεν την ενδιέφερε τι γνώμη είχαν γι' αυτήν και τι έλεγαν όσοι την έβλεπαν, ταπεινώθηκε και σκούπιζε με τα μαλλιά της τα δάκρυά της που έπεφταν επάνω στα πόδια του Ιησού και τον άλειφε με μύρο, δείγμα που τον αναγνώριζε ως Κύριό της.

Ο οικοδεσπότης Φαρισαίος, όταν είδε αυτή τη σκηνή, άρχισε να αμφιβάλει για τον Ιησού εάν ήταν πραγματικός προφήτης, γιατί σκέφτηκε *«ούτος, εάν ήτο προφήτης, ήθελε γνωρίζει τις και οποία είναι η γυνή, ήτις εγγίζει αυτόν, ότι είναι αμαρτωλή»* (Λουκάς Ζ/7:39). Ο Ιησούς που γνώριζε τι σκεφτόταν, τον αποκάλυψε με τον όνομά του, λέγοντάς του *«Σίμων, έχω να σοι είπω κάτι»*. Ο Σίμων τον κοιτούσε με αγωνία, αλλά και με απορία, τι ήθελε να του πει ο δάσκαλος. Τον άκουσε να του λέγει μια πολύ απλή ιστορία για **έναν δανειστή που**

είχε δύο χρεοφειλέτες. Ο ένας του χρωστούσε πεντακόσια δηνάρια και ο άλλος πενήντα, αλλά επειδή δεν μπορούσαν να εξοφλήσουν το χρέος τους, χάρισε και στους δύο την οφειλή τους. Τελειώνοντας ο Ιησούς, τον ρώτησε ποιος από τους δύο οφειλέτες, θα αισθανόταν περισσότερη αγάπη και ευγνωμοσύνη για τον δανειστή του (Λουκάς Ζ/7:41-42). Η απάντηση του Σίμωνα και για οποιονδήποτε νοήμονα άνθρωπο, ήταν αυτονόητη: Φυσικά αυτός που χρωστούσε τα περισσότερα και του χαρίστηκαν, η καρδιά του θα ξεχείλιζε από ευγνωμοσύνη.

Μετά την ορθή απάντηση του Φαρισαίου Σίμωνα, ο Ιησούς έδειξε την γυναίκα και του είπε, τι έκανε αυτή η γυναίκα, που αυτός σαν οικοδεσπότης έπρεπε να κάνει και δεν το έκανε:

«...Βλέπεις αυτή εδώ τη γυναίκα; Μπήκα μέσα στο σπίτι σου...

- **ΝΕΡΟ για τα πόδια μου δεν έδωσες· αυτή όμως, με τα ΔΑΚΡΥΑ της έβρεξε τα πόδια μου, και με τις ΤΡΙΧΕΣ του κεφαλιού της τα σκούπισε.**
- **ΦΙΛΗΜΑ δεν μου έδωσες· αυτή όμως, από τη στιγμή που μπήκα μέσα, δεν σταμάτησε να ΚΑΤΑΦΙΛΑΕΙ τα πόδια μου.**
- **Με ΛΑΔΙ δεν άλειψες το κεφάλι μου· αυτή, όμως, άλειψε τα πόδια μου με ΜΥΡΟ...**» (Λουκάς Ζ/7:44-46).
- *Γι' αυτό, σου λέω, συγχωρημένες είναι οι πολλές αμαρτίες της· επειδή, αγάπησε πολύ· σε όποιον, όμως, λίγο συγχωρείται, λίγο αγαπάει.*

Τελειώνοντας ο Ιησούς του είπε το επιστέγασμα της ιστορίας του, ότι η γυναίκα αυτή «αγάπησε πολύ, επειδή της συγχωρέθηκαν πολλές αμαρτίες της», ενώ αντίθετα «αγαπάει λίγο, όποιος του συγχωρείται λίγο». Εκείνη τη στιγμή αυτή η αμαρτωλή γυναίκα, δεν είχε σπάσει ένα απλό μπουκάλι και εξέχεε το μύρο επάνω στον Ιησού, αλλά είχε «σπάσει» την ίδια την καρδιά της και εξέχεε τη λατρεία της προς Αυτόν που την είχε λυτρώσει. Αυτό είναι το παράδειγμα για κάθε παιδί του Θεού, που πρέπει να σπάσει το αγγείο του, το σώμα του και να αφήσει το πνεύμα του να έρθει σε αληθινή λατρεία ενώπιον του Θεού.

2. Το περιστατικό της **αμαρτωλής γυναίκας** που άλειψε με αλάβαστρο μύρο τον Ιησού και που αναφέρει ο Λουκάς στο Ζ/7^ο κεφά-

λαιο του Ευαγγελίου του, είναι παράλληλο με το περιστατικό της **Μαρίας**, της αδελφής της Μάρθας, που άλειψε με νάρδο τα πόδια του Ιησού και που αναφέρεται στο ΙΒ/12^ο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του Ιωάννη. Μερικοί μελετητές της Βίβλου συσχετίζουν τα δύο γεγονότα και φρονούν ότι πρόκειται για ένα και όχι για δύο διαφορετικά γεγονότα. Υπάρχουν μεν κοινά σημεία, αλλά υπάρχουν και σαφείς διαφορές που φανερώνουν ότι πρόκειται για δύο τελείως **διαφορετικά περιστατικά**:

- (α) Στα σπίτια που πήγε ο Ιησούς δεν ήταν τα ίδια. Στη μία περίπτωση ήταν καλεσμένος σε γεύμα από τις αδελφές Μαρία και Μάρθα, παρόντος του αναστημένου αδελφού τους Λαζάρου. Στην άλλη περίπτωση ήταν καλεσμένος στο σπίτι του Φαρισαίου Σίμωνα.
- (β) Δεν αναφέρεται το όνομά της γυναίκας που πήγε στο σπίτι Φαρισαίου και άλειψε τον Ιησού με αλάβαστρο μύρο, απλά η Βίβλος λέγει «γυνή τις». Αντίθετα το όνομα της Μαρίας αναφέρεται, καθώς και η σχέση της με τα αδέρφια της.
- (γ) Η γυναίκα στο σπίτι του Φαρισαίου αναφέρεται ότι είχε μια πολύ αμαρτωλή ζωή, ενώ αντίθετα η Μαρία είχε εκλέξει από την αρχή την αγαθή μερίδα.
- (δ) Το περιστατικό με την Μαρία συνέβηκε στην πόλη **Βηθανία**, έξι ημέρες πριν το Πάσχα, ενώ για το περιστατικό με την αμαρτωλή γυναίκα δεν γίνεται ρητή αναφορά που συνέβηκε. Πολλοί δέχονται την άποψη ότι και το περιστατικό αυτό συνέβηκε στη Βηθανία, επειδή στο Ματθαίος Κς'/26:6-7 και στο Μάρκος ΙΔ/14:3 αναφέρεται ότι ο Ιησούς βρισκόταν στην **Βηθανία** στην οικία του **Σίμωνα του λεπρού**, σχετίζοντάς τον με τον **Φαρισαίο Σίμωνα**.

Το συμπέρασμα είναι ότι το άρωμα της πράξης των γυναικών αυτών, ξεχύθηκε σε όλο τον κόσμο. Ο Ιησούς είπε ότι το γεγονός αυτό θα το μνημονεύουν όλες οι γενιές: *«Αληθώς σας λέγω, Όπου αν κηρυχθή το ευαγγέλιον τούτο εις όλον τον κόσμον, και εκείνο το οποίον έπραξεν αύτη θέλει λαληθῇ εις μνημόσυνον αυτής»* (Μάρκος ΙΔ/14:9).

. . . / / / . . .

(08) Η ΧΗΡΑ με το ΔΙΛΕΠΤΟ
Η γυναίκα που έδωσε όλη την περιουσία της στον Θεό

(Μάρκος IB/12:41-44, Λουκάς KA/21:3-4B΄ Κορινθίους Θ/9:6-8)

1. Πλησίαζαν οι ημέρες της εορτής του Πάσχα. Ο Ιησούς, τέσσερις ημέρες πριν το Πάσχα, επάνω σ' ένα πωλάριο (γαϊδουράκι) εισέρχεται στην Ιερουσαλήμ επευφημούμενος από πλήθος λαού που φώναζαν «*Ωσαννά, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου*» (Μάρκος ΙΑ/11:9). Πηγαίνει στο ναό και εκεί βλέπει τους εμπόρους και τους αργυραμοιβούς να έχουν μετατρέψει τον οίκο του Θεού σε οίκο εμπορίου. Γεμάτος θεία αγανάκτηση άρχισε να τους βγάζει όλους έξω (Μάρκος ΙΑ/11:15-17). Λουκάς KA/21:3-4

Την επομένη ημέρα ο Ιησούς πηγαίνει πάλι στο ναό και άρχισε να διδάσκει το συγκεντρωμένο πλήθος. Σε κάποια στιγμή κάθισε απέναντι από το θησαυροφυλάκιο του ναού και παρατηρούσε τον τρόπο με τον οποίο ο κόσμος έριχνε χρήματα μέσα στο θησαυροφυλάκιο (Μάρκος IB/12:41). Πολλοί πλούσιοι έριχναν με εμφανή και επιδεικτικό τρόπο πολλά χρήματα. Λόγω των ημερών υπήρχε μεγάλη κίνηση και ο κόσμος συνωστιζόταν στο ναό.

Σε μια στιγμή ο Κύριος Ιησούς βλέπει μια γυναίκα, της οποίας η εμφάνιση δεν ήταν πλούσια, αντίθετα έδειχνε πολύ φτωχή και ήταν χήρα. Αυτή η γυναίκα δεν έδειχνε να συμμερίζεται τη χαρά του κόσμου για τον εορτασμό του Πάσχα, άλλωστε δεν είχε χρήματα για να μπορεί να έχει ένα πλούσιο τραπέζι. Την βλέπει ο Ιησούς να βγάζει από την τσέπη της **δύο λεπτά** (έναν κοδράντη) και να τα τοποθετεί στο θησαυροφυλάκιο (Μάρκος IB/12:42). Εάν κάποιος έβλεπε το ποσό αυτό θα γέλαγε και θα σχολίαζε δυσμενώς τη γυναίκα αυτή για την ανόητη ενέργειά της. Με το ποσό αυτό, όχι μόνο δεν μπορεί να πληρωθεί κανένα από τα έξοδα του ναού, αλλά και δεν μπορεί να αγοράσει κανείς τίποτα, είναι λιγότερα και από τα ψίχουλα που δίνουν στους επαίτες.

Ο Ιησούς όμως δεν έβλεπε τα πράγματα όπως τα έβλεπαν οι άλλοι, αντίθετα έβλεπε την καρδιά της γυναίκας αυτής. Κάλεσε τους μαθητές του και τους είπε: «*Αληθώς σας λέγω ότι η χήρα αυτή η πτω-*

*χή, έβαλε περισσότερον πάντων, όσοι έβαλον εις το γαζοφυλάκιον· διότι πάντες εκ του ΠΕΡΙΣΣΕΥΟΝΤΟΣ εις αυτούς έβαλον· αύτη όμως εκ του ΥΣΤΕΡΗΜΑΤΟΣ αυτής έβαλε πάντα όσα είχεν, όλην την περιουσίαν αυτής» (Μάρκος ΙΒ/12:42). Όλοι οι πλούσιοι έριχναν από το περίσσευμά τους, δεν έχασαν, ούτε στερήθηκαν τίποτε. Σε λίγο θα πήγαιναν στο σπίτι τους και θα απολάμβαναν ένα πλούσιο τραπέζι. Όμως η φτωχή αυτή γυναίκα, δεν έβαλε απλώς το υστέρημά της, αλλά έβαλε **ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ**, έβαλε όλα όσα είχε και αυτό επταίνεσε ο Ιησούς.*

2. Ο Θεός δεν έχει ανάγκη από τα χρήματά μας, γιατί όλα είναι δικά Του, αυτός μας τα δίνει και εμείς του δίνουμε από τα δικά Του: *«Του Κυρίου είναι η γη και το πλήρωμα αυτής· η οικουμένη και οι κατοικούντες εν αυτή»* (Ψαλμός ΚΔ/24:1). Για τον Θεό δεν έχουν αξία τα πλούτη μας, αλλά αξία έχει η καρδιά μας, γιατί Αυτός ευαρεστείται να κατοικεί *«μετά του συντετριμμένου την καρδίαν και του ταπεινού το πνεύμα»* (Ησαΐας ΝΖ/57:15).

Όταν ο Ιησούς δίδασκε το λαό, πριν ακόμα συναντήσει τη χήρα με το δίλεπτο, οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι του έκαναν ερωτήσεις και μία από τις ερωτήσεις ήταν να τους πει «ποια είναι η πρώτη όλων των εντολών». Ο Ιησούς απάντησε μέσα από τις Γραφές, λέγοντας ότι *«πρώτη πασών των εντολών είναι· Άκουε Ισραήλ, Κύριος ο Θεός ημών είναι ΕΙΣ (ένας) Κύριος...»*, αλλά ο Ιησούς δεν έμεινε μόνο στη μοναδικότητα του Θεού, προχώρησε και παρακάτω λέγοντας *«...και θέλεις ΑΓΑΠΑ Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδίας σου, και εξ όλης της ψυχής σου, και εξ όλης της διανοίας σου, και εξ όλης της δυνάμεώς σου· αύτη είναι η πρώτη εντολή»* (Μάρκος ΙΒ/12:29-30). Η χήρα γυναίκα αγαπούσε τον Θεό με όλη την καρδιά της, την ψυχή της, τη διάνοιά της και τη δύναμή της και αυτό το έδειξε στην πράξη με το να δώσει όλη την περιουσία της.

Ο Θεός είναι Θεός ζηλότυπος (Έξοδος Κ/20:5) και θέλει απόκλειστικότητα στις σχέσεις μας, θέλει την πρώτη θέση στη ζωή μας και αυτό για τη χήρα ήταν μια ζωντανή πραγματικότητα σ' όλη την πορεία της. Το δίλεπτο της χήρας είχε μεγάλη αξία ενώπιον του Θεού, γιατί αντιπροσώπευε τον πλούτο της καρδιάς της. Ο Θεός

θέλει να του δίνουμε για να μας ευλογεί, είναι πνευματικός νόμος πως «*ό,τι αν σπείρη ο άνθρωπος, τούτο και θέλει θερίσει*» (Γαλάτας ς'6:7). Γι' αυτό όποιος σπέρνει με φειδωλία, θα θερίσει και με φειδωλία και όποιος σπέρνει με αφθονία, **θα θερίσει και με αφθονία** (Β' Κορινθίους Θ'9:6).

Όταν δίνουμε στον Κύριο, αποταμιεύουμε στον ουρανό και στη γη. Εάν στον αγρό σπείρουμε μια πολύ μικρή ποσότητα σπόρων, μια χούφτα σπόρων, τα αποτελέσματα θα είναι πενιχρά, εάν όμως σπείρουμε τσουβάλια με σπόρους, τότε η σοδειά θα είναι πλούσια και καρποφόρα, αυτός είναι ο νόμος της φύσης. Το ίδιο γίνεται και με τις προσφορές, όταν σπέρνουμε λίγα, θερίζουμε και λίγα. Όταν σπέρνουμε πολλά, θερίζουμε και πολλά. Η χήρα δεν έσπειρε λίγα, δίνοντας μόνο δύο λεπτά, αλλά η χήρα έσπειρε ολόκληρη την περιουσία της και η σοδειά που θέρισε ήταν πλούσια.

Αυτό δεν γίνεται μόνο στον φυσικό τομέα με τα υλικά αγαθά μας, αλλά γίνεται και στον πνευματικό τομέα. Όταν σπέρνουμε τον Λόγο του Θεού, **θερίζουμε την ποσότητα που σπείραμε**. Εάν δεν σπείρουμε καθόλου, θα είμαστε χωρίς καρπό. Ας μην γογγύζουμε όταν στη ζωή μας δεν υπάρχει καρποφορία και συνέχεια αντιμετωπίζουμε διάφορα προβλήματα.

Ο Θεός θέλει με τα χρήματά μας, με τις προσφορές μας και τη διακονία μας να επενδύουμε για τον ουρανό. Όπως η χήρα γυναίκα, έτσι και εμείς μπορούμε να επενδύουμε συναλλαγές αιώνιας αξίας στο χρηματιστήριο του ουρανού. Εκείνο που είναι βέβαιο για κάθε άνθρωπο, πλούσιο ή πτωχό, είναι ότι τα χρήματά μας και όλα τα πλούτη μας δεν μπορούμε να τα πάρουμε μαζί μας στον ουρανό, όταν ο Κύριος μας καλέσει κοντά Του. Μπορούμε όμως, όσο είμαστε εδώ στη Γη να «στείλουμε» τα χρήματά μας στον ουρανό, ενεργώντας σαν τη πτωχή χήρα: **ΝΑ ΔΙΝΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΘΕΟ!**

. . . / / / . . .

(09) Αιμορροούσα ΓΥΝΑΙΚΑ

Η γυναίκα που γνώριζε το «άγγιγμα πίστης»

(Μάρκος Ε/5:24-34, Λουκάς Η/8:42-48, βλ. ζ´/6:17-19)

Όταν ο Ιησούς ήταν στους δρόμους της Ιερουσαλήμ ήταν συνηθισμένη η εικόνα να συνωστίζονται γύρω του πλήθος ανθρώπων. Αυτή τη φορά όμως τα πράγματα ήταν λίγο διαφορετικά, ο κόσμος ήταν πολύ περισσότερος που «συνέθλιβον» τον Ιησού και δεν μπορούσε να προχωρήσει. Αλλά εκείνο που προκαλούσε μεγάλη εντύπωση, ήταν μια γυναίκα, που φαινόταν ταλαιπωρημένη, και που προσπαθούσε απεγνωσμένα να περάσει ανάμεσα στο πλήθος των ανδρών και να φτάσει στον Ιησού. Η εικόνα ήταν παράξενη, γιατί κάτι τέτοιο συνέβαινε σπάνια, ίσως και ποτέ.

Η γυναίκα αυτή δεν είχε καμιά περιέργεια να δει τον διδάσκαλο, όπως οι περισσότεροι πήγαιναν, ούτε ήθελε να δει κάποιο θαύμα του για να θαυμάσει. Η γυναίκα αυτή ήθελε να πλησιάσει τον Ιησού για να γίνει **ένα θαύμα στη δική της τη ζωή**. Είχε πίστη μέσα της ότι αυτό θα γινόταν, αρκεί να Τον άγγιξε. Είχε ένα πρόβλημα υγείας για δώδεκα χρόνια, είχε ρύση αίματος (αιμορραγία) και ενώ δαπάνησε την περιουσία της στους γιατρούς, θεραπεία δεν μπόρεσε να βρει.

Άκουσε και έμαθε για τον Ιησού που γύριζε στις πόλεις, θεραπεύοντας και ευεργετώντας όλους όσους είχαν ανάγκη. Αγαπούσε τον Θεό και γνώριζε τα θαυμαστά που είχε κάνει στο λαό της. Μπήκε μέσα της η ελπίδα και η μεγάλη πίστη ότι ο γιος της Μαρίας και του Ιωσήφ ήταν απεσταλμένος από τον Θεό. Εάν τον συναντούσε θα θεραπευόταν, αρκεί μόνο να άγγιζε το ιμάτιό του. Έπρεπε όμως να περάσει από όλο αυτό το σύμμεικτο πλήθος που συμπιέζε και συνέθλιβε τον Ιησού.

Τελικά το κατόρθωσε με μεγάλη δυσκολία, γιατί την έσπρωχναν και την έδιωχναν. Μόλις άγγιξε το ιμάτιο του Ιησού *«ευθύς εξηράνθη η πηγή του αίματος αυτής, και ησθάνθη εν τω σώματι αυτής ότι ιατρεύθη από της μάστιγος»* (Μάρκος Ε/5:29). Τότε όμως συνέβηκε κάτι που δεν το περίμενε, δεν το είχε υπολογίσει. Άκουσε τον Ιησού να λέγει **«Ποιος με άγγιξε;»**. Θα έλεγε κάποιος ότι ήταν μια ανόητη

ερώτηση και του το είπε ο Πέτρος: *«Επιστάτα, οι όχλοι σε συμπιέζουν και σε συνθλίβουν, και λέγεις: Τις μου ήγγισεν;»* (Λουκάς Η/8:45). Ο Ιησούς επέμενε λέγοντας ότι *«μου ήγγισέ κάποιος· διότι εγώ ενόησα ότι εξήλθε δύναμις απ' Εμού»* (εδ.46). Όλοι τον πλησίαζαν με τις ιδέες τους, με τις απόψεις τους και τη θρησκεία τους, κανένας δεν τον πλησίαζε με πίστη, γι' αυτό και δεν έπαιρναν τίποτα από τον Ιησού. Πήγαιναν από περιέργεια για να τον συναντήσουν, ή σαν τους Φαρισαίους που ζητούσαν πρόφαση για να τον κατακρίνουν.

Η αιμορροούσα γυναίκα όμως πήγε με πίστη. Είπε «εάν τον αγγίξω, θα θεραπευτώ!». Δεν την ενδιέφεραν τα εμπόδια που έπρεπε να προσπεράσει και ήταν πολλά. Το πρώτο εμπόδιο ήταν το αδύναμο σώμα της από την αιμορραγία, πώς να περάσει ανάμεσα από τους σωματώδεις άνδρες; Ήταν επίσης απογοητευμένη, αφού μέχρι τώρα δεν είχε δει θεραπεία από τις ανθρώπινες ενέργειες. Τέλος, εφόσον είχε ρύση αίματος, σύμφωνα με τον νόμο του Μωυσή, ήταν ακάθαρτη και όποιον άγγιζε θα ήταν ακάθαρτος για επτά ημέρες. Είχε πάρει όμως μέσα της τη μεγάλη απόφαση, **να συναντήσει τον Ιησού**, δεν τη σταματούσε κανένα εμπόδιο, η πίστη της ήταν ακλόνητη και τώρα το θαύμα έγινε στη ζωή της.

Ακούγοντας τον Ιησού να λέγει «ποιος με άγγιξε» και ότι δεν μπόρεσε να κρυφτεί, ενώ έτρεμε από την ταραχή της, έπεσε μπροστά Του και με θάρρος πλέον *«απήγγειλε προς Αυτόν ενώπιον παντός του λαού διά ποίαν αιτίαν ήγγισεν αυτόν, και ότι παρενθύς ιατρεύθη»* (Λουκάς Η/8:47). ΠΙΣΤΕΨΕ στον Λόγο του, ΑΓΓΙΞΕ τον Ιησού, ΕΛΑΒΕ θεραπεία, ΟΜΟΛΟΓΗΣΕ τον Ιησού. Βλέποντας ο Ιησούς την πίστη που είχε, της είπε: *«Θύγατερ, η πίστις σου σε έσωσεν· ύπαγε εις ειρήνην και έσο υγιής από της μάστιγός σου»* (Μάρκος Ε/5:34). Ο Ιησούς την ελευθέρωσε από τη «μάστιγα» του Διαβόλου.

Δεν μένουμε στο θαύμα που έκανε ο Ιησούς, γιατί η ζωή του ήταν γεμάτη θαύματα. Μένουμε στην πίστη της γυναίκας αυτής, της οποίας η Βίβλος δεν αναφέρει ούτε το όνομά της, αλλά όμως μνημονεύεται απ' όλες τις γενιές, **ως η αιμορροούσα γυναίκα που είχε μέσα της το «άγγιγμα πίστης»**. Είναι μια γυναικεία μορφή της Βίβλου που μας εμπνέει η πίστη της, είναι μια από τις αφανείς ηρωίδες της πίστης.

(10) Συροφοίνισσα ΓΥΝΑΙΚΑ **Η ειδωλολάτρισσα με τη μεγάλη πίστη**

(Μάρκος Ζ/7:24-30)

1. Ήταν μια Ελληνίδα γυναίκα, Συροφοίνισσα στο γένος. Είχε μεγαλώσει με τη λατρεία των δώδεκα Ολυμπίων θεών και των πολλών άλλων θεοτήτων της Ελλάδας. Ήταν παντρεμένη και **η κόρη της είχε πνεύμα ακάθαρτο**. Οι θεοί της πατρίδας της δεν μπορούσαν να της δώσουν βοήθεια. Άκουσε ότι οι Ιουδαίοι, δεν είχαν πολλούς θεούς, αλλά είχαν μόνον ένα Θεό, ο οποίος έκανε θαύματα. Άκουσε και για κάποιον Ιουδαίο Ιησού, που ελευθέρωνε τους ανθρώπους από τα ακάθαρτα πνεύματα. Η πίστη στους δικούς της θεούς είχε ξεθωριάσει, καταλάβαινε ότι δεν μπορούσαν να της προσφέρουν τίποτα, αλλά ο Θεός του Ισραήλ είχε σωτηρία. Πως θα μπορούσε να συναντήσει τον Ιησού;

Ο Ιησούς βρέθηκε κάποια ημέρα στα όρια της Τύρου και της Σιδώνας και επειδή ήταν κουρασμένος, θέλησε για λίγο να μη μαθευτεί το γεγονός της άφιξής του, αλλά η παρουσία του αμέσως έγινε αντιληπτή στην περιοχή. Μόλις το άκουσε η Συροφοίνισσα γυναίκα, πήγε και τον βρήκε, έπεσε στα πόδια Του και τον παρακάλεσε να βγάλει το δαιμόνιο από την κόρη της (Μάρκος Ζ/7:24-26). Ο Ιησούς της είπε κάτι που θα μπορούσε να την απογοητεύσει: *«Άφες πρώτον να χορτασθώσι τα τέκνα· διότι δεν είναι καλόν να λάβη τις τινς τινς άρτον των τέκνων και να ρίψη εις τα κυνάρια»* (Μάρκος Ζ/7:27). Αποκάλεσε τους Ισραηλίτες «**τέκνα**» και τους άλλους ειδωλολατρικούς λαούς τους χαρακτήρισε «**κυνάρια**» (σκυλάκια). Με απλά λόγια ο Ιησούς είπε στη γυναίκα ότι «δεν είναι καλό να παίρνει κάποιος τον άρτο από τα τέκνα του Ισραήλ και να τον δίνει στους ειδωλολάτρες, πρέπει πρώτα να χορτάσουν τα τέκνα του Ισραήλ».

Η γυναίκα, όχι μόνο δεν απογοητεύθηκε που ο Ιησούς την αποκάλεσε «κυνάριο», αλλά έδειξε πόσο μεγάλη αλλαγή είχε γίνει μέσα της. Γι' αυτήν πλέον δεν υπήρχαν οι Ολύμπιοι θεοί, ήταν ψεύτικοι, γι' αυτήν υπήρχε μόνο ένας Θεός, ο Θεός του Ισραήλ που μπορούσε να της προσφέρει σωτηρία. Η πίστη της ήταν πλέον ακλόνητη ότι ο Ιησούς ήταν η μόνη σωτηρία για την κόρη της, γι'

αυτό του λέγει «*Ναι, Κύριε· αλλά και τα κυνάρια υποκάτω της τραπέζης τρώγουσιν από των ψιγίων των παιδιών*» (Μάρκος Ζ/7:28). Ο Ιησούς θαύμασε την πίστη της, μέσα από την οποία εκφραζόταν και η ταπείνωση της καρδιάς της και της λέγει: «*Διά τούτον τον λόγον υπάγε· εξήλθε το δαιμόνιον από της θυγατρός σου*». Όταν η γυναίκα πήγε στο σπίτι της βρήκε την κόρη της ελευθερωμένη από το δαιμόνιο (Μάρκος Ζ/7:29-30).

2. Το όνομα της ειδωλολάτρισσας Συροφοίνισσας δεν αναφέρεται στον Λόγο του Θεού, αλλά η μεγάλη πίστη της μνημονεύεται σε όλες τις γενιές. Τόσο στην Παλαιά Διαθήκη, όσο και στην Καινή Διαθήκη, βλέπουμε γυναίκες ειδωλολάτρισσες που έγιναν εύχρηστα σκεύη στα χέρια του Θεού. Η Χαναναία **Ρααβ** και η Μαωβίτισσα **Ρούθ**, πρώην ειδωλολάτρισσες, είναι από τις πιο ευλογημένες γυναίκες, γιατί από τους απογόνους τους προήλθε ο Μεσσίας. Η χήρα της **Σαρεπτά** ομολόγησε τον αληθινό Θεό, που πριν ως εθνική δεν τον γνώριζε. Η ειδωλολάτρισσα βασίλισσα της **Σεβά** εκζήτησε την αλήθεια και την επαίνεσε ο ίδιος ο Ιησούς.

Αντίθετα, γυναίκες που μεγάλωσαν με το νόμο του Θεού, έδειξαν έλλειψη πίστης και εμπιστοσύνης στον Θεό και αθέτησαν τις εντολές του και ενεργούσαν ενάντια στο νόμο Του. Η **Σάρρα** δεν έδωσε πίστη στους αγγέλους του Κυρίου, όταν είπαν ότι θα γεννήσει ενώ βρισκόταν σε περασμένη ηλικία. Η **Ρεβέκκα** εξαπάτησε τον Ισαάκ, συνωμοτώντας με τον γιο της Ιακώβ. Η **Μαριάμ**, αμφισβήτησε τον αδελφό της Μωυσή, ως τον χρισμένο από τον Θεό ηγέτη του λαού Ισραήλ. Η **Μιχάλ** ονειδίζει τον άνδρα της Δαβίδ, ο οποίος ήταν χρισμένος από τον Θεό. Η **Φενίννα**, ενώ ο Θεός την είχε ευλογήσει με τεκνογονία, η καρδιά της ήταν γεμάτη με φθόνο και ζήλεια. Η **γυναίκα του Ιώβ**, τον προέτρεπε να βλασφημήσει τον Θεό. Η **Σαπφείρα**, ενώ έβλεπε το Πνεύμα του Θεού να κινείται με δύναμη στη νεοσύστατη εκκλησία της Ιερουσαλήμ, η καρδιά της μεθόδευε την απάτη και το ψέμα.

Η πίστη της Συροφοίνισσας γυναίκας, υψώνεται ως λάβαρο νίκης σε όλες τις γενιές. Είναι και αυτή μια μικρή ηρωίδα της πίστες, που έψαχνε να βρει την αλήθεια και την βρήκε.

(11) ΜΑΡΙΑ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

Η γυναίκα που είδε πρώτη τον αναστημένο Ιησού

(Ματθαίος ΚΖ/27:55-56,61, ΚΗ/28:1, Λουκάς Η/8:1-3, ΚΔ/24:1-11
Μάρκος ΙΕ/15:40-47, Ις/16:1-10, Ιωάννης ΙΘ/19:25, Κ/20:1-18)

1. Το όνομα της Μαρίας Μαγδαληνής είναι ταυτισμένο με τη θυσία και την ανάσταση του Ιησού, γιατί την βλέπουμε μετά τη σύλληψή του να τον ακολουθεί σε όλη την πορεία του δράματός του. Πολλές λεπτομέρειες για τη ζωή της Μαγδαληνής, πριν γνωρίσει τον Κύριο δεν γνωρίζουμε. Η Βίβλος αναφέρει ότι ο Ιησούς την ελευθέρωσε από δαιμονικά δεσμά, εξέβαλε από μέσα της επτά δαιμόνια και από τότε η ζωή της άλλαξε ριζικά, εγκατέλειψε το παρελθόν της που ζούσε μακριά από τον Θεό, έγινε μια μαθήτρια του Ιησού και τον διακονούσε μαζί με άλλες γυναίκες: *«Και γυναίκες τινές, οι οποίαι ήσαν τεθεραπευμένοι από πνευμάτων πονηρών και ασθενειών, ΜΑΡΙΑ η καλουμένη ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, εκ της οποίας είχαν εκβή επτά δαιμόνια, και Ιωάννα η γυνή του Χουζά, επιτρόπου του Ηρώδου, και Σουσάννα και άλλαι πολλαί, οι οποίαι ΔΙΗΚΟΝΟΥΝ αυτόν από των υπάρχόντων αυτών»* (Λουκάς Η/8:2-3, βλ. Μάρκος Ις/16:9).

Η Μαρία στην πορεία του Ιησού προς τον Γολγοθά ήταν πάντα παρούσα. Πονούσε και έκλαιγε για ότι συνέβαινε γύρω της. Δεν μπορούσε να καταλάβει πως αυτός που θεράπτευε, ελευθέρωνε και βοηθούσε όλους όσους είχαν ανάγκη, τώρα τον οδηγούσαν στο θάνατο σαν έναν κοινό εγκληματία. Ο Ιησούς είχε μιλήσει πολλές φορές για το θάνατό του, αλλά η Μαρία δεν μπορούσε να καταλάβει ότι τα γεγονότα θα έπαιρναν τη μορφή που τώρα τα ζούσε: *«Ίσταντο δε πλησίον εις τον σταυρόν του Ιησού, η μήτηρ αυτού και η αδελφή της μητρός αυτού, Μαρία η γυνή του Κλωπά και Μαρία η Μαγδαληνή»* (Ιωάννης ΙΘ/19:25, βλ. Ματθαίος ΚΖ/27:55-56).

Η Μαρία Μαγδαληνή δεν ήταν συνέχεια κοντά στον Ιησού μόνο στο σταυρό, αλλά ήταν και μετά όταν τον έθεσαν στο μνημείο: *«Ήτο δε εκεί Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία, καθήμεναι απέναντι του τάφου»* (Ματθαίος ΚΖ/27:61). Η καρδιά της πονούσε για τον χαμό του αγαπημένου της διδασκάλου, ήταν Αυτός που έσπασε τα δεσμά της αμαρτίας από πάνω της και τώρα ήταν ελεύθερη. Εάν

μπορούσε και τη ζωή της θα έδινε γι' Αυτόν που την ελευθέρωσε. Το μόνο που μπορούσε να κάνει τώρα είναι να βρίσκεται συνέχεια κοντά του και να παρακολουθεί αδύναμη τις εξελίξεις.

2. Η Μαρία η Μαγδαληνή είναι μια από τις πιο ευλογημένες γυναίκες, είχε το προνόμιο να δει πρώτη τον αναστημένο Ιησού. Το ερώτημα είναι «Γιατί ο Ιησούς παρουσιάστηκε πρώτα στη Μαγδαληνή όταν αναστήθηκε; Τι είδε μέσα στην καρδιά της, που την διάλεξε να είναι η αγγελιοφόρος της ανάστασής του; Δεν πήγε, ούτε στη μητέρα του Μαριάμ, ο πόνος της οποίας ήταν μεγάλος όταν έβλεπε το παιδί της να το κρεμάνε;». Τα γεγονότα της συνάντησης του αναστημένου Ιησού με την Μαρία Μαγδαληνή έχουν ως εξής:

Ο Μάρκος στο Ευαγγέλιό του αναφέρει ότι αφού πέρασε το Σάββατο τρεις γυναίκες «*Μαρία η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, και Μαρία η μήτηρ του Ιακώβου, και η Σαλώμη ηγόρασαν αρώματα, διά να έλθωσι και ΑΛΕΙΨΩΣΙΝ Αυτόν*» (Μάρκος Ις'/16:1-2). Οι γυναίκες πράγματι πήγαν στον τάφο, αλλά τον βρήκαν άδειο και ο άγγελος που ήταν εκεί, τους είπε να τρέξουν να αναγγείλουν το γεγονός στους μαθητές Του. Οι γυναίκες όμως που τις είχε καταλάβει έκσταση και τρόμος **δεν είπαν τίποτα**, γιατί φοβήθηκαν (Μάρκος Ις'/16:6-8).

Από τη διήγηση του Μάρκου φαίνεται ότι πήγαν μόνο οι δύο γυναίκες στον τάφο και η Μαρία Μαγδαληνή πήγε μόνη της σε διαφορετική ώρα, γιατί ο Ιησούς της παρουσιάστηκε ενώ ήταν μόνη, ή πήγαν και οι τρεις μαζί, αλλά οι δύο έφυγαν επειδή τρόμαξαν και έμεινε μόνη της η Μαρία: «*Αφού δε ανέστη το πρωϊ της πρώτης της εβδομάδος, εφάνη πρώτον εις την Μαρίαν την Μαγδαληνήν, από την οποίαν είχεν εκβάλει επτά δαιμόνια*» (Μάρκος Ις'/16:9). Εδώ ο Μάρκος αναφέρει επιγραμματικά ότι ο Ιησούς παρουσιάστηκε στην Μαρία Μαγδαληνή, χωρίς λεπτομέρειες.

Ο Ιωάννης στο Ευαγγέλιό του παρουσιάζει λεπτομέρειες πως ακριβώς φανερώθηκε ο Ιησούς στην Μαρία Μαγδαληνή και τι ειπώθηκε μεταξύ τους. Όταν η Μαρία πήγε στον τάφο, έχοντας δει το λίθο να είναι σηκωμένος, κάθισε έξω και έκλαιε. Μετά από λίγο έσκυψε στον τάφο, χωρίς να μπει μέσα και βλέπει δύο αγγέλους ντυμένους με λευκά ιμάτια, οι οποίοι της είπαν: «*Γύναι, τι κλαίεις;*» Η

Μαρία τους είπε: «*Διότι εσήκωσαν τον Κύριόν μου, και δεν εξεύρω που έθεσαν αυτόν*» (βλ. Ιωάννης Κ/20:1,11-13).

Όπως στεκόταν στην είσοδο η Μαρία κοιτάζει πίσω της και βλέπει να στέκεται κάποιος, τον οποίο δεν γνώρισε (ήταν ο Ιησούς) και ο οποίος την ρώτησε γιατί κλαίει. Εκείνη, επειδή νόμισε ότι ήταν ο κηπουρός, του λέγει: «*Κύριε, εάν συ εσήκωσας αυτόν, ειπέ μοι που έθεσας αυτόν, και εγώ θέλω σηκώσει αυτόν*» (Ιωάννης Κ/20:14-15).

Είναι η στιγμή που ο Ιησούς δεν αφήνει άλλο την καρδιά της Μαρίας να πονά και να κλαίει και της αποκαλύπτεται, λέγοντας με την γνώριμη φωνή του και με τον γνώριμο τρόπο το όνομά της «**Μαρία!**». Η καρδιά της πάει να σπάσει, αναγνώρισε τη φωνή του και λέγει «**Ραββουνί**» (διδάσκαλε) και πηγαίνει να τον προσκυνήσει, αλλά ο Ιησούς δεν την αφήνει και της λέγει: «*Μη μου άπτου· διότι δεν ανέβην έτι προς τον Πατέρα μου. Αλλ' ύπαγε προς τους αδελφούς μου και ειπέ προς αυτούς· Αναβαίνω προς τον Πατέρα μου και Πατέρα σας και Θεόν μου και Θεόν σας*» (Ιωάννης Κ/20:16-17).

Η Μαρία γίνεται η αγγελιοφόρος του πιο συγκλονιστικού γεγονότος «**ο Ιησούς αναστήθηκε από τους νεκρούς**», ανέτειλε ελπίδα για τον άνθρωπο, δεν θα ζει πλέον μέσα στον τάφο των αμαρτιών του, αλλά θα μπορεί να «αναστηθεί» και αυτός, όταν πιστέψει με την καρδιά του και ομολογήσει με το στόμα του ότι ο Ιησούς πέθανε για τις αμαρτίες του και αναστήθηκε για τη δικαίωσή του:

«...Εάν ΟΛΟΓΗΣΗΣ διά του στόματός σου τον Κύριον Ιησούν, και ΠΙΣΤΕΥΣΗΣ εν τη καρδιά σου ότι ο Θεός ανέστησεν αυτόν εκ νεκρών, θέλεις σωθή·

ΔΙΟΤΙ με την καρδιαν πιστεύει τις προς δικαιοσύνην, και με το στόμα γίνεται ομολογία προς σωτηρίαν.

ΔΙΟΤΙ λέγει η γραφή· Πας ο πιστεύων επ' αυτόν δεν θέλει καταισχνυνθή» (Ρωμαίους Ι'/10:9-11).

. . . / / / . . .

(12) Σ Α Π Φ Ε Ι Ρ Α

Μια φιλάργυρη και υποκρίτρια «πιστή»

(Πράξεις Ε/5:5-11)

1. Η πρώτη αποστολική εκκλησία, κάτω από την ηγεσία και την καθοδήγηση των μαθητών του Ιησού, είχε θαυμαστή ενότητα. Στις πρώτες ημέρες, μετά την Πεντηκοστή, όπου ο Θεός ενεργούσε με τον απόστολο Πέτρο σημεία και τεράστια, η καρδιά αυτών που είχαν πιστέψει ήταν «μία». Κανένας από το πλήθος των πιστών δεν έλεγε ότι είναι δικό του κάτι από τα υπάρχοντά του, αλλά είχαν τα πάντα κοινά. Δεν υπήρχε ανάμεσά τους ούτε ένας, που να είχε ανάγκη, επειδή, όσοι ήταν κάτοχοι χωραφιών ή σπιτιών, αφού τα πωλούσαν, έφερναν το αντίτιμο της αξίας και το έβαζαν στα πόδια των αποστόλων για να τα διαχειρίζονται και να προμηθεύουν με αγαθά, όλους όσους είχαν ανάγκη (Πράξεις Δ/4:34-35).

Ενώ πολλοί ήταν αυτοί που πρόσφεραν τα χρήματά τους στο κοινό ταμείο των αποστόλων, η Βίβλος δεν αναφέρει τα ονόματά τους, είτε το ποσό που έδωσαν ήταν μικρό, είτε ήταν μεγάλο. Κάνει όμως μια εξαίρεση και αναφέρει το όνομα ενός δωρητή: *«Και ο Ιωσής, ο επονομασθείς υπό των αποστόλων Βαρνάβας, το οποίον μεθερμηνευόμενον είναι υιός παρηγορίας Λευΐτης, Κύπριος το γένος, έχων αγρόν επώλησε και έφερε τα χρήματα και έθεσεν εις τους πόδας των αποστόλων»* (Πράξεις Δ/4:36-37). Γιατί ο Λόγος του Θεού αναφέρει την δωρεά του Βαρνάβα; Γιατί συνέβηκε και ένα αρνητικό γεγονός, που έφερε την κρίση και τον φόβο του Θεού μέσα στην εκκλησία.

2. Υπήρχε ένας πιστός, ονόματι **Ανανίας** και το όνομα της γυναίκας του **Σαπφείρα**. Πώλησαν το κτήμα τους και αφού κράτησαν ένα ποσό, πήγε ο Ανανίας και παρέδωσε το υπόλοιπο στους αποστόλους, έχοντας συνεννοηθεί για την απάτη αυτή και με την γυναίκα του. Η απάτη δεν ήταν που έδωσαν ένα μερίδιο της πώλησης στους αποστόλους, δικά τους ήταν τα χρήματα και μπορούσαν να δώσουν αυτά που νόμιζαν ότι ήταν σωστό, αλλά η απάτη ήταν η υποκρισία της καρδιάς τους και το ψέμα που είχαν σχεδιάσει να πουν στους αποστόλους. Ήσαν φιλάργυροι και δεν ήθελαν να δώσουν όλο το ποσό, αλλά όμως ήθελαν να φανούν και αυτοί αρεστοί στους απο-

στόλους και στα μάτια των άλλων αδελφών. Έτσι σκέφτηκαν να δώσουν ένα μικρό μερίδιο και να πουν ότι αυτό ήταν όλο το ποσό της πώλησης του αγρού. Είχαν ανοίξει πόρτα στον Διάβολο και τους γέμισε με πνεύματα φιλαργυρίας, υποκρισίας, ψεύδους, φιλαυτίας και εγωισμού (Πράξεις Ε/5:1-2).

Όταν ο Ανανίας έδωσε τα χρήματα στους αποστόλους, ο Πέτρος του είπε κάτι πολύ απλό και σωστό, που εάν το έκανε, δεν θα είχε κανένα πρόβλημα, ούτε θα του καταλόγιζαν αμαρτία: *«Ανανία, διά τι εγέμισεν ο Σατανάς την καρδίαν σου, ώστε να ψευσθής εις το Πνεύμα το άγιον και να κρατήσης από της τιμής του αγρού; Ενώ έμνε, δεν ήτο (δικό) σου; Και αφού επωλήθη, δεν ήτο εν τη εξουσία σου; Διά τι έβαλες εν τη καρδιά σου το πράγμα τούτο; δεν εψεύσθης εις ανθρώπους, αλλ' εις τον Θεόν»* (Πράξεις Ε/5:3-4). Απλά λόγια του είπε ο Πέτρος, ότι ήταν στην εξουσία του να κρατήσει όλα τα χρήματα ή να δώσει ένα μέρος, χωρίς να χρειαστεί να πει ψέματα.

Μέσα στην άγια εκκλησία του Ιησού δεν μπορεί να υπάρχει μίσμα. Η Βίβλος λέγει ότι *«δικαιοσύνη και κρίση είναι η βάση του θρόνου του Θεού»* (Ψαλμός 97:2), γι' αυτό ο Ανανίας, όταν άκουσε τα λόγια του Πέτρου, έπεσε κάτω και ξεψύχησε. Το γεγονός αυτό το έμαθε η εκκλησία και έπεσε φόβος επάνω σε όλους. Δεν το πληροφορήθηκε όμως η γυναίκα του Σαπφείρα, που έλειπε. Ίσως εάν το είχε ακούσει τι είχε συμβεί στον άνδρα της, να μετάνιωνε για την πράξη τους και να υπήρχε συγχώρηση. Δεν συνέβηκε όμως αυτό, γιατί ο Θεός είναι καρδιογνώστης και γνώριζε την πονηρή καρδιά της και την άφησε να αποκαλυφθεί.

Τρεις ώρες μετά τον θάνατο του άνδρα της ήρθε η Σαπφείρα, αγνοώντας το γεγονός αυτό και στην ερώτηση του Πέτρου, εάν πώλησαν το κτήμα με το ποσό που κατέθεσαν, αυτή απάντησε όπως είχε συμφωνήσει με τον άνδρα της. Τότε ο Πέτρος της λέγει: *«Διά τι συνεφωνήσατε να πειράζετε το Πνεύμα του Κυρίου; Ιδού, εις την θύραν οι πόδες των θαψάντων τον άνδρα σου και θέλουσιν εκβάλει και σε»* (Πράξεις Ε/5:9). Όπως το είπε ο Πέτρος, έτσι και έγινε, έπεσε κάτω ξεψύχησε. Οι νέοι την παρέλαβαν για να την θάψουν μαζί με τον άνδρα της.

3. Η Σαπφείρα μαζί με τον άνδρα της υπήρξαν αρνητικά παραδείγματα μέσα στην Βίβλο. Στην πρώτη αποστολική εκκλησία υπήρχε καθαρότητα και αγιότητα, γι' αυτό και κάθε ενέργεια του Σατανά αποκαλυπτόταν. Σήμερα μέσα στην εκκλησία του Χριστού, φαινόμενα απάτης σαν της Σαπφείρας γίνονται πολλά, αλλά η εκκλησία δεν είναι γεμάτη από το άγιο Πνεύμα του Θεού, ώστε να επέρχεται άμεση και η κρίση της αμαρτίας. Σήμερα η εκκλησία έχει συμβιβαστεί με τον κόσμο και ο κόσμος έχει μπει μέσα στην εκκλησία, ώστε κάποιος αδυνατεί να ξεχωρίσει ποιο είναι το κάλπικο και ποιο είναι το γνήσιο.

Η υποκρισία και η φιλαργυρία είναι αμαρτίες που οδήγησαν πιστούς στην πλάνη: *«Διότι ρίζα πάντων των κακών είναι η ΦΙΛΑΡΓΥΡΙΑ, την οποίαν τινές ορεγόμενοι απεπλανήθησαν από της πίστεως και διεπέρασαν εαυτούς με οδύνας πολλές»* (Α΄ Τιμόθεου ς'/6:10). Η φιλαρέσκεια και η αγάπη της Σαπφείρας για τον κόσμο και το χρήμα, ήταν που οδήγησαν τον Ανανία στην απάτη, χωρίς όμως αυτό να ελαφρύνει τη θέση του, γιατί αυτός ήταν η πνευματική εξουσία μέσα στο σπίτι, αλλά δεν είχε τη δύναμη να αντισταθεί στις απαιτήσεις και στις αξιώσεις της γυναίκας τους.

Στον Κύριο δεν δίνουμε επιδεικτικά σαν τον Φαρισαίο της παραβολής (Λουκάς ΙΗ/18:10-14), ο Θεός αγαπά τον «ιλαρό δότη», αυτόν που δίνει από καρδιάς χωρίς ιδιοτέλεια, δίνει για να βλέπει γύρω του χαμόγελα και όχι για να εισπράττει το «μπράβο» των ανθρώπων. Η Σαπφείρα και ο άνδρας της ήθελαν μόνο το «μπράβο» των αδελφών, γιατί η καρδιά τους δεν ήταν ευθεία ενώπιον του Θεού. Εμείς όμως πρέπει να εκζητούμε τον Κύριο όχι «όπως εμείς Τον ΘΕΛΟΥΜΕ», αλλά «όπως Αυτός ΕΙΝΑΙ». **Ο Θεός είναι ΑΓΙΟΣ, έχει ΑΓΙΑ μέσα για να κάνει τους ΑΓΙΟΥΣ σκοπούς του**, γι' αυτό και ψάχνει να βρει ΑΓΙΑ σκεύη, καθαρά αγγεία για να γεμίσει με το Πνεύμα Του. Θυμήσου ότι η Σαπφείρα με τον άνδρα της ήσαν αγγεία με θολό νερό.

. . . / / / . . .

(13) Δ Ο Ρ Κ Α Δ Α

Η γυναίκα με τα αγαθά έργα και τις ελεημοσύνες

(Πράξεις Θ/9:36-43, Ρωμαίους ΙΒ/12:4-8, Ιάκωβος Α/1:27)

Η Ιόππη στην εποχή των αποστόλων ήταν ένα λιμάνι στις ακτές της Ανατολικής Μεσογείου. Εκεί ζούσε μια γυναίκα, που ήταν εξαιρετική μοδίστρα, το όνομά της ήταν **Ταβιθά**, που στα Ελληνικά μεταφράζεται **Δορκάδα** (“Δορκάς”). Δεν αναφέρει η Καινή Διαθήκη εάν ήταν παντρεμένη, αλλά συμπεραίνεται από την αφήγηση του Λουκά που έγραψε το βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων ότι δεν είχε δική της οικογένεια.

Η Δορκάδα ήταν αφιερωμένη στον Θεό και είχε θέσει το ταλέντο της στη ραπτική να διακονεί τους φτωχούς, τα ορφανά και τις χήρες. Ενώ μέσα στην Βίβλο οι άνδρες αναφέρονται ως «μαθητές» του Ιησού, η μόνη γυναίκα που αποκαλείται «μαθήτρια» είναι η Ταβιθά, η Δορκάδα: *«...Και εν Ιόππη ήτο τις μαθήτρια ονόματι Ταβιθά, ήτις διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αυτή ήτο πλήρης αγαθών έργων και ελεημοσυνών, τας οποίας έκαμνε»* (Πράξεις Θ/9:36). Σαν καλή μαθήτρια του Κυρίου η Δορκάδα, γνώριζε τι ευαρεστούσε το σωτήρα της και λυτρωτή Ιησού, να ακολουθεί το παράδειγμά του. Όπως Εκείνος ευεργετούσε όλους, όσους είχαν ανάγκη, το ίδιο έκανε και η Δορκάδα, έχοντας αφιερώσει τη ζωή της στο να υπηρετεί τους έχοντες ανάγκη. Δεν το έκανε με μισή καρδιά, ή από υποχρέωση, ή από ιδιοτέλεια, αλλά το έκανε με τη δύναμη της καρδιάς της που ήταν ολοκληρωτικά αφιερωμένη στον Θεό.

Συνέβηκε όμως η Δορκάδα να αρρωστήσει και να πεθάνει. Κοντά στην Ιόππη βρισκόταν η **Λύδδα** και εκεί έμαθαν ότι βρισκόταν ο απόστολος Πέτρος. Αυτό είχε γίνει γνωστό, γιατί ένας παραλυτικός από ηλικία οκτώ ετών, ονόματι **Αινέας**, θεραπεύτηκε από τον Κύριο Ιησού, όταν ο Πέτρος προσευχήθηκε (Πράξεις Θ/9:32-35). Έστειλαν δύο άνδρες για να τον φωνάξουν και τον παρεκάλεσαν να μην καθυστερήσει να πάει.

Όταν ο Πέτρος έφθασε στην Ιόππη, στο σπίτι όπου ήταν η Δορκάδα, βρέθηκε μπροστά σε μια συγκινητική σκηνή. Πολλές χή-

ρες, μόλις τον είδαν στάθηκαν μπροστά του και με δάκρυα στα μάτια, του έδειχναν τα ρούχα που η Δορκάδα τους είχε προμηθεύσει όταν ζούσε (Πράξεις Θ/9:39). Ήσαν στενοχωρημένες και απελτισμένες, γιατί είχαν χάσει το στήριγμά τους. Η Δορκάδα δεν ήταν μόνο η βοήθειά τους, αλλά ήταν και η πνευματική αδελφή που απάλυνε το πρόβλημά τους και τα λόγια της είχαν δύναμη ζωής.

Ο Πέτρος αφού έβγαλε όλους έξω από το δωμάτιο που ήταν Δορκάδα, γονάτισε και προσευχήθηκε. Μετά στράφηκε προς το σώμα που ήταν ξαπλωμένο και είπε **«Ταβιθά, ανάστηθι»**. Αμέσως η γυναίκα άνοιξε τα μάτια της και βλέποντας τον Πέτρο ανακάθισε. Ο Πέτρος την βοήθησε να σηκωθεί και **«φωνάξας τους αγίους και τας χήρας παρέστησεν αυτήν ζώσαν»** (Πράξεις Θ/9:40-41). Το θαύμα αυτό έγινε γνωστό σε όλη την Ιόππη και πολλοί πίστεψαν στον Κύριο.

Πολλές χήρες και πολλοί φτωχοί στην Ιόππη φορούσαν ρούχα, τα οποία είχε ράψει η Δορκάδα. Θα μπορούσαμε να πούμε με τη σύγχρονη ορολογία ότι η γυναίκα αυτή ήταν μια **ιδιωτική κοινωνική ασφάλεια** για τους άπορους. Ήταν η πρωτοπόρος ενός κοινωνικού φορέα, που σαν στόχο είχε τη δημιουργία φιλανθρωπικών μονάδων και σήμερα γνωρίζουμε ότι σε όλα τα κράτη υπάρχει πληθώρα φιλανθρωπικών οργανώσεων και αρκετές από τις οποίες, που ανήκουν σε ιεραποστολές ή σε χριστιανικές ομάδες φέρουν το όνομά της.

Η Δορκάδα έκανε πράξη αυτό που λέγει ο Λόγος του Θεού, ποια είναι η καθαρή «θρησκεία» και όχι τυπικισμός και τυπολατρία, γνώριζε πως πρέπει να ενεργεί μια αληθινή μαθήτριά του Ιησού: **«Θρησκεία καθαρά και αμίαντος ενώπιον του Θεού και Πατρός είναι αυτή, να επισκέπτηται τους ορφανούς και τας χήρας εν τη θλίψει αυτών, και να φυλάττη εαυτόν αμόλυντον από του κόσμου»** (Ιάκωβος Α/1:27). Όπως ένα σώμα έχει μέλη πολλά, έτσι και το ένα σώμα του Χριστού έχει πολλά μέλη, που το ένα ενδιαφέρεται και περιθάλπει το άλλο και η Δορκάδα είχε γίνει η «καρδιά» του σώματος και η βοήθειά της ξεχυνόταν σε όλα τα μέλη του σώματος, γιατί είχε την καρδιά του Χριστού (Ρωμαίους ΙΒ/12:4-5). Το λαμπρό της παράδειγμα, θα είναι ένα φως που θα καίει στους αιώνες.

(14) Λ Υ Δ Ι Α: Η πρώτη Ευρωπαϊά χριστιανή

(Πράξεις Ις'/16:9-15,40, Φιλιππησίους Α/1:3-7, Δ/4:3)

1. Η πόλη των Φιλιππων ήταν Ρωμαϊκή αποικία και αποτελούσε κομβικό εμπορικό κέντρο μεταξύ των χωρών της Μεσογείου και του Αιγαίου με την Ευρώπη και σε αυτό συνετέλεσε σημαντικά, τόσο η Εγνατία Οδός, όσο και η Pax Romana, η Ρωμαϊκή Ειρήνη, που είχε επιφέρει την ασφάλεια των υπηκόων και την ενότητα των χωρών, καθώς και τη δημιουργία πολλών εμπορικών κέντρων μέσα στην απέραντη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, ώστε η διακίνηση προσώπων και αγαθών να είναι ελεύθερη.

Στην εμπορική πόλη των Φιλιππων ζούμε μία γυναίκα επιχειρηματίας, που την έλεγαν **Λυδία** και καταγόταν από τα **Θυάτειρα** της Μικράς Ασίας. Έκανε εμπόριο πορφύρας, το οποίο ήταν ένα πολύ ακριβό ύφασμα, που είχαν τη δυνατότητα να το προμηθεύονται και να το φορούν μόνο βασιλείς και πλούσιοι. Παρ' όλο που ήταν δραστήρια, δεν ζούσε μόνο για το εμπόριο, αλλά σεβόταν τον Θεό, φαίνεται όμως από την περιγραφή της Βίβλου ότι η γνώση της για τον Θεό ήταν επιφανειακή, δεν είχε προσωπική σχέση και γνωριμία με τον Ιησού Χριστό. Ο Θεός όμως που διέκρινε τον αληθινό πόθο της καρδιάς της είχε ένα θαυμαστό σχέδιο για εκείνη, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα και την Ευρώπη.

2. Ο απόστολος Παύλος με τους συνεργάτες του Τιμόθεο και Σίλα, βρισκόντουσαν στην **Μυσία**, έχοντας πρόθεση να πάνε στη **Βιθυνία** για να κηρύξουν το ευαγγέλιο, αλλά τους εμπόδισε το Πνεύμα Ιησού και βρέθηκαν στην **Τρωάδα** (Πράξεις Ις'/16:7-8). Εκεί ο Παύλος είδε σε όραμα έναν άνδρα Μακεδόνα να τον παρακαλεί και να του λέγει *«Διάβα εις Μακεδονίαν και βοήθησον ημάς»* (Πράξεις Ις'/16:9). Έχοντας την οδηγία του Κυρίου απέπλευσαν από Τρωάδα, πέρασαν από Σαμοθράκη και Νεάπολη και έφθασαν στους Φιλιππους, όπου έμειναν μερικές ημέρες.

Κατά τη συνήθειά του ο Παύλος, σε κάθε πόλη που επισκεπτόταν, την ημέρα του Σαββάτου, πήγαινε στη συναγωγή και μιλούσε στους ομοεθνείς του. Στην πόλη όμως των Φιλιππων δεν υπήρ-

χε συναγωγή, υπήρχε μια μικρή συγκέντρωση μόνο με γυναίκες έξω της πόλης: «...*Και τη ημέρα του σαββάτου ἐξήλθομεν ἐξω της πόλεως πλησίον του ποταμού, όπου ἐσυνειθίζετο να γίνηται προσευχή, και καθήσαντες ἐλαλούμεν προς τας ἐκεῖ συνελθούσας γυναίκας*» (Πράξεις 15/16:13). Ανάμεσα στις γυναίκες που είχαν πάει για προσευχή ήταν και η επιχειρηματίας Λυδία, η οποία διψούσε για την αλήθεια, γι' αυτό και ο Θεός «διήνοιξε» την καρδιά της για να προσέχει σ' εκείνα που μιλούσε ο Παύλος.

Η καρδιά της Λυδίας ήταν ένα σφουγγάρι που ρουφούσε κάθε λόγο του Παύλου, κατάλαβε ότι είναι αμαρτωλή και ότι έχει ανάγκη του αίματος του Ιησού. Ο σπόρος της αλήθειας έπεσε σε μια καρδιά εύφορη που διψούσε για ζωντανό νερό. Η Λυδία βρήκε την αλήθεια, γνώρισε ποιος πέθανε για τις αμαρτίες της. Αυτό που είχε γίνει μέσα της, ήθελε να το ομολογήσει σε όλους, γι' αυτό ζήτησε να βαπτιστεί αμέσως, όχι μόνο αυτή, αλλά και ολόκληρη η οικογένειά της. Η χαρά της μεγάλη και η καρδιά της γεμάτη προσφορά και αγάπη. Είπε στον Παύλο: «*Εάν με εκρίνατε ότι είμαι πιστή εις τον Κύριον, εισέλθετε εις τον οίκόν μου και μείνατε· και μας ἐβίασεν*» (Πράξεις 15/16:15).

3. Έτσι γεννήθηκε η πρώτη εκκλησία στην Μακεδονία, που ήταν και η πρώτη εκκλησία στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη. **Η Λυδία έχει το προνόμιο να είναι πρώτη Ευρωπαία αναγεννημένη ακόλουθη του Ιησού.** Γι' αυτό και ο Κύριος εμπόδιζε τον Παύλο και τους συνεργάτες του να κηρύξουν το ευαγγέλιο στην Μικρά Ασία, γιατί είχε ένα θαυμαστό σχέδιο για τους Έλληνες. Το δρομολόγιο του Παύλου συνεχίστηκε προς τη νότια Ελλάδα και αφού πέρασε από Θεσσαλονίκη, Βέροια και Αθήνα, έφθασε στην Κόρινθο, τελευταίο προορισμό του.

Η πνευματική πορεία της Λυδίας άρχισε πλέον να αποκτά νέο ενδιαφέρον. Όλα στη ζωή της άλλαξαν, αλλά και οι επιχειρηματικές δραστηριότητές της τέθηκαν στην υπηρεσία του Κυρίου. Η Λυδία δεν εγκατέλειψε το επάγγελμά της, ούτε πήγε να μονάσει, όπως μερικούς αιώνες αργότερα έκαναν πολλοί πιστοί. Πιθανόν να μην ασχολήθηκε και με τον ευαγγελισμό ψυχών, αλλά δεν έμεινε αδρανής μέσα στον αγρό του Κυρίου, άρχισε να υπηρετεί τους αδελφούς.

Το σπίτι της τέθηκε αμέσως στην υπηρεσία των αγίων. Όταν βαπτίστηκε φιλοξένησε τον Παύλο και τους συνεργάτες του και μάλιστα τους πίεσε για να πάνε. Πιο αργότερα, όταν ο Παύλος και ο Σίλας βγήκαν από τη φυλακή, που τους είχαν κλείσει άδικα, πήγαν στο σπίτι της Λυδίας: **«Οι δε εξελθόντες εκ της φυλακής, υπήγον εις τον οίκον της Λυδίας, και ιδόντες τους αδελφούς, παρηγόρησαν αυτούς και ανεχώρησαν»** (Πράξεις 15'/16:40).

Ο Κύριος θέλει οι πιστοί να έχουν το πνεύμα της προσφοράς της Λυδίας και να ανοίγουν τα σπίτια τους στους αδελφούς, όπως έκανε και η Λυδία. Ο Κύριος θέλει να διαχειριζόμαστε τα αγαθά για τη δική Του δόξα και αυτό γίνεται όταν με αυτά υπηρετούμε τα μέλη του σώματος του Χριστού που είναι και δικά μας μέλη, **αφού είμαστε ένα σώμα εν Χριστώ**. Μέσα στον Λόγο του Θεού διαβάζουμε ότι άγιοι άνθρωποι φιλοξένησαν αγγέλους, χωρίς να το γνωρίζουν, όπως ο Αβραάμ: *«Την φιλοξενίαν μη λησμονείτε· επειδή διά ταύτης τινές επιλοξένησαν αγγέλους μη γνωρίζοντες»* (Εβραίους 13:2, βλ. Γένεση 18:1-15, 19:1).

Όταν ο Παύλος βρισκόταν έγκλειστος στην Ρώμη, έγραψε μία επιστολή προς τους αγίους της εκκλησίας των Φιλιππών, όπου αναφέρεται και στις γυναίκες που τον βοήθησαν και συνεργάστηκαν μαζί του κατά τη διάρκεια της παραμονής του εκεί. Δεν αναφέρει ειδικά το όνομα της Λυδίας, αλλά αυτό δεν θεωρείται παράλειψη, καθόσον κάνει μία γενική αναφορά, που σημαίνει ότι συμπεριλαμβάνεται και η Λυδία, η οποία υπήρξε η πρωτοπόρος στους Φιλιππούς και σε ολόκληρη την Ελλάδα: *«...Παρακαλώ και σε, σύντροφε γνήσιε, βοήθει αυτάς αι οποίαι συνηγωνίσθησαν μετ' εμού εις το ευαγγέλιον ομού και με τον Κλήμεντα και τους λοιπούς συνεργούς μου, των οποίων τα ονόματα είναι εν βιβλίω ζωής»* (Φιλιππησίους 4:3).

Η Λυδία είναι ένα λαμπρό παράδειγμα για όλους τους επιχειρηματίες, μικρούς ή μεγάλους, μέσα στους αιώνες. Αφιέρωσε την επιχείρησή σου, την τέχνη σου, την όποια εργασία σου στον Κύριο και Αυτός θα σε οδηγήει και θα σε κατευθύνει. Ξεκίνα την ημέρα σου με προσευχή και ο Κύριος θα αυξήσει τις επιχειρήσεις σου, αλλά γνώριζε ότι **ο πρώτος καρπός ανήκει σ' Αυτόν**.

(15) Π Ρ Ι Σ Κ Ι Λ Λ Α

Η γυναίκα πρότυπο υπακοής στην εξουσία της

(Πράξεις ΙΗ/18:1-4, 18-22, 24-28, ΙΘ/19:1, Ρωμαίους Ιζ'/16:3-5, Α' Κορινθίους Ιζ'/16:19, Β' Τιμόθεου Δ/4:19)

Η Πρίσκιλλα όπως σκιαγραφείται η φυσιογνωμία της και ο χαρακτήρας της μέσα στον Λόγο του Θεού είναι το πρότυπο της ιδανικής συζύγου και το πρότυπο της σωστής συνεργάτιδας του άνδρα στο έργο του Κυρίου. Έχει επίγνωση ποια είναι η θέση της ως «βοηθός και ομοία» του άνδρα της. Είναι ένα λαμπρό παράδειγμα «υποταγής» στον άνδρα της, με την Βιβλική ερμηνεία του όρου για όλες τις πιστές γυναίκες. Του αποδίδει τον οφειλόμενο σεβασμό και την τιμή και τον αναγνωρίζει ως την κεφαλή της, που της παρέχει ασφάλεια και προστασία. Το γεγονός ότι το όνομά της αναφέρεται στην Βίβλο και μνημονεύεται σε όλες τις γενιές, φανερώνει ότι ήταν μια εξαιρετική γυναίκα. Για τον λόγο αυτό θα αφιερώσουμε περισσότερες σελίδες στην παρουσίαση της Πρίσκιλλας.

ΡΩΜΗ - ΚΟΡΙΝΘΟΣ - ΕΦΕΣΟΣ: Η Πρίσκιλλα με τον σύζυγό της Ακύλα, κατάγονταν από τον Πόντο. Βρέθηκαν στην **Ρώμη**, αλλά το έτος 50 μ.Χ. αναγκάστηκαν να φύγουν μετά από διάταγμα του αυτοκράτορα Κλαυδίου, ο οποίος εξόριζε όλους τους Ιουδαίους. Βρέθηκαν στην **Κόρινθο**, όπου εργαζόντουσαν ως σκηνοποιοί. Εκεί τους συνάντησε ο απόστολος Παύλος ερχόμενος από την Αθήνα και επειδή ήταν ομότεχνός τους έμενε μαζί τους και εργαζόντουσαν μαζί. Ο Παύλος κάθε Σάββατο στη συναγωγή συνομιλούσε με Ιουδαίους και Έλληνες και τους έπειθε στις αλήθειες του ευαγγελίου του Χριστού (Πράξεις ΙΗ/18:1-4).

Η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας ανέπτυξαν με τον Παύλο μια αξιοθαύμαστη φιλία και συνεργασία. Προσευχόντουσαν μαζί και οικοδομούσαν μαζί τις ψυχές. Σαν Ιουδαίοι γνώριζαν τη διδασκαλία του νόμου του Θεού, αλλά μαζί με τον Παύλο οδηγήθηκαν σε πλούσιες αποκαλύψεις. Ο Παύλος παρέμεινε στην Κόρινθο δέκα οκτώ μήνες όπου δημιουργήθηκε μια ζωντανή εκκλησία. Μετά έφυγε από την Κόρινθο, μαζί με τον Ακύλα και την Πρίσκιλλα και πήγαν στην **Εφε-**

σο, όπου ο ίδιος έφυγε για την **Καισάρεια** με προορισμό την Ιερουσαλήμ ενώ οι δύο συνεργάτες του παρέμειναν στην Έφεσο για είχαν αποστολή να εκτελέσουν (Πράξεις ΙΗ/18:18-22).

Η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας απέκτησαν πλούσιο πνευματικό καρπό μένοντας μαζί με τον Παύλο και κατά συνέπεια δεν χρειαζόταν ο Παύλος να παραμείνει στην Έφεσο, γιατί μπορούσαν επάξια να τον αντικαταστήσουν και αυτό έγινε φανερό όταν συνάντησαν τον Ιουδαίο Απολλώ.

ΑΠΟΛΛΩΣ και ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ: Ο Απολλώς ήταν ένας Ιουδαίος λόγιος, με καταγωγή από την Αλεξάνδρεια και βρέθηκε στην Έφεσο. Γνώριζε τις Γραφές και ήταν πειστικός στον λόγο του, διδάσκοντας με ακρίβεια τα γεγονότα που είχαν σχέση με τον Κύριο Ιησού, αλλά το μήνυμά του έφθανε μέχρι το βάπτισμα του Ιωάννου. Δεν γνώριζε για την επίγεια ζωή του Ιησού Χριστού, για τον θάνατό του και την ανάστασή του, δεν γνώριζε τίποτα για το βάπτισμα του αγίου Πνεύματος του Θεού. Η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας τον άκουσαν να μιλά με παρρησία μέσα στη συναγωγή και όταν διαπίστωσαν αυτή την έλλειψή του, τον πήραν μαζί τους και *«εξέθεσαν εις αυτόν ακριβέστερα την οδόν του Θεού»* (Πράξεις ΙΗ/18:24-26).

Παρ' όλο που στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, αυτό το περιστατικό περιγράφεται μόνο με τρία εδάφια, αμέσως κάποιος γνωρίζει πόσο σημαντικός ήταν ο ρόλος της Πρίσκιλλας και του Ακύλα. Επειδή στα εδάφια 18 και 26 στο πρωτότυπο θεόπνευστο Ελληνικό κείμενο αναφέρεται πρώτα η Πρίσκιλλα και μετά ο Ακύλας (όχι **«Ακύλας και Πρίσκιλλα»**), πολλοί μελετητές της Γραφής αναγνωρίζουν ηγετικό ρόλο στην Πρίσκιλλα. Αυτή όμως η άποψη έρχεται σε αντίθεση με αυτό που ο Θεός έθεσε απ' αρχής, ότι η γυναίκα έχει βοηθητική διακονία και ότι κάνει, το κάνει πάντα κάτω από την πνευματική εξουσία του άνδρα της. Η Πρίσκιλλα δεν ενεργούσε αυτοδύναμα και ανεξάρτητα από τον Ακύλα, δεν τον αγνοούσε, διδάξε τον Απολλώ μαζί με τον σύζυγό της, γιατί γνώριζε το νόμο που ο Θεός είχε θέσει απ' αρχής.

Ο Απολλώς ήταν ένας χαρισματικός του λόγου, αλλά όπως φαίνεται στη συνέχεια η συμπεριφορά και η ευγένεια της Πρίσκιλ-

λας και του άνδρα της τον κέρδισαν. Ίσως αναρωτηθεί κάποιος, τι ακριβώς του είπαν, ώστε αυτός που είχε παιδεία και μόρφωση, δέχτηκε τον λόγο τους με απλότητα και ταπεινότητα. Πιστεύω ότι η απάντηση είναι απλή και αυτονόητη, δίδαξαν στον Απολλώ ότι και αυτοί είχαν διδαχτεί από τον Παύλο και έτσι **δημιουργήθηκε μια αλυσίδα του Λόγου Θεού.**

Τώρα ο Απολλώς ήταν έτοιμος να κηρύξει τον αποκαλυπτικό Λόγο και να οικοδομήσει τους αδελφούς, όπως και έκανε στην εκκλησία της Κορίνθου, όπου στη συνέχεια βρέθηκε (Πράξεις ΙΘ/19:1). Ο λόγος είχε δύναμη, κανένας δεν μπορούσε να του αντισταθεί: *«Διότι εντόνως εξήλεγγε τους Ιουδαίους, δημοσία αποδεικνύων διά των γραφών ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός»* (Πράξεις ΙΗ/18:28). Ήταν τόσο ισχυρός ο λόγος του Απολλώ, που στην Κόρινθο οι πιστοί είχαν χωριστεί σε τέσσερις φατρίες (ομάδες), η μία από τις οποίες τον θεωρούσε ως τον αναμφισβήτητο ηγέτη. Φυσικά, ούτε ο Απολλώς, αλλά ούτε ο Παύλος και ο Κηφάς, που τους είχαν τοποθετήσει επικεφαλής των άλλων ομάδων, δέχοντουσαν αυτές τις σαρκικές ενέργειες, αντίθετα ο Παύλος με τον πιο αυστηρό τρόπο τις κατάδίκασε (Α΄ Κορινθίους Γ/3:5-22).

ΕΦΕΣΟΣ - ΡΩΜΗ: Η εκκλησία στην Έφεσο ήταν πλέον στηριγμένη σε ισχυρά πνευματικά θεμέλια, υπήρχαν εργάτες αφιερωμένοι στον Κύριο και η παρουσία του ζεύγους Ακύλα και Πρίσκιλλας δεν ήταν πλέον απαραίτητη, μπορούσαν να φύγουν και να προσφέρουν σε άλλο μέρος τις υπηρεσίες του. Ο Κλαύδιος είχε πεθάνει, οπότε επέστρεψαν στην Ρώμη και δημιούργησαν κατ' οίκον εκκλησία. Ο Παύλος τους αποκαλούσε συνεργούς εν Χριστώ. Οι μαθητές του Παύλου στην Κόρινθο, τώρα έγιναν ικανοί διδάσκαλοι για να διδάξουν άλλους.

Η Πρίσκιλλα με τον Ακύλα είχαν δεθεί όλα αυτά τα έτη τόσο πολύ με τον Παύλο, που μεταξύ τους δημιουργήθηκαν ισχυροί δεσμοί φιλίας και αγάπης. Ο Παύλος αποκαλούσε την Πρίσκιλλα **«Πρίσκα»** και σε ορισμένες επιστολές του χρησιμοποιούσε αυτό το όνομα: *«Ασπάσθητι την Πρίσκαν και τον Ακύλαν και τον οίκον του Ονησιφόρου»* (Β΄ Τιμόθεου Δ/4:19).

Ο Παύλος στην επιστολή που έστειλε στους πιστούς της εκκλησίας της Ρώμης γράφει: *«Ασπάσθητε την Πρίσκιλλαν (αρχ.κείμενο “Πρίσκαν”) και τον Ακύλαν, τους ΣΥΝΕΡΓΟΥΣ μου εν Χριστώ Ιησού, οι οποίοι υπέρ της ζωής μου υπέβαλον υπό την μάχαιραν τον τράχηλον αυτών, τους οποίους, ουχί εγώ μόνος ευχαριστώ, αλλά και πάσαι αι εκκλησίαι των εθνών. Ασπάσθητε και την κατ' οίκον αυτών εκκλησίαν»* (Ρωμαίους Ις'/16:3-5). Όπου πήγαιναν η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας γινόντουσαν ευλογία και το επισημαίνει αυτό ο Παύλος, γράφοντας ότι δεν τους ευχαριστεί μόνον αυτός, αλλά και «όλες οι εκκλησίες των εθνών». Για τον Παύλο ειδικά, διακινδύνεψαν και την ίδια τη ζωή τους, προκειμένου να τον σώσουν.

ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΖΕΥΓΑΡΙ: Η Πρίσκιλλα και ο Ακύλας παρουσιάζονται σαν το ιδανικό ζευγάρι, οι σχέσεις τους ήταν αρμονικές, η πίστη τους σταθερή και ακλόνητη. Την πρώτη θέση στη ζωή τους είχε ο Λόγος του Θεού, με προθυμία υπηρετούσαν τους αδελφούς και ο στόχος τους ήταν να ευαρεστούν πάντα τον Κύριο.

Η Πρίσκιλλα θεωρείται πιο «διάσημη» από τον άνδρα της, αλλά αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες. Πιθανόν να ήταν μορφωμένη, ή να είχε περισσότερα χρόνια στην πίστη, ή ο Ακύλας να πίστεψε απ' αυτήν. Η Βίβλος δεν αναφέρει τίποτα γι' όλα αυτά. Ο Παύλος σε όλα τα μηνύματά του, αναφέρει πρώτα την Πρίσκιλλα και αυτό δεν είναι τόσο λόγω της ισχυρής οικογενειακής φιλίας που τους συνέδεε, ή είναι προσφώνηση για λόγους ευγένειας, όσο ότι είναι αναγνώριση της υπηρεσίας και της προσφοράς της στο έργο του Κυρίου, γεγονός που την ξεχώριζε απ' όλες τις άλλες γυναίκες της εποχής της.

Εκείνο που φαίνεται στο χαρακτήρα της Πρίσκιλλας είναι η ταπεινότητα μέσα στο γάμο της. Τίμησε τη σχέση που ο Θεός έβαλε ανάμεσα στον άνδρα και στη γυναίκα και ανάμεσα στον ίδιο και στο ζευγάρι. Η ζωή της Πρίσκιλλας αποκαλύπτει και σήμερα το μυστικό ενός ευτυχισμένου γάμου, ώστε να υπάρχει ευλογία και καρπός στη διάδοση του μηνύματος του ευαγγελίου του Χριστού.

Η Πρίσκιλλα με τον Ακύλα είχαν το προνόμιο να έχουν για μεγάλο χρονικό διάστημα για διδάσκαλο του Λόγου του Θεού, τον α-

πόστολο των εθνών, ο οποίος είχε συναντήσει προσωπικά τον Κύριο Ιησού όταν πήγαινε στην Δαμασκό (Πράξεις 9:1-9) και όταν Τον γνώρισε, του αποκάλυψε τον Λόγο του. Η Πρίσκιλλα θυμόταν και εφαρμόζε με πίστη τέσσερα βασικά σημεία από τις διδαχές του Παύλου, *που αφορούσαν την γυναίκα* και αυτό ήταν η βάση που ο γάμος της με τον Ακύλα ήταν ευλογημένος:

(1) Θυμόταν η Πρίσκιλλα που ο Παύλος είχε διδάξει σ' αυτήν και στον άνδρα της Ακύλα για την **πνευματική εξουσία** που ο Θεός είχε θέσει μέσα στην οικογένεια και αυτό για τους δύο συνεργάτες του, δεν ήταν απλή γνώση, αλλά ήταν σχέση ζωής. Η τήρηση του νόμου του Θεού ήταν γι' αυτούς η σφραγίδα της ευλογίας του Θεού: *«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή παντός ανδρός είναι ο Χριστός, κεφαλή δε της γυναικός ο ανήρ, κεφαλή δε του Χριστού ο Θεός»* (Α' Κορινθίους 1Α/11:3). Ο σεβασμός και η υπακοή της Πρίσκιλλας στην πνευματική εξουσία της, που ήταν ο άνδρας της Ακύλας, ήταν γι' αυτήν η πηγή της ευλογημένης σχέσης, τόσο μεταξύ τους, όσο και με τον Θεό.

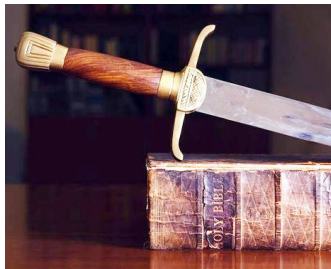
(2) Θυμόταν η Πρίσκιλλα που ο Παύλος πολλές φορές τους είχε διδάξει τη σχέση ΧΡΙΣΤΟΥ και ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, τύπος της οποίας είναι η σχέση ΑΝΔΡΑ και ΓΥΝΑΙΚΑΣ, ώστε και οι ίδιοι να είναι ικανοί να διδάξουν και άλλους. Πάντα θυμόντουσαν τα λόγια Παύλου: **«Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον, διότι ο ανήρ είναι κεφαλή της γυναικός, καθώς και ο Χριστός κεφαλή της εκκλησίας, και αυτός είναι σωτήρ του σώματος. Αλλά καθώς η εκκλησία υποτάσσεται εις τον Χριστόν, ούτω και αι γυναίκες ας υποτάσσονται εις τους άνδρας αυτών κατά πάντα. Οι άνδρες, αγαπάτε τας γυναίκας σας, καθώς και ο Χριστός ηγάπησε την εκκλησίαν και παρέδωκεν εαυτόν υπέρ αυτής»** (Εφεσίους Ε/5:22-25). Πόσο γαλήνη έφερναν στην καρδιά της Πρίσκιλλας τα λόγια αυτά του Παύλου! Πόσο μεγάλη είναι η αγάπη του Ιησού για την εκκλησία του, ώστε να την ταυτίζει με την αγάπη και τον σύνδεσμο άνδρα και γυναίκας!

(3) Θυμόταν η Πρίσκιλλα τι είχε παραγγείλει ο Παύλος προς τις γυναίκες της εκκλησίας της Κορίνθου: **«Αι γυναίκες σας ΑΣ ΣΙΩΠΩΣΙΝ** (αρχ. "σιγάτωσαν") **εν ταις εκκλησίαις· διότι δεν είναι συγκεκριμένον**

εις αυτάς να λαλώσιν, αλλά να υποτάσσωνται, καθώς και ο νόμος λέγει» (Α΄ Κορινθίους 14/14:34). Η Πρίσκιλλα είχε επίγνωση τι εννοούσε ο Παύλος με τα λόγια αυτά, δεν προέτρεπε τις γυναίκες να μην μιλούν μέσα στην εκκλησία, γιατί οι γυναίκες μπορούσαν να προσεύχονται, να προφητεύουν και να έχουν διακονία, αλλά τις προέτρεπε να κάνουν «ησυχία» και όλα αυτά να γίνονται *«ενσχημόνως και κατά τάξιν»* (βλ. σελ.108).

(4) Θυμόταν η Πρίσκιλλα τι είχε παραγγείλει ο Παύλος προς τον συνεργάτη του Τιμόθεο, σχετικά με τη σχέση άνδρα και γυναίκας, ώστε και ο ίδιος να είναι ικανός να διδάσκει το σωστό: *«Η γυνή ΑΣ ΜΑΝΘΑΝΗ εν ησυχία μετά πάσης υποταγής· εις γυναίκα όμως δεν συγχωρώ να διδάσκη, μηδέ να αυθεντεύη επί του ανδρός, αλλά να ησυχάζη. Διότι ο Αδάμ πρώτος επλάσθη, έπειτα η Εύα»* (Α΄ Τιμόθεου Β/2:11-13). Γνώριζε η Πρίσκιλλα πως όταν ο Παύλος έλεγε «η γυναίκα να μη διδάσκει και να μην αυθεντεύει στον άνδρα της, αλλά να είναι σε ησυχία», δεν ήταν ότι απαγόρευε στη γυναίκα να ενεργεί με τα χαρίσματα που ο Κύριος της είχε δώσει, αλλά ήταν να μάθει η γυναίκα να σέβεται τη δοσμένη από τον Θεό εξουσία της, για να μη βρεθεί στην τραγική θέση, που βρέθηκε η Μαριάμ, η αδελφή του Μωυσή, όταν αμφισβήτησε την πνευματική της εξουσία (Αριθμοί 12:9-10).

Για το θέμα αυτό αναφερθήκαμε στο "Κεφάλαιο Τέταρτο", όπου έγινε και ειδική αναφορά στο ΙΗ' κεφάλαιο των Πράξεων των Αποστόλων, όπου ο Παύλος αναφέρει πρώτα το όνομα της Σαπφείρας και μετά το όνομα του Ακύλα (βλ. σελ.113- 116).

(16) Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α:

Γυναίκες στην Ελλάδα που πίστεψαν στον Ιησού

(Πράξεις Ις´/16:13-15, ΙΖ/17:1-4, 10-13, 15-34, ΙΗ/18:1-11)

Από την πρώτη περιοδεία του Παύλου στην Ελλάδα, που ξεκίνησε από την πόλη των Φιλίππων στη Μακεδονία και κατέληξε στην πόλη της Κορίνθου στην Αχαΐα, ο πνευματικός καρπός σε γυναίκες που δέχτηκαν το μήνυμα του ευαγγελίου ήταν πλούσιος. Ο Λουκάς, συγγραφέας των Πράξεων των Αποστόλων ακολουθώντας τη διαδρομή του Παύλου επιγραμματικά αναφέρει όσοι πίστεψαν στο μήνυμά του (άνδρες και γυναίκες). Σε λίγες περιπτώσεις αναφέρει και ονόματα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αναφέρεται κατά γενικότητα, που σημαίνει ότι οι εκκλησίες που δημιουργήθηκαν, αρχικά με λίγα άτομα, στην πορεία αυξήθηκε ο αριθμός τους.

1. ΦΙΛΙΠΠΟΙ (Πράξεις Ις´/16:13-15)

Πρώτος σταθμός της περιοδείας του Παύλου στην Ελλάδα ήταν η πόλη των **Φιλίππων**, για την οποία αναφερθήκαμε ήδη με λεπτομέρειες όταν παρουσιάσαμε την πωλήτρια πορφύρας **Λυδία**, η οποία όταν πίστεψε στο κήρυγμα του Παύλου **βαπτίστηκε αυτή και ο οίκος της**. Δεν γνωρίζουμε όμως πόσες άλλες γυναίκες ήταν στο σπίτι της, που βαπτίστηκαν. Η πρώτη όμως εκκλησία των Φιλίππων είχε **πολλές γυναίκες πιστές**, γιατί αναφέρεται στην Καινή Διαθήκη ότι πριν πιστέψει η Λυδία, μαζερόντουσαν στην ύπαιθρο πολλές γυναίκες για προσευχή: *«Και τη ημέρα του Σαββάτου εξήλθομεν έξω της πόλεως πλησίον του ποταμού, όπου εσυνειθίζετο να γίνηται προσευχή, και καθήσαντες ελαλούμεν προς τας εκεί συνελθούσας γυναίκας»* (εδ.13).

Από την περιγραφή αυτή, συμπεραίνεται ότι η εκκλησία που δημιουργήθηκε στους Φιλίππους, αρχικά είχε πολλές γυναίκες και ελάχιστους άνδρες, αφού το ξεκίνημά της στηρίχτηκε στις θεοσεβείς γυναίκες που συναθροίζοντουσαν στην ύπαιθρο.

Ο Παύλος στην επιστολή που έστειλε προς την εκκλησία των Φιλίππων, αναφέρει και τα ονόματα δύο γυναικών αδελφών: *«Παρακαλώ την **Ευωδίαν**, παρακαλώ και την **Συντύχην**, να φρονώσι το*

αυτό εν Κυρίῳ» (Φιλιππησίους Δ/4:2). Για την Ευωδία και την Συντύχη αναφερόμαστε στο "Κεφάλαιο Ενδέκατο" (σελ.522).

2. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (Πράξεις ΙΖ/17:1-4)

Δεύτερος σταθμός του Παύλου και του συνεργάτη του Σίλα ήταν η **Θεσσαλονίκη** και κατά τη συνήθειά του πήγε τρία συνεχόμενα Σάββατα στη συναγωγή των Ιουδαίων και συζητούσε μαζί τους από τις Γραφές, εξηγώντας και αποδεικνύοντας ότι ο Χριστός έπρεπε να πάθει και να αναστηθεί από τους νεκρούς και μερικοί απ' αυτούς *«επείσθησαν και ηνώθησαν μετά του Παύλου και του Σίλα, και εκ των θεοσεβών Ελλήνων πολύ πλήθος και εκ των πρώτων γυναικών ΟΥΚ ΟΛΙΓΑΙ»* (εδ.4). Στην Θεσσαλονίκη δέχτηκαν το μήνυμα του ευαγγελίου αρκετές γυναίκες (*«ουκ ολίγαι»*) και μάλιστα δεν ήταν απλές γυναίκες, αλλά ανήκαν στην ανώτερη κοινωνική τάξη (*«εκ των ΠΡΩΤΩΝ γυναικών»*).

3. ΒΕΡΡΟΙΑ (Πράξεις ΙΖ/17:10-13):

Ο Παύλος και Σίλας φυγαδεύτηκαν από τους αδελφούς της Θεσσαλονίκης, λόγω επεισοδίων που δημιούργησαν οι εκεί Ιουδαίοι και πήγαν στην **Βέροια**, τρίτη πόλη της περιοδείας τους. Πήγαν στη συναγωγή των Ιουδαίων, αλλά οι εκεί ομοεθνείς τους *«ήσαν ευγενέστεροι παρά τους εν Θεσσαλονίκη, καθότι εδέχθησαν τον λόγον μετά πάσης προθυμίας, εξετάζοντες καθ' ημέραν τας γραφάς αν ούτως έχωσι ταύτα»* (εδ.11). Πολλοί Βεριοείς Ιουδαίοι που ήταν συνετοί, πίστεψαν στον λόγο του Παύλου *«...και εκ των επισήμων (αρχ. "ευσχημόνων") Ελληνίδων γυναικών και εκ των ανδρών ουκ ολίγοι»*. Υπήρξε πλούσιος πνευματικός καρπός και σε γυναίκες και σε άνδρες. Εδώ ο Λόγος του Θεού αναφέρει ότι πίστεψαν πολλές από τις επίσημες Ελληνίδες γυναίκες, χωρίς όμως αυτό να αναιρεί και το γεγονός ότι δεν πίστεψαν και άλλες γυναίκες που δεν ανήκαν στην ανώτερη κοινωνική τάξη.

4. ΑΘΗΝΑ (Πράξεις ΙΖ/17:15-34)

Τέταρτη κατά σειρά Ελληνική πόλη που επισκέπτεται ο Παύλος, μόνος αυτή φορά, είναι η **Αθήνα**, όπου εκτός της συναγωγής των Ιουδαίων, συζητούσε και στην αγορά. Ο Παύλος κήρυξε στους Αθηναίους στον Άρειο Πάγο και όταν τους μίλησε για ανάσταση

νεκρών, άλλοι χλεύαζαν και άλλοι εξέφρασαν την επιθυμία να τον ακούσουν και πάλι. Από το μήνυμά του μερικοί άνδρες *«προσεκολλήθησαν εις αυτόν καιπίστευσαν, μεταξύ των οποίων ήτο και Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης και γυνή τις ονόματι ΔΑΜΑΡΙΣ και άλλοι μετ' αυτών»* (εδ.34). Εδώ η Βίβλος αναφέρει και το όνομα της γυναίκας που δέχτηκε τον λόγο, κάτι που δεν αναφέρεται στις γυναίκες της Θεσσαλονίκης και της Βέροιας. Λέγοντας *«και ΑΛΛΟΙ μετ' αυτών»*, αναφέρεται σε άτομα που δεν είχαν κάποια ιδιαίτερη προβολή μέσα στην Αθηναϊκή κοινωνία, όπως είχαν οι δύο που αναφέρθηκαν με τα ονόματά τους, που σημαίνει ότι ήσαν γυναίκες και άνδρες.

5. ΚΟΡΙΝΘΟΣ (Πράξεις ΙΗ/18:1-11)

Τελευταίος Ελληνικός προορισμός του Παύλου ήταν η **Κόρινθος**, όπου εκεί συνάντησε τους ομοεθνείς του Ακύλα και Πρίσκιλλα, για τους οποίους ήδη αναφερθήκαμε. Στην Κόρινθο ο Παύλος έμεινε δέκα οκτώ μήνες, όπου δημιουργήθηκε μια μεγάλη εκκλησία, η οποία περιλάμβανε και **πολλές γυναίκες**. Ο οίκος του **Στεφανά** ήταν ο πρώτος πνευματικός καρπός στην Κόρινθο (βλ. Α' Κορινθίους Α/1:16, Ις'/16:15-17), χωρίς να αναφέρεται ο αριθμός των ανδρών και των γυναικών που πίστεψαν.

Ο Παύλος στην επιστολή του προς την εκκλησία της Ρώμης αναφέρει την **Φοίβη**, η οποία ήταν διάκονος στην εκκλησία των Κεχρεών, που είναι μια περιοχή κοντά στην Κόρινθο: *«Συνιστώ δε εις εσάς Φοίβην την αδελφήν ημών, η οποία είναι διάκονος της εκκλησίας της εν Κεγχρεαίς»* (Ρωμαίους Ις'/16:1).

Στην επιστολή Α' Κορινθίους ο Παύλος αναφέρεται στις έριδες που υπήρχαν μεταξύ των αδελφών της Κορίνθου, τις οποίες πληροφορήθηκε από την οικογένεια της **Χλόης**: *«Διότι εφανερώθη εις εμέ παρά των εκ της οικογενείας της Χλόης, περί υμών, αδελφοί μου, ότι είναι έριδες μεταξύ σας»* (Α' Κορινθίους Α/1:11). Αυτό σημαίνει ότι η Χλόη ήταν Κορίνθια, ή τουλάχιστον παρέμεινε ένα μεγάλο διάστημα στην Κόρινθο. Για την Φοίβη και την Χλόη αναφερόμαστε στο "Κεφάλαιο Ενδέκατο" (σελ.515-521).

Η Καινή Διαθήκη δεν κάνει κάποια ρητή αναφορά για τις Ελληνίδες γυναίκες που πίστεψαν στην Κόρινθο, αλλά κάνει όμως

πολλές αναφορές για διάφορα προβλήματα που είχαν ανακύψει στην εκκλησία της Κορίνθου και **αφορούσαν τις γυναίκες**. Τέτοια περίπτωση έχουμε στο ΙΑ/11 κεφάλαιο της επιστολής Α΄ Κορινθίους, όπου αναφέρεται στις αρχές της πνευματικής εξουσίας μέσα στην οικογένεια και πως οι γυναίκες πρέπει να συμπεριφέρονται και να ενεργούν όταν προσεύχονται ή προφητεύουν στην εκκλησία (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:3-5). Για το θέμα αυτό έχουμε αφιερώσει ολόκληρο το «Κεφάλαιο Έκτο» (σελ. 145-200).

Άλλη περίπτωση που αφορά πιστές γυναίκες στην Κόρινθο έχουμε στην Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:34-35, όπου ο Παύλος γράφει «οι γυναίκες να σιωπούν στην εκκλησία». Το θέμα αυτό, το αναλύουμε στο «Κεφάλαιο Τέταρτο» (σελ. 108-112).

Απ' όλες τις αναφορές του Παύλου για την **εκκλησία της Κορίνθου** προκύπτει ότι ήταν μέλη της **πολλές γυναίκες**, οι οποίες είχαν και πλούσια χαρίσματα του αγίου Πνεύματος.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Από τα παραπάνω στοιχεία, που αντλούμε μέσα από την Καινή Διαθήκη **οι ΑΝΩΝΥΜΕΣ Ελληνίδες γυναίκες**, που εγκατέλειψαν τη λατρεία των ειδώλων και ακολούθησαν τον Κύριο Ιησού, είναι ένας αρκετά μεγάλος αριθμός. Είναι μια ευλογία για τη χώρα μας, αλλά και μια ευλογία για την σύγχρονη Ελληνίδα πιστή, που επαγγέλλεται θεοσέβεια. Δεν γνωρίζουμε τα ονόματά τους, αλλά όλες αυτές οι γυναίκες ήταν οι πρώτες σκαπανείς του ευαγγελίου για τις επερχόμενες γενιές στην Ελλάδα.

Οι ΕΠΩΝΥΜΕΣ Ελληνίδες γυναίκες έχουν μια ιδιαίτερη ευλογία από τον Θεό, γιατί τα ονόματά τους μνημονεύονται απ' όλες τις γενιές και αποτελούν φωτεινά παραδείγματα για τις πιστές γυναίκες της δικής μας εποχής. Ας θυμόμαστε τα ονόματα των γυναικών αυτών, με ευγνωμοσύνη στον Κύριο Ιησού για την ευλογία που έδωσε στη χώρα μας και η οποία θα μας ακολουθεί μέχρι να έρθει και πάλι ένδοξος: Λυδία, Ευωδία, Συντύχη, Δάμαρις, Φοίβη και Χλόη.

. . . / / / . . .

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 33 - 3

Α' έκδοση: 11/2019 - Σελίδες 92

❖ Το βιβλίο αυτό ασχολείται με το θέμα «εάν η γυναίκα όταν προσεύχεται ή όταν προφητεύει, πρέπει να καλύπτεται ή όχι με κάποιο μαντήλι». Πρόκειται για ένα θέμα που έχει φέρει μεταξύ των πιστών ακαταστασία, εντάσεις και προβληματισμό. Στο βιβλίο αυτό γίνεται ανάλυση της επιστολής Α' Κορινθίους, κεφ.ΙΑ/ 11:1-16, όπου θίγεται το θέμα αυτό και για να είναι αξιόπιστη και αντικειμενική η μελέτη ακολουθούνται Βιβλικοί ερμηνευτικοί κανόνες που οδηγούν στο σωστό συμπέρασμα, κάτι που ο αναγνώστης το διαπιστώνει στο τέλος του βιβλίου.

❖ **Μερικά από τα ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ του βιβλίου:**

- Ιστορική αναδρομή της ενδυμασίας, σύμφωνα με τη Βίβλο.
- Τι ήταν το «κατακάλυμμα» και τι ήταν το «περιβόλαιο»;
- Ποιες είναι μορφές της πνευματικής εξουσίας στη Βίβλο;
- Πως καθιερώθηκε στην Ελλάδα το μαντήλι για τη γυναίκα;
- Τι κόμη έδωσε ο Θεός στον Αδάμ και την Εύα, όταν τους έπλασε;
- Ο Ιησούς Χριστός είχε κοντά ή μακριά μαλλιά και γιατί;

Κεφάλαιο ΕΝΑΤΟ

Η ΑΝΥΠΑΚΟΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

1. ΥΠΟΤΑΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Το κεφάλαιο αυτό, θα πρέπει η κάθε **πιστή γυναίκα** να το διαβάσει με προσοχή και με προσευχή, ίσως και περισσότερο από δύο φορές και αυτή η προτροπή δεν θεωρείται υπερβολή, γιατί έχει άμεση σχέση με τον **προσωπικό της αγιασμό**. Δεν πρέπει η κάθε πιστή γυναίκα να προσπεράσει αδιάφορα το μήνυμα του κεφαλαίου αυτού, θεωρώντας ότι οι περιπτώσεις που αναφέρονται δεν την αγγίζουν, καθόσον πιστεύει ότι βρίσκεται μέσα στο θέλημα του Κυρίου. **Ποια γυναίκα έχει την παρρησία ενώπιον του Θεού, να ισχυριστεί ότι δεν κάνει λάθη και ότι σε όλα ενεργεί με ταπείνωση και με αγάπη;** Πιστεύω πως εάν και σε ένα μόνο βρει τον εαυτό της παραβάτη στον Λόγο του Θεού και μετανοήσει, η νίκη κατά του Διαβόλου θα είναι συνεχής, γιατί θα αρχίσει να εξετάζει τον εαυτό της, ο Κύριος θα της αποκαλύπτει τα λάθη της, θα τα καταδικάζει και έτσι θα υπάρχει αποκατάσταση ενώπιον Του.

Η γυναίκα που θέλει και επιδιώκει να είναι μέσα στο θέλημα του Θεού και που ομολογεί ότι επαγγέλλεται θεοσέβεια, **έχει επίγνωση** τι σημαίνει να ακολουθεί στη ζωή της την πνευματική τάξη που ο Θεός έθεσε μέσα στο σώμα του Χριστού, **έχει επίγνωση** τι σημαίνει να υποτάσσεται στον άνδρα της «ως εν Κυρίω», το κάνει σαν έκφραση της αγάπης της προς αυτόν, ο οποίος είναι η ευλογία και η προστασία της και δεν το κάνει καταναγκαστικά ή από φόβο.

Όπως αναφέρεται και στον ΠΡΟΛΟΓΟ, ολόκληρο το βιβλίο εξυμνεί τη γυναίκα, είναι ένας υπέροχος **«ύμνος προς τη γυναίκα»**, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι αυτή είναι πάντα η ιδανική εικόνα της που παρουσιάζεται μέσα από τις σελίδες του βιβλίου. Το παρόν κεφάλαιο είναι αποκλειστικά αφιερωμένο στην ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ της πιστής γυναίκας, γιατί **όπου υπάρχει το γνήσιο, υπάρχει και το**

κάλπικο, όπου υπάρχει η πνευματική γυναίκα μέσα στην εκκλησία, υπάρχει και η σαρκική γυναίκα.

Για τον λόγο αυτό, το μοναδικό αυτό κεφάλαιο δεν θα εξυψώνει την πνευματικά πιστή γυναίκα (αφού αυτό γίνεται στα υπόλοιπα κεφάλαια), αλλά θα αποκαλύπτει την πιστή γυναίκα, **που ακολουθεί τα έργα της σάρκας**. Αυτό δεν γίνεται για να μειωθεί η εικόνα της, αλλά για να βοηθηθεί να δει τον εαυτό της, όπως «πραγματικά είναι» και όχι όπως αυτή «νομίζει ότι είναι», ή όπως την έχει παγιδέψει και εξαπατήσει ο Διάβολος και της παρουσιάζει μια ψεύτικη εικόνα του εαυτού της, ώστε να μετανοήσει ενώπιον του Κυρίου και να φανερωθεί η καρδιά της νύμφης του Ιησού. Δεν πρέπει να ξεχνά η κάθε πιστή γυναίκα ότι είναι μια **πριγκίπισσα του ουρανού**, αλλά ο Διάβολος της έχει κλέψει τα προνόμια, τις εξουσίες και τις δυνάμεις της. Τώρα όμως είναι ο καιρός να διεκδικήσει και να κατακτήσει τα εδάφη που έχασε.

Η υποταγή της γυναίκας στον άνδρα της, δεν έχει καμιά απόλυτως σχέση με αυτό που ο Διάβολος έχει διαστρεβλώσει και παρουσιάζει τον άνδρα να έχει καταπιεστική και αυταρχική συμπεριφορά απέναντί της, αλλά είναι το επιστέγασμα της αγάπης που απορρέει από τη γυναίκα προς τον άνδρα της και από τον άνδρα προς τη γυναίκα του, όταν γνωρίζει ότι ο άνδρας της από αγάπη είναι **έτοιμος να δώσει και τη ζωή του γι' αυτήν**, όπως ακριβώς έκανε ο Ιησούς για την εκκλησία Του, δείχνοντας το υπερβάλλον μέγεθος της αγάπης Του όταν πέθανε για την εκκλησία και την εξαγόρασε από την κατάρρα του νόμου και τώρα η εκκλησία με χαρά υποτάσσεται στον Χριστό, ακριβώς για να Του εκφράσει τη δική της αγάπη.

Η σημερινή γυναίκα που δεν έχει προσωπική σχέση με τον Θεό, απεχθάνεται τη λέξη **«υποταγή»**, όπως και τη λέξη **«αμαρτία»**. Είναι λέξεις που τις έχει βγάλει από το λεξιλόγιό της και δεν θέλει να τις αναφέρει. Εδώ ακριβώς είναι η πλάνη και η παγίδα του Διαβόλου, που δυστυχώς έχει παρασύρει και μια μεγάλη μερίδα **πιστών αναγεννημένων γυναικών**, που θεωρούν την υποταγή στον άνδρα τους σαν κάτι το αναχρονιστικό, που πλέον δεν αρμόζει μέσα στα σύγχρονα κοινωνικά πλαίσια που ζούμε. Η πιστή γυναίκα έχει οδηγηθεί σ' αυτό, από λάθος διδασκαλίες «για ποια υποταγή» ανα-

φέρει ο Λόγος του Θεού και δεν έχει αποκάλυψη από το Πνεύμα του Θεού, γιατί η ίδια έχει ξεφύγει από το θέλημα του Κυρίου και έχει επέλθει πνευματική χαλαρότητα στη ζωή της.

Η πιστή γυναίκα **ποτέ, ποτέ δεν θα έχει πρόβλημα** εάν εννοήσει τέσσερις βασικές αρχές του Λόγου του Θεού:

- (α) **Γιατί** η εκκλησία υποτάσσεται στον Χριστό.
- (β) **Γιατί** η Εύα υποτασσόταν στον Αδάμ, πριν αμαρτήσει.
- (γ) **Γιατί** ο Θεός έπλασε πρώτα τον Αδάμ και μετά την Εύα.
- (δ) **Γιατί** ο Θεός μέσα στην πανσοφία Του έθεσε την πνευματική εξουσία στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων.

Η πιστή γυναίκα πρέπει να εννοήσει ότι ο Θεός δεν είναι απλά αγάπη («ο Θεός αγάπη *εστίν*» /βλ. Α' Ιωάννου Δ/4: 8,16), αλλά **«Η ΑΓΑΠΗ είναι Ο ΘΕΟΣ»** και στο νόμο Του για την πνευματική τάξη που έθεσε ο Θεός έχουμε «υποταγή στην ΑΓΑΠΗ» και όχι «υποταγή στην ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ». Μέσα στη λέξη «αγάπη» περιλαμβάνεται ο ίδιος ο Θεός, ο δημιουργός του σύμπαντος, ο παντοκράτορας.

Αυτό ακριβώς μίσησε και διαστρέβλωσε ο Διάβολος και άλλαξε το νόμο του Θεού, που είχε θέσει απ' αρχής. Ο σύγχρονος άνθρωπος παρουσιάζει προσωπίο προοδευτικού, φιλελευθέρου, μοντέρνου και νεωτεριστή, γι' αυτό και είναι υπέρμαχος κάθε «προοδευτικής» κατά την άποψή του κίνησης, όπως είναι του φεμινισμού, της καθιέρωσης του συμφώνου συμβίωσης, των γάμων μεταξύ ομοφυλοφίλων και πολλών άλλων θεμάτων. Όλα αυτά έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τις αλήθειες του Λόγου Θεού.

Ο Διάβολος, πριν ξεπέσει από την παρουσία του Θεού ονομαζόταν Εωσφόρος (υιός της αυγής) και η **υπερηφάνειά** του τον οδήγησε σε ανταρσία ενώπιον του Θεού, Το ίδιο και η γυναίκα, όταν στην καρδιά της κυριαρχήσει η υπερηφάνεια στρέφεται κατά της δοσμένης από τον Θεό εξουσίας, αντιστρέφει τους νόμους Του και βλέπουμε στη σύγχρονη φεμινιστική κοινωνία να είναι **η γυναίκα κεφαλή του άνδρα** και όχι να είναι ο άνδρας κεφαλή της γυναίκας και όταν αλλάζουν οι ρόλοι του Θεού μέσα στην οικογένεια, τα αποτελέσματα είναι τραγικά και η μόνη λύση είναι μετάνοια και ταπείνωση.

2. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Συνήθως όταν καταγράφουμε γεγονότα μέσα από τη ζωή, ωραιοποιούμε τις καταστάσεις για να δώσουμε ελπίδα στον αναγνώστη, ώστε να προχωρήσει με αισιοδοξία στην πορεία της ζωής του. Αντίθετα, εδώ καταγράφουμε αρνητικές συμπεριφορές της γυναίκας, ώστε μέσα από τα παραδείγματα της καθημερινότητας, η συνετή και ταπεινή γυναίκα να αποφύγει τις μεθοδείες και τις παγίδες του Διαβόλου, που στόχος του είναι να την παρασύρει έξω από το νόμο και το θέλημα του Θεού.

Επισημαίνεται ότι αντίστοιχες συμπεριφορές υπάρχουν και στους άνδρες μέσα σε διάφορες οικογένειες, αλλά το κεντρικό θέμα του βιβλίου είναι αποκλειστικά η ΓΥΝΑΙΚΑ και όχι ο ΑΝΔΡΑΣ. Κατά συνέπεια, οι περιπτώσεις που θα αναφερθούν για τον άνδρα, θα είναι ελάχιστες και ανάλογα με την εξεταζόμενη περίπτωση.

Πιστεύω ότι η καταγραφή των περιστατικών που θα αναφερθούν στη συνέχεια είναι αντικειμενική και δεν θα περιέχουν μέσα τους στοιχεία υποκειμενικά ή προκατάληψης, καθόσον όλα τα αναφερόμενα έχουν αντληθεί, **είτε** από το περιβάλλον μέσα στο οποίο βρισκόμαστε και ζούμε, **είτε** από διηγήσεις, μαρτυρίες και ομολογίες τρίτων. Η συλλογή των παρατιθέμενων γεγονότων και περιστατικών είναι αποτέλεσμα έρευνας πολλών ετών, αλλά και προσωπικής εμπειρίας μου από την πολυετή υπηρεσία μου μέσα στον αγρό του Κυρίου. Άλλωστε στο παρελθόν ήμουν και μέλος ομάδας διακονίας απελευθέρωσης και ο Κύριος με λόγο γνώσης μας είχε δώσει πολλές αποκαλύψεις για το πώς ενεργούν τα πνεύματα της πονηρίας επάνω στον πιστό (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για το θέμα αυτό διάβασε το βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο: «ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ»).

Στην καταγραφή των περιστατικών και των γεγονότων θα υπάρξει μία αναγκαία **εξαίρεση**, που είναι ότι δεν θα συμπεριληφθούν περιπτώσεις από την οικογένειά μου. Αυτό επιβάλλεται για τους παρακάτω τέσσερις βασικούς λόγους, που αποτελούν ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ τους οποίους εφαρμόζουμε για να δοξάζεται το όνομα του Κυρίου μας Ιησού και να καταισχύεται ο εχθρός της ψυχής μας, ο Διάβολος:

(1) ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗ εξέταση των γεγονότων, που αφορούν την οικογένειά μας.

Εξετάζοντας αρνητικά γεγονότα και περιστατικά που αφορούν αποκλειστικά την ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ μας, η κρίση μας δεν θα είναι αντικειμενική, αλλά σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις θα είναι υποκειμενική, καθόσον, θα είμαστε *επηρεασμένοι συναισθηματικά* και θα προσπαθούμε να τα δικαιολογήσουμε και να τα παρουσιάσουμε, σύμφωνα με την προαίρεση της καρδιάς μας, γιατί μέσα στην οικογένειά μας θα υπάρχουν πρόσωπα που υπεραγαπάμε. Εάν λοιπόν συνέβαινε να είχαμε δημόσια κριτική για αρνητική συμπεριφορά μέλους της οικογένειάς μας, η κρίση μας θα αμφισβητείτο και σε πολλά σημεία δεν θα άγγιζε την πραγματικότητα.

(2) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ εξέταση των γεγονότων, που αφορούν τρίτους.

Όταν εξετάζουμε γεγονότα και περιστατικά που συμβαίνουν ΓΥΡΩ μας και όχι στην οικογένειά μας, τα γεγονότα αυτά τα βλέπουμε με καθαρότητα και αντικειμενικότητα, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα βλέπουμε με «ψυχρή λογική», *χωρίς να επηρεαζόμαστε*, γιατί δεν μπορούν να μας αγγίξουν συναισθηματικά, ώστε η κρίση μας να είναι λανθασμένη. Σε μια τέτοια περίπτωση, επειδή δεν υπάρχει προκατάληψη, ή εμπάθεια, ή προσωπική καταπίεση, ή κάποια άλλη άμεση ή έμμεση συνέπεια, είναι πολύ δύσκολο να οδηγηθούμε σε συμπεράσματα, που δεν αληθεύουν και η κρίση μας είναι αξιόπιστη.

(3) Καταγραφή ΘΕΤΙΚΩΝ και όχι ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ γεγονότων για την οικογένειά μας.

Για λόγους δεοντολογίας και ηθικής τάξης, δεν πρέπει να λαμβάνουμε αρνητικά παραδείγματα μέσα από το δικό μας οικογενειακό περιβάλλον, καθόσον θα αμφισβητείτο η αξιοπιστία των γεγονότων με βασικό επιχείρημα ότι *«αναφέρουμε τα αρνητικά αυτά περιστατικά, για να τα δικαιολογήσουμε επειδή συμβαίνουν μέσα στην οικογένειά μας, άρα συμβαίνουν και σε άλλες οικογένειες»*. Αντίθετα, είναι πολύ εποικοδομητικό και έχει ευλογημένη επίδραση όταν αναφέρουμε μέσα από την οικογένειά μας θετικά περιστατικά

σαν παραδείγματα.

(4) Τιμούμε την οικογένειά μας και δεν δίνουμε «τροφή» σε σαρκικούς χριστιανούς.

Ο Θεός μας έδωσε την οικογένεια για να είναι ένα ασφαλές λιμάνι ανάπαυσης και ειρήνης. Εάν συμβαίνουν γεγονότα, έξω από το θέλημα του Θεού, που οφείλονται σε πνευματική χαλαρότητα, οφείλουμε με αγάπη και προσευχή να τα θεραπεύουμε και τα γεγονότα αυτά να μένουν μέσα στα τείχη της οικογένειας. Τις αρνητικές συμπεριφορές δεν πρέπει να τις βγάζουμε προς τα έξω και να τις δημοσιοποιούμε για δύο βασικούς λόγους:

Πρώτον, τα πνευματικά θέματα «πνευματικώς ανακρίνονται» και πολλοί πιστοί που είναι νέοι στην πίστη σκανδαλίζονται, γιατί δεν μπορούν να εννοήσουν τις μεθοδείες του Διαβόλου και ότι αυτά που συμβαίνουν μέσα σε μια οικογένεια είναι πνευματικός πόλεμος, γι' αυτό χρειάζεται ο κάθε πιστός να είναι ετοιμοπόλεμος.

Δεύτερον, οι σαρκικοί χριστιανοί βρίσκουν τροφή για να κατάκρινουν, καθόσον οι ίδιοι νομίζουν ότι «στέκονται στην πίστη», αλλά στην πραγματικότητα, έχουν χάσει την «πρώτη τους αγάπη» και έχουν παγώσει πνευματικά. Η Βίβλος λέγει *«ἄρτος δε του ὄφεως θέλει εἶσθαι το χῶμα»* (Ησαΐας ΞΕ/65:25). Το φίδι δεν τρώγει χῶμα, αλλά πουλάκια, αυγά κλπ. Άρα εδώ ο Λόγος του Θεού θέλει να μας δώσει μια αποκάλυψη, για να μη βρισκόμαστε στο πνευματικό σκοτάδι. «Φίδι» είναι ο Διάβολος, είναι ο *«αρχαίος ὄφις»* (Αποκάλυψη ΙΒ/12:9), που εξαπάτησε την Εύα και τρώει «χῶμα», τρώει δηλαδή χωματένιους (σαρκικούς) χριστιανούς. Ψάχνει να βρει πιστούς που γίνονται *«κατήγοροι των αδελφών»* (Αποκάλυψη ΙΒ/12:10), γι' αυτό πρέπει να περιφρουρούμε την οικογένειά μας και να μην δίνουμε τροφή για κατάκριση.

. . . / / / . . .

3. ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Σήμερα οι ρόλοι έχουν αντιστραφεί και **δεν υποτάσσεται η γυναίκα στον άνδρα** σύμφωνα με τις άγιες αρχές του Λόγου Θεού, αλλά **ο άνδρας υποτάσσεται στη γυναίκα** σύμφωνα με τις αρχές που έχει θέσει ο άρχοντας του κόσμου τούτου, ο Διάβολος, που είναι «ο πλανών την οικουμένην όλην» (Αποκάλυψη ΙΒ/12:9). Όλα αυτά γίνονται με το πρόσχημα της ισότητας ανδρών και γυναικών, μιας ισότητας την οποία ο Θεός έχει θέσει απ' αρχής στον κήπο της Εδέμ, όταν έκανε την Εύα «βοηθόν ΟΜΟΙΟΝ με τον Αδάμ», αλλά ο άνθρωπος μακριά από τον Θεό διαστρέβλωσε την έννοιά της. Τα αποτελέσματα σήμερα είναι πλέον εμφανή: Οικογένειες διαλυμένες, διαζύγια, πορνεία και μοιχεία, ψυχοσωματικές αρρώστιες και εκείνο που είναι εμφανή σε όλες τα περιπτώσεις είναι η έλλειψη χαράς και ειρήνης στα ζευγάρια. «*Ειρήνη δεν υπάρχει εις τους ασεβείς*» (Ησαΐας ΜΗ/48:22 & ΝΖ /57:21), διακηρύττει ο Λόγος του Θεού.

Θα αναφέρουμε διάφορες περιπτώσεις, όπου η γυναίκα ενεργεί με το ρόλο της πνευματικής εξουσίας επάνω στον άνδρα της. Η καταγραφή των γεγονότων θα είναι γλαφυρή, ώστε η κάθε γυναίκα που έχει εξαπατηθεί από τον Διάβολο, μέσα από τις περιγραφές αυτές, να βρει σε κάποια ή σε κάποιες περιπτώσεις τον εαυτό της και να συντριβεί η καρδιά της, εκζητώντας το έλεος του Κυρίου. Από τη θέση που θα λάβει, θα εξαρτηθεί η παραπέρα πορεία της, **τόσο** μέσα στο σώμα του Χριστού, **όσο** και στην αιωνιότητα, γιατί δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι όλοι, άνδρες και γυναίκες, μία ημέρα θα παρασταθούμε ενώπιον του βήματος του Κυρίου Ιησού και εκεί θα δώσουμε λόγο για τα πεπραγμένα μας και θα βρεθούμε αναπολόγητοι (βλ. Ρωμαίους ΙΔ/14:10, Α΄ Κορινθίους Γ/3:12-15, κλπ) .

Μερικές περιπτώσεις αρνητικής συμπεριφοράς της πιστής γυναίκας έχουν ήδη αναφερθεί σε διάφορα κεφάλαια, ανάλογα με το θιγόμενο θέμα (Μιχάλ, Δαλιδά, κλπ). Εδώ θα επαναληφθούν για να υπάρχουν συγκεντρωτικά όλες οι περιπτώσεις, καθόσον το θέμα της **πνευματικής καθαρότητας** και της **υπακοής** στον Λόγο του Θεού είναι για τη γυναίκα ύψιστης σημασίας. Πρέπει να γνωρίζει η γυναίκα ότι ο ρόλος της δεν είναι απλά «βοηθητικός», με την έννοια

που ο κόσμος γνωρίζει, αλλά στα πνευματικά θέματα η γυναίκα είναι ο άμεσος και έμπιστος «συνεργάτης» του άνδρα, καθόσον εργάζονται μαζί για έναν σκοπό, που είναι να αποσπάσουν ψυχές από το σκοτάδι του Διαβόλου και να τις οδηγήσουν στο θαυμαστό φως του Ιησού και ήδη σε προηγούμενα κεφάλαια παρουσιάσαμε γυναίκες με θαυμαστή διακονία. Είναι η γυναίκα «βοηθός» του άνδρα, όσον αφορά την ιεραρχική της **θέση**, αλλά ως προς τη **σχέση** τους με τον Θεό είναι ίσοι. Εργάζονται και οι δύο στον αγρό του Κυρίου με υπευθυνότητα και υπακοή στον Λόγο Του, για να συντριφθεί ο Πονηρός και να δοξασθεί το όνομα του Κυρίου Ιησού.

(01) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ ΕΝΑ «ΑΝΔΡΕΙΚΕΛΟ»

Πολλές φορές σε διάφορες συζητήσεις μεταξύ γυναικών, ακούγεται η φράση «**εγώ τον άνδρα μου, τον κάνω ότι θέλω**», μια φράση που δεν την λέγουν χαριτολογώντας, ή χωρίς να την εννοούν, αλλά με πλήρη επίγνωση και σοβαρότητα. Αυτή η δήλωση σε καμιά περίπτωση δεν τιμά τη γυναίκα και πολύ περισσότερο όταν η γυναίκα αυτή είναι αναγεννημένη και επαγγέλλεται θεοσέβεια. Αυτή η φράση έρχεται αμέσως ενάντια στον Λόγο του Θεού και φανερώνει ότι από τη γυναίκα υπάρχει ανταρσία στην πνευματική τάξη που ο Θεός έχει θέσει, γιατί εφόσον ο άνδρας είναι **τύπος του Χριστού** και τον αντιπροσωπεύει, τότε η φράση της γυναίκας είναι «**εγώ τον Χριστό, τον κάνω ότι θέλω!**»

Όταν η πιστή γυναίκα καυχιέται ότι κάνει ότι θέλει τον άνδρα της, τότε δεν παντρεύτηκε τον άνδρα της για να είναι ο σύντροφος της ζωής της που θα της συμπαραστέκεται, θα της παρέχει ασφάλεια και θα την στηρίζει στη χαρά και στη λύπη, στην ευτυχία και στη δυστυχία, σε κάθε πρόβλημά της, αλλά παντρεύτηκε ένα «**ανδρείκελο**» για να του λέγει «σήκω σήκω, κάθισε κάθισε».

Εκείνο που δεν γνωρίζει η γυναίκα, που κάνει αυτή τη δήλωση είναι ότι ο Διάβολος την ξευτελίζει στο γύρω περιβάλλον της. Πιστεύοντας ότι με τα λόγια αυτά, δείχνει ότι αυτή είναι το αφεντικό στο σπίτι και ότι έχει εντυπωσιάσει τους γύρω της, πετυχαίνει το εντελώς αντίθετο αποτέλεσμα. Όλοι αυτοί που γελούσαν με τα λόγια της και την επαινούσαν για το «κατόρθωμά» της, μόλις έφευγε, κουνούσαν τα κεφάλια τους και έλεγαν «**Την κακομοίρα! Τι γάμος είναι**

αυτός! Συνέχεια βρίσκεται σε ένταση!». Προσωπικά έχω βρεθεί μάρτυρας σε πολλές τέτοιου είδους σκηνές.

Έχοντας η πιστή γυναίκα μια τέτοια νοοτροπία, ξεπέφτει από την ευλογημένη θέση που ο Θεός της έδωσε μέσα στην οικογένεια, μια θέση εξέχουσα και με τιμή και γίνεται:

- (α) Ο σφετεριστής** «αφέντης» του σπιτιού, που όλα τα γνωρίζει και που πάντα πράττει το σωστό, και
- (β) Ο συνεργάτης** του Διαβόλου, γιατί με αυτό που λέγει συμφωνεί και ο Διάβολος, οπότε του δίνει τόπο και ανοίγει πόρτα για να φέρει ανατροπή της πνευματικής τάξης του Θεού μέσα στην οικογένεια (Εφεσίους 4:27).

Ο Ιησούς είχε πει «*εάν ΔΥΟ από σας συμφωνήσωσιν επί της γης περί παντός πράγματος, περί του οποίου ήθελον κάμει αίτησιν, θέλει γείνει εις αυτούς παρά του Πατρός μου του εν ουρανοίς*» (Ματθαίος 18:19). Ότι κάνει ο Θεός με τους αγίους του όταν έχουν συμφωνία μεταξύ τους, το ίδιο ακριβώς κάνει και ο Διάβολος με αυτούς που κατακρίνουν και ενεργούν ενάντια στο θέλημα του Θεού, συμφωνεί με τα λόγια τους και τα πραγματοποιεί.

Ο Σολομώντας γράφει: «*Θάνατος και ζωή είναι εις την χείρα της γλώσσης· και οι αγαπώντες αυτήν θέλουσι φάγει τους καρπούς αυτής*» (Παροιμίες 18:21). Με τα λόγια που βγαίνουν από τη γλώσσα μας, φέρνουμε τον πνευματικό θάνατο ή την ευλογημένη ζωή. Για τον λόγο αυτό, η πιστή γυναίκα που καυχείται ότι «τον άνδρα της, το κάνει ότι θέλει», θα πρέπει να μετανοήσει και να καταδικάσει τα λόγια αυτά, ώστε να έρθει η ευλογία στο σπίτι της, ακόμα και στην περίπτωση που πράγματι τα έχει πει για αστείο.

(02) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΜΟΝΗ ΤΗΣ

Ένα πολύ συνηθισμένο φαινόμενο, που στη σύγχρονη κοινωνία έχει γίνει πλέον κανόνας και καθεστώς, είναι η γυναίκα να παίρνει αποφάσεις για διάφορα θέματα και να τις υλοποιεί, **θεωρώντας ότι είναι περιττό να τις συζητήσει με τον άνδρα της**, απλά του ανακοινώνει εκ των υστέρων το αποτέλεσμα, σαν ένα τετελεσμένο πλέον γεγονός. Ένας λόγος επίσης, που η γυναίκα δεν συζητά την

όποια απόφασή της με τον άνδρα της είναι ότι γνωρίζει πως **δεν θα διαφωνήσει μαζί της**, επειδή την αγαπά και θέλει να την ευχαριστήσει. Αυτό βέβαια, εφόσον συμβαίνει, τιμά τον άνδρα της.

Αντίθετα, ο κανόνας για τον πιστό άνδρα είναι οτιδήποτε και να αποφασίσει, πάντα να το συζητά με τη γυναίκα του, δίνοντάς της τιμή, γιατί ο Θεός του έδωσε τη γυναίκα του για να είναι βοηθός του και συμπαραστάτης του, θέλει να την κάνει μέτοχο σε όλα και η γνώμη της έχει βαρύτητα γι' αυτόν. Σε περιπτώσεις που δεν συζητεί μαζί της κάποια απόφασή του (όπως η ίδια ενεργεί), **είτε** από έλλειψη χρόνου, **είτε** από παράλειψή του, **είτε** γιατί κρίνει σκόπιμο ότι δεν θα την ωφελήσει, γιατί θα στενοχωρηθεί, **είτε** για οποιοδήποτε άλλο λόγο, υπάρχει εκ μέρους της έντονη αντίδραση και λογομαχία, που οδηγεί σε όξυνση της κατάστασης.

Από τη μία πλευρά η γυναίκα **αγνοεί** τον άνδρα της και ενεργεί αυτόβουλα, από την άλλη πλευρά όμως **δεν ανέχεται** να την «αγνοεί» ο άνδρας της για οποιοδήποτε λόγο. Αυτό δεν είναι αντίφαση και εγωιστικό από μέρους της; Δεν θέλει να έχει καμιά πρωτοβουλία ο άνδρας της, γιατί πιστεύει ότι κρίνει λάθος τα γεγονότα και τις καταστάσεις, **ενώ εκείνη γνωρίζει ποιο είναι το σωστό** που πρέπει να εφαρμοστεί. Οι γυναίκες που ενεργούν με αυτό τον τρόπο, ανατρέπουν την τάξη του Θεού μέσα στην οικογένεια και δημιουργούν πύλες εισόδου σε πονηρά πνεύματα έριδας, διχόνοιας, ανταρσίας και ανυπακοής.

(03) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΔΙΚΙΟ

Η γυναίκα, που δεν έχει την ταπεινότητα και την υπακοή που ο Θεός θέλει, αλλά κυριαρχείται από εγωισμό, πείσμα και υπερηφάνεια, πιστεύει πως, ότι κάνει **είναι το σωστό και το ορθό** και ότι «υπακούοντας» στον Λόγο του Θεού, πάντα κάνει διάλογο με το σύζυγό της για θέματα που τους απασχολούν και στο τέλος απόφασίζουν «από κοινού», αλλά συμβαίνει όμως, ως εκ του θαύματος, **να επικρατεί ΠΑΝΤΑ η γνώμη της γυναίκας**. Με αυτόν τον τρόπο η γυναίκα, που «επέβαλε» τη γνώμη της, πιστεύει ότι μένει σε υπακοή στον Λόγο του Θεού που λέγει *«αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας σας ως εις τον Κύριον, ΔΙΟΤΙ ο ανήρ είναι κεφαλή*

της γυναικός» (Εφεσίους Ε/5:22).

Συμβαίνει πολλές φορές η γυναίκα να ρωτά τον άνδρα της για ασήμαντα πράγματα, που γενικά δεν την ενδιαφέρει η έκβασή τους, αλλά όταν και εκεί υπάρξει αρνητικό αποτέλεσμα, του ρίχνει την ευθύνη, λέγοντάς του «εσύ μου είπες να το κάνω!». Εφόσον πιστεύει ότι δεν κάνει λάθος και ότι έχει τη σωστή γνώση, για να επιβάλλει την άποψή της, η συμπεριφορά της είναι αυταρχική και επιτακτική, δεν ανέχεται να την αμφισβητούν. Διαφορετική άποψη από το σύζυγο φέρνει καταιγίδα στο σπίτι.

❖ Έχω γνωρίσει στη ζωή μου πολλούς ευλογημένους ανθρώπους του Θεού, με θαυμαστές αποκαλύψεις. Όσοι ήσαν και εργάτες του Κυρίου είχαν πόλεμο μέσα στο σπίτι τους για να τους εξουθενώσει ο Διάβολος, ο οποίος χρησιμοποιούσε για το σκοπό αυτό τη γυναίκα τους, όχι μόνο για πνευματικά θέματα, αλλά ακόμα και για ασήμαντα γεγονότα της καθημερινότητας.

Θυμάμαι την περίπτωση ενός αδελφού, που είχε γνωρίσει τον Κύριο σε ηλικία τεσσάρων ετών και του είχε δώσει συγκλονιστικές αποκαλύψεις μέσα από τον Λόγο Του, τις οποίες εάν τις έλεγε σε σαρκικούς πιστούς, αυτοί δεν θα μπορούσαν να τις εννοήσουν. Ο αδελφός αυτός, που το 2019 αναχώρησε για τον ουρανό, είχε έναν συνεχές πόλεμο μέσα στο σπίτι του από τη γυναίκα του, η οποία πίστευε ότι βρισκόταν μέσα στο θέλημα του Θεού και σε υποταγή στον Λόγο Του.

Μου έλεγε πως ότι έκανε αυτός, η γυναίκα του από αντίδραση έκανε το εντελώς αντίθετο. Άνοιγε το παράθυρο για λίγο αέρα, αυτή αμέσως το έκλεινε, πάντα με κάποια δικαιολογία και με επιτακτικό τρόπο που δεν επιδεχόταν αντίρρηση. Άνοιγε συζήτηση για πνευματικά, τον εξουθένωνε ότι οι αποκαλύψεις του, εφόσον δεν ταυτίζονταν με τον άμβωνα, δεν ήταν από τον Θεό. Έπαιρνε τηλέφωνο για να μιλήσει, όχι μόνο πνευματικά, αλλά και θέματα, καθημερινότητας, τον καταπίεζε να σταματήσει, γιατί την κούραζαν οι συζητήσεις, ενώ η ίδια συνομιλούσε με τις ώρες στο τηλέφωνο.

Όσες φορές είχα συναντήσει τη γυναίκα αυτή, είχε ένα καταγισμό παραπόνων να μου πει εναντίον του άνδρα της. Έβγαζε από

μέσα της πικρία και κατάκριση και δεν καταλάβαινε ότι έτσι γινόταν όργανο του Διαβόλου, που ήθελε μέσα από τις διαμάχες και τις εντάσεις, να τους κάνει και τους δύο ανενεργούς στο έργο του Κυρίου και να καταστρέψει την οικογένειά τους.

Δεν πρέπει η πιστή γυναίκα από υπερβάλλοντα ζήλο να φθάσει σε τέτοια επίπεδα ανταρσίας και να στρέφεται κατά της χρισμένης από τον Θεό κεφαλής της, γιατί ο κάθε αναγεννημένος άνδρας για να έχει πνευματική εξουσία αγάπης επάνω στην οικογένειά του, σημαίνει ότι δεν την έχει πάρει από μόνος του, αλλά του έχει δοθεί από τον Θεό και είναι χρισμένος γι' αυτή τη διακονία, να προστατεύει και να περιθάλπει την οικογένειά του.

(04) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΦΑΝΕΡΩΝΟΥΝ ΕΓΩΙΣΜΟ

Ένα γεγονός που παρατηρείται ανάμεσα στα ζευγάρια, είναι η γυναίκα να ρωτά τον άνδρα της για κάποιο συγκεκριμένο θέμα και να του προτείνει δύο λύσεις, για να της πει, ποια κατά την άποψή του, πρέπει να ακολουθήσουν. Μέσα στο μυαλό της όμως έχει ήδη αποφασίσει ποια από τις δύο θα ακολουθήσει, γιατί όταν ο άνδρας της προτείνει την περίπτωση που αυτή έχει απορρίψει, αμέσως με έντονο ύφος αρχίζει την λεκτική επίθεση, ότι έχει λάθος με αυτό που πρότεινε και ότι πρέπει να ακολουθήσουν την άλλη άποψη. Το αποτέλεσμα είναι να δημιουργείται ένταση και διχόνοια από ένα ασήμαντο γεγονός.

Για παράδειγμα, ρωτά η γυναίκα τον άνδρα της **«θέλεις το μεσημέρι να φτιάξω μοςχαράκι κοκκινιστό ή γεμιστά;»** και μέσα στο μυαλό της έχει αποφασίσει να φτιάξει γεμιστά. Όταν ο άνδρας της λέγει **«φτιάξε μοςχαράκι, γιατί έχουμε καιρό να φάμε»**, αρχίζει την επίθεση για να τον πείσει ότι δεν λείει το σωστό. Τότε ο άνδρας της λέγει κάτι απλό και αυτονόητο: **«Αφού ήθελες γεμιστά και δεν είχες σκοπό να μαγειρέψεις μοςχαράκι, γιατί με ρωτάς να σου πω τη γνώμη μου; Πες μου απλά ότι θα φτιάξεις γεμιστά και όλα θα είναι μια χαρά, δηλαδή με ρωτάς τη γνώμη μου και μετά αρχίζεις την αντιλογία, επειδή είχες άλλο στο μυαλό σου;»**

Όταν συγκέντρωνα στοιχεία για τη συγγραφή του βιβλίου, με εξέπληξε το γεγονός ότι μέσα σε λίγους μήνες εννέα διαφορετικά

άτομα (από Αττική και επαρχία) μου ανέφεραν ότι το γεγονός αυτό το αντιμετωπίζουν στο σπίτι τους. Οι τέσσερεις με φαγητά (γι' αυτό το έβαλα σαν παράδειγμα), οι τρεις με αντικείμενα του σπιτιού και οι δύο με προσφορές υπηρεσιών. Μια τέτοια καρδιά δείχνει ότι είναι γεμάτη από εγωισμό και υπερηφάνεια, θέλει η γυναίκα να κάνει πάντα το «δικό της».

Όταν ασχολούμαστε με την απελευθέρωση ατόμων ο Θεός μας αποκάλυψε περιπτώσεις γυναικών που είχαν αυτό το πνεύμα, χωρίς οι ίδιες να το γνωρίζουν, έχοντας εξαπατηθεί από τον Διάβολο. Ενεργούσαν «καλοπροαίρετα», πιστεύοντας ότι έκαναν το καλό και όταν από την συμπεριφορά τους δημιουργείτο ένταση και οξύτητα μέσα στην οικογένεια, έριχναν το φταίξιμο στον άνδρα τους. Στη συμβουλευτική συζήτηση που κάναμε, συνειδητοποίησαν ότι σε όλες τις περιπτώσεις ήσαν εριστικές στη συμπεριφορά, μιλούσαν πολύ έντονα και χρησιμοποιούσαν εκφράσεις που δεν αρμόζουν στα παιδιά του Θεού. Εφόσον αυτό το ομολόγησαν, η απελευθέρωση που ακολούθησε με την προσευχή ήταν πλέον μια εύκολη διαδικασία.

(05) Η ΔΑΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Θα αναφέρω ένα γεγονός, που συνέβηκε το έτος 2001. Είχα πάει σε κάποια βραδινή εκδήλωση για παιδιά Κυριακού σχολείου σε αίθουσα που βρίσκεται σε προάστιο της Αθήνας. Η εκδήλωση ήταν εξαιρετικά ευλογημένη και η υπεύθυνη του προγράμματος έδειχνε έμπειρη με τα παιδιά. Στο τέλος που ήταν μαζί με τον άνδρα της, είχαμε μια όμορφη συζήτηση. Ήταν πολύ ευχάριστη στην ομιλία, ευγενική, καλοσυνάτη και έδειχνε ότι είχε μια καρδιά γεμάτη από την παρουσία του Θεού.

Όταν αργότερα έφυγα, πήγα περίπου εκατό μέτρα παραπέρα για να πάρω το αυτοκίνητό μου, που ήταν σταθμευμένο σε ένα γωνιακό μέρος. Ο δρόμος στο σημείο εκείνο ήταν μισοσκοτεινός, καθώς ο φωτισμός ήταν πολύ αραιός. Όταν έφθασα στο αυτοκίνητο, δεν έφυγα αμέσως, γιατί τακτοποίησα μερικά πράγματα στο πορτ παγκάζ. Εκείνη τη στιγμή ακούω από δίπλα στη γωνία (δεν είχα ορατότητα) πολύ έντονες ομιλίες, που έδειχναν καυγά. Επειδή

μου φάνηκε σαν γνωστή η φωνή, κοντοστάθηκα και πήγα λίγο πιο κοντά, χωρίς να φαίνομαι.

Η σκηνή που είδα με λύπησε. Μέσα σ' ένα αυτοκίνητο ήταν η δασκάλα του Κυριακού σχολείου με τον άνδρα της. Αυτή ήταν στην θέση του συνοδηγού και μιλούσε στον άνδρα της νευριασμένη, η φωνή της ήταν γεμάτη οργή, κουνούσε τα χέρια της πάνω κάτω και έδειχνε άνθρωπο «εκτός εαυτού». Ο άνδρας καθόταν αμίλητος, δεν έβγαζε άχνα και όσο αυτός δεν μιλούσε η γυναίκα του ήταν περισσότερο επιθετική. Δεν γνωρίζω ποια ήταν η αιτία της έντασης μεταξύ τους, άλλωστε για να μην γίνω αντιληπτός έφυγα.

Η γυναίκα αυτή ήταν μια διαφορετική προσωπικότητα από την χαμογελαστή και καλοσυνάτη αδελφή που είχα γνωρίσει πριν λίγο και είχα συνομιλήσει μαζί της. Το γεγονός αυτό, δεν μου προκάλεσε εντύπωση, γιατί γνώριζα ότι **είχε δώσει τόπο στον Διάβολο και μέσα της φιλοξενούσε πνεύματα απείθειας, ανταρσίας, πείσματος, εγωισμού και θυμού**. Τέτοιες περιπτώσεις είχαμε συναντήσει πολλές φορές κατά τη διακονία απελευθέρωσης. Πήγα με το αυτοκίνητό μου λίγο πιο κάτω και σταμάτησα για να προσευχηθώ για το ζευγάρι αυτό και ζήτησα από τον Κύριο να φέρει την ειρήνη Του επάνω τους. Ήταν μία ακόμα περίπτωση που η «εξουσία» μέσα στο σπίτι είχε μετατεθεί από τον άνδρα στη γυναίκα, είχαν αντιστρέψει αυτό που ο Θεός έθεσε απ' αρχής.

(06) ΟΤΑΝ Ο ΑΝΔΡΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ «ΚΛΟΟΥΝ»

Το περιστατικό που θα περιγράψω συνέβηκε στην επαρχία πριν πολλά χρόνια, όταν ήμουν φοιτητής. Παρόμοια περιστατικά έχω συναντήσει πολλές φορές σε διάφορες οικογένειες και στο πρόσφατο παρελθόν, αλλά αναφέρομαι στο περιστατικό από το απώτερο παρελθόν, για να διαφυλάξω την ανωνυμία τους και να μην γίνονται σε βάρος τους δυσμενή σχόλια και κατακρίνονται από σαρκικούς χριστιανούς.

Πηγαίνω στο σπίτι της Ιφιγένειας και του Περικλή, που ήταν φίλοι μου και πνευματικοί αδελφοί, (τα ονόματα δεν είναι πραγματικά). Όταν μπήκα μέσα στο σπίτι δεν ήταν η συνηθισμένη ατμόσφαιρα που γνώριζα. Υπήρχε ένταση και εκνευρισμός. Η Ιφιγένεια, δεν

μπορούσε να κρατηθεί, μιλούσε με ένταση για κάποιο άτομο που δεν γνώριζα, αλλά κατάλαβα ότι περισσότερο ήταν εκνευρισμένη επειδή ο Περικλής δεν είχε συνταυτισθεί με τις απόψεις της και παρ' όλο που ήμουν παρών δεν σταμάτησε να τον επιπλήττει που «...δεν μπορούσε να την καταλάβει».

Ο Περικλής, άνθρωπος πάντα καλοσυνάτος και χαμηλών τόνων, επειδή ήμουν παρών, για να εκτονώσει την κατάσταση άρχισε να κάνει τον κλόουν, δηλαδή διάφορα αστεία. Τα πράγματα σιγά - σιγά ηρέμησαν. Τότε, είχα λίγα χρόνια στην πίστη και δεν γνώριζα από οικογενειακές σχέσεις και πνευματικό πόλεμο, όπως δεν γνώριζα και το νόμο του Θεού για την πνευματική εξουσία. Επί πλέον δεν είχα νυμφευτεί και αγνοούσα παντελώς καταστάσεις που αντιμετωπίζουν τα ζευγάρια στην καθημερινότητά τους και πως συμπεριφέρονται μεταξύ τους. Τώρα βέβαια έχω αποκτήσει πνευματική ωριμότητα και εμπειρία στη ζωή και γνωρίζω πως ενεργεί ο Διάβολος για να φέρνει εντάσεις μέσα στα σπίτια. Χρησιμοποιεί τη γυναίκα, που είναι πιο ευάλωτη (γι' αυτό εξαπάτησε την Εύα και όχι στον Αδάμ), για να ανατρέψει την ισορροπία μέσα στην οικογένεια και να δημιουργήσει πνευματικές αναταράξεις.

Στο περιστατικό που ανέφερα και το έζησα, η Ιφιγένεια ήταν εριστική, οργισμένη, εκνευρισμένη, έριχνε συνέχεια την ευθύνη στον Περικλή, ο οποίος προσπαθούσε με το χαμόγελο, με χαμηλή φωνή και λίγα λόγια να φέρει την ειρήνη στο σπίτι.

Το επεισόδιο αυτό στη σημερινή εποχή φαίνεται αστείο και για πολλούς δεν είναι άξιο σχολιασμού, γιατί έχει γίνει πλέον καθεστώς μέσα στα ζευγάρια. Κάποιος για να δικαιολογήσει τη γυναίκα του για μια παρόμοια συμπεριφορά, μου λέγει ότι αυτό είναι «**το αλάτι της ζωής**» για να διατηρείται η αγάπη τους. Φοβερή απάτη από τον Διάβολο, δηλαδή **για να είναι αγαπημένοι ο άνδρας με τη γυναίκα του, θα πρέπει να έχουν εντάσεις και αντιδικίες μαζί τους**. Κατά αντιστοιχία (τυπολογικά), η εκκλησία για να αγαπάει τον Ιησού, θα πρέπει να έχει αντιδικία μαζί Του!

Δεν πρέπει να διαστρεβλώνουμε την αλήθεια και να χρησιμοποιούμε εκφράσεις που ανοίγουν πόρτα στον Διάβολο. Ο Ιησούς

και η εκκλησία Του είναι το αλάτι της γης, που νοστιμίζουν και συντηρούν τον κόσμο από την σήψη της αμαρτίας (Ματθαίος Ε/5:13). Όταν κάποιος ομολογεί, έστω και αστειευόμενος, ότι οι διαμάχες που υπάρχουν ανάμεσα στο ζευγάρι είναι το αλάτι που «νοστιμίζει» τη ζωή τους, ο Διάβολος που δεν αστειεύεται όπως οι ίδιοι, **συμφωνεί με τα λόγια τους** και συνέχεια δημιουργεί εντάσεις αντιδικίες μέσα στο σπίτι τους. Ποτέ δεν θα σταματήσουν αυτά τα προβλήματα, εάν το άτομο που είπε τον αρνητικό αυτό λόγο δεν μετανοήσει και καταδικάσει ενώπιον του Θεού τα λόγια αυτά.

(07) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΕΞΟΥΘΕΝΩΝΕΙ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ

Η Μιχάλ ήταν κόρη του βασιλιά Σαούλ και σύζυγος του Δαβίδ. Όταν ο Δαβίδ έφερε την Κιβωτό της Διαθήκης του Θεού στην Ιερουσαλήμ, με καρδιά γεμάτη ευγνωμοσύνη και με πνεύμα λατρείας άρχισε να χορεύει, να δοξάζει και να εξυμνεί τον Θεό, παρουσία του λαού, των θεραπεινίδων και των δούλων. Βλέποντας αυτή τη σκηνή η Μιχάλ άρχισε να τον ονειδίζει και να τον κατακρίνει, πως μπορεί αυτός, ένας βασιλιάς να ξεπέφτει τόσο χαμηλά, ώστε μπροστά στους υποτακτικούς του να χορεύει γυμνός (Β΄ Σαμουήλ ζ΄/6:20). Ήταν λόγια που αποκάλυπταν την καρδιά της Μιχάλ, μιας καρδιάς που στρεφόταν ενάντια στον χρισμένο του Κυρίου (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για τη Μιχάλ έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες στη σελίδα 343).

Η Μιχάλ είναι τύπος της γυναίκας **που** εναντιώνεται στον άνδρα της, **που** στρέφεται κατά του χρίσματος του Θεού, **που** εξουθενώνει και ονειδίζει την πνευματική της εξουσία. Υπάρχουν πιστές γυναίκες που αμφισβητούν τη διακονία του άνδρα τους και την κατακρίνουν, θεωρώντας ότι ενεργεί λάθος. **Η γυναίκα εκείνη τη στιγμή, παύει να είναι η ΒΟΗΘΟΣ - ΣΥΝΕΡΓΟΣ του άνδρα της και γίνεται η ΑΝΤΙΠΑΛΟΣ του**, αλλά παύει όμως και η ευλογία του Θεού στη ζωή της. Η Μιχάλ δεν γέννησε παιδιά μέχρι το θάνατό της. Η πιστή γυναίκα σήμερα, η σύγχρονη «Μιχάλ», όταν εναντιώνεται στην πνευματική της εξουσία, δεν μπορεί να θερίσει πνευματικούς καρπούς και παραμένει στείρα. Η εκκλησία, σαν σύνολο, που ακολουθεί την πορεία της Μιχάλ, επίσης δεν γεννά πνευματικά παιδιά και παραμένει στείρα, χωρίς πνευματικό καρπό εδώ τη γη και

πηγαίνει στον ουρανό χωρίς χειρόβολα.

Μέσα στην πολυετή πνευματική μου εμπειρία έχω γνωρίσει περιπτώσεις όπου εργάτες του ευαγγελίου, ποιμένες, πρεσβύτεροι κλπ, ενεργούν, κατά σύστημα, σύμφωνα με την κρίση των γυναικών τους και όχι όπως τους οδηγεί ο Κύριος. Θα αναρωτηθεί κάποιος «η γυναίκα του δεν είναι βοηθός του, γιατί να μην την ακούει;» Η γυναίκα του εργάτη του Θεού είναι ότι πιο όμορφο και ευλογημένο έχει στη ζωή του, μαζί της πρέπει να μοιράζεται τα πάντα. Είναι ο άνδρας ποιμένας, είναι και η γυναίκα του βοηθός ποιμένα, είναι ο άνδρας απόστολος, είναι και η γυναίκα του βοηθός αποστόλου, έχουν την ίδια διακονία. Ο καθένας όμως έχει τη θέση του μέσα στο σώμα του Χριστού, δεν ενεργεί αυθαίρετα, όπως νομίζει ότι είναι το σωστό, αλλά ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές του Λόγου του Θεού. Ας θυμηθούμε την Μαριάμ που αμφισβήτησε την εξουσία του αδελφού της Μωυσή και ήρθε η κρίση του Θεού επάνω της, γεμίζοντας με λέπρα, ενώ και η ίδια ήταν χρισμένη ηγέτιδα (βλ. σελίδα 321).

Το πρόβλημα δημιουργείται όταν παρατηρούμε ότι επικρατεί ΠΑΝΤΑ η άποψη της γυναίκας. Δηλαδή ο Θεός έχρισε κάποιον απόστολο, αλλά επειδή δεν είναι ικανός, του έδωσε τη γυναίκα του για να τον κατευθύνει; Όταν συμβαίνει αυτό, είναι φανερό ότι έχουν αντιστραφεί οι ρόλοι μέσα στην οικογένεια. Η γυναίκα έχει αρχίσει να αμφισβητεί την πνευματική εξουσία του άνδρα της, αρχίζει να τον κατακρίνει ότι ενεργεί λάθος, τον ονειδίζει και τον πιέζει να διαχειρίζεται τις καταστάσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις της.

Η Μιχάλ τι έκανε; Κατέκρινε τον Δαβίδ επειδή λάτρευε τον Θεό, με έναν διαφορετικό τρόπο απ' αυτόν που η ίδια νόμιζε ότι αρμόζει σε βασιλιά. **Η σύγχρονη «Μιχάλ» τι κάνει;** Κατακρίνει τον άνδρα της επειδή υπηρετεί τον Κύριο με έναν διαφορετικό τρόπο, απ' αυτόν που η ίδια νομίζει ότι είναι ο σωστός.

Πριν από αρκετά χρόνια (δεν θα αναφέρω ημερομηνίες για να μην θίξω αγαπητούς και ευλογημένους αδελφούς), ήμουν στο πρεσβυτέριο μιας τοπικής εκκλησίας του Θεού. Όταν μαζευόμαστε οι πρεσβύτεροι με τον ποιμένα της εκκλησίας, για να συζητήσουμε και να λάβουμε αποφάσεις για διάφορα τρέχοντα θέματα, αυτά στην πο-

ρεία ποτέ δεν υλοποιούνται, γιατί μετά από λίγες ημέρες ο ποιμένας ή εφαρμόζει τα αντίθετα, ή αφήνει τα πράγματα όπως είχαν. **Γιατί συνέβαινε αυτό;** Γιατί ο ποιμένας τα συζητούσε με τη γυναίκα του και αυτή τον έπειθε ότι οι αποφάσεις που λήφθηκαν ήταν λάθος.

Ποιος λοιπόν κυβερνούσε πνευματικά την εκκλησία, ο ποιμένας με το πρεσβυτέριο, ή η γυναίκα του ποιμένα;

Η γυναίκα του ποιμένα ενεργούσε σαν την Μιχάλ, κατέκρινε τον άνδρα της, που ως υπεύθυνος, είχε δεχτεί να εφαρμόσει τις αποφάσεις του πρεσβυτερίου, που δεν ήταν «σωστές», κατά την άποψή της.

(08) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΑΡΥΝΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ

Η Δαλιδά ήταν η Φιλισταία γυναίκα του Σαμψών. Τρεις φορές ζήτησε από τον Σαμψών να μάθει ποιο ήταν το μυστικό της μεγάλης δύναμής του, αλλά ο Σαμψών δεν της το αποκάλυπτε. Τότε η Δαλιδά άρχισε να τον εκβιάζει συναισθηματικά ότι δεν την αγαπά και ότι δεν την εμπιστεύεται. Εξασκούσε επάνω του μια υπερβολική πίεση που ο Σαμψών δεν μπορούσε να την αντέξει, σε σημείο που «*η ψυχή του απέκαμε μέχρι θανάτου*» (Κριτές Ις'/16:16). Τελικά, αυτός ο ισχυρός άνδρας, ο χρισμένος ηγέτης του Ισραήλ, δεν μπορούσε να υποφέρει άλλο την καταπίεση της Δαλιδά μέχρι θανάτου και της αποκάλυψε το μυστικό της δύναμής τους, που είχε σαν αποτέλεσμα να χάσει το χρίσμα του Θεού, που του έδινε τη δύναμη (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για τη Δαλιδά έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες στη σελίδα 353).

Η σύγχρονη Δαλιδά που εναντιώνεται στην πνευματική της εξουσία, καταβαρύνει την ψυχή του άνδρα της **και δεν σταματά** μέχρι να επιτύχει αυτό που έχει βάλει στο μυαλό της. Θέλει να αγοράσει ένα έπιπλο και ο σύζυγός της δεν συμφωνεί, η γυναίκα του προκειμένου να επιτύχει το σκοπό της, συνέχεια και συνέχεια του αναφέρει το θέμα, είτε νευριασμένα, είτε γλυκά, είτε επιτακτικά, σε σημείο που στο σπίτι να δημιουργείται ατμόσφαιρα πολεμική, δεν υπάρχει ειρήνη, παρά μόνο γογγυσμός και ένταση. **Στο τέλος ο άνδρας αποκάμει και πραγματοποιεί την επιθυμία της γυναίκας του.** Θέλει η γυναίκα να κάνουν επισκευές στο σπίτι, που δεν είναι απαραίτητες, αρχίζει να καταπιέζει τον άνδρα της μέχρι να το επιτύ-

χει. Θέλει να πάνε μια εκδρομή, αλλά δεν επαρκούν τα χρήματα, αρχίζει την καταπίεση, ημέρα με την ημέρα, μέχρι που ο άνδρας της δεν αντέχει άλλο από τη συνεχή γκρίνια της γυναίκας του και συναινεί σε αυτό που του ζήτησε. Ενεργώντας έτσι η γυναίκα στρέφεται ενάντια στην πνευματική της εξουσία και δίνει τόπο στον Διάβολο να ενεργεί επάνω της με τραγικά αποτελέσματα.

Ο Σαμψών ήταν ένας χρισμένος ηγέτης του λαού Ισραήλ. Σήμερα υπάρχουν πολλοί σύγχρονοι «Σαμψών», που ο Κύριος τους έχει κρίσει για μια θαυμαστή διακονία. Όταν ένας εργάτης του Θεού, έχει μία ευλογημένη διακονία, γεμάτη με πνευματικούς καρπούς, **αυτό είναι ένα σημείο ότι πίσω του έχει μία άγια γυναίκα που τον στηρίζει με την αγάπη της, την υποταγή της και την προσευχή της.** Όταν και η γυναίκα έχει πνευματικούς καρπούς στη ζωή της, φανερώνει ότι ο στολισμός της είναι η ταπεινοφροσύνη και η υποταγή στον άνδρα της, στο πρόσωπο του οποίου βλέπει τον Κύριο Ιησού, κατά τον Λόγο του να υποτάσσεται «ως εν Κυρίω».

Μια γυναίκα που ενεργεί με αυτόν τον τρόπο δεν ονειδίζει και **δεν εξουθενώνει** τον άνδρα της, όπως έκανε η Μιχάλ στον Δαβίδ, **δεν καταβαρύνει** την ψυχή του άνδρα της, όπως έκανε η Δαλιδά στον Σαμψών, **δεν εξαπατά** τον άνδρα της, όπως έκανε η Ρεβέκκα στον Ισαάκ, **ούτε είναι ανυπότακτη**, όπως ήταν η Μαριάμ στον αδελφό της Μωυσή, αλλά είναι σαν την Αβιγαία, που έδειξε σύνεση και φρόνηση μπροστά στον Δαβίδ και έσωσε τον δύστροπο και κακό άνδρα της, ή είναι σαν την Πρίσκιλλα που ήταν το στήριγμα του Ακύλα, στη διακονία που ο Θεός τους έδωσε.

(09) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΓΟΓΓΥΖΕΙ

Μία γυναίκα, που έχει φύγει κάτω από την πνευματική εξουσία του άνδρα της, χαρακτηρίζεται από συνεχή γογγυσμό. Οι επιστολές του Παύλου δεν αφορούσαν τους μη πιστούς, αυτούς που δεν είχαν γνωρίσει το λυτρωτικό έργο της θυσίας του Ιησού. Αφορούσαν τους αναγεννημένους, τους αγίους, γι' αυτό και τους έδινε συμβουλές και προτροπές να διατηρούν την αγιότητα και την καθαρότητά τους. Συνέχεια αναφερόταν για τα έργα της σάρκας που πρέπει οι άγιοι να απορρίψουν από πάνω τους και ένα από αυτά

είναι ο γογγυσμός, ο οποίος έχει αδέρφια τον εκνευρισμό, τον θυμό και την καταλαλιά. Όλες αυτές οι σαρκικές εκδηλώσεις αποτελούν μία ομάδα. Την αποκάλυψη αυτή την είχε δώσει ο Κύριος όταν ασχολούμαστε με τη διακονία απελευθέρωσης. Λεπτομέρειες και παραδείγματα για το θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να βρει στο βιβλίο των εκδόσεών μας «ΑΠΕΥΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΧΙΖΟΦΕΝΕΙΑ» (κωδικός 18), στο οποίο αναφέρονται περιπτώσεις για το πώς ενεργούν τα πνεύματα της πονηρίας.

Η πιστή γυναίκα που συνέχεια γογγύζει, δεν έχει επίγνωση πόσο κακό κάνει πρώτα στον **εαυτό** της, μετά στην **οικογένειά** της και μετά στην **εκκλησία**. Δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι ο γογγυσμός της είναι η αιτία της πνευματικής στειρότητας στο σπίτι της. Το χτύπημα του Διαβόλου είναι μεγάλο και επουλώνεται πολύ δύσκολα, όταν η γυναίκα **γογγύζει κατά της κεφαλής της**, κατά του άνδρα της, γιατί όταν αυτό γίνεται μένει πνευματικά ακάλυπτη και τότε ανοίγει **πόρτα εισόδου** σε άλλα πνεύματα, όπως εγωισμού, πείσματος, θυμού, έριδας, κλπ. Ο Παύλος λέγει *«η γυνή χρεωστεί να έχη εξουσίαν επί της κεφαλής αυτής διά τους ΑΓΓΕΛΟΥΣ»* (Α΄ Κορινθίους 1Α/11:10). Εδώ ο Λόγος του Θεού αναφέρεται και για τους **αγγέλους του σκότους**, που τους δίνουμε το δικαίωμα να επεμβαίνουν στη ζωή μας και για τους **αγγέλους του Κυρίου** που δεν μπορούν να επέμβουν για βοήθεια εξαιτίας της αμαρτίας μας. Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό έχουμε αναφέρει στο «Κεφάλαιο Έκτο» (βλ. σελίδες 169-172).

Η γυναίκα που γογγύζει, γιατί δεν σέβεται την εξουσία της, γογγύζει για όλα και σε όλα. **Γογγύζει** γιατί κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά, κλπ. τα πράγματα δεν πάνε καλά (αντί να προσεύχεται περισσότερο), **γογγύζει** γιατί στο δρόμο βλέπει παραβάτες οδηγούς και αυτό την εκνευρίζει, γιατί αυτή φροντίζει να είναι η σωστή ή πιστεύει ότι είναι η σωστή, **γογγύζει** γιατί υπάρχει συνωστισμός σε κάποιο κατάστημα, **γογγύζει** γιατί δεν της τηλεφωνούν οι φίλες της, **γογγύζει** για τις καιρικές συνθήκες, είτε κάνει κρύο, είτε κάνει ζέστη, ή **γογγύζει** που δεν την καταλαβαίνουν οι άλλοι. Πολλές αιτίες από την καθημερινότητα βρίσκει κάποιος (άνδρας ή γυναίκα) για να γογγύζει και δεν χρειάζεται να το «ψάξει» και πολύ, γιατί αυτό βγαίνει

αυθόρμητα μέσα από την καρδιά του, αφού φιλοξενεί πνεύματα γογγυσμού. Ο Ιησούς το επισήμανε ότι *«εκ του περισσεύματος της καρδιάς λαλεί το στόμα»* (Ματθαίος 12:34, Λουκάς 5'16:45).

Ένα κοινό χαρακτηριστικό όλων εκείνων που γογγύζουν είναι **η έλλειψη υπομονής**, δείχνουν συνέχεια μία έκδηλη ανησυχία σε μεγάλα και μικρά γεγονότα, σε σημαντικά και σε ασήμαντα θέματα στη ζωή τους. Δεν μπορούν να περιμένουν για κάτι, θέλουν να γίνει αμέσως και όταν δεν γίνεται αρχίζει ο **εκνευρισμός** και ο **θυμός**, που στη συνέχεια συνοδεύεται με έντονη λογομαχία.

Πριν πολλά χρόνια συνέβηκε ένα πολύ έντονο περιστατικό με μία πελάτισσα σε ένα μεγάλο κατάστημα τροφίμων που ήμουν παρών και από τότε άρχισα να παρατηρώ τις συμπεριφορές των πελατών και να συλλέγω στοιχεία για τη συγγραφή του παρόντος βιβλίου. Το πολυκατάστημα εκείνο είχε δέκα ταμεία, από τα οποία λειτουργούσαν τα οκτώ. Το κάθε ταμείο εξυπηρετούσε από δύο έως τρεις πελάτες. Μία πελάτισσα, που ήταν δεύτερη στη σειρά στο ταμείο που περίμενε, άρχισε να διαμαρτύρεται έντονα και να εκφράζεται ανάρμοστα προς την κοπέλα που ήταν στο ταμείο, επειδή κατά την άποψή της «καθυστερούσε» στην καταμέτρηση των προϊόντων της κυρίας που ήταν πρώτη στη σειρά. Η κατάσταση οξύνθηκε με αποτέλεσμα να επέμβει ο υπεύθυνος του καταστήματος, πλην όμως η ανυπόμονη πελάτισσα έγινε περισσότερο εριστική, λέγοντάς του «ζώα είμαστε που περιμένουμε τόση ώρα, έχετε δύο ακόμα ταμεία, γιατί δεν βάζετε υπαλλήλους;».

Το παραπάνω γεγονός ήταν μια κλασική περίπτωση φιλέριδας γυναίκας, που ήθελε όλοι να κινούνται γύρω απ' αυτήν και να ικανοποιούν τον εγωισμό της. Από το περιστατικό αυτό και μετά, βρέθηκα μάρτυρας πολλών παρομοίων καταστάσεων, όπου τον πρωταγωνιστικό ρόλο τον είχαν γυναίκες και σε σπάνιες περιπτώσεις άνδρες. Αυτό θα πρέπει να το προσέξουν ιδιαίτερα οι πιστές γυναίκες, γιατί ο Λόγος του Θεού δίνει μεγάλη έμφαση στην υπομονή των αγίων, με την οποία θα κερδίσουν τις επαγγελίες του Θεού: *«Διότι έχετε **χρειάν** (ανάγκη) **υπομονής**, διὰ να **κάμητε το θέλημα του Θεού και να λάβητε την επαγγελίαν**»* (Εβραίους 1'10:36). Στην Αποκάλυψη ο Ιωάννης γράφει ότι η υπομονή των αγίων φανερώνεται με-

σα από αυτούς που φυλάσσουν τις εντολές του Θεού και την πίστη του Ιησού (βλ. Αποκάλυψη ΙΔ/14:12).

Ο Παύλος κάνοντας έναν παραλληλισμό για τον γογγυσμό του κατά σάρκα λαού Ισραήλ στην έρημο με τον κατά πνεύμα λαό Ισραήλ, την εκκλησία, επισημαίνει πως ότι συνέβηκε τότε στον Ισραήλ επειδή γόγγυζε κατά του χρισμένου από τον Θεό Μωυσή, το ίδιο θα συμβεί και στους αγίους της Καινής Διαθήκης, όταν γογγύζουν: **«Μη-δέ γογγύζετε, καθώς και τινές αυτών εγόγγυσαν, και απωλέσθησαν υπό του εξολοθρευτού. Ταύτα δε πάντα εγένοντο εις εκείνους παραδείγματα, και εγράφησαν προς νουθεσίαν ημών, εις τους οποίους τα τέλη των αιώνων έφθασαν»** (Α΄ Κορινθίους Ι΄/10:10-11). Τα παθήματα αυτών, είναι παραδείγματα προς νουθεσία για μας σήμερα. Ο λαός του Θεού πρέπει να είναι ντυμένος με αρετές και όχι με σαρκικά έργα.

(10) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΟ ΣΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ

Ο Διάβολος ποτέ δεν αφήνει τον άνθρωπο σε ησυχία, εκμεταλλεύεται οποιοδήποτε λάθος του, είτε είναι πιστός, είτε όχι. Ειδικά για τους αναγεννημένους πιστούς, το μίσος του είναι ακόμα μεγαλύτερο, γιατί άλλαξαν στρατόπεδο, έφυγαν από το στρατόπεδο του σκότους και πήγαν στο στρατόπεδο του φωτός του Ιησού. Για να μην χάσει και άλλους από την εξουσία του ο Διάβολος εκμεταλλεύεται τον χαρακτήρα της πιστής γυναίκας, όταν ο άνδρας της δεν είναι πιστός. Στην περίπτωση αυτή η γυναίκα έχει **πεθερό τον Διάβολο** και εφόσον δεν έχει ταπεινότητα και δεν μένει με πίστη και εμπιστοσύνη στον δικό της ουράνιο Πατέρα, ο Διάβολος θα δημιουργήσει καταστάσεις, ώστε ο άνδρας να σκανδαλιστεί από την συμπεριφορά της γυναίκας.

Πολλές πιστές γυναίκες έχουν ένα υπεροπτικό πνεύμα απέναντι στον άνδρα τους, που ακόμα δεν έχει γνωρίσει τον Ιησού. Καυχιέται, επειδή αυτή έχει την αλήθεια και «βρίσκεται» μέσα στο πνευματικό φως, ενώ ο άνδρας της δεν την έχει και περπατά στο πνευματικό σκοτάδι. Ξεχνά όμως ότι η ίδια οδηγήθηκε στις αλήθειες του ευαγγελίου και γνώρισε τον Ιησού ως προσωπικό της σωτήρα, επειδή κάποιος **με περισσή αγάπη και με υπομονή**, της μιλούσε τον Λόγο του Θεού, όταν αυτή αντιδρούσε έντονα.

Τώρα, αντί να κάνει το ίδιο με τον άνδρα της, να του δείξει περισσότερη γλυκύτητα με τα λόγια της, η συμπεριφορά της να είναι στολισμένη με πραότητα και ταπείνωση και η αγάπη της να ξεχειλίζει γι' αυτόν, **προσπαθεί να του «επιβάλλει» τον Χριστό με λάθος τρόπους.** Τον κατακρίνει που είναι σε «πλάνη», του μιλά απότομα και επιτακτικά, αντιδρά στις ενέργειές του και αντί ο άνδρας της να βλέπει στο πρόσωπό της τον πράο και ταπεινό Ιησού, βλέπει μια θρησκευόμενη και φανατισμένη γυναίκα και φυσικά έναν τέτοιο "Χριστό" δεν θέλει να τον γνωρίσει.

Έχω γνωρίσει στην πνευματική μου πορεία εξαιρετους ανθρώπους, που έχουν μέσα τους φόβο Θεού, η συμπεριφορά τους να είναι αξιοθαύμαστη, να τους διακρίνει ευγένεια και καλοσύνη και να είναι καλοί οικογενειάρχες, παρ' όλα αυτά δεν είχαν προσωπική γνωριμία με τον Ιησού και ακολουθούσαν τα πατροπαράδοτα όπως είχαν διδαχτεί από μικροί, χωρίς να «ψάχνουν» να βρουν την αλήθεια. Την ίδια συμπεριφορά είχε και η γυναίκα τους, αλλά σε κάποια στιγμή διαπίστωσαν ότι η γυναίκα τους είχε μια εμφανή αλλαγή στη ζωή της, είχε αφιερώσει την καρδιά της στον Ιησού και αυτό είχε γίνει η αιτία και οι άνθρωποι αυτοί **αρχικά** να είναι δεκτικοί στο μήνυμα του ευαγγελίου. Φαινόταν πως ήταν θέμα χρόνου για να δώσουν την καρδιά τους στον Ιησού, **πλην όμως άρχισαν να παγώνουν για τα πράγματα του Θεού,** γιατί άρχισαν να σκανδαλίζονται από την συμπεριφορά της γυναίκας τους, η οποία είχε αρχίσει να αλλάζει και να μην συμβαδίζουν τα λόγια της με τις πράξεις της.

Ο απόστολος Πέτρος για να προλάβει μια τέτοια κατάσταση, δίνει συμβουλές και προτροπές οι γυναίκες να υποτάσσονται (να σέβονται) τους άνδρες τους, ώστε να τους κερδίσουν με τη διαγωγή τους και όχι με τα λόγια τους: *«Αι γυναίκες, υποτάσσεσθε εις τους άνδρας υμών, ώστε και εάν τινές απειθώσιν εις τον λόγον, κερδηθώσιν άνευ του λόγου διά της διαγωγής των γυναικών, αφού ιδώσι την μετά φόβον καθαράν διαγωγήν σας»* (Α' Πέτρου Γ/3:1-2). Πρέπει η πιστή γυναίκα να δείχνει στον άνδρα της (είτε αυτός είναι πιστός, είτε όχι) τον υπέροχο στολισμό της καρδιάς της, ο οποίος έχει κοσμηθεί με την αφθαρσία του πράου και ησύχιου πνεύματος και έτσι να τον κερδίσει στον Ιησού.

(11) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ ΛΑΙΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ

Πολλές φορές έχει ακουστεί η φράση ότι ο άνδρας είναι η κεφαλή της γυναίκας και της οικογένειας, αλλά η γυναίκα είναι ο **λαιμός του άνδρα** και όπου στρίβει ο λαιμός, στρίβει και το κεφάλι. Αυτό σημαίνει ότι δεν κυβερνά το κεφάλι (ο άνδρας), αλλά ο λαιμός (η γυναίκα). Πολλοί αυτό, το διακωμωδούν, αλλά μέσα σε αυτό υπάρχει μια μεγάλη και τραγική αλήθεια, που μόνο και μόνο το ότι λέγεται, σημαίνει πως είναι ένα γεγονός μη αμφισβητήσιμο, ότι δηλαδή μέσα στην οικογένεια έχει καταλυθεί η τάξη της πνευματικής εξουσίας του Θεού.

Το ότι ο λαιμός της γυναίκας κυβερνά το κεφάλι του άνδρα, θα ήθελα να αναφέρουμε, **πως η γυναίκα** συμπεριφέρεται στην πατρική οικογένεια του άνδρα της και **πως ο άνδρας** συμπεριφέρεται στην πατρική οικογένεια της γυναίκας του. Αυτό που θα περιγράψουμε στη συνέχεια είναι ο γενικός κανόνας που επικρατεί σήμερα, στην αυγή της τρίτης δεκαετίας του 21^{ου} αιώνα μ.Χ. και σε κάθε κανόνα πάντα υπάρχει και η εξαίρεση.

Στο ερώτημα, που θα δώσουμε απάντηση είναι: **«Γιατί ο κανόνας είναι ο άνδρας να “αγκαλιάζει” την πατρική οικογένεια της γυναίκας του, ενώ το αντίθετο η γυναίκα να τηρεί μια στάση “παγωμένη” στην πατρική οικογένεια του άνδρα της;»**

(α) Το θέμα είναι καθαρά πνευματικό και φανερώνει ποια είναι η καρδιά του άνδρα και ποια είναι η καρδιά της γυναίκας. Η Εύα δημιουργήθηκε από την **πλευρά** του Αδάμ και αυτό έχει μεγάλη τυπολογική σημασία. Δεν δημιουργήθηκε από τα **πόδια** του Αδάμ, γιατί τότε θα ήταν το υποπόδιό του, θα ήταν κατώτερη και δούλη του. Δεν δημιουργήθηκε ούτε από το **κεφάλι** του, γιατί τότε θα ήταν ανώτερή του και η εξουσία του.

Δημιουργήθηκε από την πλευρά του άνδρα, που είναι το σημείο, όπου ο άνδρας εκφράζει τα αισθήματά του. Με τα χέρια του αγκαλιάζει την «πλευρά» του, τη γυναίκα του και μέσα στην αγκαλιά του χωράει και όλη η συγγένεια της γυναίκας του. Εφόσον αγαπά με σπλάχνα Χριστού τη γυναίκα του, αγαπά και ότι προέρχεται απ' αυτήν, αγαπά και την συγγενεία της, γι' αυτό βλέπουμε στην πράξη

ο άνδρας να γίνεται θυσία για τα πεθερικά του. Όλοι γνωρίζουμε άνδρες να έχουν προσφέρει απείρως περισσότερα στους γονείς της γυναίκας τους και πολύ λιγότερα στους δικούς τους γεννήτορες.

Η Βίβλος λέγει ότι ο άνδρας θα εγκαταλείψει *«τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού, και θέλει προσκολληθή εις την γυναίκα αυτού· και θέλουσιν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν»* (Γένεση Β/2:24). Όταν ο άνδρας γίνεται ένα με τη γυναίκα του και της εκφράζει την αληθινή του αγάπη, είναι αδύνατον να μην αγαπά και αυτούς που έφεραν στον κόσμο τη γυναίκα του, γιατί οι γονείς της γυναίκας του έχουν γίνει και δικοί του «πνευματικοί» πρόγονοί και του πρόσφεραν αυτό το υπέροχο δώρο, την κόρη τους. Αυτός είναι ο κανόνας και σε κάθε κανόνα βέβαια υπάρχουν και οι εξαιρέσεις, πλην όμως στην περίπτωση αυτή είναι ελάχιστες.

(β) Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και με τη γυναίκα, αναφερόμενοι κυρίως στη γυναίκα που δεν τιμά και δεν σέβεται την πνευματική της κεφαλή (εξουσία) που είναι ο άνδρας της. Όταν η γυναίκα, που είναι πλυμένη με το αίμα του Ιησού, αγαπά τον άνδρα της και υποτάσσεται στην πνευματική της κεφαλή, τότε αυθόρμητα, χωρίς υποκρισία, **αγαπάει ότι αγαπάει και ο άνδρας της**, αγαπάει και τους γονείς του. Στην πράξη όμως αυτό είναι η εξαίρεση, γιατί ο κανόνας είναι η γυναίκα να τηρεί για την πατρική οικογένεια του άνδρα της τη θέση **«μακριά και αγαπημένοι»**. Όσες ευεργεσίες και να έχει η γυναίκα από τους γονείς του άνδρα της, η στάση της είναι πάντα επιφυλακτική, καχύποπτη και αδιάφορη.

Αυτό στον πνευματικό τομέα (όσο και αν μερικούς τους σοκάρει και δεν το αποδέχονται) φανερώνει ότι η γυναίκα **δεν αγαπά ούτε και τον άνδρα της**, γιατί η αγάπη γίνεται θυσία. Αγάπη είναι να κάνεις τον σύντροφο της ζωής σου χαρούμενο, αλλά όταν όμως στρέφεις κατά της οικογένειάς του, τότε του προξενείς πόνο και θλίψη. Αυτό συμβαίνει, όταν η γυναίκα στρέφεται κατά της πνευματικής εξουσίας της και κατά συνέπεια στρέφεται εναντίον όλων αυτών που σχετίζονται με την κεφαλή της.

Είναι ψέμα και υποκρισία όταν η γυναίκα ισχυρίζεται ότι αγαπά τον άνδρα της, αλλά με την πατρική του οικογένεια εί-

ναι αδιάφορη. Ότι αγαπά ο άνδρας της με τον οποίο είναι «σάρκα μία», θα αγαπά και εκείνη και εφόσον δεν συμβαίνει αυτό, τότε θα πρέπει να μετανοήσει για τη στάση της και να ζητήσει από τον Κύριο αποκατάσταση. Εκείνο που είναι τραγικό και πολύ εγωιστικό είναι το γεγονός ότι υπάρχουν περιπτώσεις που η γυναίκα αναγνωρίζει και ομολογεί τις θυσίες του άνδρα της για την πατρική της οικογένειά, αλλά όταν ο ίδιος θελήσει να προσφέρει οποιαδήποτε βοήθεια στη δική του πατρική οικογένεια, τότε του αντιτάσσεται και βρίσκει δεκάδες δικαιολογίες για να τον αποτρέψει.

Περισσότερες λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, θα αναφέρουμε παρακάτω, που θα ασχοληθούμε με τη σχέση "πεθεράς και νύφης" (βλ. σελίδα 468).

Το συμπέρασμα είναι: Ο ΑΝΔΡΑΣ αγαπά την οικογένεια της γυναίκας του, γιατί αγκαλιάζει με αγάπη και στοργή όλη την **«πλευρά»** του, που τυπολογικά είναι η γυναίκα του. Η ΓΥΝΑΙΚΑ στρέφεται κατά της οικογένειας του άνδρα της, επειδή στρέφεται κατά της **«κεφαλής»** της, που είναι η πνευματική της εξουσία.

Από την τρυπημένη πλευρά του Ιησού στο σταυρό του Γολγοθά «εξήλθε» η εκκλησία Του, που είναι ο καρπός της αγάπης Του προς τον αμαρτωλό που μετανοεί. Εάν η εκκλησία στραφεί κατά της κεφαλής της, τότε έχουμε απείθεια και ασέβεια κατά του Κυρίου. Η Βίβλος μας αποκαλύπτει ότι **«η απείθεια είναι καθώς το αμάρτημα της ΜΑΓΕΙΑΣ· και το πείσμα, καθώς η ασέβεια και ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑ»** (Α΄ Σαμουήλ ΙΕ/15:23).

Ο Ιησούς είχε πει για την καρδιά των υποκριτών, οι οποίοι δεν είναι ευθείς ενώπιον του Θεού: **«Ο λαός ούτος με πλησιάζει με το στομα αυτών και με τα χείλη με τιμά, η δε καρδιά αυτών μακράν απέχει απ' Εμού»** (Ματθαίος ΙΕ/15:8 - βλ. Ησαΐας ΚΘ/29:13). Δηλαδή, η γυναίκα με τα χείλη λέγει πολύ ωραία και όμορφα λόγια για τον άνδρα της, δείχνει ότι τον τιμά και αυτόν και την οικογένειά του, **αλλά** η καρδιά της είναι πολύ μακριά, γιατί οι πράξεις της δεν έρχονται σε συμφωνία με τα λόγια της.

Ας το προσέξει πολύ σοβαρά αυτό η πιστή γυναίκα. Η θέση της είναι να μένει η «πλευρά» του άνδρα. Όταν θέλει να είναι ο «λαι-

μός» που θα καθοδηγεί το κεφάλι του άνδρα, τότε δείχνει ανταρσία κατά του νόμου του Θεού. Πρέπει να το προσέξουν όλες οι άγιες γυναίκες, γιατί ο Θεός δεν εμπαίζεται, ό,τι σπεύρουν, αυτό και θα θερίσουν. Η Μαριάμ, η αδελφή του Μωυσή, στράφηκε εναντίον του και ο Θεός έφερε κρίση για την ανταρσία της, γιατί στράφηκε κατά της εξουσίας της και η κρίση ήταν να έρθει επάνω της λέπρα.

(12) Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΚΤΥΠΟΥΣΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΗΣ (ΟΡΑΣΗ)

Μία γυναίκα, που είχε αθετήσει την πνευματική της εξουσία και είχε εξουθενώσει με τη συμπεριφορά της τον άνδρα της, πιστεύοντας ότι ενώπιον του Θεού βρισκόταν μέσα στο θέλημά Του, έδωσε **μία συγκλονιστική μαρτυρία**, για το πώς της έγινε αποκάλυψη για την απείθεια της, η οποία εάν την συνέχιζε θα είχε τραγικές συνέπειες. Αφηγείται η ίδια:

«Η ιστορία που θα σας διηγηθώ είναι μεγάλη και αυτό που θα σας διηγηθώ δεν γνωρίζω εάν ήταν όραση ή εικόνα που σχηματίστηκε μέσα στο μυαλό μου. Ήταν τόσο συγκλονιστικό και καθαρό αυτό που είδα, που δεν κατάλαβα πως ακριβώς το είδα, γιατί γνωρίζω ότι ο Θεός μιλάει με πολλούς τρόπους, με ενύπνια, οράσεις, εικόνες, προφητείες, κλπ και εμείς δεν μπορούμε να Τον δεσμεύσουμε πως θα ενεργήσει.

Είδα δύο ανθρώπινες φιγούρες να μαλώνουν μεταξύ τους, αλλά παρατήρησα ότι μόνο η μία κινιόταν, ενώ η άλλη έμενε ακίνητη. Οι φιγούρες αυτές φαινόταν πολύ καθαρά ότι ήταν μία **γυναίκα** που κτυπούσε έναν **άνδρα**, αλλά τα πρόσωπά τους όμως δεν διακρίνονταν. Ήταν τόσο έντονη η σκηνή και τόσο επιθετική η γυναίκα, που απόρησα, πως άνδρας την άφηνε να την κτυπά, ενώ μπορούσε πολύ εύκολα να την ακινητοποιήσει, γιατί φαινόταν ότι ήταν μεγάλος και πολύ ψηλότερος από τη γυναίκα. Ήταν προφανές, ότι δεν ήθελε να της κάνει κακό και την άφηνε να τον κτυπά. Αυτό με παραξένεψε ακόμα περισσότερο, γιατί δεν αντιδρούσε, όπως επίσης μου έκανε εντύπωση που τον κτυπούσε στο πρόσωπο.

Στεκόμουν ακίνητη και παρακολουθούσα τη σκηνή, προσπαθώντας να καταλάβω τι συνέβαινε. Στο μυαλό μου ερχόντουσαν, οι ίδιες σκέψεις, **γιατί** η γυναίκα κτυπούσε τον άνδρα, **γιατί** αυτός δεν

αμυνόταν και την άφηνε να τον κτυπά και **γιατί** τον κτυπούσε στο πρόσωπο και όχι κάπου αλλού, αφού καλά - καλά δεν τον έφθανε στο ύψος. Προσπαθούσα να δώσω μια εξήγηση για όλα αυτά που έβλεπα, τα οποία κράτησαν δευτερόλεπτα, αλλά μένα που φαινόταν πολύ μεγάλος χρόνος.

Ξαφνικά, συμβαίνει κάτι που με συντάραξε και άρχισα να τρέμω. Βλέπω η φιγούρα του άνδρα να καθαρίζει, να φορεί ένα **πράσινο ρούχο** και το πρόσωπό του να παίρνει τη μορφή του άνδρα μου και στο κεφάλι του ήταν ένα **διάδημα βασιλικό**. Παρ' όλο τα κτυπήματα δεν ήταν θυμωμένος και οργισμένος με αυτό που του συνέβαινε, αντίθετα είχε μια γαλήνη στο πρόσωπό του και ήταν πολύ θλιμμένος. Το πρόσωπό του είχε μια έκφραση ότι πονούσε ψυχικά γι' αυτό που συνέβαινε και όχι ότι πονούσε σωματικά.

Εκεί που σκεπτόμουν πως γίνεται να μην ενοχλείται από τα κτυπήματα, το ρούχο που φορούσε αλλάζει χρώμα και γίνεται **κόκκινο** και ταυτόχρονα αλλάζει και το πρόσωπο, γίνεται λαμπερό και ακτινοβολούσε. Από τη λαμπρότητα δεν μπορούσα να το διακρίνω, αλλά ήξερα ότι ήταν ο Κύριος Ιησούς, γιατί στο κεφάλι φαινόταν ένα **ακάνθινο στεφάνι**.

Μετά από αυτό, άρχισα να βλέπω το σκηνικό να αλλάζει σε κάθε κτύπημα με κινηματογραφική ταχύτητα. Μία να φαίνεται το κεφάλι του άνδρα μου και το διάδημα να του πέφτει και μία να φαίνεται το πρόσωπο του Κυρίου. Σε κάθε κτύπημα της γυναίκας άρχισαν να γίνονται συνέχεια εναλλαγές στα πρόσωπα, φαινόταν σαν να ήταν ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι, που κάποιος είχε δύο κουμπιά και έκανε εναλλαγή στα πρόσωπα.

Καθώς κοιτούσα αποσβολωμένη τη σκηνή αυτή, άρχισε και διακρίνεται καθαρά το χρώμα του ρούχου που φορούσε η γυναίκα, το οποίο άλλαζε από **μαύρο σε άσπρο** και από **άσπρο σε μαύρο** και μετά άρχισε να καθαρίζει και το πρόσωπο της γυναίκας που για μένα ήταν η μεγαλύτερη έκπληξη, που μόλις είδα ποια ήταν πάγωσα, δεν μπορούσα να σκεφτώ τίποτα, φαινόταν ότι ήμουν έτοιμη να καταρρεύσω.

Η γυναίκα αυτή ήμουν ΕΓΩ και κτυπούσα εκείνο τον άνδρα

που εμφανιζόταν με δύο πρόσωπα, του άνδρα μου και του Κυρίου. Με ανθρώπινα λόγια, τι αισθάνθηκα εκείνη τη στιγμή μέσα μου είναι αδύνατον να το περιγράψω. Έμεινα ακίνητη σαν άγαλμα, τα πόδια μου είχαν κολλήσει στο έδαφος και συγκλονισμένη από το γεγονός, άρχισε ένας χείμαρρος δακρύων να βγαίνει από τα μάτια μου. Δεν ξέρω πόση ώρα έκλαιγα, αλλά ξαφνικά μπήκε μέσα μου μια ειρήνη και άρχισα να βλέπω τη σκηνή πάλι από την αρχή και Κάποιος να μου εξηγεί τι σήμαιναν όλα αυτά που έβλεπα.

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ: Άρχισε να μου εξηγεί πρώτα - πρώτα για **το χρώμα του φορέματός μου**, που ήταν ΜΑΥΡΟ και ΑΣΠΡΟ. Αυτή ήταν η εικόνα της καρδιάς μου και συμβόλιζαν την **πνευματική φύση** μου (το άσπρο) και τη **σαρκική φύση** μου (το μαύρο). Μου έγινε αποκάλυψη μέσα στο πνεύμα μου ότι στη ζωή μου, άλλοτε ενεργούσα σαν αναγεννημένο παιδί του Θεού και ήμουν γεμάτη από το Πνεύμα Του και άλλοτε ενεργούσα υποταγμένη στη σάρκα, λυπώντας το Πνεύμα Του. Η σαρκική μου φύση είχε υπερτερήσει της πνευματικής μου φύσης, απειθώντας στον Λόγο του Θεού, και καταπατώντας το νόμο της πνευματικής Του εξουσίας. Είχα στραφεί ενάντια στον Κύριο, όταν στρεφόμουν ενάντια στον άνδρα μου. **Όταν κτυπούσα τον άνδρα μου, δεν κτυπούσα αυτόν, αλλά τον Κύριο.**

Το ΠΡΑΣΙΝΟ ΧΡΩΜΑ που είχε το ρούχο του άνδρα μου συμβόλιζε **τη χάρη του Θεού**. Έδινε ο Θεός περισσή χάρη στον άνδρα μου για να μπορεί να αντέχει τα κτυπήματά μου. Το διάδημα στο κεφάλι του συμβόλιζε την **πνευματική εξουσία** που είχε επάνω μου και κάθε φορά που εγώ τον κτυπούσα στο πρόσωπο, το **διάδημα έπεφτε** από το κεφάλι του, που έδειχνε ότι εφόσον δεν αναγνώριζα καμιά εξουσία επάνω μου, γκρέμιζα την εξουσία του στη ζωή μου.

Το ΚΟΚΚΙΝΟ ΧΡΩΜΑ που είχε το ρούχο του Κυρίου συμβόλιζε **το αίμα Του**, που χύθηκε για κάθε άνθρωπο και που έφερνε τη λύτρωση. Το ακάνθινο στεφάνι δεν έπεφτε από το κεφάλι του Κυρίου σε κάθε κτύπημα, όπως γινόταν με το διάδημα του άνδρα μου και εννόησα μέσα στο πνεύμα του ότι κανένας δεν μπορούσε να καταργήσει το έργο του Ιησού, γιατί είναι ένα τετελεσμένο γεγονός που δεν αλλάζει και θα μας ακολουθεί στην αιωνιότητα.

Η ΛΥΤΡΩΣΗ: Καθώς έπαιρνα αυτές τις αποκαλύψεις, ένιωθα τα πόδια μου να παραλύουν και χωρίς να το καταλάβω βρέθηκα στα γόνατα. Ήταν τόσο καθαρό το μήνυμα που είχα λάβει, που απορούσα πως βρέθηκα σε αυτή τη θέση, πως έκανα αυτά τα φοβερά πράγματα, αφού γνωρίζω τον Λόγο του Θεού για την πνευματική εξουσία και εάν κάποιος με ρωτούσε θα μπορούσα να του πω όλα τα εδάφια απέξω. Ναι, στη θεωρία ήμουν καλή, αλλά στην εφαρμογή απείχα μακριά. Ήταν πρωί και ήμουν μόνη στο δωμάτιο, όλοι έλειπαν από το σπίτι, όπως ήμουν γονατιστή ξέσπασα σε λυγμούς, άρχισα να κλαίω και να ζητάω συγχώρεση από τον Κύριο. Έκλαιγα και συνέχεια ερχόταν η σκηνή στο μυαλό μου να κτυπάω τον άνδρα που είδα και το πρόσωπό του να εναλλάσσεται σε κάθε κτύπημα.

Όπως ήμουν γονατισμένη και προσευχόμουν ζήτησα από τον Κύριο να κάνει επάνω μου χάρη και να με οδηγεί σωστά, ώστε να μην είμαι πλέον η ανυπάκουη σύζυγος που μέχρι τώρα γνώριζε ο άνδρας μου, αλλά να είμαι μια σύζυγός **υποταγμένη στην αγάπη τη δική του και στην αγάπη του Κυρίου μας**. Κατάλαβα πόσο πολύ με αγαπούσε ο άνδρας μου, που ανεχόταν να τον κτυπώ και αυτός να υπομένει καρτερικά, γιατί στις πολλές διαμάχες και αντιδικίες που είχαμε, ήταν ήρεμος και υπομονετικός, που εγώ δεν είχα κατάλαβει ότι αυτό ήταν από τον Κύριο που του έδινε χάρη και εγώ **ταραζόμουν από την «αδιαφορία» του**, όπως νόμιζα και γινόμουν ακόμα πιο εριστική και τον αποκαλούσα «αναίσθητο». Πόσο τώρα ντρέπομαι για την συμπεριφορά μου.

Ο Κύριος άρχισε να μου μιλάει μέσα στο πνεύμα μου και μου θύμιζε ότι μια ημέρα όλοι οι πιστοί **θα βρεθούμε μπροστά στο βήμα Του** και εκεί θα δώσουμε λόγο για τα έργα μας και ο καθένας θα πάρει τον ανάλογο μισθό. Αναρωτήθηκα «τι σχέση έχει το βήμα του Χριστού με αυτό που εγώ ζήτησα από τον Κύριο; Εγώ ζήτησα να με οδηγήσει σωστά και να είμαι υποταγμένη στον Λόγο Του!». Πριν ακόμα τελειώσω τη σκέψη μου, ο Κύριος απάντησε μέσα στο πνεύμα μου: **«Όπως Εγώ θα φανερώσω σε κάθε παιδί μου, που θα βρεθεί στο βήμα Μου, τι έπραξε στη ζωή του και θα πρέπει να καταδικάσει όσα δεν ήταν μέσα στο θέλημά Μου για να πάρει το μισθό του, έτσι και τώρα θα δείξω σε σένα σκηνές μέσα από τη ζωή σου,**

όπου βρίσκoσουν σε ανυπακοή στον Λόγο μου, μέσα από το πρόσωπο του δούλου μου».

Είδα σαν κινηματογραφική ταινία πολλές σκηνές από τη ζωή μου, ακόμα και περιπτώσεις που εγώ τις είχα ξεχάσει. Είδα σκηνές που εγώ μαχόμουν για το «δίκιο» μου και ο Κύριος μου αποκάλυπτε ότι μαχόμουν για το πείσμα μου και τον εγωισμό μου. Ήταν τόσο γλυκός ο έλεγχος του Κυρίου και γινόταν με τόση αγάπη, που εγώ ένιωθα μέσα μου μεγάλη ντροπή για τη συμπεριφορά μου προς τον άνδρα μου. Εγώ που έλεγα ότι τον αγαπώ, ότι γίνομαι θυσία γι' αυτόν, ότι μόνον γι' αυτόν ζω, τώρα κατάλαβα ότι ήταν κούφια λόγια μιας εγωιστικής καρδιάς, γιατί με ενδιέφερε μόνο να ικανοποιήσω τις εγωιστικές μου επιδιώξεις.

Από όλα αυτά που είδα, τρία πράγματα ξεχώρισαν, από τα οποία πήγαζαν και όλες οι άλλες περιπτώσεις ανυπακοής μου στο νόμο του Κυρίου. Τα ξεχώρισα γιατί ερχόντουσαν στη σκέψη μου, σαν να συνέβαιναν ζωντανά εκείνη τη στιγμή: **(1)** Ασκούσα έλεγχο επάνω σε κάθε πράξη του άνδρα μου. **(2)** Δεν ανεχόμουν να έχει διαφορετική άποψη στις συζητήσεις μας και για τον λόγο αυτό γόγγυζα συνέχεια, και **(3)** Σε παρέες ήθελα να έχω τον πρώτο λόγο και να είμαι εγώ το επίκεντρο και όχι ο άνδρας μου, ακόμα και εάν μιλούσε για τον Κύριο.

Είδα σκηνές που έκανα έλεγχο επάνω σε κάθε πράξη του άνδρα μου και τρόμαξα. Δεν φανταζόμουν πως ήμουν εγώ που έκανα όλα αυτά, ο Διάβολος μου είχε βάλει ένα μαύρο πέπλο και δεν το καταλάβαινα. Ήθελα κάθε εργασία που έκανε να με ενημερώνει, πριν την κάνει και αφού την έκανε, εγώ στεκόμουν από πάνω του και έκανα πολλές παρεμβάσεις, σε σημείο που γινόμουν κουραστική και φορτική. Όταν δεν με ενημέρωνε, αυτό με εκνεύριζε και δημιουργούσα εντάσεις.

Είδα σκηνές από το παρελθόν να συζητώ με τον άνδρα μου για διάφορα πράγματα και κάθε φορά που αυτός είχε διαφορετική γνώμη απ' αυτή που εγώ έλεγα, γινόμουν επιθετική και προσπαθούσα να του επιβάλλω τη δική μου άποψη, **δεν ανεχόμουν να έχει διαφορετική άποψη από μένα.** Όσο αυτός ήταν ήρεμος και έμενε στη δίκη του γνώμη (γιατί ο καθένας έχει δική του γνώμη και άποψη) εγώ

εκνευριζόμενοι και γινόμενοι εριστική, που κατέληγε σε ένταση. Εκείνο που μου έδειξε ο Κύριος σε αυτές τις σκηνές ήταν το δικό μου **οργίλο ύφος** και το δικό του **ήρεμο ύφος** και μου λέγει ο Κύριος «ποιος από τους δύο σας με ευαρεστεί με τη συμπεριφορά του;». Μέσα στο πνεύμα μου εννόησα ότι το πρώτιστο για τον Κύριο δεν ήταν ποιος είχε δίκιο ή όχι, αλλά πως συμπεριφερόταν και τι έβγαине μέσα από την καρδιά του. Ντράπηκα πάρα πολύ μετά από αυτή την αποκάλυψη, ένιωθα ότι αντιμετώπιζα τον άνδρα μου σαν εχθρό μου.

Είδα σκηνές όπου βρισκόμουν σε διάφορες παρέες και εκεί ήθελα πάντα **να έχω τον πρώτο λόγο** και να γίνομαι το επίκεντρο της συζήτησης. Χωρίς να το καταλαβαίνω, αντιδρούσα και αμφισβητούσα με αυτά που έλεγε ο άνδρας μου, με αποτέλεσμα όταν γυρίζαμε σπίτι υπήρχε και συνέχεια και το αποτέλεσμα ήταν να δημιουργώ καυγάδες. Εκείνο που με συντάραξε ακόμα περισσότερο ήταν όταν μου αποκαλύφθηκε ότι ήθελα να είμαι στο επίκεντρο γιατί αρεσκομουν στην **πολυλογία**, η οποία οδηγούσε στην **καταλαλιά** και στην **κατάκριση**.

Τέλος, είδα σκηνές, πως αντιδρούσε ο άνδρας μου **για τα ίδια ακριβώς πράγματα που εγώ οργιζόμουν και αντιδρούσα**. Με αυτά που είδα έμεινα άφωνη στην κυριολεξία, ήταν ήρεμος, έως και αδιάφορος. Δεν δημιουργούσε σκηνές, αλλά άφηνε τα γεγονότα να περάσουν και να σβήσουν. Ποτέ, ποτέ δεν το είχα καταλάβει αυτό, πάντα νόμιζα ότι «δεν με καταλάβαινε», αλλά η καρδιά του ήταν γεμάτη αγάπη και δεν ήθελε να με στεναχωρήσει γι' αυτό και ενεργούσε με αυτό τον τρόπο.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ: Παρ' όλο που ήμουν ψυχικά καταβεβλημένη με τις αποκαλύψεις, μέσα μου άρχισε να σιγά - σιγά να με πλημμυρίζει μια ανεξήγητη χαρά. Ένιωθα ότι υπήρχε επάνω μου ένα τεράστιο βάρος που τώρα άρχισε να φεύγει και να ελευθερώνομαι. Άρχισα μέσα μου να έχω μια αγαλλίαση ότι όλα αυτά πλέον ανήκουν στο παρελθόν και ότι τώρα η συνέχεια θα ήταν γεμάτη από την παρουσία του Κυρίου. Ένιωσα σαν να ξαναγεννήθηκα και ότι κάτι το καινούριο ανατέλλει στη ζωή μου.

Όπως προσευχόμενοι γονατιστή, αλλά με αλαφρωμένη πλέον

την καρδιά μου από το φορτίο, που ο Διάβολος με είχε εξαπατήσει και μου είχε βάλει, άρχισα πλέον να ευχαριστώ τον Κύριο, για το μεγάλο έλεός Του. Τότε, μέσα στο πνεύμα μου άκουσα μια φωνή να μου λέει:

«Ο δούλος μου ο Παύλος, πριν με γνωρίσει ήταν διώκτης των αγίων μου, γιατί νόμιζε ότι έτσι Μου πρόσφερε υπηρεσία, Εγώ όμως που είδα την καρδιά του, τον έστειλα απόστολο στα έθνη.

Αυτή θα είναι και η δική σου αποστολή, όπως καταφρονούσες και ονειδίζες την κεφαλή σου, την εξουσία του άνδρα σου, τώρα Εγώ σε αποστέλλω στο λαό μου για να Με ομολογείς και μέσα από την ομολογία των αποκαλύψεων που σου έδωσα οι θυγατέρες μου θα ταπεινωθούν και θα διδαχτούν να υπακούν στην εξουσία Μου. Η ταπεινή σου ομολογία θα φέρει μεγάλο καρπό, τα ζευγάρια θα ενώνονται με τέλεια αγάπη και θα είναι πραγματικά μία σάρκα, γιατί τώρα δεν είναι, όπως και εσύ δεν ήσουν, όπως και η εκκλησία μου δεν είναι «ένα» με Μένα. Εγώ πέθανα και αναστήθηκα για να είναι ο λαός Μου «ένα».

Πρέπει το σώμα Μου, ο άγιος λαός Μου, να υψώσει την κεφαλή του. Οι θυγατέρες μου καταφρονούν την κεφαλή τους και δεν είναι άξιες να οικοδομήσουν τον οίκο Μου. Τώρα ήρθε η ώρα η εκκλησία Μου να καθαριστεί και να ετοιμάσει το νυφικό της για να την παραλάβω».

Αυτή είναι η μαρτυρία μου, είναι η μαρτυρία μιας γυναίκας που είχε λερώσει το νυφικό της ένδυμα, που είχε χάσει την πρώτη της αγάπη, που είχε ξεφύγει από την υπακοή στον Λόγο του Θεού. Τώρα η χαρά μου είναι να μιλάω σε γυναίκες στην εκκλησία, σε συγκεντρώσεις, στο σπίτι μου, παντού όπου και εάν βρίσκομαι και να δίνω τη μαρτυρία μου και να δείχνω πόσο λάθος ήμουν και πώς ο Κύριος άνοιξε τα πνευματικά μου μάτια.

Η ζωή μου μεταμορφώθηκε, απόκτησε μία γνώση της αγάπης του Κυρίου που πριν δεν γνώριζα. Δεν είμαι πλέον αυτή που ήμουν, ταπεινώθηκα στον άνδρα μου, του ζήτησα συγνώμη για την συμπεριφορά μου και τώρα είμαι μια ευτυχισμένη γυναίκα και σύζυγος, γιατί είμαι ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ από Εκείνον που είναι η πηγή της συγχώρεσης.».

(13) **Η ΦΙΛΕΡΙΔΑ ΓΥΝΑΙΚΑ**

1. Η γυναίκα, σε αντίθεση με τον άνδρα, είναι περισσότερο επιρρεπής στο να δημιουργεί έριδες και εντάσεις. Αυτό η Αγία Γραφή το ξεχωρίζει, γι' αυτό αναφέρεται σε **φιλέριδα γυναίκα** και όχι σε **φιλέρι άνδρα**.

Η λέξη «φιλέριδα» είναι σύνθετη και σημαίνει «αυτός που είναι φίλος της έριδας», που αγαπά δηλαδή την έριδα. Σύμφωνα με το λεξικό της Ελληνικής γλώσσας του καθηγητή γλωσσολογίας Γ.Μπαμπινιώτη **«έριδα»** είναι «η φιλονικία, οι εντάσεις και οι προστριβές μεταξύ των μελών ενός συνόλου». Η λέξη αυτή προέρχεται από το ρήμα **«ερίζω»**, που σημαίνει «εμπλέκομαι σε έριδες, φιλονικώ διεκδικώντας κάτι».

Η Βίβλος αναφέρει ότι η γυναίκα (και όχι ο άνδρας) είναι αυτή που αγαπά να εμπλέκεται σε έριδες και να φιλονικεί για να διεκδικήσει κάτι. Αυτό είναι μία προειδοποίηση για την πιστή γυναίκα, πόσο εύκολα μπορεί να ξεφύγει από την υπακοή του θελήματος του Θεού και να γίνει αιτία εντάσεων και διχοστασιών μέσα στην οικογένεια και μέσα στο σώμα του Χριστού. Το τραγικό είναι ότι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων αυτών, νομίζει και το υποστηρίζει με ζήλο, ότι πνευματικά βρίσκεται μέσα στο θέλημα του Κυρίου.

Ο βασιλιάς Σολομώντας, που ήταν ο σοφότερος άνθρωπος που έζησε στη γη, αναφέρεται συχνά για την φιλέριδα γυναίκα, η οποία έχει τη δύναμη να προκαλέσει μεγάλο κακό, γι' αυτό λέγει ότι είναι προτιμότερο κάποιος να είναι ΜΟΝΟΣ του στην έρημο ή σε μια γωνιά ενός δωματίου, παρά να είναι μαζί με μια γυναίκα, που αρέσκεται στις φιλονικίες, που νιώθει ευχαρίστηση να ερρίξει:

- κείμενο Ν.Βάμβα: **«Καλήτερον να κατοική τις ΕΝ ΓΗ ΕΡΗΜΩ, παρά μετά γυναικός φιλέριδος και θυμώδους»** (Παροιμίες ΚΑ/21:19).

κείμενο Ο΄: **«Κρείσσον οικείν εν γη ερήμω ή μετά γυναικός μαχίμου και γλωσσώδους και οργίλου»** (Παροιμίες ΚΑ/21:19).

- **«Καλήτερον να κατοική τις ΕΝ ΓΩΝΙΑ ΔΩΜΑΤΟΣ, παρά εν οίκω ενορχώρω μετά γυναικός φιλέριδος** (κείμενο Ο΄ "γυναικός λοιδορού")....» (Παροιμίες ΚΕ/25:24, βλ.ΚΑ/21:9).

Το κείμενο της μετάφρασης των Εβδομήκοντα (Ο΄), αντί να

χρησιμοποιεί τη φράση «**γυναικός φιλέριδος**», στη μία περίπτωση γράφει «**γυναικός μαχίμου και γλωσσώδους**» (ΚΑ/21:19) και στην άλλη περίπτωση γράφει «**γυναικός λοιδόρου**» (ΚΕ/25:24). Η φιλέριδα γυναίκα μάχεται και διεκδικεί αυτό που θέλει να πετύχει και σε αυτό χρησιμοποιεί για όπλα τη γλώσσα και τη λοιδορία. Η φιλέριδα γυναίκα βρίσκεται κάτω από την εξουσία των πονηρών πνευμάτων που εξουσιάζουν το νου της και εκφράζεται με τη γλώσσα της, η οποία είναι ακατάπαυστη και δεν σταματά να μιλά:

- «**Ακατάπαυστον στάξιμον εν ημέρα βροχερά, και φίλερις γυνή** (κείμενο Ο' "γυνή λοιδόρος") **είναι ΟΜΟΙΑ· ο κρύπτων αυτήν κρύπτει τον άνεμον· και το μύρον εν τη δεξιά αυτού κρυπτόμενον φωνάζει**» (Παροιμίες ΚΖ/27:15-16, βλ.ΙΘ/19:13).

Πολύ γλαφυρή η περιγραφή του Λόγου του Θεού για την φιλέριδα γυναίκα. Την παρομοιάζει σαν τον στάξιμο του νερού σε μια βροχερή ημέρα, η λοιδορη γλώσσα της δεν σταματά να φιλονικεί και να δημιουργεί εντάσεις. Εάν κάποιος θέλει να την κρύψει ή να την δικαιολογήσει, **ματαιοπονεί** γιατί είναι σαν να προσπαθεί να κρύψει τον άνεμο. Ο άνεμος είναι αόρατος, δεν το βλέπει κανένας, παρά μόνο βλέπει τις ενέργειές του, που όταν είναι σφοδρός φέρνει κατάστροφές. Το ίδιο και μια ακατάπαυστη φιλέριδα γυναίκα, μόνο καταστροφές προξενεί.

- κείμενο Ν.Βάμβας: «**Οι άνθρακες διά την ανθρακιάν και τα ξύλα διά το πυρ, και ο φίλερις άνθρωπος διά να εξάπτη έριδα**» (Παροιμίες Κς'/26:21).

κείμενο Ο': «**Εσχάρα άνθραξιν και ξύλα πυρί ανήρ δε λοιδορος εις παραχήν μάχης**» (Παροιμίες Κς'/26:21).

Έχουμε και μία περίπτωση που ο Σολομώντας αναφέρεται στον «**φίλερι άνθρωπο**», σ' αυτόν που αγαπά τις έριδες. Στην έννοια της λέξη «άνθρωπος» περικλείεται και ο άνδρας και η γυναίκα. Το κείμενο των Ο' διευκρινίζει ότι ο φίλερις άνθρωπος είναι ο «**λοιδωρος άνδρας**». Έριδες δημιουργούν και οι γυναίκες και οι άνδρες (βλ. Ιερεμίας ΙΕ/15:10), αλλά η Βίβλος διαχωρίζει τη γυναίκα και την παρουσιάζει **ως την πρωταγωνίστρια** στις φιλονικίες.

- «**Ο άφρων υιός είναι όλεθρος εις τον πατέρα αυτού· και αι έριδες**

της γυναίκος είναι ΑΚΑΤΑΠΑΥΣΤΟΝ στάξιμον» (Παροιμίες ΙΘ/19:13).

- **«Ο αγαπών έριδας αγαπά ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ· ο υπερυψόνων την πύλην αυτού ζητεί όλεθρον»** (Παροιμίες ΙΖ/17:19).

Η φιλέριδα γυναίκα αγαπά τις φιλονικίες, εδώ ο Σολομώντας διευκρινίζει ότι **όποιος (άνδρας ή γυναίκα) αγαπά τις έριδες, αγαπά τα ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ**, που σημαίνει ότι οι έριδες ενώπιον του Θεού είναι αμαρτία. Ο απόστολος Παύλος τις έριδες τις κατατάσσει στα έργα της σάρκας και εκείνο που επισημαίνει με καθαρό τρόπο, ώστε δεν μπορεί κάποιος να το παρερμηνεύσει είναι ότι αναφέρεται σε έργα της σάρκας που υπήρχαν μέσα στην εκκλησία της Κορίνθου:

- **«Διότι εφανερώθη εις εμέ παρά των εκ της οικογενείας της Χλόης, περί υμών, αδελφοί μου, ότι είναι έριδες ΜΕΤΑΞΥ ΣΑΣ»** (Α΄ Κορινθίου Α/1:11).
- **«Διότι φοβούμαι μήπως ελθών δεν σας εύρω οποίους θέλω, και εγώ ευρεθώ εις εσάς οποίον δεν θέλετε, μήπως ήναι μεταξύ σας έριδες, ζηλοτυπίαί, θυμοί, μάχαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, αλαζονείαι, ακαταστασίαι....»** (Β΄ Κορινθίου ΙΒ/12:20).

2. Η εκκλησία του Ιησού Χριστού στις έσχατες ημέρες για να βρεθεί στις πρώτες γραμμές της μάχης στον πνευματικό πόλεμο με τις πονηρές δυνάμεις, θα πρέπει να καθαριστεί απ' όλα τα έργα της σάρκας και η έριδα θα πρέπει για τις άγιες γυναίκες να είναι κάτι το «ξένο» στη ζωή τους. **Το πνεύμα της έριδας** (της φιλονικείας) είναι από τα πιο ισχυρά πνεύματα στις τάξεις του εχθρού, είναι αρχηγός ομάδας πνευμάτων - δαιμονίων, που απαρτίζεται από πνεύματα θυμού, καταλαλιάς, αλαζονείας, ανταρσίας, ανυπακοής, πείσματος, υπερηφάνειας και εγωισμού.

Μπορούμε να διακρίνουμε εάν μία πιστή γυναίκα «φιλοξενεί» μέσα της πνεύμα έριδος από ενέργειες της καθημερινότητας και επειδή το βασικό μας θέμα είναι **η ανυπακοή της γυναίκας στην πνευματική της εξουσία**, θα αναφέρουμε περιπτώσεις που τις έχουμε συναντήσει όλοι μας αρκετές φορές στο περιβάλλον μας, αλλά δεν είχαμε την επίγνωση ποιος είναι ο φορέας όλων αυτών των καταστάσεων. Πρόκειται για μία επανάληψη περιπτώσεων που

έχουμε ήδη παρουσιάσει. Φιλέριδα γυναίκα ε ί ν α ι

- **Είναι η γυναίκα,** που αρέσκεται να αποφασίζει τα πάντα μόνη της, αγνοώντας τον άνδρα της και δημιουργεί έριδες όταν αυτός της επισημαίνει το γεγονός, ενώ η ίδια δεν ανέχεται τον άνδρα της να έχει πρωτοβουλία για οποιοδήποτε θέμα.
- **Είναι η γυναίκα,** που έχει πάντα δίκιο, αλλά ο άνδρας της δεν την «καταλαβαίνει». Όταν αμφισβητείται η ορθότητα της κρίσης της η έριδα είναι το επιθετικό της όπλο για να επιβάλει το δίκιο της.
- **Είναι η γυναίκα,** που ο τρόπος ομιλίας της είναι επιτακτικός και αυταρχικός, με κύριο χαρακτηριστικό να ανυψώνει την φωνή της όταν δεν εκτελείται ο λόγος της.
- **Είναι η γυναίκα,** που μόνο αυτή είναι ικανή να διαχειρίζεται καταστάσεις μέσα στο σπίτι και θεωρεί τον άνδρα της αδύναμο να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.
- **Είναι η γυναίκα,** που θέλει να έχει τον έλεγχο σε όλα. Όταν κάνει μία εργασία ο άνδρα της, οι παρεμβάσεις της είναι τόσες πολλές, που κάποιος χάνει τον λογαριασμό.
- **Είναι η γυναίκα,** που έχει το σύνδρομο των «3Δ» (πρόκειται για 3 λέξεις που αρχίζουν από “Δ”, που είναι Διακόπτω, Διορθώνω, Δευτερώνω). Είναι η γυναίκα δεν θέλει να την διακόπτουν όταν μιλά, ή να την διορθώνουν σε αυτά που λέγει και να αμφισβητείται ο λόγος της, ή να της λένουν το ίδιο πράγμα δύο φορές, όταν η ίδια κάνει το αντίθετο σε πλείστες των περιπτώσεων.
- **Είναι η γυναίκα,** που στις συζητήσεις θέλει πάντα να έχει τον πρώτο λόγο και όταν η γνώμη της δεν βρίσκει ανταπόκριση είναι έτοιμη να την διεκδικήσει.
- **Είναι η γυναίκα,** που ρίχνει την ευθύνη στον άνδρα της όταν οι ενέργειές της δεν φέρνουν το επιθυμητό αποτέλεσμα.
- **Είναι η γυναίκα,** που όταν εκνευρίζεται και φιλονικεί εκφράζε-

ται με λόγια, που δεν αρμόζουν σε αγίους, καθόσον ο άρρωστος λόγος, όποιας μορφής και εάν είναι, γεννά το θάνατο και όχι τη ζωή.

- **Είναι η γυναίκα,** που ακολουθεί το τρίπτυχο Σ.Ε.Κ. (Σχολιάζω, Ενοχλούμαι Κατακρίνω), που όλα τα **Σχολιάζει**, γιατί την **Ενοχλούν**, γι' αυτό και τα **Κατακρίνει**. Είναι η γυναίκα που κατά την παροιμία «*δεν αφήνει καρφίτσα να πέσει κάτω*».
- **Είναι η γυναίκα,** που δεν συγχωρεί τον άνδρα της όταν κάνει λάθη και που τον επιπλήττει γι' αυτό. Η ίδια όμως στα δικά της λάθη ζητεί κατανόηση.
- **Είναι η γυναίκα,** που όταν θυμώνει και φιλονικεί, **δεν έχει τη δύναμη να σταματήσει**, ερχόμενη «εις εαυτόν» και αυτό είναι που την διαφοροποιεί από τις άγιες γυναίκες της Βίβλου, που τις χαρακτήριζε η ταπεινότητα και ήσαν στολισμένες με ησύχιο και πρᾶο πνεύμα.
- **Είναι η γυναίκα,** που **δεν υποτάσσεται** στην πνευματική εξουσία του άνδρα της.

Μην ψάξει κάποιος να βρει μια αναγεννημένη γυναίκα, που να έχει όλα ή τα περισσότερα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά, **γιατί δεν θα την βρει**. Εάν συνέβαινε αυτό, τότε σημαίνει ότι η γυναίκα αυτή έχει ξεφύγει από την υγιαίνουσα πίστη και τη διδασκαλία του Λόγου του Θεού και είχε δημιουργήσει μια δική της θρησκεία, κομμένη και ραμμένη στα δικά της πιστεύω και στις δικές της επιθυμίες.

Ο Παύλος λέγει ότι τα παιδιά του Θεού «*δεν αγνοούν τα διανοήματα του Διαβόλου*» (Β' Κορινθίους Β/2:11). Όλες οι παραπάνω περιπτώσεις, αναφέρονται με σκοπό **να ξεσκεπαστούν οι μεθοδείες του Διαβόλου** και η πιστή γυναίκα μέσα από την περιγραφή των περιπτώσεων αυτών, να βρει σε τι χωλαίνει, ώστε να εκζητήσει από τον Κύριο με μετάνοια και με ταπείνωση να την ελευθερώσει.

3. Σε περιπτώσεις που **ο άνδρας είναι φίλερις** και όχι η γυναίκα, παρουσιάζει τον ίδιο σαρκικό χαρακτήρα με την φιλέριδα γυναίκα. Ο Διάβολος δεν κάνει καμιά εξαίρεση, θέλει κάθε άνθρωπο

(γυναίκα ή άνδρα) να τον οδηγήσει στην κόλαση. Επιτίθεται όμως **ιδιαίτερα στη γυναίκα**, γνωρίζοντας ότι είναι περισσότερο επιρρεπής να ξεφύγει από το θέλημα του Θεού, όπως συνέβηκε με την Εύα που την εξαπάτησε.

Η πιστή γυναίκα των εσχάτων καιρών, που ανήκει στην εκκλησία της αρπαγής, θα πρέπει να ταπεινωθεί ενώπιον του Κυρίου και να εκζητήσει την παρουσία Του. **Οικογένειες ολόκληρες, αλλά και εκκλησίες τοπικές έχουν προβλήματα, γιατί έχει αντιστραφεί η τάξη του Θεού.** Δεν κυβερνά τον οίκο του ο άνδρας, δεν έχει αυτός την πρωτοβουλία των ενεργειών, τη διαχείριση των καταστάσεων και τον έλεγχο των πεπραγμένων, αλλά η γυναίκα του, με αποτέλεσμα η ενότητα του άνδρα και της γυναίκας να έχει ραγίσει.

Η εκκλησία στην Ελλάδα θα είναι γεμάτη από το χρίσμα του Θεού και θα ενεργεί σημεία και τεράστια (εκτός των άλλων περιπτώσεων που έχουμε αναφέρει σε προηγούμενα κεφάλαια), σε δύο περιπτώσεις, που αφορούν άμεσα τη γυναίκα:

- (1) **Όταν** η πιστή γυναίκα μένει στη θέση που ο Θεός την έχει βάλει απ' αρχής, που είναι η θέση της αληθινής υποταγής στον άνδρα της «ως εν Κυρίω».
- (2) **Όταν** ο άνδρας αγαπά τη γυναίκα του, όπως ο Χριστός αγαπά την εκκλησία Του. Η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας, που υποτάσσεται στον Χριστό, ο οποίος θα παραλάβει τη γυναίκα (εκκλησία) που θα έχει καθαρό, ολόλευκο το νυφικό της.

Η φιλέριδα γυναίκα που έχει λερωμένο το νυφικό της ένδυμα θα πρέπει να μετανοήσει, να κλάψει, να πενήθει, να νηστέψει και να εκζητήσει το έλεος του Κυρίου και Αυτός θα το κάνει, γιατί στους τελευταίους καιρούς που ζούμε ο λαός του Θεού θα είναι ένα **στρατευμα ισχυρό με σημαίες** (Άσμα Ασμάτων ζ'6:4,20), που θα κάνει τις δυνάμεις της κόλασης να τρέμουν. Η δόξα του Κυρίου θα φανεί με δύναμη επάνω στο λαό Του και η άγια γυναίκα θα έχει πρωταγωνιστική θέση, γιατί θα είναι η **ΝΥΜΦΗ του Αρνίου**, του Ιησού.

. . . / / / . . .

4. ΝΥΦΗ και ΠΕΘΕΡΑ: ΜΙΑ ΛΑΘΟΣ ΔΙΑΜΑΧΗ

Ένα θέμα το οποίο οι μελετητές της Βίβλου, οι κήρυκες του Λόγου του Θεού και γενικά οι πιστοί, το προσπερνούν και δεν το θίγουν, είναι **οι σχέσεις της πιστής γυναίκας με τους γονείς του άνδρα της**, με τα πεθερικά της. Πολλοί το θεωρούν ως «απαγορευμένο θέμα», γιατί εάν θιχτεί φέρνει ανατροπή των καταστάσεων και διαταράσσονται οι ισορροπίες, αλλά η γυναίκα που επαγγέλλεται θεοσέβεια, θα πρέπει να λάβει θέση και η συμπεριφορά της δεν θα πρέπει να ταυτίζεται με τη συμπεριφορά των γυναικών του κόσμου, που δεν έχουν μετοχή στη βασιλεία του Ιησού, που δεν έχουν αναγνωρίσει τον Ιησού ως προσωπικό τους Κύριο στη ζωή τους.

Από έρευνα που έκανα στην Ελληνική βιβλιογραφία και στο διαδίκτυο δεν βρήκα κάποια αξιόλογη μελέτη για το θέμα αυτό. Ειδικά στη χριστιανική βιβλιογραφία δεν υπάρχει καμιά μνεία για τις σχέσεις νύφης και πεθεράς. Για να είναι ολοκληρωμένη η μελέτη μας και εφόσον το θέμα του παρόντος κεφαλαίου είναι η ανυπακοή της γυναίκας, **θα εξετάσουμε αρνητικές συμπεριφορές της πιστής γυναίκας προς τα πεθερικά της** και μέσα από την παράθεση στοιχείων, γεγονότων και περιγραφών η πιστή γυναίκα να ξεχωρίσει και να γίνει το πρότυπο συμπεριφοράς με την πεθερά της, που θα στηρίζεται στις αρχές του Λόγου του Θεού.

Πιστεύω ότι το παρόν βιβλίο είναι το μοναδικό, που θίγει το θέμα «νύφης και πεθεράς», έστω και σε ολιγοσέλιδη παρουσίαση και ότι η καταγραφή των περιστατικών θα προκαλέσει πνευματικές αναταράξεις μέσα στο σώμα του Ιησού Χριστού, ελέγχοντας καρδιές ταπεινών γυναικών, που επιποθούν να μένουν στην υπακοή του Λόγου Του, για τη δική Του δόξα.

Θα παραθέσω γεγονότα και καταστάσεις που συμβαίνουν γύρω μας και που οι περισσότεροι είναι γνώστες αυτών καταστάσεων, αλλά συνήθως δεν δίνεται η πρέπει σημασία, ενώ είναι πρωτίστως ζωτικό το θέμα αυτό στις καθημερινές μας σχέσεις και από τη θέση που λαμβάνουμε, εξαρτάται και η παραπέρα πορεία μας, **εάν θα έχουμε** μία ισορροπημένη ζωή, που θα φανερώνει καρπούς άξιους μετανοίας και θα αναδίδουν άρωμα Χριστού, **ή εάν θα έχου-**

με μία ζωή γεμάτη από εντάσεις και προστριβές και αυτό θα συμβαίνει σε όλους τους ανθρώπους, αναγεννημένους και μη.

(1) Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΝΥΦΗΣ - ΠΕΘΕΡΑΣ

Όλοι έχουμε παρατηρήσει ότι στις περισσότερες οικογένειες, είναι σύνηθες το φαινόμενο να υπάρχει διαμάχη, μικρή ή μεγάλη, μεταξύ ΝΥΦΗΣ και ΠΕΘΕΡΑΣ (**μητέρα του άνδρα**) και σε ελάχιστες περιπτώσεις αυτή η διαμάχη να υπάρχει και μεταξύ ΓΑΜΠΡΟΥ και ΠΕΘΕΡΑΣ (**μητέρα της γυναίκας**). Ο κανόνας είναι ότι ο άνδρας **αγκαλιάζει** την οικογένεια της γυναίκας τους και γίνεται θυσία γι' αυτή, ενώ αντίθετα η γυναίκα του κρατεί **μία απόμακρη και πολύ επιφυλακτική στάση** προς την οικογένεια του άνδρα της και με τον τρόπο της σιγά - σιγά τον απομακρύνει από αυτή (**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Για το θέμα αυτό αναφερθήκαμε όταν εξετάζαμε την περίπτωση ότι «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΙΝΑΙ ΛΑΙΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ» - βλ. σελίδα 452).

Η γυναίκα, μέσα στα σύγχρονα κοινωνικά πλαίσια που ζούμε, όταν παντρεύεται έχει να αντιμετωπίσει ως νύφη και το λεγόμενο **«σύνδρομο της πεθεράς»**. Το αντίστοιχο συμβαίνει και με την μητέρα, που όταν νυμφεύεται ο γιος της, έχει να αντιμετωπίσει ως πεθερά το **«σύνδρομο της νύφης»**.

Και στις δύο περιπτώσεις, νύφη και πεθερά, είναι καχύποπτες και αμφισβητούν η μία την ειλικρίνεια της άλλης, γι' αυτό οι σχέσεις τους είναι τεταμένες και με την παραμικρή αφορμή από το μέρος της μιας, μπορεί να ανάψει η σπίθα μιας μεγάλης έντασης. Στις περιπτώσεις, που μεταξύ τους δεν υπάρχει ειλικρίνεια και εμπιστοσύνη, αλλά τηρείται κάποια **διακριτικότητα και τυπικότητα**, αυτό είναι ένα καλό βήμα, για να μην υπάρχουν περαιτέρω δυσάρεστες καταστάσεις μέσα στις δύο οικογένειες.

Πιστεύω πως, όταν μια νύφη δεν έχει πεθερά, λόγω θανάτου, ή η πεθερά της βρίσκεται χιλιόμετρικά πολύ μακριά και κατά συνέπεια η προσωπική επικοινωνία μεταξύ τους εκ των πραγμάτων είναι αραιή, είναι δύσκολο να αποκτήσει ορθή και αντικειμενική κρίση, τι γίνεται σε άλλες οικογένειες, στις οποίες υπάρχουν πεθερικά και από τις δύο πλευρές με συχνή επικοινωνία.

Η διαμάχη μεταξύ νύφης και πεθεράς, που έχει δημιουργήσει

το κοσμικό σύστημα, **πηγάξει κατευθείαν από τον Διάβολο** και στόχος του είναι να φέρνει διχόνοια και διάσπαση στις οικογενειακές σχέσεις. Μεταξύ των αγίων οικογενειών δεν πρέπει να συμβαίνει αυτό, καθόσον τα μέλη και των δύο οικογενειών είναι μέλη Χριστού, είναι πνευματικά αδέρφια μεταξύ τους.

Στην περίπτωση όμως που η μία οικογένεια είναι πιστή και η άλλη δεν είναι, τότε η πιστή νύφη, ή η πιστή πεθερά (ανάλογα) θα πρέπει να δείχνει στο μη πιστό μέλος περισσή αγάπη για να το ελκύσει στον Κύριο Ιησού, έστω και εάν από το μη πιστό μέλος υπάρχει αδιαφορία ή ψυχρότητα. Η πιστή νύφη και η πιστή πεθερά πρέπει να εφαρμόζουν τον Λόγο του Θεού που μας προτρέπει **«μη συμμορφώνεσθε με τον αιώνα τούτον, αλλά μεταμορφώνεσθε διά της ανακαινίσεως του νοός σας, ώστε να δοκιμάζετε τι είναι το θέλημα του Θεού, το αγαθόν και ενάρεστον και τέλειον»** (Ρωμαίους 12:2).

(2) ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΕΘΕΡΙΚΩΝ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ

Όταν δύο νέοι παντρεύονται φεύγουν κάτω από την εξουσία των γονιών τους, γίνονται «σάρκα μία» και ανοίγουν δικό τους σπιτικό, στο οποίο πλέον οι γονείς τους δεν έχουν κανένα δικαίωμα να παρεμβαίνουν και να επιβάλλουν τις δικές τους θέσεις και απόψεις.

Στην πράξη όμως δεν συμβαίνει πάντα αυτό, με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές παρεμβάσεις των γονιών μέσα στο νέο σπιτικό των παιδιών τους. Παρατηρείται όμως ότι οι **γονείς της νύφης** θεωρούν δεδομένο το δικαίωμα να παρεμβαίνουν συστηματικά, με την ανοχή του γαμπρού, ενώ για τους **γονείς του άνδρα** αυτό είναι «απαγορευτικό» από τη νύφη.

Οι δύο πεθερές (που μεταξύ τους είναι συμπεθέρες), **«υποτίθεται»** ότι έχουν τα ίδια δικαιώματα στο σπιτικό των παιδιών τους, συμβαίνει όμως στις πλείστες των περιπτώσεων, η μία πεθερά, **η μητέρα της κοπέλας**, να επισκέπτεται το σπίτι της κόρης της, χωρίς κανένα περιορισμό και όχι μόνο αυτό, αλλά να έχει καθοδηγητικό ρόλο μέσα στο ζευγάρι και να συμμετέχει ενεργά στις διάφορες εργασίες του σπιτιού (καθαριότητα, νοικοκυριό, κλπ), χωρίς το γεγονός αυτό να ενοχλεί τον άνδρα της, αντίθετα χαίρεται που βλέπει τη γυναίκα του να είναι χαρούμενη από την παρουσία των γονιών

της. Η χαρά της γυναίκα του είναι και δική του χαρά.

Η άλλη πεθερά, **η μητέρα του άνδρα**, όχι μόνο δεν είναι ευπρόσδεκτη, αλλά όταν θέλει να επισκεφτεί το γιο της θα πρέπει να γίνει μετά από πολλά τηλεφωνήματα και αφού συγκατανεύσει και η νύφη, η οποία όταν πρόκειται για τη δική της μητέρα, δεν ρωτά τον άνδρα της εάν μπορεί να έρθει ή όχι, απλά του το ανακοινώνει **σαν τετελεσμένο γεγονός**.

Εδώ όμως είναι η μεγάλη αντίθεση, που δεν πρέπει να συμβαίνει ανάμεσα σε αναγεννημένους: Η μία μητέρα να επισκέπτεται όποτε θέλει την κόρη της και η άλλη μητέρα να έχει αγωνία πότε και πως θα μπορέσει να δει το γιο της ή και τα εγγόνια της (εάν υπάρχουν), αλλά ακόμα να διστάζει και να τηλεφωνήσει, μήπως τους ενοχλήσει και αρχίσει εκ μέρους της νύφης η δυσαρέσκεια, η οποία εκφράζεται στον άνδρα της.

Εδώ, σε μερικές περιπτώσεις, υπάρχει και ένα ακόμα πιο τραγικό γεγονός για τα πεθερικά της νύφης, που είναι ότι το σπίτι που μένει το ζευγάρι να έχει γίνει με τους κόπους και τις οικονομικές θυσίες τους και όταν το παραχώρησαν στο γιο τους και στη γυναίκα του, τώρα για «ευχαριστώ» να τους κόβεται σιγά - σιγά η πρόσβαση για επικοινωνία, ενώ αντίθετα να είναι καθεστώς η επικοινωνία του ζεύγους με τους γονείς της νύφης, παρ' όλο που η προσφορά τους ήταν μικρή ή μηδενική.

(3) ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΦΙΛΩΝ και ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΤΟΥ ΖΕΥΓΑΡΙΟΥ

Εδώ έχουμε την ίδια αντιμετώπιση με την προηγούμενη περίπτωση: Ο άνδρας, όπως αποκόπτεται από την πατρική του οικογένεια, αρχίζει σταδιακά να αποκόπτεται και από τους **φίλους** που είχε πριν νυμφευτεί. Αντίθετα, οι φίλοι της γυναίκας, γίνονται και φίλοι του άνδρα και μάλιστα το κάνει αυτό με χαρά και τους ανοίγει το σπίτι του, θέλοντας να βλέπει τη γυναίκα του να χαίρεται.

Όταν ο άνδρας θέλει να φέρει για επίσκεψη στο σπίτι κάποιο δικό του φίλο, ή κάποια φιλική οικογένεια, τότε αρχίζουν οι «ειρηνικές» αντιδράσεις της συζύγου με διάφορες δικαιολογίες, **όπως** «ας το αφήσουμε για αργότερα, που θα έχουμε άνεση», ή «τώρα δεν μπορούμε, είμαστε κουρασμένοι», ή «εγώ με αυτούς τους αν-

θρώπους δεν ταιριάζω, τι να λέω μαζί τους» και πολλές άλλες προφάσεις που μπορεί κάποιος να προβάλει σαν δικαιολογία.

Με τους συγγενείς του ζευγαριού, έχουμε ένα ανάλογο φαινόμενο. Ο άνδρας πολύ εύκολα αγκαλιάζει την πατρική οικογένεια της γυναίκας του, τα αδέρφια της, τα ανίψια της, τους θείους της, κλπ. Όταν για παράδειγμα, τα ανίψια της γυναίκας έχουν κάποια εκδήλωση, όπως τα γενέθλια, είναι αδιανόητο να μην παρευρεθούν και φυσικά το δώρο να είναι αρκετά ακριβό.

Το αντίθετο, η συγγένεια του άνδρα βρίσκεται στο περιθώριο και οι επισκέψεις αρχίζουν να γίνονται όλο και πιο αραιές, μέχρι σε σημείο, σε μερικές περιπτώσεις, να καταργούνται. Τα τυχόν ανίψια του άνδρα, πάντα βρίσκονται σε υποδεέστερη θέση από τα ανίψια της γυναίκας, τα δε δώρα των γενεθλίων, ή άλλων εκδηλώσεων είναι απλά και φθηνά και υπάρχουν φορές που «ξεχνιούνται».

Ο Θεός δεν είναι προσωπολήπτης, δεν κάνει εξαιρέσεις, το ίδιο οφείλουν και τα πιστά ζευγάρια, να αγαπούν και να τιμούν τη συγγένεια και από τις δύο πλευρές. Θα πει κάποιος ότι «πιθανόν να υπάρχουν μέσα στη συγγένεια άνθρωποι δύστροποι, κακοί, κλπ». Φυσικά εκεί θα υπάρχει ειδική αντιμετώπιση, αλλά εδώ δεν αναφερόμαστε στις εξαιρέσεις, αλλά στον γενικό κανόνα που ισχύει σε όλες τις υγιείς περιπτώσεις.

(4) ΠΑΙΔΙΑ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΓΑΜΟ

Στις περιπτώσεις που μέσα σ' ένα ζευγάρι υπάρχουν παιδιά από προηγούμενο γάμο, συμβαίνει κάτι, που οι εξαιρέσεις είναι σπάνιες. Η γυναίκα όταν παντρεύεται ξανά και έχει παιδί από τον προηγούμενο γάμο της, ο νέος άνδρας της θεωρεί ότι είναι απόλυτα φυσιολογικό το παιδί να παραμένει με τη μητέρα του, γιατί είναι πολύ σκληρό να χωρίζει το παιδί από τη μητέρα του, γι' αυτό και το αγκαλιάζει και το μεγαλώνει καλύτερα απ' ό,τι εάν ήταν δικό του.

Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο και με τη γυναίκα. Εδώ βέβαια δεν αφορά την πιστή γυναίκα, γιατί οι περιπτώσεις είναι σπάνιες, αλλά αφορά τη γυναίκα που δεν έχει γνωρίσει τον Ιησού σαν προσωπικό της σωτήρα. Η γυναίκα όταν παντρεύεται κάποιον που έχει παιδί από προηγούμενο γάμο και ειδικά **όταν είναι χήρος** και

όχι διαζευγμένος, φροντίζει να κάνει «καθαρές» εξηγήσεις μαζί του, όπως για παράδειγμα εάν υπάρχουν πεθερικά να αναλάβουν το εγγόνι, για χάρη της «ευτυχίας» του γιου τους.

Αυτή θα μπορούσε να φαντάζει η «καλή» πλευρά της υπόθεσης, γιατί υπάρχουν ακόμα πιο τραγικές καταστάσεις, όπως είναι η νέα σύζυγος να προτείνει εάν το παιδί του άνδρα της είναι μικρό να μπει σε κάποιο ίδρυμα, ή εφόσον είναι υπάρχει η δυνατότητα να πάει εσώκλειστο σε σχολείο, ή εάν είναι πολύ μεγαλύτερο (Λυκείου), να μένει σε ξεχωριστό ενοικιασμένο σπίτι. Γενικά προτείνει να βρεθεί κάποια λύση, ώστε το παιδί να μην είναι κάτω από την ίδια στέγη.

Θυμάμαι την περίπτωση μιας συναδέλφου στο χώρο της εργασίας μου, που θα παντρευόταν έναν χήρο με παιδί, το οποίο μόλις είχε τελειώσει το Λύκειο. Η συμφωνία της ήταν το παιδί να μένει σε ξεχωριστό σπίτι, κοντά στους γονείς του άνδρα της και μάλιστα χρησιμοποίησε τη φράση «μακριά και αγαπημένοι». Η κοπέλα αυτή με την οποία είχα συνεργαστεί πολλά χρόνια, θα έλεγα ότι ήταν εξαιρετική σε ήθος και αξιοπρέπεια, είχε καλούς και ευγενικούς τρόπους, καλοσυνάτη και εξυπηρετική. Όμως στο θέμα του γάμου της είχε λάθος, γιατί βάδιζε σύμφωνα με το πνεύμα του κόσμου. Εάν όμως η ίδια είχε παιδί, δεν θα «ζητούσε» από τον άνδρα της να είναι μαζί τους, αλλά θα το «απαιτούσε».

Στις ελάχιστες περιπτώσεις, που το παιδί του άνδρα από προηγούμενο γάμο μένει μαζί με τη νέα μητέρα του (μητριά), αντιμετωπίζει τη φανερή διάκριση με το ετεροθαλή αδελφάκι του, που θα αποκτήσει ο πατέρας του με τη νέα γυναίκα του. Σε όλες τις περιπτώσεις υπάρχουν και οι εξαιρέσεις που είναι θετικές για το εξεταζόμενο θέμα, αλλά εδώ αναφερόμαστε μόνο στις αρνητικές περιπτώσεις.

(5) ΟΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ **(ΠΕΘΕΡΙΚΑ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ)**

Ο κάθε γονιός θέλει να βλέπει τα παιδιά του ευτυχισμένα, γι' αυτό μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, φροντίζει να δίνει στα παιδιά του τα απαραίτητα εφόδια για μια άνετη ζωή και αυτό

δεν το κάνει μόνο μια φορά ή περιστασιακά, αλλά εφόσον έχει τη δυνατότητα το κάνει συνέχεια, μέχρι οι ίδιοι να φύγουν από τη ζωή αυτή. Οι προσφορές δεν περιορίζονται μόνο στην οικονομική ενίσχυση, αλλά και σε άλλους τομείς, όπως παροχή αγαθών και υπηρεσιών, βοήθεια στο σπίτι, στα εγγόνια και σε άλλες ανάγκες, που υπάρχουν στην οικογένεια.

Παρατηρείται όμως, πως όσες προσφορές και να κάνουν οι γονείς του άνδρα, από τη νύφη όχι μόνο δεν αναγνωρίζονται αλλά έχει απαιτήσεις για πολύ περισσότερα, γιατί αυτά που έχουν κάνει είναι λίγα, ή ασήμαντα, ή είχαν την «υποχρέωση» να τα κάνουν για το γιο τους, όπως λένουν για να δικαιολογήσουν τη συμπεριφορά τους. Είναι όμως σύνηθες το φαινόμενο η σύζυγος (η νύφη) να εκθειάζει και να επαινεί την όποια προσφορά των δικών της γονιών, έστω και εάν συγκριτικά είναι πασιφανές ότι είναι μικρότερη και υποδεέστερη από τις προσφορές των πεθερικών της. Αυτό συμβαίνει ακόμα και στην περίπτωση που οι γονείς του άνδρα τους έχουν παραχωρήσει ένα υπέροχο σπίτι.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή το ζευγάρι έχει οικονομική άνεση, οπότε οι ίδιοι δεν χρειάζονται βοήθεια, αλλά θα πρέπει να βοηθήσουν τους γονείς τους. Εδώ η διάκριση ανάμεσα στους γονείς του άνδρα και της γυναίκας, είναι κάτι παραπάνω από φανερό.

- **Η γυναίκα** βοηθά τους γονείς της με μεγάλη άνεση, χωρίς να έχει καμιά αντίδραση από τον άνδρα της, ακόμα και όταν η οικονομική άνεση που έχουν οφείλεται στην κερδοφόρα εργασία του συζύγου της. Βοηθά τους γονείς της με τα χρήματα που κερδίζει ο άνδρας της, ενώ για τους γονείς του (πεθερικά) ενεργεί όπως θα αναφέρουμε αμέσως παρακάτω.
- **Ο άνδρας**, όταν θέλει να βοηθήσει τους δικούς του γονείς, τότε αρχίζουν και οι αντιλογίες από τη γυναίκα του, η οποία τουλάχιστον στην αρχή δεν λέγει «μην τους δίνεις», αλλά με αυτά που λέγει, αυτό θέλει να επιτύχει, όπως «τώρα δεν έχουν ανάγκη, άφησέ το για αργότερα», ή «αυτό που τους πήρες είναι ακριβό», ή «μην τους κακομαθαίνεις, γιατί συνέχεια

θα σου ζητάνε», ή «γιατί να τους δώσεις, αφού δεν σου ζητήσαν», κλπ, με αποτέλεσμα ο άνδρας ή να αποφεύγει να βοηθά τους γονείς του, ή το πιο σύνηθες που κάνει, είναι να τους βοηθά **κρυφά** από τη γυναίκα του.

Όταν το ζευγάρι είναι του Κυρίου, πρέπει να ευλογούν τους γονείς και από τις δύο πλευρές. Είναι αμαρτία, εφόσον συμβαίνει το αντίθετο, γιατί ο κάθε πιστός είναι φως στον κόσμο και στο περιβάλλον του, πως μπορεί να δίνουν πνευματική τροφή σε άλλους και να μιλούν για την αγάπη του Θεού, όταν οι ίδιοι μέσα στην οικογένειά τους δεν το έχουν; Η εντολή του Θεού είναι: *«Τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου, διά να γείνης μακροχρόνιος επί της γης, την οποίαν σοι δίδει Κύριος ο Θεός σου»* (Εξοδος Κ/20:12). Αυτή η εντολή για την γυναίκα, δεν αφορά μόνο τους δικούς της κατά σάρκα γονείς, αλλά και τους γονείς του άνδρα της, με τον οποίο ο Θεός τους ένωσε *«εις σάρκα μία»*, που σημαίνει πρέπει να δίνει την ίδια τιμή και στους γονείς του άνδρα της. Το ίδιο πρέπει να συμβαίνει και με τον άνδρα, ο οποίος θα τιμά τους γονείς της γυναίκας του, όπως τους δικούς του.

(6) ΚΟΙΝΑ ΤΡΑΠΕΖΙΑ ΣΕ ΓΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ **(Πάσχα, Χριστούγεννα, κλπ)**

Κατά τη διάρκεια των λεγομένων «μεγάλων εορτών» (όπως έχουν καθιερωθεί από την κατεστημένη εκκλησία), όπου τα μέλη των οικογενειών έρχονται σε μια όμορφη και ζεστή επικοινωνία με τους οικείους τους, ειδικά όταν κατοικούν σε διαφορετικές περιοχές, είναι δεδομένο ότι το ζευγάρι θα πάει για φαγητό στους γονείς της νύφης. **Αυτό συνήθως δεν συζητιέται εάν θα συμβεί ή όχι, αλλά θεωρείται αυτονόητο και με το πέρασμα του χρόνου έχει γίνει πλέον καθεστώς.** Αν οι συνθήκες το επιβάλουν και το ζευγάρι δεν πάει στη συγγένεια της νύφης, ή σε κάποιους κοινούς φίλους, όπως έκαναν άλλοτε, ή σε κάποια εκδρομή για να αποδράσουν από την καθημερινότητα, τότε βρίσκουν καταφύγιο στο πατρικό σπίτι του άνδρα, όπου η χαρά των γονιών του είναι μεγάλη.

Όταν οι γονείς έχουν δύο αγόρια παντρεμένα, άρα έχουν και δύο νύφες, κατά κανόνα (στον οποίο πάντα υπάρχουν οι εξαιρέσεις) και

τα δύο παιδιά τους την ίδια ημέρα των εορταστικών εκδηλώσεων θα παρευρεθούν στο τραπέζι των πεθερικών τους. Στην περίπτωση αυτή οι γονείς του άνδρα, για να δουν και να χαρούν την οικογένεια των παιδιών τους, καλούν και τα δύο ζευγάρια την επομένη ημέρα των εορτών. Έχουν καταγραφεί περιπτώσεις, όπου ο γιος ή οι γιοι μιας οικογένειας να έχουν νυμφευτεί πάνω από μια δεκαετία και να μην έχουν καλέσει τους γονείς τους για ένα «επίσημο» δείπνο, όταν με τους γονείς της νύφης έχει γίνει το αντίθετο και μάλιστα πολλές φορές.

Αυτές οι τακτικές ακολουθούνται συνήθως από οικογένειες που δεν έχουν επίγνωση της σωτηρίας του Ιησού, που δεν έχουν γνωρίσει προσωπικά τον Ιησού ως προσωπικό τους σωτήρα. Μεταξύ των παιδιών του Θεού, δεν πρέπει να γίνεται αυτό, γιατί η πιστή νύφη και ο πιστός άνδρας, τιμούν εξίσου τους γονείς και των δύο πλευρών. Ο κάθε αναγεννημένος άνθρωπος, άνδρας ή γυναίκα, ενώπιον του Κυρίου είναι ένας κήρυκας και εργάτης του ευαγγελίου Του. Αρχίζουν να εφαρμόζουν τις αρχές του ευαγγελίου **πρώτα** στη δική τους οικογένεια και συγγένεια και **μετά** προς τους έξω, δείχνοντας τη διαφοροποίησή τους από το σύστημα του κόσμου, που βρίσκεται κάτω από την εξουσία του άρχοντα του κόσμου του, του Διαβόλου, ο οποίος είναι «ο *πλανών την οικουμένην όλην*» (Αποκάλυψη ΙΒ/12:9).

(7) ΣΥΝΥΦΑΔΕΣ και ΠΑΤΖΑΝΑΚΗΔΕΣ: **ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ**

Ένα άλλο γεγονός που παρατηρούμε στη σημερινή κοινωνία, είναι το πώς έχουν διαμορφωθεί στην πορεία οι σχέσεις μεταξύ των γυναικών, που είναι **συνυφάδες**, έχοντας παντρευτεί δύο αδελφια και αντίστοιχα μεταξύ των ανδρών, που είναι **πατζανάκηδες**, έχοντας νυμφευτεί δύο αδελφές.

Στην μια περίπτωση παρατηρούμε ότι οι ΑΝΔΡΕΣ των δύο γυναικών αδελφών (οι πατζανάκηδες), είναι συνηθισμένο γεγονός να ταυτίζονται και να γίνονται φίλοι μεταξύ τους, καθόσον στις περισσότερες των περιπτώσεων οι γυναίκες τους (που είναι αδελφές) είναι δεμένες μεταξύ τους, η μία υποστηρίζει και βοηθά την άλλη,

κάνουν συχνή παρέα και σε όλες σχεδόν τις εκδηλώσεις της ζωής τους βρίσκονται μαζί, ειδικά στην περίπτωση που μένουν πολύ κοντά ή στην ίδια περιοχή και δεν τις χωρίζουν οι αποστάσεις.

Ακόμα και στην εξοχή (καλοκαίρι) όταν βρεθούν όλοι μαζί, δηλαδή οι γαμπροί με τις γυναίκες τους, τα παιδιά τους και τους γονείς των γυναικών τους (πεθερικά), μπορούν να συγκατοικούν σε ένα σπίτι και παρ' όλο που είναι αρκετά άτομα, περνούν όμορφα, γιατί οι αδελφές είναι αγαπημένες, αλλά και γιατί οι άνδρες τους δεν είναι απαιτητικοί και προσαρμόζονται εύκολα με τα πεθερικά τους, τα οποία τιμούν και αγαπούν.

Στην άλλη περίπτωση παρατηρούμε ότι οι ΓΥΝΑΙΚΕΣ των δύο ανδρών αδελφών (οι συνυφάδες), δεν ταυτίζονται τα ενδιαφέροντά τους, ώστε να συνδεθούν με ισχυρή φιλία, αλλά αντίθετα υπάρχουν ικανές περιπτώσεις που μεταξύ τους έχουν αντιπάθεια, γεγονός που οδηγεί τους άνδρες τους να αραιώνουν στις μεταξύ τους σχέσεις, γεγονός που προκαλεί θλίψη και στους γονείς τους, όταν βλέπουν οι οικογένειες των παιδιών τους να αποξενώνονται. Το να πάνε μαζί διακοπές οι νύφες (αναφερόμαστε κυρίως στις μη αφιερωμένες στον Κύριο) με τα πεθερικά τους, αυτό στη σημερινή φεμινιστική εποχή, φαντάζει ως «ιστορία από το παρελθόν».

Εάν όμως συμβεί αυτό, προκαλεί τον θαυμαστό και την απορία πως μπορεί αυτό να γίνεται. Η απάντηση είναι ότι γίνεται με τη δύναμη της αγάπης του Ιησού. Όταν τα πεθερικά ανήκουν στον Κύριο, τότε το ζευγάρι (νύφη και γαμπρός) δεν τα βλέπουν σαν κατά σάρκα συγγενείς, αλλά κατά πνεύμα συγγενείς, σαν πνευματικά αδέρφια. Ο κόσμος και η αμαρτία έχει δημιουργήσει το σύνδρομο «νύφη και πεθερά», ο Ιησούς φέρνει την ενότητα και την ειρήνη.

(8) Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΓΑΜΠΡΟΥ

Έχουμε αναφέρει ότι **ο άνδρας**, είτε είναι αναγεννημένος, είτε όχι, αγκαλιάζει πολύ πιο εύκολα την πατρική οικογένεια της γυναίκας του, ενώ στην αντίθετη περίπτωση το να αγκαλιάζει **η γυναίκα** τους γονείς του άνδρα της είναι η εξαίρεση και όχι ο γενικός κανόνας και εξηγήσαμε πνευματικά που οφείλεται αυτό.

1. Ο ΓΑΜΠΡΟΣ: Θα ήθελα να αναφερθούμε στην προσφορά

των γαμπρών προς τα πεθερικά τους, που έχουν σχέση με θέματα υγείας. Οτιδήποτε πρόβλημα υγείας αντιμετωπίζουν ο πεθερός και η πεθερά, στην πρώτη γραμμή της μάχης βρίσκεται πάντα ο γαμπρός, ακόμα και σε περιπτώσεις που υπάρχουν αδέρφια της γυναίκας τους. Πηγαίνει για τα φάρμακά τους, στο νοσοκομείο εάν εισαχθούν είναι εκεί κάθε ημέρα και πολλές φορές διώχνει τη γυναίκα του (κόρη των ασθενών) για να πάει σπίτι να ξεκουραστεί, στηρίζει ηθικά τη γυναίκα του, ξενυχτά αυτός δίπλα στον ασθενή, εφόσον υπάρχει ανάγκη και γενικά συμπεριφέρεται, σαν να είναι τα πεθερικά του κατά σάρκα γονείς τους.

«...Θυμάμαι μία περίπτωση, που η πεθερά του Ανδρέα μπήκε στο νοσοκομείο με κάταγμα στο κεφάλι. Ήταν προχωρημένης ηλικίας και γλίστρησε, με αποτέλεσμα να κτυπήσει σοβαρά. Όταν με τη γυναίκα του Νίκη (το ονόματα δεν είναι αληθινά), την πήγαν στο νοσοκομείο, μετά από τρεις ώρες περίπου έπεσε σε κώμα. Το βράδυ ήταν πολύ κρίσιμο και έπρεπε να μείνει μαζί κάποιος δικός της. Ο Ανδρέας στέλνει τη Νίκη στο σπίτι για να ξεκουραστεί και κάθισε μαζί με την πεθερά του όλη τη νύχτα.

Στο ίδιο δωμάτιο ήταν και άλλοι δυο ασθενείς, σχετικά μεγάλοι (περίπου 60 ετών). Οι συγγενείς των ασθενών αυτών, βλέποντας τον Ανδρέα να στέλνει τη γυναίκα του σπίτι και τον τρόπο με τον οποίο φρόντιζε την πεθερά του, θεωρούσαν βέβαιο ότι ήταν γιος της, όταν όμως σε ερώτησή τους είπε πως είναι πεθερά του ξεπλάγησαν. Ο ένας από τους δύο ασθενείς, που είχε σοβαρό κάταγμα στο πόδι και βρισκόταν εκεί για δέκα συνεχείς ημέρες, με θλιμμένη και πονεμένη φωνή είπε ότι έρχεται να τον δει μόνο ο γιος του, ενώ η νύφη του δεν έχει ακόμα έρθει, προφασιζόμενη ότι δεν μπορεί λόγω των παιδιών....»

2. Η ΝΥΦΗ: Η νύφη σε παρόμοιες περιπτώσεις, όταν κάποιος από τους γονείς του άνδρα της βρίσκεται στο νοσοκομείο, η ίδια παρακολουθεί το όλο γεγονός από «μακριά». Κατά βάση είναι αμέτοχη, σαν να πρόκειται για κάποιον άγνωστο. Ίσως αυτό να είναι η «...θετική» πλευρά του προβλήματος, γιατί υπάρχουν ακόμα πιο τραγικές περιπτώσεις, που είναι η νύφη **να εμποδίζει** τον άνδρα

της να επισκέπτεται τον πατέρα του κάθε ημέρα στο νοσοκομείο με διάφορα προσχήματα, όπως «έχει τη μαμά σου για να τον φροντίζει, τι θέλεις να είσαι εκεί κάθε ημέρα», ή «έχει κι άλλο γιο ο πατέρας σου, ας πηγαίνει αυτός περισσότερο που είναι ελεύθερος», ή «δεν μπορείς να πας σήμερα, η κόρη μας έχει γενέθλια», ή «πρέπει να βγούμε και εμείς λίγο έξω, συνέχεια είμαι μέσα κλεισμένη από τότε που ο πατέρας σου μπήκε στο νοσοκομείο».

Το πιο τραγικό είναι ότι έχουν καταγραφεί περιπτώσεις, που οι γυναίκες που εκφράζονται με αυτό τον τρόπο, κυβερνούνται από **πνεύματα αχαριστίας**, γιατί στο δικό τους πατέρα, που είχε συμβεί κάτι ανάλογο πριν ένα χρόνο, ο άνδρας τους ήταν παρών κάθε ημέρα στο νοσοκομείο για τον πεθερό του και το έκανε αυτό με χαρά και χωρίς να γογγύζει.

«...Σε κάποια περίπτωση που συνέβηκε στη Νότια Πελοπόννησο, ο Δημήτρης είχε τη μητέρα του στο νοσοκομείο με διάφορα προβλήματα υγείας, όπου θα έκανε μια σειρά εξετάσεων, γι' αυτό παρέμεινε στο νοσοκομείο έξι ημέρες. Σε μια από τις καθημερινές επισκέψεις του, πήρε και τη γυναίκα του μαζί, γιατί μετά θα πήγαιναν να κάνουν κάποιες αγορές. Όταν έφθασαν στο νοσοκομείο, η γυναίκα του έμεινε στο αυτοκίνητο για να τον περιμένει, δεν θέλησε να μπει μέσα για να δει την πεθερά της. Ο Δημήτρης απέκρυψε το γεγονός αυτό από τη μητέρα του, αλλά προφασίστηκε ότι είχε κάποια σοβαρή δουλειά, γι' αυτό και παρέμεινε μαζί της πολύ λίγο...»

Τέτοιες συμπεριφορές δεν αρμόζουν σε αγίους που ακολουθούν τον Κύριο και δοξασμένο το όνομά Του, γιατί δεν γνωρίζω παρόμοια περιστατικά να έχουν συμβεί μέσα στο σώμα της εκκλησίας του Ιησού Χριστού. Αντίθετα, τα παιδιά του Κυρίου, όταν συμβαίνει αυτό επιδιώκουν να βρεθούν με τον ασθενή για να προσευχηθούν για θεραπεία.

. . . / / / . . .

5. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ . . .ΔΥΟ ΘΕΜΕΛΙΑ

1. Η ΔΙΠΡΟΣΩΠΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΑ:

Είναι ατόπημα και μεγάλο λάθος να ρίχνεται η ευθύνη στη γυναίκα και να της καταλογίζεται πως, ότι συμβαίνει μέσα στην οικογένεια, ευθύνεται αυτή και μόνο αυτή. Στα προηγούμενα κεφάλαια αναφέρθηκε η εξέχουσα θέση που έχει η γυναίκα μέσα στο σώμα του Ιησού Χριστού και ποια είναι η ένδοξη πορεία της προς τον ουρανό. Όπως αναφέρθηκε η **αρνητική συμπεριφορά της γυναίκας**, για να είναι αντικειμενική και αξιόπιστη η μελέτη μας θα αναφερθούμε επιγραμματικά και στην **αρνητική πλευρά του άνδρα**, καθώς και στην αντίδραση του άνδρα και της γυναίκας όταν το ένα μέλος της οικογένειας είναι πιστό και το άλλο όχι.

Θα πρέπει όμως να επαναλάβουμε για μία ακόμα φορά ότι το θέμα που εξετάζουμε **δεν είναι αυτό καθ' εαυτό ο ΑΝΔΡΑΣ, αλλά η ΓΥΝΑΙΚΑ**, γι' αυτό και τα αρνητικά παραδείγματα που αναφέρονται για τον άνδρα είναι μεν ελάχιστα, αλλά κατ' αντιδιαστολή ότι αρνητικό ισχύει για τη γυναίκα, **ισχύει και για τον άνδρα**.

Υπάρχουν περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι άνδρες γίνονται βίαιοι και σκληροί προς τις γυναίκες τους, που μπορούν να φθάσουν μέχρι και τη χειροδικία. Ο χαρακτήρας τους είναι βίαιος και εκρηκτικός και παρουσιάζουν ένα προσωπείο δυνάστη και σε μερικές περιπτώσεις θεωρούν τη γυναίκα ότι είναι υποχείριό τους. Υπάρχει μια παροιμία για τον άνδρα, που έχει βγει μέσα από τη ζωή και τον σκιαγραφεί με τη φράση **«άγγελος στο καφενείο και διάβολος στο σπίτι»**. Η παροιμία αυτή βγήκε, για τις περιπτώσεις που ο άνδρας παρουσιάζει την παρακάτω διπρόσωπη συμπεριφορά:

Στη μία περίπτωση, όταν είναι με φίλους, η συμπεριφορά του είναι εξαιρετικά καλή. Είναι ο φίλος, ο καλοσυνάτος και ο ανοιχτοχέρης, είναι ο φίλος με την «έξω καρδιά». Οι φίλοι του γνωρίζουν μόνο την καλή πλευρά του χαρακτήρα του. **Στην άλλη περίπτωση**, όταν είναι στο σπίτι, με τη γυναίκα του είναι ο αυταρχικός και απαιτητικός σύζυγος, είναι ο άνθρωπος που «δεν σηκώνει κουβέντα». Αυτή είναι η αρνητική πλευρά του χαρακτήρα του.

Κατά καιρούς, όταν δημοσιοποιείται η βίαιη συμπεριφορά ε-

νός άνδρα προς τη γυναίκα του, αυτοί που γνωρίζουν μόνο τη θετική του πλευρά, εκπλήσσονται και δυσπιστούν, είναι πολύ δύσκολο αυτό να το δεχθούν, γι' αυτό αυθόρμητα λένουν: «**Μα, αυτός ο άνθρωπος είναι εξαιρετικός, δεν μπορεί να έχει μια τέτοια συμπεριφορά, κάποιος λάθος έχει γίνει!**». Η πραγματικότητα όμως τους διαψεύδει, γιατί στον ορίζοντα αρχίζουν να διαφαίνονται τα ορατά σημάδια της διπρόσωπης συμπεριφορά του.

Στην πολυετή έρευνα που έκανα, για να συγκεντρωθούν αρνητικά παραδείγματα συμπεριφοράς ανδρών, παρουσιάστηκαν πολλές τέτοιες περιπτώσεις απ' όλη την Ελλάδα και μέσα σε οικογένειες με διαφορετική μόρφωση, με διαφορετικές δραστηριότητες και γενικά με διαφορετική κουλτούρα. Συγκρινόμενα όμως με εκείνα των γυναικών, είναι αριθμητικά μικρότερα, με πολύ μεγάλη απόκλιση, τα οποία εάν καταγραφούν μάλλον θα είναι χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθόσον δεν θα μπορούν να βοηθήσουν κάποιον.

2. ΣΤΟΝ ΙΔΙΟ ΖΥΓΟ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΘΕΜΕΛΙΟ:

Εκείνο που προξένησε εντύπωση και που στις περισσότερες περιπτώσεις υπήρχε ένας κοινός παρανομαστής, ήταν οι συγκρούσεις και οι διαμάχες που υπήρχαν ανάμεσα στα ζευγάρια, στα οποία το ένα μέλος (άνδρας ή γυναίκα) ήταν πιστό και το άλλο μέλος ήταν μη πιστό, με την ιδιαιτερότητα ότι το πιστό μέλος είχε γνωρίσει τον Ιησού ως προσωπικό του σωτήρα **πριν το γάμο** και μετά συνειδητά ήρθε σε κοινωνία γάμου με άτομο από τον κόσμο, που δεν είχε προσωπική γνωριμία και σχέση με τον Κύριο Ιησού. Εδώ θα πρέπει να εξετάσουμε δύο διαφορετικές περιπτώσεις, για να δούμε πως αντιμετωπίζεται στην πράξη η νέα πραγματικότητα που δημιουργείται στη ζωή δύο ατόμων που μεταξύ τους έχουν διαφορετικές πνευματικές βάσεις και θεμέλια. Οι περιπτώσεις αυτές είναι (1) όταν **ο πιστός άνδρας** λαμβάνει γυναίκα από τον κόσμο, που δεν έχει κάνει τον Ιησού Χριστό κύριο στη ζωή της, και (2) όταν **η πιστή γυναίκα** λαμβάνει άνδρα από τον κόσμο, μη αναγεννημένο.

Και στις δύο περιπτώσεις ακούγονται πολλές δικαιολογίες για το πώς ένα άτομο αναγεννημένο και βαπτισμένο με το άγιο Πνεύμα μπαίνει κάτω από τον ίδιο ζυγό με ένα άτομο που είναι έξω από τις

επαγγελίες του Θεού, που δεν έχει επίγνωση της αλήθειας του Λόγου του Θεού. Για παράδειγμα λένουν *«στην τοπική εκκλησία που βρίσκομαι, δεν υπάρχουν νέοι, ή αυτοί που υπάρχουν δεν ταιριάζουμε»*, ή *«με το άτομο που συνδέομαι είναι τόσο καλό, που δύσκολα βρίσκεις μέσα στην εκκλησία»*. Στην ερώτηση, πως μπορούν να προχωρήσουν μαζί πνευματικά στη νέα τους ζωή, αφού έχουν διαφορετικές βάσεις, η απάντηση είναι μεγαλόστομη *«εγώ τον Κύριο δεν τον αφήνω, μαζί Του θα προχωρώ»*.

Στα λόγια αυτά φαίνεται το πνευματικό ολίσθημα του πιστού, η υποκρισία του και η απείθεια του στον Λόγο του Θεού, που με σαφήνεια και επιτακτικό τρόπο μας προτρέπει να μην βάζουμε τους εαυτούς μας κάτω από τον ίδιο ζυγό με τους απίστους και αυτό αφορά το γάμο, τον συνεταιρισμό στην εργασία και γενικά σε όλους τους τομείς των διαπροσωπικών μας σχέσεων. Όταν η Αγία Γραφή αναφέρεται σε **«απίστους»**, δεν αναφέρεται ειδικά σε ειδωλολάτρες, ή άθεους, ή οπαδούς άλλων θρησκειών, αλλά αναφέρεται σε χριστιανούς που δεν έχουν **σώζουσα πίστη**, που δεν έχουν επίγνωση του έργου του Ιησού επάνω στο σταυρό του Γολγοθά.

Ο Ιησούς στο Γολγοθά βρέθηκε μεταξύ δύο κακούργων, από τους οποίους **ο ένας σώθηκε**, γιατί εκζήτησε με μετάνοια τον Θεό στη ζωή του και **ο άλλος χάθηκε** γιατί χλεύαζε τον Θεό. Ο κόσμος σε όλες τις γενιές χωρίζεται στις δύο αυτές κατηγορίες, στους σωσμένους και στους μη σωσμένους (χαμένους), στους πιστούς και στους άπιστους, τρίτη (μεσαία) κατηγορία δεν υπάρχει. Ο Κύριος καλεί τον πιστό άνδρα να συνδιαλέγεται με πιστή γυναίκα και το αντίστροφο, γιατί σε αντίθετη περίπτωση η οικογένειά τους στηρίζεται σε λάθος θεμέλιο, σε θεμέλιο ανυπακοής στον Λόγο του Θεού, που επισύρει την καταδίκη. Ο Λόγος του Θεού δεν δέχεται συμβιβασμούς με τον κόσμο και την αμαρτία:

«ΜΗ ΟΜΟΖΥΓΕΙΤΕ με τους απίστους· διότι...

ΠΟΙΑ μετοχήν έχει η δικαιοσύνη με την ανομίαν;

ΠΟΙΑ δε κοινωνίαν το φως προς το σκότος;

ΠΟΙΑ δε συμφωνίαν ο Χριστός με τον Βελιάλ; ή

ΠΟΙΑ μερίδα ο πιστός με τον άπιστον;

ΠΟΙΑ δε συμβίβασιν ο ναός του Θεού με τα είδωλα; Διότι...

... σεις είσθε ναός Θεού ζώντος, καθώς είπεν ο Θεός ότι θέλω κατοικεί εν αυτοίς και περιπατεί, και θέλω είσθαι Θεός αυτών, και αυτοί θέλουσιν είσθαι λαός μου. Διὰ τούτο...

... Εξέλθετε εκ μέσου αυτών και αποχωρίσθητε, λέγει Κύριος, και μη εγγίσσητε ακάθαρτον, και εγώ θέλω σας δεχθή, και θέλω είσθαι Πατήρ σας, και σεις θέλετε είσθαι υιοί μου και θυγατέρες, λέγει Κύριος παντοκράτωρ» (Β' Κορινθίους ζ' /6:14-18).

3. ΟΙ ΔΥΟ «ΠΑΤΕΡΕΣ» - ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΙΚΟΣ ΣΟΥ;

Ένας πιστός άνθρωπος (άνδρας ή γυναίκα), όταν δεχτεί τη λυτρωτική θυσία του Ιησού Χριστού και μπει μέσα στην οικογένεια του Θεού, τότε «πατέρας» του είναι ο Θεός, ο Κύριος των δυνάμεων και ο δημιουργός του σύμπαντος. Πριν, όταν ζούσε μακριά από τον Θεό, ακολουθούσε «τον θεό και άρχοντα του κόσμου τούτου», τον Διάβολο (Β' Κορινθίους Δ/4:4, Ιωάννης ΙΒ/12:31) και περπατούσε «κατά το πολίτευμα του κόσμου τούτου, κατά τον άρχοντα της εξουσίας του αέρος, του πνεύματος το οποίον ενεργεί την σήμερον εις τους υιούς της απειθείας» (Εφεσίους Β/2:2), κατά συνέπεια «πατέρας» του ήταν ο Διάβολος. Στην επίγεια πορεία μας μέση κατάσταση δεν υπάρχει και ούτε μπορούμε να ακολουθούμε δύο κυρίους, ή **θα είμαστε** με τον ουράνιο Πατέρα, τον ένα και μοναδικό Θεό που υπάρχει και μας αποκαλύφθηκε εν Χριστώ Ιησού, ή **θα είμαστε** με τον πατέρα του ψεύδους, τον Διάβολο (Ιωάννης Η/8:44).

Εδώ είναι η μεγάλη τραγωδία για το πιστό μέλος, το οποίο όταν θα λάβει σύζυγο από τον κόσμο, επειδή μέσα του ελέγχεται, είναι ένα γεγονός που δεν θέλει να το συζητά και προσπαθεί πάντα να το δικαιολογεί. Γνωρίζει ότι ο δικός του πατέρας είναι **ο Κύριος των δυνάμεων**, ενώ του ατόμου που έλαβε ως σύζυγο είναι **ο πατέρας του ψεύδους**, ο οποίος εκ των πραγμάτων γίνεται και δικός του πατέρας, ως πεθερός και διεκδικεί τα δικαιώματά του. Προσπαθεί με ανθρώπινες ενέργειες να συμβιβάσει τις καταστάσεις, αλλά αυτό είναι αδύνατο, είναι σαν να προσπαθεί κάποιος να κολλήσει δύο παράταιρα υλικά, για παράδειγμα να κολλήσει πηλό με σίδηρο.

Για να υπάρχουν ισορροπίες στην οικογένεια θα πρέπει κάποιος να υποχωρήσει και **να προσχωρήσει** στο στρατόπεδο του

άλλου και η οικογένεια να στηρίζεται σε ΕΝΑ ΘΕΜΕΛΙΟ, ανεξάρτητα εάν στην πορεία αποδειχτεί ότι η επιλογή που έκανε ήταν η λάθος επιλογή και όχι η σωστή. Είτε το πιστό μέλος είναι ο άνδρας, είτε είναι η γυναίκα, τα αποτελέσματα στη μετέπειτα πορεία τους είναι προδιαγεγραμμένα με μικρές παραλλαγές ή αποκλίσεις, για το λόγο αυτό θα αναφερθούμε στις **δύο επιλογές** που υπάρχουν στην περίπτωση αυτή και πρώτιστα θα αναφερθούμε στις επιλογές του **πιστού άνδρα**, όταν νυμφεύεται γυναίκα από τον κόσμο, που βέβαια κάτι αντίστοιχο ισχύει και στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή **πιστή γυναίκα** παντρεύεται μη πιστό άνδρα:

1^η επιλογή

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΣΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ο άνδρας αθετώντας την εντολή του Κυρίου «μη ομοζυγείτε με τους απίστους» έκανε ήδη τον πρώτο μεγάλο συμβιβασμό, οι συνέπειες του οποίου θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στην πνευματική του ζωή και θα τον ακολουθούν από την πρώτη στιγμή και στην υπόλοιπη έγγαμη ζωή του. Ο συμβιβασμός είναι «η εύκολη λύση» για να διατηρούνται οι ισορροπίες στην οικογένεια, γι' αυτό ο άνδρας επιλέγει να κάνει συνέχεια συμβιβασμούς σε οικογενειακά, κοινωνικά, θρησκευτικά και λοιπά θέματα, που θα καλείται να αντιμετωπίσει μαζί με τη γυναίκα του. Η τυχόν δήλωσή του, προ του γάμου, «εγώ θα βαδίζω με τον Κύριο ότι και να συμβεί» δεν πείθει πλέον για την ειλικρίνειά του, γιατί σαν έγγαμος θα κληθεί να δώσει προτεραιότητα στο πως θα αντιμετωπίζει πλέον τα εκκλησιαστικά ζητήματα, όπως:

- (1) **ΕΑΝ** θα συνεχίσει **να λαμβάνει μέρος** στις συναθροίσεις της εκκλησίας του, όπως έκανε πριν το γάμο του.
- (2) **ΕΑΝ** θα συμμετέχει ενεργά στις κατεστημένες **θρησκευτικές εορτές**, όπως Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Πάσχα, κλπ, τηρώντας τα ειδωλολατρικά ήθη και έθιμα, που πριν δεν τα τηρούσε, ενώ η γυναίκα του ήταν και είναι δοσμένη και ταυτισμένη σε αυτά.
- (3) **ΕΑΝ** θα δώσει τη συγκατάθεσή του τα παιδιά που θα αποκτήσουν, **να βαπτισθούν νήπια**, σύμφωνα με τη δογματική

διδασκαλία της κατεστημένης εκκλησίας, την οποία ακολουθεί η γυναίκα του.

- (4) **ΕΑΝ** θα συναινεί και θα επιτρέπει στα παιδιά του να συμμετέχουν σε **κοινωνικές εκδηλώσεις** που είναι αντίθετες με τον Λόγο του Θεού, όπως είναι οι καρναβαλικές εκδηλώσεις και η πληθώρα των λεγομένων «πάρτι», όπου τα παιδιά μιλούν σε ένα καθαρά κοσμικό - αντιχριστιανικό πνεύμα.
- (5) **ΕΑΝ** θα μπορεί να μιλάει και να διδάσκει τα παιδιά του τον Λόγο του Θεού, χωρίς να έχει την «οργισμένη» αντίδραση της γυναίκας του.

Πολλά άλλα «**εάν**» θα μπορούσε να προσθέσει ο καθένας, μέσα από την προσωπική του εμπειρία, αλλά πιστεύω ότι οι αναφερόμενες περιπτώσεις είναι οι βασικές και καλύπτουν επαρκώς το όλο θέμα. Ο άνδρας που επιλέγει να συμβιβαστεί με όλα αυτά, **ταυτίζεται** με το σύστημα του κόσμου, το οποίο βρίσκεται κάτω από την εξουσία του άρχοντα του κόσμου τούτου, **εξασθενεί** η πίστη του, **δεν συμμετέχει** ενεργά στο σώμα του Χριστού και **δεν υπάρχει** δύναμη στην ομολογία της πίστης του, γιατί δεν συνάδει με τη νέα του πορεία.

Οι πιστοί που συμβιβάζονται με τον κόσμο, δια μέσου του γάμου τους, ανήκουν στην κατηγορία αυτών που η Βίβλος αποκαλεί «**χλιαρούς**», δεν ανήκουν ολοκληρωτικά ούτε στον Ιησού, ούτε στον άρχοντα της εξουσίας του αέρος, γιατί μέσα τους υπάρχει ο έλεγχος της συνείδησής τους, δεν είναι ούτε θερμοί, ούτε ψυχροί, αλλά με το ένα πόδι βρίσκονται στον Ιησού Χριστό και με το άλλο πόδι βρίσκονται στον κόσμο. Εάν δεν μετανοήσουν ο Κύριος πρόκειται να τους «εξεμέσει», να τους βγάλει δηλαδή έξω από το σώμα της άγιας εκκλησίας Του: *«Εξεύρω τα έργα σου, ότι ούτε ψυχρός είσαι, ούτε ζεστός· είτε να ήσο ψυχρός ή ζεστός· ούτως, επειδή είσαι **ΧΛΙΑΡΟΣ** και ούτε ψυχρός ούτε ζεστός, μέλλω να σε εξεμέσω εκ του στόματός μου»* (Αποκάλυψη Γ/3:15-16). Ο Θεός θέλει αποκλειστικότητα, θέλει ολοκληρωτική αφιέρωση και παράδοση σ' Αυτόν, δεν θέλει μοιρασμένη καρδιά, δεν θέλει τα παιδιά Του να βρίσκονται μεταξύ δύο φρονημάτων.

2^η επιλογή

ΠΑΡΑΜΕΝΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΙΣΤΗ

Η 2^η επιλογή του πιστού άνδρα είναι, όχι απλά «να μένει στην πίστη», αλλά «**ΝΑ ΘΕΛΕΙ και ΝΑ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ να μένει στην πίστη**» και αυτό θα είναι πολύ επώδυνο, καθόσον η ομολογία της πίστης του θα φέρνει πνευματικές τρικυμίες και καταιγίδες μέσα στο σπίτι του, ερχόμενος σε συνεχή έντονη αντιπαράθεση με τη γυναίκα του, γιατί ο Διάβολος έχει δικαιώματα επάνω στη γυναίκα του και θα τα διεκδικήσει, αφού ανήκει στο δικό του στρατόπεδο και ακολουθεί το δικό του σύστημα.

Στην περίπτωση αυτή, η κατάσταση μέσα στο σπίτι θα θυμίζει **πεδίο μάχης**. Ο άνδρας, για να δείξει τον Χριστό που έχει μέσα του, **όσο** και αν υποχωρεί, **όσο** και εάν είναι γλυκός στις επιθέσεις της γυναίκας του, **όσο** και αν προσπαθεί με «λογικά» επιχειρήματα να την πείσει για το άδικο που έχει, ότι και να κάνει, θα φαίνεται αποτυχημένο, χωρίς ορατό αποτέλεσμα, γιατί εκείνη τη στιγμή δεν μάχεται αυτός με τη γυναίκα του, αλλά μάχεται με τις δυνάμεις του πεθερού του, που στρατεύονται εναντίον του, ο αγώνας δεν είναι σαρκικός, αλλά είναι πνευματικός. Εκείνη τη στιγμή συγκρούονται δύο βασίλεια, που είναι **το βασίλειο του σκότους και του ΨΕΥΔΟΥΣ**, στο οποίο ανήκει η μη αναγεννημένη γυναίκα του και **το βασίλειο του φωτός και της ΑΛΗΘΕΙΑΣ**, στο οποίο ανήκει ο ίδιος.

Όταν ο πιστός μπαίνει μέσα στο στρατόπεδο της κυριαρχίας του Διαβόλου και προσπαθεί να του πάρει έναν δικό του υπήκοο, ο Διάβολος αυτό δεν είναι διατεθειμένος να το επιτρέψει, τη στιγμή μάλιστα, που ο αντίπαλός του (ο άνδρας) ήρθε στο στρατόπεδό του με τη δική του θέληση, κανένας δεν τον προσκάλεσε και η γυναίκα του, τον ακολούθησε μεν, αλλά δεν υιοθέτησε, ούτε ταυτίστηκε με το δικό του χώρο, αλλά συνέχισε να εξακολουθεί να αγαπά το δικό της χώρο, που βρισκόταν πριν παντρευτούν και που θέλει να συνεχίσει να μένει στο χώρο αυτό.

Εφόσον λοιπόν ο άνδρας αποφάσισε να συνδέσει τη ζωή του με γυναίκα που ανήκει σε άλλο βασίλειο, που το σύστημα διακυβέρνησης διαφέρει από το σύστημα διακυβέρνησης του δικού του βασιλείου, θα πρέπει να συμβιβαστεί και να προσαρμοστεί με το

καθεστώς που επικρατεί στο βασίλειο της γυναίκας του και αν αυτό δεν μπορεί να το κάνει, ο άρχοντας του βασιλείου αυτού και πεθερός του έχει την «εύκολη» λύση που είναι στο **διαζύγιο** και έτσι μπορεί να επιστρέψει στο δικό του βασίλειο, αλλά θα επιστρέψει πίσω πνευματικά και ψυχικά τραυματισμένος.

4. ΑΛΛΑΓΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΓΑΜΟ:

Είναι διαφορετικές οι περιπτώσεις και διαφορετικά αντιμετωπίζεται η όλη κατάσταση **όταν** το ένα μέλος του ζευγαριού είναι αφιερωμένο στον Κύριο Ιησού **πριν το γάμο** (που ήδη εξετάσαμε) και **όταν** ακολουθεί τον Κύριο **μετά το γάμο** (που εξετάζουμε τώρα). Στην 1^η περίπτωση ο άνδρας και η γυναίκα, όταν παντρεύτηκαν, ανήκαν ήδη σε διαφορετικά στρατόπεδα, του φωτός και του σκότους και είχαν επίγνωση της κατάστασης. Στη 2^η περίπτωση, όταν παντρεύτηκαν ανήκαν και οι δύο στο ίδιο στρατόπεδο, του σκότους και αργότερα, σε κάποιο χρονικό διάστημα, μικρό ή μεγάλο, ο ένας από τους δύο άλλαξε στρατόπεδο, δεν μπορούσαν να έχουν επίγνωση εκ των προτέρων τι θα συνέβαινε στην πορεία.

Στη 2^η περίπτωση και τα δύο μέλη της οικογένειας, ζούσαν μέσα στο σύστημα του κόσμου, εκτελούσαν τυπικά τα θρησκευτικά τους καθήκοντα, δεν είχαν επίγνωση του Λόγου του Θεού και δεν είχαν προσωπική σχέση και γνωριμία με τον Κύριο Ιησού. Όταν όμως το ένα από τα δύο μέλη γνώρισε τον Ιησού, τότε συνειδητά έφυγε από την εξουσία του άρχοντα του κόσμου τούτου και μπήκε κάτω από την εξουσία του Ιησού, έπαψε πλέον να συμβιβάζεται με το σύστημα του κόσμου, διέγραψε το αμαρτωλό παρελθόν του και άρχισε να ζει μια νέα ζωή μαζί με τον Ιησού: *«Ὅθεν εἰάν τις ἦναι ἐν Χριστῷ εἶναι ΝΕΟΝ ΚΤΙΣΜΑ* (αρχ. “καινή κτίσις”)- *τα αρχαία παρήλθον, ἰδοὺ, τα πάντα ἐγένιναν νέα»* (Β΄ Κορινθίους Ε/5:17).

Στη νέα κατάσταση που δημιουργείται στην οικογένεια, με την αλλαγή της πνευματικής πορείας του ενός μέλους, τότε συμβαίνει μία από τις παρακάτω πέντε περιπτώσεις, που δείχνουν ποια θέση λαμβάνει **το μη πιστό μέλος** και πως αντιδρά, αναφέροντας πρώτα τις θετικές περιπτώσεις. Σαν παράδειγμα, θα αναφέρουμε πως αντιδρά ο μη πιστός άνδρας στην περίπτωση που η γυναίκα του

δέχεται τον Ιησού ως προσωπικό της σωτήρα, ανεξάρτητα σε ποια χρονική περίοδο του γάμου τους συνέβηκε αυτό:

- (1) Βλέποντας ο άνδρας τη μεγάλη αλλαγή στη συμπεριφορά της γυναίκας του, εντυπωσιάζεται και μένει έκθαμβος. Πρόκειται για μια ευλογία στο σπίτι του, που δεν την φανταζόταν. Η γυναίκα του, που πριν ήταν αυταρχική, πεισματάρη, αντιδραστική, εκνευριστική, φλύαρη, κλπ, τώρα είναι γλυκιά, ευγενική, καλοσυνάτη, δεν βρίζει, δεν κουτσομπολεύει και δεν επαίρεται. Αυτή η ομολογουμένως συγκλονιστική αλλαγή της γυναίκας του, κάνει τον άνδρα να **ακολουθεί και αυτός** τον Ιησού.
- (2) Ενώ ο άνδρας **στην αρχή αντιδρά**, είτε έντονα, είτε πιο ήπια, αργότερα βλέποντας την ολοκληρωτική αλλαγή της γυναίκας του, αγγίζεται και αυτός από το Πνεύμα του Θεού και αφιερώνει τη ζωή του στον Κύριο, οπότε και οι δύο μαζί, ενώμενοι, βαδίζουν μέσα στο θέλημα του Κυρίου. Η περίπτωση αυτή είναι πολύ συνηθισμένη, ιδιαίτερα όταν η γυναίκα που πίστεψε, μένει στην προσευχή με πίστη και με υπομονή, διεκδικώντας τον άνδρα της και ο Κύριος Ιησούς ανταμείβει την πιστότητά της.
- (3) Ο σύζυγος δεν εναντιώνεται και δεν αντιδρά καθόλου στην αλλαγή της γυναίκας του, σέβεται την πίστη της, της αφήνει πλήρη ελευθερία να ασκεί τις πνευματικές της δραστηριότητες, αλλά ο ίδιος **είναι αδιάφορος** και δεν ασχολείται με τα θέματα αυτά, μέχρι το τέλος της ζωής του. Η περίπτωση αυτή (εάν δεν εφαρμοστούν οι 2 πρώτες), είναι από τις πιο συνηθισμένες, γιατί ο άνδρας είναι πιο υποχωρητικός και συγκαταβατικός και θέλει να βλέπει τη γυναίκα να είναι χαρούμενη. Το αντίθετο, εάν ο άνδρας πιστέψει πρώτος στον Ιησού και τον κάνει κύριο στη ζωή του, η γυναίκα του ενεργεί σύμφωνα με την παρακάτω 4^η περίπτωση.
- (4) Ο άνδρας εναντιώνεται στη γυναίκα του, που «άλλαξε πίστη» ή που «έγινε θρήσκα» και ασκεί **συνεχή πολεμική** εναντίον της μέχρι το τέλος της ζωής του. Αυτή η περίπτωση είναι σπάνια (ή πολύ χαμηλή σε ποσοστό) για τους άνδρες, ενώ

για τις γυναίκες είναι η πιο συνηθισμένη αντίδραση, καθόσον στον πνευματικό πόλεμο γίνονται σκληρές και μαχητικές.

- (5) Μη θέλοντας ο άνδρας να ταυτιστεί με τη γυναίκα του, καθόσον τα ενδιαφέροντά τους έχουν διαφοροποιηθεί και βλέποντας ότι πλέον μέσα στην οικογένεια υπάρχουν εντάσεις και διαφωνίες, **ζητεί διαζύγιο**. Η περίπτωση αυτή και για τους άνδρες και για τις γυναίκες από τα υπάρχοντα στατιστικά στοιχεία είναι σπάνια. Το διαζύγιο λόγω θρησκευτικών διαφορών, θεωρείται ακραία περίπτωση.

Συνοπτικά ο μη πιστός άνδρας: (1) **Ή ταυτίζεται** αμέσως με την πίστη της γυναίκας του στον Ιησού. (2) **Ή αντιδρά** για πολύ μικρό χρονικό διάστημα, αλλά μετά δέχεται και αυτός τον Ιησού ως σωτήρα του. (3) **Ή αφήνει** πλήρη ελευθερία στη γυναίκα του να λατρεύει τον Θεό, αλλά ο ίδιος ποτέ δεν πιστεύει. (4) **Ή εναντιώνεται** και συνέχεια ασκεί πολεμική εναντίον της νέας πίστης της γυναίκας του, μέχρι τέλος της ζωής του. (5) **Ή ζητεί** διαζύγιο, καθόσον δεν μπορεί να συμβιβαστεί με τη νέα κατάσταση που δημιουργήθηκε.

Στις παραπάνω 5 περιπτώσεις, μπορούμε να προσθέσουμε και άλλες πιθανές περιπτώσεις, αλλά πιστεύω ότι αυτές είναι οι πλέον αντιπροσωπευτικές και καλύπτουν επαρκώς το όλο θέμα. Εκείνο που θα πρέπει να επισημάνουμε, είναι οι δύο πρώτες κατά σειρά αναφερόμενες περιπτώσεις, όπου το αποτέλεσμα είναι πολύ ευλογημένο και συνάμα εντυπωσιακό, καθόσον η πιστότητα του ενός μέλους, φέρνει σωτηρία σε ολόκληρη την οικογένεια, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών εάν υπάρχουν.

Όταν ο Παύλος με τον Σίλα ήταν δέσμιοι φυλακή των Φιλιππών, από τη θαυμαστή μαρτυρία τους πίστεψε ο δεσμοφύλακας και στη συνέχεια ολόκληρη η οικογένειά του (βλ. Πράξεις 16:22-34). Ο δεσμοφύλακας συγκλονισμένος από τα γεγονότα που είχαν συμβεί τους ρώτησε τι έπρεπε να κάνει για να σωθεί. Ο Παύλος του απάντησε: *«Πίστευσον εις τον Κύριον Ιησούν Χριστόν, και θέλεις σωθή, ΣΥ και Ο ΟΙΚΟΣ ΣΟΥ»* (Πράξεις 16:31). Τα λόγια του Παύλου ότι θα σωθεί και **αυτός** («συ») και **η οικογένειά του** («ο οίκος σου»), είναι η προσδοκία και η ελπίδα του κάθε πιστού άνδρα ή της κάθε

πιστής γυναίκας, όταν τα λοιπά μέλη της οικογένειας δεν ακολουθούν τον Ιησού. Αυτό προϋποθέτει το πιστό μέλος να μένει σε συνεχή προσευχή, ζώντας με καθαρότητα και αγιότητα, υπακούοντας στον Λόγο του Θεού με πίστη, χωρίς να αμφιβάλλει.

5. ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Για να μην υπάρχουν εντάσεις και διαμάχες μεταξύ των δύο συζύγων, άνδρα και γυναίκας, θα πρέπει να τους συνδέει αληθινή ενότητα, η οποία θα στηρίζεται σε θεμέλιο έμπρακτης αγάπης και υπακοής στον Λόγο του Θεού. **Η υπακοή και η υποταγή** είναι κάτι το δύσκολο για τον πιστό, γιατί προϋποθέτει ταπεινότητα, ενώ αντίθετα **η ανυπακοή και η ανταρσία** είναι έκφραση της σαρκικής πεσμένης φύσης του ανθρώπου και συνέχεια υπάρχει διαμάχη μεταξύ σάρκας και πνεύματος (Γαλάτας Ε/5:16-17). Η γυναίκα και ο άνδρας, για να έχουν ευτυχισμένη οικογενειακή ζωή θα πρέπει να σταυρώσουν τη σάρκα, μαζί με τα πάθη και τις επιθυμίες (Γαλάτας Ε/5:24) και τότε η ενότητα μεταξύ τους θα είναι μια ευλογημένη πραγματικότητα. Αυτό προϋποθέτει να έχουν υπόψη τους τα παρακάτω και να τα θέτουν σε εφαρμογή:

(α) ΙΔΙΟ ΠΕΡΠΑΤΗΜΑ: Δεν μπορούν ο άνδρας και η γυναίκα να περπατήσουν στον ίδιο δρόμο και να βρεθούν κάτω από τον ίδιο ζυγό εάν δεν είναι σύμφωνοι. Δεν μπορεί ο καθένας να κάνει το «δικό» του και να απαιτεί από τον άλλο αγάπη και υπακοή. Ο Λόγος του Θεού λέγει *«Δύνανται δύο να περιπατήσωσιν ομού, ΕΑΝ δεν ήναι σύμφωνοι;»* (Α-μώς Γ/3:3). Το κείμενο της μετάφρασης των Εβδομήκοντα γράφει *«ει πορεύονται δύο επί το αυτό καθόλου ΕΑΝ μη γνωρίσωσιν εαυτούς»*. Η διαφοροποίηση των κειμένων έγκειται στο γεγονός ότι δύο άνθρωποι (ένα ζευγάρι), δεν μπορούν να προχωρήσουν μαζί στη ζωή **«εάν δεν είναι σύμφωνοι»** και **«εάν δεν έχουν γνωρίσει τους εαυτούς τους»**. Αυτό σημαίνει ότι ο πιστός πρέπει «να έρχεται εις εαυτόν», να εξετάζει τον εαυτό του και να βλέπει που στέκεται, σε ποιο θεμέλιο στηρίζεται.

(β) ΙΔΙΟ ΑΙΤΗΜΑ: Ενότητα και συμφωνία είναι οι προϋποθέσεις ενός ευτυχισμένου γάμου και αυτό η πιστή γυναίκα, που είναι ευάλωτη στις επιθέσεις του Διαβόλου, θα πρέπει να το έχει σαν προτε-

ραιότητά της. Ο Ιησούς είπε: *«Εάν δύο από σας συμφωνήσωσιν επί της γης περί παντός πράγματος, περί του οποίου ήθελον κάμει αίτησιν, θέλει γείνει εις αυτούς παρά του Πατρός μου του εν ουρανοίς»* (Ματθαίος ΙΗ/18:19). Πρέπει στην προσευχή να έχουν κοινό αίτημα, να υπάρχει συμφωνία και τότε θα ανοίξουν οι καταρράκτες των ευλογιών του ουρανού. Η φιλέριδα γυναίκα και ο απαιτητικός άνδρας, όταν βρίσκονται σε διαμάχη και ένταση, δεν μπορούν να έχουν ενότητα στην προσευχή. Ο Ιησούς όμως είπε ότι η συμφωνία δύο ατόμων για οποιοδήποτε πράγμα θα φέρει τη νίκη. Όταν στο πιστό ζευγάρι δεν υπάρχει συμφωνία λόγων και έργων για πράγματα που αντιμετωπίζει στην καθημερινότητά του, τότε ο Κύριος δεν μπορεί να τους εμπιστευθεί και διακονία.

(γ) ΤΑΥΤΙΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ: Ο Ιησούς πέθανε όχι για να φέρει διαίρεση στο σώμα της εκκλησίας Του, αλλά ενότητα και αυτό ισχύει και στο γάμο, το αίμα του Ιησού είναι η εγγύηση της ασφάλειας του πιστού, όταν αυτός εμμένει στην υπακοή του Λόγου του. Ο Ιησούς έστειλε τους μαθητές του δύο - δύο για να κηρύξουν το ευαγγέλιο και αυτό συμβόλιζε την ενότητα στο σκοπό και στο στόχο. Ο άνδρας και η γυναίκα είναι «ένα», αυτό σημαίνει ότι θα είναι μαζί στη διακονία και ο ένας θα στηρίζει τον άλλον. Όταν η γυναίκα βρίσκει συνέχεια λάθη στη διακονία του άνδρα της και τον κατακρίνει, δεν μπορεί να υπάρχει και πνευματικός θερισμός.

(δ) ΙΔΙΟ ΦΡΟΝΗΜΑ: Ως προς το φρόνημα ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός είναι το υπόδειγμα για τον κάθε πιστό, γιατί αν και ήταν η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου, η φανέρωση του Θεού επί της γης, αν και με ένα λόγο Του ησύχαζε τη φουρτουνιασμένη θάλασσα ή ανάστανε νεκρούς, παρ' όλα αυτά ήταν τέλεια υπάκουος στον Πατέρα Θεό και ταπείνωσε τον εαυτό του μέχρι ατιμωτικού θανάτου επάνω στο σταυρό (Φιλιππησίους Β/2:5-8). Το φρόνημα της ταπείνωσης που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των δύο συζύγων είναι που θα φέρει την ενότητα μεταξύ τους, θα έχουν **ένα φρόνημα** και δεν θα χωλαίνουν μεταξύ **δύο φρονημάτων**, θα θέλουν να αρέσουν μόνον στον Θεό, γιατί θα έχουν επίγνωση ότι δεν μπορούν να υπηρετούν δύο κυρίου και τον Ιησού και τον άρχοντα του κόσμου τού-

του, θα γνωρίζουν ότι δεν μπορούν να αρέσουν και στον Θεό και στους ανθρώπους.

Ίδιο πνευματικό περπάτημα, συμφωνία στην προσευχή, ταύτιση στη υπηρεσία μέσα στον αγρό του Κυρίου και ίδιο φρόνημα ταπείνωσης είναι τα υλικά που θα έχουν χτιστεί επάνω στο θεμέλιο που θα στηρίζεται η ενότητα στο ζευγάρι και η ενότητα αυτή θα είναι ακλόνητη εάν ο άνδρας και η γυναίκα ΜΕΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ που ο Θεός τους έβαλε. **Ο άνδρας** (τύπος του Αδάμ και του Χριστού), είναι η πνευματική εξουσία μέσα στην οικογένεια και **η γυναίκα** (τύπος της Εύας και της εκκλησίας) υπακούει με αγάπη στην εξουσία αυτή.

Η Εύα πλάσθηκε από τον Αδάμ και για τον Αδάμ και έγινε βοηθός του και όχι το αφεντικό του. Η γυναίκα μέσα στην οικογένεια είναι για τον άνδρα και είναι ο βοηθός του και όχι ο αρχηγός του, αλλάζοντας το νόμο του Θεού.

Η Εύα οδήγησε τον Αδάμ σε παρακοή της εντολής του Θεού και σήμερα η γυναίκα, τύπος της Εύας, κάνει το ίδιο πράγμα, έχοντας σφετεριστεί τη θέση του άνδρα της. Όταν μία γυναίκα επιθυμεί και διεκδικεί μία θέση που δεν της ανήκει, φανερώνει καρδιά υπερήφανη και θα οδηγηθεί σε καταδίκη εάν δεν έλθει εις εαυτόν και μετανοήσει.

Ας ψάξει η κάθε πιστή γυναίκα **να δει** που πνευματικά χωλαίνει, **να δει** γιατί το περπάτημά της είναι διαφορετικό με του άνδρα της, **να δει** γιατί η καρδιά της επταίρεται και όταν το κάνει αυτό η δόξα της παρουσίας του Κυρίου Ιησού θα αρχίσει να την πλημμυρίζει, ίσως στην αρχή σιγά - σιγά, αλλά μετά θα μετατραπεί σε ορμητικό ποτάμι, που θα παρασέρνει τα πάντα στο πέρασμά του.

Η ταπείνωση της γυναίκας και η υπακοή της στη δοσμένη από τον Θεό πνευματική εξουσία του άνδρα της, αλλά και η αγάπη του άνδρα προς τη γυναίκα του, είναι χαρακτηριστικά που δείχνουν ότι το ζευγάρι δεν στηρίζεται σε **δύο θεμέλια**, που έχουν δύο κυρίους και δύο φρονήματα, αλλά στηρίζεται μόνο σε **ένα θεμέλιο**, που λέγεται **Ι ΗΣ Ο Υ Σ**.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η ΒΙΒΛΟΣ ΔΕΝ ΚΡΥΒΕΙ ΤΗΝ ΑΜΑΡΤΙΑ

Τελειώνοντας ο αναγνώστης το κεφάλαιο αυτό με τις πάμπολλες περιγραφές για τις αρνητικές συμπεριφορές της πιστής γυναίκας, για τη γυναίκα που μεν έχει ειλικρινή αγάπη για το σωτήρα της Ιησού, αλλά έχει εξαπατηθεί από τον εχθρό της ψυχής, τον Διάβολο, θα ισχυριστεί ότι «δεν είναι δυνατόν ένας άνθρωπος, άνδρας ή γυναίκα, που έχει αναγεννηθεί και βαπτιστεί με το άγιο Πνεύμα του Θεού να παρουσιάζει αυτόν τον σαρκικό χαρακτήρα;»

Η Βίβλος, ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, αυτό μας το παρουσιάζει με τον πιο καθαρό τρόπο, δεν κρύβει τα λάθη των αγίων ανδρών και γυναικών, γιατί ο Θεός είναι άγιος και η αγιότητά Του δεν μπορεί να συμβιβαστεί με την αμαρτία.

- **Δεν κρύβει** την ανυπακοή της **Εύας**, που οδήγησε το ανθρωπινό γένος στην αμαρτία και στο θάνατο.
- **Δεν κρύβει** τον φθόνο και την οργή του **Κάιν** που έγινε αδελφοκτόνος, όταν σκότωσε τον Άβελ.
- **Δεν κρύβει** τη συνωμοσία της **Ρεβέκκας** με το γιο της Ιακώβ να εξαπατήσουν και τον Ισαάκ και τον Ησαύ.
- **Δεν κρύβει** την ανυπακοή του **Μωυσή**, που ήταν ο κεχρισμένος του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη, όταν ο Θεός του είπε να κτυπήσει μια φορά το βράχο της Μεριβά Καδης και αυτός κτύπησε δύο φορές, με αποτέλεσμα ο Θεός να μην του επιτρέψει να μπει στη Γη της Επαγγελίας.
- **Δεν κρύβει** την αμαρτία του **λαού Ισραήλ** που έπεσε στην ειδωλολατρία, όταν έφτιαξαν ένα χρυσό μοσχάρι για να το λατρεύουν σαν θεό τους.
- **Δεν κρύβει** την αμαρτία του **Σαούλ**, που ξέπεσε από τη θέση που ο Θεός τον είχε θέσει και έφθασε στο σημείο, αντί να πάει στον προφήτη του Θεού για οδηγία, πήγε σε μάγισσα, κάτι που για τον Θεό ήταν μια βδελυρή πράξη.
- **Δεν κρύβει** την αμαρτία του **Δαβίδ**, που για τον Θεό ήταν «ο

άνδρας κατά την καρδιά Του», αλλά όταν μοίχευσε με την Βηθσεβά, στέλνοντας τον άνδρα της Ουρία στην πρώτη γραμμή της μάχης για να σκοτωθεί, ο Θεός με τον προφήτη Νάθαν τον έλεγξε για την αμαρτία του.

- **Δεν κρύβει** την προδοσία του **Ιούδα**, τον οποίο είχε εκλέξει ο Ιησούς για να απολαύσει τη δόξα του ουρανού. Του είχε δώσει εξουσία να θεραπεύει όταν απέστειλε τους δώδεκα αποστόλους και ενεργούσε θαύματα, αλλά η καρδιά του Ιούδα στην πορεία έδωσε τόπο στον Διάβολο, και εξέκλινε από την αλήθεια.
- **Δεν κρύβει** την εγκατάλειψη του Ιησού από τους μαθητές Του και την υπερήφανη καρδιά του **Πέτρου**, που είπε *«εγώ Κύριε θα σε ακολουθήσω στη φυλακή και στο θάνατο»*, αλλά σε λίγο τον αρνήθηκε ακόμα μπροστά και σε μια απλή δούλη (Λουκάς ΚΒ/22:33-34, 60-61).
- **Δεν κρύβει** τη φιλαργυρία και την υποκρισία του **Ανανία και της Σαπφείρας**, που εξαπάτησαν τους αποστόλους, με την προσφορά των χρημάτων στα κοινά ταμεία.
- **Δεν κρύβει** το **περιστατικό πορνείας** που συνέβηκε στην εκκλησία της Κορίνθου, όπου ένας πιστός είχε ερωτικές σχέσεις με τη μητριά του, τη γυναίκα του πατέρα του..
- **Δεν κρύβει** που οι πιστοί της εκκλησίας της Κορίνθου είχαν χωριστεί σε **τέσσερεις φατρίες** και υπήρχαν μεταξύ του διαμάχες και αντιδικίες και αυτό ήταν σκάνδαλο για τη μαρτυρία του ονόματος του Ιησού.
- **Δεν κρύβει** όλα τα **έργα της σάρκας** που είχαν οι άγιοι στις διάφορες εκκλησίες που ο Παύλος είχε ιδρύσει και γι' αυτό τους ελέγχει με δριμύτητα και τους δείχνει ότι πρέπει να καθαρίζουν τους εαυτούς τους από κάθε μολυσμό σάρκας και πνεύματος.

Ο Θεός είναι άγιος και θέλει ο λαός Του, η εκκλησία, να έχει καθαρότητα και αγιότητα. Στο γάμο του νυμφίου Ιησού η νύμφη εκ-

κλησία θα βρεθεί με νυφικό που θα έχει εκθαμβωτική λαμπρότητα, δεν θα υπάρχει επάνω του καμιά κηλίδα αμαρτίας. Γι' αυτό ο **Κύριος Ιησούς στους τελευταίους καιρούς χρίει τα παιδιά Του με μια ευλογημένη διακονία, που είναι να απελευθερώσουν τους δεσμίους από τα δεσμά του Διαβόλου.** Οι πιστοί, άνδρες και γυναίκες, φιλοξενούν μέσα τους πνεύματα που τους καταδυναστεύουν, πνεύματα τα οποία αναφέραμε εξετάζοντας την ανυπακοή της γυναίκας στην πνευματική της εξουσία, όπως πνεύματα φιλονικίας, εγωισμού, υπερηφάνειας, απείθειας, θυμού, οργής, σαπρού λόγου, πορνείας, κλπ, κλπ.. Πρέπει ο λαός του Θεού να ταπεινωθεί ενώπιόν Του και να καθαριστεί.

- **Ζήτησε** από τον Κύριο να έχεις την ταπεινότητα της Σάρρας που θεωρούσε τιμή της και ευλογία να αποκαλεί τον Αβραάμ «κύριο», κάτι που σήμερα ακόμα και η πιστή γυναίκα το θεωρεί απαξιωτικό και αναχρονιστικό.
- **Ζήτησε** από τον Κύριο να σου αποκαλύψει τα πνεύματα που φιλοξενείς μέσα σου, να τα επιτιμήσεις και να ελευθερωθείς.
- **Ζήτησε** τη βοήθεια αδελφών που έχουν εμπειρία στη διακονία απελευθέρωσης, γιατί είμαστε μέλη του «ενός» σώματος και ο Κύριος Ιησούς δίνει τα χαρίσματα για την οικοδομή του σώματός Του.

Κάνε με πίστη και με ταπεινή καρδιά την παρακάτω **προσευχή** και γνώριζε ότι προσευχές των αγίων φυλάσσονται σε φιάλες χρυσές και ο Κύριος απαντά. Προσευχήσου δυνατά (και όχι από μέσα σου), γιατί γνώριζε ότι στο χώρο που βρίσκεσαι, στον άορατο πνευματικό κόσμο υπάρχουν άγγελοι του Κυρίου και άγγελοι του σκότους. Προσευχήσου δυνατά για να το ακούσουν οι πονηρές δυνάμεις και να καταλάβουν ότι έχασαν τη μάχη. Η προσευχή αυτή αφορά την **πιστή γυναίκα**, αλλά το ίδιο ισχύει και για τον πιστό άνδρα:

«Κύριε Ιησού, σε ευχαριστώ που Εσύ είσαι ο δικός μου σωτήρας. Εσύ πρόσφερες για μένα προσωπικά το αίμα Σου για να έχω σωτηρία στην ψυχή, θεραπεία στο σώμα και ελευθερία από δαιμονικά δεσμά.

Έρχομαι ενώπιόν Σου και διακηρύττω ότι **δεν δέχομαι επάνω**

μου καμιά ενέργεια και εξουσία του Σατανά και των πονηρών δυνάμεών του. Διακηρύττω ότι μόνο Εσύ είσαι η εξουσία μου.

Ομολογώ ενώπιόν Σου ότι έχω απειθήσει στον Λόγο Σου και έδωσα τόπο στον Διάβολο. Ομολογώ ότι αντιτάχθηκα στο νόμο Σου, αντιτάχθηκα στην πνευματική εξουσία, όταν στρεφόμενοι κατά του άνδρα μου με συμπεριφορά που δεν αρμόζει σε μια δική Σου θυγατέρα.

Διακηρύττω ότι ο γάμος με τον άνδρα μου φέρει τη σφραγίδα της ευλογίας Σου και ότι ο άνδρας μου είναι η δοσμένη από Σένα πνευματική μου εξουσία. Μετανοώ για κάθε λόγο που είπα εναντίον του και Σου δίνω Κύριε την υπόσχεση ότι από σήμερα στο πρόσωπό του άνδρα μου θα υπακούω σε Σένα, κατά τον Λόγο Σου.

ΔιάβOLE, διακηρύττω ενώπιον του Κυρίου Ιησού και ενώπιον των αγγέλων που βρίσκονται στο χώρο αυτό ότι δεν δέχομαι καμιά ενέργειά σου επάνω σε μένα και επάνω στον άνδρα μου. Είμαστε μπροστά στον Θεό «ένα σώμα» και Αυτός έχει το τιμόνι της καρδιάς μας.

Διακηρύττω ότι όλη η δόξα, η τιμή και η λατρεία ανήκει στον Κύριο Ιησού, που σου σύντριψε το κεφάλι στο σταυρό του Γολγοθά. Είμαστε παιδιά δικά Του, είμαστε συγκληρονόμοι της βασιλείας Του. Από εδώ και πέρα οι ζωές μας θα είναι ταυτισμένες με το θέλημά Του και αφιερωμένες σ' Αυτόν.

Σ' ευχαριστώ Κύριε Ιησού, γιατί γνωρίζω ότι συμφωνείς με τα λόγια αυτά, κατά τον Λόγο Σου και εφόσον δύο συμφωνήσουν για κάθε πράγμα, θα γίνει στη ζωή μας και Εσύ είσαι που κατευθύνεις τα βήματά μας μέσα στη δόξα Σου, ΑΜΗΝ»

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Παροιμίες ΛΑ/31:10-31

(κείμενο μετάφρασης Αρχιμ. Νεόφυτου Βάμβα)

10. Γυναίκα ενάρετον τις θέλει ευρεί; Διότι η τοιαύτη είναι πολύ τιμιωτέρα υπέρ τους μαργαρίτας.
11. Η καρδία του ανδρός αυτής θαρρεί επ' αυτήν, και δεν θέλει στερείσθαι αφθονίας.
12. Θέλει φέρει εις αυτόν καλόν και ουχί κακόν, πάσας τας ημέρας της ζωής αυτής.
13. Ζητεί μαλλίον και λινάριον και εργάζεται ευχαρίστως με τας χείρας αυτής.
14. Είναι ως τα πλοία των εμπόρων· φέρει την τροφήν αυτής από μακρόθεν.
15. Και εγείρεται ενώ είναι έτι νυξ και δίδει τροφήν εις τον οίκον αυτής, και έργα εις τας θεραπαίνας αυτής.
16. Θεωρεί αγρόν και αγοράζει αυτόν· εκ του καρπού των χειρών αυτής φυτεύει αμπελώνα.
17. Ζώνει την οσφύν αυτής με δύναμιν, και ενισχύει τους βραχίονας αυτής.
18. Αισθάνεται ότι το εμπόριον αυτής είναι καλόν· ο λύχνος αυτής δεν σβύνεται την νύκτα.
19. Βάλλει τας χείρας αυτής εις το αδράκτιον και κρατεί εν τη χειρί αυτής την ηλακάτην (=ρόκα).
20. Ανοίγει την χείρα αυτής εις τους πτωχούς και εκτείνει τας χείρας αυτής προς τους ενδεείς.
21. Δεν φοβείται την χιόνα διά τον οίκον αυτής· διότι πας ο οίκος αυτής είναι ενδεδυμένοι διπλά.
22. Κάμνει εις εαυτήν σκεπάσματα· το ένδυμα αυτής είναι βύσσος και πορφύρα.

23. Ο ανήρ αυτής γνωρίζεται εν ταις πύλαις, όταν κάθεται μεταξύ των πρεσβυτέρων του τόπου.
24. Κάμνει λεπτόν πανίον και πωλεί· και δίδει ζώνας εις τους εμπόρους.
25. Ισχύν και ευπρέπειαν είναι ενδεδυμένη· και ευφραίνεται διά τον μέλλοντα καιρόν.
26. **Ανοίγει το στόμα αυτής εν σοφία· και επί της γλώσσης αυτής είναι νόμος ευμενείας.**
27. Επαγρυπνεί εις την κυβέρνησιν του οίκου αυτής και άρτον οκνηρίας δεν τρώγει.
28. Τα τέκνα αυτής σηκώνονται και μακαρίζουσιν αυτήν· ο ανήρ αυτής, και επαινεί αυτήν·
29. Πολλαί θυγατέρες εφέρθησαν αξίως, αλλά συ υπερέβης πάσας.
30. **Ψευδής είναι η χάρις και μάταιον το κάλλος· η γυνή η φοβουμένη τον Κύριον, αυτή θέλει επαινείσθαι.**
31. Δότε εις αυτήν εκ του καρπού των χειρών αυτής· και τα έργα αυτής ας επαινώσιν αυτήν εν ταις πύλαις.

Ο βασιλιάς Σολομώντας υπήρξε ο σοφότερος άνθρωπος που έζησε επάνω στη γη και σύμφωνα με τα λόγια του ίδιου του Θεού, δεν πρόκειται να υπάρξει άλλος όμοιός του: *«Έδωκα εις σε καρδίαν σοφήν και συνετήν, ώστε δεν εστάθη πρότερόν σου όμοιός σου, ουδέ μετά σε θέλει αναστηθή όμοιός σου»* (Α΄ Βασιλέων Γ/3:12). Ο Σολομώντας με λόγια εμπνευσμένα από το Πνεύμα του Θεού σκιαγραφεί και παρουσιάζει τον χαρακτήρα της τέλειας, της ιδανικής, της μοναδικής γυναίκας, την οποία ο κάθε πιστός άνδρας θέλει να την έχει σύντροφο στη ζωή του.

Πρόκειται για ένα υπέροχο άσμα προς την γυναίκα, δεν είναι απλά «ο ύμνος της γυναίκας», αλλά είναι «ο ύμνος της **ΕΝΑΡΕΤΗΣ** γυναίκας», που ψάλλει ο κάθε άνδρας, είναι ο ύμνος που φανερώνει την καρδιά της γυναίκας, η οποία **γνωρίζει, μένει και περιπατεί** στην αλήθεια του Λόγου του Θεού (Β' Ιωάννου εδ. 1-4). Ο ύμνος αυτός αρχίζει με μια συγκλονιστική διακήρυξη-ερώτηση *«γυναίκα ενάρετη ποιος άνδρας θέλει να βρει;»* και η ερώτηση αυτή που δείχνει αγωνία γίνεται, γιατί φαίνεται πως σε όλες τις γενιές δεν είναι κάτι το

συνηθισμένο να βρεθεί ενάρετη γυναίκα κατά την καρδιά του Θεού.

Πολλοί ζητούν στη ζωή τους πλούτο, χρυσάφι και μαργαρίτες, αλλά ο σοφός Σολομώντας λέγει ότι η ενάρετη γυναίκα δεν μπορεί να συγκριθεί με όλα τα πλούτη του κόσμου, η ίδια είναι το μοναδικό υπέρλαμπρο μαργαριτάρι που επισκιάζει όλους τους άλλους μαργαρίτες του κόσμου και είναι πιο καλή μερίδα πλουτισμού στο πλευρό του άνδρα της.

«Γυναίκα ενάρετον τις θέλει ευρεί; Διότι η τοιαύτη είναι πολύ τιμιωτέρα υπέρ τους μαργαρίτας» (εδ.10)

Η ενάρετη γυναίκα είναι το στεφάνι του κοσμέι το κεφάλι του άνδρα και όταν αναφερόμαστε στο «κεφάλι», εννοούμε πρώτιστα το πνευματικό κεφάλι του άνδρα. Ο άνδρας είναι η κεφαλή (εξουσία) της γυναίκας και η ενάρετη γυναίκα του είναι **το κόσμημα της εξουσίας του**. Είναι η ιδανική σχέση άνδρα και γυναίκας. Το αντίθετο της ενάρετης γυναίκας, είναι αυτή που προξενεί ντροπή στον άνδρα της και αυτό είναι μία αρρώστια στα οστά του: *«Η ενάρετος γυνή είναι στέφανος εις τον άνδρα αυτής· η δε προξενούσα αισχύνην είναι ως σα-πρία εις τα οστά αυτού»* (Παροιμίες ΙΒ/12:4).

Αυτή την ενάρετη γυναίκα ψάχνει να βρει ο πιστός άνδρας και όταν τη βρει, τότε βλέπει τη χάρη του Κυρίου επάνω του: *«Όστις εύρηκε γυναίκα, εύρηκεν αγαθόν και απέλαυσε χάριν παρά Κυρίου»* (Παροιμίες ΙΗ/18:22). Η ενάρετη γυναίκα είναι δώρο του Θεού, γι' αυτό πρέπει ο κάθε πιστός άνδρας να εμμένει στην προσευχή για να του παρουσιάσει ο Κύριος την ενάρετη γι' αυτόν γυναίκα: *«Οίκος και πλούτη κληρονομούνται εκ των πατέρων· αλλ' η φρόνιμος γυνή παρά Κυρίον δίδεται»* (Παροιμίες ΙΘ/19:14).

«Η καρδιά του ανδρός αυτής θαρρεί επ' αυτήν, και δεν θέλει στερείσθαι αφθονίας. Θέλει φέρει εις αυτόν καλόν και ουχί κακόν, πάσας τας ημέρας της ζωής αυτής» (εδ.11-12)

Ο άνδρας που έχει μία ενάρετη σύζυγο, είναι ο πλουσιότερος άνθρωπος επί γης, γιατί *«δεν θέλει στερείσθαι αφθονίας»*, έχει τα πάντα συγκεντρωμένα στη γυναίκα του, η καρδιά της οποίας είναι η αστείρευτη πηγή της αφθονίας του, γιατί του φέρνει πάντα το καλό

και ποτέ το κακό σε όλες τις ημέρες της ζωής του. Η καρδιά του άνδρα ταυτίζεται με την καρδιά της γυναίκας του και ο ένας ευαρεστείται στην παρουσία του άλλου. Η γυναίκα με την υπακοή στην πνευματική της εξουσία δείχνει πλήρη εμπιστοσύνη στον άνδρα της, έχει πλήρη επικοινωνία μ' αυτόν και αισθάνεται ασφάλεια.

«Ζητεί μαλλίον και λινάριον και εργάζεται ευχαρίστως με τας χείρας αυτής. Είναι ως τα πλοία των εμπόρων· φέρει την τροφήν αυτής από μακρόθεν (εδ.13-14).

Η ενάρετη γυναίκα εργάζεται για την ευημερία του οίκου της, δεν λογαριάζει κόπο και χρόνο και με τις σοφές αποφάσεις που παίρνει επάνω στα καλά έργα, φέρνει ευλογία σε όλο τον οίκο της. Είναι σαν τα εμπορικά πλοία που έρχονται από μακριά, για να φέρουν αγαθά, το ίδιο και αυτή διασχίζει μίλια για να φέρει αγαθά στην οικογένειά της και αυτό το κάνει με περισσή χαρά και ευχαρίστηση, γιατί έτσι γίνεται πολύτιμη βοηθός του άνδρα της.

«Και εγείρεται ενώ είναι έτι νυξ και δίδει τροφήν εις τον οικον αυτής, και έργα εις τας θεραπαίνας αυτής» (εδ.15)

Η ενάρετη γυναίκα γνωρίζει ποια είναι η θέση της μέσα στο σπίτι, γι' αυτό και δείχνει υπευθυνότητα και ενεργεί με επιμέλεια, γιατί γνωρίζει ότι για τον Κύριο εργάζεται: *«...Εις την σπουδήν άοκνοι, κατά το πνεύμα ζέοντες, τον Κύριον δουλεύοντες»* (Ρωμαίους 1Β/12:11). Είναι ένας τύπος του πιστού οικονόμου της παραβολής του Ιησού και δεν είναι μόνο οικονόμος στον φυσικό τομέα, αλλά και στον πνευματικό τομέα, όπου μία από τις υπηρεσίες της είναι να ανατρέφει τα παιδιά της με παιδεία και νουθεσία Κυρίου: *«Και ο Κύριος είπε· Τις λοιπόν είναι ο πιστός οικονόμος και φρόνιμος, τον οποίον θέλει καταστήσει ο κύριος αυτού επί των υπηρετών αυτού, διά να δίδη εν καιρώ την διωρισμένην τροφήν;»* (Λουκάς 1Β/12:42).

«ΘΕΩΡΕΙ αγρόν και αγοράζει αυτόν· εκ του καρπού των χειρών αυτής φυτεύει αμπελώνα. ΖΩΝΕΙ την οσφύν αυτής με δύναμιν, και ενισχύει τους βραχίονας αυτής. ΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ ότι το εμπόριον αυτής είναι καλόν· ΔΕΝ ΣΒΥΝΕΤΑΙ ο λύχνος αυτής την νύκτα. ΒΑΛΛΕΙ τας χείρας αυτής εις το αδράκτιον και κρατεί εν

τη χειρί αυτής την ηλακάτην» (εδ.16-19)

Η ενάρετη γυναίκα έχει ζήλο για τα καλά έργα, έχει ζήλο για να υπηρετεί με χαρά την οικογένειά της, γνωρίζει να μαζεύει και να μην σκορπά και περιφρουρεί με τα λόγια της και με τις πράξεις της τον άνδρα της και τα παιδιά της. Είναι μια γυναίκα ενεργητική και δραστήρια που ζώνει την οσφύ της με δύναμη και ενισχύει τους βραχίονές της. Είναι μια γυναίκα που το φως της ενάρετης ζωής της δεν σβήνει και συνέχεια φωτίζει, γιατί *«ο λύχνος αυτής δεν σβύνεται την νύκτα»*. Όταν στο σπίτι υπάρχει «νύχτα», όταν υπάρχουν δυσκολίες και εμπόδια, η καρδιά της είναι γεμάτη από το φως της παρουσίας του Θεού, το οποίο δεν σβήνει και ενεργεί προς θεραπεία του προβλήματος.

**«Ανοίγει την χείρα αυτής εις τους ΠΤΩΧΟΥΣ
και εκτείνει τας χείρας αυτής προς τους ΕΝΔΕΕΙΣ» (εδ.20)**

Η ενάρετη γυναίκα δεν φροντίζει μόνο το σπίτι της, αλλά η καρδιά της πονά τον φτωχό, πονά καθένα που έχει ανάγκη βοήθειας. Ο απόστολος Παύλος λέγει ότι ο πιστός πρέπει να κοπιάζει για το καλό, ώστε να μπορεί να δίνει στον έχοντα ανάγκη: *«Ο κλέπτων ας μη κλέπτη πλέον, μάλλον δε ας κοπιάζη εργαζόμενος το καλόν με τας χείρας αυτού, διά να έχη να μεταδίδη εις τον έχοντα χρείαν»* (Εφεσίους Δ/4:28).

Αυτό κάνει η ενάρετη γυναίκα, με τα καλά της έργα φανερώνει τον εσωτερικό στολισμό της καρδιάς της και αυτός ο στολισμός είναι που ελκύει τους ανθρώπους να δίνουν δόξα στον Κύριο των κυρίων. Ο Θεός ευαρεστείται να αγαθοποιούμε: *«Την δε αγαθοποιῶν και το μεταδοτικόν μη λησμονείτε, διότι εις τοιαύτας θυσίας ευαρεστείται ο Θεός»* (Εβραίους ΙΓ/13:16).

**«Δεν φοβείται την χιόνα διά τον οίκον αυτής· διότι πας ο οίκος
αυτής είναι ενδεδυμένοι διπλά. Κάμνει εις εαυτήν σκεπάσματα·
το ένδυμα αυτής είναι βύσσος και πορφύρα» (εδ.21-22)**

Την ενάρετη γυναίκα δεν φοβίζονται οι δυσκολίες που υπάρχουν μέσα στο σπίτι, έχει πρόβλεψη για κάθε ανάγκη και φροντίζει να έχουν διπλά σκεπάσματα. Ο άνδρας της, έχει εμπιστοσύνη στις

ενέργειές της και της έχει αφήσει όλη την πρωτοβουλία της φροντίδας του σπιτιού, είναι γι' αυτόν μια πολύτιμη συνεργάτιδα και βοηθός, ώστε ο ίδιος να ασχολείται με θέματα έξω από το σπίτι.

Το κείμενο των Εβδομήκοντα (Ο΄) δίνει μια άλλη διάσταση στο θέμα αυτό, γράφοντας ότι την φροντίδα του σπιτιού δεν την έχει ο άνδρας **«ου φροντίζει των εν οίκω ο ανήρ αυτής...»** (εδ.21), που σημαίνει ότι την έχει η γυναίκα, η οποία φτιάχνει για τον άνδρα της διπλές χλαίνες για να προστατεύεται από το κρύο **«δίσσας χλαίνας εποίησεν τω ανδρί αυτής...»** (εδ.22).

Η γυναίκα κάνει για το εαυτό της ενδύματα από βύσσο και πορφύρα, τα οποία είναι σύμβολα της νύμφης εκκλησίας του Ιησού: **«Και εδόθη εις αυτήν να ενδυθή βύσσινον καθαρόν και λαμπρόν· διότι το βύσσινον είναι τα δικαιώματα των αγίων»** (Αποκάλυψη ΙΘ/19:8). Η ενάρετη γυναίκα είναι μια πριγκίπισσα του ουρανού και από τη ζωή αυτή είναι ντυμένη με το βασιλικό βύσσινο ένδυμα, που είναι το δικαίωμα όλων των αγίων. Οι άγιοι που θα ακολουθούν τον Κύριο Ιησού, κατά την δεύτερη ένδοξη έλευσή Του, θα είναι ντυμένοι με τη δόξα Του, η οποία θα συμβολίζεται με το βύσσινο ένδυμα που θα φορούν: **«Και τα στρατεύματα τα εν τω ουρανώ ηκολούθουν Αυτόν εφ' ίππων λευκών, ενδεδυμένοι βύσσινον λευκόν και καθαρόν»** (Αποκάλυψη ΙΘ/19:14).

«Ο ανήρ αυτής γνωρίζεται εν ταις πύλαις, όταν κάθεται μεταξύ των πρεσβυτέρων του τόπου» (εδ.23)

Στην αρχαία εποχή, όταν οι γυναίκες έμεναν και φρόντιζαν το σπίτι τους, οι άνδρες ήσαν στις "πύλες" της πόλης, όπου εκεί έπαιρναν αποφάσεις για σοβαρά θέματα που αφορούσαν την ευημερία της πόλης. Εκεί στην πύλη ήσαν και οι πρεσβύτεροι του τόπου, αυτοί που ασκούσαν εξουσία. Αυτό σημαίνει ότι η ενάρετη γυναίκα αναγνώριζε τη θέση εξουσίας που είχε ο άνδρας της.

Το κείμενο των Εβδομήκοντα αναφέρει ότι ο άνδρας της ενάρετης γυναίκας είναι "περίβλεπτος" στην πύλη της πόλης και κάθεται στο συνέδριο μεταξύ των γερόντων: **«...Περίβλεπτος δε γίνεται εν πύλαις ο ανήρ αυτής, ηνίκα αν καθίση εν συνεδρίω μετά των γερόντων κατοίκων της γης».**

**«Κάννει λεπτὸν πανίον και πωλεῖ· και δίδει ζῶνας εἰς τοὺς
εμπόρους» (εδ.24)**

Η ενάρετη γυναίκα είναι καλή διαχειρίστρια των οικονομικών του σπιτιού, ξέρει πως να εμπορεύεται τις δημιουργίες της και να συναλλάσσεται με τους εμπόρους. Αυτό φανερώνει δραστηριότητα μέσα στην κοινωνία και είναι πολύτιμη συνεργάτιδα για τον άνδρα της, ο οποίος την στηρίζει σε κάθε προσπάθειά της και την εμπιστεύεται για την ορθότητα των ενεργειών της.

**«Ισχύν και ευηρέπειαν εἶναι ενδεδυμένη· και ευφραίνεται διὰ
τον μέλλοντα καιρόν. Ανοίγει το στόμα αὐτῆς εν σοφία·
και ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτῆς εἶναι νόμος ευμενείας» (εδ.25-26)**

Η ενάρετη γυναίκα κοσμεῖται από αρετές και αξίες που την καθιστούν να είναι **η δόξα του άνδρα της** (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:7). Είναι ντυμένη, όχι με ασχημοσύνη και αδυναμία, αλλά με δύναμη και ευπρέπεια, ομορφαίνει και λαμπρύνει τη ζωή του άνδρα της, τον οποίο περιβάλλει με την αγάπη της, η οποία είναι και αντανάκλαση της δικής του αγάπης προς αυτήν.

Όταν ανοίγει το στόμα της εξέρχονται λόγια σοφίας, γι' αυτήν η κατάκριση, η καταλαλιά, η πολυλογία και ο πικρός ή σαπρός λόγος είναι στοιχεία και χαρακτηριστικά ξένα και άγνωστα. Γνωρίζει ότι ο λόγος φέρνει ζωή ή θάνατο, γι' αυτό η γλώσσα της υπακούει μόνο στο **«νόμο της ευμένειας»** και "ευμενής" είναι αυτός διάκειται ευνοϊκά και καλοπροαίρετα, είναι αυτός που έχει καλή διάθεση, σε αντίθεση με τον "δυσμενή" άνθρωπο. Ο Δαβίδ αναφέρεται σε **«καιρό ευμενείας»** (Ψαλμός ΞΘ/69:13) και στην **«ευμένεια του Θεού»** (Ψαλμός ΠΘ/89:17). Η ευμένεια της ενάρετης γυναίκας πηγάζει από την ευμένεια του Θεού και αυτή την ευμένεια απολαμβάνει ο άνδρας της.

**«Επαγρυπνεῖ εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ οἴκου αὐτῆς και ἄρτον
οκνηρίας δεν τρώγει. Τα τέκνα αὐτῆς σηκώνονται και μακαρίζου-
σιν αὐτήν· ο ανήρ αὐτῆς, και ἐπαινεῖ αὐτήν» (εδ.27-28)**

Η ενάρετη γυναίκα στέκεται με υπευθυνότητα μέσα στην οικογένεια, για την οποία «αγρυπνεῖ» και αυτό το κάνει άοκνα με θυσία, με ζήλο και περισσή φροντίδα. Η διακυβέρνηση του οίκου της, σύμ-

φωνα με το νόμο του Κυρίου, επιφέρει και πνευματικούς καρπούς, **τα παιδιά της** την μακαρίζουν και **ο άνδρα της** την επαινεί. Τι μεγάλη ευλογία για τον άνδρα της, ο οποίος με ευγνωμοσύνη προς τον Θεό, δεν έπαυσε να Τον ευχαριστεί για την υπέροχη σύζυγο που του έδωσε, γιατί *«η φρόνιμος γυνή παρά Κυρίου δίδεται»* (Παροιμίες ΙΘ/19:14).

**«Πολλαί θυγατέρες εφέρθησαν αξίως, αλλά συ υπερέβης
πάσας» (εδ.29)**

Εδώ ο Σολομώντας ξεχωρίζει την ενάρετη γυναίκα μεταξύ πολλών άλλων γυναικών που είχαν φερθεί άξια, που και αυτές είχαν ξεχωρίσει και ήσαν άξιες τιμής, την κατατάσσει "πρώτη μεταξύ των πρώτων". Η γυναίκα είναι τύπος της εκκλησίας, αλλά ο Κύριος Ιησούς δεν αναφέρεται απλά στην «εκκλησία», αλλά στην «ΝΥΜΦΗ εκκλησία», στην εκλεκτή Του, που μια ημέρα θα καθίσει μαζί Του στο θρόνο του Πατέρα στον οποίο κάθισε και ο ίδιος: *«Όστις νικά, θέλω δώσει εις αυτόν να καθήση μετ' Εμού εν τω θρόνω μου, καθώς και εγώ ενίκησα και εκάθησα μετά του Πατρός μου εν τω θρόνω αυτού»* (Αποκάλυψη Γ/3:21) .

Αυτή την εικόνα της μίας και μοναδικής γυναίκας, παρουσιάζει πάλι ο Σολομώντας στο Άσμα Ασμάτων, την οποία αποκαλεί **«αμώμητη περιστερά»**. Ανάμεσα από όλες τις βασίλισσες, τις παλλακίδες και τις νεάνιδες, την ξεχωρίζει ως εκλεκτή: *«Εξήκοντα βασίλισσαι είναι και ογδοήκοντα παλλακαί, και νεάνιδες αναρίθμητοι· μία είναι η περιστερά μου, η αμώμητός μου· αυτή είναι η μόνη της μητρός αυτής· είναι η εκλεκτή της τεκούσης αυτήν. Είδον αυτήν αι θυγατέρες και εμακάρισαν αυτήν· αι βασίλισσαι και αι παλλακαί, και επήνεσαν αυτήν»* (Άσμα Ασμάτων ζ'/6:8-9).

Αυτός είναι συμβολικά ο τύπος της ενάρετης γυναίκας την οποία εξυμνεί ο Σολομώντας, είναι η γυναίκα που **«υπερέβη πάσας»**, που ευαρεστεί την καρδιά του άνδρα της, όπως και η νύμφη εκκλησία, ντυμένη στα λευκά και χωρίς ψεγάδι, ευαρεστεί την καρδιά του νυμφίου της Ιησού. Τυπολογικά, η αμώμητη περιστερά, η μόνη εκλεκτή της τεκούσης αυτήν, είναι η πνευματική άνω Ιερουσαλήμ, η νύμφη εκκλησία (Άσμα Ασμάτων ζ'/6:4,10).

«Ψευδής είναι η χάρις και μάταιον το κάλλος· η γυνή η φοβουμένη τον Κύριον, αυτή θέλει επαινείσθαι. Δότε εις αυτήν εκ του καρπού των χειρών αυτής· και τα έργα αυτής ας επαινώσιν αυτήν εν ταις πύλαις» (εδ.30-31)

Ο Λόγος του Θεού συχνά αναφέρεται για τον φόβο του Θεού, αλλά ο πιστός «δεν φοβάται» τον Θεό, που είναι Θεός αγάπης, ελέους και οικτιρμών και έμπρακτα έδειξε την αγάπη Του, όταν θυσίασε τον Υιό Του στο Γολγοθά για να έχουμε εμείς αιώνια σωτηρία. Η Βίβλος όταν αναφέρεται στο φόβο του Θεού, αναφέρεται στο σεβασμό που πρέπει να έχουμε για τον Κύριο των δυνάμεων. Ο Κύριος θέλει να τον πλησιάζουμε με παρρησία και καθαρότητα, είναι ο Πατέρας μας και είμαστε τα παιδιά Του, αλλά εκείνο όμως που βδελύσσεται είναι η μοιρασμένη καρδιά.

Η γυναίκα που φοβάται, που σέβεται τον Κύριο και του αποδίδει την τιμή και την προσκύνηση που Του ανήκει, έχει και τον έπαινο και δεν είναι ο έπαινος μόνον από τον ίδιο τον Θεό, αλλά είναι και από το περιβάλλον της, καθόσον βλέπουν τη ζωή της να είναι στολισμένη με έργα αγαθά. Αυτό ακριβώς αναφέρει εδώ ο Σολομώντας και δείχνει την ανωτερότητα της εσωτερικής από την εξωτερική ομορφιά. Εάν δεν υπάρχει η καθαρότητα της λατρείας του Κυρίου, τα εξωτερικά χαρίσματα, η ομορφιά και η ενδυμασία είναι ματαιότητα, δεν παράγουν πνευματικό καρπό.

Ο Δαβίδ γράφει *«μακάριος ο άνθρωπος ο φοβούμενος τον Κύριον, εις τα εντολάς αυτού ΗΛΥΝΕΤΑΙ σφόδρα»* (Ψαλμός ΡΙΒ/112:1). Ο Σολομώντας συχνά αναφέρει ότι *«αρχή σοφίας φόβος Κυρίου»* (Παροιμίες Α/1:7, Θ/9:10, κλπ). Την ενάρετη γυναίκα *«επαινώσιν αυτήν εν ταις πύλαις»*, το όνομά της και οι πράξεις της συζητιούνται στην πύλη της πόλης, εκεί που μαζεύονται οι πρεσβύτεροι, οι οποίοι την επαινούν για την πολιτεία της και την παρουσιάζουν ως παράδειγμα για μίμηση.

. . . / / / . . .

από τις εκδόσεις μας

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 27 - 2

Α' έκδοση: 01/1992 ♦ Β' έκδοση: 03/2003

Γ' έκδοση: 01/2018 ♦ Σελίδες 84

Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει τον ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ, ως το μοναδικό ΜΕΣΙΤΗ μας μεταξύ Θεού και ανθρώπων (Α' Τιμόθεου Β:5), είναι ο μοναδικός ΑΡΧΙΕΡΕΑΣ μας στον ουρανό. Πρόκειται για μια πολύ απλή και κατανοητή παρουσίαση της ιεροσύνης του αναστημένου και ένδοξου Κυρίου Ιησού που κάθεται μέσα στο θρόνο του Πατέρα (Αποκάλυψη Γ:21) και μεσιτεύει για μας.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ:

Το σκίσιμο του καταπέτασματος και το ιερατείο - Εξομολόγηση σε Θεό ή σε ανθρώπους; - Προσκύνηση αγίων και αγγέλων - Προσκύνηση εικόνων και γλυπτών - ΙΗΣΟΥΣ: Το υπέρ παν όνομα.

Το βιβλίο αυτό, μαζί με τα βιβλία «ΑΠΟΣΤΑΤΗΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ» και «ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΜΑ» αποτελούν μια θαυμαστή ενότητα. Αν και το κάθε βιβλίο είναι αυτοτελές, το ένα συμπληρώνει το άλλο.

Κεφάλαιο ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Η ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ (επίλογος)

1. ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΥΙΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Φθάνοντας στο τέλος του βιβλίου ίσως ο τίτλος του κεφαλαίου αυτού να προκαλεί προβληματισμό, καθόσον σε προηγούμενα κεφάλαια έχουμε ήδη αναφερθεί με λεπτομέρειες για τη διακονία της γυναίκας. Άραγε, τι καινούργιο θα μπορούσε να προστεθεί εδώ; Πιστεύω ότι (α) στο θέμα "γυναίκα", όπως αποκαλύπτεται μέσα στην Βίβλο, μπορεί ο κάθε ερευνητής και σχολιαστής να το παρουσιάζει με ποικίλες περιγραφές, μέσα από τις οποίες θα σκιαγραφούνται οι διάφορες πτυχές του χαρακτήρα της γυναίκας και (β) το θέμα αυτό αποτελεί μια συνεχή πηγή πνευματικών αποκαλύψεων, που μέσα από τις τυπολογίες και τους συμβολισμούς ξετυλίγεται το θαυμαστό σχέδιο του Θεού «προ καταβολής κόσμου», όχι μόνο για τη σωτηρία του ανθρώπου, αλλά και για το ένδοξο αιώνιο μέλλον του.

Το κεφάλαιο αυτό, που αποτελεί τον ΕΠΙΛΟΓΟ όλου του παρουσιαζόμενου θέματος, είναι ένα κρεσέντο για την ενάρετη γυναίκα της Βίβλου. Θα παρουσιάσουμε μια διαφορετική πλευρά της διακονίας της γυναίκας **σαν σφραγίδα επιβεβαίωσης** του ρόλου της μέσα στο σώμα του Χριστού. Αυτό θα γίνει μέσα από τέσσερις γυναίκες της Καινής Διαθήκης, για τις οποίες αναφερθήκαμε περιστασιακά στα προηγούμενα κεφάλαια και τα ονόματά τους είναι **Φοίβη, Χλόη, Ευωδία και Συντύχη**. Αν και ο απόστολος Παύλος στις επιστολές του αναφέρεται επιγραμματικά για τις άγιες αυτές γυναίκες (βλ. Ρωμαίους 16:1, Α' Κορινθίους 11:11, Φιλιππησίους 4:2) χρησιμοποιεί χαρακτηρισμούς που φανερώνουν το πλούσιο πνευματικό τους έργο. Τα ονόματα και η διακονία των γυναικών αυτών, μακαρίζονται απ' όλες τις γενιές και αποτελούν ένα υπέρο-

χο παράδειγμα προς μίμηση από κάθε σύγχρονη πιστή γυναίκα, που επαγγέλλεται θεοσέβεια.

Έχουμε αναφερθεί για γυναίκες της Βίβλου που ο Θεός τους έδωσε πρωταγωνιστικό ρόλο, όπως ήταν η Δεβόρρα και η Μαριάμ, η αδελφή του Μωυσή, γυναίκες που ασκούσαν εξουσία επάνω στο λαό του Θεού, αλλά και οι ίδιες ήσαν υποκείμενες σε εξουσία: «...*Σε ανεβίβασα εκ γης Αιγύπτου και σε ελύτρωσα εξ οίκου δουλείας και εξαπέστειλα έμπροσθέν σου τον ΜΩΥΣΗΝ, τον ΑΑΡΩΝ και την ΜΑ-ΡΙΑΜ*» (Μιχαίας 5'/6:4). Η Μαριάμ ήταν μέλος της ηγετικής ομάδας του Ισραήλ και συγκυβερνούσε με τα αδέρφια της Μωυσή και Ααρών, υποτασσόμενη και καθοδηγούμενη από τον Μωυσή, που ήταν ο αρχηγός της ηγετικής ομάδας και κατά συνέπεια ήταν και η δική της πνευματική εξουσία.

Ο απόστολος Παύλος λέγει ότι **όλοι, άνδρες και γυναίκες**, είναι "υιοί" του Θεού και δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ τους, γιατί **όλοι, άνδρες και γυναίκες**, έχουν "ντυθεί" τον Ιησού Χριστό, επειδή βαπτίστηκαν στο όνομά Του: «*Διότι ΠΑΝΤΕΣ είσθε ΥΙΟΙ Θεού διά της πίστεως της εν Χριστώ Ιησού· επειδή όσοι εβαπτίσθητε εις Χριστόν, Χριστόν ενεδύθητε*» (Γαλάτας 3:26-27). Εφόσον όλοι είναι υιοί του Θεού, όλοι έχουν τα ίδια δικαιώματα και μέσα στο σώμα του Χριστού, στην εκκλησία Του, δεν υπάρχουν διαχωρισμοί και διακρίσεις, δεν υπάρχουν Ιουδαίοι και Έλληνες, δούλοι και ελεύθεροι, άνδρες και γυναίκες, γιατί «*πάντες σεις είσθε ΕΙΣ (ένας) εν Χριστώ Ιησού*» (Γαλάτας 3: 28).

Όλοι, άνδρες και γυναίκες, εν Χριστώ είναι πνευματικό σπέρμα του Αβραάμ και κατά την υπόσχεση του Θεού είναι κληρονόμοι της βασιλείας Του, θα είναι συγκληρονόμοι με τον ένδοξο και αναστημένο Ιησού: «*Εάν δε τέκνα και κληρονόμοι, κληρονόμοι μεν Θεού, συγκληρονόμοι δε Χριστού, εάν συμπάσχωμεν, διά να γείνωμεν και συμμετοχοι της δόξης αυτού*» (Ρωμαίους 8:17).

Εκείνο που προκαλεί εντύπωση είναι ότι ο Παύλος αποκαλεί ότι «*πάντες*» και άνδρες και γυναίκες είναι "ΥΙΟΙ Θεού" (Γαλάτας 3: 26, Ρωμαίους 9:26, κλπ). Γιατί δεν κάνει τη διάκριση, λέγοντας ότι πάντες είναι "υιοί Θεού" και "θυγατέρες Θεού;" Γιατί λέγει ότι και οι

γυναίκες είναι "υιοί Θεού;".

Η φράση ΥΙΟΙ ΘΕΟΥ σε πολλά μέρη μέσα στην Αγία Γραφή δεν αναφέρεται αποκλειστικά σε άνδρες στον φυσικό τομέα, αλλά αναφέρεται στο **αναγεννημένο πνεύμα** του ανθρώπου. Το Πνεύμα του Θεού δεν είναι αρσενικό ή θηλυκό, δεν έχει φύλλο όπως ο άνθρωπος, είναι κομμάτι του Κυρίου Ιησού, γι' αυτό και η αναγεννημένη γυναίκα είναι κομμάτι του Υιού του Θεού, έχει **"υιοθεσία"** από τον Θεό.

Όταν πρόκειται να **υιοθετηθεί** ένα άτομο, στη νομική επιστήμη και στο κληρονομικό δίκαιο χρησιμοποιείται η ίδια ορολογία και για τους άνδρες και για τις γυναίκες, δεν έχουμε **"υιοθεσία"** για τους άνδρες και **"κορηθεσία"** για τις γυναίκες. Ο όρος "υιοθεσία" υποδηλώνει ότι ένα ξένο και άγνωστο άτομο μέχρι πρότινος, είτε άνδρας, είτε γυναίκα, τώρα γίνεται ισότιμο μέλος μιας οικογένειας και απολαμβάνει όλων των δικαιωμάτων που απολαμβάνουν και τα άλλα μέλη-παιδιά της οικογένειας. Το ίδιο συμβαίνει και στον πνευματικό τομέα, όταν ένας άνθρωπος αναγεννιέται, είτε άνδρας, είτε γυναίκα, γίνεται παιδί (υιός) του Θεού και σαν υιός του Θεού γίνεται μέτοχος όλων των υποσχέσεων Του, δεν υπάρχει διάκριση και προσωποληψία στις ευλογίες του Θεού.

Οι πιστοί άνδρες θα πρέπει να βλέπουν τις γυναίκες τους με τη σπουδαιότητα της αναγέννησής τους, αλλά και οι γυναίκες θα πρέπει να βλέπουν τον εαυτό τους με την ιερότητα της αναγέννησής τους, έχοντας επίγνωση ότι είναι "τέκνα" του Θεού, ότι έχουν **υιοθετηθεί** από τον ουράνιο Πατέρα και ότι δεν είναι πνευματικά υποδεέστερες από τους άνδρες: *«Ὅσοι δε ΕΛΕΧΘΗΣΑΝ Αυτόν, εἰς αὐτούς ΕΔΩΚΕΝ ἐξουσίαν να γένωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα Αὐτοῦ»* (Ιωάννης Α/1:12).

Πολλοί άνδρες με λανθασμένες διδασκαλίες, εκφράζονται για τις γυναίκες υποτιμητικά, αμφισβητώντας την πνευματική τους εξουσία, η οποία εκφράζεται μέσα από τα χαρίσματα του Πνεύματος του Θεού. Θα πρέπει ο κάθε πιστός άνδρας να είναι πολύ προσεκτικός και να συμπεριφέρεται με σοφία και σύνεση Θεού, γιατί μπορεί στο περιβάλλον του να υπάρχουν γυναίκες που αγαπούν τον Κύριο περισσότερο από αυτόν και να εργάζονται στον αγρό

Του με θυσία και αυταπάρνηση, ενώ ο ίδιος να είναι οκνηρός. Θα πρέπει να μην μιλά υποτιμητικά για κάτι που ο ίδιος ο Θεός έχει γεννήσει με το Πνεύμα Του.

Ο Παύλος αναφερόμενος στα πνευματικά χαρίσματα γράφει ότι *«πάντα δε ταύτα ενεργεί το ένα και το αυτό Πνεύμα, διανέμον ιδία εις έκαστον καθώς θέλει»* (Α΄ Κορινθίους 1Β/12:11), που σημαίνει ότι ο Θεός δεν κάνει διάκριση σε άνδρες και γυναίκες όταν δίνει τα χαρίσματα Του, δεν θα ρωτήσει τον άνδρα εάν θα πρέπει να δώσει χαρίσματα στη γυναίκα του, αλλά τα διανέμει ξεχωριστά στον καθένα (άνδρα ή γυναίκα), όπως Αυτός θέλει. Ο Θεός βλέπει την καρδιά και την αφιέρωση του ανθρώπου και ανάλογα δίνει πλούσια τα δώρα Του, θέλει να ντύσει το λαό Του με δυνάμεις και εξουσίες.

Ο Θεός ευαρεστείται να δίνει τα πνευματικά του δώρα στην εκκλησία Του, να δίνει τα χαρίσματά Του για την οικοδομή όλων των αγίων, ανδρών και γυναικών. Στο αρχαίο πρωτότυπο θεόπνευστο κείμενο ο Παύλος ονομάζει τα χαρίσματα **"δόματα"** (από το ρήμα "δίδωμι"), γιατί η καρδιά του Κυρίου είναι να δίνει: *«Εις ένα δε έκαστον ημών εδόθη η χάρις κατά το μέτρον της δωρεάς του Χριστού. Διά τούτο λέγει· Αναβάς εις ύψος, ηχημαλώτευσεν αιχμαλωσίαν και έδωκε ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ* (αρχαίο **"δόματα"**) *εις τους ανθρώπους»* (Εφεσίους Δ/4:7-8). Τα δόματα του Κυρίου είναι για όλους, για άνδρες και για γυναίκες. Το έργο του Κυρίου δεν είναι μόνο για τους άνδρες, αλλά είναι και για τις γυναίκες, το Πνεύμα Του αναπαύεται και σε άνδρες και σε γυναίκες.

Το περιβάλλον που πρέπει να υπάρχει μέσα στην οικογένεια, θα πρέπει να ξεχειλίζει με την ευωδία του Χριστού, θα πρέπει ο άνδρας και η γυναίκα να φανερώνουν την άγια ζωή τους και όχι ο άνδρας να συμπεριφέρεται στη γυναίκα του με αυταρχικό και αλαζονικό τρόπο ή η γυναίκα να επαναστατεί κατά του άνδρα της. Θα πρέπει να χτιστεί ένα όμορφο και ευλογημένο περιβάλλον, μέσα στο οποίο ο άνδρας και η γυναίκα να μπορούν να αναπτυχθούν πνευματικά και μαζί να διακονούν το λαό του Θεού.

Για να υπάρξουν γυναίκες μέσα στη διακονία του έργου του Θεού, θα πρέπει να υπάρχουν και άνδρες οι οποίοι να στέκονται σαν κεφαλή στις γυναίκες αυτές. Αυτό σημαίνει ότι για πράγματα

που θέλει να εργαστεί η γυναίκα, ο Θεός έχει βάλει τον άνδρα της να είναι κάλυψη και προστασία γι' αυτήν. Όταν αυτό το εννοήσει η γυναίκα, τότε η διακονία της θα είναι ευλογημένη.

2. ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Ο Θεός, ο δημιουργός του σύμπαντος είναι "Θεός τάξης" και αυτή την τάξη την έχει θέσει μέσα σε ΟΛΗ τη δημιουργία Του, έχει βάλει τη σφραγίδα Του σε κάθε τι, στην κτίση, στα ζώα στον άνθρωπο, παντού, τίποτα δεν εξαιρείται από την τάξη του Θεού, ούτε και ο μονογενής Υιός του, ο Ιησούς, γιατί η Βίβλος μας αποκαλύπτει ότι «*κεφαλή (εξουσία) του Χριστού είναι ο Θεός*» (Α΄ Κορινθίους ΙΑ/11:3). Ο Ιησούς υποτάχθηκε κατά πάντα στον Πατέρα και ευαρεστείτο να εκτελεί το θέλημά Του και η υποταγή Του αυτή, τον οδήγησε μεν στο σταυρό, αλλά τον οδήγησε και στη δόξα, τώρα αναστημένος πλέον κάθεται μέσα στο θρόνο του Πατέρα και μεσιτεύει για μας.

Μέσα από την υποταγή εξέρχεται η νίκη και ο θρίαμβος, **πως; Ο Θεός**, ως κεφαλή του Χριστού, τα έδωσε όλα στον Υιό Του, του έδωσε δύναμη και εξουσία. Το ίδιο έκανε και **ο Χριστός**, ως κεφαλή του άνδρα, του τα έδωσε όλα, του έδωσε χαρίσματα, του έδωσε δύναμη και εξουσία για να συντρίβει «*πάσαν την δύναμιν του εχθρού*». **Ο άνδρας**, εφόσον είναι η «*κεφαλή (εξουσία) της γυναίκας*» πρέπει να τα δίνει όλα στη γυναίκα του και αυτή να γίνεται το κόσμημά του.

Ίσως το εύλογο ερώτημα είναι "τι μπορεί να δίνει ο άνδρας στη γυναίκα του, όταν ο ίδιος δεν μπορεί να της δώσει, όπως ο Ιησούς δίνει σ' αυτόν χαρίσματα, γιατί κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να δώσει στον εαυτό του ή στους άλλους χαρίσματα και πνευματικές δυνάμεις;". Μπορεί βέβαια ο άνδρας να προσεύχεται και να επιθέτει τα χέρια του επάνω στους άλλους για να λάβουν πνευματικά χαρίσματα, αλλά ο Θεός είναι που ενεργεί και χορηγεί και όχι ο προσευχόμενος, αυτός απλά γίνεται το αγγείο που χρησιμοποιεί ο Θεός για να κάνει το έργο Του.

Μπορεί όμως ο άνδρας, ως κεφαλή της γυναίκας, να της αναγνωρίσει τα χαρίσματα του Πνεύματος επάνω της, μπορεί να την

βλέπει σαν συγκληρονόμο της βασιλείας του Θεού και να της αποδίδει την οφειλόμενη τιμή. Υπάρχουν γυναίκες μέσα στο σώμα του Χριστού, οι οποίες είναι "στόλοι", **γιατί προσεύχονται**, όταν οι άνδρες ασχολούνται με εκκλησιαστικά θέματα που φέρνουν έριδες, διχοστασίες και εντάσεις.

Όλοι, άνδρες και γυναίκες, είναι "υιοί Θεού" δια μέσου της πίστεως, γιατί όσοι βαπτίσθηκαν τον Χριστό, ντύθηκαν το θάνατο του Χριστού και έγιναν μέτοχοι όλων των ευλογιών που απορρέουν μέσα από το θρόνο του Θεού.

Όλοι, άνδρες και γυναίκες, είναι κληρονόμοι της βασιλείας. Δεν υπάρχει **"πλούσια κληρονομιά"** για τον άνδρα και **"μειωμένη κληρονομιά"** για τη γυναίκα. Αυτό είναι άλλο ευαγγέλιο και όποιος κηρύττει ένα τέτοιο ευαγγέλιο, ο απόστολος Παύλος λέγει ότι είναι "ανάθεμα", ότι είναι κατάρρα: *«Εάν τις σας κηρύττει άλλο ευαγγέλιον παρά εκείνο, το οποίον παρελάβετε, ας ήναι ανάθεμα»* (Γαλάτας Α/1:8-9).

Ο Ιησούς είπε ότι *«σημεία δε εις τους ΠΙΣΤΕΥΣΑΝΤΑΣ θέλουσι παρακολουθεί ταύτα...»* (Μάρκος Ιζ'/16:17α) και δεν κάνει καμιά διάκριση ποιος ή ποια θα έχει τα σημεία. Λέγει "εις τους πιστεύσαντας" που μέσα στους πιστεύσαντας είναι και άνδρες και γυναίκες. Σε όλους έχουν δοθεί σημεία και ποια είναι τα σημεία αυτά; *«...Εν τω ονόματί μου θέλουσιν εκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεί νέας γλώσσας· όφεις θέλουσι πιάνει· και εάν θανάσιμόν τι πίωσι, δεν θέλει βλάψει αυτούς· επί αρρώστους θέλουσιν επιθέσει τας χείρας, και θέλουσιν ιατρεύεσθαι»* (Μάρκος Ιζ'/16:17β-18).

- **Όπως** οι άνδρες (ως υιοί και κληρονόμοι του Θεού) **εκβάλλουν δαιμόνια** στο όνομα του Ιησού, το ίδιο και οι γυναίκες (ως υιοί και κληρονόμοι του Θεού) έχουν την εξουσία και τη δύναμη να εκβάλλουν δαιμόνια.
- **Όπως** οι άνδρες μιλούν **νέες (ξένες) γλώσσες**, το ίδιο και οι γυναίκες, γιατί και αυτές έχουν βαπτισθεί από το ίδιο άγιο Πνεύμα του Θεού.
- **Όπως** οι άνδρες έχουν τη δύναμη **να πιάνουν φίδια** και να συντρίβουν τη δύναμη των σκοτεινών δυνάμεων, το ίδιο και οι

γυναίκες, γιατί και αυτές έχουν το ίδιο χρίσμα και τις ίδιες πνευματικές δυνάμεις.

- **Όπως** οι άνδρες εάν **πιουν κάτι το θανάσιμο** δεν θα πάθουν κακό, το ίδιο και οι γυναίκες, γιατί και αυτές έχουν την ίδια προστασία από τον Κύριο του ουρανού και της γης.
- **Όπως** οι άνδρες **επιθέτουν τα χέρια τους** επάνω σε αρρώστους και θεραπεύονται, το ίδιο και οι γυναίκες, γιατί και αυτές είναι ντυμένες με πνευματικά χαρίσματα και έχουν πάρει από τον Ιησού την ίδια εντολή.

Όλοι, άνδρες και γυναίκες, είναι από τον Θεό η προγνωρισμένη προ καταβολής κόσμου εκκλησία Του, είναι το ίδιο μέτοχοι των ευλογιών Του, τους έχει δώσει χαρίσματα, δυνάμεις και εξουσίες και ευαρεστείται εξίσου να κατοικεί σε ταπεινές καρδιές, είτε ανδρών, είτε γυναικών. Βλέπει μέσα σε όλους, άνδρες και γυναίκες, μια αφιερωμένη καρδιά που πάλλεται από ζωντανή πίστη, δεν βλέπει μέσα τους νεκρή πίστη ή θρησκεία των ξερών τύπων.

Νεκρή θρησκεία έχουμε, **όταν** ξεχωρίζουμε τους ανθρώπους σε λαϊκούς, που είναι χωρίς χρίσμα και σε λειτουργούς του Κυρίου που είναι με χρίσμα, **όταν** τους ξεχωρίζουμε σε δούλους της αμαρτίας και σε ελεύθερους από πάθη, **όταν** τους ξεχωρίζουμε σε Ιουδαίους, ως εκλεκτούς του Θεού και σε Έλληνες, ως απορριμμένους του Θεού, **όταν** τους ξεχωρίζουμε σε άνδρες (ανώτερους) και σε γυναίκες (κατώτερες).

Νεκρή θρησκεία έχουμε **όταν** ξεχωρίζουμε τους πιστούς, σε αυτούς που έχουν πνευματικά προνόμια και εξουσίες και σε αυτούς δεν έχουν, **όταν** θεωρούμε τον άνδρα ότι είναι ο κύριος φορέας των χαρισμάτων και των εξουσιών και τη γυναίκα εξαρτώμενη από την αυταρχική εξουσία του άνδρα, χωρίς να έχει χαρίσματα, ή εάν έχει θα πρέπει πρώτα να τα "εγκρίνει" η πνευματική της εξουσία.

Θυμάμαι μια περίπτωση που μια πιστή μητέρα, βρέθηκε να είναι μόνη στο σπίτι, ο σύζυγός της έλειπε και το κοριτσάκι της παρουσίασε ένα ξαφνικό πρόβλημα υγείας, είχε φοβερούς πόνους στην κοιλιακή χώρα. Γνωρίζοντας την εντολή του Κυρίου Ιησού ότι *«επί αρρώστους θέλουσιν επιθέσει τας χείρας, και θέλουσιν ιατρεύε-*

σθαι», έκανε ακριβώς αυτό, έβαλε τα χέρια της επάνω στο κοριτσάκι της και προσευχήθηκε, διεκδικώντας τη θεραπεία του. Μέσα σε λίγα λεπτά το κοριτσάκι άρχισε να συνέρχεται από τους φοβερούς πόνους και μετά από λίγο βγήκε έξω για να παίξει. Όταν γύρισε ο άνδρας της, γεμάτη χαρά του είπε τι ακριβώς συνέβη και αυτός την επόμενη ημέρα το είπε με χαρά στο πρεσβυτέριο της εκκλησίας, μέλος του οποίου ήταν και ο ίδιος. Εκεί όμως αντιμετώπισε τη δυσφορία του ποιμένα, ο οποίος αμφισβήτησε το γεγονός και απέδωσε τη θεραπεία σαν ένα τυχαίο περιστατικό συμβάν, που θα μπορούσε να συμβεί σε οποιονδήποτε, γιατί δεν μπορούσε να υπάρχει θεραπεία από τη μητέρα, χωρίς την διακονία της εξουσίας της εκκλησίας.

Η γυναίκα έβαλε τα χέρια της επάνω στη κόρη της και προσευχήθηκε, γιατί αυτή ήταν η εντολή του Ιησού, για όλους τους «πιστεύσαντας», αλλά αυτό δεν ήταν επιτρεπτό από την ηγεσία της εκκλησίας, η οποία ακολουθούσε ένα "άλλο ευαγγέλιο". Άρα και ο Ιησούς που θεράπευσε το κοριτσάκι ήταν **συνένοχος**, που δέχτηκε την επίθεση των χειρών της γυναίκας! Πως το Πνεύμα του Θεού πέρασε δια μέσου της μητέρας και ενήργησε επάνω στην κόρη της προς θεραπεία; Δεν έπρεπε να συμβεί αυτό, έπρεπε να γίνει δια μέσου της ηγεσίας της εκκλησίας, δια μέσου του ποιμένα;

Ο ποιμένας αυτός, εφόσον δίδασκε τον Λόγο του Θεού, ίσως να ξέχασε τι είχε συμβεί με τον Σεδεκία και τον προφήτη του Θεού Μιχαΐα (βλ. Α΄ Βασιλέων ΙΗ/18). Ο βασιλιάς του Ιουδα Ιωσαφάτ και ο βασιλιάς του Ισραήλ Αχαάβ, είχαν ρωτήσει τους προφήτες ποια θα ήταν η έκβαση της εκστρατείας για την κατάληψη της Ραμώθ-Γαλαάδ και αυτοί απάντησαν με κολακευτικά λόγια. Οι βασιλείς όμως, δεν ήσαν ικανοποιημένοι από την απάντηση των προφητών και κάλεσαν τον αληθινό προφήτη του Θεού τον Μιχαΐα, ο οποίος αποκάλυψε ότι οι προφήτες μιλούσαν με πνεύμα ψεύδους. Τότε ο Σεδεκίας, ως εκπρόσωπος των προφητών τον χτύπησε στο σαγόνι και είπε: «*Διά ποίας οδού πέρασε το Πνεύμα του Κυρίου απ' εμού, διά να λαλήση προς σε;*» (Α΄ Βασιλέων ΙΗ/18:24, Β΄ Χρονικών ΙΗ/18:23).

Ο Σεδεκίας πίστευε ότι είχε την αποκλειστικότητα το Πνεύμα

του Θεού να ενεργεί επάνω του και να "προφητεύει", πως τώρα τον προσπέρασε και πήγε σε άλλον; Πως ο Κύριος Ιησούς άκουσε την προσευχή της γυναίκας και θεράπευσε την κόρη της;

Όπου υπάρχουν διαχωρισμοί και διακρίσεις, εκεί υπάρχει άλλο ευαγγέλιο, αλλά η επιθυμία του Κυρίου είναι ο λαός Του να είναι "ένα" σώμα, που θα αποτελείται από άνδρες και γυναίκες και που θα είναι στην πρώτη γραμμή της μάχης του πνευματικού πολέμου με τις δυνάμεις του εχθρού. Ο Ιησούς Χριστός δεν ήρθε για να δώσει δόξα μόνο στον άνδρα, αλλά ήρθε για να δώσει δόξα στ' όνομά Του και να ντύσει με τη δόξα του ονόματός Του το σώμα της εκκλησίας Του, μέσα στο οποίο υπάρχουν άνδρες και γυναίκες, που είναι προγνωρισμένοι προ καταβολής κόσμου και προορισμένοι να καθίσουν μέσα στο θρόνο της δόξας του Θεού, γιατί *«όσους προεγνώρισε, τούτους και προώρισε συμμόρφους της εικόνας του Υιού αυτού, διά να ήναι αυτός πρωτότοκος μεταξύ πολλών αδελφών· όσους δε προώρισε, τούτους και εκάλεσε, και όσους εκάλεσε, τούτους και εδικαίωσε, και όσους εδικαίωσε, τούτους και εδόξασε»* (Ρωμαίους Η/8:29-30). Όταν ο Λόγος του Θεού λέγει "όσους", αναφέρεται σε όλους, δεν κάνει διάκριση σε δούλους και ελεύθερους, σε Ιουδαίους και Έλληνες, σε άρσεν και θήλυ, όλοι ενώπιον του Θεού είναι "ένα" σώμα.

Όλοι, άνδρες και γυναίκες, είναι τέκνα υιοθεσίας και έχουν πλήρη κληρονομικά δικαιώματα και δεν υπάρχουν μειωμένα δικαιώματα, κατά περίπτωση: *«Εάν δε τέκνα και κληρονόμοι, κληρονόμοι μιν Θεού, συγκληρονόμοι δε Χριστού, εάν συμπάσχωμεν, διά να γείνωμεν και συμμέτοχοι της δόξης αυτού»* (Ρωμαίους Η/8:17). Όλοι, άνδρες και γυναίκες, είναι όλοι προορισμένοι για δόξα.

3. ΦΟΙΒΗ, Η ΠΡΟΣΤΑΤΙΔΑ ΠΟΛΛΩΝ

«Συνιστώ δε εις εσάς ΦΟΙΒΗΝ την αδελφήν ημών, ήτις είναι διάκονος της εκκλησίας της εν Κεγχρεαίς, διά να δεχθήτε αυτήν εν Κυρίω αξίως των αγίων και να παρασταθήτε εις αυτήν εις ό,τι πράγμα έχει χρείαν υμών· διότι και αύτη εστάθη ΠΡΟΣΤΑΤΙΣ πολλών και εμού αυτού» (Ρωμαίους Ις'/16:1-2).

Ο απόστολος Παύλος στην εποχή του ήταν ένα καινοτόμος σε πολλά κοινωνικά θέματα και ζητήματα, ήταν ο πρωτοπόρος της

εξύψωσης της γυναίκας μέσα σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία, ήταν ο πρωτεργάτης που έθεσε τα θεμέλια για να στηρίζεται μια σχέση άνδρα και γυναίκας στην αγάπη, στο σεβασμό και στην αναγνώριση της προσωπικότητάς της. Βλέπουμε στις επιστολές του πολύ συχνά να μνημονεύει και να συστήνει τις γυναίκες, κάτι που στην εποχή του δεν ήταν συνηθισμένο και όχι μόνο να τις συστήνει απλά, αλλά να εξυμνεί τη θέση τους μέσα στο σώμα του Χριστού.

Προς τους αγίους της εκκλησίας της Ρώμης ο Παύλος συνιστά την **Φοίβη**, μια αδελφή από την Ελλάδα, από τις **Κεχρεές**, που ήταν μία περιοχή λίγο πιο έξω από την **Κόρινθο**. Την συνιστά, όχι απλά σαν μια αδελφή εν Κυρίω, αλλά ως διάκονος της τοπικής εκκλησίας των Κεχρεών, που σημαίνει ότι αναγνωρίζει τη θέση της μέσα στο σώμα του Χριστού και την τιμά για την υπηρεσία της.

Δεν αναφέρει ο Παύλος εάν ήταν νυμφευμένη, ή εάν είχε οικογένεια. Είναι όμως δυνατόν, για τα δεδομένα της εποχής εκείνης να φύγει μια γυναίκα, χωρίς συνοδεία άνδρα και να πάει από την Κόρινθο στη Ρώμη; Εάν είχε άνδρα, γιατί δεν το αναφέρει και δίνει τιμή μόνο στην Φοίβη; Στα εκκλησιαστικά συγγράμματα των πατέρων της εκκλησίας αναφέρεται ότι ήταν μια πλούσια χήρα με κοινωνική επιρροή, αλλά αυτό δεν το αναφέρει ο αψευδής Λόγος του Θεού και κατά συνέπεια δεν το παίρνουμε σαν δεδομένο.

Δεν αναφέρει επίσης ο Παύλος και τι διάκονος ήταν η Φοίβη, εάν είχε δηλαδή κάποια θέση μέσα στην εκκλησία των Κεχρεών, ή εάν ήταν μία απλή υπηρέτης, κατά τα πρότυπα της τότε εποχής; Ο Παύλος συνιστά στους αδελφούς της εκκλησίας της Ρώμης να την δεχτούν **άξια**, όπως αρμόζει σε αγίους και να της παρασταθούν σε ότι έχει ανάγκη.

Εκείνο που προκαλεί εντύπωση είναι η διευκρίνιση που κάνει Παύλος, όταν λέγει να δεχτούν άξια και να παρασταθούν στη διάκονο Φοίβη, γιατί «*και αυτή εστάθη ΠΡΟΣΤΑΤΙΣ πολλών και εμού αυτού*». Η Φοίβη προστάτευσε πολλούς και τον ίδιο τον Παύλο. Αυτό σημαίνει ότι την εποχή εκείνη υπήρχαν γυναίκες που "προστάτευαν" αποστόλους και ένας απ' αυτούς ήταν και ο Παύλος.

Προστάτης είναι κάποιος που έχει επιρροή στην κοινωνία

που ζει. Πρόκειται για άτομο της ανώτερης κοινωνικής τάξης, με οικονομική ισχύ και με ερείσματα μέσα στην άρχουσα τάξη.

Προστασία επίσης είναι όταν κάποιος μας προειδοποιεί για επερχόμενες θλιβερές καταστάσεις για να μας προφυλάξει. **Προστασία** στον πνευματικό αγώνα είναι η διάκριση των πνευμάτων, ο λόγος γνώσης και ο λόγος σοφίας, που δίνει το Πνεύμα του Θεού για να ελευθερώνονται οι πνευματικά δέσμιοι. **Προστασία** είναι όταν κάποιος μάχεται για τον άλλον στην προσευχή.

Η διάκονος Φοίβη προστάτευε τον Παύλο με το ισχυρό όπλο της προσευχής, τον προστάτευε συνεισφέροντας στις οικονομικές ανάγκες του, τον προστάτευε με την φιλοξενία της, ίσως να τον προστάτευε και με την κοινωνική επιρροή που είχε, κάτι που δεν το αναφέρει ο Λόγος του Θεού. Ήταν προστάτης "πολλών", κάλυπτε τις ανάγκες τους και το σπίτι της ήταν ένα καταφύγιο, ήταν ένα λιμάνι ανάπαυσης και ανακούφισης.

Η υπηρεσία της και η προσφορά της ήταν καθοριστική για την πορεία της εξάπλωσης του ευαγγελίου. Πολλοί πιστεύουν ότι όλα τα κάνουν οι εργάτες του Κυρίου, απόστολοι, προφήτες, ευαγγελιστές, ποιμένες, διδάσκαλοι, κλπ. Αυτοί είναι η πρόσοψη, είναι αυτοί **"που φαίνονται"**, αλλά πίσω τους όμως **"κρύβεται" μια μεγάλη στρατιά αγίων** που τους στηρίζει οικονομικά και τους προστατεύει με την προσευχή, όπως έκανε και η Φοίβη, όπως θα πρέπει να κάνει σήμερα και η κάθε πιστή γυναίκα, που επαγγέλλεται θεοσέβεια.

Θα πρέπει να καταλάβουμε ότι αυτοί που φαίνονται, κάνουν μόνο το 20% του έργου του Κυρίου, το υπόλοιπο 80% το κάνουν αυτοί που δεν φαίνονται, αυτοί που είναι στην οπισθοφυλακή και προφυλάσσουν τα νώτα των εργατών του Κυρίου από τις παγίδες του εχθρού. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει κάθε μέλος του σώματος της εκκλησίας, που βρίσκεται σε διακονία στα μετόπισθεν να του συμπεριφερόμαστε σαν να είναι κήρυκας του ευαγγελίου και μάλιστα με περισσή τιμή, γιατί χωρίς τη δική τους διακονία το πνευματικό οικοδόμημα δεν μπορεί να σταθεί και μέσα στη διακονία αυτή βρίσκονται και έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο πλειάδα γυναικών, όπως ήταν και η Φοίβη, προστάτιδα πολλών και του Παύλου.

Διαβάζουμε στην Καινή Διαθήκη ότι υπήρχαν γυναίκες που διακονούσαν τον Ιησού και τους μαθητές Του. Αυτό σημαίνει ότι υπήρχαν γυναίκες που Τον στήριζαν οικονομικά για να φέρει σε πέρας τη δική Του αποστολή, υπήρχαν δηλαδή γυναίκες που είχαν σημαντικό ρόλο στη ζωή Του. Το ίδιο και μετά την Πεντηκοστή, υπήρχαν γυναίκες που στήριζαν τους εργάτες του Λόγου του Θεού.

Ο Παύλος επαινεί τη διακονία της **Φοίβης** και την συστήνει, δίνοντάς της τιμή. Μία γυναίκα παράδειγμα για όλες τις γυναίκες των επερχομένων γενεών, αλλά και της σημερινής γενιάς μας, που το σώμα του Χριστού στερείται τέτοιων λαμπρών διακόνων. Εάν ο Παύλος ανέφερε ότι τον προστάτευσε κάποιος αδελφός με το όνομα **Φοίβος**, πιθανόν αυτό να περνούσε απαρατήρητο, όχι γιατί η προσφορά του θα ήταν μικρή, αλλά επειδή αυτή η υπηρεσία ήταν για τους άνδρες της εποχής εκείνης κάτι το σύνηθες. Όταν όμως, αυτό το κάνει μια γυναίκα, εκεί είναι που κάνει τη διαφορά, γιατί η πνευματική πορεία ενός ανθρώπου δεν εξαρτάται από το φύλο, εάν είναι άνδρας ή γυναίκα, αλλά εξαρτάται πως στέκεται ενώπιον του Κυρίου και η Φοίβη στάθηκε άξια ως γυναίκα διάκονος και ως προστάτης των αγίων του Θεού.

Δύο εδάφια μόνο αφιερώνει Παύλος για την Φοίβη στις επιστολές του, αλλά μέσα τους όμως κρύβουν μεγάλες αποκαλύψεις για τη διακονία της, που σήμερα είναι πυξίδα για την πνευματική πορεία των γυναικών και το σώμα του Χριστού έχει ανάγκη από πολλές σύγχρονες "Φοίβες", που θα είναι προστάτιδες των εργατών του Λόγου του Θεού.

4. ΧΛΟΗ, Η ΠΙΣΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

«Σας παρακαλώ δε, αδελφοί, διά του ονόματος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, να λέγητε πάντες το αυτό, και να μη ήναι ΣΧΙΜΑΤΑ μεταξύ σας, αλλά να ήσθε εντελώς ΕΝΩΜΕΝΟΙ έχοντες το αυτό πνεύμα και την αυτήν γνώμην. Διότι εφανερώθη εις εμέ παρά των εκ της οικογενείας της ΧΛΟΗΣ, περί υμών, αδελφοί μου, ότι είναι ΕΡΙΔΕΣ μεταξύ σας» (Α' Κορινθίους Α/1:10-11).

Μέσα από τις επιστολές του Παύλου προς την εκκλησία της Κορίνθου φαίνεται ότι υπήρχαν μεταξύ των αδελφών προβλήματα,

διαιρέσεις και έριδες, που έφερναν πνευματική ακαταστασία. Γι' αυτό και ο Παύλος από την αρχή της πρώτης επιστολής του, αυτό το επισημαίνει και τους προτρέπει να μην έχουν μεταξύ τους σχίσματα, αλλά να είναι ενωμένοι. Είχαν χωριστεί σε τέσσερις ομάδες και η κάθε μία διεκδικούσε **το αλάθητο**. Άλλος έλεγε ότι είναι του Παύλου, άλλος ότι είναι του Κηφά, άλλος ότι είναι του Απολλώ και άλλος ότι είναι του Χριστού (Α' Κορινθίους Α/1:12-13). Ο καθένας έλεγε τα προτερήματα και τις ευλογίες της δικής του ομάδας και τα μειονεκτήματα και τα λάθη των άλλων ομάδων, με αποτέλεσμα ο καθένας να γίνεται μέρος του προβλήματος. Πιστεύω ότι σε όλους μας η εικόνα αυτή είναι γνώριμη στη σημερινή εκκλησία του Χριστού, είτε λίγο, είτε πολύ.

Μέσα σε αυτή την κατάσταση, υπήρχε και η Χλόη, μια γυναίκα που δεν ήταν μέρος του προβλήματος, που ξεχώριζε για τη σύνεσή της και τη διάκριση που είχε. Είδε τι συνέβαινε μέσα στην εκκλησία, χωρίς η ίδια να έχει αγγιχτεί, καταλάβαινε ότι ήταν λάθος αυτό που συνέβαινε. Τους αγαπούσε όλους, αλλά δεν είχε συνταχθεί με κάποια φατρία και μέσα της πονούσε για ότι συνέβαινε. Θεωρητικά, θα μπορούσε και η ίδια να δημιουργήσει μία ομάδα και να διεκδικεί την ορθότητα και την αυθεντία της διδαχής, αλλά δεν το έκανε, διαχωρίστηκε από την κατάσταση αυτή.

Ο Παύλος αναφέρει την Χλόη στην επιστολή του και το όνομά της μνημονεύεται σε όλες τις γενιές. Η Χλόη τον πληροφόρησε για την πνευματική κατάσταση της εκκλησίας της Κορίνθου και για την ακρίβεια δεν τον πληροφόρησε η ίδια η Χλόη με την φυσική της παρουσία, αλλά μέλη της οικογένειάς της: *«Επειδή, μου έγινε γνωστό από τους ΟΙΚΕΙΟΥΣ της Χλόης για σας, αδελφοί μου, ότι υπάρχουν αναμεταξύ σας φιλονικίες»*. Αυτό οδήγησε τον Παύλο να γράψει στους Κορίνθιους αδελφούς, χρησιμοποιώντας αυστηρή γλώσσα για να τους συνετίσει και να τους δείξει την υπερέχουσα οδό που είναι ο Κύριος Ιησούς, γιατί Αυτός πέθανε γι' αυτούς και όχι ο ίδιος, ή ο Πέτρος (Κηφάς), ή ο Απολλώς!

Δεν λέγει ο Παύλος κάτι το ιδιαίτερο για την Χλόη, κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του χαρακτήρα της, απλά την ονομάζει ότι

τον πληροφόρησε, δια μέσου της οικογένειάς της. Αυτό φανερώνει ότι η Χλόη **ξεχώριζε** από όλη την οικογένειά της και ότι ο Παύλος την τιμούσε, αναφέροντας το όνομά της, καθόσον η μαρτυρία της για το τι συνέβαινε στην εκκλησία της Κορίνθου, έδειχνε ότι η ίδια πονούσε μέσα της. Έβλεπε ότι η θεραπεία της κατάστασης, δεν μπορούσε να προέλθει από κάποιον που ήταν μέσα στην εκκλησία, γι' αυτό πήρε την πρωτοβουλία να ενημερώσει τον Παύλο, γιατί είχε την διορατικότητα να βλέπει τον Παύλο, ότι σαν απόστολος και σαν ιδρυτής της εκκλησίας, ήταν υπεύθυνος και είχε την πνευματική εξουσία να επέμβει και να φέρει αποκατάσταση.

Αυτό όμως έδειχνε και τη δική της "εξουσία" να παίρνει πρωτοβουλία και αποφάσεις για τη λύση του προβλήματος. **Είτε** πήρε και έγραψε μία επιστολή και την έδωσε στους οικείους της για να την παραδώσουν στον Παύλο, **είτε** τους εξέθεσε προφορικά την όλη κατάσταση για να την αναφέρουν στον Παύλο και να του εξηγήσουν τι ακριβώς συνέβαινε στην εκκλησία, **ότι** και να συνέβαινε από τα δύο, η Χλόη ήταν μία ισότιμη συνομιλήτρια με τον Παύλο, ήταν ο βασικός συνδετικός κρίκος μεταξύ αυτού και της εκκλησίας, ήταν πνευματικά υγιής μέσα σε μια αρρωστημένη κατάσταση.

Αναφερθήκαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο για την φιλέριδα γυναίκα. Η Χλόη με τη στάση της αποδεικνύεται ότι, όχι μόνο είναι η εξαίρεση από τον κανόνα, αλλά ότι έχει και πόνο για την ενότητα του σώματος της εκκλησίας. Γνώριζε τι τους είχε διδάξει ο Παύλος που κάθισε μαζί τους στην Κόρινθο μεγάλο χρονικό διάστημα και είχε πόθο να δει τους αδελφούς να αυξάνουν πνευματικά και όχι να φέρονται σαρκικά, κάτι που ο Παύλος το επισημαίνει στην επιστολή που τους έστειλε: *«Και εγώ, αδελφοί, δεν ηδυνήθην να λαλήσω προς εσάς ως προς ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ, αλλ' ως προς ΣΑΡΚΙΚΟΥΣ, ως προς νήπια εν Χριστώ. Γάλα σας επότισα και ουχί στερεάν τροφήν· διότι δεν ηδύνασθε έτι να δεχθήτε αυτήν. Αλλ' ουδέ τώρα δύνασθε έτι· επειδή έτι σαρκικοί είσθε. Διότι ενώ είναι μεταξύ σας φθόνος και έρις και διχόνοιαι, δεν είσθε σαρκικοί και περιπατείτε κατά άνθρωπον;»* (Α' Κορινθίους Α/3:1-3).

Η Χλόη έγινε η αγγελιοφόρος αυτής της θλιβεράς κατάστασης. Μία και μοναδική φορά αναφέρεται το όνομά της μέσα στον

Λόγο του Θεού, αλλά αυτό είναι αρκετό για να την κατατάξει στο πάνθεον των ευλογημένων γυναικών της Βίβλου, των γυναικών εκείνων που ζούσαν στην υπακοή του θελήματος του Κυρίου με μια αγάπη, που ανάβλυζε από μια καρδιά που ποθούσε την ενότητα.

Ο ρόλος της Χλόης ήταν σημαντικός μέσα στο σώμα του Χριστού, γιατί βλέπουμε τον Παύλο να αναφέρει γεγονότα και λεπτομέρειες μέσα στην πρώτη επιστολή που έστειλε στους Κορίνθιους αδελφούς, που ήταν αδύνατον να τα γνώριζε, εάν κάποιος δεν τον είχε πληροφορήσει και μάλιστα σωστά και όχι παραποιημένα. Η Χλόη τον πληροφορήσε για όλα αυτά, δεν κάθισε μοιρολατρικά να περιμένει **μήπως κάποια στιγμή** έρθει πάλι ο Παύλος στην Κόρινθο και φέρει την τάξη μέσα στην ακαταστασία που επικρατούσε.

ΠΩΣ γνώριζε ο Παύλος για τις ομάδες που είχαν δημιουργηθεί μέσα στο σώμα του Χριστού και τη διχοστασία που υπήρχε μεταξύ των ομάδων; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους Α/1:12-13).

ΠΩΣ γνώριζε για μια μεγάλη αμαρτία που υπήρχε ανάμεσά τους, που ούτε ανάμεσα στους εθνικούς δεν γινόταν, να έχει κάποιος σχέσεις με τη μητριά του, τη γυναίκα του πατέρα του; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους Ε/5:1-5).

ΠΩΣ γνώριζε ότι πήγαιναν αδελφοί για να λύσουν τις βιοτικές διαφορές τους σε ανθρώπινα δικαστήρια και δεν πήγαιναν στο πρεσβυτέριο της εκκλησίας και έτσι γινόντουσαν περίγελο; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους ς' /6:1-11).

ΠΩΣ γνώριζε ότι οι νέοι είχαν πρόβλημα με το θέμα του γάμου, μη γνωρίζοντας τι έπρεπε να πράξουν και μετά ο Παύλος τους έδινε συμβουλές; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους Ζ/7:1-16).

ΠΩΣ γνώριζε ότι αμφισβητούσαν και τον ίδιο σαν απόστολο και αυτός στη συνέχεια γράφει και υπεραμύνεται του έργου του; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους Θ/9:1-10).

ΠΩΣ γνώριζε για την πνευματική ανταρσία που υπήρχε μέσα στην εκκλησία από μερίδα γυναικών, που αμφισβητούσαν την πνευματική εξουσία του άνδρα τους και έφερναν ακαταστασία μέσα στην εκκλησία; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:1-16).

ΠΩΣ γνώριζε ο Παύλος για τα οικονομικά προβλήματα, ή για τον δείπνο του Κυρίου και για πολλά άλλα; ***Η Χλόη τον ενημέρωσε!*** (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:23-32, Ις'/16:1-4, κλπ).

Η επιστολή Α' Κορινθίους του Παύλου **έχει τη σφραγίδα της Χλόης**. Σήμερα, εμείς πολλά πνευματικά θέματα δεν θα τα γνωρίζαμε, εάν δεν υπήρχε η Χλόη να εκθέσει τη θλιβερή κατάσταση της εκκλησίας της Κορίνθου και στη συνέχεια ο Παύλος, οδηγούμενος από το Πνεύμα του Θεού, να μας δώσει θαυμαστές αποκαλύψεις του Λόγου Του.

5. ΕΥΩΔΙΑ και ΣΥΝΤΥΧΗ: ΟΙ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΡΙΕΣ

«Παρακαλώ την ΕΥΩΔΙΑΝ, παρακαλώ και την ΣΥΝΤΥΧΗΝ, να φρονώσι το αυτό εν Κυρίω· και παρακαλώ και σε, σύντροφε γνήσιε, βοήθει αυτάς, αίτινες (οι οποίες) ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΘΗΣΑΝ μετ' εμού εις το ευαγγέλιον ομού και με τον Κλήμεντα και τους λοιπούς συνεργούς μου, των οποίων τα ονόματα είναι εν βιβλίω ζωής» (Φιλιππησίους Δ/4:2-3).

Την επιστολή προς την εκκλησία των Φιλίππων δεν την στέλνει ο Παύλος μόνος του, αλλά την "συνυπογράφει" και ο συνεργάτης του Τιμόθεος, τον οποίο αναφέρει στον χαιρετισμό του: ***«Παύλος και Τιμόθεος, δούλοι του Ιησού Χριστού, προς πάντας τους αγίους εν Χριστώ Ιησού τους όντας εν Φιλίπποις μετά των επισκόπων και διακόνων, χάρις εἴη υμῖν και ειρήνη από Θεού Πατρός ημών και Κυρίου Ιησού Χριστού»*** (Φιλιππησίους Α/1:1).

Ο Παύλος δεν απευθύνει την επιστολή του προς όλους γενικά τους αγίους που κατοικούν στους Φιλίππους, αλλά κάνει ιδιαίτερη μνεία στους επισκόπους και στους διακόνους της εκκλησίας. Τους ξεχωρίζει, **είτε** για την ευθύνη που έχουν στο έργο του Κυρίου, **είτε** για τη μεγάλη τους πιστότητα. Το ερώτημα είναι εάν μέσα στους εργάτες του Λόγου του Θεού υπήρχαν και γυναίκες.

Σε ολόκληρη την επιστολή του ο Παύλος αναφέρει μόνο τρία ονόματα (εξαιρουμένου του Τιμόθεου), ενός άνδρα, του **Κλήμεντα** και δύο γυναικών, της **Ευωδίας** και της **Συντύχης**. Δεν γνωρίζουμε εάν ο Κλήμης ήταν στους Φιλίππους όταν ο Παύλος έστειλε την επιστολή του, απλά αναφέρει ότι η Ευωδία και η Συντύχη συναγω-

νίστηκαν (α) με τον ίδιο, (β) με τον Κλήμεντα και (γ) με τους λοιπούς συνεργάτες του.

Γιατί ο Παύλος απ' όλους τους συνεργάτες του στην πόλη των Φιλιππων ξεχωρίζει και κάνει ιδιαίτερη μνεία στις δύο αυτές γυναίκες, τις οποίες αποκαλεί "συναγωνίστριες;" Δεν είναι όμως μόνο το ερώτημα αυτό, που απασχολεί τον κάθε πιστό, αλλά δημιουργούνται και μια σειρά από άλλα ερωτήματα, όπως:

- Πως συναγωνίστηκαν η Ευωδία και η Συντύχη με τον Παύλο και ποιος θεωρείται γνήσιος αγωνιστής;
- Είχαν κάποια ιδιαίτερη διακονία που τις ξεχώριζε από τους άλλους πιστούς, ώστε ο Παύλος να τις μνημονεύει;
- Δεν υπήρχαν στους Φιλιππούς άνδρες ικανοί για να σηκώσουν το βάρος του έργου του Κυρίου και μάλιστα σε μια εποχή που η γυναίκα δεν είχε κοινωνικά δικαιώματα;

Ο Παύλος που έλαβε το ευαγγέλιο εξ αποκαλύψεως είχε επίγνωση για το σώμα του Χριστού, γνώριζε ότι μέσα σε αυτό δεν υπάρχουν δούλοι ή ελεύθεροι, Ιουδαίοι ή Έλληνες, άνδρες ή γυναίκες, αλλά όλοι είναι "ένα" εν Χριστώ και όλοι είναι κληρονόμοι των διαθηκών του Θεού. Η Ευωδία και η Συντύχη ανήκαν στους αγωνιστές εκείνους που ήταν, όχι στα μετόπισθεν της μάχης, αλλά στις πρώτες γραμμές της μάχης και η διακονία τους δεν έμεινε μέσα στα στενά όρια μιας πόλης, των Φιλιππων, αλλά επεκτάθηκε σε όλες τις περιοχές όπου διακονούσε ο Παύλος και οι συνεργάτες του.

Ο "αγωνιστής", γίνεται "συναγωνιστής", όταν ενεργά στηρίζει τους άλλους αγωνιστές και αυτό είχαν κάνει η Ευωδία και η Συντύχη, με αποτέλεσμα όπου και αν πήγαιναν ο Παύλος και οι συνεργάτες τους να έχουν τη στήριξή τους. Το αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει «*συνήθλησαν*» (αθλούμαι μαζί) και ο στόχος του αθλητή είναι, όχι μόνο να φτάσει στο τέρμα, αλλά και να τερματίσει πρώτος για να λάβει το στεφάνι της νίκης. Αυτό ακριβώς γίνεται και στον πνευματικό τομέα, μόνο που εδώ υπάρχει μια διαφοροποίηση, **εδώ δεν υπάρχουν νικητές και ηττημένοι**, αλλά όσοι ζουν ζωή αφιέρωσης και υπακοής, όλοι φτάνουν μαζί στο τέρμα και όλοι στεφανώνονται.

Ο Παύλος, ο Τιμόθεος, ο Κλήμης, η Ευωδία με την Συντύχη

και οι λοιποί συνεργάτες του Παύλου, όλοι μαζί έκοψαν το νήμα της νίκης και τα ονόματά τους γράφτηκαν στο βιβλίο της ζωής: «*Τον αγώνα τον καλόν ηγωνίσθην, τον δρόμον ετελείωσα, την πίστιν διέτηρησα· του λοιπού μένει εις εμέ ο της δικαιοσύνης ΣΤΕΦΑΝΟΣ, τον οποίον ο Κύριος θέλει μοι αποδώσει εν εκείνη τη ημέρα, ο δίκαιος κριτής, και όχι μόνον εις εμέ, αλλά και ΕΙΣ ΠΑΝΤΑΣ, όσοι επιποθούν την επιφάνειαν αυτού*» (Β' Τιμόθεου Δ/4:8).

Ο Παύλος λέγει «εις πάντας» και μέσα στους πάντες που επιποθούν την επιφάνεια του Κυρίου Ιησού είναι και όλες οι γυναίκες μέσα στην ιστορία της εκκλησίας που αγωνίστηκαν τον καλόν αγώνα της πίστης. Ανάμεσά τους είναι η Ευωδία και η Συντύχη, που διακρίνονταν για την πιστότητά τους και ήσαν συναγωνίστριες του αποστόλου των εθνών.

Ο Παύλος διέκρινε ότι μπορούσε να στηρίξει τη διακονία του στους Φιλίππους επάνω στις δύο αυτές "δούλες" του Κυρίου Ιησού, που δεν γνωρίζουμε εάν είχαν οικογένεια, άνδρα και παιδιά. Αλλά ότι και να συνέβαινε, ως αθλήτριες, ο στόχος τους ήταν να φτάσουν στο τέρμα, συνοδοιπόρος στον αγώνα τους ήταν και ο Παύλος, μαζί εργάστηκαν για τη διάδοση των καλών νέων της σωτηρίας του Ιησού, αγωνίστηκαν μαζί του για το μήνυμα του ευαγγελίου. Ο Παύλος το επισημαίνει «*συναγωνίσθησαν μετ' εμού εις το ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ*» άρα η Ευωδία και η Συντύχη ξεχώριζαν για την ικανότητά τους να μεταφέρουν το ευαγγέλιο της σωτηρίας σε κάθε καρδιά, που σημαίνει ότι δίδασκαν τον Λόγο του Θεού σε ψυχές, δεν ήσαν ακόλουθοι του Παύλου χωρίς μιλή και χωρίς υπηρεσία.

Ίσως πολλοί να ισχυριστούν ότι οι γυναίκες είναι να μένουν στο σπίτι και να ασχολούνται με τα οικιακά, να καθαρίζουν, να πλένουν, να μαγειρεύουν και να μεριμνούν για όλες τις ανάγκες στο σπίτι. Αυτό μπορεί να το κάνουν και οι γυναίκες, που δεν έχουν το χρίσμα, δεν είναι κάτι το εξαιρετικό. Ο Κύριος χρίει τις γυναίκες για έναν πνευματικό σκοπό, που διαφέρει από τις φυσικές εργασίες. Η Ευωδία και η Συντύχη είχαν το χρίσμα του Κυρίου και μπορούσαν να σταθούν δίπλα στον μεγαλύτερο απόστολο του Κυρίου Ιησού.

Ο Θεός έπλασε τη γυναίκα για να Τον δοξάζει και να Τον λα-

τρεύει, την προγνώρισε σαν δική Του θυγατέρα και την προόρισε για δόξα. Σήμερα όλοι οι πιστοί μνημονεύουν τα ονόματα της Ευωδίας και της Συντύχης και πολλών άλλων αγίων γυναικών της Βίβλου, γιατί το θεμέλιο επάνω στο οποίο στηριζόντουσαν ήταν η θυσία του Ιησού και απέκτησαν την υιοθεσία: *«Διότι **πάντες** είσθε ΥΙΟΙ ΘΕΟΥ διὰ της πίστεως της εν Χριστώ Ιησού· επειδή όσοι εβαπτίσθητε εις Χριστόν, Χριστόν ενεδύθητε. Δεν είναι πλέον Ιουδαίος ουδέ Έλλην, δεν είναι δούλος ουδέ ελεύθερος, δεν είναι άρσεν και θήλυ· διότι **πάντες** σεις είσθε εις (ένα) εν Χριστώ Ιησού»* (Γαλάτες Γ/3:26-28).

6. Η ΑΡΧΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

«Διὰ τούτο αφήσαντες την ΑΡΧΙΚΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ του Χριστού, ας φερώμεθα προς την τελειότητα, χωρίς να βάλλωμεν εκ νέου θεμέλιον μετανοίας από νεκρών έργων και πίστεως εις Θεόν, της διδασκείας των βαπτισμών και της επιθέσεως των χειρών, και της αναστάσεως των νεκρών και της κρίσεως της αιωνίου» (Εβραίους ζ΄/6:1-2).

Ο Λόγος του Θεού αναφέρει έξι (6) βασικές διδασκαλίες που αποτελούν τα **αρχικά στοιχεία** της πίστης, τα οποία πρέπει να γνωρίζει ο κάθε νέος πιστός, ώστε το πνευματικό θεμέλιο επάνω στο οποίο θα στηρίζεται να είναι ισχυρό και να αντέχει από τις επιθέσεις του εχθρού της ψυχής μας, του Διαβόλου.

Το αρχαίο κείμενο δεν γράφει "την αρχικήν διδασκαλία του Χριστού", αλλά *«το της αρχής του Χριστού λόγον»*, είναι ο λόγος για να αρχίσει κάποιος να γνωρίζει τον Χριστό, είναι ο αρχικός λόγος της πίστης και περιλαμβάνει τα παρακάτω:

- (1) Μετανοία από νεκρών έργων
- (2) Πίστη εις τον Θεό
- (3) Διδαχή των βαπτισμών (νερού και Πνεύματος)
- (4) Επίθεση των χειρών
- (5) Ανάσταση των νεκρών
- (6) Κρίση αιώνια

Η αρχική διδασκαλία είναι **για ΟΛΟ το σώμα του Χριστού**, για άνδρες και για γυναίκες, κανένας δεν αποκλείεται από κάποια

περίπτωση από τις έξι παραπάνω. Πολλοί που παρερμηνεύουν βασικές διδασκαλίες της Βίβλου, δεν θεωρούν ότι η γυναίκα μπορεί να έχει ενεργό μέρος μέσα στην εκκλησία, χρησιμοποιώντας εδάφια, όπως «εις γυναίκα όμως δεν συγχωρώ να διδάσκη, μηδέ να αυθεντεύη επί του ανδρός, αλλά να ησυχάζη» (Α΄ Τιμόθεου Β12:11), ή «αι γυναίκες σας ας σιωπώσιν εν ταις εκκλησίαις· διότι δεν είναι συγκεχωρημένον εις αυτάς να λαλώσιν, αλλά να υποτάσσωνται, καθώς και ο νόμος λέγει» (Α΄ Κορινθίους ΙΔ/14:34). Τα εδάφια αυτά, τα έχουμε αναλύσει με λεπτομέρειες στο "Κεφάλαιο Τέταρτο" και έχουμε καταδείξει την παρερμηνεία που γίνεται.

Δηλαδή, εάν ένας πιστός άνδρας έχει μία γυναίκα γιατρό, δεν θα δεχτεί τις ιατρικές συμβουλές της, γιατί δεν επιτρέπεται σε γυναίκα να διδάσκει τον άνδρα της και θα πρέπει να πάει να βρει άνδρα γιατρό. **Ή** εάν η γυναίκα του είναι εκπαιδευτικός, δεν πρέπει να τον διδάσκει στο αντικείμενό της γιατί δεν επιτρέπεται να αυθεντεύει επάνω στον άνδρα της. **Ή** εάν η γυναίκα είναι χρόνια στην πίστη, δεν μπορεί να έχει γνώμη για τα πνευματικά και να συμβουλευεί, προτρέπει ή να διδάσκει τους άνδρες, αλλά να σιωπά και να υποτάσσεται στην πνευματική της εξουσία.

Αυτές οι θέσεις είναι έξω από τις διδασκαλίες της Αγίας Γραφής και έρχονται σε αντίθεση και με την αρχική διδασκαλία του Χριστού, με τα αρχικά στοιχεία της πίστης, που πρέπει να γνωρίζει ο κάθε άνδρας και η κάθε γυναίκα που έρχεται στον Χριστό και στην πορεία να γίνουν ικανοί να διδάξουν σωστά και άλλους πιστούς για να φανερωθεί η δόξα του Κυρίου Ιησού.

- Η μετάνοια από νεκρά έργα **είναι και για τις γυναίκες.**
- Η πίστη στον Θεό **είναι και για τις γυναίκες.**
- Η διδασχή των βαπτισμών **είναι και για τις γυναίκες.** Και οι γυναίκες βαπτίζονται στο νερό και με το άγιο Πνεύμα του Θεού.
- Η επίθεση των χειρών **είναι και για τις γυναίκες.** Μπορούν να θέσουν τα χέρια τους επάνω σε αρρώστους για θεραπεία.
- Η ανάσταση των νεκρών είναι για όλο σώμα της εκκλησίας, **είναι και για τις γυναίκες.**

- Η αιώνια κρίση *είναι και για τις γυναίκες*, κανένας δεν εξαιρείται.

Εκεί που σκοντάφτουν οι απορρίπτοντες τον ενεργό ρόλο της γυναίκας μέσα στο σώμα του Χριστού είναι η **επίθεση των χειρών**. Κατ' αυτούς, αυτό πρέπει να γίνεται μόνον από την ηγεσία της εκκλησίας και από άνδρες. Αναφερθήκαμε πολλές φορές στα λόγια του Ιησού προς τους μαθητές Του, λίγο πριν αναληφθεί: *«Σημεία δε εις τους ΠΙΣΤΕΥΣΑΝΤΑΣ θέλουσι παρακολουθεί ταύτα, Εν τω ονόματί μου θέλουσιν εκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεί νέας γλώσσας· όφεις θέλουσι πιάνει· και εάν θανάσιμόν τι πίωσι, δεν θέλει βλάψει αυτούς· επί αρρώστους θέλουσιν επιθέσει τας χείρας, και θέλουσιν ιατρεύεσθαι»* (Μάρκος Ις'/16:17-18). Οι πιστεύσαντες δεν είναι μόνον άνδρες, αλλά και γυναίκες, που σημαίνει ότι και αυτές μπορούν στο παντοδύναμο όνομα, το υπέρ πάν όνομα του Ιησού να εκβάλλουν δαιμόνια, να βαπτισθούν με το Πνεύμα του Θεού και να επιθέτουν τα χέρια τους επάνω σε αρρώστους για θεραπεία.

Η πρώτη αποστολική εκκλησία θεμελιώθηκε επάνω σε αυτή την αρχική διδασκαλία και ο Θεός δεν έδωσε τα αρχικά στοιχεία της πίστης μόνο για την εποχή εκείνη, αλλά τα έδωσε και για όλες τις εποχές και για όλους τους πιστούς, άνδρες και γυναίκες *«όσους αν προσκαλέση Κύριος ο Θεός ημών»* (Πράξεις Β/2:38) και εφόσον ο Κύριος προσκάλεσε και προσκαλεί γυναίκες μέσα στο σώμα Του, η δύναμη και η εξουσία του ονόματός Του είναι και γι' αυτές.

Η Αγία Γραφή δεν είναι ένα από τα πολλά βιβλία που εξυψώνουν τη γυναίκα, αλλά είναι το **ΜΟΝΑΔΙΚΟ βιβλίο** που παρουσιάζει την πραγματική θέση της γυναίκας μέσα στην οικογένεια, μέσα στην εκκλησία και μέσα στην κοινωνία, γιατί Αυτός που την έπλασε, απ' αρχής την προόρισε να καθίσει στο θρόνο Του.

Στο "Κεφάλαιο Όγδοο" αναφέρθηκαν γυναικείες μορφές της Βίβλου, οι οποίες αποτελούν παραδείγματα προς μίμηση για όλες τις γυναίκες των επερχομένων γενεών. Ο Παύλος στις επιστολές του, αυτό το κάνει πολύ συχνά, αναφέροντας πλειάδα ονομάτων γυναικών. Άλλες από αυτές είχαν μικρή διακονία και άλλες είχαν μεγαλύτερη διακονία, αλλά στα μάτια του Θεού δεν υπάρχει μικρή

ή μεγάλη διακονία, υπάρχει η **"πιστή διακονία"** και ο Κύριος τιμά την πιστότητα, όπως τίμησε και επαίνεσε το δίλεπτο της χήρας (βλ. Λουκάς ΚΑ/21:1-4). Για τον κόσμο ήταν ένα ποσό ασήμαντο, μηδαμινό, θα λέγαμε ότι με τα σημερινά δεδομένα με το δίλεπτο δεν μπορούσες να αγοράσεις ούτε μία καραμέλα, αλλά όμως αυτό το δίλεπτο ενώπιον του Κυρίου ήταν **μία ολόκληρη περιουσία** και αυτό επαίνεσε ο Κύριος, όπως τιμά και την κάθε διακονία, ανάλογα με την πιστότητα μας.

❖ Θα κλείσουμε τη μελέτη μας για τη γυναίκα με την περιγραφή που κάνει ο Λόγος του Θεού για την **ουράνιο Ιερουσαλήμ**, για την ένδοξη θέση που θα έχει η νύμφη εκκλησία και μέσα στη νύμφη θα είναι άνδρες και γυναίκες, πρίγκιπες και πριγκίπισσες του ουρανού: *«....Προσέλθετε εις όρος Σιών και εις πόλιν Θεού ζώντος, την επουράνιον Ιερουσαλήμ, και εις μυριάδας αγγέλων, εις πανήγυριν και εκκλησίαν πρωτοτόκων καταγεγραμμένων εν τοις ουρανοίς...»* (Εβραίους ΙΒ/12:22-23). Οι πρωτότοκοι γιοι στο λαό Ισραήλ έπαιρναν διπλή μερίδα κληρονομίας (Δευτερονόμιο ΚΑ/21:17-19, κλπ). Τυπολογικά και η νύμφη εκκλησία θα έχει στον ουρανό, ως εκκλησία πρωτοτόκων, διπλή μερίδα δόξας. Μέσα στην εκκλησία των πρωτοτόκων θα είναι άνδρες και γυναίκες πλυμένοι με το αίμα του Αρνίου.

Η ένδοξη ΘΕΣΗ που θα έχει η γυναίκα στον ουρανό, είναι **συνέχεια** της ένδοξης ΠΟΡΕΙΑΣ που έχει μέσα στην εκκλησία του Χριστού εδώ στη γη. Μία πορεία πνευματικού θριάμβου και νίκης, μία πορεία υπακοής και αφιέρωσης στον Κύριο Ιησού, έχοντας επίγνωση ποια είναι η **σχέση** της με τον Θεό και ποια είναι η **θέση** της μέσα στο σώμα του Χριστού, μέσα στην οικογένεια και μέσα στην κοινωνία.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ: ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

«ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ»

(αφηγείται ο ίδιος)

1. ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ: Γεννήθηκα στο χωριό **Σελινούντας** (Κρόκοβα) του Αιγίου. Από μικρός αγαπούσα τον Θεό και πήγαινα τακτικά στην εκκλησία και στο κατηχητικό σχολείο. Ο πατέρας μου ήταν ψάλτης, αλλά τον έχασα όταν ήμουν σε ηλικία εννέα (9) ετών και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να περάσω δύσκολα παιδικά χρόνια, καθώς η μητέρα μου, χήρα με 6 ανήλικα παιδιά, οικονομικά τα έβγαζε πέρα πολύ δύσκολα.

Όταν ήμουν σε ηλικία **14** ετών και ενώ βρισκόμουν στη Β΄ τάξη Γυμνασίου, η Μητρόπολη Αιγιαλείας δώρισε στους μαθητές από μία Καινή Διαθήκη σε μετάφραση των 4 καθηγητών Πανεπιστημίου (έκδοση ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ) και για πρώτη φορά διάβασα ολόκληρη την Καινή Διαθήκη και μάλιστα θυμάμαι ότι αυτό συνέβη δύο φορές. Διάβαζα και έβλεπα πόσο απλά και όμορφα παρουσιάζονται οι αιώνιες αλήθειες του Λόγου του Θεού και πόσο απλό

είναι ο κάθε άνθρωπος να έχει προσωπική σχέση με τον Ιησού Χριστό. Στις απορίες που τότε είχα, λόγω του νεαρού της ηλικίας μου, απαντήσεις δεν έπαιρνα από κανέναν. Όλοι μου απαντούσαν αόριστα, γενικά και συγκεχυμένα.

Χαρακτηριστικά, θυμάμαι την ανάλυση που μας είχε κάνει ο καθηγητής της Θεολογίας για την προς Εβραίους επιστολή, σύμφωνα με την οποία (όπως μας εξήγησε) καταργήθηκε η **ειδική ιεροσύνη** της περιόδου της Παλαιάς Διαθήκης, καταργήθηκε δηλαδή ο μεσιτικός ρόλος των ιερέων και θεσπίστηκε πλέον η **γενική ιεροσύνη** όλων πιστών της περιόδου της Καινής Διαθήκης με μοναδικό αρχιερέα και μεσίτη τον ίδιο τον Ιησού Χριστό. Αυτό, όπως μας το εξήγησε τότε, δεν μπορούσα να το καταλάβω. Ρωτούσα ιερωμένους και θεολόγους **«Γιατί στους πρώτους αποστολικούς χρόνους η εκκλησία δεν είχε ιερείς και γιατί σήμερα υπάρχει ειδική τάξη ιερέων; Γιατί οι μαθητές και οι απόστολοι του Ιησού ήταν απλοί λαϊκοί και δεν ήταν ιερωμένοι; Γιατί οι απόστολοι όταν κήρυτταν το ευαγγέλιο, έκαναν και ένα επάγγελμα για να μπορούν να ζήσουν, ακόμα και ο απόστολος Παύλος, που ήταν πρώην Φαρισαίος, όπου πήγαινε για να κηρύξει το ευαγγέλιο έκανε την εργασία του σκηνοποιού (Πράξεις ΙΗ/18:3) για να βγάζει τα προς το ζειν, τι άλλαξε με την πάροδο των αιώνων; Ποια είναι η αλήθεια;»** Ρωτούσα, αλλά παντού υπήρχε άγνοια.

Είχα πάρα πολλές αναζητήσεις πνευματικές και απορίες. Ρωτούσα *«γιατί ο Ιησούς ήταν πάντοτε απλός, χωρίς χρυσαφικά και στολίδια επάνω Του και γιατί πήγαινε με ένα απλό γαϊδουράκι, ενώ οι σημερινοί θρησκευτικοί ηγέτες είναι γεμάτοι με πανάκριβα χρυσαφικά επάνω τους και χρησιμοποιούν πολυτελείς λιμουζίνες, σκανδαλίζοντας το φτωχό ποίμνιο;»*, αλλά απάντηση καμιά. Σε σχετική ερώτηση που έκανα σε κάποιον αρχιμανδρίτη από την Κρήτη, η απάντηση ήταν ότι «εμείς γενικά χρησιμοποιούμε λιμουζίνες παλαιού τύπου». Ρωτούσα για θέματα πίστης, σωτηρίας, δικαίωσης, πως μπορεί ο άνθρωπος να γνωρίσει προσωπικά τον Ιησού και να έχει βεβαιότητα ποιο θα είναι το αιώνιο μέλλον του, όταν φύγει από τον κόσμο αυτό και πολλές άλλες απορίες που είχα, αλλά η απάντηση πολλές φορές ήταν στερεότυπη: *«Πήγαινε στην εκκλησία, άναψε κανένα κεράκι, φίλησε το χέρι του παπά για ευλογία ...και λοιπά, και λοιπά»*. Εκείνο που πάρα πολύ με στενοχωρούσε και που μπορώ να πω ότι με εκνεύριζε πάρα πολύ ήταν, όταν μου έλεγαν *«πίστευε και μη ερεύνα»*. Ήταν κάτι που το θεωρούσα τελείως παράλογο, αυτό δεν μπορούσα να το δεχτώ. Ίσως να είχα και επηρεαστεί από τον αρχιμανδρίτη που μας έκανε μαθήματα στο κατηχητικό και μας έλεγε ότι αυτό ήταν δόγμα της Καθολικής εκκλησίας, αλλά το είχαν όμως υιοθετήσει πλήρως και οι ίδιοι.

Μετά από όλα αυτά και ενώ βρισκόμουν στην 6η τάξη του Γυμνασίου (τότε το Γυμνάσιο ήταν εξατάξιο), πήρα την απόφαση να μην ξαναπάω στο κατηχητικό, αφού απάντηση στις απορίες μου δεν έβρισκα και να ερευνήσω μόνος του για να βρω την ΑΛΗΘΕΙΑ, **αφού οι άνθρωποι μη έχοντες οι ίδιοι την «αλήθεια», δεν μπορούσαν να με οδηγήσουν στο σωστό δρόμο** και να μου δείξουν πως μπορώ να έχω πράγματι μια ζωντανή σχέση με τον Θεό. Υπήρχε μέσα μου ο διακαής πόθος και η έντονη επιθυμία να έχω μια ζωντανή και προσωπική σχέση με τον Ιησού, αλλά ο Διάβολος, ο εχθρός του ανθρώπου, με παρέσυρε και ασχολήθηκα με άλλα πράγματα, που δεν μπορούσαν να γεμίσουν το κενό της καρδιάς μου. Δεν ασχολήθηκα με κάτι που θεωρείται από τους ανθρώπους μεγάλη ή βαριά «αμαρτία», απλά τότε σε ηλικία 18-19 ετών άρχισα να μην ασχολούμαι ιδιαίτερα με το θέμα αυτό, το έβαλα στην "άκρη" και άρχισα να ασχολούμαι συστηματικά με τη λογοτεχνία και μάλιστα την περίοδο εκείνη συνέγραψα και 2 διηγήματα, ένα κοινωνικό-αισθηματικό και ένα γουέστερν και μάλιστα το τελευταίο το είχα στείλει και σε κάποιο εκδοτικό οίκο και απέσπασε μια πολύ καλή κριτική.

Βέβαια, θα πρέπει να αναφέρω ότι το κατηχητικό σχολείο που πήγαινα, συνέβαλε σημαντικά στο να διατηρώ την αγάπη μου για τον Ιησού Χριστό και να μην παρασύρομαι από την αμαρτία του κόσμου. Θα αναφέρω μια χαρακτηριστική περίπτωση θετικής επίδρασης επάνω μου: Επειδή το Αίγιο απέχει μισή ώρα περίπου από την Πάτρα, κάθε χρόνο στις απόκριες πήγαινα στο καρναβάλι που γινόταν εκεί, άλλωστε στην

Πάτρα έχω πολλούς συγγενείς, αφού μητέρα μου καταγόταν από το χωριό Περιβόλα (βρίσκεται λίγο πριν από το Αχάια Κλάους), όπου ζούσαν οι γονείς της και τα αδέρφια της. Κάποιες λοιπόν απόκριες, τρεις ημέρες πριν το καρναβάλι που γίνεται πάντοτε την παραμονή της Καθαράς Δευτέρας, ο κατηχητής αρχιμανδρίτης μας μίλησε για την ειδωλολατρική προέλευση του καρναβαλιού και μας τόνισε το γεγονός ότι οι χριστιανοί δεν πρέπει να συμμετέχουν σε κάθε μορφής τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Αυτό έγινε η αιτία εκείνη τη χρονιά να μην πάω στο καρναβάλι, αλλά τις άλλες χρονιές, τότε πήγαινα και τότε όχι. Από το έτος **1977** που γνώρισα προσωπικά τον Ιησού Χριστό και αναγεννήθηκα (όπως θα περιγράψω στη συνέχεια), κάθε παρόμοια επιθυμία μέσα μου έσβησε. Τώρα η καρδιά μου δεν χαίρεται με ψεύτικες και αμαρτωλές χαρές, αλλά χαίρεται όταν έρχεται στην παρουσία του Κυρίου Ιησού και γεμίζει από τη δόξα Του.

2. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ: Το Σεπτέμβριο του **1975** έρχομαι στην Αθήνα για να φοιτήσω στο Πολιτικό Τμήμα της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτικών Επιστημών). Η επιθυμία στην καρδιά μου για να γνωρίσω την αλήθεια συνέχιζε να με καίει, αλλά ο εχθρός της ψυχής, μου παρουσίασε άλλα ενδιαφέροντα, όπως ήταν η πολιτική και η διασκέδαση, τα οποία όχι μόνο δεν μπορούσαν να γεμίσουν το κενό της καρδιάς μου, αλλά αυτό συνέχεια μεγάλωνε και μεγάλωνε. Για ένα χρόνο (ως πρωτοετής φοιτητής) ασχολήθηκα ιδιαίτερα με την πολιτική, έχοντας ενταχθεί σε κάποιο πολιτικό προοδευτικό φορέα. Όταν πήγαινα σε διάφορες πολιτικές συγκεντρώσεις (οι περισσότερες τότε γινόντουσαν στο γήπεδο Σπόρτιγκ), φώναζα, χειροκροτούσα και γενικά εκδηλωνόμουν πολύ έντονα, τα χέρια μου κοκκίνιζαν από τα συνεχή χειροκροτήματα και παλαμάκια, έδειχνα πως αυτό που ζούσα με γέμιζε, αλλά όταν επέστρεφα στο σπίτι, μέσα στο πνεύμα μου υπήρχε μια **ανεξήγητη θλίψη**, υπήρχε μέσα μου ένα μεγάλο κενό και μια μεγάλη απογοήτευση, με αποτέλεσμα να αναρωτιέμαι **«Είναι πράγματι αυτός ο σκοπός στη ζωή μου; Και εάν αυτός είναι, τότε γιατί δεν με ευχαριστεί τίποτα;»**. Στην κραυγή αυτή της καρδιάς μου, ο ουρανός δεν έμεινε ασυγκίνητος, γιατί ο Ιησούς αποκαλύπτεται σε κάθε ειλικρινή καρδιά που Τον εκζητεί με απλότητα και με ταπείνωση.

3. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ: Το έτος **1976** και ενώ βρισκόμουν στο Β' έτος των σπουδών μου, εργαζόμουν σε μια ιδιωτική επιχείρηση (ψυγεία VERA) στην περιοχή Μεταμόρφωση Αττικής. Σήμερα η επιχείρηση αυτή δεν υπάρχει, γιατί στη θέση της διέρχεται η Αττική Οδός. Εκεί εργαζόταν και ένας νεαρός άνδρας, ονόματι Νίκος, που αγαπούσε τον Θεό και που η συμπεριφορά του και ο τρόπος του διέφερε όλων των άλλων. Κάποια ημέρα μου έδωσε ένα άρθρο που δημοσίευε σε συνέχειες η εφημερίδα «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ» και που αναφερόταν στην εμφάνιση του Αντίχριστου. Ήταν το έργο **«Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ»** (The OMEN) που τις ημέρες εκείνες παι-

ζόταν στους κινηματογράφους, με πρωταγωνιστές τους Gregory Peck και Lee Remick. Το πήρα, το διάβασα και ένιωσα τη μεγαλύτερη κατάπληξη στη ζωή μου. Δεν μπορούσα να καταλάβω πως, ενώ είχα διαβάσει πολλά χριστιανικά βιβλία, είχα διαβάσει την Καινή Διαθήκη και επί χρόνια πήγαινα στο κατηχητικό σχολείο, δεν γνώριζα τίποτα για τον Αντίχριστο και τώρα μια πολιτική εφημερίδα να ασχολείται με το θέμα αυτό. Αυτό ήταν το κίνητρο για να αρχίσω να μελετώ το Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή, με ζήλο. **Όλα τα άλλα ενδιαφέροντά μου παραμερίστηκαν.**

Μελετώντας συστηματικά για ένα εξάμηνο το Λόγο του Θεού άρχισαν **τα πνευματικά μου μάτια να ανοίγουν** και να κατανοώ πράγματα για τα οποία πριν είχα απορίες και ερωτηματικά. Η ζωή μου άρχισε να αποκτά νόημα και σκοπό. Κατάλαβα πλέον, **γιατί** υπάρχω, **γιατί** ο Ιησούς σταυρώθηκε, **γιατί** ο κόσμος βρίσκεται μακριά από τον Θεό, **τι** πρέπει να πιστεύω και να ακολουθώ, **πώς** θα σωθώ από τις αμαρτίες μου και **τι** θέλει προσωπικά από μένα ο Ιησούς. **ΠΡΟΣΕΞΤΕ ΟΜΩΣ ΑΥΤΟ:** Γνώριζα πολλά **ΓΙΑ** τον Ιησού Χριστό, αλλά ακόμα μου έλειπε το πιο σημαντικό, **ΔΕΝ ΕΙΧΑ** γνωρίσει προσωπικά **ΤΟΝ ΙΔΙΟ** τον Ιησού. Ήξερα με το νου ποια είναι η αλήθεια, αλλά με την καρδιά δεν είχα γνωρίσει Αυτόν που είναι η Αλήθεια.

Αυτό συνέβηκε τον Απρίλιο του **1977**, κάποιο πρωινό Σαββάτου που δεν εργαζόμουν και ήμουν μόνος στο σπίτι. Δεν θυμάμαι την ακριβή ημερομηνία του μήνα. Ήμουν μόνος σπίτι και μελετούσα τον άγιο Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή. Ταυτόχρονα διάβαζα και το βιβλίο **«ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ»**, που έχει γράψει ένας ευλογημένος άνθρωπος του Θεού, ο Σπύρος Ζωδιάτης. Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας εξηγούσε, στηριζόμενος στον Λόγο του Θεού και κυρίως στην Αποκάλυψη, **ποιο θα είναι το τραγικό τέλος όλων των ασεβών και των απίστων**, που θα ριχτούν στη λίμνη του πυρός, στην κόλαση και **τι θα κερδίσουν και τι θα απολαμβάνουν οι ευσεβείς και οι δίκαιοι**, που θα ζουν αιώνια στην ένδοξη παρουσία του Αρνίου Ιησού και του Θεού.

Διαβάζοντας στο βιβλίο αυτό, ποιο ήταν το τέλος των ασεβών και των αδίκων, δεν μου έκανε κάποια ιδιαίτερη εντύπωση ή να με συγκλονίσει το γεγονός αυτό και να με φοβίσει, αλλά όταν διάβασα για το ένδοξο μέλλον των πιστών, των δικαίων από μια σειρά από εδάφια της Βίβλου, που είχε παραθέσει ο συγγραφέας, μέσα στην καρδιά μου ένιωσα μια γλυκιά αγάπη για τον Ιησού, γι' αυτό που είχε κάνει για τον αμαρτωλό άνθρωπο. Ένιωσα την καρδιά μου να ξεχειλίζει από ευγνωμοσύνη γι' αυτό που είχε κάνει και σε μένα προσωπικά **και μέσα μου μπήκε η σταθερή απόφαση να Τον ακολουθήσω και να γίνω ένα δικό Του παιδί, ήθελα να απολαύσω και εγώ αυτά που είχε ετοιμάσει στον ουρανό για τους πιστούς.** Αμέσως γονάτισα και με απλά λόγια ζήτησα από τον Ιησού να έρθει να κατοικήσει στην καρδιά μου και να αναλάβει Αυτός το τιμόνι της ζωής μου, να γίνει ο Κύριος της ζωής μου.

Τότε, έγινα μάρτυρας μιας θαυμαστής εμπειρίας, κάτι σαν ουράνιο φως με γέμισε και η ζωή μου σε δευτερόλεπτα άλλαξε ριζικά. Μια νέα πνευματική γέννηση έγινε εκείνη τη στιγμή, αναγεννήθηκα από το άγιο Πνεύμα του Θεού. **ΠΡΙΝ** από λίγα λεπτά ήμουν ένας **χαμένος αμαρτωλός** με προορισμό την αιώνια καταδίκη, **ΤΩΡΑ** πλέον ήμουν ένας **σωσμένος αμαρτωλός** με ουράνια κληρονομιά, τώρα άρχισα να ζω στην άγια παρουσία του Θεού. **ΠΡΙΝ** φοβόμουν το θάνατο, δεν γνώριζα και είχα αμφιβολία που θα βρεθώ όταν φύγω από αυτή τη ζωή. **ΤΩΡΑ** ξέρω, έχω βεβαιότητα μέσα μου ότι θα είμαι μαζί με το σωτήρα μου Ιησού, Αυτός πήρε στο σταυρό του Γολγοθά τη δική μου θέση, πέθανε αντί για μένα, πληρώνοντας το δικό μου τίμημα των αμαρτιών.

Λίγο μετά την εμπειρία μου αυτή, βγήκα έξω από το σπίτι μου για να περπατήσω. Τότε σαν φοιτητής έμενα στην οδό Πατησίων, κοντά στην **Πλατεία Κολιάτσου**, απέναντι ακριβώς από τον κινηματογράφο «**Ράδιο Σίτυ**», ο οποίος σήμερα δεν υπάρχει. Ήμουν τόσο γεμάτος από την παρουσία του Πνεύματος του Θεού μέσα μου, που δεν μπορούσα να καταλάβω, πως τόσοι άνθρωποι περπατούσαν δίπλα μου χωρίς να έχουν τον Ιησού Χριστό στην καρδιά τους, γιατί να ζουν ακόμα μέσα στην αμαρτία, αφού ο Ιησούς στο σταυρό του Γολγοθά πλήρωσε και για τη δική τους αμαρτία, πέθανε Αυτός για τον καθένα τους, αφού και εγώ πριν λίγα λεπτά ήμουν στη δική τους κατάσταση. Ήμουν ευτυχισμένος, μόλις είχα γεννηθεί για δεύτερη φορά, είχα **ξαναγεννηθεί** στη βασιλεία του Θεού, ήμουν ένα δικό Του παιδί ηλικίας μόλις **15 λεπτών**. Την ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ γεννήθηκα **σωματικά** από τους γονείς μου, τη ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΟΡΑ γεννήθηκα **πνευματικά** από το Πνεύμα του Κυρίου. Αυτή είναι η εμπειρία της αναγέννησης, χωρίς της οποίας ΚΑΝΕΙΣ δεν μπορεί να μπει στη βασιλεία του Θεού (βλ. Ιωάννης Γ:2-6).

4. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ: Μετά από αυτό το γεγονός, που ήταν ορόσημο στη ζωή μου, ενώθηκα σε μια χριστιανική ομάδα (συνάθροιση) για να λατρεύω τον Κύριο Ιησού μαζί με άλλους πνευματικούς αδελφούς, που είχαν και αυτοί την εμπειρία της **αναγέννησης**, εκπληρώνοντας έτσι το Λόγο Του, που μας προτρέπει «**Να μην αφήνουμε να συνερχόμαστε όλοι μαζί, καθώς είναι συνήθεια σε μερικούς**» (βλ. Εβραίους, κεφ.Ι'/10:25). Καθώς προχωρούσα στον πνευματικό δρόμο και αυξανόμουν στην πίστη, εκζητούσα όλο και περισσότερο να μου αποκαλύπτεται ο Λόγος του Θεού και να έχω μεγαλύτερη επίγνωση του προσώπου του Ιησού Χριστού. Παρατήρησα ότι στη συντροφιά **των πιστών που βρισκόμουν**, μερικές βασικές διδασκαλίες **που** διάβαζα μέσα στην Αγία Γραφή δεν θίγονταν σχεδόν καθόλου. Το **1978** ένιωσα μεγάλη χαρά μέσα στο πνεύμα μου, καθώς έμαθα ότι υπάρχουν κι άλλοι πιστοί, που είχαν στη ζωή τους, εκτός της εμπειρίας της αναγέννησης και την **εμπει-**

ρία της Πεντηκοστής, όπως αυτή αναφέρεται στις Πράξεις των Αποστόλων (βλ. κεφάλ. Β) και κήρυτταν θεία θεραπεία από τις αρρώστιες, καθόσον τις αλήθειες αυτές τις διάβαζα μέσα στον Λόγο του Θεού και τις πίστευα από την αρχή της πίστης μου. Έκτοτε ζητούσα ευκαιρία να βρεθώ με τους αδελφούς αυτούς, γεγονός που συνέβηκε για πρώτη φορά σε κάποια χριστιανική εκδήλωση το έτος **1979**, κατά την ημέρα της Πεντηκοστής.

Καθοριστικός παράγοντας για την παραπέρα χριστιανική μου πορεία ήταν το γεγονός της θαυμαστής αποκάλυψης που μου έκανε ο Κύριος Ιησούς για το «ποιος είναι» και να ακολουθώ την **«πρώτη ΠΑΣΩΝ των εντολών»**, η οποία είναι **«Άκουε Ισραήλ. Κύριος ο Θεός ημών είναι “ΕΙΣ” Κύριος»** (βλ. Μάρκος ΙΒ/12:28-31). Εμείς, η εκκλησία Ιησού Χριστού είμαστε ο πνευματικός Ισραήλ και λατρεύουμε τον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ Αληθινό Θεό που υπάρχει, τον **Πατέρα**, που φανερώθηκε στο πρόσωπο του **Υιού Του**, του Ιησού, στον οποίο κατοικεί όλο το πλήρωμα του **αγίου Πνεύματος** του Πατέρα. Ο Ιησούς είναι η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου, γιατί κανείς ποτέ δεν είδε τον Θεό. Η Βίβλος διακηρύττει ότι ο Θεός είναι «ΕΙΣ» (ΕΝΑΣ) και αυτή τη θαυμαστή αλήθεια τη γνωρίζουν και τα δαιμόνια και τρέμουν (βλ. Ιάκωβος Β/2:19). Εμείς πρέπει να τη διακηρύττουμε για να καταισχύνεται ο Διάβολος και να υψώνεται το όνομα του Κυρίου Ιησού, που είναι πάνω από κάθε άλλο όνομα.

Το Σεπτέμβριο του **1980** κατατάχθηκα στην Πολεμική Αεροπορία, όπου εκπλήρωσα τις στρατιωτικές μου υποχρεώσεις, υπηρετώντας το μεγαλύτερο μέρος της θητείας μου στη Λήμνο. Ένα μήνα μετά την απόλυσή μου από το στρατό, νυμφεύομαι και από τον Νοέμβριο του **1982**, αρχίζω μαζί με τη σύζυγό του να εργάζομαι για τον Κύριο Ιησού στη χριστιανική συνάνθρωπιση που είχα πάει όταν ο Κύριος με αναγέννησε με το Πνεύμα Του. Ο Κύριος με ευλόγησε και στον τομέα της εργασίας μου, όπου με θαυμαστό τρόπο ανοίγει το δρόμο και το Μάρτιο του **1984** διορίζομαι σε Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, στην οποία παρέμεινα μέχρι το **2013**, όπου υπέβαλα παραίτηση, λόγω συμπλήρωσης των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας. Το Σεπτέμβριο του **1986**, φεύγω από τη χριστιανική ομάδα στην οποία ήμουν, χωρίς όμως να προσκολληθώ επίσημα σε κάποια άλλη για ένα μικρό χρονικό διάστημα, γιατί ο Κύριος είχε κάτι θαυμαστό να κάνει στη ζωή μου και έπρεπε να μάθω να στηρίζομαι μόνο σ' Αυτόν και να Τον εμπιστεύομαι πλήρως. Η μετέπειτα πνευματική μου πορεία ήταν ιδιαίτερα ευλογημένη και πλούσια σε πολλές πνευματικές δραστηριότητες.

5. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΜΕ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ: Τον επόμενο χρόνο, στις **9 Νοεμβρίου 1987**, ημέρα Δευτέρα, ο Κύριος Ιησούς με βαπτίζει με το άγιο Πνεύμα Του. Ήταν για μένα μια πρωτόγνωρη συγκλονιστική εμπειρία. Καθώς προσευχόταν μαζί με άλλους πιστούς και δόξαζα τον Κύριο Ιησού,

Αυτός με γέμισε με το Πνεύμα Του, όπως ακριβώς γεμίζει ένα δοχείο με νερό και ταυτόχρονα ένας χείμαρρος δοξολογίας έβγαινε από μέσα μου σε ξένες γλώσσες, όπως συνέβηκε για πρώτη φορά στους αποστόλους την ημέρα της Πεντηκοστής και όπως συνέβηκε και συμβαίνει σε εκατομμύρια πιστούς σε όλους τους αιώνες και συμβαίνει και σήμερα σε ολόκληρο τον κόσμο. Από την ημέρα εκείνη αρχίζω να έχω μια νέα σχέση με τον Κύριο Ιησού και μια νέα πορεία μέσα στον πνευματικό Του αγρό.

Με την «**αναγέννησή**» μου το Πνεύμα του Θεού καθάρισε τη ζωή μου από κάθε αμαρτία, γιατί ο Ιησούς επάνω στο σταυρό του Γολγοθά πλήρωσε τις δικές μου αμαρτίες και τις δικές μου αρρώστιες, πέθανε ο Ιησούς αντί για μένα. Με το «**βάπτισμα του αγίου Πνεύματος**» ο Κύριος κατοίκησε μόνιμα μέσα μου και το σώμα μου έγινε ο ζωντανός ναός του αγίου Πνεύματος του Θεού (βλ. Α΄ Κορινθίους ζ΄/6:19, Β΄ Κορινθίους ζ΄/6:16, κλπ). Με την αναγέννηση **απέκτησα το εισιτήριο** για τον ουρανό, αλλά με το βάπτισμα του αγίου Πνεύματος, ο Ιησούς μου έδωσε **το δακτυλίδι του αρραβώνα**, που είναι το σφράγισμα για την ημέρα της απολύτρωσης του σώματός μας, για την ημέρα της αρπαγής της εκκλησίας (βλ. Εφεσίους Α/1:13, Δ/4:30, Α' Κορινθίους ΙΔ/14:21-22), εάν αυτό γίνει εφόσον βρίσκομαι στη ζωή. Η πνευματική μου πορεία και γενικά η ζωή μου πήρε από τότε άλλη μορφή, τα πάντα άλλαξαν στη ζωή μου. Μετά από ενάμισι χρόνο (Ιανουάριος **1989**) βαπτίζεται με το άγιο Πνεύμα και η σύζυγός μου. Η υπηρεσία μας μέσα στον αγρό του Κυρίου, η οποία πέρασε από πολλά στάδια δοκιμασιών και θλίψεων παίρνει νέα μορφή.

6. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ: Από το **1986** άρχισα να γράφω βιβλία πνευματικού περιεχομένου, τα οποία έγιναν η αιτία να δημιουργούνται διάφορες πνευματικές εστίες πανελλήνια και ο Κύριος να με χρησιμοποιεί πιο θετικά για τη διάδοση του μηνύματος του ευαγγελίου Του. Είχα ξεκινήσει τη συγγραφή βιβλίων από ηλικίας 19 ετών περίπου, όπου είχα κάνει μικρές μελέτες και είχα συγγράψει διάφορα άρθρα και δοκίμια, καθώς και δύο διηγήματα, όπως ήδη ανέφερα. Αργότερα, όταν έδωσα την καρδιά του στον Ιησού και «αναγεννήθηκα», αφιέρωσα το χάρισμά μου αυτό στην υπηρεσία Του.

Έχω συγγράψει μεγάλο αριθμό βιβλίων με ποικίλη ύλη, κατά βάση πνευματικού περιεχομένου (ερμηνευτικά, απολογητικά, εσχολογικά, κλπ). Ένα από τα σημαντικότερα έργα μου, το οποίο αποτελεί σταθμό στην Ελληνική βιβλιογραφία είναι το βιβλίο «**ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ**», στο οποίο αναλύονται οι σύγχρονες πολεμικές κινητοποιήσεις με ακριβή ιστορικά στοιχεία, που φθάνουν μέχρι το 2018 (6η έκδοση). Το βιβλίο αυτό, αν και αναλύει τα γεγονότα κάτω από το φως των προφητειών της Αγίας Γραφής, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν θρησκευτικό βιβλίο, αλλά αποτελεί ένα σπάνιο σύγχρονο ιστορικό ντοκουμέντο, που προχωρεί μέσα στο μέλλον και συναρπάζει τον αναγνώ-

στη. Το βιβλίο αυτό, καθώς επίσης και το βιβλίο **«ΤΟ ΞΕΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ»** έχουν αποσταλεί σε διάφορες πολιτικές και κοινωνικές προσωπικότητες, καθώς και σε διάφορους φορείς και έχουν αποσπάσει ευμενή σχόλια και κριτικές. Τοπικές εφημερίδες της γενέτειράς μου συχνά έχουν προβάλλει τα βιβλία μου, με εξαιρετικές κριτικές.

Μεγάλης αποδοχής έχουν τύχει και τα βιβλία **«ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ»** και **«Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ»**. Στο πρώτο περιγράφονται οι τρόποι και οι μεθοδείες με τις οποίες ενεργούν ο Διάβολος και οι πονηρές του δυνάμεις επάνω στον άνθρωπο και παράλληλα αναφέρονται οι τρόποι απελευθέρωσής του. Το δεύτερο βιβλίο μας μεταφέρει στις έσχατες ημέρες και στα συγκλονιστικά γεγονότα που θα λάβουν χώρα επάνω σ' όλο τον κόσμο και θα μορφώσουν το ένδοξο σώμα της νύμφης εκκλησίας του Χριστού, επάνω στην οποία ο Κύριος Ιησούς θα επιθέσει μεγάλη δόξα και δύναμη.

Τέλος, το βιβλίο με τίτλο **«ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ»** αποτελεί σημαντικό σταθμό στην Ελληνική βιβλιογραφία, καθόσον γίνεται μια αντικειμενική ιστορική καταγραφή των γεγονότων και των συνθηκών που συνετέλεσαν στη θέσπιση του «Συμβόλου της Πίστεως». Περιγράφεται με λεπτομέρειες όλο το παρασκήνιο που προηγήθηκε της Συνόδου της Νίκαιας (325 μ.Χ), πριν υπογραφεί το Σύμβολο της Πίστεως, καθώς και οι πιέσεις που ασκήθηκαν από τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Κωνσταντίνο, ο οποίος προήδρευσε της Συνόδου με τον τίτλο του **Pontifex Maximus**, δηλαδή του Μεγάλου Αρχιερέα. Ο δόκιμος όρος που θα μπορούσε να αποδοθεί στο βιβλίο αυτό είναι ότι αποτελεί μια «ιστορική εκκλησιαστική πραγματεία», που με τεκμηριωμένα στοιχεία δείχνει την ανωτερότητα της **θεόπνευστης** Βίβλου απέναντι σ' ένα **ανθρώπινο** θρησκευτικό σύγγραμμα, όπως είναι το Σύμβολο της Πίστεως.

❖ Από τις αρχές του έτους **2003**, λόγω της ιδιότητάς μου ως δημοσίου υπαλλήλου, αλλά και λόγω της μεγάλης μου εμπειρίας στον τομέα της δημόσιας διοίκησης, άρχισα να εκδίδω και μία σειρά νομικών βιβλίων, που έχουν σχέση με τη «Δημόσια Διοίκηση». Τα βιβλία αυτά απετέλεσαν ένα μέσο, ώστε πάρα πολλοί να θέλουν να γνωρίσουν και τα πνευματικά μου βιβλία. Από τα έτη **1996** μέχρι τέλος του **2012** ήμουν τακτικό μέλος του Υπηρεσιακού και Πειθαρχικού Συμβουλίου της Υπηρεσίας μου (επί 16 συνεχή έτη), έχοντας ασκήσει παράλληλα, κατά περιόδους και καθήκοντα προϊσταμένου Τμήματος. Η όλη προσφορά μου έτυχε μεν μεγάλης αναγνωρισιμότητας, καθόσον σε πλείστες περιπτώσεις δόθηκαν άμεσες και αποτελεσματικές λύσεις σε υπάρχοντα υπηρεσιακά προβλήματα, αλλά πολεμήθηκα και από μερίδα συναδέλφων, για καθαρά εμποθείς λόγους, που με ανέντιμους μεθόδους ασκούσαν μια πολεμική εναντίον μου, διοχε-

τεύοντας στον τύπο γεγονότα και καταστάσεις που αφορούσαν την πνευματική προσωπική μου ζωή, μη μπορώντας να με αντιμετωπίσουν με άλλον τρόπο, καθόσον ενεργούσα πάντοτε μέσα στα υπηρεσιακά και νόμιμα πλαίσια και με πλήρη διαφάνεια και καθαρότητα. Αξίζει να σημειωθεί, για ιστορικούς λόγους, αλλά και για τη δόξα του Ιησού, ότι στις αρχαιρεσίες που γινόντουσαν για την εκλογή των μελών του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, εκλεγόμουν επί χρόνια 1ος, καθόσον με ψήφιζαν συνάδελφοι απ' όλη την Ελλάδα, οι οποίοι ανήκαν πολιτικά σε όλες τις παρατάξεις, γνωρίζοντας ότι σαν άνθρωπος του Θεού, μπορούσαν να βρουν λύσεις στα προβλήματά τους και ιδιαίτερα σε πειθαρχικά θέματα.

7. ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Εκτός από τη συγγραφική μου δραστηριότητα, η οποία εκ των υστέρων έλαβε μεγάλη έκταση, ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιήθηκα σχεδόν αμέσως από τα πρώτα χρόνια της αναγέννησής μου ήταν η **διακονία του Λόγου Θεού** και σαν ομιλητής (κήρυκας) έχω μεταφέρει τα καλά νέα του ευαγγελίου του Ιησού, σ' όλη την Ελλάδα, με αποτέλεσμα πολλοί άνθρωποι να έχουν ευλογηθεί, καθώς εκζητούν τον Ιησού Χριστό στη ζωή τους και στρέφονται με δίψα στον άγιο Λόγο Του, τη Βίβλο, που αποτελεί ύψιστη τιμή για τη χώρα μας, καθόσον η Καινή Διαθήκη έχει γραφτεί απευθείας στην Ελληνική γλώσσα, ένα προνόμιο μοναδικό για μας, που ο Θεός δεν το έδωσε σε κανένα άλλο έθνος. Κατά καιρούς έχω αναλάβει στην Αθήνα και στην επαρχία **την ευθύνη διαφόρων συναθροίσεων ή χριστιανικών ομάδων**, που λειτουργούσαν, είτε κατ' οίκον, είτε σε δημόσιους χώρους (κτίρια), έχοντας συνεργαστεί με όλες σχεδόν τις αναγεννημένες ομάδες, ομολογίες, συναθροίσεις, κλπ, που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, Ελληνόφωνες και Αγγλόφωνες. Τα μηνύματά μου, αρχικά δια μέσου κασετών και αργότερα δια μέσου CD και DVD έχουν μεταφερθεί σε ολόκληρη την Ελλάδα. Με τη χρήση του ιντερνετ (facebook, youtube, κλπ) τα μηνύματα μεταδίδονται και σε ολόκληρο τον κόσμο, με αποτέλεσμα πολλοί να έχουν ευλογηθεί, σύμφωνα με τις δικές τους μαρτυρίες .

8. Διακονία «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»: Πολλοί είναι αυτοί που καλοπροαίρετα με ρωτούν να μάθουν **που ανήκω** και βασικά **ποιο είναι το δογματικό «πιστεύω»**, που ακολουθώ. Κατ' αρχήν, θα ήθελα να επισημάνω το γεγονός ότι ο Ιησούς Χριστός δεν πέθανε για να δημιουργηθούν ομάδες, φάτρες και παρατάξεις, αντιμαχόμενες μεταξύ τους, πέθανε για να μας φέρει σε επικοινωνία με τον Πατέρα Θεό και να ζήσουμε αιώνια στην παρουσία Του. Σαν «εκκλησία του Χριστού» είμαστε ένα ενιαίο πνευματικό σώμα και όχι ένα κομματιασμένο σώμα, που το ένα μέλος μάχεται το άλλο. Ο Κύριος Ιησούς ζητεί από το λαό Του να παραμερίσει τα δογματικά φράγματα και να υψωθεί πάνω από διαφορές για να μπορεί να Τον λατρεύει με ενό-

τητα και Αυτός μόνον θα είναι η κεφαλή (εξουσία) της εκκλησίας. Πρέπει να ζούμε άγια και ταπεινά και να θεωρούμε **«αλλήλους υπερέχοντας»**.

Ενώπιον του Θεού δεν υπάρχουν «Ορθόδοξοι ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ», «Καθολικοί ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ», «Διαμαρτυρόμενοι ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ», «Ευαγγελικοί ή Πεντηκοστιανοί», «τριαδικοί ή μονοθεϊστές», κλπ, ενώπιόν Του υπάρχουν μόνον «αχρείοι δούλοι» και «υπηρέτες» του Λόγου Του. Ας θυμηθούμε ότι η πρώτη αποστολική εκκλησία δεν είχε τίτλους, αξιώματα και ταμπέλες και στην Αντιόχεια για πρώτη φορά οι πιστοί ονομάσθηκαν απλά "χριστιανοί", χωρίς να υπάρχει δίπλα και κάποιο κοσμητικό επίθετο (Πράξεις ΙΑ/11:26). Ο Ιησούς θυσιάστηκε για να φέρει το λαό Του σε ενότητα πίστης και Πνεύματος. Μπορεί άλλοι να έχουν λιγότερο φως και άλλοι να έχουν περισσότερο φως, **αλλά όλοι όμως έχουμε φως από την ΙΔΙΑ πηγή**, που είναι ο Ιησούς Χριστός, γιατί Αυτός είναι «το Φως τους κόσμου». Στους ανθρώπους δεν συστήνω να ακολουθήσουν δόγμα, θρησκεία, αίρεση, ομάδες και φατρίες, δεν συστήνω να ακολουθήσουν χαρισματικούς και ταλαντούχους ανθρώπους, αλλά συστήνω να διαβάζουν το Λόγο του Θεού και να ακολουθήσουν ένα ΜΟΝΑΔΙΚΟ πρόσωπο, τον Κύριο Ιησού και Αυτός θα τους οδηγήσει στην αλήθεια. Αυτός είναι **η σωτηρία**, Αυτός είναι **η θεραπεία** για κάθε αρρώστια και Αυτός είναι **η ελευθερία** από τις πονηρές δαιμονικές δυνάμεις, Αυτός είναι ο ίδιος ΧΘΕΣ και ΣΗΜΕΡΑ και στους ΑΙΩΝΕΣ.

Για το λόγο αυτό, έχω δώσει στη διακονία μου την άτυπη επωνυμία **«ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»**, γιατί πιστεύω ότι μόνο με ειλικρινή αγάπη και φιλαδέλφεια μπορεί κάποιος να υπηρετήσει τον πλησίον του, μια γνήσια φιλαδέλφεια που να έχει τα σπλάχνα του Ιησού Χριστού και την καρδιά της αγάπης του Πατέρα. Ο Κύριος ετοιμάζει το λαό Του για κάτι θαυμαστό, ετοιμάζει το **«νέον πράγμα»** που αναφέρεται στον Ησαΐα ΜΓ/43:18 και για το σκοπό αυτό φέρνει σε επαφή αδελφούς, άγνωστους μεταξύ τους και με διαφορετικές δογματικές τοποθετήσεις, αλλά με ένα κοινό στόχο και οραματισμό: Να χρίσουν τη κεφαλή του σώματος, να χρίσουν τον Ιησού και Αυτός είπε **«Όταν εγώ υψωθώ, θα ελκύσω πάντας προς εμαυτόν»**.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Λεπτομέρειες για την πνευματική πορεία του συγγραφέα, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να διαβάσει στην αυτοβιογραφία του, που κυκλοφορεί με τίτλο **«ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ»** (κωδικός 11). Όλα τα βιβλία του έχουν αναρτηθεί σε αρχεία PDF στο facebook στην ομάδα **«Βιβλιοθήκη ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»**, καθώς και στο site www.AlkiviadisFiladelfos.com, όπου η πρόσβαση είναι ελεύθερη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΗΓΕΣ - ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

01. **«ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ»**, σε μετάφραση Αρχιμανδρίτη Νεόφ.Βάμβα.
Έκδοση «ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ».
02. **«ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ»**, αρχαίο κριτικό κείμενο U.B.S..
03. **«ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ»**, μετάφραση των Ο΄ (Εβδομήκοντα).
04. **«ΤΑ ΠΑΡΕΞΗΓΗΜΕΝΑ»**,
Γιώργου Παππτά - Εκδόσεις «ΘΕΡΙΣΜΟΣ»
05. **«ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ»**
Γιώργου Παππτά - Εκδόσεις «ΘΕΡΙΣΜΟΣ»
06. **«ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ»**
Gien Karssen - Εκδόσεις «Ο ΛΟΓΟΣ»
07. **«Η ΒΕΒΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ»**
Dr.John White - Εκδόσεις «Ανώγειο»
08. **«ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΑΜΟΣ»**
Σπύρου Καραλή - Έκδοση:12/2010
09. **«ΙΟΥΝΙΑΣ ή ΙΟΥΝΙΑ»** Ιωάννη Καραβιδόπουλου
10. **«ΕΑΕΠ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ, ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΙ, ΠΩΣ ΠΟΛΙΤΕΥΕΤΑΙ»**
Εκδόσεις «ΟΡΟΣ», 2006 (92 σελίδες / ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ).
11. **«Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥ-
ΧΕΤΑΙ; »** Αλκιβιάδη Τζελέπη - Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»
12. **«Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ & ΤΑ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ»**
Αλκιβιάδη Τζελέπη - Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»

13. **«ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ»**
Αλκιβιάδη Τζελέπη - Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»
14. **«ΙΕΡΗ ΠΟΡΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟ ΚΟΣΜΟ» (09.03.2013)**
Ερανιστής (www.eranistis.net)
15. **«ΧΡΙΣΤΙΑΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»** Ginger Gabriel
Εκδόσεις «Χριστιανική Κίνηση Αγάπης 2006» (www.xka.gr)
16. **«ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΑΝΔΡΑΣ»** Ginger Gabriel
Εκδόσεις «Χριστιανική Κίνηση Αγάπης 2006» (www.xka.gr)
17. **«ΤΟ ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥ-
ΧΗΣ» - Θεμιστοκλής Κουλούρης**
Εκδόσεις «ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟ ΘΕΟ», 1992 (www.ekxe.gr)
18. **«Η ΥΠΑΚΟΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ»**
Θεμιστοκλής Κουλούρης (www.ekxe.gr)
19. **«Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ μέσα στο έργο του Θεού»**
Δημήτρης Χρηστίδης (www.alithos-anesti.gr)
20. **«ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ στα σχέδια του Θεού»**
Δημήτρης Χρηστίδης (www.alithos-anesti.gr)
21. **«ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ»**
"Γιατί πρέπει η γυναίκα να φοράει μαντήλι στην προσευχή;"
Απαντήσεις Νο 27 - Γιώργος Κοροβέσης (www.WordofGod.gr)
22. **«ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ»**
"Τι εννοεί Α' Κορινθίους ΙΑ:15, όταν αναφέρει (ότι) το κά-
λυμμα αντί περιβαλαίου;"
Απαντήσεις Νο 244 - Γιώργος Κοροβέσης (www.WordofGod.gr)
23. **«ΑΓΓΙΖΟΝΤΑΣ....ΜΑΛΛΙΑ & ΚΑΛΥΜΜΑ» (11.04.2018)**
Αντώνης Περιάλης (Youtube: Kallithea church)

- 24. «ΤΟ ΚΑΛΥΜΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ, ΝΑΙ ή ΟΧΙ;»** (21.07.2019)
Δημήτρης Λέκκας (Youtube: GodsIsGood)

- 25. «ΓΑΜΟΣ - ΔΙΑΖΥΓΙΟ - 2ος ΓΑΜΟΣ»** (15.06.2016)
Δημήτρης Λέκκας (Youtube: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ)

- 26. «Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ σε Οικογένεια, Διακονία και Ζωή / Μέρος Α - Β»** (18.05.2016 και 25.05.2016)
Δημήτρης Λέκκας (Youtube: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ)

- 27. «ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ / Μέρος Α - Β - Γ»**
(04.08.2019 - 11.08.2019 - 29.09.2019)
Δημήτρης Λέκκας (Youtube: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ)

- 28. «ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ»**
Ιωάννου Σταματάκου (έκδοση 1990)

- 29. «ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ»**
Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Ευστρατιάδου
(έκδοση 2001 /αρχική έκδοση 1910)

- 30. «ΛΕΞΙΚΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»**
Γεωργίου Μπαμπινιώτη (έκδοση 1998)

- 31. Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια «ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ»**
<http://el.wikipedia.org/wiki/> (Ελληνικά)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Οι υπ' αριθ. 18 - 27 πηγές δεν υπάρχουν σε έντυπη μορφή. Είναι ηχητικά μηνύματα, που έχουν ληφθεί από το Youtube Αναγράφεται η ηλεκτρονική διεύθυνση των πηγών, για περισσότερες λεπτομέρειες για τους ενδιαφερόμενους.

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 34 - 0

Α' έκδοση: 11/2007 ❖ Β' έκδοση: 11/2019

Αρχική έκδοση: 03/1998 ❖ Σελίδες 88

Στο βιβλίο αυτό περιγράφεται με σύντομο, αλλά και με γλαφυρό τρόπο η ΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΜΑΡΤΥΡΙΑ του συγγραφέα Αλκιβιάδη Τζελέπη.

Περιγράφεται **πως** αναγεννήθηκε και βαπτίσθηκε με το άγιο Πνεύμα του Θεού, **ποιοι** άνθρωποι ήταν γι' αυτόν πνευματικά στηρίγματα, **πως** και με ποιους συνεργάστηκε μέσα στο έργο του Θεού, **τι** προβλήματα είχε σαν αναγεννημένος πιστός στη δουλειά του, **πως** τα πνευματικά βιβλία που έχει γράψει έγιναν μια πηγή ευλογίας για εκατοντάδες ανθρώπους σε Ελλάδα και εξωτερικό και **πως** ο Κύριος τον έχρισε και τον οδήγησε να εργαστεί ως κήρυκας του Λόγου του, μεταφέροντας το μήνυμα του ευαγγελίου, μέσα από CD, DVD και το διαδίκτυο σε όλο τον κόσμο ...και πολλά άλλα.

ISBN: 978 - 960 - 92560 - 7 - 0

Α' έκδοση: 02/2002 ♦ Ανατύπωση: 2022 ♦ Σελίδες 80

Πολεμικές συρράξεις με τεχνολογία τρόμου, τρομοκρατικές ενέργειες που ξεπερνούν τον κινηματογράφο, εμφύλιες διαμάχες που αφανίζουν λαούς ολόκληρους, θρησκευτικές συγκρούσεις χωρίς τέλος, φοβερές επιδημίες, πείνα, αρρώστιες, ανεργία, πληθωρισμός, σεισμοί, καταστροφικά καιρικά φαινόμενα, άνθρωποι γεμάτοι μίσος, κακία, θεομπαίχτες, εγωιστές, αλαζόνες, καιροσκόποι, σατανολάτρες και πολλά άλλα κοινωνικά προβλήματα ζωντανεύουν στις σελίδες του βιβλίου αυτού.

Το βιβλίο αυτό προχωρεί στο μέλλον και περιγράφει φοβερά γεγονότα που πρόκειται να συμβούν:

Ο πύργος του Άιφελ θα πέσει - Ο Νείλος ποταμός θα ξεραθεί - Τα Ηνωμένα Έθνη θα διαλυθούν - Ουρανοξύστες στη Νέα Υόρκη θα πέσουν - Το νερό θα γίνει σπάνιο στη Μέση Ανατολή - Η Τουρκία και οι γύρω περιοχές θα αιματοκυλίσουν - Ο Ειρηνικός και ο Ατλαντικός Ωκεανός θα ενωθούν ...κλπ.

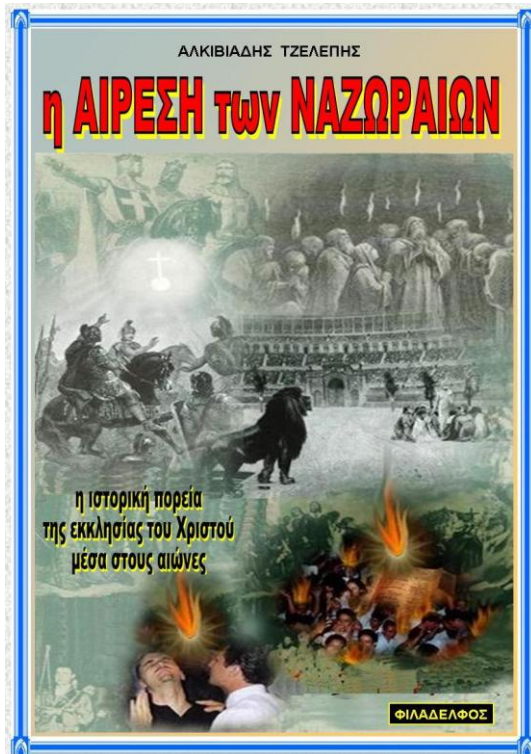
Αυτά θα είναι μερικά από τα γεγονότα που αναφέρονται στο βιβλίο, το οποίο θεωρείται σαν μια μικρή συνέχεια (συμπλήρωμα) του βιβλίου με τίτλο «ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ» (κωδικός Νο3).

ISBN: 978 - 960 - 92560 - 3 - 2

Α' έκδοση: 1998 ♦ Σελίδες 88

- ❖ **ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ** που αποτελείται από τρία (αυτοτελή) θέματα, που μεταξύ τους παρουσιάζουν μια θαυμαστή ενότητα και αποτελούν μια ΤΡΙΛΟΓΙΑ. Τα δύο πρώτα («Η ΟΡΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΜΟΥ» και «ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΞΑ») έχουν γραφτεί από τον **Ρικ Τζόινερ** και το τρίτο («Ο ΥΙΟΣ Ο ΑΡΣΕΝ»), που αποτελεί και το μεγαλύτερο μέρος του βιβλίου έχει γραφτεί από τον **Αλκιβιάδη Τζελέπη**.
- ❖ **ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ** που μας μεταφέρει στα τέλη των εσχάτων καιρών και στα συγκλονιστικά γεγονότα που θα λάβουν χώρα και θα μορφώσουν το ένδοξο σώμα της «εκκλησίας της Φιλαδέλφειας», της εκκλησίας της αρπαγής, επάνω στην οποία ο Κύριος θα επιθέσει μεγάλη δόξα.
- ❖ **ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ** που δεν πρέπει να λείπει από καμιά βιβλιοθήκη

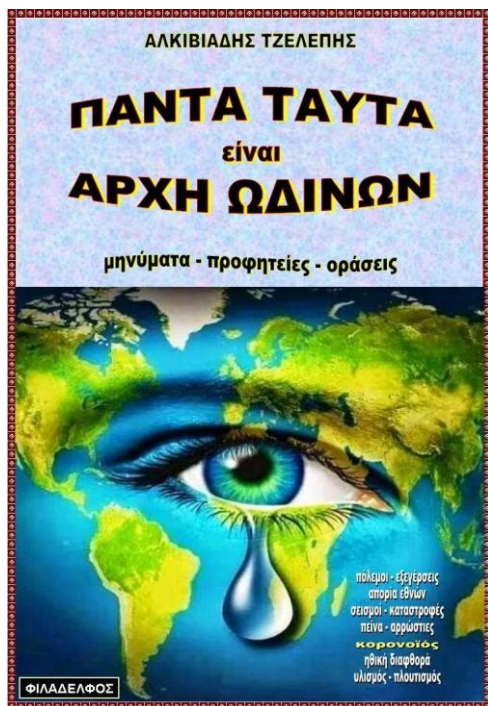
ISBN: 978 - 960 - 6783 - 16 - 6

Α' έκδοση: 1993 ❖ Σελίδες 84

Το Ιουδαϊκό θρησκευτικό κατεστημένο αποκαλούσε τον Ιησού Χριστό «**ΠΛΑΝΟ**», τον απόστολο Παύλο αρχηγό της «**ΑΙΡΕΣΗΣ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ**» και γενικά όλους τους πιστούς των πρώτων Χριστιανικών χρόνων ότι ανήκαν στη «**ΝΕΑ ΑΙΡΕΣΗ**».

Τα μεγάλα ερωτήματα που υπάρχουν, όπως: «**ΠΟΙΟΣ** είναι ο πραγματικά αιρετικός;», «**ΠΟΙΟΙ** ήσαν οι μεγαλύτεροι αιρετικοί όλων των εποχών», **ΤΙ ΕΙΝΑΙ** ή **ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ** εκκλησία;» και πολλά άλλα ερωτήματα βρίσκουν απάντηση στο βιβλίο αυτό.

Μαζί με τα βιβλία «**Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ**» και «**ΠΟΛΕΜΟΣ και ΝΙΚΗ**» αποτελούν μια θαυμαστή προφητική τριλογία.

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 35 - 7

Α' έκδοση: 05/2020 - Σελίδες 88

❖ Το βιβλίο αυτό **γράφτηκε** κατά τη διάρκεια της συνεχιζόμενης επέλασης της πανδημίας του κορονοϊού (Απρίλιος. 2020) και **περιλαμβάνει** προφητείες και οράσεις που ο Κύριος Ιησούς έχει δώσει στο λαό Του, την εκκλησία Του, για τις ημέρες αυτές, ώστε οι πιστοί να πάρουν θάρρος και δύναμη, για να αντιμετωπίζουν τα γεγονότα αυτά με ειρήνη στην καρδιά τους, έχοντας τέλεια εμπιστοσύνη σ' Αυτόν ότι θα τους διαφυλάξει και θα τους προστατεύσει μέσα από τα επερχόμενα δεινά.

❖ Στο βιβλίο αυτό συχνά αναφέρεται η φράση «**αρχή ωδίνων**» και αυτός είναι ο λόγος που δόθηκε και ο σχετικός τίτλος. Όλα αυτά που συμβαίνουν επάνω στην ανθρωπότητα είναι "ωδίνες", είναι πόνοι και συμφορές, που «**κοιλοπονοούν**» κάτι το νέο. Οι προφητείες της Αγίας Γραφής είναι αρκετά αποκαλυπτικές στο θέμα αυτό και ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός είχε αναφερθεί πολλές φορές, όταν μιλούσε για τα γεγονότα που θα προηγηθούν της Β' ένδοξης έλευσής Του.

ISBN: 978 - 618 - 80075 - 4 - 3

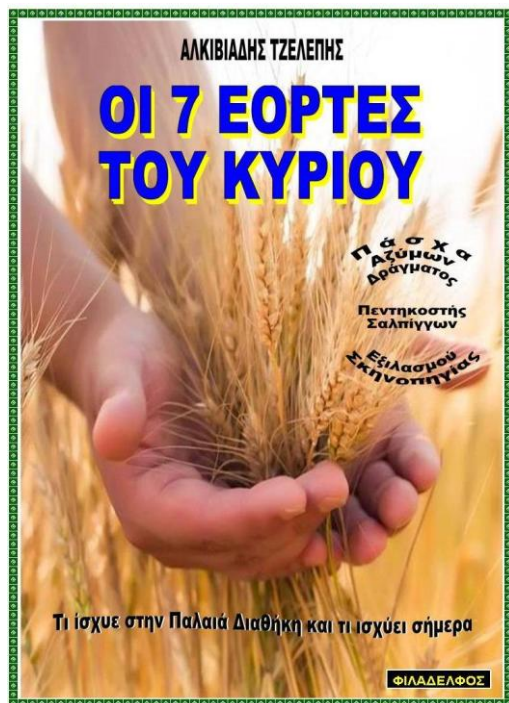
Α' έκδοση: 1990 (σελίδες 280) Β' έκδοση: 2012 (ανατύπωση)

Γ' έκδοση εμπλουτισμένη : 2021 (σελίδες 526)

❖ Ένα βιβλίο μοναδικό για την Ελληνική Χριστιανική βιβλιογραφία, καθόσον παρουσιάζει και αναλύει την εμπειρία της Πεντηκοστής και το λαλείν ξένες γλώσσες σύμφωνα με όλες τις επικρατούσες απόψεις, τόσο των υποστηρικτών της, όσο και των αντιφρονούντων (αντιχαρισματικών). Πρόκειται για μια απολογητική και ερμηνευτική μελέτη, που θα δώσει απάντηση στα ερωτήματα κάθε ειλικρινή εκζητητή της αλήθειας του Λόγου του Θεού.

Μερικά από τα περιεχόμενά του:

❖ Η υπόσχεση του Θεού για το άγιο Πνεύμα του Θεού - Το έργο του αγίου Πνεύματος στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης - Πεντηκοστή: Το "σημείο" της εκπλήρωσης της υπόσχεσης του Θεού - Παρουσίαση 12 επιχειρημάτων που παρουσιάζουν οι αρνητές της εμπειρίας της Πεντηκοστής - Αποτελέσματα και οφέλη από το βάπτισμα με το άγιο Πνεύμα - Πνευματικά χαρίσματα - Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην "αναγέννηση" και στο "βάπτισμα με το άγιο Πνεύμα" - Πως μπορεί ο πιστός να λάβει το άγιο Πνεύμα;

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 32 - 6

Α' έκδοση: 01/2019 - Σελίδες 84

❖ Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης ο Θεός είχε καθιερώσει **7 ετήσιες** εορτές και **1 εβδομαδιαία** εορτή, το Σάββατο, μέσα στις οποίες ο Θεός είχε "κρύψει" αιώνιες αλήθειες, τις οποίες ήθελε να αποκαλύψει στους αγίους Του. Οι εορτές αυτές ήταν **τύποι** μελλοντικών αγαθών και αληθειών, που είχαν σχέση με την έλευση του Μεσσία και με την ένδοξη πορεία της νύμφης εκκλησίας.

❖ Στο βιβλίο αυτό γίνεται παρουσίαση και ανάλυση των 7 ετήσιων εορτών, οι οποίες προφητικά και χρονολογικά καλύπτουν όλα τα γεγονότα από τη ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ μέχρι τη ΣΥΝΤΕΛΕΙΑ του κόσμου. Δίνονται απαντήσεις σε ερωτήματα που απασχολούν τον εκζητητή της αλήθειας, **όπως**: Ποιος ήταν ο προφητικός συμβολισμός των εορτών; Ισχύουν οι εορτές αυτές και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης; Η πρώτη αποστολική εκκλησία τι εφαρμόζε; Οι

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 19 - 7

Α' έκδοση: 05/2004 - Β' έκδοση: 11/2008

Γ' έκδοση: 12/2023 - Σελίδες 890

❖ Πρόκειται για μια συλλογή από **1390** ύμνους. Στη συλλογή αυτή έχουν συμπεριληφθεί ύμνοι παλαιοί (σε μετάφραση) και ύμνοι που έχουν γραφτεί και μελωποποιηθεί μέχρι και το έτος **2023**. Η έκδοση αυτή πρωτοτυπεί στο ότι περιλαμβάνει ύμνους με παραλλαγές και στο ότι περιέχει ύμνους που δεν υπάρχουν σε καμιά άλλη **προγενέστερη** συλλογή. Περιλαμβάνει **ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ** μουσικής των ύμνων, ευρετήριο **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ** των ύμνων κατά **θέματα** και κατά **αλφαβητική σειρά** και ευρετήριο **CD ΕΡΜΗΝΕΥΤΩΝ** και **ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ**.

❖ Η συλλογή, επεξεργασία, ταξινόμηση και καταγραφή των ύμνων της **1ης** έκδοσης άρχισε το έτος **1985** και τελείωσε το έτος **2003**, μετά δηλαδή από **18** έτη. Στη **2η έκδοση** έγινε απλά προσθήκη μερικών ύμνων και έλαβε αριθμό ISBN. Για την οριστική μορφή της **3ης έκδοσης**, με περισσότερη πλέον εμπειρία, χρειάστηκε ένας ολόκληρος χρόνος εντατικής εργασίας. Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες προσφορές της διακονίας «**ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ**» στο χώρο της Ελληνικής Χριστιανικής βιβλιογραφίας

Βιβλιοθήκη "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"

Συγγραφείας: Αλκιβιάδης Τζελέπης

01. ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ (συγκλονιστικές μαρτυρίες)
02. ΤΙ ΔΙΔΑΣΚΕΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (31 Βιβλικά θέματα - 5η έκδοση 2022)
03. ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ εσχατολογικό (7η έκδοση 2021)
04. ΟΙ 3 ΚΑΘΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (συνοπτική ανάλυση)
05. ΤΟ ΞΕΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (Αντίχριστος και Μασονία)
06. Η ΑΠΟΣΤΑΤΗΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ (χάνεται ή όχι η σωτηρία του πιστού;)
07. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (Γένεση Α:26-27)
08. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ (Βιβλική μελέτη)
09. ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΖΩΑ (ΒΙΒΛΟΣ και ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ)
10. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
11. ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ (ομολογία Αλκιβιάδη Τζελέπη)
12. ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (Βιβλική μελέτη)
13. Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ
14. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗ (προφητικά μηνύματα)
15. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (σχολιάζοντας την επικαιρότητα)
16. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ (με σκίτσα)
17. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ (Ξεσκεπάζοντας τον Εχθρό)
18. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΧΙΣΟΦΡΕΝΕΙΑ (το 3ο μέρος του βιβλίου 17)
19. ΤΟ ΣΚΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΟΣ και Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ
20. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ (ιστορικές - αρχαιολογικές αποδείξεις)
21. Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ (η εκκλησία των Εσχάτων Καιρών)
22. Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ - Η ημέρα του Κυρίου (έκδοση βελτιωμένη) 2018)
23. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ - Η Θεότητά του Ιησού Χριστού
24. ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΜΑ (ο Θεός της Διαθήκης)
25. «Ψάλλτε ΑΣΜΑ ΝΕΟΝ» (υμνολόγιο - 240 ύμνοι)
26. «ΜΕΛΩΔΙΕΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ» (υμνολόγιο - 1390 ύμνοι - έκδοση 2023)
27. Η ΟΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (προφητικό)
28. ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΗ ΓΗ, ΔΟΞΑ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (προφητικό)
29. ΟΤΑΝ Η ΓΗ ΚΟΙΛΟΠΟΝΕΙ (εσχατολογική - προφητική μελέτη)
30. ΦΩΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΟ (μικρό εγχειρίδιο θεολογίας - 16 θέματα)
31. ΥΜΝΟΙ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΙΗΣΟΥ - Τραγούδια, Ύμνοι, Κάλαντα (υμνολόγιο - 100 ύμνοι)
32. ΦΩΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ (αληθινές ιστορίες)
33. ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (δημοσιεύσεις στο facebook)
34. ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (δογματικές διαφορές και ενότητα)
35. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ 50 ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (συνοπτική παρουσίαση)
36. Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
37. ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ και Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ
- 37Α. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ από την ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ μέχρι ΣΗΜΕΡΑ /ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ
38. ΘΕΣΕΙΣ και ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΡΙΑΔΙΚΗΣ και ΜΟΝΟΘΕΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
39. ΖΩΟΦΙΛΙΑ και ΖΩΟΛΑΤΡΕΙΑ - Φιλόζωος ή Φιλανθρωπός;
40. ΟΙ 7 ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ - προφητική & ερμηνευτική μελέτη
41. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ;
42. ΠΑΝΤΑ ΤΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΧΗ ΩΔΙΝΩΝ (μηνύματα - προφητικές - οράσεις)
43. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
44. ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Δέκατα και προσφορές (1η έκδοση 2022)
45. ΑΟΡΑΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - Επιθανάτιες εμπειρίες (Γ. Γαρόλης - 2η έκδοση)

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

η γυναίκα στην εκκλησία, στην οικογένεια, στην κοινωνία

❖ Ένα βιβλίο που αποτελεί **ΥΜΝΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ** για το σημαντικό ρόλο της μέσα στην οικογένεια, στην εκκλησία και στην κοινωνία από τους αρχαιότερους χρόνους, όπου ο ρόλος της ήταν υποβαθμισμένος ή και ανύπαρκτος, μέχρι τη σημερινή εποχή, όπου έχει αποκατασταθεί η θέση της, σύμφωνα με τις αρχές και τον νόμο που ο Θεός έχει θέσει μέσα στο άγιο Λόγο Του.

❖ Ο **ΑΝΔΡΑΣ** είναι **τύπος του Χριστού** και η **ΓΥΝΑΙΚΑ** είναι **τύπος της εκκλησίας**, γι' αυτό η θέση της είναι τόσο σημαντική για το Θεό, που η πνευματική της πορεία μαζί με τον άνδρα της σηματοδοτεί τρία μεγάλα γεγονότα:

- (1) **ΑΔΑΜ & ΕΥΑ:** Ο Θεός ξεκίνησε τη ζωή επάνω στη Γη μ' ένα γάμο, του Αδάμ και της Εύας, που τους ευλόγησε στον Κήπο της Εδέμ.
- (2) **ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΝΑ:** Ο Ιησούς ξεκίνησε τη επίγεια διακονία Του, κάνοντας το πρώτο του θαύμα σ' ένα γάμο στην πόλη Κανά της Γαλιλαίας.
- (3) **ΝΥΜΦΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ:** Στον ουρανό θα γίνει ένας άλλος γάμος, που θα είναι της Νύμφης εκκλησίας με τον Νυμφίο Χριστό και αυτός ο γάμος θα είναι η αρχή μιας νέας πνευματικής δημιουργίας στους αιώνες των αιώνων.

❖ Επειδή το θέμα «γυναίκα» ήταν ένα αμφιλεγόμενο θέμα και δημιουργούσε αντιπαραθέσεις και εντάσεις, στο βιβλίο αυτό ασχολούμαστε με όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται μέσα στην Αγία Γραφή και θα δοθούν απαντήσεις σε πολλά ερωτήματα που απασχολούν Βιβλικούς μελετητές, θεολόγους, εργάτες του Κυρίου και γενικά κάθε πιστό που εκζητεί να έχει αποκάλυψη για τις αλήθειες του Λόγου του Θεού.

❖ **Στο βιβλίο αυτό** δίνονται απαντήσεις, όπως: **Ποια** είναι η διακονία και ποιες οι υπευθυνότητες της γυναίκας μέσα στην εκκλησία; **Μπορεί** μια γυναίκα να κηρύττει το Λόγο του Θεού, να προσεύχεται και να προφητεύει; **Ποια** είναι η πνευματική εξουσία που ο Θεός έχει δώσει για την προστασία της γυναίκας; **Μπορεί** να ασκεί εξουσία επάνω στον άνδρα της; **Ποια** είναι η ενδυμασία που αρμόζει σε μια γυναίκα που επαγγέλλεται θεοσεβεία; **Μπορεί** μια χωρισμένη γυναίκα και παντρευτεί ξανά; **Πρέπει ή όχι** να καλύπτεται κατά την ώρα της προσευχής; **Ποιος** είναι ο ρόλος της μέσα στην οικογένεια, σαν σύζυγος, σαν μητέρα και σαν αδελφή; **Τι** αναφέρει η Βίβλος για τις γαμήλιες (συζυγικές) σχέσεις; **Υπάρχει** ισότητα ανδρών και γυναικών, τι αναφέρει για το θέμα αυτό η Βίβλος; Και πολλά άλλα ερωτήματα βρίσκουν απάντηση στο βιβλίο αυτό.

❖ Πρόκειται για ένα «**βιβλίο ντοκουμέντο**», ένα «**βιβλίο σταθμός**» για το θετικό και τον αρνητικό ρόλο της γυναίκας μέσα στην εκκλησία, που θα αλλάξει τα μέχρι τώρα δεδομένα, θα επιφέρει μια μεγάλη τομή μέσα στο σώμα του Χριστού, θα ταραξεί τα λιμνάζοντα πνευματικά νερά και θα αποτελέσει μια ακόμα σταθερή «πέτρα» μέσα στο πνευματικό οικοδόμημα της εκκλησίας των εσχάτων καιρών.

"ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ" - βιβλιοθήκη - "FILADELFOS"
Site: www.AlkiviadisFiladelfos.com
Facebook: Alkiviadis Tzelepis (filadelfos)
E-mail: filadelfos02@hotmail.com